

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

13841. f. 95

BREVIARIUM PICTAVIENSE.

H. Gravet inv.

C. Baguet sculp.

*Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi eius.
in atriis domus Domini. Ps. 115. 18. 19*

LE VIARIUM ICTAVIENSE,

fumi & Reverendissimi in Christo Patris,
D. MARTIALIS-LUDOVICI DE
AUPOIL DE SAINT AULAIRE,
taviensis Episcopi auctoritate, ac venerabilis
idem Ecclesiæ Capituli consensu, editum.

P A R S Æ S T I V A.

P I C T A V I I,

Typis JOANNIS FELICIS FAULCON, Illustr.
& Rever. DD. Episcopi & Cleri Typographi.
Viâ & à conspectu Beatæ Mariæ Majoris.

M. DCC. LXV.

CUM PRIVILEGIO REGIS.

MARTIALIS-LUDOVICUS

DE BEAUPOIL

DE SAINT AULAIRE,

DEI GRATIA ET SANCTÆ

Sedis Apostolicæ auctoritate, Episcopus

Pictaviensis;

CLERO PICTAVIENSI

SALUTEM ET BENEDICTIONEM IN CHRISTO.

ANTIQUOS & venerabiles Ecclesiæ Ritus quos longa seculorum series consecravit, & religiosè fovere, si vigeant, & restaurare, si fuerint obsoleti, Nostræ Sollicitudinis munus est, Dilectissimi Fratres. Quantò enim saluti Fidelium promovendæ utilis est quidquid in Supremi Numinis cultum, à patribus institutum habemus; tantò illud diligentiori curâ servare compellit Officium Pastorale. Efficacissimam autem divinorum Officiorum majestatem ad excitandam in Fidelium cordibus pietatem,

Efficacissimum etiam Ecclesiæ cantum, ad eorum & mentes & oculos à secularibus & terrenis deliciis amovendos, & expertus est, & testatur suis in Confessionibus

Confes. Augustinus. *Cùm reminiscor*, inquit, *la-*
Lib. 10. *crymas meas quas fudi ad cantus Ecclesiæ*
Cap. 33. *tuæ, in primordiis recuperatæ fidei meæ,*
& nunc ipso quod moveor, non cantu, sed
rebus quæ cantantur, cùm liquidâ voce &
convenientissimâ modulatione cantantur;
magnam instituti hujus utilitatem rursus
agnosco.

Jam verò non vos latet, DD. FF. Ecclesiam nostram Pictaviensem sibi proprios Ritus antiquitus habuisse. Quos quidem ad nostra ferè tempora viguisse comperimus, & ineunte decimo septimo seculo, ità decessisse, ut ipsos doluerimus oblivione quasi deletos, cùm ad hanc Sedem divinâ miseratione vocati sumus.

Ut primùm igitur ad vos introivimus, DD. FF. quod in universa propemodum Ecclesia Gallicana summa cum laude perfectum est, id in Ecclesia nostra decrevimus faciendum: munerique nostro, votisque vestris satisfacturos nos duximus, si Ritus nostros Librosque Liturgicos, ad usum Pictaviensis Ecclesiæ, denuò edendos curaremus.

Laudabilis fanè & admodum necessarij propositi fructum, assiduèque laboris scopum, Deo juvante, attigimus. Primam

(5.)

& præcipuam operis partem , Breviarium scilicet , præbemus vobis ; nec abs re fore credidimus , si brevem hîc ipsius summam exhiberemus , & quam secuti sumus in illo conficiendo methodum paucis explanaremus.

1°. Quoniam *amica & familiaris Oratio est Deum de suo rogare* , tritam ab illusterrimis Præsulibus Gallicanis vjam secuti , Invitatoria , Antiphonas , Capitula , Responsorialia & Versiculos , è purissimo Scripturarum fonte deprompsimus. Quin & in colligendis Eloquiis sacris , eam adhibuimus reverentiam , ut illa semper continuâ sêrie , sinè ulla interpolatione aut verborum translatione , applicaverimus.

S. Cyp.
Lib. de
Oratio.
Domin.

2°. Antiphonæ singulæ hoc peculiare habent , ut nec præcepta , nec monita , nec alia ejusmodi ad alios directâ , sed pios animi motus ad Deum , expositionem Dogmatum , aut præclara Sanctorum gesta exhibeant. Capitula verò , cùm à Celebrante solo , cæteris audientibus recitentur , præcepta , consilia , monita , ut plurimum exprimunt.

3°. Responsorialia , ex gemino tum Veteris tum Novi Testamenti textu , ita conflata sunt , ut prima pars è Codicibus Veteris , secunda , Versus scilicet , è Novi Testamenti Libris fuerit efformata. Sic , collatis cum veritate figuris , cum eventu

promissis , cuique obviuſ est Veteris Legis cum Evangelica Lege concentus.

4°. Lectiones è Scriptura sacra depromptas ità disposuimus , ut percurrantur utriusque Testamenti tum Historici tum Prophetici Libri , in primo Dominicarum Nocturno & Feriis per annum ; Morales verò , in earumdem Dominicarum secundo Nocturno , Feriis quibusdam privilegiatis , Festis & Octavis Sanctorum.

Sermones & Homilias è genuinis operibus Patrum extraximus , ad exponenda Fidei nostræ Myſteria , regulasque morum stabiliendas.

Tandem ad Historicos fide dignos ; & quantum fieri potuit , ad antiqua Ecclesiæ Monumenta recurrimus , ut efformarentur Lectiones quibus exhibetur summa vitæ Sanctorum.

5°. Hymnos collegimus quos vel ultimo seculo vel ætate nostrâ elaboratos , adhibuerunt in suis Diocesibus illustrissimi Ecclesiæ Gallicanæ Pontifices : retentis tamen nonnullis , è vetustioribus Liturgicis Libris , propter eorum antiquitatem , vel Autorum celebritatem.

6°. Orationes quæ Collectæ dicuntur , si non omnes è veteribus Sacramentariis excerptæ , saltèm juxta antiquam & venerandam Orationum simplicitatem concinnatæ fuerunt.

7°. Ad Officiuſ Capituli , diebus fin.

(7)

gulis , legendum proponimus Canonem ; quem ut plurimum ex Conciliis Œcumenicis , vel Nationalibus , vel in Provincia nostra Burdigalensi coactis , diligenter extraximus.

8°. Psalterium ità distributum est , ut unaquâque hebdomadâ , integrum recitetur ; & ità divisum ut singulis diebus hebdomadæ , ii assignati sint Psalmi , qui vero cujusque diei objecto conveniant. Scilicet , singulis hebdomadæ diebus , peculiare quoddam proponimus , quod ab Invitatorio nuntiatum , gradatim evolvitur in Horarum decursu.

Dies Dominica Dei complementis opus creationis requiem celebrat , Christi resurgentis commemorat triumphum , varia describit pietatis officia quibus obligantur Fideles , & æternæ requiei desiderium excitat & accendit.

Feriâ secundâ , enucleatur eximium creationis opus.

Feriâ tertiâ , Dei summè providi munificentia celebratur.

Feriâ quartâ , laudatur Legislator Dominus , quòd judicia sua manifestaverit nobis.

Cùm jam à pluribus annis , Feriâ quintâ non impeditâ cujusvis hebdomadæ , recelatur in Dioecesi nostra , memoria ineffabilis Eucharistiæ Sacramenti , laudandam hanc consuetudinem , quâ fieri po-

a ju

tuit, retinuimus. Ideoque ejusdem Ferialis quintæ Officium in Psalterio, totum circa sacratissimum Eucharistiæ Sacramentum versatur.

Philip. 2. 8. Feriali sextâ, exhibetur inenarrabilis Redemptoris misericordia, quâ *factus obediens usque ad mortem*, nos à dæmonis imperio liberavit.

Denique Sabbato, proponitur merces justis promissa, quæ nos à viis impiorum deterreat, & in arcta salutis via sustentet.

9°. Neque id solum in Officio Feriali curavimus, ut suum cuique Officio peculiare proponeretur orationis consilium: idem quoque præstitum est, pro diversa partium anni varietate.

Per Adventum, quicquid Legis Antiquæ Patribus Messiam expectantibus inspiratum est in Codicibus sacris, id ita in ordinem collectum, ita dispositum est, ut singuli Redemptoris venturi characteres, singulæ notæ magis ac magis explicentur.

A Circumcisione Domini ad Præsentationem in Templo, ejusdem Redemptoris cum Deo Patre consubstantialitas, & occultæ per infantiam virtutes commemorantur.

Tempore Quadragesimæ, poenitentiae præscriptæ necessitas astringitur, ejusque fructus enumerantur.

Tempore Passionis, pietati proponitur qui *semetipsum exinanivit formam servi* **Philipi** accipiens, *in similitudinem hominum factus* 2. 7. *et habitu inventus ut homo*. Varia ineffabilis caritatis insignia, vulnerum & dolorum acerbitas, salutiferæ mortis fusque sanguinis pretium evolvuntur & exhibentur.

Demum intra tempus Paschale, Resurrectionis Christi veritas contra Judæos & impios vindicatur, nostræque cum ipso resurrectionis necessitas commendatur.

10°. In singulis pariter per annum Dominicis, & Feriis pluribus, præsertim Quadragesimalibus, suus est ex Evangelii argumento desumptus scopus peculiaris: non quidem in officio integro; neque enim fieri potest ut singulis diebus Dominicis proprium concinnetur Officium; sed in ea parte duntaxat quæ varia est, pro Evangeliorum diversitate.

11°. Quin & in diversis ejusdem Officii Horis illud idem cautum esse volumus. Primæ ergo Vesperæ continent, vel Prophetarum oracula de Mysterio celebrando, vel ejusdem in Scripturis figuras, vel adoranda decreta quibus Altissimus Vasa misericordiæ præparavit in gloriam. In Officio Nocturno, Dogmata referuntur quæ credit & credenda proponit Ecclesia, vel indicantur præclara gesta Sanctorum. In Laudibus &

Horis diei, vel Deo aguntur gratiæ pro beneficiis humano generi collatis, vel celebrantur Sanctorum laudes. Tandem in Vesperis & Completorio, vel fructus ex Solemnitate percipiendus exponitur, vel describuntur ultimi labores Sanctorum.

12°. Quod ab antiquis Conciliorum Canonibus sancitum est, ut Quadragesimæ tempore, nulla Festa, præterquam Incarnationis Domini, Patronorumque primariorum celebrarentur, observandum statuimus. Neque enim cum luctuosis poenitentiae laboribus congruit lætabunda Festorum solemnitas: & dum tota est in Omnipotentis ira placanda, sancta Mater Ecclesia, æternorum gaudiorum delicias non ita convenienter cantare videretur.

13°. Statuendum pariter judicavimus, ut sua diei Dominicæ celebritas servaretur, nullumque in die Domino sacra Festum celebrari liceret, nisi ipse Dominus foret, aut tantæ solemnitatis, ut minùs congrua fieret translatio ejus.

14°. Calendarium nostrum ita disposuimus, ut Sanctos in universa Ecclesia celebres, deinde in Gallicana conspicuos, tum in Burdigalensi illustres, ac demùm in nostra Pictaviensi Patres, Patronos & quasi Contubernales, cæteris Sanctis præponeremus.

Hinc eidem Calendario , vel inferi , vel restitui volumus Sanctos nostrates non paucos , quorum cultus oblivione ferè deletus erat. Qui enim nostris in domiciliis pro Christo fuderunt sanguinem , qui commissum nobis pavere gregem , qui celeberrima finibus in nostris , vel instruxerunt , vel restaurârunt Cœnobia , quæ Patriam illustrârunt , aut Feminæ sanctæ , aut Virgines ; uno verbo , qui quomodocumque viciniora nobis exempla dederunt , peculiari apud nos digni sunt veneratione.

Obsecramus igitur vos , DD. FF. vósque *Ministros Christi & Dispensatores* 1. Cor. 1. *Mysteriorum Dei* hortamur , ut in laudibus indeficientibus Deo ter Sancto solvendis , quantum humana fragilitas patitur , mores angelicos angelico muneri præmittatis. *Omnis Pontifex ex hominibus assumptus , pro hominibus constituitur in iis quæ sunt ad Deum , ut offerat dona & sacrificia pro peccatis.* Hebr. 5. 1. *Offeramus ergo hostiam laudis semper Deo :* Ibid. 13. 15. sed eâ mente offeramus , quâ solâ movetur Pastorum Principis caritas. *Multum* Jac. 5. *valet deprecatio justî assidua : sed Non est* 16. *speciosa laus in ore peccatoris.* Eccli. 15. 9. Felices igitur , qui sacrificio laudis Deum piè sanctèque honorificant. Sed heu ! miseri , qui dum ore celebrant Supremi Numinis laudes , pravis moribus provocant

Hebr. 6. 9. *justi Judicis indignationem. Confidimus de vobis, Dilectissimi, meliora & vicina salutem: hoc unum oramus Deum optimum maximum, ut quod coepit in vobis opus bonum, ipse perficiat & confirmet.*

Quâ spe confisi, nostrum istud Breviarium, ad usum Ecclesiæ nostræ Piæta-
vianensis concinnatum, de consensu Venerabilis ejusdem Ecclesiæ nostræ Capituli, promulgandum decrevimus.

Mandamus itaque & præcipimus omnibus & singulis nostræ Diocesis Capitulis, Collegiis, Monasteriis, Ordinibus, & quibuscumque Clericis ad recitationem Horarum Canoniarum sive publicè sive privatim adstrictis, ut hoc nostro utantur in posterum Breviario: Prohibemusque ne aliud quodvis, sive publicè in Choro, sive privatim extra Chorum, sine peculiari à Nobis concessa facultate, recitare præsumant, post diem duodecimam mensis Februarii, id est, post Feriam quartam Cinerum anni proximi; Declarantes, omne aliud Breviarium, elapso tempore prædicto, fore interdictum, prohibitum & illicitum.

2. Cor. 7. 3. *Et quoniam in cordibus nostris estis ad commoriendum & ad convivendum,*

Rom. 15. 30. *obsecro vos, Fratres, per Dominum nostrum Jesum Christum, & per caritatem sancti Spiritus, ut adjuvetis me in orationibus vestris pro me ad Deum.*

(13)

Datum & promulgatum in Seminario nostro , Clero Pictaviensi ad Exercitia Spiritualia congregato , die octavâ mensis Maii , anni millesimi septingentesimi sexagesimi quinti.

† MART. LUD. Episcopus Pictaviensis.

*De Mandato Illustrissimi & Reverendissimi
D. D. Pictaviensis Episcopi ,*

JOLIVARD , Canon. Secretarius,

TABULA TEMPORARIA

<i>Anni Dom.</i>	<i>Aur. Num.</i>	<i>Epa- stæ.</i>	<i>In- diç.</i>	<i>Litt. Do.</i>	<i>Litt. Mar.</i>	<i>Dom. postEp.</i>	<i>Domin. Septuag.</i>	<i>Dies Ci- nerum.</i>
1766	19	xviiij	14	e	t	2 †	26 Jan.	12 Feb.
1767	1	*	15	d	P	5 †	15 Feb.	4 Mar.
1768	2	xj	1	cb	l	3 †	31 Jan.	17 Feb.
1769	3	xxij	2	A	C	2	22 Jan.	8 Feb.
1770	4	iiij	3	g	c	5	11 Feb.	28 Feb.
1771	5	xiv	4	f	p	2 †	27 Jan.	13 Feb.
1772	6	xxv	5	ed	F	5 †	16 Feb.	4 Mar.
1773	7	vj	6	c	f	4 †	7 Feb.	24 Feb.
1774	8	xvij	7	b	f	3 †	30 Jan.	16 Feb.
1775	9	xxviiij	8	A	M	5	12 Feb.	1 Mar.
1776	10	ix	9	gf	i	4	4 Feb.	21 Feb.
1777	11	xx	10	e	A	2 †	26 Jan.	12 Feb.
1778	12	j	11	d	a	5 †	15 Feb.	4 Mar.
1779	13	xij	12	c	m	3 †	31 Jan.	17 Feb.
1780	14	xxiiij	13	bA	D	2	23 Jan.	9 Feb.
1781	15	iv	14	g	d	5	11 Feb.	28 Feb.
1782	16	xv	15	f	q	2 †	27 Jan.	13 Feb.
1783	17	xxvj	1	e	G	5 †	16 Feb.	5 Mar.
1784	18	vij	2	dc	g	4 †	8 Feb.	25 Feb.
1785	19	xviiij	3	b	t	2 †	23 Jan.	9 Feb.
1786	1	*	4	A	P	5	12 Feb.	1 Mar.
1787	2	xj	5	g	l	4	4 Feb.	21 Feb.
1788	3	xxij	6	fe	C	1 †	20 Jan.	6 Feb.
1789	4	iiij	7	d	c	4 †	8 Feb.	25 Feb.
1790	5	xiv	8	c	p	3 †	31 Jan.	17 Feb.
1791	6	xxv	9	b	F	6	20 Feb.	9 Mar.
1792	7	vj	10	Ag	f	4	5 Feb.	22 Feb.
1793	8	xvij	11	f	f	2 †	27 Jan.	13 Feb.
1794	9	xxviiij	12	e	M	5 †	16 Feb.	5 Mar.
1795	10	ix	13	d	i	3 †	1 Feb.	18 Feb.
1796	11	xx	14	cb	A	2 †	24 Jan.	10 Feb.
1797	12	j	15	A	a	5	12 Feb.	1 Mar.
1798	13	xij	1	g	m	4	4 Feb.	21 Feb.
1799	14	xxiiij	2	f	D	1 †	20 Jan.	6 Feb.
1800	15	iv	3	e	d	4 †	9 Feb.	26 Feb.
1801	16	xv	4	d	q	3 †	1 Feb.	18 Feb.
1802	17	xxvj	5	c	G	5 †	14 Feb.	3 Mar.
1803	18	vij	6	b	g	4 †	6 Feb.	23 Feb.
1804	19	xviiij	7	Ag	t	3	29 Jan.	15 Feb.

FESTORUM MOBILIIUM.

<i>Anni Dom.</i>	<i>P A S- C H A.</i>	<i>Ascensio.</i>	<i>Penteco- ste.</i>	<i>Fest. Cor. Christi.</i>	<i>Dom. post P.</i>	<i>Domin. prim. Ad.</i>
1766	30 Mar.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1767	19 Apr.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1768	3 Apr.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1769	26 Mar.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1770	15 Apr.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1771	31 Mar.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1772	19 Apr.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1773	11 Apr.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1774	3 Apr.	12 Maii.	22 Maii.	2 Junii.	26	27 Nov.
1775	16 Apr.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1776	7 Apr.	16 Maii.	26 Maii.	6 Junii.	26	1 Dec.
1777	30 Mar.	8 Maii.	18 Maii.	29 Maii.	27	30 Nov.
1778	19 Apr.	28 Maii.	7 Junii.	18 Junii.	24	29 Nov.
1779	4 Apr.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 Nov.
1780	26 Mar.	4 Maii.	14 Maii.	25 Maii.	28	3 Dec.
1781	15 Apr.	24 Maii.	3 Junii.	14 Junii.	25	2 Dec.
1782	31 Mar.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1783	20 Apr.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 Nov.
1784	11 Apr.	20 Maii.	30 Maii.	10 Junii.	25	28 Nov.
1785	27 Mar.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1786	16 Apr.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1787	8 Apr.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1788	23 Mar.	1 Maii.	11 Maii.	22 Maii.	28	30 Nov.
1789	12 Apr.	21 Maii.	31 Maii.	11 Junii.	25	29 Nov.
1790	4 Apr.	13 Maii.	23 Maii.	3 Junii.	26	28 Nov.
1791	24 Apr.	2 Junii.	12 Junii.	23 Junii.	23†	27 Nov.
1792	8 Apr.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1793	31 Mar.	9 Maii.	19 Maii.	30 Maii.	27	1 Dec.
1794	20 Apr.	29 Maii.	8 Junii.	19 Junii.	24	30 Nov.
1795	5 Apr.	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii.	26	29 Nov.
1796	27 Mar.	5 Maii.	15 Maii.	26 Maii.	27	27 Nov.
1797	16 Apr.	25 Maii.	4 Junii.	15 Junii.	25	3 Dec.
1798	8 Apr.	17 Maii.	27 Maii.	7 Junii.	26	2 Dec.
1799	24 Mar.	2 Maii.	12 Maii.	23 Maii.	28	1 Dec.
1800	13 Apr.	22 Maii.	1 Junii.	12 Junii.	25	30 Nov.
1801	5 Apr.	14 Maii.	24 Maii.	4 Junii.	26	29 Nov.
1802	18 Apr.	27 Maii.	6 Junii.	17 Junii.	24	28 Nov.
1803	10 Apr.	19 Maii.	29 Maii.	9 Junii.	25	27 Nov.
1804	1 Apr.	10 Maii.	20 Maii.	31 Maii.	27	2 Dec.

In sequenti Calendario appositum est tempus quo quisque Sanctus obiit : An. significat anno : C. an. circa annum : S. seculo : C. init. s. circa initium seculi : C. fin. s. circa finem seculi.

*Festa quæ majusculis notantur caracteribus , feriæ-
tur apud populum.*

Cycl. Epaſt.	Litt. Dom.	Dies Mensis.	JANUARIUS.	
*	A	Cal.	1	CIRCUMCISIO DOMINI, IM- POSITIO NOMINIS JESU, & Oſtava Nativitatis ejus. <i>Solemne minus.</i>
xxix	b	iv	2	Baſilij magni, Cæſarienſis in Cappa- docia Episcopi, & Eccleſiæ Doct. (è die 1.) <i>Duplex minus.</i> An. 379.
xxviij	c	iiij	3	Genoveſæ, Virg. Pariſ. <i>Semiduplex.</i> An. 512.
xxviij	d	Prid.	4	Titi, Cretenſis Episc. <i>Simplex.</i> I. S.
xxvj	e	Non.	5	Vigilia Epiphaniæ Domini. <i>Sinè je- junio.</i>
25. xxv	f	viiij	6	EPIPHANIA DOMINI. <i>Solemne majus.</i>
xxiv	g	vij	7	} De Oſtava Epiphaniæ.
xxiiij	A	vj	8	
xxij	b	v	9	
xxj	c	iv	10	De Oſtava Epiphaniæ. <i>Comm. de S. Paulo, primo Eremita Thebaidis. C. an. 341.</i>
xx	d	iiij	11	De Oſtava Epiphaniæ.
xix	e	Prid.	12	Oſtava Epiphaniæ, & Baptiſmus Chri- ſti. (Per anticip.) <i>Duplex majus.</i>
xviii	f	Idib.	13	HILARII, PICTAVIENSIS EPISC. ET ECCLES. DO- CTORIS. <i>Solemne majus.</i> C. an. 368.
xvij	g	xix	14	De Oſtava S. Hilarii. <i>Commemoratio de S. Neomadia, Pict. Virg.</i>
xvj	A	xviiij	15	De Oſtava S. Hilarii.

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JANUARIUS.

xv	b	xvij	16	De Octava S. Hilarii.
xiv	c	xvj	17	De Octava S. Hilarii. <i>Comm.</i> de S. Antonio Abb. An. 356.
xiii	d	xv	18	Pontificatus, seu Cathedra S. Petri, Apost. quâ primum Antiochiæ, rum Romæ sedit, <i>Duplex majus.</i> <i>Comm.</i> de Oct. S. Hilarii.
<i>Prima Septuagesima hâc die 18.</i>				
xij	e	xiv	19	De Octava S. Hilarii.
xj	f	xiii	20	Octava S. Hilarii, & Festum omnium SS. Episcoporum Pictaviensis Ec- clesiæ. <i>Duplex majus.</i>
x	g	xij	21	Agnetis, Rom. Virg. & Mart. <i>Semi- duplex.</i> C. an. 304.
ix	A	xj	22	Vincentii, Cæsaraugust. Diac. & Mart. <i>Semiduplex.</i> C. an. 304.
viii	b	x	23	Sebastiani, Rom. Mart. (è 20.) <i>Du- plex majus.</i> C. an. 288. <i>Comm.</i> de S. Fabiano, Papa & Mart. (è 20.) An. 250.
vij	c	ix	24	Timothei, Ephes. Episc. & Mart. <i>Semi- duplex.</i> C. an. 97.
vj	d	viii	25	Conversio S. Pauli Apost. <i>Duplex ma- jus.</i> An. 34. vel 35.
v	e	vij	26	
iv	f	vj	27	Joseph, Sponsi B. M. V. (è 19: Mart.) <i>Duplex minus.</i> I. S.
iii	g	v	28	Thomæ Aquinatis, Doctor. (è 7. Mart.) <i>Semiduplex</i> , obiit an. 1274. <i>Transl. hâc die.</i> An. 1369.
ij	A	iv	29	Francisci Salesii, Genev. Episc. (è 28. Decemb.) <i>Duplex minus.</i> An. 1622.
j	b	iii	30	Adelelmi, Burgis in Hispan. Tarrac. Abb. <i>Simplex.</i> C. an. 1100.
i	c	Prid.	31	<i>De Simplicibus sit tantum Commemo- ratio post Septuagesimam.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epa&t. Dom. Mensis.

FEBRUARIUS.

xxix	d	Cal.	1	Ignatii, Antioch. Episc. & Martyr. (è 20. Decemb.) <i>Semiduplex. An.</i> 107.
xxviiij	e	iv	2	<i>PRÆSENTATIO DOMI- NI, ET PURIFICATIO</i> <i>B. M. V. Solemne majus.</i>
xxviij	f	iiij	3	Leonii, Pictav. Presb. S. Hilarii dis- cip. <i>Semiduplex. C. fin. IV. S.</i>
25. xxvj	g	Prid.	4	Blasii, Sebast. Episc. & Mart. (è 3.) <i>Simplex. C. an. 316.</i>
<i>Prima sedes Cinerum hâc die 4.</i>				
xxv. xxiv	A	Non.	5	Agathæ, Catan. Virg. & Mart. <i>Se- miduplex. An. 251. In Quadr. sola</i> <i>Comm.</i>
xxiiij	b	viiij	6	
xxij	c	vij	7	
xxj	d	vj	8	
xx	e	v	9	
xix	f	iv	10	Guillelmi, Aquit. Ducis, & Pictav. Comitis. (è 9. April.) <i>Semiduplex.</i> <i>An. 1138. In Quadr. sola Comm.</i>
xviiij	g	iiij	11	
xviij	A	Prid.	12	
xvj	b	Idib.	13	
xv	c	xvj	14	
xiv	d	xv	15	
xiiij	e	xiv	16	
xij	f	xiiij	17	
xj	g	xij	18	
x	A	xj	19	
ix	b	x	20	
viiij	c	ix	21	<i>Ultima Septuagesima hâc die 21.</i>
vij	d	viiij	22	
vj	e	vij	23	
*	*	*	*	<i>Dies intercalaris addendus in anno</i> <i>Bissextili.</i>
v	f	vj	24	} <i>Matthiæ, Apostoli. Duplex ma- jus. I. S.</i>
iv	g	v	25	
				<i>In anno Bissextili.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

FEBRUARIUS.

iij ij j	A	iv	26
	b	iiij	27
	c	Prid.	28

Si Festum S. Matthiae venerit in Quadagesima, anticipatur in Feriam iij. post Dom. in Quinquag.

In anno Bissextili, Februarius est dierum 29. & Festum S. Matthiae celebratur 25. Febr. & bis dicitur: Sexto Calendas, id est, die 24. & die 25. & Littera Dominicalis, qua assumpta fuit mense Januario, mutatur in precedentem. Si in Januario Littera Dominicalis fuerit A, mutatur in precedentem, qua est g; & littera f, bis servit; 24. & 25.

De Simplicibus fit tantum Commemoratio post Septuagesimam: De Semiduplicibus fit etiam sola Commemoratio post Feriam IV. Cinerum.

Si Festum Patroni alicujus Ecclesiae venerit in Quadagesima, de eo fit proprio die, nisi dies ille impeditus sit, tunc enim transfertur in Feriam sequentem non impeditam: ceterum de eo non fit Octava: nullam enim Octavam admittit tempus Quadagesimale.

MARTIUS.

*	d	Cal.	1
xxix	e	vj	2
xxviiij	f	v	3
xxviij	g	iv	4
xxvj	A	iiij	5
25. xxv	b	Prid.	6
xxiv	c	Non.	7
xxiiij	d	viiij	8

6 Fridolini, Abb. Coenob. S. Hilarii
Pictav. Commemoratio. VI. S.
7 Perpetuae & Felicitatis, Carthag.
Martyr. Commem. C. an. 203.

*Primum Novilunium Paschale
hac die 8.*

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

MARTIUS.

xxij	e	vij	9
xxj	f	vj	10
xx	g	v	11
xix	A	iv	12
xvij	b	iiij	13
xvij	c	Prid.	14
xvj	d	Idib.	15
xv	e	xvij	16
xiv	f	xvj	17
xiiij	g	xv	18
xij	A	xiv	19
xj	b	xiiij	20
x	c	xij	21
ix	d	xj	22
viiij	e	x	23
vij	f	ix	24
vj	g	viiij	25
v	A	vij	26
iv	b	vj	27
iiij	c	v	28
ij	d	iv	29
j	e	iiij	30
*	f	Prid.	31

Ultima Sedes Cinerum hâc die 10.

Leobini, Carnot. Episc. Comm.
C. an. 557.

Alexandri, Hierosolym. Episc. &
Mart. Commem. C. an. 251.

Primum Pascha hâc die 22.

**ANNUNTIATIO ET IN-
CARNATIO DOMINI.**
*Solemne majus. Festivatur etiamse
transferri contingat.*

*Feriâ sextâ post Dominicam Passionis;
fit Officium de Compassione B. M. V.
Duplex majus.*

APRILIS.

xxix	g	Cal.	1
xxviiij	A	iv	2
xxvij	b	iiij	3

Francisci de Paula, Institut. Ordin.
Minimorum. Semiduplex. An. 1507.
In Quadr. sola Comm.

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

APRILIS.

29. xxvj	c	Prid.	4	Petri, Pictav. Episc. <i>Semiduplex</i> . An. 1115. <i>In Quadrag. sola Comm.</i>
xxv. xxiv	d	Non.	5	<i>Ultimum Novilunium Paschale</i> <i>hac die 5.</i>
xxiiij	e	viiij	6	
xxij	f	vij	7	
xxj	g	vj	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviiij	c	iiij	11	
xvij	d	Prid.	12	
xvj	e	Idib.	13	
xv	f	xviiij	14	
xiv	g	xvij	15	
xiiij	A	xvj	16	Paterni, Abrinc. Episc. <i>Semiduplex</i> . An. 565. <i>In Quadr. sola Comm.</i>
xij	b	xv	17	
xj	c	xiv	18	
x	d	xiiij	19	
ix	e	xij	20	
viiij	f	xj	21	
vij	g	x	22	Opportunæ, Virg. <i>Simplex</i> . C. an. 770.
vj	A	ix	23	Georgii, Mart. in Oriente. <i>Simplex</i> . C. an. 303.
v	b	viiij	24	
iv	c	vij	25	Marci, Evangelistæ. <i>Duplex majus</i> . C. an. 68.
				<i>Ultimum Pascha hac die 25.</i>
iiij	d	vj	26	Cleti seu Anacleti, Papæ & Mart. <i>Simplex</i> . C. an. 91.
ij	e	v	27	Phœbadii, Aginnensis Episc. (è 25.) <i>Semiduplex</i> . C. an. 392.
j	f	iv	28	Polycarpi, Smyrn. Episc. & Mart. (è 26. Mart.) <i>Semiduplex</i> . An. 169.
*	g	iiij	29	Mariæ Ægyptiæ, Poenitentis. (è 1.) <i>Semiduplex</i> . V. vel VI. S.
xxix	A	Prid.	30	Eutropii, Santon. Episc. & Mart. <i>Semiduplex</i> . III. S.

Cycl. Litt. Dies
Epaet. Dom. Mensis.

MAIUS.

xxviii	b	Cal.	1	Philippi & Jacobi, (Alpha) Apost. <i>Duplex majus. I. S.</i>
xxvii	c	vj	2	Arhanasii, Alexandr. Episc. & Eccl. Doct. <i>Duplex minus. An. 373.</i>
xxvj	d	v	3	Inventio S. Crucis. <i>Duplex majus.</i> An. 326.
25. xxv	e	iv	4	
xxiv	f	iiij	5	
xxiii	g	Prid.	6	Joannis, Apost. & Evang. ante Por- tam Latin. <i>Semiduplex. C. an. 95.</i>
xxii	A	Non.	7	
xxj	b	viiij	8	
xx	c	vij	9	Gregorii Nazianzeni, Constantinop. Episc. & Eccl. Doct. <i>Duplex mi- nus. An. 391.</i>
xix	d	vj	10	<i>Prima Pentecoste hanc die 10.</i>
xviii	e	v	11	Mamerti, Vienn. Episc. <i>Semiduplex.</i> C. an. 476.
xvii	f	iv	12	
xvj	g	iiij	13	Agnetis, Virg. primæ Abbat. Mo- nastr. S. Crucis Pictav. <i>Semiduplex.</i> An. 588.
xv	A	Prid.	14	Disciolæ, Virg. Monial. Monastr. S. Crucis Pict. (& 13.) <i>Simplex. C. fin. VI. S.</i>
xiv	b	Idib.	15	
xiii	c	xviij	16	
xij	d	xvj	17	
xj	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Petri Coelestini V. Papæ, Instit. Ordin. Coelest. <i>Semiduplex. An. 1296.</i>
ix	g	xiiij	20	Austregisili, Bitur. Episc. <i>Simplex.</i> An. 624.
viii	A	xij	21	
vii	b	xj	22	
vj	c	x	23	Desiderii, Lingon. Episc. & Mart. <i>Simplex. III. vel IV. S.</i>
v	d	ix	24	Donatiani & Rogatiani, Nannet. Mart. <i>Simplex. C. an. 287.</i>
iv	e	viiij	25	

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

MAIUS.

iiij	f	vij	26	
ij	g	vj	27	
j	A	v	28	Germani, Paris. Episc. <i>Simplex</i> . An. 576.
*	b	iv	29	Maximini, Trevir. Episc. <i>Semiduplex</i> . C. an. 349.
xxix	c	iiij	30	
xxviiij	d	Prid.	31	Simpliciani, Pictav. Mart. <i>Duplex minus</i> . III. vel IV. S.

JUNIUS.

xxviij	e	Cal.	1	Jovini, Anfonensis Abb. in terris Pictav. <i>Semiduplex</i> . C. fin. IV. S.
j. xxvj	f	iv	2	Porcharii, Coenob. S. Hilarii Pictav. Abb. <i>Semiduplex</i> . (è 31. Maii.) C. fin. VI. S.
xv. xxiv	g	iiij	3	Clotildis, Francorum Reginae & Viduae. <i>Semiduplex</i> . C. med. VI. S.
xxiiij	A	Prid.	4	Porhini, Lugd. Episc. & Socior. Mart. (è 2.) <i>Semiduplex</i> . An. 177.
xxij	b	Non.	5	Marcellini & Petri, Rom. Mart. (è 2.) <i>Simplex</i> . An. 304.
xxj	c	viiij	6	Norberti, Magdeburg. Episc. <i>Semiduplex</i> . An. 1134.
xx	d	vij	7	Claudii, Vefunt. Episc. (è 6.) <i>Simplex</i> . An. 581.
xix	e	vj	8	Medardi, Noviom. Episc. <i>Simplex</i> . C. an. 545.
xviiij	f	v	9	
xvij	g	iv	10	
xvj	A	iiij	11	Barnabæ, Gentium Apost. <i>Duplex minus</i> . C. fin. I. S.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Idib.	13	<i>Ultima Pentecoste hâc die 13.</i>
xiiij	d	xviiij	14	
xij	e	xviij	15	
xj	f	xvj	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiv	18	Amandi, Burdig. Episc. <i>Semiduplex</i> . C. med. V. S.

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Menfis.

JUNIUS.

viiij	b	xiiij	19	Gervasii & Protasii, Mediol. Mart. <i>Simplex</i> . I. vel II. S.
vij	c	xij	20	
vj	d	xj	21	
v	e	x	22	Paulini, Nolani Episc. <i>Semiduplex</i> . An. 431.
iv	f	ix	23	Vigilia S. Joannis Baptistæ, cum je- junio.
iiij	g	viiij	24	NATIVITAS S. JOANNIS BAPTISTÆ. Solemne minus.
ij	A	vij	25	Maxentii, Abb. in territ. Pictav. (& die sequenti.) <i>Semiduplex</i> . An. 315.
j	b	vj	26	Inventio & Translatio Reliquiarum S. Hilarii, Pict. Episc. & Eccles. Doct. <i>Duplex majus</i> . An. 308. Commem. de SS. Joanne & Paulo ; Mart. An. 362. vel 363.
*	c	v	27	Irenæi, Lugd. Episc. & Eccl. Doct. & Socior. Mart. (& die sequenti.) <i>Semiduplex</i> . C. an. 202.
xxix	d	iv	28	Vigilia SS. Apost. Petri & Pauli, cum jejunio.
xxviiij	e	iiij	29	SS. APOSTOLORUM PE- TRI ET PAULI. <i>Annuale</i> . An. 67.
xxviij	f	Prid.	30	Commemoratio S. Pauli, Apostoli. <i>Duplex majus</i> .

JULIUS.

xxvj	g	Cal.	1	De Octava SS. Petri & Pauli. Commem. de S. Eparchio, Abb. in territ. Engolism. C. an. 381.
25. xxv	A	vj	2	Visitatio Beatæ Mariæ Virg. <i>Duplex</i> <i>majus</i> . Commem. de Octava SS. Petri & Pauli.
xxiv	b	v	3	De Octava SS. Petri & Pauli.
xxiiij	c	iv	4	Ordinatio * & Translatio ** S. Mar- tini, Turon. Episc. <i>Duplex mi- nus</i> . An. * 371. & ** 473. Commem. de Oct. SS. Petri & Pauli.

De Octava

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Mensis.

JULIUS.

xxij	d	iiij	5	De Octava SS. Petri & Pauli.
xxj	e	Prid.	6	Octava SS. Apost. Petri & Pauli. <i>Duplex majus.</i>
xx	f	Non.	7	Martialis, Lemov. Episc. & Aquitanie Apostoli. (è 30 Junii.) <i>Duplex majus.</i> III. S. <i>Commun. de S. Thoma, Cantuar. Episc. & Mart. An. 1170. (è 29. Decemb.) Translatio hâc die. An. 1222.</i>
xix	g	viiij	8	
xviij	A	vij	9	
xvij	b	vj	10	Septem Fratrum, & Felicitatis matris eorum, Mart. <i>Simplex.</i> C. an. 130.
xvj	c	v	11	Benedicti, Cassinensis Abb. (è 21. Mart.) <i>Semiduplex.</i> An. 543. <i>Translatio hâc die. C. an. 653.</i>
xv	d	iv	12	
xiv	e	iiij	13	Silæ, Gentium Apost. <i>Simplex.</i> I. S.
xij	f	Prid.	14	Savini & Cypriani, Mart. in territ. Pictav. <i>Semiduplex.</i> V. S.
xij	g	Idib.	15	Bonaventuræ, Alban. Episc. & Doctor. (è 14.) <i>Semiduplex.</i> An. 1274.
xj	A	xvij	16	Generosi, Anfonienfis Abb. in territ. Pictav. <i>Simplex.</i> VI. S.
x	b	xvj	17	
ix	c	xv	18	
vij	d	xiv	19	Vincentii à Paulo, Presb. Instit. Congreg. Missionis. (è 27. Sept.) <i>Duplex minus.</i> An. 1660.
vij	e	xiiij	20	
vj	f	xij	21	
v	g	xj	22	Mariæ Magdalenes, <i>Duplex minus.</i> I. S.
iv	A	x	23	
iiij	b	ix	24	
ij	c	viiij	25	Jacobi (Zebedæi), Apost. <i>Duplex majus.</i> An. 44.
j	d	vij	26	Joachim & Annæ, Parentum B. Mariæ Virginis. <i>Duplex minus.</i>
*	e	vj	27	
xxix	f	v	28	

Pars Festiva.

Cycl. Litt. Dies
Epaſt. Dom. Menſis.

JULIUS.

xxviiij	g	iv	29	Lupi, Trecent. Episc. <i>Simplex</i> . An. 479.
xxvij	A	iiij	30	Ignatii Loyolæ, Presb. Instit. Soc. Jesu. (è die sequenti.) <i>Semiduplex</i> . An. 1556.
25. xxvj	b	Prid.	31	Germani, Autissiod. Episc. <i>Semiduplex</i> . An. 448.

AUGUSTUS.

xxv. xxiv	c	Cal.	1	LIBERATIO S. PETRI APOSTOLI È CARCERE. <i>Duplex majus</i> . An. 44. <i>Festiv. in urbe tantum</i> .
xxiiij	d	iv	2	Stephani, Papæ & Mart. <i>Simplex</i> . An. 257.
xxij	e	iiij	3	Inventio Corporis S. Stephani, Protomart. <i>Semiduplex</i> . An. 415.
xxj	f	Prid.	4	Dominici, Presb. Instit. Ord. Prædicatorum. (è 6.) <i>Semiduplex</i> . An. 1221.
xx	g	Non.	5	
xix	A	viiij	6	Transfiguratio Domini. <i>Duplex majus</i> . An. 32.
xviii	b	vij	7	Xysti, Papæ & Mart. (è 6.) <i>Simplex</i> . An. 258.
xvij	c	vj	8	
xvj	d	v	9	
xv	e	iv	10	Laurentii, Rom. Diaconi & Mart. <i>Duplex majus</i> . An. 258.
xiv	f	iiij	11	
xiiij	g	Prid.	12	Juniani, Mariacensis Abb. in territ. Pictav. (è 13.) <i>Semiduplex</i> . An. 587.
xij	A	Idib.	13	RADEGUNDIS, FRANCORUM REGINÆ, PICTAVIENSIS MONIAL. ET VIDUÆ. <i>Duplex majus</i> . An. 587. <i>Festiv. in urbe tantum</i> .
xj	b	xix	14	Vigilia Assumptionis B. M. V. <i>cum jejunio</i> .
x	c	xviii	15	ASSUMPTIO B. Mariæ VIRGINIS. <i>Solemne majus</i> . I. S.

Cycl. Litt. Dies
Epaſt. Dom. Menſis.

AUGUSTUS.

ix	d	xvij	16	Rochi, Laïci apud Montem Peſſulan. <i>Duplex minus.</i> An. 1327. <i>Comm.</i> de Oſt. Aſſumpt. B. M. V. & de S. Troëcia, Virg. Piſt. C. fin. IV. S.
viii	e	xvj	17	} De Oſtava Aſſumpt. B. M. V.
vij	f	xv	18	
vj	g	xiv	19	
v	A	xiiij	20	Bernardi, Claravall. Abb. & Eccl. Doſt. <i>Duplex minus.</i> An. 1153. <i>Comm.</i> de Oſt. Aſſumpt. B. M. V.
iv	b	xij	21	De Oſtava Aſſumpt. B. M. V.
iiij	c	xj	22	Oſtava Aſſumpt. B. Mariæ Virg. & Commem. Voti Ludovici XIII. An. 1638. <i>Duplex minus.</i>
ij	d	x	23	Filiberti, Quinciacenſis Abb. in ter- rit. Piſtav. <i>Semiduplex.</i> (è 20.) C. an. 684.
j	e	ix	24	Bartholomæi, Apoſt. <i>Duplex majus.</i> I. S.
i	f	viii	25	Ludovici IX. Regis Franciæ. <i>Duplex</i> <i>majus.</i> An. 1270.
xxix	g	vij	26	} De Oſtava Aſſumpt. B. M. V.
xxviii	A	vj	27	
xxvij	b	v	28	Auguſtini, Hippon. Epiſc. & Eccl. Doſt. <i>Duplex minus.</i> An. 430.
xxvj	c	iv	29	Decollatio S. Joannis Baptiſtæ. <i>Se-</i> <i>miduplex.</i> An. 28. vel 32.
25. xxv	d	iiij	30	} De Oſtava Aſſumpt. B. M. V.
xxiv	e	Prid.	31	

SEPTEMBER.

xxiiij	f	Cal.	1	} Lazari, à Chriſto ſuſcitati, Marthæ & Mariæ, Sororum ejus. <i>Semi-</i> <i>duplex.</i> I. S.
xxij	g	iv	2	
xxj	A	iiij	3	Gregorii Magni, Papæ & Eccleſiæ Doſt. (è 12. Mart.) <i>Duplex mi-</i> <i>nus.</i> An. 604. <i>Ordinatio hâc die.</i> An. 590.

l b ij

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Menfis.

SEPTEMBER.

xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non.	5	
xviii	d	viii	6	
xvii	e	vii	7	
xvi	f	vi	8	NATIVITAS B. MARIE VIR- GINIS. <i>Solemne minus.</i>
xv	g	v	9	
xiv	A	iv	10	} De Octava Nativit. B. M. V.
xiii	b	iii	11	
xii	c	Prid.	12	
xi	d	Idib.	13	De Octava Nativit. B. M. V. <i>Commem. de S. Cornelio, Papa & Mart. (è die sequenti.) An. 252.</i>
x	e	xviii	14	Exaltatio S. Crucis. <i>Duplex majus.</i> <i>An. 629.</i> <i>Commem. de Oct. Nativit. B. M. V.</i>
ix	f	xvii	15	Octava Nativit. B. Mariæ Virg. <i>Semiduplex.</i>
viii	g	xvi	16	Joannis Chrysostomi, Constantin. Episc. & Eccl. Doct. (è 14.) <i>Du- plex minus.</i> An. 407.
vii	A	xv	17	Cypriani, Carth. Episc. Eccl. Doct. & Mart. (è 14.) <i>Semiduplex.</i> An. 258.
vi	b	xiv	18	Achardi, Quinciac. Abb. in territ. Pict. (è 15.) <i>Simplex.</i> An. 687.
v	c	xiii	19	
iv	d	xii	20	
iii	e	xi	21	Matthæi, Apostoli & Evangel. <i>Du- plex majus.</i> I. S. * <i>De S. Matthæo fte Feriâ quintâ Qua- tuor Temporum hujus mensis.</i>
	f	x	22	Mauricii & Socior. Mart. <i>Semiduplex.</i> An. 286.
	g	ix	23	Theclæ, Virg. & Mart. <i>Semiduplex.</i> C. fin. I. S.
	A	viii	24	Emmeramni, Pictav. Episc. & Mart. <i>Semiduplex.</i> An. 652.
xxix	b	vii	25	
xxviii	c	vi	26	
xxvii	d	v	27	Cosmæ & Damiani, Mart. <i>Semi- duplex.</i> III. vel IV. S.
25. xxvi	e	iv	28	

Cycl. Litt. Dies
Epa&f. Dom. Menfis.

SEPTEMBER.

xxv. xxiv	f	iiij	29	Michaelis , Archang. & om̃a. SS. Angel. <i>Duplex majus.</i>
xxiiij	g	Prid.	30	Hieronymi , Stridon. Presb. & Eccl. Do&f. <i>Duplex minus.</i> An. 420.

OCTOBER.

Dominicā quā immediatē praeedit Festum S. Lucae, celebratur ritu solemniori, cum octava II, ordinis, Anniversarium Dedicationis Ecclesiae Cathedralis, tum in ipsa Cathedrali Ecclesia, tum in omnibus aliis Diocesis Ecclesiis, siue propriam habeant Dedicationem, siue non habeant. Et insuper quā proprium & notum habent Dedicationis diem, ejus Anniversarium eodem ritu celebrant, Dominicā post illum diem proximā, nisi impedita fuerit: alioquin, Dominicā sequente.

xxij	A	Cal.	1	Remigii, Rem. Episc. (ò 13. Jan.) <i>Semiduplex.</i> C. an. 533. <i>Translatio hūc die, ante an. 585.</i>
xxj	b	vj	2	Angelorum Custodum. <i>Duplex minus.</i>
xx	c	v	3	Leodegarii , August. Episc. & Mart. (ò 2.) <i>Semiduplex.</i> An. 678.
xix	d	iv	4	Francisci , Assisinat, Coenob. Instit. Ord. Minorum. <i>Semiduplex.</i> An. 1226.
xviij	e	iiij	5	
xvij	f	Prid.	6	Brunonis , Monachi , Ord. Carthus. Instit. <i>Semiduplex.</i> An. 1101.
xvj	g	Non.	7	Fidis , Aginn. Virg. & Mart. (ò 6.) <i>Simplex.</i> C. an. 287. vel 290.
xv	A	viiij	8	
xiv	b	vij	9	Dionysii , primi Parisiens. Episc. & Socior. Mart. <i>Semiduplex.</i> An. 275. vel 286.
xiiij	c	vj	10	
xij	d	v	11	Omnium San&torum qui vixerunt ante Christum. <i>Duplex majus.</i>
xj	e	iv	12	

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Menfis.

OCTOBER.

x	f	iiij	13	
ix	g	Prid.	14	
viii	A	Idib.	15	Theresiæ, Abul. Virg. Instaurationis Ordin. Carmel. <i>Semiduplex</i> . An. 1582.
vii	b	xviij	16	
vi	c	xvj	17	
v	d	xv	18	Lucæ, Evangelistæ. <i>Duplex majus</i> . I. S.
iv	e	xiv	19	
iii	f	xiii	20	Caprasii, Aginn. Mart. <i>Semiduplex</i> . C. an. 287. vel 290.
ii	g	xii	21	
i	A	xi	22	
*	b	x	23	Benedicti, Samarit. Episc. & in territ. Pictav. Solitarii. <i>Simplex</i> . C. fin. IV. S.
xxix	c	ix	24	
xxviii	d	viii	25	Crispini & Crispiniani, Sueffionens. Mart. <i>Simplex</i> . An. 288.
xxvij	e	vij	26	
xxvi	f	vj	27	
25. xxv	g	v	28	Simonis & Judæ, Apost. <i>Duplex majus</i> . I. S.
xxiv	A	iv	29	
xxiii	b	iii	30	
xxij	c	Prid.	31	Vigilia omnium Sanctorum, cum jejuniis.

NOVEMBER.

xxj	d	Cal.	1	OMNIUM SANCTORUM. Solemne majus. Inst. c. an. 835.
xx	e	iv	2	COMMEMORATIO OMNIUM FIDELIUM DEFUNCTORUM. Solemne minus. Inst. an. 998. Festum manet.
xix	f	iiij	3	De Octav. omn. Sanct.
xviii	g	Prid.	4	
xvij	A	Non.	5	
xvj	b	viii	6	
xv	c	vij	7	

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Menfis.

NOVEMBER.

xiv	d	vj	8	Octava omnium Sanctorum, & Veneratio omnium sanctorum Reliquiarum Ecclesie & Dioecesis Pictaviensis. <i>Duplex minus.</i>
xiii	e	v	9	Caroli Borromæi, Mediol. Episc. (è 3.) <i>Semiduplex.</i> An. 1584.
xij	f	iv	10	Leonis Magni, Papæ & Eccl. Doct. <i>Semiduplex.</i> An. 461.
xi	g	iiij	11	Martini, Turonensis Episc. <i>Duplex majus.</i> An. 397.
x	A	Prid.	12	
ix	b	Idib.	13	
viii	c	xviiij	14	
vij	d	xviij	15	
vj	e	xvj	16	
v	f	xv	17	
iv	g	xiv	18	
iiij	A	xiiij	19	Elisabeth, Viduæ. <i>Simplex.</i> An. 1231.
ij	b	xij	20	
j	c	xj	21	Præsentatio B. Mariæ Virginis. <i>Duplex minus.</i>
*	d	x	22	Cæcilie, Virg. & Mart. <i>Simplex.</i> II. vel III. S.
xxix	e	ix	23	Clementis, Papæ & Mart. <i>Simplex.</i> An. 100.
xxviii	f	viii	24	Chryfogoni, Mart. <i>Simplex.</i> An. 304.
xxvij	g	vij	25	Catharinæ, Virg. & Mart. <i>Simplex.</i>
25 xxvj	A	vj	26	Lini, Papæ & Mart. <i>Simplex.</i> C. an. 79.
xxv.xxiv	b	v	27	Iusti, Pict. Presb. <i>Simplex.</i> C. fin. IV. S.
				<i>Prima sedes Dominica primæ Adventûs Domini hâc die 27.</i>
xxiiij	c	iv	28	
xxij	d	iiij	29	Vigilia S. Andreæ, Apost. cum jejunio. Commem. de S. Saturnino, Tolos. Episc. & Mart. III. S.
xxj	e	Prid.	30	ANDREÆ, APOSTOLI. <i>Duplex majus.</i> I. S.

Cyck Epact.	Litt. Dom.	Dies Mensis.	DECEMBER.	
xx	f	Cal.	1	Florentiæ, Pictav. Virg. <i>Duplex minus</i> . C. an. 367. <i>Commem. de S. Eligio, Noviom. Episc. (è 30. Nov.) An. 659.</i>
xix	g	iv	2	Francisci Xaverii, Presb. Indiar. Apost. <i>Semiduplex</i> . An. 1552.
xviii	A	iii	3	<i>Ultima sedes Dominica primæ Adventûs Domini hâc die 3.</i>
xvii	b	Prid.	4	
xvi	c	Non.	5	
xv	d	viii	6	Nicolai, Mir. in Lycia Episc. <i>Semiduplex</i> . IV. S.
xiv	e	vii	7	Ambrosii, Mediol. Episc. & Eccl. Doct. (è 4. April.) <i>Duplex minus</i> . An. 397. <i>Ordinatio hâc die. An. 374.</i>
xiii	f	vi	8	CONCEPTIO B. Mariæ Virginis. <i>Solemne minus. Festivatur etiam si transferri contingat.</i>
xii	g	v	9	
xi	A	iv	10	Abraë, Virg. Pict. S. Hilarii Filiæ. <i>Semiduplex</i> . C. an. 365.
x	b	iii	11	
ix	c	Prid.	12	Delphini, Burdigal. Episc. (è 23.) <i>Semiduplex</i> . An. 404.
viii	d	Idib.	13	Luciæ, Syracus. Virg. & Mart. <i>Semiduplex</i> . An. 304. vel. 305.
vii	e	xix	14	Fortunati, Pictav. Episc. <i>Duplex minus</i> . Init. VII. S.
vi	f	xviii	15	
v	g	xvii	16	
iv	A	xvi	17	
iii	b	xv	18	
ii	c	xiv	19	
i	d	xiii	20	
*	e	xii	21	Thomæ, Apost. <i>Duplex majus</i> . I. S. <i>De S. Thoma fit Feriâ quintâ Quatuor Temporum hujus mensis.</i>
xxix	f	xi	22	
xxviii	g	x	23	
xxvii	A	ix	24	Vigilia Nativitatis Domini, <i>cum jejun.</i>
xxvi	b	viii	25	NATIVITAS DOMINI, <i>Annuale.</i>

Cycl. Litt. Dies
Epact. Dom. Merfus.

DECEMBER.

35. xiv	c	vii	16	STEPHANI, PROTOMAR- TYRIS. <i>Solenne minus. C. an. 33.</i> <i>Commun. de Octava Nativit. Dom.</i>
xxiv	d	vj	17	JOANNIS, APOSTOLI ET EVANGELISTÆ. <i>Solenne mi- nus. An. 100. vel 104.</i> <i>Commun. de Octava Nativit. Dom.</i>
xxij	e	v	18	Sanctorum Innocentium, Mart. <i>Du- plex majus. I. S.</i> <i>Commun. de Octava Nativit. Dom.</i>
xxij	f	iv	29	De Octava Nativit. Domini.
xxj	g	iiij	30	De Octava Nativit. Domini.
* 19. xx	A	Prid.	31	De Octava Nativit. Domini. <i>Commun. de S. Sylvestro, Papa. An.</i> 335.

* Hæc Epacta 19. nunquam est in usu, nisi concurrat cum Aureo Numero xix.

T A B U L A

Continens Officiorum gradus & diversitatem.

ANNUALE.	Duplex minus.
SOLEMNE MAJUS.	Semiduplex.
SOLEMNE MINUS.	Simplex.
DULEX MAJUS.	

ANNUALIA.
Nativitas Domini.
Pascha.
Pentecoste.
Natalis SS. Apost. Petri & Pauli.
In unaquaque Ecclesia celebratur sub ritu Annuali Festum principale Patroni primarii. Item si contingat consecrari Ecclesiam, ipsa dies Consecrationis seu Dedicationis erit Annuale.
SOLEMNIA MAJORA.
Epiphania Domini.
Festum S. Hilarii Pictaviens.
Episcopi, & Ecclesie Doctoris.
Præsentatio Domini, quæ & Purificatio beatæ Mariæ Virginis nuncupatur.
Annuntiatio & Incarnatio Domini.
Ascensio Domini.
Festum SS. Trinitatis.
Solemnitas SS. Eucharistiæ.
Assumptio beatæ Mariæ Virginis.
Festum omnium Sanctorum.

Anniversarius dies Dedicationis Ecclesie.
In singulis Ecclesiis Parochialibus Diæcesis, Dominicâ tertiâ mensis per quem specialiori modo colitur SS. Eucharistia Sacramentum, celebratur ritu Solemni majori Festum gratiarum actionis pro dono conservatæ Fidei circa augustissimum Sacramentum, & Reparationis injuriarum eisdem SS. Sacramento illatarum. Si Dominica illa sit impedita, transfertur, vel anticipatur prædictum Officium in Dominicam ejusdem mensis convenientiorem.
SOLEMNIA MINORA.
Conceptio beatæ Mariæ Virginis.
Natalis S. Stephani Protomartyris.
Festum S. Joannis Evangel.
Circumcisio Domini.
Nativitas S. Joannis Baptiste.
Nativitas B. Mariæ Virginis.
Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum.

DUPLICIA MAJORA.

Dominicæ omnes per annum.
Dies Octava omnium Annua-
lium, itémque Solemnium
majorum Domini.
Natalitia XII. Apostolorum,
& Evangelistarum.
Festum SS. Innocentium.
Pontificatûs, seu Cathedræ
S. Petri Apostoli.
Omnium SS. Episcoporum
Pictaviensium.
S. Sebastiani.
Conversionis S. Pauli Apost.
Compassionis Beatæ Mariæ
Virginis.
Inventionis S. Crucis.
Inventionis & Translationis
Reliquiarum S. Hilarii.
Commemorationis S. Pauli
Apostoli.
Visitationis B. Mariæ Virg.
S. Martialis.
Liberationis S. Petri à carcere.
Transfigurationis Domini.
S. Laurentii.
S. Radegundis.
S. Ludovici.
Exaltationis S. Crucis.
S. Michaëlis Archangeli, &
omnium SS. Angelorum.
Omnium Sanctorum qui vi-
xerunt ante Christum.
S. Martini.

D O M I N I C Æ P R I V I L E G I A T Æ

I. Classis,

Quæ nunquam omittuntur.

Primæ Adventûs.

Primæ Quadragesimæ.

Passionis.

Palmarum.

Paschæ.

In Albis Depositis.

Pentecostes.

Prima post Pentecosten, in
qua fit Officium de SS. Tri-
nitate.

D O M I N I C Æ P R I V I L E G I A T Æ

II. Classis,

*Quæ admittunt Solemnia majo-
ra, & suprâ.*

Secunda

Tertia

Quarta

} Adventûs.

Dominicæ in

ca

} Septuagesima.

} Sexagesima.

} Quinquagesima.

Secunda

Tertia

Quarta

} in Quadragesima.

D O M I N I C Æ

III. Classis,

*In quibus non fit nisi de Dupli-
cibus majoribus Domini, &
Solemnibus minoribus, aut
suprà.*

Reliquæ Dominicæ per an-
num.

F E R I Æ M A J O R E S P R I V I L E G I A T Æ,

Quæ nunquam omittuntur.

Vigilia Nativitatis Domini.

Feria IV. Cinerum.

Feriæ Majoris Hebdomadæ.

Feriæ intra Hebdomadam

Paschæ.

Vigilia Pentecostes.

Feriæ intra Hebdomadam
Pentecostes.

FORMA ABSOLUTIONIS

SACRAMENTALIS,

Cum Precibus ante & post eam à Sacerdote dicendis.

Misereatur tui omnipotens Deus, &, dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam æternam.

Indulgentiam, absolutionem † & remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens & misericors Dominus. Amen.

Dominus noster Jesus Christus, qui est summus Pontifex, te absolvat; & Ego, auctoritate ipsius, te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, (si pœnitens sit Clericus, additur, suspensionis) & interdicti, in quantum possum & tu indiges. Deinde, Ego te absolvo à peccatis tuis, in nomine Patris, † & Filii, & Spiritus sancti. Amen.

Passio Domini nostri Jesu Christi, mérita beatæ Mariæ Virginis, &

omnium Sanctorum, suffragia sanctæ matris Ecclesiæ, quidquid boni féceris, & mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiæ & præmium vitæ æternæ. Amen.

Si Pœnitens esset mortui proximus, & præ brevitatem temporis, Preces omnes & Absolutio, ut superius jaces, recitari non possent; eo casu, Sacerdos pronuntiabit solummodò verba ad essentiam Absolutionis necessaria, ipsūque absolvet à censuris quas incurrere, & à peccatis quæ committere potuit, sub hac forma.

Ego te absolvo ab omnibus censuris & peccatis, In nomine Patris, † & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.

PSALTERIUM

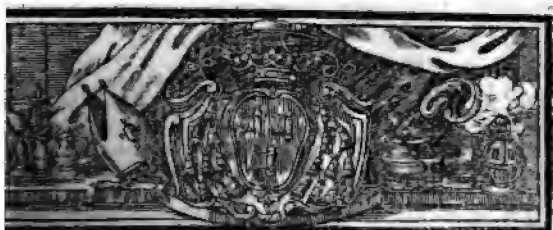

II. 1700000 100

C. Hoguen Sculp.

Servite Domino in timore : et exultate
ei cum tremore . *Ps. c. ii.*

PSALTERIUM
DISPOSITUM
PER HEBDOMADAM.
PARS ÆSTIVA.

DOMINICA,
AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Ante Officium Nocturnum dicitur secretò :

PATER
noster, qui
es in cœ-
lis, sancti-
ficetur no-
men tuū :
advéniat
regnum tuum : fiat volún-
tas tua sicut in cœlo , & in
terra : panem nostrum quo-
tidianum da nobis hódie :
& dimitte nobis débita no-
stra , sicut & nos dimitti-
mus debitoribus nostris :
& ne nos inducas in tenta-
tiónem ; sed libera nos à
malo. Amen. *Matt. 6. 9.*
ad 13.

Pars Æstiva.

AVe, María, grátia ple-
na ; Dóminus tecum :
benedícta tu in muliéri-
bus , & benedíctus fructus
ventris tui , Jesus. *Luc. 1.*
28. 42.

Sancta María , mater
Dei , ora pro nobis pecca-
tóribus , nunc , & in hora
mortis nostræ. Amen.

CRedo in Deum , Pa-
trem omnipoténtem ,
creatórem cœli & terræ :
Et in Jesum Christum , Fí-
lium ejus únicum , Dómi-
num nostrum : qui concép-
tus est de Spíritu sancto ,
natus ex María Virgi-

A

4 *Dominicâ ad Officium Nocturnum.*

die séptimo opus suum
quod fécerat. *Gen. 2. 2.*

Ant. 2. D. Requiévit.

PSALMUS 2.

*Christus Filius Dei , Rex
in Sion & in omnes
gentes.*

QUare fremuérunt gen-
tes , * & pópuli medi-
táti sunt inánia ?

Astiterunt reges terræ ,
& príncipes convenérunt
in unum * advérsus Dómi-
num , & advérsus Chri-
stum ejus.

Dirumpámus víncula eó-
rum , * & projiciámus à
nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis , ir-
ridébit eos : * & Dóminus
subfannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in
ira sua , * & in furóre suo
conturbábit eos.

Ego autem constitútus
sum Rex ab eo super Sion
móntem sanctum ejus , *
prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me :
* Filius meus es tu ; ego
hódie génuí te.

Póstula à me , & dabo
tibi gentes hæreditátem
tuam , * & possessiómem
tuam términos terræ.

Reges eos in vírga fér-
rea , * & tanquam vas fi-
guli confrínges eos.

Et nunc , reges , intelli-
gite ; * erudímíni , qui ju-
dicátis terram.

Servíte Dómino in timó-
re , * & exultáte ei cum
tremóre.

Apprehéndite disciplí-

nam , * nequándo irascátur
Dóminus , & pereátis de
via justa.

Cùm exárserit in brevi
ira ejus , * beáti omnes
qui confidunt in eo.

*Ant. Requiévit Deus
die séptimâ ab ómnibus
opéribus suis. Hebr. 4. 4.*

Ant. 3. a. Benedíxit.

PSALMUS 3.

*Christi resurrectio , spes
membrorum ejus.*

DOmíne , quid multipli-
cáti sunt qui tribulant
me ? * multi insúrgunt ad-
vérsum me.

Multi dicunt ánimæ
meæ : * Non est salus ipsi
in Deo ejus.

Tu autem , Dómine ,
fúscéptor meus es , * gló-
ria mea , & exáltans caput
meum.

Voce meâ ad Dóminum
clamávi , * & exaudivit me
de monte sancto suo.

Ego dormívi , & sopo-
rátus sum ; * & exurre-
xi , quia Dóminus fúscépit
me.

Non timébo míllia pó-
puli circumdántis me : *
exúrge , Dómine ; salvum
me fac , Deus meus.

Quóniam tu percussísti
omnes adversátes mihi si-
nè causá ; * dentes pecca-
tórum contrivísti.

Dómini est salus ; * &
super pópulum tuum be-
nedíctio tua.

*Ant. Benedíxit Deus
diéi séptimo , & sanctifi-
cávit illum. Gen. 2. 3.*

Dominicâ ad Officium Nocturnum.

9

☩. In noctibus extollite manus vestras in sancta ;
 R. Et benedicite Dóminum. Ps. 133. 2.

Post versiculum cujuslibet Nocturni, dicit Celebrans altâ voce : Pater noster ; & omnes prosequuntur secretò usque ad ☩. Et ne nos inducas in tentationē ; R. Sed libera nos à malo. Postea Lector petit Benedictionem, dicens : Jube, Domne, benedicere.

Benedictiones habentur post Psalterium.

Qui privatim & solus recitat Officium, omisso, Jube, Domne, benedicere, dicit Benedictionem.

Lectioes cum Responsoriis habentur in Proprio de Tempore.

Hæc omnia observantur in singulis Nocturnis, nisi aliter notetur.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Christus.

PSALMUS 17.

Christi resurgentis & Ecclesiæ à persecutoribus liberatæ gratiarum actio.

Diligam te, Dómine, fortitúdo mea : * Dóminus firmaméntum meū, & refúgium meum, & liberátor meus.

Deus meus adjutor meus, * & sperábo in eum.

Protector meus, & cornu salutis meæ, * & susceptor meus.

Laudans invocábo Dóminum ; * & ab inimicis meis salvus ero,

Circumdedérunt me dolóres mortis ; * & torréntes iniquitátis conturbavérunt me.

Dolóres inférni circumdedérunt me ; * præoccupavérunt me láquei mortis.

In tribulatione mea invocávi Dóminum, * & ad Deum meum clamávi :

Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam ; * & clamor meus in conspéctu ejus, introívit in aures ejus.

Commóta est, & contrémuit terra : fundaménta móntium conturbáta sunt, & commóta sunt ; * quóniam irátus est eis.

Ascéndit fumus in ira ejus, & ignis à fácie ejus exársit ; * carbónes succénli sunt ab eo.

Inclinávit cælos, & descéndit : * & caligo sub pedibus ejus.

Et ascéndit super Chérubim, & volávit, * volávit super pennas ventórum.

Et posuit ténebras latibulum suum, in circúitu ejus tabernáculum ejus, * tenebrósa aqua in núbibus áeris.

Præ fulgóre in conspéctu ejus nubes transiérunt, * grando, & carbónes ignis.

Et intónuit de cælo Dóminus, & Altíssimus dedit vocem suam : * grando, & carbónes ignis.

Et misit sagíttas suas ;
 A iij

6 *Dominicâ ad Officium Nocturnum.*

& dissipâvit eos : * fûlgu-
ra multiplicâvit, & contur-
bâvit eos.

Et apparuerunt fontes
aquarum, * & revelata
sunt fundamenta orbis ter-
rarum,

Ab increpatione tua,
Dômine, * ab inspiratione
spiritûs iræ tuæ.

Ant. Christus resurrexit
à mortuis primitiæ dor-
mientium. 1. Cor. 15. 20.

Ant. 5. a. Tráditus est.

Diviso Psalmi 17.

Misit de summo [Dô-
minus] & accépit
me; * & assumpsit me de
aquis multis.

Eripuit me de inimicis
meis fortissimis, & ab iis
qui odérunt me; * quóniam
confortati sunt super me.

Prævenérunt me in die
afflictionis meæ; * & fa-
ctus est Dóminus protéctor
meus.

Et edúxit me in latitúdi-
nem; * salvum me fecit,
quóniam voluit me.

Et retribuet mihi Dómi-
nus secúndum justitiam
meam; * & secúndum puri-
tatem manuum mearum re-
tribuet mihi :

Quia custodívi vias Dó-
mini, * nec impiè gessi à
Deo meo.

Quóniam ómnia judícia
ejus in conspéctu meo, *
& justitias ejus non répu-
li à me.

Et ero immaculatus cum
eo, * & observábo me ab
iniquitate mea.

Et retribuet mihi Dómi-
nus secúndum justitiam
meam, * & secúndum pu-
ritatem manuum mearum
in conspéctu oculorum
ejus.

Cum sancto sanctus eris,
* & cum viro innocente
innocens eris.

Et cum electo electus
eris, * & cum perverso
pervertéris.

Quóniam tu pópulum
húmilem salvum facies, *
& óculos superbórum hu-
miliábis.

Quóniam tu illúminas
lucérnam meam, Dómine :
* Deus meus, illúmina té-
nebras meas.

Quóniam in te erípiar
à tentatione, * & in Deo
meo transgrediar murum.

Ant. Tráditus est pro-
pter delicta nostra, & re-
surrexit propter justifica-
tionem nostram. *Rom.* 4.
25.

Ant. 6. F. Resurrexit.

Altera divisio Psal. 17.

Deus meus, impollú-
ta via ejus : elóquia
Dómini igne examinata :
* protéctor est ómnium
sperantium in se.

Quóniam quis Deus præ-
ter Dóminum? * aut quis
Deus præter Deum no-
strum?

Deus qui præcínxit me
virtúte; * & posuit imma-
culatam viam meam.

Qui perfecit pedes meos,
tanquam cervórum; * &
super excelsa státuens me :

Dominicâ ad Officium Nocturnum.

7

Qui docet manus meas
ad prælium : * & posuisti
ut arcum æreum bráchia
mea :

Et dedisti mihi protecti-
onem salutis tuæ , * & dex-
tera tua suscepit me :

Et disciplina tua correxit
me in finem ; * & discipli-
na tua ipsa me docébit.

Dilatasti gressus meos
subtus me , * & non sunt
infirmata vestigia mea.

Persequar inimicos meos,
& comprehendam illos : *
& non convertar donec
deficiant.

Confringam illos , nec
poterunt stare ; * cadent
subtus pedes meos.

Et præcinxisti me virtute
ad bellum ; * & supplantasti
insurgentes in me subtus
me.

Et inimicos meos dedi-
sti mihi dorsum ; * & odién-
tes me disperdidisti.

Clamaverunt , nec erat
qui salvos faceret : * ad
Dóminum , nec exaudivit
eos.

Et comminam eos ut
polverem ante faciém ven-
ti : * ut lutum platearum
delebo eos.

Eripies me de contradi-
ctionibus populi ; * consti-
tues me in caput gentium.

Populus quem non co-
gnovi , servivit mihi ; * in
auditu auris obedivit mihi.

Filii alieni mentiti sunt
mihi ; * filii alieni inveterá-
ti sunt , & claudicaverunt
à sémitis suis.

Vivit Dóminus , & be-
nedictus Deus meus ; *
& exaltetur Deus salutis
meæ.

Deus , qui das vindictas
mihi , & subdis populos
sub me : * liberátor meus
de inimicis meis iracún-
dis.

Et ab insurgéntibus in
me exaltabis me ; * à viro
iniquo eripies me.

Propterea confitebor tí-
bi in nationibus , Dómine ;
* & nómini tuo psallam
dicam.

Magnificans salutes Re-
gis ejus , & faciens mise-
ricórdiam Christo suo Da-
vid , * & sémini ejus usque
in séculum.

Ant. Resurrexit tertiâ
die secúndum Scripturas
1. Cor. 15. 4.

ÿ. Mediâ nocte surge-
bam ad confiténdum tibi ,
x. Super iudicia iustifica-
tionis tuæ , Dómine. Ps.
118. 62.

Pater. *secretò.* ÿ. Et ne
nos , &c. *ut supra.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Dies.

PSALMUS 27.

*Inter adversa , spes resur-
gendi.*

AD te , Dómine , cla-
mábo ; Deus meus ,
ne síleas à me ; * nequán-
do táceas à me , & assimi-
lâbor descendéntibus in
lacum.

Exaúdi , Dómine , vo-
cem deprecationis meæ ,
dum oro ad te , * dum ex-

A jv

tóllo manus meas ad templum sanctum tuum.

Ne simul trahas me cum peccatoribus; * & cum operantibus iniquitatem ne perdas me.

Qui loquuntur pacem cum próximo suo; * mala autem in cordibus eorum.

Da illis secundum opera eorum, * & secundum nequitiam adinventiōum ipsorum.

Secundum opera manuum eorum tribue illis; * redde retributiōem eorum ipsis.

Quoniam non intellexerunt opera Domini, & in opera manuum ejus; * destrues illos, & non ædificabis eos.

Benedictus Dominus; * quoniam exaudivit vocem deprecationis meæ.

Dominus adjutor meus, & protector meus; * in ipso speravit cor meum, & adjutus sum.

Et restituit caro mea; * & ex voluntate mea confitebor ei.

Dominus fortitudo plebis suæ; * & protector salvariōnum Christi sui est.

Salvum fac populum tuum, Domine, & benedic hereditati tuæ; * & rege eos, & extolle illos usque in ætérnum.

Ant. Dies sanctificatus est Domino Deo nostro. 2. *Ezdr.* 8. 9.

Ant. 8. G. Est Dominus.

PSALMUS 29.

Resurrectionis Psalmus.

EXaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me; * nec delectasti inimicos meos super me.

Domine Deus meus, clamavi ad te; * & sanasti me.

Domine, eduxisti ab inférno animam meam: * salvasti me à descendéntibus in lacum.

Psallite Domino, sancti ejus; * & confitemini memoriæ sanctitatis ejus.

Quoniam ira in indignatione ejus; * & vita in voluntate ejus.

Ad vespérum demorabitur fletus; * & ad matutinum lætitia.

Ego autem dixi in abundantia mea: * Non movebor in ætérnum.

Domine, in voluntate tua, * præstitisti decóri meo virtutem.

Avertisti faciē tuam à me, * & factus sum conturbatus.

Ad te, Domine, clamabo; * & ad Deum meum deprecabor.

Quæ utilitas in sanguine meo, * dum descēdo in corruptiōnem?

Numquid confitebitur tibi pulvis, * aut annuntiabit veritatem tuam?

Audivit Dominus, & misertus est mei; * Dominus factus est adjutor meus.

Convertisti planctum

meum in gaudium mihi; *
conscidisti saccum meum;
& circumdedisti me lætitiâ :

Ut canter tibi glória mea, & non compúngar; *
Dómine Deus meus, in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Est Dóminus vivus, ipse in cælo potens, qui iussit agi séptimam diem. 2. *Mach.* 15. 4.

Ant. 5. C. Gaudeámus.

PSALMUS 65.

Canticum Resurrectionis.

Jubiláte Deo, omnis terra; psalmum dicite nómini ejus; * date glóriam laudi ejus.

Dicite Deo: Quàm terribilia sunt ópera tua, Dómine! * in multitudine virtútis tuæ mentiéntur tibi inimíci tui.

Omnis terra adóret te, & psallat tibi, * psalmum dicat nómini tuo.

Veníte, & vidéte ópera Dei: * terribilis in consíliis super filios hóminum.

Qui convértit mare in áridam, in flúmine pertransíbunt pede, * ibi lætábimur in ipso.

Qui dominátur in virtúte sua in ætérnum; óculi ejus super gentes respíciunt: * qui exásperant, non exalténtur in semet-ípsís.

Benedícite, gentes, Deū nostrum, * & audítam fá-cire vocem laudis ejus.

Qui pósuit ánimam meam ad vitam; * & non de-

dit in commotióem pedes meos.

Quóniam probásti nos, Deus; * igne nos examinásti, sicut examinátur argéntum.

Induxísti nos in láqueum, posuísti tribulatióes in dorso nostro, * imposuísti hómines super cápita nostra.

Transívimus per ignem & aquam, * & eduxísti nos in refrigeríum.

Introibo in domum tuam in holocaustis; * reddam tibi vota mea:

Quæ distinxérunt lábia mea, * & locútum est os meum in tribulatióne mea.

Holocausta medulláta offeram tibi cum incénso arietum; * offeram tibi boves cum hircis.

Veníte, audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * quanta fecit ánimæ meæ.

Ad ipsum ore meo clamávi, * & exaltávi sub lingua mea. —

Iniquitátem si aspéxi in corde meo, * non exáudiet Dóminus.

Proptéreà exáudívit Deus, * & atténdit voci deprecationis meæ.

Benedíctus Deus, * qui non amóvit oratióem meam, & misericórdiam suam à me.

Ant. Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam Deo. *Apoc.* 19. 7.

Ÿ. Deus illúminet vul-

A v

tum suum super nos, *ꝛ.* Et misereatur nostrî. *Pf. 66. 2.*

Pater. *secretò. ʒ.* Et ne nos, &c. *ut supra.*

Post ultimum Responsorium, dicitur, Te Deum, si dicendum sit.

TE Deum laudamus: * te Dóminum confitemur.

Te ætérnum Patrem * omnis terra venerátur.

Tibi omnes Angeli, * tibi cœli & univérſæ potestates,

Tibi Chérubim & Séraphim * incessábili voce proclamant:

Sanctus,

Sanctus,

Sanctus,

Dóminus Deus Sábaoth.

Pleni sunt cœli & terra * majestátis glóriæ tuæ.

Té glorióſus * Apostolorum chorus,

Te Prophetarum * laudábilis númerus,

Te Mártýrum candidátus * laudat exércitus;

Te per orbem terrarum * sancta confitétur Ecclésiá,

Patrem * imménsæ majestátis;

Venerándum tuum verum * & únicum Fílium;

Sanctum quoque * paracletum Spíritum.

Tu Rex glóriæ, * Christe.

Tu Patris * sempitérnus es Fílius.

Tu ad liberándum susceptúrus hóminem, * non

horruísti Vírginis úterum.

Tu devícto mortis acúleo, * aperuísti credéntibus regna cœlorum.

Tu ad dexteram Dei sedes * in glória Patris.

Judex créderis * esse ventúrus.

Te ergo quæsumus, fámulis tuis subveni, * quos pretiόſo sáanguine redemísti.

Ætérnâ fac cum Sanctis tuis * glóriâ munerári.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * & benedic hæreditáti tuæ.

Et rege eos, * & extólle illos usque in ætérnum.

Per singulos dies * benedicimus te,

Et laudamus nomen tuum in séculum * & in séculum séculi.

Dignáre, Dómine, diē isto * sinē peccáto nos custodíre.

Miserére nostrî, Dómine, * miserére nostrî.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, * quemádmódum sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi; * non confundar in ætérnum.

Si Laudes non sequantur continuo, híc dicitur: Dóminus vobíscum. ʒ. Et cum spíritu tuo. Orémus. Deinde Oratio propria cum integra conclusione. Ac postea iterum: Dóminus vobíscum. ʒ. Et cum spíritu tuo. ʒ. Benedicámus Dó-

Dominicâ ad Laudes Matutinas.

11

mino. *℟.* Deo grâcias. *Tum secretò* ; Fidélium animæ , per misericórdiam Dei requiescant in pace. *℟.* Amen. *Ac tandem* , Pater noster , *etiam secretò.*

A D L A U D E S
M A T U T I N A S .

Si separentur ab Officio Nocturno , dicitur secretò , Pater & Ave ; & sic aliis diebus.

℣. Sacerdotalis. Magnus Dóminus , & laudábilis nimis ; *℟.* Et magnitúdinis ejus non est finis. *Pf.* 144. 3.

DEus , in adiutorium , &c. Glória Patri , &c. Sicut erat , &c.

Ant. 1. g. Opórtet.

P S A L M U S 62.

Eternorum bonorum desiderium.

DEus , Deus meus , * ad te de luce vígilo. Sitívit in te ánima mea ; * quàm multipliciter tibi caro mea !

In terra desérta , & in-via , & inaquósa , sic in sancto apparui tibi , * ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas ; * lábia mea laudábunt te.

Sic benedicam te in víta mea , * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea , * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memór fui tuí super

stratum meum , in matutínis meditábor in te ; * quia fuísti adiutor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo , adhæsit ánima mea post te ; * me suscepit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam ; introibunt in inferióra terræ : * tradéntur in manus gládii ; partes vúlpium erunt.

Rex verò lætábitur in Deo , laudabúntur omnes qui jurant in eo ; * quia obstrúctum est os loquéntium iniqua.

Ant. Opórtet prævenire solem ad benedictiónem tuam , Dómine , & ad ortum lucis te adoráre. *Sap.* 16. 28.

Ant. 8. G. Tua est.

P S A L M U S 92.

Christi regnum & eloquia extolluntur.

Dominus regnávít , decórem indútus est ; * indútus est Dóminus fortitúdinem , & præcínxit se.

Etenim firmávit orbem terræ , * qui non commovébitur.

Paráta sedes tua ex tunc ; * à século tu es.

Elevavérunt flúmina , Dómine , * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos , * à vóci-bus aquárum multárum.

Mirábiles elatiónes maris ; * mirábilis in altis Dóminus.

A vj

Testimonia tua credibilia facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitudo, Dómine, in longitúdinem diérum.

Ant. Tua est, Dómine, magnificéntia, & poténtia, & glória, atque victória; & tibi laus. *1. Par. 29 11.*

Ant. 7. d. Quis.

PSALMUS 99.

Ad Dei cultum & laudes exhortatio.

Jubiláte Deo, omnis terra, * servíte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.

Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus; ipse fecit nos, & non ipsi nos : * pópulus ejus & oves páscuæ ejus.

Introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis : * confitémini illi.

Laudáte nomen ejus, quóniam suávis est Dóminus; * in ætérnum misericórdia ejus, & usque in generatióne & generatióne veritas ejus.

Ant. Quis non timébit te, Dómine, & magnificábit nomen tuum? *Apoç. 15. 4.*

Ant. 6. F. Benedíctus es.

CANTICUM TRIUM
PUERORUM. *Dan. c. 3. v. 57. ad 88.*

Cunctæ creaturæ ad benedicendum Domino invitantur.

Benedícite, ómnia ópera Dómini, Dómino :

* laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Benedícite, Angeli Dómini, Dómino : * benedicíte, cæli, Dómino.

Benedícite, aquæ omnes quæ super cælos sunt, Dómino : * benedicíte, omnes virtútes Dómini, Dómino.

Benedícite, sol & luna, Dómino : * benedicíte, stellæ cæli, Dómino.

Benedícite, omnis imber & ros, Dómino : * benedicíte, omnes spíritus Dei, Dómino.

Benedícite, ignis & æstus, Dómino : * benedicíte, frigus & æstus, Dómino.

Benedícite, rores & pruina, Dómino, * benedicíte, gelu & frigus, Dómino.

Benedícite, glácies & nives, Dómino : * benedicíte, noctes & dies, Dómino.

Benedícite, lux & tenebræ, Dómino : * benedicíte, fúlgura & nubes, Dómino.

Benedícat terra Dóminus : * laudet & superexaltet eum in sécula.

Benedícite, montes & colles, Dómino : * benedicíte, univérfa germinántia in terra, Dómino.

Benedícite, fontes, Dómino : * benedicíte, mária & flúmina, Dómino.

Benedícite, cete & omnia quæ movéntur in aquis, Dómino : * benedicíte,

omnes volúcrés cœli, Dómino.

Benedícite, omnes béstiæ & pécora, Dómino: * benedícite, filii hóminum, Dómino.

Benedícat Israël Dóminum; * laudet & superexáltet eum in sécula.

Benedícite, sacerdótes Dómini, Dómino: * benedícite, servi Dómini, Dómino.

Benedícite, spíritus & animæ iustórum, Dómino: * benedícite, sancti & húmiles corde, Dómino.

Benedícite, Ananía, Azaría, Mísaël, Dómino; * laudáte & superexaltáte eum in sécula.

Hic, loco Glória Patri, dicitur:

Benedicámus Patrem, & Fílium, cum sancto Spíritu; * laudémus & superexaltémus eum in sécula.

Benedíctus es, Dómine, in firmaménto cœli; * & laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sécula.

Ant. Benedíctus es in templo sancto glóriæ tuæ; & superlaudábilis, & supergloriósus in sécula. *Dan.* 3. 53.

Ant. 3. à. Sanctus.

PSALMUS 150.

Deus omnimodè laudandus.

Laudáte Dóminum in sanctis ejus; * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.

Laudáte eum in virtúti-

bus ejus; * laudáte eum secúndum multitudinem magnitúdinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ; * laudáte eum in psalterio & cithara.

Laudáte eum in týmpano & choro; * laudáte eum in chordis & órgano.

Laudáte eum in cýmbalis benesonántibus, laudáte eum in cýmbalis jubilationis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Ant. Sanctus, sanctus, sanctus, Dóminus Deus omnipotens, qui erat, & qui est, & qui ventúrus est. *Apoc.* 4. 8.

CAPITULUM. *Apoc.*

7. 12.

Benedíctio, & cláritas, & sapiéntia, & gratiárum áctio, honor, & virtus, & fortitúdo Deo nostro in sécula seculórum. Amen. R. Deo grátias.

Sic respondetur in fine omnium Capitulorum.

HYMNUS.

LAUDATE quem cœli colunt, Quem, turba supplex, Angeli

Prono salútant vértice; Laudáte, mortáles, Deum.

Hic vos levi de pulvere Alit créatos & regit: Hic cuncta nutu cóndidit, Et cuncta nutu sústinet.

Quæ finxit error impius, Gentes colunt ludíbria; Ast unus est nobis Deus, Quem summa laus unum decet.

NOMEN verendi Numinis

Laudare sit solus labor;
Nec ora cessent debitas
Grates ei persolvere.

Sic gens beata Cœlitum
Optata gustat otia,
Deoque plena dulcibus
Resolvit ora canticis.

ÆTERNE tu Verbi Pater,

Æterne Fili, par Patri,
Et par utrique, Spiritus,
Tibi, Deus, sit gloria.

Amen.

ψ. Prævenérunt oculi
mei ad te dilúculo, R. Ut
meditárer elóquia tua. Ps.
118. 148.

*Ad Benedíctus, Antiphona
habetur in Proprio de
Tempore.*

CANTICUM ZACHARIÆ.

Luc. c. 1. v. 68. ad 79.

*De Redemptoris adventu,
gratiarum actio.*

Benedíctus Dóminus
Deus Israél: * quia vi-
sitávit, & fecit redempti-
onem plebis suæ;

Et eréxit cornu salutis
nobis, * in domo David
púeri sui;

Sicut locútus est per os
sanctórum, * qui à século
sunt Prophetárum ejus,

Salútem ex inimícis no-
stris, * & de manu ómnium
qui odérunt nos;

Ad faciéndam misericór-
diam cum pátribus nostris,
* & memorári testaménti
sui sancti:

Jusjurándum quod ju-
rávit ad Abraham patrem

nostrum, * datúrum se
nobis;

Ut sinè timóre de manu
inimicórum nostrórum li-
beráti, * serviámus illi

In sanctitáte & justitia
coram ipso, * ómnibus
diébus nostris.

Et tu, puer, Prophéta
Altíssimi vocáberis, * præ-
bis enim ante faciém Dómi-
ni paráre vias ejus;

Ad dandam sciéntiam
salútis plebi ejus, * in re-
missiõnem peccatórum eó-
rum;

Per viscera misericórdiæ
Dei nostri, * in quibus visi-
távit nos Oriens ex alto,

Illumináre his qui in
ténébris & in umbra mor-
tis sedent, * ad dirigén-
dos pedes nostros in viam
pacis.

Glória Patri.

*Post Canticum dicitur
Antiphona: deinde, Dó-
minus vobíscum; R. Et
cum spíritu tuo. Orémus.
Tum Oratio propria cum
integra conclusione: & post
Orationem, Dóminus vo-
bíscum: R. Et cum spíri-
tu tuo.*

ψ. Benedicámus Dómi-
no; R. Deo grátias.

*Si qua Commemoratio
occurrat, hoc loco fit, eo
modo qui describitur in Ru-
bricis.*

*Post Commemorationem,
si sit unica, vel post ulti-
mam, si plures sint; Dó-
minus vobíscum; R. Et
cum spíritu tuo,*

Dominicá ad Primam.

25

†. Benedicámus Ddmi-
no; *ps.* Deo grátias.

*Post quamlibet Horam ,
si aliud Officium non seque-
tur, dicitur secretò :* Fidé-
lium ánimæ per misericór-
diam Dei requiescant in
pace. *ps.* Amen.

Deinde , Pater noster.
Ave. secretò.

A D P R I M A M.

Pater. Ave. secretò.

†. Deus, in adjutórium.
suprà.

H Y M N U S. C.

J A M lucis orto sídere,
Deum precémur súp-
plices,

Nostras ut ipse dirígat
Lux increáta sémitas.

N I L lingua peccet, nil
manus ;

Níl mens ináne cógitet ;
In ore simplex véritas,
In corde regnet caritas.

I N C Æ P T A dum fluet
dies ,

O Christe, custos pervigil,
Quas sævus hostis óbsi-
det

Portas tuére sénsuum.

P R Æ S T A diúrnus ut
tuæ

Subsérviat laudi labor :
Autóre quæ te cœpimus
Da, te favénte, prósequi.

S U P E R B A ne nimis
caro

Menti licénter ímperet ;
Carnis domet supérbiam
Porús cibíque párcitas.

Æ T E R N E tu Verbi Pa-
ter ,

Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque , Spíritus ,

Tibi, Deus, sit glória.

Amen.

Ant. 1. f. Dignus es.

P S A L M U S 117.

*Gratiarum actio ob Salva-
toris manifestationem.*

C O N f i t e m i n i D ó m i n o ,
quóniam bonus , *
quóniam in séculum mise-
ricórdia ejus.

Dicat nunc Israél, quó-
niam bonus , * quóniam
in séculum misericórdia
ejus.

Dicat nunc domus Aa-
ron, * quóniam in séculum
misericórdia ejus.

Dicant nunc qui timent
Dóminum , * quóniam in
séculum misericórdia ejus.

De tribulatióne invocá-
vi Dóminum , * & exaudí-
vit me in latitúdine Dómi-
nus.

Dóminus mihi adjútor ;
* non timébo quid faciát
mihi homo.

Dóminus mihi adjútor ;
* & ego despíciám inimí-
cos meos.

Bonum est confidere in
Dómino , * quàm confide-
re in hómine.

Bonum est speráre in
Dómino , * quàm speráre
in princípibus.

Omnes gentes circuí-
erunt me ; * & in nómine
Dómini, quia ultus sum in
eos.

Circumdántes circumde-
derunt me ; * & in nómine
Dómini, quia ultus sum in
eos.

Circumdedérunt me si-

cut apes, & exarsérunt sicut ignis in spinis; * & in nómine Dómini, quia ultus sum in eos.

Impúlsus evérsus sum ut cáderem, * & Dóminus fuscépit me.

Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus est mihi in salútem.

Vox exultatiónis & salutis, * in tabernáculis iustórum.

Dextera Dómini fecit virtútem, dextera Dómini exaltávit me, * dextera Dómini fecit virtútem.

Non móriar, sed vivam; * & narrábo ópera Dómini.

Castigans castigávit me Dóminus, * & morti non trádidit me.

Aperíte mihi portas iustitiæ, ingréssus in eas confitébor Dómino: * hæc porta Dómini, iusti intrábunt in eam.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * & factus es mihi in salútem.

Lápidem quem repro-bavérunt ædificátes, * hic factus est in caput ánguli.

A Dómino factum est istud, * & est mirábile in óculis nostris.

Hæc est dies quam fecit Dóminus; * exultémus & lætémur in ea.

O Dómine, salvum me fac; ó Dómine, benè prosperáre: * benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Benediximus vobis de domo Dómini: * Deus Dóminus, & illúxit nobis.

Constituíte diem solénnem in condénsis, * usque ad cornu altáris.

Deus meus es tu, & confitébor tibi; * Deus meus es tu, & exaltábo te.

Confitébor tibi, quóniam exaudísti me, * & factus es mihi in salútem.

Confitémini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in séculum misericórdia ejus.

PSALMUS 118.

Divina legis laus et amor.

BEÁTI immaculáti in via, * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutántur testimoniá ejus, * in toto corde exquirunt eum.

Non enim qui operántur iniquitátem, * in viis ejus ambulavérunt.

Tu mandásti * mandáta tua custodiri nimis.

Utinam dirigántur viæ meæ * ad custodiéndas justificationes tuas!

Tunc non confúndar, * cum perspéxero in ómnibus mandátis tuis.

Confitébor tibi in directiône cordis, * in eo quòd didici judícia iustitiæ tuæ.

Justificationes tuas custodiám; * non me derelinquas usquequáque.

In quo córrigit adolescentior viam suam? * in

custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te ; * ne repellas me à mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua , * ut non peccem tibi.

Benedictus es, Dómine , * doce me justificationes tuas.

In lábiis meis * pronuntiavi omnia iudicia oris tui.

In via testimoniórum tuórum delectatus sum , * sicut in ómnibus divitiis.

In mandatis tuis exercebor ; * & considerábo vias tuas.

In justificationibus tuis meditabor ; * non obliviscar sermones tuos.

Prima divisio Psal. 118.

Retribue servo tuo ; * vivifica me , & custodiam sermones tuos.

Revéla óculos meos , * & considerábo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra ; * non abscondas à me mandata tua.

Concupivit ánima mea desiderare justificationes tuas * in omni témpore.

Increpásti superbos ; * maledícti qui declinant à mandatis tuis.

Aufer à me opprobrium & contéptum ; * quia testimónia tua exquisivi,

Etenim sedérunt príncipes , & advérsùm me loquebantur ; * servus autem tuus exercebátur in justificationibus tuis ;

Nam & testimónia tua meditatio mea est , * & consílium meum justificationes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea , * vivifica me secundùm verbum tuum.

Vias meas enuntiávi , & exaudisti me ; * doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuárum instrue me , * & exercebor in mirabilibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tédio ; * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis ámove à me , * & de lege tua miserere meí.

Viam veritatis elégi , * iudicia tua non sum oblitus.

Adhæsi testimoniis tuis , Dómine ; * noli me confundere.

Viam mandatórum tuórum cucúrri , * cùm dilatásti cor meum.

Quando fit Officium de Dominica , nisi aliter notetur , dicitur sequens

SYMBOLUM.

Quicumque vult salvus esse , * ante omnia opus est ut téneat cathólicam fidem :

Quam nisi quisque íntegram inviolatámque serváverit , * absque dúbio in ætérnum peribit.

Fides autem cathólica hæc est , * ut unum Deum in Trinitáte , & Trinitátem in Unitáte venerémur.

Neque confundentes personas, * neque substantiam separantes:

Alia est enim persona Patris, alia Filii, * alia Spiritus sancti.

Sed Patris, & Filii, & Spiritus sancti una est divinitas, * æqualis gloria, coætérna majestas.

Qualis Pater, talis Filius, * talis Spiritus sanctus.

Increátus Pater, increátus Filius, * increátus Spiritus sanctus.

Imménsus Pater, imménsus Filius, * imménsus Spiritus sanctus.

Ætérnus Pater, ætérnus Filius, * ætérnus Spiritus sanctus:

Et tamen non tres ætérni; * sed unus ætérnus.

Sicut non tres increáti, nec tres imménsi; * sed unus increátus, & unus imménsus.

Similiter omnipotens Pater, omnipotens Filius, * omnipotens Spiritus sanctus:

Et tamen non tres omnipotentes; * sed unus omnipotens.

Ità Deus Pater, Deus Filius, * Deus Spiritus sanctus:

Et tamen non tres Dii; * sed unus est Deus.

Ità Dóminus Pater, Dóminus Filius, * Dóminus Spiritus sanctus:

Et tamen non tres Dómini; * sed unus est Dóminus.

Quia sicut singillatim unamquámque personam, Deum & Dóminum confiteri christiánâ veritate compellimur; * ità tres Deos aut Dóminos dicere cathólicâ religióne prohibémur.

Pater à nullo est factus, * nec creátus, nec génitus.

Filius à Patre solo est; * non factus, nec creátus, sed génitus.

Spiritus sanctus à Patre & Filio; * non factus, nec creátus, nec génitus, sed procedens.

Unus ergo Pater, non tres Patres; unus Filius, non tres Filii; * unus Spiritus sanctus, non tres Spiritus sancti.

Et in hac Trinitate nihil prius aut postérius, nihil majus aut minus; * sed totæ tres personæ coætérnæ sibi sunt & coæquales.

Ità ut per omnia sicut jam supra dictum est, * & Unitas in Trinitate, & Trinitas in Unitate veneranda sit.

Qui vult ergo salvus esse, * ità de Trinitate sentiat.

Sed necessarium est ad ætérnam salutem, * ut Incarnationem quoque Dómini nostri Jesu Christi fideliter credat.

Est ergo fides recta, ut credámus & confiteámur, * quia Dóminus noster Jesus Christus Dei filius, Deus & homo est.

Deus est ex substantia Patris ante sæcula génitus;

Dominicā ad Primam.

19

no est ex substantia
in seculo natus.

ctus Deus, per-
omo; * ex anima
i & humana carne
as.

ilis Patri secundum
tem; * minor Patre
m humanitatem.
icet Deus sit & ho-
non duo tamen,
s est Christus.

autem non conver-
livitatis in car-
* sed assumptione
tatis in Deum.

omnino non con-
substantiae, * sed
personae.

sicut anima ratio-
caro unus est ho-
ita Deus & homo
st Christus:

passus est pro salute
descendit ad infe-
rtiā die resurrexit
is;

ndit ad coelos, sedet
teram Dei Patris
rentis; * inde ven-
st iudicare vivos &
is:

ujus adventum om-
nines resurgere ha-
m corporibus suis,
dituri sunt de factis
s rationem:

ui bona egerunt,
n vitam æternam; *
ò mala, in ignem
m.

est fides catholica,
i nisi quisque fideli-
terque crediderit,
esse non poterit.

Ant. Dignus es, Dómi-
ne Deus noster, accipere
glóriam, & honorem, &
virtutem. *Apoc.* 4. 11.

CAPITULUM. I. *Tim.*

I. 17.

REgi seculorum immor-
tali, invisibili, soli
Deo honor & gloria in se-
cula seculorum. Amen.

℞. Deo grátias.

℞. *breve.* Christe, Fili
Dei vivi, * Misere no-
bis. ℞. Christe. ψ. Qui sur-
rexisti à mortuis. *Hic ver-
sus quandoque mutatur; at
mutatio notatur in propriis
locis.* * Misere nobis.

Glória Patri, & Filio, &
Spirítui sancto. *Resumitur:*

℞. Christe, Fili Dei vivi,
miserere nobis. *Matt.* 16.
16. *Tob.* 8. 10. *Rom.* 6. 4.

ψ. Exúrge, Dómine,
adjuva nos, ℞. Et redime
nos propter nomen tuum.
Psf. 43. 26.

ψ. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

*Oratio sequens semper di-
citur ad Primam.*

Domine Deus omni-
potens, qui ad prin-
cipium hujus diéi nos per-
venire fecisti, tuā nos hó-
die salva virtute; ut ad nul-
lum declinemus peccatum,
sed semper ad tuam justí-
tiam faciendam nostra pro-
cedant elóquia, dirigántur
cogitationes & ópera: Per
Dóminum nostrum Jesum
Christum Filium tuum,
qui tecum vivit & regnat

in unitate Spiritus sancti
Deus, per omnia secula se-
culorum. *R.* Amen.

Ps. Dominus vobiscum.
R. Et cum spiritu tuo.

Ps. Benedicamus Dómi-
no; *R.* Deo grátias.

AD OFFIC. CAPITULI.

*Primò fit lectio Marty-
rologii, in cujus fine ni-
hil respondetur; sed statim
Hebdomadarius dicit altâ
voce :*

Ps. Pretiosa in conspé-
ctu Dómini, *R.* Mors San-
ctorum ejus. *Pf.* 115. 15.

*Et absolute, sine Dó-
minus vobiscum, & sine
Orémus.*

Sancta María (isti) &
Omnes Sancti, adju-
vent nos in orationibus
suis pro nobis ad Deum;
ut secundum eum, qui
vocavit nos, Sanctum, &
ipsi in omni conversa-
tione sancti simus. *Rom.*
15. 30. 1. *Petr.* 1. 15. *R.*
Amen.

*Hæc vox (isti) omitti-
tur ubi non legitur Mar-
tyrologium; & tunc Offi-
cium Capituli inchoatur à
Ps. Pretiosa: quod & obser-
vant qui privatim reci-
tant.*

*Tum fit Lectio Canonis,
qui, quâlibet die, varius
legitur, & habetur in Pro-
prio de Tempore.*

*Lector petit Benedictio-
nem, dicens :*

Jube, Domne, benedi-
cere.

Hebdomadarius benedicit:

Bonitatem, & discipli-
nam, & scientiam doceat
nos Dóminus. *Pf.* 118. 66.
R. Amen.

*Lector legit Canonem,
& in fine subjungit: Tu
autem, Dómine, miserere
nostri. R. Deo grátias.*

*Aprivatim recitantibus,
legitur Canon: omisso,
Jube, Domne, benedice-
re, sed præmissâ Benedi-
ctione ut supra.*

*Absolute Canone Hebdo-
madarius dicit:*

Ps. Adjutorium nostrum
in nómine Dómini, *R.* Qui
fecit cælum & terram. *Pf.*
123. 8.

*Submissiori voce dicit:
Benedicite. Lector versus
ad eum: Dóminus. Et sta-
tim subjungit Hebdomada-
rius ad Absolutionem Ca-
pituli.*

Deus pacis aptet vos in
omni bono, ut faciatis ejus
voluntatem, faciens in vo-
bis quod placeat coram se;
per Jesum Christum, cui
est glória in secula seculi-
orum. *Hebr.* 13. 20. 21.
R. Amen.

*Secretò, Fidélium áni-
mæ, &c.*

AD TERTIAM.

Pater. Ave. secretò.

Ps. Deus, in adjutorium
meum, &c.

H Y M N U S. C.

O FONS amoris Spi-
ritus,
O Sancte donorum Pa-
rens,

Tuas refusus íntimis

Accende flammâs cordi-
bus.

QUI caritatis vínculo
Cum Patre necis Filium,
Et nos amoris mutui
Arctis coapta nexibus.

ÆTERNE tu Verbi
Pater,
Æterne Fili, par Patri,
Et par utrique, Spiritus,
Tibi, Deus, sit gloria.

Amen.

Ant. 8. G. Sic fiat.

Secunda divisio Psal. 118.

LEgem pone mihi, Dó-
mine, viam justificá-
tionum tuarum, * & exquí-
ram eam semper.

Da mihi intelléctum, &
scrutabor legem tuam, * &
custodiam illam in toto
corde meo.

Deduc me in sémitam
mandatorum tuorum, *
quia ipsam volui.

Inclína cor meum in
testimónia tua, * & non in
avaritiam.

Avérte óculos meos ne
videant vanitatem: * in
via tua vivifica me.

Statue servo tuo elóqui-
um tuum * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium me-
um quod suspícatus sum: *
quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupivi mandata
tua: * in æquitáte tua viví-
fica me.

Et véniat super me mise-
ricórdia tua, Dómine; *
salutáre tuum secúndum
elóquium tuum.

Et respondébo expro-
brántibus mihi verbum; *

quia sperávi in sermónibus
tuis.

Et ne auferas de ore meo
verbum veritátis usquequá-
que; * quia in judiciis tuis
supsperávi.

Et custodiam legem tuam
semper, * in séculum, &
in séculum séculi.

Et ambulábam in latitú-
dine; * quia mandata tua
exquisívi.

Et loquébar de testimó-
niis tuis in conspéctu re-
gum, * & non confundé-
bar.

Et meditábar in mandá-
tis tuis, * quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad
mandata tua quæ diléxi, *
& exercébar in justifica-
tionibus tuis.

Tertia divisio Psal. 118.

Memor esto verbi tui
servo tuo, * in quo
mihi spem dedisti.

Hæc me consoláta est in
humilitáte mea; * quia cló-
quium tuum vivificávit me.

Supérbi iniqué agébant
usquequaque; * à lege au-
tem tua non declinávi.

Memor fui judiciórum
tuórum à século, Dómine;
* & consolátus sum.

Deféctio rénuít me * pro
peccatóribus derelinquén-
tibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant
justificatióes tuæ, * in
loco peregrinatióis meæ.

Memor fui nocte nómi-
nis tui, Dómine, * & cu-
stodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi; *

me fac , quóniam justificati-
tiones tuas exquisivi.

Me expectaverunt peccato-
res ut perderent me ; *
testimonia tua intellexi.

Omnis consummationis
vidi finem ; * latum man-
datum tuum nimis.

Sexta divisio Psal. 118.

Quomodo dilexi legem
tuam , Dómine ! * to-
tâ die meditatio mea
est.

Super inimicos meos
prudenter me fecisti man-
dato tuo ; * quia in ætér-
num mihi est.

Super omnes docentes
me intellexi ; * quia testi-
monia tua meditatio mea
est.

Super senes intellexi ; *
quia mandata tua quæsi.

Ab omni via mala pro-
hibui pedes meos , * ut cu-
stodiam verba tua.

A judiciis tuis non decli-
navi ; * quia tu legem po-
suisti mihi.

Quam dulcia faucibus
meis elóquia tua ! * super
mel ori meo.

A mandatis tuis intel-
lexi ; * propterea odivi om-
nem viam iniquitatis.

Lucerna pedibus meis
verbum tuum , * & lumen
semitis meis.

Juravi , & statui * custo-
dire judicia justitiæ tuæ.

Humiliatus sum usque-
quaque , Dómine : * vivi-
fica me secundum verbum
tuum.

Voluntaria oris mei be-

neplacita fac , Dómine ; *
& judicia tua doce me.

Ánima mea in manibus
meis semper , * & legem
tuam non sum oblitus.

Posuerunt peccatores lá-
queum mihi , * & de man-
datis tuis non erravi.

Hæreditate acquisivi te-
stimonia tua in ætérnum ; *
quia exultatio cordis mei
fuit.

Inclinavi cor meum ad fa-
ciendas justificationes tuas
in ætérnum , * propter re-
tributionem.

Septima divisio Psal. 118.

Iniquos odio habui , * &
legem tuam dilexi.

Adjutor & susceptor meus
es tu ; * & in verbum tuum
supersperavi.

Declinate à me , maligni ,
* & scrutabor mandata Dei
mei.

Súscipe me secundum eló-
quium tuum , & vivam ; *
& non confundas me ab
expectatione mea.

Adjuva me , & salvus ero ;
* & meditabor in justifi-
cationibus tuis semper.

Sprevisti omnes disceden-
tes à judiciis tuis ; * quia
injústa cogitatio eorum.

Prævaricantes reputavi
omnes peccatores terræ ; *
ideo dilexi testimonia tua.

Confíge timóre tuo car-
nes meas , * à judiciis enim
tuis timui.

Feci judicium & justí-
tiam ; * non tradas me ca-
lumniántibus me.

Súscipe servum tuum in
bonum

; * non calumnién-
superbi.

i mei defecerunt in
: tuum, * & in eló-
justitiæ tuæ.

um fervo tuo secún-
isericórdiam tuam ;
lificatiónes tuas do-

us tuus sum ego ; *
hi intelléctum, ut
testimónia tua.

opus faciéndi, Dó-
* dissipavérunt le-

iam.

diléxi mandáta tua,
aurum & ropázion.

terea ad ómnia
ra tua dirigébar ; *

a viam iníquam odio

. Beáti qui aúdiunt
n Dei, & custódiunt
Luc. 11. 28.

*ITULUM. Jac. 1.
22.*

cípите ínsitum ver-
m quod potest salváre
s vestras. Estóte au-
ctóres verbi, & non
ires tantum, fallétes
típfos. *ꝯ. Deo grá-*

breve. Hódie * Si vo-
Dómini audieritis. ꝯ.
z. ꝯ. Nolíte obdurá-
rda vestra. * Si vo-
Glória. ꝯ. Hódie. Ps.

Justítia illíus in fi-
filiórum, *ꝯ. His qui*
nt testaméntum ejus.
oz. 17. 18.

D N O N A M.
er. Ave. secretib.
rs Æstiva,

ꝯ. Deus, in adjutórium
meum, &c.

HYMNUS. C.

PRONO volútu impe-
tu,

Inclínat in noctem dies ;

Sic vita suprémam cito

Festínat ad metam gradu.

O C H R I S T E, dum fi-
xus cruci,

Expándis orbi bráchia,

Amáre da crucem, tuo

Da nos in ampléxu mori.

Æ T E R N E tu Verbi

Pater,

Ætérne Fili, par Patri,

Et par utrúque, Spíritus ;

Tibi, Deus, sit glória.

Amen.

Ant. 7. d. Finis.

Octava divisio Psal. 118.

MIrabilia testimónia
tua : * ídeò scrutáta
est ea ánima mea.

Declarátio sermónum
tuórum illúminat ; * & in-
telléctum dat párvulis.

Os meum apérui, & at-
tráxi spíritum : * quia man-
dáta tua desiderábam.

Aspice in me, & miserére
mei, * secúndum judícium
diligéntium nomen tuum.

Gressus meos dirige se-
cúndum elóquium tuum ;
* & non dominétur mei
omnis injustítia.

Rédime me à calúmniis
hóminum, * ut custódiam
mandáta tua.

Fáciem tuam illúmina su-
per servum tuum, * & doce
me justificatiónes tuas.

Exitus aquárum dedu-
xérunt óculi mei ; * quia

non custodiérunt legem tuam.

Iustus es, Dómine, * & rectum iudícium tuum.

Mandásti iustítiam testimónia tua, * & veritátem tuam nimis.

Tabescere me fecit zelus meus; * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.

Ignitum elóquium tuum veheménter; * & servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego, & contéptus; * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Iustítia tua, iustítia in ætérnum; * & lex tua veritas.

Tribulátio & angústia invenérunt me; * mandata tua meditátio mea est.

Æquitas testimónia tua in ætérnum; * intelléctum da mihi, & vivam.

Nona divisio Psal. 118.

Clamávi in toto corde meo, exáudi me, Dómine; * justificatiónes tuas requíram.

Clamávi ad te, salvum me fac, * ut custódiam mandata tua.

Præveni in maturitáte, & clamávi; * quia in verba tua superperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo, * ut meditárer elóquia tua.

Vocem meam audi secundum misericórdiam tuam, Dómine; * & secundum iudícium tuum vivifica me.

Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti; * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu, Dómine, * & omnes viæ tuæ veritas.

Initio cognóvi de testimoniis tuis; * quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitátem meam & éripe me; * quia legem tuam non sum oblítus.

Júdica iudícium meum, & rédime me; * propter elóquium tuum vivifica me.

Longè à peccatóribus salus; * quia justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ, Dómine; * secundum iudícium tuum vivifica me.

Multi qui persequúntur me, & tribulant me; * à testimoniis tuis non declinávi.

Vidi prævaricántes, & tabescébam; * quia elóquia tua non custodiérunt.

Vide quóniam mandata tua diléxi, Dómine; * in misericórdia tua vivifica me.

Principium verbórum tuórum veritas; * in ætérnum ómnia iudícia iustitiæ tuæ.

Decima divisio Psal. 118.

Príncipes persecúti sunt me gratis, * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætabor ego super elóquia tua; * sicut qui invénit spolia multa.

tem odio habui,
átus sum; * le-
a tuam diléxi.

in die laudem
* super iudicia

2.
ita diligentibus
m; * & non est
alum.

bam salutare tu-
ine; * & man-
iléxi.

vit ánima mea
tua, * & diléxit
inter.

mandata tua &
tua; * quia
meæ in conspé-

inquet depre-
in conspéctu
ine: * juxta eló-
m da mihi intel-

ostulatio mea in
tuo: * secundum
tuum eripe me.

unt lábia mea
* cum docúeris
ationes tuas.

ciabit lingua mea
tuum; * quia
ndata tua æqui-

nus tua ut salvet
óniam mandata

ívi salutare tu-
ine; * & lex tua
mea est.

ánima mea, &
e; * & iudicia
ibunt me.

icut ovis quæ pé-
re servum tuum,

quia mandata tua non sum
oblítus.

Ans. Finis præcepti est
cáritas de corde puro, &
consciéntia bona, & fide
non ficta. 1. *Tim.* 1. 5.

CAPITULUM. 1. *Cor.*
16. 1. 2.

DE colléctis quæ sunt
in sanctos, ita & vos
fácite. Per unam sabbati
unusquisque vestrum apud
se sepónat, recóndens quod
ei benè placúerit. *ꝛ.* Deo
grátias.

ꝛ. breve. Jucúndus ho-
mo * Qui miserétur & com-
modat. *ꝛ.* Jucúndus, *ꝫ.*
Dispónet sermones suos in
iudicio. * Qui miserétur.
Glória. *ꝛ.* Jucúndus. *Pf.*
111. 5.

ꝫ. Beátus qui intélligit
super egénium & paúperem;
ꝛ. In die mala liberábit
eum Dóminus. *Pf.* 40. 2.

AD VESPERAS.

Pater. Ave. *secretò.*

ꝫ. Deus, in adiutorium
meum, &c.

Ans. 1. D. Qui ingressus
est.

PSALMUS 109.

*Christi divinitas, regnum,
& sacerdotium.*

Dixit Dóminus Dómi-
no meo: * Sede à
dextris meis,

Donec ponam inimicos
tuos * scabellum pedum
tuorum.

Virgam virtútis tuæ emi-
ret Dóminus ex Sion: *
domináre in médio inimi-
còrum tuòrum.

Tecum principium in die virtutis tuæ, in splendöribus sanctorum : * ex útero ante luciferum genui te.

Jurávit Dóminus, & non pœnitēbit eum : * Tu es facēdos in ætérnum secūndum órđinem Melchisedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrēgit in die iræ suæ reges.

Judicābit in natiōibus, implebit ruínas, * conquassābit cápita in terra multōrum.

De torrēte in via bibet, * proptēreā exaltābit caput.

Ant. Qui ingrēssus est in réquiem Dei, étiam ipse requiēvit ab opēribus suis, sicut à suis Deus. *Hebr. 4. 10.*

Ant. 5. a. Ingrediēmur.

PSALMUS 110.

Laus Deo ob sua per Christum beneficia.

Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo, * in concílio justōrum & congregatiōe.

Magna ópera Dómini, * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio & magnificētia opus ejus ; * & justitia ejus manet in sēculum sēculi.

Memóriam fecit mirabilium suōrum miséricors & miserátor Dóminus ; * escam dedit timētibz se.

Memor erit in sēculum

testamēti sui : * virtutem óperum suōrum annuntiābit pópulo suo,

Ut det illis hæreditatem gēntium : * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandata ejus, confirmata in sēculum sēculi, * facta in veritate & æquitate.

Redemptiōnem misit pópulo suo ; * mandavit in ætérnum testamētum suum.

Sanctum & terribile nomen ejus : * iníitium sapiētiæ timor Dómini.

Intellēctus bonus ómnibus faciētibz eum : * laudatio ejus manet in sēculum sēculi.

Ant. Ingrediēmur in réquiem, qui credidimus. *Hebr. 4. 3.*

Ant. 2. D. Cūm vēnerit.

PSALMUS 111.

Christi & omnium in Christo justorum encomium.

Beatús vir qui timet Dóminum ; * in mandatis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : * generatio rectōrum benedicetur.

Glória & divitiæ in domo ejus : * & justitia ejus manet in sēculum sēculi.

Exórtum est in tēnebris lumen rectis, * miséricors, & miserátor, & justus.

Jucundus homo qui miseretur, & commodat ; dispōnet sermōnes suos in judicio ; * quia in ætérnum non commovēbitur.

Dominicâ ad Vesperas.

29

mória æterna erit
ab auditióne mala
ébit.

am cor ejus speráre
ino ; * confirmá-
cor ejus ; non com-
ur donec despiciat
suos.

rsit , dedit paupé-
justitia ejus ma-
sæculum sæculi ;
jus exaltábitur in

tor vidébit , & iras-
déntibus suis fre-
tabéscet : * desidé-
ccatórum peribit.
Cum vénerit quod
m est , evacuábitur
parte est. 1. Cor.

4. E. Vidémus.

ALMUS 112.

is ob fidelium per
um exaltationem &
plicationem.

dáte , púeri , Dómi-
n ; * laudáte no-
mini.

omen Dómini be-
m * ex hoc nunc &
sæculum.

is ortu usque ad oc-
laudábile nomen
i.

sus super omnes
Dóminus , * & su-
os glória ejus.

; sicut Dóminus
ster , * qui in altis
& humília réspicit
& in terra ?

ans à terra ino-
& de stercore éri-
píperem ,

Ut cóllocet eum cum
principibus , * cum princí-
pibus pópuli sui ;

Qui habitáre facit stéri-
lem in domo , * matrem fi-
liórum lætántem.

Ant. Vidémus nunc per
spéculum in ænigmate ,
tunc autem fácie ad fáciem.
1. Cor. 13. 12.

Ant. 1. A. Festinémus.

PSALMUS 113.

*Ecclesiæ per Christum li-
beratio : idolorum va-
nitas.*

IN éxitu Israël de Ægyp-
to , * domûs Jacob de
pópulo bárbaro.

Facta est Judæa sanctifi-
cátio ejus , * Israël poté-
stas ejus.

Mare vidit , & fugit : *
Jordánis convérsus est re-
trórsùm.

Montes exultavérunt ut
arietes , * & colles sicut
agni óvium.

Quid est tibi , mare ,
quòd fugísti ? * & tu , Jor-
dánis , quia convérsus es
retrórsùm ?

Montes , exultástis sicut
arietes ? * & colles , sicut
agni óvium ?

A fácie Dómini mota
est terra , * à fácie Dei Ja-
cob ,

Qui convértit petram in
stagna aquárum , * & ru-
pem in fontes aquárum.

Non nobis , Dómine ,
non nobis , * sed nómini
tuo da glóriam super mi-
sericórdia tua & veritate
tua ;

Nequâdo dicant gentes : * Ubi est Deus eorum ?

Deus autem noster in cœlo ; * omnia quæcûmque vóluit , fecit.

Simulâcra gentium argentum & aurum , * ôpera mânuum hómínium.

Os habent , & non loquéntur : * ôculos habent , & non vidébunt :

Aures habent , & non audíent : * nares habent , & non odorábunt :

Manus habent , & non palpábunt : pedes habent , & non ambulábunt : * non clamábunt in gútture suo.

Símiles illis fiant qui faciunt ea , * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël sperávit in Dómino ; * adjútore eorum , & protéctor eorum est.

Domus Aaron sperávit in Dómino ; * adjútore eorum , & protéctor eorum est.

Qui timent Dóminum , speravérunt in Dómino ; * adjútore eorum , & protéctor eorum est.

Dóminus memor fuit nostrî , * & benedíxit nobis.

Benedíxit dómui Israël , * benedíxit dómui Aaron.

Benedíxit omnibus qui timent Dóminum , * pusíllis cum majóribus.

Adjíciat Dóminus super vos , * super vos , & super filios vestros.

Benedícti vos , à Dómi-

no , * qui fecit cœlum & terram.

Cœlum cœli Dómino ; * terram autem dedit filiis hómínium.

Non mórtui laudábunt te , Dómine , * neque omnes qui descéndunt in inférnum.

Sed nos qui vívimus , benedícimus Dómino , * ex hoc nunc & usque in sæculum.

Ant. Festinémus ergo ingredi in illam réquiem , *Hebr.* 4. 11.

CAPITULUM. 1. *Joan.*

3. 2. 3.

C Aríssimi , nunc filii Dei sumus , & nondum apparuit quid érimus. Scimus quóniam cûm apparúerit , símiles ei érimus , quóniam vidébimus eum sicuti est : & omnis qui habet hanc spem in eo , sanctificat se , sicut & ille sanctus est. *Ps.* Deo grátias.

H Y M N U S. C.

O L U C E qui mortálibus

Lates inaccéssâ , Deus , Præsente quo sancti tremant ,

Nubúntque vultus Angeli.

H I C ceu profúndâ conditi

Demérgimur calígine ;

Ætérnus at noctem suo

Fulgóre depéllet dies.

H U N C nempè nobis

préparas ,

Nobis resérvas hunc diem ,

Quem víx adúmbra spléndida

Dominicâ ad Vesperas.

37

antis aſtri cláritas.

R A R I S, heu ! ni-

ſ diu ,

i , optátus dies :

ruámur , nóxii

ada moles córporis.

i cùm ſolúta vín-

is

volàrit , ô Deus !

te , laudáre te ,

te non déſinet.

omne nos apta bo-

m ,

a donis Trínitas ;

is usúræ brevĩ

ſuccédât dies.

nen.

irge , Dómine , in

a tuam , **R.** Tu &

inſtitutiónis tuæ.

r. 8.

Magníficat. Anti-
habetur in Proprio
pore.

RICUM BEATÆ

RIÆ VIRGINIS.

c. i. v. 46. ad 55.

ſob Incarnati Verbi
Mysterium.

gníficat * ánima

ica Dóminum ;

ultávit ſpíritus meus

eo ſalutári meo ;

reſpéxit humili-

ancillæ ſuæ ; * ec-

ex hoc beátam me-

omnes generatió-

fecit mihi magna

ens eſt , * & ſan-

omen ejus :

miſericórdia ejus à

e in progénies *

bus eum.

poténtiam in brá-

chio ſuo ; * diſpérſit ſupér-
bos mente cordis ſui.

Depóſuit poténtes de ſe-
de ; * & exaltávit húmi-
les.

Eſuriéntes implévit bo-
nis ; * & dívites dimíſit
inánés.

Suſcépĩt Iſraël púerum
ſuum , * recordátus miſe-
ricórdiæ ſuæ ,

Sicut locútus eſt ad pa-
tres noſtros , * Abraham ,
& ſémini ejus , in ſécula.

Glória Patri.

Deinde Antiphona , &
Oratio conveniens.

Si qua Commemoratio oc-
currat, hoc loco fit, eo mo-
do qui deſcribitur in Ru-
bricis.

Deinde , Dóminus vobíſ-
cum. Benedicámus , &c.

AD COMPLETORIUM.

Si ſeparetur à Vesperis ,
dicitur : Pater. Ave. ſe-
cretò.

Convérte nos , Deus
ſalutáris noſter ; **R.** Et
avérte iram tuam à nobis.
Pſ. 84. 5.

ŷ. Deus , in adjutórium
meum , &c.

Ant. 8. c. Sive.

P S A L M U S 4.

In Deo fidelium ſpes & re-
quies.

CUm invocárem , exau-
dívit me Deus juſti-
tiæ meæ : * in tribulatióne
dilatáſti mihi.

Miferére mei , * & exau-
di oratióne meam.

Fílii hóminum , úſque-
quò gravi corde ? * ut quid

B jv

diligitis vanitatem, & queritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum; * Dominus exaudiet me, cum clamavero ad eum.

Iraſcimini, & nolite peccare: * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ, & sperate in Domino. * Multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultus tui, Domine: * dedisti lætitiā in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & olei sui, * multiplicati sunt.

In pace in idipsum dormiam, * & requiescam:

Quoniam tu, Domine, * singulariter in spe constituisti me.

PSALMUS 90.

Sub Dei tutela nihil per diem vel noctem timendum.

Qui habitat in adjutorio Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicer Domino: Susceptor meus es tu, & refugium meum; * Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * & à verbo aspero.

Scâpulis suis obumbrabit tibi; * & sub pennis

ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus; * non timebis à timore nocturno,

A sagitta volante in die, à negotio perambulante in tenebris, * ab incursu, & dæmonio meridiāno.

Cadent à latere tuo mille, & decem millia à dextris tuis; * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis, * & retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es, Domine, spes mea: * Altissimum posuisti refugium tuum;

Non accedet ad te malum, * & flagellum non appropinquabit tebernáculo tuo:

Quoniam Angelis suis mandavit de te, * ut custodiant te in omnibus viis tuis:

In manibus portabunt te, * ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis, * & conculcabis leonem & draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum; * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, & ego exaudiam eum; * cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum, * & ostendam

illi salutáre meum.

· P S A L M U S 133.

Deus die & nocte benedicens.

ECce nunc benedicite Dóminum , * omnes servi Dómini ,

Qui státis in domo Dómini , * in átriis domús Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus vestras in sancta ; * & benedicite Dóminum.

Benedicat te Dóminus ex Sion , * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Sive vigilémus , sive dormiámus , simul cum Christo vivámus. 1. *Theff.* 5. 10.

HYMNUS. C.

GRATES, perácto jam die ,
Deus , tibi persólvimus ;
Pronóque dum nox incipit ,

Prostérnimus vultu preces.

Q U O D longa peccávit dies ,

Amárus expiet dolor ;
Somno gravátis ne nova
Inflígat hostis vúlnera.

I N F E S T U S usque circuit

Quærens leo quem dévoret ;

Umbra sub alárum tuos
Defénde filios , Pater.

O Q U A N D O lucéscet tuus

Qui nescit occásus dies !

O quando sancta se dabit

Quæ nescit hostem pátria !

Æ T E R N E tu Verbi
Pater ,

Ætérne Fili , par Patri ,
Et par utrique , Spíritus ,
Tibi , Deus , sit glória.
Amen.

C A P I T U L U M . 1. *Theff.* 5. 5. 6.

OMnes vos filii lucis estis , & filii diéi : non sumus noctis neque tenebrarum : igitur non dormiámus sicut & cæteri , sed vigilémus , & sóbrii sumus. *Æ.* Deo grátias.

Æ. breve. In manus tuas , Dómine , * Comméndo spíritum meum. *Æ.* In manus. *ÿ.* Redemísti me , Dómine , Deus veritátis. * Comméndo spíritum meum. Glória. *Æ.* In manus. *Pf.* 30. 6.

ÿ. Custódi me , Dómine , ut pupíllam óculi ; *Æ.* Sub umbra alárum tuárum prótege me. *Pf.* 16. 8.

Ant. 6. F. Nos.

C A N T I C U M S I M E O N I S .

Luc. c. 2. v. 29. ad 32.
De Salvatoris adventu grátiarum actio.

Nunc dimíttis servum tuum , Dómine , * secúndum verbum tuum in pace.

Quia vidérunt óculi mei * Salutáre tuum ,

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum ,
Lumen ad revelatióncm géntium , * & glóriam plebis tuæ Israél.

Glória Patri.

Ant. Nos qui diéi sumus , sóbrii sumus , indúti lorícam fidei & caritátis , &

B v

34 *Feria secundâ ad Officium Nocturnum.*

galeam spem salutis. 1.

Theff. 5. 8.

ψ. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Oratio sequens semper dicitur ad Completorium, nisi aliter notetur.

Illúmina, quæsumus, Domine, tenebras nostras, & hujus noctis insidias à nobis repelle propitius; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti, Deus; Per omnia secula seculorum.

℞. Amen.

ψ. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

ψ. Benedicamus Domino. ℞. Deo grátias.

Deinde submissiori voce.

Grátia Domini nostri Jesu Christi, & caritas Dei, & communicatio sancti Spiritus sit cum omnibus vobis. 2. Cor. 13. 13.

℞. Amen.

Postea dicitur ad devotionem una ex Antiphonis de Beata Maria Virgine, quæ extant ad calcem Psalmoterii. Demum Pater. Ave. Credo.

FERIA SECUNDA,

AD OFFIC. NOCTURN.

Pater. Ave. Credo.

Domine, lábia mea aperies, &c. *ut supra p. 2. & sic aliis diebus.*

Invitatorium. Altissimum Creatorem omnipotentem, * Venite, adoré-

mus. Eccli. 1. 8.

Repetitur Invitatorium: Altissimum.

Psalmus, Venite. p. 2.

Post singulos versus Psalmi Venite, fit tantummodò reclamationio, * Venite, adorémus. Quâ factâ reclamatione post ψ. Sicut erat, resumitur Invitatorium integrum: Altissimum.

Et hoc modo dicitur Invitatorium in singulis Feriis, quando Officium fit de Feria.

H Y M N U S.

QUID mente volvis,
ô Deus,
Qui sufficis solus tibi?
Amore nostri percitus,
Mundum creare cogitas.

Tu magna cœli lumina,
Tu noctis umbras & diem,
Terræque tractus & maris,
Immensus ipse contines.

Ut tempus incœptum
fluat,
Te velle, te loqui, sat est.
Virtus ab æterno latens
Expādet inclúsas opes.

Ubi merum subest nihil,
Creare non tibi labor;
Quodcúmque mente concipis,
Vis esse? Jam factum vides.

Extēde fortem dexteram,
Te mundus ostēdat Deū;
Jubentis ore pródeat
Opus superbum quod mo-
ves.

i secundá ad Officium Nocturnum. 35

poténter qui est nomen tuum in univér-
sa terra!

cum Fílio ,
cum Spíritu ,
aus in sécula.

PSALMUS 32.

*Dei laus ob mundi per Dei
Verbum creationem &
redemptionem.*

NOCTURNO.

Qui vivit.

MUS 8.

*Verbo Dei creatus
redemptus.*

Dóminus no-
quàm admirá-
omen tuum in
ra!

eleváta est ma-
tua * super cœ-

nfántium & la-
erfecísti laudem
micos tuos , *
inimicum & ul-

a vidébo cœlos
digitórum tuó-
um & stellas quæ

t homo , quòd
ejus ? * aut fí-
is , quóniam ví-

eum paulò mi-
gelis , * glóriâ
coronásti eum ,
uísti eum super
jum tuárum.

ubjecísti sub pé-
* oves & boves
ínsuper & péco-

s cœli , * & pis-
qui perámbulant
ris.

Dóminus no-
am admirábile

Exultáte , justí , in Dó-
mino : * rectos decet
collaudátio.

Confitémini Dómino in
cíthara : * in psaltério de-
cem chordárum psállite
illi.

Cantáte ei cánticum no-
vum ; * & benè psállite ei
in vociferatióne.

Quia rectum est verbum
Dómini : * & ómnia ópera
ejus in fide.

Díligit misericórdiam &
judícium : * misericórdiâ
Dómini plena est terra.

Verbo Dómini cœli fir-
máti sunt , * & spíritu oris
ejus omnis virtus eórum.

Cógregans sicut in utre
aquas maris ; * ponens in
thesáuris abyíssos.

Tímeat Dóminum omnis
terra : * ab eo autem com-
moveántur omnes inhabi-
tántes orbem.

Quóniam ipse dixit , &
facta sunt ; * ipse mandá-
vit , & creáta sunt.

Dóminus díssipat consí-
lia géntium ; * réprobat
autem cogitatiónes populó-
rum , & réprobat consília
principum.

Consílium autem Dómi-
ni in ætérnum manet : *
cogitatiónes cordis ejus in
generatióne & genera-
tiónem.

Divisio Psalmi 32.

BEATA gens cujus est
Dóminus Deus ejus : *
pópulus , quem elégit in
hæreditatem sibi.

De cœlo respéxit Dómi-
nus ; * vidit omnes filios
hóminum.

De præparáto habitáculo
suo * respéxit super omnes
qui hábitant terram.

Qui finxit singillátim
corda eórum ; * qui intél-
ligit ómnia ópera eórum.

Non salvátur rex per
multam virtutem ; * & gi-
gas non salvábitur in mul-
titudine virtútis suæ.

Fallax equus ad salutem ;
* in abundantia autem vir-
tútis suæ non salvábitur.

Ecce óculi Dómini super
metuéntes eum , * & in eis
qui sperant super misericór-
dia ejus ;

Ut éruat à morte ánimas
eórum , * & alat eos in fa-
me.

Anima nostra sústinet
Dóminum ; * quóniam ad-
jútor & protéctor noster est ;

Quia in eo lætábitur cor
nostrum , * & in nómine
sancto ejus sperávimus.

Fiat misericórdia tua ,
Dómine , super nos , *
quemádmódum sperávimus
in te.

Ant. Qui vivit in ætér-
num , creávit ómnia simul.
Eccli. 18. 1.

IN II. NOCTURNO.*Ant. 1. a.* Omnia.**PSALMUS 101.***Ecclesiæ , inter hujus mundi*

*adversa , spes in Dei Ver-
bo per quod omnia facta
sunt.*

Domine , exaúdi ora-
tiónem meam , * &
clamor meus ad te véniat.

Non avértas faciém tuam
à me ; * in quacúmque die
tribulor , inclína ad me au-
rem tuam.

In quacúmque die invo-
cávero te , * velóciter
exaúdi me.

Quia defecérunt sicut fu-
mus dies mei , * & ossa mea
sicut erémum aruerunt.

Percússus sum ut fœnum ,
& aruit cor meum , * quia
oblítus sum comédere pa-
nem meum.

A voce gémitús mei * ad-
hæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum peli-
cáno solitudinis ; * factus
sum sicut nycticorax in do-
micílio.

Vigilávi , * & factus sum
sicut passer solitárius in
tecto.

Totâ die exprobrábant
mihi inimíci mei ; * & qui
laudábant me , advérsùm
me jurábant :

Quia cinerem tanquam
panem manducábam , * &
potum meum cum fletu
miscébam.

A facie iræ & indigna-
tiónis tuæ ; * quia elevans
allisísti me.

Dies mei sicut umbra
declinavérunt ; * & ego
sicut fœnum arui.

Tu autem , Dómine , in
ætérnum pérmanes , * &

Feriá secundá ad Officium Nocturnum. 37

iale tuum in gene-
m & generatió-

iso Psalmi 101.

exúrgens, [Dómi-
], miseréberis Sion;
tempus miseréndi
uia venit tempus;
niam placuerunt fer-
; lapides ejus, * &
jus miserebúntur.
mébunt gentes no-
um, Dómine, * &
reges terræ glóriam

ædificávit Dómi-
n; * & vidébitur in
sua.

éxit in oratiónem
im, * & non spreuit
eorum.

ántur hæc in gene-
: áltera, * & pópu-
creábatur laudábit
um;

prospéxit de excél-
to suo: * Dóminus
o in terram aspéxit;
udíret gémitus com-
um, * ut sólveret
interemptórum;
annúntient in Sion
Dómini, * & lau-
us in Jerúsalem;
onveniéndó pópulos
ma, & reges; * ut
t Dómino.

óndit ei in via virtú-
: * Paucitátem dié-
eorum núntia mi-

évoces me in dimí-
rum meórum: * in
iónem & genera-
anni tui.

Altera divisio Psal. 101.

INitio tu, Dómine, ter-
ram fundásti, * & ópe-
ra mánuum tuárum sunt
cœli.

Ipsi peribunt; tu autem
pérmanes; * & omnes sicut
vestiméntum veteráscunt:

Et sicut opertórium mu-
tábis eos, & mutabún-
tur; * tu autem idem ipse
es, & anni tui non defí-
cient.

Fílii servórum tuórum
habitábunt; * & semen eo-
rum in séculum dirigétur.

Ant. Omnia per ipsum
facta sunt, & sinè ipso fa-
ctum est nihil. *Joan. 1. 3.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Ex ipso.

P S A L M U S 103.

*Deus ob multiplicia naturæ
& gratiæ miracula bene-
dicendus.*

Benedic, ánima mea,
Dómino: * Dómine
Deus meus, magnificátus
es veheménter.

Confessióem & decó-
rem induísti, * amíctus
lúmine sicut vestiménto;

Exténdens cœlum sicut
pellem; * qui tegis aquis
superióra ejus:

Qui ponis nubem ascén-
sum tuum; * qui ámbulas
super pennas ventórum:

Qui facis Angelos tuos
spíritus, * & ministros tuos
ignem uréntem.

Qui fundásti terram super
stabilitátem suam, * non
inclinábitur in séculum sé-
culi.

Abýssus, sicut vestimén-
tum amíctus ejus ; * super
montes stabunt aquæ.

Ab increpatione tua fú-
gient ; * à voce tonitru-
tui formidábunt.

Ascéndunt montes , &
descéndunt campi * in lo-
cum quem fundásti eis.

Términum posuísti quem
non transgrediéntur ; * ne-
que converténtur operíre
terram.

Qui emíttis fontes in
convállibus , * inter mé-
dium móntium pertransí-
bunt aquæ :

Potábunt omnes bestíæ
agri : * expectábunt óna-
gri in siti sua.

Super ea volúcres cœli
habitábunt , * de médio pe-
trárum dabunt voces.

Rigans montes de supe-
rióribus suis , * de fructu
óperum tuórum satiábitur
terra :

Prodúcens fœnum ju-
méntis , * & herbam ser-
vitúti hóminum ,

Ut edúcas panem de ter-
ra , * & vinum lætíficet
cor hóminis ;

Ut exhílares fáciem in
óleo , * & panis cor hómi-
nis confirmet.

Saturabúntur ligna cam-
pi , * & cedri Líbani quas
plantávit :

Illic pásseres nidificá-
bunt ; * heródii domus
dux est eórum.

Montes excélsi cervis , *
petra refúgium heriná-
cils.

Fecit lunam in témpore
* sol cognóvit occasum
suum.

Posuísti ténebras , & fa-
cta est nox ; * in ipsa per-
transíbunt omnes bestíæ
sylvæ.

Cátuli leónum rugientes
ut rápíant , * & quærant à
Deo escam sibi.

Ortus est sol , & congre-
gáti sunt , * & in cubílibus
suis collocabúntur.

Exíbit homo ad opus
suum , * & ad operatiónem
sua usque ad vésperum.

Divisio Psal. 103.

QUam magnificáta sunt
ópera tua , Dómine !
omnia in sapiéntia fe-
císti : * impléta est terra
possessione tuâ.

Hoc mare magnum &
spatiósum manibus : * illic
reptília quorum non est
númerus , animália pusilla-
cum magnis.

Illic naves pertransí-
bunt ; * draco iste quem
formásti ad illudéndum ei.

Omnia à te expéctant *
ut des illis escam in tém-
pore.

Dante te illis , collí-
gent ; * aperiénte te ma-
num tuam , omnia imple-
búntur bonitáte.

Averténte autem te fá-
ciem , turbabúntur ; * au-
feres spíritum eórum , &
deficient , & in pulverem
suum reverténtur.

Emíttes spíritum tuum ,
& creabúntur ; * & re-
novábis fáciem terræ.

Tertia secundâ ad Laudes Matutinas.

39

Divisio Psal. 103.
 ria Dómini in
 n; * lætâbitur
 in opéribus suis :
 picit terram , &
 trémere ; * qui
 ures , & fúmi-

*Evangelii commen-
 datio.*

Cœli enarrant glóriam.
 Dei * & ópera má-
 nuum ejus annúntiat fir-
 maméntum

Dies diéi erúctat verbú ,
 * & nox nocti índicat scién-
 tiam.

Non sunt loquélæ , neque
 fermónes , * quorum non
 audiántur voces eórum.

In omnem terram exívit
 sonus eórum , * & in fines.
 orbis terræ verba eórum.

In sole pósuit tabernácu-
 lum suum ; * & ipse tan-
 quam sponsus procédens de
 thálamo suo.

Exultávit ut gigas ad cur-
 réndam viam : * à summo
 cœlo egréssio ejus :

Et occúrsus ejus usque ad
 summum ejus ; * nec est
 qui se abscondat à calóre
 ejus.

Ant. Dómine , tu es qui
 fecisti cœlum & terram ,
 mare & ómnia quæ in
 eis sunt. *Act. 4. 24.*

Ant. 8. G. Tu Dómine.

Divisio Psalmi 18.

LEx Dómini immaculá-
 ta , convértens ánimas :
 * testimónium Dómini fi-
 déle , sapiéntiam præstans
 párvulis.

Justitiæ Dómini rectæ ,
 lætificántes corda : * præ-
 ceptum Dómini lúcidum ,
 illúminans óculos.

Timor Dómini sanctus ,
 pérmanens in séculum sé-
 culi : * judícia Dómini ve-
 ra , justificáta in semetípla.

o Dómino in vi-
 sallam Deo meo
 um.
 um sit ei eló-
 um ; * ego verò
 : in Dómino.
 nt peccatóres à
 iniqui ità ut non
 énedic , ánima
 nino.
 t ipso , & per ip-
 n ipso sunt óm-
 glória in sécula.
 36.

dixit , & facta
 Ipse mandávit ,
 sunt. *Pf. 32. 9.*

ecreto. Et ne nos
 &c., ut *suprà.*

tionem ut ordi-
 st Psalterium.

es cum *xxxix.* ut
 o de Tempore. Et

uentibus Fetiis.

itur : Te Deum.

L A U D E S

R U T I N A S.

erdotalis. Quàm

ita sunt ópera

mine ! *R.* Om-

ientia fecisti. *Pf.*

s., in adjutórium

ic.

c. Dómine.

L M U S 18.

* *Ecclesiâ , legis*

Desiderabilia super aurum & lapidem pretiosum multum; * & dulciôra super mel & favum.

Etenim servus tuus custodit ea: * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? * ab occultis meis munda me, & ab aliënis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero, * & emundabor à delicto máximo.

Et erunt ut complacent eloquia oris mei: * & meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Dómine adjutor meus, * & redemptor meus.

Ant. Tu, Dómine, fecisti cælum & terram, & quidquid cæli ámbitu continetur: Dóminus ómnium es. *Esth.* 13. 10. 11.

Ant. 1. a. Tecum.

PSALMUS 135.

Misericordia Creatoris & Redemptoris ob multa in populum suum beneficia celebratur.

Confitemini Dómino, quóniam bonus, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Confitemini Deo deórum; * confitemini Dómino dominórum.

Qui facit mirabilia magna solus; * qui fecit cælos in intellectu;

Qui firmávit terram super aquas; * qui fecit luminária magna,

Solem in potestatem dië, * lunam & stellas in potestatem noctis.

Qui percussit Ægyptum * cum primogénitis eórum;

Qui eduxit Israël de medio eórum, * in manu poténti, & bráchio excélsso;

Qui divisit mare rubrum in divisiónes, * & eduxit Israël per médium ejus;

Et excussit Pharaónem, & virtutem ejus * in mari rubro:

Qui traduxit pópulum suum per désertum; * qui percussit reges magnos;

Et occidit reges fortes, * Sehon regem Amorrhæórum, & Og regem Basan:

Et dedit terram eórum hæreditatem, * hæreditatem Israël servo suo:

Quia in humilitate nostra memor fuit nostri, * & redemit nos ab inimicis nostris.

Qui dat escam omni carni, * confitemini Deo cæli.

Confitemini Dómino dominórum, * quóniam in ætérnum misericórdia ejus.

Ant. Tecum sapiéntia tua, quæ novit ópera tua, quæ & affuit tunc, cum orbem terrárum fáceres. *Sap.* 9. 9.

Ant. 2. D. Tu fecisti.

Canticum sequens dicitur tantum in Feriis. In Festis autem Sanctorum, habentur Cantica propria. Et sic ab his diebus.

Feriâ secundâ ad Laudes Matutinas. 41

CANTICUM ANNÆ.

1. Reg. c. 2. v. 1. ad 10.

Supremam Dei potestatem laudans, de Ecclesia & Christo prophetat.

EXultavit cor meum in Dómino, * & exaltatum est cornu meum in Deo meo.

Dilatatum est os meum super inimicos meos; * quia lætata sum in salutari tuo.

Non est sanctus, ut est Dóminus; neque enim est alius extra te; * & non est fortis sicut Deus noster.

Nolite multiplicare loqui sublimia, * gloriántes.

Recédant vétera de ore vestro; * quia Deus scientiarum Dóminus est, & ipsi præparántur cogitationes.

Arcus fórtium superátus est; * & infirmi accíncti sunt róbre.

Repléti prius, pro pámbus se locavérunt; * & famélici saturáti sunt,

Donec stérilis péperit plúrimos; * & quæ multos habébat filios, infirmáta est.

Dóminus mortíficat & vivíficat, * dedúcit ad inferos & redúcit.

Dóminus paúperem facit, & dirat; * humiliat & súblevat.

Súscitat de púlvere egénium; * & de stércore elevat paúperem,

Ut sédeat cum princípibus, * & sólium glóriæ téneat.

Dómini enim sunt cárdines terræ, * & pósuit super eos orbem.

Pedes sanctórum suórum servábit, & impii in ténebris conticéscunt; * quia non in fortitúdine sua roborábitur vir.

Dóminum formidábunt adversárii ejus, * & super ipsos in cœlis tonábit.

Dóminus judicábit fines terræ, * & dabit impérium Regi suo, & sublimábit cornu Christi sui.

Ant. Tu fecísti Adam de limo terræ; dedistique ei adjutórium Hevam. *Tob.* 8. 8.

Ant. 8. c. Sapiéntiâ.

PSALMUS 148.

Omnium creaturarum ad Deum laudandum invitatio.

LAudáte Dóminum de cœlis; * laudáte eum in excélsis:

Laudáte eum, omnes Angeli ejus; * laudáte eum, omnes virtútes ejus:

Laudáte eum, sol & luna; * laudáte eum, omnes stellæ & lumen:

Laudáte eum, cœli cœlórum; * & aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini:

Quia ipse dixit, & facta sunt; * ipse mandávit, & creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, & in séculum séculi; *

42 *Feriâ secundâ ad Laudes Matutinas.*

præceptum posuit, & non præteribit.

Laudate Dóminum de terra, * dracones & omnes abyssi;

Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum, * quæ faciunt verbum ejus;

Montes & omnes colles, * ligna fructifera, & omnes cedri;

Bestiae & universa pecora, * serpentes & volucres pennatae.

Reges terræ, & omnes populi, * principes & omnes iudices terræ;

Juvenes & virgines, senes cum junioribus laudent nomen Dómini; * quia exaltatum est nomen ejus solius.

Confessio ejus super cælum & terram: * & exaltavit cornu populi sui.

Hymnus omnibus sanctis ejus, * filiis Israël, populo appropinquanti sibi.

Ant. Sapientiâ tuâ constituisti hominem, ut dominaretur creaturæ quæ à te facta est. *Sap. 9. 2.*

CAPITULUM. *Is. 42. 5. 6.*

HÆc dicit Dóminus Deus, creans cælos & extendens eos, firmans terram & quæ germinant ex ea, dans flatum populo qui est super eam, & spiritum calcantibus eam: Ego Dóminus.

H Y M N U S.

DE o loquente, protinus

Fiunt tenebræ, fit dies;

Et splendida cælo facies
Noctem diemque dividunt.

S T A T terra, currunt flumina,

Quæ fundit immensum mare:

Velantur astra núbibus,
Subsistit unda pensilis.

H E R B E viræntis tégmine

Vestita tellus pingitur:

Lætis onustæ fructibus
Passim renident arbores.

L E V E S in imo gurgite

Repente pisces innatant:

Feruntur ad cælos aves,
Vagantur in sylvis ferae.

H O M O creatus nascitur,

Spirans imago Núminis:

Terræstre corporis lutum
Cœlestis afflat spiritus.

O N U M E N! ô mundi Pater!

Volendo quid non efficis?

Tuæ, Deus, potèntiæ
Mundum creare ludus est.

O R B E M potenter qui creas

Tibi, Pater, cum Fílio,

Almo simul cum Spíritu,
Sit summa laus in sæcula.

Amen.

Ps. Tuus est dies, & tua est nox: Ps. Tu fabricatus es auroram & solem. Ps. 73. 16.

Ad Benedictus, Ant. 6. F. Tu, Dómine, creasti omnia, & propter voluntatem tuam erant, & creata sunt. Apoc. 4. 11.

Suffragia habentur infra, post Completorium Sabbati.

PRIMAM.

Ave.

s, in adiutorium.

s. Jam lucis orto

infra post Comple-

bbati. Et sic alius

. d. Species cœli.

ALMUS 81.

ex excelsis Deus,

Creator & Ju-

stet in synagó-

leorum; * in mé-

m deos dijudi-

quò judicatis ini-

* & facies pec-

súmitis?

te egéno & pupíl-

ilem & paúpe-

rificáte.

paúperem, * &

de manu pecca-

tráte.

runt, neque intel-

, in ténebris ám-

movebúntur óm-

aménta terræ.

xi: Dii estis, * &

flsi omnes.

item sicut hómines

ni, * & sicut unus

ipibus cadétis.

Deus, júdica

* quóniam tu hæ-

in ómnibus gén-

ALMUS 89.

us mundi vicissitu-

adversa, spes in

erno collocanda.

ine, refúgium fa-

es nobis * à gene-

n generatióem.

Priúsqüam montes fie-

rent, aut formarétur terra

& orbis, * à século & usque

in séculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in

humilitátem; * & dixisti:

Convertimini, filii hómi-

num.

Quóniam mille anni an-

te óculos tuos, * tanquam

dies hestérna quæ præté-

riit, & custódia in nocte.

Quæ pro níhilo habén-

tur, * eórum anni erunt.

Manè sicut herba trán-

seat, manè flóreat & trán-

seat; * vésperè decídat, in-

dúret, & aréscat.

Quia defécimus in ira

tua, * & in furóre tuo

turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes no-

stras in conspéctu tuo, *

séculum nostrum in illu-

minatióne vultús tui.

Quóniam omnes dica-

nostri defecérunt, * & in

fra tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea

meditabúntur: * dies annó-

rum nostrórum, in ípsis

septuagínta anni.

Si autem in potentáti-

bus, octogínta anni; * &

ámplius eórum, labor &

dolor.

Quóniam supervénit

mansuetúdo, * & corripié-

mur.

Quis novit potestátem

iræ tuæ, * & præ timóre

tuo iram tuam dinumeráre?

Déxteram tuam sic no-

tam fac, * & eruditos cor-

de in sapiéntia.

Divisio Psalmi 89.

Convèrtere, Dómine, úsquequò? * & deprecábilis eſſo ſuper ſervos tuos.

Repléti ſumus manè miſericórdiâ tuâ; * & exultávimus, & delectáti ſumus omnibus diébus noſtris.

Lætáti ſumus pro diébus quibus nos humiliáſti, * annis quibus vídimus mala.

Réſpice in ſervos tuos, & in ópera tua; * & dirige filios eórum.

Et ſit ſplendor Dómini Dei noſtri ſuper nos, * & ópera mánuum noſtrárum dirige ſuper nos, & opus mánuum noſtrárum dirige.

Ant. Spécies cœli glória ſtellárum; mundum illúminans in excéſſis Dóminus. *Eccli.* 43. 10.

CAPITULUM. *Bar.* 3.

32. 33.

Preparávit terram in ætérno témpore, & replévit eam pecúdis & quadrupédibus: qui emittit lumen, & vadit; & vocávit illud, & óbedit illi in tremóre.

R. breve. Preces, Oratio, &c. habentur infra, poſt Completorium Sabbati. Et ſic in aliis Feriis.

AD TERTIAM.

Pater. Ave.

ŷ. Deus, in adjutórium.

Hymnus. O fons amoris Spíritus. *infra poſt Completorium Sabbati. Et ſic aliis diebus.*

Ant. 1. a. Creávit.

PSALMUS 73.

Inter hujus mundi calamitates refugium noſtrum in Deo omnium Creatore.

UT quid, Deus, reputáſti in finem; * irátus eſt furor tuus ſuper oves páſcuæ tuæ?

Memor eſto congregatiónis tuæ, * quam poſſedíſti ab initio.

Redemíſti virgam hereditátis tuæ; * mons Sion, in quo habitáſti in eo.

Leva manus tuas in ſupérbias eórum in finem; * quanta malignátus eſt inimicus in ſancto!

Et gloriáti ſunt qui odérunt te, * in médio ſolemnitátis tuæ.

Poſuérent ſigna ſua, ſigna, & non cognovérunt, * ſicut in éxitu ſuper ſummum.

Quaſi in ſylva lignórum ſecúribus excidérunt jánuas ejus in idípſum; * in ſecúri & áſcia dejecérunt eam.

Incendérunt igni ſanctuárium tuum: * in terra polluérent tabernáculum nóminis tui.

Dixerunt in corde ſuo cognátio eórum ſimul: * Quiéſcere faciámus omnes dies feſtos Dei à terra.

Signa noſtra non vídimus; jam non eſt prophéta; * & nos non cognóſcet amplius.

Úſquequò, Deus, impropérabit inimicus? * irrítat adverſáriuſ nomen tuum in finem?

Ut quid avértis manum tuam, & dexteram tuam, * de médio sinu tuo in finem ?

Deus autem rex noster ante sécula, * operátus est salutem in médio terræ.

Divisio Psalmi 73.

TU confirmásti in virtute tua mare ; * contribulásti cápita draconum in aquis.

Tu confregísti cápita draconis, * dedísti eum escam pópulis Æthiopum.

Tu dirupísti fontes & torrentes ; * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox ; * tu fabricátus es auróram & solem.

Tu fecísti omnes términos terræ ; * æstátem & ver tu plasmásti ea. †

Memor esto hujus, inimicus improperávit Dómino ; * & pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confitentes tibi, * & ánimas paúperum tuórum ne obliviscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum ; * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt terræ, dómibus iniquitatum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus : * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exúrge, Deus, júdica causam tuam ; * memor esto improperiórum tuórum, eórum quæ ab insípiente sunt totâ die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum : * superbia eórum qui te odérunt, ascéndit semper.

PSALMUS 95.

Super omnes gentes regnat Christus per quem cæli facti sunt.

CAntáte Dómino cánticum novum, * cantáte Dómino, omnis terra.

Cantáte Dómino, & benedicite nómini ejus ; * annuntiáte de die in diem salutáre ejus.

Annuntiáte inter gentes glóriam ejus, * in ómnibus pópulis mirabilia ejus : Quóniam magnus Dóminus, & laudábilis nimis ; * terríbilis est super omnes deos :

Quóniam omnes dii géntium, dæmónia ; * Dóminus autem cælos fecit.

Conféssio & pulchritúdo in conspéctu ejus : * sanctimónia & magnificéntia in sanctificatióne ejus.

Afférte Dómino, pátriæ géntium, afférte Dómino glóriam & honórem ; * afférte Dómino glóriam nómini ejus.

Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus ; * adoráte Dóminum in átrio sancto ejus.

Commovéatur à facie ejus univérsa terra : * dícite in géntibus, quia Dóminus regnávit.

Etenim corréxit orbem terræ ; qui non commové-

bitur : * iudicabit pópulos
in æquitáte.

Læténtur cœli , & exúl-
tet terra , commoveátur
mare , & plenitúdo ejus ;
* gaudébunt campi , & óm-
nia quæ in eis sunt.

Tunc exultábunt ómnia
ligna sylvárum à fácie
Dómini quia venit ; * quó-
niam venit iudicáre ter-
ram.

Judicábit orbem terræ
in æquitáte , * & pópulos in
veritaté sua.

Ant. Creávit Deus hó-
minem ad imáginem suam.
Gen. 1. 27.

CAPITULUM. *Sap.* 2.
23.

Deus creávit hóminem
inexterminábilem , &
ad imáginem similitúdinis
sue fecit illum.

R. breve. Delectásti me,
Dómine , * In factúra tua.

R. Delectásti. *ψ.* Et in opé-
ribus mánuum tuárum
exultábo. * In factúra.

Gloria. *R.* Delectásti. *Pf.*
91. 5.

ψ. Dómine , misericór-
dia tua in séculum ; *R.* Ope-
ra mánuum tuárum ne des-
picias. *Pf.* 137. 8.

AD SEXTAM.

Pater. Ave.

ψ. Deus , in adiutorium.

Hymnus. Jam solis aú-
reum jubar. *infra post Com-
pletorium Sabbati. Et sic
aliis diebus.*

Ant. 8. G. Disciplinâ.

PSALMUS 91.

Laudandus Deus , in operi-

*bus suis magnificus , ius-
tus in iudiciis.*

Bonum est confitē-
ri Dómino : * & psálle-
re nómini tuo , Altíssime ;
Ad annuntiándum manē
misericórdiam tuam , * &
veritatē tuam per nó-
ctem.

In decachórdo , psalté-
rio , * cum cántico in cí-
thara :

Quia delectásti me , Dó-
mine , in factúra tua , * &
in opéribus mánuum tuá-
rum exultábo.

Divisio Psal. 91.

Quam magnificata sunt
ópera tua , Dómine !
* nimis profúndæ fa-
ctæ sunt cogitatiónes tuæ.

Vir insípiens non co-
gnóscet , * & stultus non
intéliget hæc.

Cum exórti fúerint pec-
catóres sicut fœnum , * &
apparúerint omnes qui ope-
rántur iniquitatē , ut in-
téreant in séculum séculi :

Tu autem Altíssimus *
in ætérnum , Dómine :

Quóniam ecce inimíci
tui , Dómine , quóniam ec-
ce inimíci tui períbunt ; *
& dispergéntur omnes qui
operántur iniquitatē.

Et exaltábitur sicut uni-
córnis cornu meum , * &
fenéctus mea in misericór-
dia úberi.

Et despéxit óculus meus
inimícos meos ; * & in in-
surgéntibus in me mali-
gnántibus aúdiēt auris mea ,

Iustus ut palma florébit ,

cedrus Líbani mul-
tur.

ati in domo Dómi-
i átriis domús Dei
orébunt.

c multiplicabúntur
ta úberi , * & bene
s erunt.

núncient quóniam
Dóminus Deus no-
c non est iniquitas

ALMUS 96.

*Rex , exaltatus su-
mes deos , ab Ange-
randus.*

inus regnávít ,
ltet terra , * lætén-
æ multæ.

;& caligo in cir-
is ; * iustitia & judí-
rréctio sedis ejus.

ante ipsum præcé-
& inflammábit in
inimícos ejus.

runt fúlgura ejus
ræ : * vidit , &
a est terra.

as sicut cera fluxé-
acie Dómini ; * à
ómini omnis terra.

ntiavérunt cœli ju-
jus , * & vidérunt
pópuli glóriam

indántu omnes qui
sculprília , * & qui
ur in simulácris

âte eum , omnes
ejus : * audívit , &
st Sion ;

ultavérunt filix Ju-
oppter judícia tua ,

;

Quóniam tu Dóminus
altíssimus super omnem ter-
ram : * nimis exaltátus es
super omnes deos.

Qui diligitis Dóminum,
odíte malum : * custódit
Dóminus ánimas sanctó-
rum suórum , de manu pec-
catóris liberábit eos.

Lux orta est iusto , * &
rectis corde lætítia.

Lætámini, iusti, in Dómi-
no , * & confitémini me-
móriæ sanctificatiónis ejus.

Ant. Discipliná intellé-
ctús replévit illos , creávit il-
lis sciéntiam spíritús. *Eccli.*
17. 5. 6.

CAPITULUM. *Sap.* 13. 1.

VAni sunt omnes hó-
mines in quibus non
subest sciéntia Dei , & de
his quæ vidéntur bona, non
potuérunt intelligere eum
qui est ; neque opéribus at-
tendéntes , agnovérunt quis
esset Artifex.

R. breve. Scitóte * Quo-
niam Dóminus ipse est
Deus. *R.* Scitóte. *ψ.* Ipse
fecit nos , & non ipsi nos.
* Quóniam. Glória. *R.* Sci-
tóte. *Pf.* 99. 3.

ψ. Non est similis tuí in
diis , Dómine ; *R.* Et non
est secúndum ópera tua.
Pf. 85. 8.

AD NONAM.

Pater. Ave.

ψ. Deus , in adjutórium.

Hymnus. Prono volútus
ímpetu. *infra post Comple-
torium Sabbati. Et sic aliis
diebus.*

Ant. 4. 2. Vidit Deus.

P S A L M U S 102.

Deus ob immensa in populum suum beneficia benedicendus.

Benedic, ánima mea, Dómino; * & ómnia quæ intra me sunt, nómini sancto ejus.

Benedic, ánima mea, Dómino, * & noli oblivisci omnes retributiónes ejus;

Qui propitiátur ómnibus iniquitatibus tuis; * qui sanat omnes infirmitates tuas;

Qui redimit de interitu vitam tuam, * qui coronat te in misericórdia & misericórdiis;

Qui replet in bonis desiderium tuum, * renovabitur ut áquilæ juventus tua.

Faciens misericórdias Dóminus, * & iudicium ómnibus injúriam paténtibus.

Notas fecit vias suas Móysi, * filiis Israël voluntates suas.

Divisio Psalmi 102.

Miserátor & misericors Dóminus, * longánimis & multum misericors.

Non in perpétuum irascetur, * neque in ætérnum comminabitur.

Non secúndum peccáta nostra fecit nobis: * neque secúndum iniquitates nostras retribuit nobis:

Quóniam secúndum altitudinem cœli à terra, * corroborávit misericórdiam suam super timéntes se.

Quantum distat ortus occidente, * longè fecit nobis iniquitates nostras.

Altera divisio Psalmi 102.

Quomodo miser pater filiorum, * magnus est Dóminus in mentibus se; * quóniam ipse cognóvit figmentum nostrum.

Recordátus est quóniam pulvis sumus; * homo, sicut fœnum dies ejus, tantamquam flos agri sic efflorebit.

Quóniam spíritus pertransibit in illo, & non subsistet; * & non cognoscet amplius locum suum.

Misericórdia autem Dómini ab ætérno, * & usque in ætérnum super timéntes eum.

Et iustitia illius in filios filiorum, * his qui servant testamentum ejus;

Et memores sunt mandatorum ipsius, * ad faciéndum ea.

Dóminus in cœlo paravit sedem suam; * & regnum ipsius ómnibus dominabitur.

Benedícite Dómino, omnes Angeli ejus, * poténtes virtute, faciéntes verbum illius, ad audiéndam vocem sermonum ejus.

Benedícite Dómino, omnes virtutes ejus, * ministri ejus, qui fácitis voluntatem ejus.

Benedícite Dómino, omnia ópera ejus, in omni loco

minationis ejus : *
Anima mea , Dó-

Vidit Deus cun-
fecerat ; & erant
ona. Gen. I. 31.

T U L U M. Amos.

formans montes
creans ventum , &
ans hómini eló-
um , faciens matu-
scubulam , & grá-
per excélsa terræ :
us Deus exercituum
ejus.

ve. Benedícite Dó-

Omnia ópera ejus.
edícite. y. In omni
minationis ejus. *

Glória. y. Bene-
Ps. 102. 22.

generatio & generá-
tio laudábit ópera tua , Dó-
mine ; y. Et poténtiam
tuam pronuntiábunt. Ps.

144. 4.

AD VESPERAS.

Pater. Ave.

y. Deus , in adiutorium.

Ant. I. a. Numquid.

PSALMUS 137.

Dei misericordia & veritas
in populum suum cele-
branda.

CONFITEBOR tibi , Dó-
mine , in toto corde
meo ; * quóniam audísti
verba oris mei.

In conspéctu Angelórum
psallam tibi ; * adorábo ad
templum sanctum tuum ;

Et confitebor nómini tuo
super misericórdia tua &
veritate tua ; * quóniam

Pars Æstiva.

magnificásti super omne
nomen sanctum tuum.

In quacúmque die invo-
cávero te , exaúdi me ; *
multiplicábis in ánima mea
virtútem.

Confiteántur tibi , Dó-
mine , omnes reges terræ ; *
quia audierunt ómnia ver-
ba oris tui ;

Et cantent in viis Dó-
mini , * quóniam magna
est glória Dómini ;

Quóniam excélsus Dó-
minus , & humília respí-
cit ; * & alta à longè cog-
nóscit.

Si ambulávero in mé-
dio tribulationis vivificá-
bis me ; * & super iram ini-
micórum meórum exten-
disti manum tuam , & sal-
vum me fecit dextera tua.

Dóminus retríbuet pro
me : Dómine , misericórdia
tua in séculum ; * ópera
mánuum tuárum ne despí-
cias.

Ant. Numquid non Pa-
ter unus ómnium nostrum ?
Numquid non Deus unus
creávit nos ? Malach. 2. 10.

Ant. 7. d. In ejus.

PSALMUS 138.

Dei ubique præsens , & om-
nia cognoscentis , mira-
bilis scientia.

D Omine , probásti me ,
& cognovísti me ; * tu
cognovísti sessiónem meá ,
& resurrectionem meam.

Intellexísti cogitationes
meas de longè ; * sémitam
meam , & funiculum meum
investigásti ;

C

Et omnes vias meas prævidisti; * quia non est sermo in lingua mea.

Ecce, Dómine, tu cognovisti ómnia novíssima & antiqua; * tu formasti me & posuisti super me manum tuam.

Mirabilis facta est sciéntia tua ex me; * confortata est, & non pótero ad eam.

Quò ibo à spíritu tuo? * & quò à fácie tua fugiam?

Si ascéndero in cælum, tu illic es; * si descéndero in inférnum, ades:

Si sumpsero pennas meas dilúculo, * & habitávero in extrémis maris:

Etenim illuc manus tua dedúcet me, * & tenébit me dextera tua.

Et dixi: Fórsitan ténebræ conculcábunt me, * & nox illuminátio mea in delíciis meis;

Quia ténebræ non obscurabúntur à te, & nox sicut dies illuminábitur; * sicut ténebræ ejus, ita & lumen ejus.

Quia tu possedisti renes meos; * suscepisti me de útero matris meæ.

Ant. In ejus manu ánima omnis vivéntis, & spíritus univérsæ carnis hóminis: *Job. 12. 10.*

Ant. 2. D. Fecit.

Divisio Psalmi 138.

Confitebor tibi, [Dómine], quia terribiliter magnificátus es; * mi-

rabília ópera tua, & ánima mea cognóscit nimis.

Non est occultátum os meum à te, quod fecisti in occulto; * & substantia mea in inférióribus terræ.

Imperféctum meum viderunt óculi tui; & in libro tuo omnes scribéntur; * dies formabúntur, & nemo in eis.

Mihi autem nimis honorificáti sunt amíci tui, Deus; * nimis confortátus est principátus eórum;

Dinumerábo eos, & super arénam multiplicabúntur; * exurrexi, & adhuc sum tecum.

Si occideris, Deus, peccatóres; * viri sánguinem, declináte à me;

Quia dicitis in cogitatíone: * Accipient in vanitaté civitatés tuas.

Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam; * & super inimicos tuos tabescébam?

Perféccto ódio óderam illos; * & inimíci facti sunt mihi.

Probame, Deus, & scito cor meum; * intéroga me, & cognósce sémitas meas.

Et vide si via iniquitátis in me est; * & deduc me in via æténa.

Ant. Fecit ex uno omne genus hóminum, inhabitáre super univérsam fáciem terræ. *Act. 17. 26.*

Ant. 5. a. Invisibília.

PSALMUS 143.

Christus pro populo sibi subdito gratias agit : Ecclesia sibi opem postulat.

Benedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium, * & dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, & refúgium meum; * suscéptor meus, & liberátor meus;

Protéctor meus, in ipso sperávi; * qui subdit pópulum meum sub me.

Dómine, quid est homo, quia innotuisti ei? * aut filius hóminis, quia réputas eum?

Homo vanitatí similis factus est; * dies ejus sicut umbra prætereunt.

Dómine, inclína cælos tuos, & descénde; * tange montes, & fumigábunt.

Fúlgura coruscationem, & dissipábis eos; * emitte sagittas tuas, & conturbábis eos.

Emitte manum tuam de alto, & eripe me, & libera me de aquis multis, * de manu filiórum alienórum.

Quorum os locútum est vanitatem, * & dextera eorum dextera iniquitátis.

Ant. Invisibília ipsíus, à creatúra mundi, per ea quæ facta sunt, intellécta, conficiúntur. *Rom. 1. 20.*

Ant. 4. A. In ipso.

Divisio Psalmi 143.

Deus, cánticum novum cantábo tibi, * in psalterio decachórdo psallam tibi,

Qui das salutem régibus, * qui redemisti David servum tuum de gládio maligno.

Eripe me, & erue me de manu filiórum alienórum, quorum os locútum est vanitatem; * & dextera eorum dextera iniquitátis:

Quorum filii sicut novellæ plantationes, * in juventute sua:

Filiæ eorum compósitæ, * circumornatæ ut similitudo templi:

Promptuária eorum plena, * eructántia ex hoc in illud:

Oves eorum foetósæ, abundantes in egressibus suis; * boves eorum crassæ:

Non est ruína maceríæ, neque tránsito, * neque clamor in platéis eorum.

Beátum dixerunt pópulum cui hæc sunt: * beátus pópulus cujus Dóminus Deus ejus.

Ant. In ipso vivimus, & movémur, & sumus. *Act. 17. 28.*

CAPITULUM. Eccle. 12. 1.

Memento Creatóris tui, in diébus juventutis tuæ, antequàm veniat tempus afflictiónis, & appropínquent anni de quibus dicas: Non mihi placeat.

HYMNUS.

De o canéntes psálite: Quicumque dulci spíritu Vitális auræ vésimur,

C ij

52 *Feria secunda ad Completorium.*

Omnes per ipsum vivimus.

AUTORIS in laudem sui

Natura tota personat.

Servire, mortales, Deo

Vos terra, vos cælum docet.

PARENT jubenti sidera,

Nubisque dicunt: Adsumus:

Illius ad nutum mare

Submittit undas supplices.

RERUM Sator, totum tibi

Se debet humanum genus:

Momenta vitæ temperas;

In te movemur & sumus.

ORBEM potenter qui creas,

Tibi, Pater, cum Filio,

Almo simul cum Spiritu,

Sit summa laus in sæcula.

Amen.

ψ. Tu formasti me, Domine; R. Et posuisti super me manum tuam. Ps. 138. 5.

Ad Magnificat, Ant. 1. g.

Tibi, Domine, serviat omnis creatura tua, quia dixisti; & facta sunt. Judith. 16. 17.

Suffragia habentur infra post Completorium Sabati.

AD COMPLETORIUM.

ψ. Converterte nos, Deus salutaris noster; R. Et averte iram tuam à nobis.

Ps. 84. 5.

ψ. Deus, in adiutorium, Ant. 3. c. Stellæ.

PSALMUS 6.

Fidelium inter mundi hujus calamitates gemitus & fiducia.

Domine, ne in furore tuo arguas me; * neque in ira tua corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum; * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valde: * sed tu, Domine, usquequò?

Converterte, Domine, & eripe animam meam; * saluum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memor sit tui: * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo: * lavabo per singulas noctes lectum meum; lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furore oculus meus: * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discédite à me, omnes qui operamini iniquitatem; * quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam; * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant, & conturbentur vehementer omnes inimici mei: * convertantur, & erubescant valde velociter.

Periá secundá ad Completorium.

93

LMUS 7.

*nobis patiens
Gentium fides :
nreprobatio.*

*e Deus meus, in
rávi ; * saluum
ómnibus perse-
me , & libera*

*lo rápiat ut leo
eam ; * dum non
imat , neque qui
iat.*

*Deus meus, si
* si est iniquitas
s meis ;
li retribuéntibus
; * decídam mé-
mícis meis iná-*

*ur inimicus áni-
m, & compre-
& concúlcet in
meam ; * & gló-
m in púlverem*

*Dómine, in ira
exaltáre in fini-
órum meórum.
úrge , Dómine
s, in præcepto
dásti ; * & syna-
alórum circúm-*

*er hanc in altum
; * Dóminus jú-
ilos :*

*ne, Dómine, fe-
stítiam meam, *
um innocentiam
r me.*

*ætur nequítia
n, & diriges ju-
rutans corda &
s.*

*Justum adiutorium meum
à Dómino * qui salvos fa-
cit rectos corde.*

Divisio Psalmi 7.

Deus iudex justus, for-
tis & pátiens ; * num-
quid iráscitur per singulos
dies ?

*Nisi convérsi fuéritis ,
gládium suum vibrábit : *
arcum suum teténdit , &
parávit illum :*

*Et in eo parávit vasa
mortis ; * sagittas suas ar-
déntibus effécit.*

*Ecce partúriit injusti-
tiam ; * concépit dolórem,
& péperit iniquitátem.*

*Lacum aperuit , & effó-
dit eum ; * & incidit in fó-
veam quam fecit.*

*Convertétur dolor ejus ,
in caput ejus ; * & in vérti-
cem ipsíus iniquitas ejus
descéndet.*

*Confitébor Dómino se-
cúndum justítiam ejus ; * &
psallam nómini Dómini
altíssimi.*

*Ant. Stellæ vocátæ sunt,
& dixerunt : Adsumus ; &
luxérunt ei cum jucunditáte
qui fecit illas. Bar. 3. 35.*

*Hymnus. Grates perácto
jam die , &c. infra post
Completorium Sabbati ; &
sic aliis diebus.*

CAPITULUM. Eccli. 32. 17.

Super his ómnibus bene-
dícito Dóminum, qui fe-
cit te , & inebriántem te ab
ómnibus bonis suis.

*Sp. breve. In manus. Habe-
tur infra post Completorium
Sabbati ; & sic aliis diebus.*

C iij

Ad Nunc dimittis, Ant.

6. F. Univerſa propter ſemetipſum operâtuſ eſt Dóminus. *Prov. 16. 4.*

Preces & Oratio, ut infra poſt Completorium Sabbathi; & ſic aliis diebus.

FERIA TERTIA,

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Perpetuâ Providentiâ, * Veníte, adorémus. Sap. 17. 2.

Pſalmus, Veníte. p. 2.

H Y M N U S.

Æ TERNE rerum Cón-
ditor,
Mundum creas potentiâ;
Jugi tuéris cónditum,
Regiſque providentiâ.

Tu ſpléndidum ſolis ju-
bar,

Curſuſque certos ſíderum,
Idem, moveri néſcius,
Motu perénni témperas.

HINC vólvitur cœlo
dies;

Hinc atra nox fugat diem;
Hinc nos, per alternas vices
Autſomnus, aut labor tenet.

FECUNDA rerum sé-
mina

Subácta tellus éxcipit,
Aptóque miſſus témpore
Cœléſtis imber irrigat.

HINC flava náſcitur
ſeges,

Dulcémque victum ſúfficit:
Sic ſpontè nobis pródigam
Benignuſ expándiſ manum.

TIBI, Pater, cum Fí-
lio,

Almo ſimul cum Spíritu,
Deo perénni, próvido,
Honor, decus, laus, gló-
ria. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Puſillum.

P S A L M U S 61.

*Fruſtrâ oppugnatur, qui Deo
ſubjéctus in ejus tutela
manet.*

Nonne Deo ſubjécta
erit ánima mea? * ab
ipſo enim ſalutáre meum.

Nam & ipſe Deus meus,
& ſalutáris meus, ſuſcéptor
meus; * non movébor am-
pliùs.

Quoúſque irrúitis in hó-
minem? * interficíſis uní-
verſi vos, tanquam parietí
inclináto, & macéríæ de-
púlſæ?

Verúmtamen prétium
meum cogitavérunt repel-
lere, cucúrri in ſiti: * ore
ſuo benedicébant, & corde
ſuo maledicébant.

Verúmtamen Deo ſubjé-
cta eſto, ánima mea; *
quóniam ab ipſo paciéntia
mea.

Quia ipſe Deus meus, &
ſalvátor meus; * adjutor
meus, non emigrábo.

In Deo ſalutáre meum
& glória mea; * Deus
auxilii mei, & ſpes mea in
Deo eſt.

Speráte in eo, omnis con-
gregátio pópuli, effúndite
coram illo corda veſtra: *
Deus adjutor noſter in
æternum.

Verúmtamen vani filii
hóminum, mendáces filii
hóminum in ſtatéris; * ut
decípiant ipſi de vanitaté
in idípſum.

Nolíte ſperáre in iniqui-

tate, & rapinas nolite concupiscere: * divitiæ si affluant, nolite cor apponere.

Semel locutus est Deus, duo hæc audi vi; quia potestas Dei est; & tibi, Domine, misericordia; * quia tu reddes unicuique juxta opera sua.

PSALMUS 79.

Miseriarum finis per Christi adventum expostulatur.

Qui regis Israël, intendens, * qui deducis velut ovem Joseph:

Qui sedes super Cherubim, * manifestare coram Ephraim, Benjamin, & Manasse.

Excita potentiam tuam, & veni; * ut salvos facias nos:

Deus, converte nos; * & ostende faciem tuam, & salvi erimus.

Domine Deus virtutum, * quousque irasceris super orationem servi tui?

Cibabis nos pane lacrymarum; * & potum dabis nobis in lacrymis in mensura?

Posuisti nos in contradictionem vicinis nostris; * & inimici nostri subsannaverunt nos.

Deus virtutum, converte nos; * & ostende faciem tuam, & salvi erimus.

Divisio Psalmi 79.

Vineam de Aegypto transtulisti, [Domine]; * ejecisti gentes, & plantasti eam.

Dux itineris fuisti in conspectu ejus; * plantasti radices ejus, & implevit terram.

Operuit montes umbra ejus, * & arbuta ejus cedros Dei.

Extendit palmites suos usque ad mare, * & usque ad flumen propaggines ejus.

Ut quid destruxisti maceriam ejus; * & vindemiant eam omnes qui prætergrediuntur viam?

Exterminavit eam aper de sylva, * & singularis ferus depastus est eam.

Deus virtutum, convertere; * respice de cælo, & vide, & visita vineam istam;

Et perfrice eam quam plantavit dextera tua: * & super filium hominis quem confirmasti tibi:

Incensa igni, & suffossa; * ab increpatione vultus tui peribunt.

Fiat manus tua super virum dexteræ tuæ, * & super filium hominis quem confirmasti tibi.

Et non discédimus à te: * vivificabis nos, & nomen tuum invocabimus.

Domine Deus virtutum, converte nos; * & ostende faciem tuam, & salvi erimus.

Ant. Pusillum & magnum Deus fecit, & æquáliter cura est illi de omnibus. *Sap. 6. 8.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Attrahit.

C jv

PSALMUS 104.

*Beneficia Israëlítico populo
collata celebrantur &
enumerantur.*

Confitémini Dómino,
& invocáte nomen
ejus: * annuntiáte inter
gentes ópera ejus.

Cantáte ei, & psállite
ei; * narráte ómnia mira-
bília ejus.

Laudámini in nómine
sancto ejus: * lætétur cor
quæréntium Dóminum.

Quærite Dóminum, &
confirmámini; * quærite
fáciem ejus semper.

Mementóte mirabílium
ejus quæ fecit, * prodígia
ejus, & judícia oris ejus.

Semen Abraham, servi
ejus; * filii Jacob, elécti
ejus.

Ipse Dóminus Deus no-
ster; * in univérſa terra
judícia ejus.

Memor fuit in séculum
testaménti sui, * verbi
quod mandávit in mille
generatiónes,

Quod dispósuit ad Abra-
ham, * & juraménti sui ad
Isaac:

Et státuit illud Jacob in
præcéptum, * & Israël in
testaméntum ætérnum,

Dicens: Tibi dabo ter-
ram Chánaan, * funícu-
lum hæreditátis vestræ;

Cum essent número bre-
vi, paucíssimi, * & incolæ
ejus:

Et pertransiérunt de gen-
te in gentem, * & de regno
ad pópulum álterum.

Divisio Psalmi 104.

Non reliquit [Dómi-
nus] hóminem nocé-
re eis; * & corripuit pro
eis reges:

Nolite rângere christos
meos; * & in prophétis
meis nolite malignári:

Et vocávit famem super
terram; * & omne firma-
méntum panis contrívit:

Misit ante eos virum; *
in servum venúndatus est
Joseph:

Humiliavérunt in com-
pédibus pedes ejus, ferrum
pertránſiit ánimam ejus, *
donec veníret verbum ejus:

Elóquium Dómini in-
flammávit eum; * misit
rex, & solvit eum; prin-
ceps populórum, & dimísit
eum.

Constituit eum dómi-
num domus suæ, * & prin-
cipem omnis possessiόνis
suæ.

Ut erudíret príncipes
ejus sicut semetípsum, * &
senes ejus prudéntiam do-
céret.

Et intrávit Israël in
Ægýptum; * & Jacob
accola fuit in terra Cham.

Et auxit pópulum suum
veheménter; * & firmávit
eum super inimícos ejus.

Convértit cor eórum ut
odírent pópulum ejus, * &
dolum fácerent in servos
ejus.

Misit Móysen servum
suum, * Aaron quem elé-
git ípsū.

Pósuit in eis verba su-

morum suorum, * & prodigi-
orum in terra Cham.

Misit tenebras & obscuravit; * & non exacerbavit sermones suos.

Convérte aquas eorum in sanguinem; * & occidit pisces eorum.

Edidit terra eorum ranas * in penetrabilibus regum ipsorum.

Dixit: & venit cœnomyia & ciníphe, * in omnibus finibus eorum.

Posuit pluvias eorum grandinem; * ignem comburentem in terra ipsorum.

Et percussit vineas eorum, & ficulneas eorum; * & contrivit lignum finium eorum.

Dixit; & venit locusta, & bruchus, * cujus non erat numerus,

Et comedit omne fructum in terra eorum, * & comedit omnem fructum terræ eorum.

Et percussit omne primogénitum in terra eorum, * primitias omnis laboris eorum.

Et eduxit eos cum argento & auro; * & non erat in tribubus eorum infirmus.

Altera divisio Psal. 104.

Lætata est Ægyptus in profectione eorum; * quia incubuit timor eorum super eos.

Expándit nubem in protectionem eorum, * & ignem ut luceret eis per noctem,

Petierunt, & venit coturnix; * & pane cœli saturavit eos.

Dirupit petram, & fluxerunt aquæ; * abierunt in sicco flumina.

Quóniam memor fuit verbi sancti sui, * quod habuit ad Abraham puerum suum:

Et eduxit populum suum in exultatione, * & electos suos in lætitia:

Et dedit illis regiones gentium; * & labores populorum possederunt,

Ut custodiant justificationes ejus, * & legem ejus requirant.

Ant. Attingit à fine usque ad finem fortiter, & disponit omnia suaviter. *Sap. 8. 1.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Protéctor est,

P S A L M U S 105.

Bonitas Dei celebranda.

Israëliticus populus peccata sua agnoscens & recolens, salutem poscit.

Confirémini Dómino, * quóniam bonus, * quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Quis loquétur poténtias Dómini, * auditas faciet omnes laudes ejus?

Beáti qui custodiunt judícium, & faciunt justitiam * in omni tempore.

Meménto nostrî, Dómine, in beneplácito populi tui; * visita nos in salutári tuo,

Ad vidéndum in boni-

C v

rate electórum tuórum ,
ad lætándum in lætítia
gentis tuæ ; * ut lauderis
cum hæreditate tua.

Peccávimus cum pátri-
bus nostris , * injúste égi-
mus , iniquitatem fécimus.

Patres nostri in Ægypto
non intellexérunt mira-
bília tua ; * non fúerunt
mémores multitudinis mi-
sericórdiæ tuæ :

Et irritavérunt ascenden-
tes in mare , * mare rubrú :

Et salvávit eos propter
nomen suum ; * ut notam
fáceret poténtiam suam :

Et increpuit mare ru-
brum , & exsiccátum est ; *
& dedúxit eos in abyíssis
sicut in desérto :

Et salvávit eos de manu
odiéntium ; * & redémít
eos de manu inimíci :

Et opéruit aqua tribu-
lantes eos ; * unus ex eis
non remánsit.

Et credidérunt verbis
ejus , * & laudavérunt lau-
dem ejus.

Diviso Psalmi 105.

CItò fecérunt , oblíti
sunt opérum ejus , *
& non sustinuérunt con-
sílíum ejus :

Et concupiérunt concu-
piscéntiam in desérto ; * &
tentavérunt Deum in ina-
quóso :

Et dedit eis petitióem
ipsórum , * & mísit satura-
tatem in ánimas eórum.

Et irritavérunt Móysen
in castris , * Aaron sanctum
Dómini.

Apérta est terra , & de-
glutivit Dathan ; * & opé-
ruit super congregatióem
Abíron :

Et exársit ignis in syna-
goga eórum ; * flamma
combússit peccatóres.

Et fecérunt vículum in
Horeb , * & adoravérunt
scúlpbile ;

Et mutavérunt glóriam
suam * in similitúdinem ví-
tuli comedéntis fœnum.

Oblíti sunt Deum qui sal-
vávít eos ; * qui fecit ma-
gnália in Ægypto , mirabí-
lia in terra Cham , terribí-
lia in mari rubro.

Et dixit ut dispénderet
eos , * si non Móyses elé-
ctus ejus stetísset in confra-
ctiône in conspéctu ejus ,

Ut avérteret iram ejus , *
ne dispénderet eos.

Et pro núbilo habuérunt
terram desiderábilem ; *
non credidérunt verbo ejus.

Et murmuravérunt in ta-
bernáculis suis ; * non exau-
diérunt vocem Dómini.

Et elevávit manum suam
super eos , * ut prostérne-
ret eos in desérto ,

Et ut dejiceret semen eó-
rum in natióibus , * & dis-
pérgeret eos in regióibus.

Et inítiáti sunt Beelphe-
gor ; * & comedérunt sacri-
fícia mortuórum.

Et irritavérunt eum in
adinventiúnibus suis ; * &
multiplicáta est in eis ruína.

Et stetit Phínees , & pla-
cávit ; * & celsávit quassá-
tió.

Et reputatum est ei in iusticiam, * in generationem & generationem usque in sempiternum.

Et irritaverunt eum ad aquas contradictionis; * & vexatus est Moyses propter eos;

Quia exacerbaverunt spiritum ejus; * & distinxit in labiis suis.

Altera divisio Psal. 105.

Non disperdiderunt gentes, * quas dixit Dominus illis.

Et commixti sunt inter gentes, & didicerunt opera eorum, & serviérunt sculpsilibus eorum; * & factum est illis in scandalum.

Et immolaverunt filios suos, * & filias suas demoniis.

Et effuderunt sanguinem innocentem; * sanguinem filiorum suorum, & filiarum suarum quas sacrificaverunt sculpsilibus Chanaan.

Et infecta est terra in sanguinibus, & contaminata est in operibus eorum; * & fornicati sunt in adinventionibus suis.

Et iratus est furor Domini in populum suum; * & abominatus est hereditatem suam.

Et tradidit eos in manus gentium; * & dominati sunt eorum qui oderunt eos.

Et tribulaverunt eos inimici eorum, & humiliati

sunt sub manibus eorum: * saepe liberavit eos.

Ipsi autem exacerbaverunt eum in consilio suo, * & humiliati sunt in iniquitatibus suis.

Et vidit cum tribularentur, * & audivit orationem eorum.

Et memor fuit testamenti sui, * & poenituit eum secundum multitudinem misericordiae suae.

Et dedit eos in misericordias * in conspectu omnium qui ceperant eos.

Salvos nos fac, Domine Deus noster; * & congrega nos de nationibus.

Ut confiteamur nomini sancto tuo, * & gloriemur in laude tua.

Benedictus Dominus Deus Israel à seculo, & usque in seculum: * & dicet omnis populus: Fiat, fiat.

Ant. Protector est omnibus exquirentibus se in veritate. *Eccli. 2. 13.*

ψ. Qui habitat in adjutorio Altissimi, *ꝛ.* In protectione Dei caeli commorabitur. *Psal. 90. 1.*

Pater noster, &c. *ut supra.*

AD LAUDES

MATUTINAS.

ψ. Sacerdotalis. Deus, in te confidit anima mea, *ꝛ.* Et in umbra alarum tuarum sperabo. *Psal. 56. 2.*

ψ. Deus, in adjutorium.

Ant. 2. D. Non est.

PSALMUS 106.

Misericordia Dei in populo

*lum suum celebranda sub
diversis emblematis de-
scribitur.*

Confitémini Dómino,
quóniam bonus, *
quóniam in séculum mise-
ricórdia ejus.

Dicant qui redempti sunt
à Dómino, quos redemit
de manu inimici, * & de
regiónibus congregavit
eos,

A solis ortu & occásu, *
ab aquilóne & mari.

Erravérunt in solitúdine
in inqúoso, * viam civi-
tátis habitáculi non inve-
nerunt.

Esurientes & sitiéntes, *
ánima eórum in ipsis de-
fécit.

Et clamavérunt ad Dó-
minum cùm tribularéntur;
* & de necessitatibus eó-
rum erípuit eos.

Et dedúxit eos in viam
rectam, * ut irent in civi-
tatem habitatiónis.

Confiteántur Dómino
misericórdiæ ejus, * &
mirabilia ejus filiis hómi-
num:

Quia satiávit ánimam
inánem, * & ánimam esu-
riéntem satiávit bonis.

Sedéntes in ténébris &
umbra mortis, * vinctos in
mendicitáte & ferro,

Quia exacerbavérunt
elóquia Dei, * & consí-
lium Altíssimi irritavérunt.

Et humiliátum est in la-
bóribus cor eórum; * in-
firmáti sunt, nec fuit qui
adjuvaret.

Et clamavérunt ad Dó-
minum cùm tribularéntur;
* & de necessitatibus eó-
rum liberávit eos.

Et edúxit eos de téné-
bris, & umbra mortis; *
& víncula eórum dirúpit.

Confiteántur Dómino
misericórdiæ ejus, * & mi-
rabília ejus filiis hóminum.

Quia contrívit portas
æreas, * & vectes ferreos
confregit.

Ant. Non est álius Deus
quàm tu, Dómine, cui cu-
ra est de ómnibus. *Sap.*
12. 13.

Ant. 8. G. DÍligis.

Divisio Psalmi 106.

Suscépit eos [Dómi-
nus] de via iniquitátis
eórum; * propter injustítias
enim suas humiliáti sunt.

Omnem escam abominá-
ta est ánima eórum, * &
appropinquavérunt usque
ad portas mortis.

Et clamavérunt ad Dó-
minum cùm tribularéntur;
* & de necessitatibus eó-
rum liberávit eos.

Misit verbum suum, &
sanávit eos, * & erípuit eos
de interitió nibus eórum.

Confiteántur Dómino
misericórdiæ ejus, * & mi-
rabília ejus filiis hómi-
num.

Et sacrificent sacrificium
laudis, * & annúntient
opera ejus in exultatióne.

Qui descéndunt mare in
návibus, * faciéntes opera-
tiónem in aquis multis,

Ipsi vidérunt ópera Dó-

mini, * & mirabilia ejus
in profundo.

Dixit; & stetit spiritus
procellæ, * & exaltati sunt
fluctus ejus:

Ascendunt usque ad cœ-
los, & descendunt usque
ad abyssos; * anima eorum
in malis tabescebat:

Turbati sunt, & moti
sunt sicut ebrius: * & om-
nis sapientia eorum devo-
rata est.

Et clamaverunt ad Dô-
minum cum tribularéntur;
* & de necessitatibus eorum
eduxit eos:

Et statuit procellam ejus
in auram; * & siluerunt
fluctus ejus:

Et lætati sunt quia silue-
runt; * & deduxit eos in
portum voluntatis eorum.

Confiteantur Dômino
misericordiæ ejus, * & mi-
rabilia ejus filiis homi-
num:

Et exalrent eum in ecclê-
sia plebis, * & in cathedra
seniorum laudent eum.

Ant. Diligis omnia quæ
sunt, & nihil odisti eorum
quæ fecisti. *Sap.* 11. 25.

Ant. 6. E. Quomodo.

Altera divisio Psal. 106.

Posuit [Dôminus] flû-
mina in desértum; * &
êxitus aquarum in sitim;

Terram fructiferam in
falsuginem, * à malitia
inhabitantium in ea.

Posuit desértum in stag-
na aquarum, * & terram
sinè aqua in êxitus aquâ-
rum:

Et collocavit illic esu-
rièntes; * & constituerunt
civitatem habitatiônis;

Et seminaverunt agros,
& plantaverunt vineas; *
& fecerunt fructum nativi-
tatis.

Et benedixit eis, & mul-
tiplicati sunt nimis; * &
jumenta eorum non mino-
ravit.

Et pauci facti sunt; * &
vexati sunt à tribulatiône
malorum, & dolore.

Effusa est contemptio su-
per principes; * & errare
fecit eos in invio, & non in
via:

Et adjúvit pauperem de
inópia, * & posuit sicut
oves familias.

Videbunt recti, & læta-
buntur; * & omnis iniqui-
tas oppilabit os suum.

Quis sapiens, & custô-
diethæc? * & intèlliget mi-
sericordias Dômini?

Ant. Quomodo posset
aliquid permanere, nisi tu
voluisses? aut quod à te
vocatum non esset, con-
servaretur? *Sap.* 11. 26.

Ant. 1. f. Tua.

**CANTICUM MOYSE
PRIMUM.** *Exod.* c. 15.
v. 1. ad 19.

*Israël ab inimicis suis libe-
ratus Deo gratias agit.*

Cantemus Dômino,
gloriosè enim magni-
ficatus est, * equum & af-
censorem dejecit in mare.

Fortitúdo mea, & laus
mea Dôminus; * & factus
est mihi in salutem.

Iste Deus meus, & glorificábo eum; * Deus patris mei, & exaltábo eum.

Dóminus quasi vir pugnátor, omnípotens nomen ejus; * currus Pharaónis, & exercitum ejus projéctit in mare:

Elécti principes ejus submersi sunt in mari rubro, abyssi operuerunt eos, * descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua, Dómine, magnificáta est in fortitúdine; déxtera tua, Dómine, percússit inimicum; * & in multitudine glóriæ tuæ deposuisti adversários tuos.

Misisti iram tuam quæ devorávit eos sicut stipulam; * & in spiritu furoris tui congregatæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens; * congregatæ sunt abyssi in medio mari.

Dixit inimicus: Persequar, & comprehendam, * dividam spolia, implébitur anima mea:

Evaginábo gládium meum, * interficiet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, & operuit eos mare; * submersi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis similis tuí in fortibus, Dómine? * quis similis tuí, magníficus in sanctitate, terribilis, atque laudábilis, faciens mirabilia?

Extendisti manum tuam,

* & devorávit eos terra;

Dux fuisti in misericórdia tua * pópulo quem redemisti;

Et portasti eum in fortitúdine tua, * ad habitaculum sanctum tuum.

Ascendérunt pópuli, & irati sunt; * dolóres obtinuerunt habitatóres Philistiim.

Tunc conturbati sunt principes Edom, robustos Moab obtinuit tremor; * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.

Irruat super eos formido & pavor, * in multitudine bráchii tui:

Fiant immóbiles quasi lapides, donec pertransseat pópulus tuus, Dómine; * donec pertransseat pópulus tuus iste, quem possedisti.

Introdúces eos, & plantabis in monte hæreditatis tuæ, * firmíssimo habitaculo tuo, quod operatus es, Dómine:

Sanctuárium tuum, Dómine: * quod firmavérunt manus tuæ.

Dóminus regnabit * in ætérnum & ultrá.

Ingressus est enim eques Pháreo cum curribus & equitibus ejus in mare; * & redúxit super eos Dóminus aquas maris:

Fílii autem Israël ambulavérunt per siccum * in medio ejus.

Ant. Tua, Pater, providéntia gubernat. *Sap.* 14. 3.

3. à. Omnia.

ALMUS 134.

*universa in popu-
lum beneficia lau-
as. Idolorum vani-*

*adate nomen Dómi-
ni; * laudate, servi,
dominus,
et habitatis in domo Dó-
mini; * in atriis domus
Dómini.*

*Adorate Dóminum, quia
Dóminus; * psállite
ejus, quoniam*

*niam Jacob elégit
minus, * Israël in
signem sibi.*

*Ego cognóvi, quod
est Dóminus, * &
dominus pater omnibus*

*quia quaecúmque vó-
lens Dóminus fecit * in
terra, in mari
omnibus abyssis.*

*condens nubes ab extré-
mitatibus, * fulgura in plú-
via; * et*

*producit ventos de
montibus suis; * qui per-
cutit primogénita Ægypti
domine usque ad pe-*

*percussit signa & prodigia
in Ægypte; * &
in omni-
bus ejus.*

*percussit gentes mul-
tas & occidit reges for-*

*tem regem Amorrhæo-
rum: Og regem Basan,
et regna Chanaan:*

Et dedit terram eorum
hereditatem, * heredita-
tem Israël populo suo.

Dómine, nomen tuum
in ætérnum; * Dómine,
memoriále tuum in gene-
rationem & generatio-
nem;

Quia judicabit Dóminus
populum suum, * & in ser-
vis suis deprecabitur.

Simulácra gentium ar-
gentum & aurum, * ópera
manuum hominum:

Os habent, & non lo-
quuntur; * óculos habent,
& non vidébunt;

Aures habent, & non au-
diunt; * neque enim est spí-
ritus in ore ipsorum.

Símiles illis fiant qui fá-
ciunt ea, * & omnes qui
confidunt in eis.

Domus Israël, benedí-
cite Dómino; * domus Aa-
ron, benedícite Dómi-
no.

Domus Levi, benedícite
Dómino; * qui timétis Dó-
minum, benedícite Dómi-
no;

Benedíctus Dóminus ex
Sion, * qui hábitat in Je-
rusálem.

Ant. Omnia in mensú-
ra, & número, & pónde-
re, disposuisti. *Sap. 11. 21.*
CAPITULUM. *Philip.*

4. 6.

Nihil solliciti sitis: sed
in omni oratione,
& obsecratione cum gra-
tiarum actione, petitiones
vestre innotescant apud
Deum.

HYMNUS.

NON cæca fors mundum regit,
Nec versat humanas vices;
Has lege certâ ponderat
Intentus è cælo Deus.

Hic dat mori, dat vivere:

Hic sceptrâ Regum dirigit:

Pacisque solus arbiter,
Aut bella fedat, aut movet.

Hic impios ultrò finit
Caput superbum tollere;

Sed imminentem vertici
Cladem sceleresto præparat.

Hic pauperi tendens
manum,

Humi jacentem sublevar;
Tactus potenti dexterâ,

Dum dives ex alto ruit.

Seu te secunda fors
beat,

Adversa seu te deprimit,
Dispensat adversam Deus,

Idemque mittit prosperam.

Tibi, Pater, cum Fílio,

Almo simul cum Spíritu,
Deo perenni, pròvido,

Honor, decus, laus, gloria. Amen.

¶. Ecce oculi Domini
super metuentes eum, &c. Et
in eis qui sperant super
misericordia ejus. Pf.
32. 18.

Ad Benedictus, Ant. 6. F.

O quàm bonus, & suavis est,
Domine, spiritus
tuus in omnibus! Sap.
12. 1.

*Suffragia habentur infra post Completorium Sab-
bati.*

AD PRIMAM.

Ant. 8. g. Cogitationes.

PSALMUS 9.

*Ecclesia pro victoriis jam
reportatis graves reddit,
pro reportandis opem
poscit.*

Confitebor tibi, Domine,
in toto corde
meo; * narrabo omnia
mirabilia tua.

Lætabor & exultabo in
te; * psallam nomini tuo,
Altissime.

In convertendo inimicum
meum retrorsum, *
infirmabuntur, & peribunt
à facie tua.

Quoniam fecisti judicium
meum & causam
meam: * sedisti super thronum,
qui judicas justitiam.

Increpasti gentes, & periiit
impius: * nomen eorum
delisti in æternum,
& in sæculum sæculi.

Inimici defecerunt fræ-
meæ in finem; * & civi-
tates eorum destruxisti.

Periiit memoria eorum
cum sonitu; * & Domi-
nus in æternum permanet.

Paravit in judicio thronum
suum; * & ipse judi-
cabit orbem terræ in æqui-
tate; judicabit populos in
justitia.

Et factus est Dominus
refugium pauperi; * adjutor
in opportunitatibus,
in tribulatione.

Et sperent in te, qui no-
verunt nomen tuum; *
quoniam non dereliquisti
querentes te, Domine.

Psalmi 9. ad Primam.

65

De Dómino qui há-
bitat in Sion ; * annun-
tiat gentes stúdia

suam requirens sán-
ctis eórum recordá-
re ; * non est oblítus
in pauperum.

Psalmi 9.

Reverbera mei, Dómi-
ne ; * vide humilitá-
tem de inimicis

multas me de portis

* ut annúntiem
laudationes tuas in
Sion.

Reverbera in salutári tuo :
sunt gentes in in-
fernum fecerunt.

Reverbera isto quem abs-
condit, * comprehén-
dit eos eórum.

Reverberetur Dóminus
faciens : * in
manuum suarum
confusus est peccá-

torum ; * peccató-
rum infernum , * omnes
eorum obliviscuntur

in finem non in finem
erit pauperis ; *
in finem non in finem.

Reverbera, Dómine , non
timebitur homo ; * judi-
cantes in conspéctu

Reverbera, Dómine , le-
vatum super eos , * ut
timebunt quóniam hó-
mines.

Altera de Psalmi 9.

[*Secundum Heb. Ps. 10.*]

UT quid, Dómine, re-
cessisti longè , * despi-
cis in opportunitatibus , in
tribulatione ?

Dum superbit impius ,
incenditur pauper : * com-
prehenduntur in consiliis
quibus cogitant.

Quóniam laudatur pec-
cator in desideriis anime
sue ; * & iniquus benedi-
citur.

Exacerbavit Dóminus
peccator , * secundum mul-
titudinem iræ sue non
quereret.

Non est Deus in conspé-
ctu ejus : * inquinatæ sunt
viae illius in omni tempore.

Auferuntur iudicia tua
à facie ejus : * omnium
inimicorum suorum domi-
nabitur.

Dixit enim in corde suo :
* Non movebor à genera-
tione in generationem sine
malo.

Cujus maledictione os
plenum est , & amaritudinæ
& dolo : * sub lingua ejus
labor & dolor.

Sedet in insidiis cum
divitibus in occultis ; * ut
interficiat innocentem.

Oculi ejus in pauperem
respiciunt : * insidiatur in
abscondito , quasi leo in
spelunca sua ;

Insidiatur ut rapiat pau-
perem ; * rapere pauperem
dum attrahit eum.

In laqueo suo humiliabitur

eum; * inclinabit se, & cadet cum dominatus fuerit pauperum.

Dixit enim in corde suo: Oblitus est Deus, * avértit faciem suam ne videat in finem.

Exúrge, Dómine Deus, exaltétur manus tua: * ne obliviscáris pauperum.

Propter quid irritávit impius Deum? * dixit enim in corde suo: Non requíret.

Vides, quóniam tu labórem & dolórem considéras, * ut tradas eos in manus tuas.

Tibi derelíctus est pauper: * órphano tu eris adjútor.

Cóntere bráchium peccatóris & maligni: * quærétur peccátum illius, & non inveniétur.

Dóminus regnábít in ætérnum, & in séculum séculi: * peribitis, gentes, de terra illius.

Desidérium pauperum exaudivit Dóminus: * præparatióem cordis eórum audívit auris tua.

Judicáre pupíllo & húmili, * ut non appónat ultrá magnificáre se homo super terram.

Ant. Cogitatiónes mortálium tímidx, & incértæ providénciæ nostræ. *Sap. 9. 14.*

CAPITULUM. Eccli.

2. 11.

Respícite, filii, natiónes hóminum, & scitóte quia nullus sperávit

in Dómino, & confúsus est.

AD TERTIAM.

Ant. 2. D. Pater.

PSALMUS 5.

Ecclesia à Deo summè iusto adversus iniquos opem petit.

Verba mea aúribus pécipe, Dómine; * intellige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ, * Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orábo; * Dómine, manè exáudies vocem meam.

Manè astábo tibi, & vidébo, * quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit juxta te malignus, * neque permánébunt injústi ante óculos tuos.

Odísti omnes qui operántur iniquitátem; * perdes omnes qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinem & dolósum * abominábitur Dóminus.

Ego autem in multítudine misericórdiæ tuæ introibo in domum tuam, * adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine, deduc me in justícia tua, propter inimícos meos: * dirige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas; * cor eórum vanum est.

Sepúlcrum patens est guttur eórum, linguis suis

dolósè agébant : * júdica illos , Deus.

Décidant à cogitatióibus suis , * secúndum multitudinem impietátum eórum expélle eos ; quóniam irritavérunt te , Dómine.

Et læténtur omnes qui sperant in te ; * in ætérnum exultábunt , & habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes qui diligunt nomen tuum ; * quóniam tu benedíces iusto.

Dómine , ut scuto bonæ voluntátis tuæ * coronásti nos.

PSALMUS 33.

Deus semper benedicendus : non est inopia timensibus eum.

Benedícam Dóminum in omni témpore ; * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea ; * aúdíant mansuétí , & læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum , * & exaltémus nomen ejus in idípsum.

Exquisívi Dóminum , & exaudivit me : * & ex ómnibus tribulatióibus meis erípuit me.

Accédite ad eum , & illuminámini ; * & fácies vestræ non confundéntur.

Iste pauper clamávit , & Dóminus exaudivit eum , * & de ómnibus tribulatióibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium

eum , * & erípiet eos.

Gustáte , & vidéte quóniam suávis est Dóminus : * beátus vir qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes sancti ejus ; * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt & esuriérunt ; * inquirentes autem Dóminum non minuéntur omni bono.

Divisio Psalmi 33.

VEníte , filii , audíte me : * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo qui vult vitam , * diligit dies vidére bonos ?

Próhibe linguam tuam à malo , * & lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte à malo ; & fac bonum : * inquire pacem , & perséquare eam.

Oculi Dómini super justos ; * & aures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala ; * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justí , & Dóminus exaudivit eos ; * & ex ómnibus tribulatióibus eórum liberávit eos.

Juxtà est Dóminus iis qui tribuláto sunt corde ; * & húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatióes justórum , * & de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum ; * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima : * & qui odérunt iustum delinquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum ; * & non delinquent omnes qui sperant in eo.

Ant. Pater , panem nostrum quotidianum da nobis hódie. *Luc.* 11. 3.

CAPITULUM. 1. *Petr.*

5. 6. 7.

H Umiliámini sub poténti manu Dei , ut vos exáltet in témpore visitationis : omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum , quóniam ipsi cura est de vobis.

R. breve. Dóminus regit me , * Et nihil mihi déerit. *R.* Dóminus. *ψ.* In loco páscae ibi me collocávit. * Et nihil. Glória. *R.* Dóminus. *Pf.* 22. 1. 2.

ψ. Dat escam omni carni , *R.* Quóniam in ætérnum misericórdia ejus. *Pf.* 135. 25.

AD SEXTAM.

Ant. 3. b. Deus.

PSALMUS 56.

Christi pro nobis patientis oratio : Resurrectio & ascensio ejus prænuntiantur.

Miserére mei , Deus , miserére mei ; * quóniam in te confidit ánima mea ;

Et in umbra alárum tuárum sperábo * donec trán-

seat iniquitas.

Clamábo ad Deum altíssimum , * Deum qui benefécit mihi.

Misit de cœlo , & liberávit me ; * dedit in opprobrium conculcánte me.

Misit Deus misericórdiam suam & veritátem suam ; * & eripuit ánimam meam de médio catulórum leónum ; dormivi conturbátus.

Filii hóminum , dentes eórum arma & sagittæ , * & lingua eórum gládus acútus.

Exaltáre super cœlos , Deus ; * & in omnem terram glória tua.

Láqueum paravérunt pedibus meis , * & incurvavérunt ánimam meam.

Foderunt ante faciém meam foveam , * & incidérunt in eam.

Parátum cor meum , Deus , parátum cor meum ; * cantábo & psalmum dicam.

Exúrge , glória mea ; exúrge , psaltérium & cíthara ; * exúrgam dilúculo.

Confitébor tibi in pópulis , Dómine , * & psalmum dicam tibi in géntribus.

Quóniam magnificáta est usque ad cœlos misericórdia tua , * & usque ad nubes veritas tua.

Exaltáre super cœlos , Deus , * & super omnem terram glória tua.

PSALMUS 93.

*Ecclesia inzer hujus mundi
procellas auxilium petit
à Deo superbiorum ever-
sore.*

Deus ultionum Dómi-
nus, * Deus ultionum
liberè egit.

Exaltare, qui júdicas ter-
ram, * redde retributió-
nem supérbis.

Usquequò peccatóres,
Dómine, * usquequò pec-
cátóres gloriabúntur?

Effabúntur & loquéntur
iniquitátem, * loquéntur
omnes qui operántur inju-
stítiam.

Pópulum tuum, Dó-
mine, humiliavérunt; * &
hæreditátem tuam vexavé-
runt:

Víduam & ádvenam in-
terfecérunt, * & pupílos
occidérunt:

Et dixerunt: Non vidé-
bit Dóminus, * nec intél-
liget Deus Jacob.

Intelligite, insipientes
in pópulo; * & stulti, ali-
quándó sápite.

Qui plantávit aurem,
non audiet? * aut qui fin-
xit óculum, non conside-
rat?

Qui córripit gentes, non
árguet? * qui docet hómi-
nem sciéntiam?

Dóminus scit cogitatió-
nes hóminum, * quóniam
vanæ sunt.

Divisio Psalmi 93.

Beátus homo quem tu
Berudieris, Dómine, * &
de lege tua docúeris eum;

Ut mítigés ei à diébus
malis, * donec fodiátur
peccatóri fóvea.

Quia non repéllét Dó-
minus plebem suam, * &
hæreditátem suam non de-
relínquet.

Quoadúsque justítia con-
vertátur in júdiciu; * &
qui juxta illam, omnes qui
recto sunt corde.

Quis consúrget mihi ad-
vérsus malignántes? * aut
quis stabit mecum ad-
vérsus operántes iniquitá-
tem?

Nisi quia Dóminus ad-
júvit me, * paulò minùs
habitáisset in inférno áni-
ma mea.

Si dicébam: Motus est
pes meus; * misericórdia
tua, Dómine adjuvábát
me.

Secúndum multitudínem
dolórum meórum in corde
meo, * consolatiónes tuæ
lætificavérunt ánimam me-
am.

Numquid adhæret tibi
sedes iniquitátis, * qui fin-
gis labórem in præcépto?

Captábunt in ánimam
justi; * & ságuinem in-
nocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dó-
minus in refúgium, * &
Deus meus in adjutórium
spei meæ.

Et reddet illis iniquitá-
tem ipsórum, & in malí-
tia eórum dispérdet eos; *
dispérdet illos Dóminus
Deus noster.

Ant. Deus dat ómnibus

vitam, & inspiratióem, & ómnia. *Act.* 17. 25.

CAPITULUM. *Eccle.*

NÉ dicas coram Angelo: Non est providéntia; ne fortè irátus Deus contra sermónes tuos, dissipet cuncta ópera mánuum tuárum.

R. breve. Cantáte Dómino, * Et psállite ei. *R.* Cantáte. *V.* Narráte ómnia mirabilia ejus. * Et. Glória. *R.* Cantáte. *Pf.* 104. 2.

V. Aperiente te manum tuam, Dómine, *R.* Omnia implebúntur bonitate. *Pf.* 103. 28.

AD NONAM.

Ant. 7. d. Non est.

PSALMUS 43.

Ecclesia priora in se Dei beneficia recolens, posterioraque exponens mala, opem sibi a Deo poscit.

DEus, aúribus nostris audívimus, patres nostri annuntiavérunt nobis opus, * quod operátus es in diébus eórum, & in diébus antíquis.

Manus tua gentes dispédidit; & plantásti eos: * afflixísti pópulos, & expulísti eos.

Nec enim in gládio suo possederunt terram, * & bráchium eórum non salvávit eos:

Sed dextera tua, & bráchium tuum, & illuminátió vultús tui; * quóniam complacuísti eis,

Tu es ipse rex meus, & Deus meus, * qui mandas salútes Jacob.

In te inimícos nostros ventilávimus cornu; * & in nómine tuo spernémus insurgéntes in nobis.

Non enim in arcu meo sperábo; * & gládus meus non salvábit me.

Salvásti enim nos de affligéntibus nos, * & odiéntes nos confundísti.

Divisio Psalmi 43.

IN Deo laudávimur totâ die; * & in nómine tuo confitebimur in séculum.

Nunc autem repulísti, & confundísti nos; * & non egrediéris, Deus, in virtutibus nostris.

Avertísti nos retrórsim post inimícos nostros; * & qui odérunt nos diripiébant sibi.

Dedísti nos tanquam oves escárum; * & in géntibus dispersísti nos.

Vendidísti pópulum tuú sinè pretío; * & non fuit multitúdo in commutatió-nibus eórum.

Posuísti nos oppróbrium vicinis nostris, * subsannatióem & derisum his qui sunt in circúitu nostro.

Posuísti nos in similitúdinem géntibus, * commotióem cápitis in pópulis.

Totâ die verecúndia mea contra me est, * & confúsió faciéi meæ coopérui me,

A voce exprobrántis & obloquéntis, * à facie inimíci & persequéntis.

Hæc omnia venerunt super nos, nec obliti sumus te, * & iniquè non egimus in testamento tuo :

Et non recessit retrò cor nostrum, * & declinasti semitas nostras à via tua.

Quóniam humiliasti nos in loco afflictionis, * & cooperuit nos umbra mortis.

Altera divisio Psal. 43.

SI obliti sumus nomen Dei nostri, * & si expándimus manus nostras ad Deum aliénium,

Nonne Deus requíret ista? * ipse enim novit abscondita cordis.

Quóniam propter te mortificámur totà diè, * æstimáti sumus sicut oves occisionis.

Exúrge, quare obdormis, Dómine? * exúrge, & ne repéllas in finem.

Quare faciém tuam avértis? * oblivísceris inópiae nostræ, & tribulationis nostræ?

Quóniam humiliáta est in pulvere ánima nostra, * conglutinátus est in terra venter noster.

Exúrge, Dómine, ádjuva nos, * & rédime nos propter nomen tuum.

Ant. Non est sapiéntia, non est prudéntia, non est consílium contra Dóminum. *Prov. 21. 30.*

CAPITULUM. Job. 12. 13.

APud ipsum est sapiéntia & fortitúdo : ipse habet consílium & intelligéntiam.

Ps. breve. Quò ibo * A spíritu tuo, Dómine. *Ps.* Quò ibo. *Ps.* Et quò à facie tua fugiam? * A spíritu. Glória. *Ps.* Quò ibo. *Pf. 138. 7.*

Ps. Sémitam meam, & fúniculum meum investigasti, *Ps.* Et omnes vias meas prævidisti. *Pf. 138. 3. 4.*

A D V E S P E R A S.

Ant. 4. a. Deus.

P S A L M U S 119.

Ecclesia vitæ præsentis mala lúget.

AD Dóminum, cùm tribulárer, clamávi; * & exaudivit me.

Dómine, libera ánimam meam à lábiis iníquis, * & à lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi, * ad linguam dolósam?

Sagittæ poténtis acutæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi ! quia incolátus meus prolongátus est; habitávi cum habitántibus Cedar; * multum íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus; * cùm loquébar illis, impugnábant me grátis.

Ant. Deus nos liberávit, & vocávit vocatióne suá sanctá. *2. Tim. 1. 9.*

Ant. 8. G. Grátia.

P S A L M U S 120.

Dominus custos Ecclesiæ suæ.

LEvávi óculos meos in montes, * unde véniet auxílium mihi.

Auxílium meum à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.

Non det in commotiōnem pedem tuum, * neque dormitet qui custódit te.

Ecce non dormitábit, neque dormiet * qui custódit Israël.

Dóminus custódit te; Dóminus protectio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctē.

Dóminus custódit te ab omni malo; * custódiat animam tuam Dóminus.

Dóminus custódiat introitum tuum, & exitum tuum * ex hoc nunc & usque in séculum.

Ant. Grátia data est nobis in Christo Jesu, ante témpora secularia. 2. *Tim.* 1. 9.

Ant. 2. D. Habémus.

PSALMUS 123.

Ecclesiæ à periculis erepta gratiarum actio.

Nisi quia Dóminus erat in nobis, dicat nunc Israël, * nisi quia Dóminus erat in nobis,

Cum exúrgerent homines in nos, * fortè vivos deglutissent nos.

Cum irasceretur furor eorum in nos, * fórfitan aqua absorbuisset nos.

Torrentem pertransiuit anima nostra; * fórfitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem.

Benedíctus Dóminus, *

qui non dedit nos in captiōnem dentibus eorum.

Anima nostra, sicut passer, erepta est * de láqueo venántium;

Láqueus contritus est, * & nos liberáti sumus.

Adjutórium nostrum in nómine Dómini, * qui fecit cœlum & terram.

Ant. Habémus thesaurum istum in vasis fictilibus; ut sublimitas sit virtutis Dei, & non ex nobis. 2. *Cor.* 4. 7.

Ant. 3. a. Ait Deus.

PSALMUS 124.

Fidelium Deus ipse tutela.

Iniqui perituri.

Qui confidunt in Dómino, sicut mons Sion; * non commovebitur in ætérnum qui hábitat in Jerúsalem.

Montes in circúitu ejus, * & Dóminus in circúitu populi sui ex hoc nunc & usque in séculum.

Quia non relinquet Dóminus virgam peccatorum super sortem justorum, * ut non exténdant justí ad iniquitátem manus suas.

Bénefac, Dómine, bonis, * & rectis corde.

Declinántes autem in obligatiōnes addúcet Dóminus cum operántibus iniquitátem: * pax super Israël.

Ant. Ait Deus: Témpore accépto exaudivi te, & in die salutis adjuvi te. 2. *Cor.* 6. 2.

Ant. 7. d. Vult Deus.

PSALMUS

PSALMUS 126.

Vani labores hominum quibus Deus non opitulatur.

Nisi Dóminus ædificá-
verit domum, * in va-
num laboravérunt qui ædifi-
cant eam.

Nisi Dóminus custodié-
rit civitátem, * frustra vígi-
lat qui custódit eam.

Vanum est vobis ante lu-
cem súrgere: * súrgite post-
quam sedéritis, qui mandu-
cátis panem doloris.

Cum dederit diléctis suis
somnia, * ecce hæreditas
Dómini, filii, merces,
fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu
poténtis, * ita filii excus-
sorum.

Beátus vir qui implévit
desidérium suum ex ipsis; *
non confundétur cum lo-
quétur inimicis suis in por-
ta.

Ant. Vult Deus omnes
hómines salvos fieri, & ad
agnitióem veritátis vení-
re. *1. Tim. 2. 4.*

CAPITULUM. 1. Petr.

1. 13. 14.

Succincti lumbos men-
tis vestræ, sóbrii, per-
fécit speráte in eam quæ
offértur vobis grátiam, in
revelatióem Jesu Christi,
quasi filii obediéntiæ, non
configuráti prióribus igno-
rántiæ vestræ desidériis.

H Y M N U S.

SUPERBA gens mor-
tálum,
Fastu profáno quid tu-
mes?

Pars Æstiva.

Quodcúmque rectum pér-
ficis,

Dei favéntis munus est.

NIL víribus debes tuis:
Ni, fons salutis, grátia
Tuos labóres próvehat,
Nil vana virtus éfficit.

DA T velle, dat rectum
sequi,

Dat ipse, quod jubet Deus:
Dum nos coronat, & sua
Simul coronat múnera.

PO S C A M U S ergo súp-
plices

Cœléste donum grátia:
Nec, spontè quod præbet
Deus,

Rebélle pectus réspuat.

SI T laus Patri, laus Fí-
lio,

Sit par tibi laus, Spíritus:
De corde nostro fac tuæ
Virtus triúmphet grátia.

Amen.

*. Quid est homo, Dó-
mine, quòd memores ejus?
x. Aut filius hóminis, quón-
iam vísitas eum? *Pf. 8. 5.*

Ad Magníficat, Ant. 5. a.
Deus, qui dives est in mi-
sericórdia, propter nímiā
caritátem suā quā diléxit
nos, & cum essémus mórtui
peccátis, convivificávit nos
in Christo. *Eph. 2. 4. 5.*

*Suffragia habentur infra
post Completorium Sabbati.*
AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. a. Ipse.

PSALMUS 10.

*Animæ in Deo confidentis
securitas.*

IN Dómino confido: *
quómodo dicitis animæ
meæ; Tránsmigra in mon-

D

tem sicut passer?

Quóniam ecce peccatores intenderunt arcum, paraverunt sagittas suas in pháretra, * ut sagittent in obscúro rectos corde.

Quóniam quæ perfecisti, destruxerunt: * justus autem quid fecit?

Dóminus in templo sancto suo, * Dóminus in cœlo sedes ejus:

Oculi ejus in pauperem respiciunt; * pálpabræ ejus interrogant filios hóminum.

Dóminus interrogat justum & ímpium: * qui autem diligit iniquitatem, odit ánimam suam.

Pluet super peccatores láqueos: * ignis, & sulphur, & spíritus procellarum, pars cálicis eórum.

Quóniam justus Dóminus, & justitias diléxit: * æquitatem vidit vultus ejus.

PSALMUS II.

Iustorum paucitas. Eloquiorum Domini laus.

Salvum me fac, Dómine, quóniam defécit sanctus, * quóniam diminutæ sunt veritátes à filiis hóminum.

Vana locúti sunt unusquisque ad próximum suum; * lábia dolósa, in corde & corde locúti sunt.

Dispérdat Dóminus universa lábia dolósa, * & linguam magníloquam,

Qui dixerunt: Linguam nostram magnificábitur,

lábia nostra à nobis sunt; * quis noster Dóminus est?

Propter misériam ínopum, & gémitum pauperum, * nunc exúrgam, dicit Dóminus.

Ponam in salutári; * fiduciáliter agam in eo.

Elóquia Dómini, elóquia casta; * argéntum igne examinátum, probátum terræ, purgátum séptuplùm.

Tu, Dómine, servábis nos: * & custódies nos à generatióne hac in ætérnum.

In circúitu ípii ambulant: * secúndum altitúdinem tuam multiplicásti filios hóminum.

PSALMUS 13.

Animæ fidelis in tribulatione ad Deum deprecatio.

Usquequò, Dómine, oblivísceris me in finem? * usquequò avértis faciém tuam à me?

Quándiu ponam consilia in ánima mea, * dolórem in corde meo per diem?

Usquequò exaltábitur inimicus meus super me? * respice, & exaúdi me, Dómine Deus meus.

Illúmina óculos meos, ne unquam obdórmiam in morte: * nequándó dicat inimicus meus: Præválui advérsus eum.

Qui tribulant me, exultábunt si motus fuero; * ego autem in misericórdia tua sperávi.

Exultábit cor meum in salutári tuo: * cantábo Dó-

mino qui bona tribuit mihi, & psallam nomini Domini altissimi.

Ans. Ipse Spiritus testimonium reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei. *Rom.* 8. 16.

Hymnus. Grates peracto jam die. *Infrà.*

CAPITULUM. 1. Petr.
5. 8. 9.

Sobrii estote & vigilate; quia adversarius vester diabolus tanquam leo rugiens circuit, quærens quem devoret; cui resistite fortes in fide.

Ps. breve. In manus. *Infrà.*

Ad Nunc dimittis. Ans.
3. a. Gràtia Dei vita æterna, in Christo Jesu Domino nostro. *Rom.* 6. 23.

Preces & Oratio, infrà.
FERIA QUARTA,
AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Unum Legislatorem Dominum, *
Venite, adoremus. *Jac.* 4. 12.

Psalms. Venite. p. 2.
H Y M N U S.

DE montis alto cúlmine
Clangunt tubæ, fulmen micat,
Ignes corúscant fúlgurum,
Numénque præsens nuntiant.

V O C E M Tonantis arbitram
Arrécta tellus aúdiat;
Legem veréndi Núminis,
Orbis, tremíscens áccipe.

Q U I jura præscripsit polo,

Astrisque signavit viam,
Fluctus maris qui témperas,
Hic jussa dat mortálibus.

H U I C terra, pontus, sidera,

Cultu perénni sèrviant;
An sola gens mortálium
Cultum rebéllis ábnuat?

P R Æ S T A, beáta Trínitas,

Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod veras,
Sectémur omne quod jubes. Amen.

I N I. NOCTURNO.

Ans. 2. D. Deus.

P S A L M U S 36.

Lex Dei perseveranter servanda. Bonorum & majorum quàm dispar status & exitus.

NOli æmulári in malignántibus, * neque zeláveris faciéntes iniquitátem:

Quóniam tanquam fœnum velóciter aréscunt; * & quemádmódum ólera herbárum citò decident.

Spera in Dómino, & fac bonitátem; * & inhábita terram, & pascéris in divítiis ejus.

Delectáre in Dómino; * & dabit tibi petitiónes cordis tui.

Revéla Dómino viam tuam, & spera in eo; * & ipse faciet.

Et edúcet quasi lumen justítiam tuam, * & júdicium tuum tanquam meridíem.

Súbditus esto Dómino, * & ora eum.

Noli æmulâri in eo qui prosperatur in via sua ; * in hómine faciënte iniustitias.

Désine ab ira , & derelinque furórem ; * noli æmulâri ut malignéris :

Quóniam qui malignántur , exterminabúntur ; * sustinéntes autem Dóminum , ipsi hæreditábunt terram.

Et adhuc pusillum , & non erit peccátor ; * & quæres locum ejus , & non invénies.

Manfuéti autem hæreditábunt terram ; * & deletabúntur in multitudine pacis.

Observábit peccátor justum , * & stridébit super eum déntibus suis.

Dóminus autem irridébit eum , * quóniam prospicit quòd véniet dies ejus.

Gládium evaginavérunt peccátóres , intendérunt arcum suum ; * ut dejícient paúperem & inopem , ut trucidént rectos corde.

Gládus eórum intret in corda ipsórum ; * & arcus eórum confringátur.

Mélius est módicum justo , * super divítias peccátórum multas ;

Quóniam bráchia peccátórum conteréntur ; * confirmat autem justos Dóminus.

Divisio Psalmi 36.

Novit Dóminus dies immaculatórum , * &

hæreditas eórum in ætérnum erit.

Non confundéntur in rémpore malo , * & in diébus famis saturabúntur :

Quia peccátóres * peribunt :

Inimíci verò Dómini , mox ut honorificáti fúerint & exaltáti , * deficiéntes quemádmódum fumus deficiént.

Mutuábitur peccátor , & non solvet : * justus autem miserétur , & tríbuét.

Quia benedicéntes ei hæreditábunt terram ; * maledicéntes autem ei disperibunt.

Apud Dóminum gressus hómínis dirigéntur ; * & viam ejus volet.

Cùm ceciderit , non collidétur ; * quia Dóminus supponit manum suam.

Júnior fui , étenim sénuí ; * & non vidi justum derelíctum , nec semen ejus quærens panem.

Totâ dié miserétur & cómmodat ; * & semen illius in benedictióne erit.

Declína à malo , & fac bonum ; * & inhábita in séculum séculi.

Quia Dóminus amat júdicium , & non derelinquet sanctos suos ; * in ætérnum conservabúntur.

Injústi puniéntur , * & semen impiórum peribit.

Justi autem hæreditábunt terram , * & inhábunt in séculum séculi super eam.

Altera divisio Psal. 36.

OS justi meditabitur sapi-
entiam, * & lingua
ejus loquetur judicium.

Lex Dei ejus in corde
ipsius; * & non supplantabuntur
gressus ejus.

Considerat peccator ju-
stum, * & querit mortifica-
re eum;

Dominus autem non de-
relinquet eum in manibus
ejus; * nec damnabit eum
cum judicabitur illi.

Expecta Dominum, * &
custodi viam ejus:

Et exaltabit te, ut hære-
ditate capias terram: * cum
perierint peccatores, vide-
bis.

Vidi impium superexal-
tatum, * & elevatum sicut
cedros Libani:

Et transivi, & ecce non
erat; * & quæsi eum, &
non est inventus locus
ejus.

Custodi innocentiam, &
vide æquitatem; * quon-
iam sunt reliquæ homini
pacifico.

Injusti autem disperibunt
simul: * reliquæ impio-
rum interibunt:

Salus autem justorum à
Domino, * & protector
eorum in tempore tribula-
tionis.

Et adjuvabit eos Domi-
nus, & liberabit eos; &
eruet eos à peccatoribus,
& salvabit eos; * quia spe-
ravérunt in eo.

Ant. Deus excelsus in
fortitudine sua; & nullus

ei similis in legislatoribus.

Job. 36. 22.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. In dextera.

PSALMUS 48.

*Homo de pristino suo statu
per peccatum lapsus, di-
vitiis non redimitur:
nil contra infernum pro-
sunt opes.*

Audite hæc, omnes
gentes, * auribus per-
cipite, omnes qui habitá-
tis orbem,

Quique terrigenæ, & fi-
lii hominum, * simul in
unum dives & pauper.

Os meum loquetur sa-
pientiam, * & meditatio
cordis mei prudentiam.

Inclinabo in parabolas
aurem meam, * aperiam
in psalterio propositionem
meam.

Cur timebo in die ma-
la? * iniquitas calcanei mei
circumdabit me.

Qui confidunt in virtute
sua, * & in multitudine divi-
tiarum suarum gloriántur.

Frater non redimit, ré-
dimet homo? * non dabit
Deo placationem suam,

Et pretium redemptionis
animæ suæ: * & laborabit
in æternum, & vivet adhuc
in finem.

Non videbit interitum,
cum viderit sapientes mo-
riéntes: * simul insipientes
& stultus peribunt.

Et relinquent aliénis di-
vitiis suas; * & sepúlcras
eorum domus illorum in
æternum.

Tabernacula eorum in
progénie & progénie : *
vocaverunt nómína sua in
terris suis.

Et homo, cùm in honó-
re esset, non intelléxit : *
comparátus est jumentis in-
spiciéntibus, & similis fa-
ctus est illis.

Hæc via illórum scánda-
lum ipsis : * & póstea in
ore suo complacébunt.

Sicut oves in inférno pó-
siti sunt : * mors depálcet
eos.

Et dominabúntur eórum
justi in matutíno : * & au-
xilium eórum veteráscet in
inférno à glória eórum.

Verúntamen Deus rédi-
met ánimam meam de ma-
nu inferi, * cùm accéperit
me.

Divisio Psalmi 48.

NE timéris cùm dives
factus fúerit homo, *
& cùm multiplicáta fúerit
glória domús ejus.

Quóniam cùm interíerit,
non sumet ómnia ; * neque
descéndet cum eo glória
ejus :

Quia ánimá ejus in vita
ipsius benedicétur ; * con-
fitebitur tibi, cùm benefé-
ceris ei.

Introíbit usque in progé-
nies patrum suórum ; * &
usque in ætérnum non vi-
debit lumen.

Homo, cùm in honóre
esset, non intelléxit : *
comparátus est jumentis in-
spiciéntibus, & similis fa-
ctus est illis.

PSALMUS 52.

*Impii frustra sibi dicunt De-
um non esse. Christi ad-
ventus postulatur.*

Dixit insipiens in corde
suo : * Non est Deus.
Corrúpti sunt, & abomi-
nábiles facti sunt in iniqui-
tátibus : * non est qui fá-
ciat bonum.

Deus de cœlo prospéxit
super filios hóminum, * ut
videat si est intélligens,
aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt, si-
mul inútiles facti sunt ; *
non est qui fáciat bonum,
non est usque ad unum.

Nonne ícient omnes qui
operántur iniquitátem, *
qui dévorant plebem meá,
ut cibum panis ?

Deum non invocavé-
runt : * illic trepidavé-
runt timóre, ubi non erat
timor.

Quóniam Deus dissipá-
vit ossa eórum qui homí-
nibus placent : * confúsi
sunt, quóniam Deus spre-
vit eos.

Quis dabit ex Sion fa-
lutáre Israël ? * cùm con-
vértet Deús captivitátem
plebis suæ, exultábit Ja-
cob, & lætábitur Israël.

Ant. In dextera ejus
ígneá lex : diléxit pópulos.
Deut. 33. 2. 3.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Mandátum.

PSALMUS 72.

*Dum improbi in hac vita
videntur felices, probi,
quod sua quemque ma-*

neant præmia, consolatione levantur.

QUàm bonus Israël
Deus * his qui recto
sunt corde !

Mei autem penè moti
sunt pedes, * penè effûsi
sunt gressus mei :

Quia zelâvi super inî-
quos, * pacem peccatorum
videns :

Quia non est respèctus
morti eorum, * & firma-
mentum in plaga eorum :

In labóre hominum non
sunt, * & cum hominibus
non flagellabuntur.

Ideò tenuit eos supèrbia,
* opèrti sunt iniquitâte, &
impietâte suâ :

Prædiit quasi ex âdipe
iniquitas eorum; * transie-
runt in affèctum cordis :

Cogitaverunt, & locûti
sunt nequitiâ, * iniquitâ-
tem in excèlso locûti sunt :

Posuerunt in cælum os
suum, * & lingua eorum
transivit in terra.

Ideò convertètur pòpu-
lus meus hîc, * & dies ple-
ni invenièntur in eis.

Et dixerunt : Quomodo
scit Deus ? * &, si est scièn-
tia in Excèlso ?

Ecce ipsi peccatòres, &
abundâtes in sèculo * obti-
nuèrunt divitias.

Et dixi : Ergo sinè causa
justificâvi cor meum, * &
lavi inter innocèntes ma-
nus meas :

Et fui flagellâtus totâ
die, * & castigatio mea in
matutinis.

Si dicèbam : Narrâbo
sic; * ecce nationem filio-
rum tuorum reprobâvi.

Existimâbam ut cognos-
cerem hoc; * labor est ante
me,

Donec intrem in sanctua-
rium Dei, * & intèlligam
in novissimis eorum.

Verûmtamen propter do-
los posuisti eis, * dejecisti
eos dum allevarèntur.

Quomodo facti sunt in
desolationem ! * sùbitò de-
fecerunt, perierunt propter
iniquitâtem suam.

Velut sòmnum surgèn-
tium, * Dómine, in civi-
tâte tua imâginem ipsorum
ad nîhilum rédiges.

Quia inflammâtum est
cor meum, & renes mei
commutatî sunt; * & ego
ad nîhilum redâctus sum,
& nescivi.

Ut juméntum factus sum
apud te; * & ego semper
tecum.

Divisio Psalmi 72.

Tenuisti, [Dómine], ma-
num dèxteram meam,
& in voluntâte tua deduxi-
sti me, * & cum glória sus-
cepisti me.

Quid enim mihi est in
cælo? * & à te quid volui
super terram ?

Defécit caro mea, & cor
meum; * Deus cordis mei,
& pars mea Deus in ætér-
num.

Quia ecce, qui elóngant
se à te, peribunt; * perdi-
disti omnes qui fornicântur
abs te.

80. *Feriâ quartâ ad Officium Nocturnum.*

Mihi autem adhærere Deo bonum est, * pónere in Dómino Deo spem meam ;

Ut annúntiem omnes prædicationes tuas, * in portis filiæ Sion.

PSALMUS 74.

Frustrâ extollunt se iniqui :

Deus iudex est.

Confitebimur tibi, Deus ; * confitebimur, & invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabilia tua * : cùm accépero tempus, ego iustitias iudicábo.

Liquefacta est terra, & omnes qui hábitant in ea ; * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iniquis : Nolíte iniquè ágere ; * & delinquentibus : Nolíte exaltáre cornu :

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum, * nolíte loqui advérsus Deum iniquitatem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Occidénté, * neque à desértis móntibus.

Quóniam Deus iudex est, * hunc humiliat, & hunc exáltat :

Quia calix in manu Dómini vini meri plenus mixto, * & inclinávit ex hoc in hoc ;

Verúmtamen fæx ejus non est exinaníta ; * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiábo in séculum ; * cantábo Deo Jacob :

Et ómnia cónua peccatórum confringam ; * & exaltabúntur cónua iusti.

Ans. Mandátum lucerna est ; & lex lux ; & via vitæ increpátio disciplinæ. *Prov.* 6. 23.

Ÿ. Lex Dómini immaculáta, convértens ánimas ; *Ÿ.* Testimónium Dómini fidèle, sapiéntiam præstans párvulis. *Pf.* 18. 8.

Pater noster, &c. *in supra.*

AD LAUDES

MATUTINAS.

Ÿ. Sacerdotalis. Beátus homo quem tu erudieris, Dómine. *Ÿ.* Et de lege tua docúeris eum. *Pf.* 93. 12.

Ÿ. Deus, in adiutorium.

Ans. 8. g. Ad montem.

PSALMUS 67.

Carmen triumphale de Christi & Ecclesiæ victoriis ab Ascensione Christi usque ad ultimum ejus adventum.

Exúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus ; * & fúgiant qui odéfunt eum à fácie ejus :

Sicut déficit fumus, deficiant : * sicut fluit cera à fácie ignis, sic péreant peccatóres à fácie Dei.

Et iusti epuléntur, & exúltent in conspéctu Dei, * & delecténtur in lætitiâ.

Cantáte Deo, psalmum dicite nómini ejus : * iter fácite ei qui ascéndit super occásum ; Dóminus nomen illi.

Exultáte in conspéctu

turbabuntur à facie
attris orphanorum,
is viduarum.

in loco sancto suo; *
ui inhabitare facit
ioris in domo.
educit vinctos in
line, * similiter eos
sperant, qui habi-
sepulcris.

cum egredereris in
tu populi tui, * cum
sires in deserto,
a mota est, * etenim
istillaverunt à facie
inaï, à facie Dei

iam voluntariam fe-
is, Deus, hæreditati
& infirmata est, tu
refecisti eam.

nalia tua habitabunt
* parasti in dulcedi-
pauperi, Deus.

Ad montem Sinaï
disti, Domine, &
es cum patribus no-
e cælo. 2. *Esdr.*

7. d. Dedisti.

visio Psalmi 67.

minus dabit verbum
angelizantibus, *
multâ.

virtutum dilecti, di-
* & speci ei domus
re spolia.

ormiatis inter medios
, * pennæ columbæ
ntatæ, & posteriora

jus in pallore auri.

n discernit cœlestis
super eam, * nive

buntur in Selmon.

is Dei, mons pin-

guis; * mons coagulatus,
mons pinguis:

Ut quid suspicamini
montes coagulatos? * mons
in quo beneplacitum est
Deo habitare in eo, ete-
nim Dominus habitabit in
finem.

Currus Dei decem millibus
multiplex, millia læ-
rantium: * Dominus in eis
in Sina, in sancto.

Ascendisti in altum, ce-
pisti captivitatem; * acce-
pisti dona in hominibus.

Etenim non credentes *
inhabitare Dominum Deū.

Benedictus Dominus die
quotidie: * prosperum iter
faciet nobis Deus salutâ-
rium nostrorum.

Deus noster, Deus sal-
vos faciendi; * & Domini
Domini exitus mortis.

Verumtamen Deus con-
fringet capita inimicorum
suorum; * verticem capilli
perambulantium in delictis
suis.

Dixit Dominus: Ex Ba-
san convertam, * conver-
tam in profundum maris:

Ut intingat pes tuus in
sanguine, * lingua canum
tuorum ex inimicis ab ipso.

Ant. Dedisti eis iudicia
recta & legem veritatis,
ceremonias & præcepta bo-
na. 2. *Esdr.* 9. 13.

Ant. 1. a. Non.

Altera divisio Psalmi 67.

Viderunt ingressus tuos,
Deus, * ingressus Dei
mei, Regis mei qui est in
sancto.

82 *Periâ quartâ ad Laudes Matutinas.*

Prævenérunt principes
conjuncti psalléntibus, *
in médio juvenculárum
tympanistriárum.

In ecclésiis benedicite
Deo, * Dómino de fón-
tibus Israël.

Ibi Bénjamin adolescén-
tulus, * in mentis excéssu.

Príncipes Juda duces eó-
rum; * principes Zabúlon,
príncipes Néphthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ:
* confirma hoc, Deus, quod
operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsa-
lem, * tibi offerent reges
múnera.

Increpa feras arúndinis,
congregátio taurórum in
vaccis populórum, * ut ex-
clúdent eos qui probáti
sunt argénto.

Dissipa gentes quæ bella
volunt: * vénient legáti ex
Ægypto, Æthiopia præve-
niet manus ejus Deo.

Regna terræ, cantáte
Deo; * psállite Dómino,
psállite Deo,

Qui ascéndit super cœ-
lum cœli ad Oriéntem; *
ecce dabit voci suæ vocem
virtútis.

Date glóriam Deo; * su-
per Israël magnificéntia
ejus, & virtus ejus in nú-
libus.

Mirábilis Deus in sanctis
suis, Deus Israël, ipse da-
bit virtútem & fortitúdi-
nem plebi suæ: * benedí-
ctus Deus.

Ant. Non nativitátis fru-
ctus pascunt hómines; sed:

sermo tuus, hos qui in te
crediderint, conservat. *Sap.*
16. 26.

Ant. 3. c. Custódís.

CANTICUM BARUCH.
c. 4. v. 1. ad 4.

*Beati qui Dei legem habent
& tenent.*

OMnes qui tenent le-
gem, pervénient ad
vitam; * qui autem dereli-
quérunt eam, in mortem.

Convértere, Jacob, * &
apprehénde eam;

Ambula per viam ad
splendórem ejus, * contra
lumen ejus.

Ne tradas álteri glóriam
tuam, * & dignitátem tuá
genti aliénæ.

Beáti sumus, Israël; *
quia quæ Deo placent, ma-
nifesta sunt nobis.

Ant. Custódís pactum &
misericórdiam servis tuis,
qui ámbulant coram te in
toto corde suo. 3. *Reg.* 8.
23.

Ant. 5. a. Convérte nos.

PSALMUS 146.

*Laudandus Deus, cui bene-
placitum est super timen-
tes eum.*

LAudáte Dóminum,
quóniam bonus est
psalmus: * Deo nostro sit
jucúnda, decóraque lau-
datio.

Ædíficans Jerúsalem Dó-
minus, * dispersiónes Isra-
élis congregábit:

Qui sanat contrítos cor-
de, * & álligat contritió-
nes eórum:

Qui númeroz multitudi-

Feriâ quartâ ad Laudes Matutinas.

85

llarum, * & ómni-
nómina vocat.

us Dóminus noster,
a virtus ejus; * &
e ejus non est nú-

piens mansuétos
is; * humilians au-
scatóres usque ad

nite Dómino in
sne; * psállite Deo
a cithara,
iperit cœlum núbi-
& parat terræ plú-

roducit in mónti-
um, * & herbam
hóminum:
lat juméntis escam
, * & pullis corvó-
ocántibus eum.

in fortitúdine equi
tem habébit; * nec
viri beneplácitum

plácitum est Dómi-
timéntes eum, * &
qui sperant super
órdia ejus.

Convérte nos, Dó-
d te, & converté-
nova dies nostros,
principio. *Orat.*

II.
ULUM. *Josue. 1. 8.*
i recédât volúmen
is hujus ab ore tuo:
litáberis in eo dié-
nóctibus, ut custó-
fácias ómnia quæ
unt in eo.

I Y M N U S.
e jussa saxo crédidit
vína, cælans dexte-
a,

Ætérna dudum véritas
In corde nostro scúlpsérat.

O S A N C T A lex, cer-
tam poli

Pandis viam mortálibus;
Tuméntibus præfers facem,
Gressúsque nostros dirigis.

E R R O R I S expers ám-
bulat

Quicúmque te velit ducem;
A calle dévius perit

Te quisquis amens ábdicat.

V I T A M dabis fidélibus,
Necem mináris impiis;
Si pœna terret imminens,
Accéndar ingens præmium.

P R A S T A, beáta Tríni-
tas,

Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas,
Sectémur omne quod ju-
bes. Amen.

Ÿ. Non fecit taliter om-
ni nátióni, Ÿ. Et judícia
sua non manifestávit eis.
Psal. 147. 20.

Ad Benedíctus, Ant. 8. G.
Super ómnibus his, Dó-
mine, nos ipsi percúrimus
fœdus. 2. *Esd. 9. 38.*

*Suffragia habentur infra
post Completorium Sabbati.*

A D P R I M A M.
Ant. 8. c. Hæc est.

P S A L M U S 88.
*Misericordia & veritas Dei
in populum suum cele-
branda. Promissiones quas
Christo & Ecclesiæ fecit,
immutabiles sunt; nec
adversis hujus vitæ de-
lentur.*

M Isericórdias Dómini*
in ætérnum cantábo.
In generatióem & ge-

D vj

nerationem * annuntiabo
veritatem tuam in ore meo;

Quoniam dixisti : In æ-
térnum misericórdia ædifi-
cábitur in cœlis, * præpa-
rábitur véritas tua in eis :

Dispósui testaméntum
eléctis meis, * jurávi Da-
vid servo meo :

Usque in ætérnum præ-
parábo semen tuum ; * &
ædificábo in generationem
& generationem sedem
tuam.

Confitebúntur cœli mi-
rabília tua, Dómine ; *
étenim veritatem tuam in
ecclésia sanctorum.

Quoniam quis in núbibus
æquábitur Dómino, * sími-
lis erit Deo in filiis Dei ?

Deus qui glorificátur in
concílio sanctorum, * ma-
gnus & terribilis super om-
nes qui in circúitu ejus sunt.

Dómine Deus virtutum,
quis similis tibi ? * potens
es, Dómine, & véritas tua
in circúitu tuo.

Tu domináris potestáti
maris, * motum autem flú-
ctuum ejus tu mítigas.

Tu humiliásti sicut vul-
nerátum, supérbum ; * in
bráchio virtutis tuæ disper-
sisti inimicos tuos.

Tui sunt cœli, & tua est
terra ; orbem terræ, & ple-
nitúdinem ejus tu fundá-
sti : * aquilonem & mare tu
creásti.

Thabor & Hermon in
nómine tuo exultábunt : *
tuum bráchium cum potén-
tia.

Firmétur manus tua, &
exaltétur dextera tua : * ju-
stitia & judícium præpara-
tio sedis tuæ.

Misericórdia & véritas *
præcedent faciém tuam.

Diviso Psalmi 88.

Beatús pópulus qui scit
jubilatióem : * Dómi-
ne, in lúmine vultús tui
ambulábunt ;

Et in nómine tuo exultá-
bunt totá die ; * & in justí-
tia tua exaltábúntur.

Quoniam glória virtútis
eorum tu es : * & in beno-
plácito tuo exaltábitur cor-
nu nostrum :

Quia Dómini est assúm-
ptio nostra, * & Sancti Is-
raël, Regis nostri.

Tunc locútus es in visio-
ne sanctis tuis, & dixisti : *
Pósui adjutórium in potén-
te, & exaltávi eléctum de
plebe mea.

Inveni David servum
meum, * oleo sancto meo
unxi eum :

Manus enim mea auxiliá-
bitur ei, * & bráchium meum
confortábit eum :

Nihil proficiet inimicus
in eo, * & filius iniquitátis
non appónet nocére ei.

Et concídam à facie ipsíus
inimicos ejus, * & odientes
eum in fugam convertam.

Et véritas mea, & mise-
ricórdia mea cum ipso : * &
in nómine meo exaltábitur
cornu ejus.

Et ponam in mari ma-
num ejus, * & in flumíní-
bus dexteram ejus.

Ipse invocabit me : Pater meus es tu , * Deus meus , & suscéptor salutis meæ :

Et ego primogénitum ponam illum , * excélsam præ régibus terræ :

In ætérnum servábo illi misericórdiam meam , * & testaméntum meum fidéle ipsi ,

Et ponam in séculum séculi semen ejus , * & thronum ejus sicut dies cœli .

Si autem dereliquerint filii ejus legem meam , * & in iudiciis meis non ambuláverint :

Si justítias meas profanáverint , * & mandáta mea non custodierint :

Visitábo in vírga iniquitátes eórum , * & in verbéribus peccáta eórum :

Misericórdiam autem meam non dispérgam ab eo , * neque nocébo in veritáte mea :

Neque profanábo testaméntum meum , * & quæ procedunt de lábiis meis non faciám irrita .

Alterâ diviso Psal. 88:

Semel jurávi in sancto meo , * si David méntiar :

Semen ejus in ætérnum manébit ; * & thronus ejus sicut sol in conspéctu meo :

Et sicut luna perfécta in ætérnum ; * & testis in cœlo fidélis .

Tu verò repulísti , & despexisti , * distulísti christum tuum :

Evertísti testaméntum serví tui , * profanásti in ter-

ra sanctuárium ejus :

Destruxísti omnes sepes ejus , * posuísti firmaméntum ejus formídinem :

Diripuérunt eum omnes transeúntes viam : * factus est oppróbrium vicínis suis :

Exaltásti dexteram depri-méntium eum , * lætificásti omnes inimícos ejus :

Avértísti adjutórium gládií ejus , * & non es auxiliátus ei in bello :

Destruxísti eum ab emundatióne , * & sedem ejus in terram collisísti :

Minorásti dies témporis ejus , * perfudísti eum confusióne .

Usquequò , Dómine , avértis in finem , * exardéscet sicut ignis ira tua ?

Memoráre quæ mea substantia : * numquid enim vanè constituísti omnes filios hóminum ?

Quis est homo qui viveret , & non vidébit mortem ? * éruet ánimam suam de manu ínferi ?

Ubi sunt misericórdiæ tuæ antiquæ , Dómine , * sicut jurásti David in veritáte tua ?

Memor esto , Dómine , oppróbrii servórum tuórum , * quod continui in sinu meo , multárum gén-tium :

Quod exprobravérunt inimíci tui , Dómine , * quod exprobravérunt commutatióne christi tui .

Benedíctus Dóminus in ætérnum . * Fiat , fiat .

Ant. Hæc est caritas Dei, ut mandata ejus custodiâmus. 1. Joan. 5. 3.

CAPITULUM. Eph. 5. 8. 9. 10.

ERatis aliquândo tenebræ, nunc autem lux in Dómino; ut filii lucis ambulâte; fructus enim lucis est in omni bonitate, & justitia, & veritate, probântes quid sit beneplácitum Deo.

A D T E R T I A M.

Ant. 4. A. Deus.

P S A L M U S 28.

Christi regnum: vox predicationis evangelica.

Afferte Dómino, filii Dei, * afferte Dómino filios arietum.

Afferte Dómino glóriam & honorem, afferte Dómino glóriam nómini ejus; * adorâte Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit; * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte, * vox Dómini in magnificentia.

Vox Dómini confringéntis cedros; * & confrínget Dóminus cedros Líbani.

Et commínet eas tanquam vitulum Líbani: * & dilectus quemádmódum filius unicórnium.

Vox Dómini intercidéntis flammam ignis: vox Dómini concutiéntis désertum; * & commovébit Dóminus désertum Cades.

Vox Dómini præparántis

cervos, & revelábit cónfésa; * & in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitâre facit; * & sedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit; * Dóminus benedicet pópulo suo in pace.

P S A L M U S 49.

Ultimus Christi adventus prænuntiatur. Non ex cæstis victimis, sed ex animi puritate judicandi homines.

Deus deórum Dóminus locútus est, * & vocávit terram à solis ortu usque ad occásum.

Ex Sion spécies decóris ejus: * Deus manifestè véniet; Deus noster, & non silébit.

Ignis in conspéctu ejus exardéscet; * & in circúitu ejus tempéstas válda.

Advocábit coelum desús, & terram, * discernere pópulum suum.

Congregáte illi sanctos ejus, * qui ordínant testaméntum ejus super sacrificia.

Et annuntiábunt cœli justitiam ejus, * quóniam Deus judex est.

Diviso Psalmi 49.

Audi, pópulus meus, & loquar; Israël, & testificábor tibi: * Deus Deus tuus ego sum.

Non in sacrificiis tuis arguam te; * holocausta autem tua in conspéctu meo sunt semper.

Feriâ quartâ ad Tertiâ.

87

Non accipiam de domo tua vitulos , * neque de gregibus tuis hircos ;

Quóniam meæ sunt omnes feræ sylvarum , * iumenta in montibus , & boves.

Cognôvi omnia volatilia cœli ; * & pulchritudo agri mecum est.

Si esuriero , non dicam tibi ; * meus est enim orbis terræ , & plenitudo ejus.

Numquid manducabo carnes taurorum , * aut sanguinem hircorum potabo ?

Immola Deo sacrificium laudis , * & redde Altissimo vota tua.

Et invoca me in diē tribulationis : * eruam te , & honorificabis me.

Peccatori autem dixit Deus : * Quare tu enarras justitias meas , & assumis testamentum meum per os tuum ?

Tu verò odisti disciplinam , * & projecisti sermones meos retrorsum.

Si vidēbas furem , currebas cum eo ; * & cum adulteris portionem tuam ponebas.

Os tuum abundavit malitiâ , * & lingua tua concinnabat dolos.

Sedens adversus fratrem tuum , loquebâris , & adversus filium matris tuæ ponebas scâdalum : * hæc fecisti , & tacui.

Existimasti iniquè , quòd ero tui similis : * arguam te , & statuat con-

tra faciē tuam.

Intelligite hæc , qui obliviscimini Deum ; * nequândo rapiat , & non sit qui eripiat.

Sacrificium laudis honorificabit me : * & illiciter , quo ostendam illi salutare Dei.

Ant. Deus caritas est ; & qui manet in caritate in Deo manet , & Deus in eo. *1. Joan. 4. 16.*

CAPITULUM. *Deus.*

6. 4. 5.

Audi , Israël ; Dominus Deus noster , Dominus unus est. Diliges Dominum Deum tuum , ex toto corde tuo , & ex tota anima tua , & ex tota fortitudine tua.

℞. brevis. Quid mihi est in cœlo , & * A te quid volui super terram ? *℞.* Quid. *ψ.* Deus cordis mei & pars mea. * A te. Glória. *℞.* Quid. *Pf. 72. 25. 26.*

ψ. Mihi adhærere Deo bonum est , *℞.* Pônere in Domino Deo spem meam. *Pf. 72. 28.*

AD SEXTAM.

Ant. 3. à. Si quis.

PSALMUS 77.

Beneficia olim Judæis à Deo præstita in parabolis enarrantur , ut inde discat populus Dei ponere in Deo spem suam , & mandata ejus servare.

Atendite , pópule meus , legem meam , * inclinâte aurem vestram in verba oris mei.

Apéram in parábolis os meum, * loquar propositiões ab initio ;

Quanta audívimus , & cognóvimus ea , * & patres nostri narravérunt nobis.

Non sunt occultata à filiis eórum * in generatióne áltera.

Narrántes laudes Dómini, & virtútes ejus , * & mirabília ejus quæ fecit.

Et suscitávit testimónium in Jacob , * & legem pósuit in Israël :

Quanta mandávit pátribus nostris nota fácere ea filiis suis, * ut cognóscat generatió áltera ;

Fílii qui nascéntur , & exúrgent , * & narrábunt filiis suis,

Ut ponant in Deo spem suam , & non obliviscántur óperum Dei , * & mandata ejus exquirant :

Ne fiant sicut patres eórum , * generatió prava & exáspérans ;

Generatió quæ non diréxit cor suum , * & non est créditus cum Deo spíritus ejus.

Prima divisio Psal. 79.

Filii Ephrem intendéntes & mitténtes arcum, * convérsi sunt in die belli.

Non custodiérunt testaméntum Dei , * & in lege ejus noluerunt ambuláre.

Et obliti sunt benefactórum ejus , * & mirabílium ejus quæ osténdit eis.

Coram pátribus eórum

fecit mirabília in terra Ægypti, * in campo Tánco.

Interrúpit mare , & dedúxit eos , * & státuit aquas quasi in utre.

Et dedúxit eos in nube diéi , * & totâ nocte in illuminatione ignis.

Interrúpit petram in cósimo , * & adaquávit eos velut in abyíssio multa.

Et edúxit aquam de petra , * & dedúxit tanquam flúmina aquas.

Et apposuérunt adhuc peccáre ei , * in iram excitavérunt Excélsium in iniquóso.

Et tentavérunt Deum in córdibus suis , * ut péterent escas animábus suis.

Et malè locúti sunt de Deo ; * dixerunt : Numquid póterit Deus paráre mensam in desérto ?

Quóniam percússit petram , & fluxérunt aquæ , * & torrentes inundavérunt.

Numquid & panem póterit dare , * aut paráre mensam pópulo suo ?

Ideo audívit Dóminus , & distulit ; * & ignis accénsus est in Jacob , & ira ascéndit in Israël.

Quia non credidérunt in Deo , * nec speravérunt in salutári ejus.

Et mandávit núbibus desuper , * & jánuas cœli apéruit ,

Et pluit illis manna ad manducándum , * & panem cœli dedit eis :

Panem Angelórum man-

it homo ; * cibária
is inabundántia.

da divisio Psal. 77.

ánstulit Austrum de
oelo , * & indúxit in
: sua Africum :

pluit super eos sicut
em carnes , * & si-
nam maris volatília

ta ;

ecidérunt in médio
rum eórum , * circa
acula eórum :

manducavérunt , &
i sunt nimis , & desi-
eórum áttulit eis ; *

nt fraudáti à desidé-

uc escæ eórum erant .
: ipsórum , * & ira

scéndit super eos :
occidit pingues eó-
& eléctos Israél im-

t.
mnibus his peccavé-

dhuc ; * & non credi-
: in mirabílibus ejus.

lesecérunt in vanitá-
s eórum , * & anni

cum festinatióne.
n occíderet eos , quæ-
: eum , & revertebán-

& dilúculo venié-
id eum.

ememoráti sunt quia
adjútor est eórum , *

is excélsus redemptor
est.

ilexérunt eum in ore
& linguâ suâ mentí-
ei :

autem eórum non
ctum cum eo , * nec
hábiti sunt in testa-

ejus.

Ipse autem est miséricors,
& propítius fiet peccátis eó-
rum , * & non dispérdet eos.

Ant. Si quis dixerit ,
quóniam diligo Deum , &
fratrem suum óderit , men-
dax est. 1. *Joan.* 4. 20.

CAPITULUM. 1. *Joan.*

4. 11. 12.

Caríssimi , si sic Deus
diléxit nos , & nos de-
bémus altréutrum diligere.
Deum nemo vidit unquam ;
si diligámus invicem , Deus
in nobis manet , & caritas
ejus in nobis perfectá est.

℣. breve. Odisti , Dómi-
ne , omnes * Qui operántur
iniquitátem. *℣.* Odisti. *℣.*
Perdes omnes , qui loquún-
tur mendácium. * Qui. Gló-
ria. *℣.* Odisti. *Ps.* 5. 7.

℣. Virum sanguínum &
dolósum *℣.* Abominábitur
Dóminus. *Ps.* 5. 8.

A D. N. O. N. A. M.

Ant. 6. F. Mihi.

Tertia divisio Psal. 77. Et

Abundávit [Dóminus]
ut avérteret iram suam ,
* & non aecéndit omnem
iram suam :

Et recordátus est quia ca-
ro sunt , * spíritus vadens ,
& non rédiens.

Quóties exacerbavérunt
eum in desérto , * in iram
concitavérunt eum in ina-
quóso !

Et convérsi sunt , & ten-
tavérunt Deum , * & San-
ctú Israél exacerbavérunt.

Non sunt recordáti ma-
nús ejus * die quâ redémit
eos de manu tribulántis.

Sicut pòsuit in Ægýpto signa sua, * & prodigia sua in campo Táneos.

Et convértit in ságuinem flúmina eórum, * & imbres eórum ne bíberent.

Misit in eos cœnomýiam, & comédit eos; * & ranam, & dispédidit eos.

Et dedit ærúgini fructus eórum, * & labóres eórum locústæ.

Et occídit in grándine víneas eórum, * & moros eórum in pruína.

Et trádidit grándini juménta eórum, * & possessíonem eórum igni.

Misit in eos iram indignatióis suæ, indignatió- nem, & iram, & tribulatió- nem; * immissiões per ánge- los malos.

Viam fecit sémitæ iræ suæ, & non pepércit á morte animábus eórum; * & juménta eórum in morte conclúsit.

Et percússit omne primogénitum in terra Ægýpti, * primitias omnis labóris eórum in tabernáculis Cham.

Quarta divisio Psal. 77.

ET abstulit sicut oves pópulum suum, * & perdúxit eos tanquam gregem in desérto.

Et dedúxit eos in spe, & non timuérent; * & inimícos eórum opéruit mare.

Et indúxit eos in montem sanctificatióis suæ, * montem quem acquisívit dextera ejus.

Et ejécit à fácie gentes, * & sorte eis terram in funícul butiόνis;

Et habitáre fecit in náculis eórum * tri- raël.

Et tentáverunt, cerbavérunt Deum suum, * & testimón non custodiérunt.

Et avertérunt se, servavérunt pactum ádmodum patres et convérsi sunt in arc- vum.

In iram concit- eum in cóllibus sui in sculptílibus suis a- latiόνem eum prov- runt.

Audívit Deus, v- vit; * & ad nihilur- git valde Israël.

Et répulit tabern- Silo; * tabernáculur- ubi habitávit in hor-

Et trádidit in cay- tem virtútem eórum pulchritúdinem eó- manus inimíci.

Et conclúsit in- pópulum suum, * & d- ditátem suam sprev-

Júvenes eórum c- ignis; * & vírgines non sunt lamentáta-

Sacerdótes eórum dio cecidérunt; * & eórum non plorabár-

Ultima divisio Psal.
ET excitátus est dórmiens Dóm tanquam potens cra- à vinq.

Et percussit inimicos suos
in posterióra, * opprobrium
sempiternum dedit illis.

Et repulit tabernaculum
Joseph, * & tribu Ephraim
non elegit :

Sed elegit tribum Juda, *
montem Sion quem dilexit.

Et ædificavit sicut uni-
cornium sanctificium suum
in terra, * quam fundavit
in sæcula.

Et elegit David servum
suum, * & sustulit eum de
gregibus ovium :

De post foetantes. accepit
eum, * pascere Jacob servum
suum, & Israël hæreditatem
suam.

Et pavit eos in innocen-
tia cordis sui, * & in intel-
lectibus manuum suarum
deduxit eos.

Ant. Mihi vindicta ; Ego
retribuam, dicit Dominus.
Rom. 12. 19.

CAPITULUM. *Rom.* 12.
20. 21.

SI esurierit inimicus tu-
us, ciba illum : si sitit,
potum da illi : Hoc enim
faciens, carbones ignis
congeres super caput ejus.
Noli vinci à malo ; Sed
vince in bono malum.

R. *breve.* Cum his qui
oderunt pacem * Eram pa-
cificus ; *R.* Cum. *ψ.* Cum
loquebar illis impugnabant
me gratis, * Eram. Glória.
R. Cum. *Pf.* 119. 7.

ψ. Posuerunt adversum
me mala pro bonis ; *R.* Et
odium pro dilectione mea.
Pf. 108. 5.

AD VESPERAS.

Ant. 1. a. Finis.

PSALMUS 122.

*Mens in Deum erigenda
tempore tribulationis.*

Adtelevavi oculos me-
os, * qui habitas in
coelis.

Ecce, sicut oculi servó-
rum * in manibus dominó-
rum suorum ;

Sicut oculi ancillæ in má-
nibus dominæ suæ, * ita
oculi nostri ad Dóminum
Deum nostrum, donec mi-
sereatur nostri.

Miserere nostri, Dómi-
ne, miserere nostri ; * quia
multum repleti sumus des-
pectiōe ;

Quia multum repleta est
ánima nostra ; * opprobriū
abundantibus, & despéctio
superbis.

Ant. Finis legis Christus,
ad justitiam omni creden-
ti. *Rom.* 10. 4.

Ant. 2. D. Factus est.

PSALMUS 130.

*Non in se, sed in Deo,
sperandum est.*

Domine, non est exal-
tatum cor meum, *
neque elati sunt oculi mei ;

Neque ambulavi in mag-
nis, * neque in mirabilibus
super me.

Si non humiliter sentiē-
bam, * sed exaltavi áni-
mam meam.

Sicut ablactatus est super
matre sua, * ita retributio
in ánima mea.

Speret Israël in Dómino.

* ex hoc nunc & usque in sæculum.

Ant. Factus est nobis sapiëntia à Deo, & justitia, & sanctificatio, & redemptio. 1. Cor. 1. 30.

Ant. 8. G. Non.

PSALMUS 144.

Dei magnitudo & beneficentia celebrantur.

Exaltabo te, Deus meus Rex, * & benedicam nòmini tuo in sæculum, & in sæculum sæculi.

Per singulos dies benedicam tibi, * & laudabo nomen tuum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magnus Dòminus, & laudabilis nimis, * & magnitudinis ejus non est finis.

Generatio & generatio laudabit ópera tua, * & poténtiam tuam pronuntiábunt.

Magnificéntiam glóriæ sanctitátis tuæ loquéntur, * & mirabilia tua narrábunt;

Et virtutem terribílium tuórum dicent, * & magnitudinem tuam narrábunt:

Memóriam abundantiæ suavitátis tuæ eruclábunt, * & justitiã tuã exultábunt.

Miserátor & miséricors Dòminus; * pátiens & multum miséricors.

Suávis Dòminus univérfis, * & miseratiónes ejus super ómnia ópera ejus.

Ant. Non ex opéribus justitiæ quæ fecimus nos, sed secúndum suam miseri-

córdiam salvos nos fecit;

Tit. 3. 5.

Ant. 4. f. Quóniam.

Divisio Psalmi 144.

Confiteántur tibi, Dòmine, ómnia ópera tua; * & sancti tui benedicant tibi:

Glóriam regni tui dicent, * & poténtiam tuam loquéntur.

Ut notam fáciant filii hóminum poténtiam tuam, * & glóriam magnificéntiæ regni tui.

Regnum tuum, regnum ómnium seculórum; * & dominatio tua in omni generatióne, & generatióne.

Fidélis Dòminus in ómnibus verbis suis, * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

Allevat Dòminus omnes qui corruunt, * & érigit omnes elisos.

Oculi ómnium in te sperant, Dòmine; * & tu das escam illórum in témpore opportúno:

Aperis tu manum tuam, * & imples omne animal benedictióne.

Ant. Quóniam in lege nemo justificátur apud Deum, manifestum est quia justus ex fide vivit. *Gal.* 3.

11.

Ant. 6. F. Quómodo.

Altera divisio Psal. 144.

Justus Dòminus in ómnibus viis suis; * & sanctus in ómnibus opéribus suis.

est Dóminus óm-
vocántibus eum, *
s invocántibus eum
ste.

ntátem tíméntium
é, & deprecatió-
rum exaúdiét, * &
ficiet eos.

didit Dóminus om-
géntes se; * & om-
catóres dispérder.

atióem. Dómini lo-
s meum; * & bene-
mnis caro nómini
jus in séculum, &
um séculi.

Quómodo Christus
à mórtuis per gló-
atris; itá & nos in
e vitæ ambulémus.

4.
TULUM. *Hebr. 4.*

us est sermo Dei,
éfficax, & penetra-
mni gládio ancípi-
ngens usque ad di-
m ánimæ ac spíri-
mapágum quoque ac
árum, & discrétor
iónum & intentió-
rdis.

LYMNUS.

RATA gens mortá-
lium,
profános míttite,
ia legi Núminis
: corda díscite.

o D terra clamat &
lus,

quod cunctos do-
s,
ex Tonántis præci-

Numen díscite.

OMNES jubet quos cón-
didit

Ætérnus ómnium Parens,
Amóre necti mútuo,
Amáre fratres díscite.

PERENNE pondus gló-
riæ

Et pura cœli gáudia
Præferre nugis séculi;
Amáre vosmet díscite.

PRÆSTA, beáta Tríní-
tas,

Ut, legis ad facem tuæ,
Vitémus omne quod vetas,
Secútemur omne quod ju-
bes. Amen.

ψ. Utinam, Dómine, di-
rigántur viæ meæ, η. Ad
custodiéndas justificatiónes
tuas! *Pf. 118. 5.*

Ad Magnificat, Ant. 5. a.
Non auditóres legis iusti
sunt apud Deum; sed fa-
ctóres legis justificabúntur.
Rom. 2. 13.

*Suffragia habentur infrà
post Completorium Sabbati.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Sicut.

PSALMUS 13.
*Impii frustra sibi dicunt
Deum non esse. Christi
adventus postulatur.*

DIxit insípiens in corde
suo: * Non est Deus.

Corrúpti sunt, & abomi-
nábiles facti sunt in stúdiis
suis: * non est qui fáciat
bonum, non est usque ad
unum.

Dóminus de cœlo prof-
péxit super filios hóminum,
* ut vídeat si est intél-
ligens, aut requírens Deum.

Omnes declinavérunt;

simul inútiles facti sunt : *
non est qui fáciat bonum ,
non est usque ad unum.

Sepúlcrum patens est
guttur eórum ; linguis suis
dolósè agébant ; * venénium
áspidum sub lábiis eórum ,

Quorum os maledictióne
& amaritúdine plenum est :
* velóces pedes eórum ad
effundéndum ságuinem.

Contritio & infelícitas in
viis eórum , & viam pacis
non cognóverunt : * non
est timor Dei ante óculos
eórum.

Nonne cognóscunt om-
nes qui operántur iniquitá-
tem , * qui dévorant plebem
meam sicut escam panis ?

Dóminum non invocáve-
runt : * illic trepidáverunt
timóre , ubi non erat timor.

Quóniam Dóminus in
generatióne iusta est : * con-
siliúm inopis confudístis ,
quóniam Dóminus spes
ejus est.

Quis dabit ex Sion salu-
táre Israël ? * cùm avérterit
Dóminus captivitátem ple-
bis suæ , exultábit Jacob ,
& lætábitur Israël.

PSALMUS 14.

*Quibus virtutum exerci-
tis salus obtineatur.*

Domine , quis habitá-
bit in tabernáculo tuo ?
* aut quis requiescet in
monte sancto tuo ?

Qui ingreditur sinè má-
cula , * & operátur iusti-
tiam :

Qui lóquitur veritátem
in corde suo ; * qui non egit

dolum in lingi

Nec fecit pr
malum , * & o
non accépit adv
ximos suos.

Ad níhilum d
in conspéctu e
gnus ; * timéntes
minum glorífica

Qui jurat pró
& non decipit ;
niam suam non
usúram , & mú
innocéntem non

Qui facit hæc
vébitur in ætérn

PSALMU

*Misericordia De
peccatorem pe
suam iustificá
mendatur.*

Beatí quorur
sunt iniquit
quorum tecta sur

Beátus vir cui
távit Dóminus pe
nec est in spíritu

Quóniam tácu
ravérunt ossa me
clamárem totâ d

Quóniam die
graváta est super
tua : * convérstu
ærumna mea , di
gitur spina.

Delíctum me
tum tibi feci : *
tiam meam non

Dixi : Confité
sùm me injustitia
Dómino , * & tu
impierátem pecca

Pro hac orábit
nis sanctus , * in
opportúno.

Feriâ quintâ ad Officium Nocturnum. 97

intamen in dilúvio
m multárum, * ad
m approximábunt.

refúgium meú à tri-
ne, quæ circúmde-

* exultátiō mea, érue

circumdántibus me.

lectum tibi dabo, &

m te in viâ hac quâ

is; * firmábo super

los meos.

te fieri sicut equus

us, * quibus non est

ctus.

amo & fræno maxíl-

um constringe, * qui

proximant ad te.

ta flagélla peccató-

sperántem autem in

io misericórdia cir-

ibit.

ámini in Dómino &

te, iusti; * & gloriá-

omnes recti corde.

. Sicut corpus finè

mórtuum est, ita &

finè opéribus mór-

. *Jac. 2. 26.*

mnus Grates perácto

ie. *Infrà.*

ITULUM. 2. Petr.

10.

atres, magis satágite,

per bona ópera cer-

estrâ vocationem &

ónem faciátis : hæc

faciéntes, non pec-

s aliquándo.

eve. In manus. infrà.

Nunc dimittis. *Ant.*

Quid próderit, si fi-

quis dicat se habére,

autem non hábeat?

. 14.

ces & Oratio, infrà.

FERIA QUINTA,

AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Panem vi-
vum qui de cælo descén-
dit, * Veníte, adorémus.

Joan. 6. 51.

Psalmus, Veníte. p. 2.

H Y M N U S.

VENITE, mortáles ;
Dei

Stupéte nostri pródigas

In nos opes : sic filios

Amávit ille ; sic amat.

CORPUS quod obtulit
semel,

Jugem suis dat in cibum,

Sis & in potum parat,

Quo crux rigáta est, sán-
guinem.

HUMANITATIS pár-
ticeps

Terras beat præsentia ;

Nos arte mirâ vult suæ

Divinitátis cómpotes.

HIC dum latet, præsen-
tior

Membris caput conjúngi-
tur ;

Nobisque sic, per fœdera

Amóris hæret íntimi.

AMOR litávit hóstiã,

Amóre flagret párticeps.

Procul piger, procul tepens;

Hæc poscit esca férvidos.

HIC incruénto fúnere

Dum te sub aris ímmolas ;

Da, Chríste, semper vícti-
mæ

Nos ímmolátæ cómmori.

QUI carne nos pascis tuã,

Sit laus tibi, Pastor bone,

Cum Patre & almo Spíritu,

In sempitérna sécula.

Amen.

IN I. NOCTURNO.*Ant. 6. F. Non est.***PSALMUS 44.***Carmen nuptiale de Christi
& Ecclesiæ dotibus.***E**RUCTÁVIT cor meum
verbum bonum : * dico
ego ópera mea Regi.Lingua mea cálamus scri-
bæ * velociter scribéntis.Speciósus formâ præ filiis
hóminum, diffúsa est grátia
in lábiis tuis : * propterea
benedixit te Deus in ætér-
num.Accingere gládio tuo su-
per femur tuum , * poten-
tissime :Spécie tuâ & pulcritúdi-
ne tuâ inténde , * prospère
procéde ;Et regna propter veritá-
tem , & mansuetúdinem , &
justítiam ; * & dedúcet te
mirabiliter dextera tua.Sagittæ tuæ acútæ , * pó-
puli sub te cadent , in cor-
da inimicórum Regis.Sedes tua , Deus , in sé-
culum séculi : * vírga dire-
ctionis , vírga regni tui.Dilexísti justítiam , &
odísti iniquitatem : * prop-
tereá unxit te , Deus , Deus
tuus óleo lætitiæ præ con-
sörtibus tuis.Myrrha , & gutta , & cá-
sia à vestiméntis tuis , à dó-
mibus ebúrneis : * ex qui-
bus delectavérunt te filiæ
regum in honóre tuo.Astítit Regína à dextris
rui in vestitu deauráto , *
circúmdata varietáte.*Divisio Psalmi 44.***A**Udi , filia , & vide , &
inclina aurem tuam ; *
& oblivíscere pópulum tu-
um , & domum patris tui :
Et concupíscet Rex decó-
rem tuum ; * quóniam ipsa
est Dóminus Deus tuus , &
adorábunt eum.Et filiæ Tyri in munéri-
bus : * vultum tuum depre-
cabúntur omnes dívites
plebis.Omnis glória ejus filiæ
regis ab intus ; * in fimbriis
aureis circumamícta varie-
tátibus.Adducéntur Regi vírgi-
nes post eam , * próximæ
ejus afferéntur tibi ;Afferéntur in lætítia &
exultatióne , * adducéntur
in templum Regis.Pro patríbus tuis nati
sunt tibi filii : * constitúes
eos príncipes super omnem
terram.Mémores erunt nóminis
tui , * in omni generatióne
& generatióne.Propterea pópuli confi-
tebúntur tibi in ætérnum ,
* & in séculum séculi.**PSALMUS 45.***Ecclesia , in se habens De-
um inhabitantem , non
commovebitur.***D**Eus noster refúgium
& virtus ; * adjutor in
tribulatióibus , quæ inve-
nerunt nos nimis.Propterea non timébi-
mus dum turbábitur terra :
* & transferéntur montes
in cor maris.

Sonuérunt

Sonuerunt, & turbatae
sunt aquae eorum: * contur-
bati sunt montes in fortitu-
dine ejus.

Fluminis impetus lætifi-
cat civitatem Dei: * sancti-
ficavit tabernaculum suum
Altissimus.

Deus in medio ejus; non
commovebitur: * adjuvabit
eam Deus manè diluculo.

Conturbatae sunt gentes,
& inclinatae sunt regna: *
dedit vocem suam, mota
est terra.

Dominus virtutum no-
biscum: * susceptor noster
Deus Jacob.

Venite, & videte opera
Domini, quae posuit prodig-
ia super terram, * auferens
bella usque ad finem terrae.

Arcum conteret, & con-
fringet arma, * & scuta
comburent igni.

Vacate, & videte quon-
iam ego sum Deus; * exal-
tabor in gentibus, & exal-
tabor in terra.

Dominus virtutum no-
biscum: * susceptor noster
Deus Jacob.

Ant. Non est alia natio
tam grandis, quae habeat
Deos appropinquantes sibi,
sicut Deus noster. *Deut.* 4. 7.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Calix.

PSALMUS 64.

*Inter adversa sperandum in
Deo qui fidelibus suis ci-
bum parat.*

TE decet hymnus, Deus,
in Sion; * & tibi red-
detur votum in Jerúsalem.

Pars Aestiva.

Exaudi orationem me-
am; * ad te omnis caro ve-
niet.

Verba iniquorum prava-
luerunt super nos; * & im-
pietatibus nostris tu propi-
tiaberis.

Beatus quem elegisti, &
assumpsisti; * inhabitabit
in atriis tuis.

Replebimur in bonis do-
mūs tuae: * sanctum est
templum tuum, mirabile
in aequitate.

Exaudi nos, Deus salutá-
ris noster, * spes omnium
finium terrae, & in mari
longè.

Præparans montes in vir-
tute tua, accinctus potén-
tiâ: * qui conturbas pro-
fundum maris, sonum flú-
ctuum ejus.

Turbabuntur gentes, &
timébunt qui habitant tér-
minos à signis tuis: * éxi-
tus matutini & vespere de-
lectábis.

Visitasti terram, & ine-
briaſti eam; * multiplicasti
locupletare eam.

Flumen Dei repletum est
aquis: * parasti cibum illó-
rum, quoniam ita est præ-
paratio ejus.

Rivos ejus inebria, mul-
tiplica genimina ejus; * in
stillicidiis ejus lætabitur
germinans.

Benedices coronæ anni be-
nignitatis tuæ; * & campi
tui replebuntur ubertate.

Pinguēſcent speciōſa de-
ſerti, * & exultatione col-
les accingentur.

E

29 *Feriâ quintâ ad Officium Nocturnum.*

Indúti sunt arietes óviū ,
& valles abundábunt fru-
mento : * clamábunt , éte-
nim hymnum dicent.

PSALMUS 76.

*Consolatio spiritalis ex be-
nignitate Dei sumpta.*

Voce meâ ad Dóminum
clamávi , * voce meâ
ad Deum , & inténdit mi-
hi.

In die tribulatiónis meæ
Deum exquisívi , mánibus
meis nocte contra eum ; *
& non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima
mea ; * memor fui Dei , &
delectátus sum , & exerci-
tátus sum , & defécit spíri-
tus meus.

Anticipavérunt vigílias
óculi mei ; * turbátus sum ,
& non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos , *
& annos ætérnos in mente
hábui.

Et meditátus sum nocte
cum corde meo , * & exerci-
tábar , & scopébam spíri-
tum meum.

Numquid in ætérnum
projíciet Deus ? * aut non
appónet ut complacítior sit
adhuc ?

Aut in finem misericór-
diam suam abscíndet , * à
generatióne in generatió-
nem ?

Aut obliviscétur mise-
réri Deus ? * aut continébit
in ira sua misericórdias
suas ?

Et dixi : Nunc cœpi : *
hæc mutatio dexteræ Ex-
celsi.

Diviso Psalmi 76.

Memor fui óperum Dó-
mini : * quia memot
ero ab initio mirabiliū
tuórum ,

Et meditábor in ómni-
bus opéribus tuis , * & in
adinventiúnibus tuis exer-
cébor.

Deus , in sancto via tua :
quis Deus magnus sicut
Deus noster ? * tu es Deus
qui facis mirabilia.

Notam fecisti in pópulis
virtutem tuam ; * redemísti
in bráchio tuo pópulum
tuum , filios Jacob & Jo-
seph.

Vidérunt te aquæ , Deus ,
vidérunt te aquæ , & timué-
runt ; * & turbátæ sunt
abýssi.

Multitúdo sónitus aquá-
rum ; * vocem dedérunt
nubes.

Etenim sagittæ tuæ tran-
seunt ; * vox tonitruī tui
in rota ;

Illuxérunt coruscationes
tuæ orbi terræ ; * commóta
est , & contrémuit terra.

In mari via tua , & sémi-
tæ tuæ in aquis multis , *
& vestigia tua non cognos-
céntur.

Deduxísti , sicut oves ,
pópulum tuum * in manu
Móysi & Aaron.

Ant. Calix benedictió-
nis cui benedicimus , non-
ne comunicatio sanguinis
Christi est ? & panis quem
frángimus , nonne partici-
pátio Córporis Dómini est ?
1. Cor. 10. 16.

NOCTURNO.

Ps. a. Panis.

PSALMUS 26.

*Christo fidelium lu-
cris salus. Auxilium
adversus hostes pesi-*

inus illuminatio
a, & salus mea: *
mebo?

inus protector vitæ
à quo trepidabo?

appropiant super
tentes, * ut edant
neas.

tribulant me inimici
ipsi infirmati sunt,
lerunt.

insistant adversum
ra, * non timebit
um.

urgat adversum me
a, * in hoc ego spe-

m petii à Dómino,
quiram, * ut inhá-
a domo Dómini om-
libus vitæ meæ:

videam voluptatem
i, * & visum tem-
jus.

niam abscondit me
rnaculo suo: * in die
um protexit me, in
dito tabernaculi sui.
etra exaltavit me: *

ne exaltavit caput
super inimicos meos.

uiavi, & immolavi in
aculo ejus hostiam
rationis: * cantabo,
num dicam Dómino.

visio Psalmi 26.

aúdi, Dómine, vo-
na meam, quâ clamá-

vi ad te; * miserere mei,
& exaudi me.

Tibi dixit cor meum, ex-
quisivit te facies mea: * fá-
ciem tuam, Dómine, re-
quiram.

Ne avertas faciem tuam
à me; * ne declines in ira à
servo tuo.

Adjutor meus esto, ne
derelinquas me; * neque
despicias me, Deus salutá-
ris meus.

Quóniam pater meus &
mater mea dereliquerunt
me; * Dóminus autem as-
sumpsit me.

Legem pone mihi, Dó-
mine, in via tua; * & diri-
ge me in semitam rectam
propter inimicos meos.

Ne tradideris me in ani-
mas tribulantium me: *
quóniam insurrexerunt in
me testes iniqui, & mentita
est iniquitas sibi.

Credo videre bona Dó-
mini * in terra viventium.

Expécta Dóminum, viri-
liter age, & confortetur cor
tuum, * & sústine Dómi-
num.

PSALMUS 84.

*Israël è captivitate libera-
tus, adventum Redemp-
toris exposcit.*

Benedixisti, Dómine,
terram tuam, * avertisti
captivitatem Jacob.

Remisisti iniquitatem
plebis tuæ, * operuisti om-
nia peccata eorum.

Mitigasti omnem iram
tuam; * avertisti ab ira in-
dignationis tuæ.

E ij

Convérte nos, Deus salutáris noster, * & avérte iram tuam à nobis.

Numquid in ætérnum irascéris nobis? * aut exténdes iram tuam à generatióne in generatióne?

Deus, tu convérsus vivificábis nos, * & plebs tua lætábitur in te.

Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam, * & salutáre tuum da nobis.

Aúdiam quid loquátur in me Dóminus Deus, * quóniam loquétur pacem in plebem suam,

Et super sanctos suos, * & in eos qui convertúntur ad cor.

Verúntamen propè timéntes eum salutáre ipsíus, * ut inhábitet glória in terra nostra.

Misericórdia & véritas obviavérunt sibi, * iustítia & pax osculatæ sunt.

Véritas de terra orta est, * & iustítia de cælo prospéxit.

Etenim Dóminus dabit benignitátem, * & terra nostra dabit fructum suum.

Iustítia ante eum ambulábit, * & ponet in via gressus suos.

Ant. Panis Deí est qui de cælo descéndit, & dat vitam mundo. *Joan.* 6.

33.

Ps. Gustáte, & vidéte quóniam suávis est Dóminus; *ps.* Beátus vir qui sperat in eo. *Psf.* 33. 9.

Pater noster, &c. *ut supra.*

AD LAUDES

MATUTINAS.

Ps. Sacerdotalis. Sacerdotes tui, Dómine, induántur iustítiam; *ps.* Et Sancti tui exúltent. *Psal.* 131. 9.

Ps. Deus, in adiutoriū.

Ant. 4. A. Angelórum.

PSALMUS 20.

Ecclesia pro Christi Regis sui victoriis gratias agit.

Domine, in virtúte tua lætábitur rex; * & super salutáre tuum exultábit veheménter.

Desidérium cordis ejus tribuísti ei, * & voluntáte labiórum ejus non fraudásti eum.

Quóniam prævenísti eum in benedictiónibus dulcedinis: * posuísti in cápite ejus coronam de lápide pretiósio.

Vitam petiit à te, * & tribuísti ei longitudinem dierum in séculum, & in séculum séculi.

Magna est glória ejus in salutári tuo: * glóriam & magnum decórem impónes super eum.

Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi; * lætificábis eum in gaudió cum vultu tuo:

Quóniam rex sperat in Dómino, * & in misericórdia Altíssimi non commovébitur.

Inveniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: * dextera tua invéniat omnes qui te odérunt.

Pones eos ut clibanum

ignis in témpore vult  s tui:
* Dóminus in ira sua con-
turbabit eos, & devorabit
eos ignis.

Fructum e  rum de terra
perdes, * & semen e  rum
   filiis hóminum.

Quóniam declinaverunt
in te mala; * cogitaverunt
consilia quæ non potuerunt
stabilire.

Quóniam pones eos dor-
sum; * in reliquiis tuis pr  -
parabis vultum e  rum.

Exaltáre, Dómine, in
virtute tua: * cantabimus
& psall  mus virtutes tuas.

Ans. Angelórum esc  
nutrivisti pópulum tuum,
Dómine. *Sap.* 16, 20.

Ans. 7. d. Paratum.

PSALMUS 71.

*Christi regnum super omnes
gentes prænuntiatur.*

DEus, iudicium tuum
regi da, * & iustitiam
tuam filio regis,

Judicare pópulum tuum
in iustitia, * & pa  peres tuos
in iudicio.

Suscipiant montes pa-
cem p  pulo, * & colles ius-
titiam.

Judicabit pa  peres p  -
puli, & salvos faciet filios
pa  perum, * & humiliabit
calumniatorem.

Et perman  bit cum sole,
& ante lunam, * in gene-
ratione & generationem.

Descendet sicut pl  via
in vellus, * & sicut stillicidia
stillantia super terram.

Orietur in diebus ejus
iustitia, & abundantia pa-

cis, * donec auferatur luna.

Et dominabitur    mari
usque ad mare, * &    fl  -
mine usque ad terminos or-
bis terrarum.

Coram illo procident
  thiopes, * & inimici ejus
terram lingent.

Reges Tharsis & insul  
m  nera offerent; * reges
Arabum & Saba dona ad-
ducunt.

Et adorabunt eum om-
nes reges terræ; * omnes
gentes servient ei:

Quia liberabit pa  perem
   potente, * & pa  perem
cui non erat adjutor.

Parcet pa  peri & inopi,
* & ánimas pa  perum sal-
vas faciet.

Ex us  ris & iniquitate
redimet ánimas e  rum; *
& honorabile nomen e  -
rum coram illo.

Et vivet, & dabitur ei
de auro Arabi  , & ado-
rabunt de ipso semper; *
tot   die benedicent ei.

Et erit firmamentum in
terra in summis montium,
superextoll  tur super Liba-
num fructus ejus, * & flo-
rebunt de civitate sicut f  e-
num terr  .

Sit nomen ejus benedi-
ctum in s  cula; * ante so-
lem permanet nomen ejus.

Et benedic  ntur in ipso
omnes tribus terr  ; * om-
nes gentes magnificabunt
eum.

Benedictus Dóminus De-
us Isra  l, * qui facit mira-
bilia solus.

E iij

Et benedictum nomen
majestatis ejus in ætérnum;
& replébitur majestáte ejus
omnis terra. * Fiat, fiat.

Ant. Parátum panem de
cælo præstitisti illis sinè
labóre, omne delectamén-
tum in se habéntem. *Sap.*
16. 20.

Ant. 2. D. Substántia.

PSALMUS 97.

*Deus laudandus ob Christi
Salvatoris adventum &
manifestationem.*

CAntáte Dómino cán-
ticum novum, * quia
mirabilia fecit.

Salvavit sibì dextera
ejus, * & bráchium san-
ctum ejus.

Notum fecit Dóminus
salutáre suum; * in conspé-
ctu géntium revelávit ju-
stítiam suam.

Recordátus est misericór-
diæ suæ, * & veritátis suæ
dómuí Israël.

Viderunt omnes térmi-
ni terræ * salutáre Dei no-
stri.

Jubiláte Deo, omnis ter-
ra; * cantáte, & exultáte,
& psállite.

Psállite Dómino in cítha-
ra, in cíthara & voce psal-
mi, * in tubis ductílibus,
& voce tubæ córneæ.

Jubiláte in conspéctu
Regis Dómini; * moveá-
tur mare & plenitúdo ejus;
orbis terrárum & qui hábi-
tant in eo.

Flúmina plaudent manu,
simul montes exultábunt à
conspéctu Dómini; * quó-

niam venit judicáre terram.
Judicábit orbem terrá-
rum in justítia, * & pópulos
in æquitáte.

Ant. Substántia tua dul-
cedínem tuam, quam in
filios habes, ostendebat.
Sap. 16. 21.

Ant. 8. G. Verè.

CANTICUM SALOMONIS.

Prov. c. 9. v. 1. ad 6.

*Eucharisticum convivium
typicè proponitur.*

Sapiéntia ædificávit fi-
bì domum, * excidit
colúmnas septem.

Immolávit víctimas suas,
* miscuit vinum, & pro-
pósuit mensam suam:

Misit ancíllas suas ut vo-
cárent ad arcem, * & ad
mœnia civitátis:

Si quis est párvulus, vé-
niat ad me; * & inspién-
tibus locúta est:

Veníte, comédite pa-
nem meum; * & bíbite vi-
num quod miscuí vobis.

Relínquite infántiam, &
vívite, * & ambuláte per
vias prudéntiæ.

Ant. Verè tu es Deus.
abscónditus, Deus Israël.
Salvátor. *Is.* 45. 15.

Ant. 5. a. Nos Credídi-
mus.

PSALMUS 147.

*Laudandus Deus, qui Ec-
clesiam suam adipe fru-
menti satiat.*

LAuda, Jerúsalem, Dó-
minum, * lauda Deum
tuum, Sion;

Quóniam confortávit se-
ras portárum tuárum; * hæ-

filiis tuis in te :
 ôsui fines tuos pa-
 & âdipe fruménti

: :
 emittit elóquium
 ræ; * velóciter cur-
 ejus :

at nivem sicut la-
 nébulam sicut cí-
 pargit :

crystallum suam
 ccellas ; * ante fá-
 goris ejus quis su-

et verbum suum ,
 faciet ea ; * flabit
 ejus , & fluent

annúntiat verbum
 cob , * justítias &
 sua Israël.

fecit táliter omni
 * & judícia sua non
 távit eis.

Nos credídimus &
 mus , quia tu es
 Filius Dei. *Joan.*

PSALM. If. 12. 6.
 Ita & lauda , habi-
 o Sion , quia ma-
 médio tui Sanctus

Y M N U S.
 quos amásti pró-
 zis ,
 riste , nunquam dé-
 as :

propínas sângui-
 n ,
 us appónis cibum.
 non , ut olim fúl-
 nans ,
 a terres pectora :
 xerátum nunc jubar

Nostris adúbrat sénsibus.

QUI cuncta complor
 Númine ,

Summóque nutu dirigis ,
 Throno refúlgens ígneo ,
 Híc nube sub densa lates.

UT nos ab astris éxules ,
 Cœlo redúcas pátrio ,
 Et ómnibus dites bonis ,
 Híc ipse pauper éxulas.

O S I quis intùs ésurit ,
 Qualis parátur híc cibus ?
 Si languet æger , híc salus ;
 Si luget , híc solátium.

QUI carne nos pascis tuâ ,
 Sit laus tibi , Pastor bone ;
 Cum Patre & almo Spíritu ,
 In sempitérna sécula.

Amen.

†. Sicut âdipe & pingue-
 dine repleátur ánima mea ;
 R. Et lábiis exultatiónis
 laudábit os meum. *Psal.*
 62. 6.

Ad Bendíctus , Ant. 8. g.
 Consúrge , Dómine Deus ,
 in réquiem tuam , tu & ar-
 ca fortitúdinis tuæ : Sacer-
 dotes tui , Dómine Deus ,
 induántur salútem , & San-
 cti tui læréntur in bonis.
 2. *Par. 6. 41.*

*Suffragia habentur in-
 fra post Completorium Sab-
 bati.*

A D P R I M A M.

Ant. 6. F. Qui sitit.

P S A L M U S 41.

*In Deo sperandum. Justus
 in domo Dei epulans
 exultabit.*

Q Uemádmódu desiderat
 cervus ad fontes
 aquárum , * ita desi-

E jv

derat ánima mea ad te ,
Deus.

Sitívit ánima mea ad
Deum fortem , vivum : *
quando véniam , & appare-
bo ante faciém Dei !

Fuerunt mihi láchrymæ
meæ panes die ac nocte , *
dum dicitur mihi quorídie :
Ubi est Deus tuus ?

Hæc recordátus sum , &
effúdi in me ánimam
meam : * quóniam transibo
in locum tabernáculi admí-
rábilis , usque ad domum
Dei ,

In voce exultatiónis &
confessiónis , * sonus epu-
lántis.

Quare tristis es , ánima
mea ? * & quare contúrbas
me ?

Spera in Deo , quóniam
adhuc confitébor illi ; * sa-
lutáre vultús mei , & Deus
meus.

Divisio Psalmi 41.

AD. me ipsum ánima
mea conturbáta est : *
propterea memor ero tuí
de terra Jordánis , & Her-
móniim à monte módico.

Abýssus abýssum invo-
cat , * in voce cataráctá-
rum tuárum.

Omnia excélsa tua , &
fluctus tui * super me tran-
siérunt.

In die mandávit Dómi-
nus misericórdiam suam , *
& nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo
vitæ meæ ; * dicam Deo :
Suscéptor meus es.

Quare oblítus es me ? *

& quare contristátus incé-
do , dum affligit me ini-
mícus ?

Dum confringúntur ossa
mea , * exprobravérunt mi-
hi , qui tribulant me inimíci
mei :

Dum dicunt mihi per
singulos dies : * Ubi est
Deus tuus ?

Quare tristis es , ánima
mea ? * & quare contúrbas
me ?

Spera in Deo , quóniam
adhuc confitébor illi ; * sa-
lutáre vultús mei , & Deus
meus.

P S A L M U S 42.

*In Deo sperandum. Deo
duce ad altare ejus in-
troëundum.*

JUdica me , Deus , &
discérne causam meam
de gente non sancta ; * ab
hómine iníquo & dolóso
érue me :

Quia tu es, Deus, fortitú-
do mea : * quare me repu-
lísti ? & quare tristis incé-
do , dum affligit me ini-
mícus ?

Emítte lucem tuam &
veritátem tuam : * ipsa me
deduxérunt , & adduxé-
runt in montem sanctum
tuum , & in tabernácula
tua.

Et introibo ad altáre
Dei , * ad Deum qui lætí-
ficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíttha-
ra , Deus , Deus meus : *
quare tristis es , ánima mea ?
& quare contúrbas me ?

Spera in Deo , quóniam

adhuc confitebor illi ; * salutare vultus mei , & Deus meus.

Ans. Qui sitit , veniat ; & qui vult , accipiat aquam vitæ gratis. *Apoc.* 22. 17.

CAPITULUM. *Is.* 55. 1.

OMnes sitiéntes , veníte ad aquas ; & qui non habéris argéntum , propérate , émite & comédite : veníte , émite absque argénto , & absque ulla commutatióne vinum & lac.

AD TERTIAM.

Ans. 5. a. Hic est.

PSALMUS 24.

Oratio pœnitentis , veniam & auxilium à Deo poscentis.

AD te , Dómine , levávi ánimam meam : * Deus meus , in te confido.

Non erubescam , * neque irrideant me inimíci mei.

Etenim univérsi qui sústinent te , non confundéntur : * confundántur omnes iníqua agéntes supervácuè.

Vias tuas , Dómine , demónstra mihi ; * & sémitas tuas édoce me.

Dírige me in veritate tua , & doce me , * quia tu es Deus salvátor meus , & te sustinui totâ die.

Reminíscere miseratiónum tuárum , Dómine , * & misericordiárum tuárum , quæ à século sunt.

Delícta juventútis meæ , & ignorántias meas ne memíneris : * secúndum misericórdiam tuam meménto

Esdras.

mei tu , propter bonitátem tuam , Dómine.

Dulcis & rectus Dóminus : * propter hoc legem dabit delinquentibus in via.

Díriget mansuétos in iudicio : * docebit mites vias suas.

Diviso Psalms 24.

UNivérsæ viæ Dómini , misericórdia & veritas , * requiréntibus testaméntum ejus & testimónia ejus.

Propter nomen tuum , Dómine , propitiaberis peccáto meo : * multum est enim.

Quis est homo qui timet Dóminum ? * legem státuit ei in via quam elégit.

Anima ejus in bonis demorábitur ; * & semen ejus hæreditábit terram.

Firmaméntum est Dóminus timéntibus eum ; * & testaméntum ipsius , ut manifestétur illis.

Oculi mei semper ad Dóminum ; * quóniam ipse evéllet de láqueo pedes meos.

Réspice in me , & miserere mei ; * quia únicus & pauper sum ego.

Tribulatiónes cordis mei multiplicatæ sunt : * de necessitatibus meis érue me.

Vide humilitátem meá , & labórem meum ; * & dímítte univérsa delícta mea.

Réspice inimícos meos , quóniam multiplicati sunt , * & ódio iníquo odérunt me.

E v

Custodi animam meam,
& erue me: * non erubescam,
quóniam speravi in te.

Innocéntes & recti adhæserunt mihi, * quia sustinui te.

Libera, Deus, Israël, * ex ómnibus tribulatióibus suis.

PSALMUS 60.

Spes nostra Deus, turris fortitudinis à facie inimici.

EXaudi, Deus, deprecationem meam, * inténde oratióni meæ.

A finibus terræ ad te clamavi, dum anxietur cor meum, * in petra exaltasti me.

Deduxisti me, quia factus es spes mea, * turris fortitudinis à facie inimici.

Inhabitabo in tabernaculo tuo in sæcula, * protegar in velamento alarum tuarum.

Quóniam tu, Deus meus, exaudisti orationem meam; * dedisti hæreditatem timéntibus nomen tuum.

Dies super dies regis adjicies, * annos ejus usque in diem generatióis & generatióis.

Permanet in ætérnum in conspéctu Dei: * misericórdiam & veritatem ejus quis requireret!

Sic psalmum dicam nómini tuo in sæculum sæculi, * ut reddam vota mea de die in diem.

Ant. Hic est panis de

cælo descendens; ut quis ex ipso manducáverit, non moriatur. *Joan. 6. 50.*

CAPITULUM. I. Cor. 11. 26.

Quotiescúmque manducábitis panem hunc, & cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis, donec véniat.

R. breve. Cálicem salutaris accípiam; * Et nomen Dómini invocábo. *R. Cálicem. V. Vota mea Dómino reddam, coram omni pópulo ejus. * Et. Glória.*

R. Cálicem. Ps. 115. 13. 14.

V. Confiteántur Dómino misericórdiæ ejus, R. Et mirabilia ejus filiis hóminum. Ps. 106. 31.

A D S E X T A M.

Ant. 1. a. Anima.

PSALMUS 80.

In Deo latandum, qui cibavit nos ex adipe frumenti, & de petra melle saturat.

Exultáte Deo adjutori nostro, * jubilaté Deo Jacob.

Súmíte psalmum, & date týmpanum, * psaltérium jucúndum cum cithara.

Buccínate in Neoméniâ tubâ, * in insigni die solemnitatís vestræ:

Quia præcéptum in Israël est, * & judícium Deo Jacob.

Testimónium in Joseph pósuit illud, cùm exiret de terra Ægypti: * linguam quam non nóverat, audívit.

Divértit ab onéribus dor-

sum ejus, * manus ejus in
cophino serviérunt.

Divisio Psalmi 80.

IN tribulatióne invocásti
me, & liberávi te; *
exaudívi te in abscondito
tempestátis, probávi te
apud aquam contradicti-
onis.

Audi, pópulus meus, &
contestabor te: * Israël, si
audieris me, non erit in
te Deus recens, neque ado-
rábis Deum aliénium.

Ego enim sum Dóminus
Deus tuus, qui edúxi te de
terra *Ægypti*, * diláta os
tuum, & implebo illud.

Et non audívit pópulus
meus vocem meam, * &
Israël non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum
desidéria cordis eórum, *
ibunt in adinventiönibus
suis.

Si pópulus meus audíset
me, * Israël si in viis meis
ambuláset,

Pro níhilo fórfitan ini-
micos eórum humiliássem,
* & super tribulátes eos
misíssem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti
sunt ei; * & erit tempus
eórum in sécula.

Et cibávit eos ex ádipe
fruménti; * & de petra,
melle saturávit eos.

P S A L M U S 83.

*Æterna Dei tabernacula
unicum susti desiderium.*

QUàm dilécta taberná-
cula tua, Dómine vir-
tutum! * concupíscit,
& déficit ánima mea in

áttria Dómini.

Cor meum, & caro mea *
exultavérunt in Deum vi-
rum.

Etenim passer invénit si-
bi domum, * & turtur ni-
dum sibi, ubi ponat pullos
suos.

Altária tua; Dómine vir-
tutum, * Rex meus, & Deus
meus.

Beáti qui hábitant in do-
mo tua, Dómine; * in sé-
cula seculórum laudábunt
te.

Beátus vir cujus est auxí-
lium abs te; * ascensiónes
in corde suo dispósuit, in
valle lachrymarum, in lo-
co quem pósuit.

Etenim benedictiönem
dabit legislátor, ibunt de
virtúte in virtútem; * vidé-
bitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtutum
exaúdi oratiönem meam, *
aúribus pécipe, Deus Ja-
cob.

Protéctor noster, aspice;
Deus, * & respice in fá-
ciem Christi tui:

Quia mélior est dies una
in átriis tuis * super millia.

Elégi abjéctus esse in do-
mo Dei mei, * magis quàm
habitáre in tabernáculis
peccatórum.

Quia misericórdiam &
veritatem diligit Deus, *
grátiam & glóriam dabit
Dóminus.

Non privábit bonis eos
qui ámbulant in innocén-
tia: * Dómine virtutum,
beátus homo qui sperat in te.

E vj

Ant. Anima pollúta quæ éderit de cárnibus hóstiæ pacificórum, quæ obláta est Dómino, peribit de pópulis suis, *Levit. 7. 20.*

CAPITULUM. 1. Cor. 10. 20. 21.

NOlo vos sócios fieri dæmoniórum. Non potéstis cálicem Dómini bibere, & cálicem dæmoniórum; non potéstis mensæ Dómini participes esse, & mensæ dæmoniórum.

ꝛ. breve. Quis ascéndet in mentem Dómini, aut quis * Stabit in loco sancto ejus? *ꝛ.* Quis. *Ꝗ.* Innocens mánibus & mundo corde. * Stabit. Glória. *ꝛ.* Quis. *Pf. 23. 3. 4.*

Ꝗ. Hæc est generatio quæréntium eum, *ꝛ.* Quæréntium faciém Dei Jacob. *Pf. 23. 6.*

AD NONAM.

Ant. 4. f. Impossibile est.

PSALMUS 19.

Christi sacrificium pro suis acceptari plebs ejus poscit.

EXaúdiat te Dóminus in die tribulónis; * prótegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxílium de sancto, * & de Sion tueátur te.

Memor sit omnis sacrificií tui, * & holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secúndum eor tuum, * & omne consílium tuum confirmet.

Lætábitur in salutári

tuo, * & in nómine Dei nostri magnificábitur.

Impleat Dóminus omnes petitiónes tuas; * num eognóvi quóniam saluum fecit Dóminus christum suum.

Exaúdiat illum de celo sancto suo: * in potentátibus salus dexteræ ejus.

Hi in cúribus, & hi in equis: * nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábitur.

Ipsi obligátí sunt, & ceciderunt: * nos autem surréximus, & erécti sumus.

Dómine, saluum fac regem; * & exaúdi nos in die quâ invocavérimus te.

PSALMUS 22.

Mensam in conspectu nostro paravit Deus.

Dóminus regit me, & nihil mihi déerit; * in loco páscuæ ibi me collocávit.

Super aquam refectiónia educávit me: * ánimam meam convértit.

Dedúxit me super sémitas justitiæ, * propter nomen suum.

Nam, & si ambulávero in médio umbræ mortis, * quóniam tu mecumes.

Virga tua, & báculo tuus, * ipsa me consoláta sũt.

Parásti in conspectu meo mensam, * advérsus eos qui tribulant me.

Impinguásti in óleo caput meum: * & calix meus

ns quàm præclárus

isericórdia tuæ sub-
ir me * ómnibus di-
æ meæ ;

: inhábitem in domo
ii, * in longitudinem

1.

SALMUS 53.
justi adversus hostes
animæ suæ.

us, in nómine tuo
ilvum me fac, * &
úte tua júdica me.

s, exáudi oratióne
*, * aúribus pécipe
oris mei :

iniam aliéni insurre-
adversum me, &
quæsiérunt ánimam

, * & non proposué-
deum ante conspé-
suum.

: enim Deus ádjuvat
& Dóminus suscep-
áimæ meæ.

íte mala inimícis
* & in veritáte tua
de illos.

luntáriè sacrificábo
& confitebor nómi-
Dómine, quóniam
est.

sniam ex omni tri-
sne eripuísti me, *
r inimícos meos def-
sculus meus.

. Impossibile est sán-
taurórum & hircó-
ufétri peccáta. *Hebr.*

TULUM. *Malach.*
O. II.

On est mihi volúntas
n. vobis ; dicit Dó-

minus exercítuum, & mu-
nus non suscépiam de manu
vestra : ab ortu enim solis,
usque ad occásus, mag-
num est nomen meum in
géntibus, & in omni loco
sacrificátur & offertur nó-
mini meo oblátio munda.

Ps. breve. Pane Cœli *
Saturávit eos. *Ps.* Pane. *Ps.*
Dirúpit petram, & fluxé-
runt aquæ. * Saturávit eos.
Glória. *Ps.* Pane. *Pf.* 104.
40. 4^r.

Ps. Impinguásti, Dómi-
ne, in óleo caput meum ;
Ps. Et calix meus inébrians
quàm præclárus est ! *Pf.*
22. 5.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Unus panis.

PSALMUS 115.

Calix salutaris accipiendus:
vota Domino reddenda.

C Rédidi, propter quod
locúrus sum ; * ego au-
tem humiliátus sum ni-
mis.

Ego dixi in excéssu meo :
* Omnis homo mendax.

Quid retribuam Dómi-
no * pro ómnibus quæ re-
tribuit mihi ?

Cálicem salutáris accí-
piam, * & nomen Dóminæ
invocabo.

Vota mea Dómino red-
dam coram omni pópulo
ejus : * pretiósa in conspé-
ctu Dómini mors sanctó-
rum ejus :

O Dómine, quia ego ser-
vus tuus, * ego servus tuus,
& filius ancillæ tuæ,

Dirupísti víncula mea : *

tibi sacrificábo hóstiā laudis, & nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus; * in átriis domús Dómini, in médio tuí, Jerúsalem.

Ant. Unus panis, unum corpus multi sumus, omnes qui de uno pane participámus. 1. Cor. 10. 17.

Ant. 1. a. Partícipes.

PSALMUS 125.

In Deo exultant fideles, quia magnificè cum eis egit.

IN converténdo Dóminus captivitátem Sion, * facti sumus sicut consolati.

Tunc replétum est gaudio os nostrum, * & lingua nostra exultatióne:

Tunc dicent inter gentes: * Magnificávit Dóminus fácere cum eis.

Magnificávit Dóminus fácere nobíscum; * facti sumus lætántes.

Convérte, Dómine, captivitátem nostram, * sicut torrens in austro.

Qui séminant in lácrymis, * in exultatióne metent.

Eúntes, ibant & flebant, * mitténtes sémina sua;

Veniéntes autem vénient cum exultatióne, * portántes manipulos suos.

Ant. Partícipes Christi effecti sumus, si tamen initium substantiæ ejus usque ad finem firmam retineá-

mus. *Hebr.* 3. 14.

Ant. 3. a. Gaudeámus;

PSALMUS 127.

Christi & Ecclesiæ filii in circuitu mensæ Domini.

BEATI omnes qui timent Dóminum, * qui ambulānt in viis ejus.

Labóres mánuum tuárum quia manducábis, * beátus es, & benè tibi erit.

Uxor tua sicut vītis abundans, * in latéribus domús tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivárum, * in circúitu mensæ tuæ:

Ecce sic benedicétur homo * qui timent Dóminum.

Benedícat tibi Dóminus ex Sion; * & vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ;

Et vídeas filios filiórum tuórum; * pacem super Israël.

Ant. Gaudeámus, & exultémus, & demus glóriam Deo; quia venérunt nuptiæ Agni. *Apoc.* 19. 7.

Ant. 5. a. Beati.

PSALMUS 131.

Christus promissus: per ipsum Ecclesiam suam Deus inhabitat, pauperes ejus panibus saturat.

MEménto, Dómine, David, * & omnis mansuetúdinis ejus.

Sicut jurávit Dómino, * votum vovit Deo Jacob:

Si introíero in tabernáculum domús meæ; * si ascéndero in lectum strati mei;

ero somnum oculis
& palpebris meis
tionem;

quem temporibus
donec inveniam
Domino, taberná-
leo Jacob.

audivimus eam in
*, invenimus eam
in silvæ.

ibimus in taberná-
jus, * adorabimus
, ubi steterunt pe-

, Domine, in ré-
uam, * tu & arca
tationis tuæ.

dotes tui induán-
tiam; * & sancti
rent.

ter David servum
* non avértas faciē
tui.

Beati qui ad cœ-
ptiarum Agni vo-
it. *Apoc.* 19. 9.

2. D. Beati.

Psalmi 131.

ivit Dominus Da-
veritatem, & non
itur eam: * De fru-
itris tui ponam su-
em tuam.

istodierint filii tui
ntum meum, * &
nia mea hæc, quæ
eos:

ilii eorum usque in
n * sedebunt super
tuam.

iniam elégit Dómi-
on; * elégit eam in
tionem sibi.

requis mea in sé-
séculi; * hinc habi-

tábo, quóniam elégi eam.

Viduam ejus benedicens.
benedicam: * pauperes ejus.
saturábo pánibus:

Sacerdotes ejus induam
salutári: * & sancti ejus
exultatióne exultábunt.

Illuc producam cornu
David; * parávi lucérnam
christo meo.

Inimicos ejus induam
confusióne: * super ipsum
autem effloresbit sanctificá-
tio mea.

Ant. Beati qui lavant sto-
las suas in ságuine Agni,
ut sit potéstas eorum in
ligno vitæ. *Apoc.* 22. 14.

CAPITULUM. *Rom.* 16.

17.
Rogo vos, fratres, ut
observétis eos qui dis-
fensiões & offendicula,
præter doctrinam quam vos
didicistis, faciunt, & de-
clináte ab illis.

H Y M N U S.

Nos, Christe, cernis
diffitos;

Fis arte mirá proximus:

Et corporis præsentia

Nobis benignus júngeris.

Quo t gratiarum flú-
mina

Torrentis hinc instar fluunt?

Quæ non liquefcant pectó-

ra,

Succensa tantis ignibus!

Hom o, tuméntes abjice-

Fastus: latet velo Deus.

An, ipse dum se déprimir,

Palam vidéti géstias?

Quid! dum sub arcto

se Deus

Puillus orbe contrahit;

Tu, præda quondam vérmi-
bus,
Pompam supérbus expli-
cas!

O CHRISTE, neu rur-
sum finas

Paráre nos tibi crucem,
Quos tanta per commércia
Mensâ beásti cœlitum!

QUI carne nos pascis tuâ,
Sit laus tibi, Pastor bone;
Cum Patre & almo Spíritu,
In sempiterna sécula.

Amen.

✠. Confirma hoc, Deus,
quod operátus es in nobis,
p. A templo tuo in Jerúsalem. *Pf. 67. 29..30.*

Ad Magnificat, Ant. 6. F.
Absit à nobis hoc scelus,
ut recedámus à Dómino,
& ejus vestigia relinquá-
mus, extrúcto altári ad
holocausta, & sacrificia, &
víctimas offeréndas, præter
altáre Dómini Dei nostri!
Jos. 22. 29.

*Suffragia habentur in-
frà post Completorium Sab-
bati.*

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Ignis.

PSALMUS 15.

*Deus in Christo pars calicis
nostri; nos cum Christo re-
suscitabit.*

Consérva me, Dómine,
quóniam sperávi in te:
* dīxi Dómino: Deus meus
es tu, quóniam bonórum
meórum non eges.

Sanctis qui sunt in terra
ejus, * mirificávit omnes
voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infir-

mitátes eórum; * póstea
celeravérunt.

Non congregábo conven-
tícula eórum de sanguí-
bus; * nec memor ero nó-
minum eórum per lábia
mea.

Dóminus pars hæreditá-
tis meæ & cálicis mei: *
tu es qui restitues hæreditá-
tem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in
prælaris; * etenim hære-
ditas mea prælára est mihi.

Benedicam Dóminum,
qui tribuit mihi intellé-
ctum; * insuper & usque ad
noctem increpuérunt me
renes mei.

Providébam Dóminum
in conspéctu meo semper; *
quóniam à dextris est mihi
ne commóvear.

Propter hoc lætátum est
cor meum, & exultávit lin-
gua mea: * insuper & caro
mea requiescer in spe.

Quóniam non derelin-
ques ánimam meam in ín-
férno; * nec dabis sanctum
tuum vidére corruptiónem.

Notas mihi fecísti vias
vitæ, adimplébis me læti-
tiâ cum vultu tuo: * dele-
ctationes in dextera tua us-
que in finem.

PSALMUS 23.

*Quibus virtutibus ascende-
mus in cælum cum Christo.*

Domini est terra, & ple-
nitúdo ejus; * orbis
terrarum, & univérſi qui
hábitant in eo.

Quia ipse super mária
fundávit eum, * & super flú-

Feriá quintá ad Completorium. 113
parávit eum. exaltábit mansuétos in salu-
tém.

ascéndet in mon-
nini? * aut quis sta-
co sancto ejus?
ens mánibus, &
corde; * qui non
in vano ánimam
ec jurávit in dolo
suo.

ccípíet benedicti-
Dómino, * & mise-
a à Deo salutári

est generatio quæ-
eum, * quærén-
ciem Dei Jacob.

lite portas, princi-
stras; & elevámini,
ternáles; * & introi-
glóriæ.

est iste Rex glóriæ? *
us fortis & potens,
us potens in prælio.

lite portas, princi-
stras; & elevámini,
ternáles; * & introi-
glóriæ.

est iste Rex glóriæ? *
us virtutum ipse est
sriæ.

ALMUS 149.
dus Deus, qui exal-
mansuetos in salu-

itate Dómino cánti-
n novum; * laus
eccléſia sanctorum.

tur Israël in eo qui
im; * & filii Sion
t in rege suo.

ent nomen ejus in
* in týmpano &
o psallant ei;

beneplácitum est
in pópulo suo; * &

Exultábunt sancti in gló-
ria, * lætabúntur in cubili-
bus suis.

Exaltatiónes Dei in gút-
ture eorum; * & gládií an-
cípites in mánibus eorum,
Ad faciéndam vindíctam
in natióibus, * increpa-
tiónes in pópulis;

Ad alligándos reges eó-
rum in compédibus, * &
nóbiles eorum in mánicis
férreis,

Ut fáciant in eis judícium
conſcríptum: * glória hæc
est ómnibus sanctis ejus.

Ant. Ignis in altári sem-
per ardébit, quem nútriet
ſacérdos. *Levit. 6. 12.*

Hymnus. Grates perácto
jam die, &c. *infra.*

CAPITULUM. *Exod. 29.*
42.
Sacrificium est Dómi-
no, oblati-
one perpétuâ,
in generati-
ones vestras.

Ps. breve. In manus. *in-
fra.*

Ad Nunc dimittis, Ant.
5. c. Sit Dóminus Deus
noster nobíſcum, ſicut fuit
cum patríbus noſtris, non
derelínquens nos neque
projíciens. 3. *Reg. 8. 57.*

Preces & Oratio, infra.

FERIA SEXTA,
AD OFFIC. NOCTURN.

Invitatorium. Redemp-
torem noſtrum Dóminum,
* Veníte, adorémus. *Isa.*
47. 4.

Psalmus, Veníte. p. 2.

H Y M N U S.

O MIRA Patris caritas!
Sic ille dilexit suos,
Ut spontè Narum traderet;
Servi fit obses Filius.

SPLendoris immemor sui,
Nostræ salutis fit memor:
Ut nos in altum provehat,
Ad ima descendit Deus.

PER mille fufum vulnera
Totum dat orbi sanguinem.
Hoc fonte nascens grátia,
Terras inundans expiat.

DUM cæsa tortoris manu

Procumbit insons víctima,
Hanc immolat cælo Pater,
Hanc maculat in terris amor.

QUI nos creávit, laus Patri,

Qui nos redémit, Fílio;
Fovens redemptos grátia,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Deus.

PSALMUS 51.

Impios manet interitus; Justos, gloria.

Quid gloriáris in malítia, * qui potens es in iniquitáte?

Totâ die injustitiam cogitávit lingua tua: * sicut novacula acúta fecísti domum.

Dilexísti malítiam super benignitatem, * iniquitatem magis quàm loqui æquitatem.

Dilexísti ómnia verba præcipitatiónis, * lingua dolósa.

Propterea Deus destruet

te in finem: * evéllat te emigrábit te de tabernáculo tuo, & radicem tuam de terra viventium.

Vidébunt iusti, & timebunt, & super eum risibunt, & dicent: * Ecce homo, qui non posuit Deum adiutorem suum:

Sed sperávit in multitudine divitiarum suarum; * & prævaluit in vanitate sua.

Ego autem, sicut olíva fructifera in domo Dei, * sperávi in misericórdia Dei in ætérnum, & in séculum séculi.

Confitebor tibi in séculum, quia fecísti: * & expectábo nomen tuum, quóniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

PSALMUS 54.

Iustus ab iniquis vexatus, & ab ipsis familiaribus suis maledictus, in Deo spem suam ponit.

Exáudi, Deus, orationem meam, & ne depéxeris deprecationem meam: * inténde mihi, & exáudi me.

Contristátus sum in exercitacione mea: * & conturbátus sum à voce inimici, & à tribulacione peccatoris.

Quóniam declinaverunt in me iniquitates: * & in ira molésti erant mihi.

Cor meum conturbátum est in me: * & formido mortis cecidit super me.

Timor & tremor venerunt super me: * & contra-

Teriâ sextâ ad Officium Nocturnum.

115

in tenebræ :

Quis dabit mihi
ut columbæ ? * &
requiescam.

Ingavi fugiens ; *
in solitudine.

Abam eum , qui
efecit à pusillani-
mitus , * & tem-

ita , Dómine , dí-
cas eorum : * quó-
i iniquitatem , &
tione in civitate.

nocte circúmda-
super muros ejus

* & labor in mé-
& injustitia.

defecit de platéis
ira & dolus.

am si inimicus me-
ixisset mihi , * su-
a úrique.

s qui óderat me ,
e magna locútus

* abscondissem me
ab eo.

o , homo unánimis ,
us , & notus meus ,

nul mecum dulces
cibos : * in domo

ulávimus cum con-

t mors super illos ;
cendant in infér-

entes :

am nequitiæ in ha-
eorum , * in mé-

item ad Deum cla-
& Dóminus salvá-

Psalmi 54.

ere , & manè , &
idie narrábo , &

annuntiábo ; * & exaúdiet
[Dóminus] vocem meam.

Rédimet in pace ánimam
meam ab his qui appropín-
quant mihi ; * quóniam in-
ter multos erant mecum.

Exaúdiet Deus , & humí-
miliábit illos , * qui est ante
sécula.

Non enim est illis com-
mutatio , & non timuerunt
Deum : * extendit manum
suam in retribuendo.

Contamináverunt testa-
mentum ejus , divisi sunt ab

ira vultus ejus : * & appro-
pinquávit cor illius.

Molliti sunt sermões ejus
super óleum : * & ipsi sunt
jacula.

Jaeta super Dóminum cu-
ram tuam , & ipse te enú-
triet : * non dabit in ætér-

num fluctuatióem justo.

Tu verò , Deus , dedúces
eos * in púteum intéritus.

Viri sanguínum , & do-
lósi non dimidiábunt dies
suos : * ego autem sperábo

in te , Dómine.

Ant. Deus erat in Chri-
sto , mundum reconciliáns

sibi. 2. Cor. 5. 19.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Christus.

PSALMUS 63.

*Anima fidelis Dei justitiam
contra calumniatores de-*

precatur.

EXaúdi , Deus , oratió-
nem meam cum depre-
cor : * à timóre inimici éri-
pe ánimam meam.

Protexísti me à convéntu
malignántium , * à multi-

tudine operantium iniquitatem.

Quia exacuérunt ut gladium linguas suas: * intenderunt arcum rem amaram, ut sagittent in occultis immaculatum.

Súbitò sagittábunt eum, & non timebunt: * firmaverunt sibi sermónem nequam.

Narraverunt ut absconderent láqueos: * dixerunt: Quis videbit eos?

Scrutati sunt iniquitates: * defecerunt scrutantes scrutinio.

Accedet homo ad cor altum: * & exaltabitur Deus.

Sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum: * & infirmatæ sunt contra eos linguæ eorum.

Conturbati sunt omnes qui videbant eos: * & timuit omnis homo.

Et annuntiaverunt opera Dei: * & facta ejus intellexerunt.

Lætabitur justus in Dómino; & sperabit in eo, * & laudabuntur omnes re-
cti corde.

PSALMUS 87.

*Justus ab inimicis vexatus,
& ab amicis derelictus,
se Deo commendat.*

Domine Deus salutis meæ, * in die clamavi, & nocte coram te.

Intret in conspectu tuo oratio mea, * inclina aurem tuam ad precem meam.

Quia repléta est malis anima mea, * & vita mea

inférno appropinquávit.

Æstimatus sum cum descendéntibus in lacum; * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos li-
ber;

Sicut vulneráti dormientes in sepúlcris, quorum non es memor amplius; * & ipsi de manu tua repulsi sunt.

Posuerunt me in lacu infériori, * in tenebrósis, & in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor tuus, * & omnes fluctus tuos induxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me, * posuerunt me abominationem sibi.

Tráditus sum, & non egrediebar; * óculi mei languerunt præ inópia.

Divisio Psalmi 87.

Clamavi ad te, Dómine, totâ die; * expandi ad te manus meas.

Numquid mórtuis facies mirabilia? * aur médici suscitábunt, & confitebúntur tibi?

Numquid narrábit aliquis in sepúlcro misericórdiam tuam, * & veritatem tuam in perditione?

Numquid cognoscéntur in ténebris mirabilia tua, * & justitia tua in terra obliviónis?

Et ego ad te, Dómine, clamavi, * & manè oratio mea præveniet te.

Ut quid, Dómine, repellis orationem meam, * avér-

in tuam à me ?
r sum ego , & in
s à juventute mea;
us autem humiliâ-
& conturbatus.

e transierunt iræ
t terrores tui con-
unt me :

indederunt me fi-
i totâ die , * cir-
frunt me simul.

asti à me amicum
mum , * & notos
niséria.

Christus diléxit Ec-
, & seipsum tradi-
a. Eph. 5. 25.

NOCTURNO.

t. D. Pro peccatis.

ALMUS 68.

rantis in monte oli-
gonia, & aliæ pas-
ejus circumstantiæ.
m me fac , Deus ; *
iam intraverunt
usque ad animam

us sum in limo pro-
& non est substân-

in altitudinem ma-
tempestas demér-

avi clamans, raucæ
unt fauces meæ : *
int oculi mei , dum
Deum meum.

plicati sunt super
capitis mei , * qui
me gratis.

ortati sunt , qui per-
unt me inimici mei

* quæ non rapui ,
olvébam,

Deus , tu scis insipien-
tiam meam : * & delicta
mea à te non sunt abscon-
dita.

Non erubescant in me
qui expectant te , Dómine ,
* Dómine virtutum.

Non confundantur super
me * qui quærunt te , Deus
Israël.

Quóniam propter te susti-
nui opprobrium ; * operuit
confusio faciém meam.

Extraneus factus sum frá-
tribus meis , * & peregrinus
filiis matris meæ.

Quóniam zelus domûs
tuæ comédit me ; * & op-
probria exprobrantium tibi
cecidérunt super me.

Et operui in jejúnio áni-
mam meam , * & factum est
in opprobrium mihi.

Et posui vestiméntum
meum cilícium , * & factus
sum illis in parábolam.

Advérsùm me loquebân-
tur qui sedébant in porta , *
& in me psallébant qui bibé-
bant vinum.

Ego verò orationem me-
am ad te , Dómine : * tem-
pus benepláciti , Deus.

In multitudíne miséricór-
diæ tuæ exáudi me , * in ve-
ritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto , ut non
infigar : * libera me ab iis
qui odérunt me , & de pro-
fúndis aquárum.

Non me demérgat tempé-
stas aquæ , neque absór-
beat me profúndum , * ne-
que úrgeat super me púteus
os suum.

Divisio Psalmi 68.

EXaúdi me, Dómine, quóniam benigna est misericórdia tua; * secúndum multitudinem miserationum tuarum respice in me.

Et ne avértas faciém tuam à púero tuo; * quóniam tribulor, velóciter exaúdi me.

Inténde ánimæ meæ, & libera eam; * propter inimicos meos éripe me.

Tu scís impropérium meum, & confusiónem meam, * & reveréntiam meam.

In conspéctu tuo sunt omnes qui tribulant me: * impropérium expectávit cor meum, & misériam.

Et sustinui qui simul contristarétur, & non fuit; * & qui consolarétur, & non invéni.

Et dedérunt in escam meam fel; * & in siti mea potavérunt me acéto.

Fiat mensa eórum coram ípsis in láqueum, * & in retributiones, & in scándalum.

Obscuréntur óculi eórum ne vídeant, * & dorsum eórum semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam, * & furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitatio eórum deserta, * & in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu per-eussisti, persecúti sunt; * &

super dolórem vúlnerum meórum addiderunt.

Appóne iniquitatem super iniquitatem eórum; * & non intrent in iusticiam tuam.

Deleántur de libro vivéntium, * & cum iustis non scribántur.

Alterâ divisio Psal. 68.

Ego sum pauper & dolens: * salus tua, Deus, suscepit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico, * & magnificábo eum in laude.

Et placébit Deo supervtulum novéllum, * cornus producéntem & úngulas.

Vidcant paúperes, & læténtur: * quærite Deum, & vivet ánima vestra:

Quóniam exaudivit paúperes Dóminus: * & victos suos non despéxit.

Laudent illum corli & terra, * mare & ómnia reptília in eis.

Quóniam Deus salvam faciet Sion, * & ædificabútur civitates Juda.

Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquirént eam.

Et semen servórum ejus possidébit eam, * & qui diligunt nomen ejus, habitábunt in ea.

Ant. Pro peccátis nostris mórtuus est, iustus pro iniústis. 1. Petr. 3. 18.

¶ Redemptiónem misit Dóminus, ¶. Pópulo suo. Ps. 110. 9.

Pater noster, &c. *suprà.*

L A U D E S

MATUTINAS.

acerdotalis. Exultá-
bilia mea, Dómine,
intávero tibi, *R.* Et
mea quam redemí-
70. 23.

Deus in adiutorium.

. 2. D. Dómine.

S A L M U S 69.

us pro nobis patiens,
pro nobis opem preca-

us, in adiutorium
meum intende; * Dó-
ad adjuvándum me

fundántur & reve-
nt, * qui quærunť ani-
meam.

rtántur retrórsuť &
cant, * qui volunt
nala.

rtántur statim erubef-
nt, * qui dicunt mihi:
euge.

ilcent & læténtur in
nes qui quærunť te; *
ant semper: Magnifi-

Dóminus, qui díli-
salutáre tuum.

o verò egénus & pau-
um; * Deus, adjuva

jutor meus, & liberá-
eus es tu; * Dómine,
oréris.

t. Dómine, Deus no-
possederunt nos dómi-
que te: tantuť in te
démur nóminis tui.

. 13.

t. 5. a. Ne despicias.

S A L M U S 70.

Ecclesia Christus pro

ipsa adversus impios au-
xilium postulat.

IN te, Dómine, sperávi,
non confúndar in ætér-
num: * in iustítia tua libera
me, & éripe me.

Inclína ad me aurem
tuam, * & salva me.

Esto mihi in Deum pro-
tectórem, & in locum mu-
nítum; * ut salvum me fá-
cias,

Quóniam firmaméntum
meum, * & refúgium meum
es tu.

Deus meus, éripe me de
manu peccatóris, * & de
manu contra legem agén-
tis, & iníqui;

Quóniam tu es paciéntia
mea, Dómine: * Dómine,
spes mea à juventúre mea.

In te confirmátus sum ex
útero, de ventre matris
meæ tu es protector meus; *
in te cantátio mea semper.

Tanquam prodígium fa-
ctus sum multis, * & tu ad-
jutor fortis.

Repleátur os meum lau-
de, * ut cantem glóriam
tuam, totá die magnitúdi-
nem tuam.

Ne proicias me in tém-
pore senectútis; * cūť de-
fécit virtus mea, ne dere-
linquas me.

Quia dixerunt inimíci
mei mihi; * & qui custodié-
bant ánimam meam, con-
sílíum fecerunt in unum,

Dicéntes: Deus dereli-
quit eum, persequímini, &
comprehéndite eum; * quia
non est qui erípiat.

Deus, ne elongeris à me;*
Deus meus, in auxilium
meum respice.

Confundántur, & deficiant detrahéntes ánimæ meæ,* operiántur confusióne & pudóre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperabo ; * & adjiciam super omnem laudem tuam.

Ant. Ne despicias, Domine, partem tuam, quam redemisti tibi. **Esth.** 13. 16.

Ant. 1. a. Salva nos.

Divisio Psalms 70.

O S meum annuntiabit
iustitiam tuam, [Dó-
mine], * totâ die salutare
tuum.

Quoniam non cognovi
litteraturam, introibo in
potentias Domini; * Do-
mine, memorabor iustitiae
 tuae solius.

Deus, docuisti me à ju-
ventute mea ; * & usque
nunc pronuntiabo mirabí-
lia tua.

Er usque in senectam &
senium, * Deus, ne derelinquas me.

Donec annuntiem brachium tuum * generationi
omni quæ ventura est.

Potentiam tuam & iustitiam tuam, Domine, in altissima, et in altissima, et in altissima.

Multiplicasti magnitudinem tuam, * & conversus consolatus es me.

Nam & ego confitebor
tibi in vasis psalmi verita-
tem tuam, Deus; * psal-
lam tibi in cithara, Sanctus
Israël.

Exultábunt lábia mea
cùm cantávero tibi; * &
ánima mea quam redemisti.

Sed & lingua mea tot
die meditabitur iustitiam
tuam, * cū confusi & re-
veriti fuerint qui querunt
mala mihi,

Ant. Salva nos, Deus
salvator noster, & congre-
ga nos. *1. Par.* 16. 35.

Ant. 3. c. Tu, Domine.
CANTICUM HABACUC.
c. 3. v. 1. ad finem.

Prophetia de Christi & Ec-
clesiæ passionibus & vi-
ctoriis.

Domine, audivi auditi-
onem tuam; * & de-

Dómine, opus tuum * in
medio annórum vivífica il-
lud.

In médio annórum no-
tum facies : * cū iratus
fuéris, misericórdiæ recor-
dáberis.

Deus ab Austro veniet,
 & Sanctus de monte Phara.
 Operuit celos gloriâ

edietur diabolus
ejus : * stetit ,
est terram.
& dissolvit
& contriti sunt
culi.

iti sunt colles
b itinribus aeter-

us.
quitate vidi tenton-

pie : * turbabun-

terre Madian.

id in fluminibus

, Domine ? * aut

ibus furor tuus ?

mari indignatio

endes super equos

quadrage tue sal-

ns suscitabis ar-

n , * juramenta tri-

ue locutus es.

scindes terre ,

te , & doluerunt

* gurgis aquarum

abyssus vocem

altitudo manus

ivit.

luna steterunt in

lo suo ; * in luce

m tuarum ibunt ,

ore fulgurantis ha-

mitu conculcabis

& in furore obstu-

gentes.

is es in salutem po-

* in salutem cum

tuo.

sisti caput de do-

i ; * denudasti fun-

m ejus usque ad

Æstiva.

Maledixisti sceptris ejus ,
capiti bellatorum ejus , *
venientibus ut turbo ad
dispersionem me.

Exultatio eorum , * sicut
ejus qui devorat pauperem
in abscondito.

Viam fecisti in mari equis
tuis , * in luto aquarum mul-
tarum.

Audivi , & conturbatus
est venter meus ; * a vo-
ce contremuerunt labia
mea.

Ingradiatur putredo in
ossibus meis , * & subter
me scateat ;

Ut requiescam in die tri-
bulationis ; * ut ascendam
ad populum accinctum no-
strum.

Ficus enim non florebit ;
* & non erit germen in
vineis.

Mentietur opus olive ; *
& arva non afferent cibum.

Abscindetur de ovili pe-
cus ; * & non erit armen-
tum in presepibus.

Ego autem in Domino
gaudebo , * & exultabo in
Deo Jesu meo.

Deus Dominus fortitu-
do mea ; * & ponet pedes
meos quasi cervorum ;

Et super excelsa mea de-
ducet me victor * in psal-
mis canentem.

Ant. Tu , Domine , Pa-
ter noster , Redemptor no-
ster ; a seculo nomen tuum.

Is. 63. 16.

Ant. 6. F. Ipsi.

P S A L M U S 145.

Laudandus Deus , qui facit

F

judicium injuriam patientibus.

Lauda, ánima mea, Dóminum; * laudábo Dóminum in vita mea, psallam Deo meo quándiu fuero.

Nolíte confidere in princípibus, * in filiis hominú, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, & revertétur in terram suam; * in illa die peribunt omnes cogitationes eórum.

Beátus cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Dómino Deo ipsíus, * qui fecit cœlum & terram, mare & ómnia quæ in eis sunt:

Qui custódit veritatem in sæculum, facit judícium injúriam patientibus; * dat escam esuriéntibus.

Dóminus solvit compedatos; * Dóminus illúminat cæcos:

Dóminus érigit elífos; * Dóminus díligit justos:

Dóminus custódit advenas; pupillum, & víduam suscipiet, * & vias peccatórum dispérdet.

Regnábít Dóminus in sæcula; * Deus tuus, Sion, in generatióem & generatióem.

Ans. Ipsi servi tui, & pópulus tuus, quos redemísti in fortitúdine tua magna. 2. *Esdr.* 1. 10.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 4. 13.

14.

Caríssimi, communi-cántes Christi passiónibus, gaudéte; ut & in re-

velatióne glóriæ ejus gaudeátis exultántes. Si exprobrámini in nómine Christi, beátí éritis.

H Y M N U S.

QUICUMQUE defixam cruci

Dei vides imáginem, Simúlque díro cónspicis Mucróne confóssum latus,

A G N O S C E quanto vulnere

Natúra læsa decídít:

Divínus en tanti cruor

Medéla sola vulnérís.

N O S ergo Christus innocens

Livóre sanávit suo;

Nostrosque langóres tulit,

Ut lánguidis foret salus.

Q U I tanta passus es Deus,

Fac írritus non sit labor;

Nec ságuinis fructum tui

Sinas nocéntes pérdere.

Q U I nos creávit, laus Patri;

Qui nos redémit, Fílio;

Fovens redéptos grátia,

Sit par tibi laus, Spíritus Amen.

Ps. Hæc recordárus sum;

Ap. Et effúdi in me ánimam meam. *Ps.* 41. 5.

Ad Benedíctus, Ans. 1. D.

Redemísti nos Deo in ságuine tuo, Dómine, ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & natióne. *Apoc.* 5. 9.

Omíttitur hæc die Suffragium de Cruce, sitque solum Suffragium de Sanctis, infra post Completorium Sabbati.

AD PRIMAM.

Ans. 1. a. Trádidit.

L M U S 34.

o nobis patiens,
nos liberari de-

Dómine, no-
ne; * expugna
es me.

nde arma & scu-
exúrge in adju-
hi.

frámeam, &
adversus eos qui
ur me: * dic
e: Salus tua ego

lántur & reve-
quaréntes áni-
m.

tur retrórsùm,
ántur * cogitán-
iala.

quam pulvis an-
enti; * & ánge-
li coárctans eos.
illórum ténebræ
n; * & ángelus
érséquens eos.

n gratis abscon-
vi intéritum lá-
pervacuè expro-
ánimam meam.

lli láqueus quem
& cáptio quam
, apprehéndat
n láqueum cadat

utem mea exul-
ómino, * & de-
uper salutári suo.
illa mea dicent: *
quis similis tibi?
nopem de manu
ejus, * egénium
m à diripiénti-

Divisio Psalmi 34.

S Urgéntes testes iniqui, *
quæ ignorábam interro-
gábant me;

Retribuébant mihi mala
pro bonis, * sterilitatem áni-
meæ meæ.

Ego autem, cùm mihi
molésti essent, * induébar
cilício.

Humiliábam in jejúnio
ánimam meam, * & oratio
mea in sinu meo converté-
tur.

Quasi próximum, & qua-
si fratrem nostrum, sic com-
placébam: * quasi lugens &
contristátus sic humiliábam.

Et adversùm me lætati
sunt, & convenerunt: * con-
gregáta sunt super me fla-
gella, & ignorávi.

Dissipáti sunt, nec com-
púncti; tentavérunt me, sub-
sannavérunt me subanna-
tione; * frenduérunt super
me déntibus suis.

Dómine, quando respí-
cies? * restitue ánimam
meam à malignitáte eórum,
à leónibus únicam meam.

Confitébor tibi in ecclé-
sia magna, * in pópulo grá-
vi laudábo te.

Non supergaúdeant mihi
qui adversántur mihi iní-
què; * qui odérunt me gra-
tis, & annuunt óculis.

Quóniam mihi quidem
pacíficè loquebántur; * &
in iracúndia terræ loquéa-
res, dolos cogitábant.

Et dilaravérunt super me
os suum: * dixerunt: Euge,
euge; vidérunt óculi nostri.

Vidisti, Dómine, ne sí-
leas; * Dómine, ne discé-
das à me.

Altera divisio Psal. 34.

EXúrge, & inténde judi-
cio meo; * Deus meus,
& Dóminus meus in cau-
sam meam.

Júdica me secúndum ju-
stítiam tuam, Dómine Deus
meus; * & non supergaú-
deant mihi.

Non dicant in córdibus
suis: Euge, euge, ánimæ
nostræ: * nec dicant: De-
vorávimus eum.

Erubéscant, & revereán-
tur simul, * qui gratulán-
tur malis meis.

Induántur confusióne &
reverentiâ, * qui magna lo-
quúntur super me.

Exúltent & læténtur, qui
volunt justítiam meam; *
& dicant semper: Magnifi-
cétur Dóminus, qui volunt
pacem servi ejus.

Et lingua mea meditábi-
tur justítiam tuam, * totâ
die laudem tuam.

Ant. Trádidit in mortem
ánimam suam, & cum sce-
lerátis reputátus est. *Is. 53.*

12.

CAPITULUM. *Hebr. 12.*

3. 4.

REcogitáte eum qui ta-
lem sustinuit à pecca-
tóribus advérsùm semetíp-
sum contradiçãoem; ut
nefatigémini ánimis vestris
deficiéntes: nondum enim
usque ad sánguinem resti-
tistis, advérsus peccátum
repugnántes.

AD TERTIAM.

Ant. 6. F. Vulnerátus est.
PSALMUS 25.

*Animæ fidelis ab iniquis ve-
xata humilis apud Deum
querela.*

Júdica me, Dómine,
quóniam ego in inno-
céntia mea ingressus sum; *
& in Dómino sperans non
infirmábor.

Proba me, Dómine, &
tenta me: * ure renes meos,
& cor meum.

Quóniam misericórdia
tua ante óculos meos est; *
& complácuí in veritate
tua.

Non fedi cum concílio
vanitátis; * & cum iníqua
geréntibus non introibo.

Odívi ecclésiám mali-
gnántium; * & cum ímpiis
non sedébo.

Lavábo inter innocétes
manus meas; * & circúm-
dabo altáre tuum, Dómi-
ne;

Ut aúdiam vocem lau-
dis, * & enárrem univér-
sa mirabília tua.

Dómine, diléxi decó-
rem domús tuæ, * & locum
habitationis glóriæ tuæ.

Ne perdas cum ímpiis,
Deus, ánimam meam; * &
cum viris sánguinem vitam
meam,

In quorum mánibus ini-
quirátes sunt; * dextera eó-
rum repléta est munéribus.

Ego autem in innocéntia
mea ingressus sum: * redi-
me me, & miserére mei.

Pes meus stetit in dire-

n ecclésiis behe-
Dómine.

L M U S 39.

*mortis & inferi
Deo Patri pro se
agit, pro suis
is preces offert.*

Etans expectávi
uinum; * & intén-

divit preces meas;
it me de lacu mi-
de luto facis.

uit supra petram
eos; * & diréxit
eos.

núsit in os meum
novum, * carmen
ro.

unt multi, & timé-
t sperábunt in Dó-

vir cuius est no-
mini spes ejus; *
spéxit in vanitátes,
as falsas.

fecísti tu, Dómi-
meus, mirabilia
& cogitationibus
est qui similis sit

nuntiávi & locútus
multiplicáti sunt su-
erum.

icium & oblatió-
luísti: * aures au-
ecísti mihi.

aústum & pro pec-
postulásti: * tunc
ce vénio.

pite libri scriptum
e, ut fácerem vo-
tuam: * Deus
vólui, & legem
medio cordis mei.

Divisio Psalmi 39.

Annuntiávi iustítiam
tuam in ecclésia ma-
gna: * ecce lábia mea non
prohibébo, Dómine, tu
scísti.

Iustítiam tuam non abs-
cón-di in corde meo: * ve-
ritátem tuam, & salutáre
tuum dixi.

Non abscondi misericór-
diam tuam & veritátem
tuam, * à concílio multo.

Tu autem, Dómine, ne
longe fácias miseratiónes
tuas à me: * misericórdia
tua & véritas tua semper
suscepérunt me.

Quóniam circumdedé-
runt me mala quorum non
est númerus: * comprehen-
derunt me iniquitátes meæ,
& non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super
capillos cápitis mei; * &
cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi, Dó-
mine, ut éruas me; * Dó-
mine, ad adjuvándum me
réspice.

Confundántur & reve-
reántur simul, qui quærun-
t ánimam meam, * ut aúfe-
rant eam.

Convertántur retrórsùm,
& revereántur, * qui volunt
mihi mala.

Ferant conféstim confu-
sionem suam, * qui dicunt
mihi: Euge, euge.

Exúltent, & læténtur su-
per te omnes quæréntes te;
* & dicant semper: Magni-
ficétur Dóminus, qui díli-
gunt salutáre tuum.

F iij

Ego autem mendicus sum & pauper: * Dóminus sollicitus est mei.

Adjutor meus & protector meus tu es: * Deus meus, ne tardáveris.

Ans. Vulnerátus est propter iniquitates nostras; attritus est propter scélera nostra. *Is.* 53. 5.

CAPITULUM. 1. Cor. 6. 20.

EMpti estis pretio magno; glorificáte, & portáte Deum in corpore vestro.

℟. breve. Protector noster, * Aspice, Deus; *℣.* Protector. *℣.* Et respice in faciem Christi tui. * Aspice. Glória. *℟.* Protector. *Pf.* 83. 10.

℣. Memóriam fecit mirabilium suorum, *℣.* misericors & miserátor Dóminus. *Pf.* 110. 4.

AD SEXTAM.

Ans. 2. D. Posuit.

PSALMUS 21.

Christus in cruce Patrem obsecrat, ut sibi adsit.

DEus, Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti? * longè à salutē mea verba delictórum meórum.

Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies; * & nocte, & non ad insipientiam militis.

Tu autem in sancto hábitas, * laus Israél.

In te speravérunt patres nostri; * speravérunt, & liberásti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt: * in te speravérunt, & non sunt confusi.

Ego autem sum vermis, & non homo; * opprobrium hóminum, & abjectio plebis.

Omnes vidéntes me, derisérunt me: * locuti sunt lábiis, & movérunt caput;

Sperávit in Dómino, erípiat eum; * saluum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es qui extraxísti me de ventre, * spes mea ab ubéribus matris meæ:

In te projectus sum ex útero; * de ventre matris meæ Deus meus es tu.

Diviso Psalmi 21.

NE discesseris à me; * quóniam tribulatio próxima est, quóniam non est qui adjuvet.

Circumdederunt me viri multi; * tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum, * sicut leo rapíens & rúgiens.

Sicut aqua effusus sum; * & dispersa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tanquam cera liquefcens * in médio ventris mei.

Aruit tanquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit faucibus meis: * & in pulverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedit

anes multi: * con-
alignantium obsé-

unt manus meas. &
os: * dinumeravé-
nia ossa mea.

erò consideravé-
inspexérunt me: *
nt sibi vestimenta
super vestem meam
t sortem.

tem, Dómine, ne
eris auxiliium tuum
ad defensionem
ónspice.

à frámea, Deus,
meam, * & de ma-
unicam meam.

me ex ore leónis, *
nibus unicórnium
item meam.

ábo nomen tuum
s meis; * in médio
laudábo te.

imétis Dóminum,
eum; * univérsam
Jacob, glorificáte

neat eum omne se-
aél:

nam non sprevit ne-
rexit deprecationem
; nec avértit fá-
um à me; * & cùm
um ad eum, exau-
e.

diviso Psal. 21.

d te laus mea in ec-
sua magna; * vota
adam in conspéctu
um eum.

t paúperes, & fatu-
ur: & laudábunt
um qui requirunt
vivent corda eórum
um séculi.

Reminiscéntur, & con-
verténtur ad Dóminum *
univérsi fines terræ:

Et adorábunt in conspé-
ctu ejus * univérsæ fami-
liæ géntium.

Quóniam Dómini est re-
gnum; * & ipse dominábi-
tur géntium.

Manducavérunt, & ado-
ravérunt omnes pingues
terræ: * in conspéctu ejus
cadent omnes qui descén-
dunt in terram.

Et ánima mea illi vivet;
* & semen meum sérviet
ipsi.

Annuntiábitur Dómino
generatio ventúra: * & an-
nuntiábunt cœli justitiam
ejus pópulo qui nascétur,
quem fecit Dóminus.

Ant. Pósuit Dóminus in
eo iniquitatem ómnium
nostrum. *If.* 53. 6.

CAPITULUM. I. *Petr.*

I. 18. 19.

Non corruptibílibus au-
ro vel argénto re-
dempti estis de vana vestra
conversatióne patrénæ tra-
ditiónis; sed pretiósó sán-
guine quasi Agni immacu-
láti Christi & incontami-
náti.

℞. breve. Apud Dómi-
num * Misericórdia. *℞.*
Apud. *ŷ.* Et copiósa apud
eum redemptio. * Miséri-
córdia. Glória. *℞.* Apud.
Pf. 129. 7.

ŷ. Speráte in eo, omnis
congregatió pópuli; *℞.* Ef-
fúndite coram illo corda
vestra. *Pf.* 61. 9.

AD NONAM.*Ant. 7. d. Tanquam.***PSALMUS 30.***Vox Christi morientis & spiritum suum Patri commendantis.*

IN te, Dómine, sperávi, non confúndar in ætérnum: * in iustítia tua libera me.

Inclína ad me aurem tuam; * accélera ut éruas me.

Estó mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut saluum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea & refúgium meum es tu; * & propter nomen tuum dedúces me, & enútries me.

Educes me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi; * quóniam tu es protectór meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum; * redemísti me, Dómine, Deus veritátis.

Odísti observátes vanitátes * supervácuè.

Ego autem in Dómino sperávi: * exultábo, & lætabor in misericórdia tua;

Quóniam respexisti humilitátem meam; * salvásti de necessitatibus ánimam meam.

Nec conclusísti me in má nibus inimíci; * statuísti in loco spatióso pedes meos.

Divisio Psalms 30.

Miserére meí, Dómine, quóniam tribulor: * conturbátus est in ira óculus meus, ánima mea, & venter meus;

Quóniam defécit in dolore vita mea, * & anni mei in gemítibus.

Infirmáta est in paupertáte virtus mea; * & ossa mea conturbáta sunt,

Super omnes inimícos meos factus sum oppróbrii; & vicinis meis valde; * & timor notis meis:

Qui vidébant me, * foras fugérunt à me.

Oblivióni datus sum tanquam mórtuus à corde; * factus sum tanquam vas perditum:

Quóniam audívi vituperatió nem multórum commorántium in circúitu, in eo dum convenírent simul advérsum me, * accíperé ánimam meam consiliáti sunt.

Ego autem in te sperávi, Dómine: * dixi: Deus meus es tu: in má nibus tuis fortes meæ;

Eripe me de manu inimicórum meórum, * & à persequéntibus me.

Illústra faciém tuam super servum tuum; * saluum me fac in misericórdia tua.

Dómine, non confúndar, quóniam invocávi te: * erubéscant impii, & deducántur in inférnum.

Muta fiant lábia dolósa, * quæ loquúntur advérsus iustum iniquitátem in superbia & in abusióne.

Altera divisio Psalms 30.

Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, * quam abscondísti tíméntibus te!

ſſi eis, qui ſperant
n conſpectu filio-
inum.

des eos in abſcôn-
ſi tuæ; * à contur-
nominum.

es eos in taberná-
* à contradictio-
rum.

ſtus Dóminus; *
mirificávit miſe-
ſuam mihi in ci-
nita.

item dixi in excéſ-
meæ: * Projéctus
ie oculórum tuó-

audíſti voeem ora-
æ; * dum clamá-
e.

ie Dóminum, om-
i ejus; * quóniam
i requirét Dómi-
tribuet abundán-
tibus ſupérbiam.
er ágite, & con-
cor veſtrum, * om-
perátis in Dómi-

ſanquam ovis ad
m ductus eſt; &
us coram tondénte
voce, ſic non apé-
ium. *Act.* 8. 32.

F U L U M. Hebr.
13.

ut ſanctificáret per
ſanguinem pópu-
tra portam paſſus
mus igitur ad eum
tra, impropérium
antes.

ve. In cápite libri
meſt de me, &. In
r. Ut fácerem vo-

luntátem tuam.* *Scriptum.*

Glória. &. In cápite. *Pſ.*
39. 8. 9.

ſ. Deus meus, volui,
&. Et legem tuam in médio
cordis mei. *Pſ.* 39. 9.

A D V E S P E R A S.

Ant. 7. d. Cùm.

P S A L M U S 128.

*Chriſti & Eccleſiæ praliæ
& victoriæ.*

Sæpè expugnáverunt me
à juventúte mea, * di-
cat nunc Iſraël.

Sæpè expugnáverunt me
à juventúte mea; * etenim
non potuérent mihi.

Supra dorſum meum fa-
bricáverunt peccatóres, *
prolongáverunt iniquitá-
tem ſuam.

Dóminus juſtus concídit
cervíces peccatórum: * con-
fundántur & convertántur
retrórſum omnes qui odé-
runt Sion.

Fiant ſicut ſcœnum teſtór-
um, * quod priúſquàm
evellátur, exáruit;

De quo non implévit ma-
num ſuam qui metit, * &
ſinum ſuum qui manípulos
cólligit:

Et non dixerunt qui præ-
teríbant: Benedíctio Dó-
mini ſuper vos; * benedí-
ximus vobis in nómine Dó-
mini.

Ant. Cùm adhuc pecca-
tóres eſſémus, ſecúndum
tempus, Chriſtus pro nobis
mórtuus eſt. *Rom.* 5. 8. 9.

Ant. 1. a. Próprio.

P S A L M U S 129.

Oratio pœnitentis veniam

à Deo per Christum poscentis.

DE profundis clamavi ad te, Dómine: * Dómine, exaúdi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observáveris, Dómine, * Dómine, quis sustinébít?

Quia apud te propitiatio est; * & propter legem tuam sustinui te, Dómine.

Sustinuit ánima mea in verbo ejus; * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia; * & copiósa apud eum redemptio:

Et ipse redimet Israël * ex ómnibus iniquitatibus ejus.

Ant. Proprio filio suo non pepércit Deus, sed pro nobis ómnibus tradidit illum. *Rom. 8. 32.*

Ant. 2. D. Christus.

P S A L M U S 139.

Se ab improbis defendi precatur Ecclesia.

ERipe me, Dómine, ab hómine malo: * à viro iniquo eripe me.

Qui cogitavérunt iniquitates in corde, * totâ die constituébant præliâ:

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis; * venenum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me, Dómine, de manu peccatóris, * & ab

hominibus iniquis eripe me:

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos, * abscondérunt supérbi láqueum mihi.

Et funes extendérunt in láqueum; * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino: Deus meus es tu: * exaúdi, Dómine, vocem deprecationis meæ.

Ant. Christus factus est nobis sapiéntia à Deo, & justitia, & sanctificatio, & redemptio. *1. Cor. 1. 30.*

Ant. 3. c. Majórem.

Diviso Psalmi 139.

DÓmine, Dómine, virtus salútis meæ, * obumbrásti super caput meum in die belli.

Ne tradas me, Dómine, à desidério meo peccatóri, * cogitavérunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exalténtur.

Caput circúscís eórum, * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejicies eos; * in misériis non subsistent.

Vír linguósus non dirigétur in terra; * virum injústum mala capient in inéritu.

Cognóvi quia faciet Dóminus judícium inopis, * & vindíctam paúperum.

Verúmtamen justí confitebúntur nómini tuo, * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Ant. Majórem hâc dilectiónem nemo habet, ut

suam ponat quis
s suis. *Joan.* 15.

G. Animam.

LMUS 141.

*manâ ope destitu-
divinum confugit*

neâ ad Dóminum
ivi : * voce meâ
inum deprecátus

in conspéctu ejus
meam ; * & tri-
m meam ante ip-
satio ,
iêndo ex me spíri-
n : * & tu cogno-
tas meas.

hac quâ ambulá-
ibfcondérunt lá-
hi.

erábam ad dexte-
idébam ; * & non
ognósceret me.

iga à me ; * & non
requírat ánimam

i ad te, Dómine, *
es spes mea , pór-
terra vivéntium.
e ad deprecatió-
n , * quia humiliá-
imimis.

me à persequénti-
* quia confortáti
me.

custódia ánimam
l confiténdum nó-
; * me expéctant

ec retríbuas mihi.
nimam suam pro-
uit : & nos debé-

frátribus ánimas
. *Joan.* 3. 16.

CAPITULUM. 1. Petr.

2. 20. 21.

SI benefaciéntes patien-
ter sustinétis , hæc est
grátia apud Deum ; in hoc
enim vocáti estis : quia &
Christus passus est pro
nobis , vobis relínquens
exémplum , ut sequámini
vestígia ejus.

H Y M N U S.

SPERATE , mortáles ,
gravi
Peccáta quos premunt ju-
go :

Qui sanguis in terras fluit,
Vestráe salútis pignus est.

DIVINA mundi vícti-
ma ,

Amándo non servas mo-
dum :

Cur totus it venis cruor ?
Guttam dedísse súfficit.

IMMENSUS hoc amor
jubet ,

Suásque dat leges tibi :
Hic solus impónit crucem ,
Et crux amánti fit levis.

Sic ergo , Christe , nos
amas !

Salvare sic mundum juvat !
O ter beátum ! cui licet

Tecum pati , tecum mori.

Qui nos creávit , laus
Patri ;

Qui nos redémit , Fílio ;

Fovens redémptos grátia ,
Sit par tibi laus , Spíritus.

Amen.
ÿ. Pérfice gressus meos
in sémitis tuis , dómíne ,

Ut non moveántur ve-
stígia mea. *Pf.* 16. 5.

Ad Magníficat, Ant. 7. c.
Si unus pro ómnibus mór-

tuus est, ergo omnes mórtui sunt; & pro ómnibus mórtuus est Christus, ut & qui vivunt, jam non sibi vivant, sed ei qui pro ípſis mórtuus est. 2. Cor. 5. 14. 15.

Omittitur hâc die Suffragium de Cruce, fitque solum Suffragium de Sanctis, infra post Completorium Sabbati.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Quis.

PSALMUS 37.

Mala hujus vitæ sustinenda ad obtinendam peccatorum veniam.

Domine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corripas me; Quóniam fagittæ tuæ infixæ sunt mihi, * & confirmásti super me manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis à fácie peccatorum meórum:

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum, * & sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruérunt & corrúptæ sunt cicatrices meæ, * à fácie insipientiæ meæ.

Miser factus sum, & curvátus sum usque in finem, * totâ die contristátus ingrediebar:

Quóniam lumbi mei impleti sunt illusió nibus, * & non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum & humiliátus sum nimis; * rugiebam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desiderium meum, * & gémitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea; * & lumen oculórum meórum, & ípsam non est mecum.

Divisio Psalmi 37.

Amicí mei & próximi mei * advérsam me appropinquavérunt & steterunt;

Et qui juxta me erant, de longè steterunt; * & vim faciébant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locúti sunt vanitátes; * & dolos rotâ die meditabántur.

Ego autem tanquam surdus non audiebam, * & sicut mutus non apériens os suum;

Et factus sum sicut homo non audiens, * & non habens in ore suo redargutiónes.

Quóniam in te, Dómine, sperávi, * tu exáudies me, Dómine Deus meus.

Quia dixi: Nequándo supergaúdeant mihi inimici mei; * & dum commóventur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quóniam ego in flagella parátus sum, * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quóniam iniquitátem meam annuntiábo, * & cogitábo pro peccáto meo:

Inimici autem mei vivunt, & confirmati sunt super me, * & multiplicati sunt qui oderunt me iniquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi: * quóniam sequébar bonitatem.

Ne derelinquas me, Dómine Deus meus, * ne discesseris à me.

Inténde in adiutorium meum, * Dómine, Deus salutis meæ.

PSALMUS 55.

Anima fidelis in Deo sperans, nihil ab homine timet.

Miserere mei, Deus, quóniam conculcavit me homo: * totâ die impugnans tribulávit me.

Conculcaverunt me inimici mei totâ die; * quóniam multi bellâtes advérsùm me.

Abaltitúdine diéi timébo: * ego verò in te sperábo.

In Deo laudábo sermões meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Totâ die verba meæ excrebántur; * advérsùm me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt & abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérent animam meam, pro nihilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges,

Deus, vitam meam annuntiávi tibi; * posuisti

láchrymas meas in conspectu tuo, sicut & in promissióne tua.

Tunc converténtur inimici mei retrórsùm: * in quacúmque die invocávero te, ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo fermónem; * in Deo sperávi, non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, quæ reddam, * laudatiónes tibi.

Quóniam eripuisti animam meam de morte, & pedes meos de lapsu; * ut pláceam coram Deo in lumine vivéntium.

Ant. Quis ergo nos separábit à caritaté Christi? *Rom. 8. 35.*

Hymnus. Grates perácto jam die. *Infrà.*

CAPITULUM. I. *Thef. 5. 9. 10.*

Fratres, non pósuit nos Deus in iram, sed in adquisitióne salutis, per Dóminum nostrum Jesum Christum, qui mórtuus est pro nobis.

3. breve. In manus. *Infrà.*

Ad Nunc dimittis, Ant. 7. d. Si quis non amat Dóminum nostrum Jesum Christum, sit anáthema. *1. Cor. 16. 22.*

Preces & Oratio, infrà.

S A B B A T O,

AD OFFIC. NOCTURN. *Invitatorium.* Dóminus, qui reddit iustis

mercedem laborum , *
Veníte , adorémus. Sap.
10. 17.

Psalmus , Veníte. p. 2.

HYMNUS.

RECENS ab auctoris
manu

Primus parens mortalium
Curis solutus anxius ,
Dies agebat candidos.

MOX , pœna peccati ,
labor

Cum patre natos obruit ;
Hinc terra , cultoris manu
Versanda , spinas protulit.

OMNES doloris filii ,
Omnes labori nascimur :
Inter labores vivimus ,
Labore vitam claudimus.

AT non caret fructu la-
bor ;

Factus medela criminis ,
Corpus domat , cor erigit ,
Et munit ad cœlum viam.

QUI nos coronat , laus
Patri ;

Qui nos redemit , Filio ;
Alma juvans nos gratiâ ,
Sit par tibi laus , Spiritus.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ans. 1. a. Deus.

PSALMUS 16.

*Christi pro nobis patientis
oratio cum spe resurgendi.*

EXAUDI , Dômine , ju-
stitiam meam : * in-
tende deprecationem meâ.

Auribus pèrcipe oratiô-
nem meam , * non in labiis
doloris.

De vultu tuo iudicium
meum pròdeat : * oculi tui
videant æquitates.

Probasti cor meum , &

visitasti nocte : * igne me
examinasti , & non est in-
venta in me iniquitas.

Ut non loquatur os meum
ôpera hominum : * propter
verba labiorum tuorum ego
custodivi vias duras.

Pèrfice gressus meos in
semitis tuis , * ut non mo-
veantur vestigia mea.

Ego clamavi , quoniam
exaudisti me , Deus : * in-
clina aurem tuam mihi , &
exaudi verba mea.

Divisio Psalmi 16.

MIRIFICA misericordias
tuas , [Dômine] , *
qui salvos facis sperantes
in te.

A resistèntibus dextera
tuâ custodi me , * ut pu-
pillam oculi.

Sub umbra alarum tuarum
pròtege me , * à facie
impiorum qui me affixè-
runt.

Inimici mei animam me-
am circumdederunt , adipe-
m suam concluderunt : *
os eorum locutum est su-
perbiam.

Projicientes me nunc cir-
cumdederunt me : * oculos
suos statuerunt declinare in
terram.

Susceperunt me sicut leo-
paratus ad prædam , * & si-
cut catus leonis habitans
in abditis.

Exurge , Dômine , præ-
veni eum , & supplanta
eum : * eripe animam meam
ab impio , frâmeam tuam
ab inimicis manûs tuæ.

Dômine , à paucis de ter-

et divide eos in vita eorum; * de absconditis tuis adimpletus est venter eorum.

Saturati sunt filii : * & dimiserunt reliquias suas parvulis suis.

Ego autem in iustitia apparebo conspectui tuo : * satiabor cum apparuerit gloria tua.

PSALMUS 35.

Impiorum malitia. Iustitia Dei. Iustorum gloria.

Dixit iniustus, ut delinquat in semetipso : * non est timor Dei ante oculos ejus.

Quoniam dolose egit in conspectu ejus, * ut inveniat iniquitas ejus ad odium.

Verba oris ejus iniquitas & dolus; * noluit intelligere ut bene ageret.

Iniquitatem meditatus est in cubili suo; astitit omni viae non bonae; * malitiam autem non odit.

Domine, in caelo misericordia tua, * & veritas tua usque ad nubes.

Iustitia tua sicut montes Dei : * judicia tua abyssus multa.

Homines & jumenta salvabis, Domine : * quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam, Deus.

Filii autem hominum * in tegmine alarum tuarum sperabunt :

Inebriabuntur ab uberitate domus tuae; * & torrente voluptatis tuae potabis eos.

Quoniam apud te est fons vitae; * & in lumine tuo videbimus lumen.

Præstende misericordiam tuam scientibus te, * & iustitiam tuam his qui recto sunt corde.

Non veniat mihi pes superbiae; * & manus peccatoris non moveat me.

Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem; * expulsi sunt, nec poterunt stare.

Ant. Deus posuit hominem in paradiso voluptatis, ut operaretur. *Gen. 2. 15.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. G. D. Cuncti.

PSALMUS 57.

Christus inimicorum suorum injustitiam arguit, & Dei vindictam in ipsos prænuntiat.

Si verè utique iustitiam loquimini, * recta judicæ, filii hominum.

Etenim in corde iniquitates operamini in terra, * injustitias manus vestrae concinnant.

Alienati sunt peccatores à vulva, erraverunt ab utero; * locuti sunt falsa.

Furor illis secundum similitudinem serpentis; * sicut aspidis furdæ & obruant aures suas,

Quæ non exaudiet vocem incantantium, * & venefici incantantis sapienter.

Deus conteret dentes eorum in ore ipsorum; * mo-

las leónum confrínget Dóminus.

Ad níhilum devénient tanquam aqua decúrrens : * inténdit arcum suum , donec infirméntur.

Sicut cera quæ fluit , auferéntur : * supercécidit ignis ; & non vidérunt solem.

Priúsqüam intellígerent spinæ vestræ rhamnum , * sicut vivéntes , sic in ira absórbet eos.

Lætábitur iustus cùm viderit vindíctam ; * manus suas lavábit in sángxine peccatóris.

Et dicit homo : Si útique est fructus iusto , * útique est Deus júdicans eos in terra.

PSALMUS 142.

Oratio pœnitentis opem Dei deprecantis.

Domine , exaúdi orationem meam , aúribus pèrcipe obsecrationem meam in veritate tua , * exaúdi me in tua iustitia ;

Et non intres in iudícium cum servo tuo ; * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens ;

Quia persecúrus est inimícus animam meam , * humiliávit in terra vitam meam ;

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos séculi ; * & ansiátus est super me spíritus meus , in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiqúorum , meditátus sum in

ómnibus opéribus tuis , * in factis mánuum tuárum meditábar,

Expándi manus meas ad te ; * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.

Velóciter exaúdi me , Dómine ; * defécit spíritus meus.

Non avértas faciém tuam à me : * & similis ero descendéntibus in lacum.

Divisio Psalmi 142.

Audítam fac mihi mané misericórdiam tuam , [Dómine] ; * quia in te sperávi.

Notam fac mihi viam in qua ámbulem ; * quia ad te levávi animam meam.

Eripe me de inimícis meis , Dómine , ad te confúgi : * doce me fácere voluntátem tuam , quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum , Dómine , vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatione animam meam , * & in misericórdia tua dispèrdes inimícos meos ;

Et perdes omnes qui tribulant animam meam ; * quóniam ego servus tuus sum.

Ant. Cuncti dies hóminis dolóribus & ætúmnis pleni sunt. *Eccle. 2. 23.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 3. c. Caro.

PSALMUS 38.
Hujus vitæ vanitas & mise-

Divinum postularur
um.

: Custodiam vias
as, * ut non delín-
lingua mea.

ori meo custodiam,
onsisteret peccátor
n me.

itui, & humiliá-

& sílvi à bonis: *
neus renovátus est.

iluit cor meum in-

* & in meditatió-
ardéscet ignis.

is sum in lingua

Notum fac mihi,

; finem meum,

úmerum diérum

quis est; * ut sciam

ár mihi.

mensurábiles po-

s meos: * & sub-

iea tanquam níhi-

: te.

ntamen univérfa

: * omnis homo

ntamen in imágine

t homo: * sed &

nturbátur.

urizat, * & ignó-

ongregábit ea.

ic, quæ est expe-

ea? nonne Dómi-

& substántia mea

est.

isso Psalmi 38.

mnibus iniquitati-

meis érue me,

ie J, * oppróbrium

i dedísti me.

rui, & non apérui

, * quóniam tu fe-

e à me plagas tuas;

* à fortitúdine manús tuæ
ego deféci in increpació-
nibus.

Propter iniquitátem cor-
ripuísti hóminem, & tabé-
cere fecísti sicut aráneam
ánimam ejus: * verúmta-
men vanè conturbátur om-
nis homo.

Exaúdi oratióem me-
am, Dómine, & depreca-
tióem meam; * aúribus
pércepe lácrymas meas.

Ne síleas: quóniam ád-
vena ego sum apud te, &
peregrinus, * sicut omnes
patres mei.

Remitte mihi, ut refrige-
ret priúsquàm ábeam, * &
ámplius non ero.

PSALMUS 46.

Christus Rex magnus super
omnem terram; ipsi psal-
lendum.

OMnes gentes plaúдите
mánibus; * jubiláte
Deo in voce exultatió-
nis.

Quóniam Dóminus ex-
célsus, terríbilis; * Rex
magnus super omnem ter-
ram.

Subjécit pópulos nobis, *
& gentes sub pédibus no-
stris.

Elégit nobis hæreditá-
tem suam, * spéciem Ja-
cob, quam diléxit.

Ascéndit Deus in júbi-
lo, * & Dóminus in voce
tubæ.

Psállite Deo nostro,
psállite: * psállite Regi
nostro, psállite.

Quóniam Rex ómnis ter-

re Deus; * psállite sapiénter.

Regnabit Deus super gentes : * Deus sedet super sedem sanctam suam.

Príncipes populórum congregati sunt cum Deo Abraham ; * quóniam dii fortes terræ , veheménter elevati sunt.

Ant. Caro hóminis , dum vivet , dolébit ; & ánima illius super semetipso lugébit. *Job.* 14. 22.

†. Qui séminant in lárymis , *ps.* In exultatióne metent. *Pf.* 125. 5.

Pater noster , &c. *ut supra.*

AD LAUDES MATUTINAS.

†. *Sacerdotalis.* Inclínávi cor meum , Dómine , ad faciéndas justificatiónes tuas in ætérnum , *ps.* Propter retributiónem. *Pf.* 118. 112.

Ant. 4. a. Magna.

PSALMUS 47.

Ecclesia Dei frustrà impugnatur ; Deus fundavit eam in ætérnum.

Magnus Dóminus & laudábilis nimis , * in civitaté Dei nostri , in monte sancto ejus.

Fundátur exultatióne universæ terræ mons Sion , látera Aquilónis , * civitas regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur , * cùm suscipiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregati sunt , * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admítati sunt , conturbáti sunt , * commóti sunt :

Tremor apprehéndit eos ; * ibi dolóres ut parturiénna.

In spíritu veheménti * cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus , sic vídimus in civitaté Dómini virtútum , in civitaté Dei nostri : * Deus fundávit eam in ætérnum.

Suscévimus , Deus , misericórdiam tuam * in média templi tui.

Secúndum nomen tuum , Deus , sic & laus tua in fines terræ : * justiciá plena est dextera tua.

Lætétur mons Sion , & exúltent filiz Judæ , * propter judícia tua , Dómine.

Circúmdate Sion , & complectímmini eam ; * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus , & distribúite domos ejus , * ut enarrétis in progénie áltera ;

Quóniam hic est Deus , Deus noster in ætérnum , & in séculum séculi ; * ipse reget nos in sécula.

Ant. Magna sunt judícia tua , Dómine , & inenarrabilia verba tua. *Sap.* 17. 1.

Ant. 7. d. Quæ.

PSALMUS 66.

Deus in toto orbe per Christum cognoscendus.

Deus misereátur nostri , & benedicat nobis : * illúminet vultum suum super nos , & misereátur nostri ;

Ut cognoscamus in terra
viam tuam, * in omnibus
gētibz salutāre tuum.

Confiteantur tibi pōpuli,
Deus, * confiteantur tibi
pōpuli omnes.

Lætentur & exultent gen-
tes; * quoniam iudicas pō-
pulos in æquitāte, & gen-
tes in terra dirigis.

Confiteantur tibi pōpuli,
Deus, confiteantur tibi pō-
puli omnes: * terra dedit
fructum suum.

Benedicat nos Deus,
Deus noster, benedicat nos
Deus: * & metuant eum
omnes fines terræ.

Ans. Quæ de manu tua
accēpimus, Dōmine, dē-
dimus tibi. 1. Par. 29. 14.

Ans. 3. c. Quid est.

PSALMUS 86.

*Ecclesiæ Dei dilatio: ipse
fundavit eam Altissimus.*

Fundamēta ejus in
mōtibz sanctis: * dī-
ligit Dōminus portas Sion
super omnia tabernacula
Jacob.

Gloriosa dicta sunt de
te, * civitas Dei.

Memor ero Rahab, &
Babylōnis * sciētium me.

Ecce alienigenæ, & Ty-
rus, & pōpulus Æthio-
pum; * hi fuerunt illic.

Numquid Sion dicet:
Homo & homo natus est
in ea: * & ipse fundavit
eam Altissimus?

Dōminus narrabit in scri-
pturis populōrum & prīn-
cipum; * horum qui fuē-
runt in ea.

Sicut lætāntium * om-
nium habitatio est in te.

Ans. Quid est homo,
quia magnificas eum? aut
quid appōnis erga eum cor-
ruum? Job. 7. 17.

Ans. 2. D. Peregrini.
ALTERUM MOYSI CAN-
TICUM. Deut. c. 32. v. 1.
ad 43.

*Populi sai infidelitates,
Deique vindictas & mi-
serationes præmuntiat.*

A Udite, cœli, quæ lo-
quor; * audiat terra
verba oris mei.

Concrēscat ut pluvia do-
ctrīna mea; * fluat ut ros
elōquium meum;

Quasi imber super her-
bam, & quasi stillæ super
grāmīna: * quia nomen
Dōmini invocābo.

Date magnificēntiam
Deo nostro: * Dei perfē-
cta sunt ōpera, & omnes
viæ ejus iudicia.

Deus fidēlis & absque
ulla iniquitate, iustus &
rectus; * peccaverunt ei,
& non filii ejus in sordibus.

Generatio prava atque
pervērsa, * hæccine reddis
Dōmino, pōpule stulte &
insipiens?

Numquid non ipse est
Pater tuus, * qui possēdit
te, & fecit, & creāvit te?

Memēnto diērum anti-
quōrum, * cōgita genera-
tiones singulas:

Intērrōga patrem tuum,
& annuntiābit tibi; * ma-
jōres tuos, & dicent tibi:

Quando dividēbat Altis-

simus gentes, * quando separábat filios Adam,

Constituit téminos populórum, * juxta número filiórum Israël.

Pars autem Dómini pópulus ejus; * Jacob funículus hæreditátis ejus.

Invenit eum in terra desérta, * in loco horróris, & vastæ solitúdinis.

Circumdúxit eum, & dócuit, * & custodívit quasi pupíllam óculi sui.

Sicut áquila próvocans ad volándum pullos suos, * & super eos volitans,

Expándit alas suas, & asúmpsit eum, * atque portávit in húmeris suis.

Dóminus solus dux ejus fuit; * & non erat cum eo deus aliénus.

Constituit eum super excélsam terram, * ut coméderet fructus agrórum,

Ut súgeret mel de petra, * oleúmque de saxo duríssimo,

Búryrum de arménto, & lac de óvibus, * cum ádipe agnórum & arietum filiórum Basan;

Et hircos cum medúlla trítici, * & ságuinem uvæ bíberet meracíssimum.

Incrassátus est diléctus, & recalcitrávit: * incrassátus, impínguátus, dilatátus,

Derehíquit Deum factórem suum, * & recéssit à Deo salutári suo.

Provocavérunt eum in diis aliénis, * & in abomi-

natió nibus ad iracúndiam concitavérunt.

Immolavérunt damóniis, & non Deo; * diis quos ignorábant.

Novi recentésque venérunt, * quos non coluérunt patres eórum.

Deum qui te génuit dereliquísti, * & oblítus es Dómini Creatóris tui.

Vidit Dóminus, & ad iracúndiam concitátus est; * quia provocavérunt eum filii sui & filię :

Et ait : Abscúndam fáciem meam ab eis; * & considerábo novíssima eórum;

Generátio enim perversa est, * & infidéles filii;

Ipsi me provocavérunt in eo qui non erat Deus, * & irritavérunt in vanitatibus suis;

Et ego provocábo eos in eo qui non est pópulus, * & in gente stulta irritábo illos.

Ignis succénsus est in furóre meo, * & ardébit usque ad inférni novíssima :

Devorabítque terram cum gérmine suo, * & móntium fundaménta combúret.

Congregábo super eos mala, * & sagíttas meas complébo in eis.

Consuméntur fame; * & devorábunt eos aves mortuæ amaríssimo.

Dentes bestiárum immítam in eos, * cum furóre trahéntium super terram, atque serpéntium.

Foris vastábit eos gládus.

vor, * juvenem
irginem, lactén-
ómine sene.

Ibinam sunt ? *
iam ex homíni-
riam eórum :

pter iram inimi-
tuli : * ne fortè
hostes eórum ,
ent : Manus no-
a, * & non Dó-
hæc ómnia.

sque consilio est ,
lência : * útinàm
& intelligerent ,
na providérunt.

do persequátur
: , * & duo fugent
llia ?

ídeo, quia Deus
idit eos, * & Dó-
iclúsit illos ?

im est Deus no-
eórum : * & ini-
i sunt iudices.

ea Sodomórum ví-
n, * & de subur-
mórrhæ :

rum uva fellis , *
maríssimi.

cónum vinum eó-
venénium áspidum
e.

hæc cóndita sunt
 , * & signáta in
meis ?

t ultio , & ego re-
in témpore , * ut
es eórum.

est dies perditio-
: adéssé festínant

bit Dóminus pó-
um, * & in servis
ébitur.

Vidébit quòd infirmáta
sit manus , * & clausi quo-
que defecerunt, residuique
còsumpti sunt.

Et dicet : Ubi sunt dii
eórum , * in quibus habé-
bant fidúciam !

De quorum víctimis co-
medébant ádipes , * & bibé-
bant vinum libáminum :

Surgant , & opituléntur
vobis , * & in necessitaté vos
prótegant.

Vidéte quòd ego sim so-
lus , * & non sit álius Deus
præter me :

Ego occídám , & ego ví-
vere faciám ; percútiam , &
ego sanábo ; * & non est
qui de manu mea possit
erúere.

Levábó ad cœlum manú
meam ; * & dicam : Vivo
ego in ætérnum.

Si acúero ut fulgur glá-
dium meum , * & arripúe-
rit iudícium manus mea ,

Reddam ultiónem hósti-
bus meis , * & his qui odé-
runt me , retribuam :

Inebriábó sagíttas meas
sánguine , * & gládius meus
devorábit carnes ,

De cruóre occisórum , *
& de captivitáté nudári
inimicórum cápitis.

Laudáte gentes pópulum
ejus , * quia sanguínem
servórum suórum ulciscé-
tur :

Et vindíctam retribuét in
hostes eórum ; * & propítius
erit terræ pópuli sui.

Ant. Peregríni sumus
coram te , & ádvenæ , sicut

omnes patres nostri, 1. Par.

29. 15.

Ant. 5. a. Ob hoc.

PSALMUS 116.

*Misericordia & veritas Dei
in populum suum à genti-
bus laudanda.***L**audáte Dóminum,
omnes gentes: * laudá-
te eum, omnes pópuli;Quóniam confirmáta est
super nos misericórdia ejus;
* & veritas Dómini manet
in ætérnum.*Ant.* Ob hoc quòd óm-
nium Dóminus es, ómni-
bus te párcere facis. *Sap.*
12. 16.

CAPITULUM. 1. Cor.

9. 24.

Nescitis quòd ii qui in
stádio currunt, omnes
quidem currunt; sed unus
áccipit bravíum? sic cúr-
rite ut comprehendátis.

HYMNUS.

PUGNATE, Christi
mílites,
Fortes fide resístite;
Imménsa promísit Deus
Pio labóri prémia.Non ille fluxas ac leves
Palmas dabit vincéntibus;
Sed lucis æternæ decus,
Et pura semper gáudia.MENTES beátas exci-
pitFormósa Cœlitúm domus:
Híc turba, cœlis áltior,
Subjécta calcát sídera.Huc certa nos spes
évocat:Huc vota tendant ómnia:
Nec térreat brevis labor,
Æténa quos merces manet.QUI nos coronat, laus
Patri;Qui nos redémít, Fílio;
Álmâ juvans nos grátia,
Sit par tibi laus, Spíritus.
Amen.Ÿ. Dómine, quis re-
quiescet in monte sancto
tuo? *2.* Qui ingreditur
sinè mácula, & operá-
tur iustítiam. *Ps.* 14. 1. 2.*Ad Benedíctus, Ant.* 5. a.
Deus noster, magne, for-
tis & terríbilis, custódies
pactum & misericórdiam,
ne avértas à facie tua om-
nem labórem qui inváit
nos. 2. *Esd.* 9. 32.*Suffragia habentur infra
post Completorium Sabbati.*

AD PRIMAM.

Ant. 3. c. Quid prodest.

PSALMUS 40.

*Christus propter nos ego-
nus, morti traditus, re-
surrectionem suam pater
& impetrat.***B**eatús qui intélligit se
per egénium & paúpe-
rem; * in die mala liber-
rábit eum Dóminus.Dóminus consérvet eum,
& vivíficet eum, & beátum
fáciat eum in terra, * &
non tradat eum in ánimam
inimicórum ejus.Dóminus opem ferat illi
super lectum doloris ejus; *
univérsam stratum ejus ven-
sásti in infirmitáte ejus.Ego dixi: Dómine, mi-
serére mei; * sana ánimam
meam, quia peccávi tibi.Inimíci mei dixerunt ma-
la mibi; * Quando moriétur

& peribit nomen ejus?
Et si ingrediebatur ut vi-
deret, vana loquebatur; *
ejus congregavit ini-
quatem sibi.

Ingrediebatur foras, * &
revertatur in idipsum.

Adversum me susurrá-
verunt omnes inimici mei, *
versum me cogitabant
mihi.

Verbum iniquum consti-
tuit adversum me: *
quid qui dormit, non
sciet ut resurgat?

Enim homo pacis meae,
quo speravi, qui edebat
panem meos, * magnificá-
vit super me supplantatió-

nis.
Tu autem, Dómine,
revérte mei, & resuscita
me; * & retribuam eis.

In hoc cognóvi quóniam
injusti me: * quóniam
gaudebit inimicus
meus super me.

Te autem propter inno-
tiam suscepisti; * &
firmasti me in conspé-
ctu tuo in ætérnum.

Benedíctus Dóminus
israél à século, & us-
que in século. * Fiat, fiat.

PSALMUS 98.

*Isti regnum super omnes
populos: ipse est cui ser-
viebant patres antiqui.*

Dóminus regnóvit, iras-
cuntur populi; * qui
et super Chérubim,
revertatur terra.

Dóminus in Sion ma-
gis; * & excélsus super
omnes populos.

Confiteántur nómini tuo
magno, quóniam terribile
& sanctum est: * & honor
regis judícium diligit.

Tu parásti directiões, *
judícium & justitiam in
Jacob tu fecísti.

Exaltáte Dóminum De-
um nostrum; * & adoráte
scabéllum pedum ejus,
quóniam sanctum est.

Móyses & Aaron in sa-
cerdótibus ejus, * & Sámuel
inter eos qui invocant no-
men ejus.

Invocabant Dóminum,
& ipse exaudiébat eos, *
in columba nubis loque-
batur ad eos.

Custodiébant testimónia
ejus, * & præcéptum quod
dedit illis.

Dómine Deus noster,
tu exaudiébas eos; * Deus,
tu propítius fuísti eis, &
ulciscens in omnes adin-
ventiões eórum.

Exaltáte Dóminum De-
um nostrum, & adoráte in
monte sancto ejus; * quón-
iam sanctus Dóminus
Deus noster.

PSALMUS 107.

*Christus resurrectionem su-
am, & regni sui dilata-
tionem prænuntiat.*

Parátum cor meum,
Deus, parátum cor
meum; * cantábo, & psal-
lam in glória mea.

Exúrge, glória mea,
exúrge, psaltérium & cí-
thara: * exúrgam dilúculo.

Confitebor tibi in popu-
lis, Dómine, * & psallam

ries in nationibus ;

Quia magna est super
caelos misericordia tua , *
& usque ad nubes veritas
tua.

Exaltare super caelos ,
Deus , * & super omnem
terram gloria tua.

Ut liberentur dilecti tui , *
salvum fac dexteram tuam ,
& exaudi me.

Deus locutus est in san-
cto suo ; * exultabo , &
dividam Sichimam ; &
convallium tabernaculorum
dimetiar.

Meus est Galaad , &
meus est Manasses ; * &
Ephraim susceptio capitis
mei.

Juda rex meus ; * Moab
lebes speciei meae ;

In Idumæam extendam
calceamentum meum : *
mihi alienigenae amici fa-
cti sunt.

Quis deducet me in civi-
tatem munitam ? * quis
deducet me usque in Idumæam ?

Nonne tu , Deus , qui
repulisti nos ? * & non exi-
bis , Deus , in virtutibus
nostris ?

Da nobis auxilium de
tribulatione ; * quia vana
salus hominis.

In Deo faciemus virtú-
tem ; * & ipse ad nihilum
deducet inimicos nostros.

Ant. Quid prodest hó-
mini , si mundum univé-
sum lucrétur , animæ verò
suae detrimentum patiátur ?
Matt. 16. 26.

CAPITULUM

2. 12. 13.

C Aristimi ,
& tremóre
lútem operámi
enim qui operái
& velle & per
bona voluntán

A D T E R

Ant. 5. a. C

P S A L M I

*Christus morti
Parrem sum
deus incredul
nem , regnu
super gente
tians.*

E Ripe me c
meis , Deus
ab insurgéntibu
bera me.

Eripe me de c
iniquitatem , *
sanguinum sal

Quia ecce ce
mam meam :
in me fortes.

Neque iniqu
neque peccátus
Dómine : * fini
cucúrri , & di

Exúrge in occ
um , & vide : *
mine Deus virtú
Israël ,

Inténde ad
omnes gentes ;
fereáris ómnibu
rántur iniquitát

Converténtur
ram ; & famem
ut canes ; * &
civitátem.

Ecce loquént
suo , & gládus

* quóniam quis

Dómine , deridé-
ad níhilum dedú-
es gentes.

isto Psalmi 58.

túdinem meam ad
nístodiam , quia ,
fúscéptor meus es : *
ius , misericórdia
véniet me.

sténdet mihi super
meos ; ne occidas
nequándo oblivif-
ópuli mei.

ge illos in virtúte
depóne eos , pro-
ieus Dómine :

um oris eórum ,
m labiórum ipsó-
& comprehendán-
pérbia sua.

e execratíone &
o anhuntiabúntur
immatíone : * in
summatíonis , &
nt.

ent , quia Deus do-
ur Jacob , * & fi-
ræ.

erténtur ad véspe-
famem patíentur
s ; * & circúibunt
n.

spergéntur ad man-
um : * si verò non
saturáti , & mur-
nt.

utem cantábo forti-
tuam : * & exultá-
ne misericórdiam

factus es fúscéptor
refúgium meum ,
tribulatiónis meæ.

Æstiva.

Adjútor meus , tibi psal-
lam , quia , Deus , fúscéptor
meus es : * Deus meus , mi-
sericórdia mea.

PSALMUS 75.

*Terribilis est Deus in judi-
ciis suis super iniquos.*

Notus in Judæa Deus ;
* in Israël magnum
nomen ejus :

Et factus est in pace lo-
cus ejus ; * & habitatio
ejus in Sion.

Ibi confrégit poténtias
árcuum , * scutum , glá-
dium & bellum.

Illúminans tu mirábili-
ter à móntibus ætérnis : *
turbáti sunt omnes insi-
piéntes corde.

Dormiérunt somnum
suum , * & nihil invenérunt
omnes viri divitiárum in
mánibus suis.

Ab increpatíone tua ,
Deus Jacob , * dormitavé-
runt qui ascendérunt equos.

Tu terríbilis es , & quis
résístet tibi ? * ex tunc ira
tua.

De cælo audírum fecísti
judícium ; * terra trémuit ,
& quíévit ,

Cùm exúrgeret in judí-
cium Deus ; * ut salvos fá-
ceret omnes mansuétos
terræ.

Quóniam cogitatio hó-
minis confitébitur tibi ; *
& reliquiæ cogitatiónis
diem festum agent tibi.

Vovéte , & réddite Dó-
mino Deo vestro , * omnes
qui in circúitu ejus affértis
múnera ,

G

Terribili, & ei qui auferit spiritum principum, * terribili apud reges terræ.

Ant. Qui certat in agone, non coronatur, nisi legitime certaverit. 2. *Tim.*

2. 5.

CAPITULUM. *Eph.*

5. 15. 16.

V Idete, fratres, quomodo cautè ambulatis, non quasi insipientes, sed ut sapientes, redimentes tempus, quoniam dies mali sunt.

R. breve. *Iusti* * *Hæreditabunt terram.* *R.* *Iusti.* *Ps.* Et inhabitabunt in seculum seculi super eam. * *Hæreditabunt.* *Gloria.* *R.* *Iusti.* *Pf.* 36. 29.

Ps. Viriliter agite, & confortetur cor vestrum, *R.* Omnes qui speratis in Domino. *Pf.* 30. 25.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Unusquisque.

PSALMUS 100.

Christi regnum describitur: ultimum ejus judicium prænuntiatur.

Misericordiam & judicium * cantabo tibi, Domine.

Pfallam & intelligam in via immaculata, * quando venies ad me.

Perambulabam in innocentia cordis mei, * in medio domus meæ.

Non proponebam ante oculos meos rem injustam, * facientes prævaricationes odivi.

Non adhæsit mihi cor

pravum; * declinavi me malignum non cecabam.

Detrahentem seculo suo, * huc quæbar.

Supérbo óculo tiabili corde, * non edebam.

Oculi mei ad firmam, ut sedent me ambulans in via: lata, hic mihi i bar.

Non habitabit in domus meæ qui fabiam: * qui loquua, non diréxit in étu oculorum meæ

In matutino iram omnes peccata; * ut disperderet civitate Domini operantes iniquitate

PSALMUS:

Christus inimicis in ipsis vindictas que de ipsis v prædicat.

Deus, laudem ne tacueris; * peccatoris, & os super me apertum

Locuti sunt a me lingua dolosa mionibus odii cinderunt me, * & evérunt me gratis.

Pro eo ut me dilidetrabebant mihi autem orabam.

Et posuerunt a me mala pro bono odium pro dilectio

Constitue super e

, * & diabolus stet
ejus.

judicatur, exeat
matus; * & oratio
in peccatum:

dies ejus pauci; *
opatum ejus acci-

filii ejus orphani,
ejus vidua.

tes transferantur
, & mendicent, *
ntur de habitatio-

itur fornerator om-
stantiam ejus; * &
: alieni labores

sit illi adjutor, *
qui misereatur pu-

nati ejus in interi-
generatione una
nomen ejus.

memoriam redeat ini-
atum ejus in conf-
omni, * & peccá-
tris ejus non deleá-

contra Dóminum
, * & dispereat de
memoria eorum;

o quod non est re-
s facere misericór-
* & persecutus est

m inopem & men-
, & compunctum
mortificare.

iléxit maledictió-
k veniet ei; * &
benedictiónem, &

itur ab eo.
luit maledictiónem
stiméntum * & in-

cut aqua in interi-

ra ejus, & sicut óleum in
óssibus ejus.

Fiat ei sicut vestiméntum
quo operitur, * & sicut zo-
na quâ semper præcingitur.

Hoc opus eorum qui dé-
trahunt mihi apud Dómi-
num; * & qui loquuntur
mala adversus animam
meam.

Divisio Psalmi 108.

ET tu, Dómine, Dó-
mine, fac mecum pro-
pter nomen tuum; * quia
suavis est misericórdia tua.

Libera me, quia egénus
& pauper ego sum, * &
cor meum conturbatum est
intra me.

Sicut umbra cum decli-
nat, ablatus sum; * &
excussus sum sicut locustæ.

Génua mea infirmata
sunt à jejúnio, * & caro
mea immutata est propter
óleum.

Et ego factus sum oppro-
brium illis; * viderunt me;
& moverunt capita sua.

Adjuva me, Dómine
Deus meus; * saluum me
fac secundum misericór-
diam tuam.

Et sciant quia manus
tua hæc, * & tu, Dómine,
fecisti eam.

Maledicent illi, & tu
benedices; * qui insurgunt
in me confundantur; ser-
vus autem tuus lætabitur.

Induantur qui detrahunt
mihi, pudóre; * & ope-
riantur sicut diplóide,
confusióne suâ.

Confitebor Dómino ni-
Gij

int morticina fer-
rum escas volatí-
*, carnes sanctó-
um béstiis terræ.
nt ságuinem có-
quam aquam, in
erúsalem; * & non
epelíret.

imus oppróbrium
stris, * subfanná-
úsio his qui in cir-
ro sunt.

ò, Dómine, iras-
nem, * accendé-
ignis zelus tuus ?
iram tuam in
æ te non nové-
in regna quæ no-
n non invocavé-

medérunt Jacob, *
jus desolavérunt.
nínemis iniquitá-
rum antiquárum,
ipent nos miseri-
æ; * quia paúpe-
umus nimis.

nos, Deus salu-
r, & propter gló-
inis tui, Dómine,
s, * & propítius
tis nostris propter
um;

te dicant in gén-
Jbi est Deus có-

utéscat in natióni-
n óculis nostris *
guinis fervórum
qui effúsus est.

t in conspéctu tuo
compeditórum; *

magnitúdinem
tui pösside filios
órum;

Et redde vicínis nostris
séptuplum in sinu eórum, *
impropérium ipsórum, quod
exprobravérunt tibi, Dó-
mine.

Nos autem pópulus tuus,
& oves páscuæ tuæ, * con-
fitebimur tibi in séculum.

In generatióem & gene-
ratióem * annuntiábitis
laudem tuam.

PSALMUS 82.

*Infidelium adversus Eccle-
siam motus: ipsorumque
confusio & interitus.*

DEus, quis similis erit
tibi? * ne táceas, ne-
que compescáris, Deus:

Quóniam ecce inimíci
tui sonuérunt: * & qui odé-
runt te, extulérunt caput.

Super pópulum tuum ma-
lignavérunt consílium, * &
cogitavérunt advérsus san-
ctos tuos.

Dixerunt: Veníte, & dis-
perdámus eos de gente: *
& non memorétur nomen
Israël ultrà.

Quóniam cogitavérunt
unanímiter simul; * advér-
sùm te testaméntum dispo-
suérunt, tabernácula Idu-
mæórum, & Ismaélitæ,

Moab & Agaréni, Gebal,
& Ammon, & Amalec: *
alienígenæ cum habitánti-
bus Tyrum.

Etenim Assur venit cum
illis; * facti sunt in adjutó-
rium filiis Lot.

Fac illis sicut Mádian,
& Sísaræ: * sicut Jabin in
torrénte Císson.

Disperierunt in Endor; *

facti sunt ut stercus terræ.

Pone principes eorum, sicut Oreb, * & Zeb, & Zébee, & Sálmana.

Omnes principes eorum, qui dixerunt: * Hæreditate possideamus sanctuárium Dei.

Deus meus, pone illos ut rotam, * & sicut stipulam ante faciém venti.

Sicut ignis qui combúrit sylvam, * & sicut flamma combúrens montes,

Ita persequeris illos in tempestáte tua; * & in ira tua turbábis eos.

Imple fácies eorum ignominia; * & quærent nomen tuum, Dómine.

Erubéscant, & conturbéntur in séculum séculi, * & confundántur, & péreant.

Et cognóscant quia nomen tibi Dóminus; * tu solus Altíssimus in omni terra.

Ant. Deus citò faciet vindictam electórum suórum. *Luc.* 18. 8.

CAPITULUM. *Sap.* 5. 16. 17.

Justi in perpétuum vivunt, & apud Dóminum est merces eorum, & cogitatio illórum apud Altíssimum: ideò accipient regnum decóris, & diadéma speciei de manu Dómini.

℞. breve. Lætábitur justus * Cùm viderit vindictam. *℞.* Lætábitur. *℣.* Manus suas lavábit in sanguine peccatóris. * Cùm. Glória. *℞.* Lætábitur. *Pf.* 57. 11.

℣. Semen impiórum peribit; *℞.* Justi autem hereditábunt terram. *Pf.* 36. 28. 29.

AD VESPERAS,
Quæ sunt Primæ de Dominica.

Ant. 4. E. Sex diebus.

PSALMUS 114.

Tribulationes vitæ presentis: æternæ vitæ desiderium.

Diléxi, quóniam exáudiet Dóminus * vocem orationis meæ;

Quia inclinávit aurem suam mihi, * & in diebus meis invocábo.

Circumdederunt me dolóres mortis, * & perícula inférni invenerunt me:

Tribulatióem & dolórem invéni, * & nomen Dómini invocávi.

O Dómine, libera ánimam meam; * miséricors Dóminus, & justus, & Deus noster miserétur.

Custódiens párvulos Dóminus, * humiliátus sum, & liberávit me.

Convértere, ánima mea, in réquiem tuam, * quia Dóminus benefécit tibi;

Quia erípuit ánimam meam de morte, * óculos meos à lácrymis, pedes meos à lapsu.

Placébo Dómino * in regione vivórum.

Ant. Sex diebus fécit Dóminus cælum, & terram, & mare, & ómnia quæ in eis sunt. *Exod.* 20. 11.

Ant. 8. g. In die.

Sabbato ad Vesperas.

271

M U S 121.

*a vita. Pax Ec-
desideranda.*

sum in his quæ
sunt mihi: * In
omni ibimus.

erant pedes no-
stris, Jérusalem;

n, quæ ædificá-
as, * cujus parti-

s in idípsum:
im ascenderunt

us Dómini, te-
Israël, * ad con-

omni Dómini:
c sederunt sedes

, * sedes super
avid.

quæ ad pacem
lem; * & abun-

rentibuste.
in virtute tua, *

tia in túrribus

fratres meos, &
reos, * loquébar

re.
domum Dómini

* quæsi vi bona

lie séptimo Sáb-
requies sancta

Exod. 31. 15.

a. Dies.

M U S 132.

*concordiæ beati-
tudo.*

uam bonum &
lucúndum, * ha-

es in unum!
uéntum in cápi-

escéndit in bar-
bam Aaron, *

ndit in oram ve-
us.

Sicut ros Hermon, * qui
descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit
Dóminus benedictiónem, *

& vitam usque in séculum.

*Ant. Dies séptimus, quia
Sábbati réquies est, vocábi-*

tur sanctus. Levit. 23. 3.

Ant. 4. E. Custódiant.

P S A L M U S 136.

*Sub hujus mundi Babylone,
anima fidelis coram Deo*

gemit.

Super flúmina Babylónis
illic sédimus, * & flé-

vimus cùm recordarémur
Sion.

In salícibus, in médio
ejus, * suspéndimus órgana

nostra:

Quia illic interrogavé-
runt nos qui captívos du-

xérunt nos, * verba cantión-

num;

Et qui abduxérunt nos; *

Hymnum cantáte nobis de
cánticis Sion.

Quómodo cantábimus
cánticum Dómini * in terra

aliéna?

Si oblítus fuero tuí, Jerú-
salem, * oblivióni detur

déxtera mea:

Adhæreat lingua mea faú-
cibus meis, * si non memí-

nero tuí,

Si non proposúero Jerú-
salem * in princípío lætitiæ

meæ.

Memor esto, Dómine, fi-
liórum Edom, * in die Je-

rúsalem;

Qui dicunt: Exinaníte,
exinaníte * usque ad funda-

mentum in ea.

G jv

Filia Babylónis misera; *
beátus qui retribuet tibi re-
tributióem tuam, quam
retribuísti nobis:

Beátus qui tenébit, * &
allidet párvulos tuos ad pe-
tram.

Ant. Custódiant filii Is-
raél Sábbatum, & céle-
brent illud in generatióni-
bus suis. *Exod.* 31. 16.

Ant. 7. b. Omnis.

PSALMUS 140.

*Orat justus; ut sit patiens in
tribulationibus, & tutus
ab inimicis.*

Domine, clamávi ad te,
exaúdi me; * inténde
voci meæ, cùm clamávero
ad te.

Dirigátur orátio mea si-
cut incénsus in conspéctu
tuo: * elevátio mánuum
meárum, sacrificium ves-
pertinum.

Pone, Dómine, custó-
diam ori meo, * & óstium
circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum
in verba malitiæ, * ad ex-
cusándas excusatiónes in
peccátis,

Cum homínibus operán-
tibus iniquitátem; * & non
communicábo cum eléctis
eórum.

Corrípiet me justus in mi-
sericórdia, & increpábit
me; * óleum autem pecca-
tóri non impínguet caput
meum;

Quóniam adhuc & orátio
mea * in beneplácitis eó-
rum.

Absórpti sunt juncti pe-

træ júdices eórum, * au-
dient verba mea quóniam
potuérunt.

Sicut crassitúdo terræ erá-
pta est super terram, * dis-
sipátæ sunt ossa nostra secus
inférnum.

Quia ad te, Dómine,
Dómine, óculi mei; * in te
sperávi, non auferas áni-
mam meam.

Custódi me à láqueo quem
statuérunt mihi, * & à scán-
dalis operántium iniquitá-
tem.

Cadent in retiáculo ejus
peccatóres: * singuláriter
sum ego, donec tránseam.

Ant. Omnis qui fécerit
opus in hac die, moriétur.
Exod. 31. 15.

CAPITULUM. *Exod.* 20.
8. 9. 10.

Memento ut diem Sáb-
bati sanctífices. Sex
diébus operáberis, & fácies
omnia ópera tua: séptimo
autem die Sábbatum Dó-
mini Dei tui est.

H Y M N U S.

QUÆ, sex labórans per
dies,
Terras polúmque cón-
didit,

Die quiescens séptimâ,
Divína cessávit manus.

Æ T E R N U S orbis Cón-
ditor

Hanc ipse sacrávit diem,
Judæa quam, Legis tenax,
Piis colébat rítibus.

Fædus novum, ritus
novos,
Christus dedit: Christo du-
ce,

Sabbato ad Completorium.

153

inis filios
etior manet quies.

A V I T umbram
itas;

cessant Sábбата :
et amoris córdibus
et mortáles regit.

víctimarum sán-
nis

scéndit vapor;
sed litans suo,

et Christus víctima.
R N E tu Verbi

cr,
Fili, par Patri,

trique, Spíritus,
eus, sit glória.

ten.
Convérttere, ánima

réquiem tuam; **R.**
Dóminus benefécit

. 114. 7.
agnificat, *Antipho-*

n Proprio de Tem-

o Dominicæ sequen-

tiunt suffragia; sed

da fit Commemora-

quo Sancto, fit hoc

MPLETORIUM.
6. F. Réquies.

A L M U S 50.
pænitentis oratio.

lia bona desideran-

erére meî, Deus, *

cúndum magnam
serdiam tuam.

cúndum multítu-
miseratiónum tuá-

dele iniquitatem
liùs lava me ab ini-

quitáte mea, * & à peccá-
to meo munda me:

Quóniam iniquitátem
meam ego cognósko; * &
peccátum meum contra me
est semper.

Tibi soli peccávi, &
malum coram te feci, *
ut justificéris in sermóni-
bus tuis, & vincas cum ju-
dicáris.

Ecce enim in iniquitáti-
bus concéptus sum, * & in
peccátis concépit me mater
mea.

Ecce enim veritátem di-
lexísti: * incérta & occúlta
sapientiæ tuæ manifestásti
mihi.

Aspérges me hysópo,
& mundábor: * lavábis
me, & super nivem dealbá-
bor.

Audítui meo dabis gaú-
dium & lætítiam; * & exul-
tábunt ossa humiliáta.

Avérte faciém tuam à
peccátis meis, * & omnes
iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in
me, Deus, * & spíritum
rectum innova in viscéri-
bus meis.

Ne projicias me à fá-
cie tua; * & Spíritum san-
ctum tuum ne auferas à
me.

Redde mihi lætítiam sa-
lutáris tui; * & spíritu prin-
cipáli confirma me.

Docébo iníquos vías tu-
as; * & impii ad te conver-
téntur.

Líbera me de sanguíni-
bus, Deus, Deus salutis

G v

meæ; * & exultabit lingua mea iustitiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries; * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluisses sacrificium, dedissem úti-que; * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spíritus contribulátus; * cor contrítum & humiliátum, Deus, non despícies.

Benígnè fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion, * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium iustitiæ, oblationes & holocausta: * tunc impónent super altáre tuum vítulos.

PSALMUS 85.

Christus in angustia mortis à Deo Patre salutem poscit.

INclína, Dómine, aurem tuam, & exáudi me; * quóniam inops & pauper sum ego.

Custódi ánimam meam: quóniam sanctus sum; * saluum fac servum tuum, Deus meus, sperántem in te.

Miserére meí, Dómine, quóniam ad te clamávi tota die; * lætífica ánimam servi tui, quóniam ad te, Dómine, ánimam meam levávi:

Quóniam tu, Dómine, suávis & mitis, * & multæ misericórdiæ omnibus invocántibus te.

Aúribus pécipe, Dómine, orationem meam, * & inténde voci deprecationis meæ.

In die tribulatiónis meæ clamávi ad te, * quia exaudisti me.

Non est similis tuí in diis, Dómine, * & non est secúndum ópera tua.

Omnes gentes quascúmque fecisti vénient, & adorábunt coram te, Dómine, * & glorificábunt nomen tuum;

Quóniam magnus es tu, & faciens mirabilia; * tu es Deus solus.

Diviso Psalmi 85.

DEduc me, Dómine, in via tua, & ingrédiar in veritate tua: * lætetur cor meum ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Dómine Deus meus, in toto corde meo, * & glorificábo nomen tuum in ætérnum:

Quia misericórdia tua magna est super me, * & eruisti ánimam meam ex inférno inferióri.

Deus, iníqui insurrexerunt super me, & synagoga poténtium quæsierunt ánimam meam, * & non proposuerunt te in conspéctu suo.

Et tu, Dómine, Deus miserátor & miséricors, * pátiens, & multæ misericórdiæ, & verax.

Réspice in me, & miserere meí; * da impérium tuum

púero tuo , & saluum fac
fílium ancíllæ tuæ.

Fac mecum signum in
bonum , ut vídeant qui
odérunt me , & confundán-
tur ; * quóniam tu , Dómi-
ne , adjuvísti me , & conso-
látus es me.

Ant. Réquies Sábbati
sanctificáta est Dómino
cras. *Exod.* 16. 23.

Hymnus. Grates perácto
jam die , *infra* , p. 163.

CAPITULUM. *Levis.*

23. 32.

A Véspera usque ad vés-
peram celebrábitis
Sábbata vestra.

R. breve. In manus , *in-
fra* , p. 163.

Ad Nunc dimíttis , Ant.
3. a. Benedíctus Dóminus ,
qui dedit réquiem pópulo
suo Israël. 3. *Reg.* 8. 56.

*Non dicuntur Preces. Ora-
tio* Illúmina , *infra* , p. 164.

IN FERIIS PER ANNUM.

AD LAUDES

MATUTINAS.

*In Vigiliis & Feriis Qua-
tuor Temporum post Anti-
phonam ad Benedíctus , di-
cuntur flexis genibus , & vo-
ce paulò minús elatá ,*

P R E C E S ,

K Yrie , eléfson. *Chorus :*
Christe , eléfson. Ký-
rie , eléfson.

Pater , secretò , usque ad
✠. Et ne nos indúcas in
tentatióem ; *R.* Sed líbe-
ra nos à malo.

✠. Peccávimus cum pá-
tribus nostris ; *R.* Injústè
égimus ; iniquitátem fécí-
mus. *Pf.* 105. 6.

✠. Convértere , Dómi-
ne , úsquequò ? *R.* Et de-
precábilis esto super servos
tuos. *Pf.* 89. 13.

✠. Ne memíneris iniqui-
tátum nostrárum antiquá-
rum ; *R.* Cítò anticipat

nos misericórdiæ tuæ. *Pf.*
78. 8.

✠. Propítius esto peccá-
tis nostris , *R.* Propter no-
men tuum. *Pf.* 78. 9.

✠. Orémus pro Pontífi-
ce nostrò N. *R.* Dóminus
consérvet eum & vivíficet
eum. *Pf.* 40. 3.

✠. Sacerdótes tui induán-
tur justiciam ; *R.* Et sancti
tui exúltent. *Pf.* 131. 9.

✠. Dómine , saluum fac
Regem ; *R.* Et exáudi nos
in die quá invocavérimus
te. *Pf.* 19. 10.

✠. Saluum fac pópulum
tuum , Dómine , *R.* Et bé-
nedic hæreditáti tuæ. *Pf.*
27. 9.

✠. Rogáte quæ ad pacem
sunt Jerúsalem. *R.* Fiar
pax in virtúte tua , & abun-
dántia in túrribus tuis. *Pf.*
121. 6. 7.

✠. Orémus pro frátribus

156 *In Feriis per annum ad Laudes Matutinas.*

nostris abséntibus. *R.* Bénedac, Dómine, bonis & rectis corde. *Pf.* 124. 4.

Ps. Pro infirmis, afflictis, & captivis. *R.* Libera, Deus, Israël ex ómnibus tribulationibus suis. *Pf.* 24. 22.

Ps. Pro cunctis fidelibus defunctis. *R.* Animas pauperum tuorum ne obliviscaris in finem. *Pf.* 73. 19.

PSALMUS 129.

Oratio pœnitentis veniam à Deo per Christum poscentis.

DE profúndis clamávi ad te, Dómine; * Dómine, exaúdi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observáveris, Dómine, * Dómine, quis sustinébit?

Quia apud te propitiatio est; * & propter legem tuam sustinui te, Dómine.

Sustinuit ánima mea in verbo ejus; * sperávit ánima mea in Dómino.

A custódia matutína usque ad noctem, * speret Israël in Dómino.

Quia apud Dóminum misericórdia, * & copiósa apud eum redemptio:

Et ipse redimet Israël * ex ómnibus iniquitatibus ejus.

Glória, &c.

Ps. Dómine Deus virtutum, convérte nos: *R.* Et osténde faciém tuam, &

salvi érimus. *Pf.* 79. 20.

Ps. Dómine, exaúdi orationem meam; *R.* Et clamor meus ad te véniat. *Pf.* 101. 2.

Deinde altá voce, Dóminus vobíscum; R. & cum spírítu tuo.

Oratio conveniens.

Si faciéndá sit Commemoratio de aliquo Sancto, sit eo loco.

Deinde fiunt

SUFFRAGIA,
Seu Commemorationes communes.

De Cruce.

Ant. Redemísti nos Deo in ságuine tuo, Dómine, ex omni tribu, & lingua, & pópulo, & nátióne. *Apoc.* 5. 9.

Ps. Hæc recordátus sum, *R.* Et effúdi in me ánima meam. *Pf.* 41. 5.

Orémus.

PErpétuá nos, quæsumus, Dómine, pace custódi, quos per lignum sanctæ Crucis redímere dignátus es; Qui vivis & regnas, Deus. *R.* Amen.

De omnibus Sanctis.

Ant. Manifestétur glória vestra in univérsa terra. 1. *Mach.* 15. 9.

Ps. Beáti qui hábitant in domo tua, Dómine; *R.* In sécula seculórum laudábunt te. *Pf.* 83. 5.

Orémus.

ACunctis nos, quæsumus, Dómine, mentis & córporis defénde periculis; & intercedéntibus

beátâ & gloriosâ semper
Virgine Dei Genitrice Ma-
riâ, beátis Apóstolis tuis
Petro & Paulo, atque beáto
N. & ómnibus Sanctis, salú-
tem nobis tríbue benígnus
& pacem, ut destrúctis ad-
versitatibus & erróribus
univérſis, Ecclesiâ tua se-
cúrá tibi sérviat libertáte;
Per eúmdem Dóminum
nostrum Jesum Christum
Filiu tuu, qui tecu
vivit & regnat in unitáte
Spíritus sancti Deus; Per
omnia sécula seculórum.

R. Amen.

[*Nomen Patroni additur
post nomina sanctorum Apo-
stolorum.*]

Ÿ. Dóminus vobíscum;

R. Et cum spíritu tuo.

Ÿ. Benedicámus Dómi-
no; *R.* Deo grátias.

*Si aliud Officium non
sequatur, dicitur secretò:*

Fidélium ánimæ per
misericórdiam Dei requi-
cant in pace. *R.* Amen.

Deinde, Pater noster.

Ave.

A D P R I M A M.

Pater. Ave. secretò.

Ÿ. Deus, in adjutórium.

H Y M N U S. C.

J A M lucis orto sídere,
Deu precémur súp-
plices,

Nostras ut ipse dírigat,
Lux increáta sémitas.

N I L lingua peccet, nil
manus;

Nil mens ináne cógitet;
In ore simplex véritas,
In corde regnet cáritas.

I N C Æ P T A dum fluet
dies,

O Christe, custos pérvi-
gil,

Quas sævus hostis óbsidet
Portas tuére sénsuum.

P R Æ S T A diúrnus ut
tuæ

Subsérviat laudi labor:

Autóre quæ te cœpimus

Da, te favénte, prósequi.

S U P E R B A ne nimis
caro

Menti licénte ímperet;

Carnis domet supérbiam
Potús cibíque párcitas.

Æ T E R N E tu Verbi
Pater,

Ætérne Fili, par Patri,

Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.

Amen.

*Psal. Ant. & Cap. ut
habentur in Psalterio secun-
dum Feriam, nisi aliter
notetur.*

R. breve. Christe, Fili
Dei vivi, * Miserére nobis,

R. Christe. Ÿ. Qui sedes
ad dexteram Patris. (*Hic*

*Ÿ. mutatur aliquando, ut
in propriis locis assigna-
tur.*) * Miserére. Glória.

R. Christe. *Matt. 16. 16.*

Tob. 8. 10. Hebr. 1. 3.

Ÿ. Exúrge, Dómine,
áduva nos, *R.* Et rédime
nos propter nomen tuu.

Pf. 43. 26.

*Quando fit Officium de
aliquo Sancto, hic dicitur,
Dóminus vobíscum; R. Et
cum Spíritu tuo. Orémus,
&c. Quando autem fit de
Feria, adduntur*

qui tecum vivit & regnat
in unitate Spíritus sancti
Deus; Per ómnia sècula se-
culórum. R. Amen.

ψ. Dóminus vobíscum;
R. Et cum spírítu tuo.

ψ. Benedicámus Dómi-
no; R. Deográtias.

AD OFFIC. CAPITULI.

*Primò fit Lèctio Marty-
rologii, in cujus fine ni-
hil respondetur; sed statim
Hebdomadarius dicit altá
voce:*

ψ. Pretiósá in conspé-
ctu Dómini, R. Mors San-
ctorum ejus. Ps. 115. 15.

*Et absolute, sine Dó-
minus vobíscum, & sine
Orémus.*

Sancta María (isti) &
omnes Sancti, ádju-
vent nos in orationibus
suis pro nobis ad Deum;
ut secúndum eum, qui
vocávit nos, Sanctum, &
ipsi in omni conversatióne
sancti simus. Rom. 15. 30.
1. Petr. 1. 15. R. Amen.

*Hæc vox (isti) omitti-
tur ubi non legitur Mar-
tyrologium; & tunc Offi-
cium Capituli inchoatur à
ψ. Pretiósá: quod & obser-
vant qui privatim recitant.*

*Tum fit Lèctio Canonis,
qui, quálíbet die, varius
legitur, & habetur in Pro-
prio de Tempore.*

*Lèctor petit Benedictio-
nem, dicens:*

Jube, Domne, benedi-
cere.

*Hebdomadarius benedi-
cens, dicit:*

Bonitátem, & discipli-
nam, & sciéntiam dócent
nos Dóminus. Ps. 118. 66.
R. Amen.

*Lèctor legit Canonem,
& in fine subjungit: Tu
autem, Dómine, miserere
nostrí. R. Deo grátias.*

*Aprivatim recitantibus,
legitur Canon: omisso,
Jube, Domne, benedicere,
sed præmissá Benedi-
ctiōne, ut supra.*

*Sequentes ψψ. cum Ora-
tione Dirigere, anse labo-
rem quoridianum dicendi,
omittuntur diebus Festis à
populo feriatís; & lèctio
Canone, dicitur, ψ. Adju-
tóriū nostrum, infra.*

*Diebus autem à populo
non feriatís, absoluto Cano-
ne Hebdomadarius dicit.*

ψ. Deus, in adjutóriū
meum inténde; R. Dómi-
ne, ad adjuvándum me fe-
stína. Ps. 69. 2.

ψ. Deus, in adjutóriū
meum inténde; R. Dómi-
ne, ad adjuvándum me fe-
stína.

ψ. Deus, in adjutóriū
meum inténde; R. Dómi-
ne, ad adjuvándum me fe-
stína. Glória Patri, & Fí-
lio, & Spíritui sancto; Si-
cut erat, &c.

ψ. Réspice in servos tuos,
Dómine, & in ópera tua,
R. Et dirige filios eórum.
Ps. 89. 16.

ψ. Et sit splendor Dó-
mini Dei nostri super nos,
R. Et ópera mánuum no-
strárum dirige super nos,

Feriis per annum ad Tertiam & Sextam. 161

mánuum nostrárum
Ps. 89. 17.

Orémus.
ígere, sanctificáre,
gere & gubernáre
; Dómine Deus,
eli & terræ, hódie
& cörpera nostra,
sermónes & actus
, in lege tua, & in
is mandatórum tuó-
thíc & in ætérnum,
liánte, salvi & líbe-
nereámur, Salvátor
, qui vivis & regnas
ila seculórum. *R.*

djutórium nostrum
ine Dómini, *R.* Qui
elum & terram. *Pf.*

*iffiori voce Hebdo-
us dicit: Benedíci-
Dóminus. Et statim
it:*

; pacis aptet vos in
ono, ut faciátis ejus
item, faciens in vo-
d pláceat coram se;
ím Christum, cui
ria in sécula secu-
Hebr. 13. 20. 21.
ien.

*alia sequatur Hora,
secretò: Fidélium
, &c. Pater. Ave.*

TERTIAM.
r. Ave. *secretò.*
eus, in adjutórium.
HYMNUS. C.

o N S amoris Spí-
ritus,
te donórum Parens,
efúsus íntimis
le flammascórdibus,

QUI caritátis vínculo
Cum Patre necis Fílium,
Et nos amoris mútui
Arctis coápta néxibus.

ÆTERNE tu Verbi Pater,
Ætérne Fili, par Patri,
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

*Cætera ut in Psalterio
secundùm Feriam.*

*In Vigiliis & Feriis Qua-
tuor Temporum, ad Tertiam,
Sextam & Nonam, flexis ge-
nibus, dicuntur post *R.* breve.*

P R E C E S,
K Yrie, eléison. *Ch.*
Christe, eléison. *Ký-*
rie, eléison.

Pater noster. *secretò us-
que ad *ψ.* Et ne nos indú-
cas intentationem; *R.* Sed
libera nos à malo.*

ψ. Dómine, Deus vir-
tutum, convérte nos; *R.*
Et osténde faciém tuam,
& salvi érimus. *Pf.* 79. 20.

ψ. Dómine, exaudi ora-
tionem meam; *R.* Et cla-
mor meus ad te véniat. *Pf.*
101. 2.

ψ. Dóminus vobíscum;
R. Et cum spíritu tuo.

*Deinde dicitur Oratio
quæ dicta fuit in Laudibus.*

*Nisi alia sequatur Hora,
dicitur secretò:*

Fidélium animæ, &c.
Pater. Ave.

AD SEXTAM.
Pater. Ave. *secretò.*

ψ. Deus, in adjutórium.
HYMNUS. C.

J A M solis aúreum jubar
Toto corúscat lúmine;

162 *In Feriis per annum ad Nonam & Vesperas.*

Sic, Christe, tu mundum
novâ

Sol verus accendis face.

FAC plena nostris fulgeat

Lux veritatis mentibus;

Fac nostra plenam caritas

Crescendo surgat ad diem.

ÆTERNE tu Verbi Pa-
ter,

Æternæ Fili, par Patri,

Et par utrique, Spiritus,

Tibi, Deus, sit gloria.

Amen.

*Cætera ut in Psalterio
secundum Feriam.*

*Preces, si dicenda sint,
suprà, ad Tertiam.*

*Oratio quæ dicta fuit in
Laudibus. Et si alia non
sequatur Hora:*

Fidelium animæ. Pater.
Ave.

AD NONAM.

Pater. Ave. *secrèdò.*

ÿ. Deus, in adiutorium.

HYMNUS. C.

PRO NO volutus impe-
tu,

Inclinat in noctem dies;

Sic vita supremam cito

Festinat ad metam gradu.

O CHRISTE, dum fi-
xus cruci,

Expandis orbi brachia,

Amare da crucem, tuo

Da nos in amplexu mori.

ÆTERNE tu Verbi Pater,

Æternæ Fili, par Patri,

Et par utrique, Spiritus,

Tibi, Deus, sit gloria.

Amen.

*Cætera ut in Psalterio
secundum Feriam.*

*Preces, si dicenda sint,
suprà ad Tertiam.*

*Oratio quæ dicta fuit in
Laudibus. Et si alia non
sequatur Hora:*

Fidelium animæ. Pater.
Ave.

AD VESPERAS.

SUFFRAGIA,

*Seu Commemorationes Com-
munes.*

De Cruce.

Ant. Si unus pro omnibus
mortuus est, ergo omnes

mortui sunt; & pro omnibus
mortuus est Christus, ut &

qui vivunt, jam non sibi
vivant, sed ei qui pro ipsis

mortuus est. 2. Cor. 5. 14. 15.

ÿ. Perfice gressus meos
in semitis tuis, Domine;

ÿ. Ut non moveantur ve-
stigia mea. Ps. 16. 5.

Orémus.

PERPETUÂ nos, quæsu-
mus, Domine, pace

custodi, quos per lignum
sanctæ Crucis redimere di-
gnatus es; Qui vivis & re-

gnas, Deus. ÿ. Amen.

De omnibus Sanctis.

Ant. Sunt ante thronum
Dei, & serviunt ei die

ac nocte in templo ejus.
Apoc. 7. 15.

ÿ. Inebriabuntur ab
ubertate domus tuæ, Do-

mine; ÿ. Et torrénte vo-
luptatis tuæ potabis eos.

Ps. 35. 9.

Orémus.

ACUNCTIS nos, quæsu-
mus, Domine, men-

tis & corporis defende pe-
riculis; & intercedentibus

beatâ & gloriôsâ semper
Virgine Dei Genitrice Ma-

Perils per annum ad Completorium. 163

Apóstolis tuis
aulo atque beáto
ibus Sanctis, fa-
is tribue beníg-
m, ut destrúctis
ibus & erróribus
Eccléſia tua ſe-
ſerviat libértate;
dem Dóminum
Jesum Christum
m, qui tecum vi-
at in unitáte Spí-
i Deus; Per óm-
ſeculórum.

n.
*Patroni additur
a ſanctorum Apo-*

inus vobíſcum;
a ſpíritu tuo.
edicámus Dómi-
eo grátias.
*n ſequatur imme-
npletorium dici-
i;*
n ánimæ. Pater.

IPLETORIUM.
retur à Vesperis,
Pater. Ave. ſe-

érte nos, Deus
áris noſter; R. Et
m tuam à nobis.

s, in adjutórium.
u n u s. C.

r e s, perácto jam

si persólvimus;

dum nox incipit,

nus vultu preces.
p longa peccá-

ies,
xpíet dolor;

Somno gravátis ne nova
Inſígat hoſtis vúlnera.

INFESTUS uſque circuit
Quærens leo quem devoret;
Úmbra ſub alárum tuos
Defénde filios, Pater.

O Q U A N D O lucéſ-
cet tuus

Qui nescit occáſum dies?
O quando ſancta ſe dabit

Quæ nescit hoſtem pátria?
Æ T E R N E tu Verbi

Pater,
Ætérne Fili, par Patri,

Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, ſit glória.

Amen.
*Capitulum habetur in
proprio loco.*

R. breve. In manuſtuas,
Dómine, * Comméndo

ſpíritum meum. *R.* In ma-
nus. *ŷ.* Redemíſti me,

Dómine, Deus veritátis.
* Comméndo ſpíritum

meum. Glória. *R.* In ma-
nus. *Pſ.* 30. 6.

ŷ. Cuſtódi me, Dómi-
ne, ut pupíllam óculi; *R.*

Sub umbra alárum tuárum
prótege me. *Pſ.* 16. 8.

CANTICUM SIMEONIS.

Luc. c. 2. v. 29. ad 32.

*De Salvatoris adventu gra-
tiarum actio.*

Nunc dimíttis ſervum

tuum, Dómine, * ſe-
cúndum verbum tuum in

pace.
Quia vidérunt óculi mei *

Salutáre tuum.
Quod paráſti * ante fá-

ciem ómnium populórum,
Lumen ad revelatiónem

géntium, * & glóriam

164 *In Feriis per annum ad Completorium.*

plebis tuæ Israël.

Glória Patri.

Quando Officium fit de aliquo Sancto, immediate post Antiphonam Cantici.
Nunc dimittis, dicitur *ψ*.
Dóminus vobiscum; *℞*. Et cum spíritu tuo. Orémus, &c. *Quando autem fit de Feria, adduntur*

P R E C E S,

K Yrie, eléison. *Ch.*
Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Pater noster. *secretò usque ad ψ*. Et ne nos inducas in tentationem; *℞*. Sed libera nos à malo.

ψ. In pace in idípsum dormiam, *℞*. Et requiescam. *Pf.* 4. 9.

Credo in Deum. *secretò usque ad ψ*. Carnis resurrectionem, *℞*. Vitam æternam. Amen.

ψ. Benedíctus es, Dómine, Deus patrum nostrórum, *℞*. Et laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sécula. *Dan.* 3. 52.

ψ. Benedíctum nomen glóriæ tuæ sanctum, *℞*. Et laudábile, & superexaltátum in ómnibus séculis. *Dan.* 3. 52.

ψ. Benedíctus es in firmaménto cœli, *℞*. Et laudábilis, & gloriósus in sécula. *Dan.* 3. 56.

ψ. Benedicat nos Deus, Deus noster, *℞*. Benedicat nos Deus. *Pf.* 66. 7. 8.

Deinde fit Confessio ut supra ad Primam, p. 158.

ψ. Exaúdi nos, Deus fa-

lutáris noster, *℞*. Spes ómnium finium terræ. *Pf.* 64. 6.

ψ. Miserére nostri, Dómine, *℞*. Miserére nostri. *Pf.* 122. 3.

ψ. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, *℞*. Quemádmódum sperávimus in te. *Pf.* 32. 22.

ψ. Dómine, exaúdi orationem meam; *℞*. Et clamor meus ad te véniat. *Pf.* 101. 2.

ψ. Dóminus vobiscum; *℞*. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oratio sequens semper dicitur ad Completorium, nisi aliter notetur.

Illúmina, quæsumus, Dómine, ténebras nostras, & hujus noctis insidias à nobis repélle propitius; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti, Deus; Per ómnia sécula seculórum. *℞*. Amen.

ψ. Dóminus vobiscum; *℞*. Et cum spíritu tuo.

ψ. Benedicámus Dómino; *℞*. Deo grátias.

Deinde submissiori voce:
Grátia Dómini nostri Jesu Christi, & caritas Dei & communicatio sancti Spíritus, sit cum ómnibus vobis. 2. *Cor.* 13. 13. *℞*. Amen.

Postea dicitur ad devotionem Antiphona subsequens de Beata Maria Virgine.

Demum dicitur secretò,
Pater. Ave. Credo.

*...um Dominica pri-
adventus, nisi aliter
ur in propriis lo-*

e, Regina, Mater
ericordiae, vita, dul-
& spes nostra, salve.
clamamus exules fi-
: ad te suspiramus
es & flentes, in hac
arum valle. Eia ergo,
ta nostra, illos tuos
ordes oculos ad nos
te; Et Jesum bene-
fructum ventris
bis post hoc exilium
:, O clemens, o

p. vultum tuum depre-
cabuntur, R. Omnes divi-
tes plebis. Ps. 44. 13.

Orémus.

OMnipotens sempitérne
Deus, qui gloriósæ
Vírginis Matris Mariæ cor-
pus & ánimam, ut dignum
Fílii tui habitáculum éffici
mererétur, Spíritu sancto
cooperánte præparásti; da,
ut cujus commemoratióne
lætámur, ejus piâ interces-
sióne, ab instántibus ma-
lis, & à morte perpétua li-
berémur; Per eúndem
Christum Dóminum no-
strum. R. Amen.

BENEDICTION

DICENDÆ IN OFFICIO NOCT

ANTE LECTIONES.

DOMINICA,
Et in Officiis novem Lectio-
num.

IN I. NOCTURNO.

Deus Dómini nostri
Jesu Christi, Pater
glóriæ, det nobis spíri-
tum sapiéntiæ. *Ephes. 1.*
17. R. Amen. Et sic ad
sequentes.

2. Fílius Dei det nobis
sensum, ut cognoscámus
verum Deum. *1. Joan.*
5. 20.

3. Spíritus veritátis dóceat
nos omnem veritátem.
Joan. 16. 13.

IN II. NOCTURNO.

4. Pater Dómini nostri Je-
su Christi benedícat nos
in omni benedictióne
spirituáli. *Ephes. 1. 3.*

5. Sciámus supereminén-
tem sciéntiæ caritátem
Christi, ut impleámur
in omnem plenitúdinem
Dei. *Ephes. 3. 19.*

6. Unctio quam accépi-
mus à Deo, máneat in
nobis, & dóceat nos de
ómnibus. *1. Joan. 2. 27.*

IN III. NOCTURNO.

7. Pater Dómini nostri Je-
su Christi det nobis
Christum habitáre per
fidem in córdibus no-

stris. *Ephes. 3. 1*

8. Crescámus in
cognitióne Dó-
stri, & Salva
Christi. *2. Pe*

9. Evangélium i
sermóne tantú
in virtúte, &
sancto, & in pl
multa. *1. The*

IN FES

B. Mariæ Vi
Quæ sunt novem
num.

In I. & III. Noctis
dictiones, ut su
verò Nocturn
quitur.

4. Exúltet spíri
in Deo, quia re
militátem An
Luc. 1. 47. 48

5. Nobiscum si
qui in Ancilla
plévit miseric
am, quam pro
mui Israël. *J*
13. 18.

6. Invocet Dór
loquátur Regi
& liberet nos
Esther. 15. 3.

Hæ Benedictio-
cuntur in Festis
simul de Domine
Maria, qualia si

Annuntiatio, & Vi-

fficio de Beata Ma-
Sabbato, itemque in
parvo, tres tantum
enses dicuntur Be-
iones.

fficio autem trium
um Festi Beatae Ma-
i ultima sit Evange-
dicatur, pro ultima
ctione: Evangelium
t in sermone, &c.
p. 166.

FESTIS
ANCTORUM,
ut novem Lectionum:
ctiones I. & III.
urni, ut supra. In
ntem Nocturno, ut
tur.

is det nobis illumi-
s oculos cordis, ut
aus quæ sit spes vo-
inis ejus in Sanctis.
I. 17. 18.

gnos faciat nos in
mfortis Sanctorum,
ripuit nos de pote-
tenebrarum. Coloss.
I. 13.

eriantur oculi nostri,
onvertamur à tene-
ad lucem, & acci-
us sortem inter San-
Act. 26. 18.

Officiis Sanctorum
ut tantum trium
um, tres tantum
ntes dicuntur Bene-
es; si autem ultima
fit Evangelium, di-
o ultima Benedictio-
ngelium non sit in

sermone, &c. supra, p. 166.

Quando post Laudes Ma-
tutinas habetur aliqua Le-
ctio pro commemoratione;
si sit Evangelium cum
Homilia, Benedictio erit;
Permaneamus in fide fun-
dati, & stabiles, & im-
mobiles à spe Evangelii.
Coloss. 1. 23.

Si verò Lectio sit de ali-
quo Sancto, Benedictio erit;
Digni habeamur in re-
gno Dei, cum venerit in
Sanctis suis admirabilis
fieri. 2. Theff. 1. 5. 10.

IN FERALI OFFICIO.
Benedictiones dicuntur se-
cundum Feriam ut se-
quitur.

Feria II. & V. sumuntur
è I. Nocturno Dominicæ,
suprà, p. 166.

Feria III. & VI. su-
muntur è II. Nocturno
Dominicæ.

Feria IV. & Sabbato,
duæ priores Benedictiones
ut in III. Nocturno Do-
minicæ; ultima autem ut
sequitur.

Deus spei répleat nos
omni gaudio & pace in
credendo, ut abundemus
in spe & virtute Spiritus
sancti. Rom. 15. 13.

Si tertia Lectio sit Evan-
gelium, dicitur:

Non erubescamus Evan-
gelium; virtus enim Dei
est in salutem omni cre-
denti. Rom. 1. 16.

Quando D. D. Episco-
pus Lectionem lecturus est.

præmittit ex more, Jube, Domne, benedicere : omnes respondent; Amen. Et Episcopus legit Lektionem.

Idem observatur, unicus est Presbyter, sive in choro, sive in chorum, recitat cum prioribus Clericis.

PROPRIUM DE TEMPORE.

PARS ÆSTIVA.

IN FESTO SS. TRINITATIS.

SOLEMNE MAJUS.

I. VESPERIS.

Psalmi de Sabbato.

Antiphona 1. toni g.

Ixit Deus ad Móysen :

Ego sum qui sum. Exod.

14.

*Ant. 2. D. Ego sum Deus;
non est ultra Deus; nec
similis mei. Is. 46. 9.*

*Ant. 3. a. Cælum sedes
tua, terra autem scabellum
pedum meorum. Is.*

1.

*Ant. 4. D. Ego Dóminus;
est nomen meum : gló-
riam meam álteri non dabo.*

42. 8.

*Ant. 5. C. Consílium
meum stabit, & omnis vo-
luntas mea fiet. Is. 46.*

*CAPITULUM. Deut.
10. 17.*

*Omnis Deus vester,
ipse est Deus deorum,
Dóminus dominantium,
Pars Æstiva.*

Deus magnus, & potens, &
terribilis. *ñ. Deo grátias.*

*Sic respondetur in fine om-
nium Capitulorum.*

*ñ. Scito hódie, * Et cogi-
táto in corde tuo, quòd Dó-
minus ipse sit Deus in cælo
fursùm, & in terra deorsùm,
& non sit álus. Deut. 4. 39.
ñ. Audi, Israél : Dóminus
Deus tuus, Deus unus est.
Marc. 12. 29. * Et cogitáto.
Glória. Resumitur ñ. Scito.*

H Y M N U S.

O QUAM veréndis in-
dúitur tuum

Numen tenébris ! quàm sa-
cra te, Deus,

Caligo vestit ! nec tre-
médæ

Sancta licet penetráre no-
ctis.

PER densa quæ te núbila
sépiunt,

Si quando ruptis fúlgura
núbibus

H

Emissa, Numen vix re-
velant :

Luce micans nimia, latés-
cis.

HUMANA mens, hinc alta
Dei, pavens

Mirare : lumen nri præeat
fides,

Cæcûtis ; & te differen-
tem,

Lucis imâgine fallit er-
ror.

HINC qui fidêlis, fit puer
ex fide,

Et dogma menti sùscipit
inivium :

Persôna triplex, Numen
unum ;

Hoc râtio stupet ; hoc
adôrat.

LAUS summa Patri, qui
Génitum dedit :

Qui nos redêmit, glória
Fílio :

Qui caritâti mittis ignes,
Spíritus, & tibi laus in
ævum. Amen.

Ï. Omnia ossa mea di-
cent : R. Dómine, quis
similis tibi? *Ps.* 34. 10.

Ad Magnificat, Ant. 8. G.
Ait Deus : Faciâmus hó-
minem ad imâginem & si-
militúdinem nostram. *Gen.*
1. 26.

Ï. Dóminus vobíscum ;
R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

CONcède nobis, misé-
ricors Deus, ut sicut
in nómine Patris, & Fílii,
divíni géneris intelligimus
veritâtem, sic in Spírítu
sancto totius cognoscâmus
substántiam Trinitátis ;

Per eúndem Dóminum no-
strum Jesum Christum Fí-
lium tuum, qui tecum vi-
vit & regnat in unitáte ejús-
dem Spíritûs sancti, Deus,
Per ómnia sêcula seculó-
rum. R. Amen.

Ï. Dóminus vobíscum ;
R. Et cum spírítu tuo.

Ï. Benedicâmus Dómi-
no ; R. Deo grátias.

(*Hic ritus servatur ante
& post Orationem cujuslibet
Officii, nisi aliter notetur.*)

*Deinde fit Commemoratio
de Sabbato ante Dominicam
primam post Pentecosten.*

Ant. Addidit Dóminus
Aaron glóriam, & dedit illi
hæreditâtem, & primitias
frugum terræ divisit illi.
Eccli. 45. 25.

Ï. Convertere, ánima
mea, in réquiem tuam ; R.
Quia Dóminus benefecit
tibi. *Ps.* 114. 7.

Orémus.

PRæsta, quæsumus, om-
nipotens Deus, ut in-
ter innúmeros vitæ præ-
séntis errôres, caritátis
semper moderâmine diri-
gâmur ; Per Dóminum no-
strum Jesum Christum Fí-
lium tuum, qui tecum vi-
vit & regnat in unitáte
Spíritûs sancti Deus ; Per
ómnia sêcula seculórum.
R. Amen.

Ï. Dóminus vobíscum ;
R. Et cum spírítu tuo.

Ï. Benedicâmus Dómi-
no ; R. Deo grátias.

COMPLETORIUM *habe-
tur post secundas Vesperas.*

*scrimine, quòd
Psalmi de Sab-*

**F I C I U M
U R N U M.**

ium. Magnum
incomprehensi-
tu, Dóminum,
adorémus. *Jer.*

Veníte, p. 2.

U R N U S.

I E Numen, ter
, ter máximum,
nsum lucis im-
Jubar,
unus, & tribus
s, Deus,
itæ laude jugi
ant.

itátis fons inex-
, Pater,
ens Patris ætér-

,
manans è duó-
píritus,
ma dívidit sub-

N A triplex: una
únitas:

nper Natus; in
ater;

cro semper est
itu;

iper, ínque Na-
itus.

us horum quém-
ncit, gradu

extat, vel prior
â;

gnum, párqe
s trium;

dígnius confert

R E R U M Creátor, laus
tibi, vivens Pater:

Laus æqua, mundum qui
redémit, Fílio:

Quo nos supérnis ignibus
succéndimur,

Compar in ævum Flámini
sit glória. Amen.

Psalmi de Dominica.

Et sic in omnibus Horis.

I N I. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Nunquid ego,
qui álios pátere fácio, ipse

non páriam? dicit Dómi-
nus. *Is.* 66. 9.

Ant. 7. d. Ex Patre Dó-
mini nostri Jesu Christi, om-

nis patérnitas in cœlis & in
terra nomináture. *Eph.* 3.

15.

Ant. 4. A. Ex ipso, &
per ipsum, & in ipso sunt

ómnia: ipsi glória in sé-
cula. *Rom.* 11. 36.

ψ. Quàm magnificáta
sunt ópera tua, Dómine?

ψ. Omnia in sapiéntia fe-
cisti. *Pf.* 103. 24.

Pater noster, &c.

*Benedictiones habentur
post Psalterium, p. 166.*

De Libro Deuteronomii.

L E C T I O I. c. 10. v. 12.

ad 15.

NUnc, Israël, quid Dó-
minus Deus tuus petit

à te, nisi ut tímeas Dómi-
num Deum tuum, & ám-

bules in viis ejus, & díli-
gas eum, ac sérvias Dó-
mino Deo tuo, in toto corde

tuo, & in tota ánima tua:
custodiásque mandáta Dó-
mini, & cæremónias ejus,

quas ego hódie præcipio.

tibi , ut benè sit tibi ? En Dómini Dei tui cælum est , & cælum cæli , terra , & ómnia quæ in ea sunt : & tamen pátribus tuis conglutinátus est Dóminus , & amávit eos , elegítque semen eórum post eos , id est , vos , de cunctis Géntibus , sicut hódie comprobátur .
* Tu autem , Dómine , milerére nostri . *R.* Deo grátias .

* *Sic semper terminantur Lectiones , nisi aliter notetur .*

R. j. Nunquid non Pater unus ómnium nostrúm ?

* Nunquid non Deus unus creávit nos ? *Mal.* 2. 10.

Ps. Unus Deus & Pater ómnium , qui est super omnes , & per ómnia , & in ómnibus nobis . *Eph.* 4. 6.

* Nunquid . Glória . * Nunquid .

LECTIO II. v. 16. ad 19.

Circumcidite igitur præputium cordis vestri , & cervicem vestram ne indurétis ámplius : quia Dóminus Deus vester ipse est Deus deórum , & Dóminus dominántium , Deus magnus , & potens , & terríbilis , qui persónam non áccipit , nec múnera . Facit iudícium pupíllo & víduæ , amat peregrínium , & dat ei víctum atque vestítum . Et vos ergo amáte peregrínos , quia & ipsi fuístis ádvenæ in terra Ægýpti .

R. ij. Apud ípsum est sapiéntia & fortitúdo ; * Ipse habet consílium & in-

telligénciam . *Job.* 12. 17. *Ps.* Omne datum óptimum , & omne donum perfectúm desúrsúm est , descéndens à Patre lúminum . *Jac.* 1. 17. * Ipse . Glória . * Ipse .
LECTIO III. v. 20. ad finem , & c. 11. v. 1.

Dominum Deum tuum timébis , & ei soli sérvies : ipsi adhærébis , jurábisque in nómine illius . Ipse est laus tua , & Deus tuus , qui fecit tibi hæc magnália & terríbilia , quæ vidérunt óculi tui . In septuaginta animábus descenderunt patres tui in Ægýptum : & ecce nunc multiplicávit te Dóminus Deus tuus sicut astra cæli . Ama itaque Dóminum Deum tuum , & obsérva præcepta ejus , & cæremónias , iudícia , atque mandata , omni témpore .

R. iij. Glorificátur in concílio Sanctórum , * Magnus & terríbilis , super omnes qui in circúitu ejus sunt . *Psf.* 88. 8. *Ps.* Rex regum , & Dóminus dominántium . *Apoc.* 19. 16. * Magnus . Glória . *Resumitur R.* Glorificátur .

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. In principio erat Verbum , & Verbum erat apud Deum , & Deus erat Verbum . *Joan.* 1. 1.

Ant. 3. a. Deum nemo vidit unquam : unigénitus Fílius , qui est in sinu Patris , ipse enarrávit . *Joan.* 1. 18.

a. Quæcúmque
rit, hæc & Filius
acit. *Joan.* 5. 19.
ir te, Deus, Deus
Deo lætitiæ. *Pf.*

offer, &c.

iones habentur
rium, p. 166.
ancti Fulgentii
ipíscopi.

Fid. ad Petr.
Cap. 1.

T I O I V.

quam sancti Pa-
hæ atque Prophé-
tationem Fi-
livinitus accepé-
am etiam sancti
ab ipso Dómino
xófito audierunt,
s sancti magisté-
cti, non solum
prædicaverunt,
am, ad instructio-
berrimam poste-
criptis suis indi-
querunt, unum
rædicat Trinitá-
est, Patrem, &
& Spíritum fan-
ctum Trinitas vera
, si una eadém-
na diceretur Pa-
lius, & Spíritus

In multitudíne
habébit laudem,
r benedictos be-
dicens: Ego ex
improdivi. *Eccli.*
7. Ego à Deo exí-
à Patre, & veni
im. *Joan.* 16. 27.
r. Glória. * Inter.

L E C T I O V.

S I enim sicut est Patris,
& Filii, & Spíritus
sancti una substantia, sic
esset una persóna, nihil
omnínò esset in quo verá-
citer Trinitas diceretur.
Rursus Trinitas quidem ve-
ra esset, sed unus Deus Trí-
nitas ipsa non esset, si
quemádmódum Pater, &
Filius, & Spíritus sanctus,
personarum sunt ab inví-
cem proprietate distincti,
sic fuissent naturarum quo-
que diversitate discrétí. Sed
quia in illo vero Deo Trini-
tate, non solum quòd unus
Deus est, sed etiam quòd
Trinitas est, naturaliter
verum est: propterea ipse
verus Deus, in persónis Trí-
nitas est, & in una natúra
unus est.

R. v. Dóminus dixit ad
me: Filius meus es tu; *
Ego hódie genui te. *Pf.* 2.
7. 7. Cui dixit aliquádo
Angelórum: Filius meus
es tu? *Hebr.* 1. 5. * Ego.
Glória. * Ego.

L E C T I O V I.

P ER hanc unitatem na-
turalem, totus Pater in
Fílio & Spíritu sancto est;
& totus Filius in Patre &
Spíritu sancto est; totus-
que Spíritus sanctus in Pa-
tre & Filio est. Nullus ho-
rum extra quemlibet ipsó-
rum est: quia nemo álium
aut præcedit æternitate, aut
excédit magnitudine, aut
súperat potestate: quia nec
Fílio, nec Spíritu sancto,

H iij

quantum ad naturæ divinæ unitatem pertinet, aut anterior, aut major Pater est: nec Filii æternitas atque immensitas, velut anterior aut major, Spiritus sancti æternitatem immensitatemque, aut præcedere, aut excedere naturaliter potest.

R. *vj.* Dominus possedit me in initio viarum suarum, * Antequam quidquam faceret à principio. *Prov.* 8. 22. *ψ.* Pater in me est, & ego in Patre. *Joan.* 10. 38. * Antequam. Glória. * *Resumitur R.* Dominus.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Spiritus est qui testificatur, quoniam Christus est Veritas. 1. *Joan.* 5. 6.

Ant. 2. D. Spiritus omnia scrutatur, etiam profunda Dei. 1. *Cor.* 2. 10.

Ant. 8. G. Hæc omnia operatur unus atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult. 1. *Cor.* 12. 11.

ψ. Verbo Domini cœli firmati sunt. *R.* Et Spiritus oris ejus omnis virtus eorum. *Psf.* 32. 6.

Pater noster, &c.

Benedictiones habentur post Psalterium, p. 166.

De Epistola prima beati Joannis Apostoli.

LECTIO VII. c. 5. v. 1. ad 8.

OMnis qui credit quoniam Jesus est Christus, ex Deo natus est. Et omnis qui diligit eum qui

genuit, diligit & eum qui natus est ex eo. In hoc cognoscimus quoniam diligimus natos Dei, cum Deum diligamus, & mandata ejus faciamus. Hæc est enim caritas Dei, ut mandata ejus custodiamus: & mandata ejus graviora non sunt. Quoniam omne quod natum est ex Deo, vincit mundum: & hæc est victoria quæ vincit mundum, fides nostra. Quis est qui vincit mundum, nisi qui credit quoniam Jesus est Filius Dei? Hic est qui venit per aquam & sanguinem, Jesus Christus: non in aqua solum, sed in aqua & sanguine. Et Spiritus est qui testificatur quoniam Christus est Veritas. Quoniam tres sunt qui testimonium dant in cœlo, Pater, Verbum, & Spiritus sanctus; & hi tres unum sunt. Et tres sunt qui testimonium dant in terra, Spiritus, & aqua, & sanguis: & hi tres unum sunt.

R. *vij.* Timebunt qui ab Occidente, nomen Domini, & qui ab ortu solis, gloriam ejus: * Cum venerit quasi fluvius violentus, quem spiritus Domini cogit. *Is.* 59. 19. *ψ.* Emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis. *Hebr.* 9. 14. * Cum. Glória. * Cum. LECTIO VIII. v. 9. ad 14.

SI testimonium hominum accipimus, testi-

a Dei majus est :
 n hoc est testimó-
 dei, quod majus est,
 n testificátus est de
 o. Qui credit in Fí-
 dei, habet testimó-
 dei in se. Qui non
 filio, mendácem fa-
 n : quia non credit
 nónum quod testi-
 est Deus de Filio
 t hoc est testimó-
 quóniam vitam ætér-
 edit nobis Deus; &
 ta in Filio ejus est.
 ubet Filium, habet
 : qui non habet Fí-
 vitam non habet.
 ribo vobis, ut sciá-
 niam vitam habétis
 m, qui créditis in
 : Filii Dei. Et hæc
 icia quam habémus
 : Quia quodcúm-
 tiérimus secúndum
 átem ejus, audit nos.
 ij. Séraphim clamá-
 lter ad álterum, &
 nt : * Sanctus, fan-
 sanctus, Dóminus
 exercítuum : plena
 ais terra glóriâ ejus.
 j. ψ. Tres sunt qui
 inium dant in cœlo,
 , Verbum, & Spíri-
 ctus; & hi tres unum
 . *Joan. 5. 7.* * San-
 glória. * Sanctus.
 o sancti Evangélii
 ndum Matthæum.
 10 IX. c. 28. v. 18.
 nem.

itutio Baptismi.

it Jesus discipulis
 is : Data est mihi

omnis potéstas in cœlo &
 in terra. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii
 Nazianzéní.

Tract. de Fide, Orat. 49.

Quis Catholicórum ig-
 nórat, Patrem verè
 esse Patrem, Filium
 verè Filium, & Spíritum
 sanctum verè esse Spíritum
 sanctum? sicut ipse Dómi-
 nus ad Apóstolos suos di-
 cit : Eúntes baptizáte om-
 nes gentes, in nómine Pa-
 tris, & Filii, & Spíritus
 sancti. Hæc est perfectæ
 Trínitas in unitáte consi-
 stens, quam scílicet unius
 substántiæ profitémur. Non
 enim nos secúndum corpo-
 rum conditióem, divisió-
 nem in Deo fácimus; sed
 secúndum divínæ naturæ
 poténtiam, quæ in maté-
 ria non est: & nóminum
 persónas verè constáre cré-
 dimus, & unitátem Divi-
 nitátis esse testámur. Nec
 extensióem partis alicú-
 jus ex parte, ut quidam
 putavérunt, Dei Filium
 dicimus: nec Verbum sinè
 re, velut sonum vocis accí-
 pimus: sed tria nómina &
 tres persónas unius esse
 esséntiæ, unius majestátis
 atque poténtiæ crédimus.

xx. jx. In die illa, erit fons
 patens dómui David &
 habitántibus Jerúsalem, *
 In ablutióem peccatóris.
Zach. 13 1. ψ. Eúntes do-
 cète omnes gentes, bap-
 tizántes eos, in nómine
 Patris, & Filii, & Spíri-

H jv

tus sancti. *Matt.* 28. 19. *
In ablutionem. Glória. *Resumitur* 3. In die illa.

Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

Ÿ. Benedicat nos Deus,
Deus noster; 3. Benedi-
cat nos Deus. *Pf.* 66. 7. 8.

Ant. 1. a. Nostete, Deus
noster, consummata justitia
est; & scire justitiam
& virtutem tuam, radix est
immortalitatis. *Sap.* 15. 3.

Ant. 2. d. Magnificetur
nomen tuum usque in sem-
piternum, atque dicatur:
Dóminus exercituum, Deus
super Israël. 2. *Reg.* 7. 26.

Ant. 3. a. Fortissime,
magne, & potens: Dómi-
nus exercituum nomen
tibi. *Jer.* 32. 18.

Ant. 7. d. Dómine.

CANTICUM. *Eccli.* c. 43.

v. 29. ad 35.

*Nemo ad Deum laudan-
dum sufficit.*

Multa dicemus, & de-
ficiemus in verbis; *
consummatio autem fermó-
num, ipse Dóminus est in
ómnibus.

Gloriantes ad quid valé-
bimus? * ipse enim omni-
potens super ómnia ópera
sua.

Terribilis Dóminus, &
magnus vehementer; * &
mirabilis poténtia ipsius.

Glorificantes Dóminum
quantumcúmque potueri-
tis; * supervalebit enim
adhuc, & admirabilis ma-
gnificéntia ejus.

Benedicentes Dóminum,
exaltáte illum, quantum po-
téstis; * major enim est om-
ni laude.

Exaltantes eum replémi-
ni virtute, ne laborétis; *
non enim comprehendétis.

Quis vidébit eum, &
enarrábit? * & quis magni-
ficábit eum, sicut est ab
iníitio?

Ant. Dómine exercí-
tum, Deus Israël, qui sedes
super Chérubim, tu es
Deus solus ómnium regnó-
rum terræ. *Is.* 37. 16.

Ant. 8. G. Tuam manum,
Dómine, effúgere imposí-
bile est: negántes enim te
nosse ímpii, per fortitúdi-
nem bráchii tui flagelláti
sunt. *Sap.* 16. 15. 16.

CAPITULUM. 1. *Tim.*
6. 15. 16.

Beátus & solus potens
Rex regum, & Dómi-
nus dominantium, qui so-
lus habet immortalitatem
& lucem inhábitat inacces-
sibilem, quem nullus hó-
minum vidit, sed nec vi-
dere potest, cui honor &
impérium sempiternum.

H Y M N U S. S. M.

OLUCÉ quæ tuâ la-
tes,

Beáta semper Trínitas!
Te confitemur, crédimus,
Pióque corde quærimus.

O S A N C T E Sanctórum
Pater!

O nate de Deo Deus!
O caritátis vínculo,
Jungens utrúmque, Spí-
ritus!

U t se videt totum Pa-
ter,

Coæva Proles nascitur:

Amóre quo se diligunt,

Procedit ipse Spíritus.

Es t totus in Nato Pa-
ter,

In Patre totus Fílius;

Natóque plenus ac Patre

Inest utríque Spíritus.

Q u o d Natus est, hoc
Spíritus;

Hoc est utérque, quod Pa-
ter;

Tres una summa Véritas,

Tres una summa Cáritas.

D a posse quod jubes,
Pater;

D a scire, Fili, quod do-
ces;

Fac corde toto, Spíritus,
Nos velle quod probas bo-
num.

Amen.

✠. Confiteámur, Dómi-
ne, nómini sancto tuo,

✠. Et gloriámur in laude
tua. Ps. 105. 47.

Ad Benedictus, Ant. 1. J.

O altitúdo divitiárum sa-
piéntiæ & sciéntiæ Dei!
quàm incomprehensibília
sunt iudícia ejus, & inve-
stigábiles viæ ejus! Rom.

11. 33.

Oratio.

O Mnípotens sempitér-
ne Deus, qui dedisti
sámulis tuis, in confessióne
veræ fidei, æternæ Trini-
tátis glóriam agnóscere,
& in poténtia majestátis
adoráre unitátem; quæsu-
mus, ut ejúsdem fidei fir-
mitáte, ab ómnibus sem-

per muniámur advérsis;
Per Dóminum.

Dóminus vobíscum, &c.
Benedicámus, &c.

Deinde fit Commemora-
tio de Dominica prima post
Pentecosten.

Benedictio, Permaneá-
mus, p. 167.

Léctio sancti Evangélíi
secúndum Lucam.

Cap. 6. v. 36. ad 42.

Misericordia commendatur.

D Icebat Jesús discipu-
lis suis: Estóte mise-
ricórdes, sicut & Pater ve-
ster miséricors est. Et ré-
liqua.

Homília sancti Augustíni
Epíscopi.

Homil. 83. De verbis

Evang. n. 2.

D Uo sunt ópera miseri-
córdiæ, quæ nos libe-
rant, quæ breviter ipse Dó-
minus póluit in Evangélíio;
Dimittite, & dimittétur
vobis: date, & dábitur vo-
bis. Dimittite, & dimitté-
tur vobis; ad ignoscéndum
pértinet. Date, & dábitur
vobis; ad præstándum be-
nefícium pértinet. Quod
ait de ignoscéndo; & tu
vis tibi ignósci quod pec-
cas, & habes álium cui tu
possis ignóscere. Rursus
quod pértinet ad tribuén-
dum benefícium; pètit te
mendícus, & tu es Dei
mendícus. Omnes enim,
quando orámus, mendíci
Dei sumus: ante jánuam
magni Patrífamilias sta-
mus, immò étiam proster-

H v

nimur , fúpplices ingemifcimus , áliquid voléntes accipere ; & ípfum áliquid , ípfe Deus eft. Quid à te petit mendícus ? Panem. Et tu , quid petis à Deo , nifi Chríftum , qui dicit : Ego fum panis vivus , qui de cœlo defcendi ? Ignófcí vobis vultis ? Ignófcite. Remíttite , & remíttétur vobis. Accipere vultis ? Date , & dábítur vobis.

Ant. Omnis mifericórdia fáciét locum unicuíque , fecúndum méritum óperum fuórum. *Eccli.* 16. 15.

ŷ. Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo , ꝛ. Ut meditárer elóquia tua. *Pf.* 118. 148.

Orémus.

PRæfta , quæfumus , omnípotens Deus , ut inter innúmeros vitæ præfentis erróres , caritátis femper moderámíne dirigámur ; Per Dóminum.

Dóminus vobíscum , &c. Benedicámus , &c.

A D P R I M A M.

Dicitur Symbolum , Quicumque , p. 17.

Ant. Noffe te.

C A P I T U L U M. *Eccli.* 43. 35. 36.

Quis vidébit eum & enarrábit ? & quis magnificábit eum ficut eft ab initio ? multa abfcondita funt majóra his : pauca enim vídimus óperum ejus. ꝛ. Deo Grátias. ꝛ. *breve.* Chrífte , p. 19.

C A N O N.

Ex Concílio Conftantinopolitano fecúndo Œcuménico.

Anno 553. Coll. 8. Can. 1.

SI quis non confitétur Patris , & Filii , & Spíritus fancti unam natúrám fivè fubftántiam , & unam virtútem & potestátem , Trinitátem confubftantiálem , unam Deitátem ín tribus fubfifténtiis fivè perfónis adorándam ; talis anáthema fit.

A D T E R T I A M.

Ant. Magnificétur.

C A P I T U L U M. *Eccli.* 18. 5. 6.

Non eft minúere , neque adjícere , nec eft invenire magnália Dei. Cúm confummáverit homo , tunc incípiet ; & cúm quíeverit , aporiábitur.

ꝛ. *breve.* Quis loqúetur poténtias Dómini ? * Allelúia , allelúia. ꝛ. Quia ŷ. Audítas fáciét omnes laudes ejus ? * Allelúia. Glória. ꝛ. Quis. *Pf.* 105. 2.

ŷ. Magnus Dóminus nofter , & magna vireus ejus ; ꝛ. Et fapiéntiæ ejus non eft númerus. *Pf.* 146. 5.

A D S E X T A M.

Ant. Fortíffime.

C A P I T U L U M. *Eccli.* 43. 33. 34.

Benedicéntes Dóminum , exaltáte illum , quantúm potéstis ; major enim eft omni laude. Exaltántes eum , replémini vir-

ne laborétis ; non
omprehendétis.

reve. Magnus Dó-
, & laudábilis nimis,
úia, allelúia. *ps.* Ma-
p. Et magnitudinis
on est finis. * Alle-
glória. *ps.* Magnus.
t. 3.

Quis Deus magnus ,
Deus noster ? *ps.* Tu
is qui facis mirabí-
: 76. 14. 15.

D NON A M.

Tuam.

TULUM. *Eph.* 5.
19. 20.

émini Spíritu fan-
loquéntes vobismet-
n Psalmis , & Hym-
Cánticis Spirituáli-
antántes & psallén-
córdibus veftris Dó-
grátias ágéntes sem-
omnibus , in nómi-
nini nostri Jefu Chri-
to & Patri.

breve. Exaltáte Dó-
Deum noftrum , *
ia, allelúia. *ps.* Exal-
Et adoráte in mon-
fuo ejus. * Allelúia.
1. *ps.* Exaltáte. *Pf.*

ubiláte Deo , omnis
ps. Cantáte , & exul-
& psállire. *Pf.* 97. 4.

V E S P E R A S.

. 8. G. Nobis unus
Pater ex quo om-
& nos in illum ; &
Dóminus Jefus Chri-
ver quem omnia , &
r ipsum. 1. *Cor.* 8. 6.

. 3. a. Unus Deus ;

unus & Mediátor Dei &
hóminum , Homo Chriflus
Jefus. 1. *Tim.* 2. 5.

Ant. 7. c. In uno Spíri-
tu omnes nos in unum
corpus baptizáti fumus. 1.
Cor. 12. 13.

Ant. 6. F. Ipfe Spíritus
testimónium reddit Spíritui
noftro , quód fumus filii
Dei. *Rom.* 8. 16.

Ant. 5. C. In ipfo vívi-
mus , & movémur , & fu-
mus. *Act.* 17. 28.

CAPITULUM. *Eph.* 1.
17.

DEUS Dómini nostri Je-
fu Chrifli , Pater gló-
riæ , det vobis Spíritum fa-
piéntiæ & revelaciónis , in
agnitióne ejus.

H Y M N U S. S. M.

TE R fancte , ter potens
Deus ,
Incomprehénfa Trínitas ,
O lux perénis ! própriis
O ter beáta gaudiis !

O V E R A femper Uni-
tas !

O una femper V é r i t a s !
O fancta femper , quæ bo-
num

Diffúndis omne , C á r i -
tas !

T E denfa circùm núbi-
la ,

Te circùm inaccéffum ju-
bar ,

Quod intrus ardent Angeli
Circùm treméntes cérnere.

T E confitétor in tuo
Et plebs renáta nómine ;
Firmâque prælibat fide ,
Amor quod ambit præ-
mium.

H v j

DA posse quod jubes ,
Pater ;
Da scire , Fili , quod do-
ces ;

Fac corde toto , Spíritus ,
Nos velle quod probas bo-
num. Amen.

Ÿ. Benedíctum nomen
majestátis ejus in ætérnum :
R. Et replébitur majestáte
ejus omnis terra. Ps. 71.
19.

Ad Magníficat, Ant. 2. D.*
Sanctus , sanctus , san-
ctus Dóminus Deus om-
nípotens , qui erat , & qui
est , & qui ventúrus est.
Apoc. 4. 8.

Oratio, Omnípotens , su-
prà , ad Laudes , p. 177.

Dóminus vobíscum , &c.
Benedicámus , &c.

Deinde fit Commemora-
tio de Dominica prima post
Pentecosten.

Ant. Dixit Jesus : Dimít-
tite , & dimittémini : date ,
& dábitur vobis. Luc. 6.
37. 38.

Ÿ. Surge , Dómine , in
réquiem tuam ; R. Tu &
arca sanctificatiónis tuæ.
Ps. 131. 8.

Oratio , Præsta , quæsu-
mus , suprà , p. 178.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. a. Deus lux est ,
& ténebræ in eo non sunt
ullæ. 1. Joan. 1. 5.

Hymnus. Grates perácto
jam die , p. 163.

CAPITULUM. 1. Petr. 1. 2.

ELECTIS secundum præ-
sciéntiam Dei Patris , in
sanctificatióne Spíritus ,

inobediéntiam & aspersi-
onem ságuinis Jesu Chrí-
sti , grátia vobis & pax mul-
tiplicétur.

R. breve. In manus.

Ad Nunc dimíttis, Ant.

7. d. Scimus quia nihil est
idólum in mundo , & quod
nullus est Deus , nisi unus.
1. Cor. 8. 4.

Oratio, Illúmina , p. 164.

IN FERIIS

PER ANNUM ,

Usque ad Adventum , om-
nia ut in Psalterio.

Oratio Dominica præce-
dentis.

Ad Laudes & Vesperas
sunt Suffragia , seu Com-
memoratióes communes ,
p. 156.

Ad Primam & Comple-
sorium dicuntur Preces , p.
158. & 164.

FERIA SECUNDA.

Incipit Liber Numerórum.

LECTIO I. c. 1. v. 1.
ad 3.

LOCUTUSQUE est Dómi-
nus ad Móysen , in de-
sérto Sinaï , in tabernáculo
fœderis , primâ die mensis
secúndi , anno áltero egres-
siónis eórum ex Ægypto ,
dicens : Tóllite summam
univérse congregatióis
filiórum Israél per cognati-
ónes & domos suas , &
nómina singulórum , quid-
quid sexus est masculíni , à
vigésimo anno & suprà , óm-
nium virórum fórtium ex
Israél , & numerábitis eos
per turmas suas , tu & Aaron.

R. j. Locutus est Dómi-

ad Môysen, dicens : *
tum Levi noli numerá-
neque pones summam
um cum filiis Israël.
n. 1. 48. 49. *ψ*. Non sunt
mundo, sicut & ego
sum de mundo. *Joan.*

14. * Tribum.

LECTIO II. v. 45. *ad*
nem.

Uerúntque omnis nú-
merus filiórum Israël
domos & famílias suas,
igésimo anno & suprà,
póterant ad bella pro-
ere, sexcénta tria míllia
brum quingénti quin-
ginta. Levítæ autem in
u familiárum suárum
sunt numeráti cum eis.
utúsque est Dóminus ad
ysen, dicens : Tribum
i noli numeráre, neque
es summam eórum cum
s Israël : sed constitue
super tabernáculum
imónii, & cuncta vasa
s, & quidquid ad cære-
nias pertinet. Ipsi por-
unt tabernáculum &
nia utensília ejus : &
nt in ministério, ac per
um tabernáculi meta-
itur. Cùm profiscén-
n fúerit, depónent Le-
æ tabernáculum : cùm
brametándum, érigent ;
squis externórum accé-
it, occidétur. Metabún-
autem castra filii Israël
usquisque per turmas, &
neos, atque exercitum
m. Porro Levítæ per
um tabernáculi figent
tória, ne fiat indigná-

tio super multitudinem fi-
liórum Israël, & excubá-
bunt in custódiis taberná-
culi testimónii. Fecerunt
ergo filii Israël juxta óm-
nia quæ præcéperat Dó-
minus Môysi.

ψ. ij. Levítæ per gyrum
tabernáculi figent tentó-
ria, * Ne fiat indignatio
super multitudinem filió-
rum Israël. *Num.* 1. 53.
ψ. Omnis Póntifex ex ho-
mínibus asúptus, pro
homínibus constitúitur in
iis quæ sunt ad Deum.
Hebr. 5. 1. * Ne fiat.

LECTIO III. c. 3. v. 5.
ad 13.

Locutúsque est Dómi-
nus ad Môysen, di-
cens : Applica tribum Le-
vi, & fac stare in conspé-
ctu Aaron Sacerdótis, ut
ministrent ei, & excubent,
& obsérvent quidquid ad
cultum pertinet multítudi-
nis, coram tabernáculo te-
stimónii, & custódiant vasa
tabernáculi, serviétes in
ministério ejus. Dabísque
dono Levítas Aaron & fi-
liis ejus, quibus trádití
sunt à filiis Israël. Aaron
autem & filios ejus consti-
tues super cultum sacerdotí-
tij. Extérnus qui ad mi-
nistrándum accésserit, mo-
riétur. Locutúsque est Dó-
minus ad Môysen, dicens :
Ego tuli Levítas à filiis
Israël, pro omni primogé-
nito qui áperit vulvam in
filiis Israël : erúntque Le-
vítæ mei. Meum est enim

omne primogénitum , ex quo percússi primogénitos in terra Ægypti : sanctificávi mihi quidquid primum náscitur in Israël ab hómine , usque ad pecus , mei sunt : Ego Dóminus.

R. iij. Applica tribum Levi , & fac stare in conspéctu Aaron Sacerdotis , ut ministrent ei , * Et excubent , & observent quidquid ad cultum pertinet. *Num. 3. 6. 7. ꝑ.* Hi probentur primum , & sic ministrent , nullum crimen habentes. *1. Tim. 3. 10.* * Et excubent. Glória. * Et excubent.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi. Anno 1583. *Tit. 13. De Sacram. Extrem. Unct.*

Sacraméntum Extrémæ Unctiónis non eò usque differéndum est , dum æger ómnibus penè sènsibus destitútus sit. Quaprópter Párochis præcípimus , ut omnes curæ suæ créditos frequenter moneant , ne sint hac in re lentiores aut negligentióres , cum inter eos aliquis periculósè laboráre videbitur.

FERIA TERTIA.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. *c. 5. v. 1. ad 10.*

Locutusque est Dóminus ad Móysen , dicens : Præcipe filiis Israël , ut ejícient de castris omnem leprósum , & qui sémine fluit , pollutúsque est super mórtuo : Tam máscu-

lum quàm féminam ejíciat de castris , ne contáminent ea , cum habitáverim vobíscum. Fecerúntque ita filii Israël , & ejecerunt eos extra castra , sicut locútus erat Dóminus Móysi. Locutúsque est Dóminus ad Móysen , dicens : Lóquere ad filios Israël : Vir , sive múlter , cum fécerint ex ómnibus peccátis quæ solent homínibus accídere , & per negligéntiam transgressi fuerint mandátum Dómini , atque deliquerint , confitebúntur peccátum suum , & reddent ipsum caput , quántamque partem désuper , ei in quem peccáverint. Sin autem non fuerit qui recipiat , dabunt Dómino , & erit sacerdotis , excépto ariete , qui offertur pro expiatióne , ut sit placábilis hóstia. Omnes quoque primitiæ quas offerunt filii Israël , ad sacerdotem pertinent : & quidquid in sanctuárium offertur à singulis , & tráditur mánibus sacerdotis , ipsíus erit.

R. j. Locútus est , *p. 180.*

LECTIO II. *c. 7. v. 1. ad 10.*

Factum est autem in die quâ complévit Móyses tabernáculum , & eréxit illud : unxitque & sanctificávit cum ómnibus vasis suis , altáre similiter & ómnia vasa ejus. Obrulé- runt príncipes Israël & cápita familiárum , qui erant per singulas tribus , præ-

festique eorum qui numerati fuerant, munera coram Domino, sex plaustra recta cum duodecim bobus. Unum plaustrum obtulere duo duces, & unum bovem singuli, obtuleruntque ea in conspectu tabernaculi. Ait autem Dominus ad Moysen: Suscipe ab eis, ut serviant in ministerio tabernaculi, & trades ea Levitis juxta ordinem ministerii sui. Itaque cum suscepisset Moyses plaustra & boves, tradidit eos Levitis. Duo plaustra & quatuor boves dedit filiis Gerson, juxta id quod habebant necessarium. Quatuor alia plaustra & octo boves dedit filiis Merari, secundum officia & cultum suum, sub manu Ithamar filii Aaron Sacerdotis. Filiis autem Caath non dedit plaustra & boves: quia in sanctuario serviunt, & onera propriis portant humeris. Igitur obtulerunt duces in dedicationem altaris, die qua unctum est, oblationem suam ante altare.

¶ ij. Levitæ, p. 181.

LECTIO III. c. 8. v. 9. ad 17.

Locutus est Dominus ad Moysen, dicens: Applicabis Levitas coram tabernaculo fœderis, convocata omni multitudine filiorum Israël. Cumque Levitæ fuerint coram Domino, ponent filii Israël manus suas super eos. Et offe-

ret Aaron Levitas munus in conspectu Domini à filiis Israël, ut serviant in ministerio ejus. Levitæ quoque ponent manus suas super capita boum, è quibus unum facies pro peccato, & alterum in holocaustum Domini, ut depreceris pro eis. Statuesque Levitas in conspectu Aaron & filiorum ejus, & consecrabis oblatos Domino, ac separabis de medio filiorum Israël, ut sint mei. Et postea ingredientur tabernaculum fœderis, ut serviant mihi. Sicque purificabis & consecrabis eos in oblationem Domini: quoniam donati sunt mihi à filiis Israël. Pro primogenitis quæ apériunt omnem vulvam in Israël, accépi eos. Mea sunt enim omnia primogenita filiorum Israël, tam ex hominibus, quàm ex jumentis. Ex die quo percussi omne primogenitum in terra Ægypti, sanctificavi eos mihi.

¶ iij. Applicæ, p. 182.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1583. Tit. 13. De Sacram. Extr. Unct.

Curent Párochi, crebris monitionibus, imperitum vulgus ab illa inani & impia opinione abducere, quâ plerique sinistrè de Sacramenti Extrémæ Unctionis virtute sentiunt, perinde ac si mortem ægris accéleret; cum certum sit ex Apóstoli doctrina,

Deum, non animæ tantum, verum etiam corpori, si expedierit, virtute hujus Sacramenti, salutem conferre.

FERIA QUARTA.

De Libro Numerorum.

LECTIO I. c. 9. v. 1. ad 8.

Locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, anno secundo postquam egressi sunt de terra Ægypti, mense primo, dicens: Fáciant filii Israël Phase in tempore suo, quartadécimâ die mensis hujus, ad vespèram, juxta omnes cæremónias & justificatiónes ejus. Præcepitque Moyses filiis Israël ut facerent Phase. Qui fecerunt tempore suo: quartadécimâ die mensis, ad vespèram, in monte Sinai. Juxta omnia quæ mandáverat Dominus Moysi, fecerunt filii Israël. Ecce autem quidam immundi super ánima hominis, qui non póterant fâcere Phase in die illo, accedentes ad Moysen & Aaron, dixerunt eis: Immundi sumus super ánima hominis; quare fraudámur ut non valeámus oblatiõnem offerre Domino, in tempore suo, inter filios Israël? Quibus respondit Moyses: State, ut consúlum quid præcipiat Dominus de vobis.

R. j. Locutus est, p. 180.

LECTIO II. v. 9. ad 14.

Locutusque est Dominus ad Moysen, dicens: Lóquere filiis Israël:

Homo qui fuerit immundus super ánima, sive in via procul in gente vestra, fâciat Phase Domino in mense secundo, quartadécimâ die mensis, ad vespèram: cum ázymis & lactúcis agréstibus cómedent illud: non relinquent ex eo quíppiam usque manè, & os ejus non confringent, omnem ritum Phase observábunt. Si quis autem & mundus est, & in itinere non fuit, & tamen non fecit Phase, exterminábitur ánima illa de pópulis suis, quia sacrificium Domino non obtulit tempore suo: peccátum suum ipse portábit. Peregrínus quoque & ádvena, si fuerint apud vos, fâcient Phase Domino juxta cæremónias & justificatiónes ejus. Præceptum idem erit apud vos, tam ádvenæ, quàm indigenæ.

R. ij. Levítæ, p. 181.

LECTIO III. v. 15. ad 20.

Igitur die quâ erectum est tabernáculum, operuit illud nubes. A vespere autem super tentórium erat quasi spécies ignis usque manè. Sic fiebat júgiter: per diem operiebat illud nubes, & per noctem quasi spécies ignis. Cúmque ablata fuisset nubes quæ tabernáculum protegébat, tunc proficiscebántur filii Israël: & in loco ubi steterat nubes, ibi castrametabántur. Ad impérium Domini proficiscebántur, &

ad impérium illius figebant
tabernáculum. Cunctis dié-
bus quibus stabat nubes su-
per tabernáculum , mané-
bant in eódem loco : & si
evenisset ut multo témpo-
re maneret super illud ,
erant filii Israël in excúbiis
Dómini , & non proficif-
cebántur, quot diébus fuís-
set nubes super taberná-
culum. Ad impérium Dó-
mini erigebant tentória ,
& ad impérium illius depo-
nébant.

¶. iij. Applica, p. 182.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 13. De

Sacram. Extr. Unct.

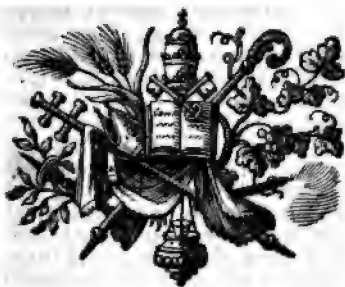
Non putent Párochi, se
omninò officio suo sa-

cificasse , si ægróis Eu-
charistix & Extrémæ Un-
ctiónis Sacraménta solum
impenderint : sed eos præ-
tereà adesse oportet mori-
entibus , eosque sanctis
admonitióibus & piis præ-
cibus omni ratióne juvá-
re ; ut quod eis supereff
vitæ, in vera & Cathólica fi-
de possint explere.

*Si crastiná die occurras
Festum Duplex majus , aut
suprà, transfertur in Feriam
sextam sequentem , si non
sit impedita.*

*Si occurrat Festum Du-
plex minus, transfertur post
Octavam.*

*Si tandem occurrat Fe-
stum Semiduplex , aut Sim-
plex , de eo nihil fit.*

IN SOLEMNITATE SS. EUCHARISTIÆ.

SOLEMNE MAIUS.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona 1. toni D.

Faciet Dóminus ómnibus pópulis in monte Sion convívium pinguium, convívium vindémix. *Is.* 25. 6.

Ant. 2. D. Vénient, & laudábunt in monte Sion; & cónfluent ad bona Dómini super fruménto & vino. *Jer.* 31. 12.

Ant. 3. a. Pinguis panis ejus, & præbébit delicias régibus. *Gen.* 49. 20.

Ant. 4. E. Erit ánima eórum quasi hortus irriguus, & ultrà non esúrient. *Jer.* 31. 12.

Ant. 5. a. Bibéntes inebriabúntur quasi à vino, & replebúntur ut phialæ, & quasi cónua altáris. *Zach.* 9. 15.

CAPITULUM. *Is.* 55. 2.

Quare appénditis argentum, non in pánibus, & labórem vestrum, non in saturitáte? Audíte, audíentes me, & comedíte bonum, & delectábitur in crassitúdine ánima vestra.

Ps. Véspere comedétis carnes, & manè saturabí-

mini pánibus; * Sciétisq; quòd ego sum Dóminus Deus vester. *Exod.* 16. 12. *Ps.* Panis quem ego dabo, caro mea est, pro mundi vita. *Joan.* 6. 52. * Sciétisq; Glória. *Resumitur Ps. Vespere.*

Hymnus. Pange, lingua, *infra*, ad II. *Vesperas*, p. 196.

Ps. Edent paúperes, & saturabúntur; *Ps.* Et laudábunt Dóminum, qui requirunt eum. *Pf.* 21. 27.

Ad Magnificat, Ant. 6. F. Sapiéntia ædificávit sibi domum, excídit columbas septem, immolávit víctimas suas, miscuit vinum, & propósuit mensam suam. *Prov.* 9. 1. 2.

Oratio.

Domine Deus, qui transiturus ex hoc mundo ad Patrem, in Sacraménto amoris tui nobíscum remanére voluísti; concéde, quæsumus, ut te velátum adorántes in terris, revelátâ fácie contemplári mereámur in cœlis; Qui vivis & regnas cum Deo Patre, in unitáte.

COMPLETORIUM habetur post secundas *Vesperas*,

In Solemnitate
eo solo discrimine, quod hic
dicuntur Psalmi de Fe-
ria.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Invitatorium. Jesum pa-
nem vitæ, * Veníte, ado-
remus. *Joan. 6. 35.*

Psalmus, Veníte, p. 2.
ritu solenni.

HYMNUS. S. Th.

SACRIS Solémniis jun-
cta sint gáudia,
Et ex præcórdiis sonent
præcónia :

Recédant vètera, nova sint
omnia,

Corda, voces, & ópera.

NOCTIS recólitur Cœna
novíssima,

Quá Christus créditur ag-
num & ázyna

Dedisse frátribus, juxta le-
gítima

Priscis indúlta pátribus.

POST agnum týpicum,
expléus épulis,

Corpus Domínicum datum
discípulis,

Sic totum ómnibus, quod
totum singulis,

Ejus fatémur mánibus.

DEDIT fragílibus Córpo-
ris férculum,

Dedit & trístibus Sánguini
póculum,

Dicens: Accípite quod tra-
do vásculum;

Omnes ex eo bíbite.

SIC Sacrificium istud in-
stituit,

Cujus officium commítte
vóluit

Solis Presbýteris, quibus sic
cóngruit,

SS. Eucharistia. 187

Ut sumant, & dent cæ-
teris.

PANIS Angélicus fit
panis hóminum;

Dat panis cœlicus figúris
términum:

O res mirábilis! Mandúcat
Dóminum,

Pauper, servus, & húmi-
lis.

TE, trina Dēitas únaque,
póscimus;

Sic nos tu vísitas, sicut te
cólimus;

Per tuas sémitas duc nos,
quò téndimus,

Ad lucem quam inhábi-
tas. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Psal. 1. Beátus vir,
p. 3.

Ant. 3. a. Prodúxit Dó-
minus Deus de humo, om-
ne lignum pulchrum visu, &
ad vescéndum suáve, lig-
num étiam vitæ in médio
paradísi. *Gen. 2. 9.*

In Psal. 15. Consérva
me, Dómine, p. 112.

Ant. 2. D. Melchisedech
rex Salem, próferens pa-
nem & vinum, erat enim sa-
cérdos Dei altíssimi, be-
nedíxit Abrahæ. *Gen. 14.*
18. 19.

In Psal. 16. Exaúdiat te
Dóminus, p. 108.

Ant. 6. F. Pósuit Móy-
ses mensam in tabernáculo
testimónii, ad plagam Sep-
tentrionálem, extra velum,
ordinátis coràm propositi-
nis pánibus. *Exod. 40. 20.*
21.

Ÿ. Memóriam fecit mi-

rabílium suórum, *R.* Misericors & miserátor Dóminus. *Pf.* 110. 4.

De Libro Exodi.

LECTIO I. c. 16. v. 11. ad 15.

Locúsus est Dóminus ad Móysen, dicens: Audívi murmuratiónes filiór-um Israél. Lóquere ad eos: Véspere comedétis carnes, & manè saturabimini páni-
bus: scietisque quòd ego sum Dóminus Deus vester. Factum est ergo véspere, & ascéndens cotúrnix, coopé-
ruit castra. Manè quoque ros jácuit per circúitum ca-
strórum. Cúmque operuí-
set superficiem terræ, ap-
páruit in solitúdine minú-
tum, & quasi pilo tufum,
in similitúdinem pruínæ
super terram. Quod cùm
vidissent filii Israél, dixé-
runt ad ínvicem: Manhu?
quod significat: Quid est
hoc? ignorábant enim quid
esset. Quibus ait Móyses:
Iste est panis, quem Dó-
minus dedit vobis ad ves-
céndum.

R. j. Filii Israél comedé-
runt Man, quadragínta an-
nis, donec venírent in ter-
ram habitábilem. * Hoc ci-
bo álii sunt úsquequò tán-
gerent finesterræ Chánaan.
Exod. 16. 35. *Ps.* Non sicut
manducavérunt patres ve-
stri manna, & mórtui sunt;
qui mandúcat hunc panem,
vivét in ætérnum. *Joan.* 6.
59. * Hoc cibo. Glória. *
Hoc cibo.

LECTIO II. c. 24. v. 3. ad 8.

Venit Móyses, & narrá-
vit plebí ómnia verba
Dómini, arque iudícia: res-
pondítque omnis pópulus,
unâ voce: Omnia verba
Dómini, quæ locúsus est,
faciémus. Scripsit autem
Móyses univérso sermóne
Dómini: & manè consúr-
gens, ædificávit altáre ad
radices montis, & duódecim
titulos per duódecim
tribus Israél. Misítque júve-
nes de filiis Israél, & obtu-
lérunt holocaústa, immola-
verúntque víctimas pacífi-
cas Dómino, vítulos. Tulit
ítaque Móyses dimídiam
partem ságuinis, & misít
in cratéras: partem autem
resíduam fudit super altáre:
assuménsque volúmen fœ-
deris, legit, audiente pópulo:
qui dixerunt: Omnia
quæ locúsus est Dóminus,
faciémus, & érimus obe-
diéntes. Ille verò sumptum
ságuinem respérsit in pó-
pulum, & ait: Hic est
sanguis fœderis quod pé-
pigit Dóminus vobíscum,
super cunctis sermónibus
his.

R. ij. Móyses sumptum
ságuinem respérsit in pó-
pulum, & ait: * Hic est san-
guis fœderis quod pépigit
Dóminus vobíscum. *Exod.*
24. 8. *Ps.* Hic calix novum,
Testaméntum est in meo
ságuine. 1. *Cor.* 11. 25.
* Hic est. Glória. * Hic
est.

De Libro tertio Regum.
LECTIO III. c. 19. v. 3. ad 8.

VENIT Elías in Bersabée Juda, & dimisit ibi puerum suum, & perrexit in desertum, viam unius diei. Cumque venisset, & sederet subter unam juniperum, petivit animæ suæ ut moreretur, & ait: Sufficit mihi, Domine, tolle animam meam: neque enim melior sum quam patres mei. Projecitque se & obdormivit in umbra juniperi. Et ecce Angelus Domini tetigit eum, & dixit illi: Surge, & comede. Respexit, & ecce ad caput suum, subcinericius panis, & vas aquæ: comedit ergo, & bibit, & rursum obdormivit. Reversusque est Angelus Domini secundo, & tetigit eum, dixitque illi: Surge, comede: grandis enim tibi restat via. Qui cum surrexisset, comedit & bibit: & ambulavit in fortitudine cibi illius, quadraginta diebus & quadraginta noctibus, usque ad montem Dei Horeb.

¶. *iiij.* Angelus Domini tetigit Elíam, dixitque illi: Surge, comede: grandis enim tibi restat via. Qui, * Cum surrexisset, comedit & bibit: & ambulavit in fortitudine cibi illius. 3. Reg. 19. 7. 8. ¶. Si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in ætérnum. Joan. 6. 52. * Cum. Glória. Resumitur ¶. Angelus,

IN II. NOCTURNO.

In Psal. 22. Dominus regit me, p. 108.

Ant. 4. E. Dixit Jesus: Ego sum panis vitæ: qui venit ad me, non esuriat. Joan. 6. 35.

In Psal. 41. Quemadmodum desiderat, p. 103.

Ant. 5. a. Ego sum panis vivus, qui de cœlo descendi. Joan. 6. 51.

In divis. Psal. 41. Ad me ipsum anima mea, p. 104.

Ant. 8. G. Ego vivo propter Patrem; & qui manducat me, & ipse vivet propter me. Joan. 6. 58.

¶. Justi epulentur, & exultent in conspectu Dei, ¶. Et delectentur in lætitia. Ps. 67. 4.

Sermo sancti Ignatii Antiocheni Episcopi & Martyris.

Epist. ad Smyrn.

LECTIO IV.

HÆRETICI ab Eucharistia & Oratione abstinent, eò quòd non confiteantur Eucharistiam Carnem esse Servatoris nostri Jesu Christi, quæ pro peccatis nostris passa est, quam Pater suæ benignitate suscitavit. Contradicentes ergo huic dono Dei, altercantes moriuntur. Omnes Episcopum sequimini, ut Jesus Christus Patrem: & Presbyterium, ut Apóstolos: Diáconos autem vereamini, ut Dei mandatum. Sinè Episcopo nemo quidquam faciat eorum quæ ad Ecclesiám spe-

stant. Rata Eucharistia habéatur illa, quæ sub Episcopo fuerit, vel cui ipse concesserit. Ubi comparuerit Episcopus, ibi & multitudo sit: quemadmodum ubi Christus Jesus, ibi Catholica est Ecclesia. Non licet sine Episcopo baptizare, neque Agapen celebrare: sed quodcúmque ille probaverit, hoc & Deo est beneplacitum: ut tutum & ratum sit quodcúmque ágitur.

R. jv. Jánuas cæli aperuit Dóminus, & pluit illis manna ad manducándum, & * Panem cæli dedit eis; panem Angelórum manducávit homo. *Pf.* 77. 23. 24. 25. *ψ.* Hic est panis qui de cælo descendit. *Joan.* 6. 59.

* Panem cæli. Glória. * Panem cæli.

Ex Apología prima sancti Justini Mártiris ad Antoninum Pium Imperátorem.

LECTIO V.

EI qui fratribus præest, offertur panis, & póculum aquæ & vini: quibus ille acceptis, glóriam & laudem rerum universárum Patri, per nomen Filii & Spíritus sancti, offert: & Eucharistiam, sive Gratiárum actiónem, pro eo quod nos donis suis hisce dignátus sit, prolixè exequitur. Porrò aliméntum hoc apud nos appellátur Eucharistia, quod nulli álíi participare lícitum est, quàm veram esse doctri-

nam nostram credenti, & lavacro propter remissionem peccatórum & regenerationem ablúto, & ità ut Christus tradidit vivendi. Non enim ut commúnen panem, neque commúnen potum ista súmimus: sed quemadmodum per verbum Dei caro factus Iesus Christus Servátor noster, & carnem & sánguinem, salutis nostræ causá, hábuit, ad eúmdem modum étiam eam, in qua per preces verbi ejus ab ipso profecti grátiae sunt actæ, alimóniam, unde sanguis & caro nostra per mutatiónem alúntur, incarnáti illíus Jesu Carnem & Sanguinem esse edócti sumus. Nam Apóstoli in Commentáriis à se scriptis, quæ Evangélia vocántur, ità tradidérunt præcepisse sibi Jesum: eum enim, pane accepto, cùm grátias egisset, dixisse: Hoc facite in meí recordatiónem: Hoc est Corpus meum. Et póculo simúliter accepto, & grátiis actis, dixisse: Hic est Sanguis meus.

R. v. Omnes sitiéntes, veníte ad aquas; & qui non habétis argéntum, prope-
ráte, émite & comédite; * Veníte, émite absque argénto, & absque ulla commutatióne, vinum & lac. *If.* 55. 1. *ψ.* Hoc est Corpus meum quod pro vobis datur. *Luc.* 22. 19. * Veníte. Glória. * Veníte.

Sermo sancti Irenæi Episcopi & Martyris.

Tract. adv. Hæres. Lib.

4. Cap. 18.

LECTIO VI.

QUOMODO constabit hæreticis, cum panem in quo gratiæ actæ sint, Corpus esse Domini sui, & calicem Sanguinis ejus, si non ipsum Fabricatoris mundi Filium dicant, id est, Verbum ejus? Quomodo autem rursus dicunt carnem in corruptionem devenire, & non perciperent vitam, quæ Corpore Domini & Sanguine alitur? Ergo aut sententiam mutant, aut abstineant offerendò quæ prædicta sunt. Nostra autem consonans est sententia Eucharistiæ: & Eucharistia rursus confirmat sententiam nostram. Quemadmodum enim qui est à terra panis, percipiens invocationem Dei, jam non communis panis est, sed Eucharistia, ex duobus rebus constans, terrênâ & cœlesti: sic & corpora nostra percipiéntia Eucharistiam, jam non sunt corruptibilia, spem resurrectionis habéntia.

¶ *vj.* Angelorum escâ nutritivisti pópulum tuum, Domine, & * Parátum panem de cœlo præstitisti illis sinè labóre, omne delectaméntum in se habéntem, & omnis sapóris suavitátem. *Sap. 16. 20.* ¶ Hic est panis de cœlo descén-

dens, ut si quis ex ipso manducáverit, non moriátur. *Joan. 6. 50.* * Parátum. Glória. *Resumitur* ¶. Angelórum.

IN III. NOCTURNO.

In Psal. 80. Exultáte Deo, p. 106.

Ant. 7. d. Dixit Jesus: Qui manducat meam Carnem, & bibit meum Sanguinem, habet vitam ætérnam. *Joan. 6. 55.*

In divis. Psal. 80. In tribulatione, p. 107.

Ant. 8. c. Caro mea verè est cibus, & Sanguis meus verè est potus. *Joan. 6. 56.*

In Psal. 83. Quàm dilecta tabernacula tua, p. 107.

Ant. 2. D. Probet seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. *1. Cor. 11. 28.*

¶. Visitasti terram, Domine, & inebriasti eam; ¶. Multiplicasti locupletáre eam. *Ps. 64. 10.*

De Epístola prima beati Pauli Apóstoli ad Corínthios.

LECTIO VII. c. 10. v. 1. ad 6.

NOlo vos ignoráre, fratres, quóniam patres nostri omnes sub nube fuérunt; & omnes mare transiérunt; & omnes in Móyse baptizáti sunt, in nube, & in mari; & omnes eádem escam spiritálem manducavérunt; & omnes eundem potum spiritálem bibérunt: bibébant autem de spiritali, consequente

eos, petra : petra autem erat Christus. Sed non in pluribus eorum beneplacitum est Deo : nam prostrati sunt in deserto. Hæc autem in figura facta sunt nostri : ut non simus concupiscētes malorum, sicut & illi concupiērunt.

Ꝟ. vij. Mecum sunt divitiæ & glória, opes superbæ & justitia. * Mélior est fructus meus auro, & lapide pretioso, & genimina mea, argēto electo. *Prov.* 8. 18. 19. Ꝟ. Panis quem frangimus, nōne participatio Corporis Dómini est? *i. Cor.* 10. 16. * Mélior. Glória. * Mélior.

LECTIO VIII. v. 14. ad 21.

Propter quod, carissimi mihi, fugite ab idolorum cultúra. Ut prudentibus loquor, vos ipsi iudicáte quod dico. Calix benedictionis, cui benedicimus, nōne communicatio Sanguinis Christi est? & panis quem frangimus, nōne participatio Corporis Dómini est? Quóniam unus panis, unum corpus, multifumus, omnes qui de uno pane participamus. Vidéte Israël secundum carnem : nōne qui edunt hostias, participes sunt altaris? Quid ergo? dico quòd idolis immolatum, sit aliquid? aut quod idolum, sit aliquid? Sed quæ immolant Gentes, dæmoniis immolant, & non Deo. Nolo

autem vos sócios fieri dæmoniorum. Non potestis calicem Dómini bibere, & calicem dæmoniorum: non potestis mensæ Dómini participes esse, & mensæ dæmoniorum.

Ꝟ. viij. Transibit Dóminus percútiens *Ægyptios*: * Cúmque videris sanguinem in superliminibus & in utroque poste, transcendet ostium domus. *Exod.* 12. 23. Ꝟ. Hic Sanguis Testamēti quod mandavit ad vos Deus. *Hebr.* 9. 20. * Cúmque. Glória. * Cúmque.

Lectio sancti Evangelii secundum Joánnem.

LECTIO IX. c. 6. v. 56. ad 59.

Caro Christi verè est cibus.

Dixit Iesus Judæis: Caro mea verè est cibus, & Sanguis meus verè est potus. Et reliqua.

Homília sancti Hilarii Episcopi.

Lib. 8. *De Trinit.* 3. n. 14.

Non est humano aut sæculi sensu, in Dei rebus loquendum. Quæ scripta sunt, legamus: & quæ legérimus, intelligamus: & tum perfectæ fidei officio fungémur. De naturali enim in nobis Christi veritate quæ dicimus, nisi ab eo discimus, stultè atque impiè dicimus. Ipse enim ait: Caro mea verè est esca, & Sanguis meus verè est potus: qui edit

edit Carnem meam, & bibit Sanguinem meum, in me manet, & ego in eo. De veritate Carnis & Sanguinis non relictus est ambigendi locus. Nunc enim & ipsius Domini professione; & fide nostrâ, verè Caro est, & verè Sanguis. Et hæc accepta atque hausta id efficiunt, ut & nos in Christo, & Christus in nobis sit. Anne hoc veritas non est? Contingat planè his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum negant. Est ergo in nobis ipse per Carnem, & sumus in eo, dum hoc quod nos sumus, in Deo est.

¶. *jx.* Comédi favum cum melle meo; bibi vinum cum lacte meo. * Comédite, amici, & bibite; & inebriámini, caríssimi. *Cant. 5. 1. ¶.* Qui manducat meam Carnem, & bibit meum Sanguinem, in me manet, & ego in illo. *Joan. 6. 57.* * Comédite. *Gloria. Resumitur ¶.* Comédi.

Te Deum.

AD LAUDES
MATUTINAS.

¶. *Sacerdotalis.* Parásti, Dómine, in conspéctu meo mensam, ¶. Advérsus eos qui tríbulant me. *Pf. 22. 5.*

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. a. Nunc, Dómine Deus, tu es Deus, & verba tua erunt vera. 2. *Reg. 7. 28.*

Pars Æstiva.

Ant. 2. D. Panem nostrum supersubstantiálem da nobis hódie. *Matt. 6. 11.*

Ant. 3. g. Dómine, semper da nobis panem hunc. *Joan. 6. 34.*

Ant. 5. a. Dómine.

CANTICUM. *Sap. c. 16. v. 20. ad 21.*

Laudatur Deus, pro cibo supernaturali hominibus dato.

Angelorum escâ nutriti pópulum tuum, Dómine, * & parátum panem de cœlo præstitisti illis finè labóre,

Omne delectaméntum in se habéntem, * & omnis sapóris suavitátem.

Substántia enim tua dulcedinem tuam, quam in filios habes, * ostendebat:

Et deserviens uniuscujusque voluntáti, * ad quod quisque volébat, convertebátur.

Ant. Dómine, ad quem ibimus? verba vitæ æternæ habes. *Joan. 6. 69.*

Ant. 7. d. Propter verbum tuum, & secúndum cor tuum, fecisti ómnia magnália hæc. 2. *Reg. 7. 21.*

CAPITULUM. *I. Cor. 11. 23. 24.*

Dominus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, & grátias agens fregit, & dixit: Accípite & manducáte: Hoc est Corpus meum, quod pro vobis tradétur.

HYMNUS. S. Th.

VERBUM supérnum
pródiens,
Noc Patris linquens dexte-
ram,

Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.

IN mortem à discipulo
Suis tradendus æmulis,
Prius, in vitæ férculo,
Se tradidit discipulis.

QUIBUS, subbina spé-
cie,

Carnem dedit & Sanguini-
nem;

Ut dúplici substantiæ
Totum cibáret hóminem.

SE nascens dedit sócium,
Convéscens in edúlium,
Se móriens in prétium,
Se regnans dar in præ-
mium.

O SALUTARIS Hó-
stia,

Quæ cœli pandis óstium!
Bella premunt hostília,
Da robur, fer auxilium.

QUI Carne nos pascis
tuâ,

Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.

Amen.

Ÿ. Sicut ádipe & pin-
guédine repleátur ánima
mea; R. Et lábiis exulta-
tiónis laudábit os meum.
Psf. 62. 6.

Ad Benedíctus, Ant. 2.
D.* Accépit Jesus panem,
& benedixit, ac fregit, de-
dirque discipulis suis, &
ait: Accípite, & comédi-
te: Hoc est Corpus meum.
Matt. 26. 26.

Oratio.

DEus, qui nobis, sub
Sacraménto mirábili,
Passiónis tuæ memóriam
reliquísti; tribue, quæso-
mus, ità nos Córporis &
Sánguinis tui sacra Mysté-
ria venerári, ut redemp-
tiónis tuæ fructum in no-
bis júgiter sentiámus; Qui
vivis & regnas.

AD HORAS, *Doxologia*
QUI Carne nos pascis

tuâ,

Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre, & almo Spí-
ritu,

In sempitérna sécula.
Amen.

Psalmi de Dominica.
AD PRIMAM.

Ant. Nunc, Dómine.

CAPITULUM. If. 12. 3. 4.

HAuriétis aquas in gau-
dio, de fóntribus Salva-
tórís: & dicétis in die il-
la: Confitémini Dómino,
& invocáte nomen ejus,
notas fácite in pópulis ad-
inventiónes ejus.

In R. *brevi.* Ÿ. Qui es
panis vitæ. Joan. 6. 35.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Anno 1551. Sess. 13. De
Euch. Can. 6.

SI quis dixerit, in sancto
Eucharistiae Sacramén-
to, Christum unigénitum
Dei Fílium non esse cultu
latriæ, etiam extérno, ado-
rándum; atque ideo nec fe-
stivâ peculiári Celebratate
venerándum, neque in Pro-
cessiónibus, secúndum lau-

debilem & universalem
Ecclesiæ sanctæ ritum &
consuetudinem, solémni-
ter circumgestándum, vel
non públicè, ut adorétur,
pópulo proponéndum, &
ejus adoratóres esse idoló-
latras; anáthema sit.

AD TERTIAM.

Ant. Panem.

CAPITULUM. *Deut.* 4. 7.

Non est alia nátio tam
grandis, quæ hábeat
deos appropinquántes sibi,
sicut Deus noster adest cun-
ctis obsecrationibus nostris.

℟. breve. Introibo ad
altáre Dei, * Allelúia,
allelúia. *℟.* Introibo. *ψ.*
Ad Deum qui lætíficat ju-
ventútem meam. * Alle-
lúia. Glória. *℟.* Introibo.
Psf. 42. 4.

ψ. Acceptábis, Dómi-
ne, sacrificium justítiæ, *℟.*
Oblatiónes & holocáusta.
Psf. 50. 21.

AD SEXTAM.

Ant. Dómine.

CAPITULUM. *1. Cor.*
11. 28. 29.

Probet seípsum homo;
& sic de pane illo edat,
& de cálice bibat: qui enim
mandúcat & bibit indignè,
judícium sibi mandúcat &
bibit, non dijudicans Cor-
pus Dómini.

℟. breve. Lavábo inter
innocéntes, manus meas,
* Allelúia, allelúia. *℟.* La-
vábo. *ψ.* Et circúmdabo
altáre tuum, Dómine, *
Allelúia. Glória. *℟.* Lavá-
bo. *Psf.* 25. 6.

ψ. Dómine, diléxi de-
córém domûs tuæ, *℟.* Et
locum habitatiónis glóriæ
tuæ. *Psf.* 25. 8.

AD NONAM.

Ant. Propter.

CAPITULUM. *Apoc.* 22. 15.

Foris canes, & venéfi-
ci, & impudíci, & ho-
micidæ, & idólis servién-
tes, & omnis qui amat &
facit mendácium.

℟. breve. Innocens má-
nibus & mundo corde, *
Allelúia, allelúia. *℟.* Inno-
cens. *ψ.* Hic accipiet be-
nedictiónem à Dómino. *
Allelúia. Glória. *℟.* Inno-
cens. *Psf.* 23. 4. 5.

ψ. Quis requiescet in
monte sancto tuo, Dómi-
ne? *℟.* Qui ingreditur si-
nè mácula, & operátur ju-
stítiam. *Psf.* 14. 1. 2.

AD VESPERAS.

In Psal. 109. Dixit Dó-
minus, p. 27.

Ant. 2. D. Quid bonum
Dómini est, & quid pul-
chrum ejus; nisi frumén-
tum electórum, & vinum
gérmans vírgines? *Zach.*
9. 17.

In Psal. 110. Confitebor
tibi, Dómine, p. 28.

Ant. 1. g. Epulémur, non
in fermento vétéri, neque
in fermento malitiæ & ne-
quitiae, sed in ázymis sin-
ceritátis & veritátis. *1. Cor.*
5. 8.

In Psal. 115. Crédidi;
propter quod, p. 109.

Ant. 3. a. Anima pollúta
quæ éderit de cárnibus hó-

stia pacificorum, quæ oblata est Dómino, peribit de pópulis suis. *Levit. 7. 20.*

In *Psal. 127.* Beáti omnes qui timent, p. 110.

Ant. 5. C. Mundátus vescetur de sanctificátis, quia cibus illius est. *Levit. 22. 7.*

In *Psal. 147.* Lauda, Jerúsalem, p. 102.

Ant. 4. a. Beátus qui manducábit panem in regno Dei. *Luc. 14. 15.*

CAPITULUM. 1. *Cor. 10. 3. 4.*

Patres nostri omnes eámdem escam spirítalem manducavérunt; & omnes eúmdem potum spirítalem bibérunt: bibébant autem de spirítali consequente eos, petra; petra autem erat Christus.

H Y M N U S. S. Th.

PANGE, lingua, gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,
Quem, in mundi prétium,
Fructus ventris generósi,
Rex effúdit géntium.

N O B I S datus, nobis
natus

Ex intrácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátûs
Miro clausit órđine.

In supréma nocte cœnæ,
Recúmbens cum fratribus,
Observátâ Lege plenè,
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mânibus.

V E R B U M caro, panem
verum,

Verbo Carnem efficit:
Fitque Sanguis Christi me-
rum;

Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincé-
rum,

Sola fides súfficit.

T A N T U M ergo Sacra-
mémentum

Venerémur cernui:
Et antiquum documéntum
Novo cedat ritui:
Præstet fides suppleméntum
Sénsuum deféctui.

G E N I T O R I, Genitó-
que,

Laus & jubilátio,
Salus, honor, virtus quo-
que

Sit & benedíctio:
Procedénti ab utróque
Compar sit laudátio.

Amen.

✠. Dóminus in circúitu
pópuli sui; ✠. Ex hoc nunc
& usque in séculum. *Pf. 124. 2.*

Ad Magníficat, Ant. 5. a.
Dixit Jesus: Non Móyses
dedit vobis panem de cœ-
lo, sed Pater meus dat vo-
bis panem de cœlo verum.
Joan. 6. 32.

A D C O M P L E T O R I U M.

Psalmi de Dominica.

Ant. 4. E. Non propter
locum, gentem; sed propter
gentem, locum Deus
elégit. 2. *Mach. 5. 19.*

H Y M N U S.

O QUAM stupéndas ín-
duít
Formas amor! Verbum Dei,

Jugis, sub ara, víctima,
Se præbet in cibum suis.

DIVINUS hospes, in-
timis

Infusus hæret cordibus :
Hinc facta mortális caro
Divinitatis párticeps.

JESU, volúptas cór-
dium,

Beáta pax amántium,
Qui carne nos pascis die,
In nocte nostra sis quies.

A Q U O creámur, laus Pa-
tri;

Quo páscimur, laus Fílio ;
Quò consecrámur, non mí-
nor

Laus utriúsque Flámini.
Amen.

CAPITULUM. *Eccli.* 24.
27. 28. 29.

HÆreditas mea super
mel & favum : memó-
ria mea in generatiónes se-
culórum. Qui edunt me,
adhuc esúrient ; & qui bi-
bunt me, adhuc sitient.

Ꝟ. breve. In manus.

Ad Nunc dimíttis, Ant.
7. d. Sacerdótes qui accé-
dunt ad Dóminum, san-
ctificéntur, ne percútiat
eos. *Exod.* 19. 22.

Oratio, Illúmina, p. 164.

DIEBUS
INTRA OCTAVAM
SS. EUCHARISTIÆ,
Quæ est secundi Ordinis.

*Omnia ut in die, excep-
tis quæ sequuntur.*

Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

*Invitatorium & Hym-
nus, ut in die, sed Invi-*

*tatorium dicitur ritu sim-
plici.*

*Tres Antiphonæ, Ꝟ. &
ꝞꝞꝞ. ex Officio Diei, ut se-
quitur. Feriâ II. è I. No-
turno ; Feriâ III. & VI. è
II. Nocturno ; Feria IV. &
Sabbato, è III. Nocturno.
Nec dicitur Ꝟ. Glória Pa-
tri, nisi in fine ultimi Ꝟ.
cujusque Nocturni, quod re-
sumitur tantum à Reclama-
tione.*

Lectiones, ut infra.

A D L A U D E S
M A T U T I N A S.

*Ant. sola. 5. C. Panem
de cælo dedísti eis, Dómi-
ne, in fame eórum. 2. Esdr.*
9. 15.

A D V E S P E R A S.

*Ant. sola. 3. g. Erant
perseverántes in doctrína
Apostolórum, & commu-
nicatióne fractiόνis pa-
nis, & oratióibus. Act. 2.*
42.

FERIA SEXTA
INTRA OCTAVAM
SS. EUCHARISTIÆ.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. c. 10. v. 33.
ad finem, & c. 11. v. 1.
ad 3.

Prosécti sunt ergo de
Monte Dómini viam
trium diérum, árcaque fœ-
deris Dómini præcedébat
eos, per dies tres, próvidens
castrórum locum. Nubes
quoque Dómini super eos
erat per diem, cùm incéde-
rent. * Cúmque elevarétur
arca, dicébat Móyses : Sur-
ge, Dómine, & dissipéntur

inimici tui, & fúgiant qui odérunt te, à fácie tua. Cùm autem deponerétur, aiébat: Revértere, Dómine, ad multitudinem exercitús Israël. * Interea ortum est murmur pópuli, quasi doléntium pro labóre, contra Dóminum. Quod cùm audisset Dóminus, irátus est. Fit accénsus in eos ignis Dómini, devorávit extrémam castrórum partem. Cúmque clamáisset pópulus ad Móysen, orávit Móyses ad Dóminum, & absorptus est ignis. Vocavítque nomen loci illíus, Incénsio: eò quòd incénsus fuisset contra eos ignis Dómini.

R. j. Jánuas, p. 190.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO II. c. 3. v. 14. *ad finem.*

PArticipes Christi effecti sumus: si tamen initium substantiæ ejus usque ad finem firmum retineamus. Dum dicitur: Hódie si vocem ejus audieritis, nolite obdurare corda vestra, quemadmodum in illa exacerbatione: quidam enim audientes exacerbaverunt, sed non universi qui profecti sunt ex Ægypto per Móysen. Quibus autem insensu est quadraginta annis? Nónne illis qui peccaverunt, quorum cadavera prostrata sunt in deserto? Quibus autem juravit non introire in requiem ipsius? *nisi illis, qui increduli fuerunt?*

Et videmus, quia non potuerunt introire, propter incredulitatem.

R. ij. Omnes, p. 190.

Sermo sancti Dionýsii Alexandríni Episcopi.

Epístola ad Fabium An-
tioch. Apud Euf. Lib.

6. Hist. Eccl.

LECTIO III.

ERat quidam Serápión apud nos fidéllis senex: qui, licet magnam vitæ partem integrè & incorruptè transegisset, tempore tamen persecutiónis, præ imbecillitate animi, lapsus est. Hic sæpenumero in Ecclesiâ denuò récipi supplex postulabat: sed nemo, quia idólis sacrificasset, ejus postulatiónem aliquándoauscultávit. Qui in gravem morbum delábens, triduo deinceps mutus, & absque sensu vixit. Quarto autem die paululùm relevátus, nepótem ad se accersit, sicque alloquitur: Quóúsque, fili, me derinétis? properate, óbscuro, & me ocius dimittite: aliquem ex Presbyteris advoca ad me. Quæ cùm dixisset, iterum fuit mutus. Percúrrit ad Presbyterum; nox jam erat. Ille, fortè morbo vexátus, accédere ad eum non poterat: sed tamen, quóniam à me quidem mandátum dabátur, ut qui jam essent vitæ emigratúri, sanctorum Mysteriórum; (dúmmodò péterent, & vel máximè, si antea dum integrá valetu-

dine erant, supplices petivissent,) participes fierent: sicque cum pace dimissi, & bonâ spe confirmati, ex hac luce decederent; pûero exiguam quamdam Eucharistiæ partem dedit, præcipiens, ut eam madefactam in os senis infunderet. Quam puer secum âfferens, rediit. Cui jam appropinquanti, priusquam cum eo quod gestabat intrâret ædes, Serâpion denuò voce recuperatâ dixit: Venisti, fili? tametsi Præbyter non potest venire, tu tamen præsta quod tibi in mandatis dedit, & dimitte me abire. Particulam igitur puer, quam apportabat, madefactam in os senis infudit. Atque ille simul atque eam pedetentim per fauces dimiserat, illicò extrêmu[m] spîritum edidit.

Æ. iij. Angelorum, p. 191.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.
Anno 1551. Sess. 13. De
Euch. Can. 1.

SI quis negâverit, in sanctissimæ Eucharistiæ Sacramento contineri, verè, realiter, & substantialiter Corpus & Sanguinem, unâ cum ânima & divinitate Dômini nostri Jesu Christi, ac proinde totum Christum; sed dixerit, tantummodò esse in eo, ut in signo, vel figurâ, aut virtute; anâthema sit.

S A B B A T O

INTRA OCTAVAM
SS. EUCHARISTIÆ.

De Libro Numerorum.

LECTIO I. c. II. v. 4.
ad 10.

Vulgus promiscuum, quod ascenderat cum eis, flagravît desiderio, sedens, & flens, junctis sibi pariter filiis Israël, & ait: Quis dabit nobis ad vescendum carnes? Recordamur piscium quos comedebamus in Ægypto gratis: in mentem nobis veniunt cucumeres, & pepônes, porrique, & cepe, & allia. Anima nostra ârida est, nihil aliud respiciunt oculi nostri nisi Man. * Erat autem Man, quasi semen coriandri, coloris bdëlli: circuibatque populus, & colligens illud, frangebatur molâ, sive terëbat in mortario, coquens in olla, & faciens ex eo tórtulas saporis quasi panis oleati. * Cúmque descenderet nocte super castra ros, descendebat pariter & Man. Audivit ergo Môyses flentem populum per familias, singulos per ostia tentorii sui. Iratusque est furor Dômini valde: sed & Môysi intoléranda res visa est.

Æ. j. Mecum, p. 192.

De Epístola beâti Pauli
Apóstoli ad Ephésios.

LECTIO II. c. 5. v. 1.
ad 8.

Estote ergo imitatores
Dei, sicut filii carissimi
I jv

mi : & ambuláte in dilectiōe , sicut & Christus diléxit nos , & trádedit semetípsum pro nobis oblationem & hóstiā Deo , in odórem suavitátis. Fornicatio autem , & omnis immunditia , aut avarítia , nec nominétur in vobis , sicut decet sanctos : aut turpítudo , aut stultilóquium , aut scurrilitas , quæ ad rem non pertinet : sed magis gratiarum áctio. Hoc enim scitote , intelligéntes quòd omnis fornicátor , aut immúndus , aut avárus , quod est idolórum sérvitus , non habet hæreditatem in regno Christi & Dei. Nemo vos seducat inánibus verbis : propter hæc enim venit ira Dei in filios diffidentiae : nolíte ergo éffici participes eórum. Erátis enim aliquando rénebræ , nunc autem lux in Dómino : ut filii lucis ambuláte.

R. ij. Transibit , p. 192.

Sermo sancti Cyrilli
Jerosolymítani.

Catech. Mystag. 4.

LECTIO III.

CUM Christus pronuntiáverit , & dixerit de pane: Hoc Corpus est meum; quis audébit deinceps ambígere? Et cum ipse asseveráverit & dixerit : Hic meus est Sanguis; quis unquam dubitáverit , áiens , non esse ejus Sanguinem? Aquam olim in vinum , quod sanguini affíne est , in Cana Galilææ transmutávit : &

eum parùm dignum existimábimus cui credámus , cum vinum in Sanguinem transmutávit? Ad núprias corporales vocátus , stupéndum hoc miraculum efficit : & non eum multò magis filiis thálami nuptialis Corpus suum & Sanguinem fruenda donásse confitebimur? Quare , cum omni persuasiōe , tanquam Corpus & Sanguinem Christi , illa sumámus. Nam in figura panis , datur tibi Corpus , & in figura vini datur tibi Sanguis : ut cum sumpseris Corpus & Sanguinem Christi , concorpóreus & consanguis ipsi efficiáris. Sic etenim Christífieri effici-mur , distribúto in membra nostra Córpo-e ejus & Sanguine. Sic juxta beatum Petrum , divínæ fimus consortes naturæ.

R. iij. Comédi , p. 193.

CANON.

Ex Concílio Tridentino.

Anno 1551. *Sess. 13. De Euchar. Can. 2.*

SI quis dixerit , in sacrosancto Eucharistiæ Sacraménto remanére substantiam panis & vini , unà cum Córpo-e & Sanguine Dómini nostri Jesu Christi; negaverítque miráblem illam & singulárem conversionem , totius substantiæ panis in Corpus , & totius substantiæ vini in Sanguinem , manéntibus duntáxat speciéb; panis & vini : quam quidem conversio-

Dominicā intra Octavam SS. Eucharistiæ. 201

dem, Catholica Ecclesia ap-
tissime Transubstantiatio-
nem appellat; anathema sit.

AD VESPERAS.

*Antiphonæ, Hymnus &
ps. ut in I. Vesperis Solem-
nitatis SS. Eucharistiæ, p.
186. cum Psalmis de Sab-
bato.*

CAPITULUM. Prov. 9. 4. 5.

Insipientibus locuta est
Sapientia : Venite, co-
medite panem meum; &
bibite vinum quod miscui
vobis.

*Non dicitur Responso-
rium.*

Ad Magnificat, Ant. 3. E.
Benè disposuisti populum
tuum, Domine, quibus de-
disti concupiscentiam de-
lectamenti sui, novum sa-
porem, escam parans eis.
Sap. 16. 2.

*Oratio, Deus, qui fide-
les, infra, ad Laudes, p. 205.*

*Non fit alia Commemora-
tio Solem. SS. Eucharistiæ.*

DOMINICA

**INTRA OCTAVAM
SS. EUCHARISTIÆ,**

*Quæ est secunda post
Pentecosten.*

*Omnia ut in Solemnitate
SS. Eucharistiæ, exceptis
quæ sequuntur, & servato
ritu duplici majori.*

Psalmi de Dominica.

**AD OFFICIUM
NOCTURNUM.**

IN I. NOCTURNO.

De Libro Numerorum.

LECTIO I. c. 11. v. 11. ad 15.

Ait Moyses ad Domi-
num : Cur afflixisti

servum tuum ? quare non
invenio gratiam coram te ?
& cur imposuisti pondus
universi populi hujus super
me ? Nunquid ego concépi
omnem hanc multitudi-
nem, vel genui eam, ut dicas
mihi : Porta eos in sinu tuo
sicut portare solet nutrix
infantulum, & defer in
terram, pro qua jurasti
patribus eorum ? Unde mi-
hi carnes ut dem tantæ
multitudini ? Flent contra
me, dicentes : Da nobis
carnes ut comedamus. Non
possum solus sustinere om-
nem hunc populum, quia
gravis est mihi. Sin aliter
tibi videtur, obsecro ut in-
terficias me, & inveniam
gratiam in oculis tuis, ne
tantis afficiar malis.

Ex. j. Filii, p. 188.

LECTIO II. v. 16. ad 20.

Et dixit Dominus ad
Moysen : Congrega
mihi septuaginta viros de
senibus Israël, quos tu no-
sti quod senes populi sint
ac magistri : & duces eos
ad ostium tabernaculi fœ-
deris, faciesque ibi stare
tecum, ut descendam &
loquar tibi : & auferam de
spiritu tuo, tradamque eis,
ut sustentent tecum onus
populi, & non tu solus gra-
veris. Populo quoque di-
ces : Sanctificamini : cras
comedetis carnes; ego enim
audivi vos dicere : Quis
dabit nobis escas carniū ?
benè nobis erat in Ægypto;
ut det vobis Dominus car-

nes , & comedâtis : non uno die , nec duóbus , vel quinque , aut decem , nec viginti quidem , sed usque ad mensem diérum , donec éxeat per nares vestras , & vertátur in náuseam , eò quòd repuléritis Dóminum , qui in médio vestrí est , & flevéritis coram eo , dicéntes : Quare egréssi sumus ex *Ægýpto* ?

R. ij. Móyses , p. 188.

LECTIO III. v. 31. *ad finem.*

VEntus egrédiens à Dómino , arréptas trans mare coturníces détulit , & demísit in castra , itinere quantum uno die cónfici potest , ex omni parte castrórum per circúitum : volabántque in áere duóbus cúbitis altitúdine super terram. Surgens ergo pópulus toto die illo , & nocte , ac die áltero , congregávit coturnicum , qui parúm , decem coros : & siccavérunt eas per gyrum castrórum. Adhuc carnes erant in déntibus eórum , nec defécerat hujuscémodi cibus , & ecce furor Dómini concitátus in pópulum , percússit eum plagâ magnâ nimis. Vocatúsque est ille locus , Sepúlcrâ concupiscéntiæ : ibi enim sepeliérunt pópulum qui desideráverat. Egréssi autem de Sepúlcris concupiscéntiæ , venérunt in Háseroth , & mansérunt ibi.

R. iij. Angelus , p. 189.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO IV. c. 16. v. 1. ad 6.

BEnè disposuísti pópulum tuum , quibus dedísti concupiscéntiam delectaménti sui , novum sapórem , escam parans eis ortygómetram : ut illi quidem concupiscéntes escam , propter ea quæ illis osténsa & missa sunt , étiam à necelsária concupiscéntia averteréntur. Hi autem in brevi ínopes facti , novam gustavérunt escam. Oportébat enim illis siné excusatióne quidem supervenire intéritum exercéntibus tyránnidem : his autem tantum osténdere quemádmódum inimíci eórum exterminabántur. Etenim cùm illis supervénit sæva bestiarum ira ; mórsibus perversórum colubrórum exterminabántur. Sed non in perpétuum ira tua permánsit , sed ad correptiόνem in brevi turbáti sunt , signum habéntes salutis , ad commemoratióem mandáti legis tuæ.

R. jv. Jánuas , p. 190.

LECTIO V. v. 7. ad 14.

Qui enim convérsus est , non per hoc quod vidébat , sanabátur , sed per te ómnium salvatórem. In hoc autem ostendísti inimicis nostris , quia tu es , qui liberas ab omni malo. Illos enim locustarum & muscárum occidérunt mor-

lus, & non est inventa sanitas animæ illorum: quia digni erant ab hujusmodi exterminari. Filios autem tuos, nec draconum venenatorum vicérunt dentes: misericórdia enim tua advéniens sanábat illos. In memória enim sermonum tuorum examinabántur, & velóciter salvabántur, ne in altam incidéntes obliuionem, non possent tuo uti adjutório. Etenim neque herba, neque maláagma sanávit eos: sed tuus, Dómine; sermo, qui sanat ómnia. Tu es enim, Dómine, qui vitæ & mortis habes potestátem, & dedúcis ad portas mortis, & redúcis: homo autem occídít quidem per malítiam, & cum exíerit spíritus, non revertétur, nec revocábit ánimam quæ recepta est.

R. v. Omnes, p. 190.

LECTIO VI. v. 21. ad 26.
Substántia tua dulcédissem tuam, quam in filios habes, ostendébat: & desérviens uniuscujusque voluntáti, ad quod quisque volébat, convertebátur. Nix autem & glácies sustinébant vim ignis, & non tabescébant: ut scirent quóniam fructus inimicórum exterminábat ignis ardens in grándine, & plúvia corrúscans. Hic autem iterùm ut nutriréntur justí, étiam suæ virtútis oblítus est. Creatúra enim tibi Factóri desérviens, exardéscit in

torméntum, advérsus injústos: & lenior fit ad beneficiéndum pro his qui in te confidunt. Propter hoc & tunc in ómnia transfiguráta, ómnium nutrícigrátia tuæ deserviebat, ad voluntátem eórum, qui à te desiderábant: ut scirent filii tui quos dilexísti, Dómine, quóniam non natiuitatis fructus pascunt hómines, sed sermo tuus, hos qui in te crediderint, consérvat.

R. vj. Angelórum, p. 191.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

Expos. in Psal. 118. Ser. 18. n. 26.

LECTIO VII.

Jam mensæ cœlestis honóre fuscípior; epulis meis non plúvia undátur, non terræ partus labórat, non árborum fructus. Pótuí meo non flúmina quærenda, non fontes; Christus mihi cibus, Christus mihi potus: Caro Dei cibus mihi, & Dei Sanguis potus est mihi. Non jam ad satietátem meí ánnuos expecto provéntus: Christus mihi quotidie ministrátur. Non verébör, ne qua mihi eum cœli intempéries, aut sterilitas ruris immínuat; si pii cultús diligéntia perseveret. Non jam coturnícum plúvias mihi opto descendere, quas antè mirábar: non manna quod antè cibus ómnibus præ-

ferēbam : quia , qui manna manducavērunt patres , esuriērunt. Meus cibus est , quem si quis maducáverit , non esuriēt. Meus cibus est , qui non corpus impinguat , sed confirmat cor hómīnis.

Æ. vij. Mecum , p. 192.

LECTIO VIII. n. 28.

DEus , panem quem dat ómnibus , dat quotidie , dat semper. In te ipso est ut accipias hunc panem : accède ad hunc panem , & accipies eum. De hoc pane dictum est : Omnes qui elongant se abs te , peribunt. Si te elongáveris ab eo , peribis : si appropinquáveris ad eum , vives. Hic est panis vitæ : qui ergo vitam manducat , mori non potest. Quomodo enim moriētur , cui cibus Vita est ? Quomodo deficiet , qui habuerit vitalem substantiam ? Accédite ad eum , & satiāmini ; quia panis est : accédite ad eum , & potáte ; quia fons est : accédite ad eum , & illumināmini ; quia lux est : accédite ad eum , & liberāmini ; quia ubi Spīritus Dómini , ibi libértas : accédite ad eum , & absolvīmini ; quia remissio peccatorum est. Quis sit iste , queritis ? Audite ipsum dicentem : Ego sum Panis vitæ : qui venit ad me , non esuriēt ; & qui credit in me , non sitiet unquam.

Æ. viij. Transibit , p. 192.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

LECTIO IX. c. 14. v. 16. ad 24.

Qui cenam magnam nos gustaturi sint.

Dixit Jesus cuidam de simul discumbentibus cum ipso , in domo principis Phariseórum : Homo quidam fecit cenam magnam , & vocávit multos. Et reliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 36. in Evang. n. 1.

Hoc distāre , fratres caríssimi , inter delicias córporis & cordis solet , quòd corporales deliciæ , cū non habentur , grave in se desidérium accendunt ; cū verò habitæ edūntur , comedentem pròtinus in fastidium per fatietatem vertunt. At contrà , spīritales deliciæ , cū non habentur , in fastidio sunt ; cū verò habentur , in desidērio : tantòque à comedēte ampliùs esuriūntur , quantò ab esuriēte ampliùs comeduntur. In illis appetitus placet , experiētia displicet : in istis appetitus vilis est , & experiētia magis placet. In illis appetitus saturitatem , saturitas fastidium generat : in istis autem appetitus saturitatem , saturitas appetitum parit. Augent enim spīritales deliciæ desidérium in mente , dum sātiant : quia quantò

magis eârum sapor percipitur, eò ampliùs cognoscitur quòd avidiùs ametur : & idcirco non hàbitæ amâri non possunt , quia eârum sapor ignoratur. Quis enim amâre vâleat quod ignorat ? Proinde Psalmîsta nos âdmonet, dicens : Gustâte & videte , quóniam suâvis est Dóminus.

Ps. jx. Sapiéntia misit ancillas suas, ut vocarent ad arcem, & ad mœnia civitatis : * Si quis est parvulus, véniat ad me. *Prov. 9. 3. 4.* *Ps.* Paterfamilias dixit servo suo : Exi citò in plateas & vicos civitatis ; & pauperes, ac débiles , & cœcos, & claudos intròduc buc. *Luc. 14. 21.* Si quis. Glória. * Si quis.

Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

CAPITULUM. *Hebr. 3. 12.*

Videte, fratres, ne fortè sit in aliquo vestrum cor malum incredulitatis, discedèndi à Deo vivo.

Hymnus. Verbum supernum, p. 194.

Ps. Sicut, *ibid.*

Ad Benedictus, Ant. 3. a. Comederunt , & saturati sunt, & impinguati sunt, & abundaverunt deliciis in bonitate tua magna. 2. *Esdr. 9. 25.*

Oratio.

Deus , qui fideles tuos, per veneranda Corporis & Sanguinis tui Mystéria , de te vivere voluisti ;

præsta , ut cœlestibus desideriiis accénsi, ad sacras salutis épulas dignè parati frequenter accurrant ; Qui vivis & regnas.

Non fit alia Commem. Solemnitatis SS. Eucharistiæ.

AD PRIMAM.

Non dicitur Symbolum , Quicumque.

CANON.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1551. Sess. 13. De Euch. Can. 4.

Si quis dixerit, peractâ Consecratione , in admirabili Eucharistiæ Sacramento, non esse Corpus & Sanguinem Dómini nostri Jesu Christi, sed tantum in usu , dum sumitur, non autem antè vel post ; & in hostiis seu particulis consecratis , quæ post communionem reservantur vel superfunt, non remanere Corpus Dómini ; anáthema sit.

AD VESPERAS.

CAPITULUM. *Jer. 31. 14.*

Inebriabo animam sacerdotum pinguedine ; & populus meus bonis meis adimplébitur ; ait Dóminus.

Hymnus. Pange, lingua, p. 196.

Ps. Dóminus, *ibid.*

Ad Magnificat, Ant. 3. E.

Ait dóminus servo : Exi in vias & sepes ; & compelle in intrâre , ut impleatur domus mea. *Luc. 14. 23.*

Oratio, Deus , qui fideles , *suprà* , ad Laudes.

Non fit alia Commem. Solemnitatis SS. Eucharistiæ.

FERIA SECUNDA.

De Libro Numerorum.

LECTIO I. c. 13. v. 2.

3. 4. & 18. ad 23.

Locutus est Dóminus ad Móysen, dicens : Mitte viros, qui considerent terram Chánaan, quam daturus sum filiis Israël, singulos de singulis tribubus, ex principibus. Fecit Móyses quod Dóminus imperaverat, de deserto Pharan mittens principes viros. . .

* Misit ergo eos Móyses ad considerandâ terram Chánaan; & dixit ad eos : Ascendite per meridiânam plagam. Cúmque venéritis ad montes, considerate terram, qualis sit: & pópulum qui habitátor est ejus, utrúm fortis sit, an infirmus: si pauci número, an plures: ipsa terra, bona, an mala: urbes quales, muratæ, an absque muris: humus pinguis, an stérilis, nemorosa, an absque arboribus. Confortâmini, & afférte nobis de fructibus terræ. * Erat autem tempus quando jam præcoquæ uvæ vesci possunt. Cúmque ascendissent exploravérunt terram à deserto Sin, usque Rohob intrántibus Emath, Ascenderúntque ad meridiem, & venérunt in Hebron.

R. j. Filii, p. 188.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO II. c. 7. v. 1. ad 7.

Melchisedech, Rex Salem, Sacerdos Dei

summi, qui obviávit Abrahæ regresso à cæde regum, & benedixit ei: cui & decimas ómnium divisit Abraham: primùm quidem qui interpretátur, Rex justitiæ: deinde autem & Rex Salem, quod est, Rex pacis, sinè patre, sinè matre, sinè genealogia, neque initium diérum, neque finem vitæ habens, assimilátus autem Filio Dei, manet Sacerdos in perpétuum. Intuémini autem quantus sit hic, cui & decimas dedit de præcípuiis, Abraham Patriarcha. Et quidem de filiis Levi sacerdotium accipientes, mandátum habent decimas sumere à pópulo secundùm legem, id est, à fratribus suis: quanquam & ipsi exierint de lumbis Abrahæ. Cujus autem generatio non annumerátur in eis, decimas sumpsit ab Abraham, & hunc qui habebat repromissiones, benedixit. Sinè ulla autem contradicióne, quod minus est, à meliøre benedicitur.

R. ij. Móyses, p. 188.

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

De Sacram. Lib. 4. Cap. 4.

LECTIO III.

Autor Sacramentórum quis est, nisi Dóminus Jesus? De cælo ista Sacramenta venérunt: consilium enim omne de cælo est. Verè autem magnum est & divinum miraculum, quòd pópulo pluit Deus

de cælo, & non
ex populus, & man-
. Tu fortè dicis :
nis est usitatus. Sed
e, panis est, ante
sacramentorum : ubi
est Consecratio, de

Caro Christi. Hoc
instruamus. Quómo-
t qui panis est, Cor-
Christi? Consecra-
Consecratio autem
verbis est, & cujus
bus? Domini Jesu.

Alia omnia quæ
r, laudem Deo dé-
oratio præmittitur

pro, pro régibus, pro

Ubi venit, ut con-

venerabile Sacra-

1, jam non suis fer-

is utitur Sacerdos,

ar sermonibus Chri-

go sermo Christi

ificat Sacramentum.

sermo Christi? nempè

dicta sunt omnia. Jus-

tinus, & factum est

: Jussit Dominus,

a est terra: Jussit

us, & facta sunt

Jussit Dominus, &

creatura generata

des ergo quàm ope-

s sit sermo Christi.

tanta vis est in ser-

Domini Jesu, ut in-

t esse quæ non erant,

magis operatorius

sint quæ erant, & in

commutentur? Cœ-

nerat, mare non erat,

on erat. Sed audi di-

David: Ipse dixit,

1 sunt; ipse mandá-

vit, & creata sunt. Ergo
tibi ut respondeam, non
erat Corpus Christi ante
Consecrationem; sed post
Consecrationem, dico tibi
quòd jam Corpus est Chri-
sti. Ipse dixit, & factum
est: ipse mandavit, & creá-
tum est.

B. iij. Angelus, p. 189.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 11. De

Eucharistia.

Æ Gróti, ii præsertim,
qui periculósè labó-
rant, Eucharistiæ salutári
Viático non cáreant: ideó-
que, in eórum grátiam, ser-
ventur aliquot Hóstiæ con-
secratæ, quæ tamen in Ec-
clésia loco honesto clausæ
atque recónditæ, décimo
quinto quoque die inno-
vandæ erunt.

FERIA TERTIA.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. c. 13. v. 24. *ad fin.*

P Ergéntes usque ad Tor-
réntem botri, abscidé-
runt palmitem cum uva
sua, quem portaverunt in
veste duo viri. De malis
quoque granátis & de ficis
loci illius tulérunt: qui ap-
pellátus est Nebeléscol, id
est, Torrens botri, eò quòd
botrum portássent inde filii
Israël. Reversíque explora-
tóres terræ, post quadragín-
ta dies, omni regiónē cir-
cúitâ, vénérunť ad Móy-
sen & Aaron, & ad omnem
cœtum filiórum Israël in de-
sértum Pharan, quod est

in Cades. * Locutique eis & omni multitudini, ostendérunt fructus terræ: & narraverunt, dicentes: Vénimus in terram, ad quam misisti nos, quæ réverâ fuit lacte & melle, ut ex his fructibus cognósci potest: sed cultóres fortíssimos habet, & urbes grandes atque muratas. Stirpem Enac vídimus ibi. Amalec hábitat in merídie, Hethæus, & Jebusæus, & Amorrhæus in montánis: Chananæus verò morátur juxta mare & circa fluénta Jordánis. * Inter hæc, Caleb compéscens murmur pópuli, qui oriebátur contra Móysen, ait: Ascendámus, & possideámus terram, quóniam poterimus obtinére eam. Alii verò, qui fúerant cum eo, dicebant, Nequáquam ad hunc pópulum valémus ascéndere, quia fórtior nobis est. Detraxerúntque terræ, quam inspéxerant apud filios Israhél, dicentes: Terra quam lustrávimus, devorat habitatóres suos: pópulus quem aspéximus, procéræ státuræ est. Ibi vídimus monstra quædam filiórum Enac de génere gigantæo: quibus comparáti, quasi locústæ videbámur.

R. j. Jánuas, p. 190.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO II. c. 7. v. 11. ad 17.

SI consummatio per sacerdotium Leviticum erat; (pópulus enim sub ip-

so legem accépit,) quid adhuc necessárium fuit, secundum ordinem Melchisedech, álium surgere Sacerdotem, & non secundum ordinem Aaron dici? Translato enim Sacerdotio, necesse est ut & Legis translatio fiat. In quo enim hæc dicuntur, de alia tribu est, de qua nullus altári præstó fuit. Manifestum est enim quòd ex Juda ortus sit Dóminus noster: in qua tribu nihil de Sacerdotibus Móyses locútus est. Et ámplius adhuc manifestum est; si secundum similitudinem Melchisedech exúrgat álius Sacerdos; qui non secundum legem mandati carnális factus est, sed secundum virtutem vitæ insolubilis. Contestátur enim: Quóniam tu es Sacerdos in ætérnum, secundum ordinem Melchisedech.

R. ij. Omnes, p. 190.

Sermo sancti Clementis Papæ & Mártiris.

Epist. I. ad Corinth. Cap. 4.

LECTIO III.

IN divínæ cognitiónis profunda introspicientes, cuncta ordine debémus fácere, quæ nos Dóminus jussit perágere. Statútis temporibus oblatiões & officia pécifici, neque témerè, neque inordinatè fieri præcépit, sed præfinitis temporibus & horis: ubi étiam, & à quibus celebrári vult, ipse excelsissimâ suâ voluntáte desi-

ivit: ut purè & sanctè omnia facta in beneplácito, accepta essent voluntati eius. Qui ergo assignatis temporibus, oblationes suas faciunt, accepti & beati sunt; & Sacerdotibus locus proprius assignatus est; & vitiis sua ministeria inibunt; homo laicus præpitiis laicis constringitur. Iusquísque vestrum, fratres, in suo statu grátias habere, in bona conscientia degens, non transgrediens præscriptam múnis sui régulam, in honestate.

i. iij. Angelorum, p. 191.

C A N O N.

Concílio Burdigalénsi. Anno 1583. Tit. 2. De Eucharistia.

J Enerabile Sacramentum, summa cum reione, Párochus amictu eo & stolâ indútus, ad rôtos déferat, uno aut ero, ad minus, qui tinnábulum & facem artem gestet, præcedén- Pópulus autem moneá- in conciónibus, ut viis públicis, sanctíssim Christi Corpus adó- , & ægróti usque domum, quoad fieri póterit, magna cum veneratióne atque pietáte prosequátur.

T E R T I A Q U A R T A.
Si Festum sancti Joannis Baptistæ, vel SS. Apostolorum Petri & Pauli, aut aliud è Solemnioribus, etiam troni, occurrat Feriâ

VI. post Octavam Eucharistiæ, fiet de eo: sed propter sollemnitatem Processionis diei Octavæ, jejunium anticipabitur in hanc Feriâ IV. & tunc, eâdem Feriâ IV. fiet Commemoratio Vigiliæ, post Laudes, per Lectiorem Homiliæ in Evangelium, Antiphonam, & Orat. ut in Proprio.

De Libro Numerorum.

LECTIO I. c. 14. v. 6. ad 21.

J Osue filius Nun, & Caleb filius Jéphone, qui & ipsi lustraverant terram, sciderunt vestimenta sua, & ad omnem multitudinem filiorum Israël locuti sunt: Terra quam circúvimus, valde bona est. Si propitius fuerit Dóminus, inducet nos in eam, & tradet humum lacte & melle manantem. Nolite rebelles esse contra Dóminum: neque timeátis pópulum terræ hujus, quia sicut panem ita eos possumus devorare. Recéssit ab eis omne præsidium: Dóminus nobiscum est, nolite metúere. * Cúmque clamáret omnis multitúdo, & lapídibus eos vellet opprimere, apparuit gloria Dómini super tectum fœderis, cunctis vidéntibus filiis Israël. Et dixit Dóminus ad Móysen: Usquequò détrahet mihi pópulus iste? Quousque non credent mihi, in ómnibus signis quæ feci coram eis? Feriâ igitur eos pestilentia, atque consúmam: te autem faciam

principem super gentem magnam, & fortiorem quàm hæc est. * Et ait Móyses ad Dóminum: Ut audiant Ægyptii, de quorum médio eduxisti pópulum istum, & habitatóres terræ hujus, qui audierunt quòd tu, Dómine, in pópulo isto sis, & fácie videáris ad fáciem, & nubes tua protégat illos, & in colúmna nubis præcedas eos per diem, & in colúmna ignis per noctem: quòd occideris tantam multitudinem, quasi unum hóminem, & dicant: Non póterat introducere pópulum in terram, pro qua juráverat: idcirco occidit eos in solitudine..... Dimitte, óbfecro, peccátum pópuli hujus, secúndum magnitudinem misericórdiæ tuæ, sicut propítius fuisti egrediéntibus de Ægypto, usque ad locum istum. Dixitque Dóminus: Dimissi juxta verbum tuum. Vivo ego: & implébitur glóriâ Dómini univérsa terra.

R. j. Mecum, p. 192.

De Epístola beati Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO II. c. 7. v. 18. *ad fin.*

Reprobatio quidem fit præcedéntis mandati, propter infirmitatem ejus, & inutilitatem: nihil enim ad perfectum adduxit Lex, introductio verò meliõris spei, per quam proximamus ad Deum. Et quantum est, non sinè jurejurando. Alii quidem sinè jure-

jurando sacerdotes facti sunt: hic autem cum jurejurando, per eum qui dixit ad illum: Juravit Dóminus, & non poenitebit eum: tu es Sacerdos in ætérnum. In tantum meliõris testamenti sponsor factus est Jesus. Et alii quidem plures facti sunt sacerdotes, idcirco quòd morte prohiberentur permanere: hic autem, quòd maneat in ætérnum, sempitérnum habet sacerdotium. Unde & salvare in perpétuum potest accedentes per semetipsum ad Deum: semper vivens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat ut nobis esset Póntifex, sanctus, innocens, impollutus, segregatus à peccatóribus, & excelsior cœlis factus: qui non habet necessitatem quotidie, quemadmodum sacerdotes, prius pro suis delictis hóstias offerre, deinde pro pópuli: hoc enim fecit semel, seipsum offerendo. Lex enim hómines constituit sacerdotes infirmitatem habentes: sermo autem jurisjurandi, qui post Legem est, Fílium in ætérnum perfectum.

R. ij. Transibit, p. 192.

LECTIO III.

De venerabili Eucharistiæ Sacramento, divinitus à flammis, in Ecclesia Presacrii, salvato.

Quam erga sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum pietatem

& fidem ástruunt , quæ-
runtque háctenus , & ex
Scriptúris , & ex Pátribus
extrácta fuere , córdibus
mentibúsq; fidélium ál-
lis insigere póterit , mirácu-
lum insigne Presácii hâc
a diocési patrátum. An-
no millésimo sexcentésimo
quadragésimo tértio , die
Aprílis secúndâ, Feriâ quin-
tâ in Cœna Dómini , cùm
more sólito duplex conse-
crata fuisset hóstia; áltera ex
illis quæ subsequéntis diéi
officio reserváta est , in Ec-
clésiæ capélla , cujus altáre
lintheaminibus plúrimis or-
natum fúerat , intra stám-
neum cálicem inclúsa , velo
superpósito , & céreis cir-
cumadjúntis , Fidélium
veneracióni expósita est.
Horâ post merídiem se-
cúndâ , fumus erúmpens ex
Ecclesiæ fenéstis incén-
dium indicávit. Statim ad
Ecclesiám cúrritur : altáris
máginem , lintheamina quæ-
runtque ipsum ornántia ,
ejúsdem mappas , ipsum
cálicis velum , omniaque
circumstántia , igne con-
súmptra dolent Fidèles. In-
terim própius accédit Pa-
róchiæ Vicárius , cálicis
suppam ignis ardóre pé-
nitùs liquefactam videt ,
& sacratíssimam Hóstiam ,
cálicis stípti inníxam , &
divínitùs inter ignem &
cínere conservátam mirá-
tur. Hanc religiósè depónit
in álío cálice , transfértque
ad majus altáre , in subse-

quénti Parascéves Officio
consuméndam. Audirá mi-
râculi famâ , illustríssimus
Castáneus Rupipozæus, Pi-
ctaviénsis Epíscopus, Offi-
ciali suo mandávit , ut adhí-
bitâ diligentíssimâ perquisi-
tione , facti veritátem , &
omnes circumstántias eluci-
dâret, & extra dúbium póne-
ret. Hic , commissis proba-
tíssimis viris , qui testimóni-
um jurejurádo firmátû ,
à Sacerdótibus , Nobílibus
plúribus , & áliis fide di-
gnis expostulárum , eórum
instruméntum authénticum
& solémne Epíscopo præ-
buit , qui público mandáto
stupéndum prodígium Fidé-
libus sibi súbditis nuntiá-
vit , & ad perpétuam rei
memóriam , jussit , & resí-
duum cálicis nondum li-
quefactum , & instrumén-
tum à Commissáriis exarátum ,
in Ecclesiæ Pictavién-
sis archívis depóni & con-
servári.

3. *iiij.* Comédi , p. 193.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 5. *De*
Sacram. §. 4. De Euch.

U T quantum fieri po-
test , débitus honos
Eucharistiae Sacraménto à
cunctis Fidélibus , dum ad
ægrótos defértur , sacro illo
Viático muniéndos , exhi-
beátur : moneántur sæpè
Fidèles , ut pro caritáte &
pio in Deum afféctu, Sacra-
méntum augustíssimum comi-
téntur , cernui adórent ,

auxilium & munimen infirmo implerent, ac demum in Ecclesiam usque, religiosè Christo famularuri, pergant.

Vespera de Festo sequenti.

Si Festum sancti Joannis Baptistae, aut SS. Apostolorum Petri & Pauli inciderit in Feriam V. sequentem; Officium Sacerdotii Domini nostri Jesu Christi anticipabitur in Feriam IV. & de eo fiet Commemoratio in I. Vesperis alterutrius Festi. De die verò Octava SS. Eucharistiae fiet Commemoratio in Laudibus & II. Vesperis illius Festi, per Ant. 5. & Orationem de Die. Tunc autem Lectiones I. Nocturni Festi Sacerdotii D. N. J. C. sumuntur è Feria IV. divisionibus factis ad Asteriscos. **

FERIA QUINTA

IN OCTAVA

SS. EUCHARISTIAE,

ET FESTO

SACERDOTII

DOMINI NOSTRI

JESU CHRISTI.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria, & sic in toto Officio.

Antiphona 3. toni g.

Dixit Dominus ad Moysen: Applica ad te Aaron fratrem tuum cum filiis suis, de medio filiorum Israël, ut Sacerdotio fungantur mihi. Exod. 28. 1.

Ant. 2. D. Cunctorum

consecrabis manus, sanctificabisque illos, ut Sacerdotio fungantur mihi. Exod. 28. 41.

Ant. 8. G. Oleum unctionis fundes super caput Aaron; atque hoc ritu consecrabitur. Exod. 29. 7.

Ant. 1. a. Filios Aaron applicabis, & indues tunicis lineis, cingesque balteo. Exod. 29. 8.

Ant. 5. a. Statues Levitas in conspectu Aaron & filiorum ejus, & consecrabis oblatos Domino. Num. 8. 13.

CAPITULUM. *Levit. 21. 6.* Sancti erunt Deo suo, & non polluent nomen ejus: incensum enim Domini & panes Dei sui offerunt; & ideo sancti erunt.

Ps. Juravit Dominus, & non poenitebit eum: * Tu es Sacerdos in æternum, secundum ordinem Melchisedech. Ps. 109. 4. 5. Alii quidem sine jurejurando sacerdotes facti sunt; hic autem cum jurejurando, per eum qui dixit ad illum. Hebr. 7. 20. 21. * Tu es. Glória. * Tu es.

HYMNUS.

CESSANT figuræ: non litat impares
Impar sacerdos ampliùs
hóstias:

Jam Póntifex fit Numen
ipsum;

Séque sibi Deus Agnus
offert.

VITAM cruentus qui semel obtulit,

Se non cruentum júgiter
 immolat ,
 Mactátus aris , & renás-
 cens
 Perpétuò , moriéndò vi-
 vit.
 AD grande múnus nos
 Deus érigit ,
 Quos ungit intùs sacríficos
 sibi : ●
 Pondus cadúci sustiné-
 mus
 Angélicis húmeris tre-
 méndum.
 O Q U A M stupéndæ , quas
 ágimus vices !
 Quem prona cœli cúria súf-
 picit ,
 Sacras ad aras imperán-
 tes ,
 Nos dócilis Deus ipse
 sentit.
 CHRISTUM , Sacérdos ,
 cœlitùs évocas ,
 Per te créatur , qui creat
 ómnia ;
 Immótus orbem qui gu-
 bérnat ,
 Se tibi dat fácilem mo-
 véri.
 N O N impoténti , crími-
 nis árbitèr ,
 Verbo resólvis férrea vín-
 cula :
 Quas fers magístrâ voce ,
 Numen
 Ecce sibi putat esse leges.
 LA U S summa Patri , sum-
 maque Fílio ;
 Sit sanéte compar laus tibi ,
 Spíritus ,
 Quo Christus aris per
 ministros
 Hóstia stat simul & Sa-
 cérdos. Amen.

ψ. Si voluísset , Dómine ,
 sacrificium dedíssem úti-
 que : ꝑ. Holocáustis non
 delectáberis. *Pf.* 50. 18.

Ad Magníficat , Ant. 8. G.
 Placébit Dómino sacri-
 ficiu Juda & Jerúsalem , si-
 cut dies séculi , & sicut an-
 ni antíqui. *Mal.* 3. 4.

Oratio , Deus , qui Uni-
 génitum , *infra* , ad Lau-
 des , p. 220.

COMPLETORIUM , *ut in*
Solemnitate SS. Eucharis-
tiæ , p. 196. *cum Psalmis*
de Feria.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Pontífi-
 cem magnum , Jesum Fílium
 Dei , * Veníte , adorémus.
Hebr. 4. 14.

Psalms , Veníte , p. 2.
ritu duplici.

Hymnus. Cessant figúræ ,
in I. Vesperis , p. 212.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Melchisedech ,
 Rex Salem , Sacérdos Dei
 summi obviávit Abrahæ
 regréssò à tæde regum ,
 & benedíxit ei. *Hebr.* 7. 1.

Ant. 1. a. Neque inítium
 diérum , neque finem vitæ
 habens , assimilatús autem
 Fílio Dei , manet Sacér-
 dos in perpétuum. *Hebr.*
 7. 3.

Ant. 4. f. Décimas sump-
 sit ab Abraham , & hunc
 qui habébat repromissió-
 nes , benedíxit. *Hebr.* 7. 6.

ψ. Unxit te , Deus , De-
 us tuus , ꝑ. Oleo lætitiæ.
Pf. 44. 8.

ficio illo veniens, & inde descendens, quod Melchisedech Sacerdos Dei summi fuit, quod panem & vinum obtulit, quod Abraham benedixit. Nam quis magis Sacerdos Dei summi, quam Dominus noster Jesus Christus, qui Sacrificium Deo Patri obtulit, hoc idem quod Melchisedech obtulerat, id est, panem & vinum, suum scilicet Corpus & Sanguinem?

R. ju. Holocausta tua, Israël, in conspectu meo sunt semper. * Non accipiam de domo tua vitulos, neque de gregibus tuis hircos. *Pf.* 49. 8. 9. *ψ.* Si illud prius culpā vacasset, non utique secūdi locus inquireretur: vituperans enim eos dicit. *Hebr.* 8. 7. 8. * Non.

LECTIO V.

UT ergo in Génesi, per Melchisedech Sacerdotem, benedictio circa Abraham posset ritē celebrari, præcedit antē imāgo Sacrificiī Christi, in pane & vino scilicet constituta. Quam rem perficiens & adimplens Dominus, panem & calicem mixtum obtulit: & qui est plenitudo veritatis, veritatem præfiguratæ imāginis adimplevit. Sed & per Salomōnem Spiritus sanctus typum Domīnici Sacrificiī antē præmonstrans, immolatæ hostiæ & panis & vini, sed & altāris, & Apostolorum fā-

ciens mentionem: *Septuaginta*, inquit, edificavit illi domum, & subdidit columnas septem, mactavit suas hostias, miscuit in cratera vinum suum, & paravit mensam suam. Et misit servos suos, convocans cum excelsa prædicatione ad craterem, dicens: Qui est insipiens, declinet ad me. Et egentibus sensu, dixit: Venite, edite de meis panibus, & bibite vinum quod miscui vobis. Vinum mixtum declarat, id est, calicem Domīni aquā & vino mixtum, propheticā voce prænūntiat: ut appareat in Passiōne Domīnica id esse gestum, quod fuerat antē prædictum.

R. v. Pontifex, cum mactaverit hircum pro peccato pōpuli, inferet sanguinem ejus intra velum, sicut præceptum est, de sanguine vituli; * Ut aspergat e regione oraculi, & expiet sanctuārium. *Levit.* 16. 15. 16. *ψ.* Christus per proprium Sanguinem introivit semel in Sancta. *Hebr.* 9. 12. * Ut.

LECTIO VI.

SI Jesus Christus Domīnus & Deus noster ipse est summus Sacerdos Dei Patris, & Sacrificiū Patri seipsū primus obtulit, & hoc fieri in suā commemorationem præcepit, utique ille sacerdos vice Christi verē fungitur, qui id quod Christus fecit, imitatur,

Iur, & Sacrificium verum & plenum tunc offert in Ecclesia Deo Patri, si sic incipiat offerre, secundum quod ipsum Christum videat obtulisse. Nam si sacerdotes Dei & Christi sumus, non invenio quem magis sequi quam Deum & Christum debeamus, quando ipse in Evangelio maxime dicat: Ego sum lumen seculi: qui me secutus fuerit, non ambulabit in tenebris, sed habebit lumen vite. Ne ergo in tenebris ambulemus, Christum sequi, & precepta ejus observare debemus: ut cum in claritate sua & maiestate celesti venire coeperit, inveniat nos tenere quod monuit, observare quod docuit, facere quod fecit.

R. vj. Ab Ortus solis usque ad Occasum, magnum est nomen meum in Gentibus; & * In omni loco sacrificatur & offertur nomini meo oblatio munda. *Mal. 1. 11.*
V. Translato Sacerdotio, necesse est ut & Legis translatio fiat. *Hebr. 7. 12.* * In Gloria. * In.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. g. Jesus melius fortitus est ministerium, quanto melioris Testamenti Mediator est. *Hebr. 8. 6.*

Ant. 6. F. Non habet necessitatem quotidie, quemadmodum sacerdotes, prius pro suis delictis hostias offerre. *Hebr. 7. 27.*

Ant. 5. a. Lex homines
Pars Festiva.

constituit sacerdotes infirmitatem habentes; sermo autem iurandi, qui post Legem est, Filium in eternum perfectum. *Hebr. 7. 28.*

V. Congregate illi sanctos ejus, **R.** Qui ordinant testamentum ejus super sacrificia. *Pf. 49. 5.*

De Epistola beati Pauli Apostoli ad Hebraeos.

LECTIO VII. c. 4. v.

14. ad finem, & c. 5. v.

1. ad 3.

Habentes Pontificem magnum, qui penetravit celos, Jesum Filium Dei, teneamus confessionem. Non enim habemus Pontificem, qui non possit compati infirmitatibus nostris; tentatum autem per omnia pro similitudine absque peccato. Adeamus ergo cum fiducia ad thronum gratiae: ut misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus in auxilio opportuno. Omnis namque Pontifex ex hominibus assumptus, pro hominibus constituitur in iis quae sunt ad Deum, ut offerat dona & sacrificia pro peccatis: qui condolare possit iis, qui ignorant, & errant: quoniam & ipse circumdatus est infirmitate: & propterea debet, quemadmodum pro populo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccatis.

R. vij. Memoriam fecit mirabilium suorum misericors & miserator Dominus; escam dedit timentibus se.

K

* Memor erit in sæculum testamenti sui. *Ps.* 110. 4. 5. *¶* Jesus, accepto pane, grãtias egit, & fregit, & dedit discipulis suis, dicens: Hoc est Corpus meum quod pro vobis datur: hoc facite in meam commemoratiõnem. *Luc.* 22. 19. * Memor.

LECTIO VIII. v. 4. ad finem.

Nec quisquam sumit sibi honorem, sed qui vocatur à Deo, tanquam Aaron. Sic & Christus non semetipsum clarificavit, ut Pontifex fieret: sed qui locutus est ad eum: Filius meus es tu, ego hodie genui te. Quemadmodum & in alio loco dicit: Tu es Sacerdos in ætèrnum, secundum ordinem Melchisedech. Qui in diebus carnis suæ, preces supplicationesque, ad eum qui possit illum salvum facere à morte, cum clamore válido & lacrymis offerens, exauditus est, pro sua reverentia. Et quidem cum esset Filius Dei, didicit ex iis quæ passus est, obedientiam: & consummatus, factus est omnibus obtemperantibus sibi, causa salutis æternæ, appellatus à Deo Pontifex, juxta ordinem Melchisedech. De quo nobis grandis sermo, & ininterpretabilis ad dicendum: quoniam imbecilles facti estis ad audiendum. Etenim cum deberetis magistri esse pro-

pter tempus: rursùm indigetis ut vos doceamini, quæ sint elementa exordii, sermonum Dei: & facti estis quibus lacte opus sit, non sólido cibo: omnis enim, qui lactis est particeps, expers est sermonis justitiæ: parvulus enim est. Perfectorum autem est sólido cibo: eorum qui pro consuetudine exercitatos habent sensus, ad discretiõnem boni ac mali.

¶. viij. Fecit Josias in Jerúsalem Phasce Dómino; quod immolatum est, quattadecimâ die mensis primi, * Et constituit sacerdotes in officiis suis. 2. *Par.* 35. 1. 2. *¶* Hic calix novum Testamentum est in meo Sanguine: hoc facite, quotiescúmque bibetis, in meam commemoratiõnem. 1. *Cor.* 11. 25. * Et constituit.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.
LECTIO IX. c. 22. v. 14. ad 20.

Institutio Eucharistie.

Cum facta esset hora; discubuit Jesus, & duodecim Apóstoli cum eo. Et reliqua.

Homília sancti Irenæi Episcopi & Mátyris.

Lib. 4. cont. *Hares.* Cap. 17. n. 5.

Suis discipulis dans consilium, primitias Deo offerre ex suis creaturis, non quasi indigenti, sed ut ipsi, nec infructuosi, nec ingrati sint; cum qui ex

creatúra panis est, accépit, & grátias egít, dicens: Hoc est meum Corpus. Et cálicem simíliter, qui est ex ea creatúra quæ est secúndum nos, suum Sáanguinem conféssus est. Et novi Testaménti novam dócuit Oblatiómem, quam Ecclésia ab Apóstolis accípiens, in univérso mundo offert Deo, ei qui aliménta nobis præstat, primícias suórum múnierum in novo Testaménto: de quo in duódecim Prophétis Malachías sic præsignávit: In omni loco incénsus offertur nómini meo, & sacrificium purum; quóniam magnum est nomen meum in Géntibus, dicit Dóminus omnipotens: manifestíssimè significans per hæc, quóniam prior quidem pópulus celsábit offerre Deo; omni autem loco sacrificium offerretur ei, & hoc purum.

R. xj. Vidéte quid faciátis: * Non enim hóminis exercétis iudícium, sed Dómini. 2. Par. 19. 6. ψ. Insufflávit Iesus, & dixit discípulis: Accípíte Spíritum sanctum. Joan. 20. 22. * Non. Glória. * Non.

Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

ψ. Sacerdotalis. Acceptábis, Dómine, sacrificium justitiæ, R. Oblatiónes & holocausta. Ps. 50. 21.

Ant. 1. D. Dómine, hólihas, & oblatiões, &

holocaustómata pro peccáto nolúisti, nec plácita sunt tibi. Hebr. 10. 8.

Ant. 2. D. Dixi: Ecce vénio. In cápite libri scriptum est de me, ut fáciam, Deus, voluntátem tuam. Hebr. 10. 7.

Ant. 3. c. Non pro mundo rogo; sed pro his quos dedísti mihi, quia tui sunt. Joan. 17. 9.

Ant. 7. d. Sicut.

CANTICUM ISAIAE. c. 61. v. 6. ad 9.

Dignitas Sacerdotii novæ Legis.

VOs Sacerdótes Dómini vocabímmini, * Ministri Dei nostri dicétur vobis.

Fortitúdinem Géntium comedétis, * & in glória earum superbiétis.

Pro confusióne vestra dúplici & rubóre, * laudábunt partem suam:

Propter hoc in terra sua dúplicia possidébunt, * lætítia sempitérna erit eis.

Quia ego Dóminus díligens iudícium, * & ódio habens rapínam in holocausto.

Et dabo opus eórum in veritáte, * & fædus perpétuum fériam eis.

Et scient in Géntibus semen eórum, * & germen eórum in médio populórum.

Omnes qui viderint eos; cognóscant illos; * quia isti sunt semen cui benedixit Dóminus.

Ant. Sicut tu me misisti in mundum, & ego misi eos in mundum. *Joan.* 17. 18.

Ant. 5. a. Ego in eis, & tu in me, ut sint consummati in unum, & cognoscat mundus quia tu me misisti. *Joan.* 17. 23.

CAPITULUM. *Hebr.* 7.

II.

Necessarium fuit, secundum ordinem Melchisedech alium surgere Sacerdotem, & non secundum ordinem Aaron dici.

HYMNUS.

TALIS decébat Póntifex

Nobis ut esset innocens,
Qui nostra factus víctima,

Delicta gentis expiet.

TENTATUS est per omnia,
Promptusque nobis compati,

Nos praeliantes adjuvat,
Et cum jacemus, erigit.

DEO per ipsum nos decet

Offerre laudis hostiam;
Hæc grata laus, quam paraturit,

Quâ Christus ardet, caritas.

NOVI Sacerdos fœderis,
Tuos ministros respice:
Ut consecrati Spiritu,
In spiritu deserviant.

ALTARE fac per amplius

In quo te litas, Póntifex,
Nos sancta tecum tange-
re,

Eucharistia.

Et intuéri limina.

QUI Carne nos pacis
tuâ,

Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna sæcula.

Amen.

✠. Sacerdotes Sion induam salutari; *R.* Et sancti ejus exultatione exultabunt. *Pf.* 131. 16.

Ad Benedictus, Ant. 6. F.
Fecisti nos, Domine, Deo nostro regnum & sacerdotes, & regnabimus super terram. *Apoc.* 5. 10.

Oratio.

Deus, qui Unigenitum tuum dedisti summum Sacerdotem, eique ad sacrificandum tibi hostiam mundam, Sacerdotes ministros sociasti; quæsumus, ut omnes qui vocatione tam sanctâ dignati sunt, altari tuo devotè ministrent, & seipsos hostiam vivam & sanctam offerre mereantur; Per eundem Dominum.

AD PRIMAM.

Ant. Domine.

CAPITULUM. *Hebr.* 7. 18. 19.

Reprobatio quidem fit præcedentis mandati, propter infirmitatem ejus & inutilitatem; nihil enim ad perfectum adduxit Lex; introductio verò melioris spei, per quam proximamus ad Deum.

In R. brevi. ✠. Qui es Sacerdos in æternum, *Hebr.* 5. 6.

A N O N.
 concilio Tridentino.
 1563. De Sacrif.
 iſſæ. Can. 1.
 is dixerit, in Miſſa
 offerri Deo verum
 rium Sacrificium,
 ſed offerri non ſit
 quàm nobis Chri-
 manducandum da-
 thema ſit.

TERTIAM.

Dixi.

CAPITULUM. Hebr. 5.
 10.

n eſſet Fílius Dei,
 licit ex iis quæ paſ-
 bediéntiam, & con-
 us, factus eſt ómni-
 temperántibus ſibi
 lútis ætérnæ, appel-
 Deo Póntifex, jux-
 nem Melchíſedech.
 reve. Holocaúſtum
 peccáto non poſtu-
 Allelúia, allelúia.
 ocaúſtum. *ŷ.* Tunc
 cce vénio. * Alle-
 lória. *ŷ.* Holocaú-
 ſ. 39. 7. 8.
 cápite libri ſcrip-
 de me, *ŷ.* Ut fá-
 voluntátem tuam.

8. 9.

SEXTAM.

Non.

CAPITULUM. Hebr. 10.
 o. 21. 22.

óntes itaque, fra-
 s, fidúciã in in-
 anctórum, in Sán-
 Chriſti, quam ini-
 obis viã novã
 item, per velãmen,
 arnem ſuã, & Sa-

cerdótem magnum ſuper
 domum Dei, accedãmus
 cum vero corde in pleni-
 tudine fidei.

ŷ. breve. Mirificávit Dó-
 minus Sanctum ſuum, * Al-
 lelúia, allelúia. *ŷ.* Mirifi-
 cávit. *ŷ.* Dóminus exau-
 diet me, cum clamávero
 ad eum. * Allelúia. Glória.
ŷ. Mirificávit. *Pſ.* 4. 4.

ŷ. Qui ſtatis in domo
 Dómini, *ŷ.* Extóllite ma-
 nus veſtras in Sancta. *Pſ.*
 133. 1. 2.

A D N O N A M.

Ant. Ego.

CAPITULUM. Hebr.
 5. 5. 6.

Chríſtus non ſemet-
 ípſum clarificávit, ut
 Póntifex fieret, ſed qui lo-
 cútus eſt ad eum: Fílius
 meus es tu, ego hódie gé-
 nui te: quemádmódum &
 in álío loco dicit: Tu es
 Sacérdos in ætérnum.

ŷ. breve. Dómini eſt aſ-
 ſúmpſio noſtra, * Allelúia,
 allelúia. *ŷ.* Dómini. *ŷ.* Et
 Sancti Iſraél Regis noſtri. *
 Allelúia. Glória. *ŷ.* Dómi-
 ni. *Pſ.* 88. 19.

ŷ. Beátus quem elegíſti;
 & aſſumpſíſti, Dómine;
ŷ. Inhabitábit in átriis tuis.
Pſ. 64. 5.

A D V E S P E R A S.

Ant. 1. D. Serviámus
 Dómino, & juris noſtri ſit
 offerre, & holocaúſta, &
 víctimas, & pacíficas hó-
 ſtias. *Jof.* 22. 27.

Ant. 2. D. Deus idóneos
 nos fecit miníſtros novi

Testaménti, non litterâ,
sed Spîritu. 2. Cor. 3. 6.

Ant. 3. a. Spectâculum
facti sumus mundo, & An-
gelis, & hominibus. 1. Cor.
4. 9.

Ant. 4. a. Sic nos existi-
met homo, ut minîstros
Christi, & dispensatôres
Mysteriôrum Dei. 1. Cor.
4. 1.

Ant. 7. d. Qui benè mi-
nistrâverint, gradum bo-
num sibi acquirant, & mul-
tam fiduciâ, in fide quæ
est in Christo Jesu. 1. Tim.
3. 13.

CAPITULUM. 2. Cor. 2. 14.
DEo grâtiâs, qui semper
triumphat nos in Chri-
sto Jesu, & odorem notitiæ
sue manifestat per nos, in
omni loco.

H Y M N U S.

QUO s sibi, nostram
méditans salutem,
Néxibus sanctis Deus
alligâvit,

Aúdiant Christum dócili
monéntem

Aure minîstri.

VO s gregi Pastor voluit
præire :

Inter & servos numerâre
cessans,

Intimos vobis ânimi recéf-
sus

Pandit amicus.

VO s decet pacem pó-
pulis precâri,

Móribus sanctis decet hanc
meréri,

Sancta, dum legem pópu-
lus requîret,

Vita loquâtur,

VICTIMAM sese de-
dit ipse Christus,
Víctimam rursûs litat hic
Parénti :

Et manu vestrá cadit im-
molâtus

Ipse Sacerdos.

SA C R A divinus cruor
ora tingit,

Torus & vestro sedet ore
Christus :

Totus ah ! vestro sédeat
refûsus

Péctore Christus.

LA U S tibi detur, Gé-
nitor, perénis ;

Juge sit Nato decus ; & pe-
rénnem.

Múneris laudem réferat
supérni

Spîritus autor.

Amen.

ÿ. Hæc est generatio
quærentium Dóminum ; &
Quærentium faciém Dei
Jacob. Ps. 23. 6.

Ad Magnificat, Ant. 5. C.
Christi bonus odor sumus
Deo, in iis qui salvi sunt, &
in iis qui péreunt : áliis qui-
dem odor mortis in mor-
tem, áliis autem odor vitæ
in vitam. 2. Cor. 2. 15. 16.

COMPLETORIUM, ut in
Solemnitate SS. Eucharis-
tiæ, p. 196. cum Psalms
de Feria.

F E R I A S E X T A.

De Libro Numerórum.

L E C T I O I. c. 20. v. 23.
ad finem.

LÓcúus est Dóminus
ad Móysen : Pergat,
inquit, Aaron ad pópos
suos : non enim intrábit ter-

nam dedi filiis Israhel quod incredulus vir meo, ad Aquas iktionis. Tolle Aaron filium ejus cum eo, et eos in montem Sinumque nudaveris veste suâ, indues zarum filium ejus: colligetur, & morietur. Fecit Moyses, ut erat Dominus: & ceciderunt in montem zarum omni multitudo Sinumque Aaron spoliis suis, induit zarum filium ejus. Et cecidit in montis summitate, descendit cum eo. Omnis autem Israel videns occubuisse Aaron, flevit super eo diebus, per cunctas suas.

Castrametati sunt in monte Hor, in extremis terræ Edom: * Affue Aaron sacerdos in monte Hor, jubente Domino & ibi mortuus est. 3. 37. 38. 7. Plures sunt sacerdotes, idcirco morte prohiberent manere. *Hebr. 7. descenditque.*

II. c. 21. v. 1.

Et cum audisset Chanaan Rex Arad, qui habitabat ad meridiem, scilicet Israel, per viam viam, pugnavit contra illum, & videns, duxit ex eo. *At Israel, voto*

se Domino obligans, ait: Si tradideris populum istum in manu mea, delebo urbes ejus. Exaudivitque Dominus preces Israel: & tradidit Chanaanem, quem ille interfecit, subversis urbibus ejus: & vocavit nomen loci illius, Horma; id est, Anathema. Profecti sunt autem & de monte Hor, per viam quæ ducit ad Mare rubrum, ut circumirent terram Edom. Et tædere cepit populum itineris ac laboris: locutusque contra Deum & Moysen, ait: Cur eduxisti nos de Aegypto, ut moreremur in solitudine? Deest panis, non sunt aquæ: anima nostra jam nauseat super cibo isto levissimo. Quamobrem misit Dominus in populum ignitos serpentes, ad quorum plagas & mortes plurimorum, venerunt ad Moysen, atque dixerunt: Peccavimus, quia locuti sumus contra Dominum & te: ora ut tollat à nobis serpentes. Oravitque Moyses pro populo, & locutus est Dominus ad eum: Fac serpentem æneum, & pone eum pro signo: qui percussus aspexerit eum, vivet. Fecit ergo Moyses serpentem æneum, & posuit eum pro signo: quem cum percussi aspicerent, sanabantur.

ix. ij. Cum supervenit illis sæva bestiarum ira, morsibus perversorum colu-

brorum exterminabántur : sed * Non in perpétuum ira tua permánfit, Dómine. *Sap. 16. 5. 6. ̑. Móyses exaltávit serpéntem in deserto. Ioan. 3. 14. * Non.* LECTIO III. c. 24. v.

2. ad 9.

BAlaam elevans óculos, vidit Israël in tentóriis commorántem, per tribus suas : & irruéntem in se Spíritu Dei, asúmptrâ parabolâ, ait : Dixit Bálaam filius Beor : Dixit homo, cujus obturátus est óculus : dixit audítor fermónum Dei, qui visíonem Omnipoténtis intúitus est, qui cadit, & sic aperiúntur óculi ejus : Quàm pulchra tabernácula tua, Jacob, & tentória tua, Israël ! Ut valles nemorósæ, ut horti iuxta flúvios irrígui, ut tabernácula quæ fixit Dóminus, quasi cedri propè aquas. Fluert aqua de sícula ejus, & semen illíus erit in aquas multas. Tollétur propter Agag, rex ejus, & auferétur regnum illíus. Deus edúxit illum de Ægýpto, cujus fortitúdo similis est rhinocerótis. Devorábunt gentes hostes illíus, óssa-que eórum confringent, & perforábunt sagíttis. Accubans dormívit ut leo, & quasi læna, quam fuscítare nullus audébit. Qui benedíxerit tibi, erit & ipse benedíctus : qui maledíxerit, in maledíctióne reputábitur.

R. iij. Dixit audítor fermónum Dei, qui visíonem Omnipoténtis intúitus est, qui cadit, & sic aperiúntur óculi ejus : * Quàm pulchra tabernácula tua, Jacob, & tentória tua, Israël ! Num. 24. 4. ̑. Qui ceciderit super lapidem istum, confringétur : super quem verò ceciderit, cóncret eum. Matt. 21. 44. * Quàm. Glória. * Quàm.

Oratio Dominicæ præcedentis.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno. Anno 1563. Sess. 22. De Sacrif. Missæ. Can. 2.

SI quis díxerit, illis verbis, Hoc fácite in meam commemoratíonem, Chrístum non ínstituíssé Apóstolos Sacerdótes : aut non ordinásse ut ipsi, alií-que Sacerdótes, offerrent Corpus & Sanguinem suum ; anáthema sit.

S A B B A T O.

Hodie & aliis Sabbatis usque ad Adventum Domini, fit Officium de B. Maria in Sabbato, p. cv. nisi occurrat Festum simplex, aut supra, vel dies intra Octavam, aut FERIA privilegiata.

De Libro Numerórum.

LECTIO I. c. 25. v. 1. ad 9.

MOrabátur autem eo témpore Israël in Seríim, & fornicátus est pópulus cum filiábus Moab, quæ vocavérunt eos ad sa-

ua. At illi comed-
adoraverunt deos
niriatusque est Is-
lphégor : & iratus
ait ad Móysen :
actos principes pó-
suspénde eos con-
n in patíbulis ; ut
furor meus ab Is-
kítque Móyses ad
Israël : Occídat
que próximos suos,
sunt Beelphé-
ecce unus de filiis
rávit , coram frá-
is , ad scortum Ma-
em , vidénte Móy-
nni turbâ filiorum
uī stebant ante fo-
nâculi. Quod cum
Phínees filius Eleá-
Aaron sacerdotis ,
de médio multítu-
: arrépto pugióne ,
est post virum Is-
in lupánar , & per-
rbos simul , virom
& mulierem , in-
ritálibus. Cessavít-
sa à filiis Israël : &
int vigínti quátuor
ómínium.

*de Sabbato , duo
ut heri.*

II. v. 10. *ad finem.*
: Dóminus ad Móy-
: Phínees filius Ele-
nī Aaron sacerdotis
it iram meam à fi-
el ; quia zelo meo
us est contra eos ,
ipse delérem filios
zelo meo. Idcirco
ad eum : Ecce do-
n fœderis mei , &

erit , tam ipsi quàm sémíni
ejus , pactum sacerdotii sem-
piternum , quia zelatus est
pro Deo suo , & expiavit
scelus filiorum Israël. Erat
autem nomen viri Israëlí-
tæ qui occisus est cum Ma-
dianítide , Zambri filius
Salu , dux de cognatióne
& tribu Simeónis. Porro
múlier Madianítis , quæ pá-
riter interfécta est , voca-
bátur Cozbi , filia Sur , prin-
cipis nobilíssimi Madiani-
tarum. Locutusque est Dó-
minus ad Móysen , dicens :
Hostes vos sentiant Ma-
dianítæ , & percútite eos
quia & ipsi hostiliter egé-
runt contra vos , & dece-
pere insidiis , per idólum
Phogor , & Cozbi filiam du-
cis Mádian sorórem suam ,
quæ percússa est in die pla-
gæ pro sacrilégio Phogor.

LECTIO III. c. 27. v.
12. *ad finem.*

Dixit quoque Dóminus
ad Móysen : Alénde
in montem istum Abarim ,
& contempláre inde ter-
ram , quam daturus sum
filiis Israël. Cúmque víde-
ris eam , ibis & tu ad pó-
pulum tuum , sicut ixit fra-
ter tuus Aaron : quia of-
fendístis me in desérto Sín ,
in contradíctiône multi-
túdinis , nec sanctificáre
me voluístis coram ea , su-
per aquas ; hæ sunt aquæ
contradíctiōnis in Cades
desérti Sín. Cui respóndit
Móyses : Provédeat Dómi-
nus Deus spírituum om-

nis carnis, hominem, qui sit super multitudinem hanc, & possit exire & intrare ante eos, & educere eos vel introducere: ne sit populus Domini sicut oves absque pastore. Dixitque Dominus ad eum: Tolle Josue filium Nun, virum in quo est Spiritus, & pone manum tuam super eum. Qui stabit coram Eleázaro sacerdote & omni multitudine: & dabis ei præcepta, cunctis vidéntibus, & partem glóriæ tuæ, ut audiat eum omnis synagoga filiorum Israël. Pro hoc, si quid agendum erit, Eleázar sacerdos consulet Dominum. Ad verbum ejus egrediétur & ingrediétur ipse, & omnes filii Israël cum eo, & cætera multitudo. Fecit Moyses ut præceperat Dominus. Cumque tulisset Josue, statuit eum coram Eleázaro sacerdote & omni frequentia populi. Et impositis capiti ejus manibus, cuncta replicavit quæ mandaverat Dominus.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1563. Sess. 22. De
Sacrif. Missæ. Can. 3.

SI quis dixerit, Missæ Sacrificium, tantum esse laudis, & gratiarum actionis, aut nudam commemorationem Sacrificii in cruce peracti, non autem propitiatorium; vel soli prodelle suménti; neque

pro vivis, & defunctis, pro peccatis, & poenis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus offerri debere; anáthema sit.

VESPERÆ, ut in Psalterio, p. 150.

Ad Magnificat, Ant. 1. 2. Josue filius Nun repletus est Spiritu sapientiæ, quia Moyses posuit super eum manus suas. Deut. 34. 9.

Oratio, Deus, qui, infra, ad Laudes, p. 231.

D O M I N I C A III.
POST PENTECOSTEN.

Officium, ut in Psalterio; & sic in omnibus aliis Dominicis, usque ad Adventum Domini.

IN I. NOCTURNO.
Incipit Liber Deuteronomii.

LECTIO I. c. 1. v. 1. ad 8.

HÆc sunt verba, quæ locutus est Moyses ad omnem Israël, trans Jordānem, in solitudine campstri, contra Mare rubrum, inter Pharan, & Thophel, & Laban, & Háseroth, ubi auri est plurimum: undecim diebus de Horeb per viam montis Seir usque ad Cadesbárne. Quadragésimo anno, undécimo mense, primâ die mensis, locutus est Moyses ad filios Israël omnia quæ præceperat illi Dominus, ut diceret eis: Postquam percussit Sehon regem Amorrhæorum, qui habitabat in Hésebon: & Og regem Basan, qui mansit in Astaroth, & in Edraí,

ordinem in terra
Cœpitque Móyses
Legem, & dicere:
Deus noster locú-
l nos in Horeb, di-
úfficit vobis quòd
monte mansístis :
ini, & venite ad
Amorrhæorum, &
ra quæ ei próxima
peltia, atque mon-
umilióra loca con-
diem, & juxta lit-
is, terram Chana-
& Líbani, usque ad
magnum Euphrá-
, inquit, trádidi
ngredimini, & pos-
um, super qua jurá-
ninus pátribus ve-
raham, Isaac & Ja-
daret illam eis, &
eorum post eos.

Díliges Dóminum
uum, ex toto corde
ex tota ánima tua,
ta fortitúdine tua :
que verba hæc, quæ
cípio tibi hódie, in
uo. *Deut. 6. 5. 6.*
est máximum &
mandátum. *Matt.*
* Erúntque.

10 II. v. 9. ad 18.
ique vobis, illo in
mpore : Non possum
ústinére vos : quia
us Deus vester mul-
it vos, & estis hó-
it stellæ cœli, plúri-
Dóminus Deus pa-
estrorum addat ad
úmerum multa míl-
benedícat vobis, si-
úrus est. Non váleo

solus negótia vestra susti-
nére, & pondus ac júrgia.
Date ex vobis viros sapién-
tes & gnaros, & quorum
conversátio sit probáta in
tribubus vestris, ut ponam
eos vobis príncipes. Tunc
respondístis mihi : Bona res
est, quam vis fácere. Tulí-
que de tribubus vestris vi-
ros sapiéntes & nóbiles, &
constitui eos Príncipes, Tri-
búnos, & Centuriónes, &
Quinquagenários, ac De-
cános, qui docérent vos sín-
gula. Præcepíque eis, di-
cens : Audite illos, & quod
justum est, judicáte : sive ci-
vis sit ille, sive peregrínus.
Nulla erit distántia perso-
nárum, ità parvum audié-
tis ut magnum : nec acci-
piétis cuiúsquam persón-
nam, quia Dei iudícium est.
Quòd si difficile vobis vi-
sum áliquid fúerit, reférte
ad me, & ego audíam. Præ-
cepíque ómnia quæ fácere
deberétis.

2. ij. Dóminum Deum
tuum timébis, & illi soli
sérvies, * Ac per nomen il-
líus jurábis. *Deut. 6. 13.*
7. Scriptum est : Dóminum
Deum tuum adorábis, &
illi soli sérvies. *Matt. 4.*
10. * Ac.

LECTIO III. v. 22. ad 31.

A Ccessístis ad me om-
nes, atque dixístis :
Mittámus viros qui conside-
rent terram, & renúntient
per quod iter debeámus as-
céndere, & ad quas pèrgere
civitates. Cúmque mibi sex-

mo placuisset, nisi ex vobis duodecim viros, singulos de tribubus suis. Qui cum perrexissent, & ascendissent in montana, venerunt usque ad Vallem botri: & consideratâ terrâ, sumentes de fructibus ejus, ut ostenderent ubertatem, attulerunt ad nos, atque dixerunt: Bona est terra, quam Dominus Deus noster daturus est nobis. Et nolulistis ascendere, sed increduli ad sermonem Domini Dei nostri, murmurastis in tabernaculis vestris, atque dixistis: Odit nos Dominus, & idcirco eduxit nos de terra Ægypti, ut traderet nos in manu Amoræi, atque deleret. Quod ascendemus? nuntii terruerunt cor nostrum, dicentes: Máxima multitudo est, & nobis staturâ procerior: urbes magnæ, & ad cælum usque munitæ, filios Enacim vidimus ibi. Et dixi vobis: Nolite metúere, nec timeatis eos. Dominus Deus, qui ductor est vester, pro vobis ipse pugnabit, sicut fecit in Ægypto, cunctis vidéntibus. Et in solitúdine, (ipse vidísti,) portavit te Dominus Deus tuus, ut solet homo gestare parvulum filium suum, in omni via per quam ambulástis, donec veniretis ad locum istum.

Ex. iij. Sex diébus operaberis, & facies omnia opera tua; * Séptimus dies Sáb-

bati est, id est, réquies Domini Dei tui. *Deut. 5. 13. 14. 7.* Relínquitur Sabbatímus pópulo Dei. *Hebr. 4. 9.* * Séptimus. Glória. * Séptimus.

IN II. NOCTURNO.
De Libro Ecclesiástici.

LECTIO IV. c. 27. v. 9. ad 15.

SI sequáris justítiam, apprehéndes illam; & indues quasi podérem honoris, & inhabitábis cum ea, & próteget te in sempitérnum, & in die agnitiónis invénies firmaméntum. Volatília ad sibi simília convéniunt: & véritas, ad eos qui operántur illam, révertétur. Leo venatióni insidiátur semper: sic peccáta operántibus iniquitates. Homo sanctus in sapiéntia manet sicut sol: nam stultus sicut luna mutátur. In médio insensatórum serva verbum témpori: in médio autem cogitántiú, assíduus esto. Narrátio peccántium odíosa, & risus illórum in delíciis peccáti. Loquela multum jurans, horripilationem cápiti státuet: & irreveréntia ipsíus, obturatio aurium.

Ex. jv. Honóra patrem tuum & matrem, * Sicut præcépit tibi Dominus Deus tuus. *Deut. 5. 16. 7.* Deus dixit: Honóra patrem & matrem; & qui male díxerit patri vel matri, morte moriátur. *Matt. 15. 3. 4.* * Sicut.

10 V. v. 16. ad 24.

Isio sanguinis in rixa
verbórum : & male-
illórum auditus gra-
tui denúdat arcána
fidem perdit , & non
et amicum ad áni-
um. Dilige próxi-
& conjungere fide
o. Quòd si denudá-
bscónsa illíus , non
eris post eum. Sicut
homo qui perdit
n suum , sic & qui
amicítiam próximi
it sicut qui dimíttit
de manu sua , sic de-
sti próximum tuum ,
eum cápies. Non
sequáris , quóniam
abest : effúgit enim
cáprea de láqueo :
um vulneráta est áni-
us. Ultrâ eum non
colligáre. Et male-
st concordátio. De-
autem amíci mysté-
esperátio est ánimæ
is.

v. Non effundátur
s innócius , * In mé-
rræ quam Dóminus
tuus dabit tibi possi-
m. *Deut.* 19. 10. *ŷ.*
ccides : qui autem
rit , reus erit judício.
5. 21. * In.

10 VI. c. 28. v. 1.
i.

i vindicári vult , à Dó-
ino invéniet vindí-
am , & peccáta illíus
s servábit. Relínque
io tuo nocénti te : &
eprecánti tibi peccá-

ta solvéntur. Homo hómí-
ni resérvat iram , & à Deo
quærit medélam ? In hómí-
nem símilem sibi non ha-
bet misericórdiam , & de
peccátis suis deprecátur ?
Ipse , cùm caro sit , resérvat
iram , & propitiátionem pe-
tit à Deo ? Quis exorábit pro
delíctis illíus ? Meménto
novíssimórum , & désine
inimicári : tabitúdo enim
& mors imminent in man-
dátis ejus. Memoráre timó-
rem Dei , & non irascáris
próximo. Memoráre testa-
méntum Altíssimi , & dés-
pice ignorántiam próximi.
Abstine te à lite , & mínues
peccáta : homo enim ira-
cúndus incéndit litem , &
vir peccátor turbábit amí-
cos , & in médio pacem
habéntium immíttet inimi-
cítiam.

R. vj. Si dormierit vir
cum uxóre altérius , * Utér-
que moriétur , id est , adúl-
ter & adúltera. *Deut.* 22.
22. *ŷ.* Fornicatóres & adúl-
teros judicábit Deus. *Hebr.*
13. 4. * Utérque. Glória.
* Utérque.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustíni
Epíscopi.

Lib. de Spiritu & Littera.
Cap. 17. n. 29.

LECTIO VII.

IN hac mirábili congruén-
tia utriúsque Legis , illud
certè plúrimùm distat , quòd
ibi pópulus accédere ad lo-
cum ubi Lex dabátur , hor-
réndo terróre prohibétur :

hic autem in eos supervénit Spíritus sanctus, qui eum promissum expectantes, in unum fuerant congregati. Ibi in tabulis lapideis digitus Dei operatus est, hic in cordibus hominum. Ibi ergo Lex extrínsecus posita est, quâ injústi terreréntur: hic intrínsecus data est, quâ iustificaréntur. Nam, Non adulterábis, Non homicídium facies, Non concupísces, & si quod est áliud mandátum, quod útique in illis tabulis scriptum est, in hoc, inquit, sermóne recapitulátur, in eo quòd díliges próximum tuum tanquam teípsum. Dílectio próximi malum non operátur. Plenitúdo autem legis est caritas. Hæc non in tabulis conscripta lapideis, sed diffúsa est in cordibus nostris, per Spíritum sanctum qui datus est nobis.

℞. vij. Non faciétis fur-tum, * Non mentiémini, nec decípiet unusquisque próximum suum. *Levit. 19. 11. ̑.* Qui furabátur, jam non furétur, magis autem labóret. *Ephes. 4. 28. ** Non mentiémini.

LECTIO VIII.

n. 30.

Vide nunc quemádmódum cónsonet ista díctio, illis Apostólicis verbis, quæ paulò ante ob áliud commemoráta, & díligentiùs pertractánda dístúleram. Manifestáti, inquit, quóniam estis epístola

Christi, ministráta per nos, scripta, non atraménto, sed Spíritu Dei vivi, non in tabulis lapideis, sed in tabulis cordis carnálibus. Ecce quemámodum osténdit, quia illud extra hóminem scribitur, ut eum forínsecus terríficet: hoc in ipso hómine, ut eum intrínsecus iustificet. Carnáles autem tabulas cordis dixit, non carnális prudéntiæ, sed tanquam vivéntis, sensúmque habéntis, in comparatióne lápidis, qui sine sensu est. Et quod paulò pòst dicit, quòd non póterant inténdere filii Israël usque in finem vultús Móysi, & ideò eis per velum loquebátur, hoc significat, quia littera Legis néminem iustificat, sed velámen pòsitum est in lectiône vétèris testaménti, donec ad Christum transeátur, & auferátur velámen: id est, transeátur ad grátiam, & intelligátur ab ipso nobis esse justificatióne, quâ faciámus quod jubet.

℞. viij. Non suscípies vocem mendácii, * Nec junges manum tuam, ut pro impio dicas falsum testimónium. *Exod. 23. 1. ̑.* Non falsum testimónium dices. *Luc. 18. 20. ** Nec.

Léctio sancti Evangelii secúndum Lucam.

LECTIO IX. c. 15. v. 1. ad 10.

Ovis recuperata.

ERant appropinquantes Jesu Publicáni & pec-

ut audirent illum.

ua.

lia sancti Petri

hrysólogi.

8. *De Parab. cen-*
um ovium.

io habens oves cen-

1, Christus est : Pa-

is, Pastor pius, qui

ove, hoc est, in

posuerat totum gre-

geris humani. Hanc

cena paradisi, hanc

ine vitalis pascuæ

at : sed illa, vocem

oblita, dum lupi-

stibus credit, cau-

didit salutares, &

alibus est sauciá-

tribus. Hanc ergo

veniens quærere

lum, in útero vir-

gionis invenit. Ve-

navitatis in car-

in crucem levans,

suæ impósuit pas-

& gaudens toto re-

ónis gaudio, per as-

ad cœlestem tulit

ilit mansiónem. Et

amícos & vicinos :

Angelos, dicens il-

ngratulámini mihi,

veni ovem meam

ñerat.

. Misericórdia Dei

omnem carnem ; *

sericórdiam habet,

c erudit, quasi pa-

regem suum. *Ecc. i.*

13. *¶* Dimittit no-

novem oves in de-

et vadit ad illam quæ

. *Luc. 15. 4.* * Qui,

* Qui,

Te Deum.

Ad Benedíctus, Ant. 2.

D. * Avértens se ab ómni-

bus iniquitatibus suis quas

operátus est, vitá vivet,

& non moriétur. *Ezech.*

18. 28.

Oratio.

Deus, qui omnipotén-

tiam tuam, parcendo

máximè & miserando ma-

niféstas ; multiplica super

nos misericórdiam tuam, ut

ad tua promíssa currétes,

cœléstium bonórum fácias

esse consórtes ; Per Dó-

minum.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Anno 1563. Sess. 22. De

Sacrif. Missæ. Can. 4. 5.

SI quis dixerit, blasphé-

miam irrogári sanctís-

simo Christi Sacrificio in

cruce perácto, per Missæ

Sacrificium; aut illi per hoc

derogári : aut si quis díxe-

rit, impostúram esse Mis-

sas celebráre in honórem

Sanctorum, & pro illórum

intercessióne apud Deum

obtinénda, sicut Ecclesiá

inténdit ; anáthema sit.

Ad Magníficat, Ant. 7. c.

Gáudium erit, coram An-

gelis Dei, super uno pecca-

tóre pœniténtiam agente.

Luc. 15. 10.

FERIA SECUNDA.

De Libro Deuteronomii.

L E C T I O *I. c. 5. v. 1.*

ad 9.

Vocávit Móyses omnem

Israëlem, & dixit ad

eum ; Audi, Israë!, ceteros.

nias atque iudicia , quæ ego loquor in auribus vestris hodie : discite ea , & opere complète. Dominus Deus noster pepigit nobiscum fœdus in Horeb. Non cum patribus nostris iniit pactum , sed nobiscum qui in præsentiarum sumus , & vivimus. Fâcie ad faciẽm locutus est nobis in monte , de medio ignis. Ego sequer & medius fui inter Dominum & vos , in tempore illo , ut annuntiarem vobis verba ejus : timuistis enim ignem , & non ascendistis in montem , & ait : Ego Dominus Deus tuus , qui eduxi te de terra Ægypti , de domo servitutis. Non habebis deos alienos in conspectu meo. Non facies tibi sculptile , nec similitudinem omnium , quæ in cælo sunt desuper , & quæ in terra deorsum , & quæ versantur in aquis sub terra. Non adorabis ea , & non coles.

R. j. Diliges , p. 227.

LECTIO II. v. 9. ad 15.

EGO enim sum Dominus Deus tuus , Deus æmulator , reddens iniquitatem patrum super filios , in tertiam & quartam generationem , his qui oderunt me , & faciens misericordiam in multa millia , diligentibus me , & custodiẽtibus præcepta mea. Non usurpabis nomen Domini Dei tui frustra : quia non erit im-

punitus , qui super re vani nomen ejus assumpserit. Observa diem Sabbati , ut sanctifices eum ; sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus. Sex diebus operaberis , & facies omnia opera tua. Septimus dies Sabbati est , id est , requies Domini Dei tui. Non facies in eo quidquam operis , tu , & filius tuus , & filia , servus , & ancilla , & bos , & asinus , & omne jumentum tuum , & peregrinus qui est intra portas tuas : ut requiescat servus tuus , & ancilla tua , sicut & tu. Memento quod & ipse servieris in Ægypto , & eduxerit te inde Dominus Deus tuus , in manu forti & brachio extenso. Idcirco præcepit tibi ut observares diem Sabbati.

R. ij. Dominum , p. 227.

LECTIO III. v. 16. ad 22.

HONORA patrem tuum & matrem , sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus , ut longo vivas tempore , & bene sit tibi in terra , quam Dominus Deus tuus daturus est tibi. Non occides. Neque mœchaberis. Furtumque non facies. Nec loqueris contra proximum tuum , falsum testimonium. Non concupisces uxorem proximi tui , non domum , non agrum , non servum , non ancillam , non bovem , non asinum , & univẽrsa quæ illius

hæc verba locutus
ninus ad omnem
linem vestram, in
de medio ignis, &
& caliginis, voce
nihil addens am-
: scripsit ea in duâ-
lis lapideis, quas
mihi.

Sex diebus, p. 228.

A N O N.

ncilio Tridentino.

1563. *Sess. 22. De*

if. Missæ. Can.

6. 7. & 8.

is dixerit, Cáno-

. Missæ errores con-

ideoque abrogán-

e; aut dixerit, cæ-

us, vestes, & extér-

a quibus in Missá-

lebratione Ecclesiá

ica útitur, irritábula

ris esse, magis quàm

pietátis; aut dixe-

stas in quibus solus

us. sacramentaliter

nicat, ilícitas esse,

: abrogándas; aná-

lit.

I A T E R T I A.

pro Deuteronomii.

10 I. c. 6. v. 1.

.

c sunt præcepta, &

remóniæ, atque ju-

quæ mandávit Dó-

Deus vester, ut do-

ros, & faciátis ea

a, ad quam transi-

ni possidendam: ut

Dóminum Deum

& custódias ómnia

a & præcepta ejus,

o præcipio tibi, &

filiis, ac nepótibus tuis,
cunctis diebus vitæ tuæ,
ut prolongéntur dies tui.
Audi, Israël, & obsérva,
ut faciás quæ præcepit tibi
Dóminus, & benè sit tibi,
& multiplicéris amplius,
sicut pollicitus est Dómi-
nus Deus patrum tuórum
tibi terram lacte & melle
manántem.

R. j. Honóra, p. 228.

LECTIO II. v. 4. ad 13.

Audi, Israël, Dóminus

Deus noster, Dómi-

nus unus est. Díliges Dó-

minum Deum tuum, ex toto

corde tuo, & ex tota áni-

ma tua, & ex tota forritú-

dine tua. Erúntque verba

hæc, quæ ego præcipio tibi

hódie, in corde tuo; &

narrábis ea filiis tuis, &

meditáberis in eis sedens

in domo tua, & ámbulans

in itinere, dórmienti atque

consúrgens. Et ligábis ea

quasi signum in manu tua:

erúntque & movebúntur

inter óculos tuos, scribés-

que ea in límine & óstiis

domús tuæ. Cúmque intro-

dúxerit te Dóminus Deus

tuus in terram, pro qua

jurávit pátribus tuis, Abra-

ham, Isaac, & Jacob; &

déderit tibi civitátes ma-

gnas & óptimas, quas non

ædificásti; domos plenas

cunctárum opum, quas non

extruxísti; cistérnas, quas

non fodísti; vinéta & oli-

véta, quæ non plantásti; &

coméderis, & saturátus

fúeris; cave dilígenter, ne

obliviscâris Dómini , qui edúxit te de terra Ægypti , de domo servitútis. Dóminus Deum tuum timébis , & illi soli sérvies , ac per nomen illíus jurâbis.

R. ij. Non effundâtur , p. 229.

LECTIO III. v. 14. ad 19.

Non íbitis post deos aliénos cunctârum gén-
tium quæ in circúitu vestro
sunt : quóniam Deus æmu-
lâtor , Dóminus Deus tuus
in médio tuí : ne quando
irascâtur furor Dómini Dei
tui contra te , & aúferat te
de superficie terræ. Non
tentâbis Dóminus Deum
tuum , sicut tentásti in loco
tentationis. Custódi præ-
cepta Dómini Dei tui , ac
testimónia & cæremónias,
quas præcepit tibi : & fac
quod plácitum est & bo-
num , in conspéctu Dómini,
ut benè sit tibi : & ingrés-
sus possídeas terram ópti-
mam , de qua jurávit Dó-
minus pátribus tuis , ut de-
léret omnes inimicos tuos
coram te , sicut locútus est.

R. iij. Si dormierit , p.
229.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentíno.

Anno 1563. Sess. 22. De
Sacrif. Missæ. Can. 9.

Si quis dixerit , Ecclésiæ
Románæ ritum quo sub-
missâ voce pars Cánonis , &
verba Consecrationis pro-
ferúntur , damnándum esse ;
aut linguâ tantùm vulgári ,
Missam celebrári debére ,

aut aquam non miscén-
dam esse vino , in cálice con-
téndendo , eò quòd sit contra
Christi institutióem ; an-
thema sit.

FERIA QUARTA.

De Libro Deuteronomii.

LECTIO I. c. 9. v. 7.

ad 10.

Memento , & ne obli-
viscâris , quómodo ad
iracúndiam provocâveris
Dóminus Deum tuum in
solitúdine. Ex eo die , quo
egressus es ex Ægypto , us-
que ad locum istum , sem-
per advérsùm Dóminus
contendísti. Nam & in Ho-
reb provocásti eum , & irá-
tus delére te voluit , quando
ascéndi in montem , ut acci-
perem tábulas lapídeas ,
tábulas pacti quod pépigit
vobíscum Dóminus , & per-
severávi in monte quadra-
gínta diébus ac nóctibus ,
panem non cómedens , &
aquam non bibens. Dedit-
que mihi Dóminus duas
tábulas lapídeas , scriptas
dígito Dei , & continéntes
ómnia verba quæ vobis lo-
cútus est in monte , de mé-
dio ignis , quando cóncio
pópuli congregáta est.

R. j. Non faciétis , p. 230.

LECTIO II. v. 12. ad 19.

Dixitque mihi Dómi-
nus : Surge & descénde
hinc citò : quia pópulus
tuus , quem eduxísti de Ægy-
pto , deseruérunt velóciter
viam quam demonstrásti eis ,
fecerúntque sibi conflátile.
Rursúmque ait Dóminus ad

1: Cerno quòd pópulus
e duræ cervícis sit : di-
te me, ut cónteram eum,
deleam nomen ejus de
cœlo , & constitúam te
er gentem , quæ hâc
ior & fórtior sit. Cúm-
e de monte ardén-
derem , & duas tábulas
deris utrâque tenérem
inu , vidissemque vos
ccasse Dómino Deo ve-
o , & fecisse vobis vítu-
m conflatilem , ac dese-
isse velociter viam ejus ,
am vobis osténderat :
ojeci tábulas de mánibus
eis , confregique eas in
aspéctu vestro , & prócidi
te Dóminum , sicut prius,
radraginta diébus & nó-
ibus , panem non cóme-
ns , & aquam non bi-
ns , propter ómnia pec-
ta vestra quæ gessistis
ontra Dóminum , & eum
liracúndiam provocástis :
mui enim indignatióem
iram illius , quâ advér-
m vos concitátus , delére
s voluit. Et exaudivit me
óminus , étiam hâc vice.
R. ij. Non fuscípies , p.
o.

ECTIO III. c. 10. v.
1. ad 5.

N témpore illo , dixit Dó-
minus ad me : Dola tibi
as tábulas lapídeas , sicut
iores fuérunt , & ascénde
l me in montem : faciése
ie arcam lígneam , & scri-
um in tábulis verba quæ
érunt in his quas antè
nfregisti , ponésque eas

in arca. Feci igitur arcam
de lignis settim. Cúmque
doláilem duas tábulas la-
pídeas , instar priórum , as-
céndi in montem , habens
eas in mánibus. Scripsit-
que in tábulis , juxta id
quod prius scripserat , ver-
ba decem , quæ locútus est
Dóminus ad vos in monte,
de médio ignis , quando
pópulus congregátus est :
& dedit eas mihi. Rever-
súsque de monte , descé-
ndi , & pólui tábulas in arcam ,
quam féceram , quæ hucús-
que ibi sunt sicut mihi præ-
cépit Dóminus.

R. iij. Mandátum hoc
quod ego præcípío tibi hó-
die , * Non supra te est ,
neque procul pósitum , nec
in cœlo situm. *Deut.* 30. 11.
12. *ψ.* Propè est verbum ,
in ore tuo , & in corde tuo.
Rom. 10. 8. * Non. Glória.
* Non.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.
Anno 1583. *Tit.* 5. *De*
Missæ Sacrif.

I Lla semper , non modò
laudábilis , verùm étiam
necessária cura erit , sèdulò
providé-
ndi , ut singulári
pietáte ac religióne , tam au-
gústum divinúmque Mysté-
rium , quo immortalis Dei
Fílius , ex ipsius institutióne ,
viva ætérno Patri , pro sa-
lúte Fidélium , offértur Hó-
stia , tum à sacerdotibus san-
ctíssimè celebrétur , tum à
fidélibus pópulis honorifi-
centíssimè colátur.

Judices & magistros constitues in omnibus portis tuis, quas Dominus Deus tuus dederit tibi, per singulas tribus tuas: ut iudicent populum iusto iudicio, nec in alteram partem declinent. Non accipies personam, nec munera: quia munera excæcant oculos sapientium, & mutant verba iustorum. Iuste quod iustum est persequeris: ut vivas, & possideas terram, quam Dominus Deus tuus dedit tibi. Non plantabis lucum & omnem arborem, juxta altare Domini Dei tui. Nec facies tibi, neque constitues statuam: quæ odit Dominus Deus tuus.

R. j. Diliges, p. 227.

LECTIO II. c. 18. v. 1. ad 5.

Non habebunt Sacerdotes & Levitæ, & omnes qui de eadem tribu sunt, partem & hæreditatem cum reliquo Israël, quia sacrificia Domini, & oblationes ejus comedent, & nihil aliud accipient de possessione fratrum suorum: Dominus enim ipse est hæreditas eorum, sicut locutus est illis. Hoc erit iudicium sacerdotum à populo, & ab his qui offerunt victimas: sive bovem, sive ovem immolaverint, dabunt sacerdoti armum ac ventriculum, primicias frumenti, vini,

& olei, & lanarum partem ex ovium tonsione. Ipse enim elegit Dominus Deus tuus de cunctis tribubus tuis, ut stet, & ministret nomini Domini, ipse & filii ejus in sempiternum.

R. ij. Dominum, p. 227.

LECTIO III. v. 15. ad 20.

Prophetam de gente tua & de fratribus tuis sicut me, suscitabit tibi Dominus Deus tuus: ipsum audiet, ut petisti à Domino Deo tuo in Horeb, quando convocatio congregata est, atque dixisti: Ultra non audiam vocem Domini Dei mei, & ignem hunc maximum amplius non videbo, ne moriar. Et ait Dominus mihi: Bene omnia sunt locuti. Prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum similem tui: & ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ad eos omnia quæ præcepero illi. Qui autem verba ejus, quæ loquitur in nomine meo, audire noluerit, ego ultor existam. Prophetam autem, qui arrogantiam depravatus voluerit loqui in nomine meo, quæ ego non præcepi illi ut diceret, aut ex nomine aliorum deorum, interficitur.

R. iij. Sex diebus, p. 228.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1583. Tit. 5. De

Missa Sacrif.

Hæc statuenda iudicavimus imprimis, quæ

Feriâ sextâ Hebd. III. post Pentecost. 237

in celebrationem
: ea cum debita
a, piè, sanctèque
entur, neque cui-
us, ignotòque sa-
missam celebrare
et Ecclesiàrum Re-
si priùs diligenter

Ordinarii licen-
tiate.

A S E X T A.

Deuteronomii.

c. 22. v. 1. ad 5.

vidèbis bovem fra-
tuis, aut ovem er-
re præteritis: sed
ratri tuo, etiàm si
propinquus frater
: nosti eum: du-
omum tuam, &
de te, quândiu quæ-
ter tuus, & reci-
litter facies de as-
vestimèto, & de
ratri tui, quæ pe-
invenieris eam, ne
quasi alienam. Si
fratris tui
n cecidisse in via,
icies, sed subleva-
to. Non induetur
iste virili, nec vir
ste femineâ: abo-
enim apud Deum
acit hæc.

lonóra, p. 228.

II. c. 24. v. 14.

regabis mercèdem
gentis & paupè-
tui, sive advenæ,
moratur in terra,
ortas tuas est: sed
ie reddes ei præ-
ris sui, ante solis

occasum, quia pauper est,
& ex eo sustentat animam
suam: ne clamet contra te
ad Dòminum, & reputetur
tibi in peccatum. Non oc-
cidentur patres pro filiis,
nec filii pro patribus, sed
unusquisque pro peccato
suo morietur. Non pervers-
tes iudicium advenæ & pu-
pilli, nec auferes, pignoris
loco, viduæ vestimentum.

Ex. ij. Non effundatur,
p. 229.

LECTIO III. v. 18. ad
finem.

Meménto quòd servie-
ris in Ægypto, &
eruerit te Dòminus Deus
tuus inde. Idcirco præcipio
tibi, ut facias hanc rem.
Quando messueris segetem
in agro tuo, & oblitus ma-
nipulum reliqueris, non re-
vertèris ut tollas illum: sed
advenam, & pupillum, &
viduam auferre patieris, ut
benedicat tibi Dòminus
Deus tuus, in omni opere
manuum tuarum. Si fruges
collègeris olivàrum, quid-
quid remanserit in arbóri-
bus, non revertèris ut col-
ligas: sed relinques adve-
næ, pupillo, ac viduæ. Si
vindemiaveris vineam tu-
am, non colliges reman-
nentes racèmos, sed cedent
in usus advenæ, pupilli, ac
viduæ. Meménto quòd &
tu servieris in Ægypto, &
idcirco præcipio tibi, ut fá-
cias hanc rem.

Ex. iij. Si dormierit, p.
229.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1583. Tit. 5. De
Missæ Sacrif.

Sacerdotes, aut quoscumque alios, publicè & notoriè criminòsos, rem divinam facere, vel ad altare ministrare, Sacris, vel Missæ interesse, omninò Rectores Ecclesiarum prohibeant, nisi ad meliorem frugem redierint, & morum vitæque pristinæ commutatione factâ, præteritorum scelerum veniam meruerint, eamque ab Ordinariis suis impetraverint.

S A B B A T O.

De Libro Deuteronomii.

LECTIO I. c. 32. v. 45.
ad finem.

Moyses complèvit omnes sermones istos, loquens ad univèrsam Israël, & dixit ad eos: Pónite corda vestra in ómnia verba, quæ ego testificor vobis hódie: ut mandétis ea filiis vestris custodire & facere, & implere univèrsa quæ scripta sunt Legis hujus: quia non incássum præcepta sunt vobis, sed ut singuli in eis viverent: quæ facientes longo perseverétis tempore in terra, ad quam, Jordáne transmissó, ingredimini possidendam. Locutusque est Dóminus ad Móysen in eadem die, dicens: Ascende in montem istum Abarim, id est, Transituum, in montem Nebo, qui est in terra Moab

contra Jéricho: & videris eam Chánaan, quam tradam filiis Israël obtinendam, & morere in monte. Quem conscendens iunges pópulis tuis, sicut mortuus est Aaron frater tuus in monte Hor, & appósitus pópulis suis: qui prævaricati estis contra me, in médio filiorum Israël, ad Aquas contradictionis in Cades desérti Sin: & non sanctificástis me inter filios Israël. E contrà vidébis terram, & non ingrediéris in eam, quam ego dabo filiis Israël.

Si fiat de Sabbato, duo priora Bp. è III. Nocturno Dom. preced.

LECTIO II. c. 34. v. 1.
ad 6.

Ascendit ergo Móyses, de campéstribus Moab, super montem Nebo, in vérticem Phasga contra Jéricho: ostenditque ei Dóminus omnem terram Galaad usque Dan, & univèrsam Néphthali, terramque Ephraïm & Manásse, & omnem terram Juda, usque ad Mare novíssimum, & australem partem, & latitudinem campi Jéricho civitatis palmárum usque Segor. Dixitque Dóminus ad eum: Hæc est terra, pro qua iurávi Abraham, Isaac, & Jacob, dicens: Sémini tuo dabo eam. Vidísti eam oculis tuis, & non transibis ad illam. Mortuusque est ibi Móyses servus Dómini, in,

, jubente Dó-
epelivit eum in
Moab contra
& non cognóvit
crum ejus, usque
in diem.

III. v. 7. ad

s centum & vi-
annórum erat,
struus est: non
culus ejus: nec
ius moti sunt.
ue eum filii Is-
pétribus Moab,
ébus: & com-
lies planctús lu-
dyfen. Jósue ve-
jun replétus est
piéntiæ, quia
fuit super eum
s. Et obediérunt
él, fecerúntque
cepit Dóminus
non surréxit ul-
ta in Israél sicut
uem nosset Dó-
e ad faciém, in
gnis, atque por-
e misit per eum,
n terra Ægypti,
& ómnibus ser-
niversæque ter-
& cunctam ma-
tam, mágnaque
juæ fecit Móyses
verso Israél.

I N O N.

io Burdigalénsi.
83. Tit. 5. De
æ Sacrif.

atúri sacerdotes,
iéntiam suam
énter excútiant,
ninent, & piam

áliquam meditatióem præ-
mittant. Peccatórum verò
confessióem, octávo quo-
que die, aut sæpius fá-
ciant, quóties áliquo se
peccáto gravátos sèuserint.

Ad Magnificat, Ant. 7. d.
Fortis in bello Jesus Nave,
succéssor Móysi in Prophé-
tis, qui fuit magnus, secún-
dum nomen suum. *Eccli.*
46. 1.

*Oratio, Custódi, infra;
ad Laudes, p. 244.*

D O M I N I C A I V.

POST PENTECOSTEN.

I N I. NOCTURNO.

Incipit Liber Jósue.

LECTIO I. c. 1. v. 1. ad 6.

ET factum est, post mor-
tem Móysi servi Dó-
mini, ut loqueretur Dómi-
nus ad Jósue filium Nun,
ministrum Móysi, & dice-
ret ei: Móyses servus meus
mórtuus est: surge, & tran-
si Jordánem istum, tu &
omnis pópulus tecum, in
terram quam ego dabo
filiis Israél. Omnem lo-
cum, quem calcáverit ve-
stigium pedis vestri, vobis
tradam, sicut locútus sum
Móysi. A desérto & Líba-
no, usque ad flúvium ma-
gnum Euphrátem, omnis
terra Hethæórum, usque ad
Mare magnum, contra so-
lis occásus, erit términus
vester. Nullus póterit vobis
resístere cunctis diébus vi-
tæ tuæ: sicut fui cum Mói-
se, ità ero tecum: non di-
míttam, nec derelínquam
te, Confortáre, & esto ro-

bustus: tu enim sorte divides pópulo huic terram, pro qua jurávi pátribus suis, ut tráderem eam illis.

Ep. j. Dixit Dóminus ad Jósue: * Hódie incípíam exaltáre te coram omni Is-raël. *Jos. 3. 7. ψ.* Sectáre justítiam, pietátem, fidem, caritátem, patiéntiam, mansuetúdinem. *1. Tim. 6. 11.* * Hódie.

LECTIO II. *v. 7. ad 11.*

Confortáre igitur, & esto robústus valde: ut custódias, & fácias omnem legem, quam præcépit tibi Móyses servus meus. Ne declínes ab ea, ad dexteram vel ad sinístam, ut intél-ligas cuncta quæ agis. Non recédát volúmen legis hu-jus ab ore tuo: sed medi-táberis in eo, diébus ac nó-ctibus, ut custódias & fá-cias ómnia quæ scripta sunt in eo. Tunc diriges viam tuam; & intélleges eam. Ecce præcípio tibi, con-fortáre, & esto robústus. Noli metúere, & noli timé-re: quóniam tecum est Dó-minus Deus tuus, in ómni-bus ad quæcúmque perré-zeris. Præcepítque Jósue princípibus pópuli, dicens: Transíte per médium ca-strórum, & imperáte pópulo, ac dícite: Præparáte vobis cibária, quóniam post diem tértium transíbitis Jordánem, & intrábitis ad possidéndam terram, quam Dóminus Deus vester da-túrus est vobis.

Ep. ij. Egréssus est pópulus de tabernáculis suis, ut transíret Jordánem: Et sacerdótes qui portábant arcam fœderis, pergebant ante eum. *Jos. 3. 14. ψ.* Tabernáculum testimónii induxérunt suscipiéntes pa-tres nostri cum Jesu, in pos-sessiónem Géntium. *Act. 7. 45.* * Et sacerdótes.

LECTIO III. *v. 12. ad finem.*

Rubenítis quoque & Gadítis, & dimídiæ tribui Manásse, ait: Mo-mentóte sermónis quem præcepít vobis Móyses fá-mulus Dómini, dicens: Dóminus Deus vester de-dit vobis réquiem, & eam nem terram. Uxóres ve-stræ, & filii, ac juménta manébunt in terra, quam trádidit vobis Móyses trans Jordánem: vos autem transíte armáti ante fratres ve-stros, omnes fortes manu, & pugnáte pro eis, donec det Dóminus réquiem frá-tribus vestris, sicut & vobis dedit, & possídeant ipsi quoque terram, quam Dó-minus Deus vester datúrus est eis: & sic revertémini in terram possessiónis ve-stræ, & habitábitis in ea, quam vobis dedit Móyses fá-mulus Dómini, trans Jor-dánem, contra solis ortum. Responderúntque ad Jósue, atque dixerunt: Omnia, quæ præcepísti nobis, fá-ciémus: & quocúmque mí-seris, ibimus. Sicut obe-

divinus

cunctis Móysi,
us & tibi: tan-
tus Deus tuus
fuit cum Móy-
s tradíxerit ori
obedierit cun-
bus quos præ-
moriátur: tu
fortare, & vi-

acerdótes qui
arcam fœderis
habant super sic-
cos, in médio Jor-
dani; * Omnis-
que per aréntem
transibat. *Jos. 3.*
fidem vicérunt
facti sunt justí-
sunt repromis-
si. *11. 33.* * Om-
nia. * Omnis-

OCTURNO.

Sapiéntiæ.

IV. c. 10. v.

tem.
populum ju-
semen sinè que-
avit à natióni-
lum deprimé-
rit in ánimam
& stetit contra
idos in portén-
s. Et réddidit
fidem labórum
dedúxit illos in
; & fuit illis in
lieti, & in luce
noctem: trán-
s Mare rubrum,
illos per aquam
inimicos autem
mérfit in mare,
dine *inferórum*
trua.

edúxit illos. Idem justí tu-
lérunt spólia impiórum,
& decantavérunt, Dómine,
nomen sanctum tuum, &
victóricem manum tuam
laudavérunt páriter: quón-
iam sapiéntia apéruit os
mutórum, & linguas in-
fántium fecit disertas.

Æ. jv. Muri Jérico cor-
ruerunt; * Et ascendit unus-
quisque per locum qui con-
tra se erat, ceperúntque
civitátem. *Jos. 6. 20. 7.*
Fide muri Jérico corrué-
runt, circúitu diérum sep-
tem. *Hebr. 11. 30.* * Et as-
cendit.

De Libro Ecclesiástici.
LECTIO V. c. 46. v.
1. ad 6.

Fortis in bello Jesus Na-
ve, succéssor Móysi in-
Prophétis, qui fuit magnus
secúndum nomen suum,
máximus in salútem electó-
rum Dei, expugnare insur-
gentes hostes, ut conse-
querétur hæreditátem Is-
raël. Quam glóriam adép-
tus est in tolléndo manus
suas, & jactándo contra
civitátes romphæas! Quis
ante illum sic réstitit? nam
hostes ipse Dóminus per-
dúxit. Annon in iracúnd-
dia ejus impeditus est sol,
& una dies facta est quasi
duo? Invocávit Altíssimum
poténtem in oppugnándo
inimicos úndique, & audí-
vit illum magnus & san-
ctus Deus, in saxís grándi-
nis virtútis valde fortis.

Æ. v. Rahab meretricem;

& domum patris ejus, & * Omnia quæ habebat, fecit Jósue vivere, & habitaverunt in médio Israël. *Jos. 6. 25.* *ψ.* Fide Rahab méretrix non périit cum incredúlis, excípiens explorátóres cum pace. *Hebr. 11. 31.* * Omnia.

LECTIO VI. v. 7. ad 12.

Impetum fecit contra gentem hostílem, & in descénsu pérdidit contrários, ut cognóscant gentes poténtiam ejus, quia contra Deum pugnare non est fá-cile. Et secúsus est à tergo poténtis: & in diébus Móysi, misericórdiam fecit ipse, & Caleb filius Jéphone, stare contra hostem & prohibere gentem à peccátis, & perfringere murmur malítiæ. Et ipsi duo constitúti, à perículo liberáti sunt, à número sexcentórum míllium peditum, indúcere illos in hæreditatem, in terram quæ manat lac & mel. Et dedit Dóminus ipsi Caleb fortitúdinem: & usque in senectútem permánsit illi virtus, ut ascénderet in excélsam terræ locum, & semen ipsíus obtínuit hæreditatem: ut vidérent omnes filii Israël, quia bonum est óbsequi Sancto Deo.

ψ. vj. Cùm eleváisset Jósue clýpeum ex advérso civitátis Hai, insídiæ quæ latébant, surrexérunt conféltim: * Et pergéntes ad civitatem cepérunt & succendérunt igni. *Jos. 8. 19.*

ψ. Fortes facti sunt in bello, castra vertérunt extrórum. *Hebr. 13. 34.* * Et pergéntes. Glória. * Et pergéntes.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini
Epíscopi.

Serm. 352. Cap. 1. n. 4.

LECTIO VII.

Díctum est Móysi, (hoc enim plácuit Deo certi mystérii dispensationis-que grátia,) quòd ipse in terram promissiónis non introduceret pópulum. Eligitur álius, Jesus Nave: & iste homo non hoc nómíne vocabátur, vocabátur Anses. Et cùm ei introducéndum pópulum Móyses commendáret, vocávit eum, & mutávit ei nomen, & appellávit eum Jesum, ut non per Móysen, sed per Jesum, id est, non per Legem, sed per grátiam, pópulus Dei in terram promissiónis intráret.

ψ. vij. Dixit Jósue: Sol, contra Gábaon ne movéris; & Luna, contra vallem Aíalon: * Steterúntque Sol & Luna, donec ulciscéretur se gens de inimícis suis. *Jos. 10. 12. 13.* *ψ.* Si habuéritis fidem, sicut granum sinápis, dicétis monti huic: Transi hinc illuc; & transíbit. *Matt. 17. 19.* * Steterúntque.

LECTIO VIII.

Sicut autem Jesus ille. Non verus, sed figurátus; ita etiam terra prop-

Dominicā quartā post Pentecost.

243

non vera, sed
enim pópulo
rális fuit : no-
nissa est , ætér-
figúris tempo-
aittebántur &
intur ætérna.
ille non verus
a terra promif-
sed figuráta :
non cibus verè
figurátus ; ita
non verè Chri-
gurátus : & sic

Non fuit ánteà
am longa dies ,
: Dómino voci
ys. 10. 14. y.
cúmque peti-
óne credéntes ,
Matt. 21. 22. *

æti Evangélii
um Lucam.
I X. c. 5. v. 1.

captura.

est, cùm turbæ
nt in Jesum ,
: verbum Dei ,
t secus stagnum
Et reliqua.

æti Ambrósii
iscopi.

4. n. 68. 72. 76.
ninus multis im-
t vária génera
nec témpore ,
æpit ab stúdio
urbâ cohibéri.
úbuit : seque-
gnum occúrrit :
Et idéò ascén-
ri nayim. Hæc

est illa navis , quæ adhuc
secúndum Matthæum flú-
ctuat, secúndum Lucam re-
plétur pískibus : ut & prin-
cípia Ecclésiæ fluctuántis ,
& posterióra exuberántis
agnóscas. Et benè Apostó-
lica instruménta pískandi
rétia sunt, quæ non captos
périmunt, sed resérvant ,
& de profúndo ad lumen
étrahunt , fluctuántes de
ínfimis ad supérna tradú-
cunt. Præcéptor , inquit ,
per totam noctem laborán-
tes, nihil cépimus : sed in
verbo tuo laxábo rétia. Et
ego , Dómine , scio quia
nox mihi est, quando non
imperas. Expécto ut júbeas :
in verbo tuo laxábo rétia.
O vácuæ præsumptio ! &
humilitas fructuósa ! Qui
nihil ánteà céperant , ma-
gnam in verbo Dómini
conclúduunt pískium multi-
túdinem. Non hoc humá-
næ facúndiæ opus , sed su-
pérnæ vocatiónis est mu-
nus. Cedunt disputatiónes
hóminum ; fide suâ plebs
credit. Rumpúntur rétia ,
nec lábitur pískis.

ys. jx. Ecce ego * Mittam
pískatóres multos , dicit
Dóminus , & pískabúntur
eos. Jer. 16. 16. y. Con-
clusérunt pískium multitu-
dinem copiósam : rumpe-
bátur autem rete eórum.
Luc. 5. 6. * Mittam. Gló-
ria. * Mittam.

Te Deum.

Ad Benedíctus , Ant. 2.

D. * Plúrimæ spécies erunt

piscium ejus, sicut pisces maris magni, multitudinis nimis. *Ezech. 47. 10.*

Oratio.

Custodi, quæsumus, Domine, Ecclesiam tuam, propitiatiōe perpetuâ: & quia sinè te labitur humana mortalitas, tuis semper auxiliis, & abstrahatur à nōxiis, & ad salutaria dirigatur; Per Dōminum.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1583. Tit. 5. De

Missæ Sacrif.

Celebratūri Sacerdotes sibi conscii mortalis peccati, quantumvis sibi contriti videantur, absque præmissa sacramentali confessione, ad sacrum altaris Mysterium non accedant.

Ad Magnificat, Ant. 1. a.

Ait ad Simōnem Jesus: Noli timere; ex hoc jam homines eris capiens. *Luc. 5. 10.*

FERIA SECUNDA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. c. 2. v. 1.

ad 6.

Misit Jósue filius Nun de Setim duos viros exploratores in abscondito: & dixit eis: Ite, & considerate terram, urbemque Jéricho. Qui pergētes ingressi sunt domum mulieris meretricis, nōmine Rahab, & quieverunt apud eam. Nuntiatumque est regi Jéricho, & dictum: Ecce viri ingressi sunt huc per

noctem, de filiis Israël, ut explorarent terram. Misitque rex Jéricho ad Rahab, dicens: Educ viros, qui venerunt ad te, & ingressi sunt domum tuam: exploratores quippe sunt, & omnem terram considerate venerunt. Tollensque mulier viros, abscondit, & ait: Fateor, venerunt ad me, sed nesciebam unde essent: cumque porta clauderetur in tenebris, & illi pariter exierunt, nescio quod abierunt: persequimini citò, & comprehendētis eos. Ipse autem fecit ascendere viros in solarium domus suæ, operuitque eos stipulâ lini, quæ ibi erat.

Ex. j. Dixit, p. 140.

LECTIO II. v. 23. *ad fin.*

Ex c. 3. v. 1. ad 4.

Descenderunt exploratores de monte: & transmissio Jordâne, venerunt ad Jósue filium Nun, narraveruntque ei omnia quæ acciderant sibi, atque dixerunt: Tradidit Dominus omnem terram hanc in manus nostras, & timore prostrati sunt cuncti habitatores ejus. Igitur Jósue de nocte consurgens, movit castra: egredientesque de Setim, venerunt ad Jordānem, ipse & omnes filii Israël, & morati sunt ibi tres dies. Quibus evolutis, transierunt præcones per castrorum médium, & clamare cœperunt: Quando vidēritis arcam fœderis

Feriâ secundâ Hebd. IV. post Pentecost. 245

Dei vestri, & fa-
stirpis Leviticæ
eam, vos quoque
te, & sequimini
ites: sitque inter
cam spátium cubi-
uum millium: ut
idére possitis, &
quam viam ingre-
; quia prius non
is per eam: & ca-
appropinquétis ad

Egréssus, p. 240.
o III. v. 5. ad 9.
que Jósue ad pópu-
: Sanctificámini:
a faciet Dóminus
mirabilia. Et ait
lótes: Tóllite ar-
eris, & præcédite
. Qui iussa com-
tulérunt, & am-
nt ante eos. Di-
óminus ad Jósue:
cípiam exaltáre te
omni Israél: ut
bd sicut cum Móyse
& tecum sim. Tu
récipe sacerdóti-
portant arcam fœ-
dic eis: Cùm in-
ritis partem aquæ
, state in ea. Di-
ósue ad filios Is-
cédite huc, & au-
um Dómini Dei

sacerdótes, p. 241.
A N O N.
ílio Burdigalénsi.
583. Tit. 5. De
issæ Sacrif.
is Præsbyter aú-
in priváti adí-

bus, vel Oratóriis aut Sa-
célis ab Ordinário mínimè
approbátis, Missæ Sacrifí-
cium, étiam infirmórum
causâ, celebráre.

FERIA TERTIA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. c. 3. v. 14. ad
finem.

EGréssus est pópulus de
tabernáculis suis, ut
transíret Jordánem: & sa-
cerdótes qui portábant ar-
cam fœderis, pergebant
ante eum. Ingressisíque eis
Jordánem, & pédibus eo-
rum in parte aquæ tinctis,
(Jordánis autem ripas álvei
sui témpore messis implé-
verat,) steterunt aquæ des-
cendéntes in loco uno, &
ad instar montis intumef-
céntes, apparebant procul,
ab urbe quæ vocátur Adom,
usque ad locum Sarthan:
quæ autem inferiôres erant,
in Mare solitúdinis, (quod
nunc vocátur Mórtuum,)
descendérunt, úsquequò
omnínò deficerent. Pópu-
lus autem incedébat con-
tra Jérico: & sacerdótes,
qui portábant arcam fœ-
deris Dómini, stabant su-
per siccam humum, in mé-
dio Jordánis, accíncti; om-
nisque pópulus per aréntem
álveum transíbat.

By. j. Muri, p. 241.

LECTIO II. c. 4. v. 14.
ad finem.

IN die illo, magnificávit
Dóminus Jósue coram
omni Israél, ut timérant
eum, sicut timúerant Mói-

fen, dum adviveret. Dixitque ad eum: Præcipe sacerdotibus qui portant arcam fœderis, ut ascendant de Jordâne. Qui præcepit eis, dicens: Ascendite de Jordâne. Cùmque ascendissent portantes arcam fœderis Dómini, & siccum humum calcare cœpissent, reversæ sunt aquæ in álveum suum, & fluébant sicut antè consuêverant. Pópulus autem ascendit de Jordâne, décimo die mensis primi, & castrametati sunt in Gálgalis, contra Orientalem plagam urbis Jéricho. Duódecim quoque lápidés, quos de Jordánis álveo sumpserant, pósuit Jósue in Gálgalis, & dixit ad filios Israël: Quando interrogáverint filii vestri cras patres suos, & dixerint eis: Quid sibi volunt lápidés isti? docebitis eos, arque dicétis: Per aréntem álveum transívit Israël Jordánem istum, siccánte Dómino Deo vestro aquas ejus, in conspéctu vestro, donec transirétis, sicut fécerat prius in Mari rubro, quod siccávit, donec transirémus: ut discant omnes terrárum pópuli fortíssimam Dómini manum, ut & vos timeátis Dóminum Deum vestrum omni témpore.

R. ij. Rahab, p. 241.

LECTIO III. c. 5. v. 10.
ad finem.

MAnsérunt filii Israël in Gálgalis, & fecé-

runt Phasé, quartadécim die mensis ad vésperum, in campéstribus Jéricho: & comedérunt de frúgibus terræ die áltero, ázynos panes, & poléntam ejúdem anni. Defecítque manna, postquàm comedérunt de frúgibus terræ, nec úi sunt ultrà cibo illo filii Israël, sed comedérunt de frúgibus præsentis anniteræ Chánaan. Cùm autem esset Jósue in agro urbis Jéricho, levávit óculos, & vidit virum stantem contra se, evaginátum tenéntem gládium; perrexítque ad eum, & ait: Noster es, an adversariórum? Qui respóndit: Nequáquam: sed sum Princeps exercitús Dómini, & nunc vénio. Cécidit Jósue pronus in terram. Et adorans, ait: Quid Dóminus meus loquitur at servum suum? Solve, inquit, calceaméntum tuum de pédibus tuis: locus enim in quo stas, sanctus est. Fecítque Jósue, ut sibi fuerat imperátum.

R. iij. Cùm, p. 242.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 5. De

Missæ Sacrif.

Detur ópera diligénter, ut ómnia altárium ornáménta, & sacra vasa ad celebratióem Missæ pertinentia, munda sint, ac nítida: núlque nova prius in usus sacros conferántur, quàm ab Antístite álquo

Feria quarta Hebd. IV. post Pentecost. 247
enedicta & conse-

QUARTA.
Libro Jósue.

Jo. I. c. 6. v. 1. ad 5.
no clausa erat at-
nunita, timóre fi-
raël: & nullus égre-
at aut ingredi. Di-
Dóminus ad Jósue :
li in manu tua Jé-
: regem ejus, om-
ortes viros. Circuí-
, cuncti bellatóres,
r diem : sic facié-
bus. Séptimo au-
facerdótes tollant
búccinas quarum
in jubiléo, & præ-
rcam fœderis : sep-
circuibitis civitá-
acerdótes clangent
. Cúmque insonúe-
ubæ longior atque
: , & in auribus ve-
repúerit , concla-
nnis pópulus voci-
e máximâ , & muri
córruent civitátis ,
ntúrque singuli per
ontra quem stete-

Dixit Jósue, p. 242.

II. v. 11. ad 17.
nivit ergo arca Dó-
i civitatem semel
1, & revérfa in ca-
insit ibi. Igitur Jó-
octe consurgente,
facerdótes arcam
, & septem ex eis
búccinas quarum
so usus est. Præce-
ue arcam Dómini
ites atque clangén-

tes : & armátus pópulus
ibat ante eos : vulgus au-
tem réliquum sequebátur
arcam , & búccinis perso-
nábat. Circuierúntque ci-
vitatem secúndo die semel ,
& revérfa sunt in castra. Sic
fecerunt sex diébus. Die au-
tem séptimo , dilúculo con-
surgéntes , circuierunt ur-
bem , sicut dispósitum erat ,
sépties. Cúmque séptimo
circúitu clángerent búcci-
nis sacerdótes , dixit Jósue
ad omnem Israël : Vocife-
rámini : trádedit enim vobis
Dóminus civitatem :
sitque civitas hæc anáthe-
ma , & ómnia quæ in ea
sunt , Dómino. Sola Rahab
mératrix vivat , cum uni-
vérsis qui cum ea in domo
sunt : abscondit enim nún-
tios quos diréximus.

Ex. ij. Non , p. 243.

LECTIO III. *v. 20. ad 24.*

Igitur omni pópulo vocí-
ferante , & clangéntibus
tubis , postquàm in aurés
multitúdinis vox sonitús-
que increpuit , muri illicò
corruérunt : & ascéndit
unusquisque per locum qui
contra se erat : ceperúntque
civitatem , & interfecérunt
ómnia quæ erant in ea , à
viro usque ad mulierem ,
ab infánte usque ad senem.
Boves quoque , & oves , &
ásinos in ore gládii percus-
sérunt. Duóbus autem vi-
ris qui exploratóres missi
fúerant , dixit Jósue : In-
gredímini domum mulieris
meretrícis , & producíto

eam, & omnia quæ illius sunt, sicut illi juramento firmastis. Ingressique juvenes, eduxerunt Rahab, & parentes ejus, fratres quoque, & cunctam supelllectilem, ac cognationem illius, & extra castra Israël manere fecerunt. Urbem autem, & omnia quæ erant in ea, succenderunt; absque auro & argento, & vasis æneis, ac ferro, quæ in ærarium Domini consecraverunt.

R. iij. Fuit ergo Dominus cum Jósue: * Et nomen ejus vulgatum est in omni terra. *Jos. 6. 27. ¶.* Erat Deus cum eo. *Act. 7. 9. ** Et. Glória. * Et.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1583. *Tit. 5. De*

Missæ Sacrif.

IN celebratione Missæ, omnes ritus ac cæremoniæ quæ in Missali præscribuntur, exactè & religiósè observentur, nullis prætermiſſis, nullisque omninò adjéctis. Quæ clarâ voce recitanda sunt, ea distinctè, & intelligenter pronuntientur.... neque memoriter quidquam, sed in libro omnia legantur.

FERIA QUINTA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. c. 7. v. 1. ad 6.

Filii autem Israël prævaricati sunt mandatum, & usurpaverunt de anathémate. Nam Achan filius Charmi, filii Zabdi, filii Zare, de tribu Juda,

tulit aliquid de anathémate: iratusque est Dominus contra filios Israël. Cúmque mitteret Jósue de Jéricho viros contra Hai, quæ est juxta Bèthaven, ad Orientalem plagam oppidi Bethel, dixit eis: Ascendite, & explorate terram. Qui præcepta complentes, exploraverunt Hai. Et reversi dixerunt ei: Non ascendat omnis populus, sed duo vel tria millia virorum pergant, & deleant civitatem. Quare omnis populus frustra vexabitur contra hostes paucissimos? Ascenderunt ergo tria millia pugnatorum. Qui statim terga vertentes, percussi sunt à viris urbis Hai, & corruerunt ex eis triginta sex homines: persecuti que sunt eos adversarii de porta usque ad Sábaram, & ceciderunt per prona fugientes: pertimuitque cor populi, & instar aquæ liquefactum est. Jósue verò scidit vestimenta sua, & pronus cecidit in terram coram arca Domini usque ad vespèram, tam ipse quàm omnes senes Israël; miseruntque pulverem super capita sua.

R. j. Dixit, p. 240.

LECTIO II. v. 10. ad 13.

Dixitque Dominus ad Jósue: Surge, cur jaces pronus in terra? Peccavit Israël, & prævaricatus est pactum meum: tuleruntque de anathémate,

: furâti sunt atque mentí-
, & abscondérunt inter
sua sua. Nec póterit Israël
are ante hostes suos, cós-
ue fúgiet : quia pollútus
est anathémate. Non ero
ltra vobíscum , donec
interátis eum qui hujus
cleris reus est. Surge ,
sanctifica pópulum , & dic
is : Sanctificámini in crá-
inum : hæc enim dicit
Dóminus Deus Israël : Aná-
thema in médio tuí est, Is-
raël : non póteris stare co-
um hóstibus tuis , donec
eleátur ex te qui hoc con-
minátus est scélere.

*Ep. ij. Egressus , p. 240.
LECTIO III. v. 19. ad
25.*

A It Jósue ad Achan :
Fili mi , da glóriam
Dómino Deo Israël , &
onfirére, atque índica mihi
uid féceris : ne abscondas.
Respondítque Achan Jósue,
& dixit ei : Verè ego
eccávi Dómino Deo Is-
raël , & sic , & sic feci. Vidi
nim inter spólia , pállium
occíneum valde bonum ,
& ducéntos siclos argénti ,
& regulámque aúream quin-
uagínta siclórum : & con-
upíscens ábstuli , & abs-
condí in terra contra mé-
ium tabernáculi mei , ar-
entúmque fossá humo opé-
ui. Misit ergo Jósue mi-
ístros : qui curréntes ad
tabernáculum illius , repe-
runt cuncta abscondita
in eódem loco , & argén-
um simul, *Auferentésque*

de tentório tulérunt ea ad
Jósue , & ad omnes filios
Israël , projecerúntque ante
Dóminum. Tollens itaque
Jósue Achan filium Zare ,
argentúmque & pállium ,
& aúream régulam , filios
quoque & filias ejus , boves
& ásinos , & oves , ipsúm-
que tabernáculum , & cun-
ctam supelléctilem , (&
omnis Israël cum eo ,) duxé-
runt eos ad vallem Achor :
ubi dixit Jósue : Quia tur-
básti nos , extúrbet te Dó-
minus in die hac. Lapida-
vítque eum omnis Israël :
& cuncta quæ illius erant ,
igne consúmpta sunt.

Ep. iij. Sacerdotes , p. 241.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 3. De
Officiis Divinis. §. 2.

Sacerdotes ex alia dice-
scésí in civitátem accen-
dentes , in Ecclesiis hujús-
modi civitátis , étiam Reli-
giosórum , absque Ordiná-
rii licéntia in scriptis obtén-
ta , ad Sacrum faciéndum
non admittántur. Síntque
diffíciles Ordinárii ad eos
Sacerdotes admitténdos ,
qui paupertáte pressi , singu-
las provincias peragrántes ,
fácilè inducúntur ad præ-
cripta Cánonom transgre-
diéndam.

F E R I A S E X T A.

De Libro Jósue.

LECTIO I. c. 8. v. 1.
ad 7.

Dixit Dóminus ad Jósue : Nè timeas , ne-

que formides : tolle tecum omnem multitudinem pugnatórum , & consúrgens ascende in oppidum Hai. Ecce tradidi in manu tua regem ejus , & pópulum , urbemque , & terram. Facièsque urbi Hai & regi ejus , sicut fecisti Jéricho & regi illius : prædam verò , & ómnia animántia diripiétis vobis : pone insidias urbi post eam. Surrexitque Jósue , & omnis exércitus bellatórum cum eo , ut ascenderent in Hai : & electa triginta millia virórum fórtium misit nocte , præcepitque eis , dicens : Pónite insidias post civitátem : nec longius recedátis : & éritis omnes paráti. Ego autem , & reliqua multitúdo quæ mecum est , accedemus ex advérso contra urbem. Cúmque exierint contra nos , sicut antè fecimus , fugiémus , & terga vertémus : donec persequéntes ab urbe longius protrahántur : putábunt enim nos fugere sicut prius. Nobis ergo fugiéntibus , & illis persequéntibus , confurgétis de insidiis , & vastábitis civitátem : tradétque eam Dóminus Deus vester in manus vestras.

¶ j. Muri , p. 241.

LECTIO II. v. 13. ad 18.

ABiit ergo Jósue nocte illâ , & stetit in vallis médio. Quod cùm vidisset Rex Hai , festinávit manè ,

& egréssus est cum omni exércitu civitátis , directusque áciem contra destitutum , ignórans quòd post tergum latérent insidie. Jósue verò & omnis Israël cessérunt loco , simulátes metum , & fugiéntes per solitudinis viam. At illi vociferántes páriter , & se mútuò cohortántes , persecúti sunt eos. Cúmque recessissent à civitate , & ne unus quidem in urbe Hai & Bethel remansisset qui non persequeretur Israël , (sicut erúperant aperta oppida relinquentes ,) dixit Dóminus ad Jósue : Leva clýpeum qui in manu tua est , contra urbem Hai , quóniam tibi tradam eam.

¶ ij. Rahab , p. 241.

LECTIO III. v. 19. ad 23.

Cúmque elevasset clýpeum ex advérso civitátis , insidiæ quæ latébant , surrexérunt confestim : & pergéntes ad civitátem , cepérunt & succendérunt eam. Viri autem civitátis , qui persequébantur Jósue , respiciéntes , & vidéntes fumum urbis ad cælum usque conscéndere , non potuerunt ultrà huc illucque diffúgere : præsertim cùm hi qui simuláverant fugam , & tendébant ad solitudinem , contra persequéntes fortissimè restitissent. Vidénsque Jósue & omnis Israël quòd capta es-

vitas, & fumus urbis deret, reversus per viros Hai. Siquidem qui céperant & succurrant civitatem, egressi urbe contra suos, méhóstiū ferire cœpérunt. Cum ergo ex utráque adversárii cæderént, ut nullus de tanta rúdiñe salvaretur, re-quoque urbis Hai appendérunt vivéntem, & éruñt Jósue.

ij. Cum, p. 242.

C A N O N.
concílio Burdigalénsi.
no 1583. Tit. 5. De
Missæ Sacrif.

brochi vetus illud dé-
réturn idéñtidem dé-
ent, quo, propósitâ
municatióñis pœná,
pitur ne quis tribus
nuiis Domíniciis à Pa-
ális Missæ celebratió-
fit. Quod ut accurá-
dhuc observétur, scif-
tur Confelsárii à pœ-
tibus, an huic officio
écerint, & peccáti-
tátem, ut ab eo in pó-
n arceántur, ipsis pro-
nt.

A B B A T Q.

De Libro Jósue.

10 I. c. 9. v. 3. ad 6.

Qui habitábant in
Gábaon, audiéntes
a quæ fécerat Jósue
bo & Hai: & cállidè
ántes, tulérunt sibi ci-
, faccos véteres ási-
nponéntes, & utres
ios scissos argue con-

sutos, calceaméntaque per-
antiqua quæ, ad indíciū
verustátis, pittáciis consúta
erant, indúti vétéribus ve-
stíméntis: panes quoque
quos portábant ob viáti-
cum, duri erant, & in fru-
sta comminúti: perrexer-
rúñtque ad Jósue, qui tunc
morabátur in castris Gál-
galæ, & dixérunt ei, atque
simul omni Israéli: De ter-
ra longínqua venímus, pa-
cem vobíscum fácere cu-
piéntes.

*Si fiat de Sabbato, duo
priora pp. è III. Nocturno
Dom. præced.*

LECTIO II. v. 15. ad 18.

FEcítque Jósue cum eis
pacem, & inito fœde-
re, pollicitus est quòd non
occideréntur: príncipes
quoque multítúdiñis iura-
vérunt eis. Post dies autem
tres iníti fœderis, audierunt
quòd in vicíno habitárent,
& inter eos futúri essent.
Moverúñtque castra filii Is-
raél, & venérunt in civi-
tátes eórum die tértio, qua-
rum hæc vocábula sunt, Gá-
baon, & Cáphira, & Be-
roth, & Cariathíarim. Et
non percussérunt eos, eò
quòd jurássent eis príncipes
multítúdiñis, in nómine
Dómini Dei Israél.

LECTIO III. v. 18. ad 23.

MUrmurávit itaque om-
ne vulgus contra prin-
cipes. Qui responderunt eis:
Jurávimus illis in nómine
Dómini Dei Israél, & id-
círco non póssumus eos con-

tingere. Sed hoc faciemus eis: Reserventur quidem ut vivant, ne contra nos ira Dómini concitetur, si pejeraverimus: sed sic vivant, ut in usus universæ multitudinis ligna cædant, aquasque compórtent. Quibus hæc loquentibus, vocávit Gabaonitas Jósue, & dixit eis: Cur nos decipere fraude voluístis, ut diceretis: Procul valde habitamus à vobis, cùm in medio nostrí sitis? Itaque sub maledictióne éritis, & non deficiet de stirpe vestra ligna cædens, aquasque compórtans in domum Dei mei.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 3. De

Officiis Divinis. §. 3.

SI quis Concionátor, Confessárius, aut Theológia Proféssor eò temeritátis devenisse reperiatur, ut contra decretum Missæ Parochiális audiendæ aliquid prædicare, consúlere, & docere públicè vel privátim ausus fuerit, eum, ipso facto, suspensiónem & interdictum incúrre decernimus, nullóque eum in loco provinciæ nostræ, utpotè contumácem & sacris Canónibus adversántem, ad funciónes suas unquam admitténdum esse.

Ad Magnificat, Ant. 1. J. In iracúndia Jósue impeditus est Sol, & una dies facta est quasi duo. Eccli. 46. 5.

Oratio, Deus, cujus óculis, *infra, ad Laudes, p. 256.*

D O M I N I C A V.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Jósue.

LECTIO I. c. 10. v. 5. ad 6.

Congregáti ascenderunt quinque Reges Amorrhæórum, Rex Jerúsalem, Rex Hebron, Rex Jérimoth, Rex Lachis, Rex Eglon, simul cum exercí-
tibus suis, & castrametati sunt circa Gábaon, oppugnantes eam. Habitatóres autem Gábaon urbis obsessæ miserunt ad Jósue, qui tunc morabatur in castris apud Gálgalam, & dixerunt ei: Ne retrahas manus tuas ab auxilio servórum tuórum. Ascende citò, & libera nos, sérque præsidium: convenérunt enim advérsùm nos omnes reges Amorrhæórum, qui habitant in montánis.

Æ. j. Dixit Dóminus ad Jósue: * Hódie incipiam exaltare te coram omni Israël. Jos. 3. 7. ¶. Sectare justiciam, pietatem, fidem, caritatem, patientiam, mansuetudinem. 1. Tim. 6. 11. * Hódie.

LECTIO II. v. 7. ad 11.

Ascenditque Jósue de Gálgalis, & omnis exercitus bellatórum cum eo, viri fortíssimi. Dixitque Dóminus ad Jósue: Ne timeas eos: in manus enim tuas tradidi illos:

nullus ex eis tibi resistere poterit. Irruit itaque Jósue super eos repéntè, totâ nocte ascéndens de Gálgalis : & conturbávit eos Dóminus à fácie Israël : contrivitque plagâ magnâ in Gábaon , ac persecútus est eos per viam ascénsus Beth horon , & percússit usque Azéca & Macéda. Cúmque fúgerent filios Israël , & essent in descénsu Beth horon , Dóminus misit super eos lápides magnos de cœlo usque ad Azéca : & mortui sunt multò plures lapidibus grándinis, quàm quos gládio percússerant filii Israël.

¶ *ij.* Egréssus est pópulus de tabernáculis suis , ut transíret Jordánem : * Et sacerdótes qui portábant arcam fœderis , pergebant ante eum. *Jos.* 3. 14. ¶ Tabernáculum testimónii induxérunt suscipiéntes patres nostri cum Jesu , in possessionem géntium. *Act.* 7. 45. * Et sacerdótes.

LECTIO III. v. 12. ad 16.

Tunc locútus est Jósue Dómino , in die qua tradidit Amorrhæum in conspéctu filiórum Israël , dixitque coram eis : Sol , contra Gábaon ne moveáris , & Luna , contra vallem Aíalon. Steterúntque Sol & Luna , donec ulciscerétur se gens de inimicis suis. Nónne scriptum est hoc in libro *justórum* ? Ste-

tit itaque Sol in médio cœli , & non festinávit occumbere, spátio unius diéi. Non fuit antea nec postea tam longa dies , obediénte Dómino voci hóminis , & pugnante pro Israël. Reversúsque est Jósue cum omni Israël in castra Gálgalæ. Fúgerant enim quinque reges , & se absconderant in spelúnca urbis Macéda.

¶ *iiij.* Sacerdótes qui portábant arcam fœderis Dómini , stabant super siccam humum, in médio Jordánis , accíncti ; * Omnisque pópulus per aréntem álveum transibat. *Jos.* 3. 17. ¶ Per fidem vicérunt regna , operáti sunt justitiam , adépti sunt repromissiones. *Hebr.* 11. 33. * Omnisque. Glória. * Omnisque.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Proverbiórum.
LECTIO IV. c. 3. v. 1. ad 8.

Fili mi , ne obliviscáris legis meæ , & præcépta mea cor tuum custódiat. Longitúdinem enim diérum , & annos vitæ , & pacem appónent tibi. Misericórdia & véritas te non déserant : circúmde eas gútturi tuo , & describe in tábulis cordis tui : & invénies grátiam , & disciplinam bonam , coram Deo & homínibus. Habe fidúciam in Dómino , ex toto corde tuo , & ne innitáris prudentiæ tuæ. In ómnibus

viis tuis cõgita illum , & ipse diriget gressus tuos. Ne sis sapiens apud temet-ipsam : time Deum , & recede à malo : sãnitas quippe erit umbilico tuo , & irrigatio ossium tuorum.

R. *ju.* Muri Jéricho corruerunt ; * Et ascendit unusquisque per locum qui contra se erat , ceperuntque civitatem. *Jos. 6. 20. ¶.* Fide

muri Jéricho corruerunt , circuitu dierum septem. *Hebr. 11. 30. ** Et ascendit.

LECTIO V. v. 9. ad 18.

Honora Dõminum de tua substantia , & de primitiis omnium frugum tuarum da ei : & implebuntur hõrea tua saturitate , & vino torcularia tua redundabunt. Disciplinam Dõmini , fili mi , ne abjicias : nec deficias cum ab eo corripieris : quem enim diligit Dõminus , corripit : & quasi pater in filio complaceat sibi. Beatus homo qui invenit sapiëntiam , & qui affluit prudentiã : melior est acquisitio ejus negotiatione argenti , & auri primi & purissimi fructus ejus : pretiosior est cunctis opibus : & omnia quæ desiderantur , huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera ejus , & in sinistra illius divitiæ & gloria. Viæ ejus viæ pulchræ , & omnes semitæ illius pacificæ. Lignum vitæ est his qui apprehenderint eam : & qui tenuerit eam , beatus.

R. *v.* Rahab meretricem , & domum patris ejus , & Omnia quæ habebat , fecit Josue vivere , & habitaverunt in medio Israël. *Jos. 6. 25. ¶.* Fide Rahab meretrix non perit cum invidulis , excipiens exploratores cum pace. *Hebr. 11. 31. ** Omnia.

LECTIO VI. v. 19. ad 27.

Dominus sapiëntiã suã davit terram , stabilivit cœlos prudentiã. Sapiëntiã illius erupunt abyssi , & nubes rore concrescunt. Fili mi , ne effluant hæc ab oculis tuis. Custodi legem atque consilium , & erit vita animæ tuæ , & grãtia faucibus tuis. Tunc ambulabis fiducialiter in via tua , & pes tuus non impinget. Si dormieris , non timebis : quiesces , & stavis erit somnus tuus. Ne paveas repentino terrore , & irruentes tibi potentias impiorum : Dõminus enim erit in latere tuo , & custodiet pedem tuum , ne capiaris. Noli prohibere benefacere eum qui potest : si vales , & ipse benefac.

R. *vj.* Cum elevasset Josue clypeum ex adverso civitatis Hai , insidiæ quæ latebant , surrexerunt confestim : * Et pergentes ad civitatem cepserunt & succenderunt igni. *Jos. 8. 19. ¶.* Fortes facti sunt in bello , castra vertérunt exteriorum. *Hebr. 12. 34. ** Et

es. Glória. * Et

es.

I. NOCTURNO.
sancti Ambrósii
Episcopi.

fic. Minist. Lib. 2.
ap. 20. n. 98.

LECTIO VII.

tantus Jesus Nave,
leum non solum eru-
ad legis scientiam
ópula, verum etiam
cavit ad gratiam.
ie cum in ejus ta-
ulo divinâ refulgére
tiâ videretur majé-
smini, solus erat in
iculo Jesus Nave.
cum Deo loquebá-
sus páriter nube sa-
gebátur. Presbyteri
ulus deorsum sta-
Jesus cum Mósye,
ipiendam legem as-
iat. Omnis pópulus
altra erat, Jesus ex-
tra in tabernáculo
inii. Cum colúmna
descenderet, & lo-
ur cum Mósye,
idus adstábat miní-
ec exíbat de taber-
júvenis, cum se-
longè pósito divína
írent mirácula.

ij. Dixit Jósue: Sol,
Gábaon ne moveá-
Luna, contra val-
salon: * Steterúnt-
l & Luna, donec ul-
tur se gens de inimí-
s. *Jos. 10. 12. 13. ꝑ.*
buéritis fidem, sicut
n sínápis, dicétis
huic: *Transi hinc*

illuc, & transibit. *Matt.*

17. 19. * Steterúntque.

LECTIO VIII. n. 99.

UBique igitur, inter ad-
miranda ópera & reve-
rénda secréta, sancto Mós-
si indivíduus adhærébat.
Unde factum est, ut qui fúe-
rat sócius conversatiónis,
fieret succéssor potestátis.
Mérito vir hujúsmodi evá-
fit, ut sísteret flúminum
cursus, diceret: Stet Sol;
& staret Sol; quasi ejus
spectátor victóriæ noctem
différret, diem produceret.
Quid, (quod Mósfi negá-
tum est,) solus eligerétur,
ut pópulum introduceret
in terram repromissiónis.
Magnus vir fidei miráculis,
magnus triúmphis, Illíus
augustióra ópera, hujus
prosperióra. Utérque igitur
diviná subnixus gratiâ, ul-
tra humanam procéssit con-
ditiónem: ille mari, hic
cælo imperávit.

R. viij. Non fuit ántea
nec póstea tam longa dies,
* Obediente Dómino voci
hóminis. *Jos. 10. 14. ꝑ.*
Omnia quæcúmque peti-
eritis in oratióne credéntes,
accipiétis. *Matt. 21. 22.*
* Obediente.

Lectio sancti Evangelii
secúndum Matthæum.

LECTIO IX. c. 5. v. 20.
ad 24.

Abundantior justitia.

DIxit Jesus discipulis
suis: Dico vobis, quia
nisi abundáverit justitia ve-
stra, plusquam Scribárum

& Pharisæorum, non intrabitis in regnum cælorum. Et reliqua.

Homilia sancti Joannis Chrysostomi.

Hom. 16. in Matt.

SI offers munus tuum ad altare, & ibi recordatus fueris, quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque munus tuum ante altare, & vade prius reconciliari fratri tuo: & tunc veniens offer munus tuum. O bonitatem, ô benignitatem, quæ omnem sermonem superat! Honorem suum despicit pro caritate erga proximum; ostendens se prius comminatum esse, non ex inimicitia quadam, vel ex cupiditate inferendi supplicii, sed ex amore ferventi. Quid enim hisce verbis manuetius fingi possit? Interrumpatur, inquit, cultus meus, ut caritas tua maneat. Nam verè sacrificium est, reconciliatio cum fratre. Ideò non dixit: Postquam obtuleris; vel, Antequam offeras; sed, ipso munere præsentè, & jam sacrificio incipiente, mittit eum, ut se cum fratre reconciliet.

R. jx. Judicium verum iudicate; & * Misericordiam & miserationes facite, unusquisque cum fratre suo. *Zach. 7. 9. v.* Omnis qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. *Matt. 5. 22.* * Misericordiam, Glória, * Misericordiam.

Te Deum.

Ad Benedictus, Ant. 8. G. Nunquid vult Dominus locusta & victimas, & non potius ut obediatur voci Domini? *1. Reg. 15. 22.*

Oratio.

DEus, cujus oculis fratrum reconciliatio placitum est sacrificium; præsta, ut veniam peccatorum, quam ad altare tuum accedentes poscimus, omnis injuriæ oblivione mereamur; Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi. *Anno 1624. Cap. 3. De Officiis Divinis. §. 3.*

EPiscopus in cujus diocesi patrata fuerit rebellio contra decretum Missæ Parochialis audiendæ, hominem audacem ad Metropolitānum deferat, cæteros Comprovinciales Episcopos certiōres facturum, ne virum contumacem & sacris Canonibus adversarium uspiam recipiant, sed à se abjiciant; quo scilicet periculo suo discat Ecclesiasticæ Hierarchiæ ordinem haudquāquam esse turbandum.

Ad Magnificat, Ant. 1. J. Qui dixerit fratri suo, Fā tue, reus erit gehennæ ignis. *Matt. 5. 22.*

FERIA SECUNDA.
De Libro Josue.

LECTIO I. c. 10. v. 28.
ad 32.

MAcédam cepit Josue, & percussit eam in ore

: regémque illius in-
it; & omnes habita-
ejus. Non dimisit in-
em parvas reliquias.
ue regi Macéda, si-
fecerat regi Jéricho.
ívit autem cum omni
de Macéda in Lebna,
mábat contra eam:

tradidit Dóminus
ege suo in manus Is-
percuſſeruntque ur-
n ore gládii, & om-
abitatores ejus. Non
erunt in ea ulla re-
s. Eceſeruntque regi
i, ſicut fécerant regi
io. De Lebna transi-
Lachis, cum omni
& exercitu per gy-
iſpoſito, oppugnábat
Tradiditque Dómi-
achis in manus Iſraël,
it eam die áltero,
percuſſit in ore glá-
omnemque ánimam
úerat in ea, ſicut fé-
Lebna.

j. Dixit, p. 252.
io II. v. 33. ad 37.
) rémpore aſcéndit
loram Rex Gazer, ut
arétur Lachis: quem
ſſit Jóſue cum omni
o ejus uſque ad inter-
nem. Transívitque de
s in Eglon, & cir-
edit, atque expugná-
m eádem die: per-
que in ore gládii om-
imas quæ erant in ea,
omnia quæ fécerat
s. Aſcéndit quoque
omni Iſraël de Eglon
ebron, & pugnávit

contra eam: cepit eam, &
percuſſit in ore gládii. Re-
gem quoque ejus, & óm-
nia óppida regiónis illius,
universáſque ánimas quæ
in ea fúerant commorátæ.
Non reliquit in ea ulla re-
liquias. Sicut fécerat Eglon;
ſic fecit & Hebron, cun-
cta quæ in ea réperit con-
ſúmens gládio.

ij. Egréſſus, p. 253.
LECTIO III. v. 38. ad
40.

INde revérſus in Dabir:
cepit eam atque vaſtávit.
Regem quoque ejus atque
omnia per circúitum óppi-
da percuſſit in ore gládii.
Non dimiſit in ea ulla re-
liquias. Sicut fécerat He-
bron, & Lebna, & régibus
eárum, ſic fecit Dabir &
regi illius. Percuſſit itaque
Jóſue omnem terram mon-
tánam, & meridiánam, at-
que campéſtrem, & Aſe-
doth, cum régibus ſuis.
Non dimiſit in ea ulla re-
liquias, ſed omne quod ſpi-
ráre póterat, interfécit, ſi-
cut præcéperat ei Dóminus
Deus Iſraël.

ij. Sacerdótes, p.
253.

C A N O N.
Ex Concílio Burdigalénſi.
Anno 1626. Cap. 3. De
Officiis Divinis. §. 4.

MOneant Párochi om-
nes & Concionató-
res ſæpíſſimè, pópulum
diébus Domínicis & Feſtis
ad audiéndum Sacrum, ſub
peccáti mortális pœna, te-

néri & obligari. Nullusque sit, qui contra docere, prædicare, aut consilere audeat; aut secus, graviter ab Ordinariis puniatur.

FERIA TERTIA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. c. 11. v. 13. ad 15.

Absque urbibus quæ erant in collibus & in tumulis sitæ, cæteras succendit Israël; unam tantum Asor munitissimam flammâ consumpsit. Omnemque prædam istarum urbium ac juménta divisérunt sibi filii Israël, cunctis hominibus interféctis. Sicut præcéperat Dóminus Móysi servo suo, ita præcépit Móyses Jósue, & ille univérſa complévit. Non præteriiit de univérſis mandátis, nec unum quidem verbum quod júsſerat Dóminus Móysi.

Ps. j. Muri, p. 254.

LECTIO II. v. 16. ad 20.

Cepit itaque Jósue omnem terram montanam & meridiánam, terrámque Gosen, & planitiem, & Occidentálem plagam, montémque Israël, & campéstria ejus, & partem montis quæ ascéndit Seir usque Baalgad, per planitiem Líbani subter montem Hermon. Omnes reges eórum cepit, percússit, & occidit. Multo témpore pugnávit Jósue contra reges istos. Non fuit civitas quæ se tráderet filiis Israël, præ-

ter Hevæum, qui habitabat in Gabaon: omnes enim bellando cepit. Dómini enim senténtia fúit, ut indurarentur corda eórum, & pugnarent contra Israël, & caderent, & non mererentur ullam cleméntiam, ac perirent, sicut præcéperat Dóminus Móysi.

Ps. ij. Rahab, p. 254.

LECTIO III. v. 21. ad finem.

In illo témpore, venit Jósue, & interfécit Enacim de montanis, Hebron, & Dabir, & Anab, & de omni monte Juda & Israël; urbésque eórum delévit. Non reliquit ullum de stirpe Enacim, in terra filiorum Israël: absque civitatibus Gaza, & Geth, & Azóto, in quibus solis relicti sunt. Cepit ergo Jósue omnem terram, sicut locútus est Dóminus ad Móysen: & trádidit eam in possessionem filiis Israël, secundum partes & tribus suas: quievitque terra à præliis.

Ps. iij. Cum, p. 254.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalensi. Anno 1624. Cap. 3. De Officiis Divinis. §. 5.

NE à divinârum meditatione rerum populus Missæ Parochiâli assilens avertatur; publicationes auctionum, & denuntiationes quascúmque quæ ad negotia temporalia pèrrinent, in Ecclesiâ omninò fieri prohibemus.

ERIA QUARTA.

De Libro Jósue.

ECTIO I. c. 21. v. 39. ad finem.

Invitantes universæ Levitarum in medio possessionis filiorum Israël fuerunt quadraginta octo cum urbaniis suis, singulæ et familias distributæ. Deique Dominus Deus Israeli omnem terram quam agiturum se patribus eorum juraverat: & possederunt illam, atque habitaverunt in ea. Dataque est eis pax in omnes per circuitum nationes: nullusque eis hostium resistere potuit, sed cuncti in eorum ditionem redacti sunt. Et unum quidem verbum, quod illis præstiturum se se promiserat, irritum non fuit, sed rebus expléta sunt omnia.

¶. j. Dixit Jósue, p. 255. ECTIO II. c. 22. v. 1. ad 6.

¶ Odem tempore, vocavit Jósue Rubenitas, & Gaditas, & dimidiam tribum Manasse, dixitque deos: Fecistis omnia quæ præcepit vobis Móyses famulus Domini: mihi quoque in omnibus obedistis, nec reliquistis fratres vestros longo tempore, usque in præsentem diem, custodiéntes imperium Domini Dei vestri. Quia igitur dedit Dominus Deus vestester fratribus vestris quietem & pacem, sicut polli-

citus est: revertimini, & ite in tabernacula vestra, & in terram possessionis, quam tradidit vobis Móyses famulus Domini, trans Jordánem. Ità duntaxat, ut custodiátis attentè, & opere compleátis mandatum & legem quam præcepit vobis Móyses famulus Domini, ut diligátis Dominum Deum vestrum, & ambulétis in omnibus viis ejus, & observétis mandata illius, adhæreatisque ei, ac serviátis in omni corde, & in omni ánima vestra. Benedixitque eis Jósue, & dimisit eos. Qui reversi sunt in tabernacula sua.

¶. ij. Non, p. 255.

LECTIO III. v. 7. ad 10.

¶ Imidiæ autem tribui Manasse possessionem Móyses dederat in Basan: & idcirco mediæ quæ superfuit, dedit Jósue sortem inter cæteros fratres suos, trans Jordánem, ad Occidentalem plagam. Cumque dimitteret eos in tabernacula sua, & benedixisset eis, dixit ad eos: In multa substantiâ atque divitiis revertimini ad sedes vestras, cum argénto & auro, ære ac ferro, & veste multiplici: dividite prædam hostium cum fratribus vestris. Reversique sunt, & abierunt filii Ruben, & filii Gad, & dimidia tribus Manasse, à filiis Israël de Silo, quæ

sita est in Chánaan, ut intrarent Gálaad terram possessionis suæ, quam obtinuerant juxta impérium Dómini, in manu Móysi. Cumque venissent ad túmulos Jordánis in terram Chánaan, ædificaverunt juxta Jordánem altáre infinitæ magnitudinis.

Æ. *ij.* Fuit ergo Dóminus cum Jósue: * Et nomen ejus vulgátum est in omni terra. *Jos. 6. 27. ¶.* Erat Deus cum eo. *Act. 7. 9. ** Et. Glória. * Et.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 3. De

Officiis Divinis. §. 5.

Liberum sit publicatio-
nes auctiónum, & denuntiatio-
nes quæ ad negotia temporália pèr-
tinent, per officiáles seculáres, aut
álios, in egressu pópuli ad
jánuas Ecclesiæ fieri; &
itá factæ publicationis quò
major fides accédât, actum
per Párochos, si negotium
id exigat, concédi.

FERIA QUINTA.

De Libro Jósue.

LECTIO I. c. 22. v. 11.
ad 19.

CUm audissent filii Is-
raël, & ad eos certi
núntii detulissent, ædifi-
casse filios Ruben, & Gad,
& dimídiæ tribûs Manásse,
altáre in terra Chánaan,
super Jordánis túmulos,
contra filios Israël, con-
venérunt omnes in Silo, ut
ascenderent, & dimicarent

contra eos. Et interim m-
serunt ad illos in terram G-
laad, Phínees filium Ele-
zari sacerdotis, & decem
principes cum eo, singulos
de singulis tribubus. Qui
venérunt ad filios Ruben,
& Gad, & dimídiæ tribûs
Manásse, in terram Gálaad,
dixerúntque ad eos: Hæc
mandat omnis pópulus Dó-
mini: Quæ est ista trans-
gressio? Cur reliquistis Dó-
minum Deum Israël, ædi-
ficantes altáre sacrilegum,
& à cultu illius recedentes?
An parùm vobis est quòd
peccastis in Beelphegor, &
usque in præsentem diem
mácula hujus scéleris in vo-
bis pèrmanet, multique de
pópulo corruerunt? Et vos
hódie reliquistis Dómi-
num, & cras in univérsum
Israël ira ejus deserviet.
Quòd si putátis immún-
dam esse terram possесси-
onis vestræ, transite ad ter-
ram in qua tabernáculum
Dómini est, & habitáre in-
ter nos: tantùm ut à Dó-
mino & à nostro consór-
tio non recedátis, ædifi-
cáto altári præter altáre
Dómini Dei nostri.

Æ. *j.* Dixit, p. 252.

LECTIO II. v. 21. ad
27.

Responderúntque fili-
i Ruben & Gad, & di-
mídiæ tribus Manásse, prin-
cipibus legationis Israël:
Fortíssimus Deus Dómi-
nus, fortíssimus Deus Dó-
minus, ipse novit, & Is-

nâ simul intèlliget : si præ-
varicationis ánimo hoc al-
täre constrúximus , non
custódiat nos , sed púniat
nos in præsentí : & si eâ
nente fécimus , ut holo-
caústa , & sacrificium , &
pæíficas víctimas super eo
imponerémus , ipse quærat
& júdicet : & non eâ magis
cogitatione atque tractátu ,
ut dicerémus : Cras dicent
filii vestri filiis nostris :
Quid vobis & Dómino Deo
Israël ? Términum pósuit
Dóminus inter nos & vos ,
ô filii Ruben , & filii Gad !
Jordánem flúvium : & id-
circo partem non habétis
in Dómino. Et per hanc
occasione avértent filii
vestri filios nostros à timó-
re Dómini. Putávimus ita-
que mélius , & diximûs :
Extruámus nobis altäre ,
non in holocausta , neque
ad víctimas offeréndas , sed
in testimónium inter nos
& vos , & sóbolem nostram
vestráque progeniem , ut
serviámus Dómino , & ju-
ris nostri sit offérre , & ho-
locaústa , & víctimas , &
pacíficas hóstias ; & nequá-
quàm dícant cras filii ve-
stri filiis nostris : Non est
vobis pars in Dómino.

Æ. ij. Egréssus , p. 253.

LECTIO III. v. 29. ad

33.

Absit à nobis hoc sce-
lus , ut recedámus à
Dómino , & ejus vestigia
relinquámus , extrúcto al-
tári ad holocausta , & sa-

crificia , & víctimas offe-
réndas , præter altäre Dó-
mini Dei nostri , quod ex-
trúctum est ante taberná-
culum ejus. Quibus audí-
tis , Phínees sacerdos , &
príncipes legationis Israël ,
qui erant cum eo , placáti
sunt : & verba filiórum Ru-
ben , & Gad , & dimídiæ
tribûs Manásse , libentissi-
mè suscepérunt. Dixitque
Phínees filius Eleázari sa-
cérdos ad eos : Nunc sci-
mus quòd nobiscum sit Dó-
minus , quóniam aliéni estis
à prævaricatione hac , &
liberástis filios Israël de
manu Dómini. Reversús-
que est cum princípibus à
filiis Ruben & Gad , de
terra Gálaad , finium Chá-
naan , ad filios Israël , &
rétulit eis. Placuitque ser-
mo cunctis audientibus. Et
laudavérunt Deum filii Is-
raël , & nequáquam ultra
dixerunt , ut ascenderent
contra eos , atque pugná-
rent , & delérnt terram
possessionis eórum.

Æ. ij. Sacerdótes , p.
253.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 3. De

Officiis Divinis. §. 7.

Curam hábeant Páro-
chi & Ecclesiárum Su-
perióres , ne mendicántium
turba Ecclesiám circúmiens
devotiónem pópuli & Offi-
cia divína pertúrber : mo-
neántque sédulo pópulum
Párochi & Concionatóres ,

ita pauperibus in januis Ecclesiarum consistentibus succurrat, ut ibi quiescant egeni.

FERIA SEXTA.

De Libro Josue.

LECTIO I. c. 23. v. 1. ad 6.

E Voluto multo tempore, postquam pacem dederat Dominus Israeli, subiectis in gyro nationibus universis, & Josue jam longævo, & per senilis ætatis, vocavit Josue omnem Israëlem, majoresque natu, & principes, ac duces, & magistros, dixitque ad eos: Ego senui, & progressoris ætatis sum: vosque cernitis omnia quæ fecerit Dominus Deus vester cunctis per circuitum nationibus, quo modo pro vobis ipse pugnaverit: & nunc quia vobis sorte divisit omnem terram, ab Orientali parte Jordanis, usque ad Mare magnum, multæque adhuc supersunt nationes. Dominus Deus vester disperdet eas, & auferet à facie vestra, & possidebitis terram, sicut vobis pollicitus est. Tantum confortamini, & estote solliciti, ut custodiatis cuncta quæ scripta sunt in volumine legis Moysi, & non declinetis ab eis, neque ad dexteram, neque ad sinistram.

R. j. Muri, p. 254.

LECTIO II. v. 11. ad 13.

Hoc tantum diligentissimè præcavete, ut di-

ligatis Dominum Deum vestrum. Quod si volueritis gentium harum quæ inter vos habitant, erroribus adherere, & cum eis miscere connubia, atque amicitias copulare, jam nunc scitote quod Dominus Deus vester non eis deleat ante faciem vestram, sed sint vobis in foveam & laqueum, & offendiculum ex latere vestro, & fudes in oculis vestris, donec vos auferat atque disperdat de terra hac optima quam tradidit vobis.

R. ij. Rahab, p. 254.

LECTIO III. v. 14. ad fin.

Enam universæ terræ: & toto animo cognoscetis, quod de omnibus verbis, quæ se Dominus præstaturum vobis esse pollicitus est, unum non præterierit incassum. Sicut ergo implevit opere quod promissit, & prospera cuncta venerunt: sic adducet super vos quidquid malorum comminatus est, donec vos auferat atque disperdat de terra hac optima, quam tradidit vobis, eò quod præterieritis pactum Domini Dei vestri, quod pepigit vobiscum, & servieritis diis alienis, & adoraveritis eos. Citò atque velociter consurget in vos furor Domini, & auferemini ab hac terra optima quam tradidit vobis.

R. iij. Cum, p. 254.

A N O N.

Illo Burdigalénsi.

624. *Cap. 3. De
Divinis. §. 8.*

iéndis Sacris , eâ
liâ , & cõporis
õne consistere Fi-
ibus olim primæ-
áni , viri à muli-
erâti , divinis assi-
mparémus. Sed ne
altária contingat
iet , néve mulie-
ia Presbyterõrum
lâcter occupent ,
lêstè sacris inté-
rínò prohibémus.

B B A T O.

Libro Jósue.

. c. 24. v. 14. ad 16.

: ergo timéte Dó-
um , & servíte ei ,
corde atque verí-
tusérte deos , qui-
frunt patres vestri

orámia & in *Ægý-*

servíte Dómino.

n malum vobis vi-

Dómino serviátis ,

bis datur : elígite

od placet , cui ser-

ssimùm debeátis ,

is , quibus servié-

es vestri in Meso-

, an diis Amor-

, in quorum terra

: ego autem & do-

serviémus Dómi-

ndítque pópulus ,

bsit à nobis ut re-

is Dóminum , &

s diis aliénis.

de Sabbato , duo

3. è III. Nocturno

ced.

L E C T I O II. v. 22. ad

28.

ET Jósue ad pópulum :
Testes , inquit , vos
estis , quia ipsi elegéritis vo-
bis Dóminum , ut serviátis
ei. Responderúntque : Te-
stes. Nunc ergo , ait , aufér-
te deos aliénos de médio
vestrí , & inclináte corda
vestra ad Dóminum Deum
Israël. Dixítque pópulus ad
Jósue : Dómino Deo no-
stro serviémus , & obedién-
tes érimus præcéptis ejus.
Percússit ergo Jósue in die
illo fœdus , & propósuit póp-
ulo præcépta atque judí-
cia in Sichem. Scripsit quo-
que ómnia verba hæc in vo-
lúmine Legis Dómini : &
tulit lápidem pergrándem ,
posúitque eum subter quer-
cum , quæ erat in Sanctuá-
rio Dómini : & dixit ad om-
nem pópulum : En lapis iste
erit vobis in testimónium ,
quòd audierit ómnia ver-
ba Dómini quæ locútus est
vobis : ne fortè pósteà ne-
gáre velítis , & mentíri Dó-
mino Deo vestro. Dimisít-
que pópulum , singulos in
possessionem suam.

L E C T I O III. v. 29.

ad finem.

ET post hæc mórtuus est
Jósue filius Nun ser-
vus Dómini , centum & de-
cem annórum : sepelierúnt-
que eum in finibus posses-
sionis suæ in Thamnatsáre ,
quæ est sita in monte Eph-
raïm , à Septentrionáli parte
montis Gaas. Servivítque

Israël Dómino, cunctis diebus Jósue, & seniórum qui longo vixerunt tempore post Jósue, & qui novérunt ómnia ópera Dómini quæ fécerat in Israël. Ossa quoque Joseph, quæ túlerant filii Israël de Ægýpto, sepeliérunt in Sichem, in parte agri quem émerat Jacob à filiis Hemor patris Sichem, centum novéllis óvibus, & fuit in possessiónem filiórum Joseph. Eleázar quoque filius Aaron mórtuus est: & sepeliérunt eum in Gábaath Phinees filii ejus, quæ data est ei in monte Ephraím.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. *Tit. 11. De Eucharistia.*

Sacerdótes quosdam usque ádeò nóminis & officii sui, crassâ quádâ focórdiâ oblitos esse dolémus, ut vix semel in annos singulos, aut certè rarissimè, Sacrificium Missæ faciánt. Unde tales ad Episcopum deférri præcípimus: ut ille, pro suo jure, eos omni ratióne cogat, suum ritè munus explére.

Ad Magnificat, Ant. 2. D. * Sit memória Júdicum in benedictióne, & ossa eórum púllulent de loco suo, & nomen eórum permáneat in ætérnum. *Eccli. 46. 14. 15.*

Oratio, Deus, cujus providéntia, infra, ad Laudes, p. 268.

DOMINICA VI

POST PENTECOSTA.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber Júdicum.

LECTIO I. c. 1. v. 1. ad 4.

Post mortem Jósue, consuluérunt filii Israël Dóminum, dicétes: Quis ascéndet ante nos contra Chananæum, & erit dux belli? Dixitque Dóminus: Judas ascéndet: ecce tradidi terram in manus ejus. Et ait Judas Simeóni fratri suo: Ascénde mecum in sortem meam, & pugna contra Chananæum, ut & ego pergam tecum in sortem tuam. Et abiit cum eo Simeon. Ascenditque Judas, & tradidit Dóminus Chananæum ac Pherézum in manus eórum: & percussérunt in Bezec decem millia virórum.

Ps. j. Edúxi vos de Ægýpto, * Et introduxi in terram pro qua jurávi pátribus vestris. Judic. 2. 1. ¶. Non vos me elegístis, sed ego elégi vos. Joan. 15. 16. * Et.

LECTIO II. v. 5. ad 7.

Invenéruntque Adoníbezec in Bezec, & pugnavérunt contra eum, ac percussérunt Chananæum & Pherézum. Fugit autem Adoníbezec: quem persecúti comprehendérunt, caesis summitátibus mánuum ejus ac pedum. Dixitque Adoníbezec: Septuaginta reges, amputátis mánuum ac pedum summitátibus, colligebant

colligebant sub mensa mea ciborum reliquias : sicut feci , irâ reddidit mihi Deus. Adduxeruntque eum in Jerúsalem , & ibi mortuus est.

R. ij. Veheménter affligi sunt patres nostri ; * Suscitavitque Dóminus Júdice , qui liberarent eos de vastantium mânibus. *Judic. 2. 15. 16. ̄.* Unus est Legissator & Judex , qui potest perdere & liberare. *Jac. 4. 12.* * Suscitavitque.

LECTIO III. v. 8. ad 13.

Oppugnantes ergo filii Juda Jerúsalem , cepérunt eam , & percussérunt in ore gládii , tradéntes cunctam incéndio civitatem. Et postea descendentes pugnáverunt contra Chananæum , qui habitabat in montanis , & ad meridiem , & in campéstribus. Pergénsque Judas contra Chananæum , qui habitabat in Hebron , cujus nomen fuit antiquitus Cáriath Arbe , percussit Sésaï , & Ahiman , & Thólmaï : atque inde profectus , abiit ad habitatores Dabir , cujus nomen vetus erat Cáriath Sepher , id est , civitas Litterarum. Dixitque Caleb : Qui percussit Cáriath Sepher , & vastáverit eam , dabo ei Axam filiam meam uxórem. Cúmque cepisset eam Othóniel , filius Cenez , frater Caleb minor , dedit ei Axam filiam suam conjugem.

Pars Estiva,

R. iij. Nova bella clégit Dóminus ; * Et portas hostium ipse subvertit. *Judic. 5. 8. ̄.* Gentes expulit Deus à facie patrum nostrorum. *Act. 7. 45.* * Et portas. Glória. * *lit portas.*

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástici.

LECTIO IV. c. 46. v.

13. ad 15.

Judices singuli suo nómine , quorum non est corruptum cor : qui non avérsi sunt à Dómino , ut sit memória illórum in benedictióne , & ossa eórum pullulent de loco suo , & nomen eórum permáneat in ætérnum , permanens ad filios illórum , sanctorum virórum glória.

R. jv. Citò deseruerunt filii Israël viam per quam ingressi fuerant patres eórum ; * Et audientes mandata Dómini , ómnia fecére contrária. *Judic. 2. 17. ̄.* Noluérunt obedire patres nostri. *Act. 7. 39.* * Et audientes.

LECTIO V. v. 16. ad 19.

Dilectus à Dómino Deo suo Sámuel Prophéta Dómini , renovávit impérium , & unxit principes in gente sua. In lege Dómini congregatióne judicávit , & vidit Deus Jacob : & in fide sua probátus est Prophéta , & cognitus est in verbis suis fidélis , quia vidit Deum lucis. Et invocávit Dóminum omni-

M

potentem, in oppugnando hostes circumstantes undique, in oblatione agni in-violati.

R. v. Multò faciébant pe-jóra, quàm fécerant patres eórum, * Sequéntes deos aliénos, serviéntes eis, & adorántes illos. *Judic. 2. 19. ¶.* Obtulérunt hóstiám simulácro, & lætabántur in opéribus mánuum suárum. *Act. 7. 41.* * Sequén-tes.

LECTIO VI. *v. 20. ad finem.*

ET intónuit de cœlo Dóminus: & in sónitu magno, audítam fecit vocem suam, & contrívit príncipes Tyriórum, & omnes duces Philístiim. Et ante tempus finis vitæ suæ & séculi, testimónium præbuit in conspéctu Dómini & Christi. Pecúnias & usque ad calceaménta ab omni carne non accépit, & non accusávit illum homò. Et post hæc dormívit, & no-rum fecit regi, & osténdit illi finem vitæ suæ, & exaltávit vocem suam de terra, in prophetía delére impie-tatem gentis.

R. vj. Cùm Dóminus Júdices suscitáret, * In diébus eórum flectebátur misericórdiá, & audiébat afflictorum gémitus. *Judic. 2. 18. ¶.* Si quis Dei cultor est, & voluntátem ejus facit, hunc exaúdit. *Joan. 9. 31.* * In diébus. Glória: * In diébus.

IN III. NOCTURNO:

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Quest. in Judic. Lib. 7.

Quest. 2.

LECTIO VII.

ET factum est, postquam defunctus est Jesus, interrogabant filii Israël in Dómino, dicéntes: Quis ascéndet nobiscum ad Chananzum, dux ad debellandum eum? Et dixit Dóminus: Judas ascéndet. Hic quæritur, utrùm aliquis homo Judas vocabátur, an ipsam tribum, ità ut solet, sic appellávit. Sed illi qui interrogáverant Dóminum, post mortem Jesu Nave, ducem requirébant: unde putátur unius expréssum hóminis nomen. Verùm quia non solet duces nomináre Scriptúra, cùm constituuntur, nisi commemorátà étiam origine paréntum, & constat post Jesum duces habuisse pópulum Israël, quorum primus est Gothóniel, filius Cenez, réctiùs intelligitur nómine Judæ, tribum Juda fuisse significátam. Ab ipsa enim tribu vóluit Dóminus incípere cónteri Chananzos.

R. vj. Fecerunt malum in conspéctu Dómini, & * Oblíti sunt Dei sui. *Judic. 3. 7. ¶.* Incircumcísis córdibus & aúribus. *Act. 7. 51.* * Oblíti.

LECTIO VIII.

ET cùm pópulus de du-ce interrogáset, ad

hoc vâluit respónsio Dómini, ut scirent Deum noluisse ab univérso pópulo bellári advérsus Chananæos. Dixit ergo: Judas ascendet. Et séquitur Scriptúra narrans: Et dixit Judas ad Símeon fratrem suum: útiq̃ue tribus ad tribum; non enim adhuc vivébant illi filii Jacob, qui dicti sunt Judas & Símeon, inter cæteros fratres suos propriis nominibus appellâti: sed dixit tribus Juda ad tribum Símeon: Ascende mecum in sortem meam, & bellémus in Chananæo, & ibo étiam ego tecum in sortem tuam. Manifestum est, auxílium sibi tribum Juda altérius tribûs postulâsse, quod redderet, cum & illi in sua sorte habére incíperent necessárium.

R. viij. Clamavérunt ad Dóminum, qui * Suscitávit eis salvatórem, & liberávit eos. *Judic.* 3. 9. *Ÿ.* Omnis quicúmque invocáverit nomen Dómini, salvus erit. *Rom.* 10. 13. * Suscitávit.

Léctio sancti Evangélii secúndum Marcum.

LECTIO IX. c. 8. v. 1. ad 9.

Septem panes multiplicati.

IN diébus illis, cum turba multa esset cum Jesu, nec habérent quod manducárent, convocátis discipulis suis, ait illis: Misereor super turbam. Et reliqua.

Homília sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 1. *Dom.* VI. post *Pentecost.* n. 2. 4.

QUóniam Apóstolis dicitur: Fácite hómines discumbere; discumbere vos admonémus, fratres caríssimi, ut refécti pane benedictiónis, subsistere possitis in via. Jam verò, ne longíus prótraham vos, septem panes quibus reficiámini, isti sunt. Primus panis, verbum Dei. Secundus, obediéntia est. Tértius panis, meditátio sancta. Quartus, orántium lácrymæ. Quintus verò, pœniténtiæ labor est. Sextus panis, est jucúnda unanimitas sociális. Porro séptimus panis, est Eucharístia: quóniam, Panis, inquit, quem ego do, Caro mea est, pro mundi vita.

R. jx. Allevat Dóminus omnes qui corruunt, & érigit omnes elisos. * Oculi ómnium in te sperant, Dómine; & tu das escam illórum, in témpore opportúno. *Psf.* 144. 14. 15. *Ÿ.* Unde illos quis póterit híc saturáre pánibus, in solitúdine? *Marc.* 8. 4. * Oculi ómnium. Glória. * Oculi ómnium.

Te Deum.

Ad Benedíctus, Ant. 5. 2. Ipse Deus dixit: Non te déseram, neque derelínquam; ità ut confidénter dicámus: Dóminus mibi adjutor. *Hebr.* 13. 5. 6.

Mij

Oratio.

DEus, cujus providentia in sui dispositione non fallitur; te supplices exoramus, ut noxia cuncta submoveas, & omnia nobis profutura concedas; Per Dominum.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1624. Cap. 9. De

Canonicis. §. 1.

PLacuit, ut horis debitis laudes divinæ per singulas Horas in omnibus Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis, non cursim & festinanter, sed tractim & cum aliqua quiete in medio cujuslibet Psalmorum Versiculi, cum debita differentia Sollemnis & Feriæ Officii, reverenter ab omnibus persolvantur, decernere.

Ad Magnificat, Ant. 1. f.
Manducaverunt, & saturati sunt, & sustulerunt quod superaverat de fragmentis, septem sportas. *Marc. 8. 8.*

FERIA SECUNDA.

De Libro Jüdicum.

LECTIO I. r. 2. v. 1. ad 7.

Ascendit Angelus Domini de Gálgalis ad Locum flentium, & ait: Edúxi vos de Ægypto, & introduxi in terram pro qua juravi patribus vestris: & pollicitus sum, ut non facerem irritum pactum meum vobiscum in sempiternum: ita duntaxat ut non ferirétis fœdus cum habitatoribus terræ hujus, sed aras eorum subverteré-

tis: & nolúistis audire vocem meam: cur hoc fecistis? Quam ob rem nolui delere eos à facie vestra: ut habeátis hostes, & dū eorum sint vobis in ruínam. Cúmque loqueretur Angelus Domini hæc verba ad omnes filios Israël, elevarunt ipsi vocem suam, & fleverunt. Et vocatum est nomen loci illius, Locus flentium, sive lacrymarum: immolaveruntque ibi hostias Domino. Dimisit ergo Jósue pópulum: & abierunt filii Israël unusquisque in possessionem suam, ut obtinérent eam. Servieruntque Domino cunctis diebus ejus, & seníorum qui longo post eum vixerunt tempore, & nóverant omnia ópera Domini quæ fecerat cum Israël.

R. j. Edúxi, p. 264.

LECTIO II. v. 8. ad 13.

Mortuus est autem Jósue filius Nun, famulus Domini, centum & decem annorum, & sepeliérunt eum in finibus possessionis suæ in Thamnáthfare, in monte Ephraïm, à Septentrionali plaga montis Gaas. Omnisque illa generatio congregata est ad patres suos. Et surrexérunt alii, qui non nóverant Dominum, & ópera quæ fecerat cum Israël. Feceruntque filii Israël malum in conspectu Domini, & serviérunt Baálim, ac dimiserunt Dominum Deum

patrum suorum, qui eduxerant eos de terra Ægypti: & secuti sunt deos alienos, deosque populorum qui habitabant in circuitu eorum, & adoraverunt eos. Et ad iracundiam concitaverunt Dominum, dimittentes eum, & servientes Baal & Astaroth.

Æ. ij. Vehementer, p. 265.

LECTIO III. v. 14. ad 19.

IRatusque Dominus contra Israël, tradidit eos in manus diripientium: qui cepérunt eos, & vendiderunt hostibus qui habitabant per gyrum. Nec potuerunt resistere adversariis suis: sed quocúmque pèrgere voluissent, manus Domini super eos erat, sicut locutus est, & juravit eis: & vehementer afflicti sunt. Suscitavitque Dominus Júdice, qui liberarent eos de vastantium manibus: sed nec eos audire voluerunt, fornicantes cum diis alienis, & adorantes eos. Citò deseruerunt viam per quam ingressi fuerant patres eorum: & audiéntes mandata Domini, omnia fecére contrária. Cúmque Dominus Júdice suscitáret, in diebus eorum flebátur misericórdiâ: & audiebat afflictórum gémitus, & liberabat eos de cæde vastantium. Postquam autem mórtuus esset Judex, revertebántur, & multò faciebant pejóra, quàm fecerant patres eorum, se-

quéntes deos alienos, servientes eis, & adorántes illos. Non dimiserunt adinventiones suas, & viam duríssimam per quam ambuláre consueverunt.

Æ. iij. Nova, p. 265.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 9. De

Canonicis. §. 1.

NE aliquid indecórum, vernaculé, vel aliud quídpíam aliénum, aut ab Eccléssia non approbátum, cantétur, sub gravi pœna prohibémus.

FERIA TERTIA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. c. 2. v. 20.

ad finem.

IRatus est furor Domini in Israël, & ait: Quia irritum fecit gens ista pactum meum quod pepigeram cum patribus eorum, & vocem meam audire contempsit, & ego non delebo gentes quas dimisit Jósue, & mórtuus est: ut in ipsis expériar Israël, utrùm custódiant viam Domini & ámbulent in ea, sicut custodiérunt patres eorum, an non. Dimisit ergo Dominus omnes nátiónes has, & citò subvérttere nóluit, nec tradidit in manus Jósue.

Æ. j. Citò, p. 265.

LECTIO II. c. 3. v. 5.

ad 10.

ITaque filii Israël habitaverunt in médio Chanánæ, & Hethæi, & Amor-

M ii j

rhæi, & Pherezæi, & Hevæi, & Jebusæi: & duxerunt uxóres filias eórum, ipsique filias suas filiis eórum tradiderunt, & serviérunt diis eórum. Fecerúntque malum in conspéctu Dómini, & obliti sunt Dei sui, serviéntes Baálim & Astaroth. Iratúsque contra Israël Dóminus, tradidit eos in manus Chusan Rasáthaim regis Mesopotamiæ, servierúntque ei octo annis. Et clamaverunt ad Dóminum, qui suscitávit eis salvatórem, & liberávit eos, Othóniel videlicet, filium Cenez, fratrem Caleb minórem. Fuitque in eo Spíritus Dómini, & iudicávit Israël. Egressúsque est ad pugnam, & tradidit Dóminus in manus ejus Chusan Rasáthaim regem Syriæ, & oppréssit eum.

3p. ij. Multò, p. 266.

LECTIO III. v. 11. ad 15.

QUievitque terra quadraginta annis, & mórtuus est Othóniel, filius Cenez. Addiderunt autem filii Israël fácere malum in conspéctu Dómini: qui confortávit advérsùm eos Eglon regem Moab; quia fecerunt malum in conspéctu ejus. Et copulávit ei filios Ammon, & Amalec. Abiitque & percússit Israël, atque possédit urbem Palmárum. Servierúntque filii Israël

Eglon regi Moab decem & octo annis: & postea clamaverunt ad Dóminum, qui suscitávit eis salvatórem vocábulo Aod, filium Gera, filii Jémini, qui utrâque manu pro dextera utebátur.

3p. iij. Cùm, p. 266.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 9. De

Canonicis. §. 2.

CANÓNICOS Choro affísténtes, gravitátem serváre, collocutiónes vitáre, scriptúras quálibet, aut libros mínimè légere, nec privátim Officium recitáre statuimus; sed eos lábiis Omnipoténtis beneficio apértis, in Psalmis, Hymnis, & Cánticis Deo aláriter modulári, attentiónem commonstráre, eóque modo devotiónem pópulis infúndere & ingeneráre decérnimus.

FERIARUM QUARTA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. c. 3. v. 15. ad 22.

MIsérunt filii Israël, per Aod, múnera Eglon regi Moab. Qui fecit sibi gládium ancípitem, habéntem in médio cápulum longitudinis palmæ manús, & accínctus est eo subter sagum in dextro fémore: obtulitque múnera Eglon regi Moab. Erat autem Eglon crassus nimis. Cúmque obtulisset ei múnera, prosecútus est sócios, qui

cum eo vénéranť. Et revér-
sus de Gálgalis , ubi erant
idóla , dixit ad regem : Ver-
bum secrétum hábeo ad
te , ô Rex ! Et ille imperá-
vit siléntium. Egressisque
ómnibus qui circa eum
erant , ingressus est Aod
ad eum : sedébat autem in
æstívo cœnáculo solus. Di-
xitque : Verbum Dei há-
beo ad te. Qui statim surre-
xit de throno. Extendítque
Aod sinístřam manum , &
tulit sicam de dextero fé-
more suo , infixítque eam
in ventre ejus tam válidè ,
ut cápulus sequerétur fer-
rum in vúlnerè , ac pinguís-
simo ádipe stringerétur.
Nec edúxit gládium , sed
itá ut percússerat , reliquit
in córpore : statimque per
secréta natúræ , alvi stérco-
ra prorupérunt.

Æ. j. Fecerunt malum ,
p. 266.

LECTIO II. v. 23. ad
28.

AOd autem , clausis di-
ligentíssimè óstiis cœ-
náculi , & obfirmátis serâ ,
per pósticum egréssus est.
Servíque regis ingressi vi-
dérunt clausas fores cœná-
culi , atque dixerunt : Fór-
sitan purgat alvum in æstí-
vo cubículo. Expectantés-
que diu , donec erubésce-
rent , & vidéntes quòd nul-
lus aperíret , tulérunt cla-
vem : & aperíentes inve-
nérunt dómínum suum in
terra jacéntem mórtuum.
Aod autem , dum illi tur-

baréntur , effúgit , & per-
tránsiit locum idolórum ;
unde revérsus fúerat. Ve-
nítque in Séirath : & statim
insónuit búccinâ in monte
Ephraïm : descenderúntque
cum eo filii Israél , ipso in
fronte gradiénťe. Qui di-
xit ad eos : Sequímini me :
trádídít enim Dóminus ini-
micos nostros Moabítas in
manus nostras.

Æ. ij. Clamavérunt , p.
267.

LECTIO III. v. 28. ad
finem.

Descenderúntque post
eum , & occupavérunt
vada Jordánis , quæ tran-
smíttunt in Moab. Et non
dimisérunt transíre quem-
quam : sed percussérunt
Moabítas in témpore illo ,
círciter decem míllia , om-
nes robústos & fortes vi-
ros , nullus eórum eváde-
re pótuít. Humiliatúsque
est Moab in die illo sub
manu Israél : & quíevít ter-
ra octogínta annis. Post
hunc fuit Samgar , fílius
Anath , qui percússit de
Philístiim sexcéntos viros
vómere : & ipse quoque de-
féndit Israél.

Æ. iij. Respéxit ad Gé-
deon Dóminus , & ait :
Vade in hac fortitúdine
tua , * Et liberábis Israél ,
de manu Mádian ; scito
quòd míserim te. *Judic.*
6. 14. ¶. Certa bonum cer-
támen. 1. *Tim.* 6. 12. * Et
liberábis. Glória. * Et li-
berábis.

M jv

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1624. Cap. 9. De

Canonicis. §. 4.

NE perfunctório modo & irreligiósè Officia peragántur divína, ad præscriptum sacrórum Cánónum, omnes Canónicos Choro horis débitis, à principio earúndem usque ad finem adéssè, nec inde ullum égređi, nisi fortè necessitatè cogénte, atque petítà & obréntà à Præsidente Chori licéntià, edícimus.

FERIA QUINTA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. c. 4. v. 1. ad 5.

Addiderunt filii Israël facere malum in conspectu Dómini post mortem Aod, & tradidit illos Dóminus in manus Jabin regis Chánaan, qui regnavit in Asor. Habuitque ducem exercitús sui nómine Sísaram: ipse autem habitabat in Hároseth géntium. Clamaverúntque filii Israël ad Dóminú: nongéntos enim habébat falcátos currus, & per viginti annos vehementer opprèsserat eos. Erat autem Débhora Prophétis uxor Lápidoth, quæ judicabat pópulum in illo témpore. Et sedébat sub palma, quæ nómine illius vocabátur, inter Rama & Bethel in monte Ephraïm: ascendebántque ad eam filii Israël in omne iudícium.

R. j. Edúxi, p. 264.

LECTIO II. v. 14. ad 19.

DIxitque Débhora ad Barac: Surge, hæc est enim dies in qua tradidit Dóminus Sísaram in manus tuas: en ipse ductor est tuus. Descéndit itaque Barac de monte Thabor, & decem millia pugnatórum cum eo. Perterruitque Dóminus Sísaram, & omnes currus ejus, universámque multitudínem, in ore gládii, ad conspéctum Barac: in tantum, ut Sísara de curru desiliens, pédibus fúgeret, & Barac persequeretur fugiéntes currus & exercitum, usque ad Hároseth géntium, & omnis hostium multitúdo usque ad internecciónem caderet. Sísara autem fúgiens pervénit ad tentórium Jahel uxóris Haber Cinæi. Erat enim pax inter Jabin regem Azor, & domum Haber Cinæi. Egréssa igitur Jahel in occursum Sísaræ, dixit ad eum: Intra ad me, dómine mi: intra, ne tímeas. Qui ingressus tabernaculú ejus, & opértus ab ea pállio, dixit ad eam: Da mihi, óbfecro, paúlulúm aquæ, quia sitio valde. Quæ apéruit utrem lactis, & dedit ei bíbere, & opéruit illum.

R. ij. Veheménter, p. 265.

LECTIO III. v. 20. ad 22.

DIxitque Sísara ad eam: Sta ante óstium tabernaculi: & cum vénerit aliquis intérogans te, & dicens: Nunquid híc est ali-

quis? respondebis: Nullus est. Tulit itaque Jabel uxor
 — **H**aber clavum tabernáculi, asúmens páriter & mál-
 — **l**eam: & ingréssa abscón-
 — **d**itè & cum siléntio, pósuit
 — **s**upra tempus cápitis ejus
 — **c**lavum, percussúmque mál-
 — **l**eo defixit in cérebro us-
 — **q**ue ad terram: qui sopó-
 — **r**em morti consócians, de-
 — **f**ecit & mórtuus est. Et
 ecce Barac sequens Sísaram
 veniebat: egréssaque Jabel
 in occúrsum ejus, dixit ei:
 Veni, & ostendam tibi vi-
 rum quem quæris. Qui, cum
 intráisset ad eam, vidit Sís-
 saram jacéntem mórtuum,
 & clavum infixum in tém-
 pore ejus.

R. iij. Nova, p. 265.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

*Anno 1624. Cap. 9. De
 Canonicis. §. 4.*

A búsum illum, quo in
 una hora aut duábus
 Officiórum divínorum præ-
 sens, totius diéi distribu-
 tiones usúrpat; & illum,
 quo Præpósiti vel Decáni,
 aut álíi Officiáles, seu Offi-
 ciárii, ex hoc solúm quòd
 Officiárii sunt, licèt actúa-
 liter pro utilitatè Ecclésiæ
 non absint, quotidianas
 distributíones percipiunt,
 tolli prorsùs, & aboléri
 præcípimus.

F E R I A S E X T A.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. c. 6. v. 33. ad fin.

Igitur omnis Mádián, &
 Amalec, & Orientáles

pópuli congregáti sunt si-
 mul: & transeúntes Jordá-
 nem, castrameráti sunt in
 valle Jézraël. Spíritus au-
 tem Dómini induit Gé-
 deon, qui clangens búc-
 ciná convocávit domum
 Abiézer, ut sequerétur se.
 Misítque núntios in univér-
 sum Manássen, qui & ipse
 secútus est eum: & álíos
 núntios in Aser, & Zabú-
 lon, & Néphthali, qui oc-
 currerunt ei. Dixitque Gé-
 deon ad Deum: Si saluum
 facis per manum meam
 Israël, sicut locútus es,
 ponam hoc vellus lanæ in
 área: si ros in solo vellere
 fúerit, & in omni terra síc-
 citas, sciam quòd per ma-
 num meam, sicut locútus
 es, liberábis Israël. Fac-
 túmque est ità. Et de nocte
 consúrgens, expréssó vél-
 lere, concham rore implé-
 vit. Dixitque rursùs ad
 Deum: Ne irascátur furor
 tuus contra me, si adhuc
 semel tentávero, signum
 quærens in vellere. Oro ut
 solum vellus siccum sit, &
 omnis terra rore madens.
 Fecítque Deus nocte illà
 ut postuláverat: & fuit síc-
 citas in solo vellere, & ros
 in omni terra.

R. j. Citò, p. 265.

LECTIO II. c. 7. v. 2. ad 4.

Dixitque Dóminus ad
 Gédeon: Multus te-
 cum est pópulus, nec tra-
 détur Mádián in manus
 ejus: ne gloriétur contra
 me Israël, & dicat: Mea

viribus liberátus sum. Ló-
quere ad pópulum, & cun-
ctis audiéntibus, prædica :
Qui formidolósus & tímí-
dus est, revertátur. Reces-
ferúntque de monte Gá-
laad, & revérsi sunt de pó-
pulo vigínti duo míllia vi-
rórum, & tantum decem
míllia remansérunt. Dixít-
que Dóminus ad Gédeon :
Adhuc pópulus multus est,
duc eos ad aquas, & ibi
probábo illos : & de quo
díxero tibi ut tecum vadat,
ipse pergat : quem ire pro-
hibúero, revertátur.

¶. ij. Multò, p. 266.

LECTIO III. v. 5. ad 8.

CUmque descendisset
pópulus ad aquas, dí-
xit Dóminus ad Gédeon :
Qui linguâ lambúerint
aquas, sicut solent canes
lámberé, separábis eos
seórsim ; qui autem curvá-
tis génibus bíberint, in ál-
tera parte erunt. Fuit íta-
que númerus eórum qui
manu ad os projiciéntelam-
búerant aquas, trecénti
viri : omnis autem réliqua
multitúdo flexo póplire bí-
berat. Et ait Dóminus ad
Gédeon : In trecéntis vi-
ris qui lambúerunt aquas,
liberábo vos, & tradam in
manu tua Má dian : omnis
autem réliqua multitúdo
revertátur in locum suum.
Sumptis ítaque pro número
eibáriis & tubis, omnem ré-
liquam multitúdinem abí-
te præcépit ad taberná-
cula sua : & ipse cum tre-

céntis viris se certámini
dedit. Castra autem Má-
dian erant subter in valle.

¶. iij. Cùm, p. 266.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 9. De

Canonicis. §. 5.

STatúimus, in ómnibus
Ecclésiis Cathedráli-
bus & Collegiáris nostræ
Provínciæ, ómnium & quo-
rumcúmque frúctuum & ob-
ventiónum tértiam partem
in distribuciónes impen-
déndas converténdam.

S A B B A T O.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. c. 7. v. 13.
ad 18.

Cum venisset Gédeon.
narrábat áliquis sóm-
nium próximo suo, & in
hunc modum referébat
quod víderat : Vidi sóm-
nium, & videbátur mihi
quasi subcinericius panis
ex hórdeo volvi, & in ca-
stra Má dian descendere :
cúmque pervenisset ad ta-
bernáculum, percússit il-
lud, atque subvértit, & ter-
ræ fúnditús coæquávit. Res-
póndit is cui loquebátur :
Non est hoc áliud, nisi glá-
dius Gedeónis filii Joas vi-
ri Isráélitæ : tradidit enim
Dóminus in manus ejus
Má dian, & ómnia castra
ejus. Cúmque audisset Gé-
deon sómniū & interpre-
tationem ejus, adorávit : &
revérsus est ad castra Isráël,
& ait : Súrgire, tradidit
enim Dóminus in manus

nostras castra Málian. Divisitque trecéntos viros in tres partes , & dedit tubas in máribus eórum , lagenásque vácuas ac lámpades in médio lagenárum. Et dixit ad eos : Quod me fácere vidéritis , hoc fácite. Ingrédiar partem castrórum , & quod féceró sectámini. Quando personúerit tuba in manu mea , vos quoque per castrórum circúitum clángite , & conclamáte Dómino & Gedeóni.

Si fiat de Sabbato , duo priora xxx. è III. Nocturno Dom. præced.

LECTIO II. v. 19. ad 21.

Ingressúsque est Gedeon , & trecénti viri qui erant cum eo ; in partem castrórum , incipiéntibus vigíliis noctis médiæ : & custódi- bus suscitátis , cœperunt búccinis clángere , & complódere inter se lagenas. Cúmque per gyrum castrórum in tribus personárent locis , & hýdrias confregís- sent , tenuérunt sinístris má- nibus lámpades , & dextris sonántes tubas. Clamave- rúntque : Gládius Dómini & Gedeónis : stantes sín- guli in loco suo per circú- itum castrórum hostilium.

LECTIO III. v. 21. ad finem.

Omnia itaque castra turbáta sunt , & vocí- ferántes , ululantésque fugé- runt : & nihilóminus in- sistébant trecénti viri búc- cinis personántes, Immi-

sítque Dóminus gládium in ómnibus castris , & mú- tuâ se cæde truncábant , fu- giéntes usque ad Bethsétra , & crepídinem Abelméhula in Tebbath. Conclamán- tes autem viri Israél de Néphthali , & Aser , & omni Manásse , persequébantur Málian. Misítque Gedeon núntios in omnem montem Ephraím , dicens : Descén- dite in occúrsum Málian , & occupáte aquas usque Bétibera atque Jordánem. Clamavítque omnis Eph- raím , & præoccupávit aquas atque Jordánem , us- que Bétibera. Apprehen- sósq; duos viros Málian , Oreb & Zeb , interfécit Oreb in Petra Oreb , Zeb verò in Torculári Zeb. Et persecúti sunt Málian , cá- pita Oreb & Zeb portántes ad Gedeon , trans fluénta Jordánis.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.
Anno 1624. Cap. 9. De

• *Canonicis.* §. 6.

EXtra Chorum Canó- nicos , divinórum Of- ficiórum témpore , deam- buláre , vagári , fabulári , & diébus Domínicis & Fe- stis solémnibus , capitula ha- bére , quandóque verò è Choro Officia divína per- turbántes exíre , & capítu- lum absque urgénte neces- sitáte cógere , ut péssimí exémplici , sub pœnis in sa- cris Canónibus latis , di- stríctè prohibémus.

M vj

Ad Magnificat, Ant. 5. a.
In diebus illis, non erat Rex
in Israël; sed unusquisque
quod rectum sibi videbatur,
hoc faciebat. *Judic.*
21. 24.

*Oratio, Tu nos, infra,
ad Laudes, p. 280.*

DOMINICA VII.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro Jüdicum.

LECTIO I. c. 11. v. 1.
ad 6.

Fuit illo tempore Jephthe
Galaadites vir fortis-
simus atque pugnator, fi-
lius mulieris meretricis,
qui natus est de Galaad.
Hábuít autem Galaad uxó-
rem, de qua suscepit filios:
qui postquam creverant,
ejecerunt Jephthe, dicentes:
Hæres in domo patris no-
stri esse non poteris, quia
de áltera matre natus es.
Quos ille fugiens atque de-
vitans, habitavit in terra
Tob: congregatique sunt
ad eum viri inopes, & la-
trocinantes, & quasi prin-
cipem sequebantur. In illis
diebus pugnabant filii Am-
mon contra Israël. Quibus
ácrius instantibus, perre-
xerunt majores natu de
Galaad, ut tollerent in au-
xilium suu Jephthe, de terra
Tob: dixeruntque ad eum:
Veni, & esto princeps no-
ster, & pugna contra fi-
lios Ammon.

ps. j. Edúxi vos de Ægy-
pto, * Ex introduxi in ter-
ram pro qua juravi patri-

bus vestris. *Judic. 2. 1. ps.*
Non vos me elegistis, sed
ego elégi vos. *Joan. 15. 16.*
* Et introduxi.

LECTIO II. v. 29. ad
33.

Factus est ergo super
Jephthe Spíritus Dómi-
ni: & circúiens Galaad;
& Manásse, Maspha quo-
que Galaad, & inde trán-
siens ad filios Ammon,
votum vovít Dómino, di-
cens: Si tradideris filios
Ammon in manus meas,
quicúmque primus fuerit
egressus de fóribus domus
meæ, mihi que occurrerit
revertenti cum pace à fi-
liis Ammon, eum holo-
caustum offeram Dómino.
Transivítque Jephthe ad fi-
lios Ammon, ut pugnaret
contra eos: quos tradidit
Dóminus in manus ejus.
Percussítque ab Aroër us-
que dum vénias in Men-
nith, viginti civitates, &
usque ad Abel, quæ est vi-
neis cónstita, plagá magná
nimis. Humiliatiquæ sunt
filii Ammon à filiis Israël.

ps. ij. Veheménter affli-
cti sunt patres nostri, * Sus-
citavitque Dóminus Jüdi-
ces, qui liberarent eos de
vastantium manibus. *Judic.*
2. 15. 16. *ps.* Unus est Le-
gislator & Judex, qui po-
test perdere & liberare. *Jac.*
4. 12. * Suscitavitque.

LECTIO III. v. 34. ad
39.

Revertente autem Je-
phthe in Maspha do-

num suam, occurrît ei unigenita filia sua, cum tympanis & choris : non enim habebat alios liberos. Quâ visâ, scidit vestimenta sua, & ait : Heu me, filia mea, decepisti me, & ipsa decepta es ! aperui enim os meum ad Dóminum, & aliud facere non pótero. Cui illa respondit : Pater mi, si aperuisti os tuum ad Dóminum, fac mihi quodcúmque pollicitus es, concessâ tibi ultióne atque victóriâ de hóstibus tuis. Dixitque ad patrem : Hoc solum mihi præsta quod deprecor : dimitte me, ut duobus mēsisbus circúmeam montes, & plangam virginitatem meam, cum sodalibus meis. Cui ille respondit : Vade. Et dimisit eam duobus mēsisbus. Cúmque abiisset cum sociis ac sodalibus suis, flebat virginitatem suam in montibus. Expletisque duobus mēsisbus, reversa est ad patrem suum, & fecit ei sicut voverat, quæ ignorabat virum.

R. iij. Nova bella elégit Dóminus ; * Et portas hóstium ipse subvertit. *Judic. 5. 8.* *ŷ.* Gentes expulit Deus à facie patrum nostrorum. *Act. 7. 45.* * Et portas. Glória. * Et portas.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástæ.

LECTIO IV. c. 5. v. 1. ad 5.

NE témerè quid loquaris, neque cor tuum

sit velox ad proferéndum sermónem coram Deo. Deus enim in cælo, & tu super terram : idcirco sint pauci sermónes tui. Multas curas sequúntur sómnia, & in multis sermónibus inveniétur stultítia. Si quid vovisti Deo, ne moreris réddere : displiceat enim ei infidélis & stulta promissio. Sed quodcúmque voveris, redde : multoque mélius est non vovére, quàm post votum, promissa non réddere. Ne déderis os tuum ut peccáre fácias carnem tuam : neque dicas coram Angelo : Non est providéntiâ : ne fortè irátus Deus contra sermónes tuos, dissipet cuncta ópera mánuum tuarum.

R. jv. Citò deseruérunt filii Israël viam per quam ingréssi fúerant patres eorum ; * Et audiéntes mandata Dómini, ómnia fecére contrária. *Judic. 2. 17.* *ŷ.* Noluérunt obedire patres nostri. *Act. 7. 39.* * Et audiéntes.

LECTIO V. v. 6. ad 10.

UBi multa sunt sómnia, plurimæ sunt vanitátes, & sermónes innúmeri : tu verò Deum time. Si víderis calúmnia egénorum, & violénta judícia, & subvérti justítiam in província, non mireris super hoc negótio : quia excélsio excélsior est álius, & super hos quoque eminentiorea

sunt alii, & insuper universæ terræ Rex imperat serviēti. Avârus non implebitur pecuniâ; & qui amat divitias, fructum non capiet ex eis: & hoc ergo vanitas. Ubi multæ sunt opes, multi & qui comedunt eas. Et quid prodest possessori, nisi quod cernit divitias oculis suis?

3. v. Multò faciēbant pejora, quàm fecerant patres eorum, * Sequētes deos alienos, serviētes eis, & adorātes illos. *Judic. 2. 19.* *ψ.* Obtulerunt hostiam simulacro, & lætabantur in opēribus manuum suarum. *Act. 7. 41.* * Sequētes.

LECTIO III. *v. 11. ad 15.*

Dulcis est somnus operanti, sive parum, sive multum comedat: satietas autem divitis non finit eum dormire. Est & alia infirmitas pessima quam vidi sub sole: divitiæ conservatæ in malum domini sui. Pereunt enim in afflictione pessima. Generavit filium qui in summa egestate erit. Sicut egressus est nudus de utero matris suæ, sic revertetur: & nihil auferet secum de labore suo. Miserabilis prorsus infirmitas: quomodo venit, sic revertetur. Quid ergo prodest ei, quod laboravit inventum?

3. vj. Cum Dominus Iudices suscitaret, * In die-

bus eorum flecebatur misericordia, & audiebat afflictorum gemitus. *Judic. 2. 18.* *ψ.* Si quis Dei cultor est, & voluntatem ejus facit, hunc exaudit. *Joan. 9. 31.* * In. Glória. * In.

IN III. NOCTURNO.
Sermo sancti Augustini Episcopi.

Quest. in Judic. Lib. 7.

Quest. 49. n. 1.

LECTIO VII.

DE filia Jephthe, quod eam pater in holocaustoma obtulit Deo, quoniam in bello voverat, si vicisset, eum se holocaustoma oblaturum, qui sibi de domo exiens occurrisset; quod cum vovisset, vicit; & occurrente sibi filia, quod voverat reddidit: solet esse magna & ad dijudicandum difficillima questio: quibusdam quid sibi hoc velit nosse cupientibus, & pie querentibus; quibusdam vero qui Scripturis his sanctis imperita impietate adversantur, hoc maxime in crimen vocantibus, quod Legis & Prophetarum Deus etiam humanis sacrificiis fuerit delectatus. Quorum calumniis sic primitus respondemus, ut Deum Legis & Prophetarum, atque ut expressius dicam, Deum Abraham, & Deum Isaac, & Deum Jacob, nec illa sacrificia delectaverint, ubi pecorum holocausta offerebantur: sed quod signi-

ficativa fuerint, & quædam umbræ futurorum, res ipsæ nobis quæ his sacrificiis significabantur, commendare voluisse:

¶ *vij.* Fecerunt malum in conspectu Domini, & * Obliti sunt Dei sui. *Judic.* 3. 7. ¶ Incircumcisis cordibus & auribus. *Act.* 7. 51. * Obliti.

LECTIO VIII. n. 16.

Nunc jam quid Spiritus Domini, siue per nescientem Jephthe, siue per scientem, siue per ejus imprudentiam, siue per obedientiam, siue per offensionem, siue per fidem, in hac re gesta præfiguraverit, quantum Deus adjuvat, requiramus, breviterque pandamus. Admonet enim nos & urget quodammodo iste sanctarum Scripturarum locus cogitare quemdam potentem virtute. Talis enim dicitur Jephthe, quod nomen interpretatur Apériens. Dominus autem Christus, sicut indicat Evangelium, discipulis suis aperuit sensum, ut intelligerent Scripturas. Hunc Jephthe fratres ejus reprobaverunt, & de paterna domo expulerunt, objicientes ei, quod esset filius fornicariæ, tanquam ipsi essent de uxore legitima nati. Hoc etiam egerunt adversus Dominum Principes Sacerdotum, & Scribæ, & Pharisei, qui de Legis observatione gloriari videbantur, tanquam ille sol-

veret Legem, & ideo veluti non esset legitimus filius. Et quamquam de sancta quidem Virgine corpus assumpserat, quod Fidelibus notum est: tamen ejus mater, quantum ad gentem pertinet, etiam illa Judaica Synagoga dici potest.

¶ *viii.* Clamaverunt ad Dominum, qui * Suscitavit eis salvatorem, & liberavit eos. *Judic.* 3. 9. ¶ Omnis quicumque invocaverit nomen Domini, salvus erit. *Rom.* 10. 13. * Suscitavit.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

LECTIO IX. c. 7. v. 15. ad 21.

Ex fructu arbor cognoscitur.

Dixit Jesus discipulis suis: Attendite à falsis prophetis. Et reliqua. Homilia sancti Vincentii Lirinensis.

Commonit. Cap. 36.

Quid est vestitus ovium, nisi Prophetarum & Apostolorum prologia, quæ iidem, ovili quædam sinceritate, Agno illi immaculato, qui tollit peccatum mundi, tanquam vellera quædam detexerunt? Qui sunt lupi rapaces, nisi sensus hæreticorum feri & rabidi, qui caulas Ecclesiæ semper infestant, & gregem Christi quaquâ possunt, dilacerant? Sed ut fallaciùs incautis ovibus obrepant, manent-

te luporum ferociâ, depó-
nunt lupinam spéciem, &
sele divínæ legis sentén-
tiis, velut quibúsdam vel-
léribus obvolvunt: ut
cúm quisque lanárum mol-
lítiem persénserit, nequá-
quam acúleos déntium
pertiméscat. Sed quid ait
Salvátor? Ex frúctibus
eórum cognoscétis eos. Id
est, cúm cœperint divínas
illas voces non jam profér-
re tantum, sed étiam expó-
nere; nec adhuc jactáre
solum, sed étiam inter-
pretári; tunc amaritúdo il-
la, tunc acérbitas, tunc rá-
bies intelligétur; tunc no-
vítium virus exhalábitur;
tunc profánæ novitátes
aperiéntur; tunc primùm
scíndi sepem vídeas; tunc
transféri Patrum térmi-
nos; tunc Cathólicam fí-
dem cædi; tunc Ecclesiá-
sticum Dogma lacerári.

R. jx. Quærite Dómi-
num, omnes mansuéri ter-
ræ, qui iudícium ejus estis
operáti; * Quærite justum,
quærite mansuétum. *Soph.*
2. 3. ̄. Atténdite à falsis
prophétis, qui véniunt ad
vos in vestiméntis óvium,
intrínsecus autem, sunt lu-
pi rapáces. *Matt.* 7. 15. *
Quærite. Glória. * Quæ-
rite.

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant.* 8. G.
Non misí eos, ait Dómi-
nus, & ipsi prophetábant
in nómine meo mendáci-
ter. *Jer.* 27. 15.

Oratio.

Tua nos, quæsumus;
Dómine, grátia sem-
per & prævéniat, & sequá-
tur; ac bonis opéribus jú-
giter præster esse inténtos;
Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.
Anno 1624. Cap. 9. De
Canonicis. §. 6.

In audiéndis verbi Dei
conciónibus, in Ecclé-
siis Cathedrálibus & Col-
legiátis, frequéntes adéssé
Canónicos, eo vestítu quo
in Choro pro diversítate
témporis utúntur, indú-
tos, præcipimus.

Ad Magníficat, *Ant.* 8. c.
Omnis arbor quæ non fa-
cit fructum bonum, exci-
détur, & in ignem mité-
tur. *Matt.* 7. 19.

FERIA SECUNDA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. c. 13. v. 1. ad 5.

Rursùm filii Israël se-
cérunt malum in conf-
péctu Dómini: qui trádi-
dit eos in manus Philísti-
nórum quadragínta annis.
Erat autem quidam vir de
Sáara, & de stirpe Dan,
nómine Mánué, habens
uxórem stérilem. Cui ap-
páruit Angelus Dómini,
& dixit ad eam: Stérilis es
& absque liberis: sed concí-
pies & páries filium. Ca-
ve ergo ne bibas vinum æ
sícera, nec immúndum
quidquam cómedas: quia
concípies & páries filium,
cujus non tanget caput no-

Teriá secundá Hebd. VII. post Pentecost. 281

erit enim Naza-
ab infántia sua ,
ris útero , & ipse
liberáre Isráël de
ilisthinórum.

díxi, p. 276.

o II. v. 9. ad 15.

rursum Ange-
lei uxóri Mánue se-
agro : Mánue au-
tus ejus non erat
Quæ cum vidisset

, festinávit , &
ad virum suum ,
que ei , dicens :

páruit mihi vir ,
te víderam. Qui
& secúsus est uxó-

n : veniénsque ad
lixit ei : Tu es qui
es mulieri ? Et ille

: Ego sum. Cui
Quando , inquit ,
is fúerit explétus ,

ut faciát puer ?
se observáre de-
Dixitque Angelus

ad Mánue : Ab
quæ locútus sum
x , abstíneat se :

id ex vínea násci-
cómedat : vinum
n non bibat , nul-
ur immúndo : &
præcépi , impleat

stódiat. Dixitque
l Angelum Dómi-
cro te , ut acquié-
bus meis , & fa-
bi hædum de ca-

heménter, p. 276.

III. v. 16. ad 25.

nesciébat Mánue

l Angelus Dómi-

ni esset. Dixitque ad eum :

Quod est tibi nomen , ut ,
si sermo tuus fúerit explé-
tus , honorémus te ? Cui il-

le respóndit : Cur quæris
nomen meum , quod est mi-
rábile ? Tulit itaque Má-
nue hædum de capris , &

libaménta , & pósuit super
petram , offerens Dómino
qui facit mirabilia : ipse

autem & uxor ejus intue-
bántur. Cúmque ascénde-
ret flamma altáris in cœ-

lum , Angelus Dómini pá-
riter in flamma ascéndit.
Quod cum vidissent Má-
nue & uxor ejus , proni ce-

cidérunt in terram : & ul-
trà eis non apparuit Ange-
lus Dómini. Statímque in-

telléxit Mánue , Angelum
Dómini esse , & dixit ad
uxórem suam : Morte mor-

riémur , quia vídimus De-
um. Cui respóndit múlter :

Si Dóminus nos vellet oc-
cidere , de mánibus nostris
holocaústum & libaménta

non suscepisset , nec osten-
disset nobis hæc ómnia ,
neque ea quæ sunt ventúra

dixisset. Péperit itaque fi-
lium , & vocávit nomen
ejus Samson. Crevístque

puer , & benedixit ei Dó-

minus : cœpítque Spíritus

Dómini esse cum eo.

Ep. iij. Nova , p. 277.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 9. De

Canonicis. §. 8.

Ecet Metropolitánam

Eccléliam , & álías

Cathedrâles, eas personâs itâ probitatē ac sciētiâ commendâtas ad Canoniciâtus eligere & assûmere, ut ex iis corpus Capituli coalēscens, Senâtus Episcoporum, unde consilium accērsant, meritò dici possit.

FERIA TERTIA.

De Libro Iudicum.

LECTIO I. c. 15. v. 4. ad 8.

Perrēxit Samson, & cepit trecētas vulpes, caudâsq̃ eârū junxit ad caudas, & faces ligâvit in medio: quas igne succēdens, dimisit, ut huc illucq̃ discurrerent. Quæ statim perrexerunt in sēgetes Philisthinorum. Quibus succēnsis, & comportatæ jam fruges, & adhuc stantes in stipula, concrematæ sunt: in tantum, ut vineas quoque & oliveta flamma consumeret. Dixeruntque Philisthiim: Quis fecit hanc rem? Quibus dictum est: Samson gener Thamnathæi: quia tulit uxorem ejus, & alteri tradidit, hæc operatus est. Ascenderuntque Philisthiim: & combusserunt tam mulierem quàm patrem ejus. Quibus ait Samson: Licet hæc feceritis, tamen adhuc ex vobis expetam ultionem, & tunc quiescam. Percussitque eos ingēti plagâ, itâ ut stupētes suram fēmori impōnerent. Et descendens habitavit in spelunca petrae Etam.

R. j. Citò, p. 277.

LECTIO II. v. 9. ad 13.

Igitur ascendētes Philisthiim in terram Juda, castrametati sunt in loco, qui postea vocatus est Lechi, id est, Maxilla, ubi eorum effusus est exercitus. Dixeruntque ad eos de tribu Juda: Cur ascendistis adversum nos? Qui responderunt: Ut ligemus Samson, venimus, & reddamus ei quæ in nos operatus est. Descenderunt ergo tria millia virorum de Juda, ad specum silicis Etam, dixeruntque ad Samson: Nescis quod Philisthiim imperent nobis? quare hoc facere voluisti? Quibus ille ait: Sicut fecerunt mihi, sic feci eis. Ligare, inquiunt, te venimus, & tradere in manus Philisthinorum. Quibus Samson: Jurate, ait, & spondete mihi quod non occidatis me. Dixerunt: Non te occidemus, sed vinctum trademus. Ligaveruntque eum duobus novis funibus, & tulerunt eum de petra Etam.

R. ij. Multò, p. 278.

LECTIO III. v. 14. ad 17.

Qui cum venisset ad locum Maxillæ, & Philisthiim vociferantes occurrissent ei, irruit Spiritus Domini in eum: & sicut solent ad odorem ignis lina consumi, itâ vincula quibus ligatus erat,

Feria quarta Hebd. VII. post Pentecost. 283

ant & soluta. In-
te maxillam, id
mandibulam asini,
bat, arripens,
in ea mille viros,
n maxilla asini,
bula pulli asina-
vi eos, & per-
e viros. Cumque
canens complé-
xit mandibulam
, & vocavit no-
illius Ramathle-
od interpretatur
maxillæ.

Cum, p. 278.

A N O N.

ilio Burdigalénsi.

624. Cap. 9. De

onicis. §. II.

cumque Dignitá-
personatus, & Of-
virtute Canonici-
effectum obtinén-
ro & Officiis di-
teresse tenéri &
decernimus; fe-
ri poenâ mulctán-
aliás, pro injún-
fficio, adesse con-

Q U A R T A.

ibro Júdicum.

o I. c. 16. v. 1.

Samson in Ga-
, & vidit ibi mu-
eretricem, ingres-
st ad eam. Quod
issent Philisthiim,
bruiisset apud eos,
urbem Samson,
derunt eum, pó-
orta civitátis cu-
& ibi totâ nocte

cum silentio præstolantes,
ut facto manè exeuntem
occiderent. Dormivit au-
tem Samson usque ad mé-
dium noctis: & inde con-
surgens, apprehéndit am-
bas portæ fores cum pósti-
bus suis & sera, imposi-
tásque húmeris suis, portá-
vit ad vérticem montis,
qui réspicit Hebron. Post
hæc amávit mulierem quæ
habitábat in valle Sorec,
& vocabátur Dálila. Ve-
nerúntque ad eam prínci-
pes Philisthinórum, atque
dixerunt: Décipe eum, &
disce ab illo, in quo hábeat
tantam fortitudinem, &
quo modo eum superáre
valeámus, & vinctum af-
flígere. Quod si féceris, dá-
bimus tibi singuli mille &
centum argénteos.

3. j. Fecerunt, p. 279.

LECTIO II. v. 15. ad
17.

Dixitque ad eum Dáli-
la: Quómodo dicis
quòd amas me, cum áni-
mus tuus non sit mecum?
Per tres vices mentitus es
mihi, & nolúisti dicere in
quo sit máxima fortitúdo
tua. Cumque molésta esset
ei, & per multos dies jú-
giter adhæreret, spátium
ad quiétem non tribuens,
defécit ánima ejus; & ad
mortem usque lasáta est.
Tunc apériens veritátem
rei, dixit ad eam: Ferrum
nunquam ascéndit super
caput meum, quia Naza-
ræus, id est, Consecrátus

284 *Feriâ quartâ Hebd. VII. post Pentecost.*

Deo, sum, de útero matris meæ. Si rasum fúerit caput meum, recédet à me fortitúdo mea, & deficiam, eróque sicut cæteri hómines.

R. ij. Clamavérunt, p. 279.

LECTIO III. v. 18. ad 21.

VIdénsque illa quòd conféssus ei esset omnem ánimum suum, misit ad príncipes Philisthinórum, ac mandávit: Ascéndite adhuc semel, quia nunc mihi apéruit cor suum. Qui ascenderunt, asúmptrâ pecúniâ quam promiserant. At illa dormire eum fecit super génua sua, & in sinu suo reclináre caput. Vocavitque tonsórem, & rasit septem crines ejus, & cœpit abígere eum, & à se repéllere: statim enim ab eo fortitúdo discessit. Dixitque: Philisthiim super te, Samson. Qui de somno consúrgens, dixit in ánimo suo: Egrédiar sicut antè feci, & me excútiam, nesciens quòd recessisset ab eo Dóminus. Quem cùm apprehendissent Philisthiim, statim eruérunt óculos ejus: & duxérunt Gazam vinctum carénis, & clausum in cárcere mólere fecérunt.

R. iij. Respéxit ad Gédeon Dóminus, & ait: Vade in hac fortitúdine tua, * Et liberábis Israél, de manu Máidian; scito quòd

miserim te. *Judic. 6. 1.*

Ps. Certa bonum certum.

1. Tim. 6. 12. * Et liberábis.

Glória. * Et liberábis.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalensi.

Anno 1624. Cap. 9. De

Canonicis. §. 12.

STatúimus, in singulis

Ecclésiis Cathedralibus

& Collegiatis, unum

duos cæremoniárum magi-

stros instituéndos, habén-

dos, & retinéndos, quo-

rum múnia sint curare

Officia divína ad præscrip-

tum regulárum seu Rubri-

cárum Breviárii & Missálie

quamaccuratè persolván-

tur.

FERIA QUINTA.

De Libro Júdicum.

LECTIO I. c. 16. v. 22. ad 25.

JAm capilli Samson re-

násci cœperant, & prin-

cipes Philisthinórum con-

venérunt in unum, ut im-

molárent hóstias magnífi-

cas Dagon deo suo, & epu-

laréntur, dicéntes: Trádidit

deus noster inimicum no-

strum Samson in manus no-

stras. Quod étiam pópulus

videns, laudábat deum

suum, eadémque dicebat:

Trádidit deus noster adver-

sárium nostrum in manus

nostras, qui delévit terram

nostram, & occídit plúri-

mos. Lætantésque per con-

vívia, sumptis jam épulis,

præcepérunt ut vocarétur

Samson, & ante eos lú-

deret.

R. j. Edúxi, p. 276.

o II. v. 25. ad 27. adductus de carcere ludébar ante eos : eruntque cum stare as colúmnas. Qui pro regénti gressus imitte me, ut tanímnas, quibus omínet domus, & repper eas, & paúlucíscam. Domus erat plena virórum, & erant ibi ríncipes Philisthiac de tecto & forciter tria millia sexús, spectántes a Samson.

Veheménter, p.

o III. v. 28. ad

e invocáto Dómini: Dómine Deus, o mei, & redde inc fortitudinem i, Deus meus; ut me de hóstibus pro amissióne duóinum, unamultióipiam. Et apprehendebátur domus, ue eárum dexterá, m lævâ tenens, iátur ánima mea listhiim. Concusitriter colúmnis, omus super omnes, & cæteram multa quæ ibi erat: plures interfécit quàm antè vivus. Descendéntes utres ejus & uni-

vérsa cognátio, tulérunt corpus ejus, & sepeliérunt inter Sáraa & Esthaol, in sepúlcro patris sui Mánué: judicavítque Israél viginti annis.

B. iij. Nova, p. 277.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 17. De

Capit. & Canonicis.

Nemo in pósterum Ecclésiis Cathedrálibus, ad Canonicátum aut Dignitátem admittátur, nisi eo órdine sacro quem illa Dignitas, aut Præbenda requirit, jam sit initiátus, aut ejus ætátis sit, ut infra annum initiári váleat.

FERIA SEXTA.

Incipit Liber Ruth.

LECTIO I. c. 1. v. 1. ad 6.

IN diebus unius Júdicis, I quando Júdices præerant, facta est fames in terra. Abiitque homo de Bétlehem Juda, ut peregrinaretur in regiónem Moabítide, cum uxóre sua ac duobus líberis. Ipse vocabátur Elímelech, & uxor ejus Noémi: & duo filii, alter Máhalon, & alter Chélion: Ephrathæi de Bétlehem Juda. Ingressique regiónem Moabítidem, morabántur ibi. Et mórtuus est Elímelech marítus Noémi: remansítque ipsa cum filiis. Qui accepérunt uxóres Moabítidas, quarum una vocabátur Orpha, áltera verò Ruth. Manserúntque ibi decem annis, & ambo

mórtui sunt, Máhalon videlicet & Chélion: remansitque mulier orbata duobus liberis ac marito. Et surrexit ut in patriam pergeret, cum utraque nuru sua, de regione Moabítide: audierat enim quod respectisset Dóminus pópulum suum, & dedisset eis escas.

R. j. Videns Noémi quod obstinato ánimo Ruth decrevisset secum pergere, * Adversári noluit; nec ad suos ultra réditum persuadere. *Ruth.* 1. 18. *ψ.* Quis cognóvit sensum Dómini, aut quis consiliárius ejus fuit? *Rom.* 11. 34. * Adversári.

LECTIO II. *c. 2. v. 1. ad 4.*

ERat autem viro Elímelech consanguíneus, homo potens, & magnarum opum, nómine Booz. Dixitque Ruth Moabítis ad socrum suam: Si jubes, vadam in agrum, & colligam spicas quæ fúgerint manus meténtium, ubicúmque cleméntis in me patrisfamílias repérero grátiam. Cui illa respóndit: Vade, filia mea. Abiit itaque, & colligebat spicas post terga meténtium. Accidit autem ut ager ille haberet dóminum nómine Booz, qui erat de cognatione Elímelech. Et ecce, ipse veniebat de Bétlehem, dixitque messóribus: Dóminus vobíscum. Qui responderunt ei: Benedicat tibi Dóminus.

R. ij. Venit

Ruth Moabítis

* De terra

Moabítis suæ. *Rom.*

Alias oves hât

sunt ex hoc o

portet me ad

10. 16. * De

LECTIO II

12.

ET ait Bo

Audi, fil

in álterum a

ligéndum, ne

hoc loco: sed

lis meis,

súerint, séqu

enim púeris n

moléstus sit ti

si sitieris, vad

las, & bibe:

bus & púeri

cadens in fá

adórans supe

xit ad eum: U

ut invenírem

óculos tuos,

dignarérís per

líerem? Cui i

Nuntiáta sun

quæ féceris se

morrem viri

reliquéris par

terram in qua

vénieris ad p

anteà nesciéba

Dóminus pro

plenam merce

à Dómino D

quem venísti

confugísti ala

R. iij. Na

Noémi: voca

ejus Obed: *

Isaï patris Ds

fuit Jesse , hi , faciam tibi. Scit enim
. *Luc. 3. 32.* omnis populus , qui habi-
* Hic. tat intra portas urbis meae ,

O N. mulierem te esse virtutis.

Burdigalensis. Nec abnuo me propin-
Tir. 17. De quum , sed est alius me pro-
canonicis. pinquior. Quiesce hac no-

llitur , Canones & Sacer-
es & Sacer- re retinere , bene res acta
r invalerudi- est : sin autem ille nolue-
m legitimam rit , ego te absque ulla du-
liantur ,) psal- bitatione suscipiam , vivit
neant in suis Dominus : dormi usque
i : neque pu- manem.

o functos , si
n opera , cul- *Si fiat de Sabbato , duo*
celebrari cu- *priora sunt. e die praece-*
dentis.

A T O. LECTIO II. c. 4. v. 3.
o Ruth. ad 6.

3. v. 7. ad 13. **L**ocutus est Booz ad
aediffet Booz , propinquum : Partem
et , & factus agri fratris nostri Elime-
 , issetque ad lech vendet Noemi , quae re-
juxta acervum verfa est de regione Moa-
 , venit Ruth bitide : quod audire te vo-
& discooper- lui , & tibi dicere coram
pedibus ejus , cunctis sedentibus , & ma-
t ecce , nocte joribus natu de populo
xpavit homo , meo. Si vis possidere jure
us est : vidit- propinquitatis , eme , &
a jacentem ad posside : sin autem displicet
ait illi : Quae tibi , hoc ipsum indica
respondit : Ego mihi , ut sciam quid facere
cilla tua : ex debeam. Nullus enim est
m tuum super propinquus , excepto te qui
m , quia pro- prior es , & me qui secun-
Et ille : Bene- dus sum. At ille respondit :
 , es a Domi- Ego agrum emam. Cui di-
priorum mise- xit Booz : Quando emeris
steriore supe- agrum de manu mulieris ,
peres sive secu- Ruth quoque Moabitidem ,
ergo metuere , quae uxor defuncti fuit ,
d dixeris mi- debes accipere , ut suscites
nomen propinqui tui in haec

tulis tribus, & tribus módiiis farinæ, & ámphorâ vini, & addúxit eum ad domum Dómini in Silo. Puer autem erat adhuc infántulus: & immolavérunt vítulum, & obtulérunt púerum Heli. Et ait Anna: Obsecro, mi dómine, vivit ánima tua, dómine: ego sum illa múlter, quæ steti coram te híc orans Dóminum. Pro púero isto orávi, & dedit mihi Dóminus petitióem meam, quam postulávi eum. Idcirco & ego commodávi eum Dómino, cunctis diébus quibus fúerit commodátus Dómino. Et adoravérunt ibi Dóminum.

R. iij. Móyses & Aaron in Sacerdótibus ejus, * Et Sámuel inter eos qui invocant nomen ejus. *Ps.* 98. 6. *¶* Idem Dóminus ómnium, dives in omnes qui invocant illum. *Rom.* 10. 12. * Et Sámuel. Glória. * Et Sámuel.

IN II. NOCTURNO.
De Libro Proverbiórum.
LECTIO IV. c. 8. v. 1.
ad 10.

NUnquid non sapiéntia clámitat, & prudéntia dat vocem suam? In summis excelsisque verticibus supra viam, in médiis sémitis stans, juxta portas civitátis, in ipsis fóribus lóquitur, dicens: O viri! ad vos clámito, & vox mea ad filios hóminum. Intelligite, párvuli, astútiam,

& insipientes, animadvérte. Audíte, quóniam de rebus magnis locutúra sum: & aperiéntur lábia mea, ut recta prædicent. Veritatem meditábitur guttur meum, & lábia mea de testabúntur ípium. Justí sunt omnes sermónes mei, non est in eis pravum quid, neque perversum: recti sunt intelligentibus, & æqui inveniéntibus sciéntiam. Accípite disciplínam meam, & non pecúniám: doctrinam magis quàm aurum eligite.

R. jv. Erat peccátum puerórum Heli grande nimis coram Dómino: * Quia retrahébant hómines à sacrificio Dómini. *1. Reg.* 2. 17. *¶* Propterea tradidit illos Deus in passiones ignominia. *Rom.* 1. 26. * Quia.

LECTIO V. v. 11. ad 16.
MElíor est enim sapiéntia cunctis pretiosissimis: & omne desiderábile ei non potest comparári. Ego sapiéntia hábito in consilio, & eruditis intérsu cogitatióibus. Timor Dómini odit malum: arrogántiam, & supérbiam, & viam pravam, & os bilingue detéstor. Meum est consílium & æquitas, mea est prudéntia, mea est fortitúdo. Per me reges regnant, & legum conditores justa decérunt: per me príncipes imperant, & poténtes decérunt justitiam.

Ait vir Dei ad He-
re erit tibi signum
enturum est duobus
uis Ophni & Phi-

* In die uno mo-
ambo. 1. Reg. 2. 34.
aus qui dixit: Mihi
a, & ego retribuam.
10. 30. * In die.

o VI. v. 17. ad 21.
o diligentes me di-
o: & qui manè vi-
ad me, invénient
secum sunt divitiæ
ria, opes superbæ
ia. Mélior est enim
meus auro, & lá-
retioso, & geními-
a argento electo. In
stítia ámbulo, in
semitarum iudicii,
m diligentes me, &
os eorum répleam.

j. Cum nominasset
s arcam Dei, * Cé-
Ieli de sella retrór-
rta ostium; & frac-
tibus, mortuus est.

. 4. 18. ψ. Qui talia
digni sunt morte; &
um qui ea faciunt,
am qui conséntiunt
ibus. Rom. 1. 32. *

t. Glória. * Cécidit.

II. NOCTURNO.

o sancti Gregorii

Papæ.

1. in 1. Lib. Reg.

Cap. 1. n. 52.

ECTIO VII.

vina grátia ad hoc
inctæ Ecclesiæ filios
, ut eos doctrinâ ve-
instituat, bonis mór-
kórnet, piâ super eos

custodiâ vigilet, à malo de-
clinare perfectè faciat, &
ad æternam pátriam suffi-
cientem bonorum óperum
cópiam præparare. Hæc
profec̃to ministèrii pasto-
rális sunt: sed electus præ-
dicátor ea suis viribus im-
plere posse diffidit. Quia
ergo nec suâ virtute aliquos
per Evangelium potest gi-
gnere, nec quos generat,
custodire: rectè per Annam
in Ecclesiæ typo nunc dici-
tur: Orávi, & dedit mihi
Dóminus petitionem quam
rogávi eum. Idcirco & ego
commendávi eum Dómi-
no, cunctis diébus, quibus
fuerit commendátus Dó-
mino. Nam, ut gignere
possit, óbsecat: & ut hi
quos orándo óbtinet, in
sancta conversatíone per-
máneant, eos itèr omni-
poténti Deo précibus com-
mendat. Et quia ab eisdem
précibus nunquam désinit,
cunctis diébus se commen-
dare filium Deo dicit. Cun-
ctis namque diébus Dómi-
no filium commendare, est
ei pro eorum salúte quos
generat, omni hujus vitæ
tèmpore supplicare.

R. vij. Ait Sámuél ad
univérsum domum Israél,
dicens: Si in toto corde
vestro revertímini ad Dó-
minum, * Auferte deos
aliénos de médio vestrî. 1.
Reg. 7. 3. ψ. Scriptum est:
Dóminum Deum tuum
adorábis, & illi soli sér-
vies, Matt. 4. 10. * Auferte.

N ij

LECTIO VIII.

Quia verò in plerisque codicibus, non commendatus, sed commodatus legitur, à bono intellectu non vacat. A matre quippe Ecclesia, in hac vita filii commodantur. Quidquid verò commodamus, id reddi nobis in fide excipientis expectamus. Dies verò virtutum spiritalium claritates sunt. Quibus profectò diebus, Annæ filius Dómino commodatur: quia ei sancta Ecclesia electos offert in claritate virtutum, ut eos postmodum ad augmentum sui æterni gaudiî sibi omnipotens Deus exhibeat, in splendoribus præmiûrum.

R. viij. Dixit Sámuel ad populum: Nolite declinare post vana, quæ * Non proderunt vobis, neque eruent vos, quia vana sunt. *1. Reg. 12. 21. ¶.* Nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. *1. Joan. 2. 15. * Non.*

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

LECTIO IX. *c. 16. v. 1. ad 9. Villicus iniquitatis.*

Dicebat Iesus & ad Discipulos suos: Homo quidam erat dives, qui habebat villicum. Et reliqua.

Homília sancti Paulini Episcopi.

Epist. 32. ad Severum.

Nulla nobis occasio est beneficentiæ unquam procrastinandæ, cum, si

voluntas nostra non absit; pauper in promptu sit. Commodemus ergo securi nunc egéno, & in pauperibus suis, Christo: ut ex ejus abundantia in iisdem gloria, participare possimus. Propterea enim Dóminus ipse præmonet, dicens: Facite vobis amicos de iniquis mammóna. Vides quomodo Omnipotens faciat de nocte lucem, & de iniquitate justitiam? Ut cum defeceritis, recipiant vos in tabernacula æterna. Seminemus ergo illis carnalia, ut metamus ab illis spiritalia. Laboret nunc de terrenis manus, ut tunc de cœlestibus anima reficiatur. Spes præsens ædificet rem futuram. Faciamus isthîc recta, quæ nos illic regant. Pascatur isthîc pauper, ubi me divite, eget; ut me illic pascat, ubi me egente, saturabitur. Videte commercium spiritale: & si potestis, negate vos aváros, qui terram vendimus & tributum, ut immunitatem regni cum æternitate coëmamus.

R. jx. Consilium meum placeat tibi: & * Peccata tua eleemosynis redime, & iniquitates tuas misericordiis pauperum. *Dan. 4. 24. ¶.* Facite vobis amicos de mammóna iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant vos in æterna tabernacula. *Luc. 16. 9. * Peccata, Glória, * Peccata.*

Incus, *Ant. 1. J.*
 prompta est,
 id quod habet,
 non secundum
 non habet. *2. Cor.*

Oratio.
 nobis, quæsumus
 Domine, semper
 cogitandi quæ
 propitius &
 qui sine te esse
 nus, secundum
 valeamus; Per

N O N.
 Burdigalensi.
 83. *Tir. 3. De*
cationib.

psa nos creatio-
 natuæ nostræ,
 nditio, & quod
 est, Christiænæ
 ratio, ad se-
 precandum ex-
 n etiam ad hoc
 munus plenif-
 pietatis, unum-
 deus ipse per Pro-
 ic adhortatur:
 Deo sacrificium
 redde Altissimo
 siquidem, Sacti-
 dis, inquit, ho-
 me.

ificat, *Ant. 3. à.*
 sæculi pruden-
 lucis in genera-
 sunt. *Luc. 16. 8.*

SECUNDA.
 primo Regum.
c. 2. v. 12. ad 16.
 eli, filii Bélial,
 ntes Dominum,

neque officium sacerdotum
 ad populum: sed quicum-
 que immolasset victimam,
 veniebat puer sacerdotis,
 dum coquerentur carnes,
 & habebat fuscinulam tri-
 dentem in manu sua, &
 mittebat eam in lebetem,
 vel in caldariam, aut in
 ollam, sive in cacabum: &
 omne quod levabat fuscina-
 nula, tollebat sacerdos si-
 bi. Sic faciebant universo
 Israël venientium in Silo.
 Etiam antequam adolere-
 adipem, veniebat puer sa-
 cerdotis, & dicebat immo-
 lanti: Da mihi carnem, ut
 coquam sacerdoti: non
 enim accipiam à te car-
 nem coctam, sed crudam.
 Dicebaturque illi immolans:
 Incendatur primum juxta
 morem hodie adeps, & tol-
 le tibi quantumcumque de-
 siderat anima tua. Qui
 respondens, aiebat ei: Ne-
 quaquam: nunc enim da-
 bis, alioquin tollam vi.

R. j. Crevit, p. 289.

LECTIO II. v. 17. ad 21.

ERat ergo peccatum pue-
 rorum grande nimis co-
 ram Domino: quia retra-
 hebant homines à sacrificio
 Domini. Sámuel autem mi-
 nistrabat ante faciem Dó-
 mini, puer, accinctus
 ephod lineo. Et tunicam
 parvam faciebat ei mater
 sua, quam afferbat statú-
 tis diebus, ascendens cum
 viro suo, ut immolaret hó-
 stiam solénnem. Abene-
 dixit Heli Elcanæ uxóri

ejus , dixitque ei : Reddat tibi Dóminus semen de muliere hac , pro scénore quod commodásti Dómino. Et abiérunt in locum suum. Visitávit ergo Dóminus Annam , & concépit , & péperit tres filios & duas filias : & magnificátus est puer Sámuel apud Dóminum.

R. ij. Sámuel , p. 289.

LECTIO III. *v. 22. ad. 26.*

Heli autem erat senex valde , & audívit ómnia quæ faciébant filii sui univérso Israéli : & quómo- do dormiébant cum muliéribus quæ observábant ad óstium tabernáculi. Et dixit eis : Quare fácitis res hujuscémodi quas ego áudio , res péssimas , ab omni pópulo ? Nolite , filii mei : non enim est bona fama , quam ego áudio , ut tránsgredi faciátis pópulum Dómini. Si peccáverit vir in virum , placári ei potest Deus : si autem in Dóminum peccáverit vir , quis orábit pro eo ? Et non audierunt vocem patris sui : quia vóluit Dóminus occidere eos. Puer autem Sámuel proficiébat , atque crescébat , & placébat tam Dómino quàm homínibus.

R. iij. Móyses , p. 290.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 3. De Precationib.

AD sacrificium laudis , cum suo , tum univér-

si pópuli Christiáni nómine Deo faciéndum , ii omnes ipso jure obligántur quicumque , vel Beneficiis Ecclesiásticis potiúntur , vel Sacris initiáti sunt. Quocircà pœnas , in eos qui preces horárias & quodiánas prætermiserint , sacris Conciliórum atque Pontíficum decretis constitútas , in præsentia dúximus esse renovándas.

FERIA TERTIA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c. 2. v. 27. ad 35.*

Venit vir Dei ad Heli , & ait ad eum : Hæc dicit Dóminus : Nunquid non apértè revelátus sum dómui patris tui , cùm essent in Ægýpto in domo Pharaónis ? Et elégi eum ex ómnibus tribubus Israél mihi in sacerdotem , ut ascenderet ad altáre meum , & adolérret mihi incénsus , & portáret ephod coram me : & dedi dómui patris tui ómnia de sacrificiis filiórum Israél ? Quare calce abjecístis víctimam meam , & múnera mea quæ præcépi ut offerréntur in templo ? & magis honorásti filios tuos quàm me , ut comederétis primítias omnis sacrificii Israél pópuli mei ? Proptéreà ait Dóminus Deus Israél : Loquens locútus sum , ut domus tua , & domus patris tui , ministráret in conspéctu meo , usque in sempitérnum. Nunc autem

Dóminus : Absit hoc : sed quicumque glorierit me , glorificábo qui autem contéme , erunt ignóbiles. dies véniant , & præbráchium tuum , & ium domús patris tui , n sit senex in domo Et vidébis æmulum in templo , in univér-
 speris Israël : & non nex in domo tua óm-
 diébus. Verúmtamen úferam pénitús virum ab altári meo : sed ut ant óculi tui , & ta-
 t ánima tua : & pars a domús tuæ moriét-
 um ad virilem ætá-
 vénerit. Hoc autem bi signum quod ven-
 i est duóbus filiis tuis i & Phínees : in die moriéntur ambo. Et ábo mihi sacerdotem m , qui juxta cor me-
 : ánimam meam fá-
 & ædificábo ei do-
 fidélem : & ambulá-
 ram christo meo , cun-
 liébus.

i. Erat , p. 290.

io II. c. 3. v. 1. ad 5.
 Jer autem Sámuel mi-
 istrábat Dómino co-
 heli , & sermo Dómi-
 at pretiósus in diébus
 non erat vífio mani-

Factum est ergo in
 uadam , Heli jacébat
 co suo , & óculi ejus
 áverant , nec póterat
 e. Lucérna Dei ánte-
 i extinguerétur , Sá-

muel dormiébat in templo
 Dómini , ubi erat arca Dei.
 Et vocávit Dóminus Sá-
 muel. Qui respóndens , ait :
 Ecce ego. Et cucúrrit ad
 Heli , & dixit : Ecce ego ,
 vocásti enim me. Qui di-
 xit : Non vocávi , revérte-
 re , & dormi. Et ábiit , &
 dormívit.

3. ij. Ait vir , p. 291.

LECTIO III. v. 6. ad 9.

ET adjécit Dóminus
 rursum vocáre Samuél-
 lem. Consurgénsque Sá-
 muel , ábiit ad Heli , & di-
 xit : Ecce ego , quia vocá-
 sti me. Qui respóndit :
 Non vocávi te , fili mi , re-
 vértere , & dormi. Porro
 Sámuel necdúm sciébat
 Dóminum , neque revelá-
 tus fúerat ei sermo Dómi-
 ni. Et adjécit Dóminus , &
 vocávit adhuc Samuéllem
 tértiò. Qui consúrgens ,
 ábiit ad Heli , & ait : Ecce
 ego , quia vocásti me. Intel-
 léxit ergo Heli quia Dómi-
 nus vocáret púerum : & ait
 ad Samuéllem : Vade , &
 dormi : & si deinceps vocá-
 verit te , dices : Lóquere ,
 Dómine , quia audit servus
 tuus. Abiit ergo Sámuel , &
 dormívit in loco suo.

3. iij. Cùm , p. 291.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 3. De

Precactionib.

Quisquis Beneficium
 áliquod Ecclesiásti-
 cum adéptus fúerit ,
 sive sit ab omni cura líbe-

N jv

rum, siue non sit, si postquam illud obtinuerit, sex mēsis exáctis, divinum Officiū, & statas solēnesque preces, legítimo cessante impedimēto, non recitaverit, nullos ex Beneficiis fructus, pro rata portione omiſsionis Officii temporisq̃ue ferat.

FERIA QUARTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 3. v. 10. ad 14.

VENIT Dóminus, & stetit: & vocávit, sicut vocáverat secúndò: Sámuel, Sámuel? Et ait Sámuel: Lóquere, Dómine, quia audit servus tuus. Et dixit Dóminus ad Samuēlem: Ecce ego fácio verbum in Israēl, quod quicúmque audierit, tinnient ambæ aures ejus. In die illa sufficitábo advérsum Heli omnia quæ locútus sum super domum ejus: incípíam, & complébo. Prædixi enim ei quòd judicatúrus essem domum ejus in ætérnum, propter iniquitátem, eò quòd nóverat indignè ágere filios suos, & non corripúerit eos. Idcirco jurávi domui Heli, quòd non expiétur iniquitas domús ejus víctimis & munéribus, usque in ætérnum.

Æ. j. Ait Sámuel, p. 291.

LECTIO II. v. 15. ad 19.

DORMÍVIT autem Sámuel usque manè, aperuitque óstia domús Dómini. Et Sámuel timébat

indicáre visiónem Heli. Vocávit ergo Heli Samuēlem, & dixit: Sámuel, fili mi? Qui respóndens, ait: Præstò sum. Et interrogávit eum: Quis est sermo quem locútus est Dóminus ad te? Oro te, ne celáveris me: hæc fáciat tibi Deus, & hæc addat, si abscondéris à me sermónem, ex omnibus verbis quæ dicta sunt tibi. Indicávit itaque ei Sámuel univérſos sermónes, & non abscondit ab eo. Et ille respóndit: Dóminus est; quod bonum est in óculis suis, fáciat. Crevit autem Sámuel, & Dóminus erat cum eo: & non cécidit ex omnibus verbis ejus in terram.

Æ. ij. Dixit, p. 292.

LECTIO III. c. 4. v. 1. ad 3.

ET factum est, in diēbus illis, convenérunt Philisthiim in pugnam: & egréſsus est Israēl obviam Philisthiim in prælium, & castrametátus est juxta Lápidem adjutórii. Porro Philisthiim venérunt in Aphec, & instruxérunt áciem contra Israēl. Iníto autem certámine, terga vertit Israēl Philisthæis: & cæsa sunt in illo certámine, passim per agros, quasi quátuor millia virórum. Et revérsus est pópulus ad castra. Dixerúntque majóres natu de Israēl: Quare percúſsit nos Dóminus hódie coram Philisthiim? Afferámus ad nos

De Silo arcam fœderis Dómini, & véniat in médium nostrí, ut salvet nos de manu inimicórum nostrórum.

Ps. iij. Percússit Dóminus de viris Bethsamítibus, eò quòd vidíssent arcam Dómini; & * Percússit de pópulo septuaginta viros, & quinquaginta míllia plebis. *1. Reg. 6. 19. v.* Quis non timébit te, Dómine, & magnificábit nomen tuum? *Apoc. 15. 4.* * Percússit. Glória. * Percússit.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. *Tit. 3. De Præcationib.*

Intelligúntur Officium omítere, quoad hoc, ut Beneficiis privári possint, qui per quíndecim dies illud bis saltém non dixerint; nisi legítimam excusatió- nem habúerint. Deóque præterea de dicta omíssióne ratió nem se redditúros esse intélligant.

F E R I A Q U I N T A.

De Libro primo Regum.

L E C T I O I. c. 4. v. 4. ad 8.

Mílt pópulus in Silo, & tulérunt inde arcam fœderis Dómini exercítuum sedéntis super Chérubim: erántque duo filii Heli cum arca fœderis Dei, Ophni & Phínees. Cúmque veníisset arca fœderis Dómini in castra, vociferátus est omnis Israél clamóre grandi: & persónuit terra. Et audíerunt Philí-

sthiim vocem clamóris, dixerúntque: Quænam est hæc vox clamóris magni in castris Hebræórum? Et cognovérunt quòd arca Dómini veníisset in castra. Timuerúntque Philísthiim, dicéntes: Venit Deus in castra. Et ingemuérunt, dicéntes: Væ nobis: non enim fuit tanta exultatió heri & nudiustértius: væ nobis. Quis nos salvábit de manu Deórum sublí- mium istórum? Hi sunt Dii, qui percussérunt Ægýptum omni plagâ, in desérto.

Ps. j. Crevit, *p. 289.*

L E C T I O II. v. 10. ad 17.

Pugnávérunt ergo Philísthiim, & cæsus est Israél, & fugit unusquisque in tabernáculum suum: & facta est plaga magna nimis: & cecidérunt de Israél triginta míllia peditum. Et arca Dei capta est: duo quoque filii Heli mórtui sunt, Ophni & Phínees. Currens autem vir de Bénjamin ex ácie, venit in Silo in die illa, scissâ veste, & conspérsus púlvere caput. Cúmque ille veníisset, Heli sedébat super sellam contra viam spectans: erat enim cor ejus pavens pro arca Dei. Vir autem ille, postquam ingressus est, nuntiávit urbi: & ululávit omnis civitas. Et audívit Heli sónitum clamóris, dixitque: Quis est hic sónitus tumultus hujus? At ille fe-

298 *Feriâ quintâ Hebdomadae.*

stinavit, & venit, & nuntiavit Heli. Heli autem erat nonaginta & octo annorum, & oculi ejus caligaverant, & videre non poterat. Et dixit ad Heli: Ego sum qui veni de praelio, & ego qui de acie fugi hodie. Cui ille ait: Quid actum est; fili mi? Respondens autem ille qui nuntiabat: Fugit, inquit, Israël coram Philistiim, & ruina magna facta est in populo: insuper & duo filii tui mortui sunt, Ophni & Phinees: & arca Dei capta est.

Ex. ij. Sámuel, p. 289.

LECTIO III. v. 18. *ad finem.*

Cumque ille nominasset arcam Dei, cecidit de sella retrorsum juxta ostium, & fractis cervicibus, mortuus est. Senex enim erat vir & grandævus: & ipse judicavit Israël quadraginta annis. Nurus autem ejus, uxor Phinees, prægnans erat, vicinaque partui: & audito nuntio quod capta esset arca Dei, & mortuus esset socer suus, & vir suus, incurvavit se, & peperit: iruerant enim in eam dolores subiti. In ipso autem momento mortis ejus, dixerunt ei, quæ stabant circa eam: Ne timeas, quia filium peperisti. Quæ non respondit eis, neque animadvertit. Et vocavit puerum, Ichabod, dicens: Translata est gloria de Israël, quia capta est arca Dei. Et pro

VIII. post Pentecost.

socero suo & pro viro suo; & ait; Translata est gloria ab Israël, eò quod capta esset arca Dei.

Ex. iij. Móyses, p. 290.

C A N O N.

Ex Concilio Basileensi
Œcumenico.

Anno 1435. Sess. 21. Cap. 5.

Quoscunque Beneficiarios, sive in Sacris constitutos, cum ad Horas Canónicas teneantur, admonet hæc sancta Synodus, si orationes suas Deo receptas fore cupiunt, ut non in gutture vel interdentes, seu deglutiendo, aut syncopando, dictiones, vel colloquia, aut risus intermittendo, sed diurnum nocturnumque Officium, reverenter verbisque distinctis, peragant, ac tali in loco, ut à devotione non retrahantur.

FERIA SEXTA.

De Libro primo Regum.
LECTIO I. c. 5. v. 1. *ad 5.*

Philistiim tulerunt arcam Dei, & asportaverunt eam à Lápide adjutorii in Azotum. Tuleruntque Philistiim arcam Dei: & intulerunt eam in templum Dagon, & statuerunt eam juxta Dagon. Cumque surrexissent diluculo Azotii, altera die, ecce Dagon jacebat pronus in terra ante arcam Domini. Et tulerunt Dagon, & restituerunt eum in locum suum. Rursumque manè die altera conlurgentes, invenerunt

Dagon jacéntem super fá-
ciem suam in terra, coram
arca Dómini. Caput autem
Dagon, & duæ palmæ má-
nuum ejus abscíssæ erant
super limen : porrò Dagon
solus truncus remánserat
in loco suo. Propter hanc
causam non calcant facer-
dotes Dagon, & omnes
qui ingrediúntur templum
ejus, super limen Dagon
in Azóto, usque in hodiér-
num diem.

R. j. Erat, p. 290.

LECTIO II. v. 6. *ad 9.*

Aggravata est autem
Amanus Dómini super
Azótios, & demolitus est
eos : & percussit in secre-
tióri parte nátium, Azótum
& fines ejus. Et ebulliér-
unt villæ & agri in médio
regiónis illius : & nati sunt
mures, & facta est confú-
sio mortis magnæ in civi-
tate. Vidéntes autem viri
Azótii hujuscémodi pla-
gam, dixerunt : Non má-
neat arca Dei Israël apud
nos : quóniam dura est ma-
nus ejus super nos, & su-
per Dagon deum nostrum.
Et mitténtes congregavér-
unt omnes sátrapas Philis-
thinórum ad se, & dixe-
runt : Quid faciémus de
arca Dei Israël ? Respon-
derúntque Gethæi : Cir-
cumducátur arca Dei Is-
raël. Et circumduxérunt
arcam Dei Israël. Illis au-
tem circumducéntibuseam,
fiébat manus Dómini per
singulas civitates interfe-

ctiónis magnæ nimis : &
percutiébatur viros uniuscu-
júsque urbis, à parvo usque
ad majórem, & compu-
trespébant prominéntes ex-
táles eórum.

R. ij. Ait vir, p. 291.

LECTIO III. v. 10. *ad finem.*

Miserunt ergo arcam
Dei in Accaron. Cúm-
que venisset arca Dei in
Accaron, exclamavérunt
Accaronitæ, dicéntes : Ad-
duxérunt ad nos arcam
Dei Israël, ut interficiat
nos & pópulum nostrum.
Miserunt itaque & congre-
gavérunt omnes sátrapas
Philisthinórum : qui dixe-
runt : Dimittite arcam Dei
Israël, & revertátur in lo-
cum suum, & non interfi-
ciat nos cum pópulo nostro.
Fiébat enim pavor mortis
in singulis úrbibus, & gra-
víssima valde manus Dei.
Viri quoque, qui mórtui
non fuerant, percutiebán-
tur in secretióri parte ná-
tium : & ascendébat ulu-
latus uniuscujúsque civitá-
tis in cælum.

R. iij. Cùm, p. 291.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.
Anno 1624. Cap. 3. De Di-
vinis Officiis. §. 10. De
Sacris Reliquiis.

Præcipimus, omnes sin-
gulárum úrbium &
diocésium sacras Reliquias,
quæ ex immáni hæreticæ
impietátis lævitiâ super-
sunt, semel ab Episcopis
N vj

recognosci, & in libro descriptas, qui in archivia Cathedralium asservetur, in singulis Ecclesiis loco conspicuo, benè septe ac decènter præparato, recòndi & constitui.

S A B B A T O.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 6. v. 10. ad 12.

Tollentes Philisthiim duas vaccas, quæ labant vitulos, junxerunt ad plaustrum, vitulosque earum conclusérunt domi. Et posuerunt arcam Dei super plaustrum, & capsellam quæ habebat mures aúreos & similitudines anórum. Ibant autem in directum vaccæ, per viam quæ ducit Bethsames, & itinere uno gradiebántur pergentes & mugientes: & non declinabant neque ad dexteram neque ad sinistram. Sed & sátrapæ Philisthiim sequebantur usque ad terminos Bethsames.

Si fiat de Sabbato, duo priora xxx. è III. Noct. Dom. præced.

LECTIO II. v. 13. ad 15.

Porrò Bethsamitæ metebant triticum in valle: & elevantes oculos suos, viderunt arcam, & gavisi sunt cum vidissent. Et plaustrum venit in agrum Jósue Bethsamitæ, & stetit ibi. Erat autem ibi lapis magnus, & conciderunt ligna plaustrum, vaccasque imposuerunt super ea holocaustum

super Dómino. Levitæ autem deposuerunt arcam Dei, & capsellam quæ erat juxta eam, in qua erant vasa aúrea: & posuerunt super lapidem grandem. Viri autem Bethsamitæ obtulerunt holocausta, & immolaverunt víctimas in die illa Dómino.

LECTIO III. v. 19. ad finem.

Percussit autem de viris Bethsamitibus, eò quòd vidissent arcam Dómini: & percussit de populo septuaginta viros, & quinquaginta millia plebis. Luxitque populus, eò quòd Dóminus percussisset plebem plagâ magnâ. Et dixerunt viri Bethsamitæ: Quis poterit stare in conspectu Dómini Dei sancti hujus? & ad quem ascendet à nobis? Miseruntque nuntios ad habitatores Cariathiarim, dicentes: Reduxerunt Philisthiim arcam Dómini, descendite, & reducite eam ad vos.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi. Anno 1624. Cap. 3. De Divinis Officiis. §. 10. De Sacris Reliquiis.

Curent Episcopi, inter visitandum, ne aliquæ Reliquiæ à quibúlibet personis ecclesiasticis, sive secularibus, sive regularibus, exponantur; nisi prius à se debite sint approbatæ. Ad Magnificat, Ant. 7. d. Dixit Dóminus ad Samuē-

lem : Audi vocem pópuli in ómnibus quæ loquúntur tibi : non enim te abjecérunt , sed me , ne regnem super eos. 1. Reg. 8. 7.

Oratio, Deus, qui, *infra*, *ad Laudes*, p. 305.

DOMINICA IX.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 8. v. 1. ad 6.

FActum est cum senuíset Sámuel, pósuit filios suos Júdices Israél. Fuitque nomen filii ejus primogéniti, Joél : & nomen secúndi, Abia, Júdicum in Bersabée. Et non ambulavérunt filii illius in viis ejus : sed declinavérunt post avarítiam, acceperúntque múnera, & pervertérunt júdicium. Congregáti ergo universi majóres natu Israél, venérunt ad Samuélem in Rámatha. Dixerúntque ei : Ecce tu senuísti, & filii tui non ámbulant in viis tuis : constitue nobis Regem, ut júdicet nos, sicut & universæ habent nátiónes. Displicuit sermo in óculis Samuélis, eò quòd dixissent : Da nobis Regem, ut júdicet nos.

℞. j. Dixerunt majóres natu Israél Samuéli : * Constitue nobis Regem, ut júdicet nos. 1. Reg. 8. 5. *℣.* Deus dedit Júdices, usque ad Sámuel Prophétam ; & exínde postulavérunt Regem. *Act.* 13. 20. 21. * Constitue,

LECTIO II. v. 6. ad 10.

ET orávit Sámuel ad Dóminum. Dixit autem Dóminus ad Samuélem : Audi vocem pópuli, in ómnibus quæ loquúntur tibi ; non enim te abjecérunt, sed me, ne regnem super eos. Juxta ómnia ópera sua quæ fecérunt, à die quâ edúxi eos de *Ægypto* usque ad diem hanc, sicut dereliquerunt me, & serviérunt diis aliénis, sic faciunt étiam tibi. Nunc ergo vocem eórum audi : verúntamen contestáre eos, & prædic eis : jus Regis qui regnatúrus est super eos. Dixit itaque Sámuel ómnia verba Dómini ad pópulum, qui petierat à se Regem.

℞. ij. Nóluit pópulus audire vocem Samuélis ; sed * Dixerunt ; Nequáquam ; Rex enim erit super nos. 1. Reg. 8. 19. *℣.* Secundùm desidéria sua ambulántes. *Juda.* v. 18. * Dixerunt.

LECTIO III. v. 19. ad finem.

NOluit autem pópulus audire vocem Samuélis, sed dixerunt : Nequáquam : Rex enim erit super nos, & érimus nos quoque sicut omnes gentes : & júdicábit nos Rex noster, & egrediétur ante nos, & pugnábit bella nostra pro nobis. Et audívit Sámuel ómnia verba pópuli : & locútus est ea in aúribus Dómini. Dixit autem Dóminus ad Samuélem : Audí

vocem eorum, & constitue super eos Regem. Et ait Sámuel ad viros Israël: Vadat unusquisque in civitatem suam.

R. iij. Dixit Dóminus ad Samuélem: Audi vocem eorum, & * Constitue super eos Regem. 1. Reg. 8. 22. *Ps.* Dei minister est, vindex in iram ei qui malum agit. *Rom.* 13. 4. * Constitue. Glória. * Constitue.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO IV. c. 6. v. 1. ad 5.

Melior est sapiéntia quàm vires: & vir prudens quàm fortis. Audite ergo, Reges, & intelligite: discite, Iúdice finium terræ. Præbete aures, vos, qui continétis multitudines, & placétis vobis in turbis natiónum: quóniam data est à Dómino potestas vobis, & virtus ab Altíssimo, qui interrogábit opera vestra, & cogitationes scrutábitur: quóniam cum essétis ministri regni illius, non rectè judicástis, nec custodístis legem justitiæ, neque secúndum voluntatem Dei ambulástis.

R. jv. Tulit Sámuel lentículam olei, & effudit super caput Saúlis, & deosculátus est eum, & ait: * Ecce unxit te Dóminus, super hæreditatem suam, in principem. 1. Reg. 10. 1. *Ps.* Dedit illis Deus Saul,

filium Cis, virum de tribu Bénjamin, annis quadraginta. *Act.* 13. 21. * Ecce.

LECTIO V. v. 6. ad 11.

Horréndè & citò appárebit vobis: quóniam iudícium duríssimum, his qui præsumunt, fiet. Exiguo enim concéditur misericórdia: poténtes autem poténter tormenta patiéntur. Non enim subtrahet personam cuiusquam Deus, nec verébitur magnitudinem cuiusquam: quóniam pusillum & magnum ipse fecit, & æquáliter cura est illi de ómnibus. Fortiórius autem fortior instat cruciatio. Ad vos ergo, reges, sunt hi sermónes mei: ut discátis sapiéntiam, & non excidátis. Qui enim custodierint iusta iustè, iustificabúntur: & qui didicerint ista, invénient quid respódeant.

R. v. Tulérunt Saúlem de domo: * Stetítque in médio pópuli, & áltior fuit univérso pópulo, ab húméro & fursùm. 1. Reg. 10. 23. *Ps.* Non est potestas nisi à Deo; quæ autem sunt, à Deo ordinatæ sunt. *Rom.* 13. 1. * Stetítque.

LECTIO VI. v. 12. ad 16.

Concupiscite ergo sermónes meos: diligite illos, & habébitis disciplinam. Clara est, & quæ nunquam marcéscit, sapiéntia, & fácilè vidétur ab his qui diligunt eam, & in-

venitur ab his qui quærunt illam. Præoccupat qui se concupiscunt, ut illis se prior ostendat. Qui de luce vigilaverit ad illam, non laborabit: assidentem enim illam foribus suis inveniet. Cogitare ergo de illa, sensus est conlummatus: & qui vigilaverit propter illam, citò securus erit.

Æ. vj. Ait Sámuel ad omnem pópulum: Certè vidétis quem elégerit Dóminus, quóniam non sit similis illi in omni pópulo: * Et clamávit omnis pópulus, & ait: Vivat Rex. *1. Reg. 10. 24. ¶.* Fraternitatem diligite, Deum timete, Regem honorificate. *1. Petr. 2. 17. ** Et clamávit. Glória. * Et clamávit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo Sancti Joánnis
Chrysósti.

De Sacerd. Lib. 4. Cap. 1.

LECTIO VII.

Optárim ego istam opinionem veram esse, ut qui rectè non aspirant ad múnus públicí præfectorum, etsi millies eos dicas vi pertractos fuisse, atque ignorantiâ peccasse, effugere possint ignem ætérnum, nec perditum cum hypócritis & infidelibus partem hábeant. Verùm quid tibi faciam? Non ita se res habet, non ita sanè. Ac si vis ut à regno primum, quod apud Deum *tanti non est quanti Sa-*

cerdotium, eorum quæ dixi fidem faciam: Saül ille, filius Cis, non suapte motu & curâ Rex factus est; sed abiit ut quæreretur ásinas, & super iis Prophétam interrogare cœpit: ille verò de regno ipsum allocutus est. Neque tamen ille statim regnum adiit, licet id à Prophéta audisset: sed deprecabatur, renuebátque, dicens: Quis sum ego, & quæ domus patris mei? Quid ergo? An, cum honore sibi per Deum tradito malè usus esset, potuit his verbis eximi ab ira ejus qui se in Regem constitúerat?

Æ. vij. Factum est verbum Dómini ad Sámuel, dicens: * Pœnitet me quòd constitúerim Saül regem. *1. Reg. 15. 10. 11. ¶.* Mundus transit & concupiscéntia ejus; qui autem facit voluntatem Dei, manet in ætérnum. *1. Joan. 2. 17. ** Pœnitet.

LECTIO VIII.

Atqui poterat ad Samuelem increpantem dicere: Num ego regnum invási? num insilivi in hanc poténtiam? Vitam privátam, otiosam & quietam dúcere volébam: tu verò me in hanc dignitatem pertraxisti. Si in illa humilitate permansissem, hæc offendicula facile declinássem. Nam cum ex vulgárium & ignobilium essem número, ad hoc opus

missus nunquam fuíssem : neque mihi bellum contra Amalecitas Deus commísset ; quo mihi non commísso, in peccátum hujúsmodi nunquam incidíssem. Verùm hæc ómnia ad defensiónem infirma sunt : nec infirma modò, sed periculósa, quæ Dei magis iram accendant. Nos autem non sic afféctos esse, nec in símilem decídere insániam decet ; sed ubique curáre, ut quæ facultátis nostræ sunt, adhibeamus, ac benè de Deo cogitémus & loquámur.

R. viij. Dixit Sámuél ad Saúlem ; * Pro eo quòd abjecísti fermónem Dómini, abjécit te Dóminus, ne sis Rex. 1. Reg. 15. 23. *ÿ.* Scio ópera tua, quia nomen habes quòd vivas, & mórtuus es. *Apoc.* 3. 1. * Pro.

Léctio sancti Evangélii
secúndum Lucam.

LECTIO IX. c. 19. v.
41. ad 47.

Flens Jesus super Jerusalem.

UT appropinquávit Jesus Jerúsalem, videns civitátem, flevit super illam. Et reliqua.

Homília sancti Gregórii
Papæ.

Hom. 39. in *Evang.* n. 3.

Quia evérsam jam Jerúsalem nóvimus, debémus ex rebus exterióribus, intrórsus áliquam similitúdinem tráhere, atque ex evérsis ædificiis pa-

riétum, morum ruínam tímere. Videns enim civitátem, flevit super illam, dicens : Quia si cognovísset, & tu. Hoc semel egit, cum peritúram civitátem esse nuntiávit. Hoc quotidie Redémptor noster per eléctos suos ágere nullaténus cessat, cum quosdam ex bona vita ad mores réprobos perveníisse considerat. Plangit enim eos qui nesciunt cur plangántur, quia juxta Salomónis verba : Lætántur cum malè fécerint, & exúltant in rebus péssimis. Qui si damnationem suam, quæ eis imminet, agnovísset, semetipsos cum lácrymis electórum plángerent. Benè autem peritúre animæ, senténtia quæ súbditur, cónvenit : Et quidem in hac die tua, quæ ad pacem tibi, nunc autem abscón-dita sunt ab óculis tuis. Suam híc diem habet ánima perversa, quæ transitório gaudet in témpore. Cui ea quæ adsunt, ad pacem sunt ; quia dum ex rebus temporálibus lærátur, dum honóribus extóllitur, dum in carnis voluptáte resólvitur, dum nullâ ventú-ræ pœnæ formídine terrétur, pacem habet in die sua, quæ grave damnationis suæ scándalum in die habébit aliéna. Ibi enim affligénda est, ubi iusti lætabúntur : & cuncta quæ modò ei ad pacem sunt,

n amaritudinem rixantur. Quia rixari incipiet, cur damem quam patitur, xpavit, cur à profundis malis sequenticulos mentis clausit. x. Dereliquisti fontipientiæ; nam si in i ambulasses, * Hassutique in pace sem- a. Bar. 3. 12. 13. y. novisses & tu, & quia hac die tua, quæsem tibi. Luc. 19. 42. itasses. Glória. * Hass.

Deum.
enedictus, Ant. 5. a. id servus est Israël, rnaculus? quare eratus est in prædam?

14.

Oratio.

us, qui peccantium nimas non vis peried culpas; contine meremur iram, & precamur, super nos le clementiam; Per num.

C A N O N
oncilio Burdigalensi. 10 1583. Tit. 6. De

Festis.

es Domínici Festique ad hoc unum insunt, ut fideles Chriab extérnis quæstuoopéribus abstinentérius, & majóricum e, divíno cultui, at-íníitis divínæ boni-rga genus humanum ndis beneficiis vacá-

rent: sicque salutáribus religionis officiis occupáti, seduló cavérent, ne dies Festos ullo dedécore injuriave afficerent.

Ad Magnificat, Ant. 1. D. Erat Jesus docens quotidie in Templo: Príncipes autem Sacerdotum, & Scribæ, & Príncipes plebis quærebant illum pèrdere. Luc. 19. 47.

FERIA SECUNDA,
De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 9. v. 1. ad 6.

ET erat vir de Bénjamin nómine Cis, filius Abiel, filii Seror, filii Béchorath, filii Aphia, filii viri Jémini, fortis robore. Et erat ei filius vocabulo Saül, electus & bonus: & non erat vir de filiis Israël mélior illo; ab humero & fursùm eminébat super omnem pópulum. Perierant autem ásinæ Cis patris Saül: & dixit Cis ad Saül filium suum: Tolle tecum unum de púeris, & consurgens vade, & quære ásinas. Qui cum transissent per montem Ephraïm, & per terram Sálísa, & non invenissent, transierunt étiam per terram Salim, & non erant: sed & per terram Jémini, & mínimè repererunt. Cùm autem venissent in terram Suph, dixit Saül ad púerum qui erat cum eo: Veni, & revertámur, ne fortè dimiserit pater meus ásinas, & sollicitus sit pro nobis. Qui ait ei: Ecce

vir Dei est in civitatē hac ; vir nōbilis : omne quod loquitur , sinē ambiguitate venit. Nunc ergo eāmus illuc , si fortē indicet nobis de via nostra , propter quam vēnimus.

R. j. Dixērunt , p. 301.

LECTIO II. v. 14. ad 17.

ET ascēderunt in civitatem. Cūque illi ambulārent in medio urbis , apparuit Sāmuel egrēdiens obviam eis , ut ascēderet in excēsum. Dōminus autem revelāverat auriculam Samuēlis ante unam diem quā venīret Saūl , dicens : Hāc ipsā horā quæ nunc est , cras mittam virum ad te de terra Bēnjamin , & unges eum Ducem super pōpulum meum Israël. Et salvābit pōpulum meum de manu Philisthinōrum : quia respēxi pōpulum meum , venit enim clamor eōrum ad me. Cūque aspexisset Sāmuel Saūlem , Dōminus dixit ei : Ecce vir quem dixeram tibi ; iste dominābitur pōpulo meo.

R. ij. Nōluit , p. 301.

LECTIO III. v. 18. ad 22.

ACcēssit autem Saūl ad Samuēlem , in medio portæ , & ait : Indica , oro , mihi , ubi est domus Vidētis. Et respōndit Sāmuel Saūli , dicens : Ego sum Videns ; ascēde ante me in excēsum , ut comedātis mecum hōdie , & dimittam te manē : & om-

nia quæ sunt in corde tuo ; indicābo tibi. Et de āsinis , quas nudiustertius perdidisti , ne sollicitus sis ; quia invēntæ sunt. Et cujus erunt optima quæque Israël ? nōne tibi & omni dōmui patris tui ? Respōdens autem Saūl , ait : Nunquid non filius Jēmini ego sum , de minima tribu Israël , & cognatio mea novissima inter omnes famīlias de tribu Bēnjamin ? Quare ergo locutus es mihi sermōnem istum ? Assūmens itaque Sāmuel Saūlem & pūerum ejus , introdūxit eos in triclinium , & dedit eis locum in capite eōrum qui fuerant invitāti ; erant enim quasi triginta viri.

R. iij. Dixit , p. 302.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalēnsi. Anno 1583. Tit. 6. De Festis.

OMnibus nostræ provinciæ Párochis indicimus , pōpulum suum frequēter & seriō commonefāciant , ut diēbus Festis , non solum à quibūlibet prohibitis opēribus se contineant , verum etiam sacris omnibus Ecclēsiæ Mystēriis , & divini verbi prædicatiōni religiōse intērsint.

FERIA TERTIA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 9. v. 26. ad finem , & c. 10. v. 1.

VOcāvit Sāmuel Saūlem in solário , dicens : Surge , & dimittam te. Et

et Saül : egressique
nbo, ipse videlicet,
nuel. Cúmque def-
rent in extrémâ parte
is, Sámuel dixit ad
Dic púero ut antecé-
os, & tránseat : tu
subsiste paulisper,
dicem tibi verbum
ni. Tulit autem Sá-
lenticulam olei, &
super caput ejus, &
elátus est eum, & ait:
, unxit te Dóminus
æreditatem suam in
pem, & liberábis pó-
suum de mánibus
eorum ejus, qui in
tu ejus sunt. Et hoc
gnum, quia unxit te
in princípem.

i. Tulit, p. 302.

io II. v. 17. ad 22.
Invocávit Sámuel pó-
ulum ad Dóminum
spha : & ait ad filios
: Hæc dicit Dóminus
Israël : Ego edúxi Ís-
e Ægýpto, & érui
: manu Ægyptiorum,
manu ómnium re-
qui affligébant vos.
tutem hódie projecí-
eum vestrum, qui so-
lvávit vos de univér-
lis & tribulatióibus
, & dixístis : Nequá-
: sed Regem constitue
nos. Nunc ergo state
i Dómino per tribus
s, & per familias. Et
ruit Sámuel omnes
: Israël, & cecidit
tribûs Bénjamin. Et
ruit tribum Bénjamin

& cognatiónes ejus, & cé-
cidit cognátio Metri, &
pervénit usque ad Saül, fi-
lium Cis. Quæsiérunt ergo
eum, & non est invéntus.
Et consuluérunt post hæc
Dóminum, utrúmnam ven-
turus esset illuc. Respondit-
que Dóminus : Ecce abs-
cónditus est domi.

ij. Tulérunt, p. 302. i

LECTIO III. v. 23. ad fin.

C Ucurrérunt itaque,
& tulérunt eum inde :
stetítque in médio pópuli,
& áltior fuit univérso pó-
pulo ab húmero & fursùm.
Et ait Sámuel ad omnem
pópulum : Certè vidétis
quem elégit Dóminus, quón-
iam non sit similis illi in
omni pópulo. Et clamávit
omnis pópulus, & ait : Vi-
vat Rex. Locútus est autem
Sámuel ad pópulum legem
regni, & scripsit in libro,
& repósuit coram Dómi-
no : & dimísit Sámuel om-
nem pópulum, singulos in
domum suam. Sed & Saül
ábiit in domum suam in Gá-
baa : & ábiit cum eo pars
exercitûs, quorum tetígerat
Deus corda. Fílii verò Bé-
lial dixerunt : Num salváre
nos póterit iste? Et despe-
xérunt eum, & non attulé-
runt ei múnera : ille verò
dissimulábat se audíre.

ij. Ait, p. 303.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.
Anno 1583. Tit. 6. De Festis.

P Arochi sériò commone-
fácient pópulum suum.

ut diébus Festis non prætermittant ópera pietátis , in paupéribus reficiéndis , afflictis consolándis , aliisque piis rebus geréndis : in quibus christiána professio & caritas máximè elucéscit. Magistrátus autem omnes , pro sui nostríque officii ratione , quoad póssumus , adhortámur , ut quod in ipsis máximè situm est , sacros dies illos ac solémnes piè sanctéque celebrárent.

FERIA QUARTA.
De Libro primo Regum.
LECTIO I. c. 11. v. 5.
ad 7.

Ecce Saül veniébat , sequens boves de agro , & ait : Quid habet pópulus quod plorat ? & narravérunt ei verba virórum Jabes. Et insilívit Spíritus Dómini in Saül , cùm audíffet verba hæc , & irátus est furor ejus nimis. Et asúmens utrúmque bovem concídit in frustra , misítque in omnes términos Israél per manum nuntiórurum , dicens : Quicúmque non exierit , & secúsus fuerit Saül & Sámuel , sic fiet bobus ejus. Invásit ergo timor Dómini pópulum , & egréssi sunt quasi vir unus.

R. j. Factum , p. 303.
LECTIO II. c. 12. v. 1.
ad 5.

Dixit autem Sámuel ad univérsam Israél : Ecce audivi vocem vestram , jux-

ta ómnia quæ locúti estis ad me , & constitui super vos Regem. Et nunc Rex gráditur ante vos : ego autem sénui , & incánui : porro filii mei vobiscum sunt. Itaque conversátus coram vobis ab adolescéntia mea usque ad hanc diem , ecce præstò sum. Loquimini de me coram Dómino , & coram christo ejus , utrùm bovem cuiúsquam túlerim , aut ásinum : si quémpiam calumniátus sum , si opprésí alicuem , si de manu cuiúsquam munus accépi : & contémnam illud hódie , restituámque vobis. Et dixerunt : Non es calumniátus nos , neque opprésísti , neque tulísti de manu alicujus quíppiam. Dixítque ad eos : Testis est Dóminus advérsum vos , & testis christus ejus in die hac , quia non invenéritis in manu mea quíppiam. Et dixerunt : Testis.

R. ij. Dixit , p. 304.
LECTIO III. v. 19. ad finem.

ET tímuit omnis pópulus nimis Dóminum & Samuélem. Et dixit univérsus pópulus ad Samuélem : Ora pro servis tuis ad Dóminum Deum tuum , ut non moriámur : addídimus enim univérsis peccátis nostris malum , ut peterémus nobis regem. Dixit autem Sámuel ad pópulum : Nolíte timére : vos fecístis univérsam malum hoc :

verûntamen nolite recedere à tergo Dómini, sed servite Dómino in omni corde vestro. Et nolite declinare post vana, quæ non pröderunt vobis, neque eruent vos, quia vana sunt. Et non derelinquet Dóminus pópulum suum, propter nomen suum magnum: quia jurávit Dóminus facere vos sibi pópulum. Absit autem à me hoc peccátum in Dóminum, ut cessem oráre pro vobis: & docébo vos viam bonam & rectam. Igitur timéte Dóminum, & servite ei in veritate, & ex toto corde vestro: vidistis enim magnífica quæ in vobis gesserit. Quòd si perseveraveritis in malitia, & vos & Rex vester pariter peribitis.

Ex. iij. Ait Sámuel: * Mélior est obediéntia quàm víctimæ, & auscultáre magis quàm offérre ádipem arietum. *1. Reg. 15. 22.* *Ps.* Misericórdiam volo, & non sacrificium. *Matt. 9. 13.* * Mélior. Glória. * Mélior.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi. Anno 1583. *Tit. 6. De Festis.*

M Agistrátus omnes adhortámur, ut diébus Festis, tabérnas aperiri, vestúras & ópera rústica exercéri prohibeant. Quo témpore verò divínium Officiûm explétur, aut conciónes habéntur, otiosam & vagam turbam è tabérnis,

& foro, & platéis ábigant, pœnisque propósitis, rebus sacris interéssé compellant. Neque certè ulla reipúblicæ administrándæ ratio melior & laudabilior esse potest, quàm quæ primas divíno cultui & Religióni tribuit.

FERIA QUINTA.
De Libro primo Regum.
LECTIO I. c. 13. v. 5.
ad 7.

P Hilísthiiim congregati sunt ad præliándum contra Israél, triginta millia currum, & sex millia équitum, & reliquum vulgus, sicut aréna quæ est in littore maris plúrima. Et ascendéntes castrametati sunt in Machmas, ad Oriéntem Béthaven. Quòd cùm vidissent viri Israél se in arcto pósitos, (afflictus enim erat pópulus,) absconderunt se in spelúneis, & in ábditis, in petris quoque, & in antris, & in cistérnis. Hebræi autem transierunt Jordánem in terram Gad & Gálaad. Cúmque adhuc esset Saül in Gálgala, univérsus pópulus perterritus est, qui sequebátur eum.

Ex. j. Dixérunt, *p. 301.*
LECTIO II. v. 8. ad 12.

ET expectávit septem diébus juxta plácitum Samuélis, & non venit Sámuel in Gálgala, dilapsusque est pópulus ab eo. Ait ergo Saül: Afférte mihi holocauístum, & pacífica;

& obtulit holocaustum. Cúmque compléssét offerens holocaustum, ecce Sámuel veniébat : & egréssus est Saül obviam ei, ut salutáret eum. Locutúsque est ad eum Sámuel : Quid fecísti ? Respóndit Saül : Quia vidi quòd pópulus dilaberétur à me, & tu non véneras juxta plácitos dies : porrò Philístiim congregáti fuerant in Machmas, dixi : Nunc descéndent Philístiim ad me in Gálgala, & faciém Dómini non placávi. Necessitaté compúlsus, obtuli holocaustum.

R. ij. Nóluit, p. 301.

LECTIO III. v. 13. ad 14.

Dixítque Sámuel ad Saül : Stultè egísti, nec custodísti mandáta Dómini Dei tui, quæ præcépit tibi. Quod si non fecísset, jam nunc præparáset Dóminus regnum tuum super Israél in sempiternum : sed nequáquam regnum tuum ultrà consúrget. Quæsiuit Dóminus sibi virum juxta cor suum : & præcépit ei Dóminus ut esset dux super pópulum suum, eò quòd non serváveris quæ præcépit Dóminus.

R. iij. Dixit, p. 302.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 6.

De Festis.

E Píscopi in sua singuli Sýnodo, hábita ratione téporum, dies Festos

suárum Diocésium ad pauciórem númerum, quoad póterunt, reducere curábunt : eosdémque, propósitis étiam eórum arbitrio pœnis, débíta cum reveréntia curent observándos.

FERIA SEXTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 14. v. 24. ad 27.

Viri Israél sociári sunt sibi in die illa. Adjurávit autem Saül pópulum, dicens : Maledíctus vir, qui coméderit panem usque ad vésperam, donec ulciscar de inimícis meis. Et non manducávit univérsus pópulus panem : ómneque terræ vulgus venit in saltum, in quo erat mel super faciém agri. Ingréssus est itaque pópulus saltum, & apparuit fluens mel, nullúsque applicuit manum ad os suum ; timébat enim pópulus juraméntum. Porrò Jónathas non audierat cùm adjuráret pater ejus pópulum : extendítque summítatem virgæ quam habébat in manu, & intínxit in favum mellis : & convertit manum suam ad os suum, & illumináti sunt óculi ejus.

R. j. Tulit, p. 302.

LECTIO II. v. 37. ad 41.

ET consúluit Saül Dóminum : Num persequar Philístiim ? Si trades eos in manus Israél ? Et non respóndit ei in die illa.

Dixitque Saül : Applicâte huc univérſos ángulos pópuli : & ſcitóte , & vidéte , per quem accíderit peccátum hoc hódie. Vivit Dóminus Salvátor Iſraël , quia ſi per Jónatham filium meum factum eſt , abſque retractatióne moriétur. Ad quod nullus contradíxit ei de omni pópulo. Et ait ad univérſum Iſraël : Separámini vos in partem unam , & ego cum Jónatha filio meo ero in parte áltera. Reſpondítque pópulus ad Saül : Quod bonum vidétur in óculis tuis , fac. Et dixit Saül ad Dóminum Deum Iſraël : Dómine Deus Iſraël , da indiciũ. Quid eſt quodd non reſpónderis ſervo tuo hódie ? Si in me , aut in Jónatha filio meo , eſt iníquitas hæc , da oſtentionem : aut ſi hæc iníquitas eſt in pópulo tuo , da ſanctitatem. Et deprehénſus eſt Jónathas & Saül , pópulus autem exívit.

31. ij. Tulérunt , p. 302.

L E C T I O III. v. 42.
ad 45.

ET ait Saül : Míttite fortem inter me , & inter Jónatham filium meum. Et captus eſt Jónathas. Dixit autem Saül ad Jónatham : Indica mihi quid fécis. Et indicávit ei Jónathas , & ait : Guſtans guſtávi in ſummitáte virgæ quæ erat in manu mea , & ecce ego mórior. Et ait Saül :

Hæc fáciat mihi Deus , & hæc addat , quia morte moriérís , Jónatha. Dixitque pópulus ad Saül : Ergone Jónathas moriétur , qui fecit ſalútem hanc magnam in Iſraël ? hoc nefas eſt. Vivit Dóminus , ſi ceciderit capíllus de capíte ejus in terram , quia cum Deo operátus eſt hódie. Liberávit ergo pópulus Jónatham , ut non morerétur

31. iij. Ait , p. 303.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénſi.

Anno 1624. Cap. 4. De Feſtis. §. 2.

OMnibus Párochis noſtræ provinciæ , ut diébus Feſtis vitam Sanctórum , quorum memoria in benedictiône celebrátur , horâ commodióri , ad pópulum de ſuggéſtu legant , & familiáribus verbis éxplícant , præcípimus : quâ véluti ſacro ánimæ féculo plebs fidélis erudíta , Sanctórum vitam & mores utiliter imitétur.

S A B B A T O.

De Libro primo Regum.

L E C T I O I. c. 15. v. 1.
ad 4.

Dixit Sámuel ad Saül : Me miſit Dóminus , ut úngerem te in regem ſuper pópulum ejus Iſraël : nunc ergo audi vocem Dómini. Hæc dicit Dóminus exercítuum : Recénſui quæcúmque fecit Amalec Iſraéli , quómodo réſtitit ei in via , cùm aſcenderet de Æ-

gypto. Nunc ergo vade, & percutite Amalec, & demolire universa ejus. Non parcas ei, & non concupiscas ex rebus ipsius aliquid: sed interfice à viro usque ad mulierem, & parvulum atque lactentem, bovem & ovem, camelum & asinum. Præcepit itaque Saül populo, & recensuit eos quasi agnos: ducēta millia peditum, & decem millia virorum Juda.

Si fiat de Sabbato, duo priora B.B. è III. Nocturno Dom. præced.

LECTIO II. v. 5. ad 9.

Cumque venisset Saül usque ad civitatem Amalec, tetendit insidias in torrente. Dixitque Saül Cinæo: Abite, recedite, atque descendite ab Amalec: ne fortè involvam te cum eo; tu enim fecisti misericordiam cum omnibus filiis Israël, cum ascenderent de Ægypto. Et recessit Cinæus de medio Amalec. Percussitque Saül Amalec, ab Hévila, donec venias ad Sur, quæ est è regione Ægypti. Et apprehendit Agag regem Amalec vivum: omne autem vulgus interfecit in ore gladii. Et pepercit Saül & populus, Agag, & optimis gregibus ovium & armentorum, & vestibus, & arietibus, & universis quæ pulchra erant, nec voluerunt disperdere ea: quidquid verò vile fuit & repro-

bum, hoc demoliti sunt.

LECTIO III. v. 10. ad 11.

Factum est autem verbum Domini ad Samuel, dicens: Pœnitet me quod constituerim Saül regem: quia dereliquit me, & verba mea opere non implevit. Contristatusque est Samuel, & clamavit ad Dominum, totâ nocte. Cùmque de nocte surrexisset Samuel, ut iret ad Saül manè, nuntiatum est Samueli, eò quod venisset Saül in Carmelum, & crexisset sibi fórnice[m] triumphalem, & reversus transisset, descendissetque in Gálgala. Venit ergo Samuel ad Saül, & Saül offerēbat holocaustum Domino, de iniitiis prædaram quæ attulerat ex Amalec.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalénsi. Anno 1624. Cap. 4. De Festis. §. 3.

Curent Episcopi in visitationibus Ecclesiarum Parochialium, ea refecare, quæ aliena prorsus conspiciuntur piis sodalitatibus & earum pio proposito. Hinc aboleantur omninò chœræ, commestationes, ebrietates, ludi, contentiones, dissidia. Sint omnia pia, modesta, devota; aut secus interdicantur omnes illæ societates, & bona earumdem quæcúmque, fabricis Ecclesiarum, aut aliis piis operibus applicentur.

Ad Magnificat, Ant. 1. a.
Multò melior est obedi-
entia quàm stultòrum victi-
mæ, qui nesciunt quid fá-
ciunt mali. *Eccle. 4. 17.*

Oratio, Omnipotens,
infra, ad Laudes, p. 317.

DOMINICA X.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 15. v. 13.
ad 19.

CUM venisset Sámuel
ad Saül, dixit ei Saül:
Benedíctus tu Dómino,
implévi verbum Dómini.
Dixitque Sámuel: Et quæ
est hæc vox gregum, quæ
résonat in auribus meis,
& armentòrum, quam ego
aúdio? Et ait Saül: De
Amalec adduxérunt ea:
pepércit enim pópulus me-
lióribus óvibus & armén-
tis, ut immolaréntur Dó-
mino Deo tuo; réliqua ve-
rò occidimus. Ait autem
Sámuel ad Saül: Sine me,
& indicábo tibi quæ locú-
tus sit Dóminus ad me no-
cte. Dixitque ei: Lóquere.
Et ait Sámuel: Nónne
cùm párvulus esses in ócu-
lis tuis, caput in tribubus
Israël factus es? unxitque
te Dóminus in Regem su-
per Israël, & misit te Dó-
minus in viam, & ait:
Vade, & interfice pecca-
tóres Amalec, & pugnábis
contra eos, usque ad inter-
neciónem eórum. Quare
ergo non audísti vocem
Dómini: sed versus ad

Pars Æstiva,

prædam es, & fecísti ma-
lum in óculis Dómini?

ps. j. Dixérunt majóres
natu Israël Samuéli: * Con-
stitue nobis Regem, ut júdi-
cet nos. *1. Reg. 8. 5. ps.*
Deus dedit Júdices, usque
ad Sámuel Prophétam; &
exínde postulavérunt Re-
gem. *Act. 13. 20. 21. **
Constitue.

LECTIO II. v. 20. ad 23.

ET ait Saül ad Samu-
elem: Imò audívi vo-
cem Dómini, & ambulávi
in via per quam misit me
Dóminus, & addúxi Agag
regem Amalec, & Amalec
interféci. Tulit autem de
præda pópulus oves & bo-
ves, primitias eórum quæ
cæsa sunt, ut immolet Dó-
mino Deo suo in Gálgalis.
Et ait Sámuel: Nunquid
vult Dóminus holocausta
& víctimas? & non potiùs
ut obediátur voci Dómini?
Mélior est enim obediéntia
quàm víctimæ: & auscul-
táre, magis quàm offérre
ádipem arietum. Quóniam
quasi peccátum ariolándi
est, repugnáre: & quasi
scelus idololatriæ, nolle
acquiéscere. Pro eo ergo
quòd abjecísti fermónem
Dómini, abjécit te Dómi-
nus, ne sis Rex.

ps. ij. Nóluit pópulus au-
dire vocem Samuélis; sed
* Dixérunt: Nequáquam;
Rex enim erit super nos. *1.*
Reg. 8. 19. ps. Secúndum
desidéria sua ambulátes.
Judæ. v. 18. * Dixérunt.

O

LECTIO III. v. 24. ad 31.

Dixitque Saül ad Samuélem : Peccávi , quia prævaticatus sum sermónem Dómini & verba tua , timens pópulum , & obédiens voci eórum. Sed nunc porta , quæso , peccátum meum , & revértere mecum , ut adórem Dóminum. Et ait Sámuel ad Saül : Non revértar tecum , quia projecisti sermónem Dómini , & projecit te Dóminus , ne sis Rex super Israël. Et conversus est Sámuel ut abíret : ille autem apprehéndit summitátem pallii ejus , quæ & scissa est. Et ait ad eum Sámuel : Scidit Dóminus regnum Israël à te hódie , & trádidit illud próximo tuo melióri te. Porro Triumphátor in Israël non parceret , & pœnitúdine non flectétur : neque enim homo est , ut agat pœniténtiam. At ille ait : Peccávi : sed nunc honóra me coram senióribus pópuli mei , & coram Israël , & revértere mecum , ut adórem Dóminum Deum tuum. Revérsus ergo Sámuel secútus est Saúlem : & adorávit Saül Dóminum.

R. iij. Dixit Dóminus ad Samuélem : Audi vocem eórum , & * Constitue super eos Regem. *1. Reg. 8. 22. 7.* Dei miníster est , vindex in iram ei qui malum agit. *Rom. 13. 4. ** Constitue. Glória. * Constitue.

IN II. NOCTURNÓ.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO IV. c. 1. v. 1. ad 5.

Diligite justítiam , qui judicátis terram. Sentíte de Dómino in bonitáte , & in simplicitáte cordis quærite illum : quóniam invenitur ab his qui non tentant illum : appáret autem eis qui fidem habent in illum. Pervérsæ enim cogitationes séparant à Deo ; probáta autem virtus corripit insipientes. Quóniam in malévola animam non introibit sapiéntia , nec habitábit in corpore súbdito peccátis. Spíritus enim sanctus disciplínæ effúgiét fictum , & auferet se à cogitationibus quæ sunt sinè intellectu , & corripietur à superveniénte iniquitáte.

R. jv. Tulit Sámuel lentículam olei , & effúdit super caput Saül , & deosculátus est eum , & ait : * Ecce unxit te Dóminus super hæreditátem suam in principem. *1. Reg. 9. 1. 7.* Dedit illis Deus Saül , filium Cis , virum de tribu Bénjamin , annis quadraginta. *Act. 13. 21. ** Ecce.

LECTIO V. v. 6. ad 10.

Benígnus est enim spíritus sapiéntiæ , & non liberábit malédicum à suis : quóniam renum illíus testis est Deus , & cordis illíus scrutátor est verus , & linguæ ejus audítor. Quóniam Spíritus Dómini replévit

orbem terrarum : & hoc , quod continet omnia , scientiam habet vocis. Propter hoc qui loquitur iniqua , non potest latere ; nec præteriet illum corripiens iudicium. In cogitationibus enim impii interrogatio erit : sermónum autem illius auditio ad Deum veniet , ad correptionem iniquitatum illius. Quóniam auris zeli audit omnia , & tumultus murmuratiónum non abscondetur.

R. v. Tulérunt Saúlem de domo , * Sterítque in médio pópuli , & áltior fuit univérso pópulo ab húmero & fursúm. *1. Reg. 10. 23. V.* Non est potéstas , nisi à Deo ; quæ autem sunt , à Deo ordinatæ sunt. *Rom. 13. 1. * Sterítque.*

LECTIO VI. *v. 11. ad finem.*

CUstodíte ergo vos à murmuratióne quæ nihil prodest , & à detracti-
one párcite linguæ , quóniam sermo obsécus in vácuum non ibit : os autem quod mentitur , occidit animam. Nolíte zeláre mortem in errore vitæ vestræ , neque acquirátis perditionem in opéribus mánuum vestrarum : quóniam Deus mortem non fecit , nec lætatur in perditione vivorum. Creávit enim , ut essent omnia : & sanábiles fecit nationes orbis terrarum : & non est in illis medicamentum exterminii ,

nec inferórum regnum in terra. Justícia enim perpétua est & immortalis. Impii autem manibus & verbis accersierunt illam : & æstimantes illam amicam , defluerunt , & sponsiones posuerunt ad illam : quóniam digni sunt qui sint ex parte illius.

R. vj. Ait Sámuél ad omnem pópulum : Certè vidétis quem elégerit Dóminus , quóniam non sit similis illi in omni pópulo : * Et clamávit omnis pópulus , & ait : Vivat Rex. *1. Reg. 10. 24. V.* Fraternitatem diligite , Deum time-
te , Regem honorificáte. *1. Petr. 2. 17. * Et clamávit. Glória. * Et clamávit.*

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Lib. 17. De Civit. Dei.

Cap. 6. n. 2.

LECTIO VII.

Illud quod ait Saúli Sámuél : Quóniam non servásti mandátum meum , quod mandávit tibi Dóminus ; quemádmódum nunc paráverat Dóminus regnum tuum usque in ætérnum super Israhél , & nunc regnum tuum non stabit tibi. Et quæret Dóminus sibi hóminem secúndum cor suum , & mandábit ei Dóminus esse in príncipem super pópulum suum ; quia non custodísti quæ mandávit tibi Dóminus : non sic accipiéndum est , ac si íptum

Saulem Deus in ætérnum præparáverit regnatúrum, & hoc pósteà nolúerit serváre peccánti; neque enim eum peccatúrum esse nesciēbat: sed præparáverat regnum ejus in quo figúra esset regni ætérni. Ideò addidit: Et nunc regnum tuum non stabit tibi. Stetit ergo, & stabit quod in illo significátum est: sed non huic stabit, quia non in ætérnum ipse fúerat regnatúrus, nec progénies ejus; ut saltém per pósteros álterum álteri succedéntes, viderétur impléri quod dictum est: In ætérnum.

¶. *vij.* Factum est verbum Dómini ad Sámuēl, dicens: * Pœnitet me quòd constitúerim Saúl regem. 1. Reg. 15. 10. 11. ¶. Mundus transit & concupiscéntia ejus; qui autem facit voluntátem Dei, manet in ætérnum. 1. Joan. 2. 17. * Pœnitet.

LECTIO VIII.

ET quæret, inquit, Dóminus sibi hóminem: sive David, sive ipsam Mediátórem significans Testaménti novi, qui figurabátur in chrísmate étiam quo unctus est ipse David, & progénies ejus. Non autem quasi nesciat ubi sit, ità Deus sibi hóminem quærit: sed per hóminem, more hóminum loquitur; quia & sic loquéndò nos quærit. Non solùm enim Deo Patri, verum étiam ipsi quoque Uni-

génito ejus, qui venit quæ-
rere quod perierat, usque
adèd jam erámus noti, ut
in ipso essemus elécti ante
constitutiónem mundi.

¶. *viiij.* Dixit Sámuēl ad Saulem; * Pro eo quòd abjecísti sermónem Dómini, abjecit te Dóminus, ne sis Rex. 1. Reg. 15. 23. ¶. Scio ópera tua, quia nomen habes quòd vivas, & mórtuus es. Apoc. 3. 1. * Pro.

Lectio sancti Evangelii
secúndum Lucam.

LECTIO IX. c. 18. v. 9.
ad 14.

Superbus condemnatus, humilis justificatus.

Dixit Jesús ad quosdam qui in se confidébant, tanquam justí, & aspernábantur cæteros, parábolam istam: Duo hómines ascendérunt in Templum, ut orárent, unus Pharisæus, & alter Publicánu. Et reliqua.

Homília sancti Augustíni
Epíscopi.

Enarrat. 2. in Psal. 31. n. 10. 11.

Qui vult fortis esse, velut præsumens de se, & jactans mérita sua, qualiacúmque illa sint, erit similis Pharisæo illi, qui quod à Deo se dicebat accepísse, supérbè tamen jactábat. Grátias, inquit, tibi. Atténdite, fratres mei, quale genus supérbie comméndet Deus: verè quale potest subintráre justo hómini, quale potest subré-

pere etiam bonæ spei viro. Grátias tibi, dicebat. Ergo, cum dicebat, Grátias tibi, fatebátur ab illo se accepisse quod habebat. Quid enim habes quod non accepisti? Ergo, Grátias tibi ago, dixit. Grátias tibi ago, quia non sum sicut cæteri homines, raptóres, injústi, adulteri, sicut & Publicánus iste. Unde ergo superbus? Non quia de bonis suis Deo grátias agebat, sed quia super álterum se de ipsis bonis extollébat. Unde superbus? Quia spernébat cæteros. Unde probas? In ipsis verbis. Quómodo? Phariseus, inquit, ille contempsit de longè stantem, cui Deus confiténti propinquábat. Publicánus, inquit, de longínquo stabat: sed Deus ad illum de longínquo non stabat. Quare Deus ab illo de longínquo non stabat? Quia álio loco dicitur: Propè est Dóminus his qui obtrivérent cor.

¶. jx. Humílium & mansuetórum semper tibi, Dómine, plácuít deprecátio, * Deus cœlórum, Créator aquárum, & Dóminus totíus creatúræ, exaúdi me. *Judith. 9. 16. 17. ψ. Publicánus percutiebat pectus suum, dicens: Deus, propítius esto mihi peccatóri. Luc. 18. 13. * Deus. Glória. * Deus.*

Te Deum.

Ad Benedíctus, *Ant. 2.*

D. * Odíbilis coram Deo est & homínibus supérbia. *Eccli. 10. 7.*

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui abundantíâ pietátis tuæ, & mérita supplicum excédis & vota; effúnde super nos misericórdiam tuam, ut dimíttas quæ consciéntia méruit, & adjícias quod orátio non præsumit; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.

Anno 1563. *Sess. 24. De Reform. Cap. 1.*

SANCTA Sýnodus omnes & singulos qui ad promótionem præficiendórum quodcúmque jus habent, hortátur & monet, ut imprímis memínerint, nihil se ad Dei glóriam & populórum salutem utilius posse fácere, quàm si bonos Pastóres, & Ecclesiæ gubernándæ idóneos promovéndos stúdeant; eosque aliénis peccátis communicántes mortáliter peccáre, nisi digniores & Ecclesiæ magis útiles præfici diligénter curáverint.

Ad Magníficat, *Ant. 4. 2.* Omnis qui se exáltat, humiliábitur; & qui se humiliat, exaltábitur. *Luc. 18. 14.* FERIA SECUNDA. De Libro primo Regum. LECTIO I. c. 15. v. 32.

ad finem.

Dixit Sámuel: Addúcite ad me Agag re-

O iij

gem Amalec. Et oblatus est ei Agag pinguiſſimus, & tremens. Et dixit Agag: Siccinè ſeparat amara mors? Et ait Sámuel: Sicut fecit absque liberis mulieres gladius tuus, sic absque liberis erit inter mulieres mater tua. Et in frustra concidit eum Sámuel coram Dómino in Gálgalis. Abiit autem Sámuel in Rámatha: Saül verbò ascéndit in domum suam in Gábaa. Et non vidit Sámuel ultra Saül, usque ad diem mortis suæ: verúmtamen lugébat Sámuel Saulem, quóniam Dóminum pœnitebat quòd constituisset eum Regem super Israël.

ſy. j. Dixérunt, p. 313.

LECTIO II. c. 16. v. 1. ad 5.

Dixitque Dóminus ad Samuélem: Usquequò tu luges Saül, cùm ego projecerim eum, ne regnet super Israël? Imple cornu tuum óleo, & veni, ut mittam te ad Isaï Bethlehemitem: pròvidi enim in filiis ejus mihi Regem. Et ait Sámuel: Quo modo vadam? audiet enim Saül, & interficiet me: Et ait Dóminus: Vitulum de armento tolles in manu tua, & dices: Ad immolándum Dómino veni. Et vocabis Isaï ad víctimam: & ego ostendam tibi quid facias, & unges quemcúmque monstrávero tibi. Fecit ergo Sámuel, sicut locútus est ei Dóminus. Venítque

in Bétlehem, & admirati sunt seniores civitatis occurréntes ei, dixerúntque: Pacíficusne est ingressus tuus? Et ait: Pacíficus. Ad immolándum Dómino veni, sanctificámini, & veníte mecum, ut immolem. Sanctificávit ergo Isaï & filios ejus, & vocávit eos ad sacrificium.

ſy. ij. Nóluit, p. 313.

LECTIO III. v. 10. ad 13.

Adduxit itaque Isaï septem filios suos coram Samuele: & ait Sámuel ad Isaï: Non elégit Dóminus ex istis. Dixitque Sámuel ad Isaï: Nunquid jam compléti sunt filii? Qui rēpondit: Adhuc reliquus est parvulus, & pascit oves. Et ait Sámuel ad Isaï: Mitte, & adduc eum: nec enim discumbémus priùs quàm huc ille véniat. Misit ergo, & adduxit eum. Erat autem rufus, & pulcher aspéctu, decoráque fácie. Et ait Dóminus: Surge, unge eum, ipse est enim. Tulit ergo Sámuel cornu ólei, & unxit eum in médio fratrum ejus: & directus est Spíritus Dómini à die illa in David, & deinceps. Surgénsque Sámuel, abiit in Rámatha.

ſy. iij. Dixit, p. 314.

C A N O N.

Ex Concilio Lateranénsi primo Œcuménico.

Anno 1123. Can. 7.

Nullus omnínò Archidiaconus, aut Archi-

pter , aut Præpósi-
vel Decánus , animá-
turam , vel præbén-
ecclesiæ , sinè iudicio
sensu Epíscopi , alí-
buat. Imò , sicut san-
Canónibus sancítum
tura & rerum Eccle-
árum dispensátio in
opi iudicio & pote-
permáneat.

TERTIA.
libro primo Regum.
10 I. c. 16. v. 14. ad 18.
ritus Dómini recéssit
Saül , & exagitábat
píritus nequam , à Dó-
Dixerúntque servi
ad eum : Ecce spíri-
ei malus exágitat te.
t dominus noster , &
tui qui coram te sunt ,
nt hóminem sciéntem
re cíthará , ut quan-
rripúerit te spíritus
ini malus , psallat ma-
â , & léviús feras. Et
aül ad servos suos :
dète ergo mihi áli-
benè psalléntem , &
cite eum ad me. Et
adens unus de páeris ,
Ecce vidi filium Isái
chemítem sciéntem
re , & fortíssimum ró-
& virum bellicósum ,
déntem in verbis , &
pulchrum : & Dómi-
st cum eo.

7. Tulit , p. 314.
10 II. v. 19. ad fin.
Isit ergo Saül núntios
ad Isái , dicens : Mitte
David filium tuum ,
in páscuis. Tulit ita-

que Isái ásinum plenum
pánibus , & lagénam vini ,
& hœdum de capris unum ,
& misit , per manum David
filii sui , Saúli. Et venit Da-
vid ad Saül , & stetit co-
rameo : at ille diléxit eum
nimis , & factus est ejus
ármiger. Misítque Saül ad
Isái , dicens : Stet David
in conspéctu meo : invénit
enim grátiam in óculis
meis. Igitur quandocúm-
que spíritus Dómini malus
arripiébat Saül , David tol-
lébat cítharam , & percu-
tiébat manu suâ , & refo-
cillabátur Saül & léviús
habébat ; recedébat enim
ab eo spíritus malus.

Rx. ij. Tulérunt , p. 315.
LECTIO III. c. 17. v.
4. ad 10.

ET egréssus est vir spú-
rius de castris Philis-
thinórum , nómine Gó-
liath , de Geth , altitúdi-
nis sex cubitórum & palmi :
& cassis ærea super caput
ejus , & lorícâ squamátâ
induebátur. Porro pondus
loricæ ejus , quinque míl-
lia siclórum æris erat : &
ócreas æreas habébat in
crúribus : & clýpeus æreus
tegébat húmeros ejus. Ha-
stíle autem hastæ ejus erat
quasi licíatóríum texén-
tium ; ipsum autem ferrum
hastæ ejus sexcéntos si-
clos habébat ferri : & ármí-
ger ejus antecedébat eum.
Stánsque clamábat advér-
sùm phalángas Israël , &
dicébat eis : Quare veni-

stis parâti ad prælium ? Nunquid ego non sum Philisthæus , & vos servi Saül ? Eligite ex vobis virum , & descéndat ad singulâre certâmen. Si quiverit pugnâre mecum , & percússerit me , érimus vobis servi : si autem ego prævalúero , & percússero eum , vos servi éritis , & serviétis nobis. Et aiébat Philisthæus : Ego exprobrâvi agmínibus Israhël hódie : Date mihi virum , & ineat mecum singulâre certâmen.

Æ. iij. Ait , p. 315.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Cap. 14. De promov. ad Benefic.

UT intégritas eórum qui ad Beneficia Ecclesiastica assumúntur , salútem animárum procúret , vestigiis Patrum últimi Concílii provinciális inhæréntes , reverendíssimos Episcopos comprovinciâles exhortámur & monémus , ut quæ ab iisdem Pátribus de exâmine promovendórum ad Beneficia Ecclesiastica sancíta sunt , in suis Diocésibus exequéntes , eas persónas ad régimen asúmant animárum , quæ munéríbus sibi impósitis fructuosè respondére possint.

FERIA QUARTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 17. v. 37. ad 41.

Ait David : Dóminus qui erípuit me de ma-

nu leónis , & de manu urísi , ipse me liberábit de manu Philisthæi hujus. Dixit autem Saül ad David : Vade , & Dóminus tecum sit. Et induit Saül David vestiméntis suis , & impósuit gáleam æream super caput ejus , & vestívit eum lorí-câ. Accínctus ergo David gládio ejus super vestem suam , cœpit tentâre si armátus posset incédere : non enim habébat consuetúdinem. Dixitque David ad Saül : Non possum sic incédere , quia non usum habeo. Et depósuit ea. Et tulit bâculum suum quem semper habébat in má-nibus ; & elégit sibi quinque limpidíssimos lápidés de torrente , & misit eos in peram pastorâlem quam habébat secum , & fundam manu tulit : & procéssit advérsùm Philisthæum. Ibat autem Philisthæus incédens , & appropínquans advérsùm David , & armiger ejus ante eum.

Æ. j. Factum , p. 316.

LECTIO II. v. 42. ad 47.

Cumque inspexisset Philisthæus , & vidisset David , despéxit eum : erat enim adoléscent , rufus , & pulcher aspéctu. Et dixit Philisthæus ad David : Nunquid ego canis sum , quòd tu venis ad me cum bâculo ? Et maledíxit Philisthæus David in diis suis. Dixitque ad David : Veni ad me , & dabo carnes tuas

volatilibus cœli & bêstis terræ. Dixit autem David ad Philisthæum : Tu venis ad me cum gládio, & hasta, & clýpeo : ego autem vénio ad te in nómine Dómini exercítuum, Dei ágminum Israël quibus exprobrásti hódie. Et dabit te Dóminus in manu mea, & percútiam te, & auferam caput tuum à te : & dabo cadavera castrórum Philisthiim hódie volatilibus cœli & bêstis terræ : ut sciat omnis terra, quia est Deus in Israël : & nóverit univérſa ecclésia hæc, quia non in gládio, nec in hasta salvat Dóminus : ipsius enim est bellum, & tradet vos in manus nostras.

R. ij. Dixit, p. 316.

LECTIO III. *v. 48. ad 51.*

CUm ergo surrexisset Philisthæus, & veniret, & appropinquaret contra David, festinavit David, & cucurrít ad pugnam ex adverso Philisthæi. Et misit manum suam in perram, tulitque unum lapidem, & fundâ jecit, & circumducens percussit Philisthæum in fronte : & infixus est lapis in fronte ejus, & cecidit in faciém suam super terrâ. Prævaluitque David adversum Philisthæum in funda & lapide, percussumque Philisthæum interfecit. Cúmque gládium non haberet in manu David, cucurrít, & stetit super Philisthæum ; & tulit gládium

ejus, & eduxit eum de vagina sua : & interfecit eum, præciditque caput ejus. Videntes autem Philisthiim, quod mortuus esset fortissimus eorum, fugerunt.

R. iij. Air Samuel : * Melior est obediéntia quàm victimæ, & auscultâre, magis quàm offérre adipem arietum. 1. Reg. 15. 22. ¶. Misericórdiam volo, & non sacrificium. Matt. 9. 13. * Melior. Glória. * Melior.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi. Anno 1624. Cap. 14. De promov. ad Benef. §. 1.

NE quis pro cuiusvis rescripti Apostólici, vel simplici signatúræ executione, existimet, vocem, Ordinárii, in ípsis rescriptis appóſitam, Capítulis, Abbátibus, aliisve Superióribus Ordinum, étiam alias Collatóribus, compétere, declarámus, cláusulam illam, (Et committátur Ordinário,) in hujúsmodi rescriptis appóni sólitam, sólis Primátibus, Archiepiscopis, Episcopis, seu eórum Vicáriis generalibus conveníre & compétere.

FERIA QUINTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. *c. 18. v. 6. ad 11.*

CUm reverteretur, percussio Philisthæo, David, egressæ sunt mulieres de univérſis úrbibus Israël, cantantes, chorosque du-

cénres in occúrsum Saül regis, in týmpanis lætitiæ, & in sistris. Et præcinébant mulieres ludéntes, arque dicéntes : Percússit Saül mille, & David decem millia. Irátus est autem Saül nimis, & displicuit in óculis ejus sermo iste, dixitque : Dederunt David decem millia, & mihi mille dederunt : quid ei súperest, nisi solum regnum ? Non rectis ergo óculis Saül aspiciébat David à die illa, & deinceps. Post diem autem alteram, invásit spíritus Dei malus Saül, & prophétábat in médio domús suæ : David autem psallébat manu suâ, sicut per singulos dies : tenebátque Saül lanceam, & misit eam, putans quòd configere posset David cum pariete : & declinávit David à fácie ejus secúndò.

R. j. Dixérunt, p. 313.

LECTIO II. c. 21. v. 1. ad 6.

VEnit autem David in Nobé ad Achímelech sacerdotem : & obtúpuit Achímelech, eò quòd venisset David. Et dixit ei : Quare tu solus, & nullus est tecum ? Et ait David ad Achímelech sacerdotem : Rex præcepit mihi sermónem, & dixit : Nemo sciat rem propter quam missus es à me, & cujúsmodi præcepta tibi dederim : nam & púeris condixi in illum & illum locum. Nunc

ergo si quid habes ad manum, vel quinque panes, da mihi, aut quidquid inveneris. Et respondens sacerdos ad David, ait illi : Non hábeo láicos panes ad manum, sed tantum panem sanctum : si mundi sunt púeri, máximè à mulieribus ? Et respondit David sacerdoti, & dixit ei : Equidem, si de mulieribus ágitur : continuimus nos ab heri & nudiustertius, quando egrediebámur, & fuerunt vasa puerorum sancta : porro via hæc pollúta est, sed & ipsa hódie sanctificábitur in vasis. Dedit ergo ei sacerdos sanctificátum panem : neque enim erat ibi panis, nisi tantum panes propositionis, qui subláti fuerant à fácie Dómini, ut poneréntur panes calidi.

R. ij. Nóluit, p. 313.

LECTIO III. c. 25. v. 1. ad 8.

MOrtuus est autem Samuel : & congregátus est univérsus Israël, & planxérunt eum, & sepeliérunt eum in domo sua in Rámatha. Consurgénsque David, descendit in désertum Pharan. Erat autem vir quíspiam in solitúdine Maon, & posséssio ejus in Carmélo, & homo ille magnus nimis : erántque ei oves tria millia, & mille capræ. Et accidit ut tonderétur grex ejus in Carmélo. Nomen autem viri illius erat Na-

& nomen uxoris ejus
aïl ; eratque mulier
udentissima & specio-
sior vir ejus durus, &
rursus, & malitiosus :
autem de genere Ca-
dum ergo audisset Da-
vid in deserto quod ton-
deret Nabal gregem suum,
decem juvenes, &
eis : Ascendite in Car-
men, & venietis ad Na-
bal & salutabitis eum ex
no meo pacifice. Et
respondens : Sit fratribus meis,
pax, & domui tue
& omnibus quæcum-
que habes, sit pax. Audivi
quod tonderent pastores
tui erant nobiscum in
deserto. Nunquam eis mo-
nuimus, nec aliquando
aliquidquam eis de gre-
gum tempore quo fue-
runt nobiscum in Carmelo.
Roga pueros tuos, &
abunt tibi. Nunc ergo
nuntiant pueri tui gratiam
ulisti tuis : in die enim
venimus. Quodcum-
que venerit manus tua,
servis tuis, & filio tuo
David.

iii. Dixit, p. 314.

C A N O N.

concilio Burdigalensi.

1624. Cap. 14. De
novis, ad Benef. §. 1.

Eclaramus, nulla, à Ca-
pitulis, Abbâtibus, &
quibuscumque, mandâ-
vit rescripta Apostoli-
cæ simplices signatû-
executioni demandari
Nec secus de resigna-

tionibus ex causa permuta-
tionis factis, judicamus :
sed ea omnia ad Episcopos
duntaxat pertinere, exclu-
sis aliis omnibus, edici-
mus.

FERIA SEXTA.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 25. v. 9. ad 13.

CUM venissent pueri
David, locuti sunt ad
Nabal omnia verba hæc ex
nómine David : & silue-
runt. Respondens autem
Nabal pueris David, ait :
Quis est David ? & quis est
filius Isai ? Hódie increvé-
runt servi qui fugiunt dó-
minos suos. Tollam ergo
panes meos, & aquas meas,
& carnes pecorum quæ oc-
cidi tonsoribus meis, & da-
bo viris quos nescio unde
sint ? Regressi sunt itaque
pueri David per viam suam,
& reversi venerunt, & nun-
tiaverunt ei omnia verba
quæ dixerat. Tunc ait Da-
vid pueris suis : Accingá-
tur unusquisque gladio suo.
Et accincti sunt singuli glá-
diis suis, accinctusque est
& David ense suo : & secú-
ti sunt David quasi qua-
dringenti viri. Porro du-
centi remanserunt ad sár-
cinas.

R. j. Tulit, p. 314.

LECTIO II. v. 23. ad 27.

CUM autem vidisset Abi-
gaïl David, festinavit,
& descendit de asino, &
procidit coram David su-
per faciem suam, & adorá-
vit super terram, & cecidit

ad pedes ejus, & dixit: In me sit, dōmine mi, hæc iniquitas. Loquatur, obsecro, ancilla tua in auribus tuis: & audi verba famulæ tuæ. Ne ponat, oro, dōminus meus rex cor suum super virum istum iniquum Nabal: quoniam secundum nomen suum stultus est, & stultitia est cum eo. Ego autem ancilla tua non vidi pueros tuos, dōmine mi, quos misisti. Nunc ergo, dōmine mi, vivit Dōminus, & vivit anima tua, qui prohibuit te ne venires in sanguinem, & salvavit manum tuam tibi: & nunc fiant sicut Nabal inimici tui, & qui quærunt dōmino meo malum. Quapropter suscipe benedictionem hanc, quam attulit ancilla tua tibi dōmino meo: & da pueris qui sequuntur te dōminum meum.

Ps. ij. Tulérunt, p. 315.

LECTIO III. *v. 32. ad 35.*

ET ait David ad Abigail: Benedictus Dōminus Deus Israël, qui misit hodie te in occursum meum, & benedictum eloquium tuum, & benedicta tu, quæ prohibuisti me hodie, ne irem ad sanguinem, & ulciscer me manu meâ. Alioquin, vivit Dōminus Deus Israël, qui prohibuit me ne malum facerem tibi: nisi citò venisses in occursum mihi, non remansisset Nabal, usque ad lucem matutinam, mingens ad parie-

tem. Suscepit ergo David de manu ejus omnia quæ attulerat ei, dixitque ei: Vade pacificè in domum tuam, ecce audivi vocem tuam, & honoravi faciem tuam.

Ps. ij. Ait, p. 315.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi, Anno 1624. Cap. 14. De promov. ad Benef. §. 2.

Non liceat inferioribus Collatoribus, Abbatibus scilicet, Prioribus conventualibus, laicisve Patronis quibuscumque, si quod forsàn jus conferendi sibi ex privilegio concessum sit, & debite probatum, Beneficia Ecclesiastica curam animarum habentia conferre, donec ipsi providendi ad eadem Beneficia, ab Episcopo examinati, probati, & ad eosdem remissi fuerint.

S A B B A T O.

De Libro primo Regum.

LECTIO I. c. 31. *v. 1. ad 5.*

Philisthim pugnabant adversum Israël: & fugerunt viri Israël ante faciem Philisthim, & ceciderunt interfecit in monte Gelboë. Irrueruntque Philisthim in Saul, & in filios ejus: & percusserunt Jonatham, & Abinadab, & Melchisua, filios Saul. Totumque pondus praelii versum est in Saul: & consecuti sunt eum viri sagittarii, & vulneratus est vehementer à sagittariis. Dixitque

ad armigerum suum :
ina gládium tuum , &
ite me : ne fortè vé-
: incircumcísí isti , &
fícient me , illudéntes

Et nóluit ármiger
: fúerat enim nímio
repertérritus. Arrípuít
e Saúl gládium , &
super eum. Quod cùm
et ármiger ejus , vidé-
quod mórtuus esset
: irrúit étiam ípse su-
ládium suum , & mór-
est cum eo.

*fiat de Sabbato , duo
a. 1179. è III. Noctur.
præced.*

TIO II. v. 6. ad 7.
Ortuus est ergo Saül ,
& tres filii ejus , & ár-
: illíus , & univérí vi-
: íntes autem viri Israél ,
: ant trans vallem , &
Jordánem , quòd fu-
t viri Israélitæ , &
mórtuus esset Saül ,
i ejus , reliquerunt ci-
: suas , & fugérunt :
úntque Philístiim ,
vitavérunt ibi.

IO III. v. 8. ad fin.
Létâ autem die álterâ ,
enérunt Philístiim ,
oliárent interféctos ,
enérunt Saúl & tres
ejus jacéntes in mon-
lboë. Et præcidérunt
Saül , & spoliavérunt
armis : & misérunt in
n Philístiinórum per-
tum , ut annuntiáré-
i templo idolórum ,
pópulis. Et posuérunt

arma ejus in templo Astha-
roth : corpus verò ejus sus-
pendérunt in muro Beth-
san. Quod cùm audísse-
habitatóres Jabes Gálaad ,
quæcúmque fécerant Phi-
lístiim Saúl , surrexérunt
omnes viri fortíssimi , &
ambulavérunt totâ nocte ,
& tulérunt cadáver Saúl &
cadávèra filiórum ejus , de
muro Bethsan : venerúnt-
que Jabes Gálaad , & com-
bussérunt ea ibi. Et tulé-
runt ossa eórum , & sepe-
liérunt in némore Jabes , &
jejunavérunt septem dié-
bus.

C A N O N.

Ex Concílio Lateranénsi
tértio Œcuménico.

Anno 1179. Cap. 8.

N Ulla Ecclesiástica Mi-
nistéria , seu étiam Be-
neficia , vel Ecclesiæ , ál-
cui tribuántur seu promit-
tántur , ántequàm vacent ,
ne desideráre quis mortem
próximí videátur , in cujus
locum & Beneficiúm se
credíderit succésúrum.

Ad Magníficat , Ant. 1. g.

David in sua misericórdia
consecútus est sedem regni ,
in sécula. 1. Mach. 2. 57.

*Oratio , Sentiámus , in-
frâ , ad Laudes , p. 330.*

DOMINICA XI.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber secúndus
Regum.

LECTIO I. c. I. v. 1. ad 4.

F Actum est autem , post-
quàm mórtuus est Saül ,

ut David reverteretur à cæ-
de Amalec, & maneret in
Síceleg duos dies. In die
autem tertia, apparuit homo
veniens de castris Saül, ve-
ste conscissâ, & pulvere
conspersus caput: & ut ve-
nit ad David, cecidit su-
per faciẽm suam, & adorá-
vit. Dixitque ad eum Da-
vid: Unde venis? Qui ait
ad eum: De castris Israël
fugi. Et dixit ad eum Da-
vid: Quod est verbum quod
factum est? Indica mihi.
Qui ait: Fugit pópulus ex
prælio, & multi corruen-
tes è pópulo mórtui sunt:
sed & Saül & Jónathas fi-
lius ejus interiérunt.

R. j. Interfécit Dóminus
Saül, & * Tráns tulit reg-
num ejus ad David filium
Isaï. 1. Par. 10. 14. ꝑ. Amó-
to Saül, suscitávit Deus
David regem. Act. 13. 22.
* Tráns tulit.

LECTIO II. v. 5. ad 10.

Dixitque David ad ado-
lescẽtem qui nun-
tiábat ei: Unde scis quia
mórtuus est Saül, & Jóna-
thas filius ejus? Et ait ado-
lescens qui nuntiábat ei:
Casu veni in montem Gél-
boë, & Saül incumbébat
super hastam suam: porro
currus & équites appropin-
quábant ei, & convérsus
post tergum suum, vidéns-
que me vocávit. Cui cum
respondíssem, Adsum, di-
xit mihi: Quisnam es tu?
Et áio ad eum: Amalecí-
tes ego sum. Et locútus est

mihi: Sta super me, & in-
terfice me: quóniam te-
nent me angústia, & adhuc
tota ánima mea in me est.
Stánsque super eum, occidi
illum: sciebam enim quòd
vivere non póterat post
ruinam. Et tuli diadéma
quod erat in cápite ejus, &
armíllam de bráchio illius,
& áttuli ad te dómínium
meum huc.

R. ij. Unxérunt David
Regem super Israël, * Juxta
sermónem Dómini, quem
locútus est in manu Sámu-
el. 1. Par. 11. 3. ꝑ. Testimó-
nium pérhibens dixit Deus:
Inveni David filium Jesse,
virum secúndum cor meum.
Act. 13. 22. * Juxta.

LECTIO III. v. 11. ad
16.

Apprehẽdens autem
David vestimẽta sua
scidit, omnesque viri qui
erant cum eo, & planxé-
runt, & flevérunt, & jeju-
navérunt usque ad véspe-
ram super Saül, & super
Jónatham filium ejus, &
super pópulum Dómini, &
super domum Israël, eò
quòd corruísset gládio.
Dixitque David ad juve-
nem qui nuntiáverat ei:
Unde es tu? Qui respón-
dit: Fílius hóminis ádve-
næ Amalecítæ ego sum. Et
ait ad eum David: Quare
non timuísti mittere ma-
num tuam ut occíderes
christum Dómini? Vo-
cánsque David unum de
pueris suis, ait: Accédens

1 eum. Qui percussit & mórtuus est. Et ait m David : Sanguis per caput tuum , os uum locútum est ad te , dicens : Ego in-

christum Dómini. *iiij.* Cùm transcen- qui portábant ar- ómini sex passus , im- at bovem & arietem ; David saltábat totis ante Dóminum. 2. 13. 14. *ψ.* Pétiit Da- inveníret tabernácu- Deo Jacob. *Act.* 7. Et David. Glória. * vid.

I. NOCTURNO.
Libro Ecclesiástici.

10 IV. c. 47. v. 1.

rexit Nathan Prophé- in diébus David. Et deus separátus à car- David à filiis Israël. leónibus lusit , quasi gnis : & in urfis si- fecit , sicut in agnis , in juventúte sua. id non occídit gi- n ; & abstulit oppró- de gente ? In tollén- num saxo fundæ de- xultatióem Góliæ : invocávit Dóminum oténtem , & dedit tera ejus róllere hó- n fortem in bello , altáre cornu gentis

v. Cùm compléti fúe- es tui , & dormieris átribus tuis , * Susci- emen tuum post te ,

quod egrediétur de útero tuo , & firmábo regnum ejus.

2. *Reg.* 7. 12. *ψ.* Hujus Deus ex sémine , secún- dùm promissióem , edúxit Israël Salvatórem , Jesum. *Act.* 13. 23. * Suscitábo.

LECTIO V. v. 7. ad 11.

SIC in decem millibus S glorificávit eum , & laudávit eum in benedi- ctiónibus Dómini , in offe- réndo illi corónam glóriæ : contrívit enim inimicos ún- dique , & extirpávit Philí- sthiim contrários usque in hodiérnum diem : contrí- vit cornu ipsórum usque in ætérnum. In omni ópere dedit confessiόem Sancto & Excélso , in verbo glóriæ. De omni corde suo laudá- vit Dóminum , & diléxit Deum qui fecit illum : & dedit illi contra inimicos poténtiam. Et stare fecit cantóres contra altáre , & in sono eórum dulces fe- cit modos.

iiij. v. Dixit David ad Nathan : Peccávi Dómi- no : * Dixítque Nathan ad David : Dóminus quoque tránstulit peccátum tuum. 2. *Reg.* 12. 13. *ψ.* Si con- fiteámur peccáta nostra , fidélis est & justus Deus , ut remíttat nobis peccáta nostra. 1. *Joan.* 1. 9. * Di- xítque.

LECTIO VI. v. 12. ad 13.

ET dedit in celebratió- nibus decus , & orná- vit témpora usque ad con-

summationem vitæ, ut laudarent nomen sanctum Domini, & amplificarent manẽ Dei sanctitatem. Dominus purgavit peccata ipsius, & exaltavit in æternum cornu ejus: & dedit illi testamentum regni, & sedem gloriæ in Israël.

R. vj. Ait Rex Abisai & universis servis suis: Ecce filius meus qui egressus est de útero meo, quærit animam meam: quanto magis nunc filius Jémini? * Dimittite eum, ut maledicat, juxta præceptum Domini. 2. *Reg.* 16. 11. *ψ.* Christus, cum malediceretur, non maledicebat. 1. *Perr.* 2. 23. * Dimittite. Glória. * Dimittite.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Joannis

Chrysostomi.

Hom. 2. *De David & Saül.*

LECTIO VII.

CUm Saul incidisset in manus David, post datam salutem insequens illum, & occidere volens, cumque posset hostem cum universo exercitu concidere, dimisit illum integrum & incolumem. Ideoque cum sciret morbum regis immedicabilem esse, neque illum unquam hostilem in se animum positurum, submovit sese ab oculis illius, & apud Bárbaros vitam agebat, serviens, honore privatus, pudore suffusus, labore ac miseriâ sibi ipse *parans* ad victum necessa-

ria. Atqui non hoc tantum est quod miremur: sed illud quoque quod posteaquam audierat Regem nã acie cecidisse, discidit vestem, & cinere se conspersit, & co luctu luxit, quo quis lugeret, amisso primogenito germanoque filio. Subinde nomen illius inclamans unã cum filii nomine; compositis etiam encomiis, ac voces acerbis doloris testes emittens, impransus mansit usque ad vesp̃eram, exocrans & ipsa loca quæ Saülis sanguinem excéperant.

R. vij. Dixit David ad Dominum, cum vidisset Angelum cadentem populum: * Ego sum qui peccavi, ego iniquè egi; isti qui oves sunt, quid fecerunt? 2. *Reg.* 24. 17. *ψ.* Tribulatio & angustia in omnem animam hominis operantis malum. *Rom.* 2. 9. * Ego.

LECTIO VIII.

Nunc mihi quisque recordetur inimici qui læsit, dolore etiamnum in animo æstuante, atque hunc & vivum servet, & vitã defunctum deploret, haud quidem ad ostentationem, sed ex animo veroque corde; etiamsi quid perferendum sit incómodi, ne quid offēdat eum qui læsit, omnia tum faciat, tum patiatur, magna à Deo expēctans prēmia. En hic etiam regnum adeptus est, nec tamen iniquitatis cæde manus, sed dex-

habens puram, sic co-
redimîtus est, sic ad
n ascéndit, pûrpurâ
idémate magnificén-
ncómium gestans, vi-
t quòd hosti pepercîf-
quòd eúmdem extín-
luxisset. Idcirco non
modò, sed & mórtuus,
um memoriâ cele-

viii. Mórtuus est Da-
senectúte bona, * Ple-
iérum & divitiis, &
: & regnâvit Sâlo-
filius ejus pro eo. 1.
29. 28. *ÿ.* David in
neratione, cûm ad-
râisset voluntâti Dei,
vîvit, & appósitus est
tres suos. *Act.* 13. 36.
nus.

io sancti Evangélii
cúndum Marcum.

TIO IX. c. 7. v.
ad finem.

ardus & Mutus.

uens Jesus de finibus
yri, venit per Sidó-
id mare Galilææ. Et
a.

lia venerâbilis Bedæ
Presbýteri.

Homil. Æstiv. de
Temp.

spiciens Jesus in cœ-
n, ingémuit, & ait
phphéthâ, quod est,
erire; & statim apértæ
ures ejus, & solútum
iculum linguæ ejus.
sanatûrus ægrórum
nus, súspicit in cœ-
& ingémuit; ut ubi
sperânda salus, &

quâ compunctiônis vel la-
crymârum sit devotiône
quærênda ac petênda, si-
gníficer. Súspiciens in cœ-
lum, ingémuit; quia nòs,
quos ad cœléstia possidênda
creâvit, longè in terréstria
dejéctos esse dóluit. Súspi-
ciens in cœlum, ingémuit;
ut nobis, qui à cœléstibus
gaúdiis per terréna oble-
ctaménta discéssimus, ad
hæc per gémitus & súspíria
insinuâret esse redeúndum.
Quod autem ait, Ephphé-
thâ, id est, Adaperíre, pro-
pter aures dixit sanândas,
quas súrditas diútina cláu-
serat, sed ad audiéndum
jam tactus patefécit ipsius,
Unde credo mos incre-
búerit Ecclésiæ, ut sacer-
dotes illius his quos perci-
piéndis Baptísmi sacramén-
tis præparant, prius inter
cætera consecratiônis exór-
dia, de salíva oris sui nares
tangant & aures, dicêntes,
Ephphéthâ: ut abjéctis de-
lectatiônibus nóxiis, solum
Christi semper amplectân-
tur odórem, & relícto au-
ditu linguæ nequam, aú-
diant verba Christi.

ÿ. ix. Aures audiéntium
diligénter auscultábunt; &
* Cor stultórum intélliget
sciéntiam; & lingua bal-
bórum velóciter loquétur
& planè. *Is.* 32. 3. 4. *ÿ.*
Apértæ sunt aures surdi &
muti, & solútum est vín-
culum linguæ ejus. *Marc.*
7. 35. * Cor. Glória. * Cor.
Te Deum.

Ad Benedictus, Ant. 1. J.
Aures surdorum patebunt.
Tunc saliet sicut cervus,
claudus, & aperta erit lin-
gua mutorum. *Is. 35. 5. 6.*

Oratio.

Sentiámus, Dómine,
quæsumus, auxilium
gratiæ tuæ, quæ aures no-
stras ad obediendum tibi
aperiat, & linguam nostram
ad rectè & piè loquendum
solvat; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

*Anno 1563. Sess. 24. De
Reform. Cap. 17.*

Sancta Synodus debi-
tam regendis Ecclesiis
disciplinam restituere cú-
piens, præsentí decreto
quod omnibus mandat ob-
servari, statuit, ut in pó-
sterum unum tantum Bene-
fícium Ecclesiásticum sín-
gulis conferatur.

Ad Magnificat, Ant. 5. C.
Benè omnia fecit; & sur-
dos fecit audire, & mutos
loqui. *Marc. 7. 37.*

FERIA SECUNDA.
De Libro secundo Regum.
LECTIO I. c. 1. v. 18. ad fin.

Ait David: Consídera.
Israël, pro his qui mór-
tui sunt super excelsa tua
vulneráti. Inclyti Israël su-
per montes tuos interféc-
ti sunt. Quómodo ceciderunt
fortes! Nolite annuntiáre
in Gerh, neque annuntié-
tis in cómpitis Ascalónis:
ne fortè læténtur filix Phi-
lísthiim, ne exúltent filix
incircumcisórum. Montes

Gélboë, nec ros nec plú-
via véniant super vos, ne-
que sint agri primitiárum:
quia ibi abjéctus est clý-
peus fórtium, clýpeus Saul,
quasi non esset unctus óleo.

A ságuine interfectórum,
ab ádipe fórtium, sagíta
Jónathæ nunquam rediit
retrórsùm, & gládus Saül
non est revérsum inánis. Saül
& Jónathas amábiles &
decóri in vita sua, in mor-
te quoque non sunt divísi:
áquilis velocióres, leóni-
bus fortióres. Fílix Israél,
super Saül flere, qui vestié-
bat vos cóccino in delíciis,
qui præbébat ornáménta
aúrea cúlui vestro. Quó-
modo ceciderunt fortes in
prælio! Jónathas in ex-
celsis tuis occisus est! Dó-
leo super te, frater mi Jón-
natha, decóre nimis, &
amábilis super amórem
mulierum. Sicut mater ún-
icum amat filium suum, ita
ego te diligébam. Quómo-
do ceciderunt robústí, &
perierunt arma bélica!

Reg. 1. Interfecit, p. 326.
LECTIO II. c. 2. v. 1. ad 4.

Igitur post hæc, consúluit
David Dóminum, di-
cens: Num ascéndam in
unam de civitatibus Juda?
Et ait Dóminus ad eum:
Ascende. Dixitque David:
Quò ascéndam? Et respón-
dit ei: In Hebron. Ascén-
dit ergo David, & duæ
uxóres ejus, Achínoam
Jezraélites, & Abígail uxor
Nabal Carméli. Sed & vi-

erant cum eo ,
David singulos cum
ea : & manserunt
in Hebron. Vene-
runt viri Juda , & un-
bi David , ut regnâ-
rent domum Juda. Et
cum esset David , quod
in Gâlaad sepelîs-
set.

Unxerunt , p. 326.
o III. v. 5. ad 10.
ergo David nûn-
tios ad viros Jabes
 , dixitque ad eos :
Servos Dômino , qui
misericordiam hanc
mihi vestro Saül ,
facitis eum. Et nunc
scit vobis quidem Dô-
mini misericordiam & ve-
re : sed & ego red-
deram , eò quod fe-
ceritis istud. Con-
firmabo manus vestras , &
auri fortitudinis : li-
neam mortuus sit dô-
minus Saül , tamen
erit domus Juda in
vobis. Abner autem
rex , princeps exer-
citus , tulit Isboseth
Saül , & circumdû-
xit castra , Regem
constituit super Gâlaad
& Gessuri , & super
 , & super Ephraim ,
Benjamin , & super
universum. Quadra-
gennorum erat Isbo-
eth Saül , cum reg-
nasset super Israël ,
us annis regnavit :
erit domus Juda se-
cundum David ,

R. iij. Cum , p. 327.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1563. Sess. 24. De
Reform. Cap. 17.

QUOD si Beneficium ad
vitam ejus cui con-
fertur honeste susten-
tandam non sufficiat , liceat
aliud simplex sufficiens ,
dummodo utrumque per-
sonalem residentiam non
requirat , eidem conferri.

FERIA TERTIA.
De Libro secundo Regum.

LECTIO I. c. 3. v. 12. ad 15.

MISIT Abner nuntios ad
David pro se dicen-
tes : Cujus est terra ? & ut
loquerentur : Fac mecum
amicitias , & erit manus
mea tecum , & reducam ad
te universum Israël. Qui ait :
Optime ego faciam tecum
amicitias : sed unam rem
peto à te , dicens : Non vi-
debis faciem meam , ante-
quam adduxeris Michol , fi-
liam Saül ; & sic venies , &
videbis me. Misit autem
David nuntios ad Isboseth ,
filium Saül , dicens : Redde
uxorem meam Michol ,
quam despondi mihi cen-
tum præputiis Philisthim.
Misit ergo Isboseth , & tulit
eam à viro suo Phaltiël ,
filio Laïs.

R. j. Cum completi , p. 327.

LECTIO II. v. 23. ad 30.

NUNTIATUM est itaque
Joab à narrantibus :
Venit Abner , filius Ner ad
Regem , & dimisit eum , &
abiit in pace. Et ingressus

est Joab ad Regem, & ait: Quid fecisti? Ecce venit Abner ad te: quare dimisisti eum, & abiit, & recessit? Ignoras Abner, filium Ner, quoniam ad hoc venit ad te, ut deciperet te, & sciret exitum tuum & introitum tuum, & nosset omnia quæ agis? Egressus itaque Joab à David, misit nuntios post Abner, & reduxit eum à cisterna Sira, ignorante David. Cùmque rediisset Abner in Hebron, seorsum adduxit eum Joab ad medium portæ, ut loqueretur ei, in dolo: & percussit illum ibi in inguine, & mortuus est in ultionem sanguinis Afaël fratris ejus. Quod cùm audisset David rem jam gestam, ait: Mundus ego sum, & regnum meum, apud Dominum, usque in sempiternum, à sanguine Abner, filii Ner: & veniat super caput Joab, & super omnem domum patris ejus. Nec deficiat de domo Joab fluxum seminis sustinens, & leprosus, & tenens fuscum, & cadens gladio, & indigens pane. Igitur Joab & Abisai frater ejus interfecerunt Abner, eò quod occidisset Afaël fratrem eorum in Gabaon, in prælio.

R. ij. Dixit, p. 327.

LECTIO III. v. 31. ad 34.

Dixit autem David ad Joab, & ad omnem populum qui erat cum eo: Scindite vestimenta vestra,

& accingimini saccis, & plangite ante exequias Abner. Porro Rex David sequebatur feretrum. Cùmque sepelissent Abner in Hebron, levavit Rex David vocem suam, & flevit super tumultum Abner: flevit autem & omnis populus. Plangensque Rex, & lugens Abner, ait: Nequaquam ut mori solent ignavi, mortuus est Abner. Manus tuæ ligatæ non sunt, & pedes tui non sunt compedibus aggravati: sed sicut solent cadere coram filiis iniquitatis, sic corruisti. Congeminansque omnis populus flevit super eum.

R. iij. Ait, p. 328.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.
Anno 1583. Tit 23. De
Simoniacis & confiden-
tariis.

Sacris Patrum decretis, summorumque Pontificum constitutionibus, necnon declarationi nuper ab universo Galliarum Clero in conventu Melodunensi factæ inhærentes, declaramus eos qui pro adipiscendis Beneficiis Ecclesiasticis, aliquid dant vel accipiunt, simoniacos esse, summorumque Pontificum constitutionibus super his editis obnoxios esse.

FERIA QUARTA.
De Libro secundo Regum.
LECTIO I. c. 4. v. 8. ad 12.

Atulerunt caput Isbo-
seth ad David in He-

lixeruntque ad Re-
 ecce caput Isboseth,
 il inimici tui, qui
 at animam tuam :
 t Dominus domino
 gi ultionem hodie
 , & de semine ejus.
 dens autem David
 , & Báana fratri
 liis Remmon Bero-
 dixit ad eos : Vivit
 us qui eruit ani-
 meam de omni an-
 quoniam eum qui
 iaverat mihi, & dí-
 Mortuus est Saül :
 ibat se prospera nun-
 tui, & occidi eum
 leg, cui oportebat
 em dare pro nuntio.
 magis nunc, cum
 s impii interfecé-
 rum innoxium, in
 sua, super lectum
 non queram san-
 ejus de manu ve-
 & auferam vos de
 Præcepit itaque
 pueris suis, & inter-
 it eos.

Dixit, p. 328.

IO II. c. 5. v. 7.
 2.

vit autem David ar-
 m Sion, hæc est Ci-
 David. Proposuerat
 David in die illa præ-
 qui percussisset Je-
 n, & tetigisset dó-
 fistulas, & abstulís-
 os & claudos odién-
 nam David. Idcirco
 in proverbio : Cæ-
 claudus non intrá-
 templum. Habitá-

vit autem David in arce,
 & vocavit eam, Civitatem
 David : & ædificavit per
 gyrum à Mello & intrínse-
 cus. Et ingrediebatur pro-
 ficiens atque succrescens,
 & Dominus Deus exercí-
 tum erat cum eo. Misit
 quoque Hiram Rex Tyri
 nuntios ad David, & ligna
 cedrina, & artifices lignó-
 rum, artificesque lapidum
 ad parietes : & ædificavé-
 runt domum David. Et
 cognovit David quoniam
 confirmasset eum Dominus
 regem super Israël, & quón-
 iam exaltasset regnum ejus
 super populum suum Israël.

ij. Mortuus, p. 329.

LECTIO III. c. 6. v. 2.

ad 7.

Surréxit David & abiit,
 & universus populus
 qui erat cum eo de viris
 Juda, ut adducerent arcam
 Dei, super quam invocá-
 tum est nomen Domini
 exercituum, sedentis in
 Chérubim super eam. Et
 imposuerunt arcam Dei su-
 per plaustrum novum, tu-
 leruntque eam de domo
 Abínadab qui erat in Gá-
 baa : Oza autem & Ahio,
 filii Abínadab, minábant
 plaustrum novum. Cúm-
 que tulissent eam de domo
 Abínadab qui erat in Gá-
 baa custodiens arcam Dei,
 Ahio præcedebat arcam.
 David autem & omnis Is-
 raël ludébant coram Dómi-
 no, in omnibus lignis fa-
 brefáctis, & citharis, & ly-

ris, & týmpanis, & sistris, & cýmbalis. Postquàm autem venérunt ad Aream Nachon, exténdit Oza manum ad arcam Dei, & tenuit eam; quóniam calcitrábant boves, & declináverunt eam. Irátusque est indignatióne Dóminus contra Ozam, & percússit eum super temeritate: qui mórtuus est ibi juxta arcam Dei.

R. iij. Teténdit Oza manum suam, ut sustentáret arcam; bos quippe lascíviens, paúlulum inclináverat eam. * Irátus est itaque Dóminus contra Ozam, & percússit eum, eò quòd tetigisset arcam, & mórtuus est ibi. *1. Par. 13. 9. 10. ̑.* Quantò magis pútatis deterióra meréri supplicia, qui Fílium Dei conculcáverit, & Sanguinem Testaménti pollútum dúxerit? *Hebr. 10. 29.* * Irátus. Glória. * Irátus.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi. Anno 1583. *Tit. 23. De Simoniac. & Confident.*

DEclarámus, omnes qui quomodocúmque cónferunt & accípiunt quæcúmque Beneficia, custodiæ atque fidúciæ nómine, vel qui fructus & pensiónes ex eisdem, sinè summi Pontíficis autoritate, percípiunt, simoníacos esse, summorúmque Pontíficum constitutionibus super his éditis obnoxios esse.

FERIA QUINTA:
De Libro secúndo Regum.
LECTIO I. c. 6. v. 8. ad

11.

Contristátus est David, eò quòd percussisset Dóminus Ozam, & vocátum est nomen loci illius, Percussio Ozæ, usque in diem hanc. Et extimuit David Dóminum in die illa, dicens: Quómodo ingreditúr ad me arca Dómini? Et nóluit divértere ad se arcam Dómini in Civitatem David: sed divértit eam in domum Obédedom Gethæi. Et habitávit arca Dómini in domo Obédedom Gethæi, tribus ménsibus: & benedíxit Dóminus Obédedom & omnem domum ejus.

R. j. Interfécit, *p. 326.*
LECTIO II. v. 12. ad

17.

Nuntiatúmque est regi David quòd benedíxisset Dóminus Obédedom & ómnia ejus, propter arcam Dei. Abiit ergo David, & addúxit arcam Dei de domo Obédedom in Civitatem David, cum gaudio: & erant cum David septem chori, & víctima vituli. Cúmque transcendissent qui portábant arcam Dómini sex passus, immolábat bovem & arietem, & David saltábat totis víribus ante Dóminum: porro David erat accínctus ephod líneo. Et David, & omnis domus Israël ducé-

arcam testaménti Dó-
in júbilo , & in clan-
úccinæ. Cúmque in-
arca Dómini in Ci-
m David, Michol, fi-
ül, prospiciens per fe-
m, vidit regem Da-
ibíliéntem atque sal-
n coram Dómino :
spéxit eum in corde
Et introduxérunt ar-
Dómini , & imposué-
eam in loco suo , in
o tabernáculi quod
derat ei David : &
it David holocáusta ,
ífica coram Dómino.
ij. Unxérunt, p. 326.
TIO III. v. 20. ad
m.

Eversúsque est David
ut benediceret dómui
& egréssa Michol, fi-
üül in occúrsum Da-
ait : Quàm gloriósus
ódie Rex Israël, dis-
friens se ante ancíllas
rum suórum, & nudá-
st , quasi si nudétur
de scurris ! Dixítque
d ad Michol : Ante
inum qui elégit me
s quàm patrem tuum ,
iám omnem domum
& præcépit mihi ut
dux super pópulum
ini in Israël, & lu-
, & viliór fiam plus-
factus sum , & ero
lis in óculis meis, &
ancíllis, de quibus lo-
es , gloriósiór apparé-
ritur Michol, filia Saül
est natus filius usque
m mortis suæ.

R. iij. Cùm , p. 327.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.
Anno 1583. Tit. 23. De
Simoniac. & Confident.

QUicumque háctenus
Beneficia pretio vel
pacto confidentiæ re-
céperint , vel qui deinceps
recipient , his & omnibus
áliis Beneficiis , admini-
strationibus , & pensióni-
bus cáreant , atque excom-
municatiónis sententiâ , ni-
sì resipiscant , obstrícti de-
claréntur , ac públicè de-
nuntiéntur.

F E R I A S E X T A.
De Libro secúndo Regum.
L E C T I O I. c. 7. v. 4.
ad 7.

FActum est in illa no-
cte : & ecce sermo Dó-
mini ad Nathan , dicens :
Vade , & loquere ad ser-
vum meum David : Hæc
dicit Dóminus : Nunquid
tu ædificábis mihi domum
ad habitándum ? Neque
enim habitávi in domo ,
ex die illa , quâ edúxi filios
Israël de terra Ægypti, us-
que in diem hanc : sed am-
bulábam in tabernáculo ,
& in tentório. Per cuncta
loca , quæ transívi cum
ómnibus filiis Israël, nun-
quid loquens locútus sum
ad unam de tribus Is-
raël, cui præcépi , ut pás-
ceret pópulum meum Is-
raël, dicens : Quare non
ædificástis mihi domum ce-
drínam ?

R. j. Cùm compléti, p. 327.

ET nunc hæc diceservo meo David : Hæc dicit Dóminus exercítuum : Ego tuli te de páscuis sequéntem greges , ut esses dux super pópulum meum Israël : & fui tecum in ómnibus ubicúmque ambulásti , & interfécí univérso inimícos tuos à fácie tua : fecique tibi nomen grande , juxta nomen magnórum qui sunt in terra. Et ponam locum pópulo meo Israël , & plantábo eum , & habitábit sub eo , & non turbábitur ámplius : nec addent filii iniquitátis ut affligant eum sicut prius , ex die quâ constitui Júdices super pópulum meum Israël. Et réquiem dabo tibi ab ómnibus inimícis tuis : prædicítque tibi Dóminus , quòd domum fáciat tibi Dóminus.

Ex. ij. Dixit , p. 327.

CUmque compléti fuerint dies tui , & dormieris cum pátribus tuis , suscitábo semen tuum post te , quod egrediétur de útero tuo : & firmábo regnum ejus. Ipse ædificábit domum nómini meo , & stábiliam thronum regni ejus usque in sempitérnum. Ego ero ei in patrem , & ipse erit mihi in filium : qui si iniqué áliquíd gésserit , arguam eum in vírga viró-

rum , & in plagis filiórum hóminum. Misericórdiam autem meam non auferam ab eo , sicut ábstuli à Saúl quem amóvi à fácie mea. Et fidélis erit domus tua , & regnum tuum usque in ætérnum ante fáciem tuam , & thronus tuus erit firmus júgiter.

Ex. iij. Ait , p. 328.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi. Anno 1583. Tit. 23. De *Simoniac. & Confident.*

NE criminis custódiz atque simóniz gravitátém quisquam in pósterum ignóret , statuimus , ne ab Episcopis aut eórum Vicáriis , seu quibuscúmque Beneficiórum Collatóribus , ulli Beneficium conferátur , aut confirmétur , nisi prius coram Episcopo atque designátis examinatóribus , præsens comparuerit , ut interrogétur quibus modis & conditiónibus provisiónem obtinuerit.

S A B B A T O.

De Libro secúndo Regum. LECTIO I. c. 7. v. 18. ad 21.

Ingressus est Rex David , & sedit coram Dómino , & dixit : Quis ego sum , Dómine Deus , & quæ domus mea , quia adduxísti me hucúsque ? Sed & hoc parum visum est in conspéctu tuo , Dómine Deus , nisi loqueréris étiam de domo servi tui in longínquum : ista est enim lex Adam , Dómine

Deus. Quid ergo poterit adhuc Da-
loquatur ad te? Tu
servum tuum, Dó-
Deus. Propter verbū
& secundum cor
fecisti omnia ma-
hæc, ita ut notum
servo tuo. Idcirco
ficatus es, Dómine
quia non est simi-
neque est deus ex-
in omnibus quæ au-
is auribus nostris.

as de Sabbato, duo
pp. è III. Nocturno
præced.

o II. c. 9. v. 1. ad 5.
dixit David: Putas-
est aliquis qui re-
rit de domo Saül, ut
cum eo misericór-
propter Jónathan?
utem de domo Saül,
nómine Siba: quem
vocasset Rex ad se,
i: Túne es Siba? Et
spóndit: Ego sum
tuus. Et ait Rex:
id súperest aliquis
mo Saül, ut faciam
misericórdiam Dei?
que Siba Regi: Sú-
filius Jónathæ, dé-
édibus. Ubi, inquit,
Et Siba ad Regem:
ait, in domo est
ir, filii Ammiel in Ló-
. Misit ergo rex Da-
t tulit eum de domo
ir, filii Ammiel de
par.

io III. v. 6. ad 10.
Im autem venisset
Miphíbofeth, filius Jó-
vs *Æstiva*,

nathæ, filii Saül ad David,
corrui in faciem suam,
& adoravit. Dixitque Da-
vid: Miphíbofeth? Qui res-
póndit: Adsum servus tuus.
Et ait ei David: Ne tí-
meas, quia faciens faciam
in te misericórdiam, prop-
ter Jónathan patrem tuum,
& restituum tibi omnes
agros Saül patris tui, &
tu cómedes panem in men-
sa mea semper. Qui adó-
rans eum, dixit: Quis ego
sum servus tuus, quóniam
respexisti super canem mórtu-
um similem meí? Vocá-
vit itaque Rex Sibam púe-
rum Saül, & dixit ei: Om-
nia quæcúmque fuérunt
Saül & univérsum domum
ejus, dedi filio dómni tui.
Operáre igitur ei terram
tu, & filii tui, & servi tui;
& inferes filio dómni tui
cibos ut alátur: Miphíbo-
feth autem filius dómni
tui cómedet semper panem
super mensam meam. Erant
autem Sibæ quíndecim fi-
lii, & viginti servi.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalénsi.
Anno 1583. Tit. 23. De
Simon. & Confident.

STatúimus, ut qui ob
simóniæ aut fidúciæ
crímina, infámia dedecus
palàm sústinent, à singu-
lis tam provinciálibus,
quàm diócesánis Sýnodis,
Capítulis, Monastériis, dé-
nique ab omni Convéntu
& cœtu Ecclesiástico, tan-
quam infámiâ notati, ex-

P.

eludantur, donec hanc maculam elúerint.

Ad Magnificat, Ant. 1. D. Dóminus purgávit peccáta David, & exaltávit in ætérnum cornu ejus. *Eccli. 47. 13.*

Oratio, Confirma, infra, ad Laudes, p. 342.

DOMINICA XII.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro secúndo Regum.

LECTIO I. c. 11. v. 1. ad

5.

FActum est, vertente anno, eo témpore quo solent reges ad bella procedere, misit David Joab, & servos suos cum eo, & universum Israël, & vastaverunt filios Ammon, & obsederunt Rabba: David autem remansit in Jerúsalem. Dum hæc ageréntur, accidit ut súrgeret David de strato suo post meridiem, & deambuláret in solário domûs régis: viditque mulierem se lavántem, ex advérso super solárium suum: erat autem mulier pulchra valde. Misit ergo Rex, & requisívit quæ esset mulier. Nuntiátumque est ei, quòd ipsa esset Bethsabée, filia Eliam, uxor Uríæ Herthæi. Missis itaque David núntiis, tulit eam: quæ cùm ingressa esset ad illum, dormívit cum ea: statimque sanctificáta est ab immundítia sua, & reversa est in domum suam, concépto fœtu. *Mitténisque nuntiávit*

David, & ait: Concépl.

3. j. Interfécit Dóminus Saül, & * Tráns tulit regnum ejus ad David, filium Isaï. 1. *Par. 10. 14. 7.* Amóro Saül, suscitávit Deus David regem. *Act. 13. 22.* * Tráns tulit.

LECTIO II. v. 6. ad II.

Misit autem David ad Joab, dicens: Mitte ad me Uríam Herthæum. Misitque Joab Uríam ad David. Et venit Urías ad David. Quæsitque David quàm rectè ágeret Joab & pópulus, & quómodo administrarétur bellum. Et dixit David ad Uríam: Vade in domum tuam, & lava pedes tuos. Et egréssus est Urías de domo Regis, secutúsque est cum cibis régis. Dormívit autem Urías ante portam domûs régis cum aliis servis dómni sui, & non descendit ad domum suam. Nuntiátumque est David à dicéntibus: Non ívit Urías in domum suam. Et ait David ad Uríam: Nunquid non de via venísti? quare non descendísti in domum tuam? Et ait Urías ad David: Arca Dei, & Israël, & Juda hábitant in papiliónibus, & dóminus meus Joab, & servi dómni mei super faciém terræ manent: & ego ingrédiar domum meam, ut cómedam & bibam, & dormiam cum uxóre mea? Per salutem tuam, & per salutem

animæ tuæ, non fá-
em hanc.

i. Unxérunt David
super Israël, * Juxta
nem Dómini, quem
sest in manu Sámuel.

. 11. 3. ꝑ. Testimó-
erhibens dixit Deus:
i David filium Jesse,
secúndum cor me-

et. 13. 22. * Juxta.

o III. v. 12. ad 17.

: ergo David ad Uri-
n: Mane híc étiam
, & cras dimittam te.

t Urias in Jerúsalem
illa & áltera: & vo-
eum David, ut co-

et coram se & bíbe-

: inebriávit eum: qui
is vespere, dormívit

to suo cum servis dó-
ui, & in domum su-

n descendit. Factum
30 manè, & scripsit

l epístolam ad Joab:
ueper manum Uriæ,

ns in epístola: Póni-
am ex advérso belli,

ortíssimum est præ-
& derelínquite eum,

cússus intéreat. Igi-
m Joab obsidérét ur-

pósuit Uriam in loco
iébat viros esse fortís-

. Egressisque viri de
te, bellábant advér-

loab: & cecidérunt
ipulo servórum Da-

& mórtuus est étiam
Hethæus.

iiij. Cúm transcen-
t qui portábant ar-

Dómini sex passus, im-
pat bovem & asínetem;

* Et David saltábat totis
víribus ante Dóminum. 2.

Reg. 6. 13. 14. ꝑ. Pétiit
David ut inveníret taber-

náculum Deo Jacob. Act.
7. 46. * Et David. Glória.

* Et David.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Ecclesiástici.

LECTIO IV. c. 3. v. 20. ad 27.

QUANTO magnus es,
humília te in ómni-
bus, & coram Deo in-
venies grátiam: quóniam
magna poténtia Dei solius,
& ab humílibus honorátur.
Altíora te ne quæsieris, &
fortiórâ te ne scrutátus fue-
ris: sed quæ præcépit tibi
Deus, illa cógita semper,
& in plúribus opéribus ejus
ne fueris curiosus. Non est
enim tibi necessárium, ea
quæ abscondita sunt, vi-
dere óculis tuis. In super-
vácuis rebus noli scrutári
multipliciter, & in plúri-
bus opéribus ejus non eris
curiosus. Plúrima enim su-
per sensum hóminum ostén-
sa sunt tibi. Multos quoque
supplantávit suspício illó-
rum, & in vanitáte detí-
nuit sensus illórum. Cor
d durum habébit malè in no-
víssimo: & qui amat perí-
culum, in illo períbit.

¶. jv. Cúm compléti fue-
rint dies tui, & dormieris
cum pátribus tuis, * Susci-
tábo semen tuum post te,
quod egrediétur de útero
tuo, & firmábo regnum
ejus. 2. Reg. 7. 12. ꝑ. Hu-
jus Deus ex sémine, secún-

dum promissionem, eduxit
Israel Salvatorem, Jesum.

Act. 13. 23. * Suscitabo.

LECTIO V. c. 16. v. 16.
ad 19.

Non dicas : A Deo abscondar, & ex summo quis mei memorabitur ? In populo magno non agnoscatur ; quæ est enim anima mea in tam immensa creatura ? Ecce cælum, & cæli cælorum, abyssus, & universa terra, & quæ in eis sunt, in conspectu illius commovebuntur : montes simul, & colles, & fundamenta terræ, cum conspexerit illa Deus, tremore concutientur.

R. v. Dixit David ad Nathan : Peccavi Domino : * Dixitque Nathan ad David : Dominus quoque transtulit peccatum tuum. 2. Reg. 12. 13. ¶ Si confiteamur peccata nostra, fidelis est & justus Deus, ut remittat nobis peccata nostra. 1. Joan. 1. 9. * Dixitque.

LECTIO VI. v. 20. ad 24.

Et in omnibus his insensatum est cor : & omne cor intelligitur ab illo. Et vias illius quis intelligit, & procellam quam nec oculus videbit hominis ? Nam plurima illius opera sunt in absconditis : sed opera justitiæ ejus quis enuntiabit ? aut quis sustinebit ? Longè enim est testamentum à quibusdam, & interrogatio omnium in con-

summatione est. Qui minoratur corde, cogitat inania : & vir imprudens & errans, cogitat stulta. Audi me, fili, & discite disciplinam sensus, & in verbis meis attende in corde tuo.

R. vj. Ait Rex Abisai & universis servis suis : Ecce filius meus, qui egressus est de utero meo, quærit animam meam : quanto magis nunc filius Jemini ? * Dimittite eum, ut maledicat, juxta præceptum Domini. 2. Reg. 16. 11. ¶ Christus, cum malediceretur, non maledicebat. 1. Petr. 2. 23. * Dimittite. Gloria. * Dimittite.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Ambrósii
Episcopi.

De Apolog. David ad Theodos. August. Cap. 2. n. 5.

LECTIO VII.

Unusquisque nostrum per singulas horas quàm multa delinquit ! & tamen unusquisque de peccato peccatum suum confitendum non putat. Ille Rex tantus ac potens, ne exiguo quidem momento, manere penes se delicti passus est conscientiam ; sed præmaturâ confessione, atque immenso dolore reddidit peccatum suum Domino. Quem mihi nunc facile reperias honoratum ac divitem, qui, si arguatur alicujus culpæ reus, non molèstè ferat ? At ille regio clarus imperio, tot divinis

tus orâculis , cùm à
o hómīne corripere-
uod grâviter deliquis-
ion indignâtus infre-
sed confêssus ingé-
culpæ dolóre. Dénī-
Dóminum dolor inti-
ovir affêctûs , ut Na-
diceret : Quóniam
uit te , & Dóminus
ulit peccátum tuum.
itas itaque véniæ pro-
m Regis fuisse pœni-
m declarâvit , quæ
erroris offénsam tra-
it.

vij. Dixit David ad
num , cùm vidisset
lum cædéntem popu-

* Ego sum qui pec-
ego iniquè egi ; isti
res sunt , quid fecer-
2. Reg. 24. 17. *ψ.*
lâtio & angústia in
m ánimam hómīnis
ntis malum. *Rom.* 2.
ego.

io VIII. c. 4. n. 15.
ccâvit David , quod
olent Reges : sed pœ-
iam gessit , flevit , in-
it , quod non solent
i. Confêssus est cul-
obsecrávit indulgên-
humī stratus deplorá-
rúmnam , jejunâvit ,
; , confessiōis suæ te-
nium in perpétua sécu-
lgáto dolóre , transmí-
uod erubescunt fácere
i , Rex non erúbuit
éri. Qui tenéntur lé-
 , audent suum negáre
tum , dedignántur ro-
indulgéntiam , quam

petébat qui nullis légibus
tenebátur humanis. Quod
peccâvit , conditionis est :
quod supplicâvit , corre-
ctiōnis. Lapsus commúnis ,
sed speciális confêssio. Cul-
pam itaque incidisse , na-
túræ est : diluisse , virtútis.

xx. viij. Mórtnus est Da-
vid in senectúte bona , * Ple-
nus diérum & divítiis , &
glóriâ ; & regnâvit Sáló-
mon , filius ejus , pro eo. 1.
Par. 29. 18. *ψ.* David in
sua generatiōe , cùm ad-
ministrâset voluntáti Dei ,
dormívit , & appósitus est
ad patres suos. *Act.* 13. 36.

* Plenus.

Lectio sancti Evangelii
secúndum Lucam.

LECTIO IX. c. 10. v.
23. ad 37.

Samaritanus.

CONVÉRSUS Jesus ad dis-
cípulos suos , dixit :
Beátī óculi qui vident quæ
vos vidétis. Et reliqua.

Homília sancti Augustini
Epíscopi.

Serm. 171. *De verb.*

Apostol. n. 2. 3.

TOTUM genus humá-
num est homo ille qui
jacébat in via semivívus à
latrónibus relíctus , quem
contémplíit tránsiens Sacér-
dos & Levítes ; & accéssit
ad eum curándum eíque
opitulándum tránsiens Sa-
maritánus. Tránsiit Sacér-
dos , útique género próxi-
mus : præteriit jacéntem.
Tránsiit Levítes , & hic
género próximus : jacén-

tem etiam ipse contempsit. Tránsiit Samaritánus, genere longínquus, misericórdiâ próximus: fecitque quod nostis. In quo Samaritáno voluit se intélligi Dóminus noster Jesus Christus. Quid tam longínquum, quid tam remotum, quam Deus ab homínibus, Immortális à mortálibus, Justus à peccatóribus? Non loco longè, sed dissimilitúdine. Cùm ergo longè à nobis esset Immortális & Justus, tanquam à mortálibus & peccatóribus, descendit ad nos, ut fieret nobis próximus ille longínquus.

R. jx. Omnis via viri recta sibi videtur: appéndit autem corda Dóminus. * Fácere misericórdiam & iudícium, magis placet Dómino quam víctimæ. *Prov. 21. 2. 3. y.* Samaritánus quidam iter fáciens, venit secùs eum; & videns eum misericórdiâ motus est. *Luc. 10. 33.* * Fácere. Glória. * Fácere.

Te Deum.

Ad Benedíctus, Ant. 6. F. Non diligámus verbo neque linguâ, sed ópere & veritaté. *1. Joan. 3. 18.*

Oratio.

Confirma, quæsumus, Dómine, tuórum corda fidélium, & grátia tuæ virtúte corróbora; ut & in tua sint supplicatióne devóti, & mútuâ dilectiône sincéri; Per Dóminum nostrum.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino: *Anno 1563. Sess. 23. De Reform. Cap. 18.*

Sancta Synodus statuit, ut singulæ Cathedrales, Metropolitane, atque his majores Ecclesiæ, pro modo facultatum & Diocesis amplitudine, certum puerorum ipsius Civitatis & Diocesis, vel ejus Provincia, si ibi non reperiatur, numerum in Collégio ad hoc propè ipsas Ecclesias, vel alio in loco convenienti ab Episcopo eligendo, alere ac religiosè educare, & Ecclesiasticis disciplinis instituire teneantur.

Ad Magnificat, Ant. 7. a. Ait Jesus: Quis horum trium videtur tibi próximus fuisse illi qui incidit in latrones? At ille dixit: Qui fecit misericórdiam in illum. *Luc. 10. 36. 37.*

FERIA SECUNDA.
De Libro secundo Regum.
LECTIO I. c. 12. v. 1.

ad 6.

Misit Dóminus Nathan ad David: qui cùm venisset ad eum, dixit ei: Duo viri erant in civitate una, unus dives, & alter pauper. Dives habebat oves & boves plurimos valde: pauper autem nihil habebat omnino, præter ovem unam parvulam quam emerat, & nutrierat, & quæ creverat apud eum cum filiis ejus simul, de pane il-

cómedens, & de cáli-
is bibens, & in sinu il-
dórmienti: eratque illi
et filia. Cúm autem pe-
íus quidam venisset ad
tem, parcens ille súme-
le óvibus & de bobus
ut exhiberet convívium
gríno illi qui vénerat
e, tulit ovem viri paú-
s, & præparávit cibos
mini qui vénerat ad se.
us autem indignatióne
rid advérsus hóminem
n nimis, dixit ad Na-
1: Vivit Dóminus,
niam filius mortis est
qui fecit hoc. Ovem
let in quádruplum, eò
d fécerit verbum istud,
non pepécerit.

.j. Interfécit, p. 338.

LECTIO II. v. 7. ad
2.

Ixit autem Nathan ad
David: Tu es ille vir.
c dicit Dóminus Deus
él: Ego unxi te in Re-
i super Israél, & ego
te de manu Saúl, &
i tibi domum dómini
& uxóres dómini tui
inu tuo, dedique tibi
um Israél & Juda: &
arva sunt ista, adjiciam
multò majóra. Quare
contempsisti verbum
mini, ut fáceres malum
onspéctu meo? Uríam
háum percussisti glá-
, & uxórem illíus acce-
in uxórem tibi, & in-
ecisti eum gládio filio-
Ammon. Quam ob
non recédet gládius

de domo tua usque in sem-
pitérnum, eò quòd despé-
xeris me, & túleris uxórem
Uríæ Hetthæi, ut esset uxor
tua. Itaque hæc dicit Dó-
minus: Ecce ego suscitá-
bo super te malum de do-
mo tua, & tollam uxóres
tuas in óculis tuis, & da-
bo próximo tuo, & dórmiet
cum uxóribus tuis, in ócu-
lis Solis hujus. Tu enim
fecisti absconditè: ego au-
tem fáciam verbum istud
in conspéctu omnis Israél,
& in conspéctu Solis.

3. ij. Unxérunt, p. 339.
LECTIO III. v. 13. ad
15.

ET dixit David ad Na-
than: Peccávi Dómi-
no. Dixitque Nathan ad
David: Dóminus quoque
tránstulit peccátum tuum:
non moriérís. Verúmta-
men, quóniam blasphemá-
re fecisti inimícos Dómini,
propter verbum hoc, filius
qui natus est tibi, morte
moriétur. Ex revérsus est
Nathan in domum suam.
Percússit quoque Dóminus
párvulum quem pepérerat
uxor Uríæ, David; & des-
perátus est.

3. iij. Cúm, p. 339.

C A N O N.

Ex Concílio Tridentino.
Anno 1563. Sess. 23. De
Reform. Cap. 18.

IN Collégio recipiántur
qui ad mínimum duóde-
cim annos, & ex legítimo
matrimónio nati sint, ac lé-
gere & scribere competén-

ter nóverint , & quorum índoles & volúntas spem áfferat eos Ecclesiásticis Ministériis perpétuò infervitúros.

FERIA TERTIA.
De Libro secúndo Regum.

LECTIO I. c. 13. v. 1. ad 5.

FActum est ut Absalom filii David sorórem speciosíssimam, vocábulo Thamar, adamáret Amnon, filius David , & deperíret eam valde , ità ut propter amórem ejus ægotáret : quia cùm esset virgo , difficile ei videbátur ut quípiam inbonéstè ágeret cum ea. Erat autem Amnon amicus , nómine Jónadab , filius Sémmaa fratris David , vir prudens valde. Qui dixit ad eum : Quare sic attenuáris mácie , fili regis , per singulos dies ? cur non índicas mihi ? Dixítque ei Amnon : Thamar sorórem fratris mei Absalom amo. Cui respóndit Jónadab : Cuba super lectum tuum , & languórem símula : cùmque vénerit pater tuus , ut vísitet te , dic ei : Véniat , oro , Thamar soror mea , ut det mihi cibum , & fáciat pulméntum , ut cómedam de manu ejus.

R. j. Cùm compléti , p. 339.

LECTIO II. v. 6. ad 10.

Accúbuit itaque Amnon , & quasi ægotáre cœpit : cùmque veníisset Rex ad vísitandum eum , ait Amnon ad Regem : Véniat , óbsecro , Tha-

mar soror mea , ut fáciat in óculis meis duas forbítiúnculas , & cibum cápiam de manu ejus. Misit ergo David ad Thamar domum , dicens : Veni in domum Amnon fratris tui , & fac ei pulméntum. Venítque Thamar in domum Amnon fratris sui : ille autem jacebat. Quæ tollens farinam commísit ; & liquefaciens , in óculis ejus coxit forbítiúnculas. Tollénsque quod cóxerat , effúdit , & pótuit coram eo , & nóluit comédere. Dixítque Amnon : Ejícite univérso a me. Cùmque ejecísset omnes , dixit Amnon ad Thamar : Infer cibum in concláve , ut vescar de manu tua. Tólit ergo Thamar forbítiúnculas quas fécerat , & intulit ad Amnon fratrem suum in concláve.

R. ij. Dixit , p. 340.

LECTIO III. v. 11. ad 15.

Cumque obtulísset ei cibum , apprehéndit eam , & ait : Veni , cuba mecum , soror mea. Quæ respóndit ei : Noli , frater mi , noli opprímere me , neque ením hoc fas est in Israël : noli fácere stultitiam hanc. Ego ením ferre non pótero oppróbrium meum , & tu eris quasi unus de insipiéntibus in Israël : quin pótiùs loquere ad Regem , & non negábit me tibi. Nóluit autem acquiescere précibus ejus , sed prévalens víribus , opprésit

Eam, & cubavit cum ea. Et exosam eam habuit Amnon odio magno nimis : ita ut majus esset odium quo oderat eam, amore quo ante dilexerat. Dixitque ei Amnon : Surge, & vade.

R. iij. Ait, p. 345.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1563. Sess. 23. De Reform. Cap. 18.

Paup̄erum filios, ut in Collēgio recipiantur, præcipuē eligi vult sancta Synodus : nec tamen distiorum excludit, modò suo sumpru alantur, & studium præ se ferant Deo & Ecclesiæ infervendi.

FERIA QUARTA.

De Libro secundo Regum.

LECTIO I. c. 13. v. 27. ad 29.

Fecerat Absalom convivium quasi convivium regis. Præceperat autem Absalom pueris suis, dicens : Observate cum temulentus fuerit Amnon vino, & dixerō vobis : Percutite eum, & interficite. Nolite timere : ego enim sum qui præcipio vobis : roboramini, & estote viri fortes. Fecerunt ergo pueri Absalom adversum Amnon, sicut præceperat eis Absalom. Surgentesque omnes filii Regis, ascenderunt singuli mulas suas, & fugerunt.

R. j. Dixit, p. 341.

LECTIO II. c. 14. v. 28. ad fin.

Mansitque Absalom in Jerusaleme duobus an-

nis, & faciem Regis non vidit. Misit itaque ad Joab, ut mitteret eum ad Regem : qui noluit venire ad eum. Cumque secundo misisset, & ille noluisset venire ad eum, dixit servis suis : Scitis agrum Joab juxta agrum meum habentem messem hordei : ite igitur & succendite eum igni. Succenderunt ergo servi Absalom segetem igni. Et venientes servi Joab, scissis vestibus suis, dixerunt : Succenderunt servi Absalom partem agri igni. Surrexitque Joab, & venit ad Absalom in domum ejus, & dixit : Quare succenderunt servi tui segetem meam igni ? Et respondit Absalom ad Joab : Misi ad te obsecrans ut venires ad me, & mitterem te ad Regem, & diceres ei : Quare veni de Gessur ? melius mihi erat ibi esse. Obsecro ergo, ut videam faciem Regis : quod si memor est iniquitatis meæ, interficiat me. Ingressus itaque Joab ad Regem, nuntiavit ei omnia : vocatusque est Absalom, & intravit ad Regem, & adoravit super faciem terræ coram eo : osculatusque est Rex Absalom.

R. ij. Mortuus, p. 341.

LECTIO III. c. 15. v. 1. ad 6.

Igitur post hæc fecit sibi Absalom currus, & equites, & quinquaginta viros qui præcederent eum. Ex

manè consurgens Absalom, stabat juxta intrōitum portæ: & omnem virum, qui habebat negōtium ut veniret ad Regis judicium, vocabat Absalom ad se, & dicebat: De qua civitate es tu? Qui respondens aiebat: Ex una tribu Israël ego sum, servus tuus. Respondebatque ei Absalom: Videntur mihi fermōnes tui boni & justī. Sed non est qui te audiat constitutus à Rege. Dicebatque Absalom: Quis me constituat judicem super terram, ut ad me veniant omnes qui habent negōtium, & justē judicem? Sed & cū accederet ad eum homo ut salutaret illum, extendebat manum suam, & apprehendens, osculabatur eum. Faciebatque hoc omni Israël venienti ad judicium, ut audiretur à Rege, & sollicitabat corda virōrum Israël.

Ps. iij. Tetendit Oza manum suam, ut sustentaret arcam; bos quippe lascivius, paululum inclinaverat eam. * Iratus est itaque Dominus contra Ozam, & percussit eum, eò quod tetigisset arcam, & mortuus est ibi. *1. Par. 13. 9. 10. ̑.* Quantò magis putatis deteriora mereri supplicia, qui Filium Dei conculcaverit, & Sanguinem Testamenti pollutum duxerit? *Hebr. 10. 29.* * Iratus. Gloria. * Iratus.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.
Anno 1583. Tit. 24. De
Seminariis.

EX sacri Concilii Tridentini auctoritate, Seminarium Clericorum in nostra Metropolitana, necnon in singulis Provinciæ nostræ Cathedralibus Ecclesiis, vi hujusce decreti instituímus.

F E R I A Q U I N T A.
De Libro secundo Regum.

L E C T I O I. c. 15. v,
10. ad 14.

Misit Absalom exploratores in universas tribus Israël, dicens: Statim ut audieritis clangorem buccinæ, dicite: Regnavit Absalom in Hebron. Porro cum Absalom ierunt ducēti viri de Jerúsalem vocati, eūntes simplici corde, & causam penitus ignorantes. Accersivit quoque Absalom Achitophel Gilonitem, consiliarium David, de civitate sua Gilo. Cūque immolaret victimas, facta est conjuratio válida, populūque concurrens augebatur cum Absalom. Venit igitur nuntius ad David, dicens: Toto corde universus Israël sequitur Absalom. Et ait David servis suis qui erant cum eo in Jerúsalem: Surge, fugiamus: neque enim erit nobis effugium à facie Absalom. Festinate egredi, ne forte veniens occupet nos, & impellat

super nos ruïnâ , & percutiat civitatē in ore gladii.

R. j. Interfécit , p. 338.

LECTIO II. v. 30. ad 32.

Porrò David ascendebat Clivum olivârûm , scandens , & flens , nudis pēdibus incēdens , & operto cāpite : sed & omnis pōpulus qui erat cum eo , operto cāpite ascendebat plorans. Nuntiātum est autem David quòd & Achitophel esset in conjuratione cum Absalom ; dixitque David : Infātua , quæso , Dōmine , consilium Achitophel. Cūmq̃ue ascenderet David summitatē montis in quo adoraturus erat Dōminum , ecce occurrīt ei Chūsai Arachites , scissā veste , & terrā pleno cāpite.

R. ij. Unxērunt , p. 339.

LECTIO III. c. 16. v. 5. ad 12.

Venit ergo rex David usque Bāhurim : & ecce egrediebātur inde vir de cognatione domūs Saül , nōmine Semei , filius Gera : procedebātque egrediens , & maledicēbat , mittebātque lapides contra David , & contra universos servos regis David. Omnis autem pōpulus , & universi bellatōres , à dextro & à sinistro latere Regis incēdebant. Itā autem loquebātur Semei cū malediceret Regi : Egrēdere , egrē-

dere , vir sāguinum , & vir Bēlial. Réddidit tibi Dōminus univērsū sāguinem domūs Saül : quōniam invasisti regnum pro eo , & dedit Dōminus regnum in manu Absalom filii tui : & ecce premunt te mala tua , quōniam vir sāguinum es. Dixit autem Abisai , filius Sārviæ , Regi : Quare maledicit canis hic mōrtuus dōmino meo Regi ? Vadam , & amputābo caput ejus. Et ait Rex : Quid mihi & vobis est , filii Sārviæ ? dimittite eum , ut maledicat : Dōminus enim præcepit ei ut malediceret David : & quis est qui audeat dicere : Quare sic fecerit ? Et ait Rex Abisai , & univērsis servis suis : Ecce filius meus qui egrēsus est de útero meo , quærit animam meam : quantò magis nunc filius Jēmini ? Dimittite eum , ut maledicat , juxta præceptum Dōmini : si fortē respiciat Dōminus afflictionē meam : & reddat mihi Dōminus bonum pro maledictione hac hodierna.

R. iij. Cūm , p. 339.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1583. Tit. 24. De Seminariis.

Liberum sit cuivis Cōepiscopōrum nostrōrum , in cujus civitatē nullæ sunt idōneæ scholæ nec ludimagistri , ascitis in consilium duobus Canō-

Pvj

niciis, Seminárium Ecclésiæ suæ ad áliam viciniórem Cathedrâlem Ecclésiâ in qua sit Univérsitas tantisper adjungere, donec scholárum atque præceptorum áderit facultas.

FERIA SEXTA.

De Libro secúndo Regum.
LECTIO I. c. 18. v. 5. ad 8.

PRæcepit Rex Joab, & Abísai, & Ethai, dicens: Serváte mihi púerum Absalom. Et omnis pópulus audiébat præcipientem Regem cunctis principibus pro Absalom. Itaque egréssus est pópulus in campum contra Israël, & factum est prælium in saltu Ephraïm. Et cæsus est ibi pópulus Israël ab exercitu David, fátaque est plaga magna in die illa, viginti millium. Fuit autem ibi prælium dispérsus super faciém omnis terræ, & multò plures érant quos saltus consúmpserat de pópulo, quàm hi quos voráverat gládius in die illa.

R. j. Cùm, p. 339.

LECTIO II. v. 9. ad 15.

Accidit autem ut occurreret Absalom servus David, sedens mulo. Cúmque ingressus fuisset mulus subter condénsam quercum & magnam, adhæsit caput ejus quércui: & illo suspénso inter cælum & terram, mulus cui inséderat, pertransívit. Vidit autem hoc quíspiam, &

nuntiávit Joab, dicens: Vidi Absalom pendére de quercu. Et ait Joab viro qui nuntiáverat ei: Si vidísti, quare non confodísti eum cum terra, & ego dedissem tibi decem argénti siclos, & unum bálteum? Qui dixit ad Joab: Si appenderes in má nibus meis mille argénteos, nequáquam mitterem manum meam in filium Regis: audiéntibus enim nobis præcepit Rex tibi, & Abísai, & Ethai, dicens: Custodíte mihi púerum Absalom. Sed & si fecissem contra ánimam meam audácter, nequáquam hoc Regem latére potuisset: & tu stares ex advérso? Et ait Joab: Non sicut tu vis, sed aggrédíar eum coram te. Tulit ergo tres lánceas in manu sua, & infixit eas in corde Absalom: cúmque adhuc palpitáret hærens in quercu, cucurrérunt decem júvenes armígeri Joab, & percutiéntes interfecérunt eum.

R. ij. Dixit, p. 340.

LECTIO III. v. 31. ad finem.

Appáruit Chusi: & véniens ait: Bonum appórtio núntium, dómíne mi Rex: judicávit enim pro te Dóminus hódie, de manu ómnium qui surrexérunt contra te. Dixit autem Rex ad Chusi: Estne pax púero Absalom? Cui respóndens Chusi: Piane, inquit,

uer, inimici dñi
egis, & univēsi qui
rgunt advērsus eum
alum. Contristatus
Rex, ascēdit cœ-
am portæ, & flevit.
loquebatur, vadens :
ni, Absalom, Absa-
ili mi ! quis mihi tri-
ego moriar pro te ?
om, fili mi, fili mi,
om !

ijj. Ait, p. 340.

C A N O N.

oncilio Burdigalēsi.

1583. Tit. 24. De

Seminariis.

'Seminariis sufficiē-
s annui rēditus, ad
rum idōneum nūme-
lendum, & neceſſā-
umptus faciēdos,
litentur, nos ex Con-
Fidentini autoritā-
sis Seminariis, do-
itūſque nōmine, con-
nus, adjūgimus,
attribuimus Bene-
adjungēda.

A B B A T O.

bro ſecūdo Regum.
rio I. c. 24. v.
ad 4.

Dedit furor Dñi
rāſci contra Iſraēl,
ovitque David in eis,
em : Vade, nūmera
& Judam. Dixitque
Joab principem exē-
tūi : Perāmbula om-
ibus Iſraēl à Dan uf-
erſabée, & numerā-
ulum, ut ſciam nū-
ejus. Dixitque Joab
Adaūgeat Dñus

Deus tuus ad pōpulum
tuum, quantus nunc est,
iterūmque centūplicet in
conſpectu dñi mei Re-
gis. Sed quid ſibi dñus
meus Rex vult in re hujus-
cēmodi ? Obtīnuīt autem
ſermo Regis verba Joab,
& principum exēcītūs :
egreſſūſque eſt Joab, &
principes militum, à facie
Regis, ut numerārent pō-
pulum Iſraēl.

*Si fiat de Sabbato, duo
priora xxx. è III. Noſt.
Dom. preced.*

**LECTIO II. v. xi. ad
15.**

Surrēxit itaque David
ſmanē, & ſermo Dñi
factus eſt ad Gad Pro-
phētā & Vidētem Da-
vid, dicens : Vade, & lō-
quere ad David : Hæc di-
cit Dñus : Trium tibi
datur optio, élige unum
quod volūeris ex his, ut
faciam tibi. Cūmque ve-
niſſet Gad ad David, nū-
tiāvit ei, dicens : Aut ſep-
tem annis veniet tibi ſa-
mes in terra tua : aut tri-
bus mēſibus fugies ad-
verſarios tuos, & illi te
perſequēntur : aut certē tri-
bus diēbus erit peſtilētia
in terra tua. Nunc ergo
delibera, & vide quem reſ-
pōndeam ei, qui me miſit,
ſermōnem. Dixit autem
David ad Gad : Coarctor
nimis : ſed meliūs eſt ut in-
cidam in manus Dñi,
(multæ enim miſericordiæ
ejus ſunt,) quā in manus

hominum. Immisitque Dominus pestilentiam in Israël, de mane usque ad tempus constitutum; & mortui sunt ex populo, à Dan usque ad Bersabée, septuaginta millia virorum.

LECTIO III. v. 16. ad 19.

Cumque extendisset manum suam Angelus Domini super Jerúsalem, ut disperderet eam, misertus est Dominus super afflictione, & ait Angelo percutienti populum: Sufficit: nunc contine manum tuam. Erat autem Angelus Domini juxta aream Areúna Jebusæi. Dixitque David ad Dominum, cum vidisset Angelum cadentem populum: Ego sum qui peccavi, ego iniquè egi: isti qui oves sunt, quid fecerunt? Vertatur, obsecro, manus tua contra me, & contra domum patris mei. Venit autem Gad ad David in die illa, & dixit ei: Ascende, & constitue altare Domino in area Areúna Jebusæi. Et ascendit David juxta sermonem Gad, quem præceperat ei Dominus.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino.

Anno 1563. Sess. 23. De Reform. Cap. 18.

UT in eadem disciplina ecclesiastica commodius instituántur Seminariorum pueri, consurâ starrim atque habitu clericáli semper uténtur. Gramma-

tices, cantus, computi ecclesiastici, aliarumque bonarum artium disciplinam discent: Sacram Scripturá, libros ecclesiásticos, Homilias Sanctorum, atque Sacramentorum tradendorum, maxime quæ ad confessiones audiendas videbuntur opportuna, & rituum ac cæremoniárum formas ediscent.

Ad Magnificat, Ant. 6. F. Sedit Salomon super solium Domini in Regem pro David patre suo, & cunctis placuit. I. Par. 29. 23.

Oratio, Largire, infra; ad Laudes, p. 354.

DOMINICA XIII.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber tertius Regum.

LECTIO I. c. 1. v. 1, ad 4.

ET rex David senúerat, habebátque ætatis plurimos dies: cumque operiretur vestibus, non calefiebát. Dixérunt ergo ei servi sui: Querámus dómīno nostro Regi adolescentulam virginem, & stet coram Rege, & foveat eum, dormiátque in sinu suo, & calefaciat dómīnum nostrum Regem. Quæsiérunt igitur adolescentulam speciosam in omnibus finibus Israël, & invenerunt Abisag Sunamitidem, & adduxérunt eam ad Regem. Erat autem puélla pulchra nimis, dormiebatque cum Rege, &

ministrabat ei : Rex verò non cognóvit eam.

Ps. j. Dóminus diléxit Salomónem ; misitque in manu Nathan Prophétæ , * Et vocávit nomen ejus, Amábilis Dómino. *2. Reg. 12. 24. 25. Ps.* Scient quia ego diléxi te. *Apoc. 3. 9. * Et. LECTIO II. v. 5. ad 10.*

ADonías autem filius Haggith elevabátur , dicens : Ego regnábo. Fecitque sibi currus & équites , & quinquaginta viros qui cúrrent ante eum. Nec corripuit eum pater suus aliquándo , dicens : Quare hoc fecisti ? Erat autem & ipse pulcher valde , secúndus natu post Absalom. Et sermo ei cum Joab filio Sárviæ , & cum Abiathar sacerdoté , qui adjuvábant partes Adoniæ. Sadoc verò sacerdos , & Banaías , filius Joáðæ , & Nathan Prophéta , & Semei & Rei , & robur exercitús David , non erat cum Adonía. Immolátis ergo Adonías arietibus & vitulis , & univérfis pinguibus , juxta Lápide[m] Zóheleth , qui erat vicínus Fonti Rogel , vocávit univérfos fratres suos filios Regis , & omnes viros Juda servos Regis. Nathan autem Prophétam , & Banaíam , & robústos quosque , & Salomónem fratrem suum , non vocávit.

Ps. ij. Magnificávit Dóminus Salomónem super

omnem Israël : & * Dedit illi glóriam regni , qualem nullus hábuit ante eum Rex Israël. *1. Par. 29. 25. Ps.* Deus fidélis pérmanet , negáre seípsum non potest. *2. Tim. 2. 13. * Dedit.*

LECTIO III. v. 11. ad 14.

Dixit itaque Nathan ad Bethsabée matrem Salomónis : Num audísti , quòd regnáverit Adonías , filius Haggith , & dóminus noster David hoc ignórat ? Nunc ergo veni , accípe consílium à me , & salva ánimam tuam , filiique tui Salomónis. Vade & ingrédere ad regem David , & dic ei : Nónne tu , dómine mi Rex , jurásti mihi ancillæ tuæ , dicens : Sálomon filius tuus regnabit post me , & ipse sedébit in sólio meo ? quare ergo regnat Adonías ? Et adhuc ibi te loquente cum Rege , ego véniam post te , & complébo sermónes tuos.

Ps. iij. Dixit Sálomon Deo : * Da mihi sapiéntiam & intelligentiam , ut ingrédiam & egrédiam coram pópulo tuo. *2. Par. 1. 10. Ps.* Si quis vestrúm indiget sapiéntiâ , póstulet à Deo. *Jac. 1. 5. * Da mihi. Glória. * Da mihi.*

IN II. NOCTURNQ.

De Libro Ecclesiástæ. LECTIO IV. c. 1. v. 12. ad fin.

EGo Ecclesiástes fui Rex Israël in Jerúsalem : & propósui in ánimo meo querere & investigare sa-

piēnter de ómnibus quæ sunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit Deus filiis hóminum , ut occuparētur in ea. Vidi cuncta quæ sunt sub sole , & ecce univérſa vānitas & afflictio spíritus. Pervérſi difficilē corrigúntur , & stultórum infinitus est númerus. Locútus sum in corde meo , dicens : Ecce magnus effectus sum , & præcēssi omnes sapiētiā , qui fuérunt ante me in Jerúsalem : & mens mea contemplāta est multa sapiēnter , & didici. Dedique cor meum ut scirem prudēntiam atque doctrinam , errorésque & stultitiam : & agnóvi quòd in his quoque esset labor , & afflictio spíritus : eò quòd in multa sapiēntia , multa sit indignātio : & qui addit sciēntiam , addit & labórem.

3. ju. Dedi tibi cor sapiēns & intélligens , in tantum , ut nullus ante te similis tuí fuérít , nec post te surrectúrus sit : sed & * Hæc quæ non postulásti , dedi tibi , divítias scilicet & glóriam. *3. Reg. 3. 12. 13. 7.* Potens est Deus ómnia facere superabundānter quàm pétimus. *Eph. 3. 20. ** Hæc. **LECTIO V. c. 2. v. 11. ad 15.**

CUM me convertíssem ad univérſa ópera quæ scērant manus meæ , & ad labóres in quibus frustra sudáveram , vidi in ómnibus vanitatem & afflictio-

nem animi , & nihil permanere sub sole. Transívi ad contemplādam sapiēntiam , errorésque & stultitiam , (Quid est , inquam , homo , ut sequi possit Regem Factórem suum ?) & vidi quòd tantum præcederet sapiēntia stultitiam , quantum differt lux à ténébris. Sapiēntis óculi in capite ejus : stultus in ténébris ambulat : & didici quòd unus utriúsque esset intérius. Et dixi in corde meo : Si unus , & stultí , & meus occásus erit , quid mihi prodest quòd majórem sapiēntiæ dedi óperam ? Locutúsque cum mente mea , animadvérti quòd hoc quoque esset vānitas.

3. v. Audívit omnis Israhél judícium quod judicáſſet rex Sálomon ; * Et timuérunt Regem , vidētes sapiēntiam Dei esse in eo. *3. Reg. 3. 28. 7.* Audientes turbæ mirabántur in doctrína ejus. *Matt. 22. 33. ** Et.

De Libro Ecclesiástici.
LECTIO VI. c. 47. v. 14. ad 17.

POST David surrexit filius sensátus , & propter illum dejecit omnem potēntiam inimicórum. Sálomon imperávit in diébus pacis , cui subjécit Deus omnes hostes , ut cōderet domum in nómine suo , & paráret sanctitatem in sempitérnum. Quemádmódum eruditus es in juventute

tuus, & impletus es, quasi flumen, sapiētiā, & terram retēxit anima tua? Et replesti in comparationibus ænigmata: ad insulas longè divulgatum est nomen tuum, & dilectus es in pace tua.

R. vj. Sálomon * Orávit, & descendit ignis de cælo, & consumpsit holocaustum. 2. *Mach.* 2. 10. *Ÿ.* Sálomon ædificávit domum Deo Jacob. *Act.* 7. 47. * Orávit. Glória. * Orávit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Enarr. in Psal. 126. n. 2.

LECTIO VII.

S Alomon erat tempore suo filius David: magnus ille, per quem multa sancta præcepta, & salubria mōnita, & divina sacramenta Sp̃ritus sanctus in Divinis Litteris operatus est. Nam ipse Sálomon mulierum amátor fuit, & reprobátus est à Deo: & usque aded láqueus illi fuit illa cupiditas, ut à mulieribus etiā idólis sacrificare cogeretur, sicut de illo Scriptúra testis est. Sed si, illo cadente, quæ per illum dicta sunt, delerentur, judicaretur, quia ipse dixerat, non quia per illum dicta erant. Optimè etiā hoc egit misericórdia Dei, & Sp̃ritus ejus, ut quidquid boni per Salomónem dictum est, Deo tribueretur:

peccátum hóm̃inis, hóm̃ini. Quid mirum quia in pópulo Dei cecidit Sálomon? In paradiso non cecidit Adam? Non cecidit de cælo Angelus, & diábolus factus est? Ideò docemur in nullo hóm̃inum spem esse ponendam.

R. vij. Regina Saba non habebat ultrà sp̃ritum; * Dixitque ad Regem: Verus est sermo quem audivi in terra mea, super sermonibus tuis, & super sapiētia tua. 3. *Reg.* 10. 5. 6. 7. *Ÿ.* Regina Saba venit à finibus terræ audire sapiētiā Salomónis. *Luc.* 11. 31. * Dixitque.

LECTIO VIII.

Quia & iste Sálomon ædificáverat templum Dómino, in typo quidem & in figura Ecclesiæ, & Córporis Dómini; unde dicit in Evangelio: Sólvi- te templum hoc, & in tríduo excitábo illud. Quia ergo ipse ædificáverat illud templum, ædificávit sibi templum verus Sálomon Dóminus noster Jesus Christus, verus Pacíficus. Est autem verè Pacíficus, de quo dixit Apóstolus: Ipse est pax nostra, qui fecit utraque unum. Ipse est verè Pacíficus, qui duos parietes è diverso venientes in se copulávit, quibus factus est lapis angularis. Venienti pópulo ex circumcisióne Credéntium, & venienti pópulo ex præpúcio Gén-

tium, & ipsorum Credentium, fecit unam Ecclesiam ex duobus populis, & factus est illis lapis angularis. Et ideo verè Pacificus, quia verus Salomon: Salomon autem ille filius David de muliere Bethsabée, Rex Israël, figuram gestabat huius Pacifici, quando templum ædificavit.

¶. viij. Certè in gentibus multis non erat Rex similis Salomoni; * Et dilectus Deo suo erat, & posuit eum Deus Regem super omnem Israël, & ipsum ergo duxerunt ad peccatum mulieres alienigenæ. 2. *Esd.* 13. 26. *¶.* Itaque qui se existimat stare, videat ne cadat. 1. *Cor.* 10. 12. * Et dilectus.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

LECTIO IX. c. 17. v.

11. ad 19.

Decem leprosi.

Dum iret Jesus in Ierusalem, transibat per mediam Samariam, & Galilæam. Et reliqua.

Homilia sancti Bernardi Abbatis.

Serm. 27. *De divers. contra vitium ingratitud.* n. 5. 6.

Nonne decem mundati sunt? & novem ubi sunt? Meministis, credo, verba Salvatoris hæc esse, novem illorum ingratitudinem arguentis. Benè siquidem orasse, obsecrasse, postulasse leguntur, qui levaverunt vocem, dicentes; Jesu, Fili David, miserere

nobis. Sed defuit eis quanta, quam adjecit Apostolus, gratiarum actio; quoniam non redierunt, nec egerunt gratias Deo. Multos quoque videmus usque hodie satis importunè petentes quod sibi deesse cognoverint: sed paucos admodum novimus, qui dignas super acceptis beneficiis gratias agere videantur. Nec reprehensibile est quod instanter petimus; sed planè petitioni negat effectum, quod invenimur ingrati. Et fortè hoc etiam clementiæ esse videtur, ingratias negare quod postulant: ne contingat nobis ut tantò gravius de ingratitudine judicemur, quanto magis accumulatis beneficiis, ingrati probabimur extitisse.

¶. jx. Sacramentum regis abscondere bonum est;

* Opera autem Dei revelare & confiteri honorificum est. *Tob.* 12. 7. *¶.* Unus ex illis, ut vidit quia mundatus est, regressus est cum magna voce, magnificans Deum. *Luc.* 17. 15. * Opera. Glória. * Opera.

Te Deum.

Ad Benedictus, Ant. 7. d. Ingrati spes tanquam hibernalis glacies tabescet, & dispriet tanquam aqua supervacua. *Sap.* 16. 29.

Oratio.

L Argire, quesumus, Domine, fidelibus tuis indulgentiam placatus &

pacem; ut páriter ab ómnibus mundéntur offénsis, & securá semper memori- que tibi mente deserviant; Per Dóminum.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 36. De

Cleric. in Sem. admitt.

ratione.

ELÉctio & admissio Clericorum penès Episcopum erit; aut eos quibus ab ipso hæc cura nominátim demandáta fuerit. In ipso exámine, Episcopus cum viris ecclesiásticis à Clero designátis, quos insígni quâdam deformitáte, vel membrórum mutilatióne notátos deprehénderit, ne ad exámen quidem admittet.

Ad Magnificat, Ant. 8. G. Non est invéntus qui rediret, & daret glóriam Deo, nisi hic alienígena. *Luc. 17. 18.*

FERIA' SECUNDA.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. c. I. v. 15.

ad 20.

Ingressa est Bethsabée ad Regem incubiculum: Rex autem senúerat nimis, & Abisag Sunamítis ministrábat ei. Inclinávit se Bethsabée, & adorávit Regem. Ad quam Rex: Quid tibi, inquit, vis? Quæ respóndens, ait: Dómine mi, tu jurásti per Dóminum Deum tuum ancillæ tuæ: Sálomon filius tuus regnabit post me, & ipse sedébit in

sólio meo. Et ecce nunc Adonías regnat, te, dómine mi Rex, ignoránte. Mactávit boves, & pinguia quæque, & arietes plúrimos, & vocávit omnes filios Regis, Abíathar quoque sacerdotem, & Joab principem milítiæ: Salomónem autem servum tuum non vocávit. Verúmtamen, dómine mi Rex, in te óculi respíciunt totius Israél, ut índices eis, quis sedére debeat in sólio tuo, dómine mi Rex, post te.

R. j. Dóminus, p. 351.

LECTIO II. v. 22. ad 31.

ADhuc illâ loquente cum Rege, Nathan Prophéta venit. Et nuntiavérunt Regi, dicéntes: Adest Nathan Prophéta. Cúmque introisset in conspéctu Regis, & adoráset eum pronus in terram, dixit Nathan: Dómine mi Rex, tu dixísti: Adonías regnet post me, & ipse sédeat super thronum meum? Quia defcéndit hódie, & immolávit boves, & pinguia, & arietes plúrimos, & vocávit univérso filios Regis, & príncipes exercitús, Abíathar quoque sacerdotem: illisque vescéntibus, & bibéntibus coram eo, & dicéntibus: Vivat rex Adonías, me servum tuum, & Sadoc sacerdotem, & Banaíam, filium Joíadæ, & Salomónem famulum tuum, non vocávit. Nun-

quid à dōmino meo Rege exiuit hoc verbum, & mihi non indicāsti seruo tuo, quis sēsūrus esset super thronum dōmini mei Regis post eum? Et respōdit Rex David, dicens: Vocāte ad me Bethsabée. Quæ cū fuisset ingressa coram Rege, & stetit ante eum, iurāvit Rex, & ait: Vivit Dōminus qui ēruit ānimam meam de omni angustia, quia sicut iurāvi tibi per Dōminum Deum Israhēl, dicens: Salomon filius tuus regnābit post me, & ipse sedēbit super solum meum pro me, sic faciā hōdie. Summissoque Bethsabée in terram vultu, adorāvit Regem, dicens: Vivat Dōminus meus David in ætēnum.

℞. ij. Magnificāvit, p. 351.

LECTIO III. *v. 38. ad 40.*

DEscēdit ergo Sadoc sacerdos, & Nathan Prophēta, & Banaías, filius Joiadæ, & Cerēthi, & Phelethi: & imposuerunt Salomōnem super mulam Regis David, & adduxerunt eum in Gihon. Sumpsitque Sadoc sacerdos cornu olei de tabernaculo, & unxit Salomōnem: & cecinerunt būccinā, & dixit omnis pōpus: Vivat Rex Salomon. Et ascēdit univērsa multitudo post eum, & pōpus canēntium tibiis, & lætāntium gaudio magno, & insōnuit terra à clamōre eōrum.

℞. iij. Dixit, p. 351.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi, Anno 1583. Tit. 36. De Cleric. in Sem. admis. ratione.

QUos Episcopus manifestis conjecturis, ad litteras, ad pietatem, & sacerdotium inēptos iudicāverit, nullo modo in Seminārium admittet.

FERIA TERTIA.

De Libro tertio Regum.

LECTIO I. *c. 2. v. 1. ad 4.*

APpropinquaverunt dies David ut moreretur, præcepitque Salomōni filio suo, dicens: Ego ingredior viam univērsæ terræ: confortāre, & esto vir: & observa custodias Dōmini Dei tui, ut ambules in viis ejus, ut custodias cæremōnias ejus, & præcepta ejus, & iudicia, & testimoniā, sicut scriptum est in lege Mōysi: ut intelligas univērsa quæ facis, & quocūque te vērteris: ut confirmet Dōminus sermōnes suos, quos locutus est de me, dicens: Si custodierint filii tui vias suas, & ambulāverint coram me, in veritate, in omni corde suo, & in omni ānima sua, non auferetur tibi vir de sōlio Israhēl.

℞. j. Dedi, p. 352.

LECTIO II. *v. 10. ad 18.*

Dormivit igitur David cum patribus suis, & sepultus est in Civitate David. Dies autem quibus re-

super Israël, anni sunt. In-
gnavit septem
erusalem, tri-
Sálomon au-
per thronum
sui, & firmá-
um ejus nimis.
est Adonías,
ith ad Bethsa-
m Salomónis:
ei: Pacificusne
tuus? Qui res-
it: Pacificus. Addi-
ie: Sermo mihi est ad
Qui ait: Lóquere. Et
Tu, inquit: nosti
meum erat regnum,
e præposúerat omnis
l sibi in regem: sed
látum est regnum, &
m est fratris mei: à
uno enim constitutum
i. Nunc ergo petitió-
unam precor à te; ne
úndas faciém meam.
e: dixit ad eum: Ló-
e. Et ille ait: Precor
cas Salomóni Regi, (ne-
enim negáre tibi quid-
n potest,) ut det mihi
ag Sunamítidem uxó-
Et ait Bethsabée:
e, ego loquar pro te
i.
ij. Audívit, p. 352.
rio III. v. 19. ad 25.
Enit ergo Bethsabée ad
Regem Salomónem, ut
eretur ei pro Adonía.
irréxit Rex in occúrsum
, adoravítque eam, &
t super thronum suum:
rúsque est thronus ma-
gis, quæ sedit ad dexte-

teram ejus. Dixítque ei:
Petitióem unam párvu-
lam ego déprecor à te; ne
confúndas faciém meam.
Et dixit ei Rex: Pete, ma-
ter mea: neque enim fas
est ut avértam faciém tu-
am. Quæ ait: Detur Abi-
sag Sunamítis Adoníæ fra-
tri tuo uxor. Respondítque
Rex Sálomon, & dixit ma-
tri suæ: Quare póstulas
Abisag Sunamítidem Ado-
níæ? Póstula ei & regnum:
ipse est enim frater meus
major me, & habet Abía-
thar sacerdotem, & Joab
filiúm Sárviæ. Jurávit ita-
que Rex Sálomon per Dó-
minum, dicens: Hæc fá-
ciat mihi Deus, & hæc ad-
dat, quia contra ánimam
suam locútus est Adonías
verbum hoc. Et nunc, vivit
Dóminus qui firmávit me,
& collocávit me super só-
lium David patris mei, &
qui fecit mihi domum, fi-
cut locútus est, quia hódie
occidétur Adonías. Misít-
que Rex Sálomon per ma-
num Banaíæ, filii Joíadæ,
qui interfécit eum, & mór-
tuus est.

ij. Sálomon, p. 353.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 36. De
Cleric. in Sem. admitt.

ratione.

PRíusquàm áliquis in
Seminárium admittá-
tur, sédulò monéndus erit,
non licére sibi Seminárii
bonis ali atque educári, si

aliud vitæ genus, præter Ecclesiasticum, in ánimo propósitum hábeat.

FERIA QUARTA.

De Libro tertio Regum.

LECTIO I. c. 3. v. 1. ad 4.

Confirmátum est regnum in manu Salomónis, & affinitáte conjunctus est Pharaóni regi Ægypti: accépit namque filiam ejus, & addúxit in Civitatem David, donec compleret ædificans domum suam, & domum Dómini, & murum Jerúsalem per circuitum. Attamen pópulus immolábat in excélsis: non enim ædificátum erat templum nómini Dómini usque in diem illum. Diléxit autem Sálomon Dóminum, ámbulans in præcéptis David patris sui, excepto quòd in excélsis immolábat, & accendébat thymiáma. Abiit itaque in Gábaon, ut immoláret tibi: illud quippe erat excélsus máximus: mille hóstias in holocaústum obtulit Sálomon super altáre illud in Gábaon.

Æ. j. Regína, p. 353.

LECTIO II. v. 5. ad 10.

Appáruit autem Dóminus Salomóni per sómnum nocte, dicens: Póstula quod vis ut dem tibi. Et ait Sálomon: Tu fecísti cum servo tuo David patre meo misericórdiam magnam, sicut ambulávit in conspéctu tuo in veritáte, & iustitia, & recto corde

tecum: custodísti ei misericórdiam tuam grandem, & dedísti ei filium sedentem super thronum ejus, sicut est hódie. Et nunc, Dómine Deus, tu regnare fecísti servum tuum pro David patre meo: ego autem sum puer párvulus, & ignórans egréssus & introitum meum. Et servus tuus in médio est pópuli quem elegísti, pópuli infiniti, qui numerári & supputári non potest præ multitudíne. Dabis ergo servo tuo cor dócile, ut pópulum tuum judicáre possit, & discernere inter bonum & malum. Quis enim póterit judicáre pópulum istum, pópulum tuum hunc multum? Plácuít ergo sermo coram Dómino, quòd Sálomon postuláset hujuscémodi rem.

Æ. ij. Certè, p. 354.

LECTIO III. v. 11. ad 15.

ET dixit Dóminus Salomóni: Quia postulásti verbum hoc, & non petísti tibi dies multos, nec divítias, aut ánimas inimicórum tuórum, sed postulásti tibi sapiéntiam ad discernéndum judícium: ecce feci tibi secúndum sermónes tuos, & dedi tibi cor sápiens & intélligens, in tantum ut nullus ante te similis tuí fúerit, nec post te surrectúrus sit. Sed & hæc, quæ non postulásti, dedi tibi: divítias

et, & glóriam, ut ne-
ferit similis tuâ in ré-
cunctis retrò dié-
i autem ambuláveris
s meis, & custodié-
æcépta meâ, & man-
mea, sicut ambulá-
ter tuus, longos fá-
dies tuos. Igitur evi-
it Sálomon, & intel-
quod esset sómni-
ue venisset Jerúsalem,
coram arca fœderis
ini, & obtulit holo-
a, & fecit víctimas pa-
s, & grande convi-
univérſis fámulis suis.

iiij. Dixit Dóminus
nóni: Quia habuísti
apud te, & non custo-
pactum meum & præ-
mea quæ mandâvi ti-
Disrumpens scindam
um tuum, & dabo il-
ervo tuo. 3. *Reg.* 11.
7. Dicis, quia dives
, & locupletatus, &
us égeo; & nescis quia
s miser & miserâbilis.
3. 17. * Disrumpens.
ia. * Disrumpens.

C A N O N.

Concílio Burdigalénsi.
10 1583. *Tit.* 27. *De*
Scholis.

Ivéntus spes est ac só-
les Reipublicæ; quæ si,
adhuc ténera est, di-
iter excolátur, máxi-
& miræ suavitátis fru-
feret. Contrâ verò, si
igátur, aut nullos, aut
rissimos. Quare ópti-
éaque facillíma & máxi-
ompendiária restituén-

dæ in prístinum statum Rei-
públicæ Christiánæ râtio
est, díligens & accuráta
educátio juvenútis.

FERIA QUINTA.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. c. 3. v. 16.
ad 21.

V Enérunt duæ mulieres
meretrices ad Regem,
steterúntque coram eo,
quarum una ait: Obsecro,
mi dómine: ego & mulier
hæc habitabámus in domo
una, & péperi apud eam
in cubículo. Tértiâ autem
die postquàm ego péperi,
péperit & hæc: & erámus
simul, nullúsque álius no-
biscum in domo, excéptis
nobis duábus. Mórtuus est
autem filius mulieris hujus
nocte: dórmienti quippe op-
préssit eum. Et consúrgens
intempéstæ noctis filéntio,
tulit filium meum de láte-
re meo, ancillæ tuæ dor-
miéntis, & collocávit in si-
nu suo: suum autem filium,
qui erat mórtuus, pósuit in
sinu meo. Cúmque surre-
xíssem manè ut darem lac
filio meo, apparuit mór-
tuus: quem diligéntius ín-
tuens, clarâ luce, depre-
héndi non esse meum quem
genúeram.

R. j. Dóminus, p. 351.

LECTIO II. v. 22. *ad*
23.

R Espondítque áltera
mulier: Non est ita
ut dieis, sed filius tuus
mórtuus est, meus autem
vivit. E contráριο illa dicé-

bat : Mentiris : filius quippe meus vivit , & filius tuus mortuus est . Atque in hunc modum contendebant coram Rege . Tunc Rex ait : Hæc dicit , filius meus vivit , & filius tuus mortuus est : & ista respondit : Non , sed filius tuus mortuus est , meus autem vivit .

Æ. ij. Magnificavit, p. 351.

LECTIO III. v. 24. *ad fin.*

Dixit ergo Rex : Afferte mihi gladium . Cúmque attulissent gladium coram Rege : Dividite , inquit , infántem vivum in duas partes , & date dimídiam partem uní , & dimídiam partem álteri . Dixit autem múlter ejus filius erat vivus , ad Regem : (commóta sunt quippe viscera ejus super filio suo :) Obsecro , dómíne , date illi infántem vivum , & nolíte interficere eum . E contrá-rio illa dicébat : Nec mihi , nec tibi sit ; sed dividátur . Respondit Rex , & ait : Dato huic infántem vivum , & non occidátur : hæc est enim mater ejus . Audívit itaque omnis Israël judícium quod judicáset Rex , & timuérunt Regem , vidéntes sapiéntiam Dei esse in eo ad faciéndum judícium .

Æ. iij. Dixit, p. 351.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 27. *De Scholis.*

IN singulis Paróchiis , vel saltem in celebrióribus

pagis , constituátur ludimagíster , qui simul cum grammática , púeros ea docent quæ spectant ad Religiónem , cujúsmodi sunt articuli fidei , Præcépta Divína , Orátio Dominica , Sacri Hymni & Psalmi , aliæque géneris ejúsdem .

FERIA SEXTA.

De Libro tertio Regum.

LECTIO I. c. 6. v. 1. *ad 5.*

Factum est quadringentésimo & octogésimo anno egressiónis filiórum Israël de terra Ægypti , in anno quarto , menle Zio , (ipse est mensis secúndus ,) regni Salomónis super Israël , ædificári cœpit domus Dómino . Domus autem quam ædificábat Rex Salómon Dómino , habébat sexaginta cúbitos in longitudine , & viginti cúbitos in latitudine , & triginta cúbitos in altitudine . Et pórticus erat ante templum viginti cubitórum longitudinis , juxta mensúram latitudinis templi : & habébat decem cúbitos latitudinis ante faciém templi . Fecítque in templo fenestras oblíquas . Et ædificávit super paríetem templi tabuláta per gyrum , in paríetibus domus per circúitum templi & oráculi , & fecit látera in circúitu .

Æ. j. Dedi, p. 352.

LECTIO II. v. 11. *ad 15.*

ET factus est sermo Dómini ad Salomónem , dicens : Domus hæc , quam ædificas ,

Edificas, si ambuláveris in præceptis meis, & iudicia mea féceris, & custodieris omnia mandata mea, gradiens per ea: firmábo sermónem meum tibi, quem locútus sum ad David patrem tuum. Et habitábo in médio filiórum Israël, & non derelinquam pópulum meum Israël. Igitur ædificávit Sálomon domum, & consummávit eam. Et ædificávit parietes domús intrínsecùs tabulátis cedrínis: à paviménto domús, usque ad summitátem parietum, & usque ad laqueária, opéruit lignis cedrínis intrínsecùs: & texit paviméntum domús tábulis abiég-

nis.
2. ij. Audívit, p. 352.
LECTIO III. v. 18. ad 22.

ET cedro omnis domus intrínsecùs vestiebátur, habens tornatúras & junctúras suas fabrefáctas, & cælatúras eminentes: omnia cedrínis tábulis vestiebántur, nec omnínò lapis apparére póterat in pariete. Oráculum autem in médio domús, in interióri parte fécerat, ut póneret ibi arcam fœderis Dómini. Porro oráculum habébat vigínti cúbitos longitudinis, & vigínti cúbitos latitúdinis, & vigínti cúbitos altitúdinis: & opéruit illud atque vestívit auro puríssimo, sed & altáre vestívit cedro. Domum quo-

Par. Estiva,

que ante oráculum opéruit auro puríssimo, & affixit láminas clavis aúreis. Nihilque erat in templo quod non auro tegetéretur: sed & totum altáre oráculi texit auro.

2. iij. Sálomon, p. 353.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1583. Tit. 27. De Scholis.

PRæceptóres, verbo páriter & exémplo, horténtur púeros, ut sacris Ecclésiæ Mystériis, verbi divíni Prædicationi, Officióque divíno, diligénter & magna cum ánimi attentione & modéstia intérsint.

S A B B A T O.

De Libro tértio Regum.

LECTIO I. c. 6. v. 27. ad 33.

POluit Sálomon Chérubim in médio templi interióri: extendébant autem alas suas Chérubim, & tangébat ala una parietem, & ala Cherub secúndi tangébat parietem álterum: alæ autem álteræ in média parte templi se invicem contingébant. Texit quoque Chérubim auro. Et omnes parietes templi per circúitum sculpsit váriis cælatúris & torno: & fecit in eis Chérubim, & palmas, & pictúras várias, quasi prominéntes de pariete, & egrediéntes. Sed & paviméntum domús texit auro intrínsecùs & extrínsecùs. Et in ingressu oráculi fecit

Q

364 *Dominicâ decimâ quartâ post Pentecost.*

minus Salomónem super omnem Israël; & * Dedit illi glóriam regni, qualem nullus hábuit ante eum Rex Israël. 1. *Par.* 29. 25. 7. Deus fidélis permanet, negáre seípsum non potest. 2. *Tim.* 2. 13. * Dedit.

LECTIO III. v. 62. *ad* 65.

Igitur Rex, & omnis Israël cum eo, immolábant víctimas coram Dómino. Mactavítque Sálomon hóstias pacíficas quas immolávit Dómino, boum viginti duo millia, & óviú centum viginti millia: & dedicavérunt templum Dómini, Rex & filii Israël. In die illa sanctificávit Rex médium átrii, quod erat ante domum Dómini: fecit quippe holocaustum ibi, & sacrificium, & ádipem pacificórum: quóniam altáre æreum quod erat coram Dómino, minus erat, & cápere non póterat holocaustum, & sacrificium, & ádipem pacificórum. Fecit ergo Sálomon in témpore illo festivitátem célebrem, & omnis Israël cum eo, multitúdo magna ab intróitu Emath, usque ad Rivum Ægýpti, coram Dómino Deo nostro, septem diébus, & septem diébus, id est, quatuórdecim diébus.

¶. *ijj.* Dixit Sálomon Deo: * Da mihi sapiéntiam & intelligéntiam, ut ingrédiar & egrédiar coram pópulo tuo. 2. *Par.* 1. 10. 7. Si quis vestrum indiget

sapiéntiâ, póstulet à Deo: *Jac.* 1. 5. * Da mihi. Glória. * Da mihi.

IN II. NOCTURNO.

De Libro Sapiéntiæ.

LECTIO IV. c. 8. v. 21. *ad fin.* & c. 9. v. 1. *ad* 6.

UT scivi quóniam áliter non possem esse cónitens, nisi Deus det, & hoc ipsum erat sapiéntiæ, scire cujus esset hoc donum: ádii Dóminum, & deprecátus sum illum, & dixi ex totis præcórdiis meis: Deus patrum meórum, & Dómine misericórdiæ, qui fecísti ómnia verbo tuo, & sapiéntiâ tuâ constituísti hóminem, ut dominaretur creatúræ quæ à te facta est, ut dispónat orbem terrárum in æquitáte & justítia, & in directióne cordis judícium júdicet, da mihi sédium tuárum assitricem sapiéntiam, & noli me reprobaré à púeris tuis: quóniam servus tuus sum ego, & filius ancillæ tuæ, homo infirmus, & exigui témporis, & minor ad intelléctum judícii & legum. Nam & si quis erit consummátus inter filios hóminum, si ab illo abfúerit sapiéntia tua, in náhilum computábitur.

¶. *ju.* Dedi tibi cor sapiens & intelligens, in tantum ut nullus ante te similis tuí fúerit, nec post te surrectúrus sit: sed & * Hæc quæ non postulásti, dedi tibi, divítias scilicet & gló-

riam. 3. Reg. 3. 12. 13. *ŷ.* Potens est Deus omnia facere superabundanter quam petimus. Eph. 3. 20. * Hæc.

LECTIO II. v. 7. ad 12.

TU elegisti me Regem populo tuo, & Judicem filiorum tuorum, & filiarum: & dixisti me ædificare templum in monte sancto tuo, & in civitate habitationis tuæ altare, similitudinem tabernaculi sancti tui, quod preparasti ab initio. Et tecum sapientia tua, quæ novit opera tua, quæ & affuit tunc, cum orbem terrarum faceres, & sciebat quid esset placitum oculis tuis, & quid directum in præceptis tuis. Mitte illam de cœlis sanctis tuis, & à sede magnitudinis tuæ, ut tecum sit & tecum laboret: ut sciam quid acceptum sit apud te. Scit enim illa omnia, & intelligit, & deducet me in operibus meis sobrie, & custodiet me in sua potentia. Et erunt accepta opera mea, & disponam populum tuum iuste, & ero dignus sedium patris mei.

ŷ. v. Audivit omnis Israël iudicium quod iudicasset Rex Salomon; * Et rimuerunt Regem, videntes sapientiam Dei esse in eo. 3. Reg. 3. 28. *ŷ.* Audiētes turbæ mirabāntur in doctrinā ejus. Matt. 22. 33. * Et.

LECTIO III. v. 13. ad finem.

Quis enim hominum poterit scire consilium

Dei? aut quis poterit cogitare quid velit Deus? Cogitationes enim mortalium timidæ, & incertæ providentiæ nostræ. Corpus enim quod corrumpitur, aggravat animam: & terrēna inhabitatio depri- mit sensum multa cogitan- tem. Et difficile æstimamus quæ in terra sunt: & quæ in prospectu sunt, invenimus cum labore. Quæ autem in cœlis sunt, quis investigabit? Sensem autem tuum quis sciet, nisi tu dederis sapientiam, & miseris Spiritum sanctum tuum de altissimis: & sic corrēctæ sint semitæ eorum qui sunt in terris, & quæ tibi placent, didicerint homi- nes? Nam per sapientiam sanati sunt quicumque pla- cuerunt tibi, Domine, à principio.

ŷ. vj. Salomon * Oravit, & descendit ignis de cœlo, & consumpsit holocaustum. 2. Mach. 2. 10. *ŷ.* Salomon ædificavit domum Deo Jacob. Act. 7. 47. * Oravit. Glória. * Oravit.

IN III. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Lib. 17. de Civit. Dei. Cap. 8. n. 1. & 2.

LECTIO VII.

HÆc dicit Dominus omnipotens: Suscitabo semen tuum post te, qui erit de ventre tuo, & præparabo regnum ejus. Hic ædificabit mihi domum nō-

mini meo, & dirigam thronum illius usque in æternum. Hanc tam grandem promissionem, qui putat in Salomone fuisse completam, multum errat. Attendit enim quod dictum est: Hic ædificabit mihi domum; quoniam Salomon templum illud nobile extruxit: & non attendit: Fidelis erit domus ejus, & regnum ejus, usque in æternum coram me. Attendat ergo, & aspiciat Salomonis domum plenam mulieribus alienigenis colentibus deos falsos, & ipsum ab eis Regem, aliquando sapientem, in eandem idololatriam seductum, atque dejectum: & non audeat existimare Deum, vel hoc promississe mendaciter, vel talem Salomonem domumque ejus futuram, non potuisse prescire. Non hinc autem debemus ambigere, nec si non in Christo Domino nostro, qui factus est ex semine David secundum carnem, jam videremus ista compleri: ne vanè atque inaniter hic alium aliquem requiramus, sicut carnales Judæi.

Æ. vij. Regina Saba non habebat ultra spiritum; * Dixitque ad Regem: Verus est sermo quem audivi in terra mea, super sermonibus tuis, & super sapientia tua. 3. Reg. 10. 5. 6. 7. *ÿ.* Regina Saba venit à fi-

nibus terræ audire sapientiam Salomonis. Luc. 11. 31. * Dixitque.

LECTIO VIII.

FActa est quidem nonnulla imago rei futuræ, etiam in Salomone, in eo quod templum ædificavit, & pacem habuit secundum nomen suum; (Salomon quippe Pacificus est Latine:); & in exordio regni sui mirabiliter laudabilis fuit. Sed eadem suâ personâ, per umbram futurî prænuntiabat etiam ipse Christum Dominum nostrum, non exhibebat. Unde quædam de illo ita scripta sunt, quasi de ipso ista prædicta sint, dum Scriptura sancta etiam rebus gestis prophetans, quodammodo in eo figuram delineat futurorum.

Æ. viij. Certè in gentibus multis non erat rex similis Salomoni; * Et dilectus Deo suo erat, & posuit eum Deus Regem super omnem Israël, & ipsum ergo duxerunt ad peccatum mulieres alienigenæ. 2. Esdr. 13. 26. *ÿ.* Itaque qui se existimat stare, videat ne cadat. 1. Cor. 10. 12. * Et dilectus.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

LECTIO IX. c. 6. v. 24. ad 33.

Deo serviendum, non mammona.

Dixit Jesus discipulis suis: Nemo potest

duobus dominis servire. Et reliqua.

Homília sancti Cypriani
Episcopi & Martyris.

De opere & Eleemosynis.

Eis omnia appóni dicit & tradi, qui regnum & justitiam Dei quærunt. Eos enim Dóminus, cum iudicii dies vénerit, ad percipiéndum regnum dicit admitti, qui fúerint in Ecclesiâ ejus operáti. Mé-tuis ne patrimonium tuum fortè deficiat, si operári ex eo largiter cøperis: & nescis, miser, quia dum times ne res familiáris deficiat, vita ipsa & salus deficit: & dum, ne quid de rebus tuis minuátur at-téndis, non réspicis quòd ipse minuáris, amátor magis mammónæ quàm ani-mæ tuæ: ut dum times ne pro te patrimonium tuum perdas, ipse pro património tuo péreas; & idèò benè Apóstolus clamat & dicit: Nihil intúlimus in hunc mundum; verùm nec au-férre quid póssumus. Vó-lucres Deus pascit, & pas-séribus aliménta diúrna præstántur: & quibus nul-lus divínæ rei sensus est, eis nec potus nec cibus deest. Tu, Christiáno, tu, Dei servo, tu, opéribus bonis dedito, tu, Dómi-no suo caro áliquid exístimas defutúrum? nisi si putas quia qui Christum pascit, à Christo ipse non páscitur; aut eis terréna

déerunt, quibus cœlestia & divína tribuúntur. Unde hæc incredula cogitatio? unde ímpia & sacrílega ista meditatio? Quid facis in domo fidei pérfidum pectus? Quid, qui Christo omnínò non credit, ap-pellátur & dicitur Christiá-nus?

Ps. jx. Mendicitátem & divítias ne déderis mihi, Dómine; * Tribue tantum víctui meo necessária. *Prov. 30. 8.* *Ps.* Nónne áni-ma plus est quàm esca, & corpus plus quàm vestimén-tum? *Matt. 6. 25.* * Tri-bue. Glória. * Tribue.

Ad Benedíctus, Ans. 2. D. Peccatóri dedit Deus afflíctiònem & curam su-pérfluam, ut addat & cón-greget. *Eccle. 2. 26.*

Oratio.

DA nobis, Dómine, quæsumus, regnum tuum & justitiam ejus primùm inquirere; & præsta ut bonis temporálibus quæ ex benignitáte spirítualibus ádjicis, sóbriè, & piè, & justè utámur; Per Dómi-num.

C A N O N.

Ex Concíliis Chalcedo-nénsi & Agathénsi.

Relat. Cap. 18. qq. 1. 2. 3.

Nemo ædificet aut con-stituat Monastérium, vel Oratóriam domum, si-nè voluntáte Episcopi ur-bis.

Ad Magníficat, Ans. 2. D.* Nemo potest duobus dé-

Qjv

minis fervire ; aut enim unum odio habebit , & alterum diligit ; aut unum sustinebit , & alterum contemnet. *Matt. 6. 24.*

FERIA SECUNDA.
De Libro tertio Regum.

LECTIO I. c. 10. v. 1. ad 9.

Regina Saba , audita famam Salomonis in nomine Domini , venit tentare eum in ænigmatis. Et ingressa Jerusalem multo cum comitatu & divitiis , camelis portantibus aromata , & aurum infinitum nimis , & gemmas pretiosas , venit ad Regem Salomonem , & locuta est ei universa quæ habebat in corde suo. Et docuit eam Salomon omnia verba quæ proposuerat : non fuit sermo , qui Regem posset latere , & non responderet ei. Videns autem regina Saba omnem sapientiam Salomonis , & domum quam ædificaverat , & cibos mensæ ejus , & habitacula servorum , & ordines ministrantium , vestesque eorum , & pincernas , & holocausta quæ offerbat in domo Domini , non habebat ultra spiritum. Dixitque ad Regem : Verus est sermo quem audiui in terra mea , super sermonibus tuis , & super sapientia tua : & non credebam narrantibus mihi , donec ipsa veni , & vidi oculis meis , & probavi quod media pars mihi nuntiata non fuerit.

Major est sapientia & opera tua , quam rumor quem audiui. Beati viri tui , & beati servi tui , qui stant coram te semper , & audiunt sapientiam tuam. Sit Dominus Deus tuus benedictus , cui complacuisti , & posuit te super thronum Israël , eo quod dilexerit Dominus Israël in sempiternum , & constituit te Regem , ut faceres iudicium & iustitiam.

ps. j. Dominus , p. 363.

LECTIO II. c. 11. v. 1. ad 6.

Rex autem Salomon adduxit mulieres alienigenas multas , filiam quoque Pharaonis , & Moabitidas , & Ammonitidas , Idumæas , & Sidonias , & Hethæas : de gentibus , super quibus dixit Dominus filiis Israël : Non ingredimini ad eas , neque de illis ingredientur ad vestras : certissime enim avertent corda vestra , ut sequamini deos earum. His itaque copulatus est Salomon ardentissimo amore. Fueruntque ei uxores quasi reginæ septingentæ , & concubinarum trecentæ : & avertérunt mulieres cor ejus. Cumque jam esset senex , depravatum est cor ejus per mulieres , ut sequeretur deos alienos : nec erat cor ejus perfectum coram Domino Deo suo , sicut cor David patris ejus. Sed colebat Salomon Astartem deam Sidoniorum , & Mo-

loch idolum Ammonitarum. Fecitque Salomon quod non placuerat coram Domino, & non adimplēvit ut sequeretur Dominum, sicut David pater ejus.

p. ij. Magnificavit, p. 363.

LECTIO III. v. 9. ad 13.

Igitur iratus est Dominus Salomoni, quod aversa esset mens ejus à Domino Deo Israël, qui apparuerat ei secundò, & præceperat de verbo hoc, ne sequeretur deos alienos, & non custodivit quæ mandavit ei Dominus. Dixit itaque Dominus Salomoni: Quia habuisti hoc apud te, & non custodisti pactum meum, & præcepta mea quæ mandavi tibi, disrumpens scindam regnum tuum, & dabo illud servo tuo. Verumtamen in diebus tuis non faciam, propter David patrem tuum: de manu filii tui scindam illud, nec totum regnum auferam, sed tribum unam dabo filio tuo, propter David servum meum, & Jerusalem quam elegi.

p. iij. Dixit, p. 364.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anna 1624. Cap. 17. De

Monasteriis. §. 5.

Monasteria, Ecclesiæ, Convētus, aut Collegia ædificari non possint, nec ulla Congregatio secularis aut regularis, in quibuscumque Diocesium locis instituantur & firmetur,

sinè licentia & expresso consensu Episcopi.

FERIA TERTIA.

De Libro tertio Regum.

LECTIO I. c. 11. v. 29. ad 32.

Factum est in tempore illo, ut Jeroboam egrederetur de Jerusalem, & inveniret eum Ahias Silonites Propheta, in via, operatus pallio novo: erant autem duo tantum in agro. Apprehendensque Ahias pallium suum novum quo cooperatus erat, scidit in duodecim partes. Et ait ad Jeroboam: Tolle tibi decem scissuras: hæc enim dicit Dominus Deus Israël: Ecce ego scindam regnum de manu Salomonis, & dabo tibi decem tribus. Porro una tribus remanebit ei, propter servum meum David, & Jerusalem civitatem quam elegi ex omnibus tribubus Israël.

p. j. Dedi, p. 364.

LECTIO II. v. 40. ad fin.

Voluit ergo Salomon interficere Jeroboam: qui surrexit, & aufugit in Ægyptum ad Sesac regem Ægypti: & fuit in Ægypto, usque ad mortem Salomonis. Reliquum autem verborum Salomonis, & omnia quæ fecit, & sapientia ejus: ecce universa scripta sunt in Libro verborum dierum Salomonis. Dies autem quos regnavit Salomon in Jerusalem super omnem Israël, quadraginta anni sunt. Dormivitque

Sálonon cum pátribus suis, & sepúltus est in Civitate David patris sui: regnavítque Róboam filius ejus pro eo.

R. ij. Audívit, p. 365.

LECTIO III. c. 12. v. 20. ad 24.

FActum est autem, cùm audíffet omnis Israë́l, quòd revérsum esset Jeróboam, misérunt, & vocavérunt eum, congregáto cœtu, & constituérunt eum Regem super omnem Israë́l: nec secútus est quisquam domum David, præter tribum Juda solam. Venit autem Róboam Jerúsalem, & congregávit univérsum domum Juda, & tribum Bénjamin, centum octogínta míllia electórum virórum bellatórum, ut pugnárent contra domum Israë́l, & redúcerent regnum Róboam filio Salomónis. Factus est autem sermo Dómini ad Semeíam virum Dei, dicens: Lóquere ad Róboam filium Salomónis regem Juda, & ad omnem domum Juda, & Bénjamin, & reliquos de pópulo, dicens: Hæc dicit Dóminus: Non ascendétis, neque bellábitis contra fratres vestros filios Israë́l. Revertátur vir in domum suam: à me enim factum est verbum hoc. Audiérunt sermónem Dómini; & revérsum sunt de itinere, sicut eis præcéperat Dóminus.

R. iij. Sálonon, p. 365.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi. Anno 1583. Tit. 25. De Monasteriis.

Quia experiéncia docet, disciplinam religiósam eórum vítio ex parte collápsam esse, qui in religiósas famílias intrúsi, pótius quàm à sancto Spíritu vocáti fuérunt, diligéntissimè Superiôres ánimum atque voluntátem eórum explórent, qui ad Novitiátum vel Professiónem admitténdi erunt.

FERIA QUARTA. De Libro tértio Regum.

LECTIO I. c. 18. v. 1. ad 8.

Post dies multos factum est verbum Dómini ad Eliám, in anno tértio, dicens: Vade, & osténde te Achab, ut dem plúviam super fáciem terræ. Ivit ergo Eliás, ut osténderet se Achab: erat autem fames véhemens in Samaría. Vocavítque Achab Abdíam dispensatórem domús suæ: Abdías autem timébat Dóminum valde. Nam cùm interficeret Jézabel Prophétas Dómini, tulit ille centum Prophétas, & abscondit eos quinquagéno & quinquagéno in spelúncis, & pavit eos pane & aquâ. Dixit ergo Achab ad Abdíam: Vade in terram ad univérso fontes aquárum, & in cunctas valles, si fortè possimus invenire herbam, & salváre equos & mulos, & non pénitens ju-

menta intéreant. Diviseruntque sibi regiones, ut circumirent eas. Achab ibat per viam unam, & Abdías per viam áliam seorsum. Cúmque esset Abdías in via, Elías occurrít ei: qui cùm cognovisset eum, cecidit super fáciem suam, & ait: Num tu es, dómíne mi, Elías? Cui ille respondit: Ego. Vade, & dic dómíno tuo: Adest Elías.

¶. j. Fecit Judas malum coram Dómino, & * Irritavérunt eum super ómnibus quæ fécerant patres eórum. 3. Reg. 14. 22. ¶. O generatio incredula & perversa! Matt. 17. 16. * Irritavérunt.

LECTIO II. v. 16. ad 21.

A Biit ergo Abdías in occursum Achab, & indicávit ei: venitque Achab in occursum Elíæ. Et cùm vidisset eum, ait: Túne es ille, qui contúrbas Israëlm? Et ille ait: Non ego turbávi Israëlm, sed tu, & domus patris tui, qui dereliquístis mandáta Dómini, & secúti estis Baálim. Verúm tamen nunc mitte, & cóngrega ad me univérsam Israëlm in monte Carméli, & prophétas Baal quadringénos quinquaginta, prophetásque lucórum quadringénos qui cómedunt de mensa Jézabel. Misit Achab ad omnes filios Israëlm, & congregávit prophétas in monte Carméli. Accédens autem Elías ad omnem populum, ait: Úsquequò claudicátis

in duas partes? Si Dóminus est Deus, sequímíni eum; si autem Baal, sequímíni illum. Et non respondit ei pópulus verbum.

¶. ij. Dixit Elías ad Achab: * Vivit Dóminus Deus Israëlm in cujus conspectu sto, si erit annis his ros & plúvia, nisi juxta oris mei verba. 3. Reg. 17. 1. ¶. Oratione orávit Elías ut non plúeret super terram, & non pluit, annos tres & menses sex. Jac. 5. 17. * Vivit.

LECTIO III. v. 22. ad 24.

A It rursus Elías ad pópulum: Ego remánsi Prophéta Dómini solus: prophétae autem Baal quadringénti & quinquaginta viri sunt. Dentur nobis duo boves, & illi éligant sibi bovem unum, & in frustra cædéntes, ponant super ligna, ignem autem non supponant: & ego fáciam bovem álium, & impónam super ligna, ignem autem non supponam. Invocate nómina deórum vestrórum, & ego invocábo nomen Dómini mei: & Deus qui exaudierit per ignem, ipse sit Deus. Respondens omnis pópulus, ait: Optima propositio.

¶. iij. Ecce cæli contenebrátí sunt, & nubes, & ventus, * Et facta est plúvia grandis. 3. Reg. 18. 45. ¶. Rursum orávit Elías, & cælum dedit plúviam. Jac. 5. 18. * Et facta. Glória. * Et facta.

Q vj

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

*Anno 1583. Tit. 25. De
Monasteriis.*

Neminem recipiant Superiores Monasteriorum, aut profiteri ullo modo permittant, nisi de divina ejus vocatione perspicua argumenta habuerint, licet pauciores futuri sint Religiosi: sancta enim & religiosa paucorum congregatio, quantumvis magnâ ineptorum hominum multitudine, Deo & hominibus acceptior est, & Ecclesiæ utilior.

FERIA QUINTA.

De Libro tertio Regum.

LECTIO I. c. 18. v. 25. ad 28.

Dixit Elías prophétis Baal: Eligite vobis bovem unum, & facite primi, quia vos plures estis: & invocáte nomina deorum vestrorum, ignemque non supponátis. Qui cum tulissent bovem quem dederat eis, fecerunt: & invocábant nomen Baal de mane usque ad meridiem, dicentes: Baal, exaudi nos. Et non erat vox, nec qui responderet: transliebantque altáre quod fecerant. Cúmque esset jam meridies, illudebat illis Elías, dicens: Clamáte voce majore: deus enim est, & forsitan loquitur, aut in diversório est, aut in itinere, aut certè dormit, ut excitetur. Clamábant ergo voce magnâ, & incidébant

se, juxta ritum suum, cultis & lanceolis, donec perfunderéntur ságuine.

¶. j. Accédens Elías ad omnem pópulum, ait: Usquequò claudicátis in duas partes? * Si Dóminus est Deus, sequimini eum. 3. Reg. 18. 21. *¶.* Nemo servus potest duóbus dómnia servíre. Luc. 16. 13. * Si Dóminus.

LECTIO II. v. 29. ad 35.

Postquàm autem tránsiit meridiés, & illis prophetántibus vénerat tempus quo sacrificium offerri solet, nec audiebátur vox, nec áliquis respondebat, nec attendebat orántes, dixit Elías omni pópulo: Veníte ad me. Et accedente ad se pópulo, curávit altáre Dómini, quod destrúctum fúerat. Et tulit duódecim lápidés juxta númerum tribuum filiorum Jacob, ad quem factus est sermo Dómini, dicens: Israël erit nomen tuum. Et ædificávit de lapidibus altáre in nómine Dómini: fecitque aquæductum, quasi per duas aratiúnculas in circúitu altáris, & compósuit ligna: divisitque per membra bovem, & pónit super ligna, & ait: Impléte quátuor hýdrias aquâ, & fúndite super holocaustum, & super ligna. Rursumque dixit: Etiam secúndò hoc facite. Qui cum fecissent secúndò, ait: Etiam tertio idípsum facite. Fe-

cerúntque tértiò , & currébant aquæ circùm altáre , & fossa aquæductûs repléta est.

ij. Ait Elías ad pópulum : invocáte nómina deórum vestrórum ; & * Ego invocábo nomen Dómini meí : & Deus qui exaudíerit per ignem , ipse sit Deus. *3. Reg. 18. 24. v.* Non debémus æstimáre , auro , aut argénto , aut lápidi sculp-turæ artis & cogitatiónis hóminis , Divínus esse sí-mile. *Act. 17. 29. * Ego.*

LECTIO III. *v. 36. ad 40.*

Cumque jam tempus Cesset ut offerretur holocaustum , accédens Elías Prophéta , ait : Dómine Deus Abraham , & Isaac , & Israël , osténde hódie quia tu es Deus Israël , & ego servus tuus , & juxta præceptum tuum feci ómnia verba hæc. Exaúdi me , Dómine , exaúdi me : ut discat pópulus iste , quia tu es Dóminus Deus , & tu convertísti cor eórum íterum. Cécidit autem ignis Dómini , & vorávit holocaustum , & ligna , & lá-pides , púlverem quoque , & aquam quæ erat in aquæductu lambens. Quod cum vidíset omnis pópulus , cécidit in fáciem suam , & ait : Dóminus ipse est Deus : Dóminus ipse est Deus. Dixítque Elías ad eos : Apprehéndite prophétas Baal , & ne unus quidem effúgiat ex eis. Quos

cum apprehendíssent , dúxit eos Elías ad torrentem Cison , & interfécit eos ibi.

ij. Omnis pópulus cécidit in fáciem suam , & ait : * Dóminus ipse est Deus : Dóminus ipse est Deus. *3. Reg. 18. 39. v.* Unus Deus & Pater óm-nium , qui est super omnes. *Eph. 4. 6. * Dóminus. Gló-ria. * Dóminus.*

C A N O N.

Ex Concíliis * Tridentíno & ** Burdigalénsi.

* Anno 1563. *Sess. 25. Cap. 2. De Regular. c. 4.*
1583. *Tit. 25. De Monast.*

Nulli vitam monásti-cam & regulárem proféssó , tam virórum quàm mulierum , liceat bona mó-bília vel immobília , sive suo labóre & indústriá par-ta , sive paréntum & ami-córum liberalitáte doná-ta , sive quâlibet áliâ occa-siône quæsitá , tanquam própria , aut étiam nómi-ne Convéntûs possidére.

FERIA SEXTA.

De Libro tértio Regum.
LECTIO I. *c. 21. v. 1. ad 4.*

Tempore illo , vínea erat Naboth Jezrahelítæ , qui erat in Jézrahel , juxta palátium Achab regis Sa-mariæ. Locútus est ergo Achab ad Naboth , dicens : Da mihi vineam tuam , ut fáciám mihi hortum óle-rum , quia vicína est & propè domum meam , da-bóque tibi pro ea vineam meliorem. Aut si commo-

dus tibi putas , argenti
prētium , quanto digna est.
Cui rēspōdit Naboth :
Propitius sit mihi Dómi-
nus , ne dem hæreditatem
patrum meórum tibi. Venit
ergo Achab in domum su-
am indignans , & frendens
super verbo quod locútus
fuerat ad eum Naboth Jez-
rahelites , dicens : Non da-
bo tibi hæreditatem patrum
meórum. Et projiciens se in
lētulum suum , avértit fá-
ciem suam ad parietem ,
& non comédit panem.

R. j. Fecit , p. 371.

LECTIO II. v. 7. ad 13.

Dixit ergo ad eum Jé-
zabel uxor ejus : Gran-
dis auctoritatis es , & benè
regis regnum Israël. Surge,
& cómede panem , & æquo
ánimo esto , ego dabo tibi
vínream Naboth Jezraheli-
tæ. Scripsit itaque litéras
ex nómine Achab , & sig-
návit eas ánnulo ejus , &
mísit ad majóres natu & op-
timátes , qui erant in civi-
tate ejus , & habitábant
cum Naboth. Litterárum
autem hæc erat senténtia :
Prædicáte jejúnium , & se-
dère fácite Naboth inter
primos pópuli , & submítte-
te duos viros filios Bélial
contra eum , & falsum testi-
mónium dicant : Benedíxit
Deum & Regem : & educite
eum , & lapidáte , sícque
moriátur. Fecérunt ergo ci-
ves ejus majóres natu &
optimátes , qui habitábant
cum eo in urbe , sicut præ-

céperat eis Jézabel , & si-
cut scriptum erat in litéris
quas miserat ad eos. Præ-
dicavérunt jejúnium , &
sedere fecérunt Naboth in-
ter primos pópuli. Et ad-
dúctis duóbus viris filiis
diáboli , fecérunt eos sedé-
re contra eum : at illi , scí-
licet ut viri diabólici , dixé-
runt contra eum testimó-
nium , coram multitudine :
Benedíxit Naboth Deum
& Regem : quam ob rem
eduxérunt eum extra civi-
tatem , & lapídibus inter-
fecérunt.

R. ij. Dixit , p. 371.

LECTIO III. v. 17. ad 22.

Factus est igitur sermo
Dómini ad Eliám Thef-
bíten , dicens : Surge , &
descende in occúrsum A-
chab regis Israël , qui est in
Samaría : ecce ad vínream
Naboth descendit , ut pos-
sídeat eam. Et loqueris ad
eum , dicens : Hæc dicit
Dóminus : Occidísti , ín-
super & possedísti. Et post
hæc addes : Hæc dicit Dó-
minus : In loco hoc , in quo
linxérunt canes sánguinem
Naboth , lambent quoque
sánguinem tuum. Et ait
Achab ad Eliám : Num in-
venísti me inimicum tibi ?
Qui dixit : Inveni , eò quòd
venúmdatus sis , ut fáceres
malum in conspéctu Dó-
mini. Ecce ego indúcam
super te malum , & déme-
tam posterióra tua , & in-
terficiam de Achab min-
géntem ad parietem , &

Clausum & ultimum in Israël. Et dabo domum tuam, sicut domum Jeroboam filii Nabar, & sicut domum Baasa filii Ahia: quia egisti, ut me ad iracundiam provocares, & peccare fecisti Israël.

Ap. iij. Ecce, p. 371.

C A N O N.

Ex Conciliis * Tridentino
& ** Burdigalensi.

* Anno 1563. *Sess. 25. Cap.*

2. *De Regular. C. 4.*

Anno 1583. *Tit. 25. De Monast.*

CAveant Superiores bona stabilia cuiquam Regulari concedere, etiam ad usumfructum, vel usum, vel administracionem, aut commendam. Administratio autem bonorum Monasteriorum seu Conventuum, ad solos officiales eorundem, ad nutum Superiorum amovibiles, pertineat.

S A B B A T O.

De Libro tertio Regum.

LECTIO I. c. 21. v. 23. ad 27.

DE Jézabel locutus est Dominus, dicens: Canes comedent Jézabel in agro Jézrahel. Si mortuus fuerit Achab in civitate, comedent eum canes: si autem mortuus fuerit in agro, comedent eum volucres cœli. Igitur non fuit alter talis sicut Achab, qui venundatus est ut faceret malum in conspectu Domini. Concitavit enim eum Jézabel uxor sua, & abo-

minabilis factus est, in tantum ut sequeretur idola, quæ fecerant Amorrhæi, quos consumpsit Dominus à facie filiorum Israël. Itaque cum audisset Achab sermones istos, scidit vestimenta sua, & operuit cilicio carnem suam, jejunavitque & dormivit in sacco, & ambulavit demisso capite.

Si fiat de Sabbato, duo priora Ap. è Feria V. præced. p. 372.

LECTIO II. c. 22. v. 34. ad 38.

Vir quidam tetendit arcum, in incertum sagittam dirigens, & casu percussit Regem Israël, inter pulmonem & stomachum. At ille dixit aurigæ suo: Verte manum tuam, & ejice me de exercitu, quia graviter vulneratus sum. Commissum est ergo prælium in die illa, & Rex Israël stabat in curru suo contra Syros, & mortuus est vespere. Fluēbat autem sanguis plagæ in sinum currus, & præco insónuit in universo exercitu, antequam sol occumberet, dicens: Unusquisque revertatur in civitatem, & in terram suam. Mortuus est autem Rex, & perlatus est in Samariam: sepelieruntque Regem in Samaria, & laverunt currum ejus in piscina Samariæ, & linxerunt canes sanguinem ejus, & habenas laverunt, juxta

verbum Dómini quod locútus fúerat.

LECTIO III. v. 40. ad 45.

Dormívit ergo Achab cum pátribus suis: & regnávít Ochozías filius ejus pro eo. Jósfaphat verò filius Afa regnàre cœperat super Judam anno quarto Achab regis Israël. Trigínta quinque annórum erat, cùm regnàre cœpisset, & vigínti quinque annis regnávít in Jerúsalem: nomen matris ejus Azuba, filia Sálaï. Et ambulávit in omni via Afa patris sui, & non declinávit ex ea: fecítque, quod rectum erat in conspéctu Dómini. Verúmtamen excélsa non ábstulit: adhuc enim pópulus sacrificábat, & adolébat incénsus in excélsis. Pacémque hábuit Jósfaphat cum Rege Israël.

C A N O N.

Ex Concíliis * Tridentíno
& ** Burdigalénsi.

* Anno 1563. Sess. 25. Cap.
4. De Regular. & **

Anno 1583. Tit. 25. De
Monast.

Próhibet sancta Sýnodus, ne quis Reguláris, sinè sui Superiórís licéntia, Prædicatiónis vel Lectiónis, aut cuiúsvis pii óperis prætéxtu, subjíciat se obséquio alicújus Præláti, Principis, vel Universtitátis, vel Communitátis, aut alicujuscúmque persónæ seu loci.

Ad Magnificat, Ant. 2. D.*
Elías in túrbine tectus est;

& in Eliséo complétus est
spíritus ejus. Eccli. 48. 13.

Oratio, Ecclesiæ tuæ,
infra, ad Laudes, p. 381.

DOMINICA XV.

POST PENTECOSTEM.

IN I. NOCTURNO.

Incipit Liber quartus
Regum.

LECTIO I. c. 1. v. 1. ad 4.

Prævaricátus est autem Moab in Israël, postquam mórtuus est Achab: Cecidítque Ochozías per cancellos cœnáculo sui, quod habébat in Samaría, & ægrotávit. Misítque nuntios, dicens ad eos: Ite, consulite Beélzebub deum Accaron, utrúm vivere queam de infirmitate mea hac. Angelus autem Dómini locútus est ad Elíam Thesbíten, dicens, Surge, & ascénde in occúrsum nuntiórurn Regis Samariæ, & dices ad eos: Nunquid non est Deus in Israël, ut eátis ad consuléndum Beélzebub deum Accaron? Quam ob rem hæc dicit Dóminus: De lectulo super quem ascendísti, non descédes, sed morte moriérís. Et abiit Elías.

B. j. Amplificátus est Elías in mirabílibus suis:
* Et quis potest similiter sic gloriári tibi? Eccli. 48. 4.
† Testimónium hábuit placuisse Deo. Hebr. 11. 5. *
Et quis.

LECTIO II. v. 5. ad 10.

Reversique sunt nuntii
ad Ochoziam. Qui dicit:

Et eis: Quare reversi estis? At illi responderunt ei: Vir occurrit nobis, & dixit ad nos: Ite, & revertimini ad Regem qui misit vos, & dicetis ei: Hæc dicit Dominus: Nunquid, quia non erat Deus in Israël, mittis ut consulatur Beelzebub deus Accaron? Idcirco de lectulo super quem ascendisti, non descendes, sed morte morieris. Qui dixit eis: Cujus figuræ & habitus est vir ille qui occurrit vobis, & locutus est verba hæc? At illi dixerunt: Vir pilosus, & zonâ pellicæâ accinctus renibus. Qui ait: Elías Thesbites est. Misitque ad eum Quinquagenarium principem, & quinquaginta qui erant sub eo. Qui ascendit ad eum: sedentique in vertice montis, ait: Homo Dei, Rex præcepit ut descendas. Respondensque Elías, dixit Quinquagenario: Si homo Dei sum, descendat ignis de cælo, & devoret te, & quinquaginta tuos. Descendit itaque ignis de cælo, & devoravit eum, & quinquaginta qui erant cum eo.

Ex. ij. Elías dixit ad Eliséum: Postula quod vis ut faciam tibi, antequam tollar à te: * Dixitque Eliséus: Obsecro ut fiat in me duplex spiritus tuus. 4. Reg. 2. 9. **¶** Divisiones gratiarum sunt, idem autem Spiritus. 1. Cor. 12. 4. * Dixitque,

LECTIO III. v. 11. ad 17.

Rursúmque misit ad eum principem Quinquagenarium alterum, & quinquaginta cum eo. Qui locutus est illi: Homo Dei, hæc dicit Rex: Festina, descendende. Respondens Elías, ait: Si homo Dei ego sum, descendat ignis de cælo, & devoret te, & quinquaginta tuos. Descendit ergo ignis de cælo, & devoravit illum, & quinquaginta ejus. Iterum misit principem Quinquagenarium tertium, & quinquaginta qui erant cum eo. Qui cum venisset, curvavit gēua contra Eliam, & precatus est eum, & ait: Homo Dei, noli despiciere animam meam, & animas servorum tuorum qui mecum sunt. Ecce descendit ignis de cælo, & devoravit duos principes Quinquagenarios primos, & quinquagenos qui cum eis erant: sed nunc obsecro ut miserearis animæ meæ. Locutus est autem Angelus Domini ad Eliam, dicens: Descende cum eo, ne timeas. Surrexit igitur, & descendit cum eo ad Regem, & locutus est ei: Hæc dicit Dominus: Quia misisti nuntios ad consulendum Beelzebub deum Accaron, quasi non esset Deus in Israël, à quo posses interrogare fermōnem, ideo de lectulo super quem ascendisti, non descendes, sed morte morieris. Mors-

378 *Dominicā decimā quintā post Pentecost.*

tuus est ergo juxta sermōnem Dómini, quem locutus est Elías, & regnāvit Joram frater ejus pro eo.

R. iij. Cum pēgerent Elías & Eliséus, & incedētes sermocinarētur, * Ecce currus igneus & equi ignei divisērunt utrūque; & ascendit Elías per tūbinem in cœlum. 4. *Reg.* 2. 11. *ψ.* Translātus est, ne vidēret mortem. *Hebr.* 11. 3. * Ecce. Glória. * Ecce. **IN II. NOCTURNO.**

De Libro Ecclesiāstici.
LECTIO IV. c. 48. v.
1. ad 11.

Surrexit Elías Prophēta, quasi ignis, & verbum ipsius quasi fācula ardebat. Qui indūxit in illos famem, & irritātes illum invidiā suā, pauci facti sunt; non enim poterant sustinere prācepta Dómini. Verbo Dómini continuit cœlum, & dejecit de cœlo ignem ter: sic amplificatus est Elías in mirabilibus suis. Et quis potest similiter sic gloriāri tibi? Qui sustulisti mortuum ab inferis de sorte mortis, in verbo Dómini Dei. Qui dejecisti reges ad pernīciem, & confregisti facīlè potētiā ipsōrum, & gloriōsos de lecto suo. Qui audis in Sina judicium, & in Horeb judicia defensionis. Qui ungis reges ad pœnitētiā, & Prophētas facis successōres post te. Qui receptus es in tūbine ignis,

in cūrru equōrum igneōrum. Qui scriptus es, in judiciis tēporum, lenire iracūndiam Dómini, conciliāre cor patris ad filium, & restituere tribus Jacob. Beāti sunt, qui te vidērunt, & in amicitia tua decorāti sunt.

R. jv. Vidētes filii prophetārum, qui erant in Jēricho ē contrā, dixerunt: * Requiēvit spīritus Elīe super Elisēum. 4. *Reg.* 2. 15. *ψ.* Operātur unus atque idem Spīritus, dividens singulis prout vult. 1. *Cor.* 12. 11. * Requiēvit.

LECTIO V. v. 13. ad 18.

Elías quidem in tūbine reclusus est, & in Eliséo complētus est spīritus ejus. In diēbus suis non pertimuit principem, & potētiā nemo vicit illum; nec superāvit illum verbum aliquod: & mortuum prophetāvit corpus ejus. In vita sua fecit monstra, & in morte mirabilia operatus est. In omnibus istis non pœnituit pópulus, & non recessērunt à peccātis suis, usque dum ejēcti sunt de terra sua, & dispērsi sunt in omnem terram, & relīcta est gens perpauca, & princeps in domo David. Quidam ipsōrum fecērunt quod placēret Deo: alii autem multa commiserunt peccāta.

R. v. Ait Eliséus: * Hæc dicit Dóminus: Sanāvit

aquas has ; & non erit ultra in eis mors , neque sterilitas. 4. Reg. 2. 21. *Ps.* Omnia quaecumque petieritis in oratione credentes , accipietis. *Matt.* 21. 22. * Hæc dicit.

LECTIO VI. v. 25. *ad finem, &c. 49. v. 1. ad 5.*

Exit Ezechias quod placuit Deo, & fortiter vivit in viis David patris sui, quam mandavit illi Isaias Propheta magnus & fidelis in conspectu Dei. In diebus ipsius retrò rediit sol, & addidit Regi vitam. Spiritu magno vidit ultima, & consolatus est lugentes in Sion. Usque in sempiternum ostendit futura & abscondita, antequàm evenirent. Memoria Josiæ in compositionem odoris facta, opus pigmentarii. In omni ore quasi mel indulcabitur ejus memoria, & ut musica in convivio vini. Ipse est directus divinitus in poenitentiam gentis, & tulit abominationes impietatis. Et gubernavit ad Dñm cor ipsius, & in diebus peccatorum corroboravit pietatem. Præter David, & Ezechiam, & Josiam, omnes peccatum commisérunt.

Ps. vij. Ascendit Elisæus, & * Incubuit super puerum mortuum; & oscitavit puer septies, aperuitque oculos. 4. Reg. 4. 35. *Ps.* A mortuis suscitare potens est Deus, *Hebr.* 11. 19. * In-

cubuit. Glória. * Incubuit
IN III. NOCTURNO.
Sermo sancti Gregorii
Papæ.

Lib. 19. Moral. Cap. 6.

n. 9. 10.

LECTIO VII.

Sancti ipsi, qui sancto sublevante Spiritu, ad summa rapiuntur, quando in hac vita sunt, ne aliquâ elatione superbiant, quibusdam tentationibus reprimuntur: ut nequâquam tantum proficere valeant, quantum volunt. Sed ne extollantur superbiâ, fit in eis ipsarum quædam mensura virtutum. Hinc est enim quod Elias, dum tot virtutibus in alta profecisset, quâdam mensurâ suspensus est, dum Jézabel postmodum, quamvis reginam, tamen mulierculam, fugit. Perpendo hunc miræ virtutis virum ignem de cælo trahere, & secundo Quinquagenarios cum suis omnibus petitione subitâ concremare, verbo cælos à pluviiis claudere, verbo cælos ad pluvias aperire, suscitantem mortuos, ventura quæque prævidentem. Et ecce rursus ánimo occurrat, quo pavore ante unam mulierculam fugerit. Considero virum timore percussus, de manu Dei mortem petere, nec accipere: de manu mulieris mortem fugiendo vitare.

Ps. vij. Descendit Naaman, & lavit in Jordane

sépties, juxta fermónem viri Dei; * Et restitúta est caro ejus, sicut caro púeri párvuli. 4. Reg. 5. 14. *ŷ*. Multi leprósi erant in Israël, sub Eliséo Prophéta; & nemo eórum mundátus est, nisi Náaman Syrus. Luc. 4. 27. * Et.

LECTIO VIII.

QUærébat enim mortem dum fúgeret, dicens: Súfficit mihi; neque enim mélior sum quàm patres mei. Unde ergo sic potens, ut tot illas virtútes fáciat? Unde sic infirmus, ut ità féminam pertiméscat, nisi quia aquæ appendúntur mensúrá; ut ipsi sancti Dei hómines, & multum váleant per poténtiam Dei; & rursùm quâdam mensúrá moderáti sint per infirmitátem suam? In illis virtútibus Elías, quid de Deo accéperat; in istis infirmitátibus, quid de se esse póterat, agnoscébat. Illa poténtia virtus fuit: ista infirmitas, custos virtútis. In illis virtútibus ostendébat quid accéperat: in istis infirmitátibus, hoc quod accéperat custodiébat. In miráculis monstrabátur Elías: in infirmitáte servabátur.

R. viij. Revérsum ad virum Dei Náaman, cum univérso comitátu suo, venit & stetit coram eo, & ait: * Verè scio quòd non sit álius Deus in univérsa terra, nisi tantùm in Israël.

4. Reg. 5. 15. *ŷ*. Non sunt dii qui mánibus fiunt. *Ab.* 19. 26. * Verè.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

LECTIO IX. c. 7. v. 11. ad 16.

Juvenis mortuus suscitatur.

IBar Jesus in civitatem quæ vocátur Naím: & ibant cum eo discipuli ejus, & turba copiósa. Et reliqua. Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. Evang. sec. Luc. Lib. 5. n. 89.

Hic locus ad utrámque redúndat grátiam, ut & citò flecti divínam misericórdiam matris víduæ lamentatióne credámus, ejus præcipuè quæ únici filii vel labóre, vel morte frangátur. Cui tamen víduæ gravitátis méritum exequiarum turba concíliat: & hanc víduam populórum turbâ septam, plus vidéri esse quàm féminam, quæ resurrectionem únici adolescentis filii sui lácrymis merúerit impetráre; eò quòd sancta Ecclesiá pópulum juniórem, à pompa fúneris, atque à suprémis sepúlcri suárum révoceat ad vitam contemplatióne lacrymarum: quæ flere prohibéatur, cum ei resurrectio debeatur.

R. jx. Deus noster, Deus salvos faciéndi, & * Dómini Dómini éxitus mortis. Ps. 67. 21. *ŷ*. Ait Jesus: Adoléscent, tibi dico: Sur-

ge; & resédit qui erat mór-
tuus. *Luc. 7. 14. 15. * Dó-
mini. Glória. * Dómini.*
: Te Deum.

Ad Benedíctus, Ant. 5. a.
Non despíciat Dóminus
preces pupílli, nec víduam,
si effúndat loquélam gémi-
tús. *Eccli. 35. 17.*

Oratio.

ECclésiæ tuæ, Dómine,
lácrymas & preces be-
nignus exaúdi; ut quæ de
suórum contrístatur spíri-
táli morte filiórum, de eó-
rum ad grátiae vitam resur-
rectióne lætetur; Per Dóm.

C A N O N.

Ex Concíliis * Tridentíno
& ** Burdigalénsi.

* *Anno 1563. Sess. 25. Cap.*
4. De Regular. & **

Anno 1583. Tit. 25. De
Monast.

Non liceat Reguláribus,
à suis Convéntibus re-
cédere, nisi fortè à suis Su-
perióribus per litéras evo-
cáti fúerint aut missi: qui
verò sinèprædicto mandáto
in scriptis obrénto repértus
fúerit, ab Ordináriis locó-
rum, tanquàm desértor sui
institúti, puniátur.

Ad Magnificat, Ant. 1. D.
Accépit omnes timor, &
magnificábant Deum, di-
céntes: Quia Prophéta ma-
gnus surrexit in nobis. *Luc.*
7. 16.

FERIA SECUNDA.
De Libro quarto Regum.
LECTIO I. c. 2. v. 5. ad 8.

Accesérunt filii pro-
phetárum, qui erant

in Jéricho, ad Eliséum, &
dixerunt ei: Nunquid no-
sti quia Dóminus hódie tol-
let dóminum tuum à te?
Et ait: Et ego novi: siléte.
Dixit autem ei Elías: Sede
híc, quia Dóminus misit
me usque ad Jordánem.
Qui ait: Vivit Dóminus,
& vivit ánima tua, quia
non derelinquam te. Iérunt
ígitur ambo páriter, &
quingaginta viri de filiis
prophetárum secúti sunt
eos, qui & steterunt è con-
trà, longè: illi autem am-
bo stabant super Jordánem.
Tulítque Elías pállium su-
um, & invólvit illud, &
percússit aquas, quæ divisæ
sunt in utrámque partem,
& transiérunt ambo per sic-
cum.

Ps. j. Amplificátus est,
p. 376.

LECTIO II. v. 9. ad 11.

Cumque transissent,
Elías dixit ad Eliséum:
Póstula quod vis ut fáciam
tibi, ántequàm tollar à te.
Dixítque Eliséus: Obsecro
ut fiat in me duplex spí-
ritus tuus. Qui respóndit:
Rem difficilem postulásti:
áttamen si videris me,
quando tollar à te, erit tibi
quod petísti: si autem non
videris, non erit. Cúmque
pérgerent, & incedéntes
sermocinaréntur, ecce cur-
rus ígneus; & equi ígnei
divisérunt utrúmque: &
ascéndit Elías per túrbinem
in cælum.

Ps. ij. Elías, p. 377.

LECTIO III. v. 12. ad 14.

Elisæus autem videbat , & clamabat : Pater mi , pater mi , currus Israël , & auriga ejus. Et non vidit eum amplius : apprehenditque vestimenta sua , & scidit illa in duas partes. Et levavit pallium Eliæ , quod ceciderat ei : reversusque stetit super ripam Jordânis , & pallio Eliæ , quod ceciderat ei , percussit aquas , & non sunt divisæ. Et dixit : Ubi est Deus Eliæ etiam nunc ? Percussitque aquas , & divisæ sunt huc atque illuc , & transiit Elisæus.

¶. iij. Cùm , p. 378.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1624. Cap. 17. De.

Monast. §. 2.

Abbâtes , Priôres , & quicumque ex privilegio usum mitræ & bâculi habentes , nequâquam iis ornamentis & insigniis uti possint , nisi intra septa Monasteriorum suorum.

F E R I A T E R T I A.

: De Libro quarto Regum.

LECTIO I. c. 2. v. 15.

ad 18.

Videntes filii prophetarum , qui erant in Jéricho è contrâ , dixerunt : Requiévit spiritus Eliæ super Elisæum. Et venientes in occursum ejus , adoraverunt eum proni in terram , dixeruntque illi : Ecce , cum servis tuis sunt quinquaginta viri fortes ,

qui possunt ire , & querant dominum tuum , ne forte tulerit eum Spiritus Domini , & projecerit eum in unum montium , aut in unam vallium. Qui ait : Nolite mittere. Coegeruntque eum , donec acquiesceret , & diceret : Mittere. Et miserunt quinquaginta viros , qui cùm quæssissent tribus diebus , non invenerunt. Et reversi sunt ad eum : at ille habitabat in Jéricho , & dixit eis : Nunquid non dixi vobis : Nolite mittere ?

¶. j. Videntes , p. 378.

LECTIO II. v. 19. ad finem.

Dixerunt quoque viri civitatis ad Elisæum : Ecce habitatio civitatis hujus optima est , sicut tu ipse , domine , perspicis : sed aquæ pessimæ sunt , & terra sterilis. At ille ait : Asserte mihi vas novum , & mittere in illud sal. Quod cùm attulissent , egressus ad fontem aquarum , misit in illum sal , & ait : Hæc dicit Dominus : Sanavi aquas has , & non erit ultra in eis mors , neque sterilitas. Sanatæ sunt ergo aquæ usque in diem hanc , juxta verbum Elisæi , quod locutus est. Ascendit autem inde in Bethel : cùmque ascenderet per viam , pueri parvi egressi sunt de civitate , & illudébant ei , dicentes : Ascende , calve ; ascende , calve. Qui cùm respexisset , vidit eos , & maledixit eis in ad-

Mine Dómini : egressique sunt duo ursi de saltu , & laceraverunt ex eis quadraginta duos púeros. Abiit autem inde in montem Carmeli , & inde revérsus est in Samariám.

Ps. 91. Ait , p. 378.

LECTIO III. c. 4. v. 1. ad 7.

Mulier autem quædam de uxóribus prophetarum clamábat ad Eliséum , dicens : Servus tuus vir meus mórtuus est , & tu nosti quia servus tuus fuit timens Dóminum : & ecce créditor venit ut tollat duos filios meos ad serviendum sibi. Cui dixit Eliséus : Quid vis ut fáciam tibi ? Dic mihi , quid habes in domo tua ? At illa respondit : Non hábeo ancilla tua quidquam in domo mea , nisi parum olei , quo ungat. Cui ait : Vade , pete mútuò ab ómnibus vicinis tuis vasa vácuā non pauca : & ingrédere , & claude óstium tuum , cùm intrínsecus fúeris tu , & filii tui : & mitte inde in ómnia vasa hæc : & cùm plena fuerint , tolles. Ivit itaque mulier , & clausit óstium super se , & super filios suos : illi offerébant vasa , & illa infundébat. Cúmque plena fuissent vasa , dixit ad filium suum : Affer mihi adhuc vas. Et ille respondit : Non hábeo. Steritque óleum. Venit autem illa , & indicávit hómini Dei. Et

ille : Vade , inquit , vende óleum , & redde creditóri tuo : tu autem , & filii tui vívite de réliquo.

Ps. 113. Ascéndit , p. 379.

C A N O N.

Ex Concíliis * Tridentino & ** Burdigalénsi.

* Anno 1563. Sess. 25. Cap. 5. De Regular. & ** Anno 1624. Cap. 19. De Monial. §. 1.

Sancta Synodus universis Episcopis , sub obtestatione divini iudicii , & interminatione maledictionis æternæ , præcipit , ut in ómnibus Monastériis sibi subiectis , clausuram Sanctimonialium , ubi violata fúerit , diligénter restitui : & ubi inviolata est , conservári máximè procurent.

FERIA QUARTA.

De Libro quarto Regum. LECTIO I. c. 4. v. 8. ad 13.

Facta est quædam dies , & transibat Eliséus per Sunam : erat autem ibi mulier magna , quæ tenuit eum ut coméderet panem. Cúmque frequénter inde transiret , divertébat ad eam , ut coméderet panem. Quæ dixit ad virum suum : Animadvérto quòd vir Dei sanctus est iste , qui transit per nos frequénter. Faciamus ergo ei cœnàculum parvum , & ponamus ei in eo lectulum , & mensam , & sellam & candelàbrum , ut cùm vénerit ad nos , mœneat ibi. Facta est ergo dies

quædam, & veniens divē-
tit in coenāculum, & re-
quievit ibi. Dixitque ad
Giezi puerum suum: Voca
Sunamitidem istam. Qui
cū vocasset eam, & illa
sterisset coram eo, dixit ad
puerum suum: Loquere ad
eam: Ecce, sēdūle in om-
nibus ministrasti nobis,
quid vis ut faciā tibi?
Nunquid habes negotium,
& vis ut loquar Regi, sive
principi militiæ? Quæ res-
pōdit: In medio pōpuli
mei habito.

¶ j. Descēdit, p. 379.

LECTIO II. v. 14. ad 20.

Dixitque Giezi: Ne
quæras: filium enim
non habet, & vir ejus senex
est. Præcepit itaque ut vo-
cāret eam: Quæ cū vocā-
ta fuisset, & sterisset ante
ostium, dixit ad eam: In
tēpore isto, & in hac eā-
dem hora, si vita comes
fuerit, habēbis in ūtero fi-
lium. At illa respōdit:
Noli, quæso, dōmine mi, vir
Dei, noli mentiri ancillæ
tuæ. Et concēpit mulier, &
pēperit filium, in tēpore,
& in hora eādē, quā dī-
xerat Elisēus. Crevit autem
puer: & cū esset quædam
dies, & egrēssus issēt ad
patrem suum ad melsōres,
ait patri suo: Caput meum
doleo, caput meum doleo.
At ille dixit puero: Tolle,
& duc eum ad matrem
suam. Qui cū tulisset, &
duxisset eum ad matrem
suam, pōsuit eum illa super

gēnua sua, usque ad men-
diem, & mortuus est.

¶ ij. Révērſus, p. 380.

LECTIO III. v. 25. ad 28.

Profecta est mulier, &
venit ad virum Dei in
montem Carmeli. Cūque
vidisset eam vir Dei con-
trā, ait ad Giezi puerum
suum: Ecce Sunamitis illa:
vade ergo in occūrsū
ejus, & dic ei: Rectēne
āgitur circa te, & circa vi-
rum tuum, & circa filium
tuum? Quæ respōdit:
Rectē. Cūque venisset ad
virum Dei in montem,
apprehēdit pedes ejus: &
accēssit Giezi ut amoveret
eam. Et ait homo Dei:
Dimitte illam: ānima enim
ejus in amaritūdine est,
& Dōminus celāvit à me,
& non indicāvit mihi. Quæ
dixit illi: Nunquid petivi
filium à dōmino meo?
Nunquid non dixi tibi: Ne
illūdas me?

*¶ iij. Cū tetigisset ca-
dāver ossa Elisēi, * Re-
vixit homo, & stetit super
pedes suos. 4. Reg. 13. 21.
¶ Quid incredibile judicā-
tur apud vos, si Deus mōr-
tuos sūscitat? Act. 26. 8. *
Revixit. Glōria. * Revixit.*

C A N O N.

Ex Conciliis * Tridentino
& ** Burdigalēsi.

* Anno 1563. Sess. 25. Cap.
5. De Regular. c. 1.

Anno 1624. Tit. 19. De
Monial. §. 2.

Nemini Sanctimonis-
tium liceat, post pro-
fessionem

snem exire à Monasté-
etiam ad breve tem-
quocúmque prætextu,
ex legitima causa ab
copo approbánda; in-
is quibuscúmque & pri-
iis non obstantibus.

RIA QUINTA.
Libro quarto Regum.
TIO I. c. 4. v. 29.
l. 31.

Liséus ait ad Giézi :
Accíngelumbos tuos,
ille báculum meum in
u tua , & vade. Si oc-
erit tibi homo , non fa-
eum : & si salutáverit
uísipiam , non respón-
illi : & pones báculum
m super fáciem púeri.
ò mater púeri ait : Vi-
Dóminus , & vivit áni-
ua , non dimíttam te.
éxit ergo , & secúsus est
. Giézi autem præcéssé-
nte eos , & posúerat bá-
m super fáciem púeri ,
on erat vox , neque sen-
eversúsque est in occúr-
ejus , & nuntiávit ei ,
ns : Non surréxit puer.
.j. Amplificátus , p. 376.
RIO II. v. 32. ad 38.
lgréssus est ergo Eliséus
omum , & ecce puer
tuus jacébat in lectulo
. Ingréssúsque clausit
m super se , & super
um : & orávit ad Dó-
m. Et ascéndit , & in-
it super púerum : po-
ue os suum super os
, & óculos suos super
os ejus , & manus suas
: manus ejus : & in-
ars Æstiva.

curvávít se super eum , &
calefácta est caro púeri. At
ille revérsus , deambulávit
in domo , semel huc atque
íluc : & ascéndit , & incú-
buit super eum : & oscitá-
vit puer sépties , aperuít-
que óculos. At ille vocávit
Giézi , & dixit ei : Voca
Sunamítidem hanc. Quæ
vocáta , ingréssa est ad eum.
Qui ait : Tolle filium tuum.
Venit illa , & córruit ad pe-
des ejus , & adorávit super
terram : tulítque filium su-
um , & egréssa est. Et Eli-
séus revérsus est in Gálgala.

Ep. ij. Elías , p. 377.

LECTIO III. v. 38. ad
finem.

Dixit Eliséus uni de púe-
ris suis : Pone ollam
grandem , & coque pulmén-
tum filiis prophetárum. Et
egréssus est unus in agrum ,
ut collígeret herbas agré-
stes ; invenítque quasi vi-
tem sylvéstre , & collégit
ex ea colocýnthidas agri ,
& implévit pállium suum :
& revérsus concídit in ol-
lam pulménti : nesciébat
enim quid esset. Infudé-
runt ergo sóciis , ut comé-
derent : cúmq; gustássent
de coctióne , clamavérunt ,
dicéntes : Mors in olla , vír
Dei : & non potuérunt co-
médere. At ille : Afférte ,
inquit , farínam. Cúmq;
tulíssent , misit in ollam , &
ait : Infúnde turbæ , ut
cómedant. Et non fuit ám-
pliùs quidquam amaritúdi-
nis in olla. Vir autem qui-
R

dam venit de Baalsalísa deferens viro Dei panes primitiarum, viginti panes hordeáceos, & frumentum novum in pera sua. At ille dixit: Da populo, ut comedat. Responditque ei minister ejus: Quantum est hoc, ut apponam centum viris? Rursum ille ait: Da populo, ut comedat: hæc enim dicit Dominus: Comedent, & supererit. Posuit itaque coram eis: qui comederunt, & superfuit, juxta verbum Domini.

R. iij. Cum, p. 378.

C A N O N.

Ex Conciliis * Tridentino
& ** Burdigalénsi.

* Anno 1563. Sess. 25. Cap.
5. De Regular. & **

Anno 1624. Tit. 19. De
Monial. §. 3.

Ingredi intra septa Monasterii nemini liceat, cujuscumque generis, aut conditionis, sexus, vel ætatis fuerit, sine Episcopi vel Superioris licentia in scriptis obtenta, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda. Dare autem tantum Episcopus vel Superior licentiam debet in casibus necessariis.

F E R I A S E X T A.
De Libro quarto Regum.
L E C T I O I. c. 5. v. 1.
ad 6.

NAaman princeps militiæ Regis Syriæ, erat vir magnus apud dominum suum, & honoratus: per illum enim dedit

Dominus salutem Syriæ. Erat autem vir fortis & dives, sed leprosus. Porro de Syriæ egressi fuerant latrunculi, & captivam duxerant de terra Israël puellam parvulam, quæ erat in obssequio uxoris Náaman. Quæ ait ad dominam suam: Utinam fuisset dominus meus ad Prophetam qui est in Samaria: profecto curasset eum à lepra quam habet. Ingressus est itaque Náaman ad dominum suum, & nuntiavit ei, dicens: Sic & sic locuta est puella de terra Israël. Dixitque ei Rex Syriæ: Vade, & mitte litteras ad Regem Israël. Qui cum profectus esset, & tulisset secum decem talenta argenti, & sex millia aureos, & decem mutatoria vestimentorum, detulit litteras ad Regem Israël, in hæc verba: Cum acciperis epistolam hanc, scito quod miserim ad te Náaman servum meum, ut cures eum à lepra sua.

R. j. Videntes, p. 378.

L E C T I O II. v. 9. ad 14.

Venit ergo Náaman cum equis & curribus, & stetit ad ostium domus Eli-sæi. Misitque ad eum Eli-sæus nuntium, dicens: Vade, & lavare septies in Jordâne, & recipiet sanitatem caro tua, atque mundaberis. Iratus Náaman recedebat, dicens: Putabam quod egrederetur ad me, & itans invocaret nomen Domini

Dei sui, & tangeret manu suâ locum lepræ, & curaret me. Nunquid non meliores sunt Abana & Pharphar fluvii Damâsci, omnibus aquis Israël, ut laver in eis, & munder? Cùm ergo vertisset se, & abírer indignans, accesserunt ad eum servi sui, & locúti sunt ei: Pater, & si rem grandem dixisset tibi Prophéta, certè facere debúeras: quanto magis quia nunc dixit tibi: Lavare, & mundaberis? Descendit, & lavit in Jordâne sépties, juxta sermónem viri Dei, & restituta est caro ejus, sicut caro púeri párvuli, & mundatus est.

R. ij. Ait, p. 378.

LECTIO III. v. 15. ad 19.

REversusque ad virum Dei cum unívérso comitátu suo, venit, & stetit coram eo, & ait: Verè scio quòd non sit álius Deus in unívérsa terra, nisi tantùm in Israël. Obsecro itaque ut accípias benedictiónem à servo tuo. At ille respondit: Vivit Dóminus ante quem sto, quia non accípiam. Cúmque vim faceret, pénitùs non acquiévít. Dixitque Náaman: Ut vis: sed, óbsecro, concède mihi servo tuo, ut tollam onus duórum burdonum de terra: non enim faciet ultrà servus tuus holocaustum aut víctimam dílis aliénis, nisi Dómino. Hoc autem solum est, de

quo deprecéris Dóminum pro servo tuo, quando ingrediétur dóminus meus templum Remmon, ut adorét, & illo innitente super manum meam, si adorávero in templo Remmon, adoránte eo in eódem loco, ut ignóscat mihi Dóminus servo tuo pro hac re. Qui dixit ei: Vade in pace. Abiit ergo ab eo, elécto terræ témpore.

R. iij. Ascendit, p. 379.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi.

Anno 1624. Tit. 19. De

Monial. §. 4.

STATUIMUS atque decernimus, ut puella non antè professiónem emittat, quàm exploráverit Episcopopus, aut quivis álius ab eo deputátus, virginis voluntatem; an coácta, an seducta sit, an sciat quid agat.

S A B B A T O.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. c. 5. v. 20.

ad 22.

DIXIT Giézi puer viri Dei: Pepércit dóminus meus Náaman Syro isti, ut non accíperet ab eo quæ áttulit: vivit Dóminus, quia curram post eum, & accípiam ab eo áliquíd. Et secútus est Giézi post tergum Náaman. Quem cùm vidisset ille curréntem ad se, desíliit de curru in occúrsum ejus, & ait: Recténe sunt ómnia? Et ille ait: Rectè. Dóminus meus misit me ad te,

R ij

dicens: Modò venérunt ad me duo adolescéntes de monte Ephraim, ex filiis prophetárum: da eis taléntum argénti, & vestes mutatórias dúplices.

Si fiat de Sabbato, duo priora xxx. è III. Noct. Dom. preced.

LECTIO II. v. 23. ad 24.

Dixitque Náaman: Melius est ut accípias duo talénta. Et coégit eum, ligavítque duo talénta argénti in duóbus faccis, & duplícia vestiménta, & impóluit duóbus púeris suis, qui & portavérunt coram eo. Cúmque veníffet jam vésperi, tulit de manu eórum, & repóluit in domo, dimisitque viros, & abiérunt.

LECTIO III. v. 25. ad finem.

Ipse autem ingrèssus, stetit coram dómno suo. Et dixit Eliséus: Unde venis, Giézi? Qui respóndit: Non ivit servus tuus quóquam. At ille ait: Nónne cor meum in præsénti erat, quando revérsus est homo de curru suo in occúrsum tuí? Nunc ígitur accepísti argéntum, & accepísti vestes, ut emas olivéta, & véneas, & oves, & boves, & servos, & ancíllas. Sed & lepra Náaman adhærébit tibi & sémini tuo, usque in sempitérnum. Et egréssus est ab eo leprósus quasi nix.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalénsi.

Anno 1624. Tir. 19. De

Monial. §. 4.

NE puélla intra septa Monastérii reclusa, voluntátem minùs decláret; ex Monastério egréssa, coram altári Ecclesiæ præcipuo audiátur, & si perseveret, clausúram statim répetat.

Ad Magnificat, Ans. 6. F. Nóluit Dóminus disperdere domum David, propter pactum quod iníerat cum eo. 2. Par. 21. 7.

Oratio, Omnipotens, infra, ad Laudes, p. 393.

DOMINICA XVI.

POST PENTECOSTEN.

IN I. NOCTURNO.

De Libro quarto Regum.

LECTIO I. c. 6. v. 24. ad 29.

FActum est post hæc, congregávit Bénadad rex Syriæ univérsum exercitum suum, & ascéndit, & obsidébat Samariám. Fácta que est fames magna in Samaría: & tandiu obséssa est, donec venundaretur caput ásiní octoginta argénteis, & quarta pars cabi stercoris columbárum quinque argénreis. Cúmque Rex Israël transiret per murum, múlter quædam exclamávit ad eum, dicens: Salva me, dómne mi Rex. Qui ait: Non te salvat Dóminus: unde te possum salváre? de área, vel de torculári? Dixitque ad eam Rex: Quid tibi vis? Quæ

respondit: Mulier ista dixit mihi: Da filium tuum, ut comedamus eum hodie, & filium meum comedemus cras. Cõximus ergo filium meum, & comedimus. Dixique ei die alterâ: Da filium tuum, ut comedamus eum. Quæ abscondit filium suum.

¶ *j.* Amplificatus est Elias in mirabilibus suis: * Et quis potest similiter sic gloriari tibi? *Eccli.* 48. 4. ¶ Testimonium habuit placuisse Deo. *Hebr.* 11. 5. * Et. *LECTIO II. v. 30. ad finem.*

QUOD cum audisset Rex, scidit vestimenta sua, & transibat per murum. Viditque omnis populus cilicium quo vestitus erat ad carnem intrinsecus. Et ait Rex: Hæc mihi faciat Deus, & hæc addat, si steterit caput Elisæi filii Saphat super ipsum hodie. Elisæus autem sedebat in domo sua, & senes sedebant cum eo. Præmisit itaque virum: & antequam veniret nuntius ille, dixit ad senes: Nunquid scitis quod miserit filius homicidæ hic, ut præcidatur caput meum? Videte ergo, cum venerit nuntius, claudite ostium, & non sinatis eum introire: ecce enim sonitus pedum domini ejus post eum est. Adhuc illo loquente eis, apparuit nuntius qui veniebat ad eum. Et ait: Ecce tantum malum à Dõmino est: quid

amplius expectabo à Dõmino?

¶ *ij.* Elias dixit ad Elisæum: Põstula quod vis ut faciam tibi, antequam tollar à te: * Dixitque Elisæus: Obsecro ut fiat in me duplex spìritus tuus. 4. *Reg.* 2. 9. ¶ Divisiones gratiarum sunt, idem autem Spìritus. 1. *Cor.* 12. 4. * Dixitque.

LECTIO III. c. 7. v. 1. ad 2.

DIXIT autem Elisæus: Audite verbum Dõmini: Hæc dicit Dõminus: In tempore hoc cras modius similæ uno statere erit, & duo modii hordei statere uno, in porta Samariæ. Respondens unus de ducibus super cujus manum Rex incumbēbat, hominì Dei, ait: Si Dõminus fecerit etiam cataractas in cœlo, nunquid poterit esse quod loqueris? Qui ait: Vidēbis oculis tuis, & inde non cõmedes.

¶ *ijj.* Cum pegerent Elias & Elisæus, & incēdentes sermocinarētur, * Ecce currus igneus & equi ignei divisērunt utrūque; & ascēdit Elias per turbīnem in cœlum. 4. *Reg.* 2. 11. ¶ Translatus est, ne vidēret mortem. *Hebr.* 11. 5. * Ecce. Glória. * Ecce. *IN II. NOCTURNO*

De Libro Ecclesiastici. *LECTIO IV. c. 34. v. 14. ad 20.*

SPiritus timēntium Deum quæritur, & in res-

péctu illius benedicetur. Spes enim illorum in salvantem illos, & oculi Dei in diligentes se. Qui timet Dóminum nihil trepidabit, & non pavébit: quóniam ipse est spes ejus. Timéntis Dóminum beáta est ánima ejus. Ad quem respicit, & quis est fortitúdo ejus? Oculi Dómini super timéntes eum, protector poténtiæ, firmamentum virtútis, régimen ardóris, & umbráculum meridíani, deprecátio offénsionis, & adjutórium casûs, exáltans ánimam, & illúminans óculos, dans sanitátem, & vitam, & benedictiónem.

¶. jv. Vidéntes filii prophetarum, qui erant in Jéricho è contrâ, dixerunt: * Requiévit Spíritus Elíæ super Eliséum. *4. Reg. 2. 15. ¶.* Operátur unus atque idem Spíritus, dívidens singulis prout vult. *1. Cor. 12. 11. * Requiévit.*

LECTIO V. c. 37. v. 15. ad 20.

CUM viro sancto assiduus esto, quemcúmque cognóveris observántem timórem Dei, cujus ánima est secúndum ánimam tuam: & qui, cùm titubáveris in ténebris, condolébit tibi. Cor boni consilii státue tecum: non est enim tibi aliud pluris illo. Anima viri sancti enúnriat aliquándo vera, quàm septem circumspectóres se-

déntes in excélsso ad spéculándum. Et in his ómnibus deprecáre Altíssimum, ut dirigat in veritáte viam tuam. Ante ómnia ópera, verbum verax præcedat te, & ante omnem actum, consílium stábile.

¶. v. Ait Eliséus: * Hæc dicit Dóminus: Sanávi aquas has; & non erit ultra in eis mors, neque sterilitas. *4. Reg. 2. 21. ¶.* Omnia quæcúmque petéritis in oratióne credéntes, accipiéti. *Mat. 21. 22. * Hæc dicit.*

LECTIO VI. v. 25. ad finem.

Es sapiens, ánimæ suæ fructus sensûs illius laudábilis. Vir sapiens plebem suam erudit, & fructus sensûs illius fideles sunt. Vir sapiens implébitur benedictiónibus, & vidéntes illum laudábunt. Vita viri in número díerum: dies autem Israël innumerábiles sunt. Sapiens in populo hæreditábit honórem, & nomen illius erit vivens in ætérnum. Fili, in vita tua tenta ánimam tuam: & si fúerit nequam, non des illi potestátem: non enim ómnia ómnibus expédiunt, & non omni ánimæ omne genus placet. Noli ávidus esse in omni epulatióne, & non te effúndas super omnem escam: in multis enim escis erit infirmitas, & áviditas appropinquábit usque ad chóleram. Prop-

ter crâpulam multi obiérunt : qui autem ábstinens est , adjiciet vitam.

ij. vj. Ascéndit Eliséus , & * Incúbuit super púerum mórtuum ; & oscitávit puer sépties , aperuítque óculos. *4. Reg. 4. 35. v.* A mórtuis fuscitáre potens est Deus. *Hebr. 11. 19.* * Incúbuit. Glória. * Incúbuit.

IN III. NOCTURNO.
Sermo sancti Cæsarii Arelaténsis Epíscopi.

Serm. 2. De Elis. in append. apud August. Serm. 42. n. 6.

LECTIO VII.

A Udívimus quòd dum beátus Eliséus transíret per Sunam , quædam múlter magna fuscéperit eum , & dixerit ad virum suum : Animadvérto quòd homo iste vir Dei sit : faciámus illi coenáculum , & ponámus ei in eo lectum , mensam , sellam , & candelábrum ; ut quando vénerit , máneat ibi. Et múlter illa stérilis erat : sed oránte Eliséo , génuit filium. Sic & Ecclesiá , ántequàm Christus veníret , stérilis fuit. Et sicut illa , oránte Eliséo , génuit filium ; ità & Ecclesiá , veniente ad se Christo , génuit pópulum Christiánum. Sed filius mulieris illíus ; dum Eliséus absens esset , mórtuus est : sic & filius Ecclesiæ , hoc est , pópulus Géntium , ántequàm Christus veníret , peccátis mór-

tuus erat. Descendénte de monte Eliséo , filius viduæ huic vitæ rédditur : descendénte de cælo Christo , filius Ecclesiæ , id est , pópulus Géntium fuscitátur. Sed hoc quáliter factum sit , videámus.

ij. vij. Descéndit Náaman , & lavit in Jordáne sépties , juxta sermónem viri Dei ; * Et restitúta est caro ejus , sicut caro púeri párvuli. *4. Reg. 5. 14. v.* Multi leprósi erant in Israél , sub Eliséo Prophéta ; & nemo eórum mundátus est , nisi Náaman Syrus. *Luc. 4. 27. ** Et.

LECTIO VIII. n. 7.

MOrtuo enim filio suo , múlter illa ábiit , & vestigiis se sancti Eliséi prostrávit. Beátus verò Eliséus dedit báculo suum púero , & dixit ad eum : Vade , & mitte báculo meum super faciém púeri. Si te salutáverit homo , non resalútes eum. Hoc loco , fratres , vidéte , ne alicuî subrépat ímpia cogitatio , & dicat quòd augúrium beátus Eliséus observáre volúerit ; & idéo jússerit púero suo , ut salutántem se in via non resalutáret. Frequentér hoc in Scriptúris légimus : sed pro celeritáte est dictum , non pro áliqua supérflua & sacrílega observatióne præceptum. Abiit ergo puer , & misit báculo super faciém púeri ; & pénitèr non surrexit. Opus

erat ut qui báculum miserat, ipse descenderet. Báculus sinè Eliséo nihil valébat : quia crux sinè Christo nihil póterat. Inclínávit se Eliséus, ut púerum resuscitáret : humiliávit se Christus, ut mundum in peccátis jacéntem erígeret. Quia párvuli erámus, párvulum se fecit : quia mórtui jacebámus, pius se médicus inclinávit. Quia & revérâ, fratres, nemo potest jacéntem erígere, si se nolúerit inclináre.

Ps. viij. Révêrsus ad virum Dei Náaman, cum univérso comitátu suo, venit & stetit coram eo, & ait : * Verè scio quòd non sit álius Deus in univérſa terra, nisi tantùm in Israël. *4. Reg. 5. 15. Ps.* Non sunt dii qui mânibus fiunt. *Act. 19. 26.* * Verè.

Lectio sancti Evangelii
secundùm Lucam.

LECTIO IX. c. 14. v. 1.
ad 11.

Hydropicus Sabbato sanatus.

Cum intráret Jesus in domum cujúsdam principis Pharisæórum Sábbato manducáre panem, & ipsi observábant eum. Et reliqua.

Homília sancti Bernárdi
Abbátis.

Serm. 37. in Cantic. n. 7.

Noli te, homo, comparáre majóribus, noli minóribus, noli aliquibus, noli uni. Quid scis enim,

ô homo ! si unus ille, quem fortè ómnium vilíssimum atque miserrimum réputas, cujus vitam sceleratíssimam ac singuláriter fœdíssimam horres, & propterea illum putas spernéndum, non módo præ te, qui fortè jam sóbriè, & justè, & piè vivere te confidis, sed etiám præ cæteris ómnibus scelerátis, tanquàm ómnium sceleratíssimum : Quid scis, inquam, si mélior & te, & illis, mutatióne dexteræ Excélsi, in se quidem futúrus sit, in Deo verò jam sit ? Et propterea non mediócrem, non vel penúltimum, non ipsum saltèm inter novíssimos eligere locum nos vóluit. Sed, Recúmbe, inquit, in novíssimo loco : ut solus vidélicet ómnium novíssimus sédeas, téque némini, non dico, præpónas, sed nec comparáre præsumas.

Ps. jx. In loco magnórum ne stéteris ; * Mélius est enim ut dicátur tibi : Ascénde huc, quàm ut humiliéris. *Prov. 25. 6. 7. Ps.* Cum vocátus fúeris, vade, recúmbe in novíssimo loco. *Luc. 14. 10.* * Mélius. Glória. * Mélius.

Te Deum.

Ad Benedíctus, Ant. 6. F. Qui gloriátur, in Dómino gloriétur ; non enim qui seípsum comméndat, ille probátus est, sed quem Deus comméndat. *2. Cor. 10. 17. 18.*

Oratio.

Unípotens sempitérne Deus, qui supérbis re-
, & grátiam præstas
libus; tribue, quæsu-
ut non indignatió-
uam provocémus elá-
d propitiatiónis tuæ
nus dona, subjécti;
Dóminum.

C A N O N.
concilio Burdigalénsi.
1624. Tit. 19. De
Monial. §. 5.

Nathémati subjícimus
mnes & singulas per-
, cujuscúmque quali-
vel conditiónis fue-
ram Cléricos quàm
, seculáres vel regu-
atque étiam quâlibet
ate fulgéntes, si quo-
cúmque coégerint áli-
vîrginem, vel víduâ,
iam quamcúmque mu-
i invitam, præter-
in cásibus in jure ex-
, ad ingrediéndum
stérium, vel ad sus-
dum hábitum cujus-
ue Religiónis, vel ad
éndam Professiónem.
Magnificat, *Ant.* 7. d.
s qui se exáltat, hu-
bitur; & qui se humi-
exaltábitur. *Luc.* 14.

IA SECUNDA.
ibro quarto Regum.
10 I. c. 7. v. 3. ad 7.
Já tuor viri erant le-
rosi juxta intróitum
portæ: qui dixerunt
vicem: Quid híc esse
ius donec moriámur?

Sive ingredi voluérimus ci-
vitátem, fame moriémur:
sive mansérimus híc, mo-
riéndum nobis est. Veníte
ergo, & transfugiámus ad
castra Sýriæ. Si pepércerint
nobis, vivémus: si autem oc-
cidere volúerint, nihilómi-
nús moriémur. Surrexérunt
ergo vésperi, ut venírent ad
castra Sýriæ. Cúmque ve-
níssent ad princípium ca-
strórum Sýriæ, nullum ibí-
dem reperérunt. Siquidem
Dóminus sónitum audíri
fécerat in castris Sýriæ,
cúrruum, & equórum, &
exercitús plúrimi: dixe-
rúntque ad ínvicem: Ecce
mercéde condúxit advér-
súm nos Rex Israél reges
Hethæórum & Ægyptió-
rum, & venérunt super
nos. Surrexérunt ergo, &
fugérunt in ténebris.

§. j. Amplificátus est
Eliás in mirabilibus suis:
* Et quis potest similiter sic
gloriári tibi? *Eccli.* 48. 4.
¶ Testimónium hábuit pla-
cuísse Deo. *Hebr.* 11. 5. *
Et quis.

LECTIO II. v. 10. ad 15.

Cúmque veníssent lepró-
si ad portam civitátis,
narravérunt eis, dicéntes:
Ivimus ad castra Sýriæ, &
nullum ibídem repérimus
hóminem, nisl equos. &
ásinos alligátos, & fixa
tentória. Iérunt ergo por-
tárii, & nuntiavérunt in
palátio Regis intrínsecus.
Qui surréxit nocte, & ait
ad servos suos: Dico vo-

bis quid fecerint nobis Syri: Sciunt quia fame laboramus, & idcirco egressi sunt de castris, & latitant in agris, dicentes: Cum egressi fuerint de civitate, capiemus eos vivos, & tunc civitatem ingredi poterimus. Respondit autem unus servorum ejus: Tollamus quinque equos, qui remanserunt in urbe, (quia ipsi tantum sunt in universa multitudine Israël, alii enim consumpti sunt,) & mittentes, explorare poterimus. Adduxerunt ergo duos equos, misitque Rex in castra Syrorum, dicens: Ite, & videte. Qui abiierunt post eos usque ad Jordānem. Ecce autem omnis via plena erat vestibus & vasis, quæ projecerant Syri, cum turbarentur: reversique nuntii indicaverunt Regi.

By. ij. Elías dixit ad Eliséum: Postula quod vis ut faciam tibi, antequam tollar à te: * Dixitque Eliséus: Obsecro ut fiat in me duplex spiritus tuus. *4. Reg. 2. 9. y.* Divisiones gratiarum sunt, idem autem Spiritus. *1. Cor. 12. 4. ** Dixitque.

LECTIO III. v. 16. *ad finem.*

ET egressus populus diripuit castra Syriæ: factusque est modius similæ statere uno, & duo modii hordei statere uno, juxta verbum Domini. Porro Rex ducem illum in cujus ma-

nu incumbēbat, constituit ad portam: quem conculcavit turba in introitu portæ, & mortuus est, juxta quod locutus fuerat vir Dei, quando descenderat Rex ad eum. Factumque est secundum sermonem viri Dei, quem dixerat Regi, quando ait: Duo modii hordei statere uno erunt, & modius similæ statere uno, hoc eodem tempore cras in porta Samarizæ: quando responderat dux ille viro Dei, & dixerat: Etiam si Dominus fecerit cataractas in cælo, nunquid poterit fieri quod loqueris? Et dixit ei: Videbis oculis tuis, & inde non comedes. Evenit ergo ei sicut prædictum fuerat, & conculcavit eum populus in porta, & mortuus est.

By. iij. Cum pergerent Elías & Eliséus, & incedentes sermocinarentur, * Ecce currus igneus & equi ignei divisērunt utrumque; & ascendit Elías per turbīnem in cælum. *4. Reg. 2. 11. y.* Translatus est, ne videret mortem. *Hebr. 11. 5. ** Ecce. Glória. * Ecce.

C A N O N.

Ex Concilio Burdigalensi.

Anno 1624. Tit. 19. De

Monial. §. 5.

EX sacris Conciliis, anathemati subjicimus eos qui sanctam virginum vel aliarum mulierum voluntatem, vel accipiendi, vel voti emittendi, quoquo mo-

do, sine justa causa, impedierint.

F E R I A T E R T I A.

De Libro quarto Regum.

L E C T I O I. c. 9. v. 1.

ad 3.

Elisæus Prophètes vocavit unum de filiis prophetarum, & ait illi: Accinge lumbos tuos, & tolle lenticulam olei hanc in manu tua, & vade in Ramoth Galaad. Cumque veneris illuc, videbis Jehu filium Josaphat filii Namsi: & ingressus fuscitabis eum de medio fratrum suorum, & introduces in interius cubiculum. Tenensque lenticulam olei, fundes super caput ejus, & dices: Hæc dicit Dominus: Unxi te Regem super Israël. Aperiesque ostium, & fugies, & non ibi subsistes.

℞. i. Videntes filii prophetarum, qui erant in Jericho à contrâ, dixerunt: * Requievit Spiritus Eliæ super Elisæum. 4. Reg. 2. 15. *℥.* Operatur unus atque idem Spiritus, dividens singulis prout vult. 1. Cor. 12. 11. * Requievit.

L E C T I O II. v. 4. ad 10.

Abiit ergo adolescens puer Prophætæ in Ramoth Galaad, & ingressus est illuc. Ecce autem principes exercitus sedebant, & ait: Verbum mihi ad te, ô princeps. Dixitque Jehu: Ad quem ex omnibus nobis? At ille dixit: Ad te,

ô princeps. Et surrexit, & ingressus est cubiculum. At ille fudit oleum super caput ejus, & ait: Hæc dicit Dominus Deus Israël: Unxi te Regem super populum Domini Israël, & percutes domum Achab domini tui, & ulciscar sanguinem servorum meorum Prophetarum, & sanguinem omnium servorum Domini, de manu Jézabel. Perdámque omnem domum Achab: & interficiam de Achab mingentem ad parietem, & clausum, & novissimum in Israël. Et dabo domum Achab, sicut domum Jeroboam filii Nabat, & sicut domum Baasæ filii Ahia. Jézabel quoque comedent canes in agro Jézrahel, nec erit qui sepeliat eam. Aperuitque ostium, & fugit.

℞. ij. Ait Elisæus: * Hæc dicit Dominus: Sanavi aquas has; & non erit ultra in eis mors, neque sterilitas. 4. Reg. 2. 21. *℥.* Omnia quaecumque petieritis in oratione credentes, accipietis. *Matt. 21. 22.* * Hæc dicit.

L E C T I O III. v. 11. ad 13.

Jehu autem egressus est ad servos domini sui, qui dixerunt ei: Recte sunt omnia? quid venit insanus iste ad te? Qui ait eis: Nostis hominem, & quid locutus sit. At illi responderunt: Falsum est; sed magis narra nobis. Qui

R vj

396 *Feriâ terciâ Hebd. XVI. post Pentecost.*

ait eis : Hæc & hæc locutus est mihi , & ait : Hæc dicit Dóminus : Unxi te Regem super Israël. Festinaverunt itaque , & unusquisque tollens pállium suum , posuerunt sub pédibus ejus , in similitudinem tribunális , & cecinerunt tubâ , atque dixerunt : Regnavit Jehu.

R. iij. Ascendit Elisæus , & * Incubuit super puerum mórtuum ; & oscitavit puer sépties , aperuitque óculos. 4. *Reg.* 4. 35. *Ps.* A mórtuis suscitáre potens est Deus. *Hebr.* 11.

19. * Incubuit. Glória. * Incubuit.

C A N O N.

Ex Concílio Burdigalénsi. Anno 1583. *Tit.* 26. *De Reb. Eccles. non alienand.*

PEcúlium Christi sunt bona Ecclesiæ , Episcopis , Sacerdótibus , & Cléricis , cùm ad honestum eorum vitæ subsidium , & spirituális sumptum ministerii , tum ad pauperum alimentum atque sustentationem tradita , quæ propterea sinè summo scélere & detestádo sacrilégii crimine , alienári non possunt.

PROPRIUM SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

FESTA MAII.

DIE XIX.
IN FESTO
SANCTI CŒLESTINI,
Papæ.

Semiduplex.

*Omnia de Communi unius
S. Pontificis, p. xxij. ad-
ditis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

*Ex variis Historicis Ec-
clesiasticis.*

CŒlestinus quintus, Petrus de Muróne ante Pontificátum appellátus, piis paréntibus ex Apúlia oriúndus, à téneris annis desérta pétiit. Tanta fuit ejus vitæ aspéritas, ut dies ferè noctesque, ánimum orationibus, & legéndo Psalterio inténdere: & jejúniis, labóre mánuum ac cilício, adhibítà étiam caténâ férreâ, corpus domáret. Cúmque multi ad eum tantæ sanctitátis famâ permóti conflúerent, congregaciónem Cœlestinórum sub régula sancti Benedícti, statútis étiam arctióri-

bus ádditis, instituit. Post morté Nicolái quarti, cùm Sedes Apostólica biénno & ámpliùs vacáset, ad Pontificátum promóvus est: cui se dignitáti ímparem exístimans, post sex circiter menses eam abdicávit, ut rerum divinárum contemplationi libériùs vacáret. Cúmque desérta repéteret, deténtus & in custódiam missus, patientiæ corónam felici morte promérui, anno ætátis octogésimo quarto. Quem miraculis conspícuum Clemens quintus Sanctórum número ascripsit.

Oratio, Dirige, p. xxviij.

*Ad Vesperas, Comm. de
S. Austregisilo.*

*Ant. Ipsum, v. Beátus,
p. xxiv. Oratio, De Eccle-
siæ, p. xxviij.*

DIE XX.

IN FESTO
S. AUSTREGISILI,
Bituricensis Episcopi.

Simplex.

Omnia de Communi unius

S. Pontificis, p. xxiiij. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex ejus vita apud Bolland. & Mabill.

A Ultregisilus Biturigibus natus, Guntrámini, regis Mappárius, oblátis dívitis puéllæ núptiis, castitátem ad quam se vocátum sentiebat, prætulit. Aúlicæ vitæ magis ac magis pertæsus periculis, magisque ac magis oratiónis, abstinentiæ, & erga paúperes misericórdiæ amoré succensus, Aunáriu Autissiodorénssem ádiit, à quo Subdiáconus ordinátus est. Pósteà ab Æthério Lugdunénsi, Præbyter, ac sancti Nicétii Abbas creátus, & post Appollináris mortem, à Clero & pópulo Bituricénsi expetitus, consecrátus fuit Episcopus, anno sexcentésimo duodécimo. Hanc sedem annis duódecim administrávit, virtútum ómnium splendóre præfúlgens. Servi sui sanctitátem multis Deus miraculis declarávit, & ante & post illius óbitum. Sepúlchus est in Ecclesiá suburbána, quæ pósteà illius nómine insigníta est.

Oratio, Da Ecclesiæ, p. xxviiij.

DIE XXIII.

IN FESTO

S. DESIDERII,
Lingonensis Episcopi &
Martyris.

Simplex.

Omnia de Communi unius

Martyris, p. ix. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex Warnhario apud Bollandum.

Quo témpore Bárbari ab extrémá Germánia profécti, transácto Rheno, per Gállias hostíliter grassabántur, sedebat Língonis Desidérius Episcopus. Illi, váriis provinciis igne ferroque vastátis, Língonas óbsident. Cúm vidéret autem sanctus Præsul urbem premi, & Bárbaros extrémá quæque civibus minitári, asúmpsis secum Cleri & pópuli primóribus, ex urbe egréditur, hostilis exercitús ducem pro suis rogáturus. At bárbarus nihil venerándi senis dignitáte ac précibus motus, eum extéplò cum suis trucidári jubet. Ille pro créditis sibi óvibus ultrò caput objiciens, gládio percússus migrávit ad Christum. Sancti Mártiris cultus longè latéque per Gállias propagátus est, & sub ejus nómine Ecclesiá Parochiális in urbe Pictaviénsi dicáta.

Oratio, Omnipotens, p. xiv.

DIE XXIV.

IN FESTO

SS. DONATIANI
ET ROGATIANI,
Nanner. Martyrum.

Simplex.

Omnia de Communi plurimum Martyrum, p. xvj. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex eorum Act. apud Boll.

Donatiánus & Rogatiánus fratres, Nannétis in Àremórica, propter Christi Religiónem, in persecutióne Diocletiani & Maximiani comprehénsi sunt: ille ætate minor, ac jam baptizátus: hic natu major & catechúmenustantum. Quare Donatiánus, postquam interrogátus, Christiánus se coram Præsíde confessus est, statim convíctus desértæ religiõnis públicæ, in cárcerem conjicitur. Rogatiánus versò blanditiis & illécebris tentátur, ne à deórum cultu témerè recéderet, aut baptisma Christianórum expéteret. Sed cum Præsídi in utròque consentíre constánter recusáret, in eámdem custódiám cum fratre destrúsus est. Cum ambo posttrídíe ante Præsídem dedúcti essent, & à Christi confessiõe divélli nequírent, eódem jubén-te, in catástá equúlei suspénsi, crudéliter laniáti sunt: sed nihilóminùs Christum intrépídè confiténtes, lanceá militári perfóssi, tandem cæsis capítibus, Martýrium consummavérunt.

Oratio, Exaúdi nos, p. xx.

DIE XXVIII.

IN FESTO

S. GERMANI,
Parisiensis Episcopi.*Simplex.**Omnia de Communi unius**S. Pontificis, p. xxiiij. additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex S. Fortun. Pictav. in ipsius vita.

Germánus, in território Æduénsi natus, in lítteris & pietáte à puerítia educátus est. Præsbyter ordinátus, factus est primum Abbas sancti Symphoriani Augustodunénsis, deínde Parisiénsis Episcopus. Nihil remisit in Episcopátu de vitæ austeritate, quam in monastério égerat. Mira ejus in paúperes beneficéntia fuit, Childebérto ex régio ærário ingéntes ei pecúnias ad pias largitiões subministránte, quem apud Cellas in pago Melodunénsi ægrotántem sanitáti restituit: unde ipsam villam Rex in hujúscemiráculi memóriam Ecclesiæ Parisiénsi donávit. Caribértum reprehéndit, qui uxóris sorórem dúxerat, eisque Sacris interdixit. Sed in Conciliis Parisiénsibus tertio & quarto, & in Turonénsi secúndo, in quodátá cum astántibus Episcopis ad sanctam Radegúndem Epístolá, Monastérii sanctæ Crucis Pictaviénsis institúta confirmávit ac impénsè laudávit. Parisiis tandem, méritis clarus & prodigiis, prænuntiáto mortis die, in pace quíévit, ferè octogenárus; & in Basílica sancti Vincentii, quæ nunc sancti

Germáni à Pratis, ab ejus nómine dicitur, sepúltus est.

Oratio, Da Ecclésiæ, p. xxviii.

D I E X X I X.

I N F E S T O

SANCTI MAXIMINI,
Trevirensis Episcopi.

Semiduplex.

*Omnia de Communi unius
S. Pontificis*, p. xxiiij. *addi-
tis quæ sequuntur.*

L E C T I O I I I.

Ex SS. Athanas. Hilar.

Hieron. Greg. Tur.

& aliis.

Maximínus, Sigiliaci propè Lódunum in territorio Pictaviénsi natus, & sancti Maxéntii Pictavorum Episcopi frater, sub Constantino & filio ejus Constante, Trevirensē insignem Galliárum Ecclésiā rexit. Jam clarus habebátur, cūm Ariánorum factiōne relegátum magnum Athanásium suscepit, non ut éxulem, sed ut ortodóxæ fidei vindicem. Honorificè quoque excépit Paulum Constantinopolitánū ē sua sede páriter pulsum. Nicæni Sýmboli propugnátor acérrimus, súbdolum semper suspicátus est, quidquid Verbi divini consubstantialitatem apértè non confiterétur. Concílio Mediolanénsi, & post biennium Sardicénsi, suā apud Constantē autoritatē & prēcibus convocáto, intérfuit;

fecítque ut Athanásius & Paulus suis sédibus restitueréntur. Obiit apud Pictávōs, dum Maxéntium fratrem reliquósque consanguíneos invíseret, circa annum trecentésimum quadragésimum nonum.

Oratio, Dirige oves, p. xxviii.

D I E X X X I.

I N F E S T O

S. SIMPLICIANI,
Pictaviensis Martyris.

Duplex minus.

*Omnia de Communi unius
Martyris*, p. ix. *additis
quæ sequuntur.*

*Dux priores Lectiones
de Scriptura occurrente,
tribus in unam junctis.*

L E C T I O I I.

*Ex antiq. Eccles. Pictav.
Monum.*

Simplicianum Pictávis natum, & ad urbis mœnia Martýrio coronátum, ex traditiōne certissimè constat. Idcirco enim à cívibus antiquitūs colitur, & in ejus honórem erécta est, quæ etiámm Pictávis extat, Parochiális Ecclésiā. Ad hanc sub ejus invocatiōne Deo dicátam ædem, nécnō & ad Martýrii locum, cujúslibet ævi populórum concúrsum, tum singulárem, tum antiquíssimum esse dénotat sancti Mátyris cultum. Quonam autem præcisè témpore passus sit, & quodnam fúerit Martýrii genus, non ità certò determinári potest,

Ipsum urbis Præfæcti filium fuisse, & minis æquè ac blanditiis inexpugnabilem, à proprio parènte, idolórum cultui addictissimo, & Imperatórum edictis ultra modum obtemperante, ad mortem ob Christiánæ Religiónis professiónem damnatum, & amputato capite passum esse, narratur. Hunc autem beatissimum Mártirem, patrum vestigiis inhærentes eò magis diligimus, quòd proprium nobis sit ornamentum, & è terræ nostræ sinu egressus, atque ad summam glóriæ altitudinem evehctus, propriæ pátriæ, proprios pietátis fructus dederit gustandos. Boni quidem sunt extérni etiam fructus: áttamen multò gratiores sunt nostrátes ac vernáculi, qui, quòd ad nos attíneant, videntur adhuc decus quoddam nobis & ornamentum conférre. Hoc autem nobis indidit beátus Simplicianus, populáris noster, ad hanc urbem Mártýrii lauréa, tértio vel quarto incúnte século, donátus.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

LECTIO III. c. 10. v.

34. ad finem.

Deus omnibus præferendus.

Dixit Jesus discipulis suis: Nolite arbitrari quia pacem venerim mittere in terram. Et reliqua.

Homília sancti Ambrósii Episcopi.

Expos. Evang. sec. Luc.

Lib. 7. n. 135. 136.

ERgo Dóminum illum qui simul divinitátis reveréntiam, & pietátis grátiam suadére compléxus est, dicens: Dlíiges Dóminum Deum tuum, & dlíiges próximum tuum, ita nunc mutátum esse opiná-
bimur, ut abolére necessitúdinum nómina, collidere pietátis afféctus, carissimórum pignorum dissídia mandásse credámus? Et quómmodo ipse est pax nostra, qui fecit útraque unum? Quómmodo ipse dicit: Pacem meam do vobis, pacem meam relínquo vobis, si paréntes à filiis, filios à paréntibus dissídio necessitúdinis separáturus advénit? Quómmodo maledíctus, qui non honórat patrem, si religiósus qui dèserit? Sed si advertámus, quia prima causa religiónis, secúnda pietátis est, enódem etiam hanc æstimá-
bimus quæstiónem: opór-
tet enim, ut divinis humana posthábeas. Nam si officium paréntibus exhibéndum est, quantò magis Autóri paréntum, cui grátiam etiam pro paréntibus tuis debes? Aut si illi omnínò non recognóscunt Paréntem, quemádmódu tu recognóscas? Non igitur dicit renuntiándum esse pi-
gnóribus, sed Deum omni-

bus præferendum.

Oratio.

Adesto, Dómine, supplicationibus nostris, ut qui beáti Mátyris tui Simpliciáni Natalitiis gloriámur, nec minis injústè persequéntium, nec ullis

perturbémur advérsis; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad Vesperas, Commemoratio de S. Jovino.

Ans. Multiplicans, ꝑ. Potens, ꝑ. xlv. *Oratio,* Deus, cujus múnere, ꝑ. xlix.

FESTA JUNII.

DIE I.

IN FESTO

SANCTI JOVINI,

Ansionensis Abbatis, in territorio Pictaviensi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Abbatis, ꝑ. xlv. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex Bolland. & Mabill.

Jovínus, in territorio Lodunénsi natus, spreitis vitæ delíciis, in solitúdinem cui nomen Ansion, se cónsulit. Ibi cœlésti incœptâ vivéndi normâ, plures ad se accersivit discipulos, quibúscum percélebre Cœnóbium, quod nunc sancti Jovini de Marnis appellátur, instituit. Congregátos mónachos sanctíssimè rexit, atque ad perfectiónis Evangélicæ ápicem, sapientíssimis mónitis & exémpis perdúxit. Cónfictus sénio, meritisque clarus, circa finem quarti sæculi migrávit in cœlum. Sepúltus est in Basílica sancti Joánnis Evangelístæ, ubi sacre ejus Reliquiæ ad

nonum usque sæculum, summa cum reveréncia asservatæ sũnt.

Oratio, Deus, cujus múnere, ꝑ. xlix.

Vesperæ à Capitulo de Sequenti, cum Commemoratione de S. Jovino.

DIE II.

IN FESTO

S. PORCHARII,

Cœnobii sancti Hilarii Pictaviensis Abbatis.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Abbatis, ꝑ. xlv. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex S. Greg. Turon. & variis Eccles. Pictav.

Monum.

POrchárius, Cœnóbii sancti Hilarii Pictaviénsis Abbas, sexto sæculo floruit. Cùm monastérium à beáta Radegúnde Pictávis eréctum, nequíssimo turbarétur dissídio, Merovæus Pictavórum Episcopus diréxit Porchárium ad Gondegésilum Burdigalénssem cæterosque comprovinciales Episco-

2. JUNII. S. Porcharii, Abbatis.

403

pos, ut eos dispensis monialibus indulgentiores redderet, & ad excommunicationem quam incurrerant relaxandam adduceret: quod anno proximè sequenti, feliciter effectum est. Pictavium reversus, reliquum vitæ tempus piis cœnobitarum exercitiis jûgiter impendit. Labente sexto, vel ineunte septimo sæculo, meritis clarus obdormivit in Dômino. Sepultus est in ædícula Salvatôri consecrata: sed cùm præ angustia loci, non possent ibi Fideles suæ indulgere religiôni, circa annum millèsimum quinquagèsimum octavum, corpus ejus in ampliorem translatum est Basilicam, quæ sancti Porcharii nómine insignita, Parochiæ título decoratur. Sacrum pignus, Calvinistarum furoribus à viris religiôsis cautè subtràctum, diu latuit: at à Gilbërto Clerembáldo Pictavorum Episcopo, anno millésimo sexcentésimo septuagésimo sexto repertum, Fidelium venerationi de novo propòsitum & expòsitum fuit.

Oratio.

DEus, qui nos exémplo beati Porcharii Abbatis admones, ætérna bona requirere; præsta, quæsumus, ut quæ tibi plácita cognovimus, ipso pro nobis intercedente, constanter impleamus; Per Dom.

Vesperæ à Capitulo de Sequenti, cum Commemoratione de S. Porchario.

DIE III.

IN FESTO

S. CLOTILDIS,
Francorum Reginæ, &
Viduæ.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Viduæ, p. lxxiv. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex S. Greg. Tur. & aliis Script. Eccles.

Clotildis, Chilperici Regis filia, paréntibus à patrúo Gundebáldo Burgundiônum Rege necâtis, Clodovæo adhuc ethnico in conjugem tradita est. Quæ, cùm primogénitum peperisset, eum, tolerante magis quàm approbante Clodovæo, baptizári jussit. Cùm autem infántis, cui nomen Ingomer impòsitum fúerat, in albis defúnti mortem ægrè ferret Clodovæus, ac baptismo imputáret, graviter Clotildem objurgávit, áfferens deos pátrios ob contèptum núminis sui irátos, sibi filium eripuisse. At illa: Deo, inquit, omnipoténti, Creatóri ómnium, grátias ago, qui me non usquequáque judicávit indignam ut de útero meo génitum regno suo dignaretur ascíre. Alterum filium Regína cùm genuisset, hunc quoque baptizári voluit, & Clódomir appellátus est. Qui cùm

ægotare cœpisset, affirmante Rege fore ut ei idem quod fratri contingeret, matris precibus conváluit. At Regina non cessabat hortari virum, ut abjectâ idololatriâ, Deum verum còleret. Sed ille superstitioni Francorum adhæsit, donec in expeditione Alamannica inclinâtam cernens suorum âciem, monitorum conjugis memor, auxilio Christi implorato, de hostibus triumphavit. Cui apud Remos læta uxor occurrens, ubi ordinem rei gestæ cognovit, advocavit sanctum Remigium, à quo Clodovæus fidem edóctus, baptizatus est, & chrismate sancto inunctus. Post mortem Clodovæi, Turones adiit Clotildis: ibique ad sepulcrum sancti Martini summâ pietate reliquum vitæ exégit, pernox in vigiliis, eleemosynis, aliisque piis opéribus intentâ. Tandem plena diérum, Turonis migravit ad Dominum: & Parisios inter psallentium choros translata, sepulta est ad latus Clodovæi, in sacrário Basilicæ sancti Petri, ubi corpus sanctæ Genovæfæ quiescit.

Oratio.

Respice, Dómine, ad Francorum benignus Impérium: & quibus, per devotam sanctæ Clotildis instantiam, donum fidei contulisti, hisdem, per ejus

intercessionem, tribue fincerum Christiânæ pietatis affectum; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum.

Vesperæ à Capitulo de Sequenti, cum Commemoratione de Sancta Clotilde.

DIE IV.

IN FESTO SANCTI POTHINI,
Lugdunensis Episcopi, &
Sociorum Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, p. xvj. additis quæ sequuntur.

Ex Epístola Ecclesiârum Viennensis & Lugdunensis, ad Ecclesiâs Asiæ & Phrygiæ.

Apud Euseb. Hist. Lib.

5. Cap. 1.

LECTIO II.

Beatissimus Pothinus, qui Episcopatum Lugdunensis Ecclesiæ administrabat, nonagenario major, & corpore admodum infirmo, ob præsentem quidem corporis imbecillitatem ægrè spiritum trahens, cæterum, præ cupiditate imminæntis Martyrii, mirabili alacritate animi firmatus, ad tribunal ferebatur. Quò perlatus à militibus, prosequéntibus ipsum Magistratibus civitatis, & universâ plebe variis eum acclamationibus impetente, tanquam ipse Christus esset, egrégium edidit testimónium. Interrogatus à Præsidente, quis-

JUNII. S. Pothini & Sociorum, Martyrum. 409

esset Christianorum, respondit: Si dignus, cognosces. Posthæc e ullo humanitatis tu raptatus, atque neris plagis affectus, dum ii quidem qui prostabant, calcibus & is illum contumeliosè erent; qui verò londistabant, quidquid ianum erat in ipsum cerent. Exinde vix

: spirans, in carcerem ctus est, tandemque iduum, animum exhaustus. Matùrus Neóphytus, actus Diáconus Vienst, cum Blandína anciluribusque aliis, ducti ad bestias in amphitheatrum ad públicum spelum. Et Matùrus quia Sanctus omnia tororum gênera in ameatro subiérunt. Hi

máximo certamine ncti, cum vitalem spiritum diu protraxissent, tandem jugulati sunt. Blandína verò ad palum suspensæ bestis objectæ est. Cum nulla tunc bestia corllius attigisset, depóex stipite, rursus in rem conjicitur, in certamen reservata. nte solémni apud nos átu, Præses beatissimi Mátyres ad tribúnal ci jussit, tanquam in rali pompa eos populentans. Cumque illos interrogasset, quique cives Románi re-

perti sunt, capite truncati, reliqui traditi sunt bestiis. Post hos omnes, último tandem spectaculorú die, Blandína omnium postréma, post flagra, post ferarum vellicationem, post sartáginem, reticulo inclúsa, tauro objectæ est: à quo diu in altum jactata, tandem & ipsa victimæ instar jugulata est.

Oratio, Mátyris tui, p. xxj.

Ad Vesperas Comm. de SS. Marcellino & Petro.

Ant. Agnoscent, v. Viriliter, p. xvij. Oratio, Exaudi, p. xx.

D I E V.

**I N F E S T O
SS. MARCELLINI
ET PETRI,
Romæ Martyrum.**

Simplex.

Omnia de Communi plurium Martyrum, p. xvj. additis quæ sequuntur.

L E C T I O I I I.

Ex Carm. S. Damasi Papæ.

MAximiano & Diocletiano, circa initium sæculi quarti, Ecclesiám devastantibus, & vehementer in eos omnes qui Christiano gloriabantur nómine sævientibus, glorioso Mátyrio Románam illustrarunt Ecclesiám, sanctus Marcellinus ejúsdem Ecclesiæ Présbyter, & sanctus Petrus Exorcísta. Utérque capite truncato palmam obtinuit. Illorum Mátyrum laudes cármine celebrat sanctus Dámasus Papa: &

ipsi sunt quorum nomen
quotidie in altaris Sacrificio
commemoratur.

*Oratio, Exaudi nos, p.
xx.*

DIE VI.

IN FESTO

SANCTI NORBERTI,
Magdeburgensis Episcopi.

Semiduplex.

*Omnia de Communi unius
S. Pontificis, p. xxij. addi-
tis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

*Ex ipsius vita à Beato Hu-
gone, ejus discip. & succ.
scripta.*

NOrbertus, Sanctis Clí-
viæ oppido in Diocési
Coloniensi, nobili prosá-
piâ ortus, relicta Imperató-
ris aulâ, in Clerum ascrip-
tus est. Sacris Diaconátus
& Presbyterii Ordínibus sus-
céptis, verbi Dei prædica-
tióni totum se consecrávit.
Innumeros hæreticos ad fi-
dem, peccatores ad poeni-
téntiam, dissidentes ad con-
córdiam revocávit. Cùm
esset Laudúni, à Bartho-
lomæo Episcopo rogátus ne
ab ipsius Diocési discéde-
ret, désertum in ea locum,
qui Præmonstrátus dicebá-
tur, sibi delégit, ex quo to-
tus Ordo, quem ibi sub ré-
gula sancti Augustíni in-
stituit, nomen accepit. Sa-
cramentáriam & adamíticam
Tanchelíni hæresim
Antuérpiæ grásantem, eò
vocátus profligávit: & qui
multò antè oblátum sibi
Cameracénsensem Episcopá-

tum recusáverat, ad Mag-
deburgénsensem Archiepisco-
pátum pósteà raptus, Ec-
clesiásticam disciplinam,
præsertimque sacrorum mi-
nistrorum cœlibátum, con-
stánter propugnávit ac
promóvit. Romam, cum
aliis Episcopis profectus,
schisma Petri Leónis com-
preßit, Innocéntio secúndo
suæ Sedi réddito. Exáctis in
Pontificátu annis ferè octo,
abiit ad Dóminum, anno
millésimo centésimo trigé-
simo quarto: huncque Gre-
górius décimus tértius, an-
no millésimo quingentésí-
mo octogésimo secúndo, in
Sanctorum órđinem rétu-
lit.

*Oratio, Da Ecclesiæ, p.
xxviii.*

*Ad Vesperas, Commemo-
ratio de S. Claudio.*

*Ant. Ipsum, ꝑ. Beátus,
p. xxiv. Oratio, Dirige,
p. xxviii.*

DIE VII.

IN FESTO

SANCTI CLAUDII;
Vesuntini Episcopi.

Simplex.

*Omnia de Communi unius
S. Pontificis, p. xxij. ad-
ditis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex Mabill. & aliis.

Claúdius, Vesuntinus
Episcopus, cùm Sedem
per annos septem summa
cum laude tenuisset, abdi-
cáto Episcopátu, ad Jurénse
monastérium se contulit,
ubi monástici institúti ré-

gulam amplexus est. Injurioso illius cœnobii sanctissimo Abbate vitâ functo, omnium votis expetitus, in ejus locum suffectus est. Cui monasterio per annos quinquaginta deinceps præfuisse traditur. Denique longa vitæ spacia emensus, & meritis plenus, abiit ad Dominum, anno Christi quingentesimo octogesimo primo. Corpus ejus sepultum est, & usque nunc incorruptum & integrum servatur in Jurénsi monasterio, quod ob ejus sanctitatis celebritatem, à sæculis aliquot sancti Claudii nomen obtinet, & Episcopali Cathedra fuit decoratum.

Oratio, Dirige, p. xxviiij.

DIE VIII.

IN FESTO

SANCTI MEDARDI,
Noviomenfis Episcopi.

Simplex.

*Omnia de Communi unius
S. Pontificis*, p. xxiiij. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

*Ex S. Fortunato Pictav.
in ejus vita apud Bol-
land. & aliis.*

Medardus, apud Salentiacum in pago Viromanduénsi natus & pie institutus, oblatus est Viromanduénsi Episcopo, ut in Clericorum numerum ascriberetur. Crescētibus cum ætate meritis & doctrinâ, ad altiores gradus ascendit. Præbyter ordinatus, Viromanduorum Episcopus,

copatum, multorum assiduus precibus victus, regendum suscepit; ac Sedem, eò quod Augusta Viromanduorum à Vandalis & Hunnis eversa esset, Noviomii collocavit. Mortuo Eleutherio Tornacénsi Episcopo, cum Clerus & populus Medardum sibi dari Episcopum postulassent, sancto Remigio, cæterisque provinciae Episcopis annuēntibus, Rege & procēribus suâ autoritate rem promovēntibus, utriusque Ecclesiæ curam suscepit, Episcopalis Sedis honore utrique servato, quamvis Tornacenses ab eo tempore usque ad Simonem, per annos circiter sexcentos, non alios quàm Noviomenses Episcopos habuerint. Flandros gentem tunc ferocem convertit ad Christum. Obiit anno circiter quingentesimo quadragesimo quinto: eumque Clotarius summo cum honore apud Sueffionas sepeliri jussit; & Basilicam ad ejus tumulum cepit ædificare, quam Sigebertus filius ejus absolvit & ornavit.

Oratio, De Ecclesiæ, p. xxviiij.

DIE XI.

IN FESTO

SANCTI BARNABÆ,
Gentium Apostoli.

Duplex minus.

Omnia de Communi Apostolorum, p. j. *additis quæ sequuntur.*

IN I. VESPERIS.

HYMNUS.

QUEM, Christe, tot
repléveras
Donis, fidem dissemi-
nat:

Hinc Christiánum Génti-
bus

Clarére nomen incipit.

Hic sacra per jejúnia,
Intérque solémnes preces,
Jubénste sancto Spíritu,
Tuus créatur núnstius.

PAULI labórum párti-
ceps,

Consors & in pérículis,
Vos unus ambo spíritus,
Vos una junxit caritas.

QUAM vestra gens
Christi fidem

Luci rebéllis réppulit,
Nil hæsiténtes, éxteris
Portástis illam Géntibus.

FAC, Christe, nostris
se tuum

Cúm lumen offert ménti-
bus,

Amóre né noctis suæ
Cœléste donum réspuant.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum
decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

ψ. Beátus qui intélligit
super egénium & paúperem,
ꝑ. In die mala liberábit
eum Dóminus. Ps. 40. 2.

Ad Magníficat, Ant. 1. D.
Bárnabas, cúm habéret
agrum, véndidit eum, &
átulit prétiúm, & pósuit
ante pedes Apostolórum.
Act. 4. 37.

Oratio, Deus, qui, in-
fra, ad Laudes, p. 410.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

HYMNUS. S. V.

CÆLO datur quiesce-
re,

Terris relíctis, Bárnaba:
Solémnis hæc affert tuis
Finem dies labóribus.

QUEM propter, agro
véndito,

Opes cadúcas déseris,
Magno repéndens scénore,
En fundus ipse fit tuus.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum
decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

Prima Lektio de Scriptu-
ra occurrente, tribus in
unam junctis.

LECTIO II.

Ex Act. Apostol. & Usuard.

Barnabas, quod est in-
terpretátum, Filius
consolatiónis, qui & Jo-
seph, Levítes, Cýprius gé-
nere, agro véndito quem
possidébat, prétiúm átulit
ad pedes Apostolórum: ad
quos & pósstea Paulum ad-
dúxit recéns convérsus.
Jerosólymis Antiochiám
missus ab Ecclesiá, quæ ac-
céperat quosdam ibi dis-
cípulos Dóminum Jesum
Græcis annuntiásse, cúm
vidíffet grátiam Dei, ga-
visus est, & hortabátur
omnes in propósito cordis
permanére in Dómino.
Proféctus est inde Tarsum,

ut

eret Paulum, quem
venisset, perduxit
biam: & annum to-
nversati sunt ibi in
a; & docuerunt tur-
ultam: ita ut cog-
rentur primùm An-
discipuli, Christiã-
tã fame ab Agabo
ã, collectas elec-
us ad fratres in Ju-
pitantes, cum Pau-
lit. Quo explẽto mi-
, reversi sunt, as-
Joãne, cui cog-
erat Marcus. Cũ
Antiochiã in Ecclẽ-
cãteris Prophẽtis
oribus ministrarent
o & jejunarent,
pĩritus sanctus: Se-
mihi Saulum & Bãr-
in opus ad quod as-
eos. Tunc jejunã-
orantes, imponen-
eis manus, dimisẽ-
us. Itaque Seleuciam
at, inde in Cyprum:
tas prætereã urbes
isq; peragrãrunt,
intes Evangeliũ,
tituentes per singu-
lẽsias Presbýteros.
utem Lystis prop-
adum à Paulo sanã-
o diis haberentur,
atque turbæ Bãrna-
ovem, Paulum verò,
ium, vix deterruẽ-
tbas ne sibi immolã-
eversĩ Antiochiã,
i seditiõne propter
qui volẽbant Gen-
Deum convẽsas cir-
i, rem ad Apõsto-
Æstiva.

los detulerunt; qui in Con-
cilio Jerosolymitano, super
ea re decretum statuerunt,
remiseruntque eos ad Ec-
clẽsiam Antiochiã, adjũn-
ctis Judã & Silã, scriben-
tes per manus eorum. Po-
strẽmò Bãrnabas digressus
à Paulo, unã cum Marco
navigavit in Cyprum. Mul-
tis demũ perfũctus pro
Christo laboribus, gloriõ-
so fine quievit. Refert Ale-
xãnder Cyprius corpus ejus
in insula Cypro, Zenõne
imperante, repertum esse,
ad cujus pectus erat Evan-
geliũ Matthæi, ipsius Bãr-
nabæ manu conscriptum.
Lectio sancti Evangelii
secundum Matthæum.

LECTIO III. c. 10. v.
16. ad 22.

*Quæ persecutiones Apostolis
reservantur.*

Dixit Jesus discipulis
suis: Ecce ego mitto
vos sicut oves in medio lu-
põrum. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ
Presbýteri.

*Lib. 2. in Evang. Matt.
Cap. 10.*

Quod dicit: Ecce ego;
autõritas & fortitudo
est Deitatis, & quia
oves mœæ estis, mitto vos:
& volo, ut mansuerudinem
& humilitatem habeatis,
ne propter seditionem lu-
põrum, id est, persecutõ-
rum, patientiam & con-
stantiam vestram perdatis.
Estote ergo prudentes sicut
serpentes, & simplices sicut

S

colúmbæ. Devitent insidias per simplicitatem, non faciant. Cum autem tradent vos, nolite cogitare. Ac si apertè membris suis infirmantibus dicat: Nolite terreri, vos ad certamen acceditis; sed ego prælior: vos verba editis; sed ego sum qui loquor.

Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

Hymnus. Quem, Christe, *suprà*, in I. *Vesperis*, p. 408.

Ÿ. Principes populorum congregati sunt, &c. Cum Deo Abraham. *Pf.* 46. 10.

Ad Benedictus, *Ant.* 5. a. Audiebant Barnabam & Paulum, narrantes quanta Deus fecisset signa & prodigia in Gentibus per eos. *Act.* 15. 12.

Oratio.

Deus, qui beatum Barnabam plenum fide & Spiritu sancto ad opus vocationis & conversionis Gentium assumere dignatus es; concede, ut memores operis & caritatis ejus, Evangelio Christi quod predicavit, dignè conversari mereamur; Per eundem..... in unitate ejusdem.

AD VESPERAS.

Hymnus. Cælo datur quiescere, *suprà*, ad *Officium Nocturnum*, p. 408.

Ÿ. Annuntiaverunt opera Dei, &c. Et facta ejus

intellexerunt. *Pf.* 63. 10.

Ad Magnificat, *Ant.* 1.

D. * Tradiderunt animas suas, pro nomine Domini nostri Jesu Christi. *Act.* 15. 26.

DIE XVIII.

IN FESTO

SANCTI AMANDI,

Burdigalensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxij. *aditis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex S. Paulino, S. Gregor. *Turon.* & *antiq. Eccles.*

Burdig. Monum.

A Mándus Burdigalensis Episcopus, beati Delphini in eadem sede successor, sancti Paulini contemporaneus, eique artissimo amicitiae fœdere conjunctus fuit, ut ex frequentibus Paulini ad ipsum literis innotescit. Istud autem inter cætera Amándus suæ caritatis illustre præbuit argumentum. Cum jam fractus laboribus, solitas pro grege sibi credito excubias agere, operasque deinceps impendere se posse diffideret, alium à Deo Antistitem in suum locum substitui obnixè supplicavit. Ejus precibus Deus annuit; & idcirco Severinum de partibus Orientis in Aquitaniam jussit proficisci. Quare voti compos beatus Amándus, & de subsidio sibi divinitus misso summo-perè lætus, reliquum vite

19. JUNII. SS. Gervasi & Protasi, Martyrum. 411

tempus cum beato Severino, cui tamen aliquanto tempore supervixit, in omni pietate atque sanctitate transégit, & cum eodem nunc felícium laborum æterna præmia percipit.

Oratio, Da Ecclésiæ, p. xxviii.

Ad Vesperas, Comm. de SS. Gervasio & Protasio.

Ant. Agnóscant, v. Viriliter, p. xvij. *Oratio*, Exaúdi, p. xx.

DIE XIX.

IN FESTO

SS. GERVASII,

ET PROTASII,

Mediolanens. Martyrum.

Simplex.

Omnia de Communi plurimum Martyrum, p. xvj. *additis quæ sequuntur.*

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

Epist. ad Marcell. Sororem. n. 7. 10. 11. 12.

LECTIO III.

P Ríncipes pópuli, quos álios nisi sanctos Mártýres, æstimáre debémus, quorum jam in númerum diu antè ignoráti Protásius Gervasiúsque præferúntur, qui stérilem Martýribus Ecclésiám Mediolanénsém, jam plurimórum matrem filiórum, lætári passiónis propriæ fécerint & titulis & exémpлис? Grátias tibi, Dómine Jesu, quòd hoc tempore tales nobis sanctórum Mártýrum spíritus excitásti, quo Ecclésiá tuá præsidia majóra desiderat.

Cognóscant omnes, quales ego propugnátóres requíram, qui propugnáre possint, impugnáre non sólant. Hos ego acquisívi tibi, plebs sancta, qui prosint ómnibus, némini nóceant. Tales ego ámbio defensóres, tales mílites hábeo: hoc est, non séculi mílites, sed mílites Christi. Sanctórum Mártýrum cognitióne quam illi amisérunt, nos adépti sumus. Eruúntur nóbiles reliquiæ è sepúlcro ignóbili: ostendúntur cælo trophæa. Sanguine túmulus mader, appárent cruóris triumphális notæ, inviolátæ Reliquiæ loco suo & órdine repértæ, avúlsum húmeris caput. Perdíderat civitas suos Mártýres, quæ rápuit aliénos. Et si hoc Dei munus est; tamen grátiam quam temporíbus Sacerdotií mei, Dóminus Jesus tríbuit, negáre non possum: & quia ipse Mártýr esse non méreor, hos vobis Mártýres acquisívi.

Oratio, Exaúdi, p. xx.

DIE XXII.

IN FESTO

SANCTI PAULINI,

Nolani Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxiiij. *additis quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex ejus operibus & vita, Hier. August. & Uranio.

P Aulínus Consulári & Patrício genere, haud procul à Burdigala natus,

S ij

Rhetóricis & Poéticis ártibus ab Ausónio institútus est. Património perámplo potítus, ac in ipso juventútis flore Consulátum consecútus, Therásiam uxórem duxit. Circa annum vitæ suæ trigésimum octávum, à Delphíno Burdigalénsi Epíscopo baptizátus, erogátis in pauperes facultátibus, in Hispániam secéssit, Therásiâ à viri propósito non dissentiéte. Barcinonæ, factó in eum multitudinis ímpetu, Presbyterum se ordinári passus est: eâ tamen lege ut Ecclésiæ Barcinonénsi non alligaretur. Inde in Itáliam proféctus est, ut Nolæ ad túmulum sancti Felícis, per réliqum vitæ tempus Deo serviret. Romæ multórum de Clero invidiâ laborávit. Nolæ dénique Mónachi vitam agens, ejúsdem civitátis Episcopátum sucipere coáctus est. Vastántibus pósteà Nólam Gothis, Paulinus ex opulentíssimo dívite, ut sanctus Augustínus scribit, voluntáte paupérri-mus & copiosíssimè sanctus, cùm ab eis teneretur, sic in corde suo precabátur: Dómine, non ex-crúcier propter aurum & argéntum; ubi enim sint ómnia mea, tu scis. Tandem cùm láterum dolore corréptus esset, cubiculum in quo jacébat, terræ motu contrémuit, ac paulò póst ánimam Deo réddidit, anno

salútis quadringentésimo trigésimo primo.

Oratio, Da Ecclésiæ, p. xxviii.

DIE XXIII.

IN VIGILIA

NATIVITATIS

S. JOANN. BAPTISTÆ.

Officium de Feria occurrente, additis quæ sequuntur.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Duæ priores Lektionen de Scriptura occurrente, duabus posterioribus in unam junctis.

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

LECTIO III. c. I. v. 5.
ad 25.

Joannis Nativitas ab
Angelo prænuntiatur.

Fuit in diébus Heródis regis Judææ, Sacerdos quidam, nómine Zacharías. Et réliqua.

Homília sancti Ambrósii Epíscopi.

Expos. Eváng. sec. Luc.
Lib. I. n. 15. 16.

Docet nos Scriptúra divína, non sólum mores in iis qui prædicábiles sunt, sed étiam paréntes oportére laudári; ut véluti transmissa immaculatæ puritátis hæreditas, in iis quos vólumus laudáre, præcéllat. Quæ enim ália inténtio hoc loco sancti Evangelistæ, nisi ut sanctus Joánnes Baptista nobilitétur paréntibus, miraculis, moribus, múnere, passióne? Sic étiam sancti Sámuel natus

23. JUNII. In Vigilia Nat. S. Joannis Baptiste 413

Anna laudatur : sic Isaac à parentibus nobilitatem pietatis accepit , quam posteris dereliquit. Sacerdos itaque Zacharias , nec solum sacerdos , sed etiam de vice Abia , id est , nobilis inter superiores familias. Et uxor , inquit , ejus de filiabus Aaron. Non solum igitur à parentibus , sed etiam à majoribus , sancti Joannis nobilitas propagatur : non seculari potestate sublimis , sed Religionis successione venerabilis. Tales enim majores habere debuit Prænuntius Christi ; ut non repente conceptam , sed à majoribus acceptam , & ipso infusam jure naturæ prædicare fidem Dominici videretur adventus.

ꝝ. iij. Dixit Deus : Benedicam uxori tuæ , * Et ex illa dabo tibi filium cui benedicturus sum. Gen. 17. 16. ꝑ. Ne timeas , Zacharia , quoniam exaudita est deprecatio tua , & uxor tua

Elisabeth pariet. Luc. 1.

13. * Et. Glória. * Et.

AD LAUDES

MATUTINAS.

Post Hym. ꝑ. Prævenisti eum , Domine , ꝝ. In benedictionibus dulcedinis. Ps. 20. 4.

Ad Benedictus , Ant. 5. a. Priusquam te formarem in utero , novi te ; & antequam exires de vulva sanctificavi te ; & Prophetam in Gentibus dedi te. Jer. 1. 5.

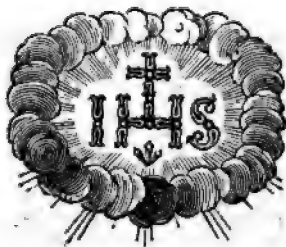
Dicuntur Preces flexis genibus , p. 155.

Oratio.

Præsta , quæsumus , omnipotens Deus , ut familia tua per viam salutis incédât ; & beati Joannis Baptiste Præcursoris hortamenta sectando , ad eum quem prædixit , secúra perveniat , Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum , qui tecum.

AD HORAS , Preces , flexis genibus , ut in Psalterio , p. 158. & sequent.

Oratio , Præsta , supra.

DIE XXIV.
IN NATIVITATE
S. JOANNIS BAPTISTÆ.

S O L E M N E M I N U S.

Psalmi de Feria in omnibus Horis.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. toni D.

A Ventre matris, consecratus est Propheta, evertere, & erigere, & perdere, & iterum ædificare, & renovare. *Eccli. 49. 9.*

Ant. 3. a. Multi in nativitate ejus gaudebunt: erit enim magnus coram Domino. *Luc. 1. 14. 15.*

Ant. 5. a. Spiritu sancto replebitur adhuc ex utero matris suæ, & multos filiorum Israël convertet ad Dominum. *Luc. 1. 15. 16.*

Ant. 2. D. Ipse præcedet ante illum, in spiritu & virtute Eliæ. *Luc. 1. 17.*

Ant. 7. d. Concepit Elisabeth uxor Zachariæ, & occultabat se, mensibus quinque. *Luc. 1. 24.*

CAPITULUM. *Mal. 3. 1.*

Ecce ego mitto Angelum meum, & præparabit viam ante faciem meam; & statim veniet ad Templum suum Domi-

nator quem vos queritis, & Angelus Testamenti quem vos vultis.

R. Ecce ego mittam vobis Eliam Prophetam; * Antequam veniat dies Domini. *Mal. 4. 5. 7.* Ut convertat corda patrum in filios, & incredulos ad prudentiam justorum, parare Domino plebem perfectam. *Luc. 1. 17.* * Antequam. Gloria. *Resumitur R.* Ecce.

H Y M N U S. C.

CH R I S T E, prolapsi reparator orbis, Ut tuum casto celebremus omnes

Ore Baptistam, maculas profani

Elue cordis.

H u n c paraturum Domino sequenti

Semitam, prisca cecinere Vates:

Vatibus cunctis fuit ipse major,

Judice Christo.

H i c & inclusus genitricis alvo

24. JUNII. *In Nativitate S. Joannis Baptiste.* 415.

entis exultans Dóminum
laténtem ;
ámque cœlésti trépídat ve-
nîre

Obvius Agno.

QUI d fide pendes dú-
biâ, Sacerdos ?

luta torpébit tibi vox : at
Infans

rotínus nascens pátriæ
resólvét

Víncula. linguæ.

QUIN repromíssam, sú-
bitus Prophéta ,

ternis húmáno géneri sa-
lútem ;

lúntias pacem , referásque
fatis

Grándibus ora.

GAUDET admírans pó-
pulus , stupétque :

quis puer , clamant , erit
iste , cujus

e statim prodit manifestá
tantis

Glória signis ?

LAUS sit æternæ sua Tri-
nitáti ,

quæ novam mundo pari-
túra lucem ,

trævium Soli voluit Joán-
nem

Súrgere fidus.

Amen.

Ÿ. . Pródúcam cornu
David ; R. Parávi lucér-
nam Christo meo. Ps. 131.

7.

Ad Magnificat, Ant. 2. D. *

Angelus dixit Zachariæ :

ego sum Gábriel qui asto
nte Deum ; & missus sum

qui ad te , & hæc tibi
vangelizáre. Luc. 1. 19.

*Oratio, Deus qui, infra,
ad Laudes, p. 421.*

COMPLETORIUM habet-
ur post II. Vesperas, p.

423.

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

Invitatorium. Dómi-
num mitténtem Angelum

ante faciém suam , * Ve-
nîte, adorémus. Mal. 3. 1.

*Psalmus, Veníte, p. 2.
ritu solemni.*

HYMNUS. C.

EXIIT cunis pretiósus
Infans ,

Munus Excélsi : venit ut
tenélló

Córpori robur , nova dirat
intús

Grátia mentem.

JAMQUE convéntus fú-
giens profános ,

Hórridis blandá procul ur-
be lustris ,

Mílicem Christo parat , in-
nocéntes

Sævus in artus.

CINCTUS hirsúti spó-
liis caméli ,

Arido vitam toleráre vi-
ctu

Gaudet , insúlfas medicans
agrésti

Melle locústas.

SCILICET sacrâ stimu-
lante flammâ ,

Pérfidam natus renováre
gentem ,

Ad patrum mentes revo-
cábit olim

Corða nepótum.

QUI creat mundum , sit
honus Parénti :

S jv

Laus tibi compar, Reparator orbis :

Æquus amborum sit honos,
per omne

Tempus, Amori.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Zacharias & uxor illius Elisabeth erant justi ante Deum, incedentes in omnibus mandatis & justificationibus Domini. Luc. 1. 6.

Ant. 7. d. Non erat illis filius, eo quod esset Elisabeth sterilis, & ambo processissent in diebus suis. Luc. 1. 7.

Ant. 1. a. Elisabeth concepit filium in senectute sua. Luc. 1. 36.

ψ. Multiplicabuntur in senecta uberi : R. Et bene patientes erunt. Ps. 91. 15.

Lectiones de Scriptura occurrente.

R. j. Dominus * Formans me ex utero servum sibi, ut reducam Jacob ad eum. Is. 49. 5. ψ. Vocat Deus ea quæ non sunt, tanquam ea quæ sunt. Rom. 4. 17. * Formans.

R. ij. Glorificatus sum in oculis Domini, & * Deus meus factus est fortitudo mea. Is. 49. 5. ψ. Ut audivit salutationem Mariæ Elisabeth, exultavit infans in utero ejus. Luc. 1. 41. * Deus.

R. iij. Inveniam gratiam in conspectu tuo : * Expe-

rimento didici, quia benedixerit mihi Deus propter te. Gen. 30. 27. ψ. Elisabeth exclamavit : Ut facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, exultavit in gaudio infans in utero meo. Luc. 1. 44. * Experimento. Glória. Resumitur R. Inveniam.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Elisabeth impletum est tempus parienti, & peperit filium. Luc. 1. 57.

Ant. 1. g. Audierunt vicini & cognati ejus, quia magnificavit Dominus misericordiam suam cum illa, & congratulabantur ei. Luc. 1. 58.

Ant. 2. D. Vocabant eum nomine patris sui, Zachariam : & respondens mater ejus, dixit : Nequaquam, sed vocabitur Joannes. Luc. 1. 59. 60.

ψ. De ventre matris meæ tu es protector meus, Domine : R. Tanquam prodigium factus sum multis. Ps. 70. 6. 7.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Serm. 292. n. 1.

LECTIO IV.

Nativitatis Joannis dies hodiernus traditur, hodie celebratur. Hoc majorum traditione suscepimus : hoc ad posteriores imitanda devotione transmittimus. Quæ re posita, occurrat questio non præte-

reúnda : quare natálem quo est ortus ex útero Joáñnes pótiùs celebrémus , quàm cujúslibet Apóstoli , vel Mártiris , vel Prophétæ , vel Patriárchæ . Si interrogémur , quid respondébimus ? Quantum mihi videtur , quantum meárum vírium mediocritáti occurrít , hæc causa est . Discípuli Dómini nati sunt , & per ætátis accéssum ad annos capacióres perdúcti , in discipulátum asúmpsi sunt : illórum pósteà fides Dómino adhæsit , sed nullíus illórum natívitas Dómino militávit . Recordémur & Prophétas , recolámus Patriárchas : nati sunt hómines ; ætátis accéssu repléti Spíritu sancto , propheta-
verunt Christum . Nati sunt ut pósteà prophetárent : Joánnis autem ipsa natívitas Dóminum Christum prophetávit , quem concéptum , ex útero salu-
távit .

Æ. jv. Dabo tibi thesaúros absconditos , & arcána secretórum : * Ut scias quia ego Dóminus qui voco nomen tuum , Deus Israël . Is. 45. 3. ¶ Innuébant patri ejus quem vellet vocári eum , & póstulans pugillárem scripsit , dicens : Joáñnes est nomen ejus . Luc. 1. 62. 63. * Ut .

LECTIO V. n. 2.

Hic Joáñnes non invenitur inter discipulos

Dómini , sed invenitur pótiùs discipulos habuisse cum Dómino . Quid est hoc ? Quis est iste homo ? Homo tantus . Quis homo tantus ? Tamen non sequebátur inter discipulos Dóminum ; & sequebántur eum discipuli , absit ut dicam contra Dóminum , sed tamen quasi extra Dóminum . Discipulos habébat Christus , discipulos habébat Joáñnes . Docébat Christus , docébat Joáñnes . Quid jam dicam ? Baptizábat Joáñnes , baptizábat Christus . Plus híc de baptísmó dico : A Joáñne baptizátus est Christus . Magna jam emínere causa cœpit , quâ fuerat & Christus à Patre mitténdus , & Joáñnes à Christo præmitténdus . Prior missus est Joáñnes : sed sicut ab obsequéntibus antecéditur judex . Postérior homo créatus est Christus : sed Joáñnem creávit Deus Christus .

Æ. v. Revelávit Dóminus justítiam suam : * Recordátus est misericórdiæ suæ , & veritátis suæ domui Israël . Ps. 97. 2. 3. ¶ Apértum est illicò os Zachariæ & lingua ejus , & loquebátur benedicens Deum . Luc. 1. 64. * Recordátus .

LECTIO VI.

ERat igitur Joáñnes homo perféctus quidem , & cujus tanta grátia commendáta est , ut ipse de il-

lo Dóminus diceret : In natis mulierum nemo exurrexit major Joánnē Baptístā. Iste ergo tam magnus agnóscit Dóminum in parvo magnum : agnóscit homo eum qui vénerat Homo Deus. Si enim in natis mulierum, hoc est, in hominibus, nemo exurrexit major Joánnē Baptístā ; quisquis Joánnē plus est, non tantum homo, sed & Deus est. Débuit ergo tantus iste & discipulos próprios habere, & cum discipulis suis Magístrum ómnium Christum cognóscere. Quod enim est majus testimónium veritátis, quàm se humiliando eum agnóscere, cui æmulando póterat invidére ? Putári Christus pótuít, & nóluit. Dixérunt homines, cùm falleréntur in eo : Nùm fortè hic est Christus ? Respóndit ille quòd non erat, ut manéret quod erat. Inde quippe Adam lapsus perdidit quod erat, quia id quod non erat, usurpávit.

¶ *vj.* Dixit Dóminus : Ecce ego addam ut admirationem fáciám pópulo huic, * Miráculo grandi & stupéndo. *Is.* 29. 14. ¶ Posuérunt omnes qui audierant in corde suo, dicétes ; Quis putas puer iste erit ? Etenim manus Dómini erat cum illo. *Luc.* 1. 66. * Miráculo. Glória. *Resumitur* ¶. Dixit,

IN III. NOCTURNO.

Ant. 7. G. Puer crecébat, & confortabátur Spíritu, & erat in desértis usque in diem ostensiónis suæ ad Israhél. *Luc.* 1. 80.

Ant. 8. c. Erat Joánnēs vestitus pilis caméli, & zonâ pellicéâ circa lumbos ejus ; & locústas & mel sylvéstre edébat. *Marc.* 1. 6.

Ant. 7. e. Hic est qui dictus est per Isaíam Prophétam, dicéntem : Vox clamántis in desérto : Paráte viam Dómini. *Matt.* 3. 3.

¶. Vox Dómini in virtúte : ¶. Vox Dómini in magnificéntia. *Psf.* 28. 4.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Gálatas.

LECTIO VII. c. 5. v. 17. ad finem.

Caro concupíscit advérsus spíritum : spíritus autem advérsus carnem. Hæc enim sibi invicem adversántur : ut non quæcúmque vultis, illa faciátis. Quòd si spíritu ducímmini, non estis sub Lege. Manifesta sunt autem ópera carnis : quæ sunt fornicátio, immundítia, impudicítia, luxúria, idolórum sérvitus, veneficia, inimicítia, contentiónes, æmulationes, iræ, rixæ, dissensiónes, sectæ, invídiæ, homicídia, ebrietátes, comessationes, & his simília : quæ prædico vobis, sicut prædi-

xi, quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Fructus autem Spiritus est, caritas, gaudium, pax, patientia, benignitas, bonitas, longanimitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas. Adversus hujusmodi non est lex. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. Si Spiritu vivimus, Spiritu & ambulamus. Non efficiamur inanem gloriæ cupidi, invicem provocantes, invicem invidentes.

¶. vij. Surrexit Elias Propheta quasi ignis; * Et verbum ipsius quasi facula ardebat. *Eccli.* 48. 1. ¶. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes: hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de Lumine. *Joan.* 1. 6. 7. * Et verbum.

LECTIO VIII. c. 6. v. 1. ad 9.

Fratres, & si præoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis, considerans teipsum, ne & tu tenteris. Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi. Nam si quis existimat se aliquid esse, cum nihil sit, ipse se seducit. Opus autem suum probet unusquisque, & sic in semetipso

tantum gloriam habebit, & non in altero. Unusquisque enim onus suum portabit. Communicet autem is qui catechizatur verbo, ei qui se catechizat, in omnibus bonis. Nolite errare: Deus non irridetur. Quæ enim seminaverit homo, hæc & metet. Quoniam qui seminat in carne sua, de carne & metet corruptionem: qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam. Bonum autem facientes, non deficiamus: tempore enim suo metemus non deficientes.

¶. viij. Sapiéntiam Dei præcedentem omnia quis investigavit? * Prior omnium creata est Sapiéntia. *Eccli.* 1. 3. 4. ¶. Non erat ille Lux, sed ut testimonium perhiberet de Lumine. *Joan.* 1. 8. * Prior.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam. LECTIO IX. c. 1. v. 57. ad 68.

Nascitur sanctus Joannes Baptista.

Elisabeth implétum est tempus pariendi, & peperit filium. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi. Lib. 2. *Expos. Evang. sec. Luc.* n. 30.

Habet sanctorum editio lætitiā plurimorum, quia commune est bonum: iustitia enim com-

múnis est virtus. Et ideo in ortu justí, futuræ vitæ insigne præmittitur, & grátia secuturæ virtútis, exultatione vicinórum præfigurante, signátur. Pulchrè autem tempus quo fuit in útero Prophéta, describitur: ne Mariæ præsentia taceatur. Sed tempus silétur infántiæ, eò quòd præsentia Dómini, matris in útero roborátur, qui infántiæ impediménta nescívit. Et ideo in Evangélio nihil super eo légimus, nisi ortum ejus, & oráculum, exultationem in útero, vocem in deserto. Neque enim ullam infántiæ sensit ætatem, qui supra natúram, supra ætatem, in útero situs matris, à mensúra perfectæ coepit ætatis plenitudinis Christi.

R. *ix.* Egrediétur virga de radice Jesse, & flos de radice ejus ascendet, & * Requiescet super eum Spíritus Dómini. *Is.* 11. 1. *Ps.* Testimónium perhibuit Joánnes, dicens: Quia vidi Spíritum sanctum descendentem quasi colúmbam de cælo, & mansit super eum. *Joan.* 1. 32. * Requiescet. Glória. *Resumitur R.* Egrediétur.

Te Deum.

A D L A U D E S

M A T U T I N A S.

Ps. *Sacerdotalis.* Dabit Deus voci suæ vocem virtútis: *R.* Date glóriam Deo. *Pf.* 67. 34. 35.

Ant. 1. D. Tu, puer; Prophéta Altissimi vocaberis; præbis enim ante faciem Dómini parare vias ejus. *Luc.* 1. 76.

Ant. 8. G. Vocabitur tibi nomen novum, quod os Dómini nominabit. *Is.* 62. 2.

Ant. 1. g. Nominabitur tibi nomen tuum à Deo in sempiternum. *Bar.* 5. 4.

Ant. 4. E. Gaudébit.
C A N T I C U M I S A I A E.
c. 46. v. 9. ad 11.

Joannis Baptiste prædicationis vaticinium.

Super montem excelsum ascende, tu, * qui evangelizas Sion:

Exalta in fortitudine vocem tuam, * qui evangelizas Jerúsalem.

Exalta, noli timere: * dic civitatibus Juda: Ecce Deus vester:

Ecce Dóminus Deus in fortitudine veniet; * & brachium ejus dominabitur.

Ecce merces ejus cum eo; * & opus illius coram illo.

Sicut pastor, gregem suum pascet: * in brachio suo congregabit agnos, & in sinu suo levabit, fortas ipse portabit.

Ant. Gaudébit sponsus super sponsam, & gaudébit super te Deus tuus. *Is.* 62. 5.

Ant. 5. a. Hæc dicit Dóminus creans te & formans te: Noli timere, quia redemi te, & vocavi te nómine tuo. *Is.* 43. 1.

24. JUNII. In Nativitate S. Joannis Baptista. 421

CAPITULUM. Act. 19. 4.

JOánnes baptizávit baptísimo pœniténtiæ pópulum, dicens : In eum qui ventúrus esset post ipsum ut créderent, hoc est, in Jesum.

H Y M N U S C.

NUñc suis tandem novus è latébris

Prodit Elías, populisque Christum

Clamat, exprobrans sua viperinæ

Crímina proli.

EN Deus Judex, Deus en propinquat

Véntilans fruges : súperis recóndet

Triticum cellis, paleasque diros

Tradet in ignes.

HUJUS advéntu, rígí- dum superbi

Déprimant montes caput : erigántur

Vállium passim cava : corrigántur

Prava viárum.

SANCTE Præcúrfor, date Præco Lucis,

Excitet somno tua vox inértes ;

Ut graves olim fugiámus Agni

Víndicis iras.

SU M M A laus Patri, genitóque Verbo :

Æquus ambórum sit honos Amóri,

Qui sacrum Christi Púgilem poténter

Ungit & armat,

Amen.

ŷ. Docébo, Dómine, iniquos vias tuas ; *ŷ.* Et ímpii ad te converténtur. *Pf.* 50. 15.

Ad Benedíctus, *Ant.* 1. D. Bellábunt advérsùm te, & non prævalébunt : quia ego tecum sum, ait Dóminus, ut líberem te. *Jer.* 1. 19.

Oratio.

DEus, qui præsentem diem honorábilem nobis in beáti Joánnis Baptístæ Nativitate fecisti ; da pópulis tuis spirituálium grátiam gaudiórum, & ómnium Fidélium mentes dirige in viam salútis æternæ ; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

A D P R I M A M.

Ant. Tu, Puer.

C A P I T U L U M. *Eccli.* 46. 17. 18.

IN fide sua probátus est Prophéta, & cógnotus est in verbis suis fidélis, quia vidit Deum lucis.

ŷ. breve. Christe, *p.* 157.

A D T E R T I A M.

Ant. Vocábitur.

C A P I T U L U M. *Act.* 13. 25.

CUm impléret Joánnes cursum suum, dicebat : Quem me arbitrámini esse non sum ego : sed ecce venit post me, cujus non sum dignus calceaménta pedum sólvare.

ŷ. breve. Dómine, non est exaltátum cor meum,

422 In Nativitate S. Joannis Baptiste. 24. JUNII.

* Allelúia, allelúia. *R.*
Dómine. *ŷ.* Neque elati
sunt óculi mei. * Allelúia.
Glória. *R.* Dómine. *Pf.*
130. 1.

ŷ. O Dómine, quia ego
servus tuus, *R.* Ego servus
tuus & filius ancillæ tuæ!
Pf. 115. 16.

AD SEXTAM.

Ant. Nominábitur.

CAPITULUM. *Ezech.* 34. 29.

HÆc dicit Dóminus:
Suscitábo eis germen
nominátum, & non erunt
ultrà imminúti fame in ter-
ra.

R. breve. Vox Dómini
super aquas, * Allelúia, al-
lelúia. *R.* Vox. *ŷ.* Deus
majestátis intónuit. * Al-
lelúia. Glória. *R.* Vox. *Pf.*
28. 3.

ŷ. Misit Dóminus ser-
vum suum, *R.* Quem elé-
git ipsum. *Pf.* 104. 26.

AD NONAM.

Ant. Hæc dicit.

CAPITULUM. *Jer.* 1. 17.

HÆc dicit Dóminus:
Accíngelumbos tuos,
& surge, & lóquere ad eos
ómnia quæ ego præcípio
tibi.

R. breve. Annuntiávi ju-
stítiam tuam, in ecclésia
magna, * Allelúia, alle-
lúia. *R.* Annuntiávi. *ŷ.*
Ecce lábia mea non pro-
hibébo. * Allelúia. Glória.
R. Annuntiávi. *Pf.* 39. 10.

ŷ. Justítiam tuam, Dó-
mine, non abscondi in corde
meo: *R.* Veritátem tuam

& salutáre tuum dixi. *Pf.*
39. 11.

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. Lex & Pro-
phétæ usque ad Joánnem:
ex eo regnum Dei evan-
gelizátur. *Luc.* 16. 16.

Ant. 7. d. Hic est de quo
scriptum est: Ecce ego mi-
to Angelum meum ante fá-
ciem tuam, qui præparábit
viam tuam ante te. *Matt.*
11. 10.

Ant. 2. D. Conféssus est,
& non negávit, & confél-
sus est: Quia non sum ego
Christus. *Joan.* 1. 20.

Ant. 4. E. Dixit: Mé-
dius vestrúm stetit, quem
vos nescítis; ipse est qui
post me ventúrus est, qui
ante me factus est. *Joan.*
1. 26. 27.

Ant. 6. F. Omnia quæ-
cúmque dixit Joánnes de
Christo, vera erant; &
multi crediderunt in eum.
Joan. 10. 42.

CAPITULUM. *Is.* 51. 15. 16.

Dóminus exercituum
nomen meum. Pósi
verba mea in ore tuo, &
in umbra manús meæ pro-
téxi te, ut plantes cælos &
fundes terram, & dicas ad
Sion: Pópulus meus es tu.

HYMNUS. C.

QUID moras nectis?
Dómino jubénti
Cede: qui sacro lavat
igne corda,
Hic tuis ardet mánibus,
Joánnes,
Amne lavári.

24. JUNII. In Nativitate S. Joannis Baptiste. 423

QUIS fuit sensus tibi,
cùm videres
Súpplicis ritu dare colla
prorum,
Cui pedum summo réputes
honóri

Sólvere lora?
CERNIS ut, nimbo ru-
tilánte, Christo
Spíritus, Patris comitánte
voce,
Incubat, sese Triadísque
tota

Pandit imágo?
DILIGENS instas óperi
miníster:
Víctimam mundi scelus
auferéntem
Prædicas Agnum, digitó-
que fidus

Indice monstras.
IMMEMOR laudis pró-
priae, Magístro
Débitos Christo próperas
alúmnos
Réddere: ardébas mínui:
decébat

Créscere Christum.
Nec fidem vitâ sat erit
probásse;
Vindicem læsi rigidum pu-
dóris

Te manet carcer: Dómi-
no cruéntâ
Morte præíbis.

LÆTUS ætérnum céle-
bret Paréntem
Orbis: ætérnum célebret
Paréntis
Fílium: par sit tibi laus
per omne,
Spíritus, ævum.
Amen.

ψ. Loquébar de testi-

móniis tuis, Dómine, in
conspéctu regum; ψ. Ec
non confundébar. Ps. 118.
46.

Ad Magnificat, Ant. 7. d.
Cœpit Jesus dicere ad tur-
bas de Joánne: Quid exís-
tis vidére? Prophétam?
Eriam, dico vobis, & plus-
quàm Prophétam. Matt.
11. 9.

Commemoratio de S. Ma-
xentio.

Ant. Múltiplicans, ψ.
Potens, p. xlv. Oratio,
Deus, cujus múnere, p.
xlix.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Joánnes erat
lucérna ardens & lucens.
Joan. 5. 35.

Hymnus. Grates, perácto
jam die, p. 163.

Intra Octav. SS. Euch.
O quàm stupéndas induit,
p. 196.

CAPITULUM. Act. 1. 5.
J Oánnes quidem bapti-
závit aquâ; vos autem
baptizabímmini Spíritu san-
cto.

ψ. breve. In manus.
Ad Nunc dimíttis, Ant.
6. F. Non surrexit, inter na-
tos mulierum, major Joán-
ne Baptístâ. Matt. 11.
11.

DIE XXV.
IN FESTO
S. MAXENTII,
In territorio Pictaviensi
Abbatis.

Semiduplex.
Omnia de Comuni unius

S. Abbatis, p. xlv. additis
quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex S. Greg. Turon. & Anonymo apud Mabill.

ADjutor, qui & Maxentius, Agathæ in Gália Narbonénsi nobili genere ortus, & ab Abbate Severo educatus, adeò in virtutibus profecit Evangelicis, ut in dies increbescente sanctitatis famâ, suos deseruerit, & in Pictaviensem agrum delitescendi studio fugerit. Fugis ad Hilarii magni tumulum precibus, Agapitum venerabilem Presbyterum adiit, qui quosdam Dei servos ad Separim amnem sanctissimè regèbat. Ibi mutato nomine Maxentius vocari voluit, & paulò post, unanimi consensu Agapiti & Monachorum, Abbas electus est. Monasterium à Barbarorum invasione defendit, divinitus correpto qui primus contra Maxentium evaginare gladium ausus est, aliisque viso miraculo perterritis & fugatis. Jam fere septuagenarius, in cœnobio ejus nomine ac miraculis illustri obiit, anno quingentesimo decimo quinto.

Oratio, Deus, cujus munere, p. xlix.

Vesperæ de Sequenti, cum Commemoratione de S. Maxentio, & de SS. Joanne & Paulo Martyribus.

DIE XXVI.

IN FESTO
INVENTIONIS

ET TRANSLATIONIS
Reliquiarum sancti Hilarii
Episcopi Pictaviensis &
Ecclesiæ Doctoris,
Duplex majus.

Omnia de Communi unius
S. Doctoris, p. xxx. additis
quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura
occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Ex S. Fortunato, S. Greg.
Turonensi, Bolland.

& aliis.

Sublatus è vivis Hilarius, in suburbânium templum sanctorum Joannis & Pauli exportatus, & marmoreo tumulo mandatus, religioso statim Pictaviensis Ecclesiæ cultu, maximisque miraculis inclauit. At diruta paulò post barbarorum furore Basilicâ, ignotus remansit tumuli locus. A Clodoveo in Alaricum Gothorum Arianorum principem, juxta campum Vocladiensem, insigni reportatâ victoriâ, cujus præsagium fuerat globus igneus è vertice templi in quo delitescabant sacræ Reliquiæ, nihil non egit sanctus Fridolinus, ut sacrum pignus detegeret. Ipsi igitur in oratione pernoctanti apparet beatus Hilarius, & Reliquiarum latibulum, locum

que in quo eas repōni vellet, ostēdit. Jussis lætus obtemperavit Fridolinus : Clodovæum adiit : factum narravit, & ab eo impetratis ad templi reedificatiōnem sūmptibus necessariis, Translatiōnem solēmnem in locum à beato Hilario designatum promovit. Peracto Missæ Sacrificio, retectam ingreditur cryptam, præsentē Fridolino, Pictaviensis Antistes Adélphius : & extrāctas Reliquias in locum paratum depōnit. In illa Translatiōne plura sunt patrata miracula. Hinc ad Hilarii tūmulum frequentior quàm antè populorum concursus : hinc religiosè celebrata quorānnis translāti cōporis memoriā.

Sermo sancti Petri
Damiāni.

*Sermone in Translat. beati
Hilarii.*

LECTIO V.

GAudeamus & exultemus, dilectissimi, dum ad recolēda beati Hilarii sublimia mērita solēmniter convenimus. Ipsa quoque nos insignis vocabuli dignitas provocat, ut mens nostra spiritali lætitiā affecta, plausibiliter hilarēscat. Nihilominus & hoc dignum est, ut dum beati viri Translatiōnem cōlimus, ipsi quoque mentes nostras à terrēnis desideriiis ad cōlēstia transferāmus : ut dum glebam cōr-

poris ejus, tenuēmq̃ pulvisculum tanto præferri apud hōmīnes honōre conspiciamus, quantum glōriæ pondus in cōlēstibus possideat, ubi verus & incomparabilis honor est, mens nostra perpēdat.

LECTIO VI.

PORRò autem ex occasiōne venerandæ Translatiōnis hujus, & cætera beati viri gesta nobis in memoriā redeunt : ut quæ longis antè temporibus sunt peracta, nostris nunc deducta conspēctibus, quodāmodo recēntia videātur & nova. Mox enim ut disputāre de venerabilis viri gestis incipimus, prōtinus occūrrit memoriæ, quā impenetrabilis Ecclēsiæ murus hæreticorum telis obstiterit, quā insuperabilis præliator perversum Arianorum dogma, grātiā Catholicæ veritatis, obtriverit. Nec illud vacat, quòd cum adversus hæreticorum perfidiam pugnatūrus, Seleuciam Isauriæ oppidum peteret, puella Gentilis divinitus edocta, tanti Sacerdotis denuntiavit adventum : atque idèd cum patre Floréntio, totāque familiā divini Baptismatis mēruit suscipere sacramentum. Nec illud excidit insigne miraculum, quòd egrégius Pōntifex pūerum sinè grātia regeneratiōnis extinctum, non modò matri re-

fuscitatum & incolumem reddidit, sed & veræ fidei rudimentis instructum, sanctæ Ecclesiæ filiis aggregavit. Hæc igitur & alia multa virtutum ejus insignia nobis ex occasione venerandæ hujus Translationis occurrunt, quæ nos ad amorem Dei, & devotionem præclari hujus Sacerdotis accendunt.

IN III. NOCTURNO.

De Epistola beati Pauli

Apóstoli ad Romanos.

LECTIO VII. c. 8. v. 16. ad 21.

Ipsè Spíritus testimónium reddit spirítui nostro, quòd sumus filii Dei. Si autem filii, & hæredes: hæredes quidem Dei, co-hæredes autem Christi: si tamen compátimur, ut & conglorificémur. Existimo enim, quòd non sunt condignæ passiones hujus temporis, ad futúram glóriam quæ revelábitur in nobis. Nam expectatio creatúræ, revelatióem filiórum Dei expéctat. Vanitati enim creatúra subjécta est non volens, sed propter eum qui subjécit eam in spé: quia & ipsa creatúra liberábitur à servitute corruptiõnis, in libertatè glóriæ filiórum Dei.

LECTIO VIII. v. 22. ad 27.

Scimus enim quòd omnis creatúra ingemiscit, & párturit usque adhuc.

Non solùm autem illa: sed & nos ipsi primicias Spíritus habéntes, & ipsi intra nos gemimus, adoptiõnem filiórum Dei expectántes, redemptiõnem corpóris nostri. Spe enim salvi facti sumus. Spes autem quæ vidétur, non est spes: nam quod videt quis, quid sperat? Si autem quod non vidémus, sperámus: per patientiam expectámus. Similiter autem & Spíritus adjuvat infirmitatè nostram: nam quid orémus sicut opórtet, nescimus: sed ipse Spíritus póstulat pro nobis gemítibus inenarrabilibus. Qui autem scrutatur corda, scit quid desideret Spíritus: quia secúndum Deum póstulat pro sanctis.

Lectio sancti Evangelii secúndum Lucam.

LECTIO IX. c. 20. v. 27. ad 38.

Gloria corporum post resurrectionem.

Accelsérunt ad Jesum quidam Sadducæorum, qui negant esse resurrectiõnem, & interrogavérunt eum. Et reliqua.

Homília sancti Hilarii Episcopi.

In Matt. Cap. 23. n. 5.

De ipsa resurrectione adversùm infidelitatem eórum ita Dóminus locútus est: Non legístis quod dictum est vobis à Deo dicente: Ego sum Deus Abraham, Deus Isaac, &

Jacob : non est Deus
orum, sed vivéntium.
enim hic ad Móysen,
istis Patriárchis jam
quiescéntibus, exti-

Ergo quorum erat
hi Deum habébant.

autem póterant ha-
si non erant : quia in
rei est, ut esse id

est, cujus sit álte-
Atque ità Deum ha-
vivéntium est : cùm
æternitátis sit, & non
um quæ mórtua sunt,
id quod ætérnum
it quómodo esse illi
que semper negabún-
uorum se esse profi-
Ætérnitas ?

Oratio.

us, qui Sanctorum of-
a custódis nobisque
la revélas ; tribue,
mus, ut sacrorum
Hilarii cinerum cul-
laúgeat nobis resurre-
s fidem, & æternæ
átis accéndat amó-
Per Dóminum.

*Mem. de SS. Joanne
iulo Martyribus.*

L E C T I O.

S. Greg. Turon.
ánnes & Paulus Ro-
áni Mártýres, renas-
sub Juliáno Apóstata
um cultu, coronáti
Horum Mártýrum nó-
ad altáris Sacrificium
jam Latína Ecclésia
remorat : unde per
Occidéntis Ecclésiás,
n venerátio sensim

propagáta est : & quæ nunc
sancti Hilarii magni no-
men habet, insignis in ci-
vitáte Pictaviénsi Basílica,
primitus fuit Deo dicáta,
sub invocatióne sanctorum
Mártýrum Joánnis & Pau-
li.

*Ans. Dedisti, ꝑ. Ad te,
p. xx.*

Oratio.

QUÆsumus, omnípo-
tens Deus, ut nos ge-
mináta lætítia hodiér-
næ Festivitatís excípiat, quæ
de beatorum Joánnis &
Pauli glorificatióne procé-
dit, quos eádem fides &
pássio verè fecit esse ger-
mános ; Per Dóminum.

*Ad Vesperas Comm. de
Sequenzi.*

*Ant. Agnóscant, ꝑ. Vi-
riliter, p. xvij. Oratio,
Mártýris tui, p. xxj.*

D I E X X V I I.

I N F E S T O

SANCTI IRENÆI ;
Lugdunensis Episcopi & Ec-
clesiæ Doctoris, & Socio-
rum ejus, Mártýrum.

Semiduplex.

*Omnia de Communi plu-
rium Martyrum, p. xvj.
additis quæ sequuntur.*

Ex libro primo Historiarum
sancti Gregorii Turo-
nensis Episcopi.

Lib. 1. Hist. Cap. 27.

L E C T I O I I I.

BEATÍssimus Irenæus ;
Pothíni succéssor Már-
tyris, qui à beáto Poly-
cárpo Lugdunénsi ad ur-

bem directus est, admirabili virtute enituit: qui in modici temporis spatio, prædicatione suâ, maxime in integro civitatem reddidit Christianam. Sed veniente persecutione, talia ibidem diabolus bella per tyrannum exercuit, & tanta ibi multitudo Christianorum ob confessionem Dominici nominis est jugulata, ut per plateas flumina current de sanguine Christiano. Quorum nec numerum, nec nomina colligere potuimus: Dominus enim eos in libro vite conscripsit. Beatum Irenæum diversis in sua carnifex presentia poenis affectum, Christo Domino per Martyrium dedicavit.

Oratio, Martyris tui, p. xj.

**DIE XXVIII.
IN VIGILIA
SS. APOSTOLORUM
PETRI ET PAULI.**

Officium de Feria occurrente, additis quæ sequuntur.

**AD OFFICIUM
NOCTURNUM.**

Prima Lectio de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis.

Sermo sancti Bernardi
Abbatis.

Serm. in Vigil. SS. Petri & Pauli. n. 3. & 4.

LECTIO II.

Gaudium nostrum in
hac valle lacrymarum,

lacrymarum pane condiri debet. Si hæc in Vigiliis uniuscujusque sancti cogitare debemus, quid facimus in Solemnitate sanctorum & summorum Apostolorum? Petrum & Paulum loquor. Sufficeret unus Festivitas ad infundendam exultationem universæ terræ: sed amborum juncta est, ad cumulum gaudiorum; ut quomodo in vita sua dilexerunt se, ita & in morte non sint separati. Quid illis potentius, dum fuerunt in terris, quorum alteri traduntur claves regni coelorum, alteri magisterium Gentium? Et qui nobis reliquerunt majora exempla, quam illi, qui in fame & siti, in frigore & nuditate, & in omnibus illis quæ Paulus enumerat, jugiter sunt afflicti, & demum felici Martyrio regna coelestia conscenderunt? Verè nobis rubor confusions sunt, quos vix audeamus respicere, ne dicam imitari. Oremus ergo eos, ut ipsi propitium nobis reddant Amicum suum, Judicem nostrum, qui est Deus benedictus in sæcula.

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

LECTIO III. c. 22. v. 54. ad 62.

*Peccatum & poenitentia
Petri.*

P Rincipes sacerdotum &
Magistratus Templi, &
Seniores comprehendentes

duxerunt ad domum
is Sacerdotum. Et

lia sancti Leonis
Papæ.

9. De Pass. Cap. 4.

m se ad excipiendum
iquitatis iudicium ,
lius præbuisset, beá-
óstolus Petrus , cu-
es eâ devorione fer-
ut & Dómino cóm-
uratus esset & cóm-
ancillâ sacerdotis
niante perterritus, ex-
itate periculum nega-
incurrit: ob hoc, sicut
et, hæsitare permis-
in Ecclesiæ Príncipe
lium poenitentiae con-
ur, & nemo auderet
a virtute confidere,
lo mutabilitatis perí-
i, nec beátus Petrus
set evadere. Dómi-
utem Jesus qui intra
ficale concilium solo
re tenebatur, trepida-
m discipuli foris pó-
vino vidit intuitu: &
itis ánimum, mox ut
xit, erexit, & in fletus
údinis excitávit. Felí-
sancte Apóstole, lá-
æ tuæ, quæ ad diluén-
culpam negatiónis,
tem sacri habuere bap-
tis! Adfuit enim dex-
Dómini Jesu Christi,
labéntem te, prius-
i deicereris, excípe-
k firmitatem standi, in-
radéndi periculó rece-
Vidit in te Dóminus,

nón fidem victam, non di-
lectiõnem evérsam, sed con-
stántiam fuisse turbátam.
Abundávit fletus, ubi non
defécit afféctus: & fons
caritátis lavit verba formí-
dinis: nec tardátum est re-
médium abolitiónis, ubi
non fuit iudicium voluntá-
tis. Ciro itaque in soliditá-
tem suam rédiit Petrus, tan-
tam recipiens fortitudinem,
ut quod tunc in Christi ex-
páverat passiõe, in suo
póst supplicio non timéret.

Æ. iij. Est homo márci-
dus, egens recuperatiõe,
plus deficiens virtute, &
abúndans paupertate: * Et
óculus Dei respéxit illum in
bono, & erexit eum. *Eccli.*
11. 12. 13. ¶. Adhuc Petro
loquente, cantávit gallus: &
convérsus Dóminus respé-
xit Petrum. *Luc.* 22. 60.
61. * Et óculus. Glória.
* Et óculus.

AD LAUDES MATUTINAS.

Post Hym. ¶. Propter te,
Dómine, mortificámur to-
tâ die; Æ. Æstimáti sumus
sicut oves occisiónis. *Pf.*
43. 22.

Ad Benedíctus, Ant. 1. 2.
Deus nos Apóstolos novís-
simos osténdit, tanquam
morti destinátos. 1. *Cor.*
4. 9.

*Dicuntur Preces, flexis
genibus, p. 155.*

Oratio.

Deus, qui nobis beató-
rum Apostolorum Pe-

430 *In Vigilia SS. Apost. Petri & Pauli. 28. Junii*
 tri & Pauli Natalitia gló-
 ríosa præire concédís: trí-
 bue, quæsumus, eórum
 nos semper, & beneficiis
 præveniri, & orationibus
 adjuvâri; Per Dóminum
 nostrum Jesum Christum
 Fílium tuum, qui tecum
 vivit & regnat in unitate
 Spíritûs sancti Deus, Per
 omnia sæcula seculórum.
 R. Amen.
 AD HORAS, *Preces, fle-*
xis genibus, ut in Psalte-
rio, p. 158. & sequens.
Oratio, Deus, qui, supra.

H. Crivello inv.

C. Bayeux sculp.

Cum senueris, extends manus tuas, et alius te cinget.
Joan. 21. 18.

D I E X X I X.
 I N F E S T O
 SS. A P O S T O L O R U M
 P E T R I E T P A U L I.
 A N N U A L E.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona 7. toni d.

Quid sunt duæ olivæ
 istæ, ad dexteram
 candelabri & ad siní-
 stram ejus? *Zach. 4. 11.*

Ant. 2. D. Quid sunt
 duæ spicæ olivárum, quæ
 sunt juxta duo rostra aú-
 rea? *Zach. 4. 12.*

Ant. 1. a. Isti sunt duo
 filii olei, qui assístunt Do-
 minatóri univérsæ terræ.
Zach. 4. 14.

Ant. 8. g. De vértice
 móntium clamábunt; po-
 nent Dómino glóriam, &
 laudem ejus in insulis nun-
 tiábunt. *Is. 42. 11. 12.*

Ant. 4. E. Si quis volúe-
 rit eis nocére, ignis éxiet
 de ore eórum, & devorábit
 inimícos eórum. *Apoc. 11.*

5. CAPITULUM. *Is. 61.*

8. 9.

Ego Dóminus, dabo
 opus eórum in veritá-
 te, & fœdus perpétuum fé-
 riam eis, & scient in Gén-

tibus semen eórum, & ger-
 men eórum in médio po-
 pulórum.

R. Ego annuntiávi &
 salvávi: auditum feci, &
 non fuit in vobis aliénus:

* Vos testes mei, dicit Dó-
 minus, & ego Deus. *Is.*

43. 12. V. Qui operátus est
 Petro in Apostolátum Cir-
 cumcisiónis, operátus est
 & mihi inter Gentes. *Gal.*

2. 8. * Vos. Glória. *Resu-*
mitur R. Ego.

H Y M N U S.

Quos fides, virtus,
 pietásque junxit,
 Príncipes cœli gēmi-
 nos canámus:

Par decus vitæ, váriæ nec
 impar

Glória mortis.

Dum latet summi déi-
 tas Magístri,

Véritas Petro sinè nube
 fulget:

Primus ætérno génitum fa-
 tétur

Númine Chrístum.

Qua patet tellus, pó-
 pulos Tonánti

Géntium doctor domat ore
Paulus :

Hinc triumpható rétulit su-
pérbum

Nomen ab orbe.

MILLE post gentes Dó-
mino subáctas ,

Hic cadit ferro , cruce pen-
det alter ;

Spléndidam fortes merué-
re fuso

Sáanguine laurum.

EXPIANS septem cruor
iste montes ,

Rore fecúndo beat ; inde
pingui

Efferent agro generósa pul-
chram

Sémina messem.

ROMA , ditáris mo-
riénte Petro ;

Fis potestátis potiórís hæ-
res :

Majus & bello tibi Chri-
stiána

Pax decus addit.

STABIT ætérnum tua ,
Petre , Sedes :

Hanc super Petram struit ,
hanc fidélis

Fundat immótam Deus ,
ac perénni

Fœdere firmat.

LAUS Deo Patri , geni-
tóque Verbo ,

Laus tibi compar , utriúsque
Flamen :

Nósque fac , tantis dúci-
bus , beátos

Tángere portus.

Amen.

†. Súscitans Dóminus à
terra ínopem ; †. Us collo-
cet eum cum princípibus.
Ps. 112. 7. 8.

Ad Magníficat , *Ans. 6. F.*
Omnia ópera illórum ve-
lut sol in conspéctu Dei : &
óculi ejus sinè intermissió-
ne inspiciétes in viis eó-
rum. *Eccli. 17. 16.*

Oratio.

DEus , qui Ecclésiám
tuam Apóstoli tui Pe-
tri fide & nómine conse-
crásti ; quique beátum illi
Paulum ad prædicándam
Géntibus glóriám tuam so-
ciáre dignátus es ; con-
céde ut omnes qui ad eó-
rum Solémnia convenérunt,
spiritali remuneratióne di-
téntur ; Per Dóminum.

COMPLETORIUM *habe-*
tur post secundas Vesperas,
eo solo discrimine, quòd hic
dicuntur Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

Invitatorium. Caput cór-
poris Ecclésiæ , Christum ,
* Veníte , adorémus. *Co-*
loss. 1. 18.

Psalmus, Veníte, p. 2. ri-
tu solemni.

HYMNUS.

AMBO divíni Próce-
res Senátus ,
Príncipes cœli , sócii labó-
rum ,

Quos amor junxit , simul
una jungat

Pompa triúmphi.

PAR fides , & par utriús-
que votum ,

Corda divíno penetránte
verbo ,

Sub jugo Christi nimis ob-
stinátas

Súbdere gentes.

MAGNA

MAGNA vos vidit stu-
puitque Roma,
Roma tot diris habitata
monstris;

Vidit excisis penitus se-
pulta

Númina fanis.

TOTUS in Roma supe-
ratus orbis:

Par locus tantis utriusque
palmis,

Usque cœlestis pretiosa ser-
vat

Sémina verbi.

LAUS Deo Patri, geni-
tóque Verbo;

Laus tibi compar, utriusque
Flamen:

Nósque fac, tantis dúcibus,
beátos

Tángere portus.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Psal. 18. Cœli enár-
rant, p. 39.

Ant. 7. d. Ambulans Je-
sus juxta mare Galilææ,
vidit duos fratres, Simó-
nem qui vocátur Petrus,
& Andréam. Matt. 4. 18.

In divís. Psal. 18. Lex
Dómini, p. 39.

Ant. 8. c. Ait illis Je-
sus: Veníte post me, &
fáciam vos fieri piscatóres
hóminum. Matt. 4. 19.

In Psal. 46. Omnes gen-
tes, p. 137.

Ant. 5. a. Illi continuò,
relióctis rétibus, secúti sunt
eum. Matt. 4. 20.

ŷ. Beátus quem elegísti
& assumpsísti, Dómine;
ŷ. Inhabirábit in átriis
tuis. Ps. 64. 5.

Pars Æstiva.

De Ezechiële Prophéta.

LECTIO I. c. 2. v. 1. ad 7.

A Udivi vocem loquén-
tis. Et dixit ad me: Fi-
li hóminis, sta super pedes
tuos, & loquar tecum. Et
ingréssus est in me Spíritus,
postquàm locútus est mihi,
& státuit me supra pedes
meos. Et audivi loquéntem
ad me, & dicéntem: Fili
hóminis, mitto ego te ad fi-
lios Israél, ad gentes apo-
statrices quæ recessérunt à
me: ipsi & patres eórum
prævaricáti sunt pactum
meum, usque ad diem hanc.
Et filii durá fácie & indo-
mábili corde sunt, ad quos
ego mitto te: & dices ad
eos: Hæc dicit Dóminus
Deus: Si fortè vel ipsi aú-
diant, & si fortè quiescant,
quóniam domus exásperans
est: & scient quia Prophéta
fúerit in médio eórum. Tu
ergo, fili hóminis, ne tíneas
eos, neque sermónes eórum
métuas: quóniam incréduli
& subversóres sunt tecum,
& cum scorpíonibus hábi-
tas. Verba eórum ne tíneas,
& vultus eórum ne formí-
des: quia domus exáspe-
rans est. Loqueris ergo ver-
ba mea ad eos, si fortè aú-
diant, & quiescant: quó-
niam irritatóres sunt.

ŷ. j. Dóminus dixit ei:
* Ego ero tecum; & hoc
habébis signum quòd mise-
rim te. Exod. 3. 12. ŷ. Di-
cit Jesus Petro: Séquere me.
Joan. 21. 19. * Ego. Glória.
* Ego.

T

LECTIO II. c. 3. v. 4.

ad II.

ET dixit ad me : Fili hóminis, vade ad domum Israël, & loqueris verba mea ad eos. Non enim ad pópulum profúndi sermónis & ignótæ linguæ tu mitteris, ad domum Israël : neque ad pópulos multos profúndi sermónis & ignótæ linguæ, quorum non possis audire sermónes : & si ad illos mittereris, ipsi audirent te. Domus autem Israël nolunt audire te, quia nolunt audire me : omnis quippe domus Israël attritâ fronte est & duro corde. Ecce dedi faciém tuam valentiórem faciébibus eórum, & frontem tuam duriórem fróntibus eórum. Ut adamántem, & ut sílicem dedi faciém tuam : ne tíneas eos, neque métuas à facie eórum : quia domus exáspérans est. Et dixit ad me : Fili hóminis, omnes sermónes meos quos ego loquor ad te, assúme in corde tuo, & aúribus tuis audi, & vade. Ingrédere ad transmigratióem, ad filios pópuli tui : & loqueris ad eos, & dices eis : Hæc dicit Dóminus Deus : si fortè audiant, & quiescant.

℞. *ij.* Omnis ánima vivens quæ serpit, quocúmque vénerit torrens, vivet ; * Et erunt pisces multi factis, postquàm vénerint illuc aquæ istæ. *Ezech. 47. 9. ̃.* Dixit Jesus ad Simónem :

Duc in altum, & laxáte rétia vestra in captúram. *Luc. 5. 4.* * Et erunt. Glória. * Et erunt.

LECTIO III. v. 16. ad 21.

FActum est verbum Dómini ad me, dicens : Fili hóminis, speculatórem dedi te dómui Israël : & audies de ore meo verbum, & annuntiábis eis ex me. Si dicénte me ad ímpium : Morte moriérís, non annuntiáveris ei, neque locútus fúeris ut avertátur à via sua ímpia & vivat, ipse ímpius in iniquitáte sua moriétur : sánguinem autem ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris ímpio, & ille non fúerit convérsus ab impietáte sua, & à via sua ímpia : ipse quidem in iniquitáte sua moriétur, tu autem ánimam tuam liberásti. Sed & si convérsus justus à justítia sua fúerit, & fécerit iniquitátem, ponam offendiculum coram eo, ipse moriétur, quia non annuntiásti ei : in peccáto suo moriétur, & non erunt in memória justítiæ ejus quas fecit : sánguinem verò ejus de manu tua requíram. Si autem tu annuntiáveris justo ut non peccet justus, & ille non peccáverit, vivens vivet, quia annuntiásti ei : & tu ánimam tuam liberásti.

℞. *iiij.* Deus patris tui erit adjútor tuus, * Et Omnípotens benedícet tibi be-

nedictiónibus cœli desuper. *Gen. 49. 25.* *ψ.* Intuitus Simónem Jesus dixit : Tu es Simon filius Jona ; tu vocaberis Cephas , quod interpretatur Petrus. *Joan. 1. 42.* * Et. Glória. *Resumitur* *ψ.* Deus.

IN II. NOCTURNO.

In Psal. 44. Eructavit , p. 96.

Ant. 3. a. Dicit discipulis Jesus : Vos , quem me esse dicitis ? Respondens Simon Petrus , dixit : Tu es Christus Filius Dei vivi. *Matt. 16. 15. 16.*

In divis. Psal. 44. Audi , filia , p. 96.

Ant. 8. G. Dixit Jesu Simon : Domine , tecum paratus sum , & in carcerem , & in mortem ire. *Luc. 22. 33.*

In Psal. 74. Confitebimur tibi , Deus , p. 80.

Ant. 2. D. Dicit Simóni Petro Jesus : Simon Joánis , diligis me plus his ? Dicit ei : Etiam , Domine , tu scis quia amo te. *Joan. 21. 15.*

ψ. Dicant semper : Magnificetur Dominus , *ψ.* Qui diligunt salutare tuum. *Pf. 69. 5.*

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

Serm. 1. in Fest. Apost. n. 1.

LECTIO IV.

Gloriosa nobis Solémnitas illúxit , quam præclári Mártýres , Mártýrum Duces , Apostolorum Príncipes, morte claríssimâ

consecrârunt. Isti sunt Pêtrus & Paulus , duo magna luminária , quos Deus in corpore Ecclesiæ suæ constituit quasi géminum lumen oculorum. Hi mihi traditi sunt in magistros & in mediatores , quibus secûrè me committere possim : quia & notas mihi fecerunt vias vitæ , & mediántibus illis, ad illum Mediatórem ascendere poteró , qui venit pacificáre per sanguinem suum , & quæ in cœlis , & quæ in terris sunt. Ille enim in utrâque natúra puríssimus est , qui peccátum non fecit , nec inventus est dolus in ore ejus. Quómodo ergo ad illum accédere audébo , qui sum supra modum peccans peccátor , qui peccávi supra númerum arénæ maris ; cûm ille purior , ego impurior esse non possim ? Propterea dedit mihi Deus hómines istos , qui & hómines essent & peccátóres , & máximi peccátóres : qui in seípsis & de seípsis discerent , quáliter áliis miseréri debérent. Magnórum enim criminum rei , magnis criminibus fácilè donábunt véniam : & in qua mensúra mensum est eis , rementientur nobis.

ψ. ju. Propósi Sapiéntiam addúcere mihi ad convívendum , sciens quóniam * Mecum comunicabit de bonis , & erit allocútio cogitationis & tædii mei.

Sap. 8. 9. *ψ.* Respondit Jesu Simon Petrus : Dómine, ad quem íbimus ? verba vitæ æternæ habes. *Joan.* 6. 69. * Mecum. Glória. * Mecum.

LECTIO V. n. 1. 2.

PECCÁVIT peccátum grande Petrus Apóstolus, & fortássiis quo grándius nullum est : & tam velocíssimè quàm facillimè véniam consecútus est : & sic, ut nihil de singularitáte sui primátûs amitteret. Sed & Paulus qui in ipsa víscera nascéntis Ecclésiæ tam singuláriter quàm incomparabiliter grafsátus est, per ipsíus Filii Dei vocem ad fidem addúctur : & pro tantis malis, tantis bonis replétus est, ut vas electiõnis fieret, ad portándum nomen ejus coram Géntibus, & régibus, & filiis Israél : vas dignum & cœléstibus férculis replétum, de quo & sanus escam, & infirmus accípiat medicínam. Tales decébat humano géneri pastóres & doctóres constitui, qui & dulces essent & poténtes, & nihilóminùs sapiéntes. Dulces, ut me blandè & misericórditer suscíperent : poténtes, ut fórtiter protégerent : sapiéntes, ut ad viam & per viam dúcerent, quæ ducit ad Civitátem.

ψ. v. Dómine, qui dixisti mihi : Revértere in terram tuam, & in locum nativitátis tuæ, & benefáciam tibi : * Minor sum

cunctis miseratióibus tuis. *Gen.* 32. 9. 10. *ψ.* Simon Petrus prócidit ad génua Jesu, dicens : Exi à me, quia homo peccátor sum, Dómine. *Luc.* 5. 8. * Minor. Glória. * Minor.

LECTIO VI. n. 2. 3.

QUID Petro dúlcius, qui tam dúlciter ad se omnes cónvocat peccátóres, sicut & Actus Apóstolici, & Epistolárum ejus séries attestátur ? Quid illo poténtius, cui & terra obedívit, cum mórtuos reddidit ; & mare sub pédibus ejus se calcábile præbuit : qui Simónem magum spírítu oris sui in áere áttigit : qui claves regni cœlórum tam singuláriter accépit, ut præcedat senténtia Petri senténtiam cœli ? Quid autem illo sapiéntius, cui non caro & sanguis, sed Pater qui in cœlis est, sapiéntiam illam quæ de cœlis est, multâ largitáte revelávit ? Libentíssimè Paulum sequor, qui præ nímia dulcedíne luet eos qui peccavérunt & non egérunt pœniténtiam : qui fórtior est omni Principátu & Potestáte : qui sapiéntiam & medúllam sacrórum sénsuum, non à primo vel secúndo, sed à tértio cœlo largíter asportávit. Hi sunt magístri nostri, qui à Magístro ómnium vias vitæ pléníus didicerunt, & docent nos usque in hodiérnum diem.

℟. vj. Vivit Dóminus meus Rex : quóniam * In quocúmque loco fúeris , Dómine mi Rex , sive in morte , sive in vita , ibi erit servus tuus. 2. Reg. 15. 21. *℣.* Petrus ait Jesu : Etsi omnes scandalizáti fúerint in te , ego nunquam scandalizábor. *Matt.* 26. 33. * In. Glória. *Resumitur* *℟.* Vivit.

IN III. NOCTURNO.

In *Psal.* 43. Deus , aúribus nostris , p. 70.

Ant. 1. a. Ait ad Simónem Jesus : Noli timére ; ex hoc jam hómines eris cápiens. *Luc.* 5. 10.

In *divis.* *Psal.* 43. In Deo laudábimur , p. 70.

Ant. 2. D. Dixit ei : Pásce oves meas. *Joan.* 21. 17.

In *alter divis.* *Psal.* 43. Si oblíti sumus , p. 71.

Ant. 8. G. Ego rogávi pro te , ut non deficiat fides tua ; & tu aliquándo convérsus , confirma fratres tuos. *Luc.* 22. 32.

℣. Dóminus humília respicit in cælo & in terra , *℟.* Súscitans à terra ínopem. *Pf.* 112. 6. 7.

De Epístola secúnda beáti Petri Apóstoli.

LECTIO VII. c. 1. v. 1. ad 9.

Simon Petrus , servus & Apóstolus Jesu Christi , iis qui cœquálem nobiscum sortíti sunt fidem , in iustitia Dei nostri & Salvatóris Jesu Christi , grá-

tia vobis & pax adimpleátur , in cognitióne Dei & Christi Jesu Dómini nostri. Quómodo ómnia nobis divínæ virtútis suæ , quæ ad vitam & pietátem donáta sunt , per cognitiónem ejus qui vocávit nos própria glóriâ & virtúte , per quem máxima & pretiósá nobis promíssa donávit : ut per hæc efficiámini divínæ consórtes natúræ , fugiéntes ejus quæ in mundo est , concupiscéntiæ corruptiόνem. Vos autem curam omnem subinferéntes , ministráte in fide vestra virtútem , in virtúte autem sciéntiam , in sciéntia autem abstinentiam , in abstinentia autem patientiam , in patientia autem pietátem , in pietáte autem amórem fraternitátis , in amóre autem fraternitátis caritátem. Hæc enim si vobiscum adsint & súperent ; non vácuos , nec sinè fructu vos constituent in Dómini nostri Jesu Christi cognitióne. Cui enim non præsto sunt hæc , cæcus est & manu tentans , oblivióne accípiens purgatiónis vétèrum suórum delictórum.

℟. vij. Erit quasi pater habitántibus Jerúsalem , & dómui Juda : & * Dabo clavem domús David super húmerum ejus. *Is.* 22. 21. 22. *℣.* Supra ómnia quæ pössidet , constituet illum. *Luc.* 12. 44. * Dabo. Glória. * Dabo.

LECTIO VIII. v. 10. ad 15.

QUapropter, fratres, magis satágitē, ut per bona ópera certam vestram vocatióem & electiÓnem faciátis: hæc enim faciētes, non peccábitis aliquándo. Sic enim abundanter ministrábitur vobis intróitus in ætérnum regnum Dómini nostri & Salvatóris Jesu Christi. Propter quod incípíam vos semper commonére de his: & quidem sciētes & confirmátos vos in præsentí veritatē. Justum autem árbítror quándiu sum in hoc tabernáculo, suscitáre vos in commonitiÓne: certus quòd velox est depositio tabernáculi mei, secúndum quod & Dóminus noster Jesus Christus significávit mihi. Dabo autem óperam & frequēter habére vos post óbitum meum, ut horum memóriam faciátis.

11. viij. Hæc dicit Dóminus: Judicábis domum meam, * Et custódies átria mea. *Zach. 3. 7. 7.* Quodcúmque ligáveris super terram, erit ligátum & in cœlis; & quodcúmque sólveris super terram, erit solútum & in cœlis. *Matt. 16. 19.* * Et. Glória. * Et.

Lectio sancti Evangelii secúndum Joánnem.

LECTIO IX. c. 21. v. 15. ad 19.

Ecclesia Christi Petro commendata.

Dicit Simóni Petro Jesus: Simon Joánnis,

diligis me plus his? Et reliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

In Joan. Evang. Tract.

123. n. 4. 5.

CUM esses júnior, cingébas te, & ambulábas ubi volébas: cùm autem senúeris, extēdes manus tuas, & álius te cinget, & ducet quòd tu non vis. Hoc autem dixit, significans quâ morte clarificáturus esset Deum. Hunc invénit éxitum ille negátor & amátor, præsumēdo elátus, negándo prostrátus, flēdo purgátus, confitēdo probátus, patiēdo coronátus. Hunc invénit éxitum, ut pro ejus nómine, perféctâ dilectiÓne morerétur, cum quo se moritúrum, perversâ festinatiÓne promiserat. Fáciat, ejus resurrectiÓne firmátus, quod immatúrē pollicebátur infirmus. Hoc enim oportébat, ut prius Christus pro Petri salute, deinde Petrus pro Christi prædicatiÓne morerétur. Dóminus quod sciébat interrogat, nec semel, sed iterum ac tértiò, utrùm Petrus eum díligat: nec áliud tóties audit à Petro, quàm se díligi: nec áliud tóties commendat Petro, quàm suas oves pasci. Rédditur negatiÓni trinæ trina conféssio: ne minùs amóri lingua sérvíat quàm timóri, & plus vocis eliciússe

videatur mors imminens ,
quàm vita præsens. Sit amoris
officium pascere Dominicum
gregem : si fuit timoris
indiciu , negare Pastorem.
Qui hoc animo pascunt oves
Christi , ut suas velint esse ,
non Christi , se convincuntur
amare , non Christum , vel
gloriandi , vel dominandi ,
vel acquirendi cupiditate :
non obediendi , & subveniendi ,
& Deo placendi caritate.

℞. *ix.* Cantabitur Canticum
istud in terra Juda : * Urbs
fortitudinis nostræ Sion ,
Salvator ponetur in ea murus
& antemurale. *Is.* 26. 1. *ψ.*
Tu es Petrus , & super hanc
Petram ædificabo Ecclesiam
meam. *Matt.* 16. 18. * Urbs.
Glória. *Resumitur* ℞. Cantabitur.

Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

ψ. *Sacerdotalis.* Nimis
honorificati sunt amici tui ,
Deus ; ℞. Nimis confortatus
est principatus eorum. *Psf.*
138. 17.

Psalmi de Dominica.

Ant. 1. D. Dixit Dominus
ad te : Tu pasces populum
meum Israël , & tu eris
dux super Israël. 2. *Reg.*
5. 2.

Ant. 2. D. Tu eras qui
educabas & introducebas
Israël : tibi enim dixit Do-
minus Deus tuus : Tu pas-
ces populum meum. 1. *Par.*
11. 2.

Ant. 3. à. Cum senue-
ris , extends manus tuas ,
& alius te cinget , & du-
cet quò tu non vis. *Joan.*
21. 18.

Ant. 4. f. Omnes.

CANTICUM ISAIAE.
c. 52. v. 7. ad 10.

*Prædicatorum Evangelicæ
pacis encomium.*

Quàm pulchri super
montes pedes annun-
tiantis & prædicantis
pacem : * annuntiantis bo-
num !

Prædicantis salutem , *
dicentis Sion : Regnabit
Deus tuus !

Vox speculatorum tuo-
rum : * levaverunt vocem ,
simul laudabunt :

Quia oculo ad oculum
videbunt ; * cum converte-
rit Dominus Sion.

Gaudete & laudate si-
mul , deserta Jerúsalem ; *
quia consolatus est Domi-
nus populum suum , redemit
Jerúsalem.

Paravit Dominus brachium
sanctum suum , * in
oculis omnium gentium :

Et videbunt omnes fi-
nes terræ * salutare Dei
nostri.

Ant. Omnes nos in conspé-
ctu tuo adsumus , audire
omnia quæcúmque tibi
præcepta sunt à Domino.

Act. 10. 33.

Ant. 8. G. Requiesces ,
& non erit qui te extér-
reat ; & deprecabuntur fá-
ciem tuam plúrimi. *Job.*
11. 19.

T jv

CAPITULUM. I. Cor. I.

26. 27.

V Idéte vocationem vestram, fratres, quia non multi sapientes secundum carnem, non multi potentes, non multi nobiles; sed quæ stulta sunt mundi, elegit Deus, ut confundat sapientes.

HYMNVS.

SUPREME Princeps,
Dux gregis,
Qui clausa pandis sidera,
Spectante Româ clarius
Intras Olympum sanguine.

AFFIXUS alto stipiti,
Invertis in terram caput:
Quò te magis nunc dejicis,
Hoc mente major emicas.

NON ausus erectæ crucis
Ambire Petrus gloriâ,
Cælo daturus spiritum
Pedes adorat Numinis.

PAULUS magister Gentium,
Mactatur ense, victima;
Minorque ponit verticem
Christo supremo vertici.

CURSUS perégit impigros,
Gaudetque Christo perfrui;
Labore partis arduo
Victor coronis cingitur.

UNI sit & trino Deo
Suprema laus, summum
decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocavit gloriæ.

Amen.

ψ. Magnificentiam gloriæ sanctitatis tuæ, Domine, loquentur; η. Et mirabilia tua narrabunt. Ps.
144. 5.

Ad Benedictus, Ant. I. D.
Fortes estis, & verbum Dei
manet in vobis, & vicistis
malignum. I. Joan. 2. 14.

Oratio.

DEus, qui hodiernam
diem Apostolorum
tuorum Petri & Pauli Mar-
tyrio consecrast; da Ecclē-
siæ tuæ, eorum in omnibus
sequi præceptum, per quos
Religionis sumpsit exor-
dium; Per Dóminum.

AD HORAS, Doxologia
UNI sit & trino Deo
Suprema laus, summum
decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocavit gloriæ.

Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. I. D. Facta est vox
ad Petrum: Surge, Petre,
occide, & manduca. Act.
10. 13.

CAPITULUM. Is. 66.
19. 20.

ANnuntiabunt gloriâ
meam Gentibus, &
addúcent omnes fratres
vestros de cunctis gentibus
donum Dómino.

η. breve. Christe.

C A N O N.

Ex Concílio Florentino
Œcuménico.

Anno 1439.

DEfinimus sanctam A-
postolicam Sedem, &
Románum Pontificem suc-
cessórem esse beati Petri
Principis Apostolorum, &
verum Christi Vicarium,
totiusque Ecclēsiæ caput,

& ómnium Christianórum patrem ac doctórem existere, & ipsi in beáto Petro, pascéndi, regéndi, & gubernándi universálem Ecclesiám, à Dómino Jesu Christo plenam potestátem tráditam esse.

A D T E R T I A M.

Ant. 2. D. Apériens Petrus os suum, dixit: In veritate cómperi, quia non est personárum accéptor Deus. Act. 10. 34.

CAPITULUM. Rom. 2. 10. 11.

Glória, & honor, & pax, omni operánti bonum, Judæo primùm & Græco: non enim est accéptio personárum apud Deum.

℞. breve. Annuntiavérunt cœli justítiam ejus, * Allelúia, allelúia. ℞. Annuntiavérunt. ψ. Et vidérunt omnes pópuli glóriam ejus. * Allelúia. Glória. ℞. Annuntiavérunt. Ps. 96. 6.

ψ. In omnem terram exívit sonus eórum, ℞. Et in fines orbis terræ verba eórum. Ps. 18. 5.

A D S E X T A M.

Ant. 3. a. Loquente Petro, cecidit Spíritus sanctus super omnes qui audiebant verbum. Act. 10.

44. CAPITULUM. Act. 15. 8. 9.

Qui novit corda Deus, testimónium perhibuit dans illis Spíritum sanctum, sicut & nobis; & nūhil discrēvit inter nos

& illos, fide puríficans corda eórum.

℞. breve. Dícite in Géntibus, * Allelúia, allelúia. ℞. Dícite. ψ. Quia Dóminus regnávit. * Allelúia. Glória. ℞. Dícite. Ps. 95. 10.

ψ. Afférte Dómino, pátriæ Géntium; ℞. Afférte Dómino glóriam & honórem. Ps. 95. 7.

A D N O N A M.

Ant. 8. G. Glorificavérunt Deum, dicéntes: Ergo & Géntibus pœniténtiam dedit Deus ad vitam. Act. 11. 18.

CAPITULUM. Act. 10. 46. 47.

Audiebant illos loquéntes linguis & magnificántes Deum. Tunc respondit Petrus: Nunquid aquam quis prohibére potest, ut non baptizéntur hī, qui Spíritum sanctum accepérunt sicut & nos?

℞. breve. Annuntiavérunt ópera Dei, * Allelúia, allelúia. ℞. Annuntiavérunt. ψ. Et facta ejus intellexérunt. * Allelúia. Glória. ℞. Annuntiavérunt. Ps. 63. 10.

ψ. Pósuit in eis Deus, ℞. Verba signórum suórum. Ps. 104. 27.

A D V E S P E R A S.

In Psal. 109. Dixit Dóminus, p. 27.

Ant. 1. J. In omni ore quasi mel indulcábitur ejus memória. Eccli. 49. 2.

In Psal. 112. Laudáte, púeri, p. 29.

Ant. 2. D. Ipse est directus divinitus in pœnitentiam gentis, & tulit abominatiões impietatis. *Eccli.*

49. 3.

In Psal. 115. Crédidi, propter quod, p. 109.

Ant. 3. E. Adéptus est glóriam in conversatiõe gentis: & ingressum domûs & atrii amplificávit. *Eccli.*

50. 5.

In Psal. 125. In convertendo Dóminus, p. 110.

Ant. 4. E. Státuit illi Deus testaméntum pacis, principem sanctórum & gentis suæ. *Eccli. 45. 30.*

In Psal. 127. Beáti omnes, p. 110.

Ant. 5. C. Hic est frater amátor & pópuli Israël: hic est qui multum orat pro pópulo, & universa sancta Civitate. 2. *Mach. 15. 14.*

CAPITULUM. 2. *Petr.*

3. 1. 2.

CARÍSSIMI, vestram excito in commonitiõe sinceram mentem, ut mèmores sitis eórum quæ prædixi verbórum à sanctis Prophétis, & Apostolórum vestrórum, præceptórum Dómini & Salvatóris.

H Y M N U S. C.

TANDEM labórum, gloriósi Príncipes, Fructum tenétis: sana passim còrruunt:

Quin ipsa latè Roma víctrix géntium,

Se Christiáno jam stupet subdi jugo.

SAVIT tyránnus; at triúphant victimæ: Alter per ensem victor, alter per crucem,

Cælo coronam laureáti possident;

Fususque sanguis Christiános seminat.

SUPERBA sordent Cæsares cadávera,

Queis urbs litábat impiicultûs ferax:

Apostolórum gloriátur ósibus,

Fixámque adórat collibus suis crucem.

NUNC, ó cruóre purpuráta nobili,

Novísque felix Roma conditóribus,

Horum trophæis aucta, quantò véríus

Regína fulges orbe toto civitas!

SIT sempitérno sempitérna laus Patri:

Sit sempitérnum Fílio Patris decus:

Qui nectis ambos, æquus ambobus, tibi,

Divíne, sit laus sempitérna, Spíritus. Amen.

✠. Pretiósá in conspéctu Dómini, ✠. Mors sanctórum ejus. *Psal. 115. 15.*

Ad Magnificat, Ant. 6. C. Amábiles & decóri in vita sua, in morte quoque non sunt divísi, áquilis velocióres, leónibus fortióres. 2. *Reg. 1. 23.*

Nulla fit Commemoratio nisi occurrat aut concurrat Dominica.

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 2. A. Cum finierint
testimónium suum, béstia
quæ ascéndit de abyssó, fá-
ciet advérsùm eos bellum,
& vincet illos, & occidet
eos. *Apoc. 11. 7.*

Hymnus. Grates, perácto
jam die, p. 163.

Intra Octav. SS. Euch.
O quàm stupéndas induit,
p. 196.

CAPITULUM. 2. Petr.

3. 15.

Domini nostri longani-
mitátem salútem ar-
bitrémini; sicut & carís-
simus frater noster Paulus,
secúndum datam sibi sa-
piéntiam, scripsit vobis.

Æ. breve. In manus.

Ad Nunc dimittis, Ant.
3. C. Audiérunt vocem
magnam de cælo dicéntem
eis: Ascéndite huc: & as-
cendérunt in cælum. *Apoc.*
11. 12.

DIE XXX.

IN COMMEMORATIONE
SANCTI PAULI,
Apostoli.

Duplex majus.

*Si transferatur ad Fe-
riam II. in II. Vesperis*
*Dominicæ fiet solum Com-
memoratio de SS. Apostolis*
per Ant. 7. &c. ut in II.
Vesperis diei præcedentis.

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

Invitatorium. Christum,
qui vocávit Paulum per
grátiam suam, * Veníte,
adorémus. *Gal. 1. 15.*

Psalms, Veníte, p. 2.
ritu duplici.

HYMNUS. G. S.

SAT, Paule, sat terris
datum:

Post multa te certámina,
Cursu perácto, débíta
Coróna jam cælo manet.

Quot tu mari perículis,
Terrâque jactátus malis!

Quot saxa, virgæ, cómpé-
des,

Quot damna, curæ, fúne-
ra!

NUNC ille confixum
suæ

Qui te cruci dudum tenet,
Te Christus ad vitam vocat;
Tibique jam lucrum mori.

SED caritátis víscera
Strictis coárctant nexibus;
Christoque quos tu pártu-
ris,

Patrem repóscunt filii.

VERUM parátus jam
tibi

Finis labóris árdui,
Mercéque: bisénos thro-
nus

Te poscit inter Júdices.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum
decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Grátia data
est mihi à Deo, ut sim mi-
níster Christi Jesu in Gén-
tibus. *Rom. 15. 15. 16.*

Ant. 8. c. Créditum est
mihi Evangélium Præpútií,
sicut & Petro Circumcisio-
nis. *Gal. 2. 7.*

Tvj

Ant. 7. d. Quándiu quidem ego sum Géntium Apóstolus, ministériū meum honorificábo. *Rom. 11. 13.*

ψ. Erípies me, Dómine, de contradiccionibus pópu-
li: R. Constitues me in ca-
put Géntium. *Pf. 17. 44.*

*Lectioes de Scriptura
occurrente.*

R. j. Dixit Dóminus ad
me: * Ecce dedi verba mea
in ore tuo; ecce constitui
te hódie super Gentes. *Jer.*
1. 9. 10. ψ. Ut fiat oblátio
Géntium accépta & sancti-
ficáta in Spiritu sancto.
Rom. 15. 16. * Ecce.

R. ij. Dóminus dedit
mihi linguam eruditam,
* Ut sciam sustentáre eum
qui lassus est verbo. *Is. 50.*
4. ψ. Póstitus sum ego Præ-
dicátor, & Apóstolus, &
Magister Géntium. *2. Tim.*
1. 11. * Ut sciam.

R. iij. Dóminus érigit
mihi aurem, ut aúdiam
quasi Magístrum, * Dó-
minus Deus apéruit mihi au-
rem. *Is. 50. 4. 5.* ψ. Neque
enim ego ab hómine accépi
Evangélium, neque didici,
sed per revelatióem Jesu
Christi. *Gal. 1. 12.* * Dómi-
nus. Glória. * Dóminus.
IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. g. Si evangeli-
závero, non est mihi gló-
ria; necéssitas enim mihi
incúmbit. *1. Cor. 9. 16.*

Ant. 1. D. Prædicávi
Evangélium hoc, non ubi
nominátus est Christus, ne
super aliénium fundamén-

tum ædificárem. *Rom. 15.*
20.

Ant. 5. a. Quæ est ergo
merces mea? Ut Evangé-
lium prædicans, sinè sum-
ptu ponam Evangélium. *1.*
Cor. 9. 18.

ψ. Vide, Dómine, hu-
militátem meam, R. Et
labórem meum. *Pf. 24. 18.*
Sermo sancti Joánnis Chry-
sóstomi.

In 2. Epist. ad Tim. Cap.
2. Hom. 4.

LECTIO IV.

PAULUS Cilix erat, pél-
lium sutor, inops, im-
perítus extérnæ sapiéntiæ:
homo sæpè cum fame lu-
ctátus, & cui vestítus ne-
cessárius sæpè déerat. Ne-
quæ hoc solúm: sed in vín-
culis quoque cum latróni-
bus & homicídis, Nerónē
jubén-te, cædebátur tan-
quam maléficus. Quis igitur
illústrior? quis glorió-
sior? Qui caténam circum-
ferébat, vinctúsque trabe-
bátur ex cárcere, an qui
superabátur in púrpura?
qui contemnebátur impe-
rans, an qui jussus nihil
curábat jubéntis impérium?
qui, solus cum esset, vícit,
an qui innúmero vallátus
exércitu victus est? Cujus,
inquam, fortem quispiam
cúpiat magis, Nerónis an
Pauli? Illius nempè neque
sepúlcrum cuiquam notum:
at contrà hic régibus om-
nibus splendídior, régia in
urbe in qua vícit, cón-
ditus est. Hic per ora om-

nium ubique celebratur, coronatusque prædicatur; ille contra, maledictis laceratur innúmeris.

Ps. xv. A Deo patientia mea; * Quia ipse Deus meus, & Salvator meus. *Ps. 61. 6. 7.* *Ps.* Patior, sed non confundor; scio enim cui credidi. *2. Tim. 1. 12.* * Quia.

LECTIO V.

In Epist. ad Rom. Cap. 16.

Hom. 32.

Quis mihi dabit circumfundi corpori Pauli, affigi sepulcro, videre pulverem corporis illius quæ adhuc in Christo decrant adimplentis, stigmata illius gestantis, prædicationem Evangelii ubique seminantis? Pulverem, inquam, oris illius per quod magnalia & ineffabilia Christus locutus est, & admiranda illa oracula orbi protulit Spiritus sanctus? Quid enim os illud sanctum non effecit? Demones expulit; peccata absolvit; tyrannos conspexit; Philosophorum linguas obseravit; orbem Deo adduxit; barbaros Philosophari persuasit; omnia coaptavit quæ in terra; & quæ in cælis, ad quem voluit modum, disposuit.

Ps. v. Quasi qui vindemiât, repleri torcular. * Respiciate quoniam non mihi soli laboravi, sed omnibus exquirentibus disciplinam. *Eccli. 33. 17. 18.*

Ps. Omnibus omnia factus sum, ut omnes facerem salvos. *1. Cor. 9. 22.* * Respiciate.

LECTIO VI.

Non solum autem oris, sed & cordis illius pulverem videre vellem. Cor istud adeo fuit latum, ut in se suscepit & integras urbes, & populos, & gentes. Cor cælis sublimius, orbe latius, radiis solariis splendidius, igne ferventius, adamante solidius. Quid opus est singula recensere? Vellem videre sepulcrum quo recondita sunt arma illa iustitiæ, arma lucis, membra in quibus vivebat Christus: quæ templum fuerunt Spiritus sancti. Hoc corpus Romam munit, & cum isto corpus etiam Petri.

Ps. xv. Testimonium præbuit in conspectu Domini & Christi; * Pecunias & usque ad calceamenta ab omni carne non accepit. *Eccli. 46. 22.* *Ps.* Argentum & aurum, aut vestem nullius concupivi; sicut ipsi scitis. *Act. 20. 33. 34.* * Pecunias. Gloria. * Pecunias.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. 2. Vincula & tribulationes Jerosolymis me manent; sed nihil horum véteor, nec facio animam meam pretiosior quam me. *Act. 20. 23. 24.*

Ant. 7. G. Ego non sum alligari, sed & mori in Jerusalem paratus sum.

propter nomen Dómini Jesu. *Act.* 21. 13.

Ant. 6. F. Omnia detrimentum feci, & arbitror ut stercora, ut Christum lucrificiam. *Philipp.* 3. 8.

¶ Si consistant adversum me castra, &c. Non timebit cor meum. *Pf.* 26. 3.

De Epistola secunda beati Pauli Apóstoli ad Corinthios.

LECTIO VII. c. 11. v.

21. ad finem.

SECUNDUM ignobilitatem dico, quasi nos infirmi fuérimus in hac parte. In quo quis audet, (in insipientia dico,) audeo & ego. Hebræi sunt, & ego: Israëlita sunt, & ego: Semen Abraham sunt, & ego: Ministri Christi sunt, (ut minus sapiens dico,) plus ego. In laboribus plurimis, in carceribus abundantius, in plagis supra modum, in mortibus frequenter. A Judæis quinquies quadragenas, unâ minùs, accépi: ter virgis cæsus sum, semel lapidatus sum, ter naufragium feci, nocte & die in profundo maris fui. In itineribus sæpè, periculis fluminum, periculis latronum, periculis ex genere, periculis ex Gentibus, periculis in civitate, periculis in solitudine, periculis in mari, periculis in falsis fratribus. In labore & ærumna, in vigiliis multis, in fame & siti, in jejuniis multis, in frigore & nuditate:

præter illa quæ extrinsecus sunt, instantia mea quotidiana, sollicitudo omnium Ecclesiarum. Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis scandalizatur, & ego non uxor? Si gloriári oportet; quæ infirmitatis meæ sunt, gloriabor. Deus & Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui est benedictus in sæcula, scit quod non mentior. Damásci præpositus Gentis Arétæ regis custodiébat civitatem Damascenorum, ut me comprehenderet: & per fenestram in sporta dimissus sum per murum, & sic effúgi manus ejus.

¶ *vij.* Petivit animæ suæ ut moreretur, & ait: * Sufficit mihi, Dómine; tolle animam meam, neque enim melior sum quàm patres mei. 3. *Reg.* 19. 4. ¶ Míhi vivere Christus est, & mori lucrum. *Philipp.* 1. 21. * Sufficit.

LECTIO VIII. c. 12. v. 1. ad 9.

SI gloriári oportet, (non expedit quidem:) véniam autem ad visiones & revelationes Dómini. Scio hominem in Christo ante annos quatuordecim, (sive in corpore nescio, sive extra corpus nescio, Deus scit,) raptum hujusmodi usque ad tertium cælum. Et scio hujusmodi hominem, (sive in corpore, sive extra corpus, nescio, Deus scit;) quoniam raptus est in Paradisum: & audivit arcána verba quæ non licet homini

Pro hujusmodi gloria: pro me autem nihil oroni nisi in infirmitatibus. Nam & si volueriari, non ero insinceritatem enim dico: parco autem, ne quis timeat supra id quod in me, aut aliquid ex me. Et ne magni-revelationum extollaturus est mihi stimulis meae, angelus Sathan qui me colaphizet. Et quod ter Dominum ut discederet a me: ait mihi: Sufficit tibi mea: nam virtus in infirmitate perficitur. Licet igitur gloriabor in infirmitatibus meis, ut in me virtus Christi. *iiij.* Non mihi conparcere animae meae in omni tempore tribulationis. *1. Mach. 13. 5. 7.* Non mihi in infirmitatibus, in contumeliis, in persecutionibus, in persequutionibus. *2. Cor. 12. 10.* In omni. In omni sancti Evangelii indum Mattheum. *10 IX. c. 10. v. 16. ad 22.* *Verudo & prudentia discipulis praescripta.* Dixit Jesus discipulis suis: Ecce ego mitto sicut oves in medium luporum. Et reliqua. *Evangelia sancti Joannis Chrysostomi.* *34. in Cap. 10. Matt.* dicere videtur: Nolite turbari, si, cum vos

inter lupos mitto, tanquam oves & columbas esse jubeo. Nam etsi possum contrarium quoque praestare, & non permittere ut grave aliquid patiamini, nec lupis tanquam oves subjecti sitis, sed efficere ut leonibus terribiliores evadatis; tamen sic expedit fieri: hoc & vos quoque illustriores faciet, & meam declarabit virtutem. Sic enim postea dixit Paulo: Sufficit tibi gratia mea: nam virtus in infirmitate perficitur. Ipse igitur vos mansuetudine oves effeci. Cum enim ait: Ego mitto vos sicut oves, illud occulte innuit: Ne igitur animo dejiciamini; certe enim scio, hac potissimum mansuetudine ubique invictos vos esse futuros. Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri qui loquitur in vobis. Habebant reges in medio sui duodecim homines idiotas, quos vinculis, flagellis, carceribus, ut fierent comminabantur: sed sicut radii solares vinciri nequeunt, sic lingua eorum ligari non poterat. Quod ita fiebat, quia non ipsi erant qui loquebantur, sed virtus Spiritus sancti. Quam virtute Paulus Agrippae ministros, ipsum quoque Neronem omnium hominum flagitiosissimum facile superavit. Dominus enim mihi assistit, ait, & confortavit me, & eruit me de ore leonis.

Ps. 72. Quis mihi tribuat
ut cognoscam & inveniam
illum, & veniam usque ad
solum ejus? * Ponam co-
ram eo iudicium. *Job. 23.*
3. Reposita est mihi co-
rona iustitiæ, quam reddet
mihi Dominus in illa die
iustus Iudex. *2. Tim. 4. 8.*
* Ponam. Glória. * Ponam.
Te Deum.

A D L A U D E S

M A T U T I N A S.

Ps. Sacerdotalis. Confi-
tebor tibi in Nationibus,
Domine; *Ps.* Et nomini tuo
psalmum dicam. *Pf. 17. 50.*

Ant. 1. g. Non pepercisti
animæ tuæ, propter an-
gustias & tribulationem gé-
neris tui. *Judith. 13. 25.*

Ant. 8. c. In viis tuis
splendebit lumen; qui enim
humiliatus fuerit, erit in
glória. *Job. 22. 28. 29.*

Ant. 6. F. super Omni-
potentem deliciis affues,
& elevabis ad Deum fá-
ciem tuam. *Job. 22. 26.*

In Canticum. Quàm pul-
chri, ut heri, p. 439.

Ant. 4. E. Salváris in
Domino; scutum auxilii
tui, & gladius glóriæ tuæ.
Deut. 33. 29.

Ant. 5. a. Collegisti qua-
si aurichalcum aurum, &
ut plumbum complésti ar-
géntum. *Eccli. 47. 20.*

CAPITULUM. *Act. 15.*
40. 41.

Paulus, electo Silá, pro-
fectus est, traditus grá-
tiæ Dei à fratribus. Per-
ambulábat autem Syriam

& Ciliciam, confirmans Ec-
clesias, præcipiens custo-
dire præcepta Apostolorum
& Seniorum.

H Y M N U S.

PAULO paupéries,
spléndida cópia;
Ingens mœror erat lætitiæ
seges;

Carcer, naufragium, cre-
braque verbera,
Altæ semina glóriæ.

Mors desidérium, mors
fuit & lucrum;

Terris hunc retinet pródi-
gus in suos

Fratres solus amor, pro
quibus obviam

Se totum vovet hostiam.

TANDEM Roma virum
vidit, inánium

Cultrix Roma deum: Cæ-
sar in domum

Infert ille fidem: sæva nec
alligant

Verbum vincula liberū.

MUNDO conspicuum ceu
jubar émicat,

Spargens perpétuum, quâ
gráditur, diem:

Humánis oculis qui semel
occidit,

Ætérno rutilat die.

LAUS sit summa Patri,
summaque Filio,

Par sit sancte tibi laus quo-
que, Spíritus:

Da Paulum, per iter quod
docet árduum,

Nobis quâ liceat sequi.
Amen.

Ps. Fortitudinem meam
ad te custodiam; *Ps.* Quia,

Deus, susceptor meus es.
Pf. 58. 10.

30. JUNII. In Commem. S. Pauli, Apostoli.

449

Ad Benedíctus, Ant. 2.
D. * Bénedic, Dómine, fortitúdini ejus, & ópera mánuum illius súscepe: pécute dorfa inimicórum ejus; & qui odérunt eum, non consúrgant. *Deus. 33. 11.*

Oratio.

Deus, qui multitudinem Géntium beáti Pauli Apóstoli prædicatione docuísti; da, quæsumus, ut cujus Natalítia cólimus, ejus apud te patrocinia sentiámus; Per Dóminum.

Commemoratio de S. Petro, Apostolo.

Ant. Factum est mihi, Dómine, verbum tuum in gáudium & in lætítiam cordis mei. *Jer. 15. 16.*

†. Excélsus Dóminus, & humília respicit; R. Et alta à longè cognóscit. *Pf. 137. 6.*

Oratio.

Benedic, quæsumus, Dómine, plebem tuam; & beáti Apóstoli tui Petri precibus, tribue cónsequi tuæ defensiónis auxílium; Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Ad HORAS, Doxologia, ut heri, p. 440.

A D P R I M A M.

Ant. Non pepercísti.

CAPITULUM. Rom. 9.

2. 3.

Tristítia mihi magna est, & contínuus dolor cordi meo: optábam enim ego ipse anáthema esse à Christo pro fratribus

meis, qui sunt cognáti mei secúndum carnem.

R. *breve.* Christe.

A D T E R T I A M.

Ant. In viis.

CAPITULUM. 1. Thess. 2. 9.

MEmores estis, fratres, labóris nostri & fatigatiónis; nocte ac die operántes ne quem vestrum gravarémus, prædicávimus in vobis Evangélium Dei.

R. *breve.* Propter verba labiórur tuórum, Dómine, * Allelúia, allelúia. R. Propter. †. Ego custodívi vias duras. * Allelúia. Glória. R. Propter. *Pf. 16. 4.*

†. Secúndum puritátem mánuum meárum, R. Retribuet mihi Dóminus. *Pf. 17. 21.*

A D S E X T A M.

Ant. Super.

CAPITULUM. Rom. 15. 17. 18.

HAbeo glóriam in Christo Jesu ad Deum: non enim aúdeo áliquid loqui eórum quæ per me non efficit Christus in obediéntiam Géntium, verbo & factis.

R. *breve.* Audíte, & narrábo, omnes qui timétis Deum, * Allelúia, allelúia. R. Audíte. †. Quanta fecit animæ meæ. * Allelúia. Glória. R. Audíte. *Pf. 65. 16.*

†. Tanquam prodígium factus sum multis; R. Et tu, Dómine, adjútor fortis. *Pf. 70. 7.*

A D N O N A M.

Ant. Collegisti.

CAPITULUM. I. Cor.

15. 10.

GRATIÀ Dei sum id quod sum, & grátia ejus in me vácuá non fuit; sed abundántius illis ómnibus laborávi; non ego autem, sed grátia Dei mecum.

R. *breve.* Vox Dómini in virtúte, * Allelúia, allelúia. *R.* Vox. *Y.* Vox Dómini in magnificéntia. * Allelúia. Glória. *R.* Vox. *Pf.* 28. 4.

Y. Ignítum elóquium tuum, Dómine, veheménter; *R.* Et servus tuus diléxit illud. *Pf.* 118. 140.

A D V E S P E R A S.

Ant. 1. f. Omnes qui in Mélita ínsula habébant infirmitátes, accedébant & curabántur. *Act.* 28. 9.

Ant. 6. F. Cùm venissemus Romam, permíssum est Paulo manére sibímet, cum custodiénte se mílite. *Act.* 28. 16.

Ant. 4. E. Cùm constituissent illi diem, venérunt ad eum in hospítium plúrimi, quibus exponébat testíficans regnum Dei. *Act.* 28. 23.

Ant. 3. a. Exiérunt ab eo Judæi, multam habéntes inter se quæstiónem. *Act.* 28. 29.

Ant. 5. C. Mansit Paulus biénno toto in suo conducto, & suscipiébat omnes qui ingrediebántur ad eum. *Act.* 28. 30.

CAPITULUM. *Act.* 20.

25. 26.

ECCE ego scio, quia amplius non videbitis faciém meam, vos omnes per quos transivi prædicans regnum Dei. Quaprópter contéstor vos, hodiérnâ die, quia mundus sum à sángxine ómnium.

H Y M N U S. G. S.

SU D O R E sat tuo fides, Crucisque crevit glória, Multóque per te scénore Impléta Christi Pássio.

PE R sacra sese jam tuæ Impressa carni stigmata, Suoque totum Spíritu, In te Magíster exprimit.

SI C, Paule, non vivis; loquens

Sed ipse Christus in tuo Agénsque vivit pectore: Sat ergo, sat terris datum.

AU D I T A quondam tertio

Arcána cælo, nunc tibi Fruenda se pleno palàm De fonte produnt lúminis.

HI N C lacte verbi nostri Cibóque faxis crescere; Christúmque tritos, quâ doces

Præisquæ, per calles sequi.

UN I sit & trino Deo Supréma laus, summum decus,

De nocte qui nos ad suæ Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

Y. Loquébar de testimoniis tuis, Dómine, in conspectu regum, *R.* Et non confundébar. *Pf.* 118. 46.

Diebus intra Octav. SS. Petri & Pauli. 451

Ad Magnificat, Ant. 7. c. *Ant. 7. c.* Dominus mihi assistit, & confortavit me, ut per me prædicatio impleatur, & audiant omnes Gentes: & liberatus sum de ore leónis. 2. Tim. 4. 17.

Commemoratio de S. Petro, Apostolo.

Ant. Dabo operam & frequenter habere vos post obitum meum, ut horum memoriam faciatis. 2. Petr. 1. 15.

Ps. Posui adjutorium in potente: *Ps.* Et exaltavi electum de plebe mea. Ps. 88. 20.

Oratio, Benedic, p. 449.

Deinde Commemoratio de S. Eparchio, Abbate.

Ant. Multiplicans, *Ps.* Potens, p. xlv. **Oratio,** Deus, cujus munere, p. xlix.

COMPLETORIUM, ut in die præcedenti, p. 443. cum Psalmis de Feria.

DIEBUS INTRA OCTAVAM SS. APOSTOLORUM PETRI ET PAULI, Quæ est secundi Ordinis.

Omnia ut in Die, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria.

AD OFFIC. NOCTURNUM.

Invitatorium dicitur ritu simplici.

Tres Antiphonæ Ps. &

Ps. ex Noct. Fest. secundum Feriam.

Prima Lectio de Scriptura occurrente, tribus in unam junctis. Duæ posteriores propriæ, ut infra.

Non dicitur Ps. Glória Patri, nisi in fine ultimi Ps. cujusque Nocturni, quod resumitur tantum à Reclamatione.

AD LAUDES

MATUTINAS.

Ant. sola. 1. D. Sicut socii passionum estis, sic eritis & consolationis. 2. Cor. 1. 7.

AD VESPERAS.

Ant. sola. 2. D. Concurrerat multitudo vicinarum civitatum Jerúsalem, afferentes ægros & vexatos à spiritibus immundis, qui curabantur omnes. Act. 5. 16.

DOMINICA intra Octavam occurrente, totum Officium fit de Dominica, ut in Psalterio & Proprio de Tempore, incipiendo à I. Vesperis quæ sunt integræ de Sabbato ante Dominicam occurrentem. Fit Commemoratio Octavæ in utrisque Vesperis & Laudibus, sed sine Lectione.

Si Dies Octava fit Dominica, Officium Octavæ anticipatur, & de eo fit in Sabbato.

F E S T A J U L I I.

D I E I.

D E O C T A V A.

De Epístola prima beáti
Petri Apóstoli.

L E C T I O I I. c. 2. v. 11.

ad 17.

C Aríssimi, óbsecro vos tanquam ádvenas & peregrínos, abstinére vos à carnálibus desidériis quæ militant advérsus ánimam, conversatióem vestram inter Gentes habéntes bonam: ut in eo quod detréctant de vobis tanquam de malefactóribus, ex bonis opéribus vos considerántes, gloríficent Deum in die visitatiónis. Subjécti igitur estóte omni humanæ creatúræ propter Deum: sive Regi, quasi præcellénti; sive Dúci bus, tanquam ab eo missis ad vindictam malefactórum, laudem verò bonórum: quia sic est volúntas Dei, ut benefaciéntes, obmutéscere faciátis imprudentium hóminum ignorantiam: quasi liberi, & non quasi velámen habéntes malítiæ libertátem, sed sicut servi Dei. Omnes honoráte: fraternitátem diligite: Deum timéte: Regem honorificáte.

Sermo sancti Hierónymi
Presbýteri.

De Script. Eccles. Cap. 1.

L E C T I O I I I.

Simon Petrus, filius
Joánnis, Provinciæ Ga-

lilææ, è vico Bethsáida, frater Andréæ Apóstoli, & Princeps Apostolorum, post Episcopátum Antiochénsis Ecclésiæ, & prædicatióem dispersiósni eórum qui de Circumcisióne crediderant, in Ponto, Galátia, Cappadócia, Asia, & Bithýnia, secúndo Claudii Imperatóris anno, ad expugnándum Simónem magum, Romam pergit: ibique annis viginti quinque Cápthedram Sacerdotálem tenuit, usque ad últimum annum Nerónis, id est, decimum quartum. A quo & affixus cruci, Mártýrio coronátus est, cápite ad terram verso, & in sublíme pedibus elevátis: ásserens se indígnum, qui sic crucifigerétur ut Dóminus suus. Scripsit duas Epístolas quæ Cathólicæ nominántur. Sepúltus Romæ in Vaticáno, juxta viam triumphálem, totíus orbis veneratióne celebrátur.

AD LAUDES, *Commemoratio de S. Eparchio, Abbate.*

L E C T I O

Ex S. Gregorio Tur. &
Mabill.

E Párchius, Petrocórius nobílibus paréntibus ortus, exímia à téneris annis pietátis erga Deum spécimina dedit. Vix annum decimum quintum attingerat, cùm insciis ómnibus,

2. JULII. In Visitatione B. Mariæ Virginis. 453

Sedaciæcum expetiit Monasterium, ibique Martinum Abbatem, ut inter discipulos adscribere dignaretur enixe rogavit. Sed divulgata sanctitatis fama, Monasterium Sedaciæcum occulte deseruit, & juxta civitatem Engolismensem Monasterii celebris, quod etiamnum ipsius nomine insignitur, fundamenta jecit. Ibi per annos ferè quadraginta, jejuniis, orationibus, vigiliis, & miraculis claruit: & ipsis Julii Calendis anni circiter quingentesimi octogésimi primi, migravit ad Dominum. Ab Engolismensibus ad Pictavos transierunt sancti Abbatis veneratio & cultus: unde in ejus honorem, Parochialem Ecclesiam quæ una est inter præcipuas Civitatis, instruxerunt, & Deo dicarunt.

Ant. Dedisti, *ps.* Venite, *Oratio*, Deus cujus munere, *p.* xlix.

Vesperæ de Sequenti, cum Commemoratione de Octava.

DIE II.

IN VISITATIONE
B. Mariæ Virginis.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 2. toni D.

Quæ est ista quæ ascendit per desertum, sicut virgula fumi, ex aromatibus myrrhæ & thuris?
Cant. 3. 6.

Ant. 3. a. Quàm pulchri

super montes pedes annuntiantis & prædicantis pacem! *Is.* 52. 7.

Ant. 4. A. Progréditur quasi auróra consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol. *Cant.* 6. 9.

Ant. 7. d. Viæ ejus, viæ pulchræ, & omnes semitæ illius pacificæ. *Prov.* 3. 17.

Ant. 1. a. In certamine loquelæ illius sapiëntia, & præclaritas in communicatione sermonum ipsius. *Sap.* 8. 18.

CAPITULUM. *Joël.* 2. 29. 30.

Super servos meos & ancillas, in diebus illis, effundam Spiritum meum, & dabo prodigia in cœlo & in terra.

ps. Vox dilecti mei; * Ecce iste venit, saliens in montibus, transiliens colles. *Cant.* 2. 8. *ps.* Spiritus & sponsa dicunt: Veni. Et qui audit, dicat: Veni. *Apoc.* 22. 17. * Ecce. Glória. * Ecce.

HYMNUS. S. V.

Quò sanctus ardor te rapit,
O Virgo, flos ô virginum?

Quo tendis, & cito gradu
Conscendis alta montium?

URGET facer te Spiritus

Toto replétam Númine:
Matris Dei jam dignitas
Nil caritati détrahit.

TIBI propinquam sanguine

Matrem puëlla prævenis;

454 *In Visitatione B. Mariæ Virginis. 2. JULII:*

Concessa cui divinitus
Gratâs alvi mûnera.

O QUANTA matrum
gaudia!

Stupente naturâ gravem
Anum stupes, quæ Virgi-
nem

Plenam Deo te prædicat.

ABSCONDITUM sub
intimo,

Ceu nube, portâbas sinu
Solem, suo qui proutinûs
Lustrabit orbem lumine.

MUNDO Redemptor,
qui venis,

Fili, tibi laus máxima;
Cum Patre, & almo Spî-
ritu,

In sempiterna sæcula.

Amen.

ÿ. Habitare facit Dômi-
nus stérilem in domo, &
Matrem filiorum lætântem.
Ps. 112. 9.

Ad Magnificat, Ant. 6. F.
Véniat in médium nostrî
Arca fœderis Dômini, ut
salvet nos de manu inimi-
côrum nostrorum. 1. Reg.
4. 3.

Oratio, Adêsto, infra,
ad Laudes, p. 459.

Commemoratio de Octava
SS. Apostolorum.

Ant. Amâbiles, ÿ. Pre-
tiosa, p. 442. Oratio, De-
us, qui, p. 440.

COMPLETORIUM, p. cv.
cum Psalmis de Feria.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Invitatorium. Concep-
tum in útero Mariæ, Je-
sum, * Venite, adorémus.
Luc. 1. 31.

Psalmus, Venite, p. 2.
ritu duplici.

HYMNUS. S. V.

MONTES, supérbum
vérticem,
Quà virgo transit, súbdite;
Cui se libénter stérnerent
Vel ipsa cœli sîdera.

OCCULTA quæ latet
domi,

Audet forâs se proutdere.
Semper sibi timens pudor,
Se caritatē prouttegît.

IT illa; non necit mo-
ras:

Fugit vidéri; nec minûs
Fugit vidére, ne suo
Quidquam pudôri détra-
hat.

BEATA quam pressit
pede

Tellus! Beata sémîta!
Colles beati, qui simul
Cum Matre sensistis De-
um!

BEATIORES hôspites,
Vos ô quibus cœlestia,
Loquente matre Virgine
Audire verba contigit!

MUNDO Redemptor,
qui venis,

Fili, tibi laus máxima;
Cum Patre, & almo Spîritu,
In sempiterna sæcula.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Quàm pulchri
sunt gressus tui in calcea-
mentis, Fîlia Prîncipis!
Cant. 7. 1.

Ant. 8. G. Terra tua
inhabitâta, quia complâ-
cuit Dômino in te; & terra
tua inhabitâbitur. Is. 62. 4.

Ant. 2. D. Quàm pulchra

2. JULII. In Visitatione B. Mariæ Virginis. 455

es & quàm decóra, caríssi-
ma in delíciis! *Cant.* 7. 6.

✠. Sanctificávit Taber-
náculo suum Altíssimus;
R. Deus in médio ejus. *Pf.*
45. 5. 6.

*Lectiones de Scriptura oc-
currente.*

R. j. Plantáti in domo
Dómini, in átriis domûs
Dei nostri florébunt: *
Adhuc multiplicabúntur in
senecta úberí. *Pf.* 91. 14.
15. ✠. Angelus dixit Ma-
riæ: Ecce Elísabeth co-
gnáta tua, & ipsa concépit
filiu in senectúte sua. *Luc.*
1. 36. * Adhuc.

R. ij. Ecce super montes
pedes evangelizántis & an-
nuntiántis pacem. * Céle-
bra, Juda, festivitátes tuas,
& redde vota tua. *Nah.* 1.
15. ✠. Abiit Mariá in mon-
tána cum festinátione, in
civitátem Juda, & intrávit
in domum Zachariæ, &
salutávit Elísabeth. *Luc.* 1.
39. 40. * Célebra.

R. iij. Super salutáre
tuum, Dómine, exultábit
veheménter; * Desidérium
cordis ejus tribuísti ei. *Pf.*
20. 2. 3. ✠. Ut audívit salu-
tationem Mariæ Elísabeth,
exultávit infans in útero
ejus. *Luc.* 1. 41. * Desidé-
rium. Glória. * Desidé-
rium.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. c. Occupábit sa-
lus muros tuos, & portas
tuas laudátio. *Is.* 60. 18.

Ant. 3. c. Deus visitá-
vit, & fecit redemptionem

plebis suæ. *Luc.* 1. 68.

Ant. 5. a. Hódie salus
dómui huic facta est. *Luc.*
19. 9.

✠. Visitásti terram, Dó-
mine, & inebriásti eam:
R. Multiplicásti locupletáre
eam. *Pf.* 64. 10.

Sermo sancti Bernárdi
Abbátis.

Serm. De 12. Prærog. B.
M. V. n. 12.

LECTIO IV.

Audíerat Mariá: Quod
ex te nascétur San-
ctum, vocábitur Fílius
Dei: & nihil áliud quàm
ancíllam ejus se esse res-
póndit. Inde ventum est
ad Elísabeth, & contínuò
Víriginis glória singuláris
eidem per Spíritum revelá-
tur. Dénique & mirabátur
persónam veniéntis, dicens:
Unde hoc mihi, ut véniat
Mater Dómini mei ad me?
Commendábat & vocem
salutántis, adjiciens: Ut
facta est vox salutátionis
tuæ in aúribus meis, exul-
távit in gaúdio infans in
útero meo. Et beatificábat
fidem credéntis: Beáta,
inquiens, quæ credidísti,
quóniam perficiéntur in te
quæ dicta sunt tibi à Dó-
mino.

R. jv. Mansit arca Dei
in domo Obédedom tribus
ménibus, * Et benedíxit
Dóminus dómui ejus, &
ómnibus quæ habébat. 1.
Par. 13. 14. ✠. Repléta est
Spíritu sancto Elísabeth.
Luc. 1. 41. * Et.

LECTIO V.

Magna quidem præcōnia : sed & devōta humilitas nihil sibi passa retinere , in eum magis universa refūdīt , cuius in se beneficia laudabāntur. Tu, inquit, magnificas Matrem Dōmini : sed magnificat ānima mea Dōminum. In voce mea filium pērhibes exultāsse in gaudio : sed exultāvit spīritus meus in Deo salutāri meo : & ipse quoque tanquam amicus Sponsi , gaudio gaudet ad vocem Sponsi. Beātam esse dicis , quæ credidisset : sed credulitātis & beatitudinis causa respēctus est supērnæ pietātis , ut ex hoc magis beātam me dicant omnes generatiōnes , quia ancillam hūilem & exiguam respēxit Deus.

R. v. Ego sperāvi in Ætērnū salutem vestram ; & * Venit mihi gaudium à Sancto. *Bar.* 4. 22. *ψ.* Exclamāvit Elīfabeth : Unde hoc mihi , ut veniat Mater Dōmini mei ad me ! *Luc.* 1. 43. * Venit.

LECTIO VI. n. 13.

Verūmtamen , nunquid putāmus , fratres , Elīfabeth sanctam in eo quod per Spīritum ūtique loquebātur , errāsse ? Absit. Beāta planē quam respēxit Deus , & beāta quæ credidit. Hic enim magnus divīnæ respēctiōnis ēxitit fructus. Inēffābili siquidem artificio Spīritus supervē-

niētis , tantæ humilitati magnanimitas tanta in secretario virginei cordis accessit , ut hæc quoque nihilominus fiant stellæ ex respēctu mūtuo clariōres , quod videlicet , nec humilitas tanta minuit magnanimitatem , nec magnanimitas tanta humilitatem.

R. vj. Deus patrum nostrorum det tibi grātiā , & omne consiliū tui cordis suā virtute corroboret , * Ut gloriētur super te Jerūsalem. *Judith.* 10. 8. *ψ.* Beāta quæ credidisti , quoniam perficiētur ea quæ dicta sunt tibi à Dōmino. *Luc.* 1. 45. * Ut gloriētur. Glōria. * Ut gloriētur.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Ego quasi vitis fructificāvi suavitatem odōris ; & flores mei fructus honoris & honestātis. *Eccli.* 24. 23.

Ant. 2. D. Ego mater pulchræ dilectiōnis , & timōris , & agnitiōnis , & sanctæ spei. *Eccli.* 24. 24.

Ant. 1. D. Qui creāvit me , requiēvit in tabernaculo meo. *Eccli.* 24. 12.

ψ. In Dōmino laudābitur ānima mea ; *R.* Audiant mansuēti , & lætēntur. *Pf.* 33. 3.

De Libro Ecclesiāstici.

LECTIO VII. c. 24. v.

13. ad 16.

Dixit mihi Creātor omnium : In Jacob inhabitā , & in Israhēl hereditāre , & in electis meis mitte

2. JULII. In Visitatione B. Mariæ Virginis.

457

mitte radices. Ab initio, & ante sæcula creata sum, & usque ad futurum sæculum non desinam, & in habitatione sancta coram ipso ministravi. Et sic in Sion firmata sum, & in civitate sanctificata similiter requievi, & in Jerusalem potestas mea. Et radicavi in populo honorificato, & in parte Dei mei hereditas illius, & in plenitudine Sanctorum detentio mea.

R. vij. Quis sicut Dominus Deus noster, * Qui in altis habitat, & humilia respicit in celo & in terra? Ps. 112. 5. 6. p. Respexit humilitatem ancillæ suæ. Luc. 1. 48. * Qui.

LECTIO VIII. v. 17. ad 21.

Quasi cedrus exaltata sum in Libano, & quasi cypressus in monte Sion. Quasi palma exaltata sum in Cades, & quasi plantatio rosæ in Jericho. Quasi oliva speciosa in campis, & quasi platanus exaltata sum juxta aquam in plateis. Sicut cinnamomum & balsamum aromatizans odorem dedi: quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris. Et quasi storax, & galbanus, & ungula, & gutta, & quasi Libanus non incisus, vaporavi habitationem meam: & quasi balsamum non mistum odor meus.

R. viij. Venite, * Audite, & narrabo, omnes qui timetis Deum, quanta se-

Pars Æstiva,

cit animæ meæ. Ps. 65. 16. p. Fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. Luc. 1. 49. * Audite.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

LECTIO IX. c. 1. v. 39. ad 47.

Salutatio Mariæ & Elisabeth.

Exurgens Mariæ in diebus illis, abiit in montana cum festinatione. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Expos. Evang. sec. Luc.

Lib. 2. n. 22. 23.

Venit propinqua ad proximam, junior ad seniores: nec solum venit, sed etiam prior salutavit: decet enim ut quanto castior virgo, tanto humilior sit. Noverit honorem deferre senioribus: sit magistra humilitatis, in qua est professio castitatis. Est & causa pietatis, est etiam norma doctrinæ. Consequendum est enim quia superior venit ad inferiorem, ut inferior adjuvetur: Mariæ ad Elisabeth, Christus ad Joannem. Denique etiam postea, ut sanctificaret baptismum Joannis, Dominus venit ad baptismum. Cito quoque adventus Mariæ, & præsentis Dominicæ beneficia declarantur. Vocem prior Elisabeth audit: sed Joannes prior gratiam sensit. Illa naturæ

V.

ordine audivit : iste exultavit ratione mystérii. Illa Mariæ, iste Dómini sensit adventum : fémina mulieris, & pignus pignoris. Istæ grátiam loquuntur, illi intus operantur, pietatísque mystérium matérnis adoriuntur profectibus : duplicique miraculo prophétant matres, spíritu parvulorum. Exultavit infans, repléta est mater. Non prius mater repléta, quàm filius : sed cùm filius esset replétus Spíritu sancto, replévit & matrem.

Ps. jx. Confitemini Dómino, omnes, * Quóniam bonus, quóniam in séculum misericórdia ejus. *Judith. 13. 21.* *Ps.* Fecit potentiam in bráchio suo. *Luc. 1. 51.* * Quóniam Glória. * Quóniam.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

Ps. Sacerdotalis. Confiteantur tibi pópuli, Deus, confiteantur tibi pópuli omnes ; *Ps.* Terra dedit fructum suum. *Pf. 66. 6. 7.*

Ant. 1. g. Venit lumen tuum, & glória Dómini super te orta est. *Is. 60. 1.*

Ant. 3. c. In ómnia sécula seculórum, luce spléndida fulgébis. *Tob. 13. 12. 13.*

Ant. 8. c. Benedícta es tu filia à Dómino Deo excélsso, præ ómnibus mulieribus super terram. *Judith. 13. 23.*

Ant. 3. à. In omni.

CANTICUM JUDITH.
c. 13. v. 17. ad 18.

Carmen triumphale propter victum salutis hostem.

L Audáte Dóminum Deum nostrum, * qui non deseruit sperántes in se :

Et in me ancillâ suâ, adimplévit misericórdiam suam, * quam promísit dómui Israël :

Et interfécit in manu mea, * hostem pópuli sui.

Ant. In omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificábitur super te Deus Israël. *Judith. 13. 31.*

Ant. 7. d. Non recédât laus tua de ore hóminum, qui mémoires fúerint virtútis Dómini in ætérnum. *Judith. 13. 25.*

CAPITULUM. *Eccli. 4. 14. 15.*

Qui tenúerint sapiéntiam, vitam hæreditábunt ; & quod introíbit, benedícet Deus. Qui sérviant ei, obsequéntes erunt Sancto ; & eos qui diligunt illam, díligit Deus.

HYMNUS. S. V.

AD prima verba Virginis,

Intus movénite Spíritu,

In matris alvo cónditus

Infans Joánnes géstuit.

**AGNOUIT infántem
Deum :**

Quem sensit, ardet prodere ;

Vates & infans, quâ potest,

Adesse Christum núnaiat

3. JULII. *In Visitatione B. Mariæ Virginis.* 459

Hic jam Redemptoris
vices,
Præconis ille sustinet:
Materna claustra non ve-
rant,
Quin Ambo munus im-
pleant.

FELIX puer, felix Pa-
rens,
Felix Sacerdos, & domus,
Quæ per Parentem Virgi-
nem
Deo fruuntur hospite!
MUNDO, Redemptor,
qui venis,
Fili, tibi laus maxima,
Cum Patre, & almo Spi-
ritu,
In sempiterna sæcula.

Amen.

ψ. Meménto nostrî, Dô-
mine, in beneplácito pó-
puli tui; R. Vísita nos in
salutári tuo. Ps. 105. 4.

Ad Benedíctus, Ant. 6. F.
Dóminus Deus tuus in mé-
dio tuí fortis, ipse salvábit:
gaudebit super te in læti-
tia; silébit in dilectióne
sua; exultábit super te in
laude. Soph. 3. 17.

Oratio.

A Dêsto Ecclésiæ tuæ,
miséricors Deus, &
filios adoptiōnis júgiter in
ejus sinu purífica; qui Ma-
riæ clausus útero, Joán-
nem in sinu Elísabeth san-
ctificásti; Qui vivis & re-
gnas cum Deo Patre.

Commemoratio de Oclta-
va SS. Apostolorum.

Ant. Fortes, ψ. Magni-
ficéntiam, Oratio, Deus,
qui, p. 440.

AD HORAS, *Doxologia*
MUNDO, Redemptor,
qui venis,
Fili, tibi laus máxima,
Cum Patre, & almo Spi-
ritu,
In sempiterna sæcula.
Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Venit.

CAPITULUM. 2. Reg. 23. 4.
Sicut lux auróræ orién-
te sole, manè absque
núbibus rútilat.

In R. brevi. ψ. Qui na-
tus es de Mariæ Virgine.
Matt. 1. 16.

AD TERTIAM.

Ant. In ómnia.

CAPITULUM. Cant. 6. 8.
Viderunt eam filix, &
beatíssimam prædica-
verunt.

R. breve. Vultum tuum
deprecabúntur, * Allelúia,
allelúia. R. Vultum. ψ.
Omnes dívites plebis, *
Allelúia. Glória. R. Vul-
tum. Ps. 44. 13.

ψ. Concupíscet Rex de-
córém tuum; R. Quóniam
ipse est Dóminus Deus tu-
us. Ps. 44. 12.

AD SEXTAM.

Ant. Benedícta.

CAPITULUM. Apoc. 12. 5.
Mulier péperit filium
másculum, qui rec-
turus erat omnes gentes.

R. breve. Homo natus
est in ea, * Allelúia, alle-
lúia. R. Homo. ψ. Et ipse
fundávit eam Altíssimus.
* Allelúia. Glória. R. Ho-
mo. Ps. 86. 5.

V ij

ψ. Elégit eam Dóminus,
 R. In habitaciónem sibi.
Pf. 131. 13.

AD NONAM.

Ant. Non recédatur.

CAPITULUM. *Gal.* 4. 4.

Ubi venit plenitúdo
 témporis, misit Deus
 Fílium suum, factum ex
 muliere, factum sub Lege.

R. *breve.* Adducéntur
 Regi virgines post eam, *
 Allelúia, allelúia. R. Ad-
 ducéntur. ψ. Próximæ ejus
 afferéntur tibi. * Allelúia.
 Glória. R. Adducéntur.
Pf. 44. 15.

ψ. Dóminus virtútum
 nobíscum; R. Suscéptor no-
 ster Deus Jacob. *Pf.* 45. 12.

AD VESPERAS.

Ant. 1. g. Ait Mariá:
 Magnificat ánima mea Dó-
 minum. *Luc.* 1. 46.

Ant. 2. D. Exultávit spí-
 ritus meus, in Deo salutá-
 ri meo. *Luc.* 1. 47.

Ant. 3. a. Ecce ex hoc
 beatam me dicent omnes
 generatiónes. *Luc.* 1. 48.

Ant. 4. E. Misericórdia
 ejus à progénie in progé-
 nies riméntibus eum. *Luc.*
 1. 50.

Ant. 5. a. Esuriéntes im-
 plévit bonis, & dívites di-
 misit inánes. *Luc.* 1. 53.

CAPITULUM. *Sap.* 7.
 27. 28.

Sapiéntia in se pérma-
 nens ómnia innovat,
 & per nátiónes in ánimas
 sanctas se transfert, amícos
 Dei & prophétas constí-
 tuit: némínem enim dili-

git Deus, nisi eum qui cum
 sapiéntia inhábitat.

Hymnus. Ad prima ver-
 ba Virginis, *suprà*, ad *Lan-*
des, p. 458.

ψ. Benedixísti, Dómine,
 terram tuam; R. Avertísti
 captivitátem Jacob. *Pf.* 84.
 2.

Ad Magnificat, *Ant.* 1. J.
 Mansit Mariá cum Elisa-
 beth quasi ménsibus tribus,
 & revérta est in domum su-
 am. *Luc.* 1. 56.

Commemoratio de Octava
SS. Apostolorum.

Ant. Amábiles, ψ. Pre-
 tiósa, p. 442. *Oratio*, De-
 us, qui, p. 440.

COMPLETORIUM, p. cv.
cum Psalmis de Feria.

D I E I I I.
 D E O C T A V A.
 De Epístola prima beáti
 Petri Apóstoli.

LECTIO II. c. 5. v. 1. ad 7.

Senióres qui in vobis
 sunt, óbsacro con-
 sénior & testis Christi pas-
 siónum: qui & ejus, quæ
 in futúro revelánda est,
 glóriæ communicátor: pá-
 scite qui in vobis est gregem
 Dei, providéntes non co-
 ctè, sed spontráneè secún-
 dum Deum: neque turpis lu-
 cri gráciâ, sed voluntáriè: ne-
 que ut dominátes in Cle-
 ris, sed forma facti gregis
 ex ánimo. Et cum apparue-
 rit Princeps pastórum, per-
 cipiétis immarcescibilem
 glóriæ coronam. Simíliter,
 adolescéntes, súbditi estóte
 senióribus, Omnes autem

4. JULII. *In Transl. S. Martini, Episcopi.* 461

invicem humilitatem insinuante: quia Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam. Humiliamini igitur sub potenti manu Dei, ut vos exaltet in tempore visitationis: omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi cura est de vobis.

Sermo sancti Clementis
Papæ & Martyris.

Epist. ad Cor. n. 5.

LECTIO III.

Petrus ob iniquam æmulationem, non unum aut alterum, sed multos sustinuit labores: atque ita Martyr effectus, discessit ad debitum gloriæ locum. Propter æmulationem, Paulus patientiæ præmium obtinuit: cum catenas septies portasset, vapulasset, lapidatus esset. Præco factus in Oriente ac Occidente, eximium fidei suæ decus accepit, totum mundum docens justitiam, & ad Occidentis terminum veniens, & sub principibus Martyrium passus, ita è mundo migravit, atque in locum sanctum abiit, patientiæ magnum exemplar factus.

*Vesperæ de Sequenti,
cum Commemoratione de
Octava SS. Apostolorum.*

DIE IV.

IN ORDINATIONE

ET TRANSLATIONE

SANCTI MARTINI,

Turonensis Episcopi.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius

S. Pontificis, p. xxij. additis quæ sequuntur.

LECTIO II.

*Ex S. Sulp. Sev. S. Gregor.
Tur. & variis Histor.*

Eccles.

Martinus, Hilarii Pictaviensis ante ejusdem exilium, discipulus, ipsi post reditum ab exilio, arctius adhæsit. Cum duos mortuos, inter cætera virtutum insignia suscitasset, è Locociacensi Monasterio territorii Pictaviensis, cui præerat, ad Turonensem Episcopatum ex improvviso petitus, ne effugere posset, Ruricii civis induitriâ à Monasterio suo avulsus est, & ad eam urbem deductus. Illic unâ ferè omnium, tum Cleri, tum populi voce, renuntiatum est Martino neminem esse Episcopatu digniorem. Hanc ejus promotionem & ordinationem anno Valentis & Valentiniâni octavo celebratam, tanta intra Gallias benedictio secuta est, ut non majores fructus ipsa Apostolorum prædicatio per varias orbis partes habuerit: nec, Sulpicio teste, cedat Gallia Græciæ quæ Paulum ipsum audiit, postquam illi datum est habere Martinum. Sedit in Episcopatu annos viginti sex, menses quatuor, & dies viginti septem. Et consummato cursu in Condatensi vico; cum Pictones frustra sacrum pignus ut suum expon-

V iij

stulassent, Turónis honorífico túmulo sepúltus est, quingéntis infra civitatem pássibus. Brictius ejus in Episcopátu succéssor, párvulam Ecclésiám super illud sepúlcrum extrúxit. Sed exínde crebrescéntibus ibi miráculis, Perpétuus Turonénsis Episcopus, majórem & admirábilis fábricæ Basilicam, prióre dírutá, ædificávit, in qua hác die quartá Nonas Júlii, convocátis vicínis Episcopis, Abbátibus & Cléricis plúrimis, sacrum corpus collocávit.

Lectio sancti Evangelii
secúndum Lucam.

LECTIO III. c. II. v. 33.
ad 36.

Lucerna super candelabrum.

Dixit Jesus discipulis suis: Nemo lucérnam accéndit, & in abscóndito ponit, neque sub módio. Et reliqua.

Homília sancti Bernárdi
Abbátis.

Serm. 2. De S. Víctor. n. 1.

Gaudete in Dómino, dilectíssimi, qui inter contínua suæ pietátis beneficia, indúlxit hóminem mundo, cujus multi salvarentur exémplo. In terris visus est, ut esset exémplo: in cælum levátus est, ut sit patrocínio. Híc infórmat ad vitam; illic invítat ad glóriam. Factus est mediátor ad regnum, qui fuit incitátor ad opus. Bonus

mediátor, qui sibi jam póstulans nihil, totum in nos transférre desiderat, & supplicántis afféctum, & supplicatiónis fructum. Quid enim quærat sibi qui nullus eget? Dóminus conservat eum, & vivificat eum, & beátum facit eum in glória: nihil illi déerit in loco páscuæ collocáto.

Oratio, Da Ecclésiæ, p. xxviiij.

Commemoratio de Octava SS. Apostolorum, ad Laudes & ad Vesperas.

D I E V.

D E O C T A V A.

De Epístola secúnda beáti Petri Apóstoli.

LECTIO II. c. 3. v. 1. ad 7.

HAnc ecce vobis, caríssimi, secúndam scribo Epístolam, in quibus vestram excito in commonitióne sincéram mentem: ut memóres sitis eórum quæ prædíxi verbórum à sanctis Prophétis & Apostolórum vestrórum, præceptórum Dómini & Salvatóris. Hoc primùm sciéntes, quòd vénient in novíssimis diébus in deceptiódne illusóres, juxta próprias concupiscéntias ambulántes, dicéntes: Ubi est promíssio, aut advéntus ejus? Ex quo enim patres dormiérunt, ómnia sic perseveránt ab initio creatúræ. Latet enim eos hoc voléntes, quòd cæli erant prius, & terra de aqua, & per aquam consistens Dei ver-

bo: per quæ ille tunc mundus aquâ inundatus périit: cæli autem qui nunc sunt, & terra, eodem verbo repositi sunt, igni reservati in diem iudicii, & perditionis impiorum hominum.

Ex História Ecclesiastica
Eusebii Cæsariensis
Episcopi.

Lib. 2. Cap. 25.

LECTIO III.

OMnium divini Numinis hostium princeps & antesignanus Nero, in ipsos etiam Apostolos seviit. Ac Paulus quidem Romæ capite truncatus; Petrus verò cruci suffixus fuisset, eodem regnante, traduntur. Quam quidem narrationem abundè confirmant Petri Paulique nomine insignita monuménta, quæ in urbis Romæ cœmetæriis tempore Eusebii Pámphili videbantur, ipso teste. Sed & Caius quidam vir Catholicus, qui Zephirini Romæ urbis Episcopi temporibus floruit, in eo libro quem scripsit adversus Præculum patrónum sectæ Cataphrygarum, de loco in quo prædictorum Apostolorum sacra corpora deposita sunt, ita loquitur: Ego verò, inquit, Apostolorum trophæa possum ostendere: nam sive in Vaticanum, sive ad Ostiensem viam pergere libet, occurrent tibi trophæa eorum qui Ecclesiam illam fundarunt.

Porro ambos uno eodemque tempore Martyrium subisse, Dionysius Corinthiorum Episcopus ad Romanos scribens testatur his verbis: Ità & vos, inquit, tantà admonitione vestrà, sementem quæ Petri ac Pauli satione succrèverat, Romanos scilicet & Corinthios, simul commiscuistis. Ambo enim illi in urbem nostram Corinthum ingressi, sparsa Evangelicæ doctrinæ semine, nos instituerunt: & in Italiàm simul profecti, cum vos similiter instituissent, eodem tempore Martyrium pertulerunt.

VESPERÆ duplices de die Octava.

Omnia ut in I. Vesperis Festi, servato ritu duplici majori.

Oratio, Deus, qui beatos, infra, ad Laudes, p. 465.

DIE VI.

OCTAVA
SS. PETRI ET PAULI.

Duplex majus.

Omnia ut in Die, servato ritu duplici majori, exceptis quæ sequuntur.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leonis Papæ.

Serm. 1. in Nat. Apost.

Petri & Pauli.

LECTIO IV.

OMnium quidem sanctorum solemnitatum,

V jv

dilectissimi, totus mundus est particeps: & unius fidei pietas exigit, ut quidquid pro salute universorum gestum recolitur, communibus ubique gaudiis celebratur. Verumtamen hodierna Festivitas, præter illam reverentiam quam toto terrarum orbe promeruit, speciali & propria nostræ urbis exultatione veneranda est: ut ubi præcipuorum Apostolorum glorificatus est exitus, ibi in die Martýrii eorum sit lætitiæ principatus. Isti enim sunt viri, per quos tibi Evangelium Christi, Roma, resplenduit: & quæ eras magistra erroris, facta es discipula veritatis.

LECTIO V.

Isti sunt patres tui verique pastores, qui te regnis cœlestibus inferendam multò melius multoque felicius condiderunt, quàm illi quorum studio prima mœnium tuorum fundamenta locata sunt: ex quibus is qui tibi nomen dedit, fraternâ te cæde fœdavit. Isti sunt qui te ad hanc glóriam provexerunt, ut gens sancta, populus electus, civitas sacerdotalis & régia, per sacram beati Petri Sedem caput orbis effecta, latius præsideres Religione diviná, quàm dominatione terrenâ. Quamvis enim multis aucta victoriis, jus Imperii tui terrâ marique

protuleris; minus tamen est quod tibi bellicus labor subdidit, quàm quod pax Christiána subjecit.

LECTIO VI.

Disposito namque divinitus operi maxime congruebat, ut multa regna uno confederarentur Imperio, & citò perios haberet populos prædicatio generalis, quos unius teneret regimen civitatis. Hæc autem civitas ignorans suæ provectionis Autorem, cum penè omnibus dominaretur gentibus, omnium gentium serviebat erroribus: & magnam sibi videbatur assumpsisse religionem, quia nullam respuebat falsitatem. Unde quantum erat per diabolum tenaciùs illigata, tantum per Christum est mirabiliùs absoluta.

IN III. NOCTURNO.

De Epistola secunda beati Petri Apostoli.

LECTIO VII. c. 3. v. 8. ad 13.

UNum hoc non lateat vos, carissimi, quia unus dies apud Dòminum sicut mille anni, & mille anni sicut dies unus. Non tardat Dòminus promissionem suam, sicut quidam existimant: sed patienter agit propter vos, nolens aliquos perire, sed omnes ad pœnitentiam reverti. Advéniet autem dies Dòmini ut fur: in quo cœli magno impetu transient, elementa verò calore solq

6. JULII. In Octava SS. Apost. Petri & Pauli. 465

uentur, terra autem & quæ in ipsa sunt opera, exurentur. Cum igitur hæc omnia dissolvenda sint, quales oportet vos esse in sanctis conversationibus & pietatibus, expectantes & properantes in adventum dei Domini, per quem cæli ardentes solvantur, & elementa ignis ardore tabescent? Novos verò cælos & novam terram secundum promissa ipsius expectamus, in quibus iustitia habitat.

LECTIO VIII. v. 14. ad finem.

Propter quod, carissimi, hæc expectantes, satagite immaculati & inviolati ei inveniri in pace. Et Domini nostri longanimitatem, salutem arbitramini: sicut & carissimus frater noster Paulus, secundum datam sibi sapientiam, scripsit vobis, sicut & in omnibus Epistolis, loquens in eis de his, in quibus sunt quædam difficilia intellectu, quæ indocti & instabiles depravant, sicut & cæteras Scripturas, ad suam ipsorum perditionem. Vos igitur, fratres, præscientes custodite: ne insipientium errore traducti excidatis à propria firmitate. Crescite verò in grátia & in cognitióne Domini nostri & Salvatoris Jesu Christi. Ipsi glória, & nunc, & in diem æternitatis. Amen. Tu autem.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

LECTIO IX. c. 19. v. 27. ad finem.

Premium omnia relinquentibus promissum.

Dixit Petrus ad Jesum: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te. Et reliqua.

Homília sancti Augustini Episcopi.

Serm. 381.

Electus est Petrus ante Domini Passionem, Paulus post Ascensionem. Ordine temporis impares, æternitate felicitatis æquales: ille ex piscatore, iste ex persecutore. In illo infirma mundi electa sunt, ut confundantur fortia: in isto abundavit peccatum, ut superabundaret grátia. In utroque magna Dei grátia atque ejus glória claruit, qui eorum fecit merita, non invenit. Quid enim aliud demonstrare dignatus est, qui ad regnum primò vocare voluit piscatores, postea vocaturus Imperatores, nisi ut qui gloriatur, in Domino gloriatur? Nam utique nobilium, doctorum, potentum, non salutem contempsit, quibus ignobiles, imperitos, infirmosque præposuit: sed nisi prius eligeretur vilitas infirmorum, non sanaretur inflatio superborum.

Oratio.

Deus, qui beatos Apostolos Petrum & Pau-

V▼

lum, insignes præ cæteris veritatis Evangelicæ Præcones esse fecisti; concede, quæsumus, ut per eorum intercessionem, ad æternæ patriæ perveniāmus hæreditatem, per quorum doctrinam fidei tenemus integritatem; Per Dñm nostrum.

AD VESPERAS, Commemoratio de S. Martiale.

Ant. Ipsum, ꝑ. Beatus, ꝑ. xxiv. Oratio, Da Ecclesiæ, ꝑ. xxviii.

Deinde Commem. de S. Thoma, Cantuariensi Episcopo & Martyre.

Ant. Bonus, ꝑ. Justus, ꝑ. x. Oratio, Omnipotens, ꝑ. xiv.

DIE VII.

IN FESTO SANCTI MARTIALIS, Lemovicensis Episcopi, & Aquitanix Apostoli.

Duplex majus.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, ꝑ. xxiiij. additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex S. Greg. Turon. S. Audoeno, & Tillemont.

Martialis, ad disseminandam inter Gentes Verbi Divini prædicationem, ordinatus Episcopus, ab initio Presbyteros duos Alpinianum & Austriclinianum adjutores habuit, qui cum ab Oriente secu-

ti, comitati sunt in Galliarum regiones, ad quas missus est à Romanis Episcopis. Hoc in munere, cum alios sex Episcopos collegas haberet, aliis alia loca petentibus, ipse Aquitanix Apostolatium, cum Stremónio qui apud Arvernos consedit, partitus est: & statim usque ad Biturigum civitatem, quam unus ex eorum discipulis aggressus est, efficacissimo opere fidem propagavit.

LECTIO V.

Per alia quoque ejusdem provinciæ oppida jactis Religionis sanctæ fundamentis, tandem Lemovicas advēnit: qua in urbe, ut primum prædicare cepit, credidit & professus est, præ cæteris, Christi nomen Valeria Leocadii senatoris filia, quæ virginitatem Deo vovit, & mox prima omnium in Aquitania sanguinem Martyrio profudit. Statim verò sedata illius persecucionis procella, ita deinceps in illa civitate, Martialis exemplo virtutibusque, salutis doctrina conváluit, ut fere pópulus omnis, abjectis simulacrorum ritibus, ad cultum Dei sese conferreret, nec ipse alibi Sedem Episcopatus sui collocandam duceret.

LECTIO VI.

Non tamen ideo vicinas, Pictonum, Santonumque regiones præ-

sus negligit, in quibus Burdigalam usque, palam ac libere annuntiasset tandem regnum Dei in senectute traditur. Demum post annos octo supra viginti ministerio verbi impensus, feliciter migravit ad Dominum. Conditum est corpus ejus in crypta quam miraculis plurimis suo tempore inclaruisset refert Gregorius Turonensis: ubi etiam duo Presbyteri qui ei ad mortem usque adhaeserant conjunctis tumulis sepulti sunt.

IN III. NOCTURNO.

De Epistola secunda beati Pauli Apostoli ad Corinthios.

LECTIO VII. c. 10. v. 3. ad 8.

IN carne ambulantes, non secundum carnem militamus. Nam arma militiae nostrae, non carnalia sunt, sed potentia Deo ad destructionem munitio- num, consilia destruentes, & omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei, & in captivatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi, & in promptu habentes ulcisci omnem inobedientiam, cum impleta fuerit vestra obedientia. Quae secundum faciem sunt, videte. Si quis confidit sibi Christi se esse, hoc cogitet iterum apud se: quia sicut ipse Christi est, ita & nos. Nam, & si am-

plius aliquid gloriatus fuero de potestate nostra quam dedit nobis Dominus in aedificationem & non in destructionem vestram, non erubescam.

LECTIO VIII. c. 11. v. 2. ad 7.

Amulor vos Dei emulatione. Despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo. Timeo autem, ne sicut serpens Hevam seduxit astutia sua, ita corrumpantur sensus vestri, & excidant a simplicitate quae est in Christo. Nam si is qui venit, alium Christum praedicat quem non praedicavimus: aut alium Spiritum accipitis quem non accepistis: aut aliud Evangelium quod non recepistis: recte pateremini. Existimo enim nihil me minus fecisse a magnis Apostolis. Nam etsi imperitus sermone, sed non scientia, in omnibus autem manifestati sumus vobis. Aut nunquid peccatum feci, me ipsum humilians ut vos exaltemini? quoniam gratis Evangelium Dei evangelizavi vobis.

LECTIO sancti Evangelii secundum Lucam.

LECTIO IX. c. 10. v. 1. ad 6. Discipulorum missio.

Designavit Dominus & alios septuaginta duos, & misit illos binos ante faciem suam. Ex reliqua.

Homília sancti Gregórii
Papæ.

Hom. 17. in Evang.
n. 14. 15.

QUÓmodo nos vitam corrigere valémus aliénam, qui negligimus nostram? Curis enim secularibus inténti, tantò insensibilióres intùs effici-mur, quantò ad ea quæ foris sunt studiosióres vidémur. Usu quippe curæ terrénæ, à cœlésti desidério ánimus obdurefcit: & dum ipso suo usu durus efficitur per actiõnem séculi, ad ea emolliri non valet, quæ pèrtinent ad caritatem Dei. Sacerdos enim non distat à pópulo, quando nullo mérito vitæ suæ vulgi transcéndit actiõnem. Plorémus Jeremiæ lácrymis: Quómodo obscurátum est aurum, mutátus est color óptimus? dispersi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum? Aurum quippe obscurátum est, quia sacerdotum vita, quondam per glóriam virtutum clara, nunc per actiões ínfimas osténditur réproba. Color óptimus est mutátus; quia ille sanctitátis hábitus per terréna & abjecta ópera ad ignomíniám despectiõnis venit.

Oratio, Da Ecclesiæ, p. xxviii.

AD LAUDES, Commem.
de S. Thoma, Cantuariensi
Episcopo & Martyre.

LECTIO

Ex Joan. Sarisberienf,
Episcop. Carnot.

THomas, Londíni Gilbérto & Mathilde parentibus ortus, ex Angliæ Cancellário Cantuariensís Episcopus creátus est. Magnátum in se véhement odium concitávit, quod opes Ecclesiæ quas invaserant, restitui fecisset. Henrico secúndo qui Episcopos, ad servándas regni consuetudines júribus Ecclesiæ contrárias, sacraménto præstíto, volébat adigere, fòrtiter réstitit. Quamobrem sede dejéctus, in exilium pulsus est: & in Franciam proféctus, Pontiníaci primùm, tum Sènonis, demúmque Parísii ali-quándiu apud sanctum Viétorem mansit. Agéntibus Alexándro tértio Pontífice, & Ludovíco séptimo Francórum Rege, in grátiam Henrici restitútus est, & Cantuáriam revérsum. Sed cùm illic novis quotidie calúmniis impeterétur, conquéstus est Henricus Rex, per unum sacerdotem stare quóminus pace fruerétur. Aúlici quátuos gratum se Regi factúros rati, Thomam in Ecclesiá vespertínis Horis óperam dantem aggrediúntur. Qui, Cléricis templi áditus præclúdere conántibus, accúrrens: Non est, inquit, Dei Ecclesiá custodiénda more castrórum: pro ipsa libé-

ter mortem subibo. Tum flexis genibus, caput impiis manibus præcidendum obtulit, anno ætatis quinquagésimo secundo, Christi verò millésimo centésimo septuagésimo. Henricus tam atrocî facinore percussus, triduo ab omni penè cibo abstinuit, & per quadraginta dies pœnitentiam egit. Thomam postea miraculis insignem Alexander tertius Sanctis adscripsit.

Ant. Hoc, v. Dominus, p. xij. & xiv. *Oratio*, Omnipotens, p. xiv.

DIE X.

IN FESTO
SS. SEPTEMFRATRUM,
ET S. FELICITATIS,
eorum Matris, Martyrum.

Simplex.

Omnia de Communi plurimum Martyrum, p. xvj. additis quæ sequuntur.

Sermo sancti Gregorii
Papæ.

Hom. 3. hab. in Basil. S. Felicitatis, die Nat. ejus.

LECTIO III.

BEATA Felicitas, cujus hodie Natalitia celebramus, septem filios sic post se timuit vivos in carne relinquere, sicut carnâles parentes solent metuere ne mortuos præmittant. In persecutionis enim labóre deprehensa, filiorum corda in amore supérnæ patriæ prædicando roboravit: & parturivit spiritu, quos carne pepererat; ut prædi-

catione páreret Deo, quos carne pepererat mundo. Nunquid ergo hanc Fémnam Mártyrem dixerim? sed plusquam Mártyrem, quæ septem pignóribus ad regnum præmissis, tóties ante se mórtua, ad pœnas prima venit, sed pervénit octáva. Optávit nullum post se relinquere, ne si quem haberet supérstitem, non posset habére consórtem.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, omnipotens Deus, ut qui gloriófos Mártyres fortes in sua confessióne cognóvimus, pios apud te in nostra intercessióne sentiámus; Per Dóminum.

DIE XI.

IN FESTO
SANCTI BENEDICTI,
Cassinensis Abbatis.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Abbatis, p. xlv. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex S. Gregorio magno & aliis Ant. Ecclesiast.

BENEDICTUS, Núrlizæ in Sabínis claro génere ortus, relíctis quibus Romæ instituebátur liberálibus disciplínis, ut totum se Christo daret, in altíssima spelúnca eo loco qui Súblacus dicitur, per triénnum delítuit. Sed jam erumpente ex illis látebris ejus sanctitátis famâ, quidam monachi se illi instituendos

tradiderunt : qui postea , eum regularem ejus disciplinam ferre non possent , venenum ipsi miscere in potu constituunt. Ille poculum oblatum crucis signo confrégit , ac relicto monasterio , in solitudinem se recepit. Postea migravit Cassinum , anno quingentesimo vigesimo nono , ubi simulacrum Apollinis comminuit , & aram evertit. Ibidem sancti Joannis Baptistæ , & sancti Martini Sacella construxit : incolas autem Christianis præceptis imbuuit. Scripsit monachorum regulam , quam sanctus Gregorius discretionem præcipuam , sermone luculentam appellat. Aliquot antè menses quam è vita migraret , præmonuit discipulos quo die esset moriturus : ac sepulcrum in quo suum corpus condi vellet , sex antè diebus quam eò inferretur , jussit aperiri : sextoque die deferri voluit in oratorium , ubi Domini Corporis & Sanguinis perceptione munitus , sublatis in cælum manibus orans , inter manus discipulorum , animam efflavit , vigesimo primo die Martii , anno salutis quingentesimo quadagesimo tertio. Sancti viri ossa , unà cum Reliquiis sanctæ Scholasticæ sororis ejus , è Cassinensi monasterio à sancto Aigulfo Martyre in Gallias advecta , atque in cœnobium

Floriacense , nunc sancti Benedicti ad Ligerim , circa annum sexcentissimum quinquagesimum tertium translata sunt , undecima die Julii.

Oratio.

DEus , qui beatum Abbatem Benedictum sæculi turbis subductum ac vitiis , tuæ firmiter legi adhærere fecisti ; quæsumus , ut ejus imitatione , in tua disciplina perseverantes , supernæ vocationis braviū assequi mereamur ; Per Dominum.

DIE XIII.

IN FESTO

SANCTI SILÆ,
Gentium Apostoli.

Simplex.

Omnia de Communi Apostolorum , p. j. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex Act. Apost. Epist. Petr. & Paul. & Usuardo.

Silas , qui & Silvānus , ab Apostolis electus est , qui cum Juda epistolam perferreret Antiochiam , & referret de gestis à Synodo Jerosolymitana. Quam epistolam cum legissent fratres , gavisi sunt super consolatione. Judas autem & Silas , & ipsi cum essent Prophætæ , consolati sunt eos , & confirmaverunt. Inde Silas cum Paulo Apostolo profectus , perambulavit Syriam & Ciliciam. Philippis comprehensi , virgis cæsi , multisque plagis

afflicti, missi sunt in cárcerem, strictis ligno pédibus. Quibus orántibus Deum, apérta sunt óstia cárceris, & captivórum ómnium vinctula solúta. Quo ingénti miraculo factum est, ut custos cárceris cum omni domo sua baptizaretur. Cúm autem perambulássent Amphípolim, Apollóniam, Beroéam, ubique prædicántes Evangélium Dei; Paulus Athénas profectus est, Silá & Timótheo remanéntibus, quos Paulus celériter ad se venire præcepit. Cúmque ad eum de Macedónia Corínthum veníssent, instábat verbo Paulus, ipsis adjuvántibus. Silas dénique, consummáto Evangélicæ prædicatiónis múnere, in passióne sua Christum glorificans, requiévit.

Oratio.

BEátus Silas, quæsumus, Dómine, tuum pro nobis implóret auxilium; ut à nostris reátibus absolúti, à cunctis étiam periculis eruámur; Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum, &c.

D I E X I V.

I N F E S T O

SS. SAVINI

ET CYPRIANI,

In territorio Pictaviensi Martyrum.

Semiduplex.

Omnia de Communi plurimum Martyrum, p. xvj. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex Bolland. & Chron.

Malleac.

SAVINUS & Cypriánus fratres, ex ea Gálliz Lugdunénsis parte quæ nunc Bréssia dicitur, ad Germánium Autissiodorénsis Episcopum profecti, inter sancti Præsulis discipulos numeráti sunt. Mamerthinum idolórum cultui addictíssimum, & in ipsis stationibus nefándis cæcitate unius óculi & ariditate manús percússum, cum ad eadem simulácula, deórum iram placatúrus accéderet, Savinus Christo lucrifécit, idolórum expósitâ vanitate, & ejúsdem Germáni in corporibus curándis poténtiâ. Autissiodoro profecti Savinus & Cypriánus, varias peragrârunt provincias, prædicandæ sanctíssimæ Trinitátis fidei causâ. Cúm eò perveníssent ubi Vartimpæ in Crofam insluit, à Bárbaris in Gálliam estús & fidei sanctíssimæ Trinitátis infénsis apprehénsi sunt & acerbíssimè cruciáti. Abscíssum tandem est utrique caput: Savino quidem, in insula Vartimpæ, sicut contra prædium Psellis dictum; Cypriáno verò Antiniaci; unde paulò post ad tres Cypressos, nunc Montem sancti Savini, tumulátus est. Célebrem exinde semper in Ecclesiâ Pictaviénsi fuisse sanctórum Mártyrum memoriam satis osténdunt;

tum sancto Savino Pictavii dicata, pluribus ab hinc sæculis Parochialis Ecclesia, tum duo apud nos erecta in illorum honorem celeberrima Monasteria. Alterum quidem, anno octingentesimo, jussu Caroli magni, sub ejusdem sancti Savini nomine, ad Vartimpam, haud procul ab ejusdem Martýrii loco, ædificatum: alterum autem, aliquantò post, juxta Pictavorum mœnia, sancti Cypriani nomine insignitum.

Oratio, Exaudi, p. xx.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti, cum Commemoratione de SS. Savino & Cypriano.

D I E X V.

I N F E S T O

S. BONAVENTURÆ,
Albanensis Episcopi &
Doctoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Doctoris, p. xxx. additis quæ sequuntur.

L E C T I O I I I.

Ex ejus vita apud Surium.

Bonaventura, Balneoregii in Etruria natus, anno ætatis vigesimo secundo in Ordinem Fratrum Minorum adscribi voluit: ubi sub Alexandro Alensi, tantos progressus fecit, ut septimo post anno, libros sententiarum Parisiis publice interpretatus sit, & lauream doctoralem adeptus. Minister generalis septimus post sanctum Franciscum ele-

ctus, singularem in Ordinis administratione prudentiam ac sollicitudinem adhibuit. Hunc Gregorius decimus, honores licet fugientem, in Cardinalium Collégium, & in Episcoporum Ordinem cooptravit, novo eum propter eximias virtutes exemplo præficiens Ecclesiæ Albanensi, quæ nonnisi antiquioribus Cardinalibus committi antea solebat. Hæc ille amplissima dignitate auctus, in propugnanda Catholica fide & gerendis rebus difficillimis, egregiam in Concilio Lugdunensi generali, quod secundum dicitur, præstitit operam. Pravas ibi opiniones acerrime confutavit: ejusque prudentiâ, doctrinâ, & orationibus sublato schismatis dissidio, Michaël Palæologus Græcorum Imperator, Orientalesque nationes ad Apostolicæ Sedis communionem redierunt. Migravit è vita in eodem Concilio, quinquaginta tres annos natus, anno Christi millésimo ducentésimo septuagésimo quarto, decimâ quartâ Julii, & post obitum clauit miraculis.

Oratio, Deus, qui, p. xxxv.

AD VESPERAS, Commem. de S. Generoso, Abbate.

Ant. Multiplicans, p. Potens, p. xlv. Oratio, Deus, cujus munere, p. xlix.

18. JULII. S. Generosi, Abbatis.

478

DIE XVI.

IN FESTO
SANCTI GENEROSI,
Anfionensis Abbatis.

Simplex.

*Omnia de Communi unius
S. Abbatis, p. xlv. additis
quæ sequuntur.*

LECTIO III.

*Ex veter. Pictav. Eccles.
Monum. S. Fortunat. &
Bolland.*

Generosus Romanus pro-
sapiam satus, religiosum
habitum in Anfionensi Cœ-
nōbio, quod nunc sancti
Jovini de Marnis appellat-
ur, loci celebritate, & uni
Deo procul à sæculi tumultu
vivendi cupiditate attrah-
tus, accipit. Ibi sic in
disciplinæ regularis obser-
vantia & monasticarum
virtutum praxi profecit, ut
Cœnōbio, post Abbatis
obitum, unanimes monachorum
voce præponi meruerit. Eos,
temperato mirâ discretione
& prudentiâ zelo, direxit,
& intra limites austeritatis
per regulam præscriptam
continuit. Quare cum sanctum
Paternum ante tres annos
e suo monasterio in Constantinam
diocesium digressum asperiore
se se conficere vivendi
genere rescivisset, ipsum
adiit, & ad paulo mitiorem
vitæ normam adhortando
revocavit. Diebus meritisque
plenus migravit ad Dominum,
sexto labente sæculo. Sub
ejus nomine Ecclesia, Prioratus
& Pa-

rochiæ titulo insignita, in
diocesi Pictaviensi dicata,
est.

Oratio, Deus cujus munere,
p. xlix.

DIE XIX.

IN FESTO
SANCTI VINCENTII
A PAULO,

Presbyteri, Congregationis
Missionis Institutoris.

Duplex minus.

*Omnia de Communi unius
S. Presbyteri, p. xxxvij. ad-
ditis quæ sequuntur.*

LECTIO II.

*Ex ejus vita à diversis
Autor. scripta.*

Vincētius à Paulo, Pœ-
dii non procul ab Aquis
Tarbellis in Aquitania na-
tus, à puero eximiâ in pauperes
caritatē enituit. A custodia
paterni gregis ad litteras
evocatus, humanas Aquis,
divinas, cum Tolosæ, tūm
Cæsaraugustæ didicit. Sacerdotio
initatus, & Theologiæ laureâ
insignitus, cum Massiliâ Tolosam
rediret, in Turcas incidit:
qui ipsum sagittâ vulneratum
in Africam captivum adduxerunt.
Ibi herum suum qui à Christianâ
fide defecerat, rursus Christo
lucrifecit. Cum eo reversus in
Gallias, Clippiaci primum,
mox Castellionis paræcias
sanctissime rexit. Monialibus
Visitationis à sancto Francisco
Salésio præpositus, quàm rectum
esset ejusdem sanctissimi Præsulis judi-

cium, qui sacerdotem Vincentio digniorem nullum se nosse fatebatur, comprobavit. Ad pauperes, præsertim rústicos & agrésses evangelizandos, Congregationem Presbyterorum secularium Missionis instituit: & plures misit ex illis non solum in Italiam, Poloniam, Scotiam, sed etiam ad Bárbaros & Indos. Domos Ecclesiásticas Cléricis ad virtutes, sciéntias, functionesque sacras, ante Ordinum susceptionem, informandis, tum álibi passim, tum in ista quoque Diocesi, in qua aliquantisper diversatus est, assignavit. Sacerdotes adunavit, qui statis diebus de divinis rebus inter se conferrent. Et ut etiam corporum indigentiam sublevaret; matronarum Coetus, & Societatem puellarum instituit. Infantes expósitos, vírgines periclitantes, mulieres lapsas, peregrinos infirmos, artifices inválidos, subsidiis & hospitiiis etiánum superstítibus excépit ac piè fovit. Valerudinária pro infirmis remígiis, apud quos primarius sacrorum Miníster à Rege renunciátus fúerat, Parísii & Mafíliæ, ipsius impulsu, régiá liberalitate constrúcta sunt. Lotharingiam, Campániam, Picárdiam, peste, fame, belloque vastátas largiter refecit. Ipsum Ludóvicus de-

cimus tertius moriens adiutorem sibi consolatorémque esse voluit: & Anna Austriaca, post Regis óbitum, in sanctius conscientiae consílium adscívit. Hæc inter & alia gravíssima negotia sénio laboribúque confectus, obiit Parísii, quinto Caléndas Octóbris, anno millésimo sexcentésimo sexagésimo, ætatis suæ octogésimo quinto. Jussu Clementis duodécimi Festum ejus die decimâ nonâ mensis Júlii celebrátur.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

LECTIO III. c. 9. v. 35. ad finem.

Messis multa, operarii pauci.

Circuibat Jesus omnes civitates & castella, docens in Synagógis eorum, & prædicans Evangelium regni. Et reliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Hom. 17. in Evang. n. 3.

Missis prædicatóribus, quid Dóminus dicat, audiámus. Messis quidem multa, operarii autem pauci. Ad messem multam operarii pauci sunt, quod sine gravi mœrore loqui non possumus: quia etsi sunt qui bona audiant, desunt qui dicant. Ecce mundus sacerdotibus plenus est, sed tamen in messe Dei rarus valde invenitur operátor: quia officium quidem sacerdotale suscepimus, sed

22. JULII. S. Maria Magdalenes.

475

opus officii non implémus. Sed pensáte, fratres caríssimi, pensáte quod dicitur: Rogáte Dóminum messis, ut mittat operários in messem suam. Vos pro nobis pétite, ut digna in vobis operári valeámus, ne ab exhortatione lingua torpeat, ne postquam prædicationis locum suscepimus, apud justum Júdicem nostra nos taciturnitas addicat. Sæpè enim pro sua nequitia prædicantium lingua restringitur: sæpè verò ex subjectorum culpa ágitur, ut eis qui præsunt, prædicationis sermo subtrahatur.

Oratio.

DEus, qui ad evangelizandum pauperibus, & Ecclesiastici Ordinis decorem promovendum, Filii tui Spíritum in apostólica beati Vincéntii caritate & humilitate suscitásti; ejus nobis intercessiône concedè, ut eadem tibi semper caritate & humilitate placeámus; Per eúmdem Dóminum .... ejúsdem Spíritus sancti.

DIE XXII.

IN FESTO

SANCTÆ MARIE

MAGDALENES

Duplex minus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. toni D.

JESUS iter facièbat per civitates & castélla, prædicans & evangelizans regnum Dei. *Luc. 8. 1.*

Ant. 2. D. Mulieres, in-

ter quas erat Maria Magdaléne, cum esset Jesus in Galilæa, sequebantur eum. *Marc. 15. 40. 41.*

Ant. 3. a. Erant curatæ à spirítibus malignis, & infirmitatibus. Luc. 8. 2.

Ant. 8. G. Jesus ejiciebat spíritus verbo, & omnes malè habèntes curavit. Matt. 8. 16.

Ant. 4. a. De Maria Magdaléne Jesus ejecerat septem dæmónia. Marc. 16. 9.

CAPITULUM. *Act. 10. 38.*

UNxit Jesum Deus Spíritu sancto & virtute, qui pertransiit benefaciendo, & sanando omnes oppressos à diabolo, quóniam Deus erat cum illo.

HYMNUS. S. V.

PROCU, maligni, cédite, spíritus; Nunc imperánti cédite Nūmini;

Felsámque duris Magdalénen,

Párcite nunc agitare pœnis.

CHRISTI jubéntis Nūmine térri,

Fugére septem: mox sibi réddita

Te, Christe, consecratur unum,

Et mémori tibi mente servit.

QUIN & cruénta de trabe pëndulo

Christo litábat mille doloribus:

Quàm vellet insóntis Magístri

Sola graves tolerare pœnas !

MISCERE fletus sanguinis æmulos

Non cessat, astans victima

Victimæ :

Christus silendo nil rependit :

Quàm melius probathinc amantem !

LAUS summa Patri, summaque Filio :

Sit summa puro laus quoque Flàmini,

Afflante quo, semper calêscunt

Æthereis pia corda flammis. Amen.

✠. Exaltetur Deus salutis meæ, & Liberátor meus de inimicis meis iracundis. Ps. 17. 47. 48.

Ad Magnificat, Ant. 4. E. Quod est hoc verbum, quia in potestate & virtute imperat immundis spiritibus, & exeunt ? Luc. 4. 36.

Oratio, Deus, cujus, infra, ad Laudes, p. 479.

COMPLETORIUM habetur post secundas Vesperas.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum, qui manifestat se diligentibus eum, * Venite, adorémus. Joan. 14. 21.

Psalmus, Venite, p. 2. ritu duplici.

HYMNUS. G. S.

PLAGIS Magistri faci-

Dum mœsta largos funde-

ret

Mariæ fletus, acrior

Revixit in pœnis amor.

NON turba, non vetat crucis

Mortisque diræ scâdalum,

Inter furêntes, quære

Ligno peremptum, milites.

QUIS tantus ignarâ labor

Exercet ? Extinctam doles

In morte Vitam : quid ge-

mis,

Mors ipsa cùm victrix ca-

dit ?

O SI beâtos tângere,

O si tenêre fas pedes !

Sed hîc perennis non datur

Gustâre vitæ gaudia.

IMPLETA nunc Apô-

stolam

Promissa te primam choro

Apostolorum grândia

Jubent referre nûntia.

ÆTERNE tu Verbi Pa-

ter,

Ætérne Fili, par Patri,

Et par utrique, Spíritus,

Tibi, Deus, sit glória.

Amen.

Ant. 8. c. Erant mulie-

res multæ à longè, quæ se-

cútæ erant Jesum à Gali-

læa ministrântes ei, inter

quas erat Mariæ Magdalène.

Matt. 27. 55. 56.

Ant. 2. D. Stabant juxta

crucem Jesu Mater ejus, &

soror Matris ejus Mariæ

Cléophæ, & Mariæ Mag-

dalène. Joan. 19. 25.

Ant. 1. a. Advólvit Jo-

seph saxum magnum ad

ostium monuménti, &

abiit. Erat autem ibi Mariæ

Magdalène. Matt. 27. 60.

61.

uia fuisti adjutor
domine; R. Adhæsit
mea post te. Ps. 62. 9.
I. de Script. occurr.
: unam junctis.

Lampades ejus ,
es ignis atque flam-
; * Aquæ multæ non
nt extinguere cari-
Cant. 8. 6. 7. ψ. Ma-
gdalene , & Maria
& Salome emerunt
a , ut venientes ún-
Jesum. Marc. 16.
uæ.

sancti Gregorii
Papæ.
5. in Evang. n. 1. 2.
E C T I O II.

mandum est hujus
seris mentem quan-
amoris accenderat ,
monumento Dómi-
um discipulis rece-
is , non recedebat.
stbat quem non in-
: flebat inquiren-
amoris sui igne suc-
ejus quem ablá-
didit , ardebat de-
Unde contigit ut
atunc vidéret , quæ
it ut quæreret : quia
n virtus boni ópe-
severantia est , &
eritatis dicitur : Qui
perseveráverit usque
m , hic salvus erit.
moris intentiónem
icat inquisitionis.
rit ergo prius , & mí-
venit : perseverávit
eret ; unde & conti-
veniret. Actúmque
esideria dilata cré-

cerent , & crescência capé-
rent quod invenissent.

R. ij. Quæsiui quem dili-
git ánima mea : * Quæsiui
illum , & non invéni. Cant.

3. 1. ψ. Tulérunt Dómi-
num de monumento , &
nescimus ubi posué-
eum. Joan. 20. 2. * Quæsiui.

Lectio sancti Evangelii
secundum Joannem.

LECTIO III. c. 20. v. 11.
ad 18.

Maria querit Dominum.

Maria stabat ad monu-
mentum foris plorans.
Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

In Joan. Evang. Tract. 121.
n. 1.

Sublátum esse Dómi-
num de monumento ,
discipulis ejus Petro &
Joánni nuntiáverat María
Magdalene : quò illi ve-
nientes , invénérunt sola
lintheamina quibus corpus
fuerat involútum. Abiérunt
ergo ad semetipsos discipu-
li , id est , ubi habitábanz ,
& unde ad monumentum
cucúrrent : María autem
stabat ad monumentum fo-
ris plorans. Viris enim
redeúntibus , infirmiórem
sexum in eódem loco fór-
tior figébat affectus : &
oculi qui Dóminum quæ-
sierant & non invénérunt ,
lácrymis jam vacábant ,
amplius doléntes quòd fue-
rát de monumento ablátus ,
quàm quòd fuerat in ligno
occísus : quóniam Magistru

santi cujus-eis vita subtrá-
cta fúerat , nec memória
remanébat. Tenébat itaque
ad monuméntum jam do-
lor iste mulierem.

R. iij. In simplicitate
cordis quærite Dóminum :
* Quóniam invenitur ab
his qui non tentant illum ,
appáret autem eis qui fi-
dem habent in illum. *Sap.*
1. 1. 2. 7. Surgens Jesús
manè primâ sabbati , appá-
ruit primò Mariæ Magda-
léne. *Marc. 16. 9.* * Quó-
niam. Glória. * Quóniam.
Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

7. Sacerdotalis. Deus ,
Deus meus , ad te de luce
vigilo : *R.* Sitivit in te áni-
ma mea. *Pf. 62. 2.*

Ant. 7. d. Anima mea
desiderávit te in nocte, Dó-
mine , sed & spíritu meo
in præcórdiis meis , de ma-
nè vigilábo ad te. *If. 26. 9.*

Ant. 1. a. Vocem meam
audísti , ne avértas aurem
tuam à singúltu meo & cla-
móribus. *Thren. 3. 56.*

Ant. 7. G. Liberásti me,
secúndum multitudinem
misericórdiæ nóminis tui ,
à rugiéntibus. *Eccli. 51. 4.*

Ant. 8. G. Circumde-
derunt.

CANTICUM. *Cant. c. 3.*

v. 1. ad 4.

*Anxietas animæ fidelis
Deum suum inquirentis.*

Quæsi vi quem diligit
ánima mea , * quæsi-
vi illum ; & non invéni.

Surgam & circuibo civi-
tatem , * per vicos & pla-
téas quæram quem diligit
ánima mea.

Quæsi vi illum , * & non
invéni.

Invenérunt me vigiles
qui custódiunt civitatem : *
Núm quem diligit ánima
mea vidístis ?

Paúlulúm cùm pertran-
sissem eos , invéni quem dí-
ligit ánima mea : * tenui
eum , nec dimírtam.

Ant. Circumdedérunt
me úndique , & non erat
qui adjuváret. *Eccli. 51. 10.*

Ant. 4. a. Benedico te ,
Dómine Deus Israël , quia
tu castigásti me & tu sal-
vásti me. *Tob. 11. 17.*

CAPITULUM. *If. 49.*

24. 25.

NUnquid tollétur à for-
ti præda , aut quod
captum fúerit à robusto ,
salvum esse póterit ? Quia
hæc dicit Dóminus : Equi-
dem & captivitas à forti
tollétur.

HYMNUS. S. V.

MARIA sacro saucia
vulnere ,

Jam non doléndum quid
Dóminum doles ?

Semper renáscens hic
amóris

Unde tibi violéntus ar-
dor ?

QUEM quæris ipso fúne-
ris in sinu ,

Victo triúmphat fúnere ,
clárior.

Vivit : retecto jam se-
púlcro ,

Ecce jacent revolúta fa-
xa.

MYRRHAM quid affers
vánaque bálsama?
Hæc luce functis debita
múnera:

Mox ille donádos O-
lýmpo

Non eget his redívus
artus.

INGENS amántem te do-
lór indicat,

Amans vicíssim se Deus
óbtrulit:

Agnósce vocem tu Ma-
gístri

Nómine te próprio vo-
cántis.

TU prima testis, prima-
que núntia,

Velox in urbem prótinus
advola,

Christique nutátes Mi-
nistros,

Plena Deo propióre fir-
ma.

LAUS summa Patri,
súmmaque Fílio;

Sit summa puro laus quo-
que Flámini,

Afflánte quo, semper
caléscunt

Æthéreis pia corda flam-
mis, Amen.

ψ. Anima mea exultá-
bit in Dómino, R. Et de-
lectábitur super salutári
suo. Ps. 34. 9.

Ad Benedíctus, Ant. 5. a.
Cúm das nobis discipli-
nam, Dómine, inimí-
cos nostros multipliciter
flagéllas, ut bonitátem
tuam cogitémus. Sap. 12.
32.

Oratio.

DEus, cujus Unigéni-
tus post Resurrecti-
onem suam primò Mariæ
Magdalénæ apparuit; præ-
sta, quæsumus, ut ejus in-
tercessióne, eúmdem in dexte-
ra tua sedéntem vidére
mereámur, Dóminum no-
strum Jesum Christum Fí-
lium tuum, qui tecum vi-
vit.

AD PRIMAM.

Ans. Anima.

CAPITULUM. Prov. 11.
27.

BENè consúrgit dilúcu-
lo qui quærit bona: qui
autem investigátor maló-
rum est, opprimétur ab eis.

R. breve. Christe.

AD TERTIAM.

Ans. Vocem.

CAPITULUM. Sap. 6. 13.

SAPIÉNTIA fácilè vidétur
ab his qui diligunt eam,
& invenítur ab his qui quæ-
runt illam.

R. breve. Exquisívi Dó-
minum, * Et exaudivit me,

R. Exquisívi. ψ. Et ex óm-
nibus tribulatióibus meis

erípuít me. * Et. Glória. R.
Exquisívi. Ps. 33. 5.

ψ. Benedíctus Deus, R.
Quí non amóvit oratiónem

meam. Ps. 65. 20.

AD SEXTAM.

Ans. Liberásti.

CAPITULUM. Dan. 6.
26. 27.

POTÉSTAS ejus usque in
æténum; ipse Liberá-
tor atque Salvátor, fáciens
signa & mirabilia.

R. breve. Confitebor tibi, Dómine, * In toto corde meo. *R.* Confitebor. *Ps.* Narrábo ómnia mirabilia tua. * In. Glória. *R.* Confitebor. *Pf.* 9. 2.

Ps. Narrábo nomen tuum fratribus meis : *R.* In médio ecclésiæ laudábo te. *Pf.* 21. 23.

A D N O N A M.

Ant. Benedico te.

CAPITULUM. *Tob.* 12. 7.

Sacraméntum regis abscondere bonum est : ópera autem Dei reveláre & confitéri honoríficum est.

R. breve. Veritátem tuam, Dómine, * Et salutáre tuum dixi. *R.* Veritátem. *Ps.* Non abscondi misericórdiam tuam. * Et. Glória. *R.* Veritátem. *Pf.* 39. 11.

Ps. In lábiis meis, *R.* Pronuntiávi ómnia iudícia oris tui. *Pf.* 118. 13.

A D V E S P E R A S.

Ant. 7. d. Véspere sabbati quæ lucéscit in prima sabbati, venit María Magdaléne, & áltera María vidére sepúlcrum. *Matt.* 28. 1.

Ant. 1. a. Angelus dixit mulieribus: Nolite timére; scio enim quòd Jesum qui crucifixus est, quæritis; non est hîc, surréxit. *Matt.* 28. 5. 6.

Ant. 7. G. Exiérunt citò de monumento cum timóre & gáudio magno, curréntes nuntiáre discipulis. *Matt.* 28. 8.

Ant. 8. G. Jesus occurrît illis, dicens: Avéte. Illæ autem accessérunt, & tenuérunt pedes ejus, & adoravérunt eum. *Matt.* 28. 9.

Ant. 4. a. Venit María Magdaléne annúntians discipulis: Quia vidi Dóminum. *Joan.* 20. 18.

CAPITULUM. *Eccli.* 1. 14. 15.

Dilêctio Dei honorabilis sapiéntia: quibus autem apparúerit in visu, diligunt eam in visióne & in agnitióne magnálium suórum.

Hymnus. María sacro, supra, ad Laudes, p. 478.

Ps. Cor meum & caro mea exultavérunt, *R.* In Deum vivum. *Pf.* 83. 3.

Ad Magnificat, Ant. 5. a. Oculi non vidit, nec auris audívit, nec in corhóminis ascéndit quæ præparávit Deus iis qui diligunt illum. 1. *Cor.* 2. 9.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. D. Bonus est Dóminus sperántibus in eum, animæ quærénti illum. *Thren.* 3. 25.

Hymnus. Grates, perácto jam die, p. 163.

CAPITULUM. *Sap.* 6. 17.

Sapiéntia dignos seipsa circuit quærens, & in viis osténdit se illis hiláriter.

R. breve. In manus.

Ad Nunc dimíttis, Ant. 5. C. Anima mea liquefacta est, ut dilêctus meus locutus est. *Cant.* 5. 6.

25. JULII. S. Jacobi, Apostoli.

485

DIE XXV.

LECTIO V.

IN FESTO
SANCTI JACOBI,
Apostoli.

Duplex majus.

Omnia de Communi Apostolorum, p. j. additis quæ sequuntur.

IN I. VESPERIS.

Ad Magnificat, Ant. 1. g.
Vocavit ad se Jesus Jacobum Zebedæi, & Joannem fratrem Jacobi, & imposuit eis nomina, Boanerges, quod est, Filii tonitruui. Marc. 3. 17.

Oratio, Domine Deus, infra, ad Laudes, p. 483.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptis. occur.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex Evang. Act. Apost. &
Script. Eccles.

Jacobus Zebedæi filius, Joannis Apostoli germanus frater, natione Galilæus, inter primos Apostolos vocatus cum fratre, relicto patre cum mercenariis & rétibus, secutus est Dominum; qui imposuit utrique nomen Boanerges, quod est, Filii tonitruui. Is unus fuit ex tribus Apostolis quos Salvator maxime dilexit, testisque voluit esse suæ Transfigurationis, ac inter esse miraculo cum Jâiri filiam à mortuis excitavit, & adesse cum secéssit in montem Oliveti, Patrem oraturus, antequam à Judæis comprehenderetur.

Pars Æstivæ.

Ambitiosæ illius petitionis occasione, quæ fratres ambo Dominum ore matris rogabant, ut alter ad dexteram ejus, alter ad sinistram in glória sederet, suam Christus eorumque passionem prædixit his verbis: Calicem quem ego bibo, bibetis: & baptismo quo ego baptizor, baptizabimini. Et quidem post mortem Domini, ante dispersionem Apostolorum per universum orbem, Claudio imperante, Heródes ad regnum sublatus, ut à Judæis gratiam iniret, Jacobum qui Christum libere Deum confitebatur, capitis condemnavit. Corpus ejus Compostellam translatum fuisse tradunt Ado & Usuardus. Cæterum memoria ipsius Natalis hodierno die, qui Translationis dies est, ab Ecclesia celebratur: cum ipse circa festum Paschæ, primus Apostolorum, Jerosolymis profuso sanguine, testimonium Jesu Christo dederit.

Sermo sancti Clementis
Alexandrini.

Apud Euseb. Hist. Eccl.
Lib. 2. Cap. 9.

LECTIO VI.

IS qui Jacobum judicio obtulerat, cum illum vidisset Christi fidem libere confitentem, commotus viri constantia, se quoque Christianum esse affirmá-

X

vit. Ambo igitur simul ad supplicium ducti sunt. Cúmque inter eúndum rogáffet Jacobum comes ut sibi véniam daret, paulisper morátus Jacobus: Pax tibi, inquit: statimque illum osculátus est. Ità simul ambo cápite truncati, interiére.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola beáti Pauli
Apóstoli ad Romános.

LECTIO VII. c. 10. v.
15. ad finem.

QUàm speciósi pedes evangelizántium pacem, evangelizántium bona! Sed non omnes obédiunt Evangélio. Isaiás enim dicit: Dómine, quis crédidit auditui nostro? Ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi. Sed dico: Nunquid non audiérunt? Et quidem in omnem terram exívit sonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum. Sed dico: Nunquid Israël non cognóvit? Primus Móyses dicit: Ego ad æmulationem vos addúcam in non gentem, in gentem insipientem, in iram vos mittam. Isaiás autem audet, & dicit: Inventus sum à non quærentibus me: palàm apparui iis qui me non interrogabant. Ad Israël autem dicit: Totà die expándi manus meas ad pópulum non credentem, & contradicentem.

LECTIO VIII. c. 15. v.

1. ad 7.

DEBÉmus autem nos firmiôres, imbecillitâtes infirmórum sustinére, & non nobis placére. Unusquisque vestrúm próximo suo pláceat in bonum, ad ædificatióem. Etenim Christus non sibi plácuit, sed sicut scriptum est: Improperia improperántium tibi ceciderunt super me. Quæcúmque enim scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt: ut per patientiam, & consolatióem Scripturárum, spem habeámus. Deus autem patientiæ & solátii, det vobis idípsum sápere in altérutrum, secúndum Jesum Christum: ut unánimes, uno ore honorificétis Deum & Patrem Dómini nostri Jesu Christi. Propter quod suscipite invicem, sicut & Christus suscepit vos, in honórem Dei.

Lectio sancti Evangelii
secúndum Matthæum.

LECTIO LX. c. 20. v. 20.
ad 23.

Jacobus calicem Christi
bibiturus.

ACCÉssit ad Jesum mater filiórum Zebedæi, cum filiis suis, adorans, & petens áliquid ab eo. Ex reliqua.

Homília sancti Joánnis
Chrysóstomi.

Hom. 65. in Matt. n. 1.

DIC ut sédeat unus à dextris tuis, & unus à

JULII.

S. Jacobi, Apostoli.

483

is : ipsúmque urgent
erbo, Dic. Quid ígi-
le? Ut osténdat illos
spirituále quípiam
; neque si scirent
hoc esset, unquam
: ausúros fuisse, ait :
tis quid petátis: quàm
um nempè sit, quàm
ile, quàm súperet ip-
supérnas Potestátes.
de subjúngit : Poté-
libere cálicem quem
ibitúrus sum, & bap-
quo ego baptízor,
zári? Viden quómo-
atim ab hac opinió-
los abdúcat, à con-
sipsis álloquens? Vos
um de honóre déque
uis mecum loquímíni,
t: ego verò de certas-
us & de sudóribus
or. Non est enim hoc
iórú tempus, ne-
unc glória illa mea
ébit: sed præsens vi-
: cádium, belli, ac
ulórum.

Benedíctus, *Ant. 3. a.*
ait filiis Zebedái :
em quidem quem ego
, bibétis; & baptís-
uo ego baptízor, bap-
ímíni. *Marc. 10. 39.*

Oratio.

Omine Deus, qui beá-
to Jacóbo Apóstolo
em tuum bíbere, &
smo quo ipse baptizá-
, baptizári tribuísti;
quæsumus, ut cum
mórtificatióne tuam
er in corpore nostro
mferéntes, tuæ quo-

que cum ipso glóriæ consór-
tes éffici mereámur; Qui
vivis & regnas cum Deo
Patre.

Ad Magníficat, Ant. 4. E.
Misit Heródes rex manus,
ut affligeret quosdam de
Ecclésia; occidit autem
Jacóbum fratrem Joánnis
gládio. *Act. 12. 1. 2.*

Commemoratio de SS.
Joachim & Anna.

Ant. Notum faciet Dó-
minus qui ad se pertíneant,
& sanctos applicábit sibi.
Num. 16. 5.

ψ. Jurávi in sancto meo,
si David méntiar; & Se-
men ejus in ætérnum ma-
nébit. *Pf. 88. 36. 37.*

Oratio, Deus, qui, *in-*
frà, ad Laudes, p. 486.

D I E X X V I.

I N F E S T O

S S. J O A C H I M

E T A N N Æ,

Parentum Beatæ Mariæ
Virginis.

Duplex minus.

A D O F F I C I U M

N O C T U R N U M.

Invitatorium. Christum,
Fílium David, * Veníte,
adorémus. *Matt. 1. 1.*

Psalmus, Veníte, p. 2.
ritu duplici.

H Y M N U S.

R E G A L E Davídís ge-
nus,
Et cónjugum par nóbile,
Mundo datúri Vírginem
Matrem futúram Núminis.

Q U I sacra necít vín-
cula,

Vos jungit ínnocens amor;
X ij

Piósque sensus ápprobans,
Divínus aspirat favor.

VIRTUTE solâ divi-
tes,

Non vos opum fallax de-
cus,

Sed corde fervens cári-
tas,

Et casta comméndat fi-
des.

QUI natus es de Vir-
gine,

Jesu, tibi sit glória,

Cum Patre, & almo Spíri-
tu,

In sempitérna sécula.

Amen.

Ant. 1. a. Erant justí am-
bo ante Deum, incedéntes
in ómnibus mandátis & ju-
stificatióibus Dómini, sinè
queréla. *Luc. 1. 6.*

Ant. 3. g. Exaudítæ sunt
preces ambórum in con-
spéctu glóriæ summi Dei.
Tob. 3. 24.

Ant. 5. a. Dóminus amá-
vit eos, elegítque semen
eórum post eos. *Deut. 10.*
15.

Ÿ. Oculi Dómini super
justos; R. Et aures ejus in
preces eórum. *Pf. 33. 16.*

*Lectio I. de Scriptura oc-
currente, tribus in unam
junctis.*

R. j. Misericórdia Dó-
mini ab ætérno & usque
in ætérnum super tíméntes
eum: * Et justítia illíus in
filios filiórum. *Pf. 102.*
17. Ÿ. Misericórdia ejus
à progénie in progénies
tíméntibus eum. *Luc. 1.*
50. * Et justítia,

Sermo sancti Joánnis
Damasceñi.

Orat. 1. de Nat. B.M.V. n. 1.

LECTIO II.

QUóniam futúrum erat
ut Dei Génitrix Virgo
ex Anna nasceretur,
natúra grátiae germen an-
tevérttere non ausa est: sed
mansit fructûs expers, do-
nec grátia fructum éderet.
Nasci síquidem primogéni-
tam oportébat, ex qua na-
scitúrus esset omnis creatú-
ræ Primogénitus, in quo
ómnia constant. O par bé-
tum, Jóachim & Anna! vo-
bis omnis creatúra obstri-
cta est. Per vos enim do-
num ómnium donórum
præstantíssimum Creatóri
óbtulit, nempè castam Ma-
trem, quæ sola Creatóre
digna erat.

R. ij. Cùm essent justí,
* Erudiérunt filiam suam,
secúndum Legem Móysi.
Dan. 13. 3. Ÿ. In disci-
plína & correptione Dómi-
ni. *Eph. 6. 4.* * Erudiérunt.

Lectio sancti Evangélii
secúndum Lucam.

LECTIO III. c. 3. v. 23;
ad finem.

Christi Genealogia.

JESUS erat incipiens qua-
si annórum triginta, et
putabátur, filius Joseph. Et
réliqua.

Homília sancti Irenæi
Epíscopi & Mártiris.

Lib. 3. contr. Hæres. Cap.
22. n. 3. 4.

Lucas Genealógiam;
Lquæ est à generatióne

nostri usque ad septuaginta duas
ones habere ostén-
m conjungens iní-
gnificans quóniam
qui omnes gentes
b Adam dispérsas,
rsas linguas, & ge-
nem hóminum cum
um in semetípso re-
tus est. Unde & à
ypus futúri dictus
Adam. Prophéta di-
pátribus nati sunt
i. Primogénitus
rtuórum natus Dó-
& in sinum suum re-
ristinos patres, re-
it eos in vitam Dei,
ium vivéntium fa-
cióniam Adam iní-
riéntium factus est.
hoc & Lucas iní-
erationis à Dómi-
ans, in Adam ré-
gnificans quóniam
hunc, sed hic illos
gélium vitæ rege-
Sic autem & Hevæ
ntiæ nodus solutió-
épít, per obedién-
ariæ : quod enim
virgo Heva per in-
ítem, hoc Virgo
olvit per fidem.
. Eritis mihi in pó-
& * Ego ero vobis
1, ut súscitem jura-
quod jurávi pátri-
ris. Jer. 11. 4. 5.
hæ dictæ sunt pro-
s, & sémini ejus.
16. * Ego. Glória.

eum.

AD LAUDES MATUTINAS.

ŷ. *Sacerdotalis.* Bene-
plácitum est Dómino super
timéntes eum; R. Et in eis
qui sperant super misericór-
dia ejus. Ps. 146. 11.

Ant. 1. f. Beátos vos di-
cent omnes gentes : éritis
enim vos terra desiderábi-
lis. Mal. 3. 12.

Ant. 7. d. Benefáciat vo-
bis Deus, & memínerit te-
staménti sui quod locútus
est ad Abraham, & Isaac,
& Jacob. 2. Mach. 1. 2.

Ant. 2. D. Vos estis filii
Prophetárum, & testaménti
quod dispósuit Deus ad pa-
tres nostros. Act. 3. 25.

Ant. 1. a. Semen.

CANTICUM ISAIAE.

c. 44. v. 1. ad 3.

Promissiones Israël factæ.

Audi, Jacob serve me-
us, * & Israël, quem
elégi.

Hæc dicit Dóminus fá-
ciens & formans te, * ab
útero auxiliátor tuus :

Noli timére, serve meus
Jacob, * & rectissime, quem
elégi.

Effúndam enim aquas su-
per sitiéntem, * & fluénta
super áridam.

Effúndam Spíritum meum
super semen tuum, * & be-
nedictiónem meam super
stirpem tuam.

Ant. Semen Abrahæ
estis, secúndum promif-
sionem hærédes. Gal. 3.

29.

Ant. 8. G. Vos Dómi-

nus multiplicet, & abundare faciat caritatem vestram in invicem, & in omnes. 1. *Thess.* 3. 12.

CAPITULUM. *Rom.* 9. 8.

Non qui filii carnis, hi filii Dei, sed qui filii sunt promissionis, æstimantur in semine.

Hymnus.

PROMISSA mundo
gaudia
Jam sperat humanum genus:

Adsunt beati conjuges,
Orbique Christum præparant.

HUNC Anna votis advocans,
Summi Parentem Numinis,
Thori fidelis præmium,
Favente cælo, concipit.

FECUNDA radix pululans

Florem tenellum proferet,
Qui lætus optato dabit
Fructum salutis germine.

QUI natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre, & almo Spiritu,
In sempiterna sæcula.
Amen.

ÿ. Memor fuit Deus verbi sancti sui, R. Quod habuit ad Abraham puerum suum. *Ps.* 104. 42.

Ad Benedictus, Ant. 6. F. Cum quanta diligentia, Domine, judicasti filios tuos, quorum parentibus juramenta & conventiones dedisti bonarum promissionum! *Sap.* 12. 21.

Oratio.

DEUS, qui præ omnibus sanctis tuis, beatos Joachim & Annam sanctissimæ Genitrices Filii tui parentes esse voluisti; concede, ut quorum Solèmnia cum gaudio celebramus, eorum apud te suffragiis adjuvemur; Per eundem Dominum,

AD HORAS, *Doxologia*
QUINATUS es de Virgine,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre, & almo Spiritu,

In sempiterna sæcula.

Amen.

AD PRIMAM.

Ant. Beatos.

CAPITULUM. *Eccli.* 44. 7.
IN generationibus gentis suæ, gloriā adepti sunt, & in diebus suis habentur in laudibus.

In R. brevi. ÿ. Qui natus es de Maria Virgine, *Matt.* 1. 16.

AD TERTIAM.
Ant. Beneficiat.

CAPITULUM. *Gal.* 3. 8.
PROVIDENS Scriptura quia ex fide iustificat Gentes Deus, præiunxit Abrahæ: Quia benedicentur in te omnes Gentes.

R. breve. Beata gens, * Cujus est Dominus Deus ejus. R. Beata. ÿ. Pópulus quem elegit in hæreditatem sibi. * Cujus. Glória. R. Beata. *Ps.* 32. 12.

ÿ. Firmamentum est Dominus timéntibus eum; R. Et testamentum ipsius ut manifestetur illis. *Ps.* 24. 14.

26. JULII. SS. Joachim & Anna.

487

AD SEXTAM.

Ant. Vos estis.

CAPITULUM. *Eccli.* 10.

23.

Semen hóminum honorábitur hoc quod timet Deum : semen autem hoc exhonorábitur , quod præterit mandáta Dómini.

R. breve. Hæc est generatio * Quærentium Dóminum. *R.* Hæc. *ψ.* Quærentium faciẽm Dei Jacob. * Quærentium. Glória. *R.* Hæc. *Pf.* 23. 6.

ψ. Dómine , in iusticia tua exaltabúntur ; *R.* Quóniam glória virtútis eórum tu es. *Pf.* 88. 17. 18.

AD NONAM.

Ant. Vos Dóminus.

CAPITULUM. *Rom.* 9. 4. 5.

Sunt Israëlítæ , quorum Sadoptio est filiórum , & glória , & testaméntum , & legislátio , & obséqium , & promissa , quorum patres , & ex quibus est Christus secúndum carnem.

R. breve. Plantáti * In domo Dómini. *R.* Plantáti. *ψ.* In átriis domûs Dei nostri florébunt. * In. Glória. *R.* Plantáti. *Pf.* 91. 14.

ψ. Ecce sic benedicetur homo , *R.* Qui timet Dóminum. *Pf.* 127. 4.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Jurejurádo dedit Deus Abrahæ glóriam in gente sua , créscere illum quasi terræ cúmulum , & ut stellas exaltáre semen ejus. *Eccli.* 44. 22. 23.

Ant. 7. d. In Isaac eodem modo fecit , propter Abraham patrem ejus. *Eccli.* 44. 24.

Ant. 2. D. Testaméntum confirmávit super caput Jacob : agnóvit eum in benedictiónibus suis. *Eccli.* 44. 25. 26.

Ant. 1. a. Státuit testaméntum David Regi filio Jesse de tribu Juda , hæreditas ipsi & sémini ejus. *Eccli.* 45. 31.

Ant. 8. G. Hujus Deus ex sémine , secúndum promissionem , edúxit Israël Salvatórem Jesum. *Act.* 13. 23.

CAPITULUM. *Rom.* 1. 2. 3.

Deus promiserat per Prophétas suos in Scriptúris sanctis de Filio suo , qui factus est ei ex sémine David secúndum carnem.

Hymnus. Promissa mundo , *suprà* , ad Laudes , p. 486.

ψ. Memor fuit Deus in séculum testaménti sui , *R.* Verbi quod mandávit in mille generatióes. *Pf.* 104. 8.

Ad Magnificat , *Ant.* 5. a. Suscépit Dóminus Israël púerum suum , recordátus misericórdiæ suæ ; sicut locútus est ad patres nostros. *Luc.* 1. 54. 55.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Benedíctus vir qui confidit in Dómino. *Jer.* 17. 7.

Hymnus. Grates , perácto jam die. , p. 163.

X jv

CAPITULUM. Jer. 33. 15.

IN diebus illis & in tēpore illo, germināre faciā David germen justitiæ.

R. breve. In manus.

Ad Nunc dimittis, Ant.

8. G. Nomen eorum vivit in generatiōem & generatiōem. *Eccli. 44. 14.*

D I E X X I X.

I N F E S T O

S A N C T I L U P I,
Trecensis Episcopi.

Simplex.

Omnia de Communi unius S. Pontificis, p. xxij. additis quæ sequuntur.

L E C T I O I I I.

Ex Sur. Sidon. Apoll. & aliis.

LUpus, Tulli Leucorum natus, uxorem duxit Pœmeniōlam sancti Hilarii Arelatēnsis sororem. Qui cū septimo conjūgii anno, reliquum vitæ in continentia dēgere decrevisset, Lupus ad beatū Honoratūm Lirinēsem abbātem se contulit: unde post annum, cū Matiscōnem venisset, improvīso ad Trecēsem Episcopātum raptus est. Biēnnio post electus est à Sýnodo Gallicāna, qui cum sancto Germāno Autissiodorēsi, in Britānniam majōrem ad expugnādam Pelagiānam hēresim proficisceretur. Unde Trecas reversus, Hunnis in Gālliam effūsis, suis prēcibus urbem ab iis servāvit incolumem, ipsūmq̃ Atti-

lam in suā veneratiōem convertit. Annis circiter viginti, tabulā pro lecto usus est; cilicio, pro interiōre tūnica; in oratiōe alternis noctibus pēvigil; in jejūniis assiduus, solo pane hordeāceo Sábbito victitans, discipulos celeberrimos habuit, ipse ob eximias virtutes Episcoporum Gallicanorum dictus facile princeps. Cū autem annis quinquaginta duobus, Sacerdotio functus fuisset, clarus miraculis abiit ad Dōminum.

Oratio, Da Ecclesiæ, p. xxvij.

D I E X X X.

I N F E S T O

S. IGNATII LOYOLÆ,
Presbyteri, Societatis
Jesu Institutoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius S. Presbyteri, p. xxxvij. additis quæ sequuntur.

L E C T I O I I I.

Ex ejus vita à pluribus scripta.

IGnātius, Loyolæ in diocēsi Pompelonēsi nobilibus parēntibus natus est. Adolescens à milītia seculari ex lectiōe piōrum librorum ad Deum conversus, factā in monte Serrato omnium delictōrum exomologēsi, apud Minorissam inter egēnos quibus vilissima etiā obsēquia exhibēbat, vitam āsperam egit. Hinc Romam, dein Jerosōlymam se contulit;

perlustratisque sacris locis, in Hispaniam reversus, tricesimum jam agens annum, Grammaticis, Philosophicis, atque Theologicis operam dedit. Parisios adiens, studia illa repetiit, elemosynis interim victitans, non intermissis caritatis & poenitentiae operibus. Ibi socios sibi adjunxit Parisiensis Academiae gradibus insignes, qui in inferiori Ecclesia Montis Martyrum, sese omnes in proximi auxilium devoverunt. Et hæc fuere Societatis Jesu incunabula; quam postea, addito ad tria Religionis vota de Missionibus quarto, Ignatius instituit; & à Paulo tertio confirmatam, in Præpositum generalem electus, summam cum prudentia rexit. Præcipua illi cura erat, ut rudes & pueri doctrinam Christianam perdiscerent, carceribus incluserentur, Sacramentorum usus & frequentior esset & sanctior. Non eum ab operibus caritatis difficultates, non contumeliæ aut irrisiones deterrebant. Ad Deum omnia referbat, his verbis: Ad majorem Dei gloriam, velut symbolo uti solitus. Romæ obdormivit in Domino, anno salutis millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto.

Oratio.

DEus, qui ad majorem tui nominis gloriam

propagandam, novo per beatum Ignatium subsidio militantem Ecclesiam roborasti; concede ut ejus auxilio & imitatione certantes in terris, coronari cum ipso mereamur in caelis; Qui vivis & regnas.

VESPERÆ à Capitulo de Sequenti, cum Commemoratione de S. Ignatio Loyola.

D I E X X X I.

I N F E S T O

SANCTI GERMANI,
Autissiodorensis Episcopi.

Semiduplex.

Omnia de Communivnius S. Pontificis, p. xxij. additis quæ sequuntur.

L E C T I O I I I.

Ex S. Germ. vita, aut. Const. & Hist. Eccles.

Germánus, nobili genere Autissiodóri natus, post auditoria Gallicana, Romæ juris peritiam adeptus, causas egit; ibique uxorem duxit. Provinciæ suæ Visitator constitutus, in Galliam rediit, ubi ab Amatore Autissiodorensi Episcopo reprehensus est, quod ferarum quas venando ceperat, trunca capita ex ritu Gentilium de arbore quæ in medio civitatis erat, suspenderet. Sed ubi Germanum sibi successorem futurum divinitus comperit Amator, Augustodunum se contulit, ut Germani in Clerum asciscendi potestatem à Julio Præfecto impetraret. Quod ut obtinuit, Germanum, &

scisso capillitio, clericáli veste induit. Creátus Episcopos, subitò mutátur in virum álterum Germánus: exínde namque cœpit séculi pompam aspernári, uxórem habére pro soróre, vitam áspéram dúcere, cilicio carnem domáre, sua paupéribus erogáre, oratió- nem vix unquam intermíttere. Cúm autem Pelagiána hâresis in Británnia majóre grassarétur, ad eam extirpándam, Gállia Episcopos, rogántibus Británnis, miserunt Germánum cum Lupo Trecénsi; qui insulam purgá- runt ab erróre. In Gálliam redux Arelâtem se cöntulit ad Auxiliárem Gállia Præféc- tum, pro plebe sua vexata tribú-

tis, intercessúrus. Rogátus à Británnis, ut quod cœperat opus absólveret, adjúncto sibi cómite Sevéro Trevirénsi, in insulam itérum proféc- tus, renascén- tem hâresim pénitèr extínxit. Deínde Ravénnam proféc- tus, ut à Valentiniáno Imperátore véniam Are- móriscis rebellibus péteret, & ab ipso ejúsquo matre Placidia magno cum honóre excéptus, ibi, paucis pòst diébus, ex hac vita decéssit, anno quadringenté- simo quadragésimo octávò. Corpus ejus honorífico comitatu Autissiodórum, utl præcéperat, delátum est.

Oratio, Dirige, p. xxviii.

VESPERÆ de Sequenti,
cum Comm. de S. Germano.

FESTA AUGUSTI.

DIE I.

INFESTO LIBERATIONIS SANCTI PETRI

Apostoli, è carcere.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 2. toni D.

Bellábunt advérsùm te,
& non prævalébunt;
quia ego tecum sum, ait
Dóminus; ut liberem te.
Jer. 1. 19.

*Ant. 8. G. Liberábo te
in die illa, ait Dóminus;
& non tradéris in manus
virórum quostu formidas.
Jer. 39. 17.*

Ant. 4. A. Ne timeas à

fácie eórum, quia tecum
ego sum, ut éruam te, di-
cit Dóminus. *Jer. 1. 8.*

*Ant. 1. g. Ego ante te
ibo: & gloriófos terræ hu-
miliábo: portas æreas cón-
teram, & vectes férreos
confríngam. Is. 45. 2.*

*Ant. 7. d. Eruens libe-
rábo te, & gládio non ca-
des: sed erit tibi ánima
tua in salútem. Jer. 39. 18.*

CAPITULUM. *Soph. 3. 5.*

Dóminus justus in mé-
dio civitátis non faciet
iniquitátem: manè manè
judicium suum dabit in lu-
cem, & non abscondétur?

nescivit autem iniquus confusiónem.

R. Subjiciam ante faciem ejus Gentes; & dorſa Regum vertam: * Et aperiam coram eo januas, & portæ non claudéntur. *Is. 45. 1.*

ÿ. Qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo. *Matt. 10. 32. * Et. Glória. * Et.*

H Y M N U S. S. V.

PETRUM, tyránne, quid caténis óbruis? Jubésque condi cárceris nigro specu?

Quid trux satélles ante limen excubat?

Carcer, satélles, vincla non Petrum tenent.

FULGENS ab alto venit Ales æthere;

Recédit horror, & fugat noctem dies:

Jubénſe Chriſto, rupta vincla cóncidunt,

Pandúntur ultrò clauſa ferro límina.

CÆLESTIS ille ductor oſténdit viam:

It Petrus, atque sómnum, quod fit, putat:

Verùm, recéptâ mente, víctricem Dei

Suæ ſalútis certus agnóſcit manum.

LUX noſtra, Chriſte, noſtra libértas, vides

Quibus caténis óbruant nòs crimina,

Et quanta noſtris incuber nox méntibus,

Cæcis diem fer, rumpe vinclis víncula,

PATRÍ ſuprémo ſit ſupréma glória;

Tibique laudes totus orbis cóncinat,

Ætérne Fili, ſplendor ætérni Patris;

Compar ſit almo laus decúſque Flámini.

Amen.

ÿ. In die tribulónis éruam te; R. Et honorificábis me. *Pſ. 49. 15.*

Ad Magníficat, Ant. 8. G.

Hæc dicít Rex: Míttite virum iſtum in cárcerem; & ſuſtentáte eum pane tribulónis, & aquâ angúſtiæ. *3. Reg. 22. 27.*

Oratio, Deus, qui, infra, ad Laudes, p. 497.

Commemoratio de S. Germano.

Ant. Nomen, ÿ. Sacerdótes, p. xxx. Oratio, Dirige, p. xxvii.

COMPLETORIUM habetur poſt II. Veſperas.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminus, qui juſtum in vínculis non derelíquit, * Veníte, adorémus. Sap. 10. 13. 14.

Pſalmus, Veníte, p. 2. ritu duplici.

Hymnus. Petrum, tyránne, ſuprà, in I. Veſperis.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. D. Audívi loquéntem ad me, & dicéntem: Fili hóminis, mitto ego te ad filios Iſraél, ad gentes apoſtatrices quæ reſceſérunt à me. Ezech. 2. 3.

Ant. 7. d. Scient quia Prophéta fúerit in médio eórum ; tu ergo , fili hóminis , ne tímeas eos. *Ezech. 2. 5. 6.*

Ant. 8. g. Spíritus levávit me , & assúmpsit me , & ábii. *Ezech. 3. 14.*

Ÿ. Annuntiábo veritátem tuam in ore meo ; R. Quóniam dixísti , Dómine. *Pf. 88. 2. 3.*

Lectiones de Scriptura occurrente.

R. j. Factum est verbum Dómini ad me , dicens : Fili hóminis , * Speculatórem dedi te dómui Israél. *Ezech. 3. 16. 17.* Ÿ. Dicit Jesus Petro : Pasce agnos meos. *Joan. 21. 15.* * Speculatórem.

R. ij. Dixit ad me : Fili hóminis , * Vade ad domum Israél , & loqueris verba mea ad eos. *Ezech. 3. 4.* Ÿ. Stans Petrus cum Undecim , levávit vocem suam , & locútus est. *Act. 2. 14.* * Vade.

R. iij. Noli esse exásperans , sicut domus exásperátrix est : * Aperi os tuum , & cómede quacúmque ego dotibí. *Ezech. 2. 8.* Ÿ. Facta est vox ad Petrum : Surge , Petre , occide & mandúca. *Act. 10. 13.* * Aperi. Glória. * Aperi.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dixérunt príncipes Regi : Rogámus ut occidátur homo iste. *Jer. 38.*

4.

Ant. 2. D. Cæsum eum

misérunt in cárcerem. *Jer. 37. 14.*

Ant. 8. G. Suspéxit ad cælum : erat enim cor ejus fidúciam habens in Dómino. *Dan. 13. 35.*

Ÿ. Oculi Dómini super justos , R. Et aures ejus in preces eórum. *Pf. 33. 16.*

De Actibus Apostolorum.

LECTIO IV. c. 12. v. 1. ad 9.

M Isit Heródes rex manus , ut affligeret quosdam de Ecclésia. Occidit autem Jacobum fratrem Joánnis gládio. Videns autem quia placéret Judæis , appóluit ut apprehénderet & Petrum. Erant autem dies Azymórum. Quem cum apprehendisset , misit in cárcerem , tradens quatuor quaterniónibus militum custodiéndum , volens post Pascha producere eum pópulo. Et Petrus quidem servabátur in cárcere : oratio autem fiebat sinè intermissione ab Ecclésia ad Deum pro eo. Cum autem productúrus eum esset Heródes , in ipsa nocte erat Petrus dormiens inter duos milites , vinctus caténis duábus : & custódes ante óstium custodiébant cárcerem. Et ecce Angelus Dómini ástitit ; & lumen refulsit in habitáculo : percussóque látere Petri , excitávit eum , dicens : Surge velóciter. Et ceciderunt caténæ de má nibus ejus ,

1. AUG. Liberationis S. Petri è carcere. 493

Dixit autem Angelus ad eum : Præcingere , & calcea te caligas tuas. Et fecit sic. Et dixit illi : Circumdanda tibi vestimentum tuum , & sequere me. Et exiens sequebatur eum , & nesciebat quia verum est quod fiebat per Angelum : existimabat autem se visum videre.

R. jv. Magnus , & iudex , & potens est in honore ; & * Non est major illo qui timet Deum. *Eccli. 10. 27.* **ψ.** Videns Heródes quia placéret Judæis , appósuit ut apprehenderet & Petrum. *Act. 12. 3.* * Non.

LECTIO V. v. 10. ad 16.

TRansecúntes autem primam & secundam custodiam , venerunt ad portam ferream quæ ducit ad civitatem , quæ ultrò aperta est eis. Et exeúntes processerunt vicum unum : & continuò discessit Angelus ab eo. Et Petrus ad se reversus , dixit : Nunc scio verè , quia misit Dóminus Angelum suum , & eripuit me de manu Heródis , & de omni expectatióne plebis Judæórum. Consideránsque venit ad domum Mariæ matris Joánnis qui cognominátus est Marcus , ubi erant multi congregati & orántes. Pulsánte autem eo ostium jánuæ , processit puella ad audiéndum , nómine Rhode. Et ut cognóvit vocem Petri , præ gáudio non aperuit já-

nuam , sed intrò currens nuntiávit stare Petrum ante jánuam. At illi dixerunt ad eam : Insánis. Illa autem affirmábat sic se habére. Illi autem dicebant : Angelus ejus est. Petrus autem perseverábat pulsans. Cúm autem aperuissent , viderunt eum , & obstupuérunt.

R. v. Multa sapiéntia Dei , & fortis in poténtia , videns omnes sinè intermissione. * Oculi Dómini ad riméntes eum ; & ipse agnóscit omnem óperam hóminis. *Eccli. 15. 19. 20.* **ψ.** Cúm apprehendisset Petrum Heródes , misit in cárcerem. *Act. 12. 4.* * Oculi.

LECTIO VI. v. 17. ad 19.

ANnuens autem eis manu ut tacérent , narrávit quómodo Dóminus eduxisset eum de cárcere , dixitque : Nuntiáte Jacóbo & fratribus hæc. Et egréssus ábiit in álium locum. Factâ autem die , erat non parva turbatio inter milites , quidnam factum esset de Petro. Heródes autem cúm requisisset eum & non invenisset , inquisitione factâ de custodibus , jussit eos duci : descendénsque à Judæa in Cæsaréam , ibi commorátus est.

R. vj. Timénti Dóminum non occurrunt mala : sed * In tentatióne Deus illum conservábit , & libe-

rabit à malis. *Eccli.* 33. 1.

¶ Petrus quidem servabatur in cárcere. *Act.* 12. 5. *

In. Glória. * In.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Sapiéntia iustum non dereliquit, sed à peccatóribus liberávit eum. *Sap.* 10. 13.

Ant. 2. D. Descéndit cum illo in fóveam, & in vínculis non dereliquit illum. *Sap.* 10. 13. 14.

Ant. 3. g. Dissolúta sunt víncula brachiórum & mánuum illius, per manus Poténtis Jacob. *Gen.* 49. 24.

¶ Dómine, quis similis tibi? *R.* Erípiens inopem de manu fortiórum ejus. *Pf.* 34. 10.

Sermo sancti Joánnis

Chrysósti.

Hom. 8. in *Epist.* ad *Ephes.*

LECTIO VII.

Nihil est æque præclarum atque víncula propter Christum. Si quis amat Christum, novit quod dicitur: Si quis Dómini amore úritur, novit vim vínculorum & dignitatem. Vincitum esse propter Christum, fortáse est præclarior quàm sedere à dextris ejus: hoc est magnificéntius, quàm sedere super duódecim sedes. Hoc sancti Chori solum est intelligere, Apostolorum, inquam. Audi enim beatum Lucam dicentem, eos rediisse gaudentes à conspectu concílii, quóniam digni hábiti sunt pro nómine

Christi contuméliam pati. Atque áliis quidem videtur ridiculum, si probrum & contumélia, dignitátis & lætitiæ loco habeántur: iis autem qui sciunt Christi desidérium, quid beátius, quàm contuméliis áffici? Vellem ego quidem nunc esse iis in locis in quibus dicúntur manére illa víncula: vellem vidére caténas quas pertiméscunt quidem & horrent dæmones, reveréntur autem Angeli. Nihil est enim mélius quàm mala pati propter Christum. O beáta víncula! & beátas manus quas ornávit illa caténa! Ego si fuíssem illis temporibus, tunc máximè eas essem amplexus: certássem illas deosculári manus, quæ dignæ sunt hábitæ pro Dómino meo vincíri.

R. vij. Prostravérunt se super terram, mitténtes cínerem super cápita sua, unánimes orántes, * Ut Deus misericórdiam suam osténderet. *Judith.* 7. 4. ¶ Orátio fiebat sinè intermissione ab Ecclesiá ad Deum pro Petro. *Act.* 12. 5. * Ut Deus.

LECTIO VIII.

ERat, inquit Lucas, Petrus vinctus & traditus militibus, & dormiebat. Non dormiisset, si in magna fuisset sollicitúdine. Dormiebat inter mílites, & venit ad eum Angelus, & percússó ejus latere, eum

1. AUG. Liberationis S. Petri è carcere. 495

excitavit. Si quis ergo mihi diceret : Quid malles , an esse Angelus qui Petrum púpugit , an Petrus qui salvus evásit ? Mallem esse Petrus propter quem venit Angelus : illa mihi prodessent víncula. Quid ergo ? Quómodo , inquit , precátur tanquam liberátus magnis malis ? Ne miréris : precátur enim timens ne moriátur. Timebat autem mori , propterea quòd vitam adhuc matériam vellet ac causam feréndi cruciátus. Dénique audi quid dicat beátus Paulus : Dissólvi & cum Christo esse multò mélius : permanére autem in carne necessárium propter vos. Hoc étiam vocávit grátiam , scribens : Vobis , inquit , donátum est à Christo , non solùm ut in eum credátis , sed étiam ut pro eo patiámini. Nec propterea tantum bonum est , vinctum esse propter Christum , quòd ea res regnum concíliet ; sed quòd ea fiat propter Christum. Quanta est gloriátio scire quòd propter Christum sit vinctus ! quanta volúptas , quantus honor , quantus splendor ! Vellem hæc perpétuò effári.

R. viij. Nunc ergo * Ecce solvi te hódie de caténis quæ sunt in manibus tuis. Jer. 40. 4. ¶ Angelus Domini ástitit , & lumen refulsit in habitáculo , percussóque latere Petri , ex-

citavit eum , dicens : Surge velociter. Act. 12. 7. * Ecce.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

LECTIO IX. c. 16. v. 13. ad 19.

Petri confessionis præmium.

VENIT Jesus in partes Cæsarææ Philippi ; & interrogábat discipulos suos , dicens : Quem dicunt homines esse Filium hominis ? Et reliqua.

Homília sancti Hierónymi Presbyteri.

In Cap. 16. Matt.

Petrus ex persóna ómnium Apostolorum profitétur : Tu es Christus Filius Dei vivi. Respóndens autem Jesus , dixit ei : Beátus es , Simon Barjóna : testimónio de se Apóstoli reddit vicem. Petrus dixerat : Tu es Christus Filius Dei vivi : mercédem recépit vera conféssio. Beátus es , Simon Barjóna. Quare ? Quia non revelávit tibi caro & sanguis ; sed revelávit Pater. Quod caro & sanguis reveláre non potuit , Spíritus sancti gratiã revelátum est. Et ego dico tibi. Quid est quod ait ? Et ego dico tibi : Quia tu mihi dixisti : Tu es Christus Filius Dei vivi : Et ego dico tibi , non sermone casso , & nullum habente opus , sed dico tibi , quia meum dixisse , fecisse est. Quia tu es Petrus , & super

hanc Petram ædificábo Ecclésiám meam.

R. jx. Deus meus misit Angelum suum, & conclúsit ora leónum, & non nocuérent mihi; * Quia coram eo justítia invénta est in me. *Dan.* 6. 22. *Ps.* Petrus ad se revérsus, dixit: Nunc scio vrè quia misit Dóminus Angelum suum, & erípuit me de manu Heródís. *Act.* 12. 11. * Quia. Glória. * Quia.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

Ps. Sacerdotalis. Lux orta est justo, *R.* Et rectis corde lætítia. *Ps.* 96. 11.

Ant. 4. D. Exaltátti, Dómine, super terram habitatiónem meam, & pro morte defluente deprecátus sum. *Eccli.* 51. 13.

Ant. 3. a. Cum angustia-rétur in me ánima mea, Dómini recordátus sum, ut véniat ad te orátio mea. *Jon.* 2. 8.

Ant. 5. a. Ipsi dicunt ad me: Ubi est verbum Dómini? véniat. Et ego non sum turbátus te Pastórem sequens. *Jer.* 17. 15. 16.

Ant. 8. c. Recordátus es. **CANTICUM.** *Eccli.* c. 51. v. 4. ad 12.

Gratiarum actio iusti à peccatoribus liberati.

Liberásti me, Dómine, secundum multitudinem misericórdiæ nóminis tui, * à rugiéntibus præparátis ad escam.

De mánibus quæréntium ánimam meam, * & de portis tribulatiónum quæ circumdedérunt me.... & à rege iníquo....

Laudábit usque ad mortem ánima mea Dóminum, * & vita mea appropínquans erat in inférno deórsum.

Circumdedérunt me undique: * & non erat qui adjuvaret.

Respiciens eram ad adiutórium hóminum, * & non erat.

Memorátus sum misericórdiæ tuæ, Dómine, * & operatiónis tuæ, quæ à século sunt.

Quóniam éruis sustinéntes te, Dómine, * & liberas eos de mánibus géntium.

Ant. Recordátus es mei, Deus, & non dereliquísti diligéntes te. *Dan.* 14. 37.

Ant. 2. D. In voce laudis immolábo tibi; quæcúmque vovi, reddam pro salute Dómino. *Jon.* 2. 10.

CAPITULUM. 2. Petr. 2. 9.

NOVIT Dóminus pios de tentatióne eripere, iníquos verò in diem iudicii reserváre cruciándos.

HYMNUS. S. V.
QUI Christiáno gloriántur nómine, Ahéna frustra vincla captívos tenent, Frustrà satélles servat in-sómnis fóres; Inter caténas mente sunt libérrimá.

ORNAMENTA revinctos in-

1. AUG. Liberationis S. Petri è carcere. 497

videndæ cõmpedes,
Nec ponderosæ, quas amor
leves facit :

Non densa retri cárceris
nox obsidet ,

Æterna summo quos manet
cælo dies.

DULCES catenæ quæ
reum non arguunt ,

Sed Christi amantem quæ
probant Apóstolum :

Regum coronis , aúreis mon-
nilibus ,

Vos , sacra , pluris æstimá-
mus , vincula.

PATRI suprémo , sit
supréma glória ;

Tibique laudes totus orbis
cõcincinat ,

Æternæ Fili , splendor ætér-
ni Patris ;

Compar sit almo laus de-
cúsque Flámini.

Amen.

¶ Dirupísti , Dómine ,
vincula mea : *℟.* Tibi fa-
crificábo hóstiam laudis.

Psf. 115. 16. 17.

Ad Benedíctus , Ant. 1. f.
Vivus & sanus confitébe-
ris , & laudábis Deum , &

gloriáberis in miserationi-
bus illíus. *Eccli. 17. 27.*

Oratio.

DEus , qui beátum Pe-
trum Apóstolum à vín-
culis absolutum , illæsum
abíre fecísti ; nostrórum ,
quæsumus , absólve víncula
peccatórum , ut ab eórum
néxibus expediti , liberá tibi
mente serviámus ; Per Dó-
minum.

A D PRIMAM.

Ans. Exaltásti.

CAPITULUM. 1. Petr.

4. 14.

SI exprobrámini in nó-
mine Christi , beáti éri-
tis ; quóniam quod est ho-
nóris , glóriæ , & virtútis
Dei , & qui est ejus Spíri-
tus , super vos requiércit.

℟. breve. Christe.

A D TERTIAM.

Ans. Cùm.

CAPITULUM. Jac. 5. 16.

ORáte pro ínvicem , ut
salvémini : multum
enim valet deprecátio justí
assídua.

*℟. breve. Clamavérunt
justi , * Et Dóminus exau-
divit eos. ℟. Clamavérunt.*

*℣. Et ex ómnibus tribula-
tiónibus eórum liberávit
eos. * Et. Glória. ℟. Cla-
mavérunt. Psf. 33. 18.*

*℣. Exaudivit paúperes
Dóminus ; ℟. Et vinctos
suos non despéxit. Psf. 68.*

34. AD SEXTAM.

Ans. Ipsí.

CAPITULUM. 1. Petr. 1. 6. 7.

EXultábitis , módicùm
nunc si opórtet contri-
stári in váriis tentatiónibus :

ut probátio vestræ fidei
multò pretiósior auro quod

per ignem probátur , inve-
niátur in laudem , & gló-
riam , & honórem.

*℟. breve. Ecce sic * Be-
nedicétur homo , ℟. Ecce.*

℣. Qui timer Dóminum.

* Benedicétur. Glória. ℟.

Ecce. Psf. 127. 4.

ψ. Multæ tribulationes
iustorum; R. Et de omni-
bus his liberabit eos Dó-
minus. Ps. 33. 20.

AD NONAM.

Ant. In voce.

CAPITULUM. Jer. 20. 13.

CAntáte Dómino, lau-
date Dóminum; quia
liberávit ánimam paúperis
de manu malórum.

R. breve. Misit de cœlo
Dóminus, * Et liberávit
me. R. Misit. ψ. Dedit
in opprobrium conculcán-
tes me. * Et. Glória. R. Mi-
si. Ps. 56. 4.

ψ. Salvum me fecit Dó-
minus: R. Quóniam vó-
luit me. Ps. 17. 20.

AD VESPERAS.

Ant. 4. D. Liberávit me
Dóminus ab inimico meo
potentíssimo, & ab his qui
óderant me. 2. Reg. 22.
18.

Ant. 3. à. Mihi ástitit,
& confortávit me, ut per
me prædicatio impleátur.
2. Tim. 4. 17.

Ant. 5. C. Quæ circa
me sunt, magis ad profé-
ctum venérunt Evangélii,
itá ut víncula mea manifé-
sta fierent in Christo. Phi-
lipp. 1. 12. 13.

Ant. 8. c. Persecutió-
nes sustinui, & ex ómnibus
erípuit me Dóminus. 2.
Tim. 3. 11.

Ant. 2. D. Liberávit me
Dóminus ab omni ópere
malo, & salvum faciet in
regnum suum cœléste. 2.
Tim. 4. 18.

CAPITULUM. 1. Petr.

2. 20.

QUæ est glória, si pec-
cantes & colaphizáti
suffértis? sed si bene-
facientes patienter sustiné-
tis, hæc est grátia apud
Deum.

Hymnus. Qui Christiá-
no, *suprà*, ad Laudes, p.
496.

ψ. Mirábilis Deus in san-
ctis suis, Deus Israél; R.
Ipse dabit virtútem & forti-
túdinem plebi suæ. Ps. 67.
36.

Ad Magnificat, Ant. 4. E.
Narrávit Petrus quómodo
Dóminus eduxisset eum de
cárcere; dixitque: Nuntiá-
te Jacóbo & fratribus hæc.
Act. 12. 17.

Commemoratio de S. Ste-
phano.

Ant. Bonus, ψ. Justus,
p. x. Oratio, Fac nos, p.
xiv.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Beáti qui lu-
gent, quóniam ipsi conso-
labúntur. Matt. 5. 5.

Hymnus. Grates, perá-
cto jam die, p. 163.

CAPITULUM. 1. Petr. 5. 10.

DEus omnis grátia, qui
vocávit nos in ætér-
nam suam glóriam in Chri-
sto Jesu, módicū passos
ipse perficiet, confirmábit,
solidabítque.

R. breve. In manus.

Ad Nunc dimíttis, Ant.
6. F. Regnum cœlórum vīm
páritur, & violénti rápíant
illud. Matt. 11. 12.

AUG. S. Stephani, Papa & Martyris. 499

DIE II. Oratio, Fac nos, p. xiv.

IN FESTO DIE III.

CTI STEPHANI, IN REVELATIONE,

apæ & Martyris. SEU INVENT. CORPORIS

Simplex. SANCTI STEPHANI,

Protomartyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius

Martyris, p. ix. additis

quæ sequuntur.

LECTIO III.

Cypr. Ufuard. & Adon.

éphanus, post Lúcium

ccefsórem Cornélii,

inam rexit Ecclésiám.

abátur ejus tempóri-

lovatíanórum hâresis,

pœniténtibus lenitátis

næ solátia claudébat,

pe pacis & communi-

nis. His cùm se Mar-

s Arelaténsis adjun-

, Stéphanus ea de re

im à Faustino Lugdu-

, subínde à sancto Cy-

o mónitus est. Ecclé-

men discíssæ ad unitá-

evérssæ sunt, & réddi-

nsperátò pacem Dio-

s Alexandrínus ipsi

iano per líteras gra-

is est. Alia quoque

s exórta est contro-

a, utrùm baptizáti ab

icis ad Ecclésiám re-

tes, dénuò essent bap-

di: de qua quid sentí-

téphanus, ad Cypriá-

scripsit his verbis: Ni-

nnovétur, nisi quod

rum est. Demùm post

nístrátam per áliquot

s Ecclésiám, in per-

ióne Valeriáni, Martí-

súbíit, anno Christi

ntésimo quinquagési-

éptimo.

Oratio, Fac nos, p. xiv.

DIE III.

IN REVELATIONE,

SEU INVENT. CORPORIS

SANCTI STEPHANI,

Protomartyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius

Martyris, p. ix. additis

quæ sequuntur.

LECTIO III.

Ex Epist. Lucian. de Invent.

S. Siph. & S. Greg. Tur.

S Ancti Stéphaní Proto-

mártyris, Gamaliélis,

Nicodémi, & Abibóris

córpora, quæ diu latúeránt,

Luciáno Presbýtero diví-

nítus admónito, invénta

sunt propè Jerosólymam,

Theodósio junióre & Ho-

nório imperántibus. Cujus

rei famâ, magna hómi-

num multitúdo commóta,

eò convénit: plurésque vá-

riis morbis affécti, sani re-

diérunt. Sacræ Reliquiæ

summâ celebrítate in san-

ctam Ecclésiám Sion illátæ

sunt, ex quibus váriæ par-

tículæ in Africam, Gál-

liam, aliásque orbis partes

delátæ, multis claruérunt

miráculis.

Oratio.

O Mnípotens sempitérne

Deus, qui sacrum bea-

tíssimi Protomártyris Sté-

phani corpus Fidélibus tuis

reveláre voluísti; concéde

intercessiónis ejus auxílio,

nos ab instántibus tribula-

tiónibus liberári, & ætér-

nis consolatióibus adim-

pléri; Per Dóminum.

VESPERÆ à Capitulo de
Sequenti, cum Commemora-
tione de Inventione Corp.
S. Stephani.

D I E I V.

I N F E S T O

SANCTI DOMINICI,
Presbyteri, Institutoris
Ordinis Prædicatorum.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius
S. Presbyteri, p. xxxvij. ad-
ditis quæ sequuntur.

L E C T I O I I I.

Ex variis ipsius vitæ
Scriptoribus.

Dominicus, Calárogæ
in Hispânia ex nobili
Gusmannórum sanguine
natus est. Mater ejus cum
esset grávida, in somno
quædam vidit, quæ non
obscurè significábant, eum
quem parítura erat, splen-
dóre sanctitátis & doctri-
næ, multos ad pietátem
Christiánam inflammatú-
rum. Paléntiæ, liberalibus
disciplínis, & Theológiæ
óperam dedit: quo in stú-
dio, cum plúrimum profe-
cisset, inter Canónicos re-
guláres Uxaménsis Ecclé-
siæ cooptátus est. Hujus
ingénium & virtus máxi-
mè enítuit in expugnándis
Mahumetanórum erróri-
bus, sed præcipuè in ever-
téndis Albigénsibus hæré-
ticis qui Tolosátes pervers-
tere conabántur. Fidei pro-
pugnandæ stúdio semper
incénsus, instituit Prædica-
tórum Ordinem, cujus con-
firmatióem póstmodum

impetrávit ab Honório té-
tio. Anno Christi ducen-
tésimo vigésimo primo su-
pra millésimum, ætátis
quingagésimo primo, Bo-
nóniæ febre corréptus, ca-
ritátem, humilitátem, &
paupertátem frátribus te-
staménto relínquens, ob-
dormívit in Dómino, sex-
tâ die Augústi.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiám
tuam beáti Dominici
illumináre dignátus es mé-
ritis & doctrinis; concéde,
ut ejus intercessióne, tem-
porálibus non destituátur
auxíliis, & spirituálibus
semper proficiat incremén-
tis; Per Dóminum.

D I E V I.

I N T R A N S F I G U R A T I O N E
D O M I N I.

Duplex majus.

I N I. V E S P E R I S.

Antiphona 1. toni g.

Audítam faciet Dómi-
nus glóriam vocis suæ.
Is. 30. 30.

Ant. 2. D. Vidébunt
glóriam Dómini & decó-
rem Dei nostri. Is. 35. 2.

Ant. 3. a. Laudis ejus
plena est terra: splendor
ejus ut lux erit. Hab. 3.
3. 4.

Ant. 4. a. Quis satiábi-
tur videns glóriam ejus?
Eccli. 42. 26.

Ant. 5. a. Quis vidébit
eum, & enarrábit? & quis
magnificábit eum, sicut
est ab inítio? Eccli. 43.
35.

CAPITULUM. *Is.* 4. 2.

IN die illa erit Germen
Dómini in magnificén-
tia & glória, & fructus
terræ sublimis, & exultá-
tio his qui salváti fúerint
de Israël.

R. Vidébunt & in cele-
ritate salutem vestram à
Deo; * Quæ supervéniet
vobis, cum honóre ma-
gno, & splendóre ætérno.

Bar. 4. 24. *ψ.* Si ministrá-
tio damnationis glória est,
multò magis abúndat mi-
nistérium iustitiæ in gló-
ria. 2. *Cor.* 3. 9. * Quæ.
Glória. * Quæ.

HYMNUS. S. V.

HOC iussa quondam
rumpimus
Festo die, siléntia:
Celáta dudum jam decet
Vulgáre nos Mystéria.

MONTIS sub alto vér-
tice,

Tribus vocátis téstibus,
O Christe! visus háctenùs
Terris homo, pates Deus.

Tu æ latens lucis jubar
Sacros in artus éffluit;
Vestis tuo te Númine,
Tibique totus rédderis.

Cælo tonánte, pró-
tinus

Audíta summi vox Patris,
Te, nube ruptâ, Filium
Quo gloriátur, ásserit.

Hic est Magister óm-
nium,

Quem pronus orbis aúdiat;
Siléte, mortáles; Deus
Qui nos docet, fatur Deus.

Qui, nube ruptâ, te
palàm

Natum vocávit, laus Pa-
tri;

Tibique Nato; nec minor
Laus utriúsq; Flámini.

Amen.

ψ. Ædificávit Dóminus
Sion; *R.* Et vidébitur in
glória sua. *Pf.* 101. 17.

Ad Magnificat, Ant. 8. G.
Pulchritúdinem candóris
ejus admirábitur óculus,
& super ímbrem ejus ex-
pavéscet cor. *Eccli.* 43. 20.

Oratio, Deus, qui, in-
frà, ad Laudes, p. 507.

COMPLETORIUM habe-
tur post II. Vesperas.

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

Invitatorium. Splendó-
rem glóriæ Dei, Christum
Jesum, * Veníte, adoré-
mus. *Hebr.* 1. 3.

Psalms, Veníte, p. 2.
ritu duplici.

HYMNUS. S. V.

FONS lucis ætérnæ;
Deus,

Qui, nube nostri córporis,
Das temperáti Núminis
Blandâ frui præsentíâ

CESSANTE jam mirá-
culo

Quo te premébas hácte-
nùs,

Mortále quidquid sumpse-
ras,

Splendóre circumfúnditur.

REI gerendæ cóncius
Fidos sodáles éligis:

Ut qui tuæ testes necis,
Testes tuæ sint glóriæ.

AD astra curru flám-
meo

Qui raptus olim tránsiit;

sub mole lucis obrutus ,
Vix te tuendo sustinet.

E F R O N T E qui lucem
vibrat ,
Cedit tuis fulgoribus :
Vetusta Lex jam se pavet
Legi novæ componere.

Q U I , nube ruptâ , te pa-
lâm
Natum vocavit , laus Pa-
tri ;
Tibique Nato ; nec mi-
nor
Laus utriusque Flâmini.
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. a. Assumpsit Je-
sus Petrum , & Jacobum ,
& Joannem ; & ascendit
in montem , ut orâret. *Luc.*
9. 28.

Ant. 7. c. Ducit illos in
montem excelsum seorsum
solos , & transfiguratus est
coram ipsis. *Marc.* 9. 1.

Ant. 3. c. Facta est , dum
orâret , species vultus ejus
altera , & vestitus ejus al-
bus & resurgens. *Luc.* 9.
29.

ψ. Speciosus formâ præ
filiis hominum ; R. Diffusa
est grâtia in labiis tuis. *Pf.*
44. 3.

*Lectioes de Scriptura
occurren.*

R. j. Venite in conspectu
ejus ; & * Adorate Dômi-
num in decore sancto. 1.
Par. 16. 29. ψ. Vultit Deus
notas facere divitias gloriæ
sacramenti hujus. *Coloss.* 1.
27. * Adorate.

R. ij. Dômine Deus
meus , magnificatus es ve-

hementer. * Confessionem
& decorem induisti , am-
ctus lumine , sicut vestimen-
to. *Pf.* 103. 1. 2. ψ. Re-
splenduit facies ejus sicut
sol , vestimenta autem ejus
facta sunt alba sicut nix.
Matt. 17. 2. * Confessio-
nem.

R. iij. Deus qui glorifi-
catur in concilio sancto-
rum ; magnus & terribilis
super omnes qui in circuitu
ejus sunt. * Dômine Deus
virtutum , quis similis tibi ?
Pf. 88. 8. 9. ψ. Vidimus
gloriam ejus , gloriam
quasi Unigeniti à Patre.
Joan. 1. 24. * Dômine.
Glória. * Dômine.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Ecce apparue-
runt illis Moyses & Elias
cum Jesu loquentes. *Matt.*
17. 3.

Ant. 2. D. Dicebant ex-
celsum ejus quem comple-
turus erat in Jerusalem.
Luc. 9. 31.

Ant. 1. a. Petrus , & qui
cum illo erant , gravati
erant somno : & evigilantes
viderunt majestatem ejus.
Luc. 9. 32.

ψ. In concilio justorum
& congregatione , R. Ma-
gna opera Dômini. *Pf.*
110. 1. 2.

Sermo sancti Leonis Papæ.
Serm. 94. de Transfig. Dom.
Cap. 3. & 4.

LECTIO IV.

A Perit Dôminus coram
electis testibus glô-
riam suam , & communem

illam cum cæteris corporis formam tanto splendore clarificat; ut & facies ejus solis fulgóri similis, & vestitus candóri nivium esset æqualis. In qua Transfiguratione illud quidem principaliter agebatur; ut de cordibus discipulorum crucis scandalum tolleretur: nec conturbaret eorum fidem voluntariæ humilitas passionis, quibus revelata esset absconditæ excellentia dignitatis. Sed non minore providentiâ spes Ecclesiæ sanctæ fundabatur, ut totum corpus Christi agnosceret, quali esset commutatione donandum: ut ejus sibi honoris consortium membra promitterent, qui in Capite præfulsisset. Confirmandis verò Apóstolis, & ad omnem sciéntiam provehendis, alia quoque in illo miraculo accessit instructio. Móyses enim & Eliás, Lex scilicet & Prophætæ, apparuerunt cum Dómino loquentes, ut verissimè in illa quinque virorum præsentia compleretur quod dictum est: In duobus vel tribus téstibus stat omne verbum. Quid hoc stabilius, quid firmitus verbo, in cujus prædicatione Véteris & Novi Testaménti concinit tuba, & cum Evangelica doctrína, antiquarum protestationum instrumenta concurrunt? Adstipulantur enim sibi invicem

utriusque fœderis páginæ; & quem sub velámine mysteriõrum præcedéntia signa promiserant, manifestum atque perspicuum præsentis glóriæ splendor ostendit.

Æ. *ju.* In dextera ejus ignea lex: dilexit pópulos: * Omnes sancti in manu illius sunt. *Deut.* 33. 2. 3. *ψ.* Ecce duo viri loquebantur cum Jesu; erant autem Móyses & Eliás. *Luc.* 9. 30. * Omnes.

LECTIO V. - *Cap.* 5.

His ergo sacramentorum revelationibus Petrus Apóstolus incitatus, mundána spernens & terrena fastidians, in æternorum desiderium quodam mentis rapiebatur excessu: & gaudio torius visionis implétus, ibi cum Jesu optabat habitare, ubi manifestatâ ejus glóriâ lætabatur. Unde & ait: Dómine, bonum est nos híc esse: si vis, faciamus híc tria tabernacula, Tibi unum, Móysi unum, & Eliæ unum. Sed huic suggestióni Dóminus non respóndit, significans non quidem improbum, sed inordinatum esse quod cuperet, cum salvári mundus, nisi Christi morte non posset: & exémplo Dómini in hoc vocarétur credentium fides, ut licet non oportéret de beatitudinis promissionibus dubitari, intelligerémus tamen intertentationes hujus vitæ prius

nobis tolerántiam postulándam esse quàm glóriam : quia témpora patiéndi non potest felicitas præveníre regnándi.

R. v. Quàm dilécta tabernácula tua , Dómine virtútum ! * Concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini. *Pf.* 83. 2. 3. *ŷ.* Ait Petrus ad Jesum : Præcéptor , bonum est nos híc esse. *Luc.* 9. 33. * Concupíscit.

LECTIO VI. Cap. 8.

HÆc, dilectissimi, non ad illórum tantum utilitatem dicta sunt , qui ea propriis aúribus audiérunt : sed in illis tribus Apóstolis univérſa Ecclésia didicit , quidquid eórum & aspéctus vidit & auditus accepit. Confirmétur ergo , secundum prædicationem sacratissimi Evángelii, ómnium fides : & nemo de Christi cruce per quam mundus redemptus est, erubéſcat. Nec idéò quisquam, aut pati pro iustitia tímeat , aut de promissórum retributione diffidat : quia per labórem ad réquiem , & per mortem transítur ad vitam : cum omnem humilitátis nostræ infirmitatem ille suscéperit , in quo , si in confessione & in dilectione ipsius permaneamus , & quod vicit , vincimus , & quod promísit , accipimus. Quia sive ad faciéndam mandáta , sive ad tolerándam advérſa , præ-

missa Patris vox debet semper aúribus nostris intónare, dicéntis : Hic est Filius meus diléctus in quo mihi benè complácuí : ipsum audíte.

R. vj. Altária tua , Dómine virtútum , Rex meus , & Deus meus : * Beáti qui hábitant in domo tua , Dómine. *Pf.* 83. 4. 5. *ŷ.* Si vis , faciámus híc tria tabernácula , Tibi unum , Móysi unum , & Elíæ unum. *Matt.* 17. 4. * Beáti. Glória. * Beáti.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Adbuc Petro loquente , ecce nubes lúcida obumbrávit eos. *Matt.* 17. 5.

Ant. 7. d. Venit vox de nube, dicens : Hic est Filius meus caríssimus : audíte illum. *Marc.* 9. 6.

Ant. 5. a. Audiéntes discípuli cecidérunt in faciém suam , & timuérunť valde. *Matt.* 17. 6.

ŷ. Intónuit de cœlo Dóminus ; *R.* Et Altíſſimus dedit vocem suam. *Pf.* 17. 14. De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

LECTIO VII. c. 3. v. 1. ad 6.

UNde , fratres sancti , vocationis cœlestis participes , consideráte Apóstolum & Pontíficem confessionis nostræ Jesum , qui fidélis est ei qui fecit illum , sicut & Móyses , in omni domo ejus. Ampliórís enim glóriæ iste pater Móysq

Móyse dignus est hábitus, quantò ampliorem honórem habet domûs, qui fabricávit illam. Omnis namque domus fabricátur ab aliquo: qui autem ómnia creávit, Deus est. Et Móyses quidem fidélis erat in tota domo ejus tanquam fámulus, in testimónium eórum quæ dicénda erant: Christus verò tanquam fílius in domo sua: quæ domus sumus nos, si fidúciā & glóriā spei, usque ad finem, firmam retineámus.

¶. vij. Ecce Servus meus, suscipiam eum, Eléctus meus, * Complácuít sibi in illo ánima mea. *Is. 42. 1.* *¶.* Ecce vox de nube, dicens: Hic est Fílius meus diléctus. *Matt. 17. 5.* * Complácuít.

De Epístola secúnda beáti Petri Apóstoli.

LECTIO VIII. c. 1. v. 16. ad finem.

Non doctas fábulas secúti, notam fécimus vobis Dómini nostri Jesu Christi virtútem & præsentiam: sed speculatóres facti illius magnitúdinis. Accípiens enim à Deo Patre honórem & glóriā, voce delápsa ad eum hujuscémodi à magnífica glória: Hic est Fílius meus diléctus, in quo mihi complácuít; ipsum audíte. Et hanc vocem nos audívimus de cælo alátam, cum essemus cum ipso in monte sancto. Et habémus firmiorem prophé-

Pars Æstiva.

ticum sermónem: cui benefácitis attendéntes, quasi lucérnæ lucénti in caliginóso loco, donec dies elucéscat, & lúci fer oriátur in córdibus vestris: hoc primum intelligéntes, quòd omnis prophétia Scriptúræ própria interpretatióne non fit. Non enim voluntáte humaná alláta est aliquándò prophétia: sed Spíritu sancto inspiráti, locúti sunt sancti Dei hómines.

¶. viij. Constitutebúntur cæli mirabília tua, Dómine; etenim veritátem tuam in ecclésia sanctorum; quóniam * Quis in núbibus æquábitur Dómino? *Pf. 88. 6. 7. ¶.* Cui dixit Deus aliquándò Angelórum: Fílius meus es tu? *Hebr. 1. 5.* * Quis.

Lectio sancti Evangélii secúndum Matthæum.

LECTIO IX. c. 17. v. 1. ad 9.

Christus transfiguratus.
Assúmit Jesus Petrum, & Jacóbum, & Joánnem fratrem ejus, & ducit illos in montem excélsū seorsū, & transfigurátus est ante eos. Et reliqua.
Homília sancti Hierónymi Presbýteri.

In Cap. 17. Matt.
Ubi splendor faciēi osténditur, & candor describitur véstium, non substantia tollitur, sed glória commutátur. Resplénduit faciēs ejus sicut sol. Certè transformátus est

X.

Dóminus in eam glóriam quâ venturus est postea in regno suo. Et ecce apparuerunt illis Móyses & Elías. Scribis & Phariseis tentantibus se, & de cælo signa poscentibus dare noluit: sed pravam postulationem confutavit responsione prudenti. Hic verò, ut Apostolorum augeat fidem, dat signum de cælo, Eliá inde descendente quò conscenderat, & Móyse ab inferis resurgente: quod & Achaz per Isaiam præcipitur ut petat sibi signum de excelsis aut de inferno. Nam quod dictum est: Apparuerunt illis Móyses & Elías cum eo loquentes, & in alio refertur Evangelio, nuntiâsse ei quæ Jerosolymis passurus esset, Lex ostenditur & Prophætæ, qui & Passionem Domini & Resurrectionem crebris vocibus nuntiârunt.

R. *Jx.* Ecce ostendit nobis Dóminus Deus noster maiestatem & magnitudinem suam: * Vocem ejus audivimus. *Deut.* 5. 24. *Ps.* Deus patrum nostrorum glorificavit Fílium suum Jesum. *Act.* 3. 13. * Vocem. Glória. * Vocem.

Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

Ps. Sacerdotalis. Dómine, in lumine vultus tui ambulábunt; *R.* Et in nomine tuo exultábunt to-

tâ die. *Psf.* 88. 16. 17.

Ant. 2. D. Magnificátus es, Dómine Deus, quia non est similis tui, neque est Deus extra te. 2. *Reg.* 7. 22.

Ant. 4. f. Benedíctum nomen glóriæ tuæ sanctum, & laudábile, & superexaltatum in omnibus séculis. *Dan.* 3. 52.

Ant. 3. a. Circúmda tibi decórem, & in sublíme erigere, & esto gloriósius. *Job.* 40. 5.

Ant. 5. a. Benedícant. CANTICUM BARUCH, c. 3. v. 36. ad finem.

Christus cum hominibus conversatus.

Hic est Deus noster; * & non æstimábitur álius advérsus eum.

Hic adinvenit omnem viam disciplinæ, * & tradidit illam Jacob púero suo, & Israël dilecto suo.

Post hæc in terris visus est, * & cum hominibus conversátus est.

Ant. Benedícant nómini glóriæ tuæ excelsis, in omni benedictióne & laude. 2. *Esd.* 9. 5.

Ant. 8. c. Benedíctus es in throno regni tui, & superlaudábilis & superexaltátus in sécula. *Dan.* 3. 54.

CAPITULUM. 2. *Petr.* 1. 16.

Non doctas fábulas secúti, notam fécimus vobis Dómini nostri Jesu Christi virtutem & præsen-

tiam, sed speculatores facti illius magnitudinis.

HYMNUS S. V.

QUAM nos potenter allicis!

Te, Christe, quando detegis,

Te quando celas, provi-

dus

Nobis peræquè consulis.

Hic nos adoptat filios,

Qui te vocavit Filium;

Sponsor futuræ gloriæ

Dat certa nobis pignora.

E N U B E quid Pater probat?

De monte quid, Fili, doces?

Umbris procul cedentibus,

Restabat una veritas.

Ut iussa Patris impleas,

Maclanda mundo Victimæ,

Formam resumens pristina-

nam,

Mortalitati redderis.

F A C, Christe, qui nobis lates,

Obscura dum regit fides,

Fracto solutus corpore,

Nos, te videre, te frui.

Q U I, nube rupta, te pal-

lam

Natum vocavit, laus Patri;

Tibi que Nato; nec minor

Laus utriusque Flámini.

Amen.

ψ. Testimonia tua credibilia facta sunt nimis: R. Domum tuam decet sanctitudo, Domine. Ps. 92. 5.

Ad Benedictus, Ant. 1. D.

Non est Deus, præter te,

Domine; innova signa, &

immuta mirabilia. Eccli.

36. 5. 6.

Oratio.

DEus, qui fidei sacramenta in Unigeniti tui gloriosa Transfiguratione, patrum testimonio roborasti, & adoptionem filiorum perfectam, voce delapsâ, in nube lucida mirabiliter præsignasti; concede propitius, ut ipsius Regis gloriæ nos coheredes efficias, & ejusdem gloriæ tribuas esse consortes; Per eundem Dominum.

AD PRIMAM.

Ant. Magnificatus.

CAPITULUM. Bar. 4. 2. 3.

Ambula per viam ad splendorem ejus, contra lumen ejus. Ne radas alteri gloriam tuam, & dignitatem tuam genti alienæ.

In R. brevi. ψ. Qui clarificatus es à Patre. Joan. 12. 28.

AD TERTIAM.

Ant. Benedictum.

CAPITULUM. Hebr. 12. 25.

Videte ne recusatis loquentem: si enim illi non effugerunt, recusantes eum qui super terram loquebatur, multò magis nos qui de cœlis loquentem nobis avertimus.

R. breve. Spécie tuâ, * Et pulchritudine tuâ intende. R. Spécie. ψ. Prósperè procéde, & regna. * Et. Glória. R. Spécie. Ps. 44. 5.

ψ. Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: R. Virga directionis, virga regni tui. Ps. 44. 7.

Y ij

AD SEXTAM.

Ant. Circúmda.CAPITULUM. *Hebr.* 3. 3.

Ampliôris glóriæ Jesus præ Môyle dignus est hábitus, quantò ampliorem honórem habet domûs, qui fabricávit illam.

R. *breve.* Constitútus sum Rex à Dómino, * Super Sion montem sanctum ejus. *R.* Constitútus. *Ps.* Prædicans præceptum ejus. * Super. Glória. *R.* Constitútus. *Pf.* 2. 6.

Ps. Dóminus dixit ad me: *R.* Fílius meus es tu. *Pf.* 2. 7.

AD NONAM.

Ant. Benedíctus es.CAPITULUM. *Hebr.* 2.

2. 3.

Si qui per Angelos dictus est sermo, factus est firmus, & omnis prævaricatio & inobediéntia accépit justam mercedis retributióem, quómodo nos effugiémus, si tantam neglexérimus salútem?

R. *breve.* Dóminus recognávit, * Decórem indútus est. *R.* Dóminus. *Ps.* Indútus est Dóminus fortitúdinem, & præcínxit se. * Decórem. Glória. *R.* Dóminus. *Pf.* 92. 1.

Ps. Si vocem ejus audieritis, *R.* Nolíte obduráre corda vestra. *Pf.* 94. 8.

AD VESPERAS.

Ant. 7. G. Grátia manifestáta est nunc, per illuminationem Salvatóris nostri Jesu Christi. 2. *Tim.* 1. 10.

Ant. 2. D. Revelátá fácie, glóriam Dómini specularé, in eámdem imáginem transformámur. 1. *Cor.* 3. 18.

Ans. 1. g. Piè vivámus in hoc século, expectántes beatam spem, & advéntum glóriæ magni Dei, & Salvatóris nostri Jesu Christi. *Tit.* 2. 12. 13.

Ant. 3. g. Reformábit corpus humilitátis nostræ configurátum Córpori claritátis suæ. *Philipp.* 3. 21.

Ant. 5. a. Quos præscívit Deus, & prædestinávit confórmes fieri imáginis Fílii sui, ut sit ipse Primogénitus in multis frátribus. *Rom.* 8. 29.

CAPITULUM. 1. *Petr.* 1. 12.

Prophétis revelátum est, quia non sibi metíplis, vobis autem ministrábant ea quæ nunc nuntiáta sunt vobis, per eos qui evangelizavérunt vobis, Spíritu sancto misso de cœlo, in quem desíderant Angeli prospícere.

Hymnus. Hoc iussu quoddam, *suprà*, in *I. Vespertis*, p. 501.

Ps. Satiabor, Dómine: *R.* Cùm apparúerit glória tua. *Pf.* 16. 15.

Ad Magnificat, *Ans.* 6. F. Descendéntibus discípulis de monte, præcépit eis Jesus, dicens: Némini dixeritis visióem, donec Fílius hóminis à mórtuis resurgat. *Matt.* 17. 9.

7. AUG. S. Xysti, Papæ & Martyris.

509

Commemoratio de S. Xysto.

Ant. Bonus, ꝑ. Justus,
p. x. Oratio, Fac nos, *p.*
xiv.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Si testimónium hóminum accípimus, testimónium Dei majus est.

1. *Joan.* 5. 9.

Hymnus. Grates, perácto jam die, *p.* 163.

CAPITULUM. *Coloss.*

3. 4.
CUM Christus apparúerit Vita vestra, tunc & vos apparebitis cum ipso in glória.

ꝑ. breve. In manus.

Ad Nunc dimittis, Ant.

5. C. De plenitúdine ejus nos omnes accépimus. *Joan.*

1. 16.

DIE VII.

IN FESTO

SANCTI XYSTI,

Papæ & Martyris.

Simplex.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. additis quæ sequuntur.

LECTIO III.

Xystus secúndus Stéphanó succéssit in Sede Romána. Ad eum Dionýsius Alexandrinus scripsit epístolam de baptísmate: qui étiam eum commonefécit de exórta apud Ptolemáidem Pentapóleos urbem Sabellianórum hèresi. Sed & in álía epístola, sententiam ejus expétiit de ímpio quodam hæreticórum baptísmó, quem se

dudum suscepísse quidam fidélis asserébat. Cum autem acríori advérsus Christiános persecutióne decretá, Valeriánus, inter álía, rescripto ad Senátum dato, edixísset ut Epíscopi, Presbýteri, & Diácones incontinénti animadverteréntur: Xystus sextâ die Augústi in cœmetério animadversus est. Quem cùm sanctus Lauréntius ad Martýrium duci cérneret, in has voces flens erúpit: Quò progréderis sinè filio, pater? Quò, Sacerdos sancte, sinè Minístro próperas? Cui Xystus: Non te désero, fili, majóra te manent certámina: post trídium me sequéris. Gloriósam Xysti mortem sanctus Cypriánus Epíscopis Africæ per Succéllum illórum collégam significári voluit: quò suos quisque corroboráret, ut gauderent magis quàm timerent in hac confessiône, in qua scirent Christi mílites non périri, sed coronári.

Oratio, Fac nos, *p. xiv.*

DIE X.

IN FESTO

SANCTI LAURENTII,

Diaconi Romani & Martyris.

Duplex majus.

Omnia de Communi unius Martyris, p. ix. additis quæ sequuntur.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scripturæ occurrence.

Y iij

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Leonis Papæ.

Serm. 83. in Fest. sancti

Laurentii. Cap. 2.

LECTIO IV.

CUM furor Gentilium potestatum in electissima quæque Christi membra sæviret, ac præcipuè eos qui ordinis erant sacerdotalis, impeteret; in Levitam Laurentium, qui non solum ministerio Sacramentorum, sed etiam dispensatione Ecclesiasticæ substantiæ præeminèbat, impius persecutor efferbuit: duplicem sibi prædam de unius viri comprehensione promittens, quem si fecisset sacræ pecuniæ traditorem, faceret etiam veræ Religionis exsortem. Armatur itaque geminâ face homo pecuniæ cupidus & veritatis inimicus: avaritiâ, ut rapiat aurum; impietate, ut auferat Christum. Postulat sibi ab immaculato sacrarii Præsule opes Ecclesiasticas, quibus avidissimus inhiabat, inferri. Cui Levita castissimus ubi eas repositas haberet ostendens, numerosissimos sanctorum pauperum obtulit greges, in quorum victu atque vestitu inamissibiles condiderat facultates, quæ tantò integrius erant salvæ, quantò sanctius probabantur expensæ.

LECTIO V. Cap. 3.

FRemit ergo prædo frustratus, & in odium

Religionis quæ talem divitiarum usum instituisset ardescens, directionem thesauri potioris aggreditur, apud quem nullam denariorum substantiam reperisset: ut illud depositum, quo sacratius erat dives, auferret. Renuntiare Christo Laurentium jubet, & solidissimam illam Levitici animi fortitudinem diris parat urgere suppliciis, quorum ubi prima nihil obtinent, vehementiora succedunt. Laceros artus, & multâ verberum sectione confisos, subiecto præcipit igne torreri: ut per cratem ferream, quæ jam de fervore continuo vim in se haberet urendi, conversorum æternâ mutatione membrorum, fieret cruciatus vehementior, & poena productior.

LECTIO VI. Cap. 4.

Nihil obtines, nihil proficis, sæva crudelitas: subtrahitur inventis tuis materia mortalis, & Laurentio in cælos abeunte, tu deficis. Flammas tuis superari caritatis Christi flamma non potuit: & segnior fuit ignis qui foris ussit, quàm qui intus accendit. Sævisti, persecutor, in Martyrem: sævist, & auxisti palmam, dum aggeras poenam. Nam quid non ad victoriæ gloriâ ingenium tuum reperit, quando in honorem transierunt triumphi, etiam instrumenta sup-

Gaudeamus igitur, fimi, gaudio spiri- de felicissimo incli- ne gloriemur in Dó- qui est mirabilis in suis, in quibus no- ræsídium constituit plum; atque ita per um mundum clari- glóriam suam, ut à tu usque ad occá- viricórum lúminum nte fulgóre, quàm íta est Jerosólýma io, tam illústris fie- na Laurentio.

I. NOCTURNO. stola secúnda beáti li Apóstoli ad Corínthios.

IO VII. c. 9. v. 6.

i parcè séminat, rcè & metet: & qui minat in benedi- us, de benedictió- & metet. Unusquís- ut destinávit in cor- , non ex tristitia, ecessitáte: hílarem utórem díligit Deus. est autem Deus om- átiam abundáre fá- vobis: ut in ómni- mper omnem suffi- m habéntes, abun- omne opus bonum, riptum est: Dispér- dit paupéribus: ju- jus manet in sécu- culi.

o VIII. v. 10. ad fin. i autem adminí- rat semen seminán- , & panem ad man-

ducándum præstábit; & multiplicábit semen ve- strum, & augébit incre- ménta frugum justítiæ ve- stræ: ut in ómnibus locu- pletáti, abundétis in omnem simplicitátem quæ operá- tur per nos gratiárum actió- nem Deo. Quóniam mi- nistérium hujus officii, non solúm supplet ea quæ de- sunt sanctis; sed étiam abúndat per multas gra- tiárum actiões in Dómi- no, per probatióem mini- stérii hujus, glorificátes Deum in obediéntia confes- siónis vestræ in Evangélium Christi, & simplicitáte com- municatióis in illos & in omnes, & in ipsórum ob- fecratióne pro vobis, desi- derántium vos propter emi- néntem grátiam Dei in vo- bis. Grátias Deo super ine- narrábili dono ejus.

Lectio sancti Evangélii secúndum Joánnem.

LECTIO IX. c. 12. v. 24. ad 26.

Granum frumensi Chri- stianus.

DIxit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis: Nisi granum fruménti cadens in terram mórtuum fúerit, ipsum so- lum manet. Et réliqua.

Homília sancti Augustíni Epíscopi.

Serm. 305. n. 1.

AGnóscit fides vestra granum quod in ter- ram cécidit, & mórtuum multiplicátum est. Agnó-

scit, inquam, hoc granum fides vestra; quia ipsum habitat in mente vestra. Hoc enim quod de seipso dixerit Christus, nullus ambigit Christiānus. Sed planè illo mórtuo grano & multiplicato, multa grana sunt sparsa in terram: ex quibus est & beātus Lauréntius, cujus seminationem hódie celebrāmus. De illis autem granis sparsis toto orbe terrarum, quanta pullulaverit seges, videmus, gaudemus, sumus: si tamen & nos per illius grātam ad hórreum pertinemus. Neque enim ad hórreum pertinet quidquid in ségete est. Eadem quippe plúvia útilis & nutritória, & triticum pascit & páleam. Absit ut simul utrúmque in hórreo recondatur, quamvis simul utrúmque in agro nutriatur, & simul utrúmque in área tritureretur.

Oratio.

DA nobis, quæsumus, omnipotens Deus, victiórum nostrórum flammās extinguerē, qui beāto Lauréntio tribuisti tormentórum suórum incēdia superare; Per Dóminum.

DIE XII.

IN FESTO

SANCTI JUNIANI,
Mariacensis Abbatis, in
territorio Pictaviensi.

Semiduplex.

*Omnia de Communi unius
S. Abbatis, p. xlv. additis
quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex ejus vita à Vulf. Boët.

*Pictav. Episc. scripta
apud Mabill.*

Juniānus Brióssii in agro Pictaviēsi natus, omnibus spretis ut Christum lucrifaceret, Coloniācum secēssit. Ibi arctíssimam extrúxit cēllulam, in qua vitam in Christo absconditam duxit. Sanctíssimi tamen Anachorētæ fama brevì ad beātam Radegúndim pervénit. Hinc arctíssima necessitúdo ipsum inter & piam Reginam, quæ contéxtum propriis mánibus cilicium ipsi dono dedit, & ab eo vicíssim ferream caténam accēpit. Cū multi ad beātum Juniānum undequaque confluerent, cēllulam dereliquit: & Sacerdótio initiātus, veniéntium fratrum salutí operam dedit. Crescente verò in dies discipulórum número, locum elegit in território Castiloci ampliorem, quem à Clotário Rege non tantum obtínuit, sed & totum oppidum Mariācum, ubi ædificáto Cœnóbio, permultos sub sancti Benedícti régula mónachos sanctíssimè rexit. Sénio confectus, morti se jam próximum intélligens, Kuremúndum, quem è sacro fonte suscéperat & ab incunábulis educáverat, succéssores designávit, & beātæ Radegúndi mortem suam nuntiári jussit. Idem

13. AUG. S. Radegundis, Franc. Regina. 513

beáto Juniáno mandáverat sanctíssima Regina, eódem prorsus témpore, in último delápsa morbum. Et eádem horá utrúque, anno quingentésimo octogésimo séptimo, è vivis excéssit. Beáti Juniáni corpus nono século in Ecclesiám Nobiliacénsis monastérii ipsi dicátam delátum est.

Oratio, Deus, cujus múnere, p. xlix.

VESPERÆ de Sequenti, cum Commemoratione de S. Juniano.

DIE XIII.

INFESTO

S. RADEGUNDIS,

Francorum Reginae, in urbe Pictaviensi Monialis, & Viduae.

Duplex majus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. toni J.

Surget Rex fortis, & dominábitur potestáte multá, & faciet quod placuerit ei. *Dan.* 11. 3.

Ant. 2. D. Dominábitur ditiónē, multa enim dominatio ejus. *Dan.* 11. 5.

Ant. 3. a. Véniet cum exercitu, & ingrediétur provinciam regis Aquilonis. *Dan.* 11. 7.

Ant. 4. E. Cápíet multitudinem, & exaltábitur cor ejus, & dejiciet multa millia. *Dan.* 11. 12.

Ant. 5. a. Tu non efúgies de manu ejus, sed comprehensióne capiéris, & in manu Regis tradéris.

Ier. 34. 3.

CAPITULUM. Ezech. 16. 4.

EGréssum est nomen tuum in gentes, propter spéciem tuam: quia perfectá eras in decóre meo quem posúeram super te, dicit Dóminus Deus.

¶ Glória Dómini colliget te: tunc * Invocabis, & Dóminus exáudiet; clamábis, & dicet: Ecce adsum. *Is.* 58. 8. 9. ¶ Sció tribulationem tuam & paupertátem tuam, sed dives es. *Apoc.* 2. 9. * Invocabis. Glória. * Invocabis.

HYMNUS.

NOSTRÆ quanta tibi cura salutis, Regum máxime Rex, óptime patrum!

Nobis in bona tu vel mala mutas:

Nos per nostra facis damna beátos.

CLEMENS ille rigor te, Radegúndis, Insígnem súpera fecit in aula

Regínam; tibi si bella fuís-
sent

Olim sæva minùs, nunc minor esses.

CAPTIVAM túmido te dedit hosti

Imbéllis pátrui crimine clades

Omni parta: Deo fausta dedére

Te, Francóque throno, vincla fidélem.

SORS tam pulchra,

Yv

ferox non fuit hostis
 Debellantis opus : non tulit ira
 Franci te patriæ cæca : stupendi
 Dux divína fuit dextera facti.

P A T R I máxima laus,
 qui dat & aufert
 Sceptum, quando placet ;
 qui trahit ad se
 Mentis mirificè, máxima
 Nato ;
 Per quem corda calent, par
 sit Amóri. Amen.

Ÿ. Glorificábo nomen
 tuum in ætérnum, Dómine :
 Quia misericórdia
 tua magna est super me.
 Ps. 85. 12. 13.

Ad Magnificat, Ant. 1. A.
 Hæc dicit Dóminus : Re-
 cordabor ego pacti mei
 tecum, in diébus adoles-
 scéntiæ tuæ ; & suscitábo
 tibi pactum sempitérnum.
 Ezech. 16. 60.

Oratio, Deus, cujus
 amore, infra, ad Laudes,
 p. 519.

Commemoratio de S. Ju-
 niano.

Ant. Circa, Ÿ. Justus,
 p. 1j. Oratio, Deus, cujus
 múnere, p. xlix.

COMPLETORIUM habetur
 post II. Vesperas.

AD OFFICIUM
 NOCTURNUM.

Invitatorium. Dóminum
 exaltántem húmiles, * Ve-
 nite, adorémus. Luc. 1.
 52.

Psalms, Venite, p. 2.
 ritu duplici.

H Y M N U S.

Q U Æ mentis nítidæ ;
 virgo tenélla,
 Pertúrbat plácidam
 causa quiétém ?
 Quò plorans próperas ? unde
 decóro

Pallens anxietas incubat
 ori ?

A H ! sancti spécie capta
 pudóris,

Et jam tota sacris pércita
 flammis,

Victóris rápidum Regis
 amórem,

Servatúmque fugis promp-
 ta cubile.

T E nil gesta viri fórtia,
 pectus

Te nil intrépídum, nil de-
 cus altæ

Immortále domûs, nil quo-
 que mollis

Aulæ delíciæ, pómpaqué
 tangunt.

U N U S nempè placet,
 vivit & unus

Verè virgíneo pectóre
 Christus :

Unus grande decus, cara
 volúptas

Est, regnúmque tibi Chri-
 stus opímum.

N U L L U M vis álium
 casta marítum.

At quid nolle juvat ? dum
 fugis, en te

Raptam ritè jugant : nec
 tamen alto

Cessas esse tenax sponsa
 Tonánti.

Q U I reges, pópulos, re-
 gna gubérnat,

Patri máxima laus ; máxi-
 ma Nato,

17. AUG. S. Radegundis, Franc. Regina.

515

Quem Virgo péperit ; pé-
ctora puris

Qui flammis récreas , laus
tibi , Flamen. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Erat de nú-
mero captivórum quos tran-
stúlerat Rex. *Esth.* 11. 4.

Ant. 2. D. Inter cæteras
puéllas ei tradita est , ut
servaretur in número femi-
nárum. *Esth.* 2. 8.

Ant. 3. c. Videns virtú-
tem quam fecit Deus Is-
raél , relicto Gentilitátis
ritu , crédidit Deo. *Judith.*
14. 6.

Ÿ. Non est similis tuí in
diis , Dómine ; Ÿ. Et non
est secúndum ópera tua. *Pf.*
85. 8.

*Lectioes de Scriptura
occurrente.*

Ÿ. j. Regem seculórum
exaltáte in opéribus vestris :
* Ego autem in terra cap-
tivitátis meæ confitebor illi,
quóniam osténdit majestá-
tem suam in gentem peccá-
tricem. *Tob.* 13. 6. 7. Ÿ.
Scimus quia nihil est idó-
lum in mundo , & quòd
nullus est Deus , nisi unus.
1. Cor. 8. 4. * Ego.

Ÿ. ij. Pars mea Dómi-
nus , dixit ánima mea , pro-
pterea expectábo eum. *
Bonus est Dóminus sperán-
tibus in eum , ánime quæ-
renti illum. *Thren.* 3. 24.
25. Ÿ. Me segregávit ex úte-
ro matris meæ , & vocávit
per grátiam suam. *Gal.* 1.
15. * Bonus.

Ÿ. iij. Venter meus con-

turbátus est , quæréndo sa-
piéntiam : * Propterea bo-
nam possidébo possessió-
nem. *Eccli.* 51. 29. Ÿ. De
tantis periculis Deus nos
eripuit & éruit. *2. Cor.* 1.
10. * Propterea. Glória. *
Propterea.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Erat formósa
valde , & incredibili pul-
chritúdine , ómnium óculis
gratiósa & amábilis vide-
batur. *Esth.* 2. 15.

Ant. 8. G. Adamávit
eam Rex , plusquam omnes
mulieres ; habuítque grá-
tiam & misericórdiam co-
ram eo. *Esth.* 2. 17.

Ant. 7. G. Pósuít Rex
diadéma regni in cápite
ejus , fecítque eam regnare.
Esth. 2. 17.

Ÿ. Oblivíscere pópulum
tuum & domum patris tui ;
Ÿ. Et concupíscet Rex de-
córem tuum. *Pf.* 44. 11. 12.

LECTIO IV.

Ex S. Greg. Tur. S. Fortun.
apud Mabill.

Radegúndis , filia Ber-
thárii Thuringórum
príncipis , decimum explé-
bat ætátis annum , cùm à
Clothário primo , Francó-
rum Sueffionénsium Rege
in Gállias captíva ducta
est. Clothárius óptimis eam
magístris , liberálibus eru-
diéndam disciplínis crédi-
dit. Tum Radegúndis , ar-
réptis ávidè fidei Christiá-
næ documéntis , & spontè
ejurato hæreditário deórum
inánium cultu , non præ-

Yvj

cépra tantum, sed & Evangelica decrevit servare consilia. Detractus ex propria mensa cibis, pueros reficiebat egenos. Domesticorum contemptum ac persecuciones alacri tolerabat animo. Christo, quem sibi sponsum destinaverat, in omnibus studébat placere. At Clotharius eximius caprive dótibus, & elegánti decóre captus, eam sibi jamdúdum uxórem destinaverat: quem honórem, nec resisténtiá, nec fugá vitare potuit.

¶. *ju.* Tu scis, Dómine, necessitatem meam, * Quòd abóminer signum supérbie & glóriæ meæ, quod est super caput meum. *Esth.* 14. 16. ¶. Ego non quæro glóriam meam. *Joan.* 8. 50. * Quòd.

LECTIO V.

Radegúndis, ex captiva Regis facta conjux, beneficéntiam in paúperes, crebras vigílias, orationes assíduas, cilícii & aculearæ caténæ usum, vini abstinentiam, jejúnia, summam dénique vitæ asperitatem, cum régia dignitate conjúnxit. Orphanórum mater erat, viduárum & Ecclesiæ Ministrórum patróna. Nullum fuit miseriarum genus, cui matérna non occurreret pietate. Cœlestis hæc vivéndi norma Prócerum in eam irrisiones & persecuciones concitavit. Quamóbre, occísio fratre

jussu Clotharii; ipso permittente, Radegúndis ab aula discédens, sanctum Medárdum adit, à quo monasticam vestem enixè postulat: quo reluctante, sacrarium ingressa, tonsis capillis, & accepto velo, confidenter ad eundem Pontificem reversa, ab ipso in Diáconam benedicta est.

¶. *v.* Scis, Dómine, quòd nunquam lætata sit ancilla tua, ex quo huc translata sum, usque in præsentem diem, * Nisi in te, Dómine Deus. *Esth.* 14. 18. ¶. Mihi absit gloriári, nisi in Cruce Dómini nostri Jesu Christi. *Gal.* 6. 14. * Nisi.

LECTIO V.

Pictáviu profecta Radegúndis, ibi Monasterium Virgínium sub régula sancti Cæsarii Arelaténsis condidit. Eâ pietate Sacrificium Eucharistiæ profiquebátur, ut in illius usum, propriis manibus conficeret panes, quos diversis suppeditabat Ecclesiis. Id illi maxime curæ erat, ut pro Rege indefinenter preces fierent in Monasterio. Missis Clericis ad Justinum Imperatorem, partem ligni Dominicæ Crucis impetravit, quam in Monasterio solémniter repóni curávit. Accénsis carbónibus, ferróque candenti, corporis membra; víscera autem siti cruciabat inextinguibili. Irà voto Martyr, jure in se per-

at Martýrium. Obiit quingentésimo octo-
o séptimo. Corpus
terræ mandávit Gre-
s Turonénsis, occu-
in Diocési obeúnda,
vxo Pictaviénsi, cui
átum est, ut revér-
m celebráret, ac túmu-
rculum impóneret.

vj. Tu scis, Dómine,
nunquam concupívi
, & * Mundam ser-
nimam meam ab om-
icupiscéntia. *Tob. 3.*
. Quod decet mulie-
omitténtes pietátem
vera bona. 1. *Tim. 2.*
Mundam. Glória. *
lam.

II. NOCTURNO.

. 3. à. Regina con-
id Dóminum, pavens
lum quod imminé-
Esth. 14. 1.

. 4. E. Cùm depo-
vestes régias, fléti-
& lúctui apta indu-
suscepit. *Esth. 14. 2.*

. 5. a. Induens se ci-
pósuit cínere super
suum; & prostérnens
imino, clamábat ad
num. *Judith. 9. 1.*

ecce elongávi fugiens,
mansi in solitúdine.
.. 8.

pístola prima beáti
uli Apóstoli ad
Timótheum.

io VII. c. 5. v.
d 10.

Jæ verè vídua est
e desoláta, speret in
Deum, & instet obse-

cratióibus & oratióibus
nocte ac die. Nam quæ in
deliciis est, vivens mórtua
est. Et hoc prâcipe, ut ir-
reprehensíbiles sint. Si quis
autem suórum, & máximè
domesticórum curam non
habet, fidem negávit, &
est infidéli detérior. Vídua
eligátur non minùs sexa-
gínta annórum, quæ fúerit
unius viri uxor, in opéri-
bus bonis testimónium ha-
bens, si filios educávit, si
hospítio recepit, si sanctó-
rum pedes lavit, si tribu-
latiónem patiéntibus sub-
ministrávit, si omne opus
bonum subsecúta est.

ij. vij. Cum puéllis suis
clausa morabátur; * Et ha-
bens super lumbos suos ci-
líciū, jejunábat, ómnibus
diébus vitæ suæ. *Judith. 8.*
5. 6. ¶. Fugit in solitudi-
nem, ubi habébat locum
parátum à Deo. *Apoc. 12.*
6. * Et habens.

LECTIO VIII. v. 11.
ad 16.

A Dolefcentiôres autem
víduas devíta. Cùm
enim luxuriátæ fúerint in
Christo, núbere volunt:
habéntes damnatiónem,
quia primam fidem írritam
fecérunt. Simul autem &
otiófæ discunt circuire do-
mos: non solùm otiófæ;
sed & verbósæ, & curió-
fæ, loquéntes quæ non
opórtet. Volo ergo junio-
res núbere, filios procreáre,
matresfamílias esse, nullam
occafiónem dare adversá-

rio, maledicti grátia. Jam enim quædam convérſæ ſunt retro Sátanam. Si quis fidélis habet víduas, ſubminiſtret illis, & non gravétur Eccléſia: ut iis quæ veræ víduæ ſunt, ſufficiat.

℞. viij. Relinquitte civitates, & habitate in petra; & * Eſtote quaſi columba nidificans in ſummo ore foráminis. Jer. 48. 28. ψ. Nemo militans Deo, implicat ſe negotiis ſeculáribus, ut ei pláceat, cui ſe probávit. 2. Tim. 2. 4. * Eſtote.

Lectio ſancti Evangélíi ſecúndum Matthæum.

LECTIO IX. c. 13. v. 44. ad 52.

Theſaurus abſconditus.

Propoſuit Jeſus diſcipulis ſuis parábolam hanc: Símile eſt regnum cœlórum theſauro abſcondito in agro. Et reliqua.

Homília ſancti Basílii Epíſcopi.

Reg. fuſ. Tract. interr. 8. n. 2. 3.

Planum eſt regnum cœléſte per pretioſam margarítam adumbrári, quod nos áſſequi non poſſe declárant Dómini verba, niſi ómnia ſimul quæ habémus, & divítias, & glóriam, & genus, & ſi quid aliud eſt, cujus ſtúdio deſiderioque plerique teneántur, pro eo comparádo deſerámus. Deínde fieri quoque non poſſe, ut rectè agátur quod cúpitur ſtudió-

ſius, ſi mens in várias curas dedúcta ſit, idem Dóminus affirmávit, cùm dixit: Nemo poteſt duóbus dómínis ſervíre. Quamóbrém theſaurus cœléſtis à nobis eligéndus eſt ſolus, ut in eo cor habeámus. Ubi enim, inquit, eſt theſaurus tuus, ibi & cor tuum erit.

℞. jx. Multi filii dextræ, magis quàm ejus quæ habet virum, dicit Dóminus. * Diláta locum tentórii tui, & pelles tabernaculórum tuórum exténde. If. 54. 1. 2. ψ. Céntuplum accipiet, & vitam ætérnam poſſidebit. Matt. 19. 29. * Diláta. Glória. * Diláta. Te Deum.

A D L A U D E S
M A T U T I N A S.

ψ. *Sacerdotalis.* In voluntate tua deduxíſti me, Dómine. ℞. Et cum glória ſuſcepíſti me. Pf. 72. 24.

Ant. 1. g. Erumpet quaſi manè lumen tuum, & ſánitas tua cítiùs oriétur. If. 58. 8.

Ant. 5. a. Decóra facta es. veheménter nimis, & profeciſti in regnum. Ezech. 16. 13.

Ant. 6. F. Ædificabúntur in te deſérta ſeculórum; fundaménta generatiónis & generatiónis ſuſcitábis. If. 58. 12.

In Canticum, Os ſuum apérui, p. lxx.

Ant. 3. E. Olívam úberem, pulchram, fructíſ-

13. Aug. S. Radegundis, Franc. Regind. 319

eam, speciosam, vocavit
Dóminus nomen tuum.
Jer. 11. 16.

*Ant. 7. d. Custodiet &
Dóminus Deus tuus pa-
ctum tibi, & misericórdiam
quam jurávit. Deut. 7. 12.*

CAPITULUM. *Judith.*
15. 10.

Benedixerunt eam om-
nes, unâ voce dicentes:
Tu glória Jerúsalem, tu
læticia Israël, tu honori-
ficéntia pópuli nostri.

H Y M N U S.

Quo te tener cœlé-
stium,
Regína fervens, impu-
lit

Amor? bonis quas prístinis
Amœnitates subrogas!

U L T R O ministrabat ti-
bi

Augústa pridem cúria:
Nunc prona tu, vel ínfimis
Servíre ovas soróribus.

M O L L I, gemens licet,
thoro

Quondam cubábas: ásperis
Nunc in pilis, & sórdido
Amas cubáre púlvere.

A N G U S T A paupértas
tibi

Thesáurus est ditíssimus;
Honos suprémus despici;
Ingénisque gáudium pati.

C R U X sola dulcis, so-
la Crux

Tibi placet: tuo Crucem
Fers corde, fers & corpore
Notis inústam flámmeis.

T A N T O, Deus, fac sé-
culi

Spernámus exémplo fugax
Decus, Crucisque régia

Te consequámur sémitâ,
Æ T E R N E tu Verbi Pa-
ter;

Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Ÿ. Clamávi ad te, Dó-
mine; *R.* Dixi, Tu es spes
mea. *Pf. 141. 6.*

Ad Benedíctus, Ant. 4. E.
Supérbi ab initio non pla-
cuérunt tibi, Dómine; sed
humílium & mansuetórum
semper tibi plácuít depre-
cátio. *Judith. 9. 16.*

Oratio.

Deus, cujus amóre, beá-
ta Radegúndis ex au-
læ tumultu, ípretis mundi
illécebris, in solitudinem
evolávit; tribue nobis, ex
ejus imitatione terréna de-
spícere, & amáre cœléstia;
Per Dóminum.

A D P R I M A M.

Ant. Erúmpet.

CAPITULUM. *Is. 54. 10. 11.*

Dixit miserátor tuus
Dóminus: Paupércu-
la, tempestáte convúlsa,
absque ulla consolatióne,
ecce ego sternam per ordi-
nem lápidés tuos, & fun-
dábo te in sapphíris.

R. breve. Christe.

A D T E R T I A M.

Ant. Decóra.

CAPITULUM. *Jer. 33. 11.*

Vox sponsi & vox spon-
sæ, vox dicéntium:
Confitémini Dómino exer-
cítuum, quóniam bonus
Dóminus, quóniam in ætér-
num misericórdia ejus.

R. breve. Exaltabitur *
Sicut unicórnis cornu me-
um. *R.* Exaltabitur. *ψ.* Et
senectus mea in misericór-
dia úberi. * Sicut. Glória.
R. Exaltabitur. *Pf.* 91.
11.

ψ. Plantáti in domo Dó-
mini; *R.* In átriis domús
Dei nostri florébunt. *Pf.*
91. 14.

AD SEXTAM.

Ant. Ædificabúntur.

CAPITULUM. *Prov.* 2.

6. 7.

Dominus dat sapién-
tiam, & ex ore ejus
prudéntia & sciéntia; cu-
stódiet rectórum salútem,
& próteget gradiéntes sim-
pliciter.

R. breve. Justum * Adju-
tórium meum à Dómino.
R. Justum. *ψ.* Qui salvos
facit rectos corde. * Adju-
tórium. Glória. *R.* Justum.
Pf. 7. 10. 11.

ψ. In Deo faciémus vir-
tútem: *R.* Et ipse ad níhi-
lum dedúcet inimícos no-
stros. *Pf.* 107. 14.

AD NONAM.

Ant. Custódiet.

CAPITULUM. *Deur.* 4.
22. 23.

Transibitis & possidé-
bitis terram egrégiam.
Cave ne quando obliviscá-
ris pacti Dómini Dei tui,
quod pépigit tecum.

R. breve. Retribuet mihi
Dóminus, * Secúndum ju-
stítiam meam. *R.* Retrí-
buet. *ψ.* Et secúndum pu-
ritátem mánuum meárum,

* Secúndum. Glória. *R.*
Retribuet. *Pf.* 17. 25.

ψ. In te sperávi, Dómi-
ne; *R.* Dixi: Deus meus es
tu. *Pf.* 30. 15.

AD VESPERAS.

Ant. 2. D. Orábat Dó-
minum Deum Israél, ut
dirígeret viam ejus. *Judith.*
12. 8.

Ant. 1. a. Erat timens
Deum cum omni domo
sua, fáciens eleemósynas
multas plebi, & déprecans
Deum semper. *Act.* 10. 2.

Ant. 3. a. Munda mané-
bat in tabernáculo, usque
dum accíperet escam suam
in véspere. *Judith.* 12. 9.

Ant. 5. C. Quóniam me-
mor fuit Dómini in toto
corde suo, dedit illi Deus
grátiam. *Tob.* 1. 13.

Ant. 6. F. Laudent eam
in portis ópera ejus. *Prov.*
31. 31.

CAPITULUM. *Prov.* 31.
25.

Fortitúdo & decor in-
dumentum ejus, & ri-
débit in die novíssimo.

H Y M N U S.

CÆLO recéptam plaú-
dite, Cœlites,
Quæ vestra vivens gaú-
dia fécerat:

Sponsæ fidéli destinátam
Intrat ovans Radegún-
dis aulam.

DUM mens adépto per-
frúitur Deo,
Tellus veréndas exúvias ha-
bet.

Non tota discédit: su-
pérstes

13. AUG. S. Radegundis, Franc. Regina. 521

Offibus est, cinerique ædificat domum suam,
virtus. Prov. 14. 1.

PROCVL malorum iussa
fugit cohors, Hymnus. Grates, perá-
cto jam die, p. 163.

Utcúmque votis te pópuli
colunt, CAPITULUM. If. 58. 10.

Arcere morbos effí-
cem, C Um effúderis esurién-
ti ánimam tuam, &
ánimam afflíctam repléve-
ris, oriétur in ténebris lux
tua, & ténebræ tuæ erunt
sicut merídes.

TE civis ambit, seu cá-
lamo seges 3. breve. In manus.

Arénte languet, seu mádi-
do natat: Ad Nunc dimíttis, Ans.

Et imbris & solis potén-
tem 2. D. Múlier gratiósa invé-
niet glóriam. Prov. 11. 16.

Supplicibus venerátur ul-
nis. DIE XIV.

HEU! Quot procéllis cín-
gimur, ó Deus! IN VIGILIA

Diri quot hostes insídias
parant! ASSUMPTIONIS

Da corpus invíctum pe-
ríclis, Beatæ Mariæ Virginis.

Da níveam sinè labe
mentem. Offícium de Feria occur-
rente, additis quæ sequun-
tur.

SIT summa Patri, sum-
maque Fílio; Lécio sancti Evangélii
secúndum Lucam.

Sanctóque compar glória
Flámini; LECTIO III. c. 11. v.

Sanctæ litémus Trini-
táti 27. & 28.

Perpétuo pia corda cultu.
Amen. Quinam verè beati.

Justitia ejus manet in
séculum séculi: 3. Cornu
ejus exaltábitur in glória.

Pf. 111. 9. L Oquente Jesu ad tur-
bas, extóllens vocem
quædam múlier de turba,
dixit illi: Beátus venter
qui te portávit. Et réliqua.

Ad Magnificat, Ant. 2. D. *
Mórtuum prophetávit cor-
pus ejus: in víta sua fecit
monstra, & in morte mí-
rabília. Eccli. 48. 14. 15.

AD COMPLETORIUM.
Ant. 8. g. Sápiens múlier

Inténdat caritas vestra.
Propterea cum Dómi-
nus in turba admirábilis vi-
derétur, fáciens signa &
prodígia, & osténdens quid

latéret in carne , admirá-
tæ quædam animæ dixé-
runt : Felix venter qui te
portávit. Et ille : Imò fe-
líces qui aúdiunt verbum
Dei , & custódiunt. Hoc est
dicere : Et mater mea quam
appellástis felícem , inde
felix , quia verbum Dei cu-
stódit ; non quia in illa Ver-
bum caro factum est ; sed
quia custódit ipsum Ver-
bum Dei , per quod facta
est , & quod in illa caro fa-
ctum est. Hómines non
gaúdeant prole temporáli ;
exúltent , si spírítu jungún-
tur Deo.

Ꝟ. *iiij.* Nihil mélius est
quàm timor Dei ; & *
Nihil dúlcius quàm respí-
cere in mandátis Dómini.
Eccli. 23. 37. Ꝟ. Beáti qui
aúdiunt verbum Dei , &

custódiunt illud. *Luc.* 11.
28. * Nihil. Glória. * Nihil.
Ad Benedíctus, Ant. 2. D.
Cunéctis diébus quibus nunc
míto , expécto donec vé-
niat immutátio mea. *Job.*
14. 14.

Dicuntur Preces flexis
genibus , p. 155.

Oratio.

Deus , qui virginálem
úterum beátæ Mariæ
in quo requiesceres , eligere
dignátus es ; da nobis As-
sumptiónis ejus Solémnia
præveniéntibus , dignum
in córdibus nostris habitá-
culum tuæ præparáre Ma-
jestáti ; Qui vivis & regnas
cum Deo Patre , in unitáte.

AD HORAS , Preces fle-
xis genibus , ut in Psalte-
rio , p. 158. & sequent.
Oratio , Deus , qui , supra.

W. Greenhalgh del.

J. W. B. Sculp.

*In gloria Jerusalelem, tu lætitia Israel,
tu honorificentia populi nostri. Judith 13.16.*

D I E X V.
IN F E S T O
ASSUMPTIONIS
B. MARIE VIRGINIS.
S O L E M N E M A J U S.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Antiphona 2. toni D.

A Djuo vos, filiæ Jerúsalem, si invenéritis diléctum meum, ut nuntiétis ei, quia amore lángueo. *Cant. 5. 8.*

Ant. 5. a. Totus desiderábilis, talis est diléctus meus, & ipse est amicus meus, filiæ Jerúsalem. *Cant. 5. 16.*

Ant. 1. D. Attenuáti sunt oculi mei suspiciéntes in excélsu. *Is. 38. 14.*

Ant. 6. F. Vocábis me, Dómine, & ego respondébo tibi: óperi mánuum tuárum pórriges dexteram. *Job. 14. 15.*

Ant. 7. G. Vox dilécti mei pulsántis: Aperi mihi, soror mea, amica mea, colúmba mea, immaculáta mea. *Cant. 5. 2.*

CAPITULUM. *Cant. 2. 1. 2. 3.*

E Go flos campi & lílium convállium. Sicut lílium inter spinas, sic amí-

ca mea inter filias. Sicut malus inter ligna sylvárum, sic diléctus meus inter filios.

R. Sitívit ánima mea ad Deum fortem, vivum; * Quando véniam, & apparebo ante fáciem Dei? *Pf. 41. 2. 3. V.* Ad destinátum pérsequor, ad braviúm supérnæ vocatiónis Dei in Christo Jesu. *Philipp. 3. 14. ** Quando. Glória. *Resumitur R.* Sitívit.

Hymnus. O vos, æthérei, *infra, ad II. Vesperas, p. 532.*

V. In iustitia apparebo conspéctui tuó, Dómine; *R.* Satiábor, cùm apparuerit glória tua. *Pf. 16. 15.*

Ad Magnificat, Ant. 4. E. Delectáberis super Dómino, & sustóllam te super altitúdines terræ, & cibábo te hæreditáte Jacob patris tui; os enim Dómini locútum est. *Is. 58. 14.*

Oratio.

Concède, quæsumus, Omnipotens Deus, ut

Fidèles tui qui de gloriósa Assumptione beatæ Virginitis Dei Genitrícis Mariæ lærantur, ejus intercessióne in hoc século grátiam, & in futúro glóriam percípere mereántur; Per eúndem Dóminum.

COMPLETORIUM, p. cv. cum Psalmis de Feria.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Regem surgentem in occúrsum Matris, * Veníte, adorémus. 3. Reg. 2. 19.

Psalms, Veníte, p. 2. ritu solemní.

HYMNUS. S. V.

QUÆ cœlo nova nunc ádditur hospes! Sese tota poli régia pandit:

Ruptis Virgo Parens libera vinculis,

Caro se próperat réddere Nato.

QUANTUM delítuit paúpere recto,

Tantum spléndida nunc fulget in astris:

Se veláre quibus Mater amábat,

Densas Natus amat rúmpe-re nubes.

OLIM quæ fúerat juncta maríto,

Et de connúbio crédita Mater,

Totum jam cólitur nota per orbem,

Cum Matris títulis, íntegra Virgo.

ANCILLÆ tribuit quæ sibi nomen,

Cœlésti dóminans regnat in aula:

Quæ tot passa neces, Pro-lis amóre,

Jam secúra, suâ Prole triúm-phat.

NOSTRAS, tu nova lux, díscute noctes,

Tu, Regína, graves solvé caténas:

Cæcos, stella maris, díri-ge cursus;

Da, quo tu frúeris, cér-nere Natum.

DIVINÆ Sóboli qui dare Matrem

In terris vóluit, glória Patri:

Cujus Virgo Parens, gló-ria Nato:

Quo fecúnda, tibi glória, Flamen. Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Psal. 18. Cœli enár-rant, p. 39.

Ant. 2. D. En diléctus meus lóquitur mihi: Sur-ge, própera, amíca mea, colúmba mea, formósa mea, & veni. Cant. 2. 10.

In divis. Psal. 18. Lex Dómini, p. 39.

Ant. 5. a. Ecce tu pulchra es, amíca mea; ecce tu pulchra es; óculi tui columbárum. Cant. 1. 14.

In Psal. 47. Magnus Dóminus, p. 138.

Ant. 8. G. Anima mea liquefacta est, ut diléctus meus locútus est. Cant. 5. 6.

ψ. Concupíscet Rex decórem tuum; R. Quóniam ipse est Dóminus Deus tuus. Ps. 44. 12.

De Libro Apocalýpsis beáti
Joánnis Apóstoli.

LECTIO I. c. 11. v. 16.
ad 19.

Viginti quatuor seniores, qui in conspectu Dei sedent in sedibus suis, ceciderunt in facies suas, & adoraverunt Deum, dicentes: Grátias ágimus tibi, Dómine Deus omnipotens, qui es, & qui eras, & qui ventúrus es: quia accepísti virtutem tuam magnam, & regnásti. Et iratæ sunt Gentes, & advénit ira tua, & tempus mortuórum judicári, & reddere mercédem servis tuis Prophétis, & sanctis, & timéntibus nomen tuum pusillis & magnis, & exterminándi eos qui corruperunt terram. Et apértum est templum Dei in cœlo: & visa est Arca testaménti ejus in templo ejus.

R. j. Fulcite me flóribus, stipáte me malis; quia amore lángueo. * Læva ejus sub cápite meo, & dextera illius amplexábitur me. *Cant.* 2. 5. 6. *Ps.* Coárctor desidérium habens dissólvi, & esse cum Christo. *Philipp.* 1. 23. * Læva. Glória. * Læva.

LECTIO II. c. 12. v. 1.
ad 6.

ET signum magnum apparuit in cœlo: Mulier amícta sole, & luna sub pédibus ejus, & in cápite ejus coróna stellárum quódecim. Et in útero ha-

bens, clamábat partúriens, & cruciabátur ut páriat. Et visum est áliud signum in cœlo: & ecce draco magnus rufus, habens cápita septem, & córnua decem: & in capítibus ejus diadémata septem: & cauda ejus trahébat tértiam partem stellárum cœli, & misit eas in terram. Draco stetit ante mulierem quæ erat paritúra: ut cum peperisset, filium ejus devoráret. Et peperit filium másculum qui rectúrus erat omnes Gentes in vírga férrea: & raptus est filius ejus ad Deum, & ad thronum ejus: & mulier fugit in solitúdinem, ubi habébat locum parátum à Deo.

R. ij. Tota pulchra es, amíca mea; & mácula non est in te. * Veni de Líbano, sponsa mea, veni de Líbano, veni, coronáberis. *Cant.* 4. 7. 8. *Ps.* Scient quia ego diléxi te. *Apoc.* 3. 9. * Veni. Glória. * Veni.

LECTIO III. v. 15. ad fin.

ET misit serpens ex ore suo post mulierem, aquam tanquam flumen, ut eam fáceret trahi à flumine. Et adjúvit terra mulierem, & apéruit terra os suum, & absórbit flumen, quod misit draco de ore suo. Et irátus est draco in mulierem: & ábiit fácere prælium cum réliquis de sémine ejus, qui custódiunt mandáta Dei, & habens

testimónium Jesu Christi. Et stetit supra arénam maris.

R. iij. Anteíbit faciém tuam justítia tua, & glória Dómini cólliget te. * Tunc invocábis, & Dóminus exaúdiét; clamábis, & dicet: Ecce adsum. *Is. 58. 8. 9. V.* Novi ópera tua, & fidem, & caritátem tuam. *Apoc. 2. 19.* * Tunc. Glória. *Resumitur R.* Anteíbit. **IN II. NOCTURNO.**

In Psal. 44. Eructávit cor meum, p. 96.

Ant. 7. c. Quæ est ista quæ progréditur quasi auróra consúrgens, pulchra ut luna, elécta ut sol? *Cant. 6. 9.*

In divís. Psal. 44. Audi, filia, & vide, p. 96.

Ant. 5. C. Odor unguentórum tuórum super ómnia aromata: favus distíllans lábia tua, sponfa; mel & lac sub lingua tua. *Cant. 4. 10. 11.*

In Psal. 84. Benedixísti, Dómine, p. 99.

Ant. 1. a. Vidérunt eam filia, & beatíssimam prædicavérunt. *Cant. 6. 8.*

V. Dómine, in voluntáte tua, *R.* Præstitísti decóri meo virtútem. *Pf. 29. 8.*

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Assumpt. B. M. V.

I. n. I.

LECTIO IV.

Virgo hódie gloriósa cælos ascéndens, supernórum gáudia civium

copiósus sinè dúbio cumulávit augmentis. Hæc est enim cujus salutatiónis vox & ipsos exultáre facit in gáudio, quos matérna adhuc víscera claudunt. Quòd si párvuli necdùm nati ánima liquefácta est, ut María locúta est; quid pusámus quænam illa fúerit cœléstium exultátio, cum & vocem audíre, & vidére faciém, & beatá ejus frui præsentíâ meruerunt? Nobis verò, caríssimi, quæ in ejus Assumptióne solemnitátis occasió, quæ causa lætitiæ, quæ matéria gaudiórum? Mariæ præsentíâ totus illustrátur orbis: aded ut & ipsa jam cœléstis pátria clárius rúilet virgineæ lámpadis irradiatâ fulgore. Méritò proinde résonat in excélsis gratiárum actió & vox laudis.

R. jv. Quæ est ista quæ * Ascéndit de desérto delíciis áffluens, innixa super diléctum suum? *Cant. 8. 5. V.* María, de qua natus est Jesus, qui vocátur Christus. *Matt. 1. 16.* * Ascéndit. Glória. * Ascéndit.

LECTIO V.

Civitatém inquirimus, ad quam hódie María benedícta pervénit: in qua, si conscrípti cives sumus, dignum profectò est, étiam in exílio, étiam super flúmina Babylónis, ejus nos recordári, ejus communicáre gáudiis, ejus participáre lætitiám, maximéque

eam, quæ tam copioso impetu lætificat hodie civitatem Dei, ut sentiâmus & ipsi stillicidia stillantia super terram. Præcessit nos Regina nostra, præcessit, & tam gloriôsè suscepta est, ut fiduciâliter sequantur Dôminam sêrvuli clamantes: Trahe nos post te; in odorem unguentorum tuorum currêmus.

Æ. v. Intulêrunt sacerdotes Arcam fœderis Dômini in locum suum, id est, ad orâculum templi, * In Sancta sanctorum, subter alas Chêrubim. 2. Par. 5. 7. ¶. Apêrtum est templum Dei in cœlo, & visa est Arca testamênti ejus in templo ejus. Apoc. 11. 19. * In. Glôria. * In.

LECTIO VI. n. 1. 2.

ADvocatam præmisit peregrinatio nostra, quæ tanquam Jûdiciæ Mater, & Mater misericordiæ, suppliciter & efficaciter salutis nostræ negotia pertrahât. Pretiosum hodie munus terra nostra dirêxit in cœlum: ut dando & accipiêdo, felici amicitiarum fœdere copulêntur humana divinis, terrêna cœlestibus, ima summis. Illò enim ascêndit fructus terræ sublimis, unde data optima, & dona perfectâ descendunt. Ascêndens ergo in altum Virgo beâta, dabit ipsa quoque dona hominibus. Quidni daret? Siquidem nec facultas ei

deesse poterit, nec voluntas. Regina cœlorum est; misêricors est; dênique Mater est unigêniti Fîlii Dei. Nihil enim sic potest potestâtis ejus seu pietâtis magnitudinem commendâre, nisi fortè aut non crêditur Dei Fîlius honorâre Matrem, aut dubitâre quis potest omninò in affectum caritâtis transisse Mariæ viscera, in quibus ipsa quæ ex Deo est Caritas, novem mênibus corporaliter requiêvit.

Æ. vj. Tenuisti, Dômine, manum dexteram meam, & * In voluntate tua deduxisti me, & cum glôria suscepisti me. Ps. 72. 24. ¶. Vidi, & ecce ostium apêrtum in cœlo; & vox prima quam audîvi, tanquam tubæ loquêntis mecum, dicens: Ascênde huc. Apoc. 4. 1. * In. Glôria. Resumitur Æ. Tenuisti.

IN III NOCTURNO.

In Psal. 86. Fundamênta ejus, p. 139.

Ant. 3. a. Sub umbra illius quem desiderâveram, sedi, & fructus ejus dulcis gutturi meo. Cant. 2. 3.

In Psal. 96. Dôminus regnâvit, exûltet, p. 47.

Ant. 4. A. Dilêctus meus mihi, & ego illi, qui pâscitur inter lilia. Cant. 2. 16.

In Psal. 97. Cantâte Dômino.... quia mirabilia, p. 102.

Ans. 5. a. Inveni quem diligit anima mea : tenui eum , nec dimittam. *Cant.*

3. 4.

ψ. Posuisti , Domine , in capite ejus coronam ,
ψ. De lapide pretioso. *Pf.*

20. 4.

De Cántico Canticórum.

LECTIO VII. c. I. v. 1.
ad 6.

OSculetur me osculo oris sui : quia melióra sunt úbera tua vino , fragrantia unguentis óptimis. Oleum effusum nomen tuum : ideò adolescéntulæ dilexérunt te. Trahe me : post te currémus in odóre unguentórum tuórum. Introduxit me Rex in cellária sua : exultábimus & lætábimur in te , mémores úberum tuórum super vinum : recti diligunt te. Nigra sum , sed formósa , filiæ Jerúsalem , sicut tabernácula Cedar , sicut pelles Salomónis. Nolíte me consideráre quòd fusca sim , quia decolorávit me sol. Fílii matris meæ pugnavérunt contra me , posuérunt me custódem in vineis : vineam meam non custodívi. Indica mihi , quem diligit anima mea , ubi pascas , ubi cubes in meridie , ne vagári incípiam post greges sodálium tuórum.

ψ. vij. Sedit Rex super thronum suum , * Positúsque est thronus Matri Regis , quæ sedit ad dexteram

ejus. 3. *Reg. 2. 19. ψ.* Raptus est Fílius ejus ad Deum & ad thronum ejus. *Apoc. 12. 5. ** Positúsque. Glória. ** Positúsque.*

LECTIO VIII. c. 6.
v. 8. ad finem , & c. 7.
v. 1.

UNa est colúmba mea , perfectá mea , una est matris suæ , electa genitríci suæ. Vidérunt eam filiæ , & beatíssimam prædicavérunt : reginæ & concubínæ , & laudavérunt eam. Quæ est ista , quæ progreditur quasi auróra consurgens , pulchra ut luna , electa ut sol , terribilis ut castrórum ácies ordináta ? Descendi in hortum nuntum , ut vidérem poma convállium , & inspícerem si floruíssset vínea , & germinássent mala púnica. Nescívi : ánima mea conturbávit me propter quadrigas Abínadab. Revértere , revértere , Sulámitis : revértere , revértere , ut intueámur te. Quid vidébis in Sulámita , nisi choros castrórum ? Quàm pulchri sunt gressus tui in calceamentis , filia princípis !

ψ. viij. Hábuít grátiam & misericórdiam coram Rege super omnes mulieres , & * Pósuít diadéma regni in capite ejus , fecitque eam regnare. *Esth. 2. 17. ψ.* Quia respéxit Dóminus humilitátem Ancillæ suæ. *Luc. 1. 48. ** Pósuít. Glória. * Pósuít.

Lectio

15. AUG. In Assumptione B. M. Virginis.

529

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

LECTIO IX. c. 1. v. 41.
ad 49.

Cantica Elisabethe & Mariæ.

Repleta est Spiritu sancto Elisabeth, & exclamavit voce magna, & dixit ad Mariam: Benedicta tu inter mulieres, & benedictus fructus ventris tui. Et reliqua.

Homilia venerabilis Bedæ
Presbyteri.

Expos. in Luc. Cap. 3.

Tanto, inquit Maria, me Dominus tamque inaudito munere sublimavit, quod non ullo linguæ officio explicari, sed ipso vix intimi pectoris affectu valeat comprehendere. Et ideo totas animæ vires in agendis gratiarum laudibus offero, totum in contemplanda magnitudine ejus cui non est finis, quidquid vivo, sentio, discerno, gratulanter impendo: quia & ejusdem Jesu, id est, Salutaris, spiritus meus æternâ divinitate lætatur, cujus mea caro temporali conceptione feratur. Quia respexit humilitatem ancillæ suæ; ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Cujus humilitas respicitur, recte beata ab omnibus cognominanda gratulatur. Quia fecit mihi magna qui potens est. Solet anima illa cui Dominus magna facere dignatur, dignis eum præconiis

Pars Æstiva.

magnificare, & ad consortes ejusdem voti ac propòsiti potest cohortando dicere: Magnificate Dominum mecum, & exaltemus nomen ejus invicem.

ps. jx. Convertisti, Domine, planctum meum in gaudium mihi: * Conscidisti saccum meum, & circumdedisti me lætitiâ, ut cantet tibi glória mea. Ps. 29. 12. 13. ps. Mihi vivere Christus est, & mori lucrum. Philipp. 1. 21. * Conscidisti. Glória. *Resumitur* ps. Convertisti.

Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

ps. *Sacerdotalis.* Magnificate Dominum mecum: ps. Et exaltemus nomen ejus in idipsum. Ps. 33. 4. *Psalms de Dominica.*

Ant. 1. g. Pulchra es, amica mea, suavis & decora sicut Jerúsalem. *Cant.* 6. 3.

Ant. 7. c. Implebit Dominus splendoribus animam tuam, & ossa tua liberabit; & eris quasi hortus irriguus. Is. 58. 11.

Ant. 3. a. Hodie Dominus nomen tuum ita magnificavit, ut non recedat laus tua de ore hominum. *Judith.* 13. 25.

Ant. 8. G. Sta.

CANTICUM JUDITH.

c. 13. v. 23. ad 25.

Triumphatricis encomium.

Benedicta es tu filia à
Dómino Deo excélsa,
Z

* præ omnibus mulieribus
super terram.

Benedictus Dominus ,
* qui creavit cælum & ter-
ram ;

Qui te direxit * in vulne-
ra capitis principis inimi-
corum nostrorum ;

Quia hodie nomen tuum
itã magnificavit , * ut non
recedat laus tua de ore hó-
minum qui memores fue-
rint virtutis Domini in
æternum.

Ant. Sta in excelsis ; &
circúspice ad Orientem ;
& vide colléctos filios tuos.
Bar. 5. 5.

Ant. 2. D. Invoca Dó-
minum ; & loquere Regi
pro nobis ; & libera nos de
morte. *Esth.* 15. 3.

CAPITULUM. *Eccli.* 47.
13.

Dominus exaltávit in
æternum cornu ejus ,
& dedit illi testaméntum
regni , & sedem glóriæ.

HYMNUS. G. S.

PARATA cùm te pó-
scerent ,

O Virgo , cœli præmia ,
Purum sacrátis artubus
Amor resolvit spíritum.

SED victa partu mors
tuo ,

Te labis expértem nequit ,
Suis nec audet stringere
Vitæ Paréntem nexibus.

O QUALIS inter ób-
vios

Regína scandit Cœlites !
Quàm pulchra celsæ pró-
xima

Sedi Tonántis ássidet !

A M I C T A sole Fémina ;
Lunámque subjéctam pre-
mens ,

Bisféna cui cingunt caput
Fulgóre miro sidera.

O T U , cliéntum cui
preces ,

Cui vota cordi , Júdicem
Præbére nobis , quod potes ,
Patróna , placátum velis.

Q U I natus es de Vir-
gine ,

Jesu , tibi sit glória ,
Cum Patre , & almo Spíritu ,
In sempitérna sécula.

Amen.

Ÿ. Magna est glória ejus ,
Ÿ. In salutári tuo , Dó-
mine. *Pf.* 20. 6.

Ad Benedictus, Ant. 5. C.
Dixit ei Rex : Pete , Ma-
ter ; neque enim fas est , ut
avértam faciém tuam. 3.
Reg. 2. 20.

Oratio.

Veneránda nobis , Dó-
mine , hujus diéi Festi-
vitas opem cónferat salu-
tárem , in qua sancta Dei
Génitrix mortem súbiit
temporálem , nec tamen
mortis nexibus déprimi pó-
tuit , quæ Fílium tuum
Dóminum nostrum Jesum
Christum de se genuit in-
carnátum ; Quitecum vivit.

AD HORAS, Doxologia

Q U I natus es de Vir-
gine ,

Jesu , tibi sit glória ,
Cum Patre , & almo Spí-
ritu ,

In sempitérna sécula.

Amen.

Psalmi de Dominica.

G. In Assumptione B. M. Virginis.

538

P R I M A M.

lulchra es.

U M. 2. Reg. 23. 4.

lux auroræ, oriē-
te, manē absque nú-
tilat.

breui. V. Qui na-
e Maria Virgine.
16.

A N O N.

cilio Tridentino.

17. Sess. 6. Can. 23.

s hominem semel
icatum dixerit pos-

ita peccata om-

mvenialia, vitare,

peciali Dei privi-

memadmodum de

irgine tenet Ec-

nathema sit.

T E R T I A M.

implébit.

U M. Tob. 13. 23.

díctus Dóminus,

exaltávit eam; &

um ejus in sécula

m super eam.

ve. Lætabor in mi-

a tua, Dómine,

a, allelúia. **R. Læ-**

. Quóniam respe-

nilitatem meam. *

. Glória. **R. Lætá-**

30. 8.

cúndum multítu-

olórum meórum in

leo, **R. Consola-**

uæ lætificavérunt

meam. **Pf. 93. 19.**

S E X T A M.

Iódie.

U L U M. Eccli. 50.

lfit in templo Dei,

si arcus refúlgens

inter nébulas glóriæ, &
quasi flos rosárum, in dié-
bus vernis.

R. breve. Astitit Regína

à dextris tuis, Deus, * Al-

lelúia, allelúia. **R. Astitit.**

V. In vestítu deauráto, cir-

cúmdata varietáte. * Alle-

lúia. Glória. **R. Astitit. Pf.**

44. 10.

V. Audívit, & lætáta est

Sion: **R. Et exultavérunt**

fíliæ Judæ. **Pf. 96. 8.**

A D N O N A M.

Ant. Invoca.

C A P I T U L U M. Eccli.

24. 1. 2.

IN Deo honorábitur,

& in médio pópuli sui

gloriábitur, & in ecclésiis

Altíssimi apériet os suum,

& in conspéctu virtútis il-

lius gloriábitur.

R. breve. Mémoires erunt

nóminis tui, * Allelúia,

allelúia. **R. Mémoires. V.**

In omni generatióne & ge-

neratiónem. * Allelúia.

Glória. **R. Mémoires. Pf.**

44. 18.

V. Pópuli confitebún-

tur tibi in ætérnum; **R. Et**

in séculum séculi. **Pf. 44.**

18.

A D V E S P E R A S.

In Psal. 109. Dixit Dó-

minus, p. 27.

Ant. 4. E. Magnificáta

est ánima mea hódie, præ

ómnibus diébus meis. **Ju-**

dith. 12. 18.

In Psal. 112. Laudáte;

púeri, p. 29.

Ant. 5. C. Exultábit áni-

ma mea in Deo meo, quia

Z ij

induit me vestimentis salutis. *Is.* 61. 10.

In Psal. 121. Lætatus sum, p. 151.

Ant. 2. D. In Sion firmata sum; & in civitate sanctificata similiter requievi. *Eccli.* 24. 15.

In Psal. 126. Nisi Dominus ædificaverit, p. 73.

Ant. 1. D. Ego quasi terebîthus extendi ramos meos; & rami mei honoris & gratiæ. *Eccli.* 24. 22.

In Psal. 147. Lauda, Jerúsalem, Dominum, p. 102.

Ant. 7. d. Quasi cedrus exaltata sum in Libano, & quasi cypressus in monte Sion. *Eccli.* 24. 17.

CAPITULUM. *Eccli.* 24. 16.

R Adicavi in populo honorificato, & in parte Dei mei hæreditas illius, & in plenitudine Sanctorum detentio mea.

HYMNUS. S. V.

O Vos ætherei, plaudite, Cives!

Hæc est illa dies clara triumpo,

Quâ Matrem placidâ morte solutam

Natus sidereâ suscipit aulâ.

Quæ non, Virgo, tibi dona rependit!

Cœli divitias explicat omnes;

Verbum vestieras carne; vicissim

Te Verbum proprio lumine vestit.

QUI velo latuit carnis; aperti

Pleno te sâtiat Nûminis haustu;

Et quem virgineo lacte cibasti,

In jugem tibi dat se Deus escam.

O CONCESSA tibi quanta potestas?

Per te quanta venit grâtiâ terris!

Cunctis Cœlitibus celsior una,

Solo facta minor, Virgo, Tonante.

Quæ Regina sedes proxima Christo,

Alto de sôlio, vota tuorum

Audi: namque potes flectere Natum,

Virgo mater, amas nos quoque natos.

DIVINÆ Sôboli qui dare Matrem

In terris voluit, glória Patri;

Cujus Virgo Parens, glória Nato;

Quo fecunda, tibi glória, Flamen. Amen.

¶ Vultum tuum deprecabuntur, &c. Omnes divites plebis. *Pf.* 44. 13.

Ad Magnificat, Ant. 3. a.

Fecit mihi magna qui potens est, & sanctum nomen ejus. *Luc.* 1. 49.

Nulla fit Commemoratio, nisi occurrat aut concurret dies Dominica.

COMPLETORIUM, p. cv.

cum Psalmis de Dominica.

Diebus intra Octav. Assumpt. B. M. Virginis. 533

DIEBUS

**INTRA OCTAVAM
ASSUMPTIONIS**

B. M. VIRGINIS,

Quæ est tertii Ordinis.

*Omnia ut in Die, exceptis
quæ sequuntur.*

Psalmi de Feria.

AD OFFIC. NOCTURN.

*Invitatorium dicitur ri-
tu simplici.*

*Tres Antiphonæ, ψ. &
B. M. ex Nocturno Festi,
secundum Feriam.*

*Duæ priores Lektionen de
Scriptura occurrente, dua-
bus posterioribus in unam
junctis. Tertia Lectio pro-
pria, ut infra.*

*Non dicitur ψ. Glória Pa-
tri, nisi in fine ultimi ψ.
cujusque Noct. quod resumi-
tur tantum à Reclamatione.*

AD LAUDES

MATUTINAS.

*Ant. sola. 5. C. Magna
eris, & nomen tuum nomi-
nabitur in universa terra.
Judith. 11. 21.*

AD VESPERAS.

*Ant. sola. 7. c. Rex de-
dit Reginae omnia quæ vó-
luit & petivit ab eo. 3. Reg.
10. 13.*

*DOMINICA intra Octa-
vam occurrente, totum Of-
ficium fit de Dominica, ut
in Psalterio & Proprio de
Tempore, incipiendo à I.
Vesperis, quæ sunt integræ
de Sabbato ante Dominicam
occurrentem. Fit Comme-
moratio Octavæ in utrisque
Vesperis & Laudibus, sed
sine Lektionē.*

*Si Dies Octava sit Do-
minica, Officium Octavæ
anticipatur, & de eo fit in
Sabbato.*

DIE XVI.

**IN FESTO
SANCTI ROCHI,**

Laici.

Duplex minus.

*Omnia de Communi unius
S. Laici, p. liij. additis quæ
sequuntur.*

LECTIO II.

Ex Bolland. & aliis.

ROchus, circa sæculi dé-
cimi tertii finem, in ci-
vitáte Montispessuli equé-
stri genere natus, utroque
parénte mórtuo, post facul-
tates magna ex parte pau-
péribus erogatas, Romá-
nam peregrinationem ag-
gressus est. Peste in Itália
tunc grassante, strénuam
per nosocomia in ægrotó-
rum ministériis exhibuit
óperam. Quod cum tam Ro-
mæ quam aliis in úrbibus
præstitisset, novíssimè apud
Placéntiam ipse pestiléntiã
corrèptus est: ubi in ma-
gna rerum inópia, mira pa-
tiéntiæ & fidei spécimina
præbuit. Recuperatâ sanité-
te, cum in pátriam rever-
terétur, inter bellórum ru-
múltus pro exploratóre
comprehensus, ipsique pá-
truo mínimè ágnitus, in
cárcerem, eo jubénste, con-
jicitur. Ibi per quinquén-
nium acerbíssima quæque
perpessus, obiit, eã sanctitá-
tis opinióne, ut statim pópu-
lo persuásum fúerit, quos-

cumque peste laborantes, Rochi patrocinio salutem esse consecuturos. Quod eum sepe alias, tum maxime Concilii Œcumenici Constantiensis tempore comprobaturum dicitur. Nam cum ea in urbe pestis antea crudeliter saeviret, delata Patrum decreto per vicos & compita civitatis in solenni supplicatione Rochi imagine, statim quievit. Hinc ubique locorum ejus imagines expolite, & sacella, templaque sub ejus nomine Deo dicata fuerunt.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

LECTIO III. c. 24. v. 7. ad 13.

Signa ultimi adventus.

Dixit Jesus discipulis suis: Consurgat gens in gentem, & regnum in regnum: & erunt pestilentiae, & fames, & terræ motus per loca. Et reliqua.

Homilia sancti Cypriani Episcopi & Martyris.

Lib. de Mortal.

Dominus providæ vocis hortatu instruens, & docens, & præparans, atque corroborans Ecclesiæ suæ populum ad omnem tolerantiam futurorum, bella, & fames, & terræ motus, & pestilentias per loca singula exurgere prænuntiavit, & cecinit. Et ne inopinatus nos, & novus rerum instantium metus quateret, magis ac magis in novissimis temporibus adversa cre-

brere ante præmonuit. Fiunt ecce quæ dicta sunt. Regnum Dei, fratres dilectissimi, esse coepit in proximo: jam terrenis cælestia, & magna parvis, & caducis æterna succedunt. Quis hic anxietatis & sollicitudinis locus est? Ejus est enim mortem timere, qui ad Christum nolit ire. Ejus est ad Christum nolle ire, qui se non credat cum Christo incipere regnare.

Oratio.

Subveniat nobis, quæsumus, Domine, beati Rochi potens apud te intercessio, quæ iræ tuæ flagella à nobis avertat, & tuæ nos reconciliet Majestati; Per Dominum.

Comm. de Oct. Assumpt.

Ant. Dixit, v. Magna,

Oratio, Veneranda, p. 530.

Deinde de S. Troëcia,

Virgine Pictaviensi.

LECTIO

Ex vita S. Hilari. Martyr.

Gall. & Tillemons.

Troëcia, parentibus opibusque relictis, Pictavos ad beatum Hilarium à teneris annis venit, ut agendæ vitæ formam ab eo reciperet. Eam paternâ caritate suscepit Galliæ Doctor, salubribusque monitis sic incitavit ad amorem Christi, ut illi soli procul à sæculi tumultu periculisque vivere decreverit. Quamobrem ipsi beatus Pontifex cellulam, propè Pictavos, eo in loco dedit

habitándam, ubi nunc extat
Parochiális Ecclésia sanctæ
Troéciæ nómine insigníta.
 Ibi transáctis in contempla-
 tióne divína miráque soli-
 tudine complúribus annis,
 obdormívit in Dómino: &
 in **Basilica** haud procul fan-
 ctis **Martýribus Joánni &**
Paulo dicáta, tumuláta &
 miráculis illustráta est.

Ans. Tu scis, *ψ.* **Lætá-**
bor, Oratio, Deus, qui
 habitáculum, p. lxiv.

DIE XVII.
DE OCTAVA.

Sermo sancti Procli
 Episcopi.

In S. Deip. Orat. 5. Hab.
in Conc. Ephes.

LECTIO III.

QUamvis ómnium San-
 ctórum memóriæ mi-
 rábiles sint, nihil ta-
 men diéi hujus Solémniis
 æquále ad glóriam. Abel
 propter sacrificium cele-
 brátur; Abraham propter
 fidem præcláris laúdibus
 cumulátur; Móyses tan-
 quam Legislátor prædicá-
 tur; Elías ut Zelótes te-
 stimónium habet; David
 ut pater Mystérii in carne
 perácti commendátur. Ve-
 rùm nihil tale est, qualis
 est Dei Génitrix María. Ip-
 sa enim, quem illi in æní-
 gmate vidérunt, incarná-
 tum in útero portávit. Cun-
 ctas res creatas, ó homo!
 cogitatióne percúrre, & vi-
 de an quidquam sit æquále
 vel majus Mariá Deípará.
Terram úndique lustra, cœ-

los mente scrutáre, invisí-
 biles omnes virtútes cógita,
 ac perspice nùm sit in
 univérſis creatis áliud ejús-
 modi miráculum.

DIE XVIII.
DE OCTAVA.

Sermo sancti Bernardi
 Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. 4. n. 1.

LECTIO III.

NON est quod me magis
 deléctet, sed nec quod
 térreat magis, quàm de
 glória Vírginis Matris ha-
 bére sermónem. Ecce enim
 si in ea laudávero virgini-
 tatem, mihi multæ virgi-
 nes post eam vidéntur of-
 férri. Si humilitátem præ-
 dicávero, inveniéntur fortè
 vel pauci, qui, docénte Fí-
 lio ejus, mites facti sunt &
 húmiles corde. Si magni-
 ficáre volúero misericórdiæ
 ejus multítudinem, sunt áli-
 qui misericórdiæ viri, etiám
 & mulieres. Unum est in
 quo nec primam símilem
 vísa est, nec habére sequén-
 tem, gáudia matris habens
 cum virginitátis honóre.

DIE XIX.
DE OCTAVA.

Sermo sancti Bernardi
 Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. 4. n. 1.

LECTIO III.

DE Vírginis glória nec
 sílere devótio pátitur,
 nec dignum áliquíd stérilis
 concípere cogitatio, aut in-
 erudíta potest locútio par-
 turíre. Hinc est quòd & ipsi
 cœléstis cúriæ Príncipes in

consideratione tantæ novitatis clamant, non sine admiratione : Quæ est ista , quæ ascendit de deserto , deliciis affluens ? Ac si manifestius dicant : Quanta est hæc , aut unde ei ascendenti utique de deserto affluentia tanta deliciarum ? Nec enim pares inveniuntur deliciae vel in nobis , quos in civitate Domini lætificat fluminis imperus , qui à vultu gloriæ voluptatis torrente potamur . Quæ est ista , quæ de sub sole , ubi nihil est nisi labor , & dolor , & afflictio spiritus , ascendit deliciis spiritualibus affluens ? Quidni delicias dixerim , virginitatis decus cum munere fecunditatis , humilitatis insigne , distillantem caritatis favum , misericordiæ viscera , plenitudinem gratiæ , prærogativam gloriæ singularis ?

VESPERÆ de Sequenti , cum Commem. de Octava.

D I E X X.

I N F E S T O

S. BERNARDI ,
Claravallensis Abbatis , &
Ecclesiæ Doctoris.

Duplex minus.

Omnia de Communi unius
S. Doctoris , p. xxx. additis quæ sequuntur.

L E C T I O I I.

Ex ejus vita à pluribus scripta , & ex ejus operibus.

Bernardus, Fontanis ad castrum Divionense nobilibus & piis parentibus

natus , anno ætatis vigésimo secundo, in Cisterciensi Monasterio religiosam vitam amplexus est. Tantos ibi fecit in pietate progressus , ut à Stéphano Abbate Cisterciensi , ad construendum Claravallense Monasterium , juvenis licet , missus fuerit. Cujus loci postea designatus Abbas , à Guillelmo Catalaunensi benedictionem accepit. Ibi pro victu pulmenta sæpius ex fagi foliis confecta , panis ex hordeo , milio , & vicia. Ibi labor assiduus , humiles casæ , solitudo ingens in magna fratrum multitudine , silentiique tanta observantia , ut nihil præter laborantium strepitus & voces laudantium Deum penitus audiretur. Pro asserenda Ecclesiæ Catholice doctrina , labores propè infinitos sustinuit , variisque vocatus Conciliis interfuit. Pontificatum asseruit Innocentio secundo , quem Petrus Leonis , usurpato Anacleti secundi nomine , Româ expulerat. Ad eundem Pontificem , Henricum primum Angliæ Regem , Anglicanosque Episcopos reduxit. Mediolanenses & Aquitanos ad unitatem Ecclesiæ revocavit : Ducemque Guillelmum Partheniaci hac in Diocesi , expositâ cum obtestatione ob oculos ejus tremendâ Hostiâ , adeo terruit ; ut ille , abjecto schismate , ad sa-

mentem redierit. torem Lotharium
 stitutarum sibi vin-
 um à susceptis con-
 movit. Victori pseu-
 ifici persuasit, ut
 ntio obsequeretur.
 um inter eundem
 ntium & Ludoví-
 primum Franciæ Re-
 isídium Bernardus
 quæster dirémit. Jus-
 énni tértii, qui & dis-
 ipsius fúerat, & ad
 ibros de Considera-
 ripsit, concionante
 do, sacra in Saracé-
 reditio suscepta est:
 men felicem éxitum
 uit. Hinc multorum
 s est dictériis, quæ
 íssimè tulit. Quin-
 scopátus oblátos re-
 . Multa scripsit, ex
 appáret eum doctri-
 us divínicus traditâ,
 abóre comparatâ in-
 m fuísse. Sexaginta
 nos natus, miracu-
 ibus éditis, in Mo-
 o Claravallénsi ob-
 it in Dómino, anno
 millésimo centési-
 inquagésimo tértio:
 sque est ante altáre
 mæ Virgínis, quam
 íssimè colúerat.
 o sancti Evangélii
 indum Marcum.
 o III. c. 10. v.
 id 30.
 um omnia relinquen-
 bus promissum.
 ipit Jesu Petrus dí-
 re; Ecce nos reli-

quimus ómnia, & secuti
 sumus te. Et reliqua.

Homília sancti Bernardi
 Abbátis.

Serm. 22. inter divers.

n. 1. 2.

IN via estis, fratres, quæ
 ducit ad vitam, in via
 recta & impollúta quæ du-
 cit ad civitátem sanctam
 Jerúsalem illam, quæ libera
 est, quæ sursùm est, quæ
 est mater nostra. Arduus
 quidem ascénsus ejus, út-
 potè per ipsam montis sum-
 mitátem incísus: sed via
 compendiósior labóris ma-
 gnitúdinem, vel témporat,
 vel exclúdit. Vos autem
 tam felíci facilitáte, quàm
 fácoli felicitáte, viam istam
 non solúm itis, sed cúrrit-
 is: quia exonerátí estis &
 accíncti, nihil pónderis su-
 per dorsa portántes. Felices
 igitur vos, qui vos & vestra,
 sínè omni exceptiúncula, re-
 liquístis, per ipsum montis
 vérticem iter fácitis ei qui
 ascéndit super Occásus:
 Dóminus nomen illi. De-
 féndite vobis hanc præroga-
 tívam, quòd Apóstoli ad vi-
 sum & ad verbum, vos ad
 auditum & núntium credi-
 distis. Sic state in Dómino,
 caríssimí, ut quemádmodum
 illi in fame & siti, in frí-
 gore & nuditáte, in labó-
 ribus, & jejúniis, & vigí-
 liis, & cæteris observántiis
 justitiæ, viam régiam tenué-
 runt: sic & vos, etsi non
 eórum méritis, tamen exer-
 ciciis aliquátendus coequáti.

dicatis Dómino Deo vestro, cum venéritis ante thronum glóriæ ipsius: Lætati sumus pro diébus quibus nos humiliásti, annis quibus vidimus mala.

Oratio.

DEus, qui beátum Bernárdum Abbátem caritátis fervóre succénsus, in Ecclesiá tua lucére simul & ardére fecisti; ejus intercessióne concéde, quæsumus, paris nos caritátis spíritu fervéntes, coram te semper ut filios lucis ambulare; Per Dóminum.

Commemoratio de Octava Assumptionis.

DIE XXXI.

DE OCTAVA.

Sermo sancti Bernárdi Abbátis.

In Assumpt. B. M. V. 4. n. 1.

LECTIO III.

Ascéndens de deserto Regina mundi, étiam Angelis sanctis, ut canit Ecclesiá, speciosa facta est & suávis in deliciis suis. Dénique tamen desérti hujus mirári delicias, quia Dóminus dedit benignitátem, & terra nostra dedit fructum suum. Quid mirántur de terra desérta Mariám ascéndere deliciis affluéntem? Miréntur potiùs pauperem Christum de cœléstis regni plenitúdine descendéntem. Longè enim amplióri miraculo dignum vidétur, Dei Fílium paulò minùs ab Angelis minorári, quàm Dei Matrem super Angelos exal-

tári. Illius síquidem exiníitio facta est replétio nostra: illius misériæ mundi deliciae sunt. Dénique cum dives esset, propter nos pauper factus est, ut nos ejus inópiâ ditarémur. Sed & crucis ignominia, credéntium facta est glória.

VESPERÆ Duplices de Die Octava.

Omnia ut in I. Vesperis Festi, servato ritu duplici minori. Omittitur 2. Oratio, Dignare, infra, ad Laudes, p. 540.

DIE XXXII.

IN OCTAVA ASSUMPTIONIS

B. M. VIRGINIS.

Et Commemoratione Voti Ludovici XIII. Francorum Regis.

Duplex minus.

Omnia ut in Die, servato ritu duplici minori, exceptis quæ sequuntur.

Officii Nocturni Antiphona, V. & R. sumuntur ex Noct. Diei secundum Feriam.

LECTIO II.

Ex Declarat. Lud. XIII. datâ die 10. Febr. an.

1638.

Hodie celebrátur memoria solémnis illius Voti, quo Ludovicus decimus tertius, Francorum Rex, se suaque tutelæ beátæ Mariæ Virginis commendávit, Edicto propósito in hæc verba. Beatíssimam & gloriosíssimam Virgínem, in specialem regni nostri

Patrónam assuméntes, eídem speciáli modo Nos, nostrum sceptrum, nostram corónam, nostrósque omnes súbdítos dicámus & consecrámus. Cujus nostri mancipátús ne memória apud pósteros éxcidat, mandámus fieri, post Vesperas diéi Festi Assumptiónis, Processiónem ritu & apparátu quàm máximè solémni, in singulis dominatiónis nostræ Ecclésiis, tam Cathedrálibus, quàm Parochiálibus & Conventuálibus cujuscúmque civitátis & pagi: præcipientes insuper, quatenús superiores Cúriæ ac locórum Optimátes dictæ Processióni intérsint. Móneant étiam Episcopipópulos omnes nostros, ut peculiári erga beatíssimam Virginem devotióne afficiántur, ipsíusque pa-procínium die illâ solémni implórent: ut fretum áded poténtis Patrónæ subsidio regnum nostrum, ab ómnibus hóstium tutum sit insidiis, diuturnâ gaúdeat pace, Deusque óptimus máximus tantâ in eo colátur reverentiâ, ut Nos, súbdítique omnes ad beatum finem cui sumus omnes cóndiri, téndere ac pervenire feliciter valeámus.

· Lectio sancti Evangelii
secúndum Lucam.

LECTIO III. c. I. v. 41. ad 49.
Cantica Elisabethæ & Mariæ.

R Epléta est Spíritu sancto Elisabeth, & ex-

clamávit voce magnâ, & dixit ad Mariam: Benedícta tu inter mulieres, & benedíctus fructus ventris tui. Et réliqua.

Homília sancti Andréæ
Creténsis Episcopi.

In S. Annuntiationem.

Benedícta tu inter mulieres. Verè quidem benedícta: nam benedíxit te Deus suum tabernáculum, quando patrénâ glóriâ eximie plenum Hóminem Christum Jesum eundemque Deum, ex quibus ac in quibus perfectus constat natúrís, incomprehénsâ ratióne útero gestásti. Benedícta tu inter mulieres, quæ cœléstem thesaurum in quo sunt omnes thesaúri sapiéntiæ & sciéntiæ absconditi, in virginitátis tuæ invioláto thalamo nihil angustátum compléxa es. Benedícta tu in muliéribus, quæ sola benedictiónem hæreditáte consecúta es, quam Deus per Abraham Géntibus promiserat. Benedícta tu in muliéribus, quam generatiónes beatam dicunt, quam reges gloríficant, quam príncípes venerántur, cujus vultum dívites plebis deprecántur, ac post quam vírgines, quæ sequéntes, quæ præeúntes, in templum Regis unâ conténdunt. Benedícta tu in muliéribus, quam Isaías Prophéticis óculis videns, Prophetíssam, & Virginem appellá-

vit. Verè benedicta tu ,
quam Ezéchiél Oriéntem
prænuntiávit , & portam
clausam per quam Deus
solus tránseat , & quæ íte-
rùm clausa máneat.

Oratio.

D Ignáre Dómine , in
die quâ Filii tui Ge-
nitricem super choros An-
gelórum exaltátam recóli-
mus , óculis misericórdiæ
Francórum respícere Impé-
rium , quod tutelæ ejús-
dem Genitricis Rex piíssi-
mus voto perpétuo com-
mendávit ; Per eúndem
Dóminum.

*AD VESPERAS , Comm.
de S. Filiberto , Abbate.*

Ant. Multiplicans, *ŷ.* Po-
tens, p. xlv. *Oratio* , Deus ,
cujus múnere , p. xlix.

DIE XXIII.

IN FESTO

SANCTI FILIBERTI ,
Quinciencis Abbatis, in
territorio Pictaviénsi.

Semiduplex.

*Omnia de Communi unius
S. Abbatis , p. xlv. additis
quæ sequuntur.*

LECTIO III.

Ex Mabill. & aliis.

Filibertus , ex Aquitá-
nia oriúndus , in Da-
gobérto Francórum Regis
aula fuit educátus. Víginti
annos natus , comam de-
posuit in Resbacénsi cœ-
nobio sub Abbáte sancto
Agilo , post cujus óbitum ,
unánimi monachórum con-
sensu , Abbas eléctus est.
Persecuciónem passus à

nonnullis fratribus , váris
lustrávit insignia monasté-
ria. Deínde à Rege Fran-
córum Clodovéo atque Re-
gína Barthilde locum in
pago Rhotomagénsi dictum
Geméticum obrínuit , ibi-
que nóbile extrúxit mona-
stérium. Quidam Rho-
magénses Clérici calúm-
niis Filibértum infectáti
sunt : inde ergo fúgiens pius
Abbas , ad Ansoáldum Pi-
ctavórum Episcopum sere-
cépit , eoq̃ue opitulánte ,
Quinciacénsē monastérium
prop̃e Pictávōs fundávit ,
aut saltē restaurávit. Cui
cū aliquándiu præfuisset ,
áliud cœnóbium in Hério
ínsula ad Pictónum fines
ædificávit : ibique virtúti-
bus & miraculís clarus áni-
mam Deo réddidit , cir-
ca annum sexcentésimum
octogésimum quartum.

Oratio , Deus , cujus múnere , p. xlix.

*VESPERÆ de Sequenti, cum
Commem. de S. Filiberto.*

DIE XXIV.

IN FESTO

S. BARTHOLOMÆI,
Apostoli.

Duplex majus.

*Omnia de Communi Apo-
stolorum , p. j. additis quæ
sequuntur.*

IN I. NOCTURNO.

Lectiões de Script. occurr.

IN II. NOCTURNO.

LECTIO IV.

Ex Euseb. S. Hier. & Usuar.

Bartholomæus , unus ex
Duódecim quos elégit

Jesus & Apóstolos nominávit, post ejus Ascensionem, accepto Spíritu sancto, in Indiam profectus, Christi fidem, ut scribit Eusebius in História Ecclesiástica, fertur illis gentibus prædicasse, & Evangelium Matthæi Hebræicis conscriptum litteris reliquisse: quod quidem ad Pantæni tempora, qui penetravit usque ad Indos, servatum esse memoratur. Id ipsum tradit & sanctus Hieronymus in Libro de Scripturis Ecclesiasticis. Pantænus, inquit, in Indiam, rogatus ab illius gentis legatis, missus est à Demétrio Alexandriæ Episcopo: ubi reperit Bartholomæum, unum de duodecim Apóstolis, adventum Domini Jesu juxta Matthæi Evangelium prædicasse, quod Hebræicis litteris scriptum, revertens Alexandriam, secum detulit. Fide Gentilibus prædicatâ, Bartholomæus vitam Martýrio consummavit.

Sermo sancti Joannis

Chrysostomi.

Hemil. 33. in Cap. 9. *Matt.*

LECTIO V.

Viden Ministérii magnitudinem? Viden Apóstolorum dignitatem? Nihil sensibile jubentur dicere, nec sicut Móyses & Prophætæ priores, sed nova quædam & inexpectata. Neque enim talia ipsi prædicabant, sed terram &

terræna bona: hi autem regnum cælorum, & quæ ibi sunt omnia. Neque inde solum hi majores sunt, sed etiam ex obedientia. Neque enim recusant, neque cunctantur, sicut veteres illi: sed etiam si pericula, bella & intolerabilia mala audiant, cum obsequentia multa, imperata suscipiunt, utpotè qui regni sint Præcones.

LECTIO VI.

ET quid mirum, inquit, si nihil durum & asperum prædicatûri, subito paruerunt? Quid dicis? Nihil durum prædicare jussi sunt? Non audis cárceres, abductions ad mortem, bella civilia, universorum odium? Quæ omnia ipsis paulò post eventura esse dicebat. Illos namque mittit Præcones, ut aliis innúmera bona concilient: illos verò intolerabilia mala passuros esse dicit & prænuntiat.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola beati Pauli Apóstoli ad Romános.

LECTIO VII. c. 12. v.

1. ad 13.

Obscuro vos, fratres, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum. Et nolite conformari huic sæculo, sed reformamini in novitate sensus vestri: ut probetis quæ sũt

voluntas Dei bona, & benéplacens, & perfectâ. Dico enim per grâtiâ quæ data est mihi, omnibus qui sunt inter vos: Non plus sâpere quàm oportet sâpere, sed sâpere ad sobrietatē: & unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei. Sicut enim in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent: ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra. Habentes autem donationes secundum grâtiâ quæ data est nobis differentes, sive prophetiâ secundum rationem fidei, sive ministerium in ministrando, sive qui docet in doctrinâ, qui exhortatur in exhortando, qui tribuit in simplicitate, qui præest in sollicitudine, qui miseretur in hilaritate. Dillectio sine æmulatione. Odientes malum, adhærentes bono, caritate fraternitatis invicem diligentes, honore invicem prævenientes, sollicitudine non pigri, spiritu ferventes, Domino serviētes, spe gaudētes, in tribulatione patientes, orationi instantes, necessitatibus sanctorum communicantes, hospitalitatem sectantes.

LECTIO VIII. v. 14. ad fin.

Benedicite persequentibus vos: benedicite,

& nolite maledicere. Gaudere cum gaudētibz, flere cum flētibz, idipsum invicem sentiētes, non alta sapiētes, sed humilibz consentiētes, nolite esse prudētes apud vosmetipsos, nulli malum pro malo reddētes, providētes bona non tantum coram Deo, sed etiam coram omnibz hominibz. Si fieri potest, quod ex vobis est, cum omnibz hominibz pacem habētes: non vosmetipsos defendētes, carissimī, sed date locum iræ. Scriptum est enim: Mihi vindicta; ego retribuam, dicit Dominus. Sed si esurierit inimicus tuus, ciba illum: si sitit, potum da illi. Hoc enim faciēns, carbōnes ignis cōgeres super caput ipsius. Noli vinci à malo, sed vince in bono malum.

LECTIO sancti Evangelii secundum Lucam.

LECTIO III. c. 6. v. 12. ad 19.

Apostolorum electio.

IN diebus illis, exiit Jesus in montem orare; & erat pernoctans in oratione Dei. Et reliqua.

Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Expos. Evang. secundum Luc. Libr. 5. n. 43. 44.

ET erat, inquit, pernoctans in oratione Dei. Species tibi datur, forma præscribitur quam debeas æmulari. Quid enim te pro

salute tua facere oportet, quando pro te Christus in oratione pernoctat? Quid te facere convenit, cum vis aliquod pietatis officium adorari, quando Christus missurus Apostolos, oravit prius, & solus oravit? Nec usquam alibi, si non fallor, orasse cum Apostolis reperitur: ubique solus obsecrat. Dei enim consilium humana vora non capiunt: nec quisquam interiorum potest esse particeps Christo. Vis scire quoniam mihi, non sibi oraverit? Vocavit, inquit, discipulos suos, & elegit duodecim ex ipsis, quos ad propagandum auxilium salutis humanæ, per terrarum orbem fatores fidei destinaret. Simul adverte celeste consilium: non sapientes aliquos, non divites, non nobiles: sed piscatores & publicanos, quos dirigeret, elegit: ne traduxisset prudentiam, ne redemisset divitiis, ne potentie nobilitatisque auctoritate traxisset aliquos ad suam gratiam videretur; ut veritatis ratio, non disputationis gratia prevaleret.

Oratio.

Omnipotens sempiternus Deus, qui hujus diei venerandam sanctamque lætitiā in beati Apostoli tui Bartholomæi Festivitate tribuisti; da Ecclesiæ tuæ, quæsumus, & amare

quod credidit, & prædicare quod docuit; Per Dominum.

AD VESPERAS, *Commemoratio de S. Ludovico.*

Ant. Quæsiuit Dominus sibi virum juxta cor suum; & præcepit ei Dominus ut esset dux super populum suum. 1. Reg. 13. 14.

Ps. Prævenisti eum, Domine, 2. In benedictionibus dulcedinis. Ps. 20. 4.

Oratio. Deus, qui, infra, ad Laudes, p. 550.

DIE XXV.

IN FESTO
SANCTI LUDOVICI,
Regis Franciæ.

Duplex majus.

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum, per quem Reges regnant, * Venite, adoremus. Prov. 8. 15.

Psalms. Venite, p. 2. ritu duplici.

HYMNUS. H. Vabr.

Rex summe Regum,
qui potenti Numine,
Quo sunt creata regna nutu dividis,
Dum thure fumant templa,
voce personant,
Audi profusas Regis in laudem preces.

NASCENS in ipsa Ludovicus purpura,
Scepbris avitis parvus admovet manus;
Pisæque ductu matris, ignarus mali,
Servire Christo discit, anrequam regat.

JUSTI severus cultor ,
urbes légibus ,
Amóre cives cóntinens ,
hostes metu ,
Pieráte cælum flectit , aras
éxcitat ;
Deoque templa , recta nu-
dis érigit.

MOX Christiáni serus
ultor sánguinis
Eménsus æquor , inque lit-
tus bárbaram
Vexilla pandens , urget
armis ímpios ,
Unoque vitam pro Deo pa-
ciscitur.

SIT Trinitáti sempitér-
na glória ,
Honor , potéstas , atque ju-
bilátio ,
In unitáte , quæ gubér-
nans ómnia ,
Per cuncta regnat seculó-
rum sécula. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Sedit super só-
lium Dómini in Regem pro
patre suo , & cunctis plá-
cuit. 1. Par. 29. 23.

Ant. 8. c. Dóminus de-
dit illi glóriam regni , qua-
lem nullus hábuit ante eum
Rex. 1. Par. 29. 25.

Ant. 2. D. Clamávit om-
nis pópulus , & ait : Vivat
Rex. 1. Reg. 10. 24.

ÿ. Invéni David servum
meum ; R. Oleo sancto
meo unxi eum. Ps. 88. 21.

*Lectiões de Scriptura oc-
currente.*

R. j. Dixísti , Dómine ; *
Pósui adjutórium in potén-
te , & exaltávi eléctum de
plebe mea. Ps. 88. 20. ÿ.

Deus suscitávit Regem , cui
testimónium pérhibens , di-
xit. Act. 13. 22. * Pósui.

R. ij. Cùm adhuc esset
puer , * Cœpit quærere De-
um patris sui. 2. Par. 34. 3.
ÿ. Invénit grátiam ante
Deum. Act. 7. 46. * Cœpit.

R. iij. Misericórdia &
véritas custódiunt Regem ;
* Et roborábitur clemén-
tiâ thronus ejus. Prov. 20.
28. ÿ. Qui custodierit us-
que in finem ópera mea ,
dabo illi potestátem super
gentes , & reget eas. Apoc.
2. 26. 27. * Et. Glória. *

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Præcépit Ju-
dæ , ut quæreret Dóminum
Deum patrum suórum , &
fáceret legem & univér-
sa mandáta. 2. Par. 14. 4.

Ant. 5. a. Præcipiens
Judícibus : Vidéte , ait ,
quid faciátis : non enim hó-
minis exercétis judícium ,
sed Dómini. 2. Par. 19. 6.

Ant. 7. d. Fecit pacem
super terram ; & lætátus
est Israël lætitiâ magná. 1.
Mach. 14. 11.

ÿ. Véritas mea , & mise-
ricórdia mea cum ipso ; R.
Et in nómine meo exaltá-
bitur cornu ejus. Ps. 88.
25.

LECTIO IV.

*Ex ejus vita ab autoribus
variis scripta.*

LUDOVICUS nonus, Fran-
córum Rex , anno ætá-
tis duodécimo , patri Ludo-
víco succéssit , regnámque

sub tutela Blanchæ sapientissimæ matris administrare cœpit. Hæc filium à púero sanctis documentis instituerat, dicere solita: Mallem, fili, te vitâ & regno privatum, quàm lethâlis peccati reum agnoscere. In ipso regni exordio, viros spectatæ virtutis & prudentiæ, cum è Cléricis, tum è laicis, in consilium adhibuit: & Albigenses perduelles, paternis jam armis impetitos, subegit. Rebus cum finitimis principibus compositis, totum se divino cultui promovendo dedit. Duëllo & blasphemis penitus extirpandis incubuit: histriones & joculariores regno expulit. Beneficia Ecclesiastica non nisi probatis personis, neque jam aliud habentibus, nisi illo abdicato, conferrebat. Adeo justitiæ studiosus fuit, ut quacúmque transiret, illata si qua forent à comitatu damna, inquiri juberet ac resarciri: & contra Saracenos profecturus, monitos per præconem súbditos voluerit, ut qui læsi fortè essent, ipsum adirent, omnibus facturum satis.

R. *ju.* Sedebam primus;
* Cumque sederem quasi Rex, circumstante exercitu, eram tamen mœrentium consolator. *Job.* 29. 25. *ÿ.* Sic decet nos implere omnem justitiam. *Mass.* 3. 15. * Cumque,

LECTIO V.

TRicesimo ætatis anno, gravi morbo affectus, acceptâ Cruce ab Episcopo Parisiensi, sacrum bellum vovit: & post aliquot annos, contractis ingentibus copiis, matri commissâ regni curâ, mare trajecit. Atque ubi primùm Saracenos in littore astantes conspexit, è navi in mare, ense districto, congressurus insiliit: fugatisque hostibus, Damiatam victor intravit. Sed debilitato postmodum ex lue exercitu, victus ipse captusque est: neque per totum captivitatis tempus, Horarum Canonicarum, quas ubique quotidie persolvebat, recitationem intermisit. Cum de pace actum est, ipse conditiones Saracenis dedit, mirantibus quod victus victoribus leges imponeret. Pacto fœdere, Rex cum exercitu liber dimittitur: cumque in pecunia numeranda, Saracenis non advertentibus, erratum esset; integrum pecuniæ pondus solvi voluit, violati pacti alioquin reis. Annos deinde circiter quatuor, quod Saracenos ad servandas induciarum conditiones adigeret, in Syria commoratus, Christianos multos è vinculis eripuit, Gentiles fidei præceptis imbuuit, & Christianorum urbes aliquot atque castra suis sumptibus instauravit. Interim

mater ejus migrat è vita :
cujus ut mortem accépit ,
in gènuâ pròcidens , obór-
tis lácrymis , hæc verba prò-
tulit : Grátias tibi ago , Dó-
mine , qui matrem únice
dilèctam quam ad tempus
commodáveras , recepisti :
itá sit ut plácitum est co-
ram te : sit nomen Dómini
benedíctum.

¶. v. Justitiâ indútus
sum , & vestívi me sicut ve-
stímèto & diadémate ju-
dício meo. * Oculus fui
cæco , & pes claudò , pater
eram pauperum. *Job.* 29.
14. 15. 16. ¶. Superexáltat
misericórdia judícium. *Jac.*
2. 13. * Oculus.

LECTIO VI.

IN Gálliam rédiens , na-
vi propè Cyprum ad
Syrtes allisâ , coram sacra
Eucharístia , cujus in navi
asservándæ facultátem à
Legáto Apostólico obtinúe-
rat , suppliciter orans , ab
imminente naufrágii perí-
culo liberátus est. Cúmque
navis ad réliquum itineris
minùs tuta à nautis renun-
tiarétur , Rex pius , rejé-
ctâ prócerum sententiâ , in
áliam transire nóluit : ne
sexcénti ferè hómínes qui
metu perículti ex eádem na-
vi descendissent , in ínsula
remanérènt , inde nun-
quam aut vix reversúri ;
malle se dicens , cum líbe-
ris & uxóre , Deo aúspice ,
perículum adíre , quàm si-
bi suisque cum tanto tórque
hómínium damno consúle-

re. Post réditum , piis opé-
ribus impénsius stúduit.
Plúrimum Lutéciæ aliisque
in locis ædificávit aut per-
fécit monastéria , & paúpe-
rum hospítia. Frequens vi-
sébat ægrótos , quibus non
súmptribus modò , sed &
mánibus própriis ministrá-
bat. In paúperes munificen-
tíssimè pròvidus , virgíni-
bus dorem , provinciis an-
nónæ inópiâ laborántibus
aliménta , univérsis egén-
tibus necessária suppeditá-
bat. Veste vulgári utebá-
tur , cilício & jejúnio sæpè
corpus affligébat , státis je-
juniorum & Festórum dié-
bus , cónjuge ábstinens.
Cum in Africam trajecís-
set , bellum dénudò Saracé-
nis illatúrus , jámque captâ
Carthágine , castra propè
Tunétum in eórum conspé-
ctu posuisset , mortem im-
minére sentiens , documén-
ta Rege digna Christianíssi-
mo , suâ manu conscripta
Philippo filio & succelsóri
trádidit. Illúdque Davídi-
cum próferens : Introibo in
domum tuam , adorábo ad
templum sanctum tuum ,
& confitebor nómini tuo ,
Dómine , ánimam Deo
reddidit apud Carthági-
nem , anno ætátis quinquá-
gésimo quinto , Christi ve-
rò millésimo ducentésimo
septuagésimo.

¶. vj. Super salútem &
spéciem diléxi sapiéntiam ,
& propósui pro luce habé-
re illam ; * Quóniam in ex-

tinguibile est lumen ejus. *Sap. 7. 10. ¶.* Omnia hæc custodivi à juventute mea. *Mat. 19. 20. ** Quoniam. Glória. * Quoniam.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Induit se lorricam sicut gigas, & succinxit se arma bellica sua in præliis, & protegēbat castra gladio suo. 1. *Mach. 3. 3.*

Ant. 7. d. Máximus in salutem electórum Dei, expugnare insurgētes hostes, ut consequeretur hæreditatem Israël, quam glóriam adeptus est! *Eccli. 46. 2. 3.*

Ant. 5. a. Impetum fecit contra gentem hostilem, & in descēsu perdidit contrários. *Eccli. 46. 7. ¶.* Hi in curribus, & hi in equis; *R.* Nos autem in nómine Dómini Dei nostri invocábimus. *Psf. 19. 8.*

De Libro Sapientie.
LECTIO VII. c. 7. v. 1. ad 9.

SUM quidem & ego mortális homo, similis omnibus, & ex genere terrēni illius qui prior factus est, & in ventre matris figuratus sum caro. Decem mēsium tēpore coagulatus sum in sanguine, ex semine hóminis & delectamēto somni conveniente. Et ego natus accēpi comúnem aërem, & in similiter factam decēdi terram, & primam vocem similem omnibus emisi plorans. In

involumētis nutritus sum, & curis magnis: nemo enim ex régibus aliud hábuit nativitátis initium. Unus ergo intróitus est omnibus ad vitam, & similis éxitus. Propter hoc optávi, & datus est mihi sensus: & invocávi, & venit in me spíritus sapiéntie: & præpósui illam regnis & sédibus, & divítias nihil esse duxi in comparatióne illius. Nec comparávi illi lápidem pretiósū: quoniam omne aurum in comparatióne illius aréna est exigua: & tanquam lutum æstimábitur argéntum in conspéctu illius.

R. vij. Væ mihi! * Ut quid natus sum videre contritióne pópuli mei, & contritióne civitátis sanctæ, & sedere illic, cum datur in mánibus inimicórum? 1. *Mach. 2. 7. ¶.* Circuierunt castra sanctórum, & civitatem dilectam. *Apoc. 20. 8. ** Ut quid.

LECTIO VIII. v. 10. ad 14.

SUPER salutem & spēciam diléxi illam, & propósui pro luce habere illam: quoniam inextinguibile est lumen illius. Venérunt autem mihi omnia bona páriter cum illa, & innumérabilis honéstas per manus illius, & lætatus sum in omnibus: quoniam antecedēbat me ista sapiéntia, & ignorábam quoniam horum omnium mater est.

Quam finè fictiõne didici, & finè invidia communi-
co, & honestatẽ illius
non abscondo. Infinitus
enim thesaurus est homini-
bus: quo qui usi sunt, par-
ticipes facti sunt amicitiæ
Dei, propter disciplinæ do-
na commendati.

¶. viij. Vindicabo gen-
tem meam & sancta, na-
tos quoque nostros & uxó-
res: * Quia congregatæ
sunt univẽsæ gentes con-
terere nos. 1. Mach. 13. 6.
¶. Mori in Jerúsalem parátus
sum, propter nomen
Dómini Jesu. Act. 21. 13. *
Quia.

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

LECTIO IX. c. 19. v.
12. ad 26.

Boni servi remuneratio.

Dixit Jesus discipulis
suis parabolam hanc:
Homo quidam nobilis abiit
in regionem longinquam.
Et reliqua.

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Lib. 5. de Civit. Dei.

Cap. 24.

Christianos quosdam
Imperatores non ideo
nos felices dicimus, quia
vel diutius imperarunt,
vel imperantes filios morte
placida reliquerunt, vel
hostes Reipublicæ domue-
runt, vel inimicos cives
adversus se insurgentes, &
cavere & opprimere potue-
runt. Hæc & alia vitæ hu-
jus ærumnosæ, vel mune-

ra, vel solatia, quidam
etiam cultores dæmonum
accipere meruerunt, qui
non pertinent ad regnum
Dei quò pertinent isti: &
hoc ipsius misericordiæ fa-
ctum est, ne ab illo ista,
qui in eum crederent, ve-
lut summa bona desidera-
rent. Sed felices eos dici-
mus, si justè imperant, si
inter linguas sublimiter ho-
norantium, & obsequian-
tis humiliter salutantium,
non extolluntur, sed se ho-
mines esse meminérunt: si
suam potestatem ad Dei cul-
tum maxime dilatandum,
majestati ejus famulam fá-
ciunt; si Deum timent,
diligunt, colunt; si plus
amant illud regnum, ubi
non timent habere consór-
tes; si tardius vindicant,
facile ignoscunt; si eam-
dem vindictam pro neces-
sitate regendæ tuendæque
Reipublicæ, non pro satu-
randis inimicitiarum odiis
exerunt; si eamdem vé-
niam non ad impunitatem
iniquitatis, sed ad spem
correctionis indulgent; si
quod asperè coguntur ple-
rumque decernere, mise-
ricordiæ lenitate & bene-
ficiorum largitate compen-
sant; si luxuria tantò eis
est castigatior, quantò pos-
set esse liberior; si malunt
cupiditatibus pravis, quàm
quibúlibet gentibus impe-
rare: & si hæc omnia fá-
ciunt, non propter ardó-
rem inanís glóriæ, sed pro-

25. AUG. S. Ludovici,
per caritatem felicitatis
æternæ.

R. jx. Similis factus est
leóni in opéribus suis, &
sicut cáculus leónis rúgiens
in venatióne, * Et persecú-
tus est iníquos. 1. Mach. 3.
4. 5. y. Erat Deus cum eo;
& eripuit eum ex ómnibus
tribulatióibus ejus. Act. 7.
9. 10. * Et. Glória. * Et.
Te Deum.

AD LAUDES
MATUTINAS.

y. Sacerdotalis. Dómi-
ne, in virtúte tua lætábi-
tur Rex; y. & super salutá-
re tuum exultábit vehe-
ménter. Ps. 20. 2.

Ant. 1. D. Quia diligit
Deus Israël, & vult servare
eum in ætérnum, idcirco
pósuit te super eum Regem.
2. Par. 9. 8.

Ant. 3. c. Vicisti famam
virtútibus tuis: beati viri
tui, & beati servi tui! 2.
Par. 9. 6. 7.

Ant. 6. F. Dóminus con-
stituit te Regem, ut fáceres
judícium & justítiam. 3.
Reg. 10. 9.

Ant. 5. a. Fáciens.
CANTICUM. Sap. c. 9.
v. 10. ad 12.

Postulat Princeps Dei
sapientiam.

Mitte, Dómine, sapién-
tiam tuam de cœlis
sanctis tuis: * & à sede
magnitúdinis tuæ;

Ut mecum sit, & mecum
labóret, * ut sciam quid
accéptum sit apud te.

Scit enim illa ómnia &

Regis Frânciæ.

549

intélligit, * & dedúcet me
in opéribus meis sóbriè, &
custódiet me in sua potén-
tia.

Et erunt accépta ópe-
ra mea, & dispónam pó-
pulum tuum justè, * & ero
dignus sédium patris mei.

Ant. Fáciens fáciét Dó-
minus tibi Dómino meo
domum fidélem. 1. Reg.
25. 28.

Ant. 2. D. Bénedic, Dó-
mine, dómui servi tui, ut
sit in sempitérnum coram
te. 2. Reg. 7. 29.

CAPITULUM. Deut. 17.
20.

N On elevétur cor Regis
in supérbiam super
fratres suos, neque declí-
net in partem dexteram
vel sinistram, ut longo
témpace regnet ipse & filii
ejus.

H Y M N U S.

T E M P L A nunc fu-
ment, resonéntque
cantu:

En triumphto Lodoicus
hoste,

Quærit æternas, tibi mi-
litando,

Christe, coronas.

Hic tuos ardet repa-
rare cultus:

Hic gregem tuto fugitivum
ovili

Reddit: hic armis tua
Christiánis

Sacra tuétur.

BELLICÆ vixdum me-
mor ille laudis,

Cuncta qui subdit, tibi
servit uni:

Impetoribus malis, facis impet-
toribus.

Tu dices, Principes.
Sed tuas vias non es ap-
tiorumque.

Sunt ex istis animis tu-
lis:

Jura hic videtur, sedet
inter istos

Arbitri habet.

Si enim ius summo
super ista Patet;

Filius compit Homini Deo-
que;

Nec rini dicitur, uniusque
facti

Necis amicitia.

Amen.

† Deus, iudicium tuum
Regi da; R. Ex iudicium
tuum filio Regis. Ps. 71. 2.

Ad Benedictus, Ans. 3. a.

Nunc ergo, Domine Deus,
verbum quod locutus es
super servum tuum & su-
per domum eius, audita in
sempiternum, & sic fi-
cit locutus es. 2. Reg. 7.
25.

Oratio.

DEus, qui inter fallaces
temporalis regni deli-
cias beatorum Regum Ludovi-
cum famulum tuum spiritu
veritatis & sobrietatis im-
plevisti; fac nos ejus exem-
plo, celestis quam toto
corde concupivit civitatis
amarores, caduca omnia
despicere, & ad sola sem-
piterna tota mente festina-
re; Per Dominum nostrum
Jesum Christum.

AD PRIMAM.

Ans. Quia.

CAPITULUM. Prov. 29.

14.

Rex qui iudicat in veri-
tate pauperes, thro-
nus ejus in aeternum fir-
mabitur.

R. breve. Christe.

AD TERTIAM.

Ans. Vicisti.

CAPITULUM. 1. Mach.

3. 8. 9.

Perambulavit civitates
Juda, & perdidit im-
pios ex eis, & avertit iram
ab Israel, & nominatus
est usque ad novissimum
seculi.

R. breve. Deus * Prae-

cinxit me virtute. R. Deus.

†. Ex posuit immaculatam
viam meam. * Praecinxit.

Glória. R. Deus. Ps. 17.

33.

†. Retribuet mihi Dó-
minus, R. Secundum justí-
tiam meam. Ps. 17. 21.

AD SEXTAM.

Ans. Dominus.

CAPITULUM. Jer. 22.

16.

Judicavit causam pau-
peris & egeni in bonum
suum. Nunquid non ideo
quia cognovit me, dicit
Dóminus?

R. breve. Tibi dereli-
ctus est pauper, * Orphano
tu eris adjutor. R. Tibi. †.
Contere brachium pecca-
toris. * Orphano. Glória.

R. Tibi. Ps. H. 10. 14. 15.

†. Dispérfit, dedit pau-
peribus, R. Justitia ejus
manet in seculum seculi.
Ps. III. 9.

25. AUG. S. Ludovici, Regis Franciæ.

551

A D N O N A M.

Ant. Bénedic.

CAPITULUM. Eccli.

47. 24.

DEus non derelinquet misericórdiam suam, & non corrumpet, nec delebit ópera sua, neque perdet à stirpe nepótes Elécti sui.

R. *breve.* Firmétur manus tua, * Et exaltétur dextera tua. R. Firmétur. V. Justitia & iudicium præparatio sedis tuæ. * Et. Glória. R. Firmétur. Ps. 88. 14. 15.

V. Regna propter veritatem, & mansuetúdinem, & justitiam; R. Et deducet te mirabiliter dextera tua. Ps. 44. 5.

A D V E S P E R A S.

Ant. 3. à. Vidit Rex Angelum Dómini stantem inter cælum & terram, & evaginátum gládium in manu ejus. 1. Par. 21. 16.

Ant. 4. f. Dixit ad Deum: Iste grex quid commérui? Dómine Deus meus, vertátur, óbsecro, manus tua in me. 1. Par. 21. 17.

Ant. 2. D. Ægotávit usque ad mortem, & orávit Dóminum. 2. Par. 32. 24.

Ant. 5. C. Præcepit filio suo, dicens: Ego ingrédiar viam univérsæ terræ: confortáre, & esto vir, & obsérva custódias Dómini Dei tui. 3. Reg. 2. 1. 2. 3.

Ant. 8. G. Benedixit eos,

& appósitus est ad patres suos, & defúnctus est. 1. Mach. 2. 69. 70.

CAPITULUM. 4. Reg.

23. 25.

Similis illi non fuit ante eum Rex, qui reverteretur ad Dóminum in omni corde suo, & in tota ánima sua, & in univérsa virtute sua.

H Y M N U S.

CÆLESTI, Lódoix, lumine fúlgidus, Tellúrem pátriam próvidus áspice;

Ex altóque poli prótege vértice

Nostræ Lília Franciæ.

RAPTAS barbáricis exúvias plagis,

Diléctos cínere turba frequens colit;

Hâc te gaudet ovans parte supérstitem

Ingens præsidium sibi.

PLACATUS précibus Omnipotens tuis,

Fecúndo sóbolem gérmine régiam

In longos voluit stirpe factos tuâ

Dudùm créscere sírculos.

ILLOS contínuò flúmine grátia,

Rex ætérne poli, munificus riga,

Fructus ferre pios ut váleant simul

Nobis & sibi fértiles.

IMMORTALE tibi, summe Pater, decus

Qui reges, pópulos, régna; que témperas;

Immortalis honor sit quo-
que Filio;

Laus compar tibi, Spí-
ritus. Amen.

ψ. Potens in terra erit
semen ejus : R. Generatio
rectórum benedicetur. Ps.
111. 2.

Ad Magnificat, Ant. 5. a.
Semen ipsius obtinuit hæ-
reditatem; ut vidèrent om-
nes filii Israël, quia bo-
num est obsequi sancto
Deo. Eccli. 46. 11. 12.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. c. Omnis ánima
potestátibus sublimióribus
subdita sit : non est enim
potestas nisi à Deo. Rom.
13. 1.

Hymnus. Grates, perá-
cto jam die, p. 163.

CAPITULUM. 1. Petr.
2. 13. 14.

Subjécti estóte omni hu-
mánæ creatúræ propter
Deum : sive Regi, quasi
præcellénti : sive dúcibus,
tanquam ab eo missis ad
vindíctam malefactorum,
laudem verò bonórum.

R. breve. In manus.

Ad Nunc dimíttis, Ant.
1. f. Benedíctióne tuâ, Dó-
mine, benedicetur domus
servi tui in sempiternum.
2. Reg. 7. 29.

DIE XXVII.

IN FESTO

SANCTI CÆSARII,
Arelatensis Episcopi &
Ecclesiæ Doctoris.

Semiduplex.

Omnia de Communi unius
S. Doctoris, p. xxx. ad-

ditis quæ sequuntur.

LECTIO ILL.

Ex Mabill. & variis
Hist. Eccles.

CÆsarius, pátriâ Ca-
billonénsis, monasté-
rii Lirinénsis primùm Mó-
nachus, tùm Abbas, ob
exímiam doctrinæ & vir-
tutum famam, Æónio in Se-
de Arelaténsi, invítus li-
cèt, subrogátur. Mox pró-
vidus Pastor de cunctórum
salúte sollicitus, instituit ut
Tértiæ, Sextæ, & Nonæ
Officium in sancti Stéphani
Basílica Clérici quotidie
persólverent, quò láici &
pœniténtes quotidiano pos-
sent Officio interéssé. Le-
ctióni sacræ Scriptúræ &
verbi divíni prædicatióni
cùm se totum dedíssét, ab
Alaríco Wisigothórum re-
ge, propter impósitum sibi
proditiónis crimen, Bur-
dígalam míttitur. Sedi suæ
póstea restitútus, proditió-
nis iterùm à Judæis & hæ-
réticis falsò insimulátus,
post víncula & cárcerem,
Ravénnam ad Theodorí-
cum Itáliæ regem mítti-
tur : à quo post cógnitam
ipsius sanctimóniam, ma-
gnis munéribus donátus,
elemósynis & miráculis
clarus, Arelátem rédiit.
Plúribus interfuit Conci-
liis, quibus & plerúmque
præfuit. Dénique postquàm,
Floriáno teste, vixit inter
Bárbaros pius, inter bella
pacátus, pater orphanórum,
pastor egéntium, & Cathó-
lica

ficæ regulam disciplinæ di-
ctis factisque demonstrans,
migravit ad Dominum, &
sepultus est in monasterio
Virginum quod ipse Are-
late condiderat.

*Oratio, Deus, qui, p.
xxxv.*

*VESPERÆ de Sequenti,
cum Commemoratione de S.
Casario.*

DIE XXVIII.
IN FESTO
SANCTI AUGUSTINI,
Hipponensis Episcopi, &
Ecclesiæ Doctoris.

Duplex minus.

*Omnia de Communi unius
S. Doctoris, p. xxx. ad-
ditis quæ sequuntur.*

LECTIO II.
*Ex ejus operib. Possid.
& aliis.*

Augustinus, Tagástæ
in Africa natus, ado-
lescens in amores illicitos
& Manichæorum hæresim
impégit. Verum Ambrósii
sermónibus motus, & novæ
vitæ institutum cogitans;
cum diu multumque secum
ipse luctatus esset, tandem
insólita voce admonitus ut
legeret, ex verbis Apóstoli
in quæ incidit derepente
mutatus est, & ab Ambró-
sio aliquánto post, annum
agens tricésimum tertium,
in Páschate baptizatus. Re-
versus in Africam, rus se
recepit, ut uni Deo vacá-
ret. Hipponem evocatus,
ut virum ipsius audiendi
eupidum Deo lucraretur,
captus à populo invitus

Pars Æstiva.

Præbyter civitatis ordiná-
tus est à Valério Episcopo.
Tum Augustinus monasté-
rium intra Ecclesiám in-
stituit, & cum Dei servis
vivere cœpit, secúndum ré-
gulam sub Apóstolis con-
stitutam. Vértus Valérius
jam sénior, ne sibi Augu-
stinus ab áliis Ecclesiis præ-
riperetur, obtinuit à Pri-
máte Carthaginénsi, ut si-
bi adhuc vivénti darétur
Coëpiscopus. In Episcopá-
tu communem vitæ ratió-
nem quam Præbyter in-
stitúerat, cum Cléricis té-
nuit. Vestis ejus ac supél-
lex nec nítida nímiùm, nec
abjecta. Ità frugáli & par-
câ mensâ utebátur, ut,
nónnisi propter hóspites
& infirmos, carnes ad le-
gúmina & ólera adhiberet.
Acérrimus contra omnes
hæreses Cathólicæ veritátis
propugnátor, Manichæos,
quos statim à baptismo ag-
gréssus fúerat, tum scri-
ptis, tum públicis disputa-
tiónibus confutávit. Ariá-
nórum hæresim singuláři
veritátis illustratióne pro-
fligávit. Ecclesiæ unitátem
advérsus Donatistas vali-
díssimè tutátus est. Grá-
tiam Christi à Pelagiánis
impugnátam invictíssimè
asérvit: eorúmque in Semi-
pelagiánis reliquiás, mortí
jam próximus, représsit.
Advérsus Paganórum cæ-
lumnias & erróres, Reli-
gióne Christianám eru-
ditíssimo præsertim ópere

A a

médio, & placuit Heródi: unde cum juramento pollicitus est ei dare quodcúmque postulasset. *Matt. 14. 6. 7.* * Sed.

Ps. ij. Spes impiórum peribit. * Fortitúdo simplicitis via Dómini, & pavor his qui operántur malum. *Prov. 10. 28. 29.* *Ps.* Petivit filia Herodiadis, dicens: Volo ut prótinus des mihi in disco caput Joánnis Baptistæ. *Marc. 6. 25.* * Fortitúdo.

Sermo sancti Ambrósii Episcopi.

Lib. 3. de Virg. Cap. 6. n. 26. 29. 30.

L E C T I O I I I.

QUóniam Joánnis Præ-núntii Christi non strictim prætereúnda est recordatio, interest ut quis, & à quibus, & quam ob causam, quómodo, & quo témpore sit occisus, advertere debeamus. Ab adulteris justus occiditur, & à reis in júdicem capitalis sceleris pœna convertitur. Deínde præmium saltatricis, mors est Prophætæ. Postremò, (quod etiam omnes bárbari horrere consueverunt,) inter épulas atque convivia, consummándæ crudelitatis profertur edictum: & à convivio ad cárcerem, de cárcere ad convivium, ferális flagitii circumfertur obsequium. Quanta in uno facinore sunt crimina! Quis non cum à convivio ad cárce-

rem cursare vidéret, putaret Prophétam jussu esse dimitti? Quis, inquam, cum audisset natálem esse Heródis, solémne convivium, puellæ optiónem eligéndi quod veller datam, missum ad Joánnis absolutionem non arbitrarétur? Quid crudelitati cum deliciis? Quid cum funéribus voluptati? Rápitur ad pœnam Prophéta conviváli témpore, conviváli præcepto, quo non cúperet vel absolvi: perimitur gládio, caput ejus affertur in disco. Hoc crudelitati ferculum debebatur, quo insatiata épulis fêritas vesceretur. Intuere, Rex acerbissime, tuo spectacula digna convivio. Pórrige dexteram, ne quid sævitæ tuæ desit: ut inter dígitos tuos rivi defluant sancti cruóris. Et quóniam non exsaturári épulis fames, non restíngui póculis pótuit inauditæ sævitæ sitis: bibe ságuinem scaturientibus adhuc venis exsècti cápitis profluéntem. Cerne óculos in ipsa morte sceleris tui testes, aversantes conspéctum deliciarum. Claudúntur lúmina, non tam mortis necessitate, quàm horróre luxúriæ. Os aúreum illud exsángue, cujus senténciam ferre non póteras, conticéscit: & adhuc times.

Ps. iij. Viri misericórdiæ colligúntur, quia non est

qui intelligat : * A facie enim malitiæ collectus est justus. *Is. 57. 1. p̃.* Heródes misit & decollávit Joán-nem in cárcere; & allátum est caput ejus in disco, & datum est puéllæ. *Matt. 14. 10. 11.* * A facie. Glória.

* A facie.

Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

p̃. Sacerdotalis. Tabé-scere me fecit zelus meus, Dómine; *ps̃.* Quia obliti sunt verba tua inimíci mei. *Pf. 118. 139.*

Ant. 1. g. Leváre póte-ris faciém tuam absque má-cula, & eris stábilis, & non timébis. *Job. 11. 15.*

Ant. 2. D. Vocáberis ædificátor-sépium, avértens sémitas in quíetem. *Is. 58. 12.*

Ant. 3. a. Firmásti cor tuum, & expandísti ad Deum manus tuas. *Job. 11. 23.*

Ant. 4. f. Sicur.

CANTICUM. *Eccli. c. 51. v. 1. ad 5.*

Martyr Deum laudat, & gratias agit pro victoria reportata.

Confitebor tibi, Dómi-ne Rex, * & collaudá-bo te Deum salvatórem meum.

Confitebor nómini tuo, * quóniam adjútor & pro-téctor factus es mihi:

Et liberásti corpus meum à perditione, à láqueo lin-

guæ iníquæ, & à lábiis operántium mendácium : * & in conspéctu astántium factus es mihi adjútor:

Et liberásti me, secún-dum multitudinem miseri-córdiæ nóminis tui, * à ru-giéntibus præparátis ad es-cam,

De mánibus quæréntium ánimam meam, * & de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me.

Ant. Sicut solent cádere coram filiis iniquitátis, sic corruísti. *2. Reg. 3. 34.*

Ant. 5. a. Impius in ini-quitate sua moriétur; tu au-tem ánimam tuam liberásti. *Ezech. 3. 19.*

CAPITULUM. *Prov. 18. 2.*

Non récipit stultus ver-ba prudentiæ, nisi ea dixeris quæ versántur in corde ejus.

HYMNUS. S. V.

ECCE saltántis præ-rium puéllæ, Fertur in disco caput am-putátum :

Hæc cruentátis nova pro-ferúntur

Fécula mensis.

Quæ rudes sylvis pópu-los docébat,

Quæ Deum totâ resonábat aulâ,

Illa vox, cheu ! gládio resé-cta,

Muta silébit.

Occidit Vates : & adhuc timétur :

Vox silet Verbi : cruor ille clamat :

Spiritus, semper, Deus
unus, omni
Témporis ævo.
Amen.

Ÿ. Pretiosa in conspectu
Dómini, R. Mors sanctó-
rum ejus. Ps. 115. 15.

Ad Magnificat, Ant. 3. a.
Dixit Jesus: Venit ad vos
Joánnes in vĩa justitiæ, &
non credidistis ei. Matt.
21. 32.

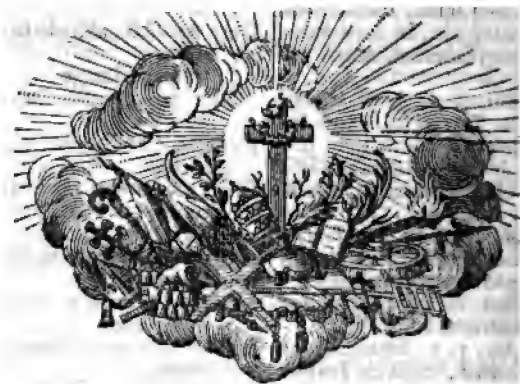
AD COMPLETORIUM.
Ant. 2. D. Joánnes erat

lucérna ardens & lucens
Joan. 5. 35

Hymnus. Grates, per-
cto jam die, p. 163.

CAPITULUM. Act. 1. 5.
J Oánnes quidem bap-
tizávit aquá; vos autem
baptizabimini Spíritu san-
cto.

R. breve. In manus.
Ad Nunc dimittis, Ant.
6. F. Non surrexit, inter-
tos mulierum, major Joán-
ne Baptista. Matt. 21. 22.

COMMUNE

COMMUNE SANCTORUM.

PARS ÆSTIVA.

COMMUNE APOSTOLORUM.

Si Festum sit Solemne minus aut infra, Psalmi dicuntur de Feria in omnibus Horis: si verò Festum è Annuale aut Solemne minus, in I. Vesperis & Comitorio subsequente Psalmi dicuntur pariter de Feria; sed in omnibus aliis Horis dicuntur Psalmi de Dominica. Idemque observatur in aliis Communibus.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 2. toni D.

[*Sti sunt quos misit Dominus, ut perambularent errant. Zach. 1. 10.*

Ant. 1. g. Sanctificabunt Sanctum Jacob, & Deum Israël predicabunt. Is. 29. 23.

Ant. 8. G. Edificabunt leserta à seculo, & ruinas antiquas erigent, & nstaurabunt civitates desertas. Is. 61. 4.

Ant. 7. d. Scient in Gèlibus semen eorum, & germen eorum in medio populorum. Is. 61. 9.

Ant. 6. F. Omnes qui

Pars Æstiva,

viderint eos, cognoscant illos, quia isti sunt semen, cui benedixit Dominus. Is. 61. 9.

CAPITULUM. Is. 66. 19.

HÆc dicit Dominus: Mittam ex eis qui salvati fuerint, ad Gentes in mare, in Africam & Lydiam, tendentes sagittam: in Italiam & Græciam; ad insulas longè; ad eos qui non audierunt de me, & non viderunt gloriam meam.

In Duplicibus maioribus & suprâ.

ÿ. Mittet id quod salvatum fuerit de domo Juda, & quod reliquum est, radicem deorsum, & faciet fructum fursum: * Quia de Jerusalem exhibunt reliquias, & salvatio de monte Sion. Is. 37. 31. 32. ¶. Scitote quoniam propè est regnum Dei. Luc. 21. 31. * Quia. Glória. * Quia.

In Solemnibus minoribus aut suprâ, resumitur ÿ. Mittet. Et sic in aliis Communibus,

H Y M N U S.

QUOS Christus tenebras pelleret mentibus,

(Ceu bisseña novi lumina foederis)

Doctores fidei mittit Apostolos,

Festo carmine pangimus.

UT nubes pluviis densa salubribus,

Veri feta cohors transvolat æquora :

Christum voce tonat; falsa-que corruunt,

Verbi fulmine, numina.

VELOCES operi, quo paritur salus,

Piures per lacrymas, dum sterili sacrum

Fundunt semen agro, spem simul aureæ

Messis cordibus inserunt.

NEC tormenta movent impavidos mori :

Docti dura pati, mollia spernere,

Fictas delicias, vanaque ludicra

Mundi, quàm benè dedocent !

HIS Christi referunt dogmata moribus,

Nascentisque gregis parturiunt fidem,

Quam, ne degeneri pectore decadat,

Fuso sanguine nutriunt.

HEU ! nostris sua vox auribus insonans

Portatur; nec adhuc cordis ahenam

Mollit duritiem : da per eos fata,

Da, Numen, fructus fides.

SIT laus summa Patri, summaque Filio :

Par sit, sancte, tibi gloria, Spiritus,

Quo donante, ferunt lumen Apostoli

Fines orbis ad ultimos. Amen.

ψ. Annuntiabitur Domino generatio ventura; R. Et annuntiabunt celi iustitiam ejus populo qui nascetur. Ps. 21. 32.

Ad Magnificat, Ant. 7. c. Pópulos vocabunt ad montem; ibi immolábunt victimas justitiæ, qui inundationem maris quasi lac fugent, & thesaúros absconditos arenarum. Deut. 33. 19.

Oratio ut in Proprio Sanctorum.

COMPLETORIUM habetur post secundas Vesperas, AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Invitatorium. Apostolorum Magistrum & Dominum, * Veníte, adoremus. Joan. 13. 13.

Repetitur Inuit. Apostolorum. Et sic in omnibus Communibus & omnibus Festis.

Psalms, Veníte, p. 1.

Si Festum sit Annuale, Solemne majus, aut Solemne minus, post singulos versus Psalmi Veníte, repetitur ex integro Invitatorium. Si Festum sit Duplex majus, aut Duplex minus,

Post primum versum Psalmi Venite, repetitur Invitatorium ex integro; post secundum versum, fit tantum Reclamatio, * Venite, adorémus: & sic alternatim, ita ut facta eadem Reclamatione post ψ. Sicut erat, resumatur integrum Invitatorium. Si tandem Festum sit, aut Semiduplex, aut Simplex, post singulos versus Psalmi Venite, fit tantummodo Reclamatio, * Venite, adorémus. Quâ factâ post ψ. Sicut erat, repetitur Invitatorium integrum.

Hac dicta sint pro singulis Communibus.

HYMNUS. S. V.

SUPREME, quales,
Arbiter,
Tibi ministros eligis,
Tuas opes qui vilibus
Vasis amas committere!

Hæc nempè plena lumine

Tu vasa frangi præcipis:
Lux inde magna rumpitur,
Ceu, nube scissâ, fulgura.

TOTUM per orbem
nuntii,

Nubes velut, citi volant;
Verbogaves, Verbo Deo,
Tonant, coruscant, perpluunt.

CHRISTUM sonant;
versæ ruunt

Arces superbæ dæmonum:
Circum tubis clangentibus,

Sic versâ quondam mœnia.
FAC, Christe, cœlestes
tubæ

Somno graves nos excitent:

Accensa de te lumina
Pellant tenébras mentium.

UNI sit & trino Deo
Suprema laus, summum
decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocavit gloriæ.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Vocavit ad se quos voluit Jesus, & venerunt ad eum. Marc. 3. 13.

Ant. 5. a. Elégit duodecim ex ipsis, quos & Apostolos nominavit. Luc. 6. 13.

Ant. 6. F. Dixit eis Jesus: Venite post me, & faciam vos fieri piscatores hominum. Marc. 1. 17.

ψ. Constitues eos Principes super omnem terram; & Memores erunt nominis tui, Domine. Ps. 44. 17. 18.

Benedictiones habentur post Psalterium, p. 166.

Tres primæ Lectiones de Scriptura occurrente, nisi Festum sit Annuale aut Solemne majus; tunc enim habentur Lectiones propriæ. Et sic in omnibus aliis Communibus.

Æ. j. Multam glóriam fecit Dominus magnificentiâ suâ à sæculo. Dominantes in potestatibus suis, * Homines magni virtute, & prudentiâ suâ præditi. Eccli. 44. 2. 3. ψ. Fecit Jesus ut essent duodecim cum illo. Marc. 3. 14. * Homines.

Si Festum sit Annuale aut

Solemne majus, facta Reclamatione, dicitur Glória Patri. Deinde repetitur reclamationis. Et sic in omnibus Responsoris & omnibus Communibus.

R. ij. Antiqua ne intueamini; * Ecce ego facio nova, & nunc orientur, utique cognoscetis ea. *Is.* 43. 18. 19. *ψ.* Vos dixi amicos; quia omnia quaecumque audiui à Patre meo nota feci vobis. *Joan.* 15. 15. * Ecce.

R. iij. Non est investigatio sapientiae ejus, qui dat lasso virtutem; * Et his qui non sunt, fortitudinem & robur multiplicat. *Is.* 40. 28. 29. *ψ.* Ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus, & ea quae non sunt. 1. *Cor.* 1. 28. * Et his. Glória. * Et his.

Si Festum sit Annuale, Solemne majus, aut Solemne minus, post ψ. Glória, resumitur Responsorium. Et sic in aliis Nocturnis, & in aliis Communibus.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Circuibat Jesus castella in circuitu docens, & vocavit duodecim, & cepit eos mittere binos. *Marc.* 6. 6. 7.

Ant. 8. c. Dedit illis potestatem spirituum immundorum, ut ejicerent eos. *Matt.* 10. 1.

Ant. 1. g. Misit illos predicare regnum Dei, & sanare infirmos. *Luc.* 9. 2.

ψ. Annuntiáte inter gen-

tes glóriam Dómini; *R.* In omnibus pópulis mirabilia ejus. *Pf.* 95. 3.

Benedictiones habentur post Psalterium, p. 167. Lectiones in Proprio Sanctorum.

R. jv. Dispersione sunt oves meae, eò quòd non esset pastor, & * Factae sunt in devorationem omnium bestiarum agri. *Ezech.* 34. 5. *ψ.* Ite ad oves quae perierunt domus Israël. *Matt.* 10. 6. * Factae sunt.

R. v. Ite, angeli veloces, ad gentem convulsam & dilaceratam, * Ad pópulum terribilem, post quem non est alius. *Is.* 18. 2. *ψ.* Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum. *Matt.* 10. 16. * Ad pópulum.

R. vj. Gaudete & laudate simul, déserta Jerúsalem: * Quia consolatus est Dóminus pópulum suum. *Is.* 52. 9. *ψ.* Eúntes in mundum univérsum, predicáte Evangélium omni creaturae. *Marc.* 16. 15. * Quia. Glória. * Quia.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Prædicaverunt ubique, Dómino cooperante, & sermónem confirmante, sequéntibus signis. *Marc.* 16. 20.

Ant. 2. D. Per manus Apostolorum fiebant signa & prodigia multa in plebe. *Act.* 5. 12.

Ant. 4. E. Erat manus Dómini cum eis, multu-

Commune Apostolorum.

Que númerus credéntium
convérſus eſt ad Dóminum.
Act. 11. 21.

ŷ. Dóminus dabit ver-
bum evangelizántibus, R.
Virtúte multâ. *Pſ. 67. 12.*

*Benedictiones habentur
poſt Pſalterium, p. 166.
Duæ Lectiones, cum Evan-
gelio & Homilia, habentur
in Proprio Sanctorum.*

R. vij. Crevérunt, &
quaſi germinántes multi-
plicáti ſunt; * Ac roboráti
nimis implevérunt terram.
*Exod. 1. 7. ŷ. Augébátur
credéntium in Dómino
multitúdo virórum ac mu-
liérum. Act. 5. 14. * Ac.*

R. viij. Aperíte portas,
& * Ingrediátur gens juſta
cuſtódiens veritátem: ve-
tus error ábiit. *Iſ. 26. 2. 3.
ŷ. Audiérunt Apóſtoli &
fratres, qui erant in Judæa,
quóniam & Gentes recepé-
runt verbum Dei. Act. 11.
1. * Ingrediátur.*

R. jx. Hæréditas ſancta
nepótes eórum, & in te-
ſtaméntis ſtetit ſemen eó-
rum; * Et filii eórum pro-
pter illos uſque in ætér-
num manent. *Eccli. 44. 12.
13. ŷ. Lapidáti ſunt, ſecti
ſunt, tentáti ſunt, in occi-
ſiône gládii mórtui ſunt.
Hebr. 11. 37. * Et filii.
Glória. * Et filii.*

Te Deum.

*Quando Officium eſt trium
ſantum Lectionum, Antipho-
næ, ŷ. & R. R. ſumuntur
ſecundum Feriam, id eſt: Fe-
riá II. & V. ſumuntur è*

*I. Nocturno; Feriá III. &
VI. è II. Nocturno; Feriá
IV. & Sabbato è III. No-
cturno. Et ſic in aliis Com-
munibus.*

A D L A U D E S

M A T U T I N A S.

ŷ. *Sacerdotalis.* Nimis
honorificáti ſunt amíci tui,
Deus; R. Nimis confortá-
tus eſt principátus eórum.
Pſ. 138. 17.

*Ant. 6. F. Vos Sacerdó-
tes Dómini vocabímmini;
Miníſtri Dei noſtri, dicétur
vobis. Iſ. 61. 6.*

*Ant. 8. c. Sedébitis & vos
ſuper ſedes duódecim,
judicántes duódecim tribus
Iſraél. Matth. 19. 28.*

*Ant. 8. G. Gaudébit cor
veſtrum; & gáudium ve-
ſtrum nemo tollet à vobis.
Joan. 16. 22.*

Ant. 1. g. Vobis.

**C A N T I C U M Iſaiæ c. 52.
v. 7. ad 10.**

*Laudantur prædicatores
Evangelicæ pacis.*

Quàm pulchri ſuper
montes pedes annun-
tiántis & prædicántis
pacem, * annuntiántis bo-
num!

Prædicántis ſalútem, *
dicéntis Sion: Regnabit
Deus tuus!

Vox ſpeculatórum tuó-
rum, * levavérunt vocem,
ſimul laudábunt:

Quia óculo ad óculum
vidébunt; * cùm convér-
terit Dóminus Sion.

Gaudéte & laudáte ſi-
mul, deſérta Jerúſalem; *
a iij

diam; illis adhuc loquén-
ribus, ego aúdiam, dicit
Dóminus.

R. breve. Dicent inter
Gentes, * Magnificávit
Dóminus fácere cum eis.

R. Dicent. *ŷ.* Magnificávit
Dóminus fácere nobiscum.

* Magnificávit. Glória. *R.*
Dicent. *Pf.* 125. 2. 3.

ŷ. Veníte, & vidéte
ópera Dómini, *R.* Quæ
pósuit prodigia super ter-
ram. *Pf.* 45. 9.

*Oratio quæ dicta fuit in
Laudibus, & sic in aliis
Communibus.*

AD VESPERAS.

Ant. 1. D. Stultam fecit
Deus sapiéntiam hujus
mundi. 1. *Cor.* 1. 20.

Ant. 2. D. Plácuit Deo
per stultitiam prædicatió-
nis salvos fácere credéntes.
1. *Cor.* 1. 21.

Ant. 4. f. Quod stultum
est Dei, sapiéntius est ho-
mínibus: & quod infir-
mum est Dei, fórtius est ho-
mínibus. 1. *Cor.* 1. 25.

Ant. 3. a. Quæ stulta
sunt mundi elégit Deus, ut
confúndat sapiéntes: & in-
firma mundi elégit Deus,
ut confúndat fórtia. 1. *Cor.*
1. 27.

Ant. 5. C. Testamén-
tum ætérnum constituit
cum illis Deus; & iusti-
tiam, & iudicia sua ostén-
dit illis. *Eccli.* 17. 10.

CAPITULUM. 1. *Cor.*
2. 7. 8.

Loquimur Dei sapién-
tiam in mytério, quæ

abscondita est, quam præ-
destinávit Deus ante sécu-
la in glóriam nostram,
quam nemo principum ho-
jus séculi cognóvit.

HYMNUS. S. V.

CÆLESTIS aulæ Prin-
cipes,

Sacri Duces exercitús,
Bisséna mundi Lúmina;
Olim futúri Júdices;

MERSIS gravi calígi-
ne,

Per vos dies renáscitur;
Quos vanus error lúserat,
Illústrat ipsa véritas.

NON vi, nec armis mí-
litum,

Fandi nec ullis ártibus;
Verbo sed irrísæ crucis,
Christo rebelles súbditis.

QUIBUS gemébat súb-
ditus

Rumpúntur orbis víncula;
Jam gaudet excússó iugo,
Liber Dei sub légibus.

VULGATA terris óm-
nibus,

Per vos Dei mystéria:
Sic vestra terris ómnibus
Præclára facta pérsonant.

UNI sit & trino Deo
Supréma laus, summum
decus,

De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocávit glóriæ.

Amen.

ŷ. Annuntiavérunt ópe-
ra Dei; *R.* Et facta ejus
intellexérunt. *Pf.* 63. 10.

Ad Magnificat, Ant. 7. G.
Glóriam adépti sunt, & in
diébus suis habéntur in
laúdibus: qui de illis nati
sunt, reliquérent nomen

fra, primùm Apóstolos, secúndò Prophétas, tértiò Doctóres.

R. breve. Christe, Fili Dei vivi, &c. *ut in Psalterio*, p. 157. & 158.

CANON habetur in Proprio de Tempore, cum Scriptura occurrente, nisi Festum sit Annuale, aut Solemne majus; tunc enim habetur Canon proprius.

Cetera omnia ut in Psalterio. Et sic in aliis Communibus.

AD TERTIAM.

Hymnus. O fons amoris Spiritus, p. 161. Et sic in aliis Communibus.

Ant. 8. c. Sedebitis & vos super sedes duodecim, judicantes duodecim tribus Israël. *Matt.* 19. 28.

CAPITULUM. Sap. 3. 8.

Judicabunt nationes, & dominabuntur populis, & regnabit Dominus illorum in perpetuum.

R. breve. Annuntiaverunt cœli * Justitiam ejus. *R.* Annuntiaverunt. *ψ.* Et viderunt omnes populi gloriam ejus. * Justitiam. Glória. *R.* Annuntiaverunt. *Pf.* 96. 6.

In Solemnibus minoribus & supra, ac per Octavas Annualium & Solemnium majorum, in *R. brevi* adduntur duo Allelúia. Et sic ad Sextam & Nonam, illudque observatur in omnibus Communibus.

ψ. Non sunt loquelæ neque sermones, *R.* Quorum

non audiántur voces eorum. *Pf.* 18. 4.

Oratio quæ dicta fuit in Laudibus, & sic in aliis Communibus.

AD SEXTAM.

Hymnus. Jam solis aureum jubar, p. 161. Et sic in aliis Communibus.

Ant. 8. G. Gaudébit cor vestrum; & gaudium vestrum nemo tollet à vobis. *Joan.* 16. 22.

CAPITULUM. Act. 5. 41.

Ibant gaudentes à conspectu concilii; quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contuméliam pati.

R. breve. Quis loquétur * Poténtias Dómini? *R.* Quis. *ψ.* Auditas faciet omnes laudes ejus? * Poténtias. Glória. *R.* Quis loquétur. *Pf.* 105. 2.

ψ. Dómine Deus virtutum, quis similis tibi? *R.* Potens es, Dómine; & veritas tua, in circúitu tuo. *Pf.* 88. 9.

Oratio quæ dicta fuit in Laudibus, & sic in aliis Communibus.

AD NONAM.

Hymnus. Prono volútus impetu, p. 162. Et sic in aliis Communibus.

Ant. 3. a. Rogáte dóminum messis, ut mittat operários in messem suam. *Matt.* 9. 38.

CAPITULUM. Is. 65. 23. 24.

Semen benedictórum Dómini est, & nepótes eórumcum eis. Erítque: Antequàm clament, ego exau-

Commune unius Martyris.

Pre morauo mori Deo.

Hoc est ille plenus spiritu
Ridet minas, ridet neces,
Taliq[ue] frater d[exte]ra,
Tibi, Redemptor, militat.
PARATA spectans pr[æ]-
mia,

Securas ad p[œ]nas volat;
Sic pagnat, ut speret mori,
Et morte mortem vincere.

U N U S tot armatas ma-
nus

Scupente lassat iudice;
Et totus ipsis qui cadit,
Torquentibus fit fortior.

DA, Christe, tanti mi-
litis

Æquare facta fortia:
Da sustinere pro tuo,
Quodcumque durum, no-
mine.

Æ T E R N E tu Verbi
Pater;

Æterni Fili, par Patri;
Et par utrique, Spiritus,
Tibi, Deus, sit gloria.

Amen.

ψ. Iustus, cum ceciderit,
non collidetur; R. Quia
Dominus supponit manum
suam. Ps. 36. 24.

Ad Magnificat, Ant. 3. a.
Bonus Dominus, & con-
fortans in die tribulatio-
nis, & sciens sperantes in
se. Nah. 1. 7.

Oratio ut infra ad Lau-
des, nisi sit propria.

Si eodem die occurrat Com-
memoratio alterius Marty-
ris, fiet per Antiphonam ad
Benedictus, infra, & ψ.
ex Laudibus, cum Oratio-
ne in Proprio Sanctorum
designata. Quod servatur in

omni alio Communi.

COMPLETORIUM h[ab]-
betur post secundas Vesp[er]-
as.

AD OFFICIUM.

NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum qui
fideli usque ad mortem dat
coronam vitæ, * Venite,
adorémus. Apoc. 2. 10.

Psalms, Venite, p. 2.

HYMNUS. S. V.

FELIX morte tuâ, qui
cruciátibus

Cælo difficilem rumpere
amas viam,

Et signare cruóre,
Quam Christo déderas
fidem.

P[œ]NIS victa quibus
deficeret fides?

Tu p[œ]nas ávidâ mente
præoccupas:

Cui non sufficit una,
Ambis innúmeras neces.

Te pro lege sua ma-
gnánimum mori,

Te Christus púgilem spe-
ctat ab æthere;

Ne succumbere possis,
Tecum prælia sústinet.

Et nos delicias, va-
na per ótia,

Gens infida Deo, quæri-
mus anxii:

Quid torpémus? inertes
Sanguis Mátyris éxcitat.

SEMPER máxima laus
ingénito Patri;

Semper laus génito máxi-
ma Fílio;

Sacri nexus amoris,
Sit laus par tibi, Spíri-
tus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. J. Destinavit non admittere illicita propter vitæ amorem. 2. *Mach. 6. 20.*

Ant. 2. D. Propter opus Christi usque ad mortem accessit, tradens animam suam. *Philip. 2. 30.*

Ant. 3. c. Gloriosissimam mortem magis quam odibilem vitam complēctens, voluntariē præibat ad supplicium. 2. *Mach. 6. 19.*

ψ. Fortitudinem meam ad te custodiam; R. Quia, Deus, fuscēptor meus es. *Pf. 58. 10.*

Lectiones de Scriptura occurrente.

R. j. Qui timet Dōminum, nihil trepidabit, & non pavēbit; quōniam ipse est spes ejus. * Timētis Dōminum beāta est anima ejus. *Eccli. 34. 16. 17.*

ψ. Vīcula & tribulatiōnes me manent; sed nihil horum vēreor. *Act. 20. 23. 24.* * Timētis.

R. ij. Cum fidūcia ait: * E cōelo ista possīdeo; sed propter Dei leges, nunc hęc ipsa despicio, quōniam ab ipso me ea receptūrum spero. 2. *Mach. 7. 11.* ψ. Non fácio animam meam pretiosiorē quā me. *Act. 20. 24.* * E cōelo.

R. iij. Deus à peccatōribus liberāvit eum; * Descenditque cum illo in foveam, & in vīculis non dereliquit illum. *Sap. 10.*

13. 14. ψ. Erat Deus cum eo, & eripuit eum ex omnibus tribulatiōibus ejus. *Act. 7. 9. 10.* * Descenditque. Glōria. * Descenditque.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 8. G. Certāmen forte dedit illi Dōminus, ut vinceret, & sciret, quōniam omnium potēntior est sapiētia. *Sap. 10. 12.*

Ant. 5. a. Non hæsītavit diffidētiā, sed confortātus est fide, dans glōriam Deo. *Rom. 4. 20.*

Ant. 7. d. Et hic itaque mundus obiit, per omnia in Dōmino confidens. 2. *Mach. 7. 40.*

ψ. Scāpulis suis obumbrabit tibi Dōminus; R. Et sub pennis ejus, sperabis. *Pf. 90. 4.*

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

R. jv. Cū à morte possem liberārī, duos corpōris sustīneo dolōres; secūndū animam verò, * Propter timōrem tuum, Dōmine, libēnter hęc pātior. 2. *Mach. 6. 30.* ψ. Pātior, sed non confūdor; scio enim cui credidi. 2. *Tim. 1. 12.* * Propter.

R. v. Exēmplum forte relīquam, si prompto animo ac fōrtiter, * Pro gravissimis ac sanctissimis legibus, honēstā morte perfūngar. 2. *Mach. 6. 28.* ψ. Magis eligens affligi cum pōpulo Dei, quā

temporalis peccati habere
jucunditatem. *Hebr.* 11.
25. * Pro.

R. vj. Hanc tentationem
ideo permisit Dominus eve-
nire illi, * Ut posteris da-
retur exemplum patientiæ
ejus. *Tob.* 2. 12. V. In
laboribus plurimis, in car-
ceribus abundantius, in
plagis supra modum, in
mortibus frequenter. 2.
Cor. 11. 23. * Ut posteris.
Gloria. * Ut posteris.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Honestavit
illum Deus in laboribus,
& complévit labores illius.
Sap. 10. 10.

Ant. 1. g. Mendaces
ostendit Deus qui macu-
laverunt illum, & dedit
illi claritatem æternam.
Sap. 10. 14.

Ant. 6. f. Absque ter-
rore requiescet, & abun-
dantiâ perfruetur, timore
malorum sublato. *Prov.*
1. 33.

V. Dicet Domino: Sus-
ceptor meus es tu, R. Et
refugium meum. *Pf.* 90.
2.

*Dux Lektionum cum Evan-
gelio & Homilia, ut in
Proprio Sanctorum.*

R. vij. Eruens liberabo
te, & gladio non cades:
sed erit tibi anima tua in
salutem; * Quia in me
habuisti fiduciam; ait
Dominus. *Jer.* 39. 18.
V. Quoniam servasti ver-
bum patientiæ meæ, & ego
servabo te ab hora tenta-

tionis. *Apoc.* 3. 10. * Quia

R. viij. Nunc requiem
dedit Dominus Deus meus
mihi per circuitum; * Et
non est Satan, neque oc-
cursus malus. 3. *Reg.* 5. 4.
V. Opprëssum à nefandó-
rum injúria, ac luxuriósa
conversatióne eripuit. 2.
Petr. 2. 7. * Et non.

R. ix. Probavit me Deus
quasi aurum quod per
ignem transit; * Vestigia
ejus secutus est pes meus;
viam ejus custodivi, &
non declinavi ex ea. *Job.*
23. 10. 11. V. Reposita est
mihi coróna justitiæ, quam
reddet mihi Dominus in
illa die justus judex. 2.
Tim. 4. 8. * Vestigia. Gló-
ria. * Vestigia.

Te Deum.

A D L A U D E S MATUTINAS.

V. *Sacerdotalis.* Ego can-
tábo fortitudinem tuam,
Domine; R. Et exultábo
manè misericórdiam tuam.
Pf. 58. 17.

Ant. 4. A. Dominus
tecum, virórum fortissime.
Judic. 6. 12.

Ant. 5. a. Non est Deus
alius ut Deus rectissimi;
Ascensor cæli auxiliátor
tuus. *Deut.* 33. 26.

Ant. 7. d. Dominus ip-
se erit tecum; non dimit-
tet, nec derelinquet te.
Deut. 31. 8.

Ant. 1. D. Deus.

CANTICUM. *Eccli.* c.
51. v. 1. ad 5.

Martyr Deum laudat, &

Commune unius Martyris:

xlii]

gratias agit pro victoria reportata.

Confitebor tibi, Dómine Rex, * & collaudábo te Deum salvatórem meum.

Confitebor nómini tuo, * quóniam adjutor & protector factus es mihi:

Et liberásti corpus meum à perditione, à láqueo linguæ iniquæ, & à lábiis operántium mendácium: * & in conspéctu astántium factus es mihi adjutor:

Et liberásti me secúndum multitudinem misericórdiæ nóminis tui * à rugiéntibus præparátis ad escam,

De má nibus quæréntium ánimam meam, * & de portis tribulatiónum, quæ circumdedérunt me.

Ant. Deus tuus quem colis semper, ipse liberábit te. *Dan.* 6. 16.

Ant. 2. D. Ejíciet à fácie tua inimicum, dicétque; Contérere. *Deut.* 33. 27.

CAPITULUM. *Rom.* 5: 3. 4. 5.

Gloriamur in tribulationibus, sciéntes quòd tribulatio patiéntiam operátur, patiéntia autem probatióne, probatio verò spem, spes autem non confúndit.

H Y M N U S.

ECQUIS magnánimus se pugil exhibet? Fit verbum gládius, fit clýpeus fides;

Athletámque Dei præparat árdua

Ad certámina véritas.

I N U N C, sancte pugil, quò pia prælia,

Quò te magna vocant præmia militem:

Præsens Christus adest: hoc duce, non cades,

Ni victâ morte fórtior.

F R U S T R A barbáries explicuit cruces;

Nil torménta movent, ore serénior,

Et fidens ánimi, promptus ad ómnia,

Pœnas inter ovat suás.

R E G E S ante feros impávidus volat,

Testatúrque fidem, nil méruit mori

Os, virésque, sui polliciti memor,

Præsens suppéditat Deus.

Æ T E R N U M cita mors vivere Mártyri

Quod spondet, próperas; Martyr ovans mori,

Palmam dum móriens consequeris tibi,

Firmas, nósque mori doces.

P A T R I máxima laus, máxima Fílio,

Amborúmque sacro máxima Flámini,

Qui dat Mártyribus mille neces pati,

Et per fúnera vincere.

Amen.

ÿ. Dóminus exaudivit eum, &c. Et de ómnibus tribulatió nibus ejus salvávit eum. *Pf.* 33. 7.

Ad Benedíctus, Ant. 4. d.

Hoc pro certo habet omnis qui te colit, Dómine, quòd vita ejus, si in probatióne fúerit, coronábitur. *Tob.* 3. 21.

Oratio.

ADésto, Dómine, supplicatióibus nostris; ut qui beáti Mártiris tui *N.* natalítiis gloriámur, nec minis injúste persecúntium, nec ullis perturbémur advérsis; Per Dóminum.

Alia Oratio.

DA nobis, quæsumus, Dómine, intercedén- te beáto *N.* Mártire tuo, in tua fide & sinceritáte constántiam; ut in caritáte divína firmáti, nullis tentatióibus ab ejus integritáte divellámur; Per Dóminum.

Si sit Pontifex,

Oratio.

FAc nos, Dómine Deus, imitári sacerdotálem constántiam beáti *N.* Mártiris tui atque Pontíficis; ut fidem servántes quam dócuit, ejúsdem coronæ consórtes efficiámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

OMnípotens sempitér- ne Deus, qui beáto *N.* dignam Mártire atque Pon- tífice fidem & fortitúdinem tribuísti: fac nos, ejus mé- ritis, vitæ fragilis amórem abjícere, & ad te, qui so- lus vera vita es, felíciter pervenire; Per Dóminum.

Si facienda sit Commemo-

ratio alterius Martyris, *per Ant. ad Magnificat & p. ex secundis Vesperis: Quod servatur in omni alia Communi.*

AD PRIMAM.

Ant. 4. A. Dóminus tecum, virórum fortíssime, *Judic.* 6. 12.

CAPITULUM. *Apoc.* 6. 2.

DAta est ei coroná; & exívit vincens, ut ví- ceret.

Cætera ut in Psalterio, p. 157. & 158.

AD TERTIAM.

Ant. 5. a. Non est Deus álius ut Deus rectíssimi; Ascénsoꝝ cœli auxiliátoꝝ tuus. *Deut.* 33. 26.

CAPITULUM. *Apoc.* 3. 12.

Qui vícerit, fáciám il- lum columiná in templo Dei mei, & foràs non egrediétur ámpli- us, & scribam super eum nomen Dei mei.

℟. breve. Super salutáre tuum, Dómine, * Exultá- bit veheménter. *℟.* Super. *℣.* Desidérium cordis ejus tribuísti ei. * Exultábit. *Glória. ℟. Super. Ps.* 20. 2. 3. *℣.* Posuísti in cápite ejus coronám, *℟.* De lápide pretiósó. *Ps.* 20. 4.

AD SEXTAM.

Ant. 7. d. Dóminus ip- se erit tecum; non dimít- ter, nec derelínquet te. *Deut.* 31. 8.

CAPITULUM. *Sap.* 10. 16.

Sapiéntia intrávit in áni- mam servi Dei, & stetit.

Commune unius Martyris.

xv.

Et contra reges horréndos
in porténtis & signis.

R. breve. Adjutor meus,
* Tibi psallam. *R.* Adjutor.

Ps. Quia, Deus, fuscéptor
meus es. * Tibi. Glória.

R. Adjutor. *Pf.* 58. 18.

Ps. Tu, Dómine, adju-
vísti me, *R.* Et consolátus
es me. *Pf.* 85. 17.

AD NONAM.

Ant. 2. D. Ejíciet à fá-
cie tua inimicum, dicét-
que: Contérere. *Deut.* 33.

27.

CAPITULUM. *Jer.* 20.

13.

CAntáte Dómino, lau-
dáte Dóminum; quia
liberávit ánimam paúperis
de manu malórum.

R. breve. Magna est *
Glória ejus. *R.* Magna. *Ps.*
In salutári tuo, Dómine.
* Glória. Glória. *R.* Ma-
gna. *Pf.* 20. 6.

Ps. Glóriam & magnum
decórem, *R.* Impónes su-
per eum. *Pf.* 20. 6.

AD VESPERAS.

Ant. 8. g. Quis est qui
vincit mundum, nisi qui
credit quóniam Jesus est Fí-
lius Dei? 1. *Joan.* 5. 5.

Ant. 1. a. Hæc est grátia,
si propter Dei consciéntiam,
sústinet quis tristítias, pá-
tiens injústè. 1. *Petr.* 2. 19.

Ant. 3. c. Qui certat in
agóne, non coronátur, nisi
legítimè certáverit. 2. *Tim.*
2. 5.

Ant. 2. D. Qui vícerit,
non lædétur à morte secún-
da, *Apoc.* 2. 11.

Ant. 6. F. Qui vícerit
sic, vestiétur vestiméntis
albis. *Apoc.* 3. 5.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 9.
25.

OMnis qui in agóne con-
téndit ab ómnibus se
ábstinét; & illi quidem,
ut corruptibilem coronam
accípiant, nos autem in-
corrúptam.

HYMNUS. S. V.

JAM non te lácerant car-
níficum manus,
Inter qui récubas Cælí-
tuum choros:

Nunc procárcere cæco;
Fulgéntes hábitas do-
mos.

NON jam vincla manus,
non cóhibent pedes;
Tuliber Súperúm regnaper-
ámbulas:

Quot plagis laniátus,
Cælo tot rádiis nites.

NEC te dira fames, nec
fitis ámplius,
Nec probrósa premit te mo-
dò núditas:

Nunc te lúmine puro
Pascit Christus & ín-
duít.

SI C tu Martíribus dex-
ter ades, Deus,
Ut quos mors périmit, gló-
ria vindicet:

Confundísque tyrán-
num,

Dum quos déprimit;
élevas.

SEMPER máxima laus
ingénito Patri;
Semper laus génito máxi-
ma Fílio;

Sacri nexus amóris,

Sit laus par tibi, Spíritus. Amen.

ψ. Si consistent advérsùm me castra; R. Non timébit cor meum. Ps. 26.

3.

Ad Magníficat, Ant. 5. c. Qui amat ánimam suam, perdet eam: & qui odit ánimam suam in hoc mundo, in vitam ætérnam custódit eam. Joan. 12. 25.

AD COMPLETEORIUM.

Ant. 4. a. Qui sustinúerit in finem, hic salvus erit. Marc. 13. 13.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. Jac. 1. 2. 3. 4.

OMne gáudium exultámate, fratres mei, cùm in tentatiónes várias incidéritis, sciéntes quòd probatio fidei vestræ patientiam operátur, patientia autem opus perfectum habet.

R. breve. In manus, p. 163.

Ad Nunc dimíttis, Ant. 5. a. Beátus vir qui fuffert tentatiónem; quóniam, cùm probátus fúerit, accipiet corónam vitæ. Jac. 1. 12.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 164.

COMMUNE PLURIUM MARTYRUM.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 2. toni D.

Justitia rectórum liberábit eos: & in insidiis suis capiéntur iníqui. Prov. 11. 6.

Ant. 3. a. Eligéntur, & dealbabúntur, & quasi ignis probabúntur multi. Dan. 12. 10.

Ant. 4. f. Ruent in gládio, & in flamma, & in captivitate. Dan. 11. 33.

Ant. 5. c. In paucis vexáti, in multis benè disponéntur. Sap. 3. 5.

Ant. 1. a. Ruent ut confléntur, & eligántur, & dealbéntur usque ad tempus præfínitum. Dan. 11. 35.

CAPITULUM. Is. 51. 7. 8.

Nolite timére opprobrium hóminum, &

blasphémias eórum ne metuátis; sicut enim vestiméntum, sic cómedet eos vermis; & sicut lanam, sic devorábit eos tinea: salus autem mea in sempitérnum erit.

In Duplicibus majoribus & supra.

R. Omnes qui placuérint Deo, * Per multas tribulationes transiérunť fideles. Judith. 8. 23. ψ. Datum est béstie bellum fácere cum sanctis. Apoc. 13. 7. * Per. Glória. * Per.

H Y M N U S. S. V.
FORTES cadéndo Mártýres,
Quos empta fuso sángine
Cæléstis ornat púrpura,
Junctis canámus vócbus.
IMPLERE VOS omnes decet

Commune plurium Martyrum.

xvij

Passo Deo quod defuit ;
Per tot neces læso Patri
Fit plena Christus hostia.

QUEM licet insanus
sitit ,

Quem cæcus effundit fu-
ror ,

Amor facerdos prodigum
Christo cruorem consecrat.

ET ille , mixtus sanguini

Quem fudit in ligno Deus ,

Fundentibus placabilem

Orare non cessat Deum.

Sic , Christe , robur

Martyrum ,

Certare das & vincere ;

Tuosque munerans , tua

Æquus coronas munera.

ÆTERNE tu Verbi

Pater ,

Æterne Fili , par Patri ;

Et par utrique , Spiritus ,

Tibi , Deus , sit gloria.

Amen.

ψ. Viriliter agite , &

confortetur cor vestrum ,

2. Omnes qui speratis in

Domino. Ps. 30. 25.

Ad Magnificat , Ant. 1. J.

Agnoscent qui derelicti

sunt , quoniam nihil melius

est , quam timor Dei : & ni-

hil dulcius quam respicere

in mandatis Domini. Eccli.

23. 37.

Oratio ut infra ad Lau-

des , nisi sit propria.

COMPLETORIUM habe-

tur post secundas Vesperas.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Invitatorium. Dominum

legitimè certantes coronan-

tem , * Venite , adoremus.

2. Tim. 2. 5.

Psalms , Venite , p. 2.

HYMNUS. C.

CHRISTI Martyri-

bus debita nos decet ,

Virtutis memores , promere

cantica ,

Quos nec blanditiis , nec

potuit minis

Fallax vincere seculum.

CÆLESTIS patriæ

mens inhians bonis ,

Mundi spernit opes fluxa-

que gaudia :

Vitæ quin etiam , præ

Dominici lucro ,

Jacturam facilem putant.

NON vultus metuunt

carnificum truces :

Fetas suppliciis despiciunt

manus :

Enses , flagra , rotas , om-

nia perpeti

Victrix edocuit fides.

O INCREDIBLEM

vim patientiæ !

Non , artus laceros qui

cruciat dolor ,

Extorquet gemitum , non

querimoniam

Agnis mitibus elicit.

ERGO nunc propior ,

Christe , tibi sedet

Palmis turba nitens usque

viréntibus ,

Victorúmque gerens præ-

mia , nobiles

Multo sanguine laureas.

SIT laus summa Patri ,

súmmaque Filio :

Sit par , sancte , tibi gló-

ria , Spiritus ,

Cujus præsidio prælia sústi-

nent

Contemptâ nece Márty-

res. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Absit à nobis, ut relinquamus Dóminum, & serviámus diis aliénis. *Jos.* 24. 16.

Ant. 3. à. Paráti sumus mori, magis quàm pátrias Dei leges prævaricári. 2. *Mach.* 7. 2.

Ant. 2. D. Moriámur omnes in simplicitáte nostra: & testes erunt super nos cælum & terra. 1. *Mach.* 2. 37.

ψ. Non discédimus à te, Dómine; vivificábis nos; R. Et nomen tuum invocábimus. *Pf.* 79. 19.

Lectiones de Scriptura occurrente.

R. j. Propítius sit nobis Deus. * Non est nobis útile relinquare legem & justítias Dei. 1. *Mach.* 2. 21. ψ. Quis nos separábit à caritaté Christi? *Rom.* 8. 35. * Non.

R. ij. Invicem se hortábantur mori fórtiter, dicétes: Dóminus Deus aspiciet veritátem, * Et consolábitur in nobis. 2. *Mach.* 7. 5. 6. ψ. Módicum passos Deus ipse perficiet, confirmábit, solidabítque. 1. *Petr.* 5. 10. * Et consolábitur.

R. iij. Pótius est ab homínibus morti datos spem expectáre à Deo, * Iterum ab ipso resuscitándos. 2. *Mach.* 7. 14. ψ. Vocávit nos in ætérnam suam glóriam in Christo Jesu. 1. *Petr.* 5. 10. * Ite-

rùm. Glória. * Iterum.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Convaluérunt ánimis, non solum homínes, sed & béstias ferocíssimas, & muros férreos paráti penetráre. 2. *Mach.* 11. 9.

Ant. 8. c. Ibant prompti, de cælo habéntes adjutórem, & miserántem super eos Dóminum. 2. *Mach.* 11. 10.

Ant. 7. c. Tradidérunt corpóra sua, ne servírent, & ne adorárent omnem deum, excépto Deo suo. *Dan.* 3. 95.

ψ. Multæ tribulatiónes justórum; R. Et de ómnibus his liberábit eos Dóminus. *Pf.* 33. 20.

Lectiones ut in Proprie Sanctorum.

R. jv. Tanquam aurum in fornáce * Probávit illos Deus, & quasi holocausti hóstiám accépit illos. *Sap.* 3. 6. ψ. Ludíbria & vérbera expérti, insuper & víncula & cárceres. *Hebr.* 11. 36. * Probávit.

R. v. Noluérunt infrín-gere legem Dei sanctam, & * Trucidáti sunt. 1. *Mach.* 1. 66. ψ. Egéntes, angustíati, afflicti, quibus dignus non erat mundus. *Hebr.* 11. 37. 38. * Trucidáti.

R. vj. Et si coram homínibus torménta passi sunt, * Spes illórum immortalité plena est. *Sap.* 3. 4. ψ. In multo experimento

Commune plurium Martyrum.

xix

tionis, abundantia ipsorum fuit. 2. Cor. 13. 1. *Spes. Glória. * Spes.*
I. NOCTURNO.
 4. A. Mónico nunc sustentato, sub teo æternæ vitæ efficit. 2. Mach. 7. 36.
 7. d. Agnus qui in throni est, reget illos, icet eos ad vitæ fontium. Apoc. 7. 17.
 1. D. Accipient relectoris, & diadema de manu Domini. 17.
 salvabit eos Dominus. Quia speraverunt Ps. 36. 40.
Lectiones cum Evangelio Homilia, ut in Sanctorum.
 vij. Venit Antiquus, & iudicium dedit Excelsi; * Et temerent, & regnum obtinent Sancti. Dan. 7. Non dilexerunt animas usque ad mortem. 12. 11. * Et tempus. vij. Visi sunt oculis tantum mori; & * ata est afflictio, exitus; & quod à noiter, exterminium; rem sunt in pace. Sap. 1. 5. 10. * Aestimata. Vitam illorum æstinus insaniam, & filorum sine honore: quomodo computa-

ti sunt inter filios Dei, & inter Sanctos fors illorum est! Sap. 5. 4. 5. 7. Nolite amittere confidentiam vestram, quæ magnam habet remunerationem. Hebr. 10. 35. * Ecce. Glória. * Ecce. Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

7. *Sacerdotalis.* Non derelinquet Dominus sanctos suos; 8. In æternum conservabuntur. Ps. 36. 28.

Ant. 3. E. Qui propriam voluntate obtulistis vos discrimini, benedicite Domino. Judic. 5. 9.

Ant. 4. a. Vobis donatum est pro Christo, non solum ut in eum credatis, sed ut etiam pro illo patiamini. Philip. 1. 29.

Ant. 2. D. Rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscetes vos habere meliorem & manentem substantiam. Hebr. 10. 34.

Ant. 1. f. Credentes.

CANTICUM. Sap. c. 3. v. 1. ad 8.

Gloria Martyrum celebratur.

Justorum animæ in manu Dei sunt, * & non tanget illos tormentum mortis.

Visi sunt oculis insipientium mori; * & aestimata est afflictio exitus illorum;

Et quod à nobis est iter, exterminium: * illi autem sunt in pace.

Et si coram hominibus

torménta passi sunt , * spes illórum immortalitáte plena est.

In paucis vexáti , in multis benè disponéntur : * quóniam Deus tentávit eos , & invénit illos dignos se.

Tanquam aurum in fornáce probávit illos , & quasi holocaústi hóstiam accépit illos ; * & in témpore erit respéctus illórum.

Fulgébunt Iusti , * & tanquam scintillæ in arundineto discúrrunt.

Judicábunt nátióes , & dominabúntur pópulis ; * & regnábit Dóminus illórum in perpétuum.

Ant. Credéntes exultábitis lætitiá inenarrábili & glorificátâ , reportántes finem fidei vestræ , salútem animárum. 1. *Petr.* 1. 8. 9.

Ant. 6. F. Cùm Christus apparúerit , vita vestra , tunc & vos apparebitis cum ipso in glória. *Coloss.* 3. 4.

CAPITULUM. *Apoc.* 6. 11.

DAtæ sunt illis singulæ stolæ albæ ; & dictum est illis , ut requiescerent adhuc tempus módicum , donec compleántur consérvi eórum , & fratres eórum , qui interficiéndi sunt , sicut & illi.

HYMNUS. S. V.

QUAM , Christe , signásti viam
Primus , profúso sanguine ,

Per hanc tui te fórtiter

Ducem sequúntur mílites ,

F O S S U S manus , fossus pedes ,

Ovans ad astra tránsvolas ,
Et membra trunci Mártýres ,

Addunt triúmpho se tuo.

O M N E S in ostro spléndidi

Tuum tríbunal ámbiunt :
Accépta mostrant vúlnera ,
Et per tot ora súpplcant.

A U D I R E si nos réspuís ,
Quos críminum moles gravat ,

Audi tuos , qui sánguinem
Fudére pro te , Mártýres.

F A C , si tyránnus déscit ,

Ne blandiéndo mólliùs
Frangat volúptas péctora ;
Ipsis tyránnis sævior.

Æ T E R N E tu Verbi Pater ,

Ætérne Fili , par Patri ,
Et par utríque , Spíritus ,
Tibi , Deus , sit glória.

Amen.

Ÿ. Ad te , Dómine , clamavérunt ; R. Et salvi facti sunt. *Psf.* 21. 6.

Ad Benedíctus, Ant. 8. G. Dedísti eos , Dómine , in manu hóstium suórum , & affixérunt eos ; & in témpore tribulatiónis suæ clamavérunt ad te , & tu de cælo audísti. 2. *Esd.* 9. 27.

Oratio.

EXaúdi nos , Dómine , Mártýrum tuórum *N.* & *N.* victórias celebrántes ; ut córdibus ex eórum passióne succénsis , in lege tua fidéliter ambulémus ;
Per Dóminum.

Commune plurium Martyrum.

xxj

Alia Oratio.

Artyris tui N. & Sociorum solémnia rentes, supplices te, ine, deprecámur, ut a caritate radicáti & íti, passiones hujus oris, glóriæ cœlestis e, ánimo volénti sumus; Per Dóminum.

D PRIMAM.

t. 3. E. Qui própria utáte obtulistis vos difni, benedicite Dómini, *udic. 5. 9.*

ITULUM. *Apoc. 7.*

I sunt qui venérunt de tribulatione ma, & lavérunt stolas, & dealbavérunt eas ngvine Agni.

tera ut in Psalterio, 17. & 158.

D TERTIAM.

t. 4. a. Vobis doná-est pro Christo, non ut in eum credátis, t etiam pro illo panni. *Philip. 1. 29.*

ITULUM. *Sap. 10.*

Eddidit Deus justis mercédem labórum um; & dedúxit illos a mirábili; & fuit illi velaménto diéi, & ce stellárum per no-

breve. Probásti nos, & * Igne nos exami-
N. Probásti. *ψ.* Si-
examinátur argéntum.
e. Glória. N. Probásti,
15. 10.

ψ. Salvásti nos de affli-
géntibus nos; N. Et odién-
tes nos confudísti. *Pf. 43. 8.*

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Rapínam bonórum vestrórum cum gaú-
dio suscepístis, cognoscén-
tes vos habére meliorem
& manéntem substántiam.

Hebr. 10. 34.

CAPITULUM. *Apoc. 7.*
15. 16.

Qui sedet in throno, ha-
bitábit super illos; non esúrient, neque sitient ámplius: nec cadet super illos sol, neque ullus æstus.

N. breve. Propter te, Dómine, * Mortificámur totâ die. N. Propter. *ψ.* Æstimáti sumus sicut oves occisiónis. * Mortificámur. Glória. N. Propter. *Pf. 43. 22.*

ψ. Clamavérunt Justí; N. Et Dóminus exaudivit eos. *Pf. 33. 18.*

AD NONAM.

Ant. 6. F. Cùm Christus apparúerit, vita vestra, tunc & vos apparébitis cum ipso in glória. *Coloss. 3. 4.*

CAPITULUM. *Apoc. 21. 4.*
Abstérget Deus omnem lácrymam ab óculis eórum; & mors ultrà non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit ultrà, quia prima abiérunt.

N. breve. Eúntes * Ibant & flebant. N. Eúntes. *ψ.* Mitténtes sémina sua. * Ibant. Glória. N. Eúntes, *Pf. 125. 6.*

Sed sacrum iussus, Dómino
vocante,
Sumpsit honórem.

STRENUUM bello pú-
gilem, supérni
Chrísmatis pleno tuus un-
xit intus

Spiritus cornu; posuítque
sanctam
Pascere gentem.

FIT gregis pastor, pa-
ter atque forma:

Omnium curas levat &
labóres;

Latus impéndit sua sé-
que; cunctis
Súfficit unus.

PRO reis orat, réficit
géméntes,

Erigit lapsos, tenebrásque
pellit;

Fit potens verbo, docet
alta, pravum

Cónterit hostem.

FAC ut illius précibus
juvémur,

Christe, fac Patrem, pa-
ritérque tecum

Spirítum, jugi celebrémus
hymno

Omne per ævum.

Amen.

¶. Beátus quem elegísti
& assumpsísti, Dómine;

✠. Inhabitábit in átriis
tuis. *Pf. 64. 5.*

Ad Magnificat, Ant. 4. E.

Ipsum elégit Dóminus ab
omni vivénte, offérre sa-
crificium Deo, incénsum,
& bonum odórem, in me-
móriam placáre pro pópu-
lo suo. *Eccli. 45. 20.*

*Oratio ut infra ad Lau-
des, nisi sit propria.*

COMPLETORIUM habet-
tur post secundas Vesperas.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Invitatorium. Christum
pastórum Príncipem, +
Veníte, adorémus. *1. Petr.*
5. 4.

Psalms, Veníte, p. 2.

HYMNUS. S. V.

CHRISTE, decreto
Patris institútus
Póntifex summo, tibi se-
gregátus

Ponis & formas pópulis
regéndis

Ipse minístros.

HUNC juvat festo cele-
bráre cantu,

Qui, licet magnis méritis
corúscans,

Sumpsit invítus, trepidán-
te dextrâ,

Pondus honóris.

NOVERAT quantis pá-
teat períclicis

Ille, qui summos ápices
adéptus,

Omnium curas, sibi rap-
tus uni,

Sústinet omnes.

FECERAT fervens amor
inquiétum:

Quò gregis cari pia cura
poscit,

Advolat promptus; mora
non eúntem

Ulla retárdat.

DUX iter, vitâ præ-
eúnte, monstrat;

Cómprobat factis sua dicta
magnis;

Et domum sanctam benè
olénste Christi

Implet odóre.

LUX

Lex erat cæco, columen labanti,
Una spes lapso, misero levamen,
Prævidus cunctis pater, omnibusque
Omnia factus.

CHRISTE, pastorum bonus ipse Pastor,
Qui greges pascis proprio cruore,
Fac ut æternæ subeant optima

Pascua vitæ. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Dedit illi Deus in præceptis suis potestatem, in testamentis iudiciorum, docere Jacob testimonia, & in lege sua lucem dare Israël. *Eccli. 45. 21.*

Ant. 2. D. Dedit illi coram præcepta, & legem vitæ & disciplinæ, docere Jacob testamentum suum, & iudicia sua Israël. *Eccli. 45. 6.*

Ant. 3. c. Coróna aúrea super mitram ejus, expressa signo sanctitatis & gloriâ honoris. *Eccli. 45. 14.*

¶ *Elégi* Dóminus servum suum, ¶ *Pascere* hereditatem suam. *Pf. 77. 70. 71.*

Lectiones de Scriptura occurrente.

¶ *j.* Hæc dicit Dóminus: * *Elégi* eum ex omnibus tribubus Israël mihi in Sacerdotem, ut ascenderet ad altare meum, & adoleret mihi incensum. 1. *Reg. 2. 28.* ¶ *Non de*
Pars Æstiva.

omnibus vobis dico: ego scio quos elegerim. *Joan. 13. 18.* * *Elégi.*

¶ *ij.* Speculatorem dedi te domui Israël; * *Audiens* ergo ex ore meo sermonem, annuntiabis eis ex me. *Ezech. 33. 7.* ¶ *In mente* habere qualiter acciperis & audieris, & serva. *Apoc. 3. 3.* * *Audiens.*

¶ *ijj.* Cum parvulus esses in oculis tuis, * *Caput* in tribubus Israël factus es, unxitque te Dóminus. 1. *Reg. 15. 17.* ¶ *Labóra* sicut bonus miles Christi Jesu. 2. *Tim. 2. 3.* * *Caput.* Glória. * *Caput.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 4. f. Invocavit Dóminum omnipotentem, in oppugnando hostes circumstantes undique, in oblatione Agni inviolati. *Eccli. 46. 19.*

Ant. 8. G. In omni opere dedit confessionem Sancto & Excélso in verbo gloriæ. *Eccli. 47. 9.*

Ant. 2. D. Exquisivit omni modo exaltare populum suum, & in diebus ejus prosperatum est in manibus ejus. 1. *Mach. 14. 35. 36.*

¶ *Véritas* mea & misericórdia mea cum ipso; ¶ *Et in nómine* meo exaltabitur cornu ejus. *Pf. 88. 25.*

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

¶ *ju.* Rectorem te posuerunt & noli extólli; * *Esto* in illis quasi unus ex ipsis; curam illorum habe. *Eccli.*

32. 1. 2. *ψ*. Seniores ne increpaveris, sed obsecra ut patrem, juvenes ut fratres, anus ut matres, juvenulas ut sorores. 1. *Tim.* 5. 1. 2. * Esto.

℣. v. Quia incidisti in manum proximi tui, * Discurre, festina, suscita amicum tuum, ne dederis somnum oculis tuis. *Prov.* 6. 3. 4. *ψ*. Prædica verbum, insta opportunè, importunè, argue, obsecra, increpa, in omni patientia & doctrina. 2. *Tim.* 4. 2. * Discurre.

℣. vj. Accède ad altare, & immola pro peccato tuo: * Offer holocaustum, & deprecare pro te & pro populo. *Levit.* 9. 7. *ψ*. Debet Pontifex, quemadmodum pro populo, ita etiam & pro semetipso offerre pro peccatis. *Hebr.* 5. 3. * Offer. Glória. * Offer.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Non recedet memoria ejus, & nomen ejus requirètur à generatione in generationem. *Eccli.* 39. 13.

Ant. 3. a. In vita sua suffulsi domum, & in diebus suis corroboravi templum. *Eccli.* 50. 1.

Ant. 7. c. Sapientiam ejus enarrabunt gentes, & laudem ejus enuntiabit Ecclesia. *Eccli.* 39. 14.

ψ. Salvum fecit Dominus christum suum; *℣*. Exaudiet illum de cælo sancto suo. *Pf.* 19. 7.

Dua Lectiones cum Evan-

gelio & Homilia, in le Proprio Sanctorum.

℣. vij. Super speculam Domini ego sum, stans jugiter per diem: * Et super custodiam meam ego sum, stans totis noctibus. *Is.* 21. 8. *ψ*. Nocte & die non cessavi, cum lacrymis monens unumquemque vestrum. *Act.* 20. 31. * Et super.

℣. viij. Absit à me hoc peccatum in Dominum, ut cessem orare pro vobis, * Et docebo vos viam bonam & rectam. 1. *Reg.* 12. 23. *ψ*. Cum liber essem ex omnibus, omnium me servum feci, ut plures lucrifacerem. 1. *Cor.* 9. 19. * Et docebo.

℣. jx. Quasi stella matutina in medio nebulae, & quasi luna plena in diebus suis lucet, & quasi sol refulgens, * Sic ille effulsit in templo Dei. *Eccli.* 50. 6. 7. *ψ*. Sicut sol lucet in virtute sua. *Apoc.* 1. 16. * Sic ille. Glória. * Sic ille. Te Deum.

AD LAUDES

MATUTINAS.

ψ. *Sacerdotalis.* Justitia ejus manet in sæculum sæculi; *℣*. Cornu ejus exaltabitur in glória. *Pf.* 111. 9.

Ant. 3. c. Deus patrum nostrorum præordinavit te, ut cognosceres voluntatem ejus, & videres Justum, & audires vocem ex ore ejus. *Act.* 22. 14.

Ant. 7. d. Cadat oratio
nostra in conspectu tuo, &
ora pro nobis ad Dñm
Deum tuum. *Jer.* 42. 2.

Ant. 2. D. Nominabitur
tibi nomen tuum à Deo in
sempiternum; Pax iustitiæ,
& honor pietatis. *Bar.* 5. 4.

Ant. 5. a. Ora.

CANTICUM. *Eccli.* c.
50. v. 12. ad 17.

Pontificis encomium.

Sacerdos magnus in as-
censu altaris sancti, *
gloriam dedit sanctitatis
amictum.

In accipiēdo autem par-
tes de manu Sacerdotum, *
& ipse stans juxta aram.

Et circa illum corōna
fratrum, * quasi plantatio
cedri in monte Libano.

Sic circa illum steterunt
quasi rami palmæ, * & om-
nes filii Aaron in gloria sua.

Oblatio autem Dñi
in manibus ipsorum, * co-
ram omni synagoga Israël:

Et consummatione fun-
gens in ara, * amplificare
oblationem excelsi Regis.

Porrexit manum suam in
libatione, * & libavit de
sanguine uvæ.

Effudit in fundamento al-
taris odorem divinum * ex-
celso Principi.

Ant. Ora pro servis tuis
ad Dñm Deum tuum,
ut non moriamur. 1. Reg.
12. 19.

Ant. 4. a. Circumdabit
te Deus diplōide iustitiæ,
& impōnet mitram capiti
honoris æterni. *Bar.* 5. 2.

CAPITULUM. *Eccli.* 45.

19.

FActum est illi in testa-
mentum æternum, &
semini ejus sicut dies cœli,
fungi sacerdotio, & habere
laudem, & glorificare pō-
pulum suum in nōmine ejus.

HYMNUS. G. S.

Jesu, Sacerdotum de-
cus,

In hac die quā gloriā
Sanctum coronas Præfulem;
Votis adesto supplicum.

Sui probatus præmium
Amoris, & pignus tui,
A Patre traditos tibi,
Accipit agnos pascere.

Ho s novit, & præit vo-
cans

In tuta quemque pascua;
Victumque præbet: aũ-
diunt,

Sequuntur, & vivunt oves.

Q U A M sentit errantem,
jugis

Hanc nocte quærit ac die,
Et gaudet inventam suo
Pórtans ovili reddere.

A R C E T fremētes bé-
stias;

Lupi retúndit ímpetus,
Dolósque fallit, vel mori
Caro parátus pro grege.

O F F E R T frequētem
víctimam

Cum plebe Pastor ínno-
cens;

Secúmque devótum gre-
gem

Pius Sacerdos ímmolat.

S U P R E M E, Chríste;

Póntifex,

Jugis tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu.

b ij

In sempiterna secula.

Amen.

ψ. Glória & honóre coronásti eum, Dómine; R. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Ps. 8. 6. 7.

Ad Benedíctus, Ant. 8. G. Dómine, propter sámulum tuum juxta cor tuum fecísti omnem magnificéntiam hanc, & nota esse voluísti univérsa magnália.

1. Par. 17. 19.

Oratio.

D Irige oves tuas, Dómine, in viam salútis æternæ, quam beáti Pontíficis N. vita cum doctrína monstrávit: & fac nos eodem intercedente, sic ejus subsequi vestigia, ut cum ipso coronári mereámur; Per Dóminum.

Alia Oratio.

D A Ecclesiæ tuæ, miséricors Deus, ut mérita sancti Episcopi N. pietátem tuam pro ipsa semper exórent, & fructum in nobis labórum ejus custódiant; Per Dóminum.

A D P R I M A M.

Ant. 3. c. Deus patrum nostrórum præordinávit te, ut cognósceres voluntátem ejus, & vidéres Justum, & audíres vocem ex ore ejus.

Act. 22. 14.

CAPITULUM. Hebr. 5. 4.

N Ec quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à Deo tanquam Aaron.

Cætera ut in Psalterio, R. 157. & 158.

A D T E R T I A M.

Ant. 7. d. Cadat orátio nostra in conspéctu tuo, & ora pro nobis ad Dóminum Deum tuum. Jer. 42. 2.

CAPITULUM. Hebr. 5. 1.

O Mnis Póntifex ex homínibus assúptus, pro homínibus constituitur in iis quæ sunt ad Deum, ut offerat dona & sacrificia pro peccátis.

R. *breve.* Introibo * Ad altáre Dei. R. Introibo. ψ. Ad Deum qui lætíficat juventútem meam. * Ad altáre. Glória. R. Introibo. Ps. 42. 4.

ψ. Altária tua, Dómine virtútum; R. Rex meus & Deus meus. Ps. 83. 4.

A D S E X T A M.

Ant. 2. D. Nominábitur tibi nomen tuum à Deo in sempiternum; Pax justítiæ, & honor pietátis. Bar. 5. 4.

CAPITULUM. Eccli. 45. 8.

S Tátuit ei Dóminus testamentum ætérnum, & dedit illi sacerdotium gentis, & beatificávit illum in glória.

R. *breve.* Immolávi * In tabernáculo ejus. R. Immolávi. ψ. Hóstiam vociferationis. * In. Glória. R. Immolávi. Ps. 26. 6.

ψ. In Sancto appáruí tibi, Dómine, R. Ut vidérem virtútem tuam & glóriam tuam. Ps. 62. 3.

A D N O N A M.

Ant. 4. a. Circumdabit

te Deus diplóide iustitiæ ,
& impónet mitram cápiti
honóris æterni. *Bar. 5. 2.*

CAPITULUM. I. *Mach.*

14. 4.

QUÆSIVIT bona genti
suæ , & plácuit illis
potéstas ejus , & glória
ejus ómnibus diébus.

R. breve. Pavit eos * In
innocéntia cordis sui. *R.*

Pavit. *Y.* Et in intellécti-
bus mánuum suárum de-
dúxit eos. * In innocéntia.

Glória. *R.* Pavit. *Pf. 77. 72.*

Y. Dedúxit eos in viam
rectam ; *R.* Ut irent in ci-
vitátem habitatiónis. *Pf.*

106. 7.

AD VESPERAS.

Ant. 1. f. Laudémus vi-
ros gloriófos & paréntes
nostros in generatióne sua.

Eccli. 44. 1.

Ant. 2. d. Multi hó-
mines misericórdes vocán-
tur ; virum autem fidélem
quis invéniet ? *Prov. 20. 6.*

Ant. 7. d. Illi viri mise-
ricórdiæ sunt , quorum
pietátes non defuérunt.

Eccli. 44. 10.

Ant. 1. a. Córpora ipsó-
rum in pace sepúlta sunt ;
& nomen eórum vivit in
generatióne & genera-
tióne. *Eccli. 44. 14.*

Ant. 6. f. In terra sua
duplícia possidébunt ; læti-
tia sempitérna erit eis.

If. 61. 7.

CAPITULUM. *Hebr.*

13. 17.

O Bedíte præpósitis ve-
stris , & subjacéte eis :

ipsi enim pervigilant , quasi
rationem pro animábus
vestris redditúri , ut cum
gaudio hoc fácient , &
non geméntes.

H Y M N U S.

SEDIBUS , Præful , sú-
peris recépte ,
Advola terris : sacra te
repóscunt ,

Nostra dum cantu tibi de-
dicáto

Templa resúltant.

PRO Deo vitam cúpi-
dus pacísci ,

Otium durus tibi denc-
gásti ;

Prælium Christi benè præ-
liári

Una volúptas.

SI reis vindex minitátur
ira ,

Súpplici defers prece vim
Tonánti :

Et Deum , jugis grege pro-
tuéndo

Viétima , placas.

ERUDIS , vitâ præeún-
te , Clerum ;

Légibus sacris pópulum
coérces :

Quas Deus dotes dedit ,
ad salúbrem

Cóntrahis usum.

LAUDE non unâ , me-
moránde Præful ,

Nos ama patris stúdio
benígni ;

Et laborántem médiis pe-
ríclis

Dírige plebem.

CHRISTE , pastórum
bonus ipse Pastor ,

Qui greges pascis próprio
cruóre

b iij

xxx *Commune unius sancti Pontificis.*

Fac ut æternæ subeant hiis ejus. *Malach. 2. 6.*

opima.

Hymnus conveniens.

Pascua vitæ. Amen.

CAPITULUM. 1. Tim.

¶ Sacerdotes Sion induam salutari; ¶. Et sancti ejus exultatione exultabunt. *Pf. 131. 16.*

4. 8. 9.

Pietas ad omnia utilis est, promissionem habens vitæ quæ nunc est, & futuræ. Fidelis sermo, & omni acceptione dignus.

Ad Magnificat, Ant. 6. F. Nomen eorum permaneat in æternum, permanens ad filios illorum sanctorum virorum gloria. *Eccli. 46. 15.*

¶. *breve.* Immanus, p. 163.

AD COMPLETORIUM.

: *Ad Nunc dimittis, Ant.*

Ant. 7. c. Lex veritatis fuit in ore ejus, & iniquitas non est inventa in lá-

1. f. Induit eum Dominus stolam gloriæ, & coronavit eum in vasis virtutis. *Eccli. 45. 9.*

Oratio & cætera omnia, ut in Psalterio, p. 164.

C O M M U N E

UNIUS SANCTI DOCTORIS.

INI. VESPERIS.

Antiphona 1. toni f.

Beatús vir qui in sapientia morabitur, & qui in justitia sua meditabitur, & insensucogitabit circumspeditionem Dei. *Eccli. 14. 22.*

Ant. 2. D. Cibabit illum Deus pane vitæ & intellectus, & aqua sapientiæ salutaris potabit illum. *Eccli. 15. 3.*

Ant. 5. a. Denudabit absconsa sua illi, & thesaurizabit super illum scientiam, & intellectum justitiæ. *Eccli. 4. 21.*

Ant. 6. F. Ipse tanquam imbres mittet eloquia sapientiæ suæ; & in oratione confitebitur Domino. *Eccli. 39. 9.*

Ant. 8. G. Palam faciet disciplinam doctrinæ suæ, & in lege testamenti Domini gloriabitur. *Eccli. 39. 11.*

CAPITULUM. *Prov. 3. 13. 14. 15.*

Beatús homo qui invenit sapientiam, & qui affuit prudentiâ; melior est acquisitio ejus negotiatione argenti, & auri primi & purissimi fructus ejus: pretiosior est cunctis opibus; & omnia quæ desiderantur, huic non valent comparari.

In Duplicibus majoribus, & supra.

¶. In medio Ecclesiæ aperiet os ejus, & * Adimplebit illum Dominus spi-

ritu sapientiæ & intellectu.

*Eccli. 15. 5. p̃. Ut inno-
tescat Principatibus & Po-
testatibus in cœlestibus
per Ecclesiã multifõrmis
sapientiã Dei. Eph. 3. 10.
* Adimplēbit. Glõria. **

Adimplēbit.

H Y M N U S. S. V.

O QUI perpētus nos
mõnitor doces,
Vox æterna Patris, Chri-
ste, vicários

Doctõres, pátrias cùm ré-
meas domos,

Nobis quàm benè súp-
petis!

H I semper vígilant, ne
quid adulterum

Corrumpat fidei virgíneum
decus:

Lædi vel léviter non páti-
tur fides,

His custõdibus íntegra.

INFAMES ábolent rellí-
quias deũ;

Errõres ábigunt, crímina
dédocent;

Christo restítuunt quos
malè crédulos

Mendax lúserat hære-
sis.

PATRUM canítiem, tot
venerábiles

Rugas objíciunt, unde ni-
tet fides:

Quæ sunt prísca, docent;
quæ nova, súbruunt;

Servant depósitum Dei.

SI T suprema tibi glória,
Véritas,

Quæ per scripta Patrum,
quando foris sonas,

Nullò vocis egens, corda
doces, sono,

Et te méntibus ínseris.

Amen.

*p̃. Beátus homo quem
tu erudieris, Dómine; p̃.
Et de lege tua docueris
eum. Ps. 93. 12.*

*Ad Magnificat, Ant. 6. F.
Quidocti fúerint, fulgébunt
quasi splendor firmaménti,
& qui ad justítiam eru-
diunt multos, quasi stellæ
in perpétuas æternitátes.
Dan. 12. 3.*

*Oratio ut infrà ad Lau-
des, nisi sit propria.*

COMPLETORIUM *habe-
tur post secundas Vesperas.*

A D O F F I C I U M
N O C T U R N U M.

*Invitatorium. Fontem
sapientiæ Verbum Dei in
excélis, * Veníte, adoré-
mus. Eccli. 1. 5.*

Psalms, Veníte, p. 2.

H Y M N U S.

O QUI pro grégibus
das ánimam tuís,
Alto consílio quàm benè
próvides

Caro ponis ovíli,

Quos tu, Christe, vocás
duces!

H I justo pópulos judí-
cio regunt;

Hi de fonte bibunt quem
sítiunt Deum;

Et de Númine plení

Ín nos hi superéfluunt.

H I dum corda sacris lé-
gibus ímbuunt,

Discússis ténebris, stat fidei
decus;

Sese pandit apérta,

Toto lúmine, véritas.

FA C T I *forma, Deo*
b iv

Commemoramus sancti Doctoris.

quem pascunt, gregis,
Quæ sermone docent,
morbis exprimunt;
Cum mandant, amor
arguit;
Cum damnant, amor
arguit.

NUSQUAM lenta tenent
cuncta defides:

Noctes atque dies invigi-
lant agro,
Subrepens inimicus,
Ne zizania seminet.

QUAS errare vident à
grege devias,

Cautè solliciti, per juga
montium,

Per deserta, requirunt,
Exportant humeris oves.

TOT qui constituit lú-
mina, laus Patri

Doctorum capiti, laus
quoque Filio;

Qui pinguedine mentes
ungis, laus tibi, Spiritus,
Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Os prudentis
queritur in Ecclesia, &
verba illius cogitabunt in
cordibus suis. *Eccli. 21. 20.*

Ant. 2. D. In corde pru-
dentis requiescit sapientia,
& indoctos quosque eru-
diat. *Prov. 14. 33.*

Ant. 4. f. Scientia sa-
pientis tanquam inundatio
abundabit, & consilium
illius sicut fons vitæ per-
manet. *Eccli. 21. 16.*

ÿ. Fac, Domine, eru-
ditos corde, R. In sapien-
tia. *Pf. 89. 12.*

*Lectiones de Scriptura
accurrente.*

R. j. Sapiens cor suum
tradet ad vigilandum dili-
culo ad Dominum qui fe-
cit illum, * Et in conspe-
ctu Altissimi deprecabitur.
*Eccli. 39. 6. ÿ. Bonus ho-
mo de bono thesauro cor-
dis sui profert bonum. Luc.
6. 45. * Et in.*

R. ij. Sapiens aperiet os
suum in oratione, & pro
delictis suis deprecabitur;
* Si enim Dominus ma-
gnus voluerit, spiritu in-
telligentiæ replebit illum.
*Eccli. 39. 7. 8. ÿ. Postulet
in fide nihil hæsitans. Jac.
1. 6. * Si enim.*

R. iij. Sapientiam om-
nium antiquorum exquirit
sapiens, & * In Prophetis
vacabit. *Eccli. 39. 1. ÿ. Prædicans regnum Dei,
& docens quæ sunt de Dô-
mino Jesu Christo. Act.
28. 31. * In Prophetis.
Glória. * In Prophetis.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 7. d. Voluit & ipse
scribere aliquid horum quæ
ad doctrinam & sapien-
tiam pertinent. *Prolog.
Eccli.*

Ant. 1. a. Quæsiuit ver-
ba utilia, & conscripsit
sermões rectissimos, ac
veritate plenos. *Eccle. 12.
10.*

Ant. 3. a. Gubernavit ad
Dominum cor ipsius, & in
diebus peccatorum corro-
boravit pietatem. *Eccli.
49. 4.*

ÿ. Narrabo nomen tuum,
Domine, fratribus meis;

Ps. In medio Ecclesiæ lau-
dabo te. *Ps.* 21. 23.

*Lectiones ut in Proprio
Sanctorum.*

R. *ju.* Optavi, & datus
est mihi sensus; & invo-
cavi, & venit in me spíri-
tus sapiéntiæ, & * Præpó-
sui illam regnis & sédibus.
Sap. 7. 7. 8. **V.** Existimo óm-
nia detriméntum esse pro-
pter eminentem sciéntiam
Jesu Christi. *Philip.* 3. 8.
* Præpósui.

R. *v.* Lætátum est cor
meum in sapiéntia: am-
bulávit pes meus iter re-
ctum; * A juventúte mea
investigábam eam. *Eccli.*
31. 20. **V.** Non in persua-
sibilibus humanæ sapiéntiæ
verbis, sed in ostensióne
spíritus & virtútis. 1. *Cor.*
2. 4. * A juventúte.

R. *vj.* Inextinguibile est
lumen sapiéntiæ: * Vené-
runt autem mihi ómnia
bona páriter cum illa. *Sap.*
7. 10. 11. **V.** Per Spíritum
datur sermo sapiéntiæ. 1.
Cor. 12. 8. * Venérunt.
Glória. * Venérunt.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Implévit eum
Dóminus Spíritu Dei, sa-
piéntiâ, & intelligéntiâ,
& sciéntiâ, & omni do-
ctrínâ. *Exod.* 35. 31.

Ant. 4. A. In fraude
circumveniéntium illum,
affluit illi sapiéntiâ, &
honéstum fecit illum. *Sap.*
10. 11.

Ant. 7. G. Collaudá-
bunt multi sapiéntiam ejus,

& usque in séculum non
delébitur. *Eccli.* 39. 12.

V. Bonum mihi lex oris
tui, Dómine, **R.** Super mil-
lia auri & argénti. *Ps.*
118. 72.

*Duæ Lectiones cum Evan-
gelio & Homilia, ut in
Proprio Sanctorum.*

R. *vij.* Restituit ipse fra-
tres suos, & * Expugnávit
inimicos Israël ab eis. 1.
Mach. 14. 26. **V.** Enutrí-
tus verbis fidei & bonæ
doctrínæ. 1. *Tim.* 4. 6. *
Expugnávit.

R. *viii.* In lege Dómini
congregatióem judicá-
vit, & vidit Deus Jacob;
& * In fide sua probátus
est Prophéta. *Eccli.* 46. 17.
V. Doctor géntium in fide
& veritate. 1. *Tim.* 2. 7. *
In fide.

R. *ix.* A Deo profecta
est sapiéntia; * Sapiéntiæ
enim Dei astábit laus, &
in ore fidéli abundábit.
Eccli. 15. 10. **V.** Si quis
volúerit voluntátem ejus
facere, cognóscet de do-
ctrína utrúm ex Deo sit.
Joan. 7. 17. * Sapiéntiæ.
Glória. * Sapiéntiæ.

Te Deum.

**AD LAUDES
MATUTINAS.**

V. *Sacerdotalis.* Scrutá-
bor legem tuam, Dómine,
R. Et custódiam illam in
roto corde meo. *Ps.* 118. 34.

Ant. 1. g. Eruditus es
in juventúte tua, & implé-
tus es quasi flumen, sapién-
tiâ. *Eccli.* 47. 15. 16.

Ans. 7. d. Sicut erudit filium suum homo, sic Dominus Deus tuus erudit te. *Deut.* 8. 5.

Ans. 5. a. Sapiens es, sicut habet sapientiam Angelus Dei, ut intelligas omnia. 2. *Reg.* 14. 20.

Ans. 2. D. Ad insulas. CANTICUM. *Eccli.* c. 15. v. 3. ad 6.

Fons & premium doctrine.

Cibabit illum Deus pane vite & intellectus, * & aqua sapientie salutaris potabit illum :

Et firmabitur in illo, & non flectetur; * & continebit illum, & non confundetur :

Et exaltabit illum apud proximos suos, * & in medio Ecclesie aperiet os ejus :

Et adimplebit illum spiritu sapientie & intellectus, * & stolam glorie vestiet illum.

Jucunditatem & exultationem thesaurizabit super illum, * & nomine eterno hereditabit illum.

Ans. Ad insulas longe divulgatum est nomen tuum, & dilectus es in pace tua. *Eccli.* 47. 17.

Ans. 3. a. Beati servi tui, qui stant coram te semper, & audiunt sapientiam tuam. 3. *Reg.* 10. 8.

CAPITULUM. *Jac.* 3. 17.

Quæ desursum est sapientia, primum quidem pudica est, deinde pacifica, modesta, suasibi-

lis, bonis consentiens; plena misericordia & fructibus bonis.

HYMNUS. S. V.

Vos, succensa Deo splendida lumina :

Vos sal, nos homines quo sapimus Deum ;

Ævum, puri animo, moribus integri,

Quo condimur in alterum.

Per vos Religio rursusque veritas,

Per vos virginis fulget honoribus :

Per vos Christus amat pandere divites

Thesaurus sapientie.

Vestris unda fluit pura canalibus :

Christi floret ager, munda nitet seges :

Lac aptum pueris, & solidum viris

Cauti sufficitis cibum.

Hi sunt, summe Deus, qui tibi militant ;

Hi sunt, qui stabiles edificant domos :

Unâ docta cohors arma tenet manu,

Muros construit alterâ.

Vicistis stygias vos quibus hæreses,

Hæc nos accipimus tela superstitis :

His pugnamus adhuc, nec dubio exitu,

His armis quoque vincimus.

Si tibi suprema gloria, Veritas,

Quæ per scripta Patrum, quando foris sonas,

Nullo vocis egens, corda
doces, sono,
Et te mentibus inferis.
Amen.

ψ. Ignitum, Domine,
eloquium tuum vehemen-
ter; R. Et servus tuus di-
lexit illud. Ps. 118. 140.

Ad Benedictus, Ant. 4. f.
Perfectio tua, Domine,
& doctrina tua viro san-
cto tuo, quem probasti.
Deut. 33. 8.

Oratio.

D Eus, qui populo tuo
beatum N. æternæ sa-
lutis ministrum tribuisti,
præsta, ut quem Doctorem
vitæ habuimus in terris,
intercessorem habere me-
reāmur in cælis; Per Dó-
minum.

Alia Oratio.

E Xcita, Domine, in Ec-
clésia tua Spiritum,
quo beatus N. fervivit; ut
eodem nos repléti, studeā-
mus amare quod amavit,
& opere exercere quod dó-
cuit; Per Dóminum... in
unitate ejúsdem, &c.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Eruditus es
in juventute tua, & implé-
tus es quasi flumen, sapién-
tiâ. Eccli. 47. 15. 16.

CAPITULUM. Sap. 6.
15.

Q Uid de luce vigiláve-
rit ad sapiéntiam, non
laborábit; assidéntem
enim illam fóribus suis in-
veniet.

Cætera ut in Psalterio,
p. 157. & 158.

AD TERTIAM.

Ant. 7. d. Sicut erudit
filium suum homo, sic Dó-
minus Deus tuus erudívit
te. Deut. 8. 5.

CAPITULUM. Sap. 7.
15. 16.

D Eus sapiéntiæ dux est,
& sapiéntium emen-
dator: in manu enim illius,
& nos, & sermónes nostri,
& omnis sapiéntia, & díscí-
plina.

R. breve. Lex Dómini
immaculata, * Convértens
ánimas. R. Lex. ψ. Testi-
mónium Dómini fidèle. *
Convértens. Glória. R.
Lex. Ps. 18. 8.

ψ. Justitiæ Dómini re-
ctæ, R. Lætificantes cor-
da. Ps. 18. 8.

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Sapienses, si-
cut habet sapiéntiam An-
gelus Dei, ut intélligas
omnia. 2. Reg. 14. 20.

CAPITULUM. 1. Timi.
1. 6. 7. 8.

Q Uidam aberrantes
convérsi sunt in vani-
lóquium, voléntes esse
legis doctóres, non intel-
ligéntes, neque quæ loquú-
tur, neque de quibus affir-
mant. Scimus autem quia
bona est lex, si quis eâ le-
gítimè utátur.

R. breve. Os justí * Me-
ditábitur sapiéntiam. R. Os
justí. ψ. Et lingua ejus lo-
quétur judícium. * Medi-
tábitur. Glória. R. Os ju-
sti. Ps. 36. 30.

ψ. Lex Dei ejus in corde ipsius; R. Et non supplantabuntur gressus ejus. Ps. 36. 31.

AD NONAM.

Ant. 3. a. Beati servi tui, qui stant coram te semper, & audiunt sapientiam tuam. 3. Reg. 10. 8.

CAPITULUM. Prov. 8.

33. 34.

Audite disciplinam, & estote sapientes, & nolite abjicere eam. Beatus homo qui audit me, & qui vigilat ad fores meas quotidie, & observat ad postes ostii mei.

R. breve. Judicia Domini vera * Justificata in semetipsa. R. Judicia. ψ. Considerabilia super aurum. * Justificata. Gloria. R. Judicia. Ps. 18. 10. 11.

ψ. Servus tuus custodit ea; R. In custodiendis illis retributio multa. Ps. 18. 12.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Concupiscentia sapientiae deducit ad regnum perpetuum. Sap. 6. 21.

Ant. 6. F. Quaecumque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt. Rom. 15. 4.

Ant. 7. d. Non sumus parvuli fluctuantes, & circumferamur omni vento doctrinae. Eph. 4. 14.

Ant. 1. a. Qui bene praesunt Presbyteri, duplici honore digni habeantur; maxime qui laborant in verbo & doctrina. 1. Tim. 5. 12.

Ant. 2. D. Qui moderatur sermones suos, doctus & prudens est; & pretiosus spiritus vir eruditus. Prov. 17. 27.

CAPITULUM. 2. Joan. v. 9.

Omnis qui recedit, & non permanet in doctrina Christi, Deum non habet; qui permanet in doctrina, hic & Patrem & Filium habet.

HYMNUS. S. V.

Jam nunc, quæ numeros tot tibi vindices, Effersydereum, Relligio, caput:

Quot sunt mota tibi praelia, nobiles

Tot neqtis tibi laureas.

Cum per mille neces impietas furit,

Opponis valido pectore Martyres;

Cum per mille dolos decipit hæresis,

Doctores tibi suscitās.

Quand o sparsa lues undique criminum,

Hi gliscens vitium protinus amputant;

Quando plurima nox mentibus incubat,

Hi plenum revehunt diæ.

FIRMANT instabiles, & dubios regunt;

Monstrant tusa procul litora naufragis;

Nobis, qui vehimur cæca per æquora,

Lucent perpetuæ faces.

Quæ dixere tuis consor-
na sensibus,

Nostris illa, Deus, cordibus imprimas;

Quos terris colimus, quos
sequimur duces,
Fac nos moribus assequi.

SIT suprema tibi gloria,
Veritas,

Quæ per scripta Patrum,
quando foris sonas,

Nullo vocis egens, corda
doces, sono,

Et te mentibus inseris.

Amen.

V. Præceptum Domini
lucidum, **R.** Illuminans

oculos. *Pf.* 18. 9.

Ad Magnificat, Ant. 6. *F.*

Omnis Scriba doctus in re-
gno cælorum similis est ho-

mini patrifamilias, qui pro-
fert de thesauro suo nova

& vetera. *Matt.* 13. 52.

AD COMPLETORIUM.
Ant. 8. *G.* Sapiens in

pópulo hæreditabit hono-
rem, & nomen illius erit
vivens in ætérnum. *Eccl.*
37. 29.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Sap.* 6.
16. 17.

Cogitare de sapiéntia,
sensus est consummá-
tus; & qui vigiláverit pro-
pter illam, citò secúrus
erit, quóniam dignos seip-
sâ circuit quærens.

R. breve. In manus, *p.*
163.

Ad Nunc dimittis, Ant.

8. c. Qui fecerit & docue-
rit, hic magnus vocabitur

in regno cælorum. *Matt.*
5. 19.

Oratio & cætera omnia

ut in Psalterio, p. 164.

C O M M U N E

UNIUS SANCTI PRESBYTERI.

IN. I. VESPERIS.

Antiphona 7. toni d.

Locutus est Dominus ad

Móysen, dicens: Tri-
bunum Levi noli numerare,

neque pones summam eo-
rum cum filiis Israël. *Num.*

48. 49.

Ant. 6. *F.* Constitue eos

super tabernaculum testi-
monii & cuncta vasa ejus,

& quidquid ad cæremónias
périnet. *Num.* 1. 50.

Ant. 1. a. Ipsi ingredién-
tur sanctuárium meum, &

ipsi accédent ad mensam

meam, ut ministrent mihi,
& custódiant cæremónias

meas. *Ezech.* 44. 16.

Ant. 3. a. Serviant mihi

pro Israël in tabernáculo
fœderis; & orent pro eis,

ne sit in pópulo plaga.
Num. 8. 19.

Ant. 5. a. Qui habúerit

máculam, non offeret pa-
nes Deo suo, nec accédet

ad ministérium ejus. *Levit.*
21. 17. 18.

CAPITULUM. *Ezech.* 44. 28.

Non erit eis hæreditas,
neque hæreditas eorum.

xxxvii] Commune unius sancti Presbyteri.

& possessionem non dabis
eis in Israël; ego enim
possessio eorum.

*In Duplicibus majoribus,
& supra.*

N. Notum faciet Dómi-
nus qui ad se pertineant,
& * Sanctos applicabit sibi,
& quos elegerit appropin-
quabunt ei. *Num.* 16. 5.
Y. Hi probentur primùm,
& sic ministrent nullum
crimen habentes. 1. *Tim.*
3. 10. * Sanctos. Glória.
* Sanctos.

H Y M N U S.

JAM satis fluxit cruor
hostiarum,
Pristinæ cessent holocau-
sta Legis:

Christe, quos formas, me-
liora libant

Sacra Ministri.

ELICIT flammæ Elias
ab alto:

Mystra nunc major jubet;
& potènti

Obsequens verbo, Deus
astat aris,
Hóstia factus.

PINGUE libámen, no-
vus & Sacerdos,

Orbe jam toto Deus im-
molatur:

Se manu nostrâ litat in-
cruento

Fúnere Christus.

TALE nil priscis pátri-
bus tribútum,

Angelis nusquam data par
potèstas:

Se manu nostrâ Deus ipse
cunctis

Præbet in escam.

CH R I S T E, fac semper

tua sacra puro

Cordetractémus, manibús
que puris;

Cáritas aptos tua nos te-
mendis

Applicet aris.

L U M I N I S splendor;

Patris una proles,

Christe, te pronus veneré-
tur orbis,

Qui Sacerdotes per amoris
almi

Flamen inúngis.

Amen.

Y. Israël, non accípiam
de domo tua vitulos, **N.**
Neque de grégibus tuis hir-
cos. *Psf.* 49. 9.

Ad Magnificat, Ant. 5. 2.
Oblatio iusti impínguat al-
täre, & odor suavitatis est
in conspéctu Altíssimi.
Eccli. 35. 8.

*Oratio ut infra ad Lau-
des, nisi sit propria.*

COMPLETORIUM habe-
tur post secundas Vespé-
ras.

AD O F F I C I U M
N O C T U R N U M.

Invitatorium. Sacerdó-
tem in ætérnum Jesum
Christum, * Veníte, ado-
rémus. *Hebr.* 5. 6.

Psalms, Veníte, p. 2.

H Y M N U S.

O T U A dignum pietáte
munus!

Christe, cum per te légitur
Sacerdos

Ille, qui primum decus, &
ministris

Reddit, & aris.

Q U A M pavens, sanctas
procul à tumultu,

Communie unius sancti Presbyteri.

xxix

Cum dapes Christi meditatur Agni,

In quibus manat sacer incruento

Funere sanguis !

Thure fumantes quis hic inter aras ?

Quanta majestas sedet ore sancto !

Nec minus fervent calefacta puris

Pectora flammis.

Nec sacrum durus sedet ad tribunal :

Sublevat tristes miserata casus

Caritas , clemens , aliisque mater ,

Dum sibi iudex.

Quas relaxavit , luit ipse noxæ

Innocens poenas : aliena culpa

Hunc reum fecit ; piat acta largo

Non sua fletu.

Luminis splendor , Patris una proles ,

Christe , te pronus veneretur orbis ;

Qui Sacerdotes per amoris almi

Flamen húngis.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 7. c. Operatus est bonum , & rectum , & verum coram Domino Deo suo , in universa cultura ministerii domus Domini. 2.

Par. 31. 20. 21.

Ant. 1. a. Dominus erat cum illo , & omnia opera ejus dirigebat. *Gen. 39. 23.*

Ant. 2. D. In cunctis ad quæ procedebat , sapienter se agebat. 4. *Reg. 18. 7.*

Ps. 134. 1. 2. Domine , quis habitabit in tabernaculo tuo ? Qui ingreditur sine macula. *Pf. 14. 1. 2.*

Lectiones de Scriptura occurrente.

Ps. j. Adhæsit Domino , & * Non recessit à vestigiis ejus , fecitque mandata ejus. 4. *Reg. 18. 6.* *Ps.* Homo iste iustus & timoratus , expectans consolationem Israël. *Luc. 2. 25. ** Non.

Ps. ij. In terra gentes non hæreditabit , & * Pars non est illi in gente : Deus enim est pars ejus , & hæreditas. *Eccli. 45. 27.* *Ps.* De mundo non sunt , sicut & ego non sum de mundo. *Joan. 17. 16. ** Pars.

Ps. iij. Pactum meum fuit cum eo vitæ & pacis : & dedi ei timorem , & * Timuit me ; & à facie nominis mei pavebat. *Mal. 2. 5. Ps.* Non secundum legem mandati carnalis factus. *Hebr. 7. 16. ** Timuit. Glória. * Timuit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 3. a. Dedit in celebrationibus decus , & ornavit tempora usque ad consummationem vitæ. *Eccli. 47. 12.*

Ant. 8. g. Obtulit holocausta super altare , odoratusque est Dominus odorem suavitatis. *Gen. 8. 20. 21.*

21. Commune unius sancti Presbyteri.

Ant. 4. f. Sancta glorificávit, & multiplicávit vasa sanctorum. *1. Mach. 14. 15.*

✠. Sacrificáte sacrificium iustitiæ; *R.* Et speráte in Dómino. *Pf. 4. 6.*

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

R. xv. Víctimam, & pro peccáto, & pro delicto ipsi cómedent: * Et omne votum in Israël ipsorum erit. *Ezech. 44. 29.* ✠. Qui in sacrário operántur, quæ de sacrário sunt, edunt. *1. Cor. 9. 13.* * Et omne.

R. v. Omnia libaménta ex ómnibus quæ offerúntur, sacerdotum erunt: & * Primitiva ciborum vestrorum dábitis sacerdoti, ut repónat benedictiónem domui tuæ. *Ezech. 44. 30.* ✠. Qui altári deserviunt, cum altári participant. *1. Cor. 9. 13.* * Primitiva.

R. vi. Impléitis manus vestras Dómino; * Accédite, & offerre víctimas & laudes in domo Dómini. *2. Par. 29. 31.* ✠. Superædificámini domus spiritalis, sacerdotium sanctum. *1. Petr. 2. 5.* * Accédite. Glória. * Accédi-
LN

III. NOCTURNO.

Ant. 1. f. Confirmávit omnes húmiles pópuli sui & legem exquisívit, & abstulit omnem iníquum & malum. *1. Mach. 14. 14.*

Ant. 8. G. Fecit pacem.

super terram, & lætásti Israël lætitiâ magnâ. *1. Mach. 14. 11.*

Ant. 6. F. Mirati sunt in illo multi, & honoravérunt Deum. *Eccli. 11. 13.*

✠. Vidi prævaricántes, & tabescébam; *R.* Quia eloquia tua non custodiérunt. *Pf. 118. 158.*

Dux Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

R. vii. Avértit iram meá à filiis Israël, quia zelo meo commótus est contra eos, * Ut non ipse delérem filios Israël in zelo meo. *Num. 25. 11.* ✠. Iustitiæ quæ per fidem est, hæres est institútus. *Hebr. 11. 7.* * Ut non.

R. viii. Iustorum sémina * Quasi lux splendens, procedit, & crescit usque ad perfectam diem. *Prov. 4. 18.* ✠. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant ópera vestra bona. *Matt. 5. 16.* * Quasi.

R. ix. Eritis mihi in pecúlium de cunctis pópulis; mea est enim omnis terra; & vos * Eritis mihi in regnum sacerdotale, & gens sancta. *Exod. 19. 6.* ✠. Vos genus electum, regale sacerdotium, gens sancta. *1. Petr. 2. 9.* * Eritis. Glória. * Eritis.

Te Deum.

**AD LAUDES
MATUTINAS.**

✠. *Sacerdotalis. Domus*

Commune unius sancti Presbyteri. 213

benedícite Dómi-
domus Levi, bene-
Dómino. *Pf.* 134.

1. c. Vir Dei es tu,
um Dómini in ore
um est. 3. *Reg.* 17.

1. g. Docuísti mul-
manus lassas robo-
cillantes confirma-
ermónes tui, & gé-
néntia confortásti.

4.
7. d. Scriptus es in
temporum leníre
iam Dómini, con-
or patris ad filium,
uere tribus Jacob.
8. 10.

5. a. Exéplum.
ICUM MALACH.
v. 5. ad 7.
tis & Sacerdotii
les celebrantur.

um meum fuit cum
ritæ & pacis: * &
timórem, & tímuit
facie nóminis mei

eritátis fuit in ore
& iniquitas non est
in lábiis ejus:

ice & in æquitáte
vit mecum, * &
avértit ab iniqui-

enim Sacerdótis
nt sciéntiam; & le-
uérunt ex ore ejus; *
gelus Dómini exer-
est.

Exéplum esto fi-
, in verbo, in con-
ne, in caritáte, in

fide, in castitáte. 1. *Tim.*
4. 12.

Ant. 7. G. Bonum de-
pósitum custódi per Spíri-
tum sanctum qui hábitat
in nobis. 2. *Tim.* 1. 14.

CAPITULUM. 1. *Cor.* 3.
7. 8.

NEque qui plantat, est
áliquíd, neque qui
rigat; sed qui incremén-
tum dat, Deus: qui autem
plantat, & qui rigat, unum
sunt: unusquisque autem
 própriam mercédem accí-
piet secúndum suum labó-
rem.

H Y M N U S.

OSACERDOTUM ve-
neránda jura!
Ceui vices Christi téneant,
salútis

Arbitri, claudunt, rese-
rántque nobis
Atria cœli.

OMNE pendentes sce-
lus in statéra,

Cùm reum solvunt, Deus
ipse solvit;

Cùm ligant fontem, Deus
ipse fontis

Vineula nectit.

QUAM manus morbis
ádhíbent perítas!

Cùm secant, semper pia
dextra cædit;

Cùm foveat, semper pia
lenit ungens.

Vúlnera dextra.

VERBA dum promunt,
pópulus fidélis

Excipit vocem, cúpidus do-
ceti;

Nempè divínæ sacra verba
legit

211j

Commune unius sancti Presbyteri.

Mente recóndunt.

IRRUENS prompti co-
hibére fulmen,

Stant ab advérso, Domi-
númque placant,

Víndices in nos quóties ab
alto

Dépluit iras.

DUM Sacerdotes tua sa-
cra tractant,

Christe, fac sacris quibus
applicásti,

Cónsonent mores, popu-
líque fiat

Forma sacerdos.

LUMINIS splendor,
Patris una proles,

Christe, te pronus vene-
rétur orbis,

Qui Sacerdotes per amoris
almi

Flamen inúngis.

Amen.

✠. Exáltent eum in ec-
clésia plebis; *R.* Et in cá-
thedra seniórum laudent
eum. *Pf.* 106. 32.

Ad Benedíctus, Ant. 1. J.
Dómine, sit auris tua at-
téndens ad oratióem ser-
vi tui, & ad oratióem ser-
vórum tuórum qui volunt
timére nomen tuum. 2.
Esd. 1. 11.

Oratio.

Domine Deus omnípo-
tens, qui fámulum
tuum N. ut sacerdotio tibi
fungerétur, à pópulo segre-
gásti; præsta, quæsumus,
ut ejus exémpa sectántes,
exhibeámus nos in ómni-
bus fidéles ministros, &
prærogatívæ dignitátis stu-
deámus adjúungere cúmu-

lum sanctitátis; Per Dó-
minum.

A D PRIMAM.

Ant. 8. c. Vir Deiestu, &
verbum Dómini in ore tuo
verum est. 3. *Reg.* 17. 24.

C A P I T U L U M. 2. Tim.

4. 5.
Vigila, in ómnibus
bóra, opus fac Evan-
gelistæ, ministérium tuum
imple, sóbrius esto.

Cætera ut in Psalterio;
p. 157. & 158.

A D TERTIAM.

Ant. 1. g. Docuísti mul-
tos, & manus lassas robo-
rásti: vacillántes confir-
mavérunt sermónes tui,
& génua treméntia confor-
tásti. *Job.* 4. 3. 4.

C A P I T U L U M. 2. Tim.
2. 15. 16.

Sollicitè cura teípsum
probábilem exhibére
Deo, operárium inconfusi-
bilem, rectè tractántem
verbum veritátis: profána
autem & vanilóquia de-
vita.

R. *breve.* Veritátem tu-
am, Dómine, * Et salutáre
tuum dixi. *R.* Veritátem.
✠. Non abscondi miseri-
córdiam tuam. * Et salu-
táre. Glória. *R.* Veritátem.
Pf. 39. 11.

✠. Annuntiávi justitiam
tuam, *R.* In ecclésia ma-
gna. *Pf.* 39. 10.

A D SEX TAM.

Ant. 7. d. Scriptus es in
judiciis témporum leníre
iracúndiam Dómini, con-
ciliáre cor patris ad filium;

Commune unius sancti Presbyteri.

xlii]

stiterere tribus Jacob.

48. 10.

CAPITULUM. Tit. 2.

8.

omnibus teipsum præ:
exemplum bonorum
um, in doctrina, in
pitate, in gravitate,
um sanum irreprehen-
e, ut is qui ex adverso
veretur, nihil habens
m dicere de nobis.

breve. Dabis eum,

line, * In benedictio-

ne. Dabis. ψ. In secu-

sæculi. * In benedi-

ctionem. Glória. R. Dabis.

o. 7.

Glória & honore

nasti eum, Domine;

constituisti eum su-

peræ manuum tuarum.

Pf. 8. 6. 7.

D N O N A M.

u. 7. G. Bonum de-

um custodi per Spiri-

sanctum qui habitat in

u. 2. Tim. 1. 14.

CAPITULUM. 1. Tim.

20. 21.

Epòsitum custodi,

devitans profanas vo-

novitates, & oppo-

nes falsi nominis scién-

tiæ, quam quidam pro-

ferunt, circa fidem exci-

unt.

breve. Beátus vir qui

habilit * In consilio im-

m. R. Beátus. ψ. Et

a peccatorum non ste-

tiæ. In consilio. Glória.

eat. Pf. 1. 1.

Ad nihilum deductus

in conspectu ejus ma-

lignus; R. Timéntes autem

Dóminum glorificat. Pf.

14. 4.

AD VESPERAS.

Ant. 8. G. Probáti su-

mus à Deo, ut crederetur

nobis Evangélium. 1. Theff.

2. 4.

Ant. 2. D. Lóquimur,

non quasi homínibus pla-

céntes, sed Deo, qui pro-

bat corda nostra. 1. Theff.

2. 4.

Ant. 1. 2. Glória nostra

hæc est, testimónium con-

scientiæ nostræ. 2. Cor

1. 12.

Ant. 1. D. Beáti servi

illi, quos, cum venerit

Dóminus, invenerit vigi-

lantes. Luc. 12. 37.

Ant. 7. d. Præcinget se,

& faciet illos discumbere,

& transiens ministrabit illis,

Luc. 12. 37.

CAPITULUM. 1. Theff.

2. 13.

F R A T R E S, grátias ágimus

Deo sine intermissio-

ne, quóniam cum accepis-

setis à nobis verbum au-

ditus Dei, accepistis illud,

non ut verbum hóminum,

sed, sicut est verè, verbum

Dei, qui operatur in vobis

qui credidistis.

H Y M N U S.

Q U A N T I S micæ ho-

nóribus,

Cælo Sacérdos addite,

Cum, præmiórum prodí-

gus,

Totum tibi dat se Deus!

P A R T I S labóre plúri-

mo

Quot clarus es virtutibus,
Tot fulgurantem gloriâ
Ornant coronæ verticem.

Q U O S parturisti Nûmi-
ni,
Te filii nunc ambiunt;
Tuoque lætis canticibus
Certant triumpho plau-
dere.

CHRISTUS tuum sit
præmium,
Quem consecrasti victi-
mam;

Dehinc apërto Nûmine
Te pascet esca Cœlitum.

AD HUC facerdos, hô-
stiam

Gratam Deo, nos devove;
Undisque merfos naufrâ-
gis,

Duc ad salutis littora.

JESU, Sacerdos máxi-
me,

Jugis tibi sit glória,
Cum Patre & almo Spíritu
In sempiterna sæcula.

Amen.

ÿ. Dóminus pars hære-

diratis meæ & cálicis me-
i. Tu es qui restitues hæ-
reditatem meam mihi. Ps.
15. 5.

Ad Magnificat, Ant. 4. E.
Hic est fratrum amator, &
pópuli Israël; hic est qui
multum orat pro populo.
2. Mach. 15. 14.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 7. c. Justitia nó-
mine ætérno hæredibus
illum. Eccli. 15. 6.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. Eccli.
35. 9.

S Acrificiûm justî accé-
ptum est, & memoriâ
ejus non obliviscetur Dó-
minus.

ÿ. breve. In manus, p.
163.

Ad Nunc dimittis, Ant.
5. a. Dóminus ipse est hæ-
reditas sacerdotum. Dent.
18. 2.

Oratio & cætera omnia
ut in Psalterio, p. 164.

C O M M U N E

UNIUS SANCTI ABBATIS;

VEL MONACHI.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. toni D.

P Onet Dóminus desér-
tum Sion quasi delicias,
& solitudinem ejus quasi
hortum Dómini. Is. 51. 3.

Ant. 3. a. Gáudium &
læticia inveniétur in ea,
gratiarum actio & vox

laudis. Is. 51. 3.

Ant. 8. G. Germinabit
cut lílium, & erumpet radix
ejus ut Líbani; ibunt rami
ejus, & erit quasi olíva gló-
ria ejus, & odor ejus ut Lí-
bani; Osce. 14. 6. 7.

Ant. 5. a. In cubilibus
in quibus prius dracones

omune undus sancti Abbatis, vel Monachi. xlv

bant, oriétur viror
i & junci : & erit ibi
i & via, & via sancta
itur. *Is. 35. 7. 8.*

1. a. Exultábit fo-
; & florébit quasi lí-
germinans germiná-
exultábit lætabúnda
dans. *Is. 35. 1. 2.*

T U L U M. *Jer. 51. 6.*
Igitur de médio Baby-
lonis, & salvet unuf-
que animam suam: no-
tice super iniquitá-
tus, quóniam tempus
is est à Dómino; vi-
dnam ipse retribuet

Duplicibus majoribus,
pra.

Erit opus justitiæ pax,
cultus justitiæ silén-
, & securitas usque
apitérnum. *Is. 32. 17.*
Ius elegit nos in Chri-
ste mundi constitutió-
ut essemus sancti &
culati. *Eph. 1. 4. ** Et
2. Glória. * Et cultus.

M N U S. *S. V.*
UA beándos glóriã,
Miris, Deus, probas
modis,
dum lates, præsentior,
amántum pásceris.
O C T U L remóti, súp-
plices

unt manus, & pá-
riam

ora, per suspíria,
um salútant éxules.

sola mors cum det-
rui,

necant labóribus;
necant jejúniis,

Et, quâ licet, vellent mori.

Q U A M, morte promptâ
férvidi

Emére palmam Mártyres,
Hic doctus in dies mori

Longo repórtat fúnere.

ÆTERNE tu Verbi Pater;

Æterne Fili, par Patri;

Et par utríque Spíritus,

Tibi, Deus, sit glória.

Amen.

Si sit Abbas.

ψ. Potens in terra erit
semen ejus; ρ. Generatio
rectórum benedicétur. *Pf.*

111. 2.

Ad Magnificat, Ant. 6 F.
Múltiplicans, inquit Dó-
minus, múltiplicábo semen

tuum, & non numerábitur
præ multítudine. *Gen. 16.*

10.

Oratio ut infra ad Lau-
des, nisi sit propria.

Si non sit Abbas.

ψ. Pínguéscent speciósa
desérti; ρ. Et exultatióne
colles accingéntur. *Pf. 64.*

13.

Ad Magnificat, Ant. 2. D.
Sedébit pópulus meus in
pulchritúdi-ne pacis, & in ta-
bernáculis fidúciæ, & in

réquie opulénta. *Is. 32. 18.*

Oratio ut infra ad Lau-
des, nisi sit propria.

COMPLETORIUM habet-
tur post secundas Vesperas.

AD OFFICIUM

N O C T U R N U M.

Invitatorium. Jesum qui
ductus est in desértum à

Spíritu, * Veníte, adoré-
mus. *Matt. 4. 1.*

Psalmus, Veníte, p. 2.

xlvi *Commune unius sancti Abbatis, vel Monachi.*

HYMNUS. S. V.

O PULCHRAS ácies,
cástraque fórtia,
Quæ spes, una fides, unus
amor regit!

Omnes lege sub una,
Uno sub duce militant.

HEU! quantis rapiunt
astra laboribus!

Pulsant perpétuis quæstibus
æthera;

Per jejúnia longa

Vires corporis atterunt.

VOTIS unánimes, vi
quoque fletuum

Instant, & sócias ingémi-
nant preces,

Et concórdibus armis
Vim cælo simul infe-
runt.

HÆc vis grata Deo; sic
amat optimus

Vinci per lácrymas, per
gémitus, Pater:

Sic duris referátur
Cælum conditiónibus.

FERVENT quando die
cuncta tumultibus,

Altum turba flet; cætera
dum tacent,

Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.

EXERCET vígiles con-
tinuus labor;

Incumbunt óperí non ré-
sides manus;

Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.

QUIN regína suí mens
quoque súbditur,

Rectorisque studet nútibus
óbsequi,

Nil servat sibi juris,
Capto libérior jugo.

ÆTERNUS sit honos

ingénito Patri;

Sit par unígenæ glória Fi-
lio;

Sacri nexus amoris,
Laus compar tibi, Spí-
ritus. Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Expándit alas
suas Dóminus, & assúmpit
eum, atque portávit in
húmeris suis. *Deut. 32.*
11.

Ant. 7. d. Circumdúxit
eum, & dócuit, & custo-
dívit quasi pupíllam oculi
sui. *Deut. 32. 10.*

Ant. 8. c. Dixit ad illum
Deus: Exi de terra tua,
& de cognatíone tua, &
veni in terram quam mon-
strávero tibi. *Act. 7. 3.*

Ÿ. Scápolis suis obum-
brábit tibi Deus; *2.* Et
sub pennis ejus íperábis.
Pf. 90. 4.

*Lectiones de Scripturâ
occurrente.*

2. j. Salva ánimam tu-
am: * Noli respícere post
tergum, nec stes in omni
circà regiónē, sed in monte
salvum te fac. *Gen. 19. 17.*
Ÿ. Mundus totus in mali-
gno pósitus est. *1. Joan.*
5. 19. * Noli.

2. ij. Sta in forte pro-
positiónis, & oratiónis al-
tíssimi Dei: * In partes
vades cæculi sancti, cum vi-
vis & dántibus confessio-
nem Deo. *Eccli. 17. 24.*
25. Ÿ. Omne quod est in
mundo, concupiscéntia
carnis est, & concupiscén-
tia oculórum, & superbia

Commune unius sancti Abbatis, vel Monachi. xlvij

Vitæ. 1. Joan. 2. 16. * In partes.

R. iij. Egrédere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui, * Et veni in terram quam monstrábo tibi. *Gen. 12. 1. V.* Si vis perfectus esse, vade, vende quæ habes, & da paupéribus. *Matt. 19. 21. * Et veni. Glória. * Et veni.*

IN II. NOCTURNO.

Ant. 2. D. dixit patri suo & matri suæ, Nescio vos, & fratribus suis, Ignóro vos. *Deut. 32. 9.*

Ant. 8. G. Non habuit animi sui tristitiam, & non excidit à spe sua. *Eccli. 14. 2.*

Ant. 7. d. Abjécit vestimentum suum à se, & indútus est sacco, & sedit in cinere. *Jon. 3. 6.*

V. In umbra alarum tuarum sperábo, Dómine, *R.* Donec tránseat iniquitas. *Pf. 56. 2.*

Lectiones ut in Proprio Sanctorum.

R. jv. Secésserat in désertum locum, ibique inter feras * Vitam in montibus eum suis agébat. *2. Mach. 9. 27. V.* Mortificátus quidem carne, vivificátus autem spiritu. *1. Petr. 3. 18. * Vitam.*

R. v. De labóre mánuum suarum * Victum quem consequi póterat, deferébat. *Tob. 2. 19. V.* In omni oratione & obsecratione, cum gratiarum actione.

Philip. 4. 6. * Victum.

R. vj. Opéruit cilicio carnem suam, jejunávitque, & * Dormívit in sacco, & ambulávit demíssio cápite. *3. Reg. 21. 27. V.* In vigiliis multis, in fame & siti, in jejuniis multis. *2. Cor. 11. 27. * Dormívit. Glória. * Dormívit.*

IN III. NOCTURNO.

Ant. 8. c. Erat cor unum & ánima una, nec quisquam eórum quæ possidebat, áliquid suum esse dicebat; sed erant illis ómnia commúnia. *Act. 4. 32.*

Ant. 1. a. Possessiões & substántias vendébant, & dividébant illa ómnibus, prout cuique opus erat. *Act. 2. 45.*

Ant. 6. F. Plorábant, & jejunábant, & orábant in conspéctu Dómini. *Bar. 1. 5.*

V. Ecce quàm bonum & quàm jucúndum, *R.* Habitáre fratres in unum! *Pf. 132. 1.*

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

R. vij. Iter fecérunt per déserta quæ non habitábantur, * Et in locis désertis fixérunt casas. *Sap. 11. 2. V.* In solitudínibus errántes, in montibus & spelúncis, & in cavérnis terræ. *Hebr. 11. 38. * Et in.*

R. viij. Perdúxit eos Dóminus tanquam gregem in déserto, & * Eduxit eos in spe, & non timéruna.

xlvij *Commune unius sancti Abbatis, vel Monachi.*

Pf. 77. 52. 53. *ψ.* Confitentes quia peregrini & hospites sunt super terram. *Hebr.* 11. 13. * Edúxit.

R. *ix.* Reliquerunt quæcúmque habebant in civitate: * Tunc descendérunt multi quærentes iudicium & iusticiam in désertum. 1. *Mach.* 2. 28. 29. *ψ.* Grátia magna erat in ómnibus illis. *Act.* 4. 33. * Tunc. Glória. * Tunc.

Te Deum.

AD LAUDES MATUTINAS.

ψ. *Sacerdotalis.* Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino; *R.* Adjutor eórum & protector eórum est. *Pf.* 113. 11.

Ant. 1. g. In solitudine, ipse vidísti, portávit te Dóminus Deus tuus, ut solet homo gestáre párvulum filium suum. *Deut.* 1. 31.

Ant. 4. c. Dóminus Deus tuus ipse est ductor tuus, & non dimittet, nec derelinquet te. *Deut.* 31. 6.

Ant. 5. a. Abundáre te faciet Dóminus Deus tuus in cunctis opéribus manuum tuarum. *Deut.* 30. 9.

Ant. 1. a. Edúxit.

CANTICUM JEREMIE
Thren. c. 3. v. 24. ad 28.
Quærentium Deum beatitudo.

Pars mea Dóminus, dixit ánima mea; * propterea expectábo eum.

Bonus est Dóminus spe-

rántibus in eum, * ánimæ quærenti illum.

Bonum est præstolari cum silentio * salutáre Dei.

Bonum est viro, * cùm portáverit jugum ab adolescentia sua.

Sedébit solitarius, & tacebit, * quia levávit super se.

Ant. Edúxit rivos de petra duríssima, & cibávitte mannâ in solitudine, quod nesciérunt patres tui. *Deut.* 8. 15. 16.

Ant. 8. g. Plenam mercedem recipias à Dómino Deo Israél, ad quem venísti, & sub cuius confugissí alas. *Ruth.* 2. 12.

CAPITULUM. *Hebr.* 13. 13. 14.

Exeamus ad Jesum extra castra improperium ejus portantes, non enim habemus híc manentem civitatem, sed futúram inquirimus.

HYMNVS. S. V.

QUID tu, relictis úrbibus,

Mortálium consórtia
Timens fugis? Quid tu vides,

Solúsque tecum cógitas?

MENTIS volátu libero,
Percúrris ætérnas domos;
Et quæ negas mortálibus,
Transfers Deo commércia.

PRÆSENS choris cœléstibus,

Sacro quiétus ótio,
Totus tuéndo Númini,
Totus coléndo tu vacas.

Q U A M pura, qui te diligunt,

O Chríste;

Comunione unius sancti Abbatis, vel Monachi. xlii

O Christe, libant gaudia!
Te propter antris ábditos
inu recóndis in tuo.

ÆTERNE tu Verbi Pa-
ter;

Ætérne Fili, par Patri;
Et par utríque, Spíritus,
Tibi, Deus, sit glória.

Amon.

Si sit Abbas.

Ÿ. Venite, filii, audite
ne; **Ŗ.** Timórem Dómini
locébo vos. *Pf. 33. 12.*

Ad Benedíctus, Ant. 2.
D. * Dedísti mihi, Dómi-
ne, clýpeum salutis tuæ, &
mansuetúdo tua multiplicá-
rit me. *2. Reg. 22. 36.*

Oratio.

Deus, cujus múnere
beátus N. Abbas, ut
Christum Fílium tuum li-
beríus sequerétur, ómnia
reliquit; da cunctis sémi-
nam mandatórum tuórum
ingréssis, ut nec retrò respí-
xiant, nec in via háreant;
sed ad te finè offensióne
curréntes, vitam ætérnam,
id quam vocáti sunt, ap-
prehéndant; Per eúmdem
Dóminum.

Si non sit Abbas.

Ÿ. Ascensiónes in corde
tuo dispósuit, **Ŗ.** In valle
lacrymárum. *Pf. 83. 6. 7.*

Ad Benedíctus, Ant. 4. E.
Invenísti, Dómine, cor ejus
fidéle coram te; & percus-
sísti cum eo fœdus. *2. Esdr.*
2. 8.

Oratio.

Omnípotens sempitér-
ne Deus, terréna pro
te calcántium merces ma-

Pars Æstiva.

gna nimis; da nobis exém-
plo & intercessióne beáti
N. cujus solémnia celebrá-
mus, temporália ómnia des-
pícere, & ad ætérna totâ
mentis intentióne festiná-
re; Per Dóminum.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. In solitúdine,
ipse vidísti, portávit te Dó-
minus Deus tuus, ut solet
homo gestáre párvulum fi-
lium suum. *Deut. 1. 31.*

CAPITULUM. *Ezech. 34.*
25. 26.

Faciam cum eis pactum
pacis, & cessáre faciam
béstias péssimas de terra; &
qui hábitant in desérto, se-
cúri dórmient in saltibus;
& ponam eos in circúitu
collis mei benedictiónem.

Cætera ut in Psalterio,
p. 157. & 158.

AD TERTIAM.

Ant. 4. c. Dóminus De-
us tuus ipse est ductor tuus,
& non dimíttet, nec dere-
linquet te. *Deut. 31. 6.*

CAPITULUM. *Jer. 17. 8.*

Erit quasi lignum quod
transplantátur super
aquis, quod ad humórem
mittit radices suas; & non
timébit cum vénerit æstus.

Ŗ. breve. Abscóndit me
Dóminus * In tabernáculo
suo. *Ŗ.* Abscóndit. *Ÿ.* In
die malórum protéxit me.
* In. Glória. *Ŗ.* Abscón-
dit. *Pf. 26. 5.*

Ÿ. Fólium ejus non dé-
fluet; *Ŗ.* Et ómnia quæ-
cúmque faciet, prospera-
búntur. *Pf. 1. 3.*

c

1 *Commune unius sancti Abbatis, vel Monachi.*

AD SEXTAM.

Ant. 5. a. Abundare te faciet Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum. *Deus.* 30. 9. CAPITULUM. *Deus.* 32.

12. 13.

Dominus solus dux ejus fuit, & non erat cum eo deus alienus; constituit eum super excelsum terram, ut comederet fructus agrorum.

Ps. breve. Beata gens * Cujus Dominus Deus ejus. *Ps.* Beata. *Ps.* Populus quem elegit in hereditatem sibi. * Cujus. Gloria. *Ps.* Beata. *Pf.* 32. 12.

Ps. Pinguescent speciosa deserti, *Ps.* Et exultatione colles accingentur. *Pf.* 64. 13.

AD NONAM.

Ant. 8. g. Plenam mercedem recipias a Domino Deo Israel ad quem venisti, & sub cujus confugisti alas. *Ruth.* 2. 12.

CAPITULUM. *Osee.* 2. 18.

Percutiam cum eis foedus in die illa, cum bestia agri, & cum volucre coeli, & cum reptili terrae; & arcum, & gladium, & bellum conteram de terra, & dormire eos faciam fiducialiter.

Ps. breve. Clamavi ad te, Domine; * Dixi: Tu es spes mea. *Ps.* Clamavi. *Ps.* Portio mea in terra viventium. * Dixi. Gloria. *Ps.* Clamavi. *Pf.* 141. 6.

Ps. Faciet Dominus iudicium inopis, *Ps.* Et vindictam pauperum. *Pf.* 139. 13.

AD VESPERAS.

Ant. 8. c. Quid prodest homini, si mundum universum lucratur, animae vero suae detrimentum patiatur? *Matt.* 16. 26.

Ant. 2. D. Qui in carne sunt, Deo placere non possunt. *Rom.* 8. 8.

Ant. 6. F. Qui sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitiis & concupiscentiis. *Gal.* 5. 24.

Ant. 3. a. Qui dicit se in Christo manere, debet, sicut ille ambulavit, & ipse ambulare. 1. *Joan.* 2. 6.

Ant. 5. a. Ubi fuerit superbia, ibi erit & contumelia; ubi autem est humilitas, ibi & sapientia. *Prov.* 11. 2.

CAPITULUM. *Hebr.* 12. 11.

Omnis disciplina, in praesenti quidem videtur non esse gaudii, sed mœroris; postea autem fructum pacatissimum exercitatis per eam reddet iustitiae.

HYMNUS. S. V.

FELICES nêmorum pangimus incolas, Certo consilio quos Deus abdidit,

Ne contragio fecli
Mores læderet integros.
UT te possideant, quem
sitiunt, Deum,
Urbes, regna, suos, se
quoque deserunt:

Commune unius sancti Abbatis, vel Monachi. **U**
 Totus viluit orbis,
 Dum cœlestia cōgitant.
NUDI, prompti, álacres,
 liberi ab ómnibus,
 Ad luctam púgiles óciùs
 advolant;
 Ut vastum mare trahant,
 Prudentes onus éxuunt.
ÆTERNAS ut opes,
 certa que gaudia
 Securi rápíant, ómnia lúdica
 Sano pectore temnunt,
 Confisi meliõribus.
ILLIS summa fuit glória,
 desp̃cti;
 Illis divitiæ, paup̃riem
 pati;
 Illis summa volúptas,
 Longo supplicio mori.
FAC nos, summe Deus,
 quæ pátimur mala,
 In pœnam scelerum ferre
 libentiùs;
 Et, tellúre relíctâ,
 Immortália quærere.
ÆTERNUS sit honos
 ingénito Patri;
 Sic parunigenæ glória Fílio;
 Sacri nexus amoris,
 Laus compar tibi, Sp̃ritus.
 Amen.
Si sit Abbas.
Ÿ. Justus ut palma floré-

bít; **R.** Sicut cedrus Líbani multiplicábitur. *Ps.* 91. 13.

Ad Magnificat, Ant. 1. J. Circa illum coróna fratrū, quasi plantatio cedri in monte Líbano; sic circa illum steterunt, quasi ramí palmæ. *Eccli.* 50. 13. 14.

Si non sit Abbas.

Ÿ. Dívites eguerunt & esurierunt; **R.** Inquirentes autem Dóminum, non minuéntur omni bono. *Ps.* 33. 11.

Ad Magnificat, Ant. 7. d. Céntuplum accípiet, & vitam ætérnam possidébít. *Matt.* 19. 29.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 8. g. Bonum est viro, cūm portáverit jugum ab adoléscentia sua. *Thren.* 3. 27.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Mich.* 2. 10.

Surgite & ire; quia non habétis híc réquiem. **R.** *breve.* In manus, p. 163.

Ad Nunc dimittis, Ant. 2. D. Si quis diligit mundum, non est caritas Patris in eo. 1. *Joan.* 2. 15.

Oratio & cætera omnia ut in Psalterio, p. 164.

& intelligens, gens magna. *Deut.* 4. 6. *ψ.* Unusquisque vestrum proximo suo placeat in bonum ad ædificationem. *Rom.* 15. 2. * Ut audientes.

R. *iiij.* Operamini opus vestrum ante tempus, * Et dabit vobis mercedem vestram in tempore suo. *Eccli.* 51. 38. *ψ.* Abundanter ministrabitur vobis introitus in æternum regnum Domini nostri. 2. *Petr.* 1. 11. * Et dabit. Glória. * Et dabit.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. F. Erat vir ille simplex & rectus, ac timens Deum, & recedens à malo. *Job.* 1. 1.

Ant. 1. a. De omni corde suo laudavit Dominum, & dilexit Deum qui fecit illum. *Eccli.* 47. 10.

Ant. 5. a. Non præterit de universis mandatis, nec unum quidem verbum quod iusserat Dominus. *Jos.* 11. 15.

ψ. Lex Dei ejus in corde ipsius, *R.* Et non supplantabuntur gressus ejus. *Pf.* 36. 31.

Lectioes ut in Proprio Sanctorum.

R. *ju.* Immobiles in Dei timore permansit, * Agens grátias Deo omnibus diebus vitæ suæ. *Tob.* 2. 14. *ψ.* Expectabat & ipse regnum Dei. *Luc.* 23. 51. * Agens.

R. *v.* Non est inventus similis illi in glória, *

Qui conservavit legem Ex-celsi, & fuit in testamento cum illo. *Eccli.* 44. 20. *ψ.* Hic beatus in facto suo erit. *Jac.* 1. 25. * Qui conservavit.

R. *vj.* Stabilita sunt bona illius in Domino, * Et eleemosynas illius enarrabit omnis ecclesia sanctorum. *Eccli.* 31. 11. *ψ.* Multum laboravit in Domino. *Rom.* 16. 12. * Et eleemosynas. Glória. * Et eleemosynas.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 2. D. Cum requireret Dominum, direxit eum in omnibus. 2. *Par.* 26. 5.

Ant. 4. f. Oculus Dei respexit illum in bono, & erexit eum ab humilitate ipsius. *Eccli.* 11. 13.

Ant. 8. c. Similem illum fecit in glória Sanctorum, & magnificavit eum. *Eccli.* 45. 2.

ψ. Lux orta est iusto, *R.* Et rectis corde lætitia. *Pf.* 96. 11.

Dux Lectioes cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

R. *vij.* Auris audiens beatificabat me, & oculus videns testimonium reddebatur mihi; * Eò quòd liberasssem pauperem vociferantem & pupillum cui non esset adjutor. *Job.* 29. 11. 12. *ψ.* In me clarificabant Deum. *Gal.* 1. 24. * Eò quòd.

R. *viii.* Quàm magnus qui invenit sapientiam &

Commune unius sancti Laici.

lv

tiam ! sed * Non est
timéntem Dóminum.
. 25. 13. *ŷ.* Similis
ómini ædificánti do-
mum, qui fodit in altum,
fuit fundaméntum su-
etram. *Luc. 6. 48. **
est.

jx. Panis ei datus est,
ejus fideles sunt ; *
in decóre suo vidé-
oculi ejus. *Is. 33. 16.*
Habet vitam ætér-
, & in iudícium non
, *Joan. 5. 24. ** Regem.
ia. * Regem.

Deum.

**LAUDES
MATUTINAS.**

Sacerdotalis. Præve-
num, Dómine, *ŷ.* In
liçãoibus dulcédi-
Pf. 20. 4.

s. 5. a. Orationes tuæ
æmósynæ tuæ ascen-
it in memóriam in
étu Dei. *Act. 10. 4.*

s. 1. D. Exaudita est
tua, & eleemósynæ
ommemorátæ sunt in
étu Dei. *Act. 10. 31.*

s. 2. D. Communicá-
dei tuæ évidens fiat,
nitióne omnis óperis
Philem. 6.

s. 7. c. Non arcta-
it.

TICUM. *Eccli. c. 2.*
8. ad 13.

*ris Domini præmia
recensentur.*

Si timétis Dóminum,
crédite illi ; * & non
vacuábitur merces
v.

Qui timétis Dóminum,
speráte in illum ; * & in
oblectatióem véniet vobis
misericórdia.

Qui timétis Dóminum,
diligite illum ; * & illumi-
nabúntur corda vestra.

Respícite, filii, natiónes
hóminum ; * & scitóte quia
nullus sperávit in Dómino,
& confúsus est.

Quis enim permánfit in
mandátis ejus, & dereli-
ctus est ? * aut quis invocá-
vit eum, & despéxit illum ?

Quóniam pius & miséri-
cors est Deus, & remíttet
in die tribulatióis peccá-
ta ; * & protéctor est óm-
nibus exquiréntibus se in
veritaté.

Ant. Non arctabúntur gres-
sus tui, & currens non ha-
bébis offendículum. *Prov.*
4. 12.

Ans. 2. D. Indues justí-
tiam quasi podérem honó-
ris, & inhabitábis cum ea,
& protéget te in sempitér-
num, & in die agnití-
onis invénies firmaméntum.
Eccli. 27. 9.

CAPITULUM. *Gal. 6. 8.*

QUæ semináverit homo,
hæc & metet ; quón-
iam qui séminat in
carne sua, de carne & me-
tet corruptiόnem : qui au-
tem séminat in spírítu, de
spírítu metet vitam ætér-
nam.

HYMNUS. S. V.

NON parta solo sángu-
ine
Ornat Beátos púrpura :

c jv

Sunt incruenta, quæ suos
Habent triumphos, prælia.

Non iste flammæ, non
cruces,

Non sentit uncus pectines:
Crudelis & durus sibi,
Se morte lentâ conficit.

Si licitor illi defuit,
Si vincla, fustes, ungulae;

Parata pro Christo mori,
Hoc supplet omne caritas.

CORPUS subegit castitas,

Et liberam mentem fides:
Amor supernis ignibus
Totam litavit hostiam.

VENIS apertis omnibus,

Qui velle ultro erumpere,
Fraudatus optatâ viâ,
It fusus in fletum cruor.

DA, Christe, sic nos
vivere,

Discamus ut semper mori:
Da, post brevis vitæ dies,
Vitæ perennis gaudia.

ÆTERNE tu Verbi Pater;

Æternæ Filii, par Patri;
Et par utrique, Spiritus;
Tibi, Deus, sit gloria,
Amen.

ψ. Diligite Dominum,
omnes sancti ejus; R. Quoniam
veritatem requirit
Dominus. Ps. 30. 24.

Ad Benedictus, Ant. 1. a.
Ambulavit, Domine, in
conspectu tuo in veritate,
& iustitia, & recto corde
tecum: custodisti ei misericordiam
tuam grandem.
3. Reg. 3. 6.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, misericors Deus, ut quam
fidelis servus tuus N. accepit à justo Jûdice coronam,
eamdem & nos, ejus intercessionem, post consummatum
rite cursum recipere mereamur; Per Dominum.

AD PRIMAM.

Ant. 5. a. Orationes tue
& eleemosynæ tuæ ascenderunt in
memoriam in conspectu Dei. Act. 10. 4.
CAPITULUM. Eccli. 17. 18.

Eleemosyna viri quasi
signaculum cum ipso,
& gratiam hominis quasi
pupillam conservabit.

Cetera ut in Psalterio,
p. 157. & 158.

AD TERTIAM.

Ant. 1. D. Exaudita est
oratio tua, & eleemosynæ
tuæ commemoratæ sunt in
conspectu Dei. Act. 10. 31.

CAPITULUM. Act. 10. 2.

ERat religiosus ac timens Deum cum omni
domo sua, faciens eleemosynas
multas plebi, & deprecans Deum
semper.

R. breve. Dispersionem * Dedit
pauperibus. R. Dispersionem. ψ. Iustitia
ejus manet in seculum seculi. * Dedit.
Gloria. R. Dispersionem. Ps.
111. 9.

ψ. Cornu ejus exaltabitur
in gloria; R. Peccator videbit,
& irascetur. Ps.
111. 9. 10.

AD SEXTAM.

Ant. 2. D. Communicatio
fidei tuæ evidens fiat,

Commune unius sancti Laici.

Iviſ

one omnis óperis
ilem. 6.

ULUM. *Philip. 2.*

metu & tremóre
am ſalútem ope-
Deus eſt enim qui
in vobis, & velle,
ere, pro bona vo-

ve. In memória

Erit juſtus. *ꝝ. In*

. *ꝥ. Ab auditióne*

timébit. * Erit.

l. In memória. *Pſ.*

ic ſic benedicétur

l. Qui timet Dó-

Pſ. 127. 4.

N O N A M.

. D. Indues juſti-

ſi podérem honó-

habitábis cum ea,

et te in ſempitér-

in die agnitíó-

ies firmaméntum.

. 9.

ULUM. *1. Petr.*

II.

vult vitam dilige-

& dies vidére bo-

coérceat linguam

alo, & lábia ejus

ntur dolum; de-

malo, & fáciat

inquirat pacem,

ur eam.

ve. Juſtus * Ut pal-

it. *ꝝ. Juſtus. ꝥ.*

rus Líbani multi-

re * Ut palma. Gló-

uſtus. *Pſ. 91. 13.*

úndus homo qui

& cómodat,

et ſermónes ſuos

in iudicio, quia in ætérnum

non commovébitur. *Pſ.*

111. 5. 6.

A D V E S P E R A S.

Ant. 4. f. Non eſt diſci-

pulus ſuper magiſtrum; per-

ſéctus autem omnis erit, &

ſit ſicut magiſter ejus. *Luc.*

6. 40.

Ant. 7. d. Regnum cœ-

lórur vim pátitur, & vio-

lénti rápiunt illud. *Matt.*

11. 12.

Ant. 2. D. Inítium viæ

bonæ, fácere juſticiam;

accépta eſt autem apud

Deum, magis quàm im-

moláre hóſtias. *Pro. 16.*

5.

Ant. 1. a. Qui in hoc

ſervit Chriſto, placet Deo,

& probátus eſt homínibus.

Rom. 14. 18.

Ant. 8. c. Quæ patis

ſunt, ſecétemur; & quæ

ædificatiónis ſunt, in in-

vicem cuſtodíamus. *Rom.*

14. 19.

CAPITULUM. *Jac. 1. 27.*

R Elígio munda & im-

maculáta apud Deum;

& Pátre. hæc eſt; viſitáre

pupílos & víduas in tribu-

lacióne eórum, & imma-

culátum ſe cuſtodíre ab hoc

ſéclo.

H Y M N U S. S. V.

Q U I te, Deus, ſub ín-

timo

Amans. recépit péc-
tor-

te,

Non ille terras ámplíus.

Suſpírat, oblítus ſuí.

Q U I D ergo gaudes né-

ſtere

Trites moras amantiſſimis ?
Terris retardas exules,
Cives polo quos deſtinas.

Hinc fervet in dies
amor,

In vota toti diſfluunt;
Ad alſtra feſtinantiſſimis
Fit pœna vita longior.

Vix ille tardi corporis
Pondus moleſtum ſuſtinet;
Mortis diem præoccupat,
Ardens Deo ſe jungere.

ÆTERNE tu Verbi Pa-
ter;

Æterne Fili, par Patri;
Et par utriſque, Spiritus;
Tibi, Deus, ſit glória.

Amen.

Ÿ. Beati omnes qui ti-
ment Dñm, ꝑ. Qui
ambulantiſſimis in viis ejus. *Pſ.*
127. 1.

Ad Magnificat, *Ant.* 6. C.
Nemo mittens manum

ſuam ad aratrum, & reſpi-
ciens retrò, aptus eſt regno
Dei. *Luc.* 9. 62.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 3. a. Opus juſti ad
viſam: fructus autem impij
ad peccatum. *Prov.* 10. 16.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Coloſſ.* 3.
2. 3.

Quæ ſuſum ſunt ſapi-
te, non quæ ſuper
terram: mortui enim
eſtis, & vita veſtra eſt abſ-
cõdita cum Chriſto in
Deo.

ꝑ. breve. In manus, *p.* 163.

Ad Nunc dimittis, *Ant.*

6. F. Locutus eſt Jeſus, di-
cens; Ego ſum lux mundi:
qui ſequitur me nonambu-
lat in tenebris. *Joan.* 8. 12.

*Oratio & cætera omnia ut
in Pſalterio, p.* 164.

COMMUNE

UNIUS SANCTÆ VIRGINIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 3. *toni* a.

Quid bonum Dñi
eſt, & quid pulchrum
ejus? niſi frumentum
electorum, & vinum gér-
minans vírgines. *Zach.*
9. 17.

Ant. 4. c. Quæ neſcivit
thorum in delicto, habebit
fructum in reſpectiõne ani-
marum ſanctarum. *Sap.*
3. 13.

Ant. 6. F. Immortalis
eſt memoria illius; quón-
iam & apud Deum nota

eſt, & apud homines. *Sap.*
4. 1.

Ant. 1. f. Dabitur ei fi-
dei donum electum, &
fors in templo Dei accep-
tiſſima. *Sap.* 3. 14.

Ant. 8. g. Lucerna ſplen-
dens ſuper candelabrum
ſanctum, & ſpecies faciẽ
ſuper ætatem ſtabilem.
Eccli. 26. 22.

CAPITULUM. *Oſee.* 2.
19. 20.

Sponsabo te mihi in
ſempiternum: & ſpon-
sabo te mihi in juſtiã &

Commune unius sanctæ Virginis. lix

judicio, & in misericordia, & in miserationibus : & sponsabo te mihi in fide ; & scies quia ego Dominus.

In Duplicibus majoribus & supra.

¶ Custoditio legum consummatio incorruptionis est ; * Incorrúptio autem facit esse primum Deo. Sap. 6. 19. 20. ψ. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Matt. 5. 8. * Incorrúptio. Glória. * Incorrúptio.

Si sit Martyr.

HYMNUS. S. V.

ADESTE, Sponsæ Virgines,
Christi gregis, pars optima,
O vos, furoris victimæ !
O vos, amoris hostiæ !

ADESTE, sollemnis dies
Hæc consecrata Virgini,
Quæ duplicem gestat suo
Tinctam cruore lauream.

INTER choros cantantium

Agno litato, Virginum,
Hæc jure fusi sanguinis
Virgo sedet non ultima.

QUÆ corpori pœnæ nocent,

Illas amans amplectitur ;
His nempe pœnis libera
Mortale corpus exuit.

PRIMIS ab annis quam sibi

Amore Christus junxerat,
Illi fidem servat tenax
Deo superba conjugæ.

AMAT rosas & lilia
Sponsus rubens & candidus ;
Martyr dedit sponso rosas,

Deditque Virgo lilia.

SIT laus Patri, laus Filio ;
Sit par tibi laus, Spiritus,
Qui corda pura Virginum
Puris aduris ignibus.

Amen.

ψ. Hæreditas immaculato-
rum in æternum erit ; R.
Non confundentur in tem-
pore malo. Ps. 36. 18. 19.
Ad Magnificat, Ant. 6. F.
Infirma mundi elegit Deus,
ut confundat fortia. 1. Cor.
1. 27.

*Oratio infra ad Laudes,
nisi sit propria.*

Si non sit Martyr.

HYMNUS.

VOS, ô Virginei, cum
citharis, chori,
Agni deliciæ, pars gregis
optima,

Sponsum virgineo proge-
nitum sinu

Puris tollite laudibus.

HÆC est sacra dies, ob-
via quæ suo

Cum plena rutilans lám-
pade jungitur

Sponso, stansque throno
proxima concinit

Virgo cantica Virgini.

SOL O digna Deo con-
juge, respuit

Mortales thalamos ; ut se-
mel obligat

Sese fida suo, quem bene
deperit,

Utrò se Deus obligat.

PURUM ne maculent
pectus imagines ;

In se tota, sui corporis im-
memor,

Mens sese recipit, nil oculi
vident,

Commune unius sanctæ Virginis.

Surdis nil sonat auri-
bus.

ÆGR O vix sua sunt pā-
bula cōpori,
Ardet mille modis ante-
diem mori :

Quidquid mors rapiet, jam
sibi præripit ;

Unus fit Deus omnia.

FAC, ô Christe ! tuæ Vir-
ginis æmulos

Hâc nos ire tibi, quâ grā-
ditur viâ ;

Qui gens sancta sumus, mō-
ribus integris

Fac soli tibi vivere.

DA te, summe Pater,
tollere laudibus ;

Da te, Christe, sequi, laū-
rea Virginum ;

Eac incensa tuis, Spiritus,
ardeant

Flammis frigida pecto-
ra. Amen.

✠. Afferentur in lætitia
& exultatione, R. Addu-
centur in templum Regis.
Pf. 44. 16.

Ad Magnificat, Ant. 8. G.
Hæc dicit Dominus : Dabo
eis in domo mea, & in mu-
ris meis locum, & nomen
melius à filiis & filiabus,
nomen sempiternum. *If. 56. 5.*

Oratio. infra ad Laudes,
nisi sit propria.

COMPLETORIUM habetur
post secundas Vesperas.

AD OFFICIUM
N O C T U R N U M.

Invitatorium. Agnum
quem sequuntur Virgines,
✠ Venite, adoremus. *Apoc.*
14. 4.

Psalms, Venite, p. 1.

Si sit Martyr.

HYMNUS. S. V.

VIRGINUM robur ;
Deus, atque custos :
Sexus imbellis, mediosper-
enses,

Dum faves, quas non su-
perat virili

Pectore mortes !

PRO tuis aris animosa
Virgo

Molle dat poenis lacerare
corpus ;

Non suos sentit, memor ô !
tuorum,

Christe, dolorum.

NON graves plagæ, vā-
lidi nec ictus,

Integram possunt violare
mentem :

Quin sacri crescit magis
obstinatus

Ardor amoris.

SPONSA dilecto placi-
tura sponso,

Dēspicit ruptum laniata
corpus :

Est suus truncis honor, &
venustas

Est sua membris.

SUMMA laus Patri,
genitoque Verbo ;

Et tibi compar, utriusque
Nexus,

Fac tibi semper placeamus
uni,

Moribus æquis. Amen.

Si non sit Martyr.

HYMNUS. S. V.

CÆLESTIS aula pān-
ditur ;

En Sponsus ; omnes obvix

Exite Sponso Virgini,

Exite, Sponsæ Virgines.

Commune unius sanctæ Virginis. Ixj

Hæc nuptialis est dies,
Quæ, longa post suspiria,
Dat omnibus, dat singulis
Jam pleniùs frui Deo.

Quæ casta vobis gaudia,
Quos affert ignes, dicite:
Ab ore cujus purior
Torrens voluptas effluit?

Hunc propter unum
vult
Superba regum purpura:
Dorata quæ sponso Deo,
Quid Virgoterris ambiat?

O VIRGINALES nuptiæ,
Per quas caro fit spiritus!
O dulce vinculum, jungitur
Quo mens Deo, menti
Deus!

Sit laus Patri; laus
Filio;
Sit par tibi laus, Spiritus,
Divina qui perennibus
Firmas sigillis fœdera.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Omnis ponderatio non est digna continentis animæ. *Eccli. 26. 20.*

Ant. 7. d. Viæ ejus, viæ pulchræ, & omnes semitæ illius pacificæ. *Prov. 3. 17.*

Ant. 1. f. Qui diligit cordis munditiam, propter gratiam labiorum suorum, habebit amicum Regem. *Prov. 22. 11.*

ψ. Beati immaculati in via, R. Qui ambulant in lege Domini. *Pf. 118. 1.*

Lectioes de Scriptura occurrente.

R. j. Lâmpades ejus, lâmpades ignis atque flammârum: * Aquæ multæ non

potuerunt extinguere caritatem. *Cant. 8. 6. 7. ψ.* Quod nunc vivo in carne, in fide vivo Filii Dei, qui dilexit me. *Gal. 2. 20. ** Aquæ.

R. ij. Bonorum laborem gloriosus est fructus, * Et quæ non concidat, radix sapientiæ. *Sap. 3. 15. ψ.* Quæ adhæret Domino, unus spiritus est. *1. Cor. 6. 17. ** Et quæ.

R. iij. In perpetuum coronata * Triumphat, incoinquinatorum certaminum præmium vincens. *Sap. 4. 2. ψ.* Beatus qui vigilat, & custodit vestimenta sua. *Apoc. 16. 15. ** Triumphat. Glória. * Triumphat.

IN II. NOCTURNO.

Ant. 6. f. Omnium oculis gratiofa & amabilis videbatur. *Esth. 2. 15.*

Ant. 7. d. Os suum aperuit sapientiæ, & lex clementiæ in lingua ejus. *Prov. 31. 26.*

Ant. 4. f. Suspexit ad cælum: erat enim cor ejus fiduciam habens in Domino. *Dan. 13. 35.*

ψ. Deus meus, impolluta via ejus; R. Protector est omnium sperantium in se. *Pf. 17. 31.*

Lectioes ut in Propria Sanctorum.

R. jv. Præclarior erat universæ terræ Israël; * Erat etiam virtuti castitas, adjuncta. *Judith. 16. 25. 26. ψ.* Omne opus bonum

subsecuta est. 1. Tim. 5.

10. * Erat.

R. v. Véniant mihi miserationes tuæ, Dómine, & vivam; * Quia lex tua meditatio mea est. Ps. 118. 77. V. Magnificabitur Christus in corpore meo. Philip. 1. 20. * Quia.

R. vj. Totus desiderabilis: talis est dilectus meus, * Et ipse est amicus meus, filia Jerúsalem. Cant. 5. 16. V. Vivo jam non ego, vivit verò in me Christus. Gal. 2. 20. * Et ipse. Glória. * Et ipse.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 5. a. Lumen ejus simile lapidi pretioso, tanquam lapidi jaspidis, sicut crystallum. Apoc. 21. 11.

Ant. 4. a. Cláritas Dei illuminávit eam; & lucerna ejus est Agnus. Apoc. 21. 23.

Ant. 2. D. O quàm pulchra est casta generatio cum claritate! Sap. 4. 1.

V. Coronat te Dóminus in misericórdia, R. Et miserationibus. Ps. 102. 4.

Duæ Lectiones cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

R. vij. Ingressus sum pactum tecum, ait Dóminus Deus: * Et facta es mihi. Ezech. 16. 8. V. Scient quia ego dilexi te. Apoc. 3. 9. * Et.

R. viij. Dedi in aures super os tuum, & circulos auribus tuis, * Et coronam

decóris in capite tuo. Ezech. 16. 12. V. Dabit tibi Dóminus in omnibus intellectum. 2. Tim. 2. 7. * Et.

R. jx. Induit me Deus vestimentis salutis, & * Indumento justitiæ circumdedit me, quasi sponsum decoratum coronâ, & quasi sponsam ornâtam, monilibus suis. Is. 61. 10. V. Potens est depositum meum servare in illum diem 2. Tim. 1. 12. * Indumento, Glória. * Indumento.

Te Deum.

A D L A U D E S
M A T U T I N A S.

V. Sacerdotalis. Jüvenes & vírgines, senes cum junioribus, R. Laudent nomen Dómini. Ps. 148. 12.

Ant. 6. F. Lauda, filia Sion: júbila, Israël; lætare & exulta in omni corde, filia Jerúsalem. Soph. 3. 14.

Ant. 5. a. Dóminus Deus tuus ipse est vita tua, & longitúdo diérum tuórum. Deut. 30. 20.

Ant. 2. D. Ipse est Pater tuus, qui possédit te, & fecit, & creávit te. Deut. 32. 6.

Ant. 3. a. Sit Dóminus. CANTICUM. Isaia. c. 61. v. 10. ad finem.

Virgo Deo gratias agit pro donis sibi collatis.

G Audens gaudebo in Dómino, * & exultabit ánima mea in Deo meo; Quia induit me vestimen-

ris salutis, * & indumento
justitiæ circumdedit me.

Quasi sponsum decorá-
rum coronâ, * & quasi
sponsam ornátam monili-
bus suis.

Sicut enim terra profert
germen suum, * & sicut
hortus semen suum germi-
nat;

Sic Dóminus Deus ger-
minábit justitiam & lau-
dem,*coram univérſis gén-
tibus.

Ant. Sit Dóminus Deus
tuus benedíctus, cui com-
placuísti, & posuit te super
thronum. 3. Reg. 10. 9.

Ant. 1. a. Dominábitur
tuí qui fecit te; Dóminus
exercítuum nomen ejus. *Is.*
54. 5.

CAPITULUM. Sap. 8.
21.

SCivi quóniam áliter
non possem esse conti-
nens, nisi Deus det: Et
hoc ipsum erat sapientiæ,
scire cujus esset hoc donum.

Si sit Martyr.

HYMNUS. S. V.

QUID sacram, Virgo,
generósa Martyr,
Ambiunt frontem dúplices
corónæ?

Nempè non unum gémino
repórtas

Hoste triúmphum.

MOLLIOR fregit neque
te volúptas;

Impotens flexit neque te
tyránnus;

Tu graves pœnas, paritér-
que blandos

Vincis amóres.

LILLIS Sponsus récu-
bat rosisque:

Tu, tuo semper benè fida
Sponſo,

Et rosas, Martyr, simul &
dedísti

Lília, Virgo.

SUMMA laus Patri, ge-
nitóque Verbo,

Et tibi compar utriúsque
Nexus;

Fac tibi semper placeámus
uni

Móribus æquis.

Amen.

✠. Deus præcínxit me
virtúte, ✠. Et posuit im-
maculatam viam meam.
Pſ. 17. 33.

Ad Benedíctus, Ant. 3. a.
Confirma me, Dómine,
Deus Israhël, & respice in
hac hora ad ópera mánuum
meárum. *Judith.* 13. 7.

Oratio.

DEus, qui inter cætera
poténtiæ tuæ mirácu-
la, étiam in sexu fragili vi-
ctóriam martyrii contulí-
sti; concéde propítius, ut
qui beátæ N. Virginis &
Máryris tuæ natalítia có-
limus, per ejus ad te exém-
pla gradiámur; Per Dómi-
num.

Alia Oratio.

OMnípotens sempitér-
ne Deus, cujus mú-
nere beáta N. in virginitá-
tis propósito, & in confes-
sióne fidei roboráta, virgi-
nitátis ac martyrii palmam
adépta est; da nobis ita
córporis ac mentis integri-
tatem serváre, ut nec blan-

lxiv *Commune unius sanctæ Virginit.*

ditiis carnis, nec malorum
acerbitate vincamur; Per
Dóminum.

Si non sit Martyr.

H Y M N U S. M.

O V I R G O, pectus cui
sacrum

Amoris expers improbi,
Intus suis ardoribus
Sanctus perussit Spiritus!
N O N te voluptas dulci-

bus
Fallax venenis molliit,
Solas amantem persequi
Cœlestis Agni nuptias.

S I c ille natus Virgine
Suo decore céperat;
Ut ejus ardens ignibus.
Mundana cuncta témnere.

B E A T A cui nunc, Cœli-
tūm

Inter canentium choros,
Cœlo licet perennibus
Sponsi potiri gaudiis.

Æ T E R N E Sponse Vir-
ginum,

Jesu, tibi sit glória,
Cum Patre, & almo Spí-
ritu,

In sempiterna sécula.

Amen.

✠. Lætabor & exultábo
in te; ✠. Psallam nómini
tuo, Altíssime. *Pf. 9. 3.*

Ad Benedíctus, Ant. 1. J.
Tu scis, Dómine, quia
nunquam concupívi virum,
& mundam servávi áni-
mam meam ab omni con-
cupiscéntia. *Tób. 3. 16.*

Oratio.

F Idèles tuos, quæsumus.
Dómine, intercedente
beátâ N. Virgine tuâ, cór-
pore páriter & mente pu-

rifica; ut tuâ inspiratióne
compúncti, nóxias delec-
tatiónes vitare prævaleant;
atque ut eárum non capián-
tur illécebris, tuâ semper
suavitate pascántur; Per
Dóminum.

Alia Oratio.

D Eus, qui habitáculum
tuum in corde pudico
constituisti; concéde, ut qui
fidélis sponsæ tuæ N. puri-
tatem húmili venerámus
obséquio, piæ devotiónis
sequámur exémplo; Per
Dóminum.

A D P R I M A M.

Ant. 6. F. Lauda, filia.
Sion: júbila, Israël; lætare
& exúlta in omni corde, fi-
lia Jerúsalem. *Soph. 3. 14.*
CAPITULUM. 2. Reg.

22. 20. 21.

Q Uia complácuí ei,
retribuet mihi Dómi-
nus secúndum justitiá
meam, & secúndum mun-
ditiam mánuum meárum
reddet mihi.

Cætera ut in Psalterio,
p. 157. & 158.

A D T E R T I A M.

Ant. 5. a. Dóminus Deus:
tuus ipse est vita tua, &
longitúdo diérum tuórum.
Deut. 30. 20.

CAPITULUM. 1. Cor. 7.
38.

Q Uí matrimónio jun-
git virginem suam,
benè facit; & qui non
jüngit, mélius facit.

✠. *breve.* Mihi * Adhæ-
rere Deo bonum est. ✠. Mi-
hi. ✠. Pónere in Dómino

Deo spem meam. * Adhæ-
rere. Glória. R. Mihi. Ps.
72. 28.

ψ. Fiat cor meum imma-
culatum in justificati-
onibus tuis, Domine; R. Ut
non confundar. Ps. 118. 80.

A D S E X T A M.

Ant. 2. D. Ipse est Pater
tuus qui possedit te, & fe-
cit, & creavit te. Deus.
32. 6.

CAPITULUM. 1. Cor. 7.
7. 8.

UNusquisque proprium
donum habet ex Deo :
alius quidem sic, alius verò
sic : dico autem non nuptis
& viduis; Bonum est illis, si
sic permaneant.

R. breve. Dominus cu-
stodit te, * Dominus pro-
tectio tua. R. Dominus. ψ.
Super manum dexteram
tuam. * Dominus. Glória.
R. Dominus. Ps. 120. 5.

ψ. Per diem sol non uret
te, R. Neque luna per no-
ctem. Ps. 120. 6.

A D N O N A M.

Ant. 1. a. Dominabitur
tui qui fecit te; Dominus
exercituum nomen ejus. Is.
54. 5.

CAPITULUM. Jos. 13.
33.

Dominus Deus Israël
ipse est possessio ejus,
ut locutus est illi.

R. breve. Psallam & in-
telligam * In via immacu-
lata. R. Psallam. ψ. Quan-
do venies ad me. * In via.
Glória. R. Psallam. Ps. 100.
1. 2.

ψ. Quæ est expectatio
mea? R. Nonne Dominus?
Ps. 38. 8.

A D V E S P E R A S.

Ant. 8. g. Qui sine uxó-
re est, sollicitus est quæ
Domini sunt, quomodo
placeat Deo. 1. Cor. 7. 32.

Ant. 2. D. Qui cum uxó-
re est, sollicitus est quæ sunt
mundi, quomodo placeat
uxóri, & divisus est. 1. Cor.
7. 33.

Ant. 3. a. Virgo cogitat
quæ Domini sunt, ut sit
sancta corpore & spiritu.
1. Cor. 7. 34.

Ant. 5. a. Quæ nupta est,
cogitat quæ sunt mundi,
quomodo placeat viro. 1.
Cor. 7. 34.

Ant. 1. g. Non omnes cá-
piunt verbum istud, sed qui-
bus datum est. Matt. 19. 11.
CAPITULUM. 1. Cor. 7. 25.

DE virginibus præcep-
tum Domini non há-
beo; consilium autem do,
tanquam misericordiam
consecutus à Domino, ut
sim fidelis.

Si sit Martyr.

H Y M N U S. S. V.

FESTIS læta sonent
æthera canticibus;
Nunc aprate tubas, sumite
tympana,
Cætus Angélici; dicite
Virginem,
Christi dicite Márty-
rem.

V E S T R I S illa fuit dé-
bita cœtibus,
Quæ mortális adhuc, nó-
bilis æmula,

lxvj

Commune unius sanctæ Virginis.

Ut vos exprimeret , dedí-
dicis genus ,
Virgo corporis imme-
mor.

S E D quid cogis amor !
fórtiter ámbiit

Sponso virgíneum fúndere
sánguinem ;

Obliti méminit tunc benè
córporis ,

Præcláræ sítiens necis.

S I C, quâ parte minor, vos
superéminet ,

Immortále genus , quæ pó-
tuit mori ,

Et per damna sui córporis ,
íntegram

Testári Dómino fidem.

P A T R I máxima laus ,
máxima Fílio ,

Amborúmque sacro máxi-
ma Flámini ,

Per quem magnánimæ præ-
lia sústinent ,

Spreto fúnere, Virgínes.
Amen.

ψ. Secúndum puritátem
manuum meárum ; R. Re-
tribuet mihi Dóminus. Ps.
17. 21.

Ad Magníficat , Ant. 2. D.
Fecísti viríliter , & confor-
tátum est cor tuum , eò
quòd castitátem amáveris.
Judith. 15. 11.

Si non sit Martyr.

H Y M N U S. G. S.

N O N vana diléctum
gregem
Pavére mundi gáudia ;
Nec pura fallax péctora
Imágo lusit séculi.

S E D hæc tuárum própria
Sunt , Chríste , sponsárum
bona ,

Te semper , & tecum tuis
In te potíri gáudiis.

CASTIS vicíffim tu tibi
In córdibus thorum struis ;
Intérque flammás íntimo
Amans quíescis in sinu.

H I C unus est sponsus
amor ,

Unúsque tecum spíritus ,
Beásque sponsus singulas ,
In téque transfórmás ,
Deus.

T E deprecámur súpli-
ces ,

Nostris ut addas sénsibus ,
Nescíre prorsùs ómnia
Corruptiónis vúlnera.

S I T laus Patri , laus
Fílio ,

Sit par tibi laus , Spíritus ,
Divína qui perénnibus
Firmas sigíllis fœdera.

Amen.

ψ. Conféssio & pulchri-
túdo in conspéctu ejus ;
R. Sanctimónia & magni-
ficéntia in sanctificatióne
ejus. Ps. 95. 6.

Ad Magníficat , Ant. 6. F.
Venit sponsus , & quæ pa-
rátæ erant intravérunt cum
eo ad núptias , & clausa est
jánua. Matt. 25. 10.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 1. g. Gáudio gau-
det propter vocem Sponsi.
Joan. 3. 29.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. Eccli. 39. 19.

F Loréte , flores , quasi
lílíum , & date odó-
rem , & frondéte in grá-
tiam , & collaudáte cánti-
cum , & benedicite Dó-
minum in opéribus suis.

q. breve. In manus, p. 163. tur, sed erunt sicut Angeli
Ad Nunc dimittis, Ant. Dei. *Matt.* 22. 30.
5. a. In resurrectione, ne- *Oratio & cætera omnia us*
 que nubent, neque nubén- *in Psalterio, p. 164.*

C O M M U N E

UNIUS SANCTÆ MULIERIS.

IN I. VESPERIS.

Antiphona 1. toni 2.

Sicut sol oriens mundo
 in altissimis Dei, sic
 mulieris bonæ species, in
 ornamento domus ejus.
Eccli. 26. 21.

Ant. 4. f. Domus & di-
 vitiae dantur à parentibus;
 à Domino autem propriè
 uxor prudens. *Prov.* 19. 14.

Ant. 2. D. Mulier fortis
 oblectat virum suum, &
 annos vitæ illius in pace
 implebit. *Eccli.* 26. 2.

Ant. 7. d. Grátia super
 grátiam mulier sancta &
 pudorata. *Eccli.* 26. 19.

Ant. 3. a. Fundamenta
 æterna super petram sòli-
 dam, & mandata Dei
 in corde mulieris sanctæ.
Eccli. 26. 24.

CAPITULUM. *Prov.* 31.
 10. 11.

Mulierem fortem quis
 invéniet? procul &
 de ultimis finibus pretium
 ejus: confidit in ea cor viri
 sui, & spoliis non indigé-
 bit.

In Duplicibus majoribus
& supra.

5. Fallax grátia, & *
 Vana est pulchritúdo; mu-

lier timens Dóminum, ipsa
 laudábitur. *Prov.* 31. 30.
 ¶. Non sit extrínsecus ca-
 pillatúra, aut circumdátio
 auri, aut indumentí vesti-
 mentórum cultus. 1. *Petr.*
 3. 3. * Vana. Glória. *
 Vana.

HYMNUS. G. S.

AD nuptias Agni, Pa-
 ter

Matres & innúptas vocat:
 O te beatam, cui thorus
 Intérque sponsas fors datur!
 LEX nuptiarum, caritas;
 Dos magna, paupertas, tibi,
 Calcáre falláces opes,
 Cadúca corde spérnere.

TE multus oblectat la-
 bor,

Fusæque jejúnam preces:
 Te poeniténtem lácrymæ;
 Te cura paúperum juvat.

QUACUMQUE confixam
 sibi,

Per probra Sponsam, per
 cruces

Trahit Magíster; & sequi
 Despécta gaudes, & pati.

BEATA quæ sponso Deo
 Castis adhæret vînculis:
 Sic corpus unum póssumus,
 Sic unus esse spíritus.

Hoc præstet almo cum
 Patre

Natôque nobis Spîritus ,
Qui trinus ac unus Deus
Regnat per omne sêculum.
Amen.

Si sit Martyr.

ψ. Factus es, Dômine ,
spes mea , R. Turris forti-
tûdinis à facie inimîci. Ps.
60. 4.

Ad Magnificat, Ant. 6. F.
Invocâvi Dôminum Pa-
trem Dômini mei , ut non
derelinquat me in die tri-
bulatiônis meæ , & in tẽm-
pore superbôrum , sinè ad-
jutório. Eccli. 51. 14.

*Oratio infra ad Laudes ,
nisi sit propria.*

Si non sit Martyr.

ψ. Avérte , Dômine ,
ôculos meos , ne vídeant va-
nitatem ; R. In via tua vi-
vifica me. Ps. 118. 37.

Ad Magnificat, Ant. 6. F.
Pars bona mulier bona ; in
parte timéntium Deum , dá-
bitur viro pro factis bonis.
Eccli. 26. 3.

*Oratio ut infra ad Lau-
des , nisi sit propria.*

COMPLETORIUM *habe-*
tur post secundas Vesperas.

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

Invitatorium. Deum in
quo sperant sanctæ mulie-
res , * Veníte , adorémus.

1. Petr. 3. 5.

Psalmus. Veníte , p. 2.

HYMNUS. S. V.

ADESTES, sanctæ Cón-
juges :

En illa fortis Fémîna ,
Ornâta quæ virtútibus
Triumphat inter Cœlites.

NON illa luxu vêtium ,
Non crine torto splénduit ;
Cultu nitens sed simplice ,
Puris placébat mórîbus.

SE sub serénis vultibus
Austéra virtus ôcculit ;
Timet vidéri , ne suum ,
Dum prodit , amíttat decus.

PASCENDA cœlésti ci-
bo ,

Sacris studébat lîtteris ;
Templo frequens , sed sê-
dula

Redíbat ad curam domûs.

ÆTERNÉ tu Verbi Pa-
ter ;

Ætérne Filii , par Patri ;
Et par utrîque , Spîritus ;
Tibi , Deus , sit glória.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

Ant. 1. g. Mulieris bo-
næ beátus vir : númerus
enim annórum illius du-
plex. Eccli. 26. 1.

Ant. 7. d. Fílii , & ædi-
ficatio civitátis confirmá-
bit nomen ; & super hæc
mulier immaculâta compu-
tâbitur. Eccli. 40. 19.

Ant. 2. D. Múlier sensá-
ta & tácita , non est immu-
tatio eruditæ animæ. Eccli.
26. 18.

ψ. Deus habitâre facit
stérilem in domo , R. Ma-
trem filiórum lætântem. Ps.

112. 9.

*Lectiões de Scriptura
occurrente.*

R. j. Grátia mulieris sê-
dulæ delectábit virum su-
um , & ossa illius impin-
guábit : * Disciplina illius
datum Dei est. Eccli. 26.

. *ψ*. Discat primùm
in suam regere, & mú-
vicem reddere parén-
1. *Tim.* 5. 4. * Dis-

a.
ij. Byssus & púrpura
réntum ejus, * Nó-
in portis vir ejus,
lo séderit cum sena-
is terræ. *Prov.* 31. 22.
Vir imágo & glória
st, múlter autem gló-
ri est. 1. *Cor.* 11. 7. *

lis.
iiij. Fílli sanctórum
, & * Non póssumus
onjúngi, sicut gentes
gnórant Deum. *Tob.*

ψ. Honorábile con-
um in ómnibus, &
s immaculátus. *Hebr.*
* Non. Glória. * Non.
I. NOCTURNO.
t. 2. D. Accínxit for-
ine lumbos suos, &
ávit bráchium suum
. 31. 17.

t. 1. g. Confitebátur
ino, & loquebátur de
in núbibus qui expectá-
redemptiónem Israél.
2. 38.

it. 4. f. Quæ sívit la-
& linum, & operáta
onsílio mánuum suá-
Prov. 31. 13.

Perambulábam in in-
tia cordis mei, *ψ*. In
o doniús meæ. *Pf.*
2.

ctiones ut in Proprio
torum.

jv. Facta est quasi na-
stitóris, de longè por-
panem suum; & * De

nocte surréxit, dedítque
prædam domésticis suis,
& cibária ancillis suis.
Prov. 31. 14. 15. *ψ*. Si quis
suórum, & máximè dome-
sticórum, curam non ha-
bet, fidem negávit. 1. *Tim.*
5. 8. * De nocte.

ψ. v. Manum suam mi-
sit ad fórtia, & dígití ejus
apprehendérunt fúsum; *
Manum suam apérui ino-
pi, & palmas suas extén-
dit ad paúperem. *Prov.* 31.
19. 20. *ψ*. Hæc erat plena
opéríbus bonis, & elee-
mósynis quas faciēbat. *Act.*
9. 36. * Manum,

ψ. vj. Erat hæc in ómni-
bus famosíssima, quóniam
* Timébat Deum valde;
nec erat qui loqueretur de
illa verbum malum. *Judith.*
8. 8. *ψ*. In opéríbus bonis
testimónium habens. 1.
Tim. 5. 10. * Timébat. Gló-
ria. * Timébat.

IN III. NOCTURNO.

Ant. 1. a. Multæ fíliæ
congregavérunt divítias;
tu supergréssa es univér-
sas. *Prov.* 31. 29.

Ant. 7. d. Deus patrum
nostrórum det tibi grátiam,
& omne consílium tui cor-
dis suâ virtúte corróboret.
Judith. 10. 8.

Ant. 8. g. Deus osténdet
splendórem suum in te,
omni qui sub cælo est. *Bar.*
5. 3.

ψ. Anima ejus in bonis
demorábitur, *ψ*. Et semen
ejus hæreditábit terram.
Pf. 24. 13.

Dua Lektionen cum Evangelio & Homilia, ut in Proprio Sanctorum.

Æ. vij. Nunquam cum ludéntibus míscui me, neque cum his qui in levitáte ámbulant participem me præbui; * Virum autem cum timóre tuo, Dómine, non cum libidine mea consénsi suscipere. *Tob. 3. 17. 18. ¶.* Cursum consummávi, fidem servávi. *2. Tim. 4. 7. * Virum.*

Æ. viij. Manus Dómini confortávit te; & * Ideò eris benedícta in ætérnum. *Judith. 15. 11. ¶.* O Múlier, magna est fides tua! *Mat. 15. 28. * Ideò.*

Æ. jx. Tu glória Jerúsalem, * Tu lætítia Israël, tu honorificéntia pópuli nostri. *Judith. 15. 10. ¶.* Fides tua te salvam fecit. *Luc. 7. 50. * Tu lætítia. Glória. * Tu lætítia.*

Te Deum.

A D L A U D E S
MATUTINAS.

¶. Sacerdotalis. Laudatiónem Dómini loquétur os meum; *Æ.* Et benedícat omnis caro nómini sancto ejus. *Pf. 144. 21.*

Ant. 1. f. Gloriétur super te Jerúsalem, & sit nomen tuum in número sanctórum & justórum. *Judith. 10. 8.*

Ant. 3. a. Addúcet Dóminus filios tuos ad te, portátos in honóre, sicut filios regni. *Bar. 5. 6.*

Ant. 4. f. Gaudébit su-

per te Dóminus Deus tuus in lætítia, filébit in dilectióne sua, exultábit super te in laude. *Soph. 3. 17.*

Ant. 8. d. Indue te.

CANTICUM. *Prov. c. 31. v. 26. ad finem.*

Mulieris fortis encomium.

O S suum apéruit sapiéntiæ (múlier fortis,) * & lex cleméntiæ in lingua ejus.

Considerávit sémitas domús suæ, * & panem otíosa non comédit.

Surrexérunt filii ejus, & beatíssimam prædicáverunt; * vir ejus, & laudávit eam.

Multæ filiæ congregáverunt divítias; * tu supergréssa es univérsas.

Fallax grátia, & vana est pulchritúdo; * múlier timens Dóminum ipsa laudábitur.

Date ei de fructu mánuum suárum; * & laudent eam in portis ópera ejus.

Ant. Indue te decóre & honóre ejus, quæ à Deo tibi est, sempitérnæ glóriæ. *Bar. 5. 1.*

Ant. 5. a. Ora pro nobis, quóniam múlier sancta es. *Judith. 8. 29.*

CAPITULUM. *1. Tim. 2. 15.*

S Alvábitur múlier per filiórum generatiónem, si permánserit in fide, & dilectióne, & sanctificatiónem cum sobrietáte.

HYMNUS. S. V.

ARDET Deo quæ fē-
mina,
Latere frustra cōgitat :
Quot indigētes sūblevat,
Tot prōditur præcōnibus.

PRODESSE quærit om-
nibus,
Curis honēstis anxia ;
Patrōna, custos virginum,
Secūnda mater ōrphanis.

PANNIS latētem vī-
libus,
Christum fovēbat hōspi-
tem :

Quas dura substrāxit sibi,
Opes refūndit prōdiga.

PACEM domi, pacem
foris,

Alto colit silēntio ;
Lites amat compōnere,
Ut una mens sit omnibus.

ÆTERNE tu Verbi Pa-
ter ;

Ætérne Fili, par Patri ;
Et par utrīque, Spīritus ;
Tibi, Deus, sit glória.
Amen.

Si sit Martyr.

Ÿ. Misericórdia tua,
Dómine, subsequētur me,
R. Omnibus diēbus vitæ
meæ. *Pf.* 22. 6.

Ad Benedīctus, Ant. 8. G.
Confitébor nómīni tuo,
Dómine, quóniam adjútor
& protēctor factus es mihi,
& liberásti corpus meum
à perditionē. *Eccli.* 51.
2. 3.

Oratio.

DEus, cujus grātiā,
virtus in infirmitate
perficitur ; largīre nobis,
quæsumus, beatæ N. Már-

tyris tuæ triúmphum reco-
lētibus, ut quæ à te accé-
pit, ut vinceret, à te quo-
que vincēdi grátiam nobis
obtíneat ; Per Dóminum.

Si non sit Martyr.

Ÿ. Anima mea Dómino
vivet ; R. Et semen meum
serviet ipsi. *Pf.* 21. 31.

Ad Benedīctus, Ant. 2.
D. * Inveni grátiam apud
óculos tuos, Dómine mi,
qui consolátus es me, &
locútus es ad cor ancillæ
tuæ. *Ruth.* 2. 13.

Oratio.

TUÓrum corda fidé-
lium, Deus miserátor,
illústra ; & beatæ N. prę-
cibus ac méritis, fac nos
terrēna despícere, & amá-
re cœléstia ; Per Dóminum
nostrum.

A D P R I M A M.

Ant. 1. f. Gloriétur su-
per te Jerúsalem, & sit
nomen tuum in número
sanctorum & justorum.
Judith. 10. 8.

C A P I T U L U M. 1. *Tim.*
2. 8. 9.

VOlo viros oráre in om-
ni loco levántes puras
manus, sinē ira & discepta-
tione : simíliter & mulieres
in hábitu ornáto, cum ve-
recúndia & sobrietate or-
nántes se, & non in tortis
crínibus, aut auro, aut
margarítis, vel veste pre-
tiósa.

Cætera ut in Psalterio,
p. 157. & 158.

A D T E R T I A M.

Ant. 3. a. Addúcet Dó-

minus filios tuos ad te portatos in honore, sicut filios regni. *Bar. 5. 6.*

CAPITULUM. 1. *Cor. 11. 3.*

Volo vos scire quod omnis viri caput Christus est: caput autem mulieris vir, caput verò Christi Deus.

R. breve. Dómine Deus salutis meæ, * In die clamavi. *R. Dómine. V. Et nocte coram te. * In die. Glória. R. Dómine. Ps. 87. 2.*

V. Apud me oratio Deo vitæ meæ; *R. Dicam Deo: Suscceptor meus es. Ps. 41. 9. 10.*

A D S E X T A M.

Ant. 4. f. Gaudébit super te Dóminus Deus tuus in lætitia, silébit in dilectione sua, exultábit super te in laude. *Soph. 3. 17.*

CAPITULUM. 1. *Petr. 3. 1. 2.*

Mulieres súbditæ sint viris suis: ut & si qui non credunt verbo, per mulierum conversatióne finé verbo lucrifiant, considerántes in timóre castam conversatióne vestram.

R. breve. Exultábo & lætabor * In misericórdia tua Dómine. *R. Exultábo. V. Quóniam respexisti humilitátem meam. * In. Glória. R. Exultábo. Ps. 30. 8.*

V. Ad ómnia mandata tua dirigébar; *R. Omnem viam iniquam ódio hábui. Ps. 118. 128.*

A D N O N A M.

Ant. 5. a. Ora pro nobis, quóniam mulier sancta es. *Judith. 8. 29.*

CAPITULUM. *Eccli. 35. 21. 22.*

ORatio humiliántis se nubes penetrábit; & donec propínquet, non consolábitur; & non discédet, donec Altíssimus aspiciat; & Dóminus non elongábit.

R. breve. Benedixit * Filiis tuis in te. *R. Benedixit. V. Qui posuit fines tuos pacem. * Filiis. Glória. R. Benedixit. Ps. 147. 13. 14.*

V. Confitebor tibi, Dómine, in toto corde meo; *R. Quóniam audísti verba oris mei. Ps. 137. 1.*

A D V E S P E R A S.

Ant. 3. a. Sicut mulier de viro, ita & vir per mulierem: ómnia autem ex Deo. 1. *Cor. 11. 12.*

Ant. 1. a. Vir caput est mulieris, sicut Christus caput est Ecclésiæ. *Eph. 5. 23.*

Ant. 5. a. Viri debent diligere uxóres suas ut cõpora sua: qui suam uxórem diligit, seípsum diligit. *Eph. 5. 28.*

Ant. 1. g. Unusquisque uxórem suam sicut seípsum diligit: uxor autem timeat virum suum. *Eph. 5. 33.*

Ant. 7. c. Adam primus formátus est, deinde Eva: & Adam non est sedúctus mulier

Commune unius sanctæ Mulieris. lxxliij

Mulier autem seducta in
prævaricatione fuit. 1. *Tim.*
2. 13. 14.

CAPITULUM. 1. *Tim.*
2. 11. 12.

Mulier in silentio dis-
cat cum omni subje-
ctione; docere autem mu-
lieri non permitto, neque
dominari in virum, sed
esse in silentio.

HYMNUS. S. V.

OJAM beata, quæ suo
Tandem soluta cor-
pore,

Vinclis perenniõribus
Uni Deo conjungitur.

PER quos gradus cœ-
lum petit,

Hæc ire vos omnes docet,
Junctæ jugali vínculo,
Et vos, solutæ Cónjuges.

INSIGNIS & nos fé-
minæ

Sequi decet vestigia;
Magnum vel ipsi quæ fuit
Virtutis exemplum viris.

QUEIS arsit illa, fac,
Deus,

Flagremus & nos ignibus;
Eoque quo te vis coli
Amóre, fac mens te colat.

ÆTERNE tu Verbi Pater;

Æterne Fili, par Patri;

Et par utrique, Spiritus,

Tibi, Deus, sit glória.

Amen.

Si sit Martyr.

¶ Adhæsit ánima mea

post te, Dómine; *¶. Me*
suscepit dextera tua. *Pf.*
62. 9.

Ad Magnificat, Ant. 7. G.
Dilatatum est os meum su-
per inimicos meos; quia
latata sum in salutari tuo,
Dómine. 1. *Reg.* 2. 1.

Si non sit Martyr.

¶. Propter nomen tuum,
Dómine, *¶. Vivificabis*
me in æquitate tua. *Pf.*
142. 11.

Ad Magnificat, Ant. 1. f.
Orabat Dóminum Deum
Israël, ut dirigeret viam
ejus. *Judith.* 12. 8.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 6. F. Bona est ne-
goriatio ejus; non extin-
guetur in nocte lucerna
ejus. *Prov.* 31. 18.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. *Eccli.* 36.
26.

Qui possidet mulierem
bonam, inchoat pos-
sessionem; adjutorium
secundum illum est, & co-
lúmna ut requies.

¶. breve. In manus, *p.*
163.

Ad Nunc dimittis, Ant.
1. a. Cum electis feminis
gráditur timor Dómini,
& cum justis & fidélibus
agnoscitur. *Eccli.* 1. 16.

Oratio & cætera omnia ut
in Psalterio, p. 164.

Part æstiva.

a

C O M M U N E

U N I U S S A N C T Æ V I D U Æ.

Omnia dicuntur ut supra, p. lxxij. in Communi unius sanctæ Mulieris, exceptis quæ sequuntur.

I N I. V E S P E R I S.

Post Hymnum, ψ. Dóminus pupillum & viduam fuscipiet; R. Et vias peccatorum disperdet. Ps. 145. 9.

Ad Magnificat, Ant. 1. g. Quæ verè vidua est & desolata, speret in Deum, & instet obsecrationibus & orationibus nocte ac die. 1. Tim. 5. 5.

Oratio ut infra ad Laudes, nisi sit propria.

A D L A U D E S

M A T U T I N A S.

Post Hymnum, ψ. Exultate in conspectu ejus, R. Patris orphanorum & Judicis viduarum. Ps. 67. 5. 6.

Ad Benedictus, Ant. 8. G. Dómine mi, qui Rex noster es solus, adjuva me so-

litariam, & cujus, præter te, nullus est auxiliator alius. Esth. 14. 3.

O r a t i o.

DEus, in quem sperat omnis ánima, quæ adhuc in terris posita, se verè viduam sentit ac desolatam; tribue nobis, quæsumus, ut exemplo beatæ N. obsecrationibus & orationibus nocte ac die instantes, cælestium consolationum mereámur esse participes; Per Dóminum nostrum.

A D V E S P E R A S.

Post Hymnum, ψ. Dirupisti, Dómine, vincula mea; R. Tibi sacrificabo hostiam laudis. Ps. 115. 16. 17.

Ad Magnificat, Ant. 8. G. Non discedebat de templo, jejuniis & obsecrationibus serviens nocte ac die. Luc. 2. 37.

C O M M U N E

P A T R O N I V E L P A T R O N Æ, V E L E T I A M P L U R I U M P A T R O N O R U M.

Festum Patroni primarii particularis cujusdam Ecclesiæ celebratur ritu Annuali, cum Octava secundi Ordinis.

Officium fit de Communi

conveniente, servato ritu Annuali, cum Lectionibus sequentibus, nisi habeatur in Proprio Sanctorum Officium proprium.

Psalmi pro I. Vesperis &

Completorio subsequente, sumuntur è Feria occurrente pro omnibus aliis Horis, è Dominica, ut in Psalterio, nisi assignentur alii in Proprio Sanctorum.

IN I. NOCTURNO.

De Libro secundo
Machabæorum.

LECTIO I. c. 15. v. 7. ad 10.

Machabæus semper confidebat cum omni spe auxilium sibi à Deo affuturum; & hortabatur suos ne formidarent ad adventum nationum, sed in mente haberent adjutoria sibi facta de cælo, & nunc sperarent ab Omnipotente sibi affuturam victoriam. Et allocutus eos de Lege & Prophetis, admonens etiam certamina quæ fecerant prius, promptiores constituit eos: & ita animis eorum erectis, simul ostendebat Gentium fallaciam, & juramentorum prævaricationem.

LECTIO II. v. 11. ad 13.

Singulos autem illorum armavit, non clypei & hastæ munitione, sed sermonibus optimis, & exhortationibus, expósito digno fide somnio, per quod universos lætificavit. Erat autem hujuscemodi visus: Oniam, qui fuerat summus Sacerdos, virum bonum & benignum, verecundum visu, modestum moribus, & eloquio decorum, & qui à puero in virtutibus exercitatus sit, manus proten-

dentem, orare pro omni populo Judæorum: post hoc apparuisse & alium virum, ætate & gloriâ mirabilem, & magni decoris habitudine circa illum.

LECTIO III. v. 14. ad 17.

Respondentem verò Oniam dixisse: Hic est fratrum amator, & populi Israël: hic est, qui multum orat pro populo, & universa sancta civitate, Jeremias Propheta Dei. Extendisse autem Jeremiam dextram, & dedisse Judæ gladium aureum, dicentem: Accipe sanctum gladium munus à Deo, in quo dejicies adversarios populi mei Israël. Exhortati itaque Judæ sermonibus bonis valde, de quibus extolli posset impetus, & animi juvenum confortari, statuerunt dimicare & configere fortiter, ut virtus de negotiis judicaret.

IN II. NOCTURNO.

Si non sint Lectiones propriæ.

Sermo sancti Bernardi
Abbátis.

In vigil. SS. Petri & Pauli.
n. 2.

LECTIO IV.

Tria sunt quæ in festivitatibus Sanctorum vigilanter considerare debemus: auxilium Sancti, exemplum ejus, confusionem nostram. Auxilium ejus; quia qui potens in terra fuit, potentior est in cælis ante faciem Domini

Dei sui. Si enim, dum hîc viveret, misértus est peccatóribus, & orávit pro eis; tunc tantò ámpliùs, quantò vérius agnóscit misérias nostras, orat pro nobis Patrem; quia beáta illa pátria caritátem ejus non immutávit, sed augmentávit: neque enim quia impasíbilis omnínò, ídeo & incompasíbilis factus est.

LECTIO V.

DEbémus étiam atténdere exéplum ejus; quia quándiu in terris vîsus est, & cum homínibus conversátus est, non declinávit ad dexteram, neque ad sinístam, sed viam régiam tenuit, donec veníret ad illum qui dicit: Ego sum via, véritas & vita. Intuémini humilitátem óperum ejus, auctoritátem verbórum ejus; & tunc vidébitis quómodo tam verbo, quàm exémplo, lúxerit inter homínes; quália nobis vestígia derelíquerit, ut ambulémus per ea, & non errémus in eis. Verè juxta Prophétam: Sémita justí recta est, rectus callis justí ad ambulándum.

LECTIO VI. n. 3.

Sed & diligentíori in-stútu confusióne nostram inspiciámus: quia homo ille símilis nobis fuit pasíbilis, ex eódem luto formátus ex quo & nos. Quid ergo est quòd non sólum difficile, sed & impos-sibile crédimus, ut faciá-

mus ópera quæ fecit, confundámur, fratres, & contremiscámus. Homínes illi fuérunt, qui præcessérunt nos, qui tam mirabiliter processérunt per vias vitæ, ut vix eos homínes fuisse credámus. Sic ergo in Sanctórum festivitátibus, & gaudére, & confúndidebémus: gaudére, quia Patrónos præmíssimus; confúndi, quia eos imitári non póssumus.

IN III. NOCTURNO.

De Epístola secúnda beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

LECTIO VII. c. 4. v. 11. ad finem.

Semper nos qui vívimus, in mortem tradimur propter Jesum; ut & vita Jesu manifestétur in carne nostra mortáli. Ergo mors in nobis operátur, vita autem in vobis. Habéntes autem eúmdem Spíritum fidei, sicut scriptum est: Crédidi, propter quod locútus sum: & nos crédimus, propter quod & loquimur: sciéntes quóniam qui suscitávit Jesum, & nos cum Jesu suscitábit, & constituet vobíscum. Omnia enim propter vos; ut grátia abúndans, per multos in gratiárum actióne abúndet in glóriam Dei. Propter quod non defícimus: sed licèt is, qui foris est, noster homo corumpátur: tamen is, qui intus est, renovátur de die

em. Id enim, quod in
enti est momentaneum
tribulationis nostræ,
modum in sublimi-
æternum gloriæ pon-
peratur in nobis, non
emplantibus nobis quæ
ntur, sed quæ non vi-
ur: quæ enim vidén-
temporalia sunt: quæ
m non videntur, ætér-
int.

LECTIO VIII. c. 5. v.
ad 9.

Simus enim, quóniam
terréstris domus no-
uius habitatiónis dis-
tur, quòd ædificatió-
ex Deo habémus, do-
non manufactam
nam in cælis. Nam &
oc ingemiscimus, ha-
iónem nostram quæ de-
est, superindui cu-
tes; si tamen vestiti,
nudi inveniamur. Nam
si sumus in hoc taber-
lo, ingemiscimus gra-
eò quòd nolumus ex-
iri, sed supervestiri;
sorbeatur quod mor-
est, à vita. Qui autem
it nos in hoc ipsum,
s, qui dedit nobis pi-
Spíritus. Audéntes
r semper sciéntes quò-
i dum sumus in cór-
, peregrinámur à Dó-
o: (per fidem enim
ulámus, & non per spé-
u.) Audémus autem, &
um voluntátem habé-
magis peregrinári à
ore & præséntes esse ad
inum. Et idcò contén-

dimus, sive abséntes, sive
præséntes, placére illi.

Lectio sancti Evangelii
secundum Lucam.

LECTIO IX. c. 11. v.
5. ad 10.

Oratio perseverans omnia
impetrat.

Dixit Jesus discipulís
suis: Quis vestrum ha-
bébit amicum, & ibit ad
illum médiâ nocte, & di-
cet illi: Amice, cómoda
mihi tres panes? Et reliquá.

Homília sancti Basílii
Epíscopi.

Constit. Monast. c. 1. n. 4.

Hoc exéplum idcirco
nobis à Dómino pro-
pónitur, ut doceat nos in
fide firmos esse ac pertiná-
ces. Exéplum enim sumit
ab hómine ad hóminem,
ut discas nunquam despe-
râre; ut, cum petieris, nec
accéperis, non desístas ta-
men, quoad accípias, si
modò, quæ Deus vult pó-
stules: neque dixeris; Peccá-
tor sum, & idcò non exau-
dior. Verùm enim verò ne
spem abjicerés, idcirco ait:
Et si non propterea quòd
ejus amicus sit, dabit illi;
propter improbitátem ta-
men ejus, dabit illi quotquot
habet necessários. Opórte-
itaque divinum auxílium
flagitáre: flagitándum au-
tem est, non ségniter, ne-
que mente huc & illuc diva-
gánte: síquidem quisquis
est ejúsmodi, non solùm
non consecutúrus est quæ
petet, imò verò Dómi-

num magis exasperabit.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino,
Anno 1563. Sess. 25. De In-
vocat. Sanct.

Qui negant Sanctos æ-
ternâ felicitate in cœ-
lo fruētes, invocān-
dos esse, aut qui asserunt
vel illos pro hominibus non
orāre, vel eorum, ut pro
nobis etiam singulis orent,
invocationem esse idolola-
triam, impiè sentiunt.

D I E B U S

Intra Octavam.

Tres Antiphonæ, v. &
pp. sumuntur ex Officio
Nocturno diei, secundum
Feriam.

LECTIO I. de Scriptura
occurrente, tribus in unam
junctis. LECTIO II. & III.
ut infra pro qualibet die.

In Laudibus & Vesperis
Psalmi dicuntur sub sola An-
tiphona quarta. Cætera om-
nia ut in die, juxta ritum
Octavarum secundi Ordini-
is.

DOMINICA intra Octa-
vam occurrente, totum Offi-
cium fit de Dominica, in-
cipiendo à primis Vesperis,
cum Commemoratione Octa-
væ in utrisque Vesperis &
Laudibus, sed absque Le-
ctione.

DIE SECUNDA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.
LECTIO II. c. 3. v. 1.
ad 12.

Fili mi, ne obliviscaris
legis meæ, & præcepta

mea cor tuum custodiat;
longitudinem enim die-
rum, & annos vitæ, & pa-
cem apponent tibi. Misericórdia & veritas te non
deserant, circumda eas
gutturum tuo, & describe in
tabulis cordis tui: & invé-
nies grátiam, & discipli-
nam bonam, coram Deo
& hominibus. Habe fidú-
ciam in Dómino ex toto
corde tuo, & ne innitáris
prudéntiæ tuæ. In ómni-
bus viis tuis cógita illum,
& ipse diriget gressus tuos.
Ne sis sapiens apud temet-
ipsum: time Deum, & re-
cede à malo: sánitas quippe
erit umbilico tuo, & irri-
gatio óssium tuórum. Ho-
nóra Dóminum de tua
substantia, & de primitiis
ómnium frugum tuárum da
ei: & implebuntur hórrea
tua faturitate, & vino tor-
culária tua redundábunt.
Disciplinam Dómini, fili
mi, ne abjicias: nec defi-
cias cum ab eo corríperis:
quem enim diligit Dómi-
nus, corrípit: & quasi
pater in filio, cómplacet
sibi.

Sermo sancti Gregórii
Nysseni.

Oratio de sancto Theo-
doro.

LECTIO III.

Consideráte, hujus puri
cultus ministri studi-
si, quanta res sit justus,
quámque multas consequá-
tur remuneratiónes: & có-
gnito pietátis fructu, imi-

tâmini consilium, & aspirate ad animum & voluntatem eorum, qui ita præ cæteris honorantur. Cui regum talis honor habetur? Quis est ex iis qui supra modum inter homines excellere visi sunt, qui tali memoriâ celebratur? Quis Imperatorum, qui urbes munitas cepérunt, nationes innúmeras subjecerunt, adeò decantatus, & famâ celebratus est?

DIE TERTIA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. c. 3. v. 13. ad 22.

BEATUS homo qui invenit sapientiam, & qui affluit prudentiâ: melior est acquisitio ejus negotiatione argenti, & auri primi & purissimi fructus ejus: pretiosior est cunctis opibus: & omnia quæ desiderantur, huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera ejus, & in sinistra illius divitiæ & glória. Viæ ejus viæ pulchræ, & omnes semitæ illius pacificæ. Lignum vitæ est his qui apprehenderint eam: & qui tenuerint eam, beatus. Dominus sapientiâ fundavit terram, stabilivit cœlos prudentiâ. Sapientiâ illius eruperunt abyssi, & nubes rore concrescunt. Fili mi, ne effluant hæc ab oculis tuis: Custodi legem atque consilium: & erit vita animæ

tux, & grátia faucibus tuis.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

De Martyribus.

LECTIO III.

QUI Sanctorum mérita religiosâ caritate miratur, quique Justorum glórias frequenti laude colloquitur, eorum mores sanctos atque justitiam imitatur; quoniam quem delectat Sancti alicujus méritum, delectare debet par circa Dei cultum obsequiū. Quare aut imitari debet, si laudat; aut laudare non debet, si imitari detractat: ut qui alium laudat, laudabilem se reddat; & qui Sanctorum mérita admiratur, mirabilis ipse vitæ sanctitate reddatur: nam si propterea justos fidelesque diligimus, quod in ipsis justitiam fidemque suspicimus; possumus nos quoque esse quod sunt, si faciamus ipsi quod faciunt.

DIE QUARTA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. c. 4. v. 1. ad 9.

AUDITE, filii, disciplinam patris, & attendite ut sciatis prudentiam. Donum bonum tribuam vobis, legem meam ne derelinquatis. Nam & ego filius fui patris mei, tenellus, & unigenitus coram matre mea: & docebat me atque dicebat: Suscipiat verba mea

cor tuum, custodi præcepta mea; & vives. Pösside sapiëntiam, pösside prudëntiam; ne obliviscáris, neque declínes à verbis oris mei. Ne dimittas eam, & custodiet te: dilige eam, & conservábit te. Príncipium sapiëntiæ, pösside sapiëntiam: & in omni posséssione tua, acquire prudëntiam; árrípe illam, & exaltábit te: glorificáberis ab ea, cum eam fueris amplexátus: dabit cápiti tuo augménta gratiarum, & coroná ínclýtá protéget te.

Sermo sancti Hierónymi
Presbýteri.

Adversus Vigilantium.

LECTIO III.

Dicis in libello tuo, quòd dum vivimus, mútuò pro nobis oráre pössumus; postquàm autem mórtui fuérimus, nullíus sit pro álio exaudiénda orátio. Si Apóstoli & Mártyres adhuc in corpore constitúti, possunt oráre pro cæteris, quando pro se adhuc debent esse solíciti; quantò magis post coronas, victórias, & triúmphos? Unus homo Móyses sexcéntis millibus armatórum impetrat à Deo véniam: & Stéphanus imitátor Dómini sui, & primus Martyr in Christo, pro persecutóribus véniam deprecátur: & postquàm cum Christo esse cœperint, minús valébunt?

DIE QUINTA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. c. 4. v. 10.
ad 19.

Audi, fili mi, & súscipe verba mea, ut multiplicéntur tibi anni vite. Viam sapiëntiæ monstrábo tibi, ducam te per sémítas æquitátis: quas cum ingréssus fuéris, non arctábuntur gressus tui, & currens non habébis offéndiculum. Tene disciplinam, ne dimittas eam; custodi illam, quia ipsa est vita tua. Ne delectéris in sémítis impiórum, nec tibi pláceat malórum via. Fuge ab ea, nec tránseas per illam: declína, & desere eam; non enim dormiunt nisi malefécérunt: & rápítur somnus ab eis nisi supplantáverint; cómedunt panem impietátis, & vinum iniquitátis bibunt. Justórum autem sémíta, quasi lux spléndens, procédit, & creşcit usque ad perfectam diem. Via impiórum tenebrósa: nesciunt ubi córruant.

Sermo sancti Basílii
Epíscopi.

Homil. in 40. Martyres.
n. 8.

LECTIO III.

Parátum est híc auxílium Christiánis, exércitus tropæa gestántium, chorus laudes divínas celebrántium. Qui angústia áliquâ prémitur, ad hos confúgit, qui lætátur, recúrrit ad eos.

Clem: ille quidem, ut à malis liberetur, hic verò, ut res sibi secundæ esse pergant. Hic mulier pia pro liberis orans deprehenditur: peregrinanti marito reditum, infirmo salutem petit. O chorus sanctus! ô sacer ordo! ô confertissimum & infractum agmen! ô communes generis humani custodes! boni curarum socii, precum fautores, legati potentissimi, stellæ orbis terrarum, Ecclesiarum flores! Non vos terra operuit, sed cælum suscepit.

DIE SEXTA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiõrum.

LECTIO II. c. 4. v. 20.
ad finem.

Fili mi, ausculta sermones meos, & ad eloquia mea inclina aurem tuam; ne recedant ab oculis tuis, custodi ea in medio cordis tui: vita enim sunt inveniẽtibus ea, & universæ carni sanitas. Omni custodiã serva cor tuum, quia ex ipso vita procedit. Remove à te os pravum, & detrahentia labia sint procul à te. Oculi tui recta videant, & palpebræ tuæ præcedant gressus tuos. Dirige semitam pedibus tuis, & omnes viæ tuæ stabiliẽntur. Ne declines ad dexteram, neque ad sinistram: averte pedem tuum à malo; vias enim, quæ à dextris sunt, novit Dominus: perversæ

verò sunt quæ à sinistris sunt. Ipse autem rectos faciet cursus tuos, itinera autem tua in pace producet.

Sermo sancti Clementis

Papæ & Martyris.

Epist. I. ad Cor. c. 32.

33.

LECTIO III.

Il glóriam & amplitudinem consecuti sunt, non per seipsos, aut ópera sua, aut iustas actiões quas fecerunt, sed per voluntatem Dei. Et nos igitur ex voluntate illius in Christo Jesu vocati, non per nos ipsos iusti efficimur, neque per sapiẽtiam nostram, aut intelligẽtiam, aut pietatem, aut ópera quæ in cordis sanctitate operati sumus; sed per fidem, per quam cunctos, qui unquam iusti fuerunt, justificavit Deus omnipotens. Quid igitur faciemus, fratres? cessabimus à bonis operibus, & caritatem derelinquemus? neutiquam hoc à nobis fieri permittat Dominus: sed cum diligẽtia & alacritate festinemus omne opus bonum perficere. Videamus quòd in bonis operibus ornati fuerunt omnes iusti. Et ipse Dominus cum se operibus decorasset, gavisus est. Habentes itaque hoc exemplar, impigre ad voluntatem ejus accedamus; ex totis viribus nostris operemur opus iustitiæ.

DIE SEPTIMA

Intra Octavam.

De Libro Proverbiórum.

LECTIO II. c. 16. v. 1.

ad 9.

Hominis est animam præparare; & Domini gubernare linguam. Omnes viæ hominis patent oculis ejus; spirituum ponderator est Dominus. Revela Domino opera tua, & dirigentur cogitationes tuæ. Univerſa propter ſemetipſum operatus eſt Dominus, impium quoque ad diem malum. Abominatio Domini eſt omnis arrogans: etiãſi manus ad manum fuerit, non eſt innocens. Initium viæ bonæ, facere juſtitiam: accepta eſt autem apud Deum, magis quàm immolare hoſtias. Miſericordiã & veritate redimitur iniquitas: & in timore Domini declinatur à malo. Cum placuerint Domino viæ hominis, inimicos quoque ejus convertet ad pacem. Melius eſt parum cum juſtitia, quàm multi fructus cum iniquitate. Cor hominis diſponit viam ſuam; ſed Domini eſt dirigere grefſus ejus.

Sermo ſancti Auguſtini
Epíſcopi.

Tract. 1. in Epíſt. Joan. n. 8.

LECTIO III.

Joannes quid dixit? Et, ſi quis peccáverit, Advocatum habemus apud Patrem, Jeſum Chriſtum Juſtum. Sed dicet aliquis:

Ergo Sancti non petunt pro nobis? Ergo Epíſcopi & Præpoſiti non petunt pro pópulo? Sed attendite Scripturas, & videte quia & Præpoſiti commendant ſe pópulo. Nam Apóſtolus dicit plebi: Orantes ſimul & pro nobis. Orat Apóſtolus pro plebe: orat plebs pro Apóſtolo. Oramus pro vobis, fratres, ſed & vos orate pro nobis: invicem pro ſe omnia membra orent; caput pro omnibus interpellet.

AD VESPERAS. *Omnia ut in I. Vesperis Feſti, ſervato ritu Duplici majori.*

IN OCTAVA

Feſti Patroni vel Patronæ.

Duplex majus.

Omnia ut in die, exceptis quæ ſequentur, et ſervato ritu Duplici majori.

Pſalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo ſancti Bernárdi
Abbátis.

Serm. 5. in Feſt. ann. SS.
n. 6.

LECTIO IV.

Excitemur aliquando; fratres; reſurgamus cum Chriſto, quæramus quæ ſuſum ſunt; quæ ſuſum ſunt ſapiamus. Deſideremus deſiderantes nos, properemus ad præſtolantes nos; expectantes nos, votis præoccupemus animorum. Ecce enim nihil in

hac nostra communione securitatis, nihil perfectionis, nihil quietis : & tamen hic quoque quam bonum & quam jucundum, habitare fratres in unum ! Quidquid enim, sive interius, sive exterius, molestum occurrit, ipso utique tam germanorum consortio fratrum, cum quibus est nobis cor unum & anima una in Deum, tolerabilius invenitur. Quam dulcior erit, quam delectabilius, quam beatior unio, ubi nulla suspicio esse poterit, nulla dissensionis occasio, ubi omnes perfecta caritas indissolubili fœdere colligabit !

LECTIO V. n. 10.

UT eam gloriam nobis sperare liceat, & ad tantam beatitudinem aspirare, summopere nobis desideranda sunt suffragia Sanctorum : ut quod possibilitas nostra non obtinet, eorum nobis intercessione donetur. Misereamini mei, misereamini mei, saltem vos, amici mei : nostis ipsi periculum nostrum : nostis figmentum nostrum : nostis ignorantiam nostram, & dolos adversariorum : nostis eorum impetus & nostram fragilitatem. Vobis enim loquor, qui in eadem tentatione fuistis ; qui eodem superastis confictus, eodem laqueos evastistis ; qui didicistis ex his quæ passi estis compassi-

nem.

LECTIO VI. n. 10. 11.

ET si de Angelis mihi arbitror præsumendum, ob spiritalis substantiæ & rationalis formæ similitudinem ; ampliiori tamen fiduciâ ad eos mihi reor vertendum, quos habere me noverim & in ipsa humanitate consortes ; ut oporteat eos familiarius & specialius misereri ossi de omnibus suis, & carni de carne sua. Absit, absit à vobis, animæ sanctæ, Ægyptia illa crudelitas pincernæ Pharaonis, qui in gradum pristinum restitutus, statim oblitus est Joseph sancti, qui in carcere tenebatur. Non enim erant unius capitis membra, nec aliqua pars fideli cum infideli, aut ulla societas Israelitæ ad Ægyptium. Nos quoque, si non sumus ipsius capitis membra, cujus & Sancti, unde eis tam sollemnibus votis, & tanto gratulamur affectu ? Hæc igitur nostra & eorum coherrentia est, ut nos gratulemur eis, ipsi compatiantur nobis : nos devotâ meditatione regnemus in eis, ipsi in nobis & pro nobis militent piâ interventione.

IN III. NOCTURNO.

De Libro Sapientiæ.

LECTIO VII. c. 4. v. 1. ad 6.

Quam pulchra est casta generatio cum claritate ! immortalis est enim memoria illius ; quoniam

& apud Deum nota est, & apud homines. Cum præsens est, imitantur illam; & desiderant eam, cum se eduxerit; & in perpetuum coronatæ triumphat incoinquinatorum certaminum præmium vincens. Multigena autem impiorum multitudo non erit utilis, & spuria vitulamina non dabunt radices altæ, nec stabile firmamentum collocabunt. Et si in ramis in tempore germinaverint, infirmè posita, à vento commovebuntur, & à nimietate ventorum eradicabuntur. Confringentur enim rami inconsummati, & fructus illorum inutiles, & acerbis ad manducandum, & ad nihilum apti. Ex iniquis enim somnis filii qui nascuntur, testes sunt nequitie adversus parentes in interrogazione sua.

LECTIO VIII. v. 7. ad 14.

Justus autem si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis est, non diuturna, neque annorum numero computata: cani autem sunt sensus hominis; & ætas senectutis vita immaculata. Placens Deo factus est dilectus, & vivens inter peccatores transfatus est: raptus est ne malitia mutaret intellectum ejus, aut ne fictio deciperet animam illius. Fascinatio enim nugacitatis ob-

scurat bona, & inconstancia concupiscentie transvertit sensum sine malitia. Consummatus in brevi explevit tempora multa: placita enim erat Deo anima illius; propter hoc prope-ravit educere illum de medio iniquitatum.

LECTIO sancti Evangelii secundum Lucam.

LECTIO LX. c. xi. v. 5. ad 10.

Oratio perseverans omnia impetrat.

Dixit Jesus discipulis suis: Quis vestrum habebit amicum, & ibit ad illum mediâ nocte, & dicet illi: Amice, commoda mihi tres panes? Et reliqua. Homilia sancti Ambrosii Episcopi.

Lib. 7. in Luc. n. 87. 88.

Alius præcepti locus est, ut omnibus momentis, non solum diebus, sed etiam noctibus, oratio deferatur. Vides enim quod ille qui mediâ nocte perrexit, tres panes ab amico suo postulans, & in ipsa petendi intentione persistens, non defraudetur orationis. Qui sunt isti tres panes, nisi mysterii celestis alimentum? Quod si diligas Dominum Deum tuum, non solum tibi, sed etiam aliis poteris emereri. Quis autem amicior nobis, quam qui pro nobis corpus suum tradidit? ab hoc mediâ nocte panes David petiit, & accepit.

Anniversarium Dedicationis Ecclesiæ. 1xxxv

Pétit quando dicebat : semper vigilátem. Et idem
Médiâ nocte surgébam ad scriptórum memores , nó-
confiténdum tibi. Neque ctibus ac diébus orationi
enim tímuit ne excitáret instántes , peccáris nostris
dormiétem , quem scit véniam postulémus.

IN ANNIVERSARIO
DEDICATIONIS ECCLESIAE.

SOLEMNE MAJUS.

Si sit ipsa dies Dedicationis Ecclesiæ, Officium fit ritu Annuali, & tunc incipit tantummodò ad Sextam, dedicatâ scilicet Ecclesiâ. Horæ autem quæ præcedunt Dedicationem, dicuntur de Dominica, vel de Festo occurrente.

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Feria.

Anciphona. 8. toni G.

Æ Dificávit Noë altáre Dómino; & tollens de cunctis pecóribus & volúcribus mundis, obtulit holocausta super altáre. *Gen. 8. 20.*

Ant. 1. J. Ædificávit Abram altáre Dómino, & invocávit nomen ejus. *Gen. 12. 8.*

Ant. 3. E. Ædificávit Isaac altáre; & invocáto nómine Dómini, exténdit tabernáculum. *Gen. 26. 25.*

Ant. 2. D. Surgens Jacob manè tulit lápidem quem supposúerat cápiti suo, & eréxit in titulum, fundens óleum desuper. *Gen. 28. 18.*

Ant. 8. c. Complévit

Móyses Tabernáculum, & eréxit illud, unxitque & sanctificávit cum ómnibus vasis suis, altáre similiter & ómnia vasa ejus. *Num. 7. 1.*

CAPITULUM. *Aggai. 1. 7. 8.*

HÆc dicit Dóminus exercituum: Pónite corda vestra super vias vestras: ascéndite in montem, portáte ligna, & ædificáte Domum: & acceptábilis mihi erit, & gloriificábor, dicit Dóminus.

Ps. Dixit David ad Salomónem: * Fili mi, voluntatis meæ fuit, ut ædificáres Domum nómini Dómini Dei mei. 1. Par. 22. 7. 7. Pétiiit David ut inveniret Tabernáculum Deo Jacob. Act. 7. 46. * Fili. Glória. Resumitur. Ps. Dixit.

HYMNUS.

SI STE, qui sanctam próperas ad Ædem; Mýstico postquàm sacra facta ritu,

Scis Dei quòd sit Domus, & Tonántis

Altera Sedes?

Cujus in cælo thro-

{xxxvj} *Anniversarium Dedicationis Ecclesiae.*

nus est perennis,

Parva vult terris habitare
recta:

Incapax claudi, latet hos-
pes, arcto

Clausus in orbe.

Non malos ultor venit
inter ignes;

Non nigra nimbi tonat è
procèlla:

Nec minùs credas plácido
verènda

Númine templa.

QUI D vetus fluxit cruor
hostiàrum?

Pristinæ cessent holocausta
Legis:

Astat hic aris, simul &
Sacerdos,

Hóstia Christus.

QUI D venis, audax?
procul hinc profanus;

Sancta ni fletùs lavet unda
crimen.

Munda quàm multis jubet
esse mundum

Vóciбус ædes!

TRINE, quæ sanctis
tibi thura fumant

Ædibus, grato pláceant
odóre;

Et pluant pingues resoluta
lætis

Núbibus imbres.

Amen.

¶ DÍligit Dóminus por-
tas Sion, &c. Super ómnia ta-
bernácula Jacob. Ps. 86. 2.

Ad Magnificat, Ant. 2.

D. * Cæpit Sálomon ædi-
ficáre Domum Dómini in
Jerúsalem in monte Mória,
qui demonstrátus fúerat
David patri ejus. 2. Par.
3. 1.

Oratio.

DEUS, qui de vivis &
elèctis lapídbus ætér-
num majestáti tuæ præpa-
ras habitáculum, auxiliáre
pópulo tuo supplicáti; ut
quod Ecclesiæ tuæ corpo-
rálibus próficit spátiis,
spirituálibus amplifíetur
augméntis; Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio
Dominicæ occurrentis, per
Antiphonam quæ est in Ves-
peris Sabbati, ¶. & Orat.
convenientem.

COMPLETORIUM. habe-
tur post II. Vesperas, eo solo
discrimine quòd hic dicun-
tur Psalmi de Feria.

AD OFFICIUM

NOCTURNUM.

Invitatorium: Dóminum
in Templo sancto suo, * Ve-
níte, adorémus. Habac.
2. 20.

Psalmus, Veníte, p. 2.
ritu solemni.

HYMNUS.

ECCE sedes hic To-
nántis;

Ecce cœli jánuæ:

Híc, sacerdos, ara, tem-
plum,

Híc Deus fit hóstia:

Incruentâ morte, jugis

Híc amor litat Deum.

QUALIS ara, quanta
sedes,

Ipsíus capax Dei!

Quem nec univérſa terra;

Omne nec cœlum capit,

Orbe parvo se coarctans

Híc latére sústinet.

QUAM libénter híc pu-
dícis.

Anniversarium Dedicationis Ecclesie. LXXVII

Insertit se córdibus !
Hic amántis tota Christi
Exerit se caritas ;
Hic Pater caros sedére
Gestit inter filios.

HINC facéssé, quem pro-
 fána

Pólluit contágio ;
Neu sacrum transíre li-
 men

Inquinátus aúdeas :
Ultor, astat cum flagél-
 lis ,

Púniens fontes Deus.

SIT perénis laus Pa-
 rénti ;

Sit perénis Fílió ;
Laus tibi, qui nectis am-
 bos ,

Sit perénis , Spíritus ,
Chrísma cujus nos inún-
 gens ,

Viva templa cónsecrat.
 Amen.

IN I. NOCTURNO.

*In Ps. 5. Verba mea aú-
 ribus pécipe , p. 66.*

*Ant. 1. f. Magna erit
 glória Domús istíus novís-
 simæ plusquàm primæ , di-
 cit Dóminus exercítuum ;
 & in loco isto dabo pacem.*

Aggæi. 2. 10.

*In Ps. 23. Dómini est
 terra , p. 112.*

*Ant. 2. D. Dabo sancti-
 ficaciónem meam in mé-
 dio eórum in perpétuum ; &
 erit Tabernáculum meum
 in eis. Ezech. 37. 26. 27.*

*In Ps. 25. Júdica me ,
 Dómine, quóniam, p. 124.*

*Ant. 7. d. Habitábo in
 médio filíorum Israël, eró-
 que eis Deus , & scient*

quia ego Dóminus Deus
 eórum. *Exod. 29. 45. 46.*

*ψ. Transíbo in locum Ta-
 bernáculi admirábilis , &
 Usque ad Domum Dei.*
Pf. 41. 5.

*De Libro secúndo Paralí-
 pómenon.*

LECTIO L. c. 7. v. 1. ad 5.

CUm compléssét Sáló-
 mon fundens preces ,
 ignis descéndit de cælo, &
 devorávit holocausta & víc-
 timas ; & majéstas Dómini
 implévit domum. Nec pó-
 terant Sacerdótes ingredi
 templum Dómini, eò quòd
 impléssét majéstas Dómini
 templum Dómini. Sed &
 omnes filii Israël vidébant
 descendéntem ignem, &
 glóriam Dómini super do-
 mum : & corruéntes proni
 in terram super pavimén-
 tum stratum lápide , ado-
 ravérunt , & laudavérunt
 Dóminum : Quóniam bo-
 nus, quóniam in séculum
 misericórdia ejus. Rex au-
 tem , & omnis pópulus ,
 immolábant víctimas co-
 ram Dómino. Maetávit ígi-
 tur Rex Sálomon hóstias ,
 boum vigínti duo míllia ,
 arietum centum vigínti
 míllia ; & dedicávit do-
 mum Dei Rex & , univérsus
 pópulus.

*ψ. j. Scient gentes quia
 ego Dóminus Sanctificá-
 tor Israël. * Cúm fúerit
 sanctificátio mea in mé-
 dio eórum in perpétuum.*
*Ezech. 37. 28. ψ. De omni-
 re quancúmque petierint.*

lxxxviii] Anniversarium Dedicationis Ecclesie:

fiet illis. *Matt.* 18. 19. *

Cum. Glória. * Cum.

LECTIO II. v. 6. ad 9.

Sacerdotes autem stabant in officiis suis: & Levitæ in organis carminum Domini, quæ fecit David rex ad laudandum Dominum: Quoniam in æternum misericordia ejus; hymnos David canentes per manus suas. Porro Sacerdotes canebant tubis ante eos, cunctisque Israël stabat. Sanctificavit quoque Salomon medium atrii ante templum Domini: obtulerat enim ibi holocausta, & adipem pacificorum; quia altare æneum quod fecerat, non poterat sustinere holocausta, & sacrificia, & adipem. Fecit ergo Salomon solemnitatem in tempore illo septem diebus, & omnis Israël cum eo, ecclesia magna valde, ab introitu Emath usque ad torrentem Ægypti. Fecitque die octavo collectam, eò quod dedicasset altare septem diebus, & solemnitatem celebrasset diebus septem.

R. ij. In templo hoc & in Jerusaleme quam elegi de cunctis tribubus Israël, ponam nomen meum in sempiternum; * Et ultra non faciam commoveri pedem Israël. 4. *Reg.* 21. 7. 8. *Ps.* Ero vobis in Patrem, & vos eritis mihi in filios & filias. 2. *Cor.* 6. 18. * Et ultra. Glória. * Et ultra.

LECTIO III. v. 12. ad 16.

Apparuit autem Salomoni Dominus nocte, & ait: Audivi orationem tuam, & elegi locum istum mihi in domum sacrificii. Si clausero coelum, & pluvia non fluxerit, & mandavero & præcepero locustæ ut devoret terram, & misero pestilentiam in populum meum; conversus autem populus meus, super quos invocatum est nomen meum, deprecatus me fuerit, & exquisierit faciem meam, & egerit poenitentiam à viis suis pessimis; & ego exaudiam de cælo, & propitius ero peccatis eorum, & sanabo terram eorum. Oculi quoque mei erunt aperti, & aures meæ erectæ ad orationem ejus, qui in loco isto oraverit: elegi enim, & sanctificavi locum istum, ut sit nomen meum ibi in sempiternum, & permaneant oculi mei, & cor meum ibi cunctis diebus.

R. iij. Habitabo vobiscum in loco isto, * In terra quam dedi patribus vestris à sæculo, & usque in sæculum. *Jer.* 7. 7. *Ps.* Et vos coedificamini in habitaculum Dei in Spiritu. *Eph.* 2. 22. * In terra. Glória. *Resumitur R.* Habitabo.

IN II. NOCTURNO.

In *Psf.* 28. Afferte Domino, filii Dei, p. 86.

Ant. 3. a. Non poterant

Anniversarium Dedicationis Ecclesiae. lxxxix

rdotes ingredi Tem-
Dómini, eò quòd
isset majestas Dómini
plum Dómini. 2. *Par.*

Pf. 45. Deus noster,
gium & virtus, p. 96.
t. 2. D. Omnes filii
l vidébant descendén-
ignem, & glóriam
ni super Domum. 2.

7. 3.
Pf. 47. Magnus Dó-
s & laudábilis, p. 138.
t. 4. a. Dedicávit Do-
Dei Rex, & uni-
spópulus: Sacerdotes
n stabant in officiis
2. *Par.* 7. 5. 6.

Sanctificávit Taber-
lum suum Altíssimus:
Deus in médio ejus.
5. 5. 6.
no sancti Bernárdi
Abbátis.
Dedic. Eccles. Serm.
1. n. 1.

LECTIO IV.

stivitas hodiérna, fra-
res, tantò nobis debet
levótior, quantò fa-
rior est. Nam cæteras
m Sanctórum solem-
es cum Ecclesiis áliis
nus commúnes; hæc
sic nobis est própria,
cèsse sit, vel à nobis
vel à némine celebrá-
ostra est, quia de Ec-
nostra: magis autem
a, quia de nobis ipsis.
mini fórfitan & eru-
tis celebrári festa de
: sed nolite fieri sicut
& mulus, quibus

non est intelléctus. Quid
enim lápidés isti potuerunt
sanctitátis habére, ut eó-
rum solémnia celebrémus?
Habent útique sanctitá-
tem, sed propter cörpera
vestra. An verò cörpera
vestra sancta esse quis dú-
bitet, quæ templum sancti
Spíritus sunt, ut sciat unuf-
quisque possidére vas suum
in sanctificatióne? Itaque
sanctæ sunt animæ propter
inhabitantem Spíritum Dei
in vobis; sancta sunt cór-
pora propter ánimas; san-
cta est étiam propter cór-
pora domus.

3. ju. Corruéntes proni
in terram super pavimén-
tum stratum lápide, ado-
ravérunt & laudavérunt
Dóminum; * Quóniam
bonus, quóniam in sécu-
lum misericórdia ejus. 2.
Par. 7. 3. *ÿ.* Implétum est
Templum fumo à majestate
Dei & de virtúte ejus.
Apoc. 15. 8. * Quóniam.
Glória. * Quóniam.

LECTIO V. n. 3. 4.

QUando domus ista per
manus Pontificum de-
dicáta est Dómino,
propter nos sinè-dúbio fa-
ctum est. In nobis proinde
spirituáliter impléri necesse
est, quæ in parietibus visi-
bíliter præcessérunt. Et si
vultis scire, hæc útique
sunt; aspérso, inscriptio,
inúnctio, illuminatio, be-
nedictio. Hæc quidem in
hac visibili domo fecére
Pontífices; hæc Christus

assists Pontifex futurorum bonorum invisibiliter quotidie operatur in nobis. Primò siquidem aspergit nos hyssopo, ut mundemur, lavemur, dealbemur. Lavat, inquam, nos in confessione, lavat nos lacrymarum imbre; lavat sudore poenitentiae: magis autem lavat nos aqua illa pretiosissima, quae de fonte pietatis, id est, ab ejus latere, emanavit. Non solum autem, sed inscribit digito Dei, in quo ejiciebat daemonia, haud dubium quin in Spiritu sancto. Inscribebat, inquam, legem suam, non jam in lapide, sed in tabulis cordis carnalibus, Propheticam implens promissionem, qua se pollicitus est ablatum cor lapideum, & carneum cor esse datum, id est, non durum, non obstinatum, non Judaicum; sed pium, sed mansuetum, sed tractabile, sed devotum.

¶ *v.* Salomoni subjecit Deus omnes hostes, ut conderet Domum in nomine suo, * Et pararet sanctitatem in sempiternum. *Eccli.* 47. 15. ¶ Christus dilexit Ecclesiam, & seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret. *Eph.* 5. 25. 26. * Et pararet. Gloria. * Et pararet.

LECTIO VI. n. 6.

Jam verò benedictionem quidem expecta-

mus in fine, quando aperiet manum suam, & implebit omne animal benedictione. Nam in quatuor praemissis merita constant, in benedictione sunt praemia. In benedictione tota complebitur gratia sanctificationis, quando jam in domum transibimus non manufactam, aeternam in caelis. Ipsa est quae construitur vivis ex lapidibus, Angelis scilicet & hominibus; simul enim aedificatio, & dedicatio ipsa complebitur.

¶ *vj.* Fecerunt dedicationem altaris diebus octo; * Et obtulerunt holocausta cum laetitia, & sacrificium salutaris & laudis. 1. *Mach.* 4. 56. ¶ Apertum est Templum Tabernaculi Testimonii. *Apoc.* 15. 5. * Et obtulerunt. Gloria. *Resumitur* ¶ *vj.* Fecerunt.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. 64. Te decet hymnus, Deus, in Sion, p. 97.

Ant. 7. d. Scripsit: Quia Domus mea Domus orationis vocabitur omnibus gentibus. *Marc.* 11. 17.

In Ps. 83. Quam dilecta tabernacula tua, p. 107.

Ant. 6. F. Si quis Templum Dei violaverit, disperdet illum Deus. 1. *Cor.* 3. 17.

In Ps. 86. Fundamenta ejus in montibus sanctis, p. 139.

Ant. 8. G. Quam tenet

Anniversarium Dedicationis Ecclesiæ.   xci

bilis est locus iste ! non est hic aliud , nisi Domus Dei & porta cœli. *Gen.* 28. 17.

ψ. Domum tuam decet sanctitudo , Dómine, *ψ.* In longitudinem dierum. *Pf.*

92. 5.

De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corinthios.

LECTIO VII. c. 3. v. 16. *ad finem.*

Nescitis quia templum Dei estis , & Spiritus Dei hábitat in vobis ? Si quis autem templum Dei violáverit , dispédat illum Deus. Templum enim Dei sanctum est , quod estis vos. Nemo se feducat : si quis vidétur inter vos sapiens esse in hoc século , stultus fiat , ut sit sapiens. Sapiéntia enim hujus mundi , stultitia est apud Deum. Scriptum est enim : Compréhendam sapiéntes in astútia eórum. Et iterum : Dóminus novit cogitationes sapiéntium , quóniam vanæ sunt. Nemo itaque gloriétur in homínibus : omnia enim vestra sunt , sive Paulus , sive Apóllo , sive Cephas , sive mundus , sive vira , sive mors , sive præséntia , sive futúra : omnia enim vestra sunt : vos autem Christi : Christus autem Dei.

ψ. vij. Qui habet in cœlis habitatióem , visitátor & adjútor est loci illius , & * Veniéntes ad maleficiéndum pércutit ac perdit.

2. *Mach.* 3. 39. *ψ.* Non intrábit in eam áliquid coinquinátum aut abominatióem fáciens. *Apoc.* 21. 27. * Veniéntes. Glória. * Veniéntes.

De Epístola prima beáti Petri Apóstoli.

LECTIO VII. c. 2. v. 1. *ad 10.*

Deponéntes omnem malítiam , & omnem dolum , & simulatióes , & invidias , & omnes detractiões , sicut modò géniti infántes , rationábile , sinè dolo lac concupiscite ; ut in eo crescátis in salútem : si tamen gustástis quóniam dulcis est Dóminus : ad quem accedéntes lápidem vivum , ab homínibus quidem reprobatum , à Deo autem electum & honorificátum , & ipsi , tanquam lápides vivi , superædificámini , domus spirituális , sacerdotium sanctum , offerre spirituáles hóstias , acceptábiles Deo per Jesum Christum. Propter quod contémnet Scriptúra : Ecce pono in Sion lápidem summum angulárem , electum , pretiósus : & qui crediderit in eum , non confundétur. Vobis igitur honor credéntibus : non credéntibus autem : Lapis quem reprobavérunt ædificántes , hic factus est in caput ánguli , & lapis offensionis , & petra scandali , his qui offéndunt verbo , nec credunt in qua

& positi sunt. Vos autem genus electum, regale sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis; ut virtutes annuntiatis ejus, qui de tenebris vos vocavit in admirabile lumen suum. Qui aliquando non populus, nunc autem populus Dei, qui non consecuti misericordiam, nunc autem misericordiam consecuti.

R. viij. Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israël: * Bonas facite vias vestras & studia vestra, & habitabo vobiscum in loco isto. *Jer. 7. 3. p.* Nolite facere Domum Patris mei domum negotiationis. *Joan. 2. 16.* * Bonas. Glória. * Bonas.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

LECTIO IX. c. 19. v. 1. ad 10.

Zachæus excipit Christum in domo sua.

Ingressus Jesus perambulabat Jéricho. Et ecce vir nomine Zachæus. Et reliqua.

Homilia sancti Augustini Episcopi.

Serm. 174. de Verb. Apost. n. 5.

Dominus, qui Zachæum in corde suscepit, in domum ejus dignatus est suscipi: & dixit: Zachæe, festinans descende, quoniam in domo tua oportet me manere. Magnum beneficium ille arbitrabatur,

Christum videre. Qui magnum & ineffabile beneficium putabat, transeuntem videre, subito meruit in domo habere. Infunditur gratia, operatur fides per dilectionem; suscipitur Christus in domum, qui jam habitabat in corde. Dicit Christo Zachæus: Domine, dimidium rerum mearum do pauperibus, & si quid aliquem fraudavi, quadruplum reddo. Quasi diceret, ideo mihi dimidium teneo, non quod habeam, sed underedam. Verè ecce quod est suscipere Jesum, in cor suscipere.

R. jx. Ibi magnificus est Dominus noster, * Locus fluviatorum, rivi latissimi & patentes. *Is. 33. 21. p.* Vidi sanctam Civitatem Jerusalem novam descendentem de coelo à Deo. *Apoc. 21. 2.* * Locus. Glória. *Responsum R. Ibi.*

AD LAUDES

MATUTINAS.

p. Sacerdotalis. In conspectu Angelorum psallam tibi, Domine; *R.* Adorabo ad Templum sanctum tuum. *Pf. 137. 1. 2.*

Psalmi de Dominica.

Ant. 3. a. Tu, Domine universorum, qui nullius indiges, voluisti Templum habitationis tue fieri in nobis. 2. *Mach. 14. 35.*

Ant. 6. F. Elegisti Domum istam, ad invocandum nomen tuum in ea, ut esset Domus orationis, &

Anniversarium Dedicationis Ecclesie. xciij

obsecrationis populo tuo.

1. *Mach.* 7. 37.

Ant. 6. F. Si cœlum & cœli cœlorum non te capiunt, quanto magis Dominus ista? 2. *Par.* 6. 18.

Ant. 7. d. Stabimus.

CANTICUM TOBIÆ. c. 13.

v. 11. ad finem.

Jerusalem celestis laus & descriptio.

Jerusalem, civitas Dei... luce spléndidâ fulgêbis; * & omnes fines terræ adorabunt te.

Nationes ex longinquo ad te venient: & mûnera deferentes, adorabunt in te Dominum, * & terram tuam in sanctificationem habebunt.

Nomen enim magnum * invocabunt in te.

Maledicti erunt qui contempserint te; & condemnati erunt omnes qui blasphemaverint te; * benedictique erunt qui ædificaverint te.

Tu autem lætaberis in filiis tuis, * quoniam omnes benedicentur, & congregabuntur ad Dominum.

Beati omnes qui diligunt te, * & qui gaudent super pacem tua.

Anima mea benedic Dominum, * quoniam liberavit Jerusalem civitatem suam à cunctis tribulationibus ejus Dominus Deus noster.

Beatus ero, si fuerint reliquæ seminis mei, * ad videndam claritatem Jerusalem.

Portæ Jerusalem ex sapphiro & smaragdo ædificabuntur: * & ex lapide pretioso omnis circuitus murorum ejus.

Ex lapide candido & mundo omnes plateæ ejus stentur: * & per vicos ejus Alleluia cantabitur.

Benedictus Dominus, qui exaltavit eam; * & sit regnum ejus in sæcula sæculorum super eam. Amen.

Ant. Stabimus coram Domino hac in conspectu tuo, in qua invocatum est nomen tuum, & clamabimus ad te in tribulationibus nostris. 2. *Par.* 20. 9.

Ant. 1. f. Aperiantur oculi tui, & aures tuæ intente sint ad orationem quæ fit in loco isto. 2. *Par.* 6. 40.

CAPITULUM. Zach. 8. 3.

Hæc dicit Dominus exercituum: Reversus sum ad Sion, & habitabo in medio Jerusalem: & vocabitur Jerusalem Civitas veritatis, & Mons Domini exercituum, Mons sanctificatus.

Hymnus. G.

PATRIS æterni Soboles coæva,
Dum tuæ sacros pia plebs honores
Ædis instaurat, Deus alme, nostris
Annue votis.

Hic sacri fontis latices
ab ortu
Inditi purgant maculam
reatus;

xciv *Anniversarium Dedicationis Ecclesie.*

Hic & infusum nova mem-
bra Christo
Chrisma coaptat.

Hic sua pascit populos
fideles

Carne, qui mundi scelus
omne tollit

Agnus, & fusi pretium
crucis

Ipse propinat.

Hic salus ægris animis
paratur,

Hic reos iudex facilis relá-
xat;

Atque lethalem rediviva
pellit

Gratia culpam.

Cujus in cælo thro-
nus est perennis,

Incolit parvam Deus altus
ædem.

Hic adorator sibi quisque
sedem

Præparat astris.

Nullus hanc turbo
quatit, irruentis

Nulla vis nimbi, rapidive
fluctus;

Cedit hanc contra furor in-
ferorum

Irritus omnis.

Laus Deo, virtus, ho-
nor, & potestas,

Una sit Patri, parilique
Proli,

Par sit, amborum, tibi,
nexus, omni,

Spiritus, ævo. Amen.

✠. Quam dilecta taber-
nacula tua, Domine virtú-

tum! R. Concupiscit & dé-
ficit anima mea in átria

Dómini. Ps. 83. 2. 3.

Ad Benedictus, Ant.

2. D.* Sint oculi tui aperti,

Dómine, super Domum
hanc nocte ac die, super
Domum de qua dixisti:
Erit nomen meum ibi. 3.
Reg. 8. 29.

Oratio.

Deus, qui nobis per an-
gulos annos hujus san-
cti Templi tui consecrati-
onis réparas diem, & facis
semper mystériis, repræ-
sentas incólumes; exaudi
preces populi tui, & præsta;
ut quisquis hoc Templum
beneficia petiturus ingre-
ditur, cuncta se impetrasse
lætetur; Per Dóminum.

*Ipsa die Dedicationis &
per Octavam, loco præce-
dentis Orationis, dicitur
sequens*

Oratio.

Deus, qui invisibiliter
omnia continens, pro
salute generis humani signa
tue poténtiæ visibiliter
ostendis, Templum hoc po-
tentiâ tue inhabitationis
illústra; & concède, ut
omnes qui huc deprecaturi
convéniant, ex quacúmque
tribulatione ad te clamá-
verint, consolatiónis tue
beneficia consequántur;
Per Dóminum.

*Deinde fit Commemoratio
Dominicæ, per Lectiorem
Evangelii cum Homilia,
Ant. V. & Orationem, ut
in Proprio de Tempore.*

AD PRIMAM.

*Psalmi de Dominica. Es-
sic ad Tertiam, Sextam &
Nonam.*

Ant. 1. a. Quàm pulchra

Anniversarium Dedicationis Ecclesiæ. xcv

tabernacula tua, Jacob, & sentoria tua, Israël! Num. 24. 5.

CAPITULUM. Deut. 12. 5. 6.

AD locum quem elegerit Dominus Deus vester de cunctis tribubus vestris, ut ponat nomen suum ibi, & habitet in eo, venietis, & offeretis in loco illo holocausta & victimas vestras.

In R. brevi. V. Respice de Sanctuario tuo. Deut. 26. 15.

Cetera ut in Psalterio, p. 19. & 20.

C A N O N.

Ex Concilio Tridentino. Anno 1562. Sess. 22. De Sacrif. Missæ.

Seculares omnes actiones, vana atque adeo profana colloquia, deambulationes, strepitus, clamores arceant ab Ecclesiis Episcopi; ut Domus Dei vere Domus orationis esse videatur ac dici possit.

A D T E R T I A M.

Ant. 7. d. Ergone credibile est, ut habitet Deus cum hominibus super terram? 2. Par. 6. 18.

CAPITULUM. Bar. 3. 24. 25.

O Israël! quam magna est Domus Dei & ingens locus possessionis ejus! magnus est & non habet finem, excelsus & immensus.

R. breve. Replebimur in bonis domus tuæ, Domi-

ne. * Allelúia, allelúia. R. Replebimur. V. Sanctum est Templum tuum, mirabile in æquitate. * Allelúia. Glória. R. Replebimur. Ps. 64. 5. 6.

V. Inhabitabo in Tabernaculo tuo in sæcula; R. Protegar in velamento alarum tuarum. Ps. 60. 5.

A D S E X T A M.

Ant. 3. a. Opus grande est; neque enim homini præparatur habitatio, sed Deo. 1. Par. 29. 1.

CAPITULUM. Is. 33. 20. Respice Sion civitatem solemnitatis nostræ: oculi tui videbunt Jerusalem habitationem opulentam, tabernaculum quod nequáquam transferri poterit.

R. breve. Quis ascendet in montem Domini? * Allelúia, allelúia. R. Quis. V. Aut quis stabit in loco sancto ejus? * Allelúia. Glória. R. Quis. Ps. 23. 3.

V. Innocens manibus & mundo corde, R. Hic accipiet benedictionem à Domino. Ps. 23. 4. 5.

A D N O N A M.

Ant. 2. D. Beati omnes qui diligunt te, civitas Dei, & qui gaudent super pace tua. Tob. 13. 18.

CAPITULUM. Apoc. 21. 3. Ecce Tabernaculum Dei cum hominibus, & habitabit cum eis: & ipsi populus ejus erunt, & ipse Deus cum eis, erit eorum Deus.

xcvj *Anniversarium Dedicationis Ecclesiæ.*

R. breve. Beáti qui hábitant in Domo tua, Dómine, * Allelúia, allelúia.

R. Beáti. *ψ.* In sécula séculórum laudábunt te. * Allelúia. Glória. *R. Beáti.* *Pf.* 83. 5.

ψ. Introibo in Domum tuam in holocaustis; *R.* Reddam tibi vota mea. *Pf.* 65. 13.

AD VESPERAS.

In Pf. 115. Crédidi, propter quod locútus sum, p. 109.

Ant. 1. J. Habémus Domum non manufactam æternam in cælis. 2. *Cor.* 5. 1.

In Pf. 121. Latátus sum in his quæ dicta sunt mihi, p. 151.

Ant. 3. E. Structúra muri ejus ex lápide jáspide: ipsa verò civitas aurum mundum símile vitro mundo. *Apoc.* 21. 18.

In Pf. 131. Meménto, Dómine, David, p. 110.

Ant. 5. a. In médio plateæ ejus, & ex utrâque parte flúminis, lignum vitæ. *Apoc.* 22. 2.

In divis. *Pf.* 131. Jurávit Dóminus David veritatem. p. 111.

Ant. 2. D. Dóminus Deus omnípotens Templum illius est, & Agnus. *Apoc.* 21. 22.

In Pf. 147. Lauda, Jerúsalem, Dóminum, p. 102.

Ant. 8. G. Omne maledíctum non erit ámplius: sed sedes Dei & Agni in illa erunt, & servi ejus sér-

vient illi. *Apoc.* 22. 3.

CAPITULUM. 2. Petri

3. 14. 15.
Propter quod, caríssimi, hæc expectántes, fatágite immaculáti & invioláti ei inveníri in pace; & Dómini nostri longanimitátem salútem arbitramini.

H Y M N U S.

URBIS beáta, verapacis Vísio, Jerúsalem, Quanta surgit! celsa faxis Cónditur vivéntibus: Quæ polívit, hæc coáptat Sédibus suis Deus.

SINGULIS ex margaritis

Singulæ portæ nitent: Murus omnis fulget auro, Fulget uniónibus: Anguláris petra Christus Fundat urbis mœnia.

EJUS est sol cælus Agnus,

Ejus est templum Deus: Æmulántes híc Beáti Purióres Spíritus, Laude jugi Numen unum Térque Sanctum cóncinnunt.

UNDE QUÆQUE sunt apérta

Civitátis óstia: Quísqvis ambit huc venis Inferique mœnibus, Antè duris híc probári Débuit labóribus.

SIT perénis laus Patrénti;

Sit perénis Fílio; Laus tibi, qui nectis ambobos,

Sit perénis, Spíritus;

Christus

Aniſverſarium Dedicationis Eccleſiæ.   **xvii**

Chriſma cujus nos inún-
gens ,
Viva templa cónſecrat.
Amen.

ŷ. Glorióſa dicta ſunt de
te, **ŷ.** Cívitas Dei. *Pſ.* 86. 3.
Ad Magníſicat, *Ant.* 8. G.
Illa quæ ſurſum eſt Jerúſa-
lem, líbera eſt, quæ eſt ma-
ter noſtra. *Gal.* 4. 26.

Fit Commemoratio diei
Dominicæ.

AD COMPLETORIUM.
Pſalmi de Dominica.

Ant. 7. d. Domus Chriſti
ſumus nos, ſi fidúciã &
glóriã ſpei uſque ad finem,
firmã retineãmus. *Hebr.*
3. 6.

Hymnus conveniens.

CAPITULUM. 2. *Cor.* 6. 16.

VOs eſtis templum Dei
vivi, ſicut dicit Deus:
Quóniam inhabitábo in il-
lis, & inambulábo inter
eos, & ero illórum Deus,
& ipſi erunt mihi pópulus.

ŷ. breve. In manus, p.
161.

Ad Nunc dimíttis, *Ant.*
2. D. Sancte ſanctórum,
ómnium Dómine, cónſerva
in ætérnum impollútam Do-
mum iſtam. 2. *Mach.* 14. 36.

DIEBUS
INTRA OCTAV. ANNIVER.

DEDICAT. ECCLESIAE,
Quæ eſt ſecundi Ordinis.

Omnia ut in die, exceptis
quæ ſequuntur.

Pſalmi de Feria.

AD OFFICIUM
NOCTURNUM.

Invitatorium & Hymn.
ut in die; ſed Invitatorium
Pars ſæſtiva.

dicitur ritu ſimplici.

Tres Antiphonæ, ŷ. &
ŷ. ŷ. ex Officio diei, ut ſe-
quitur. Feriã II. & V. è I.
Nocturno. Feriã III. & VI.
è II. Nocturno. Feriã IV. &
Sabbato, è III. Nocturno. Nec
dicatur ŷ. Glória Patri, niſi
in fine ultimi ŷ. cujuſque
Nocturni, quod reſumitur
tantùm à Reclamatione.

AD LAUDES

MATUTINAS.

Ant. ſola. 2. D. Domus
tua, Dómine, in ſancti-
ficatióne tua permáneat;
& omnes gentes agnóſ-
cant, quia tu es Deus, &
non eſt álius præter te.
Judith. 9. 18. 19.

AD VESPERAS.

Ant. ſola. 3. c. Agátur
dies Dedicationis Altáris
in temporibus ſuis, ab an-
no in annum, per dies
octo. 1. *Mach.* 4. 59.

DIE SECUNDA

Intra Octavam.

De Libro Sapientiæ.

LECTIO II. c. 13. v. 1.
ad 5.

VAni ſunt omnes hómi-
nes, in quibus non ſu-
beſt ſciéntia Dei, & de his
quæ vidéntur bona, non
potuerunt intelligere eum
qui eſt, neque opéribus at-
tendéntes agnovérunt quis
eſſet ártifex: ſed aut ignem,
aut ſpíritum, aut citátum
áerem, aut gyrum ſtellá-
rum, aut nímiã aquã,
aut ſolem & lunã, rector-
es orbis terrárum deos pu-
tavérunt. Quorum ſi ſpécie

xcviij *Anniversarium Dedicationis Ecclesiæ.*

delectati, deos putaverunt: sciant quantò his Dominátor eorum speciosior est; speciei enim Generátor hæc omnia constituit. Aut si virtutem & ópera eorum mirati sunt, intèlligant ab illis, quóniam qui hæc fecit, fortior est illis: à magnitudine enim speciei & creaturæ, cognoscibiliter póterit Creátor horum videri.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 336. in Dedic. Ecclesiæ. n. 1.

LECTIO III.

Célébritas hujus congregationis, dedicatio est Domus orationis: Domus ergo nostrarum orationum, ista est; Domus Dei, nos ipsi. Si Domus Dei nos ipsi, nos in hoc século ædificamur, ut in fine sæculi dedicemur. Ædificium, imò ædificatio habet laborem; dedicatio, exultationem. Quod hîc fiebat, quando ista surgébant, hoc fit modò, cum congregantur credentes in Christum. Credendo enim, quasi de sylvis & montibus ligna & lapides præciduntur: cum verò catechizantur, baptizantur, formantur, tanquam inter manus fabricorum & opificum, dolantur, collineantur, complantur. Verumtamen Domum Domini non faciunt, nisi quando caritate compaginantur.

DIE TERTIA

Intra Octavam.

De Libro Sapientiæ.

LECTIO II. c. 13. v. 6.
ad 10.

Sed tamen adhuc in his minor est querela. Et hi enim fortasse errant, Deum querentes & volentes invenire. Etenim cum in operibus illius conversentur, inquirunt; & persuasum habent quóniam bona sunt quæ videntur. Iterum autem nec his debet ignosci. Si enim tantum potuerunt scire, ut possent æstimare sæculum: quomodo hujus Dominum non facilius invenerunt? Infelices autem sunt, & inter mortuos spes illorum est, qui appellaverunt deos ópera manuum hominum, aurum & argentum, artis inventionem, & similitudines animalium, aut lapidem inutilem opus manus antiquæ.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 336. in Dedic. Ecclesiæ. n. 6.

LECTIO III.

Dum novam constructionem sanctæ hujus Ecclesiæ libenter attendimus, quam divino nomini hodie dedicamus, invenimus à nobis deberi, & Deo nostro maximam laudem, & sanctitati vestræ congruum de divinæ domus ædificatione sermonem. Tunc autem sermo

noster congruus erit, si in se aliquid ædificationis habeat, quod utilitati animarum vestrarum, Deo vos interiorius ædificante, proficiat. Quod hic factum corporaliter videmus in parietibus, spiritaliter fiat in mentibus; & quod hic perfectum cernimus in lapidibus & lignis, hoc, ædificante gratia Dei, perficiatur in corporibus vestris.

DIE QUARTA

Intra Octavam.

De Libro Sapientiae.

LECTIO II. c. 13. v. 11.
ad finem.

SI quis artifex faber de sylva lignum rectum secuerit, & hujus doctè eradat omnem corticem, & arte sua usus, diligenter fabricet vas utile in conversationem vitæ, reliquiis autem ejus operis ad præparationem ecclesie abutatur; & reliquum horum, quod ad nullos usus facit, lignum curvum, & vorticibus plenum, sculpat diligenter per vacuitatem suam, & per scientiam suæ artis figuret illud, & assimilet illud imagini hominis, aut alicui ex animalibus illud comparet, perliniens rubricâ, & rubricundum faciens fuce colorem illius, & omnem maculam, quæ in illo est, perliniens; & faciat ei dignam habitationem, & in pariete ponens illud, & confirmans ferro, ne fortè cadat, prof-

piciens illi, sciens quoniam non potest adjuvare se; imago enim est, & opus est illi adiutorium; & de substantia sua, & de filiis suis, & de nuptiis votum faciens inquirat. Non erubescit loqui cum illo qui sine anima est, & pro sanitate quidem infirmum deprecatur, & pro vita rogat mortuum, & in adiutorium inutilem invocatur, & pro itinere petit ab eo qui ambulare non potest, & de acquirendo, & de operando, & de omnium rerum eventu petit ab eo qui in omnibus est inutilis.

Sermo sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 336. in Dedic. Ecclesiæ, n. 6.

LECTIO III.

GRATIAS agamus Domino Deo nostro, à quo est omne datum optimum & omne donum perfectum; & ejus bonitatem totâ cordis alacritate laudemus, quoniam ad construendam istam Domum orationis, fidelium suorum visitavit animum, excitavit affectum, surrogavit auxilium; inspiravit necdum volentibus ut vellent, adjuvit bonæ voluntatis conatus, ut facerent: ac per hoc Deus, qui operatur in suis, & velle, & perficere, pro bona voluntate, hæc omnia ipse coepit, ipse perfecit. Et quia opera bona in conspectu suo nunquam

c *Anniversarium Dedicationis Ecclesiæ*

esse permittit inania, fidelibus suis, quibus operantibus præbuit virtutis suæ favorem, tribuet condignam pro tanta operatione mercedem. Adhuc amplius agendæ sunt gratiæ Deo nostro: hanc enim Ecclesiam, quam fecit nomini suo construere, fecit etiam sanctorum Martyrum reliquiis amplius honorari.

DIE QUINTA

Intra Octavam.

De Libro Sapientiæ.

LECTIO II. c. 14. v. 1. ad 6.

I Terum alius navigare cogitans, & per feros fluctus iter facere incipiens, ligno portante se, fragilius lignum invocat. Illud enim cupiditas acquirendi excoGITAVIT, & artifex sapientiæ fabricavit suam. Tua autem, Pater, providentia gubernat; quoniam dedisti & in mari viam, & inter fluctus semitam firmissimam, ostendens quoniam potens es ex omnibus salvare, etiam si sine arte aliquis adeat mare. Sed ut non essent vacua sapientiæ tuæ opera, propter hoc etiam & exiguo ligno credunt homines animas suas, & transeuntes mare per ratem liberati sunt: sed & ab initio cum perirent superbi gigantes, spes orbis terrarum ad ratem confugiens, remisit seculo semen natiuitatis, quæ manu tuâ erat gubernata.

Sermo sancti Augustini.
Episcopi.

Serm. 337. in Dedic. Ecclesiæ. n. 2.

LECTIO III.

D Um cæduntur de montibus lapides, & ligna de sylvis, dum formantur, dolantur, coaprantur; labor & cura est: cum autem perfecti ædificii dedicatio celebratur, gaudium & securitas laboribus curisque succedunt. Sic etiam ædificatio spiritalis, cuius habitator Deus, non ad tempus, sed in æternum erit, dum ex infideli vita homines segregantur ad fidem, dum quidquid in eis non bonum atque perversum est, amputatur & ceditur, dum fiunt apæ, pacificæ, piæque iuncturæ, quantæ tentationes timeantur, quantæ tribulationes sustinentur? Cum verò advenit dies dedicationis Domus æternæ, cum dicetur nobis: Venite, benedicti Patris mei; percipite regnum quod vobis paratum est ab initio mundi; quæ illa exultatio, quæ securitas erit? Cantabit claritas, nec compungetur infirmitas.

DIE SEXTA

Intra Octavam.

De Libro Sapientiæ.

LECTIO II. c. 14. v. 7. ad 14.

Benedictum est lignum, per quod fit iustitia: per manus autem quod fit idolum, maledictum est, & ip-

sum, & qui fecit illud : quia ille quidem operatus est : illud autem, cum esset fragile, deus cognominatus est. Similiter autem odio sunt Deo, impius & impietas ejus. Etenim quod factum est, cum illo qui fecit, tormenta patietur. Propter hoc & in idolis nationum non erit respectus : quoniam creaturæ Dei in odium factæ sunt, & in tentationem animabus hominum, & in muscipulam pedibus insipientium. Initium enim fornicationis est exquisitio idolorum ; & adinventio illorum corruptio vitæ est ; neque enim erant ab initio, neque erunt in perpetuum : supervacuitas enim hominum advēit in orbem terrarum ; & ideo brevis illorum finis est inventus.

Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Homilia I. in Vidi Dominum. n. I.

LECTIO III.

Cum animi divitias considero in vobis augescere, gaudeo semper, ut qui non frustra semen jecerim, ut qui non incassum labores pertulerim, ut qui in frugiferam pinguemque terram, & ad fructificandum idoneam semen jecerim. Unde igitur hoc lucrum fore conjecto, unde perspicio sermones ad opus proficere ? mirum ex hoc concursu ;

ex eo quod Ecclesiam omnium matrem studiosè occupatis ; ex hac pernôte perpetuæque statione, ex eo quod Angelicorum Ordinum stationem imitantes, sine cessatione laudes & hymnos offertis Conditori. O mira Christi dona ! in supernis exercitus Angelorum canunt gloriæ ; in terris homines in Ecclesiis choros agentes, ad illorum exemplum eadem canunt laudis cantica. In supernis Seraphim ter sanctum illum hymnum clamant ; in terris eundem hominum promit multitudo, communiterque, tum cœlestium, tum terrestrium festivus convēntus congregatur.

DIE SEPTIMA

Intra Octavam.

De Libro Sapiëntiæ.

LECTIO II. c. 14. v. 15. ad 21.

A Cérbo luctu dolens pater, citò sibi rapti filii fecit imaginem ; & illum, qui tunc quasi homo mortuus fuerat, nunc tanquam deum colere cœpit, & constituit inter servos suos sacra & sacrificia. Deinde interveniente tempore, convalescente iniquâ consuetudine, hic error tanquam lex custoditus est, & tyrannorum império colebantur figmenta. Et hos quos in palam homines honorare non poterant, propter hoc quod

longè essent , è longínquo figurâ eórum allatâ , evidéntem imáginem regis , quem honorâre volébant , fecérunt ; ut illum , qui áberat , tanquam præséntem cólerent suâ sollicitúdine. Provéxit autem ad horum cultúrâ & hos qui ignorábant , artificis exímia diligéntia. Ille enim volens placére illi qui se assúmpsit , elaborávit arte suâ , ut similitúdinem in mélius figuráret. Multitúdo autem hóminum abdúcta per spéciem óperis , eum qui ante tempus tanquam homo honorátus fúerat , nunc deum æstima vérun. Et hæc fuit vitæ humanæ decéptio : quóniam , aut afféctui , aut rébus deservientes hómines , incommunicábile nomen lapídibus & lignis imposuérunt.

Sermo sancti Joánnis Chrysósti.
Homil. 1. in Vidi Dóminum. n. 1.

LECTIO III.

Nulla res tantum affert gaudii vitæ nostræ , quantum hoc quod ex animo gaudeatis in Ecclesiâ congregári. In Ecclesiâ , gaudéntium conservátur gaudium. In Ecclesiâ , animo dejectórum est recreátio. In Ecclesiâ , doléntium est volúptas. In Ecclesiâ , defatigatórum respirátio. In Ecclesiâ , laborántium réquies. Veníte enim , in-

quit , ad me , omnes qui laborátis & onerátí estis , & ego reficiam vos. Quid hâc voce possit esse desiderabílius ? Quid hâc invitatióne jucúndius ? Ad épulum te vocat , qui in Ecclesiâ te vocat Dóminus. Ad réquiem pro labóribus adhortátur , ad relaxatió- nem à moléstis transfert , pondus peccatórum álle- vans ; delíciis ánimi moléstiam , gáudio mœrórem sanat. O ineffábilem curam ! ô vocatiónem cœléstem !

AD VESPERAS , omnia ut in I. Vesperis Festi , servato ritu Duplici majore , cum Commemoratione Dominica occurrentis.

OCTAVA DEDICAT.

ECCLESIAE.

Duplex majus.

Omnia ut in die , exceptis quæ sequuntur , servato ritu Duplici majore.

Psalmi de Feria.

IN I. NOCTURNO.

Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Augustini Episcopi.

Enarr. in Psalm. 121. n. 4.

LECTIO IV.

Jerúsalem quæ ædificá- tur ut civitas. Fratres , quando dicébat ista David , perfécta erat illa civitas , non ædificabátur. Nescio quam ergo civitatem dicit , quæ modò ædificá- tur , ad quam currunt in

Octava Dedicationis Ecclesiæ.

ciiij

fide lapides vivi, de quibus dicit Petrus: Et vos, tanquam lapides vivi, coedificamini in Domum spiritalem, id est, Templum sanctum Dei. Quid est, lapides vivi coedificamini? Vivis, si credis. Si autem credis; efficeris Templum Dei: quia dicit Apostolus Paulus: Templum enim Dei sanctum est, quod estis vos.

LECTIO V.

Ipsa ergo modò civitas ædificatur: præcipiuntur de montibus lapides per manus prædicantium veritatem, conquadrantur ut intrent in structuram sempernam. Adhuc multi lapides in manibus artificis sunt: non cadant de manibus artificis, ut possint perfecti coedificari in structuram templi. Est ergo ista Jerusalem quæ ædificatur ut civitas: fundamentum ipsius Christus est. Dicit Apostolus Paulus: Fundamentum enim aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Jesus.

LECTIO VI.

Fundamentum quando ponitur in terra, desuper ædificantur parietes, & pondus parietum ad imatendit, quia in imo positum est fundamentum. Si autem fundamentum nostrum in cælo est, ad cælum ædificemur. Corpora ædificaverunt istam structuram,

quam videtis amplam surrexisse, hujus Basilicæ; & quia corpora ædificaverunt, fundamentum in imo posuerunt: quia verò spiritaliter ædificamur, fundamentum nostrum in summo positum est. Illuc ergo curramus, ubi ædificemur: quia de ipsa Jerusalem dictum est: Stantes erant pedes nostri in atriis Jerusalem.

IN III. NOCTURNO.

De Epistola prima beati Pauli Apostoli ad Timotheum.

LECTIO VII. c. 2. v. 1. ad 4.

Obsecro primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones, pro omnibus hominibus; pro regibus, & omnibus qui in sublimitate sunt, ut quietam & tranquillam vitam agamus, in omni pietate & castitate. Hoc enim bonum est, & acceptum coram Salvatore nostro Deo, qui omnes homines vult salvos fieri, & ad agnitionem veritatis venire.

LECTIO VIII. v. 5. ad 10.

Unus enim Deus, unus & Mediátor Dei & hominum homo Christus Jesus, qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus, testimonium temporibus suis; in quo positus sum ego prædicator & Apostolus (veritatem dico, non mentior) doctor-

civ

Octava Dedicationis Ecclesiae.

Géntium in fide & veritate. Volo ergo viros orare in omni loco, levantes puras manus sine ira & disceptatione; similiter & mulieres in habitu ornato, cum verecundia & sobrietate ornantes se, & non in tortis crinibus, aut auro, aut margaritis, vel veste pretiosa, sed quod decet mulieres, promittentes pietatem per opera bona.

Lectio sancti Evangelii secundum Joannem.

LECTIO IX. c. 10. v. 22. ad 29.

Oves Christi.

Facta sunt Encénia in Templo in Jerosólymis; & Hiems erat. Et reliqua. Homília venerabilis Bedæ Presbýteri.

Expos. in Evang. Joan. c. 10.

Encénia vocabátur sollemnitas Dedicationis Templi, quam pópulus Dei ex antiqua patrum traditione per annos singulos celebrare consuéverat. Sed notándum est, quòd hæc Encénia quæ híc leguntur, non ad primam Tem-

pli Dedicationem, sed ad ultimam pèrinent: quod ex eo fácilè colligitur quia Hieme factâ referuntur. Prima síquidem ejúsdem Templi Dedicatio à Salomóne témpore Autúmni; secúnda autem à Zoróbabel & Jesu Sacerdóte témpore Veris; tértia à Juda Machabæo témpore Hiemis est facta, quando speciáliter constitútum esse légitur, ut eádem Dedicatio per omnes annos in memóriam solémnibus renovarétur officii: quæ étiam ad tempus usque Dominicæ Incarnationis observáta fuit, sicut modò, cùm legeretur Evangelium, audívimus. Quæ étiam Dedicatio salúbri consuetúdine in Ecclesiis Christi servári modérno témpore dignóscitur.

Post Laudes fit Commemoratio Dominicæ, per Lektionem Evangelii cum Homília, Antiphonam, &. & Orationem, ut in Proprio de Tempore.

Ad Primam non dicitur Symbolum Quicúmque.

OFFICIUM

BEATÆ MARIÆ.

IN SABBATO.

*Officium sequens dicitur
ritu simplici omnibus Sab-
batis non privilegiatis ,
nec impeditis Festo simplici
aut suprâ , vel diebus in-
tra Octavas etiam quarti
Ordinis.*

IN VESPERIS *Feria
VI. præcedentis.*

CAPITULUM. *Gen. 3.
15.*

AIt Dóminus Deus ad
serpéntem : Inimící-
tias ponam inter te & mu-
lierem , & semen tuum
& semen illius ; ipsa cón-
teret caput tuum.

H Y M N U S.

DAVIDIS Sóboles ,
glória virginum ,
Christi, Virgo, Parens , te
pósuit Deus ,
Partu virgíneo , quæ malè
súbdoli.

Anguis contéreret ca-
put.

REBUS princípium qui
dedit ómnibus ,

A te princípium sumpsit
Homo Deus ;

Cunctis prospiciens qui
tribuit cibos ,

Pastus lacte fuit tuo.

PER te quod múlter per-
diderat vetus ,

Humáno generi rédditur
auctius :

Tu clausas míseris, heu ! ní-
míum diu ,

Cœlórum réseras fores.

QU I lucis pater est, gló-
ria sit Patri ;

Cujus Virgo Parens , gló-
ria Fílio ;

Quo fecúnda, tibi , nexus
amábilis ,

Sit par glória , Spíritus-
Amen.

Ÿ. Deus operátus est fa-
lútem in médio terræ : &c.
Tu confregísti cápita dra-
cónis. *Pf. 73. 12. 14.*

*Ad Magnificat, Ant. 5. a.
Benedíctus Dóminus , qui
exaltávit eam , & sit reg-
num ejus in sécula seculó-
rum super eam. Tob. 13. 23.*

*Oratio infra ad Laudés
Matutinas.*

AD COMPLETORIUM.

*Ant. 2. D. Creávit Dó-
minus novum super ter-
ram : Fémina circúmdabit
virum. Jer. 31. 22.*

H Y M N U S. C.

VIRGO Dei Génitrix,
quem totus non capit
orbis ,

In tua se clausit víscera
factus homo.

HINC méritò dicent te
sécula cuncta beátam.

Hinc pópuli Matrem , te
Dominámque colunt.

cvj *Officium beatæ Mariæ in Sabbato.*

SUSCIPE quos pia plebs
tibi pēdere certat ho-
nōres :

Annue, sollicitā quam
prece poscit, opem.

GLORIA magna Patri ;
compar sit glória Na-
to ;

Ambōrum tibi par, Spi-
ritus alme, decus.

Amen.

CAPITULUM. *Apoc. 12. 1.*

Signum magnum appá-
ruit in cælo: Múlier amí-
cta sole, & luna sub pēdi-
bus ejus, & in cápite ejus
coróna stellárum duóde-
cim.

ps. breve. In manus, p. 163.

Ad Nunc dimittis, Ant.

7. d. Non occidet ultrà sol
tuus, & luna tua non mi-
nuetur ; quia erit tibi Dó-
minus in lucem sempitér-
nam. *Is. 60. 20.*

Oratio.

Deus, qui in casto sinu
beatæ Virginis Mariæ
requiescere dignatus es, da
nobis, ipsa intercedente,
ut per noctem in te requies-
centes, nullis spirituálium
hóstiū illusiōnibus con-
turbémur ; Qui vivis & re-
gnas cum Deo Patre, in uni-
tate Spíritus sancti, Deus ;
Per ómnia.

*Hoc modo dicitur Com-
pletorium in omnibus Festis
Beatæ Mariæ Virginis.*

AD OFFICIUM.

NOCTURNUM.

Invitatorium. Jesum de
Mariá natum, * Veníte,
adorémus. *Matt. 1. 16.*

*Psalms, Veníte, p. 2.
ritu simplici.*

HYMNUS.

O QUAM glorificá luce
corúscas,
Stirpis Davidicæ régia Pro-
les,
Sublímis résidens, Virgo
María,
Supra cœligenas ætheris
omnes !

TU cum virgíneo mater
honóre
Cœlórum Dómino pecto-
ris aulam
Sacris viscéribus casta de-
disti :

Humános Deus hinc induit
artus,

QUEM cunctus véne-
rans orbis adórat,
Cui nunc ritè genu fléctitur
omne,

A quo, te précibus subve-
niēte,

Ætérni pétimus gáudia re-
gni.

DIVINÆ Sóboli quí
dare Matrem

In terris vóluit, glória Pa-
tri ;

Cujus Virgo Parens, gló-
ria Nato ;

Quo fecúnda, tibi glória,
Flamen. Amen.

*Psalms de Sabbato ; & sic
in aliis Horis.*

Ant. 1. g. Fecit mihi ma-
gna qui potens est, & fan-
ctum nomen ejus. *Luc. 1. 49.*

Ant. 7. d. Qui creávit
me, requiévít in taberná-
culo meo. *Eccli. 24. 12.*

Ant. 2. D. Usque ad fu-
túrum, séculum, non desí-

Officium beata Maria in Sabbato.

cviij

nam, & in habitatione sancta coram ipso ministravi. *Eccli. 24. 14.*

ψ. In petra exaltavit me; R. Et nunc exaltavit caput meum. *Pf. 26. 6.*

Benedictiones Exultet, &c. Nobiscum, &c. Invocet, &c. *post Psalterium, p. 166.*

Lectio I. & II. de Scriptura occurrente, duabus posterioribus in unam junctis. Pro III. verò legitur una de sequentibus secundum diversitatem mensum.

R. j. Ecce Virgo concipiet & pariet filium; * Et vocabitur nomen ejus Emmanuel. *Is. 7. 14.* ψ. Hic erit magnus, & Filius Altissimi vocabitur. *Luc. 1. 32.* * Et vocabitur.

R. ij. Juravit Dominus David veritatem, & non frustrabitur eam: * De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. *Pf. 131. 11.* ψ. Maria inventa est in utero habens de Spiritu sancto. *Matt. 1. 18.* * De fructu.

R. iij. Misericordia & veritas obviaverunt sibi; justitia & pax osculatæ sunt: * Veritas de terra orta est; & justitia de cælo prospexit. *Pf. 84. 11. 12.* ψ. De Maria natus est Jesus, qui vocatur Christus. *Matt. 1. 16.* * Veritas. Glória. * Veritas. Te Deum.

A D L A U D E S
M A T U T I N A S.

ψ. *Sacerdotalis.* Confiteantur tibi pópuli, Deus;

confiteantur tibi pópuli omnes. R. Terra dedit fructum suum. *Pf. 66. 6. 7.*

Ant. sola. 3. à. In omni.

C A N T I C U M J U D I T H.
c. 13. v. 17. ad 18.

Carmen triumphale propter victum salutis hostem.

L Audate Dóminum Deum nostrum, * qui non deservit sperantes in se:

Et in me ancillâ suâ adimplévit misericórdiam suam, * quam promissit dómui Israël:

Et interfecit in manu mea * hostem pópuli sui.

Ant. In omni gente quæ audierit nomen tuum, magnificabitur super te Deus Israël. *Judith. 13. 31.*

C A P I T U L U M. *Cant. 6. 9.*
Progréditur quasi auróra consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrórum ácies ordinata.

H Y M N U S. S. V.
N U N C auróra novæ nuntia lucis,
Tristes orbe procul dissipat umbras:

O quàm lucídior, nocte sepúltis
Portans ipsa diem, Virgo, resúlges!

O Q U Æ nunc hábitas
lúcida regna,
Mittas inde tuæ múnera lucis.

Te si terra dedit munus olýmpo,

Quæ non doma memor reddet olýmpus?

INTER perpétuos Nú-
minis haustus ,
O Regina, tibi ságuine
junctum

Ne dedísce genus ; nostra
fuísti ,

Summi facta Parens , Vir-
go , Tonántis.

DIVINÆ Sóboli qui
dare Matrem

In terris voluit , glória Pa-
tri ;

Cujus Virgo Parens , gló-
ria Nato ;

Quo. fecúnda , tibi glória ,
Flamen. Amen.

ŷ. Veníte , & vidéte
ópera Dómini , R. Quæ
pósuit prodigia super ter-
ram. *Pf.* 45. 9.

Ad Benedíctus, Ant. 2. D.
Beáta, quæ credidísti, quó-
niam perficiéntur ea quæ
dicta sunt tibi à Dómino.
Luc. 1. 45.

Oratio.

C Oncéde nos sámulos
tuos , quæsumus, Dó-
mine Deus , perpétuâ men-
tis & cörperis sanitate gau-
déte ; & gloriósâ beátæ
Mariæ semper Virginis in-
tercessióne , à præsentí lí-
berári tristitia , & æternâ
pérfrui lætitiâ ; Per Dómi-
num nostrum Jesum Chri-
stum Fílium tuum , qui te-
cum vivit & regnat , &c.

AD HORAS, Doxologia

QUI natus es de Virgi-
ne ,

Jesu, tibi sit glória ,

Cum Patre & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.

Amen.

AD PRIMAM.

Ant. 1. g. Venit lumen
tuum , & glória Dómini
super te orta est. *Is.* 60. 1.

CAPITULUM. 2. *Reg.*
23. 4.

Sicut lux auróræ orién-
te sole , manè absque
núbibus rútilat.

In R. brevi, ŷ. Qui na-
tus es de Mariá Virgine.
Matt. 1. 16.

Cætera omnia ut in Psal-
terio , p. 157.

AD TERTIAM.

Ant. 3. c. In ómnia sé-
cula seculórum luce splén-
didâ fulgébis. *Tob.* 23. 12.
13.

CAPITULUM. *Cant.* 6.
8.

V Idéunt eam filiæ , &
beatíssimam prædica-
vérunt.

R. breve. Vultum tuum
* Deprecabúntur. *R.* Vul-
tum. *ŷ.* Omnes dívites ple-
bis. * Deprecabúntur. Gló-
ria. *R.* Vultum. *Pf.* 44-
13.

ŷ. Concupíscet Rex de-
córem tuum ; *R.* Quóniam
ipse est Dóminus Deus tuus.
Pf. 44. 12.

AD SEXTAM.

Ant. 8. c. Benedícta es
tu filia à Dómino Deo
excélso , præ ómnibus mu-
liéribus super terram. *Ju-
dith.* 13. 23.

CAPITULUM. *Apoc.* 12.

5.
M Ulier. péperit Fílium.
másculum , qui rectú-
tus erat omnes gentes.

Officium beatæ Mariæ in Sabbato.

cix.

R. breve. Homo * Natus est in ea. *R.* Homo. *ψ.* Et ipse fundavit eam Altissimus. * Natus. Glória. *R.* Homo. *Pf.* 86. 5.

ψ. Elégit eam Dóminus, *R.* In habitatióem sibi. *Pf.* 131. 13.

A D N O N A M.

Ant. 7. d. Non recédât laus tua de ore hóminum, qui mémoires fúerint virtútis Dómini in ætérnum. *Judith.* 13. 25.

CAPITULUM. *Gal.* 4. 4.

UBi venit plenitúdo témporis, misit Deus Fílium suum, factum ex muliere, factum sub lege.

R. breve. Adducéntur Regi * Virgines post eam. *R.* Adducéntur. *ψ.* Próximæ ejus afferéntur tibi. * Virgines. Glória. *R.* Adducéntur. *Pf.* 44. 15.

ψ. Dóminus virtútum nobíscum; *R.* Suscéptor noster Deus Jacob. *Pf.* 45. 12.

Hoc Officium absolvitur post Nonam.

LECTIONES SEQUENTES dicuntur singulis mensibus in Officio B. Mariæ in Sabbato.

MENSE MAIO.

Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

De Symb. ad Cath. Tract. 3. n. 4.

L E C T I O I I I.

PEr féminam mors, per féminam vita; per Evam intéritus, per Mariam salus. Illa corrúpta

secúta est seductórem; hæc íntegra péperit Salvatórem. Illa póculum à serpente propínatum libénter accépit, & viro trádedit, ex quo simul mereréntur occídi; hæc, gráciâ cœlésti dēsuper infúsâ, vitam prótula possit resuscitári. Quis est qui hæc operátus est, nisi Virgínis Fílius, & Virgínium Sponsus? Qui attulit Matri secunditátem, sed non abstulit integritátem.

M E N S E J U N I O.
Sermo sancti Augustíni Epíscopi.

In Joan. Tract. 8. n. 9.

L E C T I O I I I.

CUr ait Matri Fílius: Quid mihi & tibi est mulier? Nondum venit hora mea? Dóminus noster Jesus Christus, & Deus erat, & homo: secúndum quod Deus erat, matrem non habébat; secúndum quod homo erat, habébat. Mater ergo erat carnis, mater humanitátis, mater infirmitátis quam suscepit propter nos. Miráculum autem quod factúrus erat, secúndum divinitátem factúrus erat, non secúndum infirmitátem; secúndum quod Deus erat, non secúndum quod infirmus natus erat: sed infirmum Dei fortius est homínibus. Miráculum ergo exigébat mater, at ille tan-

quam non agnoscit viscera humana, operaturus facta divina, tanquam dicens: Quod de me facit miraculum, non tu genuisti; sed quia genuisti infirmitatem meam; tunc te cognoscam, cum ipsa infirmitas pendebit in cruce; hoc est enim: Nondum venit hora mea.

MENSE JULIO.
Sermo sancti Procli Episcopi.

In S. Deip. Orat. 6.

LECTIO III.

Quibus encomiorum coloribus virginalem depingam imaginem? quibus laudum præconiis incontaminatum exornabo castimonie caracterem? Hæc, sacrum impecantiae adytum: hæc, sanctificatum Dei templum: hæc, aureum altare holocaustomatium: hæc, divinum compositionis thymiama: hæc, sacrum unctio- nis oleum: hæc, pretiosum nardi pistici alabastrum. Hæc: arca intrinsecus & extrinsecus deaurata, corpore scilicet & spiritu sanctificata.

MENSE AUGUSTO.

De epistola sancti Cyrilli Alexandrini ad Nestorium.

Concil. Ephes. part. 1. c. 8. in fine.

LECTIO III.

Quod Verbum caro factum perhibetur, id aliud nihil est, quam quod perinde ac nos, carni & sanguini communicavit. Suum ergo fecit nostrum corpus, prodiitque homo ex muliere; deitate interim, aut ex Patre nati- tate, non abjecta; mansit enim in ipsa quoque carnis assumptione quod erat. Hoc exactæ fidei doctrina ubique prædicat; hoc sanctos Patres sensisse reperimus: ita non dubitarunt sacram Virginem Deiparam appellare; non quod Verbi natura, ipsiusve divinitas ortus sui principium ex sancta Virgine sumpserit; sed quod sacrum illud corpus animam intelligente perfectum ex ea traxerit, cui & Dei Verbum secundum hypostasim unum, secundum carnem natum dicitur.

OFFICIUM PARVUM

BEATÆ MARIÆ.

Singulæ Horæ hujus Officii dicuntur hoc modo : Vesperæ & Completorium, ante Vesperas Officii diei : Officium verò Nocturnum cum cæteris Horis post Laudes Matutinas Officii diei.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Jesum de Mariâ natum, * Veníte, adorémus. *Matt.* 1. 16.

Psalms. Veníte, p. 2. *ritu simplici.*

Hymnus. O quàm glori-
ficâ luce corúscas, p. cvj.

IN I. NOCTURNO.

FERIA II. ET V.

Ant. sola. 1. g. Fecit.

Psalms 18. Cæli enár-
rant, p. 39.

Divisio Psalmi 18. Lex
Dómini, p. 39.

Psalms 47. Magnus Dó-
minus, p. 138.

Ant. Fecit mihi magna
quî potens est, & sanctum
nomen ejus. *Luc.* 1. 49.

̑. In sole pósuit taber-
nâculum suum, ʁ. Et ipse
tanquam sponsus procedens
de thálamo suo. *Pf.* 18. 6.

Pater noster.

Benedictiones, Lectiones,
& ʁʁʁ. *ut infra.*

IN II. NOCTURNO.

FERIA III. ET VI.

Ant. sola. 7. d. Qui creá-
vit me.

Psalms 44. Eructávit
cor meum, p. 96.

Divisio Psalmi 44. Audí,
filia, & vide, p. 96.

Psalms 84. Benedixísti,
Dómine, p. 99.

Ant. Qui creávit me, re-
quiévit in tabernáculo meo.
Eccli. 24. 12.

̑. In petra exaltávit me;
ʁ. Et nunc exaltávit caput
meum. *Pf.* 26. 6.

Pater noster.

Benedictiones, Lectiones,
& ʁʁʁ. *ut infra.*

IN III. NOCTURNO.

FERIA IV. ET SABBATO.

Ant. sola. 2. D. Us-
que.

Psalms 86. Fundamén-
ta ejus, p. 139.

Psalms 96. Dóminus
regnávit, exúltet terra, p.
47.

Psalms 97. Cantáte
Dómino cánticum no-
vum * quíā mirabília, p.
102.

Ant. Usque ad futurum
séculum non désinam, &
in habitatióne sancta co-
ram ipso ministrávi. *Eccli.*
24. 14.

̑. Vidérunt omnes tér-
mini terræ, ʁ. Salutare
Dei nostri. *Pf.* 97. 3.

Pater noster.

Benedictiones. Exúltet,
&c. Nobíscum, &c. In-

cxij

Officium parvum beatae Mariae.

voces. &c. *Post Psalterium,*
f. 100.

De Isaia Propheta.

LECTIO I. c. 7. v. 10.

ad 14.

ADixit Dominus loqui
ad Achaz, dicens: Pe-
te tibi signum à Domino
Deo tuo in profundum in-
ferni, sive in excelsum su-
pra. Et dixit Achaz: Non
petam, & non tentabo Dó-
minum. Et dixit: Audite
ergo, domus David: Num-
quid parum vobis est, mo-
lestos esse hominibus, quia
melesti estis & Deo meo?
Propter hoc dabit Dómi-
nus ipse vobis signum. Ecce
Virgo concipiet, & pariet
filium, & vocabitur nomen
ejus Emmanuël. Tu autem.

R. j. Ecce Virgo concipiet & pariet filium; * Et vocabitur nomen ejus Emmanuël. *It. 7. 14. y.* Hic erit magnus, & Filius Altissimi vocabitur. *Luc. 1. 32. ** Et vocabitur.

De Epistola beati Pauli
Apóstoli ad Galatas.

LECTIO II. c. 4. v. 1.

ad 5.

QUanto tempore hæres
parvulus est, nihil dif-
fert à servo, cum sit
dominus omnium: sed sub
tutoribus & actoribus est,
usque ad præfinitum tem-
pus à patre. Ità & nos, cum
eisemus parvuli, sub ele-
mentis mundi eramus ser-
vientes. At ubi venit ple-
nitude temporis, misit
Deus Filium suum, factum

ex muliere, factum sub Le-
ge, ut eos, qui sub Lege
erant, redimeret, ut adop-
tionem filiorum reciperé-
mus. Tu autem.

R. ij. Juravit Dominus
David veritatem, & non
frustrabitur eam: * De fru-
ctu ventris tui ponam su-
per sedem tuam. *Pf. 131. 11. y.* Maria inventa est in
útero habens de Spíritu san-
cto. *Matt. 1. 18. ** De fru-
ctu.

De Libro Apocalýpsis beati
Joánnis Apóstoli.

LECTIO III. c. 11. v. 19.

ad finem. & c. 12. v. 1.

APértum est templum
Dei in cælo; & visa
est Arca testaménti ejus in
templo ejus; & facta sunt
fulgura, & voces, & terræ
motus, & grando magna.
Et signum magnum appá-
ruit in cælo: Múlier ami-
cta sole, & luna sub pedi-
bus ejus, & in cápite ejus
coróna stellárum duode-
cim. Tu autem.

R. iij. Misericórdia &
véritas obviavérunt sibi;
justitia & pax osculátæ sunt:
* Véritas de terra orta est;
& justitia de cælo prospexit.
Pf. 84. 11. 12. y. De Maria
natus est Jesus, qui vocatur
Christus. *Matt. 1. 16. ** Vé-
ritas. Glória. * Véritas.

Non dicitur Te Deum.

A D L A U D E S

M A T U T I N A S.

y. Sacerdotalis. Confi-
teantur tibi pópuli, Deus,
consecrantur tibi pópuli om-

Officium parvum beatæ Mariæ.

cxii

nes. *R.* Terra dedit fructum suum. *Pf.* 66. 6. 7.

Ant. sola. 3. à. In omni.

Psalms 66. Deus miseretur nostri, p. 138.

Psalms 92. Dominus regnavit; decorem indutus est, p. 11.

Psalms 99. Jubilate Deo, omnis terra, * servite, p. 12.

CANTICUM JUDITH.

c. 13. v. 17. ad 18.

Carmen triumphale propter victum salutis hostem.

Laudate Dominum Deum nostrum, * qui non deseruit sperantes in se:

Et in me ancillâ suâ adimplevit misericordiam suam, * quam promisit domui Israël:

Et interfecit in manu mea * hostem populi sui.

Psalms 150. Laudate Dominum in sanctis ejus, p. 13.

Ant. In omni gentē quæ audierit nomen tuum, magnificabitur super te Deus Israël. *Judith.* 13. 31.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 9.

Progréditur quasi auróra consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata.

Hymnus. Nunc auróra novæ nuntia lucis, p. cvij.

Ps. Venite, & videte opera Domini, *R.* Quæ posuit prodigia super terram. *Pf.* 45. 9.

Ad Benedictus, Ant. 2. D. Beata quæ credidisti, quoniam perficientur ea quæ

dicta sunt tibi à Domino. *Luc.* 1. 45.

Oratio.

Deus, qui in beatæ Mariæ Virginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem, suscipere voluisti; præsta supplicibus tuis, ut qui verè eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvémur; Per eúmdem.

A D P R I M A M.

H Y M N U S.

MEMENTO, de Deo Deus, Quòd Matre natus Virgine, Nostrî misertus, perditì Mundi Redemptor véneris.

Et nos, Dei, Virgo, Parens,

Vultu benigno respice: Placabilem tuâ prece Fac esse nobis Filium.

QUI natus es de Virgine,

Jesu, tibi sit glória, Cum Patre & almo Spíritu, In sempiterna sæcula.

Amen.

Ant. 1. g. Venit.

Psalms 45. Deus noster, refugium & virtus, p. 96.

Psalms 71. Deus, judicium tuum regi da, p. 101. *factâ divisione ad versiculum.* Coram illo procident.

Ant. Venit lumen tuum, & glória Domini super te orta est. *Is.* 60. 1.

CAPITULUM. 2. *Reg.* 23. 4.

Sicut lux auroræ oriēte sole, manè absque núbibus rutilat.

R. breve. Recordatus est
Dóminus * Misericórdiæ
suz. *R.* Recordatus. *ψ.* Et
veritatis suæ dómui Israël.
* Misericórdiæ. Glória. *R.*
Recordatus. *Pf.* 97. 3.
ψ. Adiuvábit eam Deus,
R. Mane dilúculo. *Pf.* 45.
6.

Oratio.

PRótege, Dómine, fá-
mulos tuos subsidiis pa-
cis; & beátæ Mariæ semper
Vírginis patrocíniis confi-
dentes, à cunctis hóstibus
& periculis redde secúros;
Per Dóminum.

AD TERTIAM.

Hymnus. Meménto, de
Deo Deus, *suprà ad Pri-
mam.*

Ant. 3. c. In ómnia.

Psalms 115. Crédidi;
propter quòd, *p.* 109.

Psalms 116. Laudáte
Dóminum, omnes gentes,
p. 142.

Psalms 119. Ad Dómi-
num, cùm tribulárer, cla-
mávi, *p.* 71.

Ant. In ómnia sécula se-
culórum luce spléndidâ ful-
gébis. *Tob.* 13. 12. 13.

CAPITULUM. *Cant.* 6. 8.
VIdérunt eam filiæ, &
beatíssimam prædica-
vérunt.

R. breve. Vultum tuum
* Deprecabúntur. *R.* Vul-
tum. *ψ.* Omnes dívites
plebis. * Deprecabúntur.
Glória. *R.* Vultum. *Pf.*
44. 13.

ψ. Concupíscet Rex de-
córém tuum; *R.* Quóniam

ipse est Dóminus Deus
tuus. *Pf.* 44. 12.

Oratio.

DEus, qui salútis æté-
næ, beátæ Mariæ vir-
ginitáte fecúndâ, humá-
no géneri præmia præstiti-
sti; tríbue, quæsumus, ut
ipsam pro nobis intercédere
sentiámus, per quam me-
ruímus Autórem vitæ susci-
pere, Dóminum nostrum
Jesum Christum Fílium tu-
um, qui tecum, &c.

AD SEXTAM.

Hymnus. Meménto, *su-
pra ad Primam.*

Ant. 8. c. Benedícta.

Psalms 120. Levávi ócu-
los meos, *p.* 71.

Psalms 122. Ad te le-
vavi óculos meos, *p.* 91.

Psalms 123. Nisi quia
Dóminus erat, *p.* 72.

Ant. Benedícta es tu
filia à Dómino Deo ex-
célso præ ómnibus mulié-
ribus super terram. *Judith.*
13. 23.

CAPITULUM. *Apoc.* 12. 5.

Mulier péperit filium
másculum, qui rectú-
rus erat omnes gentes.

R. breve. Homo * Natus
est in ea. *R.* Homo. *ψ.* Et
ipse fundávit eam Altíssi-
mus. * Natus. Glória. *R.*
Homo. *Pf.* 86. 5.

ψ. Elégit eam Dóminus,
R. In habitatióem sibi.
Pf. 131. 13.

Oratio.

Cordibus nostris, quæ-
sumus, Dómine, grá-
tiam tuam benígnus infun-

Officium parvum beatae Mariae.

CXV

de; & intercedente sanctissima Dei Genitrice Maria, corpora nostra castitate, & mentes nostras humilitate & caritate sanctifica; Per eundem.

AD NONAM.

Hymnus. Meménto, *supra ad Primam.*

Ant. 7. d. Non recedat.

Psalms 124. Qui confidunt in Domino, p. 72.

Psalms 125. In convertendo Dominus, p. 110.

Psalms 127. Beati omnes qui timent, p. 110.

Ant. Non recedat laus tua de ore hominum, qui memores fuerint virtutis Domini in ætérnum. *Judith.* 13. 25.

CAPITULUM. *Gal.* 4. 4.

Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub Lege.

R. *breve.* Adducéntur Regi * Virgines post eam.

R. Adducéntur. *V.* Proximæ ejus afferéntur tibi. * Virgines. Glória. *R.* Adducéntur. *Pf.* 44. 15.

V. Dominus virtutum nobiscum; *R.* Suscéptor noster Deus Jacob. *Pf.* 45. 12.

Oratio.

FAmulorum tuorum, quesumus, Domine, delictis ignosce; ut qui tibi placere de actibus nostris non valémus, Genitricis Filii tui Domini nostri intercessione salvémur; Per eundem.

AD VESPERAS.

Ant. *Sola.* 7. d. Benedíctus.

Psalms 109. Dixit Dominus, p. 27.

Psalms 112. Laudáte, pueri, p. 29.

Psalms 121. Lætátus sum, p. 151.

Psalms 126. Nisi Dominus ædificáverit, p. 73.

Psalms 147. Lauda, Jerúsalem, p. 102.

Ant. Benedíctus Dominus qui creávit cælum & terram, qui te diréxit in vúlnera capitis principis inimicórum nostrórum. *Judith.* 13. 24.

CAPITULUM. *Gen.* 3. 15.

AIt Dominus Deus ad serpéntem: Inimicitias ponam inter te & mulierem, & semen tuum & semen illius; ipsa cónteret caput tuum.

H Y M N U S.

AVE, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cæli porta.

SUMENS illud Ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.

SOLVE vincla reis,
Profer lumen cæcis,
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.

MONSTRA te esse matrem;

Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus.

VIRGO singularis,

Inter omnes mitis,
Nos culpis solutos,
Mites fac & castos.

VITA M præsta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum,
Semper collatémur.

SIT laus Deo Patri;
Summo Christo decus,
Spirítui sancto,
Tribus honor unus. Amen.

☩. Deus operátus est salútem in médio terræ; R.
Tu confregisti cápita draconis. Ps. 73. 12. 14.

Ad Magnificat, Ant. 5. a.
Benedíctus Dóminus, qui
exaltávit eam, & sit regnum
ejus in sécula seculórum super eam. Tob. 13. 23.

Oratio.

Concède nos fámulos
tuos, quæsumus, Dómine
Deus, perpétuâ mentis
& córporis sanitate gaudere;
& gloriósâ beatæ
Mariæ semper Virgínis intercessi-
one, à præsentí liberári tristitia,
& æternâ perfíui lætitiâ; Per Dóminum.

AD COMPLETORIUM.

Ant. 2. D. Creávit.

Psalmus 128. Sæpe expugnáverunt me, p. 129.

Psalmus 129. De profún-

dis clamávi, p. 130.

Psalmus 130. Dómine,
non est exaltátum, p. 91.

Ant. Creávit Dóminus
novum super terram; Fémina
circúmdabit virum. Jer. 31. 22.

Hymnus. Virgo Dei Génitrix, p. cv.

CAPITULUM. Apoc. 12. 1.

Signum magnum appáruit in cælo: Múlier amícta sole, & luna subpédibus ejus, & in cápíte ejus coróna stellárum duódecim.

☩. Astitit Regína à dextris tuis, Deus, R. In vestitu deauráto. Ps. 44. 10.

Ad Nunc dimittis, Ant. 7. d. Non occidet ultra sol tuus, & luna tua non minuetur; quia erit tibi Dóminus in lucem sempiternam. Is. 60. 20.

Oratio.

Beatæ & gloriósæ semperque Virgínis Mariæ, quæsumus, Dómine, intercessio gloriósa nos protégat, & ad vitam perdúcat æternam; Per Dóminum.

☩. Dóminus vobíscum; R. Et cum spírítu tuo.

☩. Benedicámus Dómino; R. Deo grátias.

IN GRATIARUM ACTIONE SOLEMNI

*PRO Beneficio conservatæ fidei, & Reparatione
Injuriarum Sanctissimo Eucharistiæ Sacra-
mento illatarum.*

S O L E M N E M A J U S.

*Officium sequens celebra-
tur quotannis, in singulis
Ecclesiis Parochialibus Dic-
cesis Pictaviensis, Domi-
nicâ tertiâ mensis, per
quem specialiori modo co-
latur sanctissimum Eucha-
ristiæ Sacramentum, nisi
Dominica illa sit privile-
giata primæ classis, aut
impedita festo Solemni mino-
re, vel suprâ; tunc enim
Officium sequens transfer-
tur in Dominicam sequen-
tem, aut anticipatur in
precedentem.*

IN I. VESPERIS.

Psalmi de Sabbato.

Antiphona 1. toni D.

O Stende, Dómine, fá-
ciem tuam super san-
ctuárium tuum quod desér-
tum est. *Dan. 9. 17.*

*Ant. 2. D. Cívitas San-
cti tui facta est desérta, Sion
desérta facta est, Jerúsalem
desoláta est. Is. 64. 10.*

*Ant. 3. E. Domus sancti-
ficaciónis nostræ & glóriæ
nostræ, ubi laudaverunt te
patres nostri, facta est in ex-
stiónem ignis. Is. 64. 11.*

*Ant. 4. E. Sancta tua con-
culcata sunt & contaminá-
ta sunt, & sacerdotes tui fa-
cti sunt in luctum & in hu-
militatem. 1. Mach. 3. 51.*

*Ant. 5. C. Omnia desi-
derabilia nostra versa sunt
in ruínas. Numquid super
his continébis te, Dómi-
ne, tacébis, & affliges nos
veheménter? Is. 64. 11. 12.*

*CAPITULUM. Joél. 1.
13.*

A Ccingite vos & plân-
gite, sacerdotes; ulu-
late, ministri altáris; ingre-
dímmini, cubáte in sacco,
ministri Dei mei; quóniam
intériit de domo Dei vestri
sacrificium & libátio.

*R. Locus párticeps fa-
ctus est pópuli malórum;
póstea autem fiet sócius
bonórum; & * Qui dereli-
ctus in ira Dei omnipotén-
tis est, íterum in magni
Dómini reconciliatióne,
cum summa glória exaltá-
bitur. 2. Mach. 5. 20. ¶. Si
non permánserint in incre-
dulitáte, inferéntur; po-
tens est enim Deus íterum
ingérere illos. Rom. 11. 23. **
*Qui. Glória. Resumitur
R. Locus.*

H Y M N U S.

A T T O L L E festum, Rel-
ligio caput
Factis adéptam sume su-
pérbiam,
Pióque Pictávas per ur-
bes,

Progrédere ambiósa fa-
ctu.

TE, Sponsa Christi, te
deceat hic tumor;

Injuriosam pone módé-
stiam;

Exúrge víctrix, & secún-
dis

Cerne tuos óculis triúm-
phos.

QUAM pulchra tantas
post ténebras dies!

Tot post neces, post bella
tot hórrida,

Quàm dulcis orta pax,
tuis quæ

Pristina jura revéxit aris!

NON jam cruces, non
jam venerábiles

Sponsi figúras, non sacra
váscula,

Ipsúmque corpus inge-
míscis

Hærétrico mínui furóre.

PASSIM mínistris jam
licet & tuæ

Plebi fidéles Cœlítuum
cibo

Præstare curas, ac inústa

Pompáticè reparare pro-
bra.

SIT summa Patri, súm-
maque Fílio,

Sit summa sancto laus quo-
que Flámini:

Sanctæ litémus Trini-
táti,

Perpétuo pia corda cul-
tu. Amen.

ψ. Congregáte Dómino,
sanctos ejus, ρ. Qui órdi-
nant testaméntum ejus su-
per sacrificia. Ps. 49. 5.

Ad Magníficat, Ant. 2. D.
Confúsi sumus, quóniam

audívimus oppróbrium;
opéruiť ignomínia fácies
nostras, quia venérunt
aliéni super sanctificati-
onem domús Dómini. Jer.
51. 51.

Oratio.

PROCUMBÉNTES coram
te, Dómine, ad altáre
tuum, humíllima vota per-
solvimus; ut sanctuária
tua, quæ ab hæréticis pol-
lúta deslémus, móribus pu-
ris & fide inviolábili repa-
rémus; Per Dóminum.

Deinde fit Commemoratio
Dominicæ occurrentis, per
Antiphonam quæ est in Vef-
peris Sabbati, ψ. & Ora-
tionem convenientem.

COMPLETORIUM habet-
ur post II. Vesperas, eo so-
lo discrimine, quòd hic
dicuntur Psalmi de Sab-
bato.

AD OFFICIUM NOCTURNUM.

Invitatorium. Agnum
Dominatorém terræ, * Ve-
níte, adorémus. Is. 16. 1.
Psalmus, Veníte, p. 2.
ritu solemni.

HYMNUS. S. Th.
VERBUM supérnum
pródiens:

Nec Patris linquens dexte-
ram,

Ad opus suum éxiens,
Venit ad vitæ vésperam.

IN mortem à discipulo
Suis tradéndus æmulis,
Prius in vitæ férculo
Se trádedit discipulis.

QUIBUS sub bina spé-
cie

Carnem dedit & Sanguinem;

Ut dúplicitis substántiæ
Totum cibáret hóminem.

SE, nascens, dedit só-
cium;

Convéscens, in edúlium;

Se, móriens, in prétium;

Se, regnans, dat in præ-
mium.

O SALUTARIS hóstia,

Quæ cœli pandis óstium;

Bella premunt hostilia,

Da robur, fer auxilium.

QUI carne nos pascis
tuâ,

Sit laus tibi, Pastor bone,

Cum Patre, & almo Spí-
ritu,

In sempitérna sécula.

Amen.

IN I. NOCTURNO.

In Psal. 73. Ut quid,
Deus, repulísti in finem,
P. 44.

Ant. 5. a. Vidit Dómi-
nus, & misértus est super
magnitúdine mali, & im-
perávit Angelo qui percu-
tiébat: Súfficit, jam cesset
manus tua. *1. Par. 21.*
15.

In divis. Ps. 73. Tu con-
firmásti, *p. 45.*

Ant. 4. a. Deus liberávit
pópulum suum, & réddidit
hæreditátem ómnibus, &
regnum, & sacerdotium, &
sanctificatióem. *2. Mach.*
2. 17.

In Ps. 78. Deus, vené-
runt gentes, *p. 148.*

Ant. 8. c. Confúsi sunt
& erubuérunt omnes; si-
mul abiérunt in confusió-

nem fabricatóres errórum.

If. 45. 16.

ψ. Dirumpámus víncula
eórum, & Et projiciámus
à nobis jugum ipsórum.
Pf. 2. 3.

De Ezechiéle Prophéta.

LECTIO I. c. 43. v. 4. ad 9.

MAjéstas Dómini in-
gréssa est templum per
viam portæ, quæ respicié-
bat ad Oriéntem. Et elevá-
vit me Spíritus, & introdú-
xit me in átrium intérius:
& ecce repléta erat glóriâ
Dómini domus. Et audívi
loquéntem ad me de domo;
& vir qui stabat juxta me,
dixit ad me: Fili hóminis,
locus sólii mei, & locus
vestigiórum pedum meó-
rum, ubi hábito in mé-
dio filiórum Israël in ætér-
num: & non pólluent ul-
trà domus Israël nomen
sanctum meum, ipsi & re-
ges eórum in fornicatióni-
bus suis, & in ruínis regum
suórum, & in excélsis. Qui
fabricáti sunt limen suum
juxta limen meum, & pó-
stes suos juxta postes meos:
& murus erat inter me &
eos: & polluérent nomen
sanctum meum in abomi-
natióibus quas fecérunt:
propter quod consúmpsi eos
in ira mea. Nunc ergo re-
péllant procul fornicatió-
nem suam, & ruínas regum
suórum à me: & habitábo
in médio eórum semper.

ψ. *j.* Misericórdia mea
non recédet à te; & * Fœ-
dus pacis meæ non mové-

biant, dixit miserator tuus Dominus. *Is.* 44. 10. *ŷ.* Reliqui mihi septem millia virorum, qui non curvaverunt genua ante Baal. *Rom.* 11. 4. * *Fœdus.* Glória. * *Fœdus.*

De Libro primo Machabæorum.

LECTIO II. c. 4. v. 42. ad 51.

ELEGIT Judas sacerdotes sine macula, voluntatem habentes in lege Dei: & mandaverunt sancta, & tolérunt lapides contaminationis in locum immundum. Et cogitavit de altari holocaustorum, quod profanatum erat, quid de eo faceret. Et incidit illis consilium bonum ut destruerent illud; ne fortè illis esset in opprobrium, quia contaminaverunt illud Gentes, & demoliti sunt illud. Et reposuerunt lapides in monte domus in loco apto, quoadutque veniret propheta, & responderet de eis. Et acceperunt lapides integros secundum legem; & edificaverunt altare novum, secundum illud quod fuit prius. Et edificaverunt sancta, & quæ intra domum erant intrinsecus, & ædem, & atria sanctificaverunt. Et fecerunt vasa sancta nova, & intulerunt candelabrum & altare incensorum, & mensam in templum. Et incensum posuerunt super altare, & accenderunt lucernas, quæ super candelá-

brum erant, & lucébant in templo. Et posuerunt super mensam panes, & appenderunt vela, & consummaverunt omnia ópera quæ fecerant.

ŷ. *ij.* Terra tua non vocabitur amplius desolata: sed * *Vocaberis*, Voluntas mea in ea; & terra tua, inhabitata; quia complacuit Dómino in te. *Is.* 62. 4. *ŷ.* Vide ergo bonitatem & severitatem Dei: in eos quidem qui ceciderunt, severitatem; in te autem bonitatem Dei. *Rom.* 11. 22. * *Vocaberis.* Glória. * *Vocaberis.*

LECTIO III. v. 53. ad 58.

ET obtulerunt sacrificium secundum legem, super altare holocaustorum novum quod fecerunt. Secundum tempus & secundum diem in qua contaminaverunt illud Gentes, in ipsa renovatum est in canticis, & citharis, & cinyris, & in cymbalis. Et cecidit omnis populus in faciem, & adoraverunt, & benedixerunt in cælum eum, qui prosperavit eis. Et fecerunt dedicationem altaris diebus octo, & obtulerunt holocausta cum lætitiis, & sacrificium salutæris & laudis. Et ornaverunt faciem templi coronis aureis & scutulis: & dedicaverunt portas, & pastophoria, & impoluerunt eis januas. Et facta est lætitia in populo magna valde, & aversum

Universum est opprobrium Gentium.

R. iij. Quis similis tui, Pópule, qui salváris in Dómino? scutum auxilií tui, & gládus glóriæ tuæ: negábunt te inimíci tui, * Et tu eórum colla calcábis. *Deut. 33. 29. V.* Tentásti eos qui se dicunt apóstolos esse, & non sunt; & invenísti eos mendáces. *Apoc. 2. 2. ** Et tu. Glória. *Resumitur R. Quis.*

IN II. NOCTURNO.

In Ps. 67. Exúrgat Deus, & dissipéntur inimíci ejus, *p. 80.*

Ant. 7. c. Tulérunt arcam sacerdotés, & portavérunt arcam Dómini, & tabernáculum fœderis, & ómnia vasa sanctuárii. *3. Reg. 8. 3. 4.*

In prim. divis. Ps. 67. Dóminus dabit verbum evangelizántibus, *p. 81.*

Ant. 3. g. Immolavérunt in die illa víctimas magnas, & lætáti sunt: Deus enim lætificáverat eos lætitiâ magnâ. *2. Esdr. 12. 42.*

In secund. divis. Ps. 67. Vidérunt ingrèssus tuos, Deus, *p. 81.*

Ant. 1. a. Benedicéntes Regi profécti sunt in tabernácula sua lætántes, & álacri corde super ómnibus bonis quæ fécerat Dóminus. *3. Reg. 8. 66.*

V. Tóllite hóstias, & introíte in átria ejus; *R.* Adoráte Dóminum in átrio sancto ejus. *Ps. 95. 8. 9.*

Pars Æstiva,

Sermo sancti Optati Milevitáni Epíscopi.

De Schism. Donat. contra Parmenianum.

LECTIO IV.

Quid tam sacrílegum quàm altária Dei, in quibus & vos aliquándó obtulístis, frángere, rádere, removére? in quibus vota pópuli, & membra Christi portáta sunt, quò Deus omnipotens invocátus sit, quò postulátus descéndit Spíritus sanctus, unde à multis pignus salutis æternæ, & tutéla fidei, & spes resurrectiónis accépta est? Quid est enim altáre, nisi sedes & Córporis, & Sanguinis Christi? Hæc ómnia furor vester, aut rasit, aut fregit, aut removít.

R. jv. Dixit Judas & fratres ejus: Ecce contríti sunt inimíci nostri: * Ascendámus nunc mundáre sancta, & renováre. *1. Mach. 4. 36. V.* Fecit Dóminus poténtiam in bráchio suo, dispérsit supérbos mente cordis sui. *Luc. 1. 51. ** Ascendámus. Glória. * Ascendámus.

LECTIO V.

Silivóris judicio nos vobis sórdidi videbámur; quid vobis fécerat Deus, qui illic invocári consueverat? Quid vobis offéndit Christum, cujus illic per certa moménta Corpus & Sanguis habitábat? Quid vos offendístis, étiam vos ipsi, ut illa altária frangerétis, in quibus ante nos

§

per longa tēporum spātia, sanctē, ut arbitramini, obtulitis? Dum impiē persequimini manus nostras illic, ubi Corpus Christi habitabat, feristis & vestras. Hoc modo Judæos estis imitāti: illi iniecērunt manus Christo in cruce; à vobis percussus est in altāri.

℞. v. Deus cœli ipse nos juvat, & nos servi ejus sumus: * Surgāmus & ædificēmus. 2. *Esdr.* 2. 20. ♯. Si Deus pro nobis, quis contra nos? *Rom.* 8. 31. * Surgāmus. Glória. * Surgāmus.

Sermo sancti Germani
Constantinopolitani
Episcopi.

Theor. rer. Ecclesiasticarum.

LECTIO VI.

ECclēsia est, ubi mysticum illud ac vivificum sacrificium fit: sacra mensa est, vice loci sepulchræ in quo pōsitus est Christus, in qua propōnitur verus & cœlestis panis, quod est mysticum & incruentum sacrificium: qui mactātus, carnem suam & sanguinem, in cibum & potum vitæ æternæ, propōsuit fidēlibus. Est quoque ipsa Dei sedes, in qua supercœlestis Deus, qui super Chérubim vehitur, corpore assump̄to requiēvit: in qua mensa, ut etiā in mystica illa sua cœna, in medio Apostolorum suorum edens, & accipiens panem

& vinum, dicit suis discipulis & Apóstolis: Accipite, manducate, & bibite ex eo: Hoc est enim Corpus meum, & Sanguis meus. Præfigurata autem est in legālī mensa, ubi manna erat, quod est Christus qui de cœlo descendit.

℞. vj. Hæc mandat omnis pōpulus Dōmini: Quæ est ista transgressio? * Cur reliquistis Dōminum Deum Israël, ædificāntes altāre sacrilegum, & à cultu illius recedētes? *Jos.* 22. 16. ♯. Mēlius erat illis non cognōscere viam justitiæ, quā post agnitiōnem retrōsūm converti. 2. *Petr.* 2. 21. * Cur. Glória. *Resumitur* ℞. Hæc mandat.

IN III. NOCTURNO.

In Ps. 80. Exultate Deo adjutori nostro, p. 106.

Ant. 7. d. Dixit Jesus: Qui manducat meam Carnem, & bibit meum Sanguinem, habet vitam æternam. *Joan.* 6. 55.

In divis. *Ps.* 80. In tribulatione invocasti me, p. 107.

Ant. 8. c. Caro mea verè est cibus, & Sanguis meus verè est potus. *Joan.* 6. 56.

In Ps. 83. Quàm dilecta tabernacula tua, p. 107.

Ant. 2. D. Probet seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. 1. *Cor.* 11. 28.

♯. Visitasti terram, Dōmine, & inebriasti eam, ♯.

Multiplicasti locupletare
eam. Ps. 64. 10.

De Epistola secunda beati
Pauli Apostoli ad Ti-
motheum.

LECTIO VII. c. 3. v. 1.
ad 15.

Hoc scito, quod in no-
vissimis diebus instá-
bunt tempora periculosa :
erunt homines seipsos
amantes, cupidi, elati, su-
perbi, blasphemí, parénti-
bus non obediéntes, ingrá-
ti, scelésti, sinè affectiône,
sinè pace, criminatóres, in-
continentes, immítes, sinè
benignitate, proditóres,
protérvi, tímidi, & vo-
luptátum amatóres magis
quàm Dei, habéntes spé-
ciem quidem pietátis, vir-
tutem autem ejus abnegán-
tes; & hos devíta : ex his
enim sunt, qui pénetrant
domos, & captívas ducunt
mulierculas onerátas pec-
cátis, quæ ducúntur váriis
desidéris, semper discén-
tes, & nunquam ad scién-
tiam veritátis perveniéntes.
Quemádmódum autem
Jannes & Mambres restitè-
runt Móysi, ità & hi resí-
stunt veritáti, homines cor-
rúpti mente, réprobi circa
fidem, sed ultrà non profi-
cient: insipiéntia enim eo-
rum manifestá erit ómni-
bus, sicut & illórum fuit.
Tu autem affecútus es meá
doctrínam, institutióem,
propósitum, fidem, longa-
nimitatem, dilectiόem,
patiéntiam, persecutiόnes,

passiόnes: quália mihi facta
sunt Antiochiæ, Iconii, &
Lystris: quales persecutiόnes
sustinui, & ex ómnibus erí-
puit me Dóminus. Et om-
nes, qui piè volunt vivere
in Christo Jesu, persecu-
tiόnem patiéntur. Mali au-
tem homines & seductó-
res proficient in pejus;
errántes, & in errórem mī-
réntes. Tu verò permáne in
iis, quæ didicisti, & cré-
dita sunt tibi; sciens à quo
didiceris; & quia ab infán-
tia sacras litteras nosti, quæ
te possunt instrúere ad sa-
lutem, per fidem quæ est
in Christo Jesu.

¶. vij. Mecum sunt di-
vitiæ & glória, opes su-
pérbæ & justitia. * Mélior
est fructus meus auro & lá-
pide pretiόso, & genimina
mea argénto elécto. *Prov.*
8. 18. 19. **¶.** Panis quem
frángimus, nóne partici-
pátió Córporis Dómini est?
1. Cor. 10. 16. * Mélior.
Glória. * Mélior.

LECTIO VIII. v. 16. ad fin.
c. 4. v. 1. ad 5.

Omnis scriptúra divíni-
tús inspiráta, útilis est
ad docéndum, ad arguén-
dum, ad corripiéndum, ad
erudiéndum in justitia;
ut perfectus sit homo Dei,
ad omne opus bonum in-
strúctus. Testíficor coram
Deo, & Jesu Christo qui
judicáturus est vivos &
mórtuos, per advéntum
ipsíus, & regnum ejus. Præ-
dica verbum, instá oppor-
tū

Attolle cervicem , au-
reoque
Uttere jam pretiosa se-
elo.

PASTOR recusat, diffu-
giunt lupi :
Quisquam nec audet de
grege perduto
Astare contra : Christiá-
ni
Opprimitur pietate Re-
gis.

NUNQUAMNE Christo,
secta, fidem dabis
Plenam loquenti ? Corpus
cum tibi
Suum sacra nunquam
sub esca
Mirificè tribuísse credes ?
PRÆVARICATRIX
turba, revèrtere ;
Memorque prisci dilúvii,
sape :

Compaginátam quí-
suis arcam
Désérít, ille perire di-
gnus.

SIT summa Patri, súmma-
que Filio ;
Sit summa sancto laus quo-
que Flámini ;
Sanctæ litémus Trini-
tati.

Perpétuo pia corda cul-
tu. Amen.

ψ. Benedixísti, Dómine,
terram tuam ; π. Avertísti
captivitatem Jacob. Ps.
84. 2.

Ad Benedíctus, Ant. 1. D.
Non est confúsió confidén-
tibus in te, Dómine ; &
nunc séquimur te in toto
corde , & tímemus te , &
quárimus faciém tuam ; ne

confúndas nos. Dan. 3. 40 ;
41. 42.

Oratio.

D Omine Jesu Chríste ;
qui contuméliis hære-
ticórum patére maluísti ,
quàm ab Ecclesiæ tuæ so-
cietate discédere ; nobis
misericórditer largiri digné-
ris , ut quantum in nobis
est, illátas tibi injurias lu-
gère , & reparáre valeámus ;
Qui vivis & regnas.

Deinde fit Commemora-
tio Dominicæ occurrentis,
per Lectiõem Evangelii
cum Homilia, Antiphonam,
ψ. & Orat. convenientem.

AD HORAS, Doxologia
QUI carne nos pascis
tuâ ,

Sit laus tibi, Pastor bone,
Cum Patre, & almo Spíritu,
In sempitérna sécula.

Amen.

Psalmi de Dominica.

AD PRIMAM.

Ant. Firmásti.

CAPITULUM. Is. 51. 14.

C Itò véniet Dóminus
grádiens ad aperién-
dum , & non interficiet us-
que ad interneciõnem , nec
deficiet panis ejus.

In π. brevi. ψ. Qui es
panis vitæ. Joan. 6. 35.

CANON.

Ex Concílio Constantino-
politáno primo Œcu-
ménico.

Anno 381. Can. 6.

HÆréticos dicimus, &
qui olim ab Ecclesiá
abdicáti sunt , & qui sunt
pósteà à nobis anathema :

ritati : ad hæc autem & eos , qui se sanam quidem fidem confiteri præ se ferant , avulsi autem sunt & abscissi , & advèrsus canónicos nostros Episcopos congregationem faciunt.

AD TERTIAM.

Ant. Non est.

CAPITULUM. 3. Reg. 8. 56.

Benedictus Dóminus , qui dedit réquiem populo suo Israël , juxta omnia quæ locutus est.

R. breve. Exultáte Deo adjutori nostro , * Allelúia , allelúia. *R.* Exultáte. *Ps.* Jubiláte Deo Jacob. * Allelúia. Glória. *R.* Exultáte. *Pf.* 80. 2.

Ps. Buccináte in neoménia tubâ , *R.* In insigni die solemnitátis vestræ. *Pf.* 80. 4.

AD SEXTAM.

Ant. Cadat.

CAPITULUM. Is. 45. 17.

Israël salvátus est in Dómino salúte æternâ : non confundemini & non erubesceris usque in séculum sæculi.

R. breve. Exúrgat Deus , & dissipéntur inimici ejus , * Allelúia , allelúia. *R.* Exúrgat. *Ps.* Et fugiant qui odérunt eum à facie ejus. * Allelúia. Glória. *R.* Exúrgat. *Pf.* 67. 2.

Ps. Vidérunt ingressus rúos , Deus ; *R.* Ingressus Dei mei , Regis mei qui est in sancto. *Pf.* 67. 25.

AD NONAM.

Ant. Cognóscant.

CAPITULUM. Esther. 16. 22.

Vos , inter cæteros festos dies , hanc habetóte diem , & celebráte eam cum omni lætítia , ut & in pósterum cognoscátur.

R. breve. Manda , Deus , virtúti tuæ , * Allelúia , allelúia. *R.* Manda. *Ps.* Confirma hoc , Deus , quod operátus es in nobis. * Allelúia. Glória. *R.* Manda. *Pf.* 67. 29.

Ps. Salvásti nos de affligéntibus nos ; *R.* Et odiéntes nos confundísti. *Pf.* 43. 8.

AD VESPERAS.

In Psalm. 109. Dixit Dóminus , *p.* 27.

Ant. 2. D. Quid bonum Dómini est , & quid pulchrum ejus , nisi fruméntum electórum , & vinum germinans vírgines ? *Zach.* 9. 17.

In Psalm. 110. Confítebor tibi , Dómine , *p.* 28.

Ant. 1. g. Epulémur , non in fermento vétéri , neque in fermento malítiæ & nequitiæ , sed in ázymis sinceritátis & veritátis. 1. *Cor.* 5. 8.

In Psalm. 115. Crédidi , propter quod , *p.* 109.

Ant. 3. a. Anima pollúta quæ éderit de cárnibus hóstiæ pacificórum quæ oblata est Dómino , peribit de populis suis. *Levit.* 7. 20.

In Psalm. 127. Beátí omnes qui timent Dóminum , *p.* 110.

Ant. 5. C. Mundatus vescetur de sanctificatis, quia cibus illius est, *Levit. 22. 7.*

In Psalm. 147. Lauda, Jérusalem, p. 102.

Ant. 4. a. Beatus qui manducabit panem in regno Dei. *Luc. 14. 15.*

CAPITULUM. I. *Cor. 10. 3. 4.*

Patres nostri omnem eamdem escam spiritalem manducaverunt; & omnes eundem potum spiritalem biberunt: bibebant autem de spiritali consequente eos petra; petra autem erat Christus.

HYMNUS. S. Th.

PANGE, lingua, gloriosi
Corporis mysterium,
Sanguinisque pretiosi,
Quem, in mundi pretium,
Fructus ventris generosi,
Rex effudit gentium.

NOBIS datus, nobis
natus

Ex intacta Virgine,
Et in mundo conversatus,
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatus
Miro clausit ordine.

IN supremæ nocte cœnæ
Recumbens cum fratribus,
Observata Lege plenè
Cibis in legalibus,
Cibum turbæ duodenæ
Se dat suis manibus.

VERBUM caro, panem
verum,

Verbo carnem efficit:
Fitque Sanguis Christi me-
rum,

Et si sensus deficit,

Ad firmandum cor sanctum,
Sola fides sufficit.

TANTUM ergo Sacramentum

Veneremur cernui:
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui:
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.

GENITORI, Genitro-
que

Laus & jubilatio,
Salus, honor, virtus quo-
que

Sit & benedictio:
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio.

Amen.

ÿ. Dominus in circuitu
populi sui; **ꝫ.** Ex hoc nunc
& usque in sæculum. *Pf. 124. 2.*

Ad Magnificat, Ant. 5. 2.
Dixit Jesus: Non Moyses
dedit vobis panem de cælo,
sed Pater meus dat vobis
panem de cælo verum.
Joan. 6. 32.

*Deinde fit Commemora-
tio Dominicæ occurrentis,
per Antiphonam, ÿ. & Ora-
tionem convenientem.*

AD COMPLETORIUM.

Psalmi de Dominica.

Ant. 4. E. Non propter
locum, gentem; sed propter
gentem, locum Deus elé-
git. 2. *Mach. 5. 19.*

HYMNUS.

O QUAM stupendas in-
duit

Formas amor! Verbum
Dei,
Jugis sub ara victima,

Se præbet in cibum suis.

DIVINUS hospes, in-
timis

Infusus hæret cõrdibus :

Hinc facta mortális caro

Divinitátis párticeps.

JESU, volúptas cõrdium,

Beáta pax amántium,

Quí carne nos pascis die,
In nocte nostra sis quies.A Q U O, creámur, laus
Patri;

Quo páscimur, laus Fílio;

Quo consecrámur, non mi-
nor

Laus utriúsq; Flámini.

Amen.

CAPITULUM. Eccli. 24.

27. 28. 29.

HÆreditas mea super
mel & favum: memó-
ria mea in generatióes
seculórum. Qui edunt me,
adhuc esúrient; & qui bi-
bunt me, adhuc sítient.R. breve. In manus, p.
163.Ad Nunc dimíttis, *Ant.*7. d. Sacerdótes qui accé-
dunt ad Dóminum, sancti-
ficéntur, ne percútiat eos.

Exod. 19. 22.

Oratio & cætera omnia, ut
in Psalterio, p. 164.

PSALMI PŒNITENTIALES.

Psalmus 6. Dómine, ne
in furóre tuo árguas me,
p. 52.Glória Patri, &c. & di-
citur in fine cujusque *Psal-
mi.**Psalmus* 31. Beáti quo-
rum remissæ sunt iniquitá-
tes, p. 94.*Psalmus* 37. Dómine, ne
in furóre tuo árguas me,
p. 132.*Psalmus* 50. Miserére meî,
Deus, * secúndum, p. 153.*Psalmus* 101. Dómine,
exaúdi oratióem meam,
p. 36.*Psalmus* 129. De profún-
dis clamávi ad te, Dómine,
p. 130.*Psalmus* 142. Dómine,
exaúdi oratióem meam,
aúribus pécipe, p. 136.*Ant.* Dómine, memor estomeî, & ne vindíctam sumas
de peccátis meis, neque re-
miniscáris delícta mea, vel
paréntum meórum. *Tob.*
3. 3.

LITANIÆ.

KYrie, eléison. *Christe,*
eléison. *Kýrie,* eléison.
Christe, audi nos.*Christe,* exaúdi nos.
Pater de cœlis Deus, Mi-
serére nobis.Fili Redémptor mundi De-
us, Miserére nobis.Spíritus sancte Deus, Mi-
serére nobis.Sancta Trínitas unus Deus,
Miserére nobis.Sancta María, Ora pro
nobis.

Sancta Dei Génitrix, ora.

Sancta Virgo vírginum, ora.

Sancte Michaël, ora.

Sancte Gábriël, ora.

Sancte Raphaël ,	ora.	Sancti Savine & Cyprianæ ,	
Omnes sancti Angeli & Archangeli ,	oráte pro nobis.	Sancte Simpliciane ,	ora.
Omnes sancti beatorum Spirituum ordines ,	oráte.	Sancte Leodegári ,	ora.
Sancte Joánnes Baptista ,	oráte pro nobis.	Omnes sancti Mátyres ,	
Omnes sancti Patriarchæ & Prophætæ ,	oráte pro nobis.	Sancte Gregóri ,	ora.
Sancte Petre ,	ora.	Sancto Ambrósí ,	ora.
Sancte Paule ,	ora.	Sancte Augustíne ,	ora.
Sancte Andréa ,	ora.	Sancte Hierónyme ,	ora.
Sancte Jacóbe , (Zeb.)	ora.	Sancte Hilári ,	ora.
Sancte Joánnes ,	ora.	Sancte Athanási ,	ora.
Sancte Thoma ,	ora.	Sancte Basíli ,	ora.
Sancte Jacóbe ,	ora.	Sancte Gregóri Nazianzené ,	ora.
Sancte Philíppe ,	ora.	Sancte Joánnes Chrysóstome ,	ora.
Sancte Bartholomæe ,	ora.	Sancte Bernárde ,	ora.
Sancte Matthæe ,	ora.	Omnes sancti Doctóres ,	
Sancte Simon ,	ora.	oráte pro nobis.	
Sancte Thadæe ,	ora.	Sancte Agon ,	ora.
Sancte Matthía ,	ora.	Sancte Maxénti , (Epif.)	ora.
Sancte Bárnaba ,	ora.	Sancte Justíne ,	ora.
Sancte Luca ,	ora.	Sancte Gelási ,	ora.
Sancte Marce ,	ora.	Sancte Anthémi ,	ora.
Omnes sancti Apóstoli & Evangelístæ ,	oráte.	Sancte Piénri ,	ora.
Omnes sancti Discípuli Dómini ,	oráte.	Sancte Fortunáte ,	ora.
Omnes sancti Innocéntes ,	oráte pro nobis.	Sancte Martiális ,	ora.
Sancte Stéphane ,	ora.	Sancte Martíne ,	ora.
Sancte Clemens ,	ora.	Sancte Remígi ,	ora.
Sancte Fabiane ,	ora.	Sancte Cárole ,	ora.
Sancte Lauréti ,	ora.	Sancte Francísce , (Sal.)	ora.
Sancte Vincéti ,	ora.	Omnes sancti Pontífices ,	
Sancte Sebastiane ,	ora.	oráte pro nobis.	
Sancte Dionýsi cum sóciis suis ,	oráte.	Sancte Leóni ,	ora.
Sancte Mauríci cum sóciis suis ,	oráte.	Sancte Juste ,	ora.
Sancti Joánnes & Paule ,	oráte pro nobis.	Sancte Vincéti , (A P.)	o.
Sancti Cosma & Damiáne ,	oráte pro nobis.	Sancte Paule ,	ora.
		Sancte Antóni ,	ora.
		Sancte Benedícte ,	ora.
		Sancte Maxénti , (Abb.)	ora.
		Sancte Juniáne ,	ora.
		Sancte Jovíne ,	ora.
		Sancte Porchári ,	ora.
		Sancte Eudolíne ,	ora.

Sanctorum.

cxixj

Sancte Filiberte ,	ora.	Ab ira , & odio , & omni
Sancte Dominice ,	ora.	mala voluntate , libera.
Sancte Francisce ,	ora.	A fulgure & tempestate ,
Sancte Ludovice ,	ora.	libera nos , Domine.
Sancte Guillelme ,	ora.	A subitanea & improvisa
Sancte Roche ,	ora.	morte , libera.
Omnes sancti Sacerdotes		A morte perpetua , libera.
& Levitæ ,	orate.	Per Mystèrium sanctæ In-
Omnes sancti Mònachi &		carnationis tuæ , libera.
Eremitæ ,	orate.	Per Nativitatem tuam ,
Omaes sancti Iusti ,	orate.	libera nos , Domine.
Sancta Anna ,	ora.	Per Baptismum , & sanctum
Sancta Maria Magdalene ,		Jejunium tuum , libera.
ora pro nobis.		Per Crucem & Passiõnem
Sancta Thecla ,	ora.	tuam , libera.
Sancta Agatha ,	ora.	Per Mortem & Sepulcrum
Sancta Lucia ,	ora.	tuam , libera.
Sancta Agnes ,	ora.	Per sanctam Resurrectiõ-
Sancta Cæcilia ,	ora.	nem tuam , libera.
Sancta Anastasia ,	ora.	Per admirabilem Ascensiõ-
Sancta Catharina ,	ora.	nem tuam , libera.
Sancta Florèntia ,	ora.	Per adventum Spiritus
Sancta Abra ,	ora.	sancti Paraclèti , libera.
Sancta Troècia ,	ora.	In die iudicii , libera.
Sancta Agnes , (Mon.)	ora.	Peccatores , Te rogamus ,
Sancta Neomadia ,	ora.	audi nos
Sancta Radegundis ,	ora.	Ut ad veram pœnitentiam
Sancta Clotildis ,	ora.	nos perducere digneris ,
Sancta Maria Aegyptia ,		Te rogamus , audi nos.
ora pro nobis.		Ut compunctionem cordis ,
Omnes sanctæ Virgines &		fontemque lacrymarum
Viduæ ,	orate.	nobis dones , Te rogamus.
Omnes Sancti & Sanctæ		Ut remissionem peccatorum
Dei , Intercédite pro nobis.		nostrorum nobis dones ,
Propitius esto , Parce no-		Te rogamus , audi nos.
bis , Domine.		Ut fidem , spem & carita-
Propitius esto , Exaudi nos ,		tem nobis dones , Te rog.
Domine.		Ut Ecclesiam tuam sanctam
Ab omni malo , Libera nos ,		regere & conservare digneris ,
Domine.		Te rog.
Ab omni peccato , libera.		Ut domnum Apostolicum ,
Ab ira tua , libera.		& omnes gradus Ecclesiæ
Ab insidiis diaboli , libera.		in sancta Religione
Ab immundis cogitationi-		conservare digneris , Te
bus , libera.		rogamus , audi nos.

Ut Antistitem nostrum, & omnes congregationes illi commissas in tuo sancto obsequio conservare digneris, Te rogamus.

Ut Regem nostrum custodire digneris, Te rogamus.

Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris, Te rogamus, audi nos.

Ut Régibus & Principibus Christiánis pacem & concordiam donare digneris, Te rogamus, audi nos.

Ut cuncto populo Christiáno pacem & unitatem largiri digneris, Te rog.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare & conservare digneris, Te rogamus, audi nos.

Ut mentes nostras ad cælestia desideria erigas, Te rogamus, audi nos.

Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, Te rog.

Ut ánimas nostras, fratrum, propinquorum, & benefactorum nostrorum ab æterna damnatione eripias, Te rogamus.

Ut fructus terræ dare & conservare digneris, Te rogamus, audi nos.

Ut omnibus fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris, Te rog.

Ut nos exaudire digneris, Te rogamus, audi nos.

Fili Dei, Te rogamus.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Parce nobis, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis pec-

cata mundi, Exaudi nos, Dómine.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, Misere nobis.

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison.

Pater, &c. *secretò usque ad ψ.* Et ne nos inducas in tentationem; *℞.* Sed libera nos à malo.

ψ. Dómine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum; *℞.* Cito anticipent nos misericordie tuæ; quia pauperes facti sumus nimis. *Pf.* 78. 8.

ψ. Adjuva nos, Deus salutaris noster, & propter gloriam nominis tui, Dómine, libera nos, *℞.* Et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum. *Pf.* 78. 9.

ψ. Orémus pro Pastore nostro *N. ℞.* Dóminus conservet eum, & vivificet eum. *Pf.* 40. 3.

ψ. Dómine, salvum fac Regem; *℞.* Et exaudi nos in die quā invocaverimus te. *Pf.* 19. 10.

ψ. Orémus pro benefactoribus nostris. *℞.* Exaudi de cælo, Dómine; & dimitte peccata servis tuis. *2. Paral.* 6. 27.

ψ. Pro fratribus nostris abséntibus. *℞.* Rege eos, & extolle illos usque in ætérnum. *Pf.* 27. 9.

ψ. Pro infirmis, afflictis & captivis. *℞.* Libera, Deus, Israël ex omnibus tribulationibus suis. *Pf.* 24. 22.

Ÿ. Pro cunctis fidelibus defunctis. **R.** Convertere, Domine, usquequò? & deprecabilis esto super servos tuos. *Pf.* 89. 13.

Ÿ. Memor esto congregationis tuæ, **R.** Quam possedisti ab initio. *Pf.* 73. 2.

Ÿ. Domine, exaudi orationem meam, **R.** Et clamor meus ad te veniat. *Pf.* 101. 2.

Ÿ. Dominus vobiscum; **R.** Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Deus, cui proprium est misereri semper & parcere, suscipe deprecationem nostram; ut nos, & omnes famulos tuos quos delictorum catena constrinxit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

Exaudi, quæsumus, Domine, supplicum preces, & confitentium tibi parce peccatis; ut pariter nobis indulgentiam tribuas benignus & pacem.

Ineffabilem nobis, Domine, misericordiam tuam clementer ostende; ut simul nos & à peccatis omnibus exuas, & à pœnis quas pro his meremur, eripias.

Deus, qui culpas delinquentium districtè feriendo percutis, fletus quoque lugentium non recuses; ut qui pondus tuæ animadversionis cognovimus, pietatis tuæ gratiam sentiamus.

Omnipotens sempiternus Deus, miserere famulo

tuò Pontifici nostro *N.* & dirige eum secundum tuam clementiam in viam salutis æternæ; ut, te donante, tibi placita cupiat, & totâ virtute perficiat.

Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus Rex noster *N.* qui tuâ miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa; quibus decenter ornatus, vitiôrum monstra devitare, hostes superare, & ad te, qui via, veritas & vita es, gratioſus valeas pervenire.

Deus, à quo sancta desideria, recta consilia, & iusta sunt opera; da servis tuis illam, quam mundus dare non potest, pacem; ut, & corda nostra mandatis tuis dedita, & hostium sublatâ formidine, tempora sint tuâ protectione tranquilla.

Ure igne sancti Spiritus renes nostros, & cor nostrum, Domine; ut tibi casto corpore serviâmus, & mundo corde placeâmus.

Actiones nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, & adjuvando prosequere; ut cuncta nostra oratio & operatio à te semper incipiat, & per te cœpta finiatur.

Fidelium Deus omnium Conditor & Redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue.

peccatorum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur.

Omnipotens sempiternus Deus, qui vivorum dominaris simul & mortuorum, omniumque miseris quos tuos fide & opere futuros esse prænoscis; te supplices exoramus, ut pro quibus effundere preces de-

crevimus, quosque vel prefens sæculum adhuc in carne retinet, vel futurum jam exutos corpore suscepit, intercedentibus omnibus Sanctis tuis, pietatis tuæ clementiâ, omnium delictorum suorum veniam consequantur; Per Dominum, *ψ.* Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace. *℟.* Amen.

O R D O COMMENDATIONIS ANIMÆ ANTE DECESSUM.

Primum dicuntur Litaniæ breves in hunc modum.

Kyrie, eléison. Christe, eléison. Kyrie, eléison. Sancta Maria, Ora pro eo, (*vel ea.*)

Omnes sancti Angeli & Archàngeli, Orate pro eo, (*vel ea.*)

Sancte Abel, ora.

Omnis chorus Iustorum, orate.

Sancte Abraham, ora.

Sancte Joannes Baptista, ora.

Omnes sancti Patriarchæ & Prophætæ, orate.

Sancte Petre, ora.

Sancte Paule, ora.

Sancte Andréa, ora.

Sancte Joannes, ora.

Omnes sancti Apóstoli & Evangelistæ, orate.

Omnes sancti Innocentes, orate.

Sancte Stéphane, ora.

Sancte Laurenti, ora.

Sancte Sebastiane, ora.

Sancte Simpliciane, ora.

Sancti Savine & Cypriane, orate.

Omnes sancti Mártyres, orate.

Sancte Hilari, ora.

Sancte Fortunato, ora.

Sancte Martialis, ora.

Sancte Martine, ora.

Sancte Nicolæ, ora.

Omnes sancti Pontífices & Sacerdotes, orate.

Sancte Benedicte, ora.

Sancte Juniane, ora.

Sancte Porchári, ora.

Sancte Francíscæ, ora.

Omnes sancti Mónachi, orate.

Sancta Maria Magdalene, ora.

Sancta Floréntia, ora.

Sancta Abra, ora.

Sancta Radegúndis, ora.

Omnes sanctæ Virgines &

Ordo Commendationis animæ.

cxxxv

Vidux, oráte pro eo,
(*vel ea.*)

Omnes Sancti & Sanctæ
Dei, oráte.

Propítius esto, Parce ei,
Dómine.

Ab ira tua, Libera eum,
(*vel eam,*) Dómine.

A mala morte, libera.

A potestate diaboli, libera.

A pœnis inférni, libera.

Per Nativitatem tuam,
libera eum, (*vel eam,*)

Dómine.

Per Crucem & Passionem
tuam, libera.

Per Mortem & Sepulchrum
tuam, libera.

Per gloriósam Resurrecti-
onem tuam, libera.

Per admirabilem Ascensio-
nem tuam, libera.

Per grátiam Spíritûs sancti
Paracléti, libera.

In die iudicii, libera.

Peccatores, Te rogámus,
audi nos.

Ut ei parcas, Te rogámus,
audi nos.

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

*Deinde, cùm in agone
sui exitûs anxiatur anima,
dicitur:*

Proficiscere, ánima Chri-
stiána, de hoc mundo,
in nómine Dei Patris om-
nipoténtis, qui te creávit;
in nómine Jesu Christi Fí-
lii Dei vivi, qui pro te pas-
sus est; in nómine Spíritûs
sancti, qui in te effûsus est;
in nómine Angelórum &
Archangelórum; in nómi-

ne Thronórum & Domina-
tionum; in nómine Prin-
cipátuum & Potestátum; in
nómine Chérubim & Séra-
phim; in nómine Patriar-
chárum & Prophetárum; in
nómine sanctórum Apосто-
lórum & Evangelistárum;
in nómine sanctórum Már-
tyrum & Pontíficum; in nó-
mine sanctórum Sacerdó-
rum & Monachórum; in
nómine sanctárum Virgi-
num, & ómnium Sanctó-
rum & Sanctárum Dei.
Hódie sit in pace locus
tuus, & habitatio tua in
sancta Sion; Per eúdem
Christum Dóminum no-
strum. *ñ. Amen.*

Orémus.

Deus miséricors, Deus
clemens, Deus, qui se-
cúndum multitudinem mi-
serationum tuárum peccata
pœniténtium deles, & præ-
teritorum criminum culpas
veniâ remissionis evácuas;
réspice propítius super hunc
famulum tuum (*vel hanc
famulam tuam*) *N.* & re-
missionem ómnium pecca-
torum suórum totâ cordis
confessione poscéntem de-
precátus exáudi. Rénova in
eo, (*vel ea,*) piíssime Pater,
quidquid terrénâ fragilitá-
te corrúptum, vel quidquid
diabólicâ fraude violátum
est: & unitáti cõporis Ec-
clésiæ membrum redemp-
tionis annécte. Miserére,
Dómine, gemítuum, mi-
serére lacrymárum ejus;
& non habéntem fidúciã.

cxxy] Ordo Commendationis animæ.

nisi in misericordia tua, ad tuæ Sacramentum reconciliationis admittes; Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Commendo te omnipotenti Deo, carissime frater, (*vel* carissima soror,) & ei cujus es creatura, committo; ut cum humanitatis debitum, morte interveniente, persolveris; ad Autorem tuum, qui te de limo terræ formaverat, revertaris. Egređienti itaque animæ tuæ de corpore, splendidus Angelorum cœtus occurrat; iudex Apostolorum tibi senatus advēniat; candidatorum tibi Martyrū triumphator exērcitus obviet; liliata rutilantium te Pontificum turma circumdet; jubilantium te Virginum chorus excipiat: beatæ quiētis in sinu Patriarcharum te complexus astringat; mitis atque festivus Christi Jesu tibi aspectus appareat, qui te inter assistentes sibi iūgiter interēsse decernat. Ignōres omne quod horret in tēnebris, quod stridet in flammis, quod cruciat in tormentis. Cedat tibi teterrimus sathanas cum satellitibus suis; in adventu tuo te comitantibus Angelis contremiscat, atque in æternæ noctis chaos immanē disflūgiat. Exurgat Deus, & dissipentur inimici ejus; & fūgiant qui odērunt eum à facie ejus. Sicut deficiit

fumus, deficiant: sicut fluxit cera à facie ignis, sic pereant peccatores à facie Dei; & iusti epulentur, & exultent in conspectu Dei. Confundantur igitur & erubescant omnes tartaræ legiones, & ministri sathanæ iter tuum impedire non audeant. Liberet te à cruciatu Christus, qui pro te crucifixus est. Liberet te ab æterna morte Christus, qui pro te mori dignatus est. Constituat te Christus Filius Dei vivi intra paradisi sui semper amœna virētia, & inter oves suas te verus ille Pastor agnoscat. Ille ab omnibus peccatis tuis te absolvat; atque ad dexteram suam in Electorum suorum te sorte constituat. Redemptorem tuum facie ad faciem videas; & præsens semper assistens, manifestissimam beatis oculis aspicias veritatem. Constitutus (*vel* constituta) igitur inter agmina Beatōrū, contemplationis divinæ dulcedine potiāris in sæcula seculorum. *R.* Amen.

Suscipe, Domine, servum tuum (*vel* ancillam tuam) in locum sperandæ sibi salvationis à misericordia tua. *R.* Amen.

Libera, Domine, animam ejus ex omnibus periculis infēni, & de laqueis pœnarum, & ex omnibus tribulationibus.

R. Amen.

Libera, Domine, ani-

Ordo Commendationis animæ. cxxxvij

mam ejus, sicut liberásti Enoch & Eliám de commúni morte mundi. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus à morte, sicut liberásti Noë de dilúvio. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Abraham de Ur Chaldæórum. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Job de passiónibus suis. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Isaac de hóstia, & de manu patris sui Abrahæ. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Lot de Sódomis & de flamma ignis. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Móysen de manu Pharaónis regis Ægyptiórum. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Daniélem de lacu leónum. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti tres púeros de camíno ignis ardéntis, & de manu regis iníqui. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Susánnam de falso crímine. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti David de manu regis Saúl, & de manu Góliath. *R.* Amen.

Líbera, Dómine, ánimam ejus, sicut liberásti Petrum & Paulum de cárceribus. *R.* Amen.

Et sicut beátam Theclam vírginem & mártýrem tuá liberásti, sic liberáre dignéris ánimam ejus, & tecum fácias in coeléstibus bonis gaudére. *R.* Amen.

Commendámus tibi, Dómine, ánimam fámulí tui (*vel* fámulæ tuæ) *N.* precamúrque te, Dómine Jesu Chríste, Salváto mundi; ut propter quam ad terram misericórditer descendísti, Patriarchárum tuórum sínibus insinuáre non rénuas. Agnósce, Dómine, creatúram tuam, non à diis aliénis creatam, sed à te solo Deo vivo & vero; quia non est álius Deus præter te. Lætífica, Dómine, ánimam ejus in conspéctu tuo, & ne memínaris iniquitátum ejus antiquárum. Licet enim peccáverit, tamen Patrem, & Fílium, & Spíritum sanctum non negávit, sed crédidit, & zelum Dei in se hábuit, & Deum qui fecit ómnia, fidéliter adorávit.

Orémus.

Delícta juventútis, & ignorántias ejus, quæsumus, ne memínaris, Dómine, sed secúndum magnam misericórdiam tuam memor esto illíus in glória claritátis tuæ. Aperíantur ei cœli; collæténtur illi Angeli. In regnum tuum, Dómine, creatúram tuam eúsc-

cxixvilij Ordo Commendationis animæ.

cipe. Suscipiat eam sanctus Michaël Archángelus Dei, qui militiæ cœlestis méruit principátum. Véniant illi óbviâ sancti Angeli Dei, & perdúcant eam in civitatem cœlestem Jerúsalem. Suscipiat eam beátus Petrus Apóstolus, cui à Deo claves regni cœlestis tráditiæ sunt. Adjuvet eam sanctus Paulus Apóstolus, qui dignus fuit esse vas electiônis. Intercédât pro ea sanctus Joánnes electus Dei Apóstolus, cui reveláta sunt secreta cœlestia. Orent pro ea omnes sancti Apóstoli, quibus à Dómino data est potéstas ligandi atque solvendi. Intercédant pro ea omnes Sancti & Elécti Dei, qui pro Christi nómine tormenta in hoc século sustinuerunt; ut vînculis carnis exúta pervenire mereátur ad glóriam regni cœlestis, præstánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sécula seculórum. *℟.* Amen.

Si anxietur adhuc anima, dicitur Psalmus, Confitémini Dómino, p. 15. & totus Psalmus, Beati immaculati, per Horas Dominicæ distributus, p. 16. & sequens.

Egressâ autem animâ, aspergitur corpus aquâ benedictâ, & dicitur:

℟. In te, Dómine, sperávi, non confundar in ætérnum; accélera ut éruas me: in manus tuas com-

mendo spíritum meum. * Redemísti me, Dómine Deus veritátis, illústra faciém tuam super servum tuum, (vel ancillam tuam,) salvum (vel salvam) me fac in misericórdia tua. *Pf.* 30. 2. 3. 6. 17. *℣.* Dómine Jesu, súscipe spíritum meum. *Act.* 7. 58. * Redemísti me.

Kýrie, eléison. Christe, eléison, Kýrie, eléison.

Pater noster, &c. ℣. Et ne nos indúcas in tentatió-nem; *℟.* Sed libera nos à malo.

℣. Non intres in iudícium cum servo tuo, (vel ancilla tua,) Dómine. *℟.* Quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens. *Pf.* 142. 2.

℣. Ne tradas bestiis animas confitentes tibi; *℟.* Et ánimas paúperum tuórum ne obliviscáris in finem. *Pf.* 73. 19.

℣. Dómine, exáudi oratió-nem meam; *℟.* Et clamor meus ad te véniat. *Pf.* 101. 2.

℣. Dóminus vobiscum; *℟.* Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Tibi, Dómine, commendamus animam famuli tui (vel famulæ tuæ) *N.* ut defúnctus (vel defúncta) século, tibi vivat; & quæ per fragilitátem humanæ conversatiónis peccáta commísit, tu véniâ misericordissimæ pietátis absterge; Per Christum Dóminum nostrum. *℟.* Amen.

OFFICIUM

DEFUNCTORUM.

In die Obitûs & in depositione Corporis.

*Qualibet Hora sequentis
Officii incipit absolutè.*

*In fine Psalmorum &
Canticorum loco, Glória
Patri, dicitur:*

Réquiem æternam dona
eis, Dómine; * Et lux per-
pétua luceat eis.

AD VESPERAS.

*In Ps. 114. Diléxi, quóniam
exaúdiat Dóminus,*
p. 150.

*Ant. 3. c. Verba mea
dolóre sunt plena, quia sa-
gittæ Dómini in me sunt.*
Job. 6. 3. 4.

*In Ps. 119. Ad Dómi-
num, cum tribulárer, cla-
mávi, p. 71.*

*Ant. 2. D. In memetíp-
so marcéscit ánima mea, &
póssident me dies afflictiónis.*
Job. 30. 16.

*In Ps. 120. Levávi ócu-
los meos in montes, p. 71.*

*Ant. 8. d. Quis det ut
véniat petítio mea, & quod
expécto tríbuat mihi Deus?*
Job. 6. 8.

*In Ps. 129. De profún-
dis clamávi ad te, Dómine,*
p. 130.

*Ant. 3. b. Timor quem
timébam evénit mihi: &
quod verébar áccidit.*
Job. 3. 25.

*In Ps. 137. Confitébor
tibi, Dómine, in toto cor-
de meo, * quóniam, p. 49.*

*Ant. 2. D. Quæ est for-
titúdo mea, ut sustíneam?
aut quis finis meus, ut pa-
tiénter agam? Job. 6. 11.*

*ÿ. Tribulatióem & do-
lórem invéni: &. Et no-
men Dómini invocávi.*
Ps. 114. 3. 4.

Ad Magníficat, Ant. 1. a.
Uniuscujúsque opus mani-
féstum erit: dies enim Dó-
mini declarábit, quia in ig-
ne revelábitur: & uniuscu-
júsque opus quale sit, ignis
probábit. *1. Cor. 3. 13.*

*Oratio conveniens, ut in-
frà ad Laudes Matutinas.*

*Completá Oratione, loco
ÿ. Benedicámus Dómino,
dicitur:*

*ÿ. Requiéscant in pace:
&. Amen.*

AD VIGILIAS.

*Invitatorium. Deum, cui
omnes vivunt, * Veníte,
adorémus. Luc. 20. 38.*

Psalmus, Veníte, p. 2.
*ritu duplici; in hujus fine
loco ÿ. Glória Patri, dicitur:*

*ÿ. Réquiem æternam do-
na eis, Dómine; & lux
perpétua luceat eis.*

Vigilia dicuntur, vel cum tribus Nocturnis, vel cum unico. Quando dicitur unicum Nocturnum, in Dominica, & in Feria II. & V. Antiphona, Psalmi, Versiculus, duo priora Responsoria sumuntur è I. Nocturno. In Feria III. & VI. è II. Nocturno. In Feria IV. & Sabbato, è III. Nocturno.

I. Lectio erit I. è I. Nocturno. II. erit I. è II. Nocturno. III. erit I. è III. Nocturno. Tertium Responsorium semper erit ultimum III. Nocturni. Libera.

IN I. NOCTURNO.

In Ps. 5. Verba mea auribus percipe, p. 66.

Ant. 4. f. Multiplicat Deus gentes, & perdit eas, & subversas in integrum restituit. Job. 12. 23.

In Ps. 6. Domine, ne in furore tuo arguas me, p. 52.

Ant. 2. D. Revelat profunda de tenebris, & producit in lucem umbram mortis. Job. 12. 22.

In Ps. 12. Usquequò, Domine, oblivisceris me in finem? p. 74.

Ant. 3. c. Balteum regum dissolvit, & praeiungit fune renes eorum. Job. 12. 18.

ÿ. Sitivit anima mea ad Deum, fortem, vivum: ñ. Quando veniã & apparebo ante faciẽ Dei? Ps. 41. 3.

Pater noster, totum secretò.

Lectioes leguntur sine

Benedictionibus, nec additur in fine, Tu autem, nec quidquam aliud.

LECTIO I. Job. c. 7. v. 1. ad 8.

Militia est vita hominis super terram: & sicut dies mercenarii, dies ejus. Sicut cervus desiderat umbram, & sicut mercenarius præstolatur finem operis sui; sic & ego habui menses vacuos, & noctes laboriosas enumeravi mihi. Si dormiero, dicam: Quando consurgam? & rursùm expectabo vesp̄eram, & replebor doloribus usque ad tenebras. Induta est caro mea putredine & sordibus pulveris; cutis mea aruit, & contracta est. Dies mei velocius transierunt quàm à texente tela succiditur, & consumpti sunt absque ulla spe. Meménto quia ventus est vita mea, & non revertetur oculus meus, ut videat bona, nec aspiciet me visus hominis.

ÿ. j. Dominus mortificat & vivificat; * Deducit ad inferos & reducit. 1. Reg. 2. 6. ÿ. In ipso vivimus, & movemur, & sumus. Act. 17. 28. * Deducit.

LECTIO II. c. 17. v. 11. ad finem.

Dies mei transierunt, cogitationes meae dissipatae sunt, torquentes cor meum. Noctem vertérunt in diem, & rursùm post tenebras spero lucem. Si solummodo, inférnus domus

mea est, & in tenebris stravi lectulum meum. Putredini dixi: Pater meus es; mater mea, & soror mea vermibus. Ubi est ergo nunc præstolatio mea; & patientiam meam quis considerat? In profundissimum infernum descendent omnia mea: putasne saltè ibi erit requies mihi?

R. ij. Ego occidam, & ego vivere faciam; * Percutiam, & ego sanabo, & non est qui de manu mea possit eruere. Deut. 32. 39. V. Hæc dicit Primus & Novissimus, qui fuit mortuus & vivit. Apoc. 2. 8. * Percutiam.

LECTIO III. c. 19. v. 20. ad 27.

Pelli meæ, consumptis carnibus, adhæsit os meum, & derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos. Miseremini mei, miseremini mei, saltè vos, amici mei, quia manus Domini tetigit me. Quare persequimini me sicut Deus, & carnibus meis saturamini? Quis mihi tribuat ut scribantur sermones mei? Quis mihi det ut exarentur in libro stylo ferreo, & plumbi laminæ, vel celte sculpantur in sílice? Scio enim quòd Redemptor meus vivit, & in novissimo die de terra surrecturus sum: & rursùm circumdabor pelle meâ, & in carne mea videbo Deum meum, quem visurus sum ego ip-

se, & oculi mei conspecturi sunt, & non alius. Reposita est hæc spes mea in sinu meo.

R. iij. Tu, Domine, flagellas & salvas, * Deducis ad inferos & reducis: & non est qui effugiat manum tuam. Tob. 13. 2. V. Domine, salva nos. Matt. 8. 25. * Deducis.

IN II. NOCTURNO.

In Ps. 22. Dominus regit me, p. 108.

Ant. 6. F. Omnes morimur, & quasi aquæ dilabimur in terram. 2. Reg. 14. 14.

In Ps. 24. Ad te, Domine, levavi animam meam, p. 105.

Ant. 8. G. Generatio præterit, & generatio advenit: terra autem in æternum stat. Eccle. 1. 4.

In divis. Ps. 24. Universæ viæ Domini, p. 105.

Ant. 1. a. Omnia pergunt ad unum locum: de terra facta sunt, & in terram pariter revertuntur. Eccle. 3. 20.

V. In medio umbræ mortis non timebo mala; R. Quoniam tu mecum es, Domine. Ps. 22. 4. Sermo sancti Joannis Chrysostomi.

Homil. de Dormient. n. 1.2.

LECTIO IV.

Deus corpus dissolvit, & in illo habitantem animam prius educit, ceu ex domo quâpiam, ut post in eandem magnificentia

construam domum animam cum majóri glória reducat. Ne itaque intuearis eum, cujus clarsi sunt oculi, qui mutus jacet, sed eum, qui resurget, & accipiet glóriam ineffabilem, atque à præsenti hujusmodi aspectu cogitationes transfer in spem futuram. At consuetudinem requiris, ideoque ingemiscis ac luges. Et quomodo, inquires, homo cum sim, possum non morere? Neque ego id postulo: non morerem veto, sed moreris vehementiam. Morere namque naturæ est, sed ultra modum morere furoris, insanix, muliebrisque animi. Morere, lacrymare, sed ne ægrè molestæque feras; ne indigneris. Grátias age ei qui abstulit, ut defunctum exornes, ejusque funeri hæc justa splendide persolvas, ipsique mittas.

¶. *ju.* Dies mei sicut umbra declinaverunt, & ego sicut fœnum arui; * Tu autem, Dómine, in ætérnum permanes. *Pf.* 101. 12. 13. ¶. Quæ est vita vestra? Vapor est ad módicum parens, & deinceps exterminabitur. *Jac.* 4. 15. * Tu autem.

LECTIO V.

Lacrymare, ut Dóminus tuus Lázarus luxit, modum nobis, regulam, terminumque doloris ponens, quem prætergredi non licet. Morere, at non

ut Ethnicus, qui de resurrectione desperat, qui futuram vitam non expectat. Pudet me, & erubesco, cum per forum video mulierum turmas indecore agentes, capillos vellentes, brachia genasque lacerantes, idque coram Ethnicis. Hunc efferendi modum erubescere. Psalmódiz, preces, patrum convexus, fratrum multitudo tanta hæc, inquam, non ideò adfuit ut fleas, mœreas & indigneris, sed ut grátias ei agas qui defunctum accipit. Quemadmodum enim eos qui ad magistratum vocantur, multi cum laudibus & acclamatione comitantur; ita & sanctos qui decesserunt, utpotè qui ad majorem evocentur honorem, cum magnis omnes laudibus deducunt.

¶. *v.* Qui dormiunt in terræ pulvere, * Evigilabunt; alii in vitam ætérnam, & alii in opprobrium, ut videant semper. *Dan.* 12. 2. ¶. Procedent qui bona fecerunt, in resurrectionem vitæ; qui verò mala egerunt, in resurrectionem judicii. *Joan.* 5. 29. * Evigilabunt.

LECTIO VI. n. 2. 3.

Mors quies est, & à saeculáribus liberatio. Cum igitur ex propinquis aliquem videris hinc abeuntem, ne indigne feras, sed compungere, ad teipsum

redi, conscientiam scrutá-
re, hoc considera, brevi
parem tibi subeúndum esse
finem. Temperántior esto,
& altérius morte timére
disce, ignáviám omnem
præcide, facta tua expén-
de, erráta cõrrige, ópti-
mam fac morum mutatió-
nem. Cõgita ad quem abie-
rit, & consolatióem acci-
pe. Eò scilicet ubi Paulus
est, ubi Petrus; ubi San-
ctorum chorus omnis. Cõ-
gita quómodo resurrectú-
rus sit, cum quanta gló-
ria & splendóre. Animo ré-
puta tesseru & lácrymis in
re illa nihil immutatúrur;
cõgita quos id faciens imi-
térís. Quos ergo imitáris?
Quos æmuláris? Infidèles
qui spem non habent,
quemádmódum & Paulus
dixit: Ut non contristémí-
ni, sicut & cæteri qui spem
non habent.

¶. *vj.* Scio quòd Redemp-
tor meus vivit, & in no-
víssimo die de terra surre-
ctúrus sum; * Et rursùm
circúmdabor pelle meâ,
& in carne mea vidébo
Deum meum. *Job. 19. 25.*
26. p̃. Opórtet corruptibile
hoc indüere incorruptiõ-
nem, & mortále hoc in-
düere immortalitátem. *1.*
Cor. 15. 53. * Et rursùm.
IN III. NOCTURNO.

In Ps. 26. Dóminus il-
luminátió mea, *p. 99.*

Ans. 1. D. Dies mei
velocióres fuérunt cursó-
re: fugérunt, & non vidé-

runt bonum. *Job. 9. 25.*

In divis. Ps. 26. Exaudi,
Dómine, vocem meam
quâ clamávi ad te, *p. 99.*

Ans. 4. f. Verébar óm-
nia ópera mea, Dómine,
sciens quòd non párceres
delinquénti. *Job. 9. 28.*

In Ps. 42. Júdica me,
Deus, & discérne, *p. 104.*

Ans. 8. d. Si impius fú-
ero, væ mihi est; & si ju-
stus, non levábo caput, sa-
turátus afflictióné & misé-
riâ. *Job. 10. 15.*

¶. Ne avértas faciém
tuam à me, Dómine; ¶.
Ne declínes in ira à servo
tuo. *Ps. 26. 9.*

Pater noster, *secretò ut
suprà.*

De Epístola prima beáti
Pauli Apóstoli ad
Corinthios.

LECTIO VII. *c. 15. v. 12.*
ad 15.

SI Christus prædicátur
quòd resurrexit à mór-
tuis, quómodo quidam
dicunt in vobis, quóniam
resurrectiõ mortuórum non
est? si autem resurrectiõ
mortuórum non est, neque
Christus resurrexit: si au-
tem Christus non resurre-
xit, inánis est ergo prædi-
cátió nostra, inánis est &
fides vestra: invenímur au-
tem & falsi testes Dei: quón-
iam testimónium diximus
advérsus Deum, quòd sus-
citáverit Christum, quem
non suscitávit, si mórtui
non resúrgunt.

¶. *vij.* Ego ad Dómi-

num aspiciam ; expectábo Deum Salvatorem meum ;

* Audiet me Deus meus : ne laceris , inimica mea , super me , quia cecidi.

Mich. 7. 7. 8. V. Quem diligit Dóminus castigat ; flagellat autem omnem filium quem recipit. *Hebr. 12. 6. ** Audiet.

LECTIO VIII. v. 16. ad 19.

NAm si mórtui non resurgunt , neque Christus resurrexit. Quod si Christus non resurrexit , vana est fides vestra , adhuc enim estis in peccatis vestris. Ergo & qui dormierunt in Christo , perierunt. Si in hac vita tantum in Christo sperantes sumus , miserabiliores sumus omnibus hominibus.

R. viij. Precor , Dómine , ut tránsferas iniquitatem servi tui * Quia stultè egi nimis. 2. *Reg. 24. 10. V.* Deus , propitius esto mihi peccatóri. *Luc. 18. 13. ** Quia.

LECTIO IX. v. 20. ad 27.

Nunc autem Christus resurrexit à mórtuis primitiæ dormientium : quóniam quidem per hominem mors , & per hominem resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes moriúntur , ita & in Christo omnes vivificabúntur ; unusquisque autem in suo ordine , primitiæ Christus , deinde ii qui sunt Christi , qui in advéntu ejus

crediderunt. Deínde finis ; cum tradiderit regnum Deo & Patri , cum evacuáverit omnem Principátum , & Potestátem , & Virtutem. Opórtet autem illum regnare , donec ponat omnes inimicos sub pédibus ejus. Novíssima autem inimica destruétur mors ; omnia enim subjécit sub pédibus ejus : cum autem dicat : Omnia subjécta sunt ei ; sinè dubio præter eum , qui subjécit ei ómnia.

R. jx. Líbera me , Dómine , ab iis qui odérunt me , & de profúndis aquarum : * Non me demergat tempestas aquæ , neque absorbéat me profúndum , neque úrgeat super me puteus os suum. Exaúdi me , Dómine , quóniam benígna est misericórdia tua. *Pf. 68. 15. 16. 17. V.* Miserére mei , Dómine , fili David. *Matt. 15. 22. ** Non. *Resumitur R. Líbera.*

A D L A U D E S M A T U T I N A S.

In Pf. 40. Beátus qui intelligit , p. 142.

Ant. 3. b. Dómine omnipotens , Deus Israël , audi nunc orationem mortuorum Israël. *Bar. 3. 4.*

In Pf. 50. Miserére mei , Deus , * secúndum , p. 153.

Ant. 8. G. Deus fortis super omnes , exaúdi voces eórum qui nullam áliam spem habent. *Esth. 14. 19.*

In Pf. 64. Te decet hymnus , Deus , p. 97.

Ant. 2. D.

Ant. 2. D. Tu es, Dómine, qui vitæ & mortis habes potestatem, & dedúcis ad portas mortis, & redúcis.
Sap. 16. 13.

Ant. 1. a. Meménto.

CANTICUM EZECIIÆ.

U. c. 38. v. 10. ad 20.

Vitæ nostræ fragilitas. In manu Dei sunt dies nostri.

EGO dixi: In dimidio dierum meorum vadam ad portas inferi: * quasi residuum annorum meorum.

Dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra viventium; * non aspiciam hóminem ultrà, & habitátorem quietis.

Generatio mea ablata est, * & convoluta est à me, quasi tabernáculum pastórum.

Præcisa est velút à texente vita mea; dum adhuc ordíror, succidit me: * de mane usque ad vespéram finies me.

Speráham usque ad mane; * quasi leo, sic contríxit omnia ossa mea.

De mane usque ad vespéram finies me: * sicut pulvis hirundinis, sic clamábo, & meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei * suspiciéntes in excéssum.

Dómine, vim pátiór, respónde pro me: * quid dicam, aut quid respóndébit mihi, cum ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amarítudine animæ meæ.

Pars Æstiva,

Dómine, si sic vívitur, & in talibus vita spíritus mei, corripies me, & vivificábis me: * ecce in pace amarítudo mea amaríssima.

Tu autem eruísti animam meam ut non períret; * projecísti post tergum tuum omnia peccáta mea:

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te; * non exspectábunt, qui descéndant in lacum, veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego hódie: * pater filiis notam faciet veritátem tuam.

Dómine, salvum me fac, * & Psalmos nostros cantábitur cunctis diebus vitæ nostræ in domo Dómini.

Réquiem ætérnam, &c.

Ans. Meménto manús tuæ & nóminis tui in témpore isto, quia tu es Dóminus Deus noster. Bar. 3. 5. 6.

In, Ps. 150. Laudáte Dóminum in sanctis eius, p. 13.

Ans. 7. d. Nihil odísti eórum quæ fecísti; nec enim ódiens aliquid constituísti aut fecísti. Sap. 11. 25.

ŷ. Si iniquitátes observáveris, Dómine, n. Dómine, quis sustinebit? Ps. 129. 3.

Ad Benedíctus, Ans. 1. a. Revertátur pulvis in terram suam unde erat, & spíritus rédeat ad Deum.

qui dedit illum. *Eccle. 12.*

7.

✠. Dóminus vobiscum;

✠. Et cum spíritu tuo.

Oratio conveniens.

✠. Requiescant in pace.

✠. Amen.

In depositione Pontificis.

Oratio.

DEus, qui inter Apostó-
licos Sacerdótes sámu-
lum tuum N. Pontificáli
fecísti dignitáte vigére;
præsta, quæsumus, ut eó-
rum perpétuo aggregétur
consórtio; Per Dóminum.

In depositione Sacerdotis.

Oratio.

PRæsta, quæsumus, Dó-
mine, ut ánima sámul-
i tui N. Sacerdótis, quem in
hoc século commorántem
sacris munéribus decorásti,
in cœlésti sede gloriósa sem-

per exúltet; Per Dóminum;
*In depositione Defuncti non
Sacerdotis.*

Oratio.

INclína, Dómine, au-
rem tuam ad preces no-
stras, quibus misericórdiam
tuam súpplīces deprecá-
mur, ut ánimam sámul-
i tui N. quam de hoc século mi-
gráre iussísti, in pacis ac lu-
cis regiōne constituas, &
Sanctórum tuórum júbeas
esse consórtem; Per Dó-
minum.

In depositione Defunctæ.

Oratio.

QUæsumus, Dómine,
pro tua pietáte mise-
rere ánime sámulæ
tuæ N. & à contagiis mor-
talitátis exútam, in ætér-
næ salvatiōis partem resti-
tue; Per Dóminum.

IN ANNIVERSARIO DEFUNCTORUM.

*Omnia ut in Officio præ-
cedenti, exceptis quæ se-
quuntur.*

IN I. NOCTURNO.

LECTIO I. Job. c. 7. v.
16. ad finem.

PARce mihi, Dómine;
nihil enim sunt dies
mei. Quid est homo, quia
magnificas eum? aut quid
appónis erga eum cor tu-
um? Vísitas eum dilúculo,
& súbitò probas illum. Ús-
quequod non parcis mihi,
nec dimíttis me, ut glútiam
salívam meam? Peccávi;

quid fáciam tibi, ó Custos
hóminum? Quare posuísti
me contrárium tibi, & fá-
ctus sum mihimetípsi gra-
vis? Cur non tollis peccá-
tum meum, & quare non
aufers iniquitátem meam?
Ecce, nunc in púlvere dórm-
miam; & si manè me quæ-
sieris, non subsístam.

LECTIO II. c. 10. v. 8.
ad 12.

MANus tuæ fecérunt
me, & plasmavérunt
me totum in circúitu: &
sic repéntè præcípitas me!

Memento, quæso, quod sicut lutum feceris me, & in pulverem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti me, & sicut caseum me coagulasti? Pelle & carnibus vestisti me; ossibus & nervis compegisti me; vitam & misericordiam tribuisti mihi; & visitatio tua custodivit spiritum meum.

LECTIO III. c. 13. v. 23.

ad finem.

Quantas habeo iniquitates & peccata, scelera mea & delicta ostende mihi. Cur faciem tuam abscondis, & arbitraris me inimicum tuum? Contra folium quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam, & stipulam siccam persequeris: scribis enim contra me amaritudines, & consumere me vis peccatis adolescentiæ meæ. Posuisti in nervo pedem meum, & observasti omnes semitas meas, & vestigia pedum meorum considerasti: qui, quasi putredo, consumendus sum, & quasi vestimentum quod comeditur à tineæ.

IN II. NOCTURNO.

Sermo sancti Ambrosii
Episcopi.

Lib. 2. de fide Resurr. n. 3.

LECTIO. IV.

Proposuimus, fratres carissimi, solari nos communi usu, nec durum putare quidquid universos maneret, & ideo mortem non esse lugendam: primam, quia communis sit,

& cunctis debita; deinde, quia nos sæculi hujus absolvat ærumnis; postremo, quia somni specie ubi ab istius mundi labore requiescat sit, vigor nobis vivacior refundatur. Quem dolor non soletur resurrectionis gratia? quem non excludat mœrorem, si credas nihil perire morte? imò ipsius mortis celeritate fieri, ut plus perire non possit?

LECTIO V. n. 5.

Fuisse etiam quidam feruntur populi, qui ortus hominum lugerent, obitusque celebrarent. Nec imprudenter; eos enim qui in hoc vitæ salum venissent mœrendos putabant; eos verò qui ex istius mundi procellis & fluctibus emerissent, non injusto gaudio prosequendos arbitrabantur. Nos quoque ipsi natales dies defunctorum obliviscimur, & eum quo obierunt diem, celebri solemnitate renovamus.

LECTIO VI. n. 6.

Non est ergo gravis subeundus mœror secundum naturam; ne, aut excellentiorem aliquam naturæ exceptionem nobis arrogare videamur, aut communem recusare. Etenim mors æqualis est omnibus, indiscriminata pauperibus, incepta divitibus. Et ideo, licet per unius peccatum, in omnes tamen pertransivit; ut quem generis non resu-

cl

Anniversarium Defunctorum.

quia in igne revelabitur : & uniuscujusque opus quale fit , ignis probabit. Si cuius opus manserit quod superædificavit , mercedem accipiet. Si cuius opus arserit , detrimentum patietur : ipse autem salvus erit ; sic tamen quasi per ignem.

FERIA III. ET VI.
De Libro secundo Machabæorum.

LECTIO I. c. 12. v. 42. *ad finem.*

Vir fortissimus Judas hortabatur populum conservare se sine peccato , sub oculis videntes quæ facta sunt pro peccatis eorum qui prostrati sunt. Et factâ collatione , duodecim millia drachmas argenti misit Jerosolymam offerri pro peccatis mortuorum Sacrificium , benè & religiose de resurrectione cogitans : (Nisi enim eos , qui ceciderant , resurrecturos speraret , superfluum videretur , & vanum orare pro mortuis :) & quia considerabat quod hi , qui cum pietate dormitionem acciperant , optimam haberent repositam gratiam. Sancta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis exorare , ut à peccatis solvantur.

Sermo sancti Epiphânii
Episcopi.

Advers. Hæres. Lib. 3.

Hæres. 75. n. 7. 8.

LECTIO II.

Quod spectat ad ritum illum , quo mortuorum

nômina pronuntiantur , quid eo esse potest utile , quid opportunius , aut verò admiratione dignius ? Nempe ut qui adsunt , certissime sibi persuadeant mortuos vivere , nec in nihilum redactos esse , sed existere adhuc , atque apud Dominum vivere : tum ut religiosissimum illud dogma prædicetur , quo qui pro fratribus precantur , benè de illis sperare constat , quasi peregrè profectis. Necessario facere illud Ecclesiæ dico ; quæ traditum sibi ritum illum à majoribus accepit.

De Epistola secunda beati
Pauli Apostoli ad Corinthios.

LECTIO III. c. 5. v. 1. *ad 10.*

Scimus quoniam si terræstris domus nostra hujus habitationis dissolvatur , quod ædificationem ex Deo habemus , domum non manufactam , æternam in cœlis. Nam & in hoc ingemiscimus , habitationem nostram quæ de cœlo est , superindui cupientes ; si tamen vestiti , non nudi inveniamur. Nam & qui sumus in hoc tabernaculo , ingemiscimus gravati : eò quod nolumus expoliari , sed supervestiri ; ut absorbeat quod mortale est à vita. Qui autem efficit nos in hoc ipsum , Deus , qui dedit nobis pignus Spiritus. Audentes igitur semper scientes quoniam dum su-

Anniversarium Defunctorum.

cxlix

niet. Cum enim dixerint pax & securitas, tunc repentinus eis superveniet interitus, sicut dolor in útero habenti, & non effúgient. Vos autem, fratres, non estis in ténébris, ut vos dies illa, tanquam fur comprehéndat: omnes enim vos filii lucis estis, & filii diéi: non fumus noctis, neque tenebrarum: igitur non dormiamus sicut & ceteri, sed vigilemus, & sóbrii simus.

In Anniversariis, in quibus unicum dicitur Nocturnum, Invitatorium, Antiphona, Psalmi, Versiculus & duo priora Responsoria sumuntur ex Officio precedenti, secundum Feriam. Invitatorium dicitur ritu simplici, & ultimum Responsorium semper erit, Libera me, p. cxliv. & semper resumeretur.

Lectiones dicentur ut infra.

FERIA II. ET V.

LECTIO I. Job. c. 14. v. 1. ad 6.

Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, replétur multis miseriis; qui, quasi flos, egréditur & contéritur, & fugit velut umbra, & nunquam in eodém statu permanet. Et dignum duéis super hujuscémódi aperíre oculos tuos, & addúcere eum tecum in iudícium? Quis potest fácere mundum de immundo concéptum semine? nóne tu qui solus es? Breves dies hóminis sunt, nú-

merus ménsium ejus apud te est: constituísti términos ejus qui præteríri non poterunt. Recéde paululúm ab eo, ut quiescat, donec optáta véniat, sicut mercenárii, dies ejus.

Sermo sancti Cyrilli Hierosolymítani Episcopi.

Catech. Mystag. 5.

LECTIO. II.

Pro ómnibus orámus qui inter nos vitá funditi sunt, máximum esse credentes animárum juvámén pro quibus offertur precátio sancti illius & treméndi quod in altári pósito est Sacrificii. Scio, multos dicere: Quid juvat ánimam, síve eum peccátis, síve absque peccátis ex hoc mundo discedéntem, etiámsi in hoc Sacrificio illius méntio fiat? Christum pro nostris peccátis mactátum offerimus, ut & nobis, & illis eum, qui est benigníssimus, propítium reddámus.

De Epístola prima beati Pauli Apóstoli ad Corinthios.

LECTIO III. c. 3. v. 11. ad 15.

Fundaméntum aliud nómo potest pónere, præter id quod pósito est, quod est Christus Jesus. Si quis autem superædificat super fundaméntum hoc, aurum, argéntum, lápidés pretiósos, ligna, fœnum, stipulam, uniuscujusque opus manifestum erit; dies enim Dómini declarábit.

clij

Anniversarium Defunctorum.

litis in justificationem. Si enim unus delicto mors regnavit per unum : multo magis abundantiam gratiae, & donationis, & justitiae accipientes, in vita regnabunt per unum Jesum Christum. Igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem; sic & per unius justitiam in omnes homines in justificationem vitae. Sicut enim per inobedientiam unius hominis, peccatores constituti sunt multi; ita & per unius obedientiam, iusti constituentur multi.

Oratio.

DEus indulgentiarum Domine, da animae famuli tui (vel famulae tuae) N. cujus Anniversarium depositionis diem commemoramus, retrigérii sedem, & quietis beatitudinem, & luminis claritatem; Per Dominum.

In primo Anniversario dicitur tantum praedicta Oratio; in aliis adduntur sequentes, sub eadem conclusione.

Pro Benefactoribus.

DEus, veniae largitor, & humanae salutis amator; quaesumus clementiam tuam, ut nostrae congregationis fratres, propinquos & benefactores, qui ex hoc saeculo transierunt, beatam Mariam semper Virgine intercedente cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuae beatitudinis con-

sortium pervenire concedas; Per Dominum.

Pro omnibus Defunctis.

Fidelium, Deus, omnium Conditor & Redemptor, animabus omnium Fidelium Defunctorum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur; Qui vivis & regnas cum Deo Patre.

†. Dominus vobiscum;

✱. Et cum spiritu tuo.

†. Requiescant in pace.

✱. Amen.

Pro pluribus Defunctis.

DEus, cui proprium est misereri semper & parcere; propitiare animabus famulorum famularumque tuarum, & omnia earum peccata dimitte; ut mortalitatis vinculis absolutae, transire mereantur ad vitam; Per Dominum.

Pro Patre vel Matre.

DEus, qui nos patrem & matrem honorare praecipisti; miserere clementer animabus (vel animae patris mei vel matris meae,) eorumque (vel ejusque) peccata dimitte; meque eos (vel eum, vel eam) in aeternae claritatis gaudio fac videre; Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus; Per omnia saecula saeculorum. ✱. Amen

PSALMI GRADUALES.

Dicuntur quinque primi Psalmi sine Glória Patri, sed in fine ultimi dicitur, Réquiem æternam, &c.

Inchoantur absolutè sine Antiphona, Psalmi, Ad Dóminum, cum tribulárer, clamávi, p. 71. Levávi óculos meos, p. 71. Lætátus sum, p. 151. Ad te levávi, p. 91. Nisi quia Dóminus, p. 72.

In fine dicitur, Réquiem æternam dona e's, Dómine; * & lux perpétua luceat eis.

Deinde dicitur flexis genibus :

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. ψ. Et ne nos indúcas in tentatióem; R. Sed libera nos à malo. ψ. Convértere, Dómine, úsquequò? R. Et deprecábilis esto super servos tuos. Ps. 89. 13.

ψ. Dómine, exaúdi oratióem meam; R. Et clamor meus ad te véniat. Ps. 101. 2.

ψ. Dóminus vobíscum; R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Absolve, quæsumus, Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, & ómnium Fidélium Defunctorum ab omni vínculo delictórum : ut in resurrectionis glória inter Sanctos & Eléctos tuos resuscitati respírent ; Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Post Orationem statim dicuntur sequentes quinque Psalmi absolutè ; & in fine cujuslibet dicitur, Glória Patri.

Psalmi, Qui confidunt, p. 72. In converténdo, p. 110. Nisi Dóminus, p. 73. Beáti omnes, p. 110. Sæpè expugnavérunt me, p. 129.

Deinde dicitur flexis genibus :

Kýrie, eléison. Christe, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. secreto. ψ. Et ne nos indúcas, &c.

ψ. Memor esto congregatióis tuæ; R. Quam possedísti ab initio. Ps. 73. 2.

R. Dómine, exaúdi oratióem meam; R. Et clamor meus ad te véniat, Ps. 101. 2.

ψ. Dóminus vobíscum; R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Deus, cui proprium est miseréri semper & parcere, súscipe deprecatióem nostram ; ut nos & omnes famulos tuos quos delictórum caténa constrígit, miserátio tuæ pietátis cleménter absolvat ; Per Christum Dóminum nostrum. R. Amen.

Similiter post hanc Orationem dicuntur sequentes quinque Psalmi, cum Glória Patri, in fine cujuslibet.

Psal. De profúndis, p. 130. Dómine, non est exal-

tatum , p. 91. Meménto ,
Dómine , p. 110. Ecce quàm
bonum , p. 151. Ecce nunc
benedícite , p. 33.

*Deinde dicitur flexis ge-
nibus :*

Kýrie , eléíson. Chríste ,
eléíson. Kýrie , eléíson. Pater
noster , &c. *secretò.* *¶* Et ne
nos indúcas in tentatióem ;
¶ Sed libera nos à malo.

¶ Deus ómnium , mise-
rere plebi tuæ , *¶* Super
quam invocátum est nomen
tuum. *Eccli. 36. 14.*

¶ Dómine , exáudi orat-
tióem meam ; *¶* Et cla-
mor meus ad te véniat.
Psf. 101. 2.

¶ Dóminus vobíscum ;
¶ Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Praténde , quæsumus ,
Dómine , famulis &
famulábus tuis dexteram
cœléstis auxilií ; ut te toto
corde perquirant , & quæ
dignè póstulant , conséqui
mereántur ; Per Christú Dó-
minum nostrum. *¶* Amen.

B E N E D I C T I O M E N S Æ

ANTE PRANDIUM.

*Qui benedicit Mensam ,
incipit , Benedícite. Alii
respondent , Dóminus.*
Deinde dicit *¶* Oculi óm-
nium , & alii *prosequuntur ,*
In te sperant , Dómine ; &
tu das escam illórum in
témpore opportúno : áperis
tu manum tuam , & imples
omne ánimál benedictió-
ne. Psf. 144. 15. 16.

¶ Glória Patri. *¶* Sicut
erat. Kýrie , eléíson. Chri-
ste , eléíson. Kýrie , eléíson.
Pater noster , &c. *secretò.*
¶ Et ne nos indúcas in
tentatióem ; *¶* Sed libera
nos à malo.

Orémus.

Benedic , Dómine , nos ,
& hæc † tua dona , quæ
de tua largitáte sumus sump-
túri ; Per Christum Dómi-
num nostrum. *¶* Amen.

*Lector dicit , Jube , Dom-
ne , benedícere.*

*Benedictio, Mensæ cœléstis
participes fáciat nos Rex
ætérnæ glóriæ. ¶. Amen.*

In fine Lektionis dicitur :
Tu autem , Dómine , mise-
rere nostrí. ¶. Deo grátias.
GRATIARUM ACTIO
post Prandium.

*Qui benedixit Mensam ,
incipit , ¶. Confiteántur ti-*
bi , Dómine , ómnia ópera
tua , & alii prosequuntur ,
Et sancti tui benedícant
tibi. Psf. 144. 10. ¶. Glória
Patri. ¶. Sicut erat.

Postea dicit , Agimus tibi
grátias , omnipotens Deus ,
pro univérſis beneficiis tuis ;
Qui vivis & regnas in sécu-
la seculórum. ¶. Amen.

Deinde alternatim dicitur
Psalms , Laudáte Dómi-
num , omnes gentes , p. 142.

In fine Glória Patri.
Deinde Kýrie , eléíson. Chri-
ste , eléíson. Kýrie , eléíson.
Pater noster , &c. secretò

Benedictio Mensæ.

clv

usque ad ψ. Et ne nos inducas in tentationem, *R.* Sed libera nos à malo.

ψ. Dispérfit dedit pauperibus; *R.* Justitia ejus manet in séculum séculi.

Pf. 111. 9.

ψ. Benedicam Dóminum in omni témpore; *R.* Semper laus ejus in ore meo.

Pf. 33. 2.

ψ. In Dómino laudabitur ánima mea: *R.* Audiant mansuéti, & læténtur. *Pf.* 33. 3.

ψ. Magnificáte Dóminum mecum; *R.* Et exaltémus nomen ejus in idípsum.

Pf. 33. 4.

ψ. Sit nomen Dómini benedíctum, *R.* Ex hoc nunc & usque in séculum.

Pf. 112. 2.

Retribuere dignáre, Dómine, ómnibus nobis bona faciéntibus propter nomen tuum vitam ætérnam. *R.* Amen.

ψ. Benedicámus Dómino; *R.* Deo grátias.

Secreto, Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiescant in pace. *R.* Amen.

BENEDICTIO MENSÆ ante Cœnam.

Qui benedicit Mensam, incipit, Benedícite. *Alii*

respondent, Dóminus.

Deinde dicit ψ. Edent pauperes, & *alii prosequuntur*,

Et saturabúntur: & laudábunt Dóminum qui requirunt eum: vivent corda eórum in séculum séculi. *Pf.*

111. 27.

ψ. Glória Patri. *R.* Sicut erat. Kýrie, eléíson. Christe, eléíson. Kýrie, eléíson. Pater noster, &c. *secreto usque ad ψ.* Et ne nos inducas, &c.

Orémus.

Benedic, Dómine, nos, & hæc † tua dona, quæ de tua largitatē sumus sumptúri; Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Lector dicit, Jube, Domine, benedícere.

Benedictio, Ad cœnam perpétuæ vitæ perducát nos Rex ætérnæ glóriæ. *R.* Amen.

In fine Lectiois dicitur: Tu autem, Dómine, miserere nostrí. *R.* Deo grátias. **GRATIARUM ACTIO** post Cœnam.

Qui benedixit Mensam, incipit, *ψ.* Memóriam fecit mirábiliū suórum, & *alii prosequuntur*, Misericors & miserátor Dóminus; escam dedit timéntibus se. *Pf.* 110. 4. *ψ.* Glória Patri. *R.* Sicut erat.

Postea dicit, Benedíctus Deus in donis suis, & sanctus in ómnibus opéribus suis; Qui vivit & regnat in sécula seculórum. *R.* Amen.

Deinde alternatim dicitur Psalmus, Laudáte Dóminum, ómnes gentes, p. 142. & *reliqua, ut supra*, p. cliv.

IN JEJUNIIS, ad refectio-nem fit *Benedictio Mensæ* & *Gratiarum Actio*, ut notatum est pro Cœna.

ITINERARIUM.

Viator, in ipso itineris ingressu, si solus fuerit, dicat quæ sequantur in singulari, si cum sociis, in plurali, ut sequitur.

Canticum, Benedictus Dominus Deus Israël, p. 14.

Ant. Benè ambulèmus, & sit Deus in itinere nostro, & Angelus ejus comitetur nobiscum.

P R E C E S.

Kýrie, eléison. Chríste, eléison. Kýrie, eléison. Pater noster, &c. *secretò.* *ψ.* Et ne nos inducas, &c.

ψ. Salvos fac servos tuos, *℟.* Deus meus, sperantes in te. *Pf. 85. 2.*

ψ. Mitte nobis, Dómine, auxiliùm de Sancto; *℟.* Et de Sion tuere nos. *Pf. 19. 3.*

ψ. Esto nobis, Dómine, turris fortitudinis, *℟.* A facie inimici. *Pf. 60. 4.*

ψ. Nihil proficiat inimicus in nobis; *℟.* Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis. *Pf. 88. 23.*

ψ. Benedictus Dóminus die quotidie: *℟.* Prósperum iter faciat nobis Deus salutarium nostrorum. *Pf. 67. 20.*

ψ. Vias tuas, Dómine, démonstra nobis; *℟.* Et scimitas tuas édoce nos. *Pf. 24. 4.*

ψ. Unam dirigatur

viam nostram *℟.* Ad custodiendas justificationes tuas. *Pf. 118. 5.*

ψ. Eruat prava in directà; *℟.* Et áspera in vias planas. *Is. 40. 4.*

ψ. Angelis suis Deus mandavit de te, *℟.* Ut custodiant te in omnibus viis tuis. *Pf. 90. 11.*

ψ. Dómine, exaudi orationem meam; *℟.* Et clamor meus ad te véniat. *Pf. 101. 2.*

Orémus.

Deus, qui filios Israël per maris médium sicco vestigio ire fecisti, quique Magis iter ad te stellâ duce pandisti; tribue nobis, quæsumus, iter prósperum tempusque tranquillum; ut Angelo tuo sancto cómite, ad eum quod pergimus locum, ac demùm ad æternæ salutis portum pervenire feliciter valeamus.

Deus, qui Abraham puerum tuum de Ur Chaldæorum edictum, per omnes suæ peregrinationis vias illæsum custodisti; quæsumus, ut nos famulos tuos custodire digneris: esto nobis, Dómine, in procinctu suffragium, in via solatium, in æstu umbraculum, in pluvia & frigore tegumentum, in lassitudine vehiculum, in adversitate præsidium, in læbri-

Baculus, in naufragio portus; ut, te duce, quò tendimus, prosperè perveniāmus, & demum incólumes ad própria redeāmus.

Adesto, quæsumus, Dómine, supplicatió-
nibus nostris; & viam famulórum tuórum in salutis euz prosperitáte dispóne; ut inter omnes viæ & vitæ hujus varietátes, tuo semper protegámur auxílio.

Presta, quæsumus, omnipotens Deus, ut familia tua per viam salutis incédât; & beáti Joánnis Præcursóris hortaménta sectándo, ad eum quem prædixit, secúra pervéniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. *Ps.* Amen.

Ps. Procedámus cum pace, in nómine Dómini. *Ps.* Amen.

PRÆPARATIO AD MISSAM, AD LIBITUM SACERDOTIS.

Psalmi, Quàm dilécta, p. 107. Benedixisti, p. 99. Inclina, p. 154. Credidi, p. 109. De profundis, p. 130.

Ant. Dómine, memor esto mei; & ne vindictam sumas de peccátis meis; neque reminiscáris delicta mea, vel paréntum meórum. *Tob.* 3. 3.

P R E C E S.

Kýrie, eléison. Chri-
ste, eléison. Kýrie,
eléison. Pater noster, &c.
Et ne nos inducas, &c.

Ps. Ego dixi: Dómine, miserere mei; *Ps.* Sana animam meam, quia peccávi tibi. *Ps.* 40. 5.

Ps. Convertere, Dómine, úsquequò? *Ps.* Et deprecábilis esto super servos tuos. *Ps.* 89. 13.

Ps. Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos, *Ps.* Quemádmódum sperávimus in te. *Ps.* 32. 22.

Ps. Sacerdótes tui induántur justiciam; *Ps.* Et sancti tui exúltent. *Ps.* 131. 9.

Ps. Ab occultis meis munda me, Dómine, *Ps.* Et ab aliénis parce servo tuo. *Ps.* 18. 13.

Ps. Dómine, exáudi orationem meam; *Ps.* Et clamor meus ad te véniat. *Ps.* 101. 2.

Orémus.

Aures tuæ pietátis, mitíssime Deus, inclina præcibus nostris, & gratiá sancti Spíritus illúmina cor nostrum; ut tuis mystériis dignè ministráre, & teque æternâ caritaté diligere mereámur.

Deus, cui omne cor patet, & omnis volúntas loquitur, & quem nullum laret secretum; purifica per infusióem sancti Spíritus cogitatióes cordis nostri,

clx

Litania beate Mariæ Virginis.

Per Infántiam tuam, libera.	cára mundi, Parce nobis, Jesu.
Per diviníssimam Vitam tuam, libera.	Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exáudi nos, Jesu.
Per Labóres tuos, libera.	
Per Agóniam & Passiónem tuam, libera.	Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miserere nobis, Jesu.
Per Crucem & Derelictiónem tuam, libera.	Orémus.
Per Languóres tuos, libera.	D omine Jesu, cujus Nomen nemo cum fructu dicere potest, nisi in Spíritu sancto; concede, quæsumus, illud sacratíssimum Nomen invocántibus, ómnium remissionem peccatórum; Qui vivis & regnas in sæcula sæculórum. <i>ñ. Amen.</i>
Per Mortem & Sepultúram tuam, libera.	
Per Resurrectiónem tuam, libera nos, Jesu.	
Per Ascensiónem tuam, libera nos, Jesu.	
Per Gáudia tua, libera.	
Per Glóriam tuam, libera.	
Agnus Dei, qui tollis pec-	

L I T A N I Æ

BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

K yríe, eléison.	Mater invioláta,	ora.
Christe, eléison.	Mater intemeráta,	ora.
Kyríe, eléison.	Mater amábilis,	ora.
Christe, audi nos.	Mater admirábilis,	ora.
Christe, exáudi nos.	Mater Creatóris,	ora.
Pater de cœlis Deus, Miserere nobis.	Mater Salvatóris,	ora.
Fili Redemptor mundi Deus, Miserere nobis.	Virgo prudentíssima,	ora.
Spíritus sancte Deus, Miserere nobis.	Virgo veneránda,	ora.
Sancta Trínitas unus Deus, Miserere nobis.	Virgo prædicánda,	ora.
Sancta María, Ora pro nobis.	Virgo potens,	ora.
Sancta Dei Génitrix, ora.	Virgo clemens,	ora.
Sancta Virgo víginum, ora pro nobis.	Virgo fidélis,	ora.
Mater Christi, ora.	Spéculum justitiæ,	ora.
Mater divinæ gratiæ, ora.	Sedes sapiéntiæ,	ora.
Mater puríssima, ora.	Causa nostræ lætitiæ,	ora.
Mater castíssima, ora.	Vas spirituale,	ora.
	Vas honorábile,	ora.
	Vas insigne devotiónis,	
	ora pro nobis.	
	Rosa mystica,	ora.
	Turris Davidica,	ora.
	Turris ebúrnea,	ora.

Litania beata Maria Virginis. clxj

Domus aúrea ,	ora.	Agnus Dei , qui tollis pec-
Fœderis arca ,	ora.	cátâ mundi , Parce no-
Jánua cœli ,	ora.	bis , Dómine.
Stella matutina ,	ora.	Agnus Dei , qui tollis pec-
Salus infirmórum ,	ora.	cátâ mundi , Exaudi nos ,
Refúgium peccatórum ,	ora.	Dómine.
Consolátrix afflictórum ,		Agnus Dei , qui tollis pec-
ora pro nobis.		cátâ mundi , Miferere
Auxílium Christianórum ,		nobis.
ora pro nobis.		Orémus.
Regína Angelórum ,	ora.	F Amulórum tuórum ;
Regína Patriarchárum ,	ora.	quæsumus, Dómine, de-
Regína Prophetárum ,	ora.	lictis ignóſce; ut qui tibi pla-
Regína Apostolórum ,	ora.	cere de æctibus nostris non
Regína Mártýrum ,	ora.	valémus, Genitricis Filii tui
Regína Confessórum ,	ora.	Dómini nostri intercessióne
Regína Vírginum ,	ora.	salvémer ; Per eúndem Je-
Regína Sanctorum óm-		ſum Chriſtum Dóminum
nium ,	ora.	noſtrum. <i>ꝛ. Amen.</i>

I N D E X

P S A L M O R U M.

<i>Pfal.</i>		<i>Pagine.</i>
119	A D Dóminum, cùm tribulárer.	71
27	Ad te, Dómine, clamábo.	7
24	Ad te, Dómine, levávi.	105
122	Ad te levávi óculos meos.	91
28	Afférte Dómino, filii Dei.	86
77	Atténdite, pópule meus.	87
48	Audíte hæc, omnes genþes,	77
118	B Eáti immaculáti in via.	16
127	Beáti omnes qui timent Dóminum.	110
31	Beáti quórum remissæ sunt.	94
40	Beátus qui intélligit.	143
1	Beátus vir qui non ábiit.	3
111	Beátus vir qui timet Dóminum.	28
33	Benedícam Dóminum in omni témpore.	67
103	Bénedic, ánima mea, Dómino; Dómine Deus.	37
102	Bénedic, ánima mea, Dómino, & ómnia.	48
143	Benedíctus Dóminus Deus meus.	51
84	Benedixísti, Dómine, terram tuam.	99
91	Bonum est confitéri Dómino.	46
95	C Antáte Dómino cánticum novum, cantáte.	45
149	Cantáte Dómino cánticum novum; laus ejus.	113
97	Cantáte Dómino cánticum novum, quia.	102
18	Cæli enarrant glóriam Dei.	39
74	Confitébimur tibi, Deus.	80
110	Confitébor tibi, Dómine, . . . in consílio.	28
9	Confitébor tibi, Dómine, in toto corde, . . . narrábo.	64
137	Confitébor tibi, Dómine, . . . quóniam audísti.	49
104	Confitémini Dómino, & invocáte.	56
135	Confitémini Dómino quóniam.... Confitémini.	40
106	Confitémini Dómino quóniam.... Dicant qui.	60
117	Confitémini Dómino quóniam. . . Dicat nunc.	15
105	Confitémini Dómino quóniam... Quis loquétur.	57
15	Consérva me, Dómine, quóniam sperávi in te.	112
115	Crédidi; propter quod locútus sum.	109
4	Cùm invocárem, exaudivit me Deus,	31

INDEX PSALMORUM.

clxiiij

Página

Psal.	D	E	
129	Deus	profúndis clamávi ad te , Dómine.	130
43	Deus	aúribus nostris audívimus.	70
49	Deus	deórum Dóminus locútus est.	86
62	Deus, Deus meus	* ad te de luce vígilo.	11
21	Deus, Deus meus,	réspice in me.	126
69	Deus,	in adjutórium meum inténde.	119
53	Deus,	in nómine tuo saluum me fac.	109
71	Deus,	judícium tuum regi da.	101
108	Deus,	laudem meam ne tacúeris.	146
66	Deus	misereátur nostrí.	138
45	Deus	noster, refúgium & virtus.	96
82	Deus,	quis similis erit tibi ?	149
59	Deus,	repulísti nos.	148
81	Deus	stetit in synagóga deórum.	43
78	Deus,	venérunt gentes in hæreditátem tuam.	148
93	Deus	ultiónum Dóminus.	69
114	Diléxi,	quóniam exáudiet Dóminus.	150
17	Diligam	te, Dómine, fortitúdo mea.	5
38	Dixi :	Custódiam vias meas.	137
109	Dixit Dóminus	Dómino meo.	27
35	Dixit	injústus, ut delínquat.	135
52	Dixit	insípiens.... in iniquitatibus.	78
13	Dixit	insípiens.... in stúdiis suis.	93
140	Dómine,	clamávi ad te.	152
7	Dómine,	Deus meus, in te sperávi.	53
87	Dómine,	Deus salutis meæ.	116
8	Dómine,	Dóminus noster.	35
142	Dómine,	exáudi oratióem meam, aúribus.	136
101	Dómine,	exáudi oratióem meam, & clamor.	36
20	Dómine,	in virtúte tua lætábitu rex.	100
6	Dómine,	ne in furóre tuo.... Miserére.	52
37	Dómine,	ne in furóre tuo.... Quóniam.	132
130	Dómine,	non est exaltátum cor meum.	91
138	Dómine,	probásti me.	49
3	Dómine,	quid multiplicáti sunt.	4
14	Dómine,	quis habitábit in tabernáculo tuo ?	94
89	Dómine,	refúgium factus es nobis.	43
23	Dómini	est terra, & plenitúdo ejus.	112
26	Dóminus	illuminátio mea.	99
22	Dóminus	regit me.	108
92	Dóminus	regnávit, decórem indúrus est.	11
96	Dóminus	regnávit, exúlter terra.	47
98	Dóminus	regnávit, irascántur pópuli.	143

	Page
134 E cce nunc benedicite Dóminum.	33
135 Ecce quám bonum.	151
136 Eripe me de inimicis meis.	144
137 Eripe me, Dómine, ab hómine malo.	130
144 Eructavit cor meum verbum bonum.	96
144 Exaltabo te, Deus meus Rex.	92
149 Exaltabo te, Dómine, quóniam.	8
149 Exaltat te Dóminus in die tribulatiónis.	108
60 Exaudi, Deus, deprecationem meam.	106
63 Exaudi, Deus, orationem meam, cum deprecor.	115
54 Exaudi, Deus, orationem meam, & ne.	114
16 Exaudi, Dómine, iustitiam meam.	134
39 Expectans expectávi Dóminum.	125
80 Exultate Deo adiutori nostro.	106
32 Exultate, iusti, in Dómino.	35
67 Exurgat Deus, & dissipentur.	80
86 F undamenta ejus in montibus sanctis.	139
87 I nclina, Dómine, aurem tuam.	154
135 In convertendo Dóminus.	110
10 In Dómino confido.	73
113 In exitu Israël de Egypto.	29
70 In te, Dómine, speravi . . . & eripe me.	119
30 In te, Dómine, speravi . . . in iustitia.	128
64 Jubilare Deo, omnis terra, psalmum.	9
99 Jubilare Deo, omnis terra, * servite.	12
34 Júdica, Dómine, nocentes me.	123
42 Júdica me, Deus, & discerne.	104
25 Júdica me, Dómine, quóniam.	124
121 L ætatus sum in his.	151
145 Lauda, ánima mea, Dóminum.	122
147 Lauda, Jerúsalem, Dóminum.	103
148 Laudate Dóminum de cælis.	41
150 Laudate Dóminum in sanctis ejus.	13
116 Laudate Dóminum, omnes gentes.	142
146 Laudate Dóminum, quóniam bonus.	83
134 Laudate nomen Dómini.	63
112 Laudate, fúeri, Dóminum.	29
120 Levávi oculos meos in montes.	71
47 M agnus Dóminus, & laudábilis.	138
131 Meménto, Dómine, David.	120

INDEX PSALMORUM.

clxv

Psalm.	Pagina.
56 Miserere mei, Deus, miserere mei.	68
55 Miserere mei, Deus, quoniam.	133
50 Miserere mei, Deus, secundum.	153
100 Misericordiam & iudicium.	146
88 Misericordias Domini in æternum.	83
126 N isi Dominus ædificaverit domum.	73
123 Nisi quia Dominus erat in nobis.	72
36 Noli æmulari in malignantibus.	75
61 Nonne Deo subiecta erit.	54
75 Notus in Iudæa Deus.	145
46 O mnes gentes, plaudite manibus.	137
107 P aratum cor meum, Deus.	143
72 Q uam bonus Israël Deus.	79
83 Quam dilecta tabernacula tua.	107
2 Quare fremuerunt gentes.	4
41 Quemadmodum desiderat cervus.	103
124 Qui confidunt in Domino.	72
51 Quid gloriaris in malitia.	114
90 Qui habitat in adiutorio Altissimi.	32
79 Qui regis Israël, intende.	55
128 S æpe expugnaverunt me.	129
68 Salvum me fac, Deus.	117
11 Salvum me fac, Domine.	74
57 Si verè utique iustitiam.	135
136 Super flumina Babylonis.	151
64 T e decet hymnus, Deus, in Sion.	97
94 V enite, exultemus Domino.	2
5 Verba mea auribus percipe, Domine.	66
76 Voce meâ ad Dominum...voce meâ ad Deum.	98
141 Voce meâ ad Dñum...voce meâ ad Dominum.	131
73 Usquequò, Domine, oblivisceris.	74
73 Ut quid, Deus, repulisti in finem.	44

INDEX DIVISIONUM PSALMORUM.

38 A B omnibus iniquitatibus.	137
127 Abundavit (Dominus) ut averteret.	62

cixvj INDEX DIVIS. PSAL.

Psal.	Página.
41 Ad meípsum ánima mea.	104
37 Amíci mei.	132
39 Annuntiávi justítiam tuam.	125
21 Apud te laus mea.	127
44 Audi , filia.	96
49 Audi , pópulus meus.	86
142 Audítam fac mihi manè.	136
32 Beáta gens.	36
88 Beátus populus.	84
93 Beátus homo.	69
118 Bonitátem fecísti.	22
105 Citò fecérunt.	58
87 Clamávi ad te , Dómine , totá die.	116
118 Clamávi in toto corde meo.	26
144 Confiteántur tibi , Dómine.	92
138 Confitebór tibi , (Dómine ,) quia terribíliter.	50
89 Convértere , Dómine , úsquequò.	44
85 Deduc me , Dómine.	154
118 Defécit in salutáre tuum.	23
143 Deus , cánticum novum.	51
7 Deus iudex justus.	53
17 Deus meus , impollúta.	6
67 Dóminus dabit verbum.	81
139 Dómine , Dómine , virtus.	130
68 Ego sum pauper.	118
108 Et tu , Dómine.	147
26 Exaúdi , Dómine , vocem meam.	99
68 Exaúdi me , Dómine.	118
77 Et ábstulit sicut oves.	90
77 Et excitátus est.	90
34 Exúrge , & inténde.	124
77 Fílii Ephrem.	88
58 Fortitúdinem meam.	145
43 In Deo laudábimur.	70
118 Iníquos ódio hábui.	24
101 Inítio tu , Dómine.	37
80 In tribulatióne.	107
131 Jurávit Dóminus David.	111
144 Justus Dóminus.	92
104 Lætáta est Ægýptus.	57
18 Lex Dómini immaculáta.	39
118 Legem pone mihi.	21
118 Memor esto verbi tui.	21
76 Memor sui óperum.	91

INDEX DIVIS. PSAL.

clxvij

Psal.

Paginae.

118	Mirabilia testimónia tua.	25
16	Mirífica misericórdias tuas.	134
102	Miserátor.	48
9	Miserére meî, Dómine, vide.	65
30	Miserére meî, Dómine, quóniam trîbulor.	128
17	Misit de summo.	6
21	Ne discésseris à me.	126
48	Ne timúeris.	78
105	Non disperdidérunt gentes.	59
104	Non reliquit.	56
36	Novit Dóminus dies.	76
36	Os iusti meditábitur.	77
70	Os meum annuntiábit.	120
106	Pósuit (Dóminus.)	61
118	Príncipes persecúti sunt me.	26
30	Quàm magna multitúdo.	128
91	Quàm magnificáta sunt . . . nimis.	46
103	Quàm magnificáta sunt . . . ómnia.	38
118	Quómodo diléxi.	24
102	Quómodo miserétur.	48
118	Retribue servo tuo.	17
88	Semel jurávi.	85
43	Si oblíti sumus.	71
103	Sit glória Dómini in séculum.	39
34	Surgéntes testes iníqui.	123
106	Suscépit eos (Dóminus) de via.	60
72	Tenuísti, (Dómine,) manum.	79
77	Tránstulit Austrum.	89
73	Tu confirmásti.	45
101	Tu exúrgens.	37
33	Veníte, filii.	67
54	Véspere & manè.	115
67	Vidérunt Ingréssus tuos.	81
79	Víneam de Ægypto.	55
24	Univérse viæ Dómini.	105
9	Ut quid, Dómine, recessísti longè.	65

Index Canticorum Psalterii.

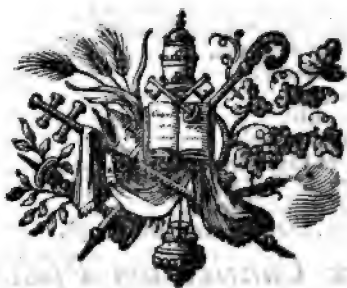
A	Udíte, cœli, quæ loquor.	139
	Benedícite, ómnia ópera.	12
	Benedíctus Dóminus Deus Israël.	14
	Cantémus Dómino.	61
D	Dómine, audívi auditióem tuam.	120

clxvii] INDEX CANT. PSAL.

Exultávit cor meum.	28
Magnificat ánima mea.	31
Nunc dimíttis.	33
Omnes qui tenent legem.	34
Sapiéntia ædificávit.	102

Index Canticorum Communis.

A Udíte verbum Dómini.	CXCV
Cibábit illum.	XXIIV
Confitébor tibi, Dómine Rex.	XII]
Ego : dixi In dimídio.	CXV
Gaudens gaudebo.	LI]
Jerúsalem, civitas Dei.	XCI]
Iustórum ánimæ.	XIX
Laudáte Dóminum.	CVI]
Pactum meum fuit.	XI
Pars mea Dóminus.	XIV]
Os suum aperuít.	LX
Quàm pulchri super montes.	V
Qui timétis Dóminum.	LV
Sacerdos magnus.	XXVI]

INTONATIONES

**INTONATIONES, MEDIATIONES,
& Terminationes Psalmorum & Canticorum,
secundùm cujusque Toni & Modi differen-
tias.**

IN hocce Breviario, cuilibet Antiphonæ præfigitur numerus & littera. Numerus Tonum designat; Littera Toni speciem, seu Modum.

Modi completi, id est, qui desinunt in legitimam Toni sui finalem, litteris majusculis ut plurimum notantur.

Incompleti, seu ii qui in chorda finali non desinunt, minusculis litteris semper indicantur.

Cùm aliquando Modi, sive completi, sive incompleti, in eadem chorda diversimodè desinant; ut distinguantur, diversis caracteribus, Romano scilicet & Italico, quandoque etiam asterisco, * aut accentu discernuntur.

Intonatio adhibetur tantùm ad primum Versum Psalmi; reliqui Versus à Dominante resumuntur. Canticorum Benedictus & Magnificat, in Duplicibus Majoribus, & suprâ, singuli Versus inchoantur ut primus.

Psalmodia autem illa solemnis Canticorum nunquam adhibetur in Officio Defunctorum, neque in Simplicibus & Feriis, nisi aliud expressè notetur.

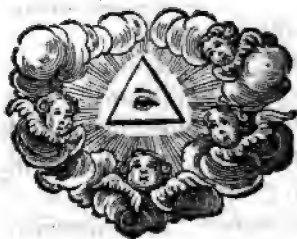
Cùm autem in primo Versu Cantici Magnificat; Intonatio & Mediatio, ut plurimum compleri non possint propter ejus brevitatem, in cæteris ejus
Pars Æstiva.

Versibus recurrendum est ad Intonationem, quæ ad Benedictus, eodem in Tono notatur.

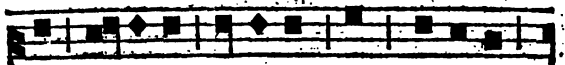
Notandum verò est, quòd loco syllabarum ut, re, mi, fa, sol, la, si, hæ terminationes, compendii causâ, per unam è septem litteris alphabeticis in hocce libro designentur; ità ut, more Veterum, a, designet chordam la; b, chordam si; c, chordam ut; d, chordam re; e, chordam mi; f, chordam fa; g, chordam sol.

A	B	C	D	E	F	G
la	si	ut	re	mi	fa	sol

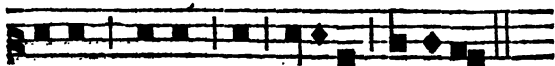

PRIMUS TONUS.

In A.

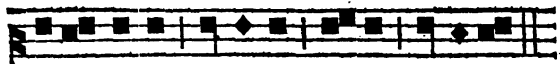

In e-xi-tu Is-ra-ël de Æ-gy-pto,

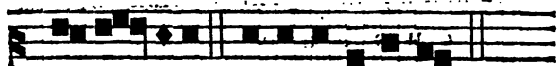

domus Ja-cob de populo barbaro.

In Canticis Evangelicis.

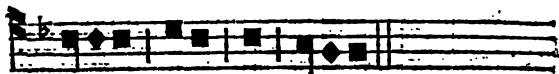

Be-ne-dictus Dominus De-us Is-ra-ël.

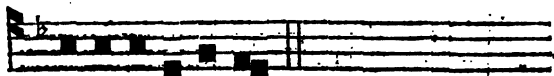

Ma-gni-fi-cat. e u o u a e.

Clavis ut plurimum sic transponitur.

Glori-a Pa-tri & Fi-li-o.

e u o u a e.

h il

*Versibus recurrendum est ad Intro
ad Benedictus, eodem in Tono . . .*

Notandum verò est, quòd

re, mi, fa, sol, la, si, *h*

pendii causâ, per unam

ticis in hocce libro desu

rum, a, *designet*

c, *chordam* ut ; d

f, chordam fa:

es gentes.

A

4 0 ц а е.

*finalis est pariter in D; sed quia red-
m syllabam caudatam, defectu care-
notatur ut sequitur, J.*

J.

е ц о ц а е.

In f.

е ц о и а е.

Ing.

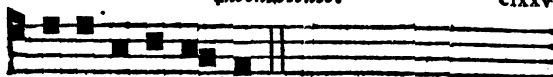
е ц о ц а е.

Ing.

е ц о ц а е.

Intonaciones.

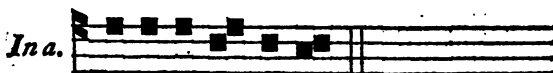
clxxv

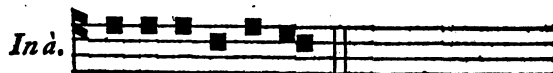
e u o u a e.

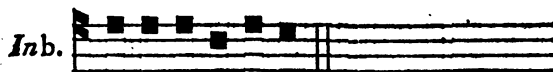
e u o u a e.

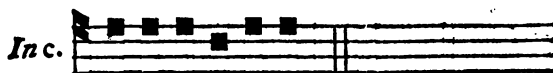
e u o u a e.

e u o u a e.

e u o u a e.

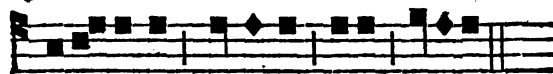

e u o u a e.

e u o u a e.

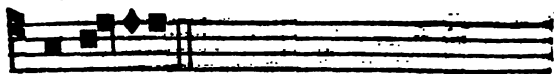
In Canticis Evangelicis.

Be-ne-dictus Dominus Deus If-ra-ël,
h jv

clxxv]

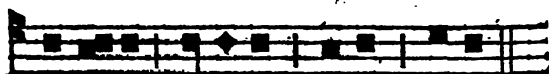
Intonation A.

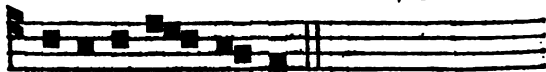
Ma-gni-ficat.

QUARTUS TONUS.

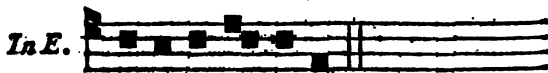
In E.

Lau-da-te Dominum, omnes gentes.

e u o u a e.

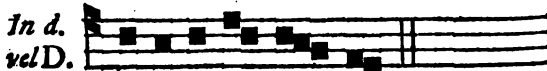
In E.

e u o u a e.

In f.

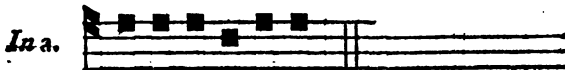
e u o u a e.

In d.

vel D.

e u o u a e.

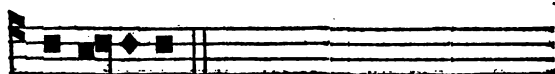
In a.

e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

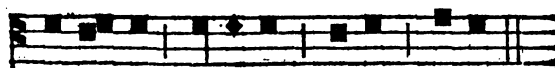

Be-ne-dictus Dominus De-us Is-ra-ël.

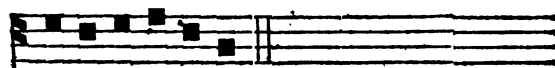

Magni-fi-cat.

In A.

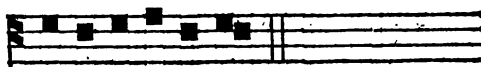

Lau-da-te Dominum, omnes gentes.

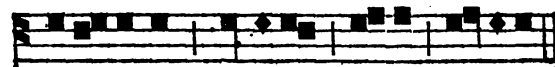
e u o u a e.

In c.

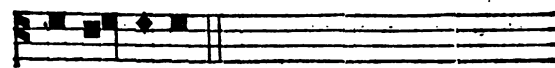

e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

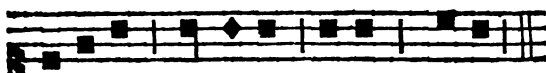
Be-ne-dictus Dominus De-us Is-ra-ël.

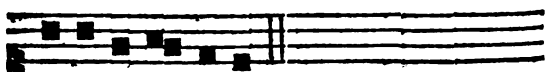
Ma-gni-fi-cat.

QUINTUS TONUS.

In C.

Lau-da-te Do-minum, om-nes gen-tes.

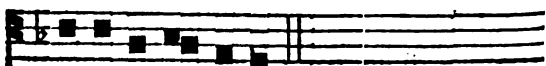

e u o u a e.

Clavis semper transponitur, ut sequitur.

Glori-a Pa-tri & Fi-li-o.

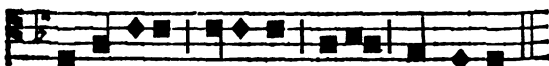

e u o u a e.

In Canticis Evangelicis.

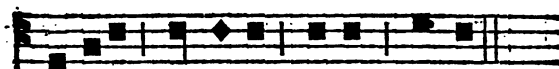

Be-ne-di-ctus Do-minus De-us If-ra-ël.

Magni-fi-cat a-ni-ma mea Do-minum.

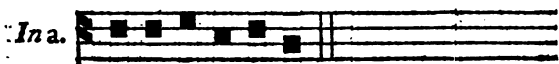
In F.

Laudate Do-minum, omnes gen-tes.

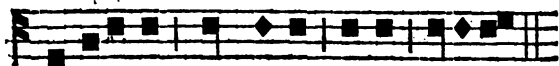

e u o u a e.

e u o u a e.

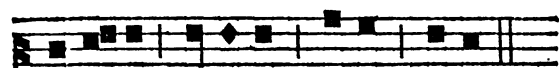
In Canticis Evangelicis.

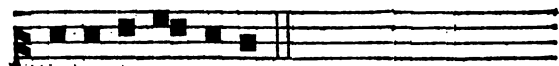
Benedictus Do-minus De-us Is-ra-ël.

SEXTUS TONUS.

In C.

Lau-da-te Do-minum, omnes gen-tes.

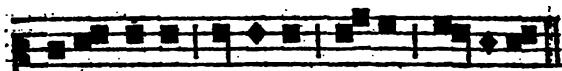
e u o u a e.

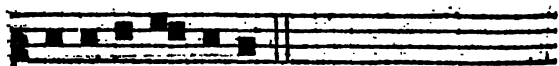
chxxx

Insonationes:

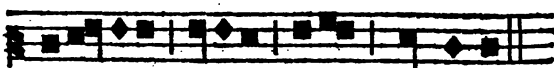
In Canticis Evangelicis:

Be-ne-di-ctus Dominus De- us Is- ra-ël,

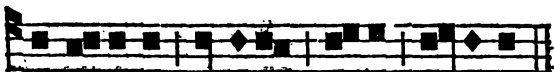

e u o u a e.

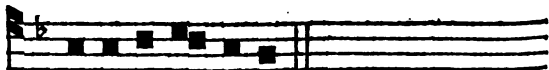

Ma-gni-fi-cat a-ni-ma me-a Do-minum.

Clavis ut plurimum transponitur, ut sequitur.

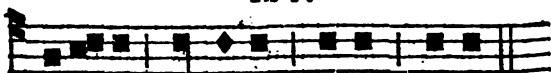

Glo-ri-a Pa-tri & Fi-li-o.

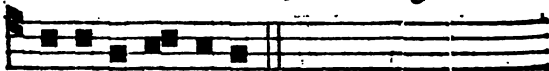

e u o u a e.

In F.

Lauda-te Do-minum, omnes gentes.

e u o u a e.

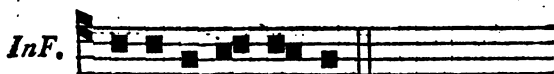
Intonationes.

clxxxj.

In Canticis Evangelicis.

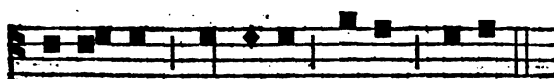
Bene-dictus Dominus De-us If-ra-ël.

e u o u a e.

SEPTIMUS TONUS.

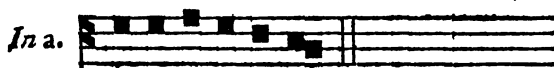
In G.

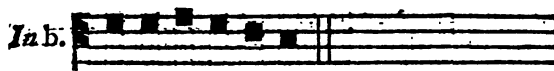
Lauda - te Do-minum, omnes gen-tes.

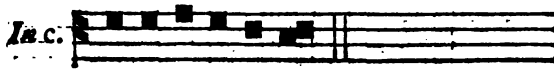
e u o u a e.

e u o u a e.

e u o u a e.

e u o u a e.

